WUN SË -NAƆ SËËDHƐ

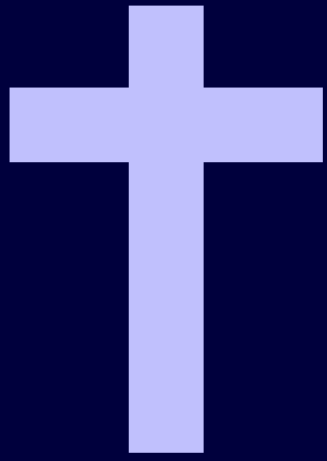

Dan: 'WUN SË -NAƆ 'SËËDHƐ New Testament

'WUN SË -NAƆ 'SËËDHƐ
Dan: 'WUN SË -NAƆ 'SËËDHƐ New Testament

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dan

Dialect: Western

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
74f67de7-5f93-5988-92e9-b1a45247636e

Contents

Matiö 1
Maakö 59
Lukö 97
Zan 156
Këyuö -nu 202
Wlɔmë 262
1 Kolɛntö 289
2 Kolɛntö 314
Galatö 330
Efɛzö 339
Filipö 348
Kolɔsö 355
1 Tesalɔnikö 362
2 Tesalɔnikö 368
1 Timote 371
2 Timote 378
Titö 384
Filemɔ 388
Eblö 390
Zakö 410
1 Piɛɛ 417
2 Piɛɛ 424
1 Zan 429
2 Zan 435
3 Zan 436
Zudë 437
'Dhɛbhowunta 440

'Wuntaɔsë 'ö -gban Yesu Klito -bha 'ö Matiö -ya ɓlɛɛ

Yesu 'bhɛma -nu 'tɔ -bhüö (Lukö 3.23-38)

1 Yesu Klito 'bhɛma -nu 'tɔ -bhüö 'ö ɓnɛɛ: -A 'bhɛma -nu 'wo bhë -an ɓva -peedë 'wo tɔɔ Ablaamö waa- Davidö.

2 Ablaamö 'ö bhë -a gbö tɔɔ Izaakö, Izaakö gbö tɔɔ Zakɔbö, Zakɔbö gbö -nu tɔɔ Zuda waa- ö dhegluzë -nu. 3 Zuda gbö -nu tɔɔ Falɛ waa- Zala 'ö -an dhe -yö -kë Tamaa 'ka. Falɛ gbö tɔɔ Esilɔmë, Esilɔmë gbö tɔɔ Alamë, 4 Alamë gbö tɔɔ Aminadabö, Aminadabö gbö tɔɔ Naasɔn, Naasɔn gbö tɔɔ Saamɔ, 5 Saamɔ gbö tɔɔ Boozö 'ö- dhe -yö -kë Laabö 'ka. Boozö gbö tɔɔ Obɛdö 'ö- dhe -yö -kë Lutö 'ka. Obɛdö gbö tɔɔ Zese, 6 Zese gbö tɔɔ -gludë Davidö.

Davidö gbö tɔɔ Salomɔ 'ö- dhe -yö -kë Üli bɔɔ 'ka 'dhiö -bezë. 7 Salomɔ gbö tɔɔ Loboamü, Loboamü gbö tɔɔ Abia, Abia gbö tɔɔ Aza, 8 Aza gbö tɔɔ Zozafa, Zozafa gbö tɔɔ Zolamë, Zolamë gbö tɔɔ Ozia, 9 Ozia gbö tɔɔ Zoatan, Zoatan gbö tɔɔ Akazö, Akazö gbö tɔɔ Ezekiasö, 10 Ezekiasö gbö tɔɔ Manase, Manase gbö tɔɔ Amɔ, Amɔ gbö tɔɔ Zoziasö, 11 Zoziasö -yö Zekoniasö waa- ö dhegluzë -nu 'kpɔ -dë 'ka. -Yö -kë 'töng 'wo Izlaɛlö -mɛ -nu kun -a 'ka 'wo dho -an 'ka Babilɔnë bhë -a 'ka.

12 ɓDhɛ 'ö Izlaɛlö -mɛ -nu ɓwa 'go Babilɔnë ɓwa nu, Zekoniasö -yö Salatiɛlö -kpɔ -a 'ka, Salatiɛlö gbö tɔɔ Zolobabɛlö. 13 Zolobabɛlö gbö tɔɔ Abiudö, Abiudö gbö tɔɔ Eliakimë, Eliakimë gbö tɔɔ Azɔɔ. 14 Azɔɔ gbö tɔɔ Sadɔkö, Sadɔkö gbö tɔɔ Akimë, Akimë gbö tɔɔ Eliudö, 15 Eliudö gbö tɔɔ Eleazaa, Eleazaa gbö tɔɔ Matan, Matan gbö tɔɔ Zakɔbö. 16 Zakɔbö gbö tɔɔ Zozɛfu. Zozɛfu 'ö bhë yö ɓnɛ 'ö tɔɔ Mali ɓgɔn. Mali 'ö 'dhö bhë ɓnɛ 'ö Yesu 'ö 'wo- -dhɛ -Zlan -bha -Yamɛ bhë 'ö- kpɔ.

17 Mɛ -nu 'wo bhë 'saadhö -an 'bhɛma 'plɛ -dho 'kuë- -sü 'ö sü Ablaamö -bha 'ö dho 'ö yöë Davidö -bha -yö -kë 'gɔɔ- do ö ga -yiisië; 'ö sü Davidö -bha 'pö, 'ö dho 'ö yöë 'töng 'wo Izlaɛlö -mɛ -nu kun -a 'ka, 'wo dho -an 'ka Babilɔnë -a -bha, -an -dho 'kuë- -sü -kë 'gɔɔ- do ö ga -yiisië. 'Ö sü 'töng 'ö 'dhö -a -bha 'zü 'ö dho 'ö yöë -Zlan -bha -Yamɛ bhɔ -yi -bha, -an -dho 'kuë- -sü -yö -kë 'gɔɔ- do ö ga -yiisië 'zü.

Yesu bhɔ -sü (Lukö 2.1-7)

18 Yesu Klito bhɔ -kɔ ɓga 'ö ɓnɛɛ: Mali 'ö -kë -a dhe 'ka bhë -a -bha -zo -tën -a -dhë -mɛ -yö -kë Zozɛfu 'ka. -Wo -to 'töng bhë -a 'ka kö -an -bha 'kɔ yaa kë do ɓkun, 'ö Mali -yö 'gu -sü -Zuu 'slöösló -bha ɓfaan' ɓkwaa' kö waa wo 'ko 'sü ɓkun. 19 -A -bha -zo -tën -a -dhë -mɛ Zozɛfu 'ö -kë gɔɔn- kpengdhö 'ka bhë yaa 'we -a -bha kö -yaan -a -wun yö plaan, 'kɛɛ -ya -ya ö -zo 'piö ɓzian' kö wo -bha -zo -tën 'ko -dhë -sü -yö 'kan -bindhe 'gü.

20 ɓDhɛ 'ö -kë ɓnɛ -yö -kë ö -zo -ta -a 'gü ɓdhia bhë, 'ö kwa Dëmɛ -Zlan -bha bɔmɛ do -yö -wo -a -ta yiö ɓzian', 'yö- pö -a -dhë: «Zozɛfu, bhi 'ü Davidö ɓsuu'- 'gü 'në 'ka, kö ɓkun 'ö 'suö -yö ü -kë, Mali -sü ü bɔɔ 'ka ɓdhia, bhii 'gu 'ö- -gɔ bhë, -yö -ya -a -bha -Zuu 'slöösló -bha 'piigbeedhɛ ɓkwaa'. 21 -Yö -dho 'në gɔɔn- do kpɔ, -bhöë 'tɔ 'kpɔ Yesu 'ka, bhii -yö -dho ö bha 'sɛgɔgümɛ -nu dha -an -bha ɓsɔɔn yaa -nu -gɔ.»

22 Pë -nu 'wo 'dhö bhë, -wo -kë 'dhö kö pë 'ö kwa Dëmɛ -Zlan -ya

pö 'ö bɔ -a 'ka ö -wodhiölomɛ -nu -ta bhë -yaan kë. Bhii -yö ŋbɛɛn' -sü 'ka ŋnɛɛ: 23 *'Nëdhezë do 'ö yaa gɔɔn- -wun ŋtɛi' dɔ ŋkun, -yö -dho 'gu sü, 'ö 'në gɔɔn- do kpɔ, -wo -dho -a -dhɛ Emanuɛlö.* ('Tɔ bhë -a -gɛn tɔɔ «-Zlan -yö kwa 'piö»).

24 ŋDhɛ 'ö Zozɛfu -yö -büö, -ya -kë ŋnɛ -kɔ 'ö kwa Dëmɛ -Zlan -bha bɔmɛ -ya pö -a 'ka -a -dhë bhë -a 'dhö; 'yö Mali sü ö bha dhebɔ 'ka. 25 'Kɛɛ waa wɔ wo 'ko 'piö 'yö dhoë 'ö yöë yi 'ö Mali -yö 'në gɔɔn- bhë -a kpɔa -a -bha. 'Yö Zozɛfu -ya 'tɔ kpɔ Yesu 'ka.

2

'Wunbhokoudɔmɛ -nu 'wo go lan- =luu' ŋzian', -wo -nu 'yan -dɔ Yesu -bha ŋdhia

1 Yesu -yö -bhɔ Zude -pö do 'wo- -dhɛ Betelɛmë -a 'gü, 'töng 'ö Elɔdö -yö -kë -a 'ka -gludë 'ka bhë -a 'ka.

ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'wunbhok- oudɔmɛ -nu 'ö -an 'yan -yö -kë 'susongga -nu 'piö bhë, -wo -go 'sɛgɔ 'ö lan- =luu'- =zian' -a 'ka, 'wo nu Zeluzalɛmë. 2 'Wo mɛ -nu ŋdhɛɛ' kpɔ -a pö -sü 'ka ŋnɛɛ: «'Në 'ö dho kë Zuifö -nu -bha -gludë 'ka 'yö bhɔ bhë, -yö më ŋɛ? 'Susongga 'ö- -zɔn ŋnɛ ŋya bhɔ bhë -yö -wo yi -ta 'ma, 'yi- yö yi -sɛ 'gü. -A -wun 'gü 'yi nu kö 'yiën- -a gba bhë.»

3 ŋDhɛ 'wun bhë 'ö -gludë Elɔdö -ya ma, -a 'wun -ya -kun, 'ö 'suö -yö -da -a 'gü. -Kɔ do bhë 'ö ŋkaa' Zeluzalɛmë -mɛ -nu 'töüdhö -gɔ 'pö. 4 'Ö slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu, Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu 'wo- -gɔ 'sɛ 'ö bhë -a 'gü, 'yö -an 'plɛ ŋdhɔɔ -kë wo 'ko ŋbhaa, 'yö -an ŋdhɛɛ' kpɔ -Zlan -bha -Yamɛ bhɔ -dhɛ -wun 'ka. 5 'Ö 'wo- pö -a -dhë: «-Yö -dho bhɔ Betelɛmë, Zude -sɛ 'gü. Bhii pë 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -ya -ya -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö ŋnɛɛ: 6 *Ka gia- 'pö, 'ka Betelɛmë -mɛ -nu 'ka, 'ö 'ka Zude -sɛ 'gü, ka -bha pödhɛ bhë 'yaa pödhɛ 'tee 'ka Zude -pö ŋvava -nu ziën. Bhii -gludë do -yö -dho go ka ziën kö -yaan yö ma 'sɛgɔgümɛ -nu 'ka Izlaɛlö -mɛ -nu 'ka ka -dhë 'dhiö ŋnɛ -kɔ 'ö -tuë -maakëmɛ 'dhö yö -na -a 'ka ö bha -tuë -nu -dhë 'dhiö bhë -a 'dhö.* »

7 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö Elɔdö -yö 'wunbhokoudɔmɛ -nu -dhɛ -dhɛ ŋtaa, 'yö -an ŋdhɛɛ' kpɔ kpin- ngdhö 'töng 'ö 'susongga -yö ŋwoë' -an -ta bhë -a -wun 'ka kö -wa ŋblɛɛ'- ö -dhë. 8 'Go mü 'yö -an bɔ Betelɛmë ŋwoë' ŋnɛɛ: «-Ka 'dho 'ka 'në 'ö bhë 'ka- =mɛɛ' -së 'ka! ŋYa kë ŋnɛ 'ka- yö, -ka nu 'ka- =blɛɛ'- n -dhë kö ma -de 'pö 'aan- 'dho -a gba ŋdhia.»

9-10 ŋDhɛ -gludë -wo 'ö bhë ŋwaa- ma, 'wo dho. -An -bha 'dho -sü 'ka, 'susongga do 'wo- yö wo -gɔ 'sɛ 'gü bhë, -wa yö 'zü. 'Susongga bhë -yö 'ta -sü -an 'dhiö 'ö 'wo dhoë 'dhö. ŋDhɛ 'wo -lo 'kɔ 'ö Yesu 'blë -kë -a 'gü bhë -a 'trüün 'ka, 'ö 'susongga bhë 'ö ŋgbaannu. 'Ö -an ŋzuö' 'glu -yö -dhi 'sönggö -sönggö. 11 'Wo dho 'wo -da 'kɔ 'ö bhë -a 'gü, 'wo 'në 'blë bhë waa- ö dhe Mali 'wo -an yö, 'wo -lo wo kpɔn 'gü, 'ö 'në 'blë bhë 'wo- gba. 'Go mü 'wo wo -bha ŋkwɛɛ- -nu 'dhi -po, 'wo yö gbaɔ -nu kë -a -dhë -sü 'gü: 'Sënng -nu, pë 'bhaa 'ö waa- 'güö -pë 'tëë -sëëzë 'wo- -dhɛ ansaan waa- pë 'yi 'tëë -sëëzë 'wo- -dhɛ 'miilö bhë, 'wo -an nu -a -dhë.

12 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö -Zlan -yö 'wunbhokoudɔmɛ -nu ŋkpaɔ yiö ŋzian' ŋnɛ kö ŋkun 'wo -yɛ wo 'zü 'wo dho Elɔdö 'piö, 'kɛɛ 'wo bɔ zian gbɛ 'ka 'wo dho wo ŋplöö.

Zozɛfu 'dhö, Mali waa- Yesu -an -bha ŋduë -sü 'wo dhoë Ezitö -sɛ 'gü

13 ŋDhɛ 'ö 'wunbhokoudɔmɛ -nu ŋwa 'dho, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ do -yö -wo Zozɛfu -ta yiö ŋzian', 'ö- pö -a -dhë: «-Bhö ŋluu'-, 'ü 'në bhë waa- ö dhe 'ü -an 'sü, 'ka ŋduë 'ka 'dho Ezitö -sɛ 'gü! -Ka 'to 'ma -yö 'dho -yö yöë yi 'a dho -a pöë ü -dhë

'ü 'yɛ ü 'zü 'ü nu -a 'ka -a -bha! Bhii Elɔdö -dho 'në 'ö ɔnɛ -a ɔmɛɛ' kö -yaan -a zë.»

14 'Ö Zozɛfu -yö ɔluu, 'yö 'në waa- ö dhe 'wo bhë -an sü gbeng, 'wo dho Ezitö -sɛ 'gü. 15 'Wo to Ezitö 'ö dho 'ö yöë Elɔdö -bha ga -yi -bha. Pë -nu 'wo ɔnɛ -wo -kë kö pë 'ö kwa Dëmɛ -Zlan -ya ɔblɛɛ 'ö bɔa ö -wodhiölomɛ -nu -ta bhë -an 'dhiö -yaan -mɔ 'kuë ɔnɛɛ: *A n Gbö -dhɛ, 'yö go Ezitö -sɛ 'gü.*

Elɔdö -bha 'në -nu zë -sü 'ö Zude -sɛ 'gü

16 ɔDhɛ 'ö Elɔdö ɔyaa- dɔa ɔnɛ 'wunbhokoudɔmɛ -nu waa nu gbɔ, 'ö -naadhe ɔva -yö -da -a 'gü. 'Yö- pö ö bha 'dhasi -nu -dhë kö -wo 'në gɔɔn- =suu'- 'saadhö 'ö sü 'në 'blë -nu -bha 'ö yöë -an -mɛ 'ö -an -kwɛ dho yö -kwɛ ɔplɛ -bha, 'wo Betelɛmë -dhɛ waa- -a -zütodhɛ -nu -bha, -wo -an 'plɛ zë. 'Ö tɔɔ kö ɔya 'töng 'ö 'wunbhokoudɔmɛ -nu -wo 'susongga -wo -an -ta -yi ɔblɛɛ -a 'ka -a -dhë bhë ɔyaa- -ya 'ko 'dhiö kë 'saadhö. 17 -Kɔ bhë -a 'ka, pë 'ö -Zlan -wodhiölomɛ Zelemi -ya pö bhë, 'ö- 'dhiö -yö -mɔ 'kuë. 18 -Ya -pö: *-Wo 'gbla -wo -nu ma -na Lama -pö 'gü, 'gbo -zuö -nu waa- -de ɔmaamadhe ɔva -nu -an 'ka. Lasɛlö ɔnɛ 'ö 'gbo bɔ -na ö -bha 'në -nu -wun 'gü bhë; 'yaa- 'piö kö -wa -dhiaga bho, bhii 'ö tɔɔ -an 'gü ɔya ɔsiö'-.*

Zozɛfu -nu -bha -yɛ 'zü -sü 'wo go Ezitö -sɛ 'gü

19 ɔDhɛ 'ö Elɔdö 'gü ɔya ɔsiö'-, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ do -yö -wo Zozɛfu -ta yiö ɔzian' Ezitö -sɛ 'gü, 20 'yö- pö -a -dhë: «-Bhö ɔluu'-, 'ü 'në waa- ö dhe -an 'sü, 'ka 'yɛ ka 'zü 'ka 'dho Izlaɛlö -sɛ 'gü, bhii mɛ -nu 'wo- 'piö -be kö 'në bhë -waan -a zë bhë 'waa -dhö gbɔ.»

21 'Ö Zozɛfu -yö ɔluu, 'ö 'në waa- ö dhe bhë 'yö -an sü, 'wo -yɛ wo 'zü 'wo nu Izlaɛlö -sɛ 'gü. 22 'Kɛɛ ɔdhɛ 'ö Zozɛfu ɔyaa- ma ɔnɛ, Akelaisö, 'ö -kë -gludë Elɔdö gbö 'ka bhë, ɔya kë -gludë 'ka ö dë pin ɔtaa Zude -sɛ 'gü, 'ö 'suö -ya -kë -to Zude -sɛ 'gü ɔdhia. ɔDhɛ 'ö -Zlan ɔyaa- =kpaɔ, 'yö dho Galile -sɛ 'gü ɔzian', 23 'yö -ya -a 'kwipö do 'wo- -dhɛ Nazalɛtë -a 'gü. -Yö -kë 'dhö kö pë 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wa pö, -a 'dhiö -yaan -mɔ 'kuë ɔnɛɛ: *-Wo -dho -a -dhɛ Nazalɛtë mi.*

3

Zan Batisö -bha -Zlan -wo pö -sü (Maakö 1.1-8; Lukö 3.1-18; Zan 1.19-28)

1 'Töng 'ö 'dhö bhë -a 'ka, mɛ do 'wo- -dhɛ Zan Batisö -yö -nu 'yënng ɔtaa Zude -sɛ 'gü, 'ö yö 'wuntaɔsë ɔblɛɛ' -sü 'gü, 2 'ö- pö: «-Ka ka ɔkwaa' ka -bha ɔsɔɔn yaa -nu -zü, 'ka ka ɔzuö' ɔdhië' -Zlan 'piö, bhii -Zlan -bha -gludëdhɛ 'ö dhang- 'gü bhë, ɔya yö ɔklöö'!» 3 Zan -yö -kë mɛ 'ö -Zlan -wodhiölomɛ Ezai -yö 'wun 'ö -gban -a -bha 'ö- =blɛɛ -a pö -sü 'ka ɔnɛɛ: *Gɔɔn- do -yö -dhoo bho -sü 'gü 'yënng ɔtaa ɔnɛɛ: -Ka kwa Dëmɛ -bha zian -gblooga -nu -pë kë, -wo dɔ kpengdhö* -a 'ka!

4 Zan -da -bha -sɔ -yö -kë -yɔɔnmia kaa- 'wo- bɔ -a 'ka, 'ö -du kwi dɔ ö bha sɔ -ta, 'ö- -bhöpë -nu -wo -kë -kpaa waa- 'zɔ 'yɔn -nu -an 'ka.

5 Mɛ -nu 'saadhö 'wo -kë Zeluzalɛmë, 'wo -kë Zude -sɛ 'gü waa- mɛ -nu 'wo bɔ 'yiga 'wo- -dhɛ Zuudɛn -a 'piö ɔzian', -an 'plɛ -wo -nu -a 'piö mü, 6 'ö 'wo wo -bha ɔsɔɔn yaa -wun -nu ɔblɛɛ mɛ -nu wö 'dhiö mü. 'Ö Zan -yö -an -bɔ yiö Zuudɛn ɔbhaa.

7 ɔDhɛ 'ö Zan ɔyaa- yö ɔnɛ Falizi -mɛ -nu waa- Saduse -mɛ -nu -wo nu -na ɔva ö 'piö, kö -yaan -an -bha -go ɔsɔɔn yaa 'gü -bɔyiödhe kë, 'ö- pö -an -dhë: «Mɛ ɔsuu'- yaazë -nu 'ka ɔnɛ ɔmɛɛ 'në -nu 'dhö ɔnɛ, dö 'yö- pö ka -dhë ka -dho dha -Zlan -bha -naazuëdhe

'gbee- 'yö 'dhoë- nu bhë -a -gɔ -ɛ? 8 -Ka pë -nu kë kö -ya -zɔn ɑnɛ 'ka ka ɑzuö' ɑdhië'-! 9 'Iin kö ɑkun 'ka ka -zo ta -a pö -sü 'ka ka -de 'gü ɑnɛɛ: ‹Ablaamö ɑsuu'- -mü yi 'ka›, bhii a- -blɛɛ ka -dhë: -Zlan -yö -mɔa kö -guö -nu 'wo ɑnɛ -yö -an kë Ablaamö ɑsuu'- -ta -nu 'ka! 10 ɑDua ɑya -më kë 'saadhö kö -yaan 'lü -nu bho 'sɛidhö. 'Lü 'saadhö 'ö yaa 'dho bha ö bhɛ -së 'ka, -wo -dho -a ɑkaan'- 'wo- güö.»

11 'Ö Zan -ya pö 'zü: «Ma -zë a ka -bɔ yiö 'yi 'ka kö -yaan -a -zɔn ɑnɛ 'ka ka ɑzuö' ɑdhië'-, 'kɛɛ mɛ do -yö nu -na n ɑzlöö, yö -zë -yö -dho ka pa -Zuu 'slööslö waa- 'siö 'ö mɛ -kë 'slööslö -an 'ka. -A 'pii ɑyö 'gbee- 'ö -ziö -a 'ka n -ta. Yaa n -ma 'kun kö 'a 'dho -a 'dhiö 'aan- -a -bha -sakpa bho -a -gɛn -bha. 12 'Dhaa- do -ya kwɛɛ, më -piö -më 'ka kö -yaan ö bha -mlü -piö, kö -a -gbo -yaan 'go -a ga -nu ziën. -Yö -dho ö bha -mlüga -nu -lo ö -gɔ 'slëëdhö, 'ö -mlü -gbo -nu -güö 'siö 'ö 'yaa ɑdhuu'- 'gbɛɛdhö -a 'gü.»

Yesu -bɔ yiö -sü
(Maakö 1.9-11; Lukö 3.21-22)

13 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, Yesu -yö -go Galile -sɛ 'gü, 'yö nu 'yiga 'wo- -dhɛ Zuudɛn -a ɑbhaa, Zan 'piö kö -yaan ö bɔ yiö. 14 'Kɛɛ Zan yaa 'we -a -bha, 'ö- pö -a -dhë: «Bhi 'pö, 'a dho bɔ yiö -sü yö ü kwɛɛ ɑzian' bhë, 'yö 'ü nu ma -zë n 'piö kö 'a ü bɔ yiö ɑa?»

15 'Yö Yesu -ya -pö -a -dhë: «-Bhö 'we -a -bha kö -yö -kë ɑnɛ -kɔ bhë -a 'dhö ɑkun. Bhii -kɔ bhë ɑnɛ 'ö pë 'ö -Zlan -ya pö 'kwa dho -a kaa.»

ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'ö Zan -yö -we -a -bha, 'ö Yesu -bɔ yiö. 16 ɑDhɛ 'ö ɑya yën Yesu -bɔ yiö -sü -bha 'ö ɑluu' -na yiö, 'ö dhang- 'dhi -yö -po 'ö -Zuu 'slööslö 'ö go -Zlan 'piö bhë 'ö- yö kö -yö ɑyɔɔ' -na -a -ta; 'kɛɛ -yö -kë -tönggö 'ka 'ö nu 'ö -ya -a -ta 'dhö. 17 'Ö -wo -wo do -yö go dhang- 'gü 'wo- ma ɑnɛɛ: «Mɛ 'ö ɑnɛ 'ö tɔɔ ma 'në 'ö- -dhɔ -yö n -kë, yö ɑnɛ 'ö n -ma ɑzuögludhi -wun 'plɛ 'dhö -ya -sü 'ka -a 'gü.»

4

'Güdandhe -bha -nu Yesu -ta -sü
(Maakö 1.12-13; Lukö 4.1-13)

1 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, -Zuu 'slööslö -yö yö Yesu -dhë 'dhiö, 'yö dho -a 'ka 'yënng ɑtaa, 'ö dü -ya -püö -sü 'gü dan. 2 ɑDhɛ 'ö ɑya ö -bɛn 'to, -dhɛkpaɔyi 'gɔɔ- -yiisië waa- gbeng 'gɔɔ- -yiisië 'ka, 'ö din -ya kun.

3 'Ö dü -yö ɑyɔɔn Yesu -bha, 'yö- pö -a -dhë: «'Ö ɑya kë ɑnɛ -Zlan Gbö -mü ü 'ka, -bhö -a pö -guö -nu 'wo ɑnɛ -an -dhë -wo 'gla ɑbluu'- 'gü kö 'ü -an -bhö!»

4 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ ɑnɛɛ: «Më 'ö ɑbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *Mɛbheedhe 'ka 'dho -tosiadhe kë -bhöpë -de 'sloo -ta. 'Kɛɛ -yö -dho -mɔ -a -bha 'pö kö -yö -tosiadhe kë -wo 'saadhö 'ö 'go -na -Zlan 'dhiö bhë -a -ta.* »

5 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'ö dü -ya sü 'ö dho -a 'ka Zeluzalɛmë 'wo- -dhɛ pödhɛ 'slööslö bhë -a -bha, 'yö- -ya -Zlan -gba -a 'gü 'kɔ tuö. 6 'Ö- pö -a -dhë: «'Ö ɑya kë ɑnɛ -Zlan Gbö -mü ü 'ka, ü ɑkwaa'- ü -de -zü 'ü ü -de -zuö sia- -de! Bhii më 'ö ɑbɛɛn' -sü 'ka -ya -pö: *-Zlan -dho ö -bha bɔmɛ -nu bɔ, kö -wo wo -kɔ kpɔ ü -gɔ, -yö kë 'dhö kö ɑkun 'ö më pin dho to ü -gɛn -bha.* »

7 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Më 'ö ɑbɛɛn' -sü 'ka -ya -pö 'pö: *Kö ɑkun 'ü ü Dëmɛ ü -bha -Zlan 'gü dan!* »

8 'Ö dü -ya sü 'zü 'ö dho -a 'ka -tɔn do ɑgbiin tuö. 'Ö -gludëdhɛ -pö -nu 'wo 'kpongtaa zö waa- -an -bha 'tɔbhɔdhe -an -zɔn Yesu -dhë, 9 'ö- pö -a -dhë: «ɑYa kë ɑnɛ 'bha 'gblü n 'dhiö n gba -sü 'ka, më -nu 'wo bhë 'töüdhö a -dho -an 'plɛ nu ü -dhë.»

10 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Dü, -bhö yö 'ma 'ü 'go n 'sɔɔ, bhii më 'ö ɑbɛɛn' -sü

'ka -ya -pö: *-Bhö ü Dëmɛ, ü -bha -Zlan dosɛn 'kpaan gba, 'ü yuö kë yö dosɛn -a -dhë!* »

11 Dhɛ ya kë 'dhö zlöö, 'ö dü -yö -kan -a -bha. 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -nu -wo nu -a 'piö, 'wo- gbaa pë 'ö- -wun -ya -kë -a 'ka.

Yesu -yö ö bha yuö zü -dɔ Galile -sɛ 'gü
(Maakö 1.14-15; Lukö 4.14-15)

12 Dhɛ 'ö Yesu yaa- ma nɛ wa Zan -da -kanso 'gü, 'ö dho Galile -sɛ 'gü. 13 Yaa 'to Nazalɛtë gbɔ, 'kɛɛ -yö -dho 'ö -ya Kapɛɛnaɔmë, pödhɛ 'ö -ya -sü 'ka 'yipuë 'ö Galile 'sɔɔ, Zabilɔn waa- Nɛfutali -an -sɛ 'gü. 14 -Yö -kë 'dhö, kö -wo 'ö go -Zlan -wodhiölomɛ Ezai dhiö bhë kö -yaan -mɔ 'kuë nɛɛ: 15 *Zabülɔnë -sɛgümɛ waa- Nɛfutali -sɛgümɛ 'wo 'yoo 'piö 'sɛ 'ö Zuudɛn zlöö zian' -a 'gü, mɛ -nu 'kaa Zuifö 'ka Galile -sɛ 'gü, a- -pö ka -dhë:* 16 *Mɛ -nu 'wo wo -bha -tosiadhe kë -na -dhɛtiidhɛ 'gü bhë, -wo -dho -dhɛpuudhɛ va yö; 'ö mɛ -nu 'wo wo -bha -tosiadhe kë -na, -dhɛ 'ö ga ya -dhɛ trö -a -dhɛ -bha bhë, -dhɛpuudhɛ -dho bhü mü.*

17 Dhɛ ya 'sü yi 'ö 'dhö bhë -a -bha, Yesu -yö -yö 'wuntaɔsë blɛɛ'- -sü -bha 'ö- pö: «-Ka ka bo ka wɔ -kɔ yaa 'ka, 'ka ka zuö' dhië' -Zlan 'piö, bhii -Zlan -bha -gludëdhɛ 'ö dhang- 'gü bhë ya yö klöö'!»

Yesu -yö 'yiblükëmɛ -yiisië dhɔɔ -kë
(Maakö 1.16-20; Lukö 5.1-11)

18 Yesu -yö -kë 'ta 'sü dhia Galile 'yipuë 'kpong 'dhiö, 'yö -kpën dheglu 'nëgɔɔnzë plɛ 'wo -kë 'yiblükëmɛ -nu 'ka -an -bha. Mɛ plɛ 'wo bhë 'wo tɔɔ Simɔ ('wo- -dhɛ Pɪɛɛ) waa- ö dheglu Andre; -wo -kë 'yi -blü kë dhia wo -bha 'kplö -zuö 'yipuë bhaa -sü 'ka. 19 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Ka ziö n 'piö; a -dho ka kë 'kplö -zuö mɛ -nu -gɔ -mɛ 'ka!»

20 -Dhɛ do bhë 'wo to -a -bha, 'wo wo -bha 'kplö -nu to mü, 'wo -ziö -a 'piö.

21 Dhɛ 'ö ya yɔɔn 'dhiö 'dɛdɛ, 'yö -kpën dheglu 'nëgɔɔnzë plɛ 'bhaa 'ö 'wo -an -dhɛ Zakö waa- Zan 'wo -kë Zebede gbö -nu 'ka -an -bha. Waa- wo dë Zebede -nu -wo -kë wo -bha 'yitagɔ 'gü, wo -bha 'kplö -nu -yuö kë dhia. 'Ö Yesu -yö -an dhɔɔ -kë. 22 -Dhɛ do bhë 'wo to -a -bha, 'wo wo -bha 'yitagɔ waa- wo dë -an to mü, 'wo -ziö Yesu 'piö.

23 Yesu -yö -bɔ Galile -sɛ 'saadhö -a 'gü, -Zlan -wo -pö mɛ -nu -dhë -sü 'ka Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ -nu 'gü. 'Ö 'wuntaɔsë 'ö -gban -Zlan -bha -gludëdhɛ -bha 'yö- =blɛɛ. Kö mɛ -nu 'ö 'yua suu'- 'oo suu'- -yö -an -kë, waa- =niɔɔmɛ -nu -an -dhɛ bo -na. 24 -A 'tɔ -yö -pɛn Sili -sɛ 'saadhö -ta. 'Ö mɛ -nu -wo nu mɛ -nu 'ö -an 'yënng 'dho bhɔ -na 'yua suu'- 'oo suu'- =kwaa' -an 'ka; 'wo tɔɔ mɛ -nu 'ö 'puɛ- -yö -an kë -nu, 'tinngmɛ -nu, waa- mɛ -nu 'ö -zuu yaa 'dho -an 'piö -nu, -wo -kë -an ziën mü. 'Ö Yesu -yö -an -dhɛ bo. 25 Mɛ -gbaa va 'wo go Galile oo, pö- 'gɔɔ- do -sɛ oo, Zeluzalɛmë pö- oo, Zude waa- mɛ -nu 'wo 'sɛ 'pian 'ö Zuudɛn zlöö zian', -wo -kë -ziö -a 'piö dhia.

5

Yesu -bha mɛ daan' 'ö- wo -tɔn tuö

1 Dhɛ mɛ -gbaa -nu 'wo nɛ 'ö Yesu ya -an yö, 'yö -an to -tɔn gɛnngdhö, 'ö -da -tɔn bhë -a tuö, 'ö yaannu. 'Yö- -bha guë' -nu -wo dho -a 'piö mü. 2 'Ö Yesu -yö yö -Zlan -wo -blɛɛ -an -dhë -sü -bha -a pö -sü 'ka nɛɛ:

3 «Mɛ -nu 'wo wo -de -wun -da sia- -Zlan 'dhiö, -an -bha yö -së,

bhii 'ö tɔɔ -Zlan -bha -gludëdhɛ 'ö dhang- -nu 'gü, -yö -an -bha 'ka.

4 Mɛ -nu 'ö 'wo 'gbo bɔ -na, -an -bha ◌yö -së, bhii 'ö tɔɔ -Zlan -dho -an 'yënng ◌dhuë'-.

5 Mɛ -nu 'wo 'lëëlë, -an -bha ◌yö -së, bhii -Zlan -dho 'kpongtaadhɛ nu -an -dhë ◌nɛ -kɔ 'ö- 'tɔ go -a 'ka -an -dhë bhë -a 'dhö.

6 Mɛ -nu 'ö -kë kpengdhö -sü -dhɔ 'dhö -an kë -na bhë, -an -bha ◌yö -së, bhii 'ö tɔɔ -wo -dho -a yö ◌va.

7 Mɛ -nu 'wo mɛ -nu 'yena yö -na, -an -bha ◌yö -së, bhii 'ö tɔɔ -Zlan -yö -dho -an 'yena yö 'pö.

8 Mɛ -nu 'ö -an ◌zuöpiödhɛ 'dhö 'puu, -an -bha ◌yö -së, bhii 'ö tɔɔ -wo -dho -Zlan yö.

9 Mɛ -nu 'wo -nëng 'kuë- kë -na mɛ -nu 'ka, -an -bha ◌yö -së, bhii 'ö tɔɔ -Zlan -dho -an -dhɛ ö bha 'në -nu.

10 Mɛ -nu 'wo -an 'klo bhɔ -na -Zlan ◌dhɔɔbhaa kë -sü -wun 'gü, -an -bha ◌yö -së, 'ö tɔɔ -Zlan -bha -gludëdhɛ -yö -an -bha 'ka.

11 ◌Ya kë ◌nɛ mɛ -nu ◌wa 'si -nu bho ka -gɔ, ◌wa ka 'klo -nu bhɔ 'iin ◌sua -nu kë ka -gɔ 'wun yaa -blɛɛ ka -gɔ -sü 'ka, ka -bha -kë n bha ◌guë' -nu 'ka -sü -wun 'gü, ka -bha ◌yö -së, 12 ka ◌zuö' 'glu -yö dhi ◌va, bhii ka 'kian ◌va -yö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü. -Kɔ bhë ◌nɛ 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'wo -kë ka 'dhiö, 'wo -an 'klo bhɔa 'pö.»

'Wun 'ö -gban kweezö waa--dhɛpuudhɛ -an -bha

(Maakö 9.50; Lukö 14.34-35)

13 'Yö Yesu -ya pö 'zü: «'Kpongtaamɛ -nu ziën, ka -kë ◌nɛ kweezö 'ö ◌ya kë pë -bha 'ö pë 'yaa bu bhë -a 'dhö. 'Kɛɛ ◌ya kë ◌nɛ kweezö din 'yaa- -bha gbɔ, -wo -dho -a -kɔklë kö -a din -yaan kë -a -bha 'zü -dëüwo ◌e? Kö -a ◌kaa' -pë gbɛ 'yaa -dhö gbɔ, -a ◌zong' 'wo dho -a wo plaan zlöö, 'ö mɛ -nu -wo ◌taa -a -ta.

14 Ka 'ka tɔɔ 'kpongtaamɛ -nu -bha -dhɛpuudhɛ. Kwa- =tɛi' dɔ ◌nɛ pödhɛ 'ö dɔ -sü 'ka -tɔn tuö 'yaa -bin. 15 'Waa ◌labang dɔ kö -waan dɔ 'gbonggbo ◌löö. -Abi', -wa -dɔ ◌labang -dɔ -a -ta dhuö -pë -ta, 'ö -dhɛ -po mɛ -nu 'wo kɔɔ 'saadhö -an -ta. 16 -Kɔ bhë ◌nɛ 'ö ka -bha -dhɛpuudhɛ dho bhü -a 'ka mɛ -nu 'dhiö. -Yö kë 'dhö, kö ka -bha 'wun -së kë -sü 'ö bhë -waan -a yö, kö ka Dë -Zlan 'ö dhang- -nu 'gü bhë -waan -a 'tɔ kë ◌va.»

Mɛ ◌daan' -wo 'ö -gban Moizö -bha tɔng -bha

17 'Ö- pö -an -dhë 'zü: «Kö ◌kun 'ö -kë ka -zo 'piö ◌nɛ, a -nu kö tɔng -nu 'ö Moizö -ya dɔ bhë 'aan- -a 'gü ◌siö'-, 'iin mɛ ◌daan' -wo 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wa nu kwa -dhë bhë kö 'aan- -an 'gü ◌siö'-, 'kɛɛ a -nu kö 'aan- -an 'dhiö -mɔ 'kuë. 18 Bhii a- -blɛɛ ka -dhë giagia 'ka, -a kë ◌yië' kö dhang- waa- 'sɛ -waan ziö, tɔng -nu 'saadhö 'wo ◌nɛ -a do ◌bɛɛn' -pin 'iin -a pë 'tee do -yö 'ka 'dho go ö pin ◌taa, 'ö dhö to 'dhö 'ö yöë pë -nu 'plɛ 'dhiötoyi -bha. 19 -A -wun 'gü, tɔng -nu 'wo ◌nɛ, 'kö -kë -a 'teezë 'ka, mɛ 'ö yaa-=bhlë -ya 'iin 'ö- pö mɛ -nu -dhë -wa kë ◌nɛ -kɔ bhë -a 'dhö, -yö -dho kë mɛ 'teezë 'ka, -Zlan -bha -gludëdhɛ 'gü dhang- -nu 'gü. 'Kɛɛ mɛ 'ö 'dhoë- tɔng -nu 'wo ◌nɛ -an ◌bhlë -ya, kö -yaan mɛ -nu -daan -a 'ka, kö -waan -a kë ◌nɛ -kɔ bhë -a 'dhö, -yö -dho kë mɛ ◌va 'ka -Zlan -bha -gludëdhɛ 'gü dhang- -nu 'gü. 20 A- -pö ka -dhë ◌nɛɛ: -Zlan -bha -gludëdhɛ 'ö dhang- 'gü bhë, ka -dho -da -a 'gü, 'kɛɛ kö ka -bha -kë kpengdhö -sü bhë ◌ya ziö Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu waa-Falizi -mɛ -nu -bha -ta.»

Mɛ ◌daan' -wo 'ö -gban -naazuëdhe kë -sü -bha

21 'Yö- pö 'zü: «Pë 'ö -Zlan -ya pö ka 'bhɛma -nu -dhë 'ö tɔɔ ◌nɛɛ: *Kö ◌kun 'ü mɛ zë; mɛ 'oo mɛ 'ö 'dhoë-mɛ zë, -wo -dho -a 'ka zakanmɛ 'dhiö* 'ö ka gia- 'ka- ma. 22 'Kɛɛ ma -zë, a- -pö ka -dhë ◌nɛɛ: Mɛ

'oo mɛ 'ö 'dhoë- -da -naazuëdhe 'gü ö dheglu -mɛ buëndhö, -wo -dho dho -a 'ka 'ö za -yö dɔ -a -bha. Mɛ 'ö yaa- pö ö dheglu -mɛ -dhë: ‹Laka!› (Waa- pö 'dhö kö -wa -pö: Wü -mü ü 'ka), -wo -dho -a 'ka zakanmɛ va 'dhiö, 'iin mɛ 'ö 'dhoë- pö ö dheglu -dhë: ‹Somɛ -mü ü 'ka›, kö pë 'ö- -ma kun 'ö tɔɔ -a 'klo -yaan bhɔ glöötiaandhö 'siö 'gü.

23 'Ö ya kë nɛ 'bha nu gbaapë -nu 'ka -Zlan wö 'dhiö, -a -bha slabhodhɛ -bha, 'ö ü -zo ya -büö nɛ 'wun 'bhaa -yö ü dheglumɛ -zuëë ü buëndhö, 24 -bhö ü -bha gbaapë -nu bhë, -an 'to slabhodhɛ 'dhiö mü 'ü 'dho kun 'ü zuögludhi -da kaa- ü dheglu -mɛ bhë ka ziën, kö 'üën- nu ü bha gbaapë -nu bhë -a 'ka -Zlan wö 'dhiö.

25 'Ö ya kë nɛ mɛ ya 'wun -ya ü -bha, 'ö 'ka 'dho -na zadɔdhɛ -bha 'wun bhë -a blɛɛ' dhia, -bhö -a këdhɛ mɛɛ'- kö ka -wo -yö -mɔ 'kuë 'dhiö zian -gbloo 'piö, kö kun 'ö dho ü dɔ zakanmɛ -nu kwɛɛ, kö zakanmɛ -nu -de 'pö -waan ü -dɔ 'dhasi -nu kwɛɛ, kö -waan ü -zuö -kanso 'gü. 26 A- -pö ü -dhë 'wun gia- 'ka: Ü 'ka 'dho go mü 'gbɛɛdhö, -a 'ke ü 'ka mɛ 'ö 'dhö bhë -a -bha pë 'ö ü -bha bhë -a -yöë piën- nu -a -dhë.»

Mɛ daan' -wo 'ö -gban dhe 'ö gwaan 'iin gɔɔn- 'ö dhe 'dhoë- -gɔ -an -bha sɔɔn kë -sü -bha

27 'Ö Yesu -ya pö: «'Ka- ma 'saadhö nɛ -Zlan -wo -ya pö: *Kö kun 'ö 'ka -da dhe 'piö 'iin 'ka -da ka 'bha dhe -bha gɔɔn- 'piö,* 28 'kɛɛ ma -zë a- pö ka -dhë nɛɛ: Mɛ 'oo mɛ 'ö 'dhoë- dhebɔ -ga ö buën- -a -dhɔ -yaan -a kë kö ya -da -a 'piö ö zuö' 'gü 'saadhö. 29 'Ö ya kë nɛ ü kwɛɛ- 'gü 'yanga 'ö- -kë ü -püö sɔɔn yaa 'gü, kö -bhö -a bho mü 'ü- =zong' ü 'ka gbiin! Yö -së kö ü bun -dhɛ 'bhaa -yö 'go ü -bha 'yö zië' ü bun -bha -to 'dhö -sü 'wo ü zong' glöötiaandhö 'siö 'gü -a -ta. 30 'Ö ya kë nɛ ü kwɛɛ- 'gü -kɔ nɛ 'ö ü -püö sɔɔn yaa 'gü, kö -bhö -a 'klu 'kan 'ü- =zong' ü 'ka gbiin! Bhii yö -së ü -bha 'ka kö ü -gbiö do 'iin ü -gɛn do -yö 'kan ü -bha, 'ö zië' ü bun -to 'dhö -sü 'ü dhoë glöötiaandhö 'siö 'gü bhë -a -ta.»

Mɛ daan' -wo 'ö -gban dhe -bho 'blü -sü -bha
(Matiö 19.9; Maakö 10.11-12; Lukö 16.18)

31 'Ö Yesu -ya pö 'zü -a pö -sü 'ka nɛɛ: «Mɛ 'ö 'dhoë- ö bha dhebɔ bho 'blü, -yö -dho -a -bho 'blü 'sëëdhɛ kpa -a -bha. 32 'Kɛɛ ma -zë, a- -pö ka -dhë nɛɛ: Mɛ 'oo mɛ 'ö 'dhoë- ö bha dhebɔ kë, 'ö yaa 'to ö -wo -ta, ya 'dho gɔɔn- gbɛ 'piö kö -a gɔɔn- zii bhë yö nɛ 'ö- -kë 'ö dhebɔ bhë 'ö -kë sɔɔnkëdhe 'ka. 'Go mü 'pö, mɛ 'ö 'dhoë- ö -kɔ kpɔ dhe 'ö 'dhö bhë -a -gɔ kö -yaan -a 'sü 'pö, kö -dadhepiömɛ -mü -a 'ka.»

Mɛ daan' -wo 'ö -gban -wo -bhö -sü -bha

33 'Yö- pö 'zü: «Pë 'ö 'ka- ma, 'ö- =blɛɛ kwa 'bhɛma -nu -dhë 'ö tɔɔ: *Kö kun 'ü ü -wo -bhö sua 'ka,* 'go mü 'zü: *Kö kun 'ü -wo -bhö sua 'ka; 'kɛɛ pë 'ü dho -a kë 'ö tɔɔ 'wun 'ü ü -wo -bhö -a -wun 'ka kwa Dëmɛ wö 'dhiö bhë, -bhö -a kë!* 34 'Kɛɛ ma -zë, a- -pö ka -dhë: Kö kun 'ka ka -wo -bhö 'gbɛɛdhö! Kö kun 'ka ka -wo -bhö dhang- 'gü -dhɛ 'tɔ 'ka! Bhii 'ö tɔɔ -Zlan -bha 'gɔ -gbloo -mü -a 'ka. 35 'Iin 'ka -wo -bhö sia- -dhɛ 'tɔ 'ka bhii 'ö tɔɔ yö nɛ 'ö -Zlan -gɛn -lo -a -ta -pë 'ka. 'Iin kö 'ka -wo -bhö Zeluzalɛmë -dhɛ 'tɔ 'ka, bhii 'ö tɔɔ -yö -gludë va -bha pödhɛ 'ka. 36 Kö kun 'ka ka -wo -bhö ka -gɔ 'tɔ 'ka, bhii 'ö tɔɔ ü -kɔ 'ka 'dho -mɔ -a -bha kö 'ü ü -bha wun ga do kë ü -de -dhë 'puu 'iin tii. 37 'Kɛɛ a- -blɛɛ ka -dhë: Ka -bha ii- -yö kë ii- 'ka, 'iin ka -bha -abi' -yö kë -abi' 'ka. Ya 'go mü, pë -nu

'ö mɛ -nu 'dho -a pö -na -a 'piö zlöö bhë -yö -go dü 'piö.»

Mɛ ŋdaan' -wo 'ö -gban -de -gbɔ bho -sü -bha
(Lukö 6.29-30)

38 'Ö Yesu -ya pö 'zü: «Pë 'ö 'ka- ma 'zü 'ö tɔɔ ŋnɛɛ: *Mɛ 'ö ŋya ö 'bhamɛ 'yan wü, -wa -bha 'wü 'pö* 'iin *mɛ 'ö ŋya ö 'bhamɛ 'sɔn ga 'yɛ, -wa -bha 'yɛ 'pö.* 39 'Kɛɛ ma -zë a- -pö ka -dhë: Kö ŋkun 'ka ka -de -gbɔ bho mɛ 'ö 'wun yaa -kë ka 'ka bhë -a -ta! 'Ö ŋya kë ŋnɛ mɛ ŋya ü ŋkwɛɛ- 'gü 'to -ma, -bhö ü ŋkwaa- 'gü -bha -zɔn -a -dhë -ya -a -ma 'pö! 40 'Ö ŋya kë ŋnɛ mɛ ŋya kë -dhö ŋya 'dho ü 'ka zakanmɛ 'dhiö kö -yaan ü bha sɔ 'në 'kun ü -gɔ, -bhö sɔ 'në 'ö 'dhö waa- ü bha gblang -a 'plɛ 'to -a -gɔ! 41 'Ö ŋya kë ŋnɛ mɛ 'ö -wogbiindhɛ 'dhö -a -gɔ, -a mɛ do ŋyaa- pö ü -dhë 'ü ŋkwɛɛ- 'gbiin- bun 'ü 'ta 'sü -a 'ka 'kilong do 'piö, -bhö -a bun 'ü 'dho -a 'ka 'kilong ŋplɛ -naa -bha! 42 Mɛ ŋya pë -dhɛ ü -gɔ, -bhö -a nu -a -dhë! 'Go mü, mɛ ŋya pë 'sënng -dhɛ ü -gɔ, kö ŋkun 'ü -kɔ -a -dhë -a -ta!»

Mɛ ŋdaan' -wo 'ö -gban -a -dhɔ -kë ö yaagümɛ 'ka -sü -bha
(Lukö 6.27-28, 32-36)

43 'Yö- pö 'zü: «Pë 'ö 'ka- ma 'zü 'ö tɔɔ ŋnɛɛ: *Ü -dho -a -dhɔ kë ü -ya 'yɔɔ 'ka, 'ü ü yaagümɛ -san zë,* 44 'kɛɛ ma -zë, a- -pö ka -dhë: -Kaa -dhɔ kë ka yaagümɛ 'ka, ['ka 'dhuë- 'kpɔ mɛ -nu 'wo 'kpöü -ya ka -bha -an -bha! -Ka pë -së kë mɛ -nu 'wo ka -san zë -na -an -dhë!] 'Go mü 'ka ŋbhɛa' mɛ -nu ['wo 'wun yaa kë -na 'ö] 'wo ka 'klo bhɔ -na -an -wun 'gü! 45 -Yö kë 'dhö kö 'kaan- kë ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü bhë -a gbö -nu 'ka. Bhii 'ö tɔɔ -yö ö bha lan- -bhü 'pö -së 'ka, 'wunyaakëmɛ -nu -ta ŋnɛ -kɔ 'ö- bhü -a 'ka mɛ këwunsëëzë -nu -ta -a 'dhö. 'Yö ö bha dha -nu ban mɛ -nu 'wo 'wun -kë yaa -an -ta ŋnɛ -kɔ 'ö- ban mɛ -nu 'wo 'wun -së -kë -an -ta bhë -a 'dhö 'pö.

46 'Ö ŋya kë ŋnɛ 'ka- -dhɔ kë mɛ -nu 'wo- -dhɔ -kë ka 'ka bhë -an 'ka, -Zlan -dho ka 'kian nu -kɔklë ŋɛ? -A mɛ 'kö bhë, mɛ këwun yaazë 'wo ŋnɛ 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -nu 'dhö bhë, wo -de 'pö, -wa -kë ŋnɛ -kɔ gia- bhë -a 'dhö. 47 'Ö ŋya kë ŋnɛ 'ka -mɛɛ kë ka dhegluzë -nu 'sloo 'ka, kö pë 'gblüünzë 'pö 'ka- -kë bhë ŋa? Mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan -bha mɛ -nu 'ka, wo gia- -wa -kë 'dhö 'pö! 48 ŋDhɛ 'ö 'dhö ŋnɛ, -ka 'wun -nu yö 'ko 'dhiö kpengdhö ŋnɛ -kɔ 'ö ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü bhë 'ö- kë -na -a 'ka bhë -a 'dhö.»

6

Mɛ ŋdaan' -wo 'ö -gban gbaɔ -kë 'yenamɛ -nu -dhë -sü -bha

1 'Ö Yesu -ya pö 'zü: «-Ka ka -zo kë ka -de 'piö ka ka -bha -Zlan gba -kɔ -nu -wun 'gü, kö ŋkun 'ö dho kë mɛ -nu 'yaan 'kun -sü 'ka! ŋYa kë ŋnɛ 'ka- kë mɛ -nu 'yaan 'kun -sü 'ka, ka 'ka 'dho ka 'kian gbɛ yö, ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü bhë -a 'piö.

2 ŋYa kë ŋnɛ 'bha 'wëüga nu 'yenamɛ -dhë, kö ŋkun 'ü- -kë 'ö mɛ 'yan 'yö -da -a 'gü ŋnɛ -kɔ 'ö mɛ 'yan -ta -pë kë -mɛ -nu 'dhoë- -kë -na -a 'ka -bhɔkuëkɔ -nu 'gü, 'iin -kpinngga 'piö -dhɛ -nu -bha bhë -a 'dhö! -Wa -kë 'dhö kö mɛ -nu -waan wo 'tɔ -blü. A- -blɛɛ ka -dhë 'wun gia- 'ka: Wo -zë ŋwa wo 'kian yö 'saadhö. 3 'Kɛɛ bhi -zë, ü 'dhoë- 'wëüga nu 'yenamɛ -dhë, -bhöë kë kö ŋkun 'ö ü 'bhamɛ -de 'ö ü 'sɔɔ, 'ö- 'wun dɔ! 4 -Yö kë 'dhö kö gbaɔ 'ü- -kë bhë -yö 'to -bin -sü 'gü, kö ü Dë 'ö pë -nu 'ü- kë -na -bin -sü 'gü 'ö -an yö bhë kö -yaan ü 'kian nu.»

Mɛ ŋdaan' -wo 'ö -gban ŋbhɛa' -kɔ -bha
(Lukö 11.2-4)

5 'Yö- pö 'zü: «Ka ɓhɛa' -na kö ɓkun 'ka- -kë ɓnɛ mɛ -nu 'yan -ta -në kë -mɛ -nu 'dhö; ɓwa -dhɔ -kë -dɔ -gɛan -sü, 'wo ɓbhɛa Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü, 'iin -kpinngga 'to 'dhiö -dhɛ -nu -bha -a 'ka kö mɛ -nu 'yan -yaan -da wo 'gü -an 'dhö. A- -blɛɛ ka -dhë 'wun gia- 'ka: Wo -zë ɓwa wo 'kian yö 'saadhö. 6 'Kɛɛ bhi -zë, ü 'dhoë- =bhɛa'-, -bhö -da ü -gɔ kɔɔ 'ü 'kwɛɛ ta ü -blü 'ü ɓbhɛa'-! ɓYa kë 'dhö ü Dë (-Zlan) 'yö ü 'piö -bin -sü 'gü bhë, 'ö në -nu 'ü- kë -na 'dhö 'ö- yö bhë, -yö -dho ü 'kian nu.

7 Ka 'dhoë- =bhɛa'-, kö ɓkun 'ka 'dhi -wo -yaan ɓplëëzë ɓblɛɛ ɓnɛ mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan dɔ -an -bha ɓbhɛa' -kɔ 'dhö! -Yö -an -zo 'piö ɓnɛ, mɛ ɓya 'wun ɓblɛɛ'- =va, yö ɓnɛ 'ö -Zlan -yö ö 'to -kë -a -wo -bha, 'ö- -bha ɓbhɛa' -wo -daa -kë. 8 -Abi', kö ɓkun 'ka- -kë ɓnɛ -an 'dhö! 'Ö tɔɔ kö -a -de kaa në -dhɛ ka Dë -gɔ ɓkun, në 'ö ka -bha -wun -yö yö -a -bha, kö ɓyaa- dɔ 'saadhö.

9 ɓBhɛa' -kɔ 'ö 'ka dho ɓbhɛa -a 'ka 'ö ɓnɛɛ:

Yi Dë, bhi 'ü -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü, ü 'tɔ 'slöösslö bhë -a ɓbhlë -yö kë -dhö -dhɛ 'saadhö 'gü.

10 Ü bha 'tɔbhɔdhe -yö nu. Ü ɓdhɔɔbhaa -yö kë 'kpongtaa ɓnɛ -kɔ 'ö- 'ka dhang- 'gü bhë -a 'dhö.

11 -Bhöpë 'ö -mɔ yi ɓtian' ɓdɛɛ, -bhö -a nu yi -dhë!

12 -Bhö ziö yi -bha 'wun ɓzaa' -sü -nu -ta ɓnɛ -kɔ 'ö 'yi -ziö -a 'ka mɛ -nu -bha 'wun ɓzaa' -sü -nu -ta 'pö bhë -a 'dhö!

13 Kö ɓkun 'ü -kan yi -bha 'güdandhe -zian -ta, 'kɛɛ -bhö yi bho këpëyaamɛ -bha 'piig- beedhɛ ɓkwaa'-. [Bhii bhi ɓnɛ 'ö -gludëdhɛ, 'piigbeedhɛ waa- 'tɔbhɔdhe 'dhö ü -gɔ ɓtoëpö 'ka. Amɛn.]

14 ɓYa kë ɓnɛ mɛ -nu -bha 'wun ɓzaa' -sü -nu 'wo- -kë ka 'ka bhë 'ka ziö -a -ta, ka Dë 'ö dhang- 'gü, -yö -dho ziö ka -bha 'wun ɓzaa' -sü -nu -ta 'pö. 15 'Kɛɛ ɓya kë ɓnɛ kaa ziö mɛ -nu -bha 'wun ɓzaa' -sü -nu -ta, ka Dë -de 'pö yaa 'dho ziö ka -bha ɓzaa' -sü -nu -ta.»

Mɛ ɓdaan' -wo 'ö -gban -bɛn 'to -kɔ -bha

16 'Yö- pö 'zü: «ɓYa kë ɓnɛ ka ka -bɛn 'to -na, kö ɓkun 'ka ka wöödhɛ -kë 'güüzë ɓnɛ mɛ 'yan -ta -në kë -mɛ -nu 'dhö! 'Ö 'wo wo wö -siö kö mɛ 'plɛ -waan dɔa ɓnɛ -wo wo -bɛn 'to -sü 'gü. A- -blɛɛ ka -dhë 'wun gia- 'ka: Wo -zë ɓwa wo 'kian yö 'saadhö. 17 'Kɛɛ bhi -zë, ü ü -bɛn 'to -na, -bhö ü wöödhɛ 'zlu, 'ü ü -bha wun -nu -piö -së 'ka! 18 -Yö kë 'dhö kö ɓkun 'ö mɛ -nu dho -a ɓtɛi' dɔ ɓnɛ ü ü -bɛn 'to -sü 'gü. Ü Dë dosɛn 'ö -bin -sü 'ka ü 'piö mü bhë, yö ɓnɛ 'ö dho -a dɔ. ɓYa kë 'dhö në -nu 'ü- kë -na -bin -sü 'gü bhë, yö 'ö- dɔ bhë yö ɓnɛ 'ö dho ü 'kian nu.»

Mɛ ɓdaan' -wo 'ö -gban ɓbhɔɔpë -nu 'wo dhang- 'gü -an -bha

(Lukö 12.33-34)

19 'Yö- pö: «Kö ɓkun 'ö ka -bha ɓbhɔɔpë -nu 'kpuɛkpɔdhɛ -yö -kë 'kpongtaa zö, bhii 'kpongtaadhɛ 'ö ɓnɛ 'ö tɔɔ -dhɛ 'ö 'lɔɔn -nu waa- 'kaɔ 'wo në 'gü ɓsiö -a -bha, 'ö ɓkwaanmɛ -nu -wo 'kɔ kpong wü, 'wo ɓkwaan -a -bha bhë -a -bha! 20 'Kɛɛ -ka ka -bha ɓbhɔɔpë -nu 'kpuɛ- 'kpɔ dhang- 'gü, -dhɛ 'ö 'lɔɔn -nu waa- 'kaɔ 'waa në 'gü ɓsiö'- -a -bha, 'ö ɓkwaanmɛ -nu wo 'ka 'dho 'kɔ kpong wü -waan në ɓkwaan -a -bha! 21 Bhii -dhɛ 'ö ü bha ɓbhɔɔpë -nu 'dhö -a -bha, yö ɓnɛ 'ö ü ɓzuö' 'dhö -a -bha 'pö!»

Bun -bha -dhɛpuudhɛ

(Lukö 11.34-36)

22 'Yö- pö 'zü: «'Yanga -yö -kë ɓnɛ bun -bha -dhɛpuudhɛ 'dhö. -Potaasü ɓya kë 'yanga -gɔ, 'ö ü bun 'gü -dhɛ 'plɛ -yö -kë 'puu. 23 'Kɛɛ ɓya kë ɓnɛ ü 'yanga ɓya kë yaa, kö ü bun 'plɛ 'dho -sü -mü -dhɛtiidhɛ 'gü. 'Ö ɓya kë ɓnɛ në

'ö dho ü gbaa -dhɛpuudhɛ 'ka, -yö -dhɛtiidhɛ 'gü, kö -dhɛtiidhɛ 'ö bhë -yö -dho trö ◌gbaɔnsü.»

Mɛ ◌daan' -wo 'ö -gban -Zlan waa- 'wëüga -to -an mɛ do 'piö -sü -bha
(Lukö 16.13)

24 'Yö- pö 'zü: «Mɛ gbɛ yaa 'dho -mɔ -a -bha kö -yaan yuö kë -gɔmɛ ◌plɛ 'piö. -Yö -dho -a mɛ do -san zë, 'ö- mɛ do -dhɔ -kë. -Yö -dho kpa mɛ do -bha, 'ö -kan mɛ do -bha. -A -wun 'gü, ka 'ka 'dho -mɔ -a -bha kö 'kaan- yuö kë -Zlan waa- 'wëüga -an -dhë 'ko ◌yië'.»

Mɛ ◌daan' -wo 'ö -gban -zo -yö -Zlan -bha -sü -bha
(Lukö 12.22-31)

25 «◌Dhɛ 'ö 'pö, a- -pö ka -dhë: Kö ◌kun 'ka dɔ pë 'ka dho -a -bhö waa- pë -nu 'ö 'ka dho -a mü kö 'kaan- -tosiadhe kë -a -ta, 'iin sɔ -nu 'ö 'ka dho -a -da ka -bha -an -wun ◌zɔnng' -ta! -Tosiadhe kë -sü -wun -yö 'gbee- 'ö ◌zië' -bhöpë -ta, 'ö bun -wun 'dhö 'gbee- 'ö ◌zië' sɔ -wun -ta, 'wun gia- 'yaa -mü -a?

26 -Ma -nu 'wo ziö -na dhang- 'gü ◌nɛ, -ka -an -ga! 'Waa pë gbɛ ta, -an -kɔ këpë -nu gbɛ 'yaa 'dhö, 'iin -bhöpë -nu 'wo dho -a -lo wo -bha 'slëëdhɛ -nu -bha 'yaa 'dhö. 'Kɛɛ ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü, -yö -bhöpë -nu -an -dhë. ◌Dhɛ -kë 'dhö ◌nɛ, ka -wun 'yaa 'gbee- yaa ◌zië' -ma -nu 'wo bhë -an -ta -a? 27 Dö -mü ka ziën 'ö- -bha -zotadhe 'gü 'ö dho -dhɛkpaɔyi 'bhaa -da ö -bha -tosiadhe yi -ta -ɛ?

28 'Ö bhii ◌dhɛ ◌ya kë 'dhö ◌nɛ, -më 'ö -kë 'yö 'ka -ya sɔ 'ö 'ka dho -a kë ka -bha, -a -wun ◌zɔnng' -ta -i? ◌Blëë' 'bin -nu 'wo kë -na ◌bhlöö- =nɛ, -ka -an -ga bhë 'dhɛ! 'Waa yuö gbɛ kë, 'iin 'waa sɔ gbɛ bɔ. 29 -Yö 'dhö, a- =blɛɛ' -na ka -dhë ◌nɛ -gludë Salomɔ -de gia-, -a -bha 'tɔbhɔdhe 'gü, ◌bhɔɔpë ◌va 'ö -kë -a -gɔ bhë -a 'ka, sɔ 'ö dho kë -së ◌nɛ ◌blëë' 'bin -nu 'wo bhë -an do 'dhö yaa kë -a -gɔ do. 30 -Zlan 'ö sɔ -së -da -na ◌blëë' 'bin -nu 'wo ◌dɛɛ ◌bhlöödhɛ -nu -bha, 'ö ◌dhia' 'piö 'wo dho -an kan kö wo -an güö -an -bha bhë, -a -kɔ 'pö yaa 'dho -mɔ -a -bha kö (ka 'ö ka -wun 'dhö -a -gɔ 'gbee- bhë) -yaan sɔ nu ka -dhë bhë ◌a? Ka- -yö bhë ◌a, kë ka -bha -zoyösü -yö -ya wo 'tee bhë yö -mü. 31 ◌Dhɛ -kë 'dhö, kö ◌kun 'ka -ya ka -de -wun ◌zɔnng' -ta -a pö -sü 'ka ◌nɛɛ: ‹-Më -nu 'yi dho -a -bhö -e? -Më 'yi dho -a mü ◌i? 'Iin -më -nu 'yi dho -a kë yi bun -bha -ɛ?› 32 Mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan dɔ wo ◌nɛ 'ö pë -nu 'wo 'dhö bhë 'wo- =mɛɛ -kplawo. 'Kɛɛ ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bhë -ya ◌tɛi' -dɔ ◌nɛ ka -bha -wun -yö -yö -an -bha. 33 -Ka -Zlan -bha -gludëdhɛ waa- -tosiadhe 'ö kpengdhö -an ◌mɛɛ' 'dhiö -blɛɛzë, kö pë -nu 'wo to, -Zlan gia- -yaan -an nu ka -dhë, -a -ta 'kpɔ 'ka. 34 -A -wun 'gü, kö ◌kun 'ka -ya -dhɛ 'ö dho kpaɔ ◌dhia' -a -wun ◌zɔnng' -ta! 'Ö tɔɔ -dhɛkpaɔyi 'saadhö 'ö -dhö, -a -bha -zo -ta -a 'gü -wun -yö -dhö do do 'ka. -Dhɛ do 'ö ◌kpaɔ -na bhë -a -bha ◌sëëbhodhe -yö -mɔ -a 'ka.»

7

'Wun ö -gban za -dɔ mɛ -bha -sü -bha
(Lukö 6.37-38, 41-42)

1 'Yö- pö -an -dhë 'zü: «Kö ◌kun 'ka za dɔ mɛ gbɛ -bha! -Yö kë 'dhö, kö ◌kun 'ö -Zlan dho za -lo ka tuö. 2 Bhii -Zlan -dho za -lo ka tuö ◌nɛ -kɔ 'ö 'ka za dɔ -a 'ka mɛ -nu 'wo to -an -bha -a 'dhö. 'Ka za dɔ mɛ -bha 'gbee- 'ka, -Zlan -dho za -lo ka tuö 'pö 'gbee- 'ka. 3 -Më 'ö -kë 'ö 'lü -gba ◌va 'yö -sɔ ü 'yënngdhö bhë 'ö 'bhaa- yö, 'ö- pë 'ö dho ü dheglu 'yënngdhö bhë, 'yö 'ü -dhɛ -ga -a 'piö e? 4 Ü -dho -a pö ü dheglu -dhë -kɔklë: ‹Dɔ, 'a pë 'ö bhë 'a- bho ü 'yënngdhö!›, 'kɛɛ kö ü -bha 'lü -gba ◌va -yö ü 'yënngdhö 'sa? 5 Mɛ 'yaan- 'kun -mɛ, -bhö ü -bha 'lü

-gba bho ü 'yënngdhö poo ɔ̈e, kö 'üën- -dhɛ yö -së 'ka, 'üën- ü dheglu -bha bho -a 'yënngdhö 'pö! 6 Kö ɔ̈kun 'ö pë 'ö 'slöösslö 'ka- nu gbɛn--nu -dhë! -Yö kë 'dhö, kö ɔ̈kun 'wo dho ɔ̈dhië' ka 'piö -waan ka 'gü ɔ̈siö'-. Kö ɔ̈kun 'ka ka -bha -zlɔɔ -nu 'ö -an ɔ̈bhlë 'dhö ɔ̈va, -an -zuö -bhɔtii -nu 'dhiö! 'Yö 'wo ɔ̈taa' -a -ta dhuö.»

Mɛ ɔ̈daan' -wo 'ö -gban pë -dhɛ -sü, pë ɔ̈mɛɛ' -sü waa- 'kwɛɛ -ta -ma -sü -an -bha
(Lukö 11.9-13)

7 'Yö- pö 'zü: «'Ka pë -dhɛ, ka -dho -a yö! 'Ka pë ɔ̈mɛɛ'-, ka -dho -a yö! 'Ka 'kwɛɛ -ta -ma, -wo -dho -a po ka -gɔ! 8 Bhii mɛ 'oo mɛ 'ö pë -dhɛ, -ya yö, 'ö mɛ 'ö pë ɔ̈mɛɛ 'ö- yö, 'ö 'wo 'kwɛɛ -po mɛ 'ö 'kwɛɛ -ta -ma -a -gɔ. 9 Mɛ 'bhaa -yö -dhö ka ziën zö, 'ö- -bha 'në ɔ̈ya ɔ̈bluu'- -dhɛ -a -gɔ, 'ö -guö kpö nu -a -dhë -a? 10 'Iin 'ö dhö ɔ̈mɛɛ 'në sü 'ö- nu -a -dhë kö ɔ̈ya 'yuö--dhɛ -a -gɔ -e? 11 ɔ̈Dhɛ mɛ 'ö 'ka mɛ -nu këwunyaazë -nu 'ka, 'ka dɔ pë -sɛɛbɔ -nu ka -bha 'në -nu -dhë -dhɛ -dɔ bhë, kö -sama 'sama, -më 'ö -kë ka Dë 'ö dhang- 'gü, 'yaa 'dho pë -sɛɛbɔ -nu nu mɛ 'wo- -dhɛ -a -gɔ -an -dhë -ɛ? 12 Në 'ka- 'piö kö mɛ -nu -wa kë ka -dhë bhë, -kaa kë -an -dhë 'pö! Bhii në 'ö Moizö -bha tɔng waa- -Zlan -wodhiölomɛ -nu -bha 'sëëdhɛ -wa -zɔn -a 'ka yö -mü.»

Mɛ ɔ̈daan' -wo 'ö -gban 'kɔdhi 'sɔɔsɔ -bha
(Lukö 13.24)

13 'Yö- pö 'zü: «-Da 'kɔdhi 'gbɛa -bha -sü 'ka- -ga -na bhë, ɔ̈yö 'pëëpë 'dhö; 'kɛɛ yö ɔ̈nɛ 'ö tɔɔ zian -gblooga 'gbɛa 'ö dho mɛ 'bhee- 'ka 'gü ɔ̈siö' -zian 'piö; yö ɔ̈nɛ 'ö mɛdhɛvadhɛ dhö -a -zian -ta bhë. ɔ̈Dhɛ 'ö 'dhö ɔ̈nɛ, -ka -da 'kɔdhi 'sɔɔsɔ -bha ɔ̈zian'! 14 'Kɛɛ 'kɔdhi 'sɔɔsɔ bhë, yö ɔ̈nɛ 'ö tɔɔ 'kɔdhi 'ö- -da mü -sü 'dhö 'gbee- 'ka. Yö ɔ̈nɛ 'ö tɔɔ zian -gblooga 'ö dho ɔ̈toëpö -këdhösü -zian 'piö, 'ö mɛ -nu 'wo- -ta, 'wo 'tee.»

Mɛ ɔ̈daan' -wo 'ö -gban 'lü waa- ö bhɛ -an -bha
(Lukö 6.43-44)

15 'Yö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü: «-Ka ka -de kë 'slë 'ka -Zlan -wodhiölomɛ -nu ɔ̈suazë -gɔ! 'Bhla kwi ɔ̈nɛ 'wo- -da wo -bha 'ö 'ka -an -ga, 'wo -kë 'bhla 'ka ka -dhë bhë, 'kɛɛ a- -pö ka -dhë: ɔ̈N 'n; wo -zë, ɔ̈laa' -mü -an 'ka 'dhɛ! 16 Ka -dho -an dɔ -an këpë -nu -bha. 'Waa lɛzɛn -kpa bho 'kpa dan -kpɔɔ 'gü, 'iin 'waa figö bhɛ bho dhetii 'ginng 'gü. 17 'Lü 'ö 'lü -së 'ka, -yö -bha ö bhɛ -së 'ka, 'ö 'lü mɛ 'ö- yaa 'ka, 'yö bha ö bhɛ yaa -nu 'ka 'pö. 18 'Lü 'ö 'lü -së 'ka, 'yaa bha ö bhɛ yaa -nu 'ka; 'ö 'lü 'ö 'lü yaa 'ka, 'yaa bha 'pö ö bhɛ -së -nu 'ka. 19 'Lü 'oo 'lü 'ö yaa bha ö bhɛ -së -nu 'ka, -a 'kan ɔ̈nɛ 'wo dho -a wo -waan -a -zuö siöö. 20 -Kɔ do bhë -a 'ka, ka dho -Zlan -wodhiölomɛ ɔ̈suazë -nu dɔ -a 'ka -an këyuö -nu -bha.»

(Lukö 13.25-27)

21 'Yö- pö: «Yaa kë ɔ̈nɛ mɛ -nu 'ö 'wo dho -a pö ‹N Dëmɛ, n Dëmɛ› 'töüdhö bhë ɔ̈nɛ 'ö 'wo dho -da -Zlan -bha -gludëdhɛ 'gü dhang- 'gü; 'kɛɛ dosɛn mɛ 'ö 'dhoë- n Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü, pë 'ö- 'piö 'ö- kë. 22 -Zlan -bha zakanyi 'ka, mɛdhɛvadhɛ -wo -dho -a pö n -dhë ɔ̈nɛɛ: ‹N Dëmɛ, n Dëmɛ, yi -Zlan 'dhi -wo -pö ü 'tɔ 'gü, yi -zuu yaa -nu -kë mɛ -nu 'gü ü 'tɔ 'gü, 'ö 'yi -dhidhaa ɔ̈plëëzë -nu -kë ü 'tɔ 'gü›. 23 'Kɛɛ a -dho -a pö -an -dhë 'sönggö -sönggö: ‹N 'ka ka dɔ 'gbɛɛdhö, ka 'ö ka -bha -yö -kë 'wun yaa kë -sü 'ka -kplawo bhë, -ka ɔ̈yɔɔn 'ma, 'ka 'go n 'sɔɔ!› »

'Kɔ dɔ -dhɛ ɔ̈plɛ
(Lukö 6.47-49)

24 'Yö- pö 'zü: «'Ö mɛ 'oo mɛ 'ö ö 'to to 'wun -nu 'ka 'go -na -a ma ɔ̈dhia ɔ̈nɛ -a -bha, 'ö- kun -a 'kun -kɔ gia- 'ka, -yö -dho bhɔ mɛ do 'wun -bho 'kou dɔ -sü -zë, 'ö ö -bha

'kɔ dɔ -guö -ta -a -bha. 25 'Ö dha -yö ban, 'ö 'yiga -nu -wo pa, 'ö 'tëë -yö -ziö 'gbee- 'ka 'kɔ bhë -a -bha, 'kɛɛ yaa -lo, bhii 'ö tɔɔ -a -gɛn -yö -gban -sü 'ka -guö -ta. 26 'Kɛɛ mɛ 'oo mɛ 'ö 'wun 'ka 'go -na -a ma ◌dhia ◌nɛ, ◌yaa- ma 'ö yaa- 'kun -a 'kun -kɔ -së 'ka, -yö -dho bhɔ mɛ do 'ö 'yaa 'wun -bho 'kou dɔ 'ö ö -bha 'kɔ dɔ 'yënng 'gü -a -bha. 27 'Yö dha -nu -wo -ban, 'ö 'yiga -nu -wo pa, 'ö 'tëë -nu -wo -ziö 'gbee- 'ka 'kɔ bhë -a -bha, 'yö -lo. 'Ö 'kɔ 'ö 'dhö bhë, 'ö-=siö' 'töüdhö.»

Yesu -bha -wogbiindhɛ

28 ◌Dhɛ 'ö Yesu ◌ya yën 'wun -nu 'wo ◌nɛ -an ◌blɛɛ'- -sü -bha, mɛ gbung -nu 'wo -kë mü bhë, 'tetundhe ◌va -yö -da -an 'gü, -a -bha mɛ ◌daan' -kɔ ◌suu'- bhë -a -wun 'gü. 29 Bhii 'ö tɔɔ yaa kë ◌nɛ Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu -bha mɛ ◌daan' -kɔ 'dhö, 'kɛɛ -yö mɛ -nu -daan -wogbiindhɛ 'ka.

8

Yesu -bha ◌wee ◌yuamɛ do -dhɛ bo -kɔ

(Maakö 1.40-45; Lukö 5.12-16)

1 ◌Dhɛ Yesu ◌ya 'go -tɔn tuö, mɛ -gbaa ◌va -wo -ziö -a 'piö. 2 'Ö ◌wee ◌yuamɛ do -yö ◌yɔɔn -a -bha, 'ö -lo ö kpɔn 'gü -a 'dhiö 'ö- pö -a -dhë: «N -Gɔmɛ, 'ö ◌ya kë ◌nɛ ◌ya dhi ü -dhë, -bhö n -dhɛ bo!»

3 'Ö Yesu -yö ö -kɔ pa -a 'ka, 'ö-pö: «-Yö -dhi n -dhë; ü -dhɛ -yö bo!»

-Dhɛ do bhë 'wo to -a -bha, 'ö--bha ◌wee ◌yua' -yö go -a -bha, 'ö-bun -kë 'slööslö.

4 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, Yesu -ya -pö -a -dhë: «-Bhö ü 'to 'to -së 'ka, 'wun 'ö bhë kö ◌kun 'ü- =blɛɛ mɛ gbɛ -dhë! -Bhö 'dho 'ü ü -de -zɔn -Zlan -bha slabhomɛ -dhë, -kɔ 'ü-'ka zlöö bhë -a -zɔn -sü 'ka! 'Go mü, 'ü sla- bho ◌nɛ -kɔ 'ö Moizö -ya -zɔn -a 'ka -a 'dhö, kö -yaan -zɔn mɛ 'plɛ -dhë ◌nɛ ü -dhɛ ◌ya bo!»

Yesu -bha Wlɔmë -mɛ -nu -bha 'dhasi -gɔmɛ -bha yuökëmɛ -dhɛ bo -kɔ

(Lukö 7.1-10)

5 Yesu -yö -kë -da ◌dhia Kapɛɛnaɔmë plöö, 'ö Wlɔmë 'dhasi ◌këng' do -gɔmɛ do -yö -yɔɔn -a -bha, -a -dhɛ -a -gɔ -sü 'ka kö -yö nu ö -dhë, 6 'Ö- pö: «N -Gɔmɛ, n bha yuökëmɛ -yö wɔ -sü 'ka kɔɔ, 'tinng ◌yua' ◌yaa- 'kun, 'ö-'yënng 'dhö bhɔ -na ◌gbaɔnsü.»

7 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «A -dho -lo ü -gɔ kɔɔ kö 'a- 'dhɛ bo.»

8 'Kɛɛ 'dhasi ◌këng' do ◌kɔɔnmɛ 'ö bhë -ya -pö -a -dhë: «N -Gɔmɛ, yaa n -ma 'kun kö 'ü -da n -gɔ kɔɔ, 'kɛɛ -bhö ü -wo dosɛn 'kpaan pö, ma yuökëmɛ bhë -a -dhɛ -dho bo. 9 Ma gia-, n ◌kɔɔnmɛ -nu -wo -dhö, 'ö 'a 'dhasi 'bhaa -nu ◌kɔɔn 'pö. ◌Ya kë ◌nɛ 'ma- pö mɛ do -dhë -yö 'dho, 'yö dho n -wo 'ka; 'ö 'ma- pö -a 'bhaa -dhë -yö nu, 'ö nu n -wo 'ka, 'ö 'ma- pö ma yuökëmɛ -dhë: ‹-Bhö pë 'ö ◌nɛ -a kë!› 'Ö- kë n -wo 'ka.»

10 ◌Dhɛ 'ö Yesu ◌yaa- -wo 'ö bhë -a ma, 'ö- -ga -kpɛ 'ka, 'yö- pö mɛ -nu 'wo -kë -a 'piö bhë -an -dhë: «A- -pö ka -dhë 'wun gia-'ka, -zoyösü ◌suu'- 'ö ◌nɛ, n 'ka-yö Izlaɛlö -sɛ 'gü do. 11 A- -pö ka -dhë ◌nɛɛ: Mɛdhɛvadhɛ -wo -dho go lan- bhɔ ◌zian', 'wo go lan- -püö ◌zian', 'ö 'wo -yadhɛ sü Ablaamö 'dhö, Izaakö 'dhö, 'ö Zakɔbö 'dhö -an 'piö -Zlan -bha -gludëdhɛ 'gü dhang- -nu 'gü, 'wo pë -nu -bhö wo 'ko ◌bhaa. 12 'Kɛɛ mɛ -nu 'wo dho kë -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö -bha 'ka -bezë, 'ö waa kë -a 'ka gbɔ bhë, -wo -dho -an -zuö plaan -dhɛtiidhɛ 'gü, 'ö -dhɛ bhë -a 'gü 'wo 'gbo -nu bɔ, 'wo wo 'sɔn -nu -bhö -a -bha.»

13 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö 'dhasi ◌këng' do ◌kɔɔnmɛ bhë -a -dhë: «-Bhö 'dho ü -gɔ kɔɔ, -yö -dho kë ü -dhë ◌nɛ -kɔ 'ü ü -zo yöë bhë -a 'dhö!»

'Ö 'dhasi ◌këng' do ◌kɔɔnmɛ 'ö bhë 'ö- -bha yuökëmɛ -dhɛ -yö bo 'töng gia- bhë -a 'ka.

Yesu -bha 'yuamɛ ◌plëëzë -dhɛ bo -kɔ
(Maakö 1.29-34; Lukö 4.38-41)

14 Yesu -yö -dho Piɛɛ -gɔ kɔɔ; 'yö Piɛɛ ◌da yö kö -yö ◌waannu ◌süë', 'ö tɔɔ 'gii- -kɔ -yö -kë -a kwi ◌löö. 15 'Ö Yesu -yö pa -a -kɔ 'ka, 'ö to mü 'ö- -bha 'yua -yö bo 'ö ◌luu 'ö yö -bhöpë -kë -an -dhë -sü -bha.

16 ◌Dhɛ 'ö 'yinia -dhɛ ◌ya dɔ, 'ö mɛ -nu -wo nu, mɛ 'ö -zuu yaa -yö -kë -an 'gü ◌plëëzë 'ka bhë -an 'ka Yesu 'piö. 'Yö -zuu yaa -nu 'wo bhë, Yesu -yö -an -kë mɛ -nu 'wo bhë -an 'gü ö -wo 'ka; 'ö 'yuamɛ -nu 'wo -kë mü 'töüdhö, 'yö -an 'plɛ -dhɛ bo. 17 -Ya -kë 'dhö, kö pë 'ö -Zlan -wodhiölomɛ Ezai -ya ◌blɛɛ bhë, -a 'dhiö -yaan -mɔ 'kuë. -Ya -pö: *-Yö yi 'tɔ -siö -dhɛ -nu -bho yi -bha, 'ö yi -bha 'yua -nu bho yi 'gü.*

Mɛ 'wo- 'piö kö -wo ziö Yesu 'piö
(Lukö 9.57-62)

18 ◌Dhɛ 'ö Yesu -yö mɛ gbung -nu 'wo -kë -a -zü bhë -an yö, 'yö- pö ö -bha ◌guë' -nu -dhë kö -wo bɔ 'yi 'kpong gbɛ 'dhiö ◌zian'. 19 ◌Dhɛ 'ö ◌ya kë 'dhö, 'ö Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ do -yö ◌yɔɔn -a -bha 'ö- pö -a -dhë: «N -Gɔmɛ, -dhɛ 'saadhö 'ü dhö dho -a -bha, a -dho ziö ü 'piö.»

20 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «Diɔng -nu -wɔ -a 'gü -du -yö -dhö, 'ö -ma -nu -wɔ -a 'gü -kɔ 'dhö -dhö, 'kɛɛ -dhɛ 'ö dho kë ma Mɛgbö n wɔ -dhɛ 'ka, kö 'aan- n 'tɛɛ pa -a -bha 'yaa -dhö.»

21 'Ö- -bha ◌guë' -nu mɛ do -ya pö -a -dhë: «N -Gɔmɛ, -bhö 'we -a -bha 'dhiö n -gɔ, kö 'a 'dho n dë -bin ◌dhia. 'Ma 'go mü kö 'a nu 'a ziö ü 'piö.»

22 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «-Bhö ziö n 'piö 'ü ü ◌kwaa' gamɛ -nu -zü, -wo wo 'ko -bin 'sa!»

Yesu -bha 'buu -dho sia- -kɔ
(Maakö 4.35-41; Lukö 8.22-25)

23 ◌Dhɛ -kë 'dhö, Yesu -yö -da 'yitagɔ do 'gü, 'ö- -bha ◌guë' -nu -wo -ziö -a 'piö. 24 'Kan 'wo- wo wo -ta ◌nɛ, 'ö 'buu 'gbee- -yö yö ziö -sü 'gü, 'yipuë ◌va bhë -a -ta kö 'yi -yö -ma -na 'yitagɔ bhë -a -bha 'gbee- 'ka, kö 'yi kpö -nu -wo ◌luu' -na -dhɛ 'saadhö 'gü, kö 'yi -yö -lo -na 'yitagɔ 'ö bhë -a 'gü. Yesu 'pö, -yö -kë yi zë -dhiadhö. 25 'Ö- -bha ◌guë' -nu -wo ◌yɔɔn -a -bha, 'wo pa -a -bha, 'wo- pö -a -dhë: «Yi Dëmɛ, -bhö kwa dha, kwa 'dhoë-ga!»

26 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Më 'ö -kë 'ka -suö ◌duö 'dhö e? Kë 'ö ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -ya wo 'tee bhë, -yö ya ◌dhɛɛ!»

◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'yö ◌luu 'yö 'wun ◌blɛɛ 'gbee- 'ka 'buu waa- 'yi kpö -nu ◌va bhë -an 'ka, 'ö -dhɛ -ga diin ◌va -yö -kë -dhö.

27 'Ö 'tetundhe -yö -da -an 'plɛ 'gü, 'ö 'wo- pö: «Mɛ ◌suu'- -mlë 'ö ◌nɛ 'ö 'buu -nu, 'yi kpö -nu -de gia-, -wo 'wun ma -a -ta ◌nɛɛ ◌ɛ?»

Yesu -bha gɔɔn- -nu ◌plɛ 'ö -zuu yaa -nu -wo -kë -an 'gü -an -dhɛ bo -kɔ
(Maakö 5.1-20; Lukö 8.26-39)

28 ◌Dhɛ 'ö Yesu ◌ya -lo Galile 'yipuë bhë -a zlöö, Gadaleni -sɛ 'gü ◌zian', 'ö gɔɔn- -nu ◌plɛ -wo -go blɔɔn- =taa ◌zian', 'wo nu -a -gɔ zian-. Mɛ ◌plɛ 'wo bhë -zuu yaa -nu -wo -kë -an 'gü; 'ö- -wun 'gü -wo -kë -suö -an -dhë ◌dhia zian bhë -a -ta; -dhɛ 'to -na zlöö, kö bɔ -dhɔ 'yaa mɛ gbɛ kë -na zian -gblooga 'ö bhë -a 'ka gbɔ; 29 'wo yö ◌gblaa 'gbla -sü 'gü 'wo- pö: «-Më 'ü 'dhoë- kë yi 'ka bhë ◌ɛ, -Zlan Gbö, ü -nu zö kö 'üën- yi 'klo bhɔ -a 'töng 'yö dho kaa bhë -a 'dhiö a?»

30 -Bhɔtii -gbaa ◌va -wo -kë wo -bha -bhöpë ◌mɛɛ' ◌dhia -an 'ka ◌gbiin 'dɛdɛ 'ka. 31 ◌Dhɛ -ya -kë 'dhö, 'ö -zuu yaa -nu 'wo bhë -wo

ɓbhɛa Yesu -dhë 'wo- pö: «ɓYa kë ɓnɛ ü -dho yi kë, kö -bhö yi bɔ -bhɔtii -nu 'wo ɓnɛ -an 'gü!»

32 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Ka 'dho!» 'Ö -zuu yaa -nu -wo go gɔɔn- -nu ɓplɛ 'wo bhë -an 'gü, 'wo dho -bhɔtii -nu 'wo bhë -an 'gü. 'Ö to mü, -bhɔtii -nu 'wo bhë 'ö -an -blazë, -wo ɓyɔɔ goo -bha, 'ö 'wo nu 'wo -püö 'yipuë bhë -a ɓbhaa 'töüdhö, 'ö -an 'plɛ 'gü -yö -siö yiö.

33 'Ö gɔɔn- -nu 'wo -kë -bhɔtii -maakëmɛ -nu 'ka bhë, 'wo ɓduë 'wo dho plöö, 'ö pë -nu 'wo kë 'saadhö waa- 'wun 'ö -gban gɔɔn- -nu ɓplɛ 'ö -zuu yaa -nu -wo -kë -an 'gü -be -a -bha bhë, 'wo- =blɛɛ mɛ -nu -dhë. 34 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö mɛ -nu 'töüdhö 'wo go pö- bhë -a 'gü, 'wo yö plaan, 'wo dho Yesu -gɔ zian-. ɓDhɛ 'ö 'wo- yö, 'wo ɓbhɛa -a -dhë kö -yaan 'go wo -bha 'sɛgɔ bhë -a -ta.

9

Yesu -bha 'tinngmɛ do -dhɛ bo -kɔ
(Maakö 2.1-12; Lukö 5.17-26)

1 Yesu -yö -da 'yitagɔ 'gü, 'yö 'yipuë ɓva bhë 'yö- -kan 'zü, 'yö nu ö -gɔ plöö. 2 'Ö mɛ -nu -wo nu 'tinngmɛ do 'ö -kë wɔ -sü 'ka ɓsɛɛ' -ta -a 'ka -a ɓdhia. ɓDhɛ 'ö Yesu ɓya gɔɔn- -nu 'wo bhë -an -bha -zo -yö ö -bha -sü yö, 'yö- pö 'tinngmɛ bhë -a -dhë: «Ma 'në, ü 'gü dɔ ü -de -gɔ 'gbee-, 'ma ziö ü bha ɓsɔɔn yaa -nu -ta!»

3 ɓN 'n, ɓdhɛ -kë 'dhö, 'ö Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu mɛ 'bhaa -nu -wo yö -a pö -sü 'gü wo ɓzuö' 'piö ɓnɛɛ: «'Ö, gɔɔn- bhë ɓya ɓdaɔn pö -Zlan -dhë.»

4 Yesu -yö -an -bha -zo -ta -a 'gü -wun -dɔ. ɓDhɛ -kë 'dhö, 'yö- pö -an -dhë: «-Më -kë 'ö -zotadhe yaa ɓsuu'- -nu 'wo ɓnɛ 'wo -kë ka 'gü i? 5 -A pö -sü ‹ü bha ɓsɔɔn yaa -nu -wun ɓya yën› 'pö 'pëëpë, 'iin -a pö -sü ‹-bhö ɓluu'- 'ü 'ta 'sü› bhë yö 'pö 'ö 'pëëpë e? 6 'Kɛɛ a- 'piö kö 'ka- dɔa ɓnɛ, -kɔ -mɔ 'wuën- -sü -yö ma, Mɛgbö, n -gɔ 'kpongtaa zö kö 'a ziö mɛ -nu -bha ɓsɔɔn yaa -nu -ta.»

ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö- pö 'tinngmɛ bhë -a -dhë: «-Bhö ɓluu'- 'ü ü -bha ɓsɛɛ' 'sü 'ü 'dho ü -gɔ kɔɔ!» 7 'Ö gɔɔn- 'ö bhë 'ö ɓluu, ('ö ö -bha ɓsɛɛ' sü,) 'ö dho ö -gɔ kɔɔ.

8 ɓDhɛ 'ö mɛ gbung -nu 'wo -kë mü ɓwa pë -nu 'wo ɓnɛ -an yö, 'suö -yö -da -an 'gü, 'wo yö -Zlan 'tɔ -blü -sü -bha, -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü ɓsuu'- 'ö- nu mɛ 'bhee- -nu -dhë 'dhö bhë -a -wun 'gü.

Yesu -bha Matiö ɓdhɔɔ kë -kɔ
(Maakö 2.13-17; Lukö 5.27-32)

9 Yesu -yö -go -dhɛ bhë -a -bha. 'Ö- -bha ziö -sü 'ka, kö ɓya ö 'bhle 'tee ɓyɔɔn 'dhiö, -yö -kpën gɔɔn- do 'wo- -dhɛ Matiö -a -bha kö -yö -ya -sü 'ka 'nii- =sɔnng' -bho -a 'gü -kɔ 'gü, 'yö- pö -a -dhë: «-Bhö ziö n 'piö!» 'ö Matiö -yö ɓluu 'yö -ziö -a 'piö.

10 Yesu waa- ö -bha ɓguë' -nu -wo -kë pë -bhö -sü 'gü Matiö -gɔ kɔɔ. 'Nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -nu ɓplëëzë waa- mɛ -nu 'ö -an 'tɔ 'gü ɓya ɓsiö' -an këpë yaa -nu -wun 'gü, -wo -kë -an 'piö mü pë -bhö ɓdhia 'pö.

11 ɓDhɛ 'ö Falizi -mɛ -nu -wo 'wun 'ö bhë -a yö, 'yö 'wo- pö Yesu -bha ɓguë' -nu -dhë: «-Më 'ö -kë 'ö ka -gɔmɛ waa- 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -nu waa- mɛ -nu 'ö -an 'tɔ 'gü ɓya ɓsiö'- -an këpë yaa -nu -wun 'gü, 'wo pë -bhö -na wo 'ko ɓbhaa bhë ɓɛ?»

12 Yesu -yö -an -wo -ma; 'yö- pö -an -dhë: «Mɛ -nu 'ö 'yua 'yaa -an -bha bhë, -an -bha -wun 'yaa ɓdhɔngtrɔ -bha; 'kɛɛ mɛ -nu 'ö 'yua 'dho -an -bha ɓnɛ 'wo nu ɓdhɔngtrɔ 'piö. 13 -Wo kpö 'në 'bhaa -yö -ya -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü. -Ka 'dho 'ka- pö, 'ka ka -zo 'ta -a -gɛn -wun 'gü kö 'kaan-

-a dɔ. -Wo bhë -ya pö: *Mɛ 'yena yö -sü 'ö tɔɔ pë 'ö- -dhɔ -yö n -kë. 'Kɛɛ 'maa slapë -nu 'piö.* » 'Ö Yesu -ya pö 'zü: «Bhii n 'ka nu mɛ -nu 'wo kpengdhö -an -dhɛ ǃdhia, 'kɛɛ mɛ -nu 'ö 'wo ǃsɔɔnyaamɛ -nu 'ka ǃzian' 'yö 'a nu -an -dhɛ.»

'Wun 'ö -gban -bɛn 'to -sü -bha -a ǃblɛɛ'- 'ö Yesu -ya wo
(Maakö 2.18-22; Lukö 5.33-39)

14 Zan Batisö -bha ǃguë' -nu -wo -yɔɔn Yesu -bha, 'wo- =dhɛɛ' kpɔ -a pö -sü 'ka ǃnɛɛ: «-Më 'ö -kë 'ö yië- Falizi -mɛ -nu 'yi yi -bɛn to -kplawo, 'ö ü -bha ǃguë' -nu 'waa- kë ǃnɛ -kɔ bhë -a 'dhö 'pö e?»

15 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Mɛ -nu 'wo -an ǃdhɔɔ -kë, dhe 'sü 'wlaan- -ta, -an wö 'ka 'dho -siö kö dhe 'sü -gɔɔn -yö ǃtun -an 'piö. 'Kɛɛ 'töng -dho nu kö -waan dhe 'sü -gɔɔn 'sü -an -gɔ; 'töng 'ö 'dhö bhë 'wo dho wo -bɛn to -a 'ka.

16 Mɛ gbɛ 'yaa sɔ 'klu -dëü ǃnëng sɔ 'klu zii -bha -yaan -an -wɔ. ǃYa kë 'dhö, sɔ 'klu -dëüzë -yö -dho dho 'kou, 'ö ziizë -gan, 'ö 'blë -dhɛ -yö -kë 'zü ǃva. 17 'Go mü 'zü, yɔ 'ö 'vuu dho -da -na, 'waa- yö 'pö ǃpuu' zii 'gü. ǃYa kë 'dhö 'puu bhë -yö -wü, 'ö yɔ -yö 'daawo. 'Ö kö më 'plɛ 'gü ǃya ǃsiö'-. Më 'wo- -kë 'ö tɔɔ yɔ -dëü yö 'wo- wo ǃpuu' -dëü 'gü, 'ö -an 'plɛ -wo to -së 'ka.»

Zuifö -nu ǃkɔɔnmɛ 'dhu do waa- dhebɔ 'yö pa Yesu -bha sɔ 'ka
(Maakö 5.21-43; Lukö 8.40-56)

18 Yesu -yö -to 'wun -blɛɛ -an -dhë -sü 'gü, 'ö Zuifö -nu ǃkɔɔnmɛ do -yö -nu 'yö -lo ö kpɔn 'gü Yesu 'dhiö, 'ö- pö -a -dhë: «N 'dhu 'gü ǃya ǃsiö' 'piöklöözë ǃnɛ, 'kɛɛ -bhö nu 'ü ü -kɔ kpa -a -ta kö -yö -büö.»

19 Yesu -yö ǃluu 'ö waa- ö bha ǃguë' -nu 'wo -ziö -a 'piö.

20 Dhebɔ do 'ö fɛi yën ǃyua' -yö -kë -a 'yënng bhɔ ǃdhia -kwɛ 'gɔɔ- do ö ga ǃplɛ 'piö bhë -yö -yɔɔn Yesu -bha, -bɔ -a ǃzlöö -sü 'ka, 'yö pa -a -bha sɔ 'to 'dhiö 'ka. 21 Bhii -ya -pö ö -de 'gü ǃnɛɛ: «'Ma n 'gü dɔ 'gbee- =sia 'ma 'pa -a -bha sɔ 'to 'dhiö 'kpaan -de 'ka, n -dhɛ dho bo.»

22 Yesu -yö -dhië ö -zü, 'ö- yö, 'ö- pö -a -dhë: «Ü 'gü dɔ 'gbee-, n 'dhu! Ü -bha -zo yö -sü ǃya ü -dhɛ bo.»

'Ö -dhɛ do bhë -a 'gü 'ö- -dhɛ -yö bo.

23 Yesu -yö -lo Zuifö -nu ǃkɔɔnmɛ do bhë -a -gɔ kɔɔ. ǃDhɛ 'ö ǃya -kpën 'truupiömɛ -nu waa- mɛ -nu gbung 'wo -kë 'gbo bɔ ǃdhia wo -de ǃmaa 'ma -sü 'ka bhë -an -bha, 24 'yö- pö -an -dhë: «-Ka 'go zö 'ka yö plaan, bhii 'nëdhezë bhë yaa ga, yi 'ö- zë -na bhë.»

'Ö 'wo yö wo -wo -lo -a 'ka -sü 'gü. 25 ǃDhɛ ǃwaa- pö mɛ gbung 'ö bhë -an -dhë -wo 'dho plaan, 'ö ǃwa yö plaan, 'ö Yesu -yö -da kɔɔ mü, 'yö -ya 'nëdhezë 'ö bhë -a -kɔ -bha; 'ö ǃdhɛ ǃya -büö, 'ö ǃluu. 26 'Ö 'wun bhë 'ö- -taɔ -yö -pɛn 'sɛgɔ 'pian 'ö bhë -a -ta.

Yesu -bha 'yënngtiimɛ ǃplɛ -dhɛ bo -kɔ

27 Yesu -yö -go -dhɛ bhë -a 'gü. -Yö -kë bɔ ǃdhia -dhɛ 'bhaa -bha, 'ö 'yënngtiimɛ ǃplɛ -wo yö -ziö -a 'piö -sü -bha ǃgblaa 'gbla -sü 'ka ǃnɛɛ: «-Bhö yi 'yena yö e, Davidö gbö!»

28 ǃDhɛ 'ö Yesu ǃya -lo kɔɔ, 'ö 'yënngtiimɛ ǃplɛ 'wo bhë 'wo ǃyɔɔn -a -bha 'zü; 'ö Yesu -yö -an ǃdhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «Ka- -dhɛ 'wun gia- =nɛ, a -mɔ -a -bha kö 'aan- ka -dhɛ bo ǃa?»

'Ö 'wo- -daa -kë -a -gɔ 'wo- pö: «ǃIi dhö, yi ü -wun -dhɛ 'wun gia-, yi -Gɔmɛ.»

29 ǃDhɛ ǃya kë 'dhö, 'ö Yesu -yö ö -kɔ yö -an wö -bha -a pö -sü 'ka ǃnɛɛ: «Kö -yö kë ka -dhë ǃnɛ -kɔ 'ö 'ka ka -zo yöë n -ma bhë -a 'dhö!»

30 'Ö -an 'yan -yö -dhɛ yö. 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë, -gbaɔn -a -ta dhuö -sü 'ka ǃnɛɛ: «-Ka ka 'to 'to

-së 'ka, 'wun 'ö ɓnɛ kö ɓkun 'ka-
=blɛɛ mɛ gbɛ -dhë!»
31 'Kɛɛ -wo -dho, 'ö 'wo Yesu
-wun ɓblɛɛ 'sɛgɔ 'pian 'ö zian bhë
-a 'ka bhë -a -ta, -dhɛ 'saadhö 'gü.

Yesu -bha 'tuunmɛ do -dhɛ bo -kɔ
32 Yesu -yö -kë 'dho ɓdhia, 'ö
'wo nu gɔɔn- do 'ö 'tuunmɛ 'ka -a
ɓdhia; pë -kë 'ö -kë 'dhö bhë 'ö tɔɔ
-zuu yaa -yö -kë -a 'gü. 33 ɓDhɛ
-zuu yaa bhë 'ö Yesu ɓyaa- kë, ɓya
'go -a 'gü, 'ö 'tuunmɛ bhë 'yö yö
'wun ɓblɛɛ'- -sü -bha. 'Tetundhe
-yö -da mɛ -gbaa ɓva 'wo -kë mü
bhë -an 'gü, 'ö 'wo- pö: «Kwaa pë
'ö ɓsuu'- 'dhö ɓnɛ -a yö Izlaɛlö -sɛ
ɓnɛ -a 'gü do!»
34 'Kɛɛ Falizi -mɛ -nu -zë -wa -pö:
«-Zuu yaa -nu -gɔmɛ ɓnɛ 'ö -kɔ -mɔ
'wun -bha -sü nu Yesu -dhë, 'yö
-zuu yaa -nu 'wo bhë 'yö -an kë -na
-a 'ka bhë.»

Yesu -bha mɛ -gbaa -nu 'yena yö -sü
35 Yesu -yö -bɔ 'kwi -pö -nu waa-
pödhɛ -nu 'gü, 'yö mɛ -nu ɓdaan
Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ -nu
'gü, 'wuntaɔsë 'ö -gban -Zlan -bha
-gludëdhɛ -wun -bha -a ɓblɛɛ'- -sü
'ka, kö -yö 'yuamɛ 'saadhö waa-
'tɔsiömɛ -nu -an -dhɛ bo -na. 36 'Ö
mɛ -gbaa -nu 'wo -kë -a 'piö bhë,
-an 'yena ɓva -yö -da -a 'gü, bhii
'ö tɔɔ -an 'gü ɓya ga. 'Go mü
ɓfaan' 'yaa -an 'gü gbɔ, 'ö ɓwa
kë ɓnɛ 'bhla -nu 'ö -an -maakëmɛ
'yaa 'dhö 'ö ɓwa -pɛn -an 'dhö.
37 -A -wun 'gü 'ö Yesu -ya pö ö bha
ɓguë' -nu -dhë: «-Mlü ɓya ga ɓva
'kɛɛ yuökëmɛ -nu 'waa ɓva; 38 kö
-ka ɓbhɛa' bhlö- dëmɛ -dhë kö -yö
yuökëmɛ -nu 'bhaa bɔ kö -waan -a
-bha -mlü -nu 'kan!»

10

*Yesu -bha ö -bha bɔmɛ -nu 'gɔɔ-
do ö ga ɓplɛ ɓdhɔɔ kë -sü*
(Maakö 3.13-19; Lukö 6.12-16)
1 Yesu -yö ö bha ɓguë' -nu 'gɔɔ-
do ö ga ɓplɛ 'wo bhë -an ɓdhɔɔ
-kë, 'yö -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü
nu -an -dhë kö -waan -zuu yaa
-nu bho -a 'ka mɛ -nu 'gü, -waan
'yuamɛ -nu 'saadhö waa- =niɔɔmɛ
-nu -an -dhɛ bo. 2 Yesu -bha
bɔmɛ 'gɔɔ- do ö ga ɓplɛ 'wo bhë
-an 'tɔ 'ö ɓnɛ: Mɛ -blɛɛzë 'ö tɔɔ
Simɔ 'wo- 'tɔ kpɔ Piɛɛ 'ka, waa- ö
dheglu Andre; Zakö waa- ö dheglu
Zan, 'wo -kë Zebede gbö -nu 'ka;
3 Filipö, Baatelemi, Toma, Matiö
'yö -kë 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ 'ka
-be; Zakö 'ö -kë Alefe gbö 'ka;
Taade, 4 Simɔ 'yö -kë 'yënngsiömɛ
'ka ö -bha 'sɛgɔ -wun 'gü, Zuda
Ikaliɔtö 'ö dho zlöö 'ö Yesu dɔ ö
yaagümɛ -nu kwɛɛ.

*Yesu -bha ö bha bɔmɛ -nu 'gɔɔ-
do ö ga ɓplɛ 'wo bhë -an bɔ 'ö- wo
(Maakö 6.7-13; Lukö 9.1-6)*
5 Yesu -yö ö bha ɓguë' -nu 'gɔɔ-
do ö ga ɓplɛ 'wo bhë -an -bɔ, -a -pö
-an -dhë -sü 'ka ɓnɛɛ: «Kö ɓkun
'ka dho 'sɛgɔ 'ö mɛ -nu 'wo- 'gü,
'waa Zuifö 'ka bhë -an 'gü, 'iin kö
ɓkun 'ka -da Samali -mɛ -nu -gɔ
pödhɛ -nu 'gü! 6 -Ka 'dho ɓzian'
'bhla -tuë -nu 'wo ɓdhɔng' -sü 'ka
Izlaɛlö -sɛ 'gü -an 'piö! 7 Ka -bha 'ta
'ö bhë -a 'gü, -ka -Zlan -wo ɓblɛɛ'-
-a pö -sü 'ka ɓnɛɛ: ‹-Zlan -bha
-gludëdhɛ 'ö dhang- -nu 'gü bhë, -a
'töng ɓya yö ɓklöö'.› 8 -Ka 'yuamɛ
-nu -dhɛ bo, 'ka mɛ -nu bho ga
'gü, -ka ɓwee ɓyuamɛ -nu -dhɛ bo,
'ka -zuu yaa -nu bho mɛ -nu 'gü!
'Piigbeedhɛ 'ö -Zlan -ya nu ka -dhë
kö pë -nu 'wo bhë 'ka -an kë -a 'ka
bhë, -ya gbaɔ ka -gɔ 'kpaan. Ka
-de 'pö, -ka 'wunsë -nu 'wo bhë
-an kë mɛ -nu -dhë 'kpaan. 9 Kö
ɓkun 'ka 'wëü- 'dhɛ -nu, 'iin 'wëü-
'sɛɛn- -nu -an gbɛ sü ka -kɔ 'piö!
10 'Go mü, kö ɓkun 'ka pë -da -a 'gü
-pë 'wo dho -a 'ka 'ta -nu 'gü -nu,
'bhɛi kë ɓplɛ -naa -nu, -yö -gɛan
-sakpa -nu, 'iin 'lünë gbɛ -nu sü
ka -kɔ 'piö! 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë,
yuökëmɛ ɓdua' -mü kö pë 'ö- -bha
-wun 'dhö -a -bha -a nu -a -dhë.

11 Ya kë nɛ 'ka -da 'kwi -pö 'iin pödhɛ -nu 'gü, -ka mɛ 'ö -dhɔ kaa', kö -yaan ka -nia 'kun -a mɛɛ', kö 'ka 'dho -a -gɔ kɔɔ; -ka 'to mü, -yö 'dho -yö yöë ka -bha -go pödhɛ bhë -a 'gü -yi -bha. 12 'Kɔ 'saadhö 'ka dho -da -a 'gü, -ka -a pö -a 'gü -mɛ -nu -dhë: ‹=Zuöyagluu -yö kë ka -gɔ!› 13 Ya kë nɛ 'kɔ bhë -a 'gü -mɛ -nu wa ka -nia 'kun, ka -bha zuöyagluu -mɛɛ bhë -yö 'to -an -ta. 'Kɛɛ ya kë nɛ waa ka -nia 'kun, ka -bha zuöyagluu -mɛɛ 'ö bhë -ka -a 'sü 'ka ziö ka -bha pë 'ka! 14 Ya kë nɛ 'kɔ 'bhaa 'gü, 'iin 'kwipö 'bhaa 'gü, waa 'we -a -bha -waan ka -nia 'kun, 'iin -waan wo 'to kë ka -wo -bha, -ka 'go -dhɛ bhë -a 'gü; 'kɛɛ -ka ka -gɛn kpënng -yö kë 'dhö kö -büö -bi 'ö to ka -gɛn -bha pödhɛ bhë -a 'gü bhë -yö 'go mü. 15 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka, -Zlan -bha zakanyi 'ka, Sodɔmë -mɛ -nu waa- Gomɔɔ -mɛ -nu, pë 'ö dho kë -an 'ka, yö 'ka 'dho kë pë gbɛ 'ka -yaan zië pödhɛ 'ö 'dhö bhë -a 'gü -mɛ -nu -bha -ta.»

'Klobhɔdhe -yö -dho nu
(Maakö 13.9-13; Lukö 21.12-17)

16 'Yö- pö -an -dhë 'zü: «-Ka ka 'to 'to, a ka -bɔ nɛ 'bhla -nu 'dhö laa' -nu ziën. -A -wun 'gü, -ka kë -glengzë, 'ka kë mɛ -nu 'ö 'wun yaa 'yaa -an 'gü -an 'ka! 17 -Ka ka -zo kë ka -de 'piö mɛ -nu -gɔ, bhii -wo -dho bɔ ka 'ka za -dɔ -a 'gü -kɔ -nu 'gü; 'go mü 'wo dho ka -ma -klaaga -nu 'ka, Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ -nu 'gü. 18 -Wo -dho dho ka 'ka mɛ -gɔ taa -mɛ -nu waa- -gludë -nu -an 'dhiö n -wun 'gü; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë -yö -kë 'dhö kö 'kaan- ka -bha -tɔmɔdhɛ -nu kë -an wö 'dhiö 'iin mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an wö 'dhiö. 19 'Ö wa ka 'kun wa 'dho ka 'ka za -dɔ -a 'gü -kɔ -nu 'gü, kö kun 'ka -ya pë 'ka dho -a blɛɛ'- -a -wun zɔnng' -ta 'iin -kɔ 'ö 'ka dho 'wun blɛɛ'- -a 'ka -a -wun zɔnng' -ta! -Wo 'ö 'ka dho -a blɛɛ'- -an wö 'dhiö, -yö -dho dɔ ka 'dhi 'töng gia- bhë -a 'ka. 20 -Wo -nu 'wo bhë waa 'dho go ka 'gü, 'kɛɛ -Zuu 'slöösö 'ö go ka Dë -Zlan 'piö nɛ, 'ö dho bɔ ka 'gü -yaan -an blɛɛ'-.

21 Dhegluzë -nu -wo -dho wo 'ko dɔ mɛ -nu kwɛɛ 'wo -an zë. -Kɔ do bhë -a 'ka, 'ö 'në dë -nu dho -a kaa wo bha 'në -nu 'ka 'pö. 'Në -nu -wo -dho dɔ wo mɛ -nu -gɔ, 'ö 'wo -an dɔ mɛ -nu kwɛɛ 'wo -an zë. 22 Mɛ -nu 'saadhö -wo -dho ka -san zë n -wun 'gü, 'kɛɛ mɛ 'ö 'dhoë- ö 'gü dɔ 'gbee- -kplawo -yaan 'dho -yaan yöë -a 'dhiötoyi -bha, -yö -dho dha. 23 Ya kë nɛ wa ka 'klo bhɔ 'kwi -pö do 'gü, -ka duë 'ka 'dho -a gbɛ 'gü, 'ka dhoë 'dhiö -kplawo! A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: Ka 'ka 'dho yën -bɔ Izlaɛlö 'kwipö 'plɛ 'gü -sü -bha kö ma Mɛgbö 'ma nu.

24 Guë' 'në gbɛ 'yaa va ö -gɔmɛ -ta. 'Go mü, yuökëmɛ 'yaa va ö kɔɔnmɛ -ta. 25 Pë dho kë 'ö tɔɔ guë' -yö -dho kë nɛ ö -gɔmɛ 'dhö, 'ö yuökëmɛ -yö -kë 'pö nɛ ö kɔɔnmɛ 'dhö. Ya kë nɛ mɛ -nu wa 'kɔ kɔɔnmɛ -dhɛ Bɛɛzebilö kö -wo -dho 'tɔ 'ö -ziö -a mɛ 'ö bhë -a -ta, -a nu -a 'piö -mɛ -nu -dhë.»

'Wun 'ö -gban mɛ 'wo dho suö -a -dhë -a -bha
(Lukö 12.2-7)

26 'Yö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü: «'Kɛɛ kö kun 'ka -suö mɛ -nu -dhë! Bhii 'ö tɔɔ pë 'ö -bin -sü 'ka 'ö dho kun -yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü -sü 'ka 'yaa 'dhö, 'ö 'sloo 'ka -wun 'ö mɛ -nu dho kun -a tɛi' dɔ -sü 'ka 'yaa 'dhö. 27 Dhɛ -kë 'dhö bhë, 'wun -nu 'a- =blɛɛ'- -na ka -dhë -bin -blü nɛ, -ka -a blɛɛ'- -dhɛbongdhɛ 'gü, 'iin 'wun -nu 'a- =blɛɛ'- -na ka -dhë 'sloo 'ka bhë, -ka gblaa 'gbee- 'ka 'dhëëdhɛ -nu -bha, -a blɛɛ' -sü 'ka! 28 Kö kun 'ka -suö mɛ -nu 'wo dho ka bun zë, 'ö -an -kɔ yaa 'dho -mɔ ka nii zë -sü -bha bhë -an -dhë! -Ka 'suö zian' -Zlan 'ö- -kɔ -yö -mɔ ka bun waa- ka nii -an zë -sü -bha kö -yö -an -zuö glöötiaandhö 'siö 'gü bhë -a

-dhë! 29 Kë 'ö- wo ɔnɛ 'waa ɔzöng' ɔplɛ 'dhɔɔ dɔ -su ga do -bha -a? ('Ö bhii -an ɔbhlë 'yaa ɔva); 'kɛɛ kö -an do -de 'yaa -püö sia- -a 'ke 'ö ka Dë yaa 'we -a -bha -a 'ka.

30 'Kɛɛ ɔya kë ka -zë ka -bha 'ka, ka Dë -yö ö -zo -kë ka 'piö -së 'ka, -a -de ka -bha wun ga -de gia- -nu 'wo ka tuö bhë, 'yö -an 'plɛ -da 'kuë- -sü dɔ. 31 -A -wun 'gü, kö ɔkun 'ö 'suö -yö ka -kë; ka -wun ɔyö 'gbee- 'yö ɔzië' ɔzöng' -nu ɔplëëzë -ta.

(Lukö 12.8-9)

32 Mɛ 'oo mɛ 'ö 'dhoë- pö mɛ -nu wö 'dhiö ɔnɛ -yö -bɔ n 'ka, ma -de 'pö, n Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü bhë -a wö 'dhiö, a -dho -a pö -yö n -ma 'ka 'pö. 33 'Kɛɛ mɛ 'ö 'dhoë- pö mɛ -nu wö 'dhiö 'yaa n dɔ, ma -de 'pö, a -dho -a pö n Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü bhë -a wö 'dhiö ɔnɛ 'maa- dɔ 'pö.»

Yesu -bha nu -gɛn 'ö yö gia- 'ö- =blɛɛ

(Lukö 12.51-53; 14.26-27)

34 'Yö- pö: «Kö ɔkun 'ö -kë ka -zo 'piö ɔnɛ a -nu dhidhe -wun 'ka 'kpongtaamɛ -nu ɔdhia. N 'ka nu -dhi 'kuë 'ka, 'kɛɛ -siödhe 'a nuë. 35 Bhii a -nu 'gügludhe -da ɔdhia 'në gɔɔn- waa- ö dë, 'në dhe waa- ö dhe, dhe 'në waa- ö ɔda -an ziën. 36 -Siökuëdhe -yö -dho -da 'kɔ do 'gü -mɛ -nu giagia ziën. 37 Mɛ 'ö 'dhoë- ö dë waa- ö dhe -an -dhɔ kë -yaan zië n -dhɔ 'ö- 'gü -a -ta kö 'yaa ma mɛ 'ka. Mɛ 'ö 'dhoë- ö gbö 'iin ö 'dhu -an -dhɔ kë -yaan zië n -ta 'zü kö yaa- -ma 'kun kö -yaan kë ma mɛ 'ka. 38 Mɛ 'ö yaa ö -bha -gaatalü 'sü yaa zië n 'piö kö yaa- -ma 'kun -yaan kë ma mɛ 'ka. 39 Mɛ 'ö- 'piö kö 'ö ö -bha -tosiadhe -së kë ö -de -dhë, -a 'gü -dho ɔsiö' -a -gɔ; 'kɛɛ mɛ 'ö 'dhoë- ö -bha -tosiadhe 'gü ɔsiö' n -wun 'gü, -yö -dho -a yö.»

'Wun 'ö -gban 'kian -nu -bha (Maakö 9.41)

40 'Yö- pö: «Mɛ 'ö 'dhoë- ka -nia kun, kö ɔya n -nia 'kun. 'Ö mɛ 'ö 'dhoë- n -nia kun kö ɔya mɛ 'ö n bɔ bhë -a -nia 'kun. 41 Mɛ 'ö 'dhoë- -Zlan -wodhiölomɛ -nia kun, -a -bha -kë -Zlan -wodhiölomɛ 'ka -sü -wun 'gü, 'kian 'ö -Zlan dho -a nu ö -wodhiölomɛ -dhë bhë -yö -dho -a nu -a -dhë 'pö. 'Ö mɛ 'ö 'dhoë- mɛ kpengdhö -nia kun, -a -bha -kë mɛ kpengdhö 'ka -sü -wun 'gü, 'kian 'ö -Zlan dho -a nu mɛ kpengdhö 'ö bhë -a -dhë bhë -yö -dho -a -bha nu -a mɛ -dhë 'pö. 42 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka ɔnɛɛ: 'Kö -kë ɔnɛ ma mɛ -nu 'wo ɔnɛ -a mɛ do 'ö- =bhlë 'yaa- -bha yö -mü, mɛ 'ö 'yi -saa -kɔɔ do 'kpaan nu -a -dhë, -a -bha -kë ma mɛ 'ka -sü -wun 'gü, -yö -dho ö 'kian yö.»

11

Zan Batisö -bha bɔmɛ -nu (Lukö 7.18-35)

1 ɔDhɛ Yesu ɔya yën 'paanbhodhe -nu 'wo ɔnɛ -an -nu ö bha ɔguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga ɔplɛ 'wo bhë -an -dhë -sü -bha, 'yö go -dhɛ bhë -a -bha, 'yö dho ö bha mɛ -nu ɔdaan' -wo waa- -Zlan -wo pö -sü -an 'ka pödhɛ -nu -bha 'sɛ bhë -a -ta. 2 Zan Batisö -yö -to -kanso 'kɔɔdhö, 'ö yuö 'ö Klito 'dhö -a kë -na bhë -ya -taɔ -ma.

ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, 'yö ö bha ɔguë' -nu 'bhaa bɔ, 3 kö -waan Yesu ɔdhɛɛ' 'kpɔ ɔnɛɛ: «Ü mɛ 'ö 'yi- dɔa ɔnɛ -yö -dho nu bhë -a 'ka, 'iin yi -dho -ya mɛ gbɛ 'bhaa -gɔ ee?»

4 Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'yö- pö: «-Ka 'dho, pë -nu 'ka -an -wun ma 'ö 'ka 'yan -kpën -a -bha 'nö bhë, 'ka- -wun ɔblɛɛ'- Zan -dhë ɔnɛɛ: 5 'Yënngtiimɛ -nu -wo -dhɛ yö -na, -gɛnlomɛ -nu -wo 'ta -sü -na, ɔwee ɔyuamɛ -nu bun ɔya kë 'slööslö, 'totamɛ -nu -wo 'wun ma -na, gamɛ -nu -wo 'go -na ga 'gü, 'ö 'yenamɛ -nu ɔwa 'wuntaɔsë ma.

6 ŋZuögludhi -yö kë mɛ yaa 'dho ö
bo -zo -yö n -ma -sü 'ka bhë -a -gɔ!»
7 ŋDhɛ 'ö Zan -bha ŋguë' -nu ŋwa
ziö ŋwa 'dho, 'ö Yesu -yö 'wun 'ö
-gban Zan -bha 'ö- =blɛɛ mɛ gbung
-nu 'wo -kë mü bhë -an -dhë, 'ö-
pö: «-Më 'ka dho -a -ga ŋdhia
'yënng ŋtaa ŋɛ? 'Lü 'në 'ö ŋtuun'
-na 'tëë ŋkwaa' yö -mü -a? (-Yö
-kë n 'gü ŋnɛ 'yaa -mü). 8 ŋDhɛ
'ö 'dhö, -më 'ö 'ka dho -a -ga ŋdhia
ŋɛ? Gɔɔn- do 'ö sɔ -së 'dhö -a -bha
yö -mü -a? 'Kɛɛ yö ŋga 'ö mɛ -nu
'wo sɔ -së kë -na wo -bha bhë 'sa,
-wo -kë -gludë -nu -gɔ kɔɔ -dhɛ -nu
-bha. 9 ŋƐɛ, -më 'ö 'ka dho -a -ga
ŋdhia 'sa? -Zlan -wodhiölomɛ do
-mü -a? A- -pö ka -dhë, ŋii-, -a
-de -a ŋbhlë ŋyö ŋva 'ö -ziö -Zlan
-wodhiölomɛ -nu -ta. 10 Bhii Zan
-yö mɛ 'ö -Zlan -bha 'sëëdhɛ ŋbɛɛn'
-wo -yö 'wun -gban -a -bha yö -mü
-a 'ka ŋnɛɛ: *-Zlan -ya -pö: -Dhɛ
-ga zö, 'ma ma bɔmɛ do bɔ ü 'dhiö
kö -yaan ü bha zian -gblooga -yuö
kë.* 11 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka:
Mɛ -nu 'wo bhɔ 'kpongtaa zö -a
mɛ 'ö- -gɔ dho ŋluu'- -yaan zië Zan
Batisö -ta 'yaa 'dhö. 'Kɛɛ kö mɛ
'ö mɛ 'tee 'ka -Zlan -bha -gludëdhɛ
'ö dhang- 'gü bhë -a 'gü, -yö Zan
-bha ŋva. 12 'Ö sü 'töng 'ö Zan
Batisö -yö -Zlan -wo ŋblɛɛ -a 'ka -a
-bha, 'ö yöë ŋdɛɛ -bha, -Zlan -bha
-gludëdhɛ 'ö dhang- -nu 'gü, ŋya
kë 'gü -dɔ -de -gɔ 'gbee- -sü -wun
'ka; bhii 'gü -dɔ -de -gɔ 'gbee- -mɛ
ŋfaanzë ŋnɛ 'yö dho kë -a -bha.
13 -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'saadhö
waa- tɔng -nu 'ö Moizö -yö -an nu
kwa -dhë bhë, 'wun 'ö -gban -Zlan
-bha -gludëdhɛ 'ö bhë -a -bha, -wa
-blɛɛ 'ö nu 'ö yöë Zan Batisö -bha
'töng -bha. 14 'Ö ŋya kë ŋnɛ, ka 'to
-yö n -ma, kö -kaa -dhɛ 'wun gia-
=nɛɛ: Zan -yö Eli 'ö- -bha nu -sü
-wun -yö ŋblɛɛ -Zlan -bha 'sëëdhɛ
'gü bhë -a 'ka. 15 'Ö ŋya kë ŋnɛ ka
'wun ma -to -yö -dhö, kö 'wun ŋnɛ,
-kaa -gɛn ma bhoo-!»
16 'Ö Yesu -ya pö: «Dö 'a dho
ŋdɛɛ ŋnɛ -a 'gü -mɛ -nu -zɔn -a
'ka ɛ? -Wo -bhɔ 'në 'sɛɛn- -nu 'wo
-ya -sü 'ka pö- 'dhëëdhö -dhɛ -nu
-bha, 'ö 'wo 'we -na wo 'ko 'piö -an
-bha 17 -a pö -sü 'ka ŋnɛɛ: ‹Yi 'truu
-nu -piö ka -dhë, 'ö kaa 'tan kë, 'ö
'yi ga -gbo bɔ ka -bha 'ö kaa -da
'yena 'gü!› 18 -Kɔ do bhë -a 'ka Zan
-bha -këdhösü 'gü, yaa pë ŋplëëzë
gbɛ -bhö, 'iin yaa -drɔɔn gbɛ mü,
'ö mɛ -nu -wa pö: ‹-Zuu yaa -ya
'gü!› 19 'Ö ma Mɛgbö 'a nu 'a pë
-nu -bhö, 'a -drɔɔn -nu mü, 'ö mɛ
-nu -wa pö: ‹-Ka -dhɛ -ga, gɔɔn-
'ö ŋnɛ -a -bha -zo -ta -a 'gü -wun
'ö tɔɔ -bhöpë -wun waa- -drɔɔn
mü -sü; -yö 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ
-nu waa- këwunyaamɛ -nu 'bhamɛ
'ka!› 'Kɛɛ a- -pö ka -dhë ŋnɛɛ:
-Zlan -bha 'wunbhokoudɔdhe -yö
ö -de -zɔn kpengdhö ö këpë -nu
'gü.»

*Pödhɛ mɛ -nu 'ö waa Yesu -wo
-dhɛ 'wun gia-*
(Lukö 10.13-15)

20 'Ö Yesu -yö yö 'we -sü 'gü
pödhɛ -nu 'ö -dhidhaapë ŋplëëzë
ŋva -dhɛ -kë -an 'gü bhë -an 'gü
-mɛ -nu -dhë, 'ö tɔɔ waa wo
ŋzuö' ŋdhië'- -Zlan 'piö, 'ö- pö:
21 «Kolazɛn -mɛ -nu, 'wun 'yenazë
-yö -dho nu ka -ta; Betesaida -mɛ
-nu, 'wun 'yenazë -yö -dho -lo ka
-ta 'pö! Bhii -dhidhaapë -nu 'a
-an kë ka ŋplöö 'ma bhë, ŋya kë
-bezë ŋnɛ, -yö -kë Tii -dhɛ -bha
'iin Sidɔn -dhɛ -bha -be, -wo -dho
to mü 'wo wo ŋzuö' ŋdhië -Zlan
'piö. -Wo -dho ŋbhɔɔ' 'kaazë -da
wo -bha 'wo 'yoo -kë wo -bha -bezë
kö -waan -zɔn ŋnɛ wo wö -yö -siö
-sü 'ka wo -bha ŋsɔɔn yaa -nu
-wun 'gü. 22 ŋDhɛ -kë 'dhö, a-
-pö ka -dhë: -Zlan -bha zakanyi
'ka, Tii -dhɛ waa- Sidɔn -dhɛ -an
-bha 'klobhɔdhe -yö -dho kë 'tee 'ö
ŋzië' ka -bha -ta. 23 Kapɛɛnaɔmë
-mɛ -nu, ka -de 'pö, -yö ka -zo 'piö
ŋnɛ, ka -gɔ -dho ŋluu'-, 'ö yö -a 'ka
dhang- -bha -a? Në dho kë ka 'ka 'ö
tɔɔ ka -gɔ dho ŋyɔɔ'- 'ö dho -a 'ka

ɔglöötiaandhö 'siö 'gü. Bhii ɔya kë ɔnɛ -dhidhaapë -nu 'wo -kë ka ɔplöö ɔnɛ -wo -kë Sodɔmë -bezë, kö Sodɔmë -mɛ -nu 'wo bhë -wo -dho kë -dhö dɔ 'kwa- wo ɔdɛɛ -yi 'ö ɔnɛ -a 'gü. 24 Ka -zë 'pö, ka n -wo -ma -së 'ka, a- -pö ka -dhë: -Zlan -bha zakanyi 'ka, pë 'ö -kë Sodɔmë 'ka bhë -yö 'tee.»

-Ka nu n 'piö kö 'ka 'tɛɛ pa -sü yö
(Lukö 10.21-22)

25 Yesu -yö -to -dhɛ do bhë -a 'gü yi bhë -a 'ka, 'ö yö ɔbhɛa' -sü -bha 'ö- pö: «'Oo, n Dë, n Dëmɛ, 'ö dhang- waa- 'kpongtaadhɛ ɔkɔɔn, a ü zuö -pö, bhii pë 'ö -bin -sü 'ka mɛ 'kpaakpa -nu waa- pëdɔmɛ -nu -an -gɔ bhë 'ü- -zɔn 'në 'sɛɛn- -nu -dhë. 26 ɔIi-, n Dë, -yö kë -sü 'ka 'dhö, 'yö tɔɔ ü -zo 'kun -wun -mü.»

27 'Go mü 'ö- pö 'zü ö bha ɔguë' -nu -dhë: «N Dë ɔya pë 'plɛ 'saadhö -lo n kwɛɛ. Mɛ gbɛ 'yaa ma -Zlan Gbö n dɔ, -a 'ke yaa kë n Dë -de 'ka. 'Ö mɛ gbɛ 'yaa n Dë dɔ, -a 'ke yaa kë ma -Zlan Gbö waa- mɛ -nu 'ö 'a- 'piö, 'ö 'wun -nu 'ö 'wo bhë 'a- -zɔn -an -dhë -a 'ka.

28 Mɛ -nu 'saadhö 'ö ka 'gü ɔya ga ɔkwɛɛ- bun -sü 'ka, -ka nu n 'piö; a -dho ka gbaa 'tɛɛ pa -sü 'ka! 29 -Ka ma tɔng -nu 'kun, 'ka ka ɔkwaa' ka -de -wun -zü, 'a ka ɔdaan' 'wundɔdhe 'ka, bhii ma 'wun ɔyö -së, 'ö n ɔzuö' 'dho -saa. ɔYa kë 'dhö, ka -dho ka 'tɛɛpasü yö. 30 Ma tɔng 'a dho -a nu ka -dhë 'kaan- -a bun bhë -yö 'föngfö, 'ö ɔkwɛɛ- 'a dho -a nu ka -dhë 'pö 'yö 'föngfö.»

12

'Wun 'ö -gban ɔglooyi -bha
(Maakö 2.23-28; Lukö 6.1-5)

1 ɔDhɛ 'töng 'bhaa ɔya ziö, Yesu -yö -kë ziö -dhiadhö 'blee- 'ö 'wo 'bluu- -pë -kë -a 'ka -a -bhlö -nu 'gü Zuifö -nu -bha ɔglooyi 'ka. Din -yö -kë -a -bha ɔguë' -nu -bha. ɔDhɛ -kë 'dhö 'wo yö 'blee- 'ö bhë -a -kpa -nu 'bhaa 'kan -sü -bha 'ö 'wo- =kia' -nu bho -a -bha, 'wo- -bhö. 2 ɔDhɛ 'ö Falizi -mɛ -nu ɔwa -an yö, 'wo- pö Yesu -dhë: «-Bhö -dhɛ -ga, pë giagia 'ö kwa -bha tɔng -ya pö kö ɔkun 'kwa- -kë ɔglooyi 'ka bhë 'ö ü bha ɔguë' -nu 'wo- kë -na bhë!»

3 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Në 'ö Davidö -ya -kë kö yö 'dhö waa- ö -bha mɛ -nu, din ɔya -an 'kun, 'ö ɔbɛɛn' -sü 'ka bhë kaa- pö ɔa? 4 -Yö ɔbɛɛn' -sü 'ka ɔnɛ -yö -da -Zlan -gɔ kɔɔ; yö 'dhö waa- ö -bha mɛ -nu 'dhö, 'wo ɔbluu'- 'wo -Zlan gba -na -a 'ka bhë 'wo- sü 'wo- -bhö, 'kɛɛ kö -an ɔdua' 'yaa -mü kö -waan -a -bhö. Bhii 'ö tɔɔ kwa -bha tɔng -ya -pö sla- -bho -Zlan -dhë -mɛ -de 'sloo ɔnɛ 'wo dho -a -bhö. 5 'Go mü 'zü 'ö -ya -sü 'ka Moizö -bha tɔng 'gü ɔnɛ, kwa -bha ɔglooyi 'ka, sla- -bho -Zlan -dhë -mɛ -nu 'ö yuö 'dhö -an kwɛɛ, -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, tɔng 'ö -gban ɔglooyi -bha bhë 'waa- 'kun bhë 'wun gbɛ 'yaa -an -bha. -A mɛ bhë 'kaa- -wo pö ɔa? 6 'Kɛɛ a- -pö ka -dhë: Në do 'bhaa -yö zö 'ö ɔva 'ö ɔzië' -Zlan -gba -a 'gü -kɔ -ta. 7 'Ö ɔya kë ɔnɛ në 'ö -ya -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü, ka- -gɛn dɔ -bezë kö mɛ -nu 'ö 'wun 'yaa -an -bha, ka 'ka 'dho za -lo -an tuö. Në 'ö ɔbɛɛn' -sü 'ka bhë 'ö tɔɔ: *'Glusë kë -sü 'ö tɔɔ në 'ö- -dhɔ -yö n -kë, 'kɛɛ n 'to 'yaa ka -bha slapë -nu -dhë.* 8 Bhii ma Mɛgbö 'a ɔnɛ, 'a tɔɔ ɔglooyi gia- 'ö bhë -a -gɔmɛ.»

'Wun 'ö sü gɔɔn- 'ö- -kɔ -yö ga -a -bha bhë -a -ta
(Maakö 3.1-6; Lukö 6.6-11)

9 'Yö Yesu -yö go -dhɛ bhë -a -bha, 'yö dho Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ do 'gü. 10 Gɔɔn- do 'ö- -kɔ -yö ga -a -bha -yö -kë mü. 'Ö mɛ -nu 'wo -kë mü, 'wo Yesu ɔdhɛɛ' kpɔ 'wo- pö: «Kwa -bha tɔng -yö -we -a -bha kö 'kwa mɛ -dhɛ bo ɔglooyi 'ka a?» -Wa -kë

'dhö kö 'waan- 'wun -dɔ -a -bha -dhɛ yö.

11 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö-
pö: «'Ö ɓya kë ɓnɛ, mɛ ɓya kë -dhö
ka ziën, 'ö 'bhla do ɓya kë -a -gɔ, 'ö-
-bha 'bhla bhë ɓya -püö -glu 'dhi
ɓgbiin do 'gü ɓglooyi 'ka, yö 'ka
'dho -mɔ -a -bha kö -yaan -a bho
-glu 'dhi bhë -a 'gü a? ɓIi-, -a mɛ
'kö bhë za 'yaa- -bha, -yö -dho -a
bho mü. 12 Mɛ 'bhee- -wun 'pö -yö
'gbee- 'yö ɓzië' 'bhla -ta! 'Ö bhii, kö
-dhɛ 'ö 'dhö bhë, kö kwa -bha tɔng
-yö -we -a -bha 'sa kö 'kwa 'wun -së
kë mɛ -dhë ɓglooyi 'ka.»

13 'Ö Yesu -ya pö gɔɔn- bhë -a
-dhë: «-Bhö ü -gbiö 'po!» 'Yö ö
-gbiö -po, 'ö- -gbiö -yö bo 'yö -kë
ɓnɛ -a do 'ö to bhë -a 'dhö. 14 'Ö
Falizi -mɛ -nu -wo dho 'wo yö mɛ
-gɔ ɓtaa -mɛ -nu -bha, -kɔ 'wo dho
-a kaa kö 'waan- Yesu zë -a -wun
'gü.

'Wun 'ö -gban yuökëmɛ 'ö -Zlan
-ya -ya -de -ta -a -bha

15 ɓDhɛ 'ö Yesu -yö ö zë -wun
ma, 'yö go -dhɛ 'ö bhë -a -bha. Mɛ
-gbaa -wo -ziö -a 'piö. 'Yuamɛ -nu
-wo -kë mɛ -nu 'wo bhë -an ziën
'pö, 'yö -an 'plɛ -dhɛ bo. 16 'Kɛɛ -yö
'wun -blɛɛ -an -dhë 'gbee- 'ka ɓnɛɛ:
«Kö ɓkun mɛ 'ö 'a- 'ka ɓnɛ, 'ka-
=blɛɛ mɛ gbɛ -dhë!» 17 -Yö -kë 'dhö
kö -wo 'ö -Zlan -wodhiölomɛ Ezai
-ya ɓblɛɛ bhë -a 'dhiö -yaan -mɔ
'kuë. -Wo bhë -ya -pö ɓnɛɛ: *-Zlan*
-ya -pö: 18 *Ma yuökëmɛ 'a- sü, yö*
ɓga 'ö ɓnɛ! Yö ɓnɛ 'ö- -dhɔ -yö n
-kë, 'a n -ma ɓzuögludhi -wun 'plɛ
-ya -a kwɛɛ, yö ɓnɛ 'a dho n -Zuu
-ya -a 'gü; ma za 'a dho -a kan bhë
-yö -dhoë -wun ɓblɛɛ'- 'kpongtaamɛ
-nu -dhë. 19 *Waa- mɛ gbɛ waa 'dho*
-dɔn bho, 'iin yaa 'dho ɓgblaa gbla;
waa 'dho -a yö 'wun -blɛɛ 'gbee-
=dhia -kpinngga -nu 'piö. 20 *Yaa*
'dho -të 'lü 'ö ɓwüü' -sü 'ka -a yɛ;
yaa 'dho ɓlabang 'ö- 'bhü ɓya 'to
'tee -a ɓdhuu'-, 'ö dho 'ö yö -a -bha
-to -a 'gbee- 'ka -sü 'wun kpengdhö
'gü -yi -bha.

21 *'Ö 'kpongtaamɛ -nu 'saadhö*
dho wo -zo yö -a -bha.

Yesu -bha za 'wo- dɔ -a -bha bhë
-a -daa kë -kɔ
(Maakö 3.22-30; Lukö 11.14-23)

22 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'wo nu
gɔɔn- 'yënngtiizë do 'ö 'yaa 'we
bhii 'ö tɔɔ -zuu yaa -yö -kë -a 'gü
bhë -a 'ka Yesu 'piö. Yesu -yö gɔɔn-
'ö bhë -a -dhɛ -bo, 'ö yö 'wun ɓblɛɛ'
-sü -bha, 'ö- 'yan -yö -dhɛ yö 'pö.
23 Mɛ gbung -nu 'wo -kë mü bhë,
'wun bhë -yö -an 'te tun, 'ö 'wo- pö:
«-Yö -dho kë Davidö gbö ('ö kwa
-ya -a -gɔ ɓnɛ -a) 'ka.»

24 'Kɛɛ ɓdhɛ 'ö Falizi -mɛ -nu
ɓwa -an -wo ma, 'wo- pö: «Gɔɔn-
'ö ɓnɛ -zuu yaa kë 'ö- wo -na bhë
-a -gɛn 'ö tɔɔ Bɛɛzebilö 'ö -zuu yaa
ɓkɔɔnmɛ 'ka bhë ɓnɛ 'ö -kɔ -mɔ
'wun -bha -sü nu -a -dhë.»

25 'Kɛɛ -an -zo -ta -a 'gü -wun bhë
Yesu -ya -dɔ. ɓDhɛ -kë 'dhö 'ö- pö
-an -dhë: «-Gludëdhɛ -pö mɛ 'ö -a
'gü -mɛ -nu 'dho -glu gɔn -na wo
'ko 'ka bhë -an 'dhiötodhɛ do 'ö
tɔɔ 'güsiödhe. 'Go mü 'zü, pödhɛ
'saadhö, 'iin 'kɔ 'saadhö 'ö- 'gü -mɛ
-nu 'wo dɔ kö -wo -ya wo 'ko -gɔ
'yënng bhë, 'ka- yö do ɓnɛ -an -bha
-kë 'kuë- -sü ɓya 'dho 'dhiö a? 26 'Ö
ɓya kë ɓnɛ Satan ɓya -ya ö -bha
'sɛgümɛ -nu -bha -glu 'ka, kö ɓya
-glu gɔn ö -de 'ka. -Yö ka -de 'gü
ɓnɛ, 'sɛgɔ 'ö 'dhö bhë ɓglɔɔsü -dho
kë -a -gɔ -a? 27 'Ö ɓya kë 'zü ɓnɛ
'ma -zuu yaa kë -zuu yaa ɓkɔɔnmɛ
'ka, kö ka -bha ɓguë' -nu -wo -dho
-a kë -më 'ka 'pö e? -A mɛ bhë
'ma 'go -a 'gü, wo gia- -ga 'wo dho
za ɓsiö ka -gɔ. 28 'Kɛɛ ɓya kë ɓnɛ
-Zuu 'slööslö 'ö go -Zlan 'piö bhë
ɓnɛ 'a -zuu yaa -kë -a 'ka, kö -kaa
dɔa ɓnɛ -Zlan -bha -gludëdhɛ ɓya
yö ka -bha 'saadhö -o! 29 ('Wun 'ö
-gban ma -zuu yaa kë -sü -bha mɛ
-nu 'gü bhë a- -pö ka -dhë:) Dö 'ö-
-kɔ dho -mɔ -a -bha kö -yaan -da

gɔɔn- 'gü 'gbeezë -gɔ kɔɔ -yaan -a -bha 'kɔɔpë -nu 'sü kö yaa gɔɔn- 'gü 'gbeezë 'ö 'dhö bhë -a -lö 'dhiö e? 'Kɛɛ ŋyaa- -lö 'püë- wo 'dhiö, 'yö dho -mɔ -a -bha pë -nu 'sü -sü -bha. 30 ŋDhɛ -kë 'dhö a- -pö 'ka -dhë: Mɛ 'ö yaa nu n -dhë kö -yö -nu n -gɔ. 'Ö mɛ yaa nu n -dhë, ma pë -nu -kpɔ 'kuë- -sü 'gü, kö -yö -nu ma pë -pɛn ŋdhia. 31 -A -wun 'gü a- -pö ka -dhë: -Zlan -dho ziö mɛbheedhe -nu -bha ŋsɔɔn yaa -nu waa- -an 'dhi -wo yaa -nu 'saadhö -ta. 'Kɛɛ mɛ 'ö 'dhoë- 'wun yaa ŋblɛɛ'- -Zuu 'slöösslö -gɔ, -Zlan 'ka 'dho ziö -a -bha 'wun 'dhö bhë -a -ta. 32 Mɛ 'ö 'dhoë- 'wun ŋblɛɛ'- ma Mɛgbö n 'ka, -Zlan -dho ziö -a -bha 'wun ŋzaa' -sü bhë -a -ta, 'kɛɛ mɛ 'ö 'dhoë- 'wun yaa ŋblɛɛ'- -Zuu 'slöösslö -gɔ, -Zlan 'ka 'dho ziö -a -bha 'wun ŋzaa' -sü 'ö bhë -a -ta 'töng 'ö ŋnɛ 'iin 'töng 'ö dho nu -an 'gü.»

'Wun 'ö -gban 'lü waa- ö bhɛ -an -bha
(Lukö 6.43-45)

33 'Yö- pö 'zü: «'Lü -së -yö -bha ö bhɛ -së 'ka, 'ö 'lü yaa -yö bha ö bhɛ yaa 'ka. 34 ŋMɛɛ ŋsuu'- -ta -nu 'ka ŋnɛ, ka këwun -yö ya, ka -dho 'wun -së ŋblɛɛ'- -kɔklë ŋɛ? Bhii pë 'ö mɛ ŋzuö' 'gü, yö ŋnɛ 'ö 'dhi -ya ŋblɛɛ. 35 Mɛ këwunsëëzë ŋzuögüdhɛ -yö pa -sü 'ka 'wun -së 'ka. -A -bha 'wun -së 'sü -dhɛ 'ö bhë, ŋya kë 'ö- =blɛɛ. Mɛ këwunyaazë ŋzuögüdhɛ -yö pa -sü 'ka 'wun yaa 'ka. 'Yö 'ö 'wun yaa -sü -dhɛ bhë -a 'gü 'pö 'yö- =blɛɛ. 36 A- -blɛɛ ka -dhë ŋnɛɛ: -Zlan -bha zakanyi 'ka, mɛ -nu -wo -dho wo ŋblɛɛ'- -wun -nu 'flëëflëë 'wo- =blɛɛ bhë -a 'plɛ -lo sia- -Zlan 'dhiö. 37 Bhii ü -de -wo 'ö dho go ü dhiö 'kpongtaa zö bhë, ŋyö -së o, ŋyö yaa o, yö ŋnɛ 'ö dho ü -bha za kan.»

Falizi -mɛ -nu -wo -dhidhaa kë -sü -dhɛ Yesu -gɔ
(Maakö 8.11-12; Lukö 11.29-32)

38 'Ö Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu mɛ 'bhaa -nu waa- Falizi -mɛ -nu mɛ 'bhaa -nu -wa pö Yesu -dhë: «Yi -Gɔmɛ, yi- 'piö kö 'ü -dhidhaapë do kë yi -dhë.» 39 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «ŋDɛɛ -yi ŋnɛ -a 'gü -mɛ -nu këwunyaazë -nu, 'ö 'waa 'to wo -wo 'gü -Zlan -dhë, -wo -dhidhaapë -dhɛ -na, 'kɛɛ -dhidhaapë gbɛ yaa 'dho -zɔn -an -dhë zö, -a 'ke yaa kë -Zlan -wodhiölomɛ Zonasö -bha -dhidhaapë 'ka. 40 Bhii -kɔ do 'ö Zonasö -yö -dhɛkpaɔyi -yaaga ŋkaa' 'yuö- do ŋva 'guu bhë, 'ö ma Mɛgbö 'a dho -dhɛkpaɔyi -yaaga kaa 'sɛidhö. 41 -Zlan -bha zakanyi 'ka, mɛ -nu 'wo Ninivö plöö, -wo -dho ŋluu' 'wo dɔ ŋdɛɛ ŋnɛ -a 'gü mɛ -nu 'dhiö, 'wo za -ya -an -bha; bhii ŋdhɛ 'ö Zonasö -yö -Zlan -wo -blɛɛ Ninivö -mɛ -nu -dhë, -wo wo -kwaa wo -bha ŋsɔɔn yaa -nu -zü, 'wo wo ŋzuö' ŋdhië -Zlan 'piö. 'Kɛɛ kö ka -bha 'ka, mɛ 'ö 'a ŋbhlë 'dhö ŋva 'ö ŋzië' Zonasö -ta, -yö ka 'piö zö. 42 'Go mü 'zü -Zlan -bha zakanyi 'ka, dhebɔ 'ö -kë -gludë 'ka 'ö 'sɛ 'ö kwa -bha 'sɛgɔ goo ŋzian' 'ö go -a 'gü, -yö -dho dɔ mɛ -nu 'wo ŋdɛɛ ŋnɛ -a 'gü -an 'dhiö, 'ö za -ya ŋdɛɛ ŋnɛ -a 'gü -mɛ -nu -bha. Bhii -yö -go 'sɛgɔ ŋgbiin 'gü, 'ö nu 'ö ö 'to to Salomɔ -bha 'wun -bho 'kou dɔ -wo -bha. 'Ö ŋdhɛ -kë 'dhö, mɛ 'ö- =bhlë 'dhö ŋva 'ö ŋzië' Salomɔ -ta, -yö ka 'piö zö.»

'Wun 'ö -gban -zuu yaa -bha -yɛ 'zü -sü, 'ö nu ŋfaan' 'ka -a -bha
(Lukö 11.24-26)

43 'Yö- pö 'zü: «ŋYa kë ŋnɛ -zuu yaa ŋya 'go mɛ 'gü, -yö -nië 'yënng ŋtaa, -dhɛ 'ö dho ö 'tɛɛ pa -a -bha -a ŋmɛɛ' -sü 'ka. ŋYa kë ŋnɛ 'yaa- yö -na, 44 'yö- pö ö -de -dhë ŋnɛɛ: ‹A -dho yɛ n 'zü, 'a dho ma 'kɔ 'a go -a 'gü bhë -a 'gü.› 'Yö nu 'ö kɔɔdhɛ yö 'kpaan, kö -dhɛ -yö -go -sü 'ka, 'kö pë 'plɛ -yö -dho 'kuë- dhö -sü 'ka. 45 ŋYa kë 'dhö 'yö dho, 'yö -zuu yaa 'slaplɛ 'wo -ziö -a -ta, 'ö -an -dhɛ 'ö

'wo nu wo 'kuë, 'wo wo -ya -dhɛ kun mü. ɲYa kë 'dhö zlöö kö mɛ 'ö bhë -a këwun ɲya kë yaa ɲya zië -a mɛ 'ö 'dhiö -a -ta. -Kɔ do bhë -a 'ka 'yö dho kaa, mɛ këwunyaazë 'wo ɲdɛɛ -yi ɲnɛ -a 'gü bhë -an -gɔ.»

Yesu dhe waa- -a dheglu 'në gɔɔn- -nu

(Maakö 3.31-35; Lukö 8.19-21)

46 Yesu -yö -to 'wun ɲblɛɛ'- -sü 'gü mɛ gbung -nu -dhë 'ö- dhe waa- -a dheglu 'në gɔɔn- -nu -wo -nu, 'wo dɔ plaan, 'wo -kë -a këdhɛ ɲmɛɛ' ɲdhia kö 'waan- 'wun ɲblɛɛ'- -a -dhë. 47 'Ö mɛ do -ya pö Yesu -dhë: «-Dhɛ -ga 'dhɛ, ü dhe waa- ü dheglu 'në gɔɔn- -nu -wo plaan, -wa 'piö kö 'wo 'wun ɲblɛɛ'- ü -dhë.»

48 'Ö Yesu -ya pö mɛ bhë -a -dhë: «Dö -nu 'pö 'wo tɔɔ n dhe waa- n dheglu 'në gɔɔn- -nu -i?»

49 'Yö ö -kɔ -zɔn ö bha ɲguë' -nu 'ka 'ö- pö: «-Ka -dhɛ -ga, n dhe waa- n dhegluzë -nu ɲga 'wo ɲnɛ. 50 Bhii mɛ -nu 'ö 'wo n Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü -a -zo 'kun -wun kë bhë, wo ɲnɛ 'wo tɔɔ n dheglu 'në gɔɔn- -nu, n dheglu 'në dhoo -nu waa- n dhe.»

13

'Wun ɲzuan' 'ö -gban pëga -pɛn -mɛ -bha

(Maakö 4.1-9; Lukö 8.4-8)

1 Yi 'ö 'dhö bhë -a 'ka, Yesu -yö -go kɔɔ, 'yö dho, 'yö -ya 'yipuë ɲva 'kpong 'dhiö kö -yaan mɛ -nu ɲdaan'-. 2 'ö mɛ -gbaa ɲva -wo nu 'wo ɲnië -a -zü. ɲDhɛ 'wo- =nëng -na, 'ö -da 'yitagɔ do 'gü, 'yö ɲyaannu. 'Ö mɛ -gbaa -nu -wo to sia- 'yi 'kpong 'dhiö.

3 'Yö 'wun ɲplëëzë ɲblɛɛ -an -dhë 'wun ɲzuan' 'ka, 'yö- pö -an -dhë: «Gɔɔn- do -yö -dho ö bha pëga -pɛn ɲdhia ɲnɛ -kɔ 'wo -mlü -pɛn -na -a 'ka, 'ö 'wo- -ya -na bhë -a 'dhö. 4 Pëga -nu 'ö kë -an -pɛn -sü 'gü ö -gɔ ɲbhlöö- bhë, -a 'bhaa -nu -wo -püö zian -gbloo 'piö. 'Ö -ma -nu -wo nu 'wo- -bhö. 5 'Ö- ga 'bhaa -nu -wo -püö gwa -ta; 'kɛɛ 'sɛ 'yaa kë mü ɲva. Pëga -nu 'wo bhë 'wo bhɔ 'zodhö, bhii waa 'dho 'sɛidhö ɲgbiin. 6 ɲDhɛ 'ö lan- -yö yö 'bhü -sü -bha, 'ö- 'plüün 'plɛ -wo ga 'ö 'wo 'kpɛa kun, 'ö tɔɔ -an yun -nu waa 'dho 'sɛidhö ɲgbiin. 7 'Ö- ga 'bhaa -nu -wo -püö ɲblëë' 'ginngzë -nu 'gü, 'ö ɲblëë' 'ginngzë -nu -yö ɲkpɛa, 'yö pëga -së 'yö bhɔ bhë 'wo sɔ -a -ta, 'ö 'wo- =siö. 8 'Kɛɛ -a ga 'bhaa -nu -wo -püö 'sɛ -së 'gü, 'wo ɲkpɛa, 'ö -an -kpa -yö -kë. -A 'bhaa -nu -kpa ga -wo -kë ɲkëng' do; -a 'bhaa -nu -kpa ga -wo -kë 'gɔɔ- 'slado, 'ö- 'bhaa -nu -kpa ga -wo -kë 'gɔɔ- -yaaga.»

9 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü ɲnɛɛ: «'Ö ɲya kë ɲnɛ ka 'wun ma -to -yö -dhö, 'wun 'a- =blɛɛ ɲnɛ kö -ka -a ma -së 'ka!»

'Wun 'ö -gban Yesu -bha 'wun -blɛɛ 'wun ɲzuan' 'ka -sü -gɛn pö -sü -bha

(Maakö 4.10-12; Lukö 8.9-10)

10 ɲDhɛ ɲya kë 'dhö, Yesu -bha ɲguë' -nu -wo -yɔɔn -a -bha -a ɲdhɛɛ' 'kpɔ -sü 'ka ɲnɛɛ: «-Më -kë 'ü 'wun ɲblɛɛ -an -dhë 'wun ɲzuan' 'gü i?»

11 'Yö- -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Ka -zë, 'wun 'ö -gban -Zlan -bha -gludëdhɛ 'ö dhang- -nu 'gü -a -bha 'ö 'bin -sü 'ka, 'ka- yö; 'kɛɛ wo -zë, waa- yö. 12 Bhii mɛ 'ö pë 'dhö -a -gɔ, -a ɲtaɔ' -dho kë, kö pë -yö kë -a -gɔ ɲva -yö ziö -mü. 'Kɛɛ mɛ 'ö pë gbɛ 'yaa- -gɔ, -a 'bhle 'tee 'ö- -gɔ bhë -yö -dho kun -a -gɔ. 13 -A -wun 'gü ɲnɛ 'ö 'a 'wun ɲblɛɛ' -na -an -dhë 'wun ɲzuan' -zɔn -sü 'ka bhë; bhii -wo pë -nu -ga, 'kɛɛ 'waa- yö; 'ö 'wo wo 'to to 'wun -nu -bha, 'waa- -gɛn ma, -waan 'dho -a -bho 'kou dɔ. 14 -Kɔ bhë ɲnɛ 'ö pë 'ö -Zlan -wodhiölomɛ Ezai -ya pö bhë 'ö- 'dhiö dho -mɔ -a 'ka 'kuë; 'yö- pö: -Zlan -ya pö: *Ka -dho 'wun ma,*

'kɛɛ ka 'ka 'dho -a -gɛn dɔ; ka -dho -dhɛ -ga, 'kɛɛ ka 'ka 'dhodhɛ yö.
15 *Bhii 'sɛ ⱪnɛ -a 'gü -mɛ -nu ⱪzuö' 'yaa 'wun gbɛ dɔ gbɔ. ⱪWa wo 'to -nu -ta, ⱪwa wo 'yan -nu kpö -ta, -yö -kë 'dhö kö ⱪkun 'ö -an 'yan dho -dhɛ yö, 'ö -an 'to dho 'wun ma, 'ö -an ⱪzuö' dho 'wun dɔ, 'iin 'wo dho ⱪdhië' n 'piö kö 'aan- dha.*

16 ⱪYa 'to ma ⱪguë' -nu ka -bha, ⱪzuögludhi -yö kë ka -gɔ. Bhii ka 'yan -nu ⱪwa -dhɛ yö, ka 'to -nu ⱪwa 'wun ma. 17 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: -Zlan -wodhiölomɛ -dhɛvadhɛ waa- -Zlan -bha mɛ kpengdhö -nu -wa -dhɔ -kë, pë -nu 'ka- yö -na ⱪnɛ kö -waan -a yö, 'kɛɛ waa- yö. 'Iin pë -nu 'ka- ma -na ⱪnɛ kö -waan -a ma, 'kɛɛ waa- ma.»

'Wun ⱪzuan' 'ö -gban pëga -pɛn -mɛ -bha bhë Yesu -ya -gɛn -pö
(Maakö 4.13-20; Lukö 8.11-15)

18 'Yö- pö: «ⱪDhɛ -kë 'dhö -ka ka 'to 'to, 'wun ⱪzuan' 'ö -gban pëga -pɛn -mɛ -bha bhë -a -gɛn -bha! 19 Mɛ -nu 'wo wo 'to to -Zlan -bha -gludëdhɛ -wun -bha 'ö 'waa -a -gɛn ma bhë, -wo -bhɔ mɛ -nu 'ö -an -bha -Zlan -wo 'kun -kɔ -yö -bhɔ zian -gbloo 'piö -dhɛ 'ö pëga -nu -wo -püö -a -bha bhë -a -bha. 'Ö ⱪya kë 'ö dü -yö nu, 'ö -Zlan -wo mɛ 'ö ta -an ⱪzuö' 'piö bhë 'yö- bho mü.

20 'Ö mɛ 'bhaa -nu -bha -Zlan -wo 'kun -kɔ -yö bhɔ 'sɛ 'ö gwa -ta 'ö pëga -yö -püö -a -ta bhë -a -bha. ⱪWa -Zlan -wo ma, 'wo to mü 'ö- kun ⱪzuögludhi 'ka, 21 'kɛɛ 'waa wo ⱪkwaa' -a -zü, -a yun 'yaa ziö -an 'gü, 'wo kpa -a -bha 'töng 'bhaa 'ka, 'kɛɛ ⱪya kë ⱪnɛ 'yënngbhɔdhe waa- 'klobhɔdhe ⱪwa nu -an -ta, -Zlan -wo 'wo- kun bhë -a -wun 'gü, 'wo wo ⱪkwaa -zo yö -sü -zü.

22 Mɛ 'bhaa -nu -wo mü 'zü, 'ö -an -bha -Zlan -wo 'kun -kɔ -yö -bhɔ ⱪblëë' 'ginngzë 'gü -dhɛ 'ö pëga -nu 'dhö -püö -na -an ziën bhë -a -bha. 'Ö 'wo -Zlan -wo ma, 'kɛɛ -ya -de ⱪzɔnng' -ta -sü 'ö 'kpongtaapë -wun 'gü waa- -ya ⱪbhɔɔpë 'ö -an -püö -pë 'ka, -an -wun ⱪzɔnng' -ta -sü -yö -kë 'ginng -nu 'ka; 'wo sɔ -Zlan -wo 'ö 'wo- ma -na bhë -a -ta, 'ö -an -kpa gbɛ 'yaa kë -dhö. 23 Mɛ 'bhaa -nu -de 'pö -an -bha -Zlan -wo 'kun -kɔ -yö bhɔ 'sɛ -së 'ö pëga -yö -püö -a 'gü bhë -a -bha: ⱪWa -Zlan -wo ma, 'ö 'wo- -gɛn ma. ⱪYa kë 'dhö, 'ö 'wo -dhi, 'ö -an -kpa -yö -kë. -An 'bhaa -nu -kpa ga -wo -kë ⱪkëng' do, -an 'bhaa -nu -kpa ga -wo -kë 'gɔɔ- 'slado, 'ö -an 'bhaa -nu -kpa ga -wo -kë 'gɔɔ- -yaaga.»

'Wun ⱪzuan' 'ö -gban ⱪblëë' yaa -bha

24 Yesu -yö -ko 'zü 'yö 'wun ⱪblɛɛ -an -dhë 'wun ⱪzuan' -zɔn -sü 'ka, 'ö- pö -an -dhë: «-Ka -dhɛ -ga, pë 'ö -Zlan -bha -gludëdhɛ 'ö dhang- 'gü 'ö bhɔ -a -bha ⱪga ⱪnɛ: Gɔɔn- do -bha pëga -së -bhlö -yö -kë -dhö. 25 'Ö gbeng -yi do -yö dɔ, kö mɛ -nu ⱪwa yi zë, 'ö gɔɔn- 'ö bhë 'ö- yaagümɛ -yö nu, 'yö pëga yaa -pɛn -a -bha tapë -bhlö bhë -a 'gü 'ö to 'ö -ziö. 26 ⱪDhɛ 'ö 'blee- ga -nu waa- pëga yaa 'ö bhë -nu 'wo bhɔ wo 'kuë-, 'ö 'blee- ga -nu 'dho 'wü -na 'ö ⱪblëë' yaa -nu -de 'pö 'wo yö ⱪluu' -sü -bha.

27 'Yö ⱪbhlöödhɛ dëmɛ -bha yuökëmɛ -nu -wo nu 'wo- pö -a -dhë: ‹Yi -Gɔmɛ, pëga -së -nu kun yi- -pɛn ü -gɔ ⱪbhlöö- -a, ⱪya kë 'dhö kö ⱪblëë' yaa -nu 'wo ⱪnɛ -wo -go më ⱪɛ?› 28 'Yö- pö -an -dhë: ‹N yaagümɛ ⱪnɛ 'ö- 'wun -kë bhë!› 'Ö- -bha yuökëmɛ -nu -wa pö -a -dhë: ‹Ü- 'piö kö 'yi 'dho 'yi ⱪblëë' yaa -nu bhë 'yi -an bho mü ⱪa?› 29 'Yö- pö -an -dhë: ‹-Abi', bhii ⱪblëë' yaa -nu -wo -sü 'ka, ka -dho 'blee- 'lü -nu ⱪnëng -an -bha, 'ö 'ka -an bho -a 'ka 'pö. 30 -Ka ka ⱪkwaa' -an -zü, -wo ⱪkpɛa' wo 'kuë, -yö 'dho -yö yöë -an 'kan -yi -bha! ⱪYa kë 'dhö, a -dho -a pö -an 'kan -mɛ -nu -dhë:

-Ka ɓlëë' yaa -nu ɓwoo'- =kun, 'ka -an kpa 'kuë- 'ka -an 'lü ɓkaan'-, 'ka -an 'güö! 'Go mü kö 'ka 'blee- ga -nu -lo n -gɔ 'slëëdhö!› »

'Wun ɓzuan' 'ö -gban mutaadö -bha
(Maakö 4.30-32; Lukö 13.18-19)

31 Yesu -yö 'wun ɓblɛɛ -an -dhë 'zü 'wun ɓzuan' -zɔn -sü 'ka, 'ö- pö -an -dhë: «-Zlan -bha -gludëdhɛ 'ö dhang- 'gü -yö -kë ɓnɛ mutaadö ga 'dhö. -A ga 'ö bhë -yö -bhɔ ɓkplɔɔ' ga 'ö gɔɔndë do -ya ta ö -gɔ ɓbhlöö- -a -bha. 32 Yö ɓnɛ 'ö tɔɔ tapëga -nu 'saadhö -an 'teezë, 'kɛɛ ɓya ɓkpɛa'-, 'too -lü -nu 'wo 'toodhɛɛdhö, -a mɛ 'ö dho kë ɓva -a -bha 'yaa 'dhö; 'ö ɓya 'to zlöö kö -ma -nu -wo wo 'kɔ -nu dɔ -na -a -kɔ -nu -ta.»

'Wun ɓzuan' 'ö -gban ɓblu- ubhɛɛpë -bha
(Lukö 13.20-21)

33 Yesu -yö 'wun ɓzuan' gbɛ 'bhaa -zɔn -an -dhë 'zü ɓnɛɛ: «-Zlan -bha -gludëdhɛ 'ö dhang- 'gü -yö -bhɔ ɓbluubhɛɛpë 'ö dhebɔ -nu 'dho -a -da -na ɓbluu'- -bi 'piö bhë -a -bha. ɓWaa- -da ɓbluu'- -bi 'kilong 'gɔɔ- =plɛ ö ga 'sɔɔdhu 'piö, 'yö ɓbluu'- =bhɛɛ 'yö ɓluu 'yö më 'wo- -da -a 'gü bhë 'ö- pa.»

Yesu -bha 'wun ɓzuan' -zɔn -kɔ
(Maakö 4.33-34)

34 Yesu -yö 'wun -blɛɛ mɛ gbung -nu -dhë 'wun ɓzuan' -zɔn -sü 'ka; 'yaa 'wun ɓblɛɛ'- -an -dhë 'kpaan 'ka. 35 -Ya kë 'dhö, kö pë 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -ya ɓblɛɛ 'dhiö bhë -yaan kë ɓnɛɛ: *A -dho 'wun ɓblɛɛ'- -an -dhë 'wun ɓzuan' -zɔn -sü 'ka, 'ö pë -nu 'wo -kë -bin -sü 'ka 'ö -sü 'kpongtaadhɛ kë yi -bha 'ö yöë ɓdɛɛ -bha, 'a- =blɛɛ -an -dhë.*

'Wun ɓzuan' 'ö -gban ɓblëë' yaa -bha bhë Yesu -ya 'zü -pö

36 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, Yesu -yö ö -kwaa mɛ gbung -nu 'wo bhë -an -zü, 'ö yö -zë 'yö dho kɔɔ. 'Ö- -bha ɓguë' -nu -wo ɓyɔɔn -a -bha 'wo- pö -a -dhë: «'Wun ɓzuan' 'ö -gban ɓblëë' yaa 'ö gɔɔn- do yaagümɛ -ya -pɛn -a -gɔ ɓbhlöö- bhë -a -bha bhë, -a 'zü pö yi -dhë 'kwee-!»

37 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Mɛ 'ö pëga -së ta 'ö tɔɔ ma Mɛgbö. 38 ɓBhlöödhɛ 'ö tɔɔ 'kpongtaadhɛ, pëga -së 'ö tɔɔ mɛ -nu 'wo -Zlan -bha -gludëdhɛ 'gü -mɛ -nu 'ka bhë; ɓblëë' yaa bhë 'ö tɔɔ mɛ -nu 'wo këpëyaamɛ -bha 'ka. 39 -A yaagümɛ 'ö ɓblëë' yaa -pɛn 'ö tɔɔ dü; tapë 'kan -sü 'ö tɔɔ 'kpongtaadhɛ 'dhiötoyi. 'Ö yuökëmɛ -nu 'wo tapë 'kan -mɛ -nu 'ka, 'wo -kë -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'ka. 40 -Kɔ do 'ö 'wo ɓblëë' yaa -nu ɓwoë' tapë -nu ziën 'wo- -zong -a 'ka 'siö 'gü bhë, -kɔ do bhë 'yö dho kaa 'kpongtaadhɛ 'dhiötoyi 'ka. 41 Ma Mɛgbö, a -dho -Zlan -bha bɔmɛ -nu bɔ, 'ö 'wo mɛ -nu 'wo mɛ -püö -na ɓsɔɔn yaa 'gü waa- 'wunyaakëmɛ -nu -an bho n -ma -gludëdhɛ -pö 'gü, 42 'ö 'wo -an -zuö 'siö 'gü. -Dhɛ bhë -a 'gü, -wo -dho 'gbo -nu bɔ, 'wo wo 'sɔn -nu -bhö. 43 'Kɛɛ mɛ -nu 'wo -Zlan -bha mɛ kpengdhö 'ka, -wo -dho bhü ɓnɛ -kɔ 'ö lan- -yö bhüë -a 'dhö wo Dë -bha -gludëdhɛ -pö 'gü. 'Ö ɓya kë ɓnɛ, ka 'wun ma -to -yö -dhö, kö 'wun 'ö ɓnɛ -kaa ma ö -gɛn 'ka!»

'Wun ɓzuan' 'ö -gban ɓbhɔɔpë 'ö -bin -sü 'ka -a -bha

44 'Yö Yesu -yö dho 'wun ɓzuan' -zɔn -sü 'ka 'dhiö ɓwoë' ɓnɛɛ: «-Zlan -bha -gludëdhɛ -wun -yö -bhɔ 'zü ɓbhɔɔpë 'ö -bin -sü 'ka ɓbhlöö- -a -bha. Gɔɔn- do -yö ö 'yan dɔ ɓbhɔɔpë 'ö -bin -sü 'ka bhë -a -bha; 'yö dho 'yö- -bin 'zü. 'Ö dho ɓzuögludhi 'ka, 'yö ö bha pë -nu 'plɛ 'dhɔɔ dɔ, 'yö dho 'ö ɓbhlöödhɛ bhë 'ö- dhɔ.»

'Wun ɓzuan' 'ö -gban -zlɔɔ -bha

45 'Yö- pö 'zü: «-Zlan -bha -gludëdhɛ -wun -yö -bhɔ 'zü 'dhɔɔdɔmɛ do 'yö -zlɔɔ -së ɓmɛɛ -a -bha. 46 ɓDhɛ 'ö- mɛ 'ö- =sɔnng'

'dhö 'gbee- 'ö- yö, 'yö dho 'ö pë -nu 'wo- -gɔ 'ö -an 'plɛ 'dhɔɔ dɔ, 'ö nu 'ö -zlɔɔ bhë 'ö- dhɔ.»

'Wun ⁿzuan' 'ö -gban 'kplö -bha

47 'Ö Yesu -ya pö 'zü: «-Zlan -bha -gludëdhɛ -wun -yö -bhɔ 'zü 'kplö 'wo- -zuö -na 'yipuë ⁿva ⁿbhaa, 'ö 'wo 'yuö- =suu'- 'oo ⁿsuu'- 'kun -na -a 'ka bhë -a -bha. 48 ⁿYa kë ⁿnɛ ⁿya pa, 'ö 'yiblükëmɛ -nu -wo -nu 'ö 'wo- -gan 'wo dho -a 'ka 'kpongtaa; 'wo ⁿyaannu, 'wo 'yuö- -nu zë 'gü; 'wo- -sɛɛbɔ -nu -lo wo -gɔ ⁿsɛn 'gü. 'Ö- mɛ 'ö -an 'kun -në gbɛ 'yaa 'dhö bhë 'wo -an -lo yiö. 49 -Kɔ do bhë 'yö dho kë -a 'ka 'kpongtaadhɛ 'dhiötoyi 'ka. -Zlan -bha bɔmɛ -nu -wo -dho nu 'wo mɛ këwunyaazë -nu bho mɛ këwunsëëzë -nu 'piö, 50 'wo -an -zuö 'siö 'gü. -Dhɛ bhë 'wo dho 'gbo -nu bɔ, 'wo wo 'sɔn -nu -bhö -a -bha.»

'Wun 'ö -gban ⁿbhɔɔpë -dëü waa- -a zii -an -bha

51 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «'Wun -nu 'a -an ⁿblɛɛ ⁿnɛ, ka -an -ma -së 'ka a?» 'Wo- pö: «ⁿIi-.»

52 'Yö- pö -an -dhë: «ⁿDhɛ -kë 'dhö, mɛ -nu 'wo tɔnggɔmɛ -nu 'ka 'saadhö, 'ö 'wun 'ö -gban -Zlan -bha -gludëdhɛ -bha, 'wo- -bho 'kou dɔ bhë, -wo -bhɔ 'kɔ dëmɛ do 'ö ö bha pë -dëü waa- pë zii 'ö- -bha -wun yö -a -bha, 'ö- sü ö bha ⁿbhɔɔpë 'gü -a -bha.»

Mɛ -nu 'wo Nazalɛtë waa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-

(Maakö 6.1-6; Lukö 4.16-30)

53 ⁿDhɛ 'ö Yesu ⁿya yën 'wun -blɛɛ -an -dhë 'wun ⁿzuan' 'ka -sü -bha, 'ö go -dhɛ bhë -a 'gü, 54 'yö dho pödhɛ 'ö ⁿkpɛa -a -bha -a 'gü, 'ö yö mɛ -nu ⁿdaan' -sü -bha Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü. 'Ö mɛ -nu 'wo -kë mü 'töüdhö, 'tetundhe -yö -da -an 'gü, 'ö 'wo- pö: «-Yö -go 'wunbhokoudɔdhe 'ö ⁿnɛ -a 'ka më ⁿɛ? -Ya -kɔklë 'ö -dhidhaapë -nu 'wo ⁿnɛ 'yö -an -kë -ɛ? 55 'Lüyanmɛ gbö ⁿnɛ 'yaa -mü -a? Mali 'yaa -mü -a dhe 'ka a? Zakö 'dhö, Zozɛfu 'dhö, Simɔ 'dhö, Zude 'dhö 'waa -mü -a dheglu 'në gɔɔn- -nu 'ka a? 56 'Iin -a dheglu 'në dhoo -nu 'waa kwa 'piö zö ⁿa? -Kɔ -mɔ 'wun -bha -sü 'yö- -gɔ ⁿnɛ 'yö go -a 'ka më ⁿɛ?» 57 'Wun -nu 'wo ⁿnɛ -a -wun 'gü waa Yesu -wo -dhɛ 'wun gia-.

ⁿDhɛ ⁿya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Wo -Zlan -wodhiölomɛ ⁿbhlë -ya -dhɛ 'saadhö 'gü, 'kɛɛ -a 'kpɔ -pö 'gü -mɛ -nu waa- -a -gɔ 'kɔɔmɛ -nu 'waa- =bhlë -ya.» 58 -Dhɛ bhë Yesu yaa -dhidhaa -kë mü ⁿva zlöö, -zo -yö -a -bha -sü yaa kë -an -gɔ bhë -a -wun 'gü.

14

Zan Batisö -bha ga -sü

(Maakö 6.14-29; Lukö 9.7-9)

1 'Töng 'dhö bhë -a 'ka, Elɔdö -yö -kë -gludë 'ka Galile -sɛ 'gü, -yö Yesu -wun -ma. 2 'Yö- pö ö bha yuökëmɛ -nu -dhë: «Mɛ 'ö ⁿnɛ Zan Batisö -mü, bhii 'go 'ö- wo ga 'gü bhë, 'yö -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü 'dhö -a -gɔ 'yö -dhidhaapë -nu kë -na bhë.»

3 Kë- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ Elɔdö -yö Zan -kun, 'ö- -lö 'ö- -zuö -kanso 'gü. -A kë 'ö- wo 'dhö bhë -yö -sü Elɔdö -bha ö dheglu Filipö bɔɔ Elɔdiadö 'kun 'ö- wo -a -gɔ bhë -a -wun -bha. 4 'Yö- -wun 'gü, 'ö Zan -ya pö -a -dhë ⁿnɛɛ 'yaa -së kö -yö ö 'zlaa- bɔɔ 'kun -a -gɔ kö -ya 'sü ö bɔɔ 'ka. 5 -A -wun 'gü Elɔdö -ya 'piö kö -yö Zan zë, 'kɛɛ -yö -suö 'sɛgümɛ -nu -dhë, bhii 'ö tɔɔ mɛ 'plɛ -wo Zan -dɔ ⁿnɛ -Zlan -wodhiölomɛ -mü.

6 ⁿDhɛ 'ö Elɔdö -bha bhɔ -yi 'wlaan- kë -yi ⁿya -lo, Elɔdiadö 'dhu -yö ⁿtroo' do kë mɛ -nu 'wo nu 'wlaan- -ta bhë -an 'dhiö, 'yö -kë Elɔdö -dhë -së. 7 'Yö ö -wo -bhö -a -dhë -a pö -a -dhë -sü 'ka ⁿnɛ pë 'saadhö 'ö- -dhɛ ö -gɔ, 'ö dho -a nu -a -dhë. 8 'Nëdhezë 'ö bhë, -wo 'ö- dhe -ya pö -a -dhë bhë, 'yö dɔ -a

-ta 'ö- pö: «-Dhɛ do 'ö ŋnɛ -a 'gü, a- 'piö kö 'ü Zan Batisö -gɔ -da 'tia- 'gü 'ü n gbaa.»

9 'Yö -kë -gludë Elɔdö -dhë yaa; 'kɛɛ ö -wo 'ö- -bhö mɛ -nu 'ö -an ŋdhɔɔ -kë 'wlaan- -ta -an 'dhiö bhë -a -wun 'gü, 'yö- pö ö -bha mɛ -nu -dhë -wo nu Zan Batisö -gɔ 'ka -a ŋdhia. 10 'Ö mɛ do bɔ -kanso 'kɔɔdhö kö -yaan Zan Batisö -gɔ 'kan. 11 'Ö mɛ 'ö bhë 'ö dho 'ö Zan -gɔ 'kan 'ö nuë 'tia- do 'gü 'ö- nu 'nëdhezë 'ö bhë -a -dhë, 'ö dhoë ö dhe ŋdhia. 12 'Ö Zan -bha ŋguë' -nu -wo nu 'wo- =glöö sü, 'wo dhoë 'wo- -bin. ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'wo dho, 'wun -nu bhë 'saadhö 'wo- =blɛɛ Yesu -dhë.

Yesu -bha mɛ -lü -vuu 'sɔɔdhu 'dhi gba -kɔ
(Maakö 6.30-44; Lukö 9.10-17; Zan 6.1-14)

13 ŋDhɛ Yesu -yö 'wun -nu 'wo bhë -an ma, 'yö go -dhɛ 'ö bhë -a -bha, 'yö -da 'yitagɔ do 'gü ö -de 'sloo 'ka, 'yö dho -dhɛ do 'ö dho -potaasü yö -a -dhɛ -bha -a 'gü.

'Kɛɛ mɛ -nu -wo Yesu -wun -ma, 'wo go pödhɛ -nu 'gü 'wo -ziö -a 'piö 'ta 'sü -sü 'ka 'yi 'kpong 'dhiö. 14 Yesu -bha -go 'yitagɔ 'gü -sü 'ka, -a 'yan -yö -da mɛ -nu 'wo nu bhë -an -ta, 'ö -an 'yena -yö -da -a ŋzuö' 'gü, 'ö yö -an -bha 'yua -nu bo -an -bha -sü 'gü.

15 ŋDhɛ 'ö 'yinia -dhɛ ŋya dɔ, 'ö Yesu -bha ŋguë' -nu -wo ŋyɔɔn -a -bha, 'wo- pö -a -dhë: «'Bin ŋya 'më 'saadhö, 'ö -dhɛ 'kwa- -bha ŋnɛ mɛ gbɛ 'yaa zö ŋnɛ, -bhö -a pö mɛ -nu 'wo ŋnɛ -an -dhë -wo 'dho pödhɛ -nu 'gü kö -waan wo -bhöpë -nu 'dhɔ!»

16 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «'Yaa -së kö -wo 'dho; ka gia-, -ka -bhöpë nu -an -dhë!»

17 'Yö 'wo- pö -a -dhë: «Pë 'ö yi -gɔ zö 'ö tɔɔ ŋbluu'- bhɛ 'sɔɔdhu waa- 'yuö- =plɛ!» 18 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Ka nu -an 'ka n ŋdhia zö!»

19 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö- pö mɛ -nu 'wo bhë -an -dhë -wo ŋyaannu 'kpaa- -ta. 'Go mü 'yö ŋbluu'- bhɛ 'sɔɔdhu waa- 'yuö- =plɛ 'wo bhë -an sü, 'yö ö 'yan ŋluu dhang- 'gü, 'yö ŋbhɛa -a -ta; 'ö -Zlan zuö pö. 'Yö ŋbluu'- =kaan, 'yö- nu ö -bha ŋguë' -nu -dhë. 'Wo- -glu mɛ -nu 'wo bhë -an 'ka. 20 Mɛ 'ö -dhö -yö pë -bhö, 'ö -bhöpë 'bhaa -yö to. 'Ö- -bha ŋguë' -nu -wo dho -a 'kluklu -nu 'wo to 'wo- -kpa 'kuë- -sü ŋkpasɛn pa -sü 'gɔɔ- do ö ga ŋplɛ 'ka. 21 Gɔɔn- -nu 'wo -bhöpë -bhö 'dhö bhë -an -dho 'kuë- -sü ŋtɛi' -wo -kë ŋnɛ mɛ -vuu 'sɔɔdhu 'dhö kö waa dhoo -nu waa- 'në -nu -an ŋdhong'.

Yesu -yö 'ta -sü 'yipuë -ta
(Maakö 6.45-52; Zan 6.15-21)

22 ŋDhɛ 'ö ŋwa yën, -dhɛ do bhë -a 'gü 'ö Yesu -yö ö bha ŋguë' -nu -da 'yitagɔ 'gü kö -waan 'yipuë ŋva bhë -a 'kan ö 'dhiö, kö yö gia- -yaan -a pö mɛ -nu 'wo bhë -an -dhë -wo 'yɛ wo 'zü -wo 'dho wo -gɔ plöö. 23 ŋDhɛ 'ö yën -an 'paan bho -sü -bha, 'ö yö -de 'pö, 'ö -da -tɔn 'në do tuö, 'yö -ya ŋbhɛa' -sü -bha 'töng bhë -a 'ka. Yö do 'kpaan 'yö -kë mü, kö -dhɛ ŋya trö. 24 'Yitagɔ 'ö- -bha ŋguë' -nu -wo -kë -a 'gü bhë, ŋdhɛ 'ö ŋya bhɔ 'kpong -dhë ŋtaa' ŋgbiin, 'yö 'yi kpö -nu -wo yö ŋluu' -sü -bha -dhɛ 'plɛ 'gü 'wo -ma -an -bha 'yitagɔ -bha -dhɛ 'plɛ 'gü, bhii 'ö tɔɔ 'buu -yö -kë ziö ŋdhia. 25 ŋDhɛ 'kwa dɔ -dhɛkpaɔtadhɛ ŋtɛi' 'ka, 'yö Yesu -yö -dho ö bha ŋguë' -nu 'piö ŋzian', -ta 'yi -ta -sü 'ka. 26 'Kɛɛ ŋdhɛ 'wo- yö kö -yö 'ta -na 'yi -ta, 'ö 'siö -yö -kan -an 'gluu 'wo- pö: «ŋN nn, mɛ -zii 'ö kë -na bhë!»

ŋDhɛ 'suö 'dhö -an kë -na, 'wo yö ŋgblaa 'gbla -sü 'gü. 27 'Yö to mü, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Ka ka ŋzuö' kë -saa, ma -mü, kö ŋkun 'ö 'ka -suö!»

28 'Ö Piɛɛ -ya pö: «N Dëmɛ, ŋya kë ŋnɛ bhi -mü, kö -a pö n -dhë 'a

'ta 'sü 'yi -ta, 'a nu ü 'piö!» 29 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Bhö nu!»

'Ö Piɛɛ -yö go 'yitagɔ 'gü, 'ö yö 'ta 'sü -sü 'gü 'yi -ta 'ö dhoë Yesu 'piö. 30 'Kɛɛ ɓdhɛ ɓya yö -dhɛ 'bhaa 'gü, 'ö- -zo -to 'buu 'ö ziö -na bhë -a 'piö, 'ö 'suö -yö -da -a 'gü. ɓDhɛ 'ö 'më -na yiö, 'ö -gbla 'ö- pö: «N Dëmɛ, -bhö nu n -dhë -ɛ!»

31 'Ö to mü, Yesu -yö -ya -a -kɔ -bha, 'ö- pö -a -dhë: «Ü -bha -zo yö -sü -yö 'tee ɓdhɛɛ! -Më 'ö -kë 'ö ü ɓzuö' -yö 'zëzë ɓkun ɓi?»

32 ɓDhɛ 'wo- -bha ɓplɛ ɓdhɛ 'wo -da 'yitagɔ 'gü, 'ö 'buu -yö to mü 'yö ɓgbaannu. 33 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö- -bha ɓguë' -nu -wo -gblü -a 'dhiö 'yitagɔ 'gü mü, 'wo- pö -a -dhë: «-Zlan Gbö giagia -mü ü 'ka!»

Yesu -bha 'yuamɛ -nu -dhɛ -bo Zenezalɛtö -sɛ 'gü -kɔ
(Maakö 6.53-56)

34 'Yipuë ɓva bhë -wa -kan 'wo yö sia- Zenezalɛtö -sɛ 'gü. 35 Mɛ -nu 'wo zian bhë -a 'ka, -wo -to mü, 'wo Yesu dɔ. 'Ö- -bha nu -sü bhë, 'wo- =blɛɛ -dhɛ 'plɛ 'gü; 'ö mɛ -nu 'wo nu wo -bha 'yuamɛ -nu 'ka- 'piö. 36 -Dhɛ bhë -a 'gü 'zü, 'wo ɓbhɛa -a -dhë kö -yö ö ɓkwaa' wo -zü 'wo 'pa -a -bha gblang 'to 'dhiö 'kpaan 'ka; ('ö -we -a -bha -an -gɔ,) 'ö mɛ -nu 'wo pa -a -bha gblang 'to 'dhiö 'ka, 'ö -an -dhɛ -yö bo.

15

Mɛ ɓdaan' -wo 'ö go Zuifö 'bhɛma -nu kwɛɛ
(Maakö 7.1-13)

1 Falizi -mɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu -wo -go Zeluzalɛmë 'wo nu Yesu 'piö, 'wo- =dhɛɛ' kpɔ ɓnɛɛ: 2 «-Më -kë 'ö mɛ ɓdaan' -wo 'ö go kwa 'bhɛma -nu dhiö ɓnɛ, ü bha ɓguë' -nu 'waa- 'kun ɓnɛ ɓɛ? Bhii 'waa wo -kɔ -nu 'zlu ɓnɛ -kɔ 'ö kwa -bha wɔ -kɔ 'dhoë- 'ka bhë -a 'dhö kö -waan ɓtun pë -bhö -na.»

3 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ ɓnɛɛ: «Ka -de 'pö, -më -kë 'ka -Zlan -bha tɔng ɓbhlë -siö ka -de -bha mɛ ɓdaan' -wo 'kun -sü -wun 'gü i? 4 'Ö tɔɔ -Zlan -ya -pö: *-Bhö ü dë waa- ü dhe -an ɓbhlë -ya,* 'ö go mü: *Mɛ 'ö 'dhoë- 'wun yaa ɓblɛɛ'- ö dë waa- ö dhe -an 'ka, -yö -dho kë zëmɛ 'ka.* 5 'Kɛɛ ka -zë, ka mɛ -nu -daan -a pö -sü 'ka: 'Ö ɓya kë ɓnɛ mɛ ɓyaa- pö ö dë waa- ö dhe -an -dhë: ‹Ma më -nu 'wo n -gɔ 'a dho nu -a 'ka ü -dhë -be bhë, 'ma- -ya -Zlan -bha gbaɔ 'ka›, 6 gɔɔn- 'ö 'dhö kö 'yaa- nu ö mɛ -nu -dhë gbɔ. -Kɔ do 'ö bhë -a 'ka, ka -Zlan -wo ɓbhlë -bho -a -bha, 'ka- =siö, 'ö ka -de -bha mɛ ɓdaan' -wo bhë 'ka- -zɔn mɛ -nu -dhë. 7 Mɛ -nu 'yan -ta -më kë -mɛ -nu 'ka ɓnɛ! 'Wun 'ö -gban ka -bha 'ö Ezai -ya ɓblɛɛ bhë 'wun gia- -mü.

8 'Ö tɔɔ: *-Zlan -ya pö: 'Sɛgɔgümɛ -nu 'wo ɓnɛ -wo n ɓbhlë -ya wo 'dhi 'ka 'kpaan, 'kɛɛ -an ɓzuö' -yö n 'ka ɓgbiin.* 9 *ɓBhlëyadhe -nu 'wo nu -na -a 'ka n 'piö, -a 'plɛ -yö 'kpaan, bhii -wo mɛ -nu -daan tɔng 'ö go mɛ -nu dhiö -an 'ka ɓnɛ -kɔ 'wo- pö -a -bha 'kpa -yö -go ma -Zlan n 'piö -a 'dhö.* »

Pë -nu 'ö 'wo mɛ -nu -kë -dhuuzë
(Maakö 7.14-23)

10 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, Yesu -yö mɛ gbung ɓva ɓdhɔɔ -kë, 'yö- pö -an -dhë: «-Ka ka 'to 'to, kö 'wun 'a 'dhoë- -a ɓblɛɛ'- =nɛ, 'kaan- -a ma ö -gɛn 'ka! 11 Pë 'ö -da -na mɛ 'dhii bhë, 'yaa mɛ kë -dhuuzë. Më 'ö mɛ -kë -dhuuzë 'ö tɔɔ pë -nu 'saadhö 'wo 'go -na mɛ 'dhii.»

12 'Ö- -bha ɓguë' -nu -wo ɓyɔɔn -a -bha, 'wo- pö -a -dhë: «'Bhaa- dɔa ɓnɛ ü -wo 'ö bhë -yö -na Falizi -mɛ -nu -zuë -a?»

13 'Ö- -daa -kë -an -gɔ ɓnɛɛ: «Tapë 'saadhö 'ö n Dë 'ö dhang- 'gü yaa- ta, -an 'plɛ -wo -dho -wo, 'wo go 'sɛi. 14 -Ka ka ɓkwaa' -an -zü, -yö mɛ -dhë 'dhiö -mɛ 'yënngtiizë

-nu -mü -an 'ka! ɔYa kë ɔnɛ 'yënngtiimɛ ɔya yö 'yënngtiimɛ -dhë 'dhiö, -dhɛ 'wo- -bha ɔplɛ, -wo -dho -püö -glu 'dhi do 'gü!»

15 'Ö Piɛɛ -ya pö -a -dhë: «-Bhö 'wun ɔzuan' bhë -a -gɛn pö yi -dhë!»

16 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Ka -de 'pö, ka -kɔ yaa -mɔ 'wun -gɛn ma -sü -bha ɔkun ɔa? 17 Kaa- ma ɔnɛ -bhöpë 'ö -da -na mɛ 'dhii bhë, -yö -bɔ mɛ 'guu ɔzian' 'ö dhoë 'blü 'dhiö a? 18 'Kɛɛ -a mɛ 'ö 'go -na mɛ 'dhii bhë, -yö -go mɛ ɔzuö' 'piö, yö ɔnɛ 'ö mɛ -kë -dhuuzë. 19 Bhii mɛ ɔzuögüdhɛ ɔnɛ 'ö -zotadhe yaa -nu 'wo go -a 'gü, 'wo mɛ -blü mɛ zë -sü -nu, dhebɔ 'kpɛɛkpɛ ɔmɛɛ' -sü -nu, ɔmlaabɔ 'kpɛɛkpɛ ɔmɛɛ' -sü -nu, ɔkwaan -sü -nu, ɔsua kë -sü -nu, 'wun yaa -blɛɛ mɛ -gɔ -sü -nu -an -bha. 20 Pë -nu 'wo mɛ -nu -kë -dhuuzë 'wo bhë, 'kɛɛ pë -bhö -sü kö waa wo -kɔ 'zlu ɔnɛ -kɔ 'ö kwa 'bhɛma -nu -bha wɔ -kɔ 'dhö -a 'ka -a 'dhö bhë, 'yaa mɛ kë -dhuuzë.»

Dhebɔ -nia do -bha Yesu -wo -dhɛ 'wun gia- -sü

(Maakö 7.24-30)

21 'Go mü Yesu -yö -go -dhɛ bhë -a 'gü, 'yö dho Tii waa- Sidɔn -pö 'gü -dhɛ -nu -bha. 22 Dhebɔ do 'yö go Kanaa -sɛ 'gü, 'yö -kë 'sɛ bhë -a 'gü, -yö -nu Yesu 'piö, 'yö- pö -a -dhë 'gbla -sü 'ka ɔnɛɛ: «N Dëmɛ, Davidö gbö, -bhö n 'yena yö! -Zuu yaa -yö n 'dhu 'gü. 'Yaa -potaasü ɔduö!»

23 'Kɛɛ yaa- -daa do kë -a -gɔ. 'Ö- -bha ɔguë' -nu -wo ɔyɔɔn -a -bha 'wo- pö -a -dhë: «Dhebɔ 'ö ɔnɛ, -bhö -a kë -yö 'dho; -yö ziö -na kwa 'piö 'gbla -sü 'ka -kplawo!»

24 'Ö Yesu -ya -pö -an -dhë: «-Zlan -yö n -bɔ 'bhla -tuë -nu 'wo ɔdhɔng -sü 'ka Izlaɛlö -sɛ 'gü -an -dhë.»

25 'Ö dhebɔ 'ö bhë -yö -nu 'ö -püö Yesu ɔgɛɛndhö 'ö- pö: «N Dëmɛ, -bhö nu n -dhë!»

26 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «'Yaa -së kö -wo 'në -nu -bhöpë 'sü -waan -a nu gbɛn- -nu -dhë.» 27 'Ö dhebɔ bhë 'ö- pö: «'Wun gia- -mü, n Dëmɛ, 'kɛɛ ɔya kë -bhöpë 'peepee -nu 'wo 'go -na pë -bhö -ta ɔgba -ta dhuö bhë, gbɛn- -nu -wa -bhö.»

28 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «'Öö, dhebɔ, ü -bha -zo -yö n -ma -sü ɔyö ɔva 'dhɛ! -Yö kë ü -dhë ɔnɛ -kɔ 'ö- 'ka ü ɔzuö' 'piö bhë -a 'dhö!» 'Töng gia- bhë -a 'ka 'ö- 'dhu -dhɛ -yö boë.

Yesu -bha 'yuamɛ ɔplëëzë -dhɛ bo -sü

29 Yesu -yö -go mü, 'yö dho Galile 'yipuë ɔva 'kpong 'dhiö, 'yö -da -tɔn do tuö 'ö ɔyaannu. 30 Mɛ -gbaa ɔva -wo -nu -a 'piö mü 'zü, wo -bha -gɛnlomɛ -nu, 'yënngtiimɛ -nu, ɔniɔɔmɛ -nu, 'tuunmɛ -nu waa- 'yuamɛ -nu ɔplëëzë -an 'ka Yesu 'piö, 'ö Yesu -yö -an -dhɛ bo, 31 kö 'tuunmɛ -nu -wo 'we -na, 'tɔsiömɛ -nu -dhɛ -yö bo -na, 'yënngtiimɛ -nu -wo -dhɛ yö -na bhë. ɔDhɛ ɔwaa- yö, 'ö 'tetundhe -yö -da -an 'gü, 'ö 'wo yö Izlaɛlö -bha -Zlan 'tɔ -blü -sü 'gü.

Yesu -yö mɛ -lü -vuu -yiisië 'dhi -gba

(Maakö 8.1-10)

32 Yesu -yö ö bha ɔguë' -nu ɔdhɔɔ -kë, 'ö- pö -an -dhë: «Mɛ -nu 'wo ɔnɛ -an 'yena -yö n kë -na, bhii -a -dhɛkpaɔyi -yaaga 'ö ɔnɛ ɔdɛɛ, -wo n 'piö, 'ö -bhöpë gbɛ 'yaa -an -gɔ gbɔ; 'maa- 'piö kö 'a n ɔkwaa' -an -zü -wo 'dho kö waa pë gbɛ -bhö. ɔFaan' 'yaa -an 'gü gbɔ bhë, ɔya kë 'dhö, -wo -dho -püö zian -gbloo -nu 'piö -an -yɛ 'zü -sü 'ka.»

33 'Ö- -bha ɔguë' -nu -wa ɔdhɛɛ' kpɔ ɔnɛɛ: «-Dhɛ -mlë 'kwa dho mɛ gbung ɔva ɔsuu'- 'ö ɔnɛ -a -bhöpë yö -a -bha; -dhɛ 'ö mɛ gbɛ 'yaa- -bha zö ɔnɛ -a 'gü i?»

34 'Ö Yesu -yö -an ɔdhɛɛ' kpɔ ɔnɛɛ: «ɔBluu'- bhɛ ɔdhë 'yö ka -gɔ

-ɛ?» 'Wo- pö -a -dhë: «ŋBluu'- bhɛ 'slaplɛ waa- 'yuö- 'në 'sɛɛn- 'bhaa ŋnɛ 'wo yi -gɔ.»

35 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'yö- pö mɛ gbung -nu 'wo bhë -an -dhë -wo ŋyaannu. 36 'Ö ŋbluu'- bhɛ 'slaplɛ waa- 'yuö- -nu 'wo bhë 'yö -an sü, 'yö -Zlan zuö pö -a -ta, 'yö -an ŋkaan, 'ö- nu ö bha ŋguë' -nu -dhë, 'ö 'wo- -glu mɛ 'wo nu bhë -an 'ka.

37 Mɛ 'ö -dhö -yö pë -bhö, 'ö- 'gu -yö dɔ, 'ö- 'kluklu -nu -wo to. 'Yö- -bha ŋguë' -nu -wo dho 'wo- 'kluklu -nu 'wo bhë 'wo -an -kpa 'kuë- -sü ŋkpasɛn pa -sü 'slaplɛ sü 'wo ŋzië'. 38 Mɛ -nu 'ö -bhöpë bhë 'wo- -bhö -an -dho 'kuë- -sü -wo -mɔ gɔɔn- -nu -vuu -yiisië -bha kö waa dhoo -nu, 'në -nu -an ŋdhong'. 39 ŋDhɛ 'ö Yesu ŋya ö -kwaa -an -zü, 'yö -da 'yitagɔ 'gü, 'yö dho Magadamë -sɛ 'gü.

16

Falizi -mɛ -nu waa- Saduse -mɛ -nu -wo -dhidhaapë do -dhɛ
(Maakö 8.11-13; Lukö 12.54-56)

1 Falizi -mɛ -nu waa- Saduse -mɛ -nu -wo -nu Yesu 'piö kö -waan 'slë 'kan -a -gɔ, 'wo- pö -a -dhë -yö -dhidhaapë do kë wo -dhë, kö -yaan -zɔn wo -dhë ŋnɛ -a -bha -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü -yö -go -Zlan 'piö. 2 'Kɛɛ Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Lan- =ya -püö, dhang- 'gü -dhɛ ŋya kë 'zɛnzɛnzë, 'ö 'ka- pö: ‹-Dhɛ -dho po ŋdhia 'piö -së.› 3 'Ö -dhiadhiö tii 'gü, -dhɛ ŋya kë -gisaadhö, 'ka- pö: ‹Dha -yö 'dhoë- nu›. Pë -nu 'wo dho kë dhang- 'gü 'dhö, ka -an ŋdɔa' -dɔ, ŋdhɛ -kë 'dhö ŋnɛ -më -kë 'ö ka -kɔ 'yaa -mɔ -a -bha kö ŋduakëpë -nu 'wo ŋdɛɛ ŋnɛ -a 'gü bhë, 'ka -an -bho 'kou dɔ ŋɛ? 4 Mɛ -nu 'wo ŋdɛɛ ŋnɛ -a 'gü 'ö -an këpë 'dhö yaa, 'ö 'waa 'to wo -wo 'gü -Zlan -dhë bhë -wo -dhidhaapë do -dhɛ, 'kɛɛ -dhidhaapë gbɛ 'ka 'dho kë -an -dhë -a 'ke yaa kë Zonasö -bha -dhidhaapë 'ka.» ŋDhɛ 'yö- pö 'dhö, 'ö to mü 'ö -ziö.

Falizi -mɛ -nu waa- Saduse -mɛ -nu -bha ŋbluubhɛɛpë
(Maakö 8.14-21)

5 Yesu -bha ŋguë' -nu -zlö -yö -trö ŋbluu'- -nu 'sü -sü -bha. ŋDhɛ 'ö 'yipuë ŋva bhë ŋwaa- 'kan ŋwa 'dho -a ŋzlöö, 6 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Ka ka -zo kë ka -de 'piö, Falizi -mɛ -nu waa- Saduse -mɛ -nu -an -bha ŋbluubhɛɛpë -gɔ!»

7 'Ö- -bha ŋguë' -nu -wo yö 'wun ŋblɛɛ'- -sü 'gü wo 'ko ziën ŋnɛɛ: «ŋBluu'- 'ö kwaa -a 'sü bhë, 'yö- -wun 'gü 'yö -wo 'ö bhë 'yö- =blɛɛ'- -na bhë.»

8 ŋDhɛ 'ö Yesu ŋyaa- yö ŋnɛ -wo ŋsuu'- bhë -wa ŋblɛɛ'- -na wo 'ko -dhë, 'yö- pö -an -dhë: «-Më -kë 'ka- pö ka 'ko ziën ŋnɛ ŋbluu'- 'ö kaa- 'sü bhë yö -mü -i? ŋN nn, ka -bha -zo -yö n -ma -sü -yö ŋtun 'tee ŋdhɛɛ! 9-10 Kaa- 'wun dɔ ŋkun ŋa? Ka -zo 'pö yaa -büö ŋkun ŋbluu'- bhɛ 'sɔɔdhu 'a -an ŋkaan 'ö gɔɔn- -nu -vuu 'sɔɔdhu -dhë, 'wo- -bhö, 'ö- 'kluklu ŋkpasɛn 'bhaa -nu 'wo to 'ka ŋzië' bhë o, waa- =bluu'- bhɛ 'slaplɛ 'a -an ŋkaan gɔɔn- -vuu -yiisië, -wa -bhö, 'ö -an 'kluklu ŋkpasɛn 'bhaa -nu 'wo to, 'ka ŋzië' bhë, ka -zo yaa -büö -a -wun 'ka ŋkun ŋa? 11 -Më 'yö -kë 'kaa- dɔa ŋnɛ n 'ka ŋbluu'- -gɔ -wun ŋblɛɛ'- -ɛ? 'Kɛɛ pë 'a- 'piö 'ö tɔɔ 'ka ka -zo kë ka -de 'piö, Falizi -mɛ -nu waa- Saduse -mɛ -nu -bha ŋbluubhɛɛpë -gɔ.»

12 ŋDhɛ -kë 'dhö zlöö, 'ö- -bha ŋguë' -nu -wa ma ŋnɛ Yesu yaa- pö -wo wo -zo kë wo -de 'piö ŋbluubhɛɛpë -wun 'gü, 'kɛɛ -wo wo -zo -kë wo -de 'piö Falizi -mɛ -nu waa- Saduse -mɛ -nu -bha mɛ ŋdaan' -wo -gɔ ŋzian'.

Piɛɛ -ya -pö -Zlan -bha -Yamɛ -mü Yesu 'ka
(Maakö 8.27-30; Lukö 9.18-21)

13 ŋDhɛ ŋwa 'go mü, Yesu waa- ö -bha ŋguë' -nu -wo -dho 'sɛgɔ do

'bhaa 'yö -kë Sezale Filipö bhë -a 'gü. -Wo -kë 'dho ɖhia, 'ö ö -bha ɖguë' -nu ɖdhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «Mɛ -nu -wa -pö dö -mü ma Mɛgbö n 'ka ɛ?»

14 'Wo- -daa -kë -a -gɔ ɖnɛɛ: «Mɛ 'bhaa -nu -wa -pö Zan Batisö -mü ü 'ka, mɛ 'bhaa -nu -wa -pö Eli -mü ü 'ka, 'ö mɛ 'bhaa -nu -wa -pö 'zü Zelemi 'iin -Zlan -wodhiölomɛ gbɛ -mü ü 'ka.»

15 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «ɖAo', ka 'pö, ka- -pö dö -mü n 'ka ɖɛ?»

16 'Ö Simɔ Piɛɛ -ya pö -a -dhë: «-Zlan 'ö 'bhee- ü- -bha -Yamɛ 'ka, 'ü- Gbö 'ka.»

17 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Ü -bha ɖyö -së ɖdhɛɛ, Simɔ, Zan gbö. Bhii mɛ 'bhee- -lü kun 'yö 'wun gia- 'ö ɖnɛ 'ö- -zɔn ü -dhë, 'kɛɛ n Dë 'ö dhang- -nu 'gü bhë yö -mü. 18 ɖDhɛ 'ö 'pö, ma -zë, a- -pö ü -dhë: Bhi ü tɔɔ Piɛɛ, (-a -gɛn 'ö tɔɔ «-guö»). -Guö 'ü- 'ka bhë 'a dho ma -Zlan -bha 'kɔ dɔ ü -ta. Ga -bha -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü gia- -de yaa 'dho pë gbɛ kë 'kɔ 'a 'dhoë- dɔ bhë -a 'ka. 19 A -dho -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö ɖlakele nu ü -dhë. Pë 'ü 'dhoë- 'kɔdhi ta -a -gɔ 'kpongtaa zö kö -yö -ta -a -gɔ -sü 'ka dhang- -nu 'gü; 'ö pë 'ü 'dhoë- 'kɔdhi po -a -gɔ 'kpongtaa zö, kö -yö 'po -sü 'ka -a -gɔ dhang- -nu 'gü.»

20 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö ö bha ɖguë' -nu -dhë kö ɖkun 'wo- pö mɛ gbɛ -dhë ɖnɛ -Zlan -bha -Yamɛ -mü ö 'ka.

Yesu -bha ö bha ga -sü waa- ö bha -go ga 'gü -sü -wun -blɛɛ 'ö- wo
(Maakö 8.31–9.1; Lukö 9.22-27)

21 'Ö sü -a yi 'ö 'dhö bhë -a -bha, Yesu -yö -yö 'wun ɖblɛɛ' -sü -bha -a 'gü 'po -sü 'ka ö bha ɖguë' -nu -dhë ɖnɛɛ: «A -dho dho Zeluzalɛmë; 'ö -dhɛ 'ö bhë -a 'gü, 'ö mɛ ziizii -nu, slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu, -wo n 'klo bhɔ giagiawo, 'wo n zë; 'ö- -dhɛkpaɔyi kë -yaaga -naa bhë 'a goë ga 'gü.»

22 'Ö Piɛɛ -ya -dhɛ ö 'sloo 'ka, 'ö- pö -a -dhë: «-Zlan -yö ü 'piö, n Dëmɛ, pë 'ö 'dhö bhë yaa 'dho kë ü 'ka!»

23 'Ö Yesu -yö ɖdhië ö -zü 'ö -ta -yö Piɛɛ -bha -sü 'ka 'yö- pö -a -dhë: «-Bhö 'go n 'sɔɔ 'ü 'dho ɖgbiin, Satan, 'ü- =mɛɛ' -na kö 'üën- n -püö ɖsɔɔn yaa 'gü; bhii ü bha -zotadhe 'yaa ɖnɛ -Zlan -bha 'dhö; 'kɛɛ -yö -kë ɖnɛ mɛ 'bhee- -bha 'dhö ɖzian'.»

24 'Go mü 'ö Yesu -ya pö ö bha ɖguë' -nu -dhë: «Mɛ 'ö- 'piö kö 'ö ziö n 'piö, -yö ö ɖkwaa' -zo 'ta ö -de -wun 'gü -sü -zü, -yö ö -bha -gaatalü 'sü -yö zië n 'piö! 25 Bhii mɛ 'ö- 'piö kö 'ö ö -bha -tosiadhe yö ö -de -ta, -yö 'ka 'dho -a yö; 'kɛɛ mɛ 'ö 'dhoë- ö -bha -tosiadhe 'gü ɖsiö n -wun 'gü, -yö -dho ɖtoëpö -këdhösü yö. 26 -Yö -dho yö -më -bha mɛbheedhɛ -gɔ, kö -yö 'kpongtaapë 'plɛ yö, 'go mü kö -a nii -yaan 'kun ɖtoëpö -këdhösü yö -sü 'ka ɛ? Pë 'bhaa -yö -dhö kö mɛ -ya nu kö -yaan ö nii -gɔ -ta -bɔa -a? 27 'Kɛɛ ma Mɛgbö a -dho nu n Dë -bha 'tɔbhɔdhe ɖva 'ka waa- ma bɔmɛ -nu. ɖYa kë 'dhö, mɛ 'ö -dhö a -dho -a ɖsaan' bho -a -bha yuö kë -kɔ -bha. 28 A- -blɛɛ ka -dhë 'wun gia- 'ka: Mɛ -nu 'wo zö -an mɛ 'bhaa -nu waa 'dho ga kö Mɛgbö -bha nu -sü kö ɖya kë -gludë 'ka bhë waa wo 'yan dɔ -a -bha.»

17

Yesu -bha -dhië bun gbɛ 'gü -sü
(Maakö 9.2-13; Lukö 9.28-36)

1 ɖDhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi 'slado ɖya ziö, 'ö Yesu -yö Piɛɛ 'dhö, Zakö 'dhö waa- ö dheglu Zan -an kpa ö -bha, 'wo dho -tɔn do ɖgbiin tuö wo -de 'sloo 'ka. 2 'Ö Yesu -yö ɖdhië -kwaa bun gbɛ 'gü -an wö 'dhiö mü; 'ö- wöödhɛ -yö yö 'bhü -sü -bha ɖnɛ lan- 'bhü -kɔ 'dhö, 'go mü 'ö- -bha sɔ -nu -wo -kë 'puu ɖnɛ -dhɛpuudhɛ -bha 'bhü -sü 'dhö.

3 'Ö to mü, 'ö ɓguë' -nu -yaaga 'wo bhë 'wo Moizö waa- Eli -an yö Yesu 'piö mü, kö wo -nu -wo 'wun ɓblɛɛ -na wo 'ko ɓbhaa. 4 'Ö Piɛɛ -ya pö Yesu -dhë: «ɓIi-, n Dëmɛ, ɓyö -së kö 'kwa 'to zö; ɓya kë ɓnɛ 'bha 'we -a -bha, a -dho sɔ 'kɔ -yaaga dɔ zö, ü -bha do, Moizö -bha do, Eli -bha do.»

5 -Yö -to 'wun ɓblɛɛ' -sü 'gü, 'ö dha kpö 'bhü -sü -yö nu 'ö sɔ -an -ta. 'Ö -wo do -yö bɔ dha kpö bhë -a 'gü 'ö -we ɓwoë' ɓnɛɛ: «Mɛ 'ö ɓnɛ 'ö tɔɔ n Gbö (do 'ö n -gɔ) 'ö- -dhɔ -yö n -kë, 'ö n ɓzuögludhi -wun 'plɛ 'dho -a kwɛɛ. -Ka ka 'to 'to -a -wo -bha!»

6 ɓDhɛ 'ö 'wo -wo ɓnɛ 'wo- ma, 'ö 'suö -yö -da -an 'gü, 'wo -gblü sia-. 7 'Yö Yesu -yö ɓyɔɔn -an -bha, 'yö ö -kɔ pa -an 'ka 'ö- pö: «-Ka ɓluu'-, kö ɓkun 'ö 'suö -yö ka -kë!»

8 'Wo wo -gɔ ɓluu, 'kɛɛ Yesu dosɛn ɓnɛ 'wo- yö dɔ -sü 'ka mü.

9 -Wo -kë ɓyɔɔ' ɓdhia kö -wo 'go -na -tɔn tuö, 'ö Yesu -ya -pö -an -dhë ɓnɛɛ: «Kö ɓkun pë 'ö 'ka- yö ɓnɛ 'ka- =blɛɛ mɛ gbɛ -dhë, -yö 'dho -yö yöë ma Mɛgbö n -ma -go ga 'gü -yi -bha!»

10 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö- -bha ɓguë' -nu -wa ɓdhɛɛ' kpɔ ɓnɛɛ: «-Më -kë 'ö kwa -bha tɔnggɔmɛ -nu -wa pö Eli -dho nu 'dhiö ɓkun -i?»

11 'Yö- -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «-Yö 'dhö, Eli -yö -dho nu 'dhiö kö -yaan pë 'plɛ 'dho 'ko ɓbhaa. 12 'Kɛɛ a- -pö ka -dhë ɓnɛɛ: Eli ɓya nu 'saadhö, bhii mɛ -nu waa- dɔ 'ö 'wo 'wun yaa ɓkaa' ɓnɛ -kɔ 'ö -dhi -a 'ka -an -dhë -a 'dhö. -Kɔ do bhë 'ö 'wo dho ma Mɛgbö n 'klo bhɔa 'pö.»

13 'Ö- -bha ɓguë' -nu -wa dɔa ɓnɛ Zan Batisö ɓnɛ 'ö- -bha 'wun ɓblɛɛ bhë.

Yesu -bha 'në do 'ö -zuu yaa -yö -kë -a 'gü -a -dhɛ bo -kɔ

(Maakö 9.14-29; Lukö 9.37-43a)

14 ɓDhɛ 'ö 'wo nu 'wo -lo -dhɛ 'wo mɛ -gbaa -nu to -a -bha bhë -a -bha, 'ö gɔɔn- do -yö ɓyɔɔn Yesu -bha, 'yö -lo ö kpɔn 'gü -a 'dhiö. 15 'Ö- pö -a -dhë: «N -Gɔmɛ, -bhö n gbö 'yena -yö wo! 'Puɛ- -ya 'yënng bhɔ -na ɓduö. 'Ö ɓya kë -nu wo 'ö -püö siö, 'iin 'ö -püö yiö -dhɛ -nu -bha. 16 'A nuë ü bha ɓguë' -nu ɓdhia, 'kɛɛ waa -mɔ -a -bha kö -waan -an -dhɛ bo.»

17 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «'Ö mɛ -nu ɓgɔü' 'gbeezë këwunyaazë, 'töng -mlë 'kwa dho kaa kwa 'ko ɓbhaa ɓɛ? 'Iin 'zü 'töng -mlë 'a dho ka bun -a 'ka ɛ?» 'Yö- pö: «-Ka nu 'në bhë -a 'ka n ɓdhia zö!»

18 'Yö 'wun -blɛɛ 'gbee- 'ka -zuu yaa bhë -a 'ka, 'yö go 'në ö bhë -a 'gü, 'ö- -dhɛ -yö bo -dhɛ do bhë -a 'gü.

19 ɓDhɛ -kë 'dhö, 'ö- -bha ɓguë' -nu -wo -yɔɔn -a -bha wo 'kuë 'wo- =dhɛɛkpɔdhe -kë ɓnɛɛ: «-Më -kë 'ö yi -kɔ yaa -mɔ -zuu yaa 'ö bhë -a kë -sü -bha -ɛ?»

20 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Pë 'ö -kë 'dhö bhë 'ö tɔɔ ka -bha -zoyösü -yö 'teete! A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: ɓYa kë ɓnɛ ka -bha -zo yö -sü ɓya kë ɓnɛ ɓkplɔɔ' ga 'dhö, ka -dho -a pö -tɔn 'ö ɓnɛ -a -dhë: ‹-Bhö 'go ü pin 'ö ɓnɛ -a -bha 'ü 'dho -de!›, -yö -dho go ö pin -bha. Në gbɛ kë -sü yaa 'dho kë ka -kwaa 'gbee-, 21 ['kɛɛ kë- wo 'dhö bhë -zuu yaa ɓsuu'- 'ö bhë pë 'ö 'kwa dhoë- kë kö 'kwaan- -mɔ -a kë -sü -bha 'ö tɔɔ ɓbhɛa' -sü waa- -bɛn 'to -sü].»

Yesu -yö -ko 'zü 'yö ö -bha ga -sü waa- ö -bha go ga 'gü -wun -blɛɛ

(Maakö 9.30-32; Lukö 9.43-45)

22 Yi do 'ka kö Yesu waa- ö bha ɓguë' -nu 'plɛ -wo wo 'ko ɓbhaa Galile -sɛ 'gü bhë, 'ö- -pö -an -dhë: «Ma Mɛgbö, -wo -dho n dɔ mɛ -nu kwɛɛ 23 kö -waan n zë, 'kɛɛ -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa 'ka 'a dho go ga 'gü.»

'Ö- -bha ɓguë' -nu wö -yö -siö giagiawo.

'Nii- =sɔnng' bho -sü -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü

24 Dhɛ 'ö Yesu waa- ö -bha guë' -nu wa -lo Kapɛɛnaɔmë, 'ö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -nu -wo -yɔɔn Piɛɛ -bha -a dhɛɛ' 'kpɔ -sü 'ka nɛɛ: «Ka -gɔmɛ 'yaa -Zlan -gba -a 'gü -kɔ -bha 'nii- =sɔnng' bho a?» 25 'Ö Piɛɛ -ya pö: «Ii-, -ya -bho.» Piɛɛ -yö -kë -da dhia kɔɔ, 'yö Yesu -ya -pö -a -dhë nɛɛ: «Ü ü -zo -ta -kɔklë ɛ, Simɔ? Dö -nu 'ö -an 'gbee- -ta bho -sü 'dho -mü, kö -waan 'nii- =sɔnng' nu 'kpongtaa -gludë -nu -dhë -ɛ? -An -bha -sɛ 'gü 'në -nu -mü, 'iin -nia -nu -mü e?» 26 'Ö Piɛɛ -ya pö -a -dhë: «-Nia -nu -mü.» 'Ö Yesu -ya pö: «Dhɛ -kë 'dhö bhë, kö 'sɛ 'gü 'në -nu -zë -an dua' 'yaa -mü 'wëü- bho -sü 'ka. 27 'Kɛɛ kö kun 'kwa mɛ -nu 'wo nɛ 'kwa 'wun -na -an -zuë. Dhɛ 'dhö bhë, -bhö 'dho 'yipuë va bhaa, 'ü -piöga -zuö yiö, 'yuö- -blɛɛzë 'ü 'dhoë- -a sü bhë, -bhö -a 'dhi 'po, ü -dho 'wëü- 'tama ga do 'ö -mɔ -a -bha -yaan ko -bha 'nii- =sɔnng' bho -a yö. -Bhö -a 'sü 'ü nuë kö 'üën- ko -bha bho -an -dhë!»

18

Dö 'ö tɔɔ mɛ va ɛ?
(Maakö 9.33-37; Lukö 9.46-48)

1 -A 'töng gia- bhë -a 'ka, Yesu -bha guë' -nu -wo -yɔɔn -a -bha 'wo- =dhɛɛkpɔdhe -kë nɛɛ: «Dö 'ö tɔɔ mɛ va -Zlan -bha -gludëdhɛ 'gü dhang- -nu 'gü i?»

2 'Ö Yesu -yö 'në 'tee do dhɔɔ -kë, 'ö- dɔ -an 'dhiö; 3 'yö- pö -an -dhë: «A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: Ya kë nɛ kaa 'go ka pin taa kaa kë nɛ 'në 'sɛɛn- -nu 'wo nɛ -an 'dhö, kaa 'dho -da -Zlan -bha -gludëdhɛ 'gü dhang- 'gü. 4 Mɛ 'ö mɛ va 'ka -Zlan -bha -gludëdhɛ 'gü, 'ö tɔɔ mɛ 'ö ö -de dho sia- =nɛ 'në 'ö nɛ -a 'dhö. 5 Mɛ 'ö 'dhoë- 'në -nu 'ö -an suu'- 'dhö nɛ -an kun -së n -wun 'gü, kö ya ma gia- n 'kun -së.»

Sɔɔn yaa -bha -kë yaa -sü
(Maakö 9.42-48; Lukö 17.1-2)

6 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü: «'Në -nu 'wo n -wo -dhɛ 'wun gia- bhë, mɛ 'ö 'dhoë- kë kö -a mɛ do -de -yaan -püö sɔɔn yaa 'gü, 'a, -a mɛ 'ö 'dhö bhë pë 'ö -dhi -a -bha 'ö tɔɔ -wo -güö kpö dun -a bhɔa- -wa -zuö 'yoo bhaa. 7 N 'n! -Yö 'yenazë 'kpongtaamɛ -nu -bha 'ka dhɛɛ, 'ö tɔɔ 'wun -nu -wo -dhö 'kpongtaa zö, 'ö 'wo mɛ -nu -da sɔɔn yaa kë -sü 'gü. Bhii 'wun -nu 'wo 'dhö bhë, -wo -dho kë -dhö -kplawo, 'kɛɛ mɛ 'ö 'dhoë- bɔ -a -ta kö -yaan kë bhë, -yö -dho kë 'yenazë -a -bha 'ka! 8 Ɛɛ, 'ö ya kë nɛ ü -kɔ -wun 'iin ü -gɛn -wun 'ü dho -püö -a -dhë sɔɔn yaa 'gü, kö -bhö -an 'klu 'kan 'ü -an -zuö ü 'ka gbiin! -Yö -dho kë -së ü -bha 'ka kö 'ü -da toëpö -këdhösü 'gü ü -kɔ 'klu 'iin ü -gɛn 'klu 'ka 'ö zië' ü -kɔ plɛ waa- ü -gɛn plɛ -to ü -bha -sü 'ö 'wo ü zong -a 'ka glöötiaandhö 'siö 'ö -dhö toëpö 'ka bhë -a 'gü -sü -bha. 9 'Ö ya kë nɛ 'zü, ü 'yanga -wun 'ü dho -püö -a -dhë sɔɔn yaa 'gü, kö -bhö -a bho mü 'ü- -zuö ü 'ka gbiin! Yö -së ü -bha 'ka kö 'ü -da toëpö -këdhösü 'gü ü 'yanga dosɛn 'ka, 'yö zië' ü 'yanga plɛ -to mü -sü 'ö 'wo ü zong -a 'ka glöötiaandhö 'siö 'gü -sü -ta.»

'Wun zuan' 'ö -gban 'bhla 'ö dhɔng 'ö 'wo- yö 'zü -a -bha
(Lukö 15.3-7)

10 'Yö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü: «-Ka ka -zo kë ka -de 'piö kö kun 'ka 'në -nu 'wo nɛ 'ka 'yan ziö' kë -a mɛ do 'ka! A- -blɛɛ ka -dhë -yɔɔn -a -ta -sü 'ka nɛɛ: -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'wo -an -maa kë -na 'ö 'wo dhang- -nu 'gü, -wo dɔ -sü 'ka -kplawo n Dë wö 'dhiö. 11 [Bhii ma Mɛgbö, a -nu mɛ -nu 'wo dhɔng -sü 'ka -an dha dhia.]

12 ◌Ya kë ◌nɛ 'bhla ◌këng' do ◌ya kë gɔɔn- do -gɔ, 'ö- do ◌ya ◌dhɔng, yaa 'dho -an 'gɔɔ- 'sɛisië ö ga 'sɛisië bhë -an to -tɔn tuö mü -yaan 'dho -a do 'ö ◌dhɔng bhë -a ◌mɛɛ' ◌dhia ◌a? 13 ◌Ya kë ◌nɛ ◌yaa- yö, a- -pö ka -dhë gia- 'ka ◌nɛɛ: -Yö -dho kë -a -gɔ ◌zuögludhi -wun 'ka 'bhla do 'ö bhë -a -wun 'gü, 'ö ◌zië' -an 'gɔɔ- 'sɛisië ö ga 'sɛisië 'ö waa ◌dhɔng bhë -an -wun -ta; 'yaa 'dhö a? 14 -Kɔ do 'ö bhë -a 'ka, ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü 'yaa- 'piö kö 'në -nu 'wo bhë -an do 'kpaan -de -yö ◌dhɔng.»

'Wun 'ö -gban dheglu -mɛ -bha 'wun ◌zaa' -sü -kë ö dheglu 'ka -sü -bha

15 'Ö Yesu -ya pö 'zü: «◌Ya kë ◌nɛ ü dheglu -mɛ ◌ya 'wun yaa kë ü 'ka, -bhö ◌yɔɔn -a -bha, 'ü- -bha 'wun ◌zaa' -sü bhë -a -zɔn -a -dhë; 'kɛɛ -yö kë ka 'sloo 'ka. ◌Ya kë ◌nɛ ◌ya 'we ü -wo -bha kö 'bha -a bho 'wun yaa 'gü. 16 'Kɛɛ ◌ya kë ◌nɛ ◌yaa- pö ö 'ka 'dho we ü -wo -bha, -bhö mɛ do 'iin mɛ ◌plɛ 'sü ü 'piö, -yö kë 'dhö kö 'wun -dɔ mɛ -bha dhe 'ö dho kë, -a zü -yö dɔ mɛ ◌plɛ 'iin mɛ -yaaga -bha -tɔmɔdhɛ kë -sü -bha ◌nɛ -kɔ 'ö ◌bɛɛn' -sü 'ka -a 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë -a 'dhö. 17 'Kɛɛ ◌yaa- pö ö 'ka 'dho we ka -wo -bha -kplawo, -bhö -a ◌blɛɛ'- -Zlan -bha mɛ -nu kpö 'gü! ◌Ya kë ◌nɛ 'zü ◌yaa- pö ö 'ka 'dho we -an -wo -bha 'gbɛɛdhö, -kaa 'sü zlöö ◌nɛ mɛ 'yaa ka 'piö, 'iin ◌flüükëmɛ -nu mɛ do 'dhö.

18 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: Mɛ 'oo mɛ 'ö 'ka 'dhoë- 'kɔdhi ta -a -gɔ sia- zö, kö 'kɔdhi -yö -ta -a -gɔ -sü 'ka dhang- 'gü. 'Iin mɛ 'oo mɛ 'ö 'ka 'dhoë- 'kɔdhi po -a -gɔ sia- zö, kö -yö 'po -sü 'ka -a -gɔ dhang- 'gü. 19 A- -blɛɛ ka -dhë 'zü ◌nɛɛ: -Yö -kë mɛ ◌plɛ 'ka ka ziën, 'ö -an -wo -yö kpɔ -a -bha pë 'wo- 'piö -a -dhɛ -sü 'ka ◌bhɛa' -sü 'gü n Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü -a -gɔ, -yö -dho -a nu -an -dhë. 20 Bhii -dhɛ 'ö mɛ ◌plɛ 'iin mɛ -yaaga 'wo wo 'ko ◌bhaa -a -bha n 'tɔ 'gü, a -an 'piö mü.»

'Wun ◌zuan' 'ö sü yuökëmɛ 'ö 'yaa- 'piö kö 'ö ö 'bha -bha -wun 'to -a -bha

21 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'ö Piɛɛ -yö ◌yɔɔn Yesu -bha, 'yö ◌dhɛɛkpɔdhe -kë -a -gɔ ◌nɛɛ: «N Dëmɛ, ◌ya kë ◌nɛ n dheglu -yö 'wun ◌zaa' -sü kë -na n 'ka, -yö 'dho -na -a 'ka 'dhiö -kplawo, -a -gwaa kë ◌dhë -naa 'a dho ziëë -a -ta ɛɛ? -Gwaa 'slaplɛ ◌a?» 22 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Abi'! N 'ka- pö ü -dhë -gwaa 'slaplɛ, 'kɛɛ -gwaa 'gɔɔ- 'slaplɛ -gwaa 'slaplɛzë.»

23 -A -wun 'gü 'ö Yesu -ya pö 'zü: «-Dhɛ -ga, pë 'ö -Zlan -bha -gludëdhɛ 'ö dhang- 'gü 'ö bhɔ -a -bha 'yö ◌nɛɛ: -Gludë do -yö ö bha yuökëmɛ -nu -dhɛ, 'ö yuö 'wo- kë -na bhë, 'wo- 'wëüga 'kluën bho -a -bha.

24 ◌Dhɛ 'ö ◌wa -ya 'wëü- =dhong' -sü -bha, 'wo nu mɛ do 'ö- -bha 'wëü- -vuu ◌këng' ◌plëëzë 'pë 'dho -a -bha -a 'ka. 25 Gɔɔn- 'ö bhë pë 'ö dho -a kë kö -yaan 'wëüga -nu 'wo bhë -an 'pë bhoë yaa kë -dhö. 'Ö- -gɔmɛ -ya pö: ‹Gɔɔn- 'ö ◌nɛ, -kaa 'dhɔɔ dɔ, yö 'dhö, ö bɔɔ 'dhö, ö -bha 'në -nu waa- pë -nu 'wo- -gɔ 'töüdhö; -ka -an 'plɛ 'dhɔɔ dɔ kö -waan kë ◌nua -nu 'ka. -Yö kë 'dhö kö 'wëü- -nu 'wo bhë -yaan -an 'pë bho.›

26 'Ö yuökëmɛ bhë 'ö nu 'ö -lo ö kpɔn 'gü ö -gɔmɛ ◌gɛɛndhö -bhɛa -a -dhë -sü 'ka ◌nɛɛ: ‹-Bhö ü ◌zuö' 'dho sia- n 'piö, a -dho ü bha 'pë 'plɛ bho!› 27 'Ö- 'yena -yö -da -a -gɔmɛ 'gü, 'yö ö ◌kwaa 'pë mɛ 'ö bhë -a -zü, 'yö- pö -a -dhë -yö 'dho.

28 Yuökëmɛ 'ö bhë, -a -yö plaan -sü 'ka, 'yö ö 'bhamɛ do 'ö wo -nu 'wo yuö -kë -dhɛ do 'gü, 'ö- -bha 'wëü- 'ö dho kë ◌nɛ pë ◌këng' do

'dhö 'ö- 'pë 'dhoë- -bha, -a yö. 'Ö -lo -a bhɔa, 'ö to 'tee kö -yö -to -a kwɛɛ, -a pö -a -dhë -sü 'ka ɖnɛɛ: ‹-Bhö n -ma 'pë 'ö ü -bha bhë -a bho!› 29 'Ö- 'bhamɛ -yö -püö -a ɖgɛɛndhö -bhɛa -a -dhë -sü 'ka, 'ö- pö -a -dhë: ‹-Bhö ü ɖzuö' 'dho sia- n 'piö, a -dho ü bha 'pë 'plɛ bho!› 30 'Kɛɛ yaa 'we -a -bha, 'yö- kun, 'yö- -zuö -kanso 'gü 'ö dho 'ö yöë -a -bha 'pë bho -yi -bha. 31 ɖDhɛ 'ö- 'bhamɛ -nu 'ö wo -nu 'wo yuö -kë -dhɛ do 'gü, -wo 'wun -nu 'wo bhë -an yö, 'ö -siö -an -dhë ɖgbaɔnsü; 'ö 'wo dho 'wo- =blɛɛ wo -gɔmɛ -dhë.

32 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö -an -gɔmɛ -ya ɖdhɔɔ -kë, 'yö- pö -a -dhë: ‹Yuökëmɛ 'gluyaazë! A ü bha 'pë -wun -to 'kpaan, 'ö tɔɔ ü -bhɛa n -dhë kö 'a- kë ü -dhë 'dhö. 33 Bhi -de 'pö, ü ɖdua' -mü kö 'ü ü 'bhamɛ 'yena yö ɖnɛ -kɔ 'a ü 'yena yöë bhë -a 'dhö 'pö!› 34 'Ö 'wun -yö -na -an -gɔmɛ 'ö bhë -a -zuë ɖgbaɔnsü; 'yö yuökëmɛ 'ö bhë 'yö- -zuö -kanso 'gü kö -yaan 'klobhɔdhe yö -yaan 'dho -yaan yöë -a -bha 'pë 'plɛ bho -yi -bha.»

35 'Ö Yesu -yö ö -wo -zuöatadhe -kë ɖnɛɛ: «-Kɔ bhë ɖnɛ, 'ö n Dë 'ö dhang- 'gü, 'ö dho -a kaa ka 'ka -a 'ke kaa ziö ka 'ko -nu -bha 'wun ɖzaa' -sü -nu -ta ka ɖzuöga 'plɛ 'ka -a 'ka.»

19

Yesu -bha mɛ ɖdaan' -wo 'ö -gban dhe -bho 'blü -sü -bha
(Maakö 10.1-12)

1 ɖDhɛ Yesu ɖya yën 'wun -nu 'wo ɖnɛ -an ɖblɛɛ' -sü -bha, 'yö go Galile -sɛ 'gü, 'yö dho Zude -sɛ 'pian mɛ 'ö bɔ 'yiga 'wo- -dhɛ Zuudɛn bhë -a ɖzlöö ɖzian' bhë -a 'gü. 2 Mɛ -gbaa ɖva -wo -ziö -a 'piö, 'yö -an -bha 'yuamɛ -nu -dhɛ bo.

3 Falizi -mɛ -nu 'bhaa -wo -yɔɔn Yesu -bha kö -waan 'slë 'kan -a -gɔ. 'Wo- =dhɛɛ' kpɔ ɖnɛɛ: «Kwa -bha tɔng -yö -we -a -bha kö gɔɔn- -yö ö bɔɔ bho 'blüü 'wun -gɛn ɖsuu'- 'oo ɖsuu'- -wun 'gü a?»

4 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö-pö: «-Yö ɖbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɖnɛɛ: *-A zü dɔ -sü 'ka, -Zlan -yö gɔɔn- waa- dhe -an -da.* -Wo bhë kaa- pö ɖa? 5 'Go mü 'yö-pö: *-A -wun 'gü, gɔɔn- -dho kan ö dë waa- ö dhe -an -bha 'ö waa- ö bɔɔ 'wo wo -bha -tosiadhe kë wo 'ko 'piö. 'Ö -dhɛ 'wo- -bha ɖplɛ 'wo -kë ɖnɛ mɛ -lü do 'dhö.* 6 ɖYa kë 'dhö kö 'waa ɖplɛ gbɔ, 'kɛɛ kö ɖwa kë mɛ do 'ka; kö ɖkun 'ö pë 'ö -Zlan ɖya -an ɖnëng 'kuë-, 'yö mɛ -yö -an -kan 'kuë-.»

7 'Ö Falizi -mɛ -nu -wa ɖdhɛɛ' kpɔ 'zü ɖnɛɛ: «-Më 'ö -kë 'ö Moizö -ya pö gɔɔn- -yö ö bha dhe -bho 'blüü -sü 'sëëdhɛ kë -ya kpa -a -bha -ya kaa ɖɛ?»

8 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö-pö: «Pë 'yö -kë 'ö Moizö -ya pö 'dhö bhë 'ö tɔɔ ka ɖgɔü' -yö 'gbee-, 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -a züdɔyi 'ka yaa kë ɖnɛ -kɔ bhë -a 'dhö. 9 A--blɛɛ ka -dhë ɖnɛɛ: Gɔɔn- =ya ö bɔɔ bho 'blüü kö -a -gɛn yaa kë ɖnɛ ɖya ɖsɔɔn kë, 'ö ɖya dhe gbɛ 'sü kö ɖya -da dhe 'piö.»

10 'Ö- -bha ɖguë' -nu -wo ɖyɔɔn -a -bha, 'wo- pö -a -dhë: «'Ö ɖya kë ɖnɛ 'wun 'ö 'dhö bhë -yö gɔɔn-waa- dhe -an ziën, kö -a ɖfië' -to kö mɛ -nu -wo 'to 'kwɛa 'ka!»

11 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö-pö: «Mɛ -nu 'plɛ waa 'dho -mɔ -a -bha kö mɛ ɖdaan' -wo 'ö ɖnɛ -wa -gɛn ma, -a 'ke yaa kë mɛ -nu 'ö -Zlan -ya -a -gɛn ma -sü ɖfaan' nu -an -dhë bhë -an 'ka. 12 'Wun -gɛn ɖplëëzë -nu -wo -dhö, 'ö -an -wun 'gü, 'ö gɔɔn- =plëëzë 'waa dhe 'sü. 'Ö tɔɔ mɛ 'bhaa -nu -bha 'ka, -an 'bɔn -yö 'kan -sü 'ka 'wo bhɔa 'ö -an 'bhaa -nu 'bɔn 'dhö 'kan -sü 'ka -an -de -zo we -a -bha -wun 'ka. 'Yö- mɛ 'bhaa -nu 'wo to, 'waa dhe 'sü -Zlan -bha -gludëdhɛ -wun 'gü kö -waan -Zlan -bha yuö kë -an -bha wo -de nu -sü 'plɛ 'ka. ɖƐɛ,

□dhɛ 'ö 'dhö bhë, mɛ □ya kë kö -yö -mɔ -a -bha -yaan mɛ □daan' -wo -nu 'wo □nɛ -yö -we -an -wun -bha, kö -ya ma!»

Yesu -bha 'dhuë- -kpɔ 'në 'sɛɛn- -nu -bha -sü
(Maakö 10.13-16; Lukö 18.15-17)

13 -Dhɛ bhë -a -bha 'zü, mɛ -nu -wo -nu 'në 'sɛɛn- -nu 'ka Yesu □dhia kö -yaan ö -kɔ kpa -an -ta, 'go mü kö -yaan -an -bha □bhɛawodhe kë; 'kɛɛ -a -bha □guë' -nu waa 'we -a -bha kö -wo □yɔɔn Yesu -bha. 14 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Ka ka □kwaa' 'në 'sɛɛn- -nu -zü, -wo nu n 'piö! Kö □kun 'ka -an □kpaa, bhii -Zlan -bha -gludëdhɛ 'ö dhang- -nu 'gü bhë, -yö mɛ -nu 'wo -kë □nɛ 'në -nu 'wo □nɛ -an 'dhö, -an -bha 'ka.»

15 'Yö ö -kɔ kpa -an tuö, ('ö 'dhuë- kpɔ -an -bha). □Dhɛ □ya kë 'dhö, 'yö -ziö.

'Wun 'ö -gban 'në gɔɔn- =bhɔɔzë do -bha
(Maakö 10.17-31; Lukö 18.18-30)

16 Yi do 'ka, gɔɔn- do -yö -yɔɔn Yesu -bha, 'yö- =dhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «N -Gɔmɛ, -më -së 'a dho -a kë 'aan- -da □toëpö -kë -a 'gü -dhɛ -bha -ɛ?»

17 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Më 'yö -kë 'ü n □dhɛɛ' kpɔ 'wun -së -wun 'ka ɛ? -Zlan do 'kpaan □nɛ 'ö- këwun 'dho -së. 'Ö □ya kë □nɛ ü- 'piö kö 'ü -da □toëpö -kë -a 'gü -dhɛ -bha, kö -bhö tɔng -nu □bhlë -ya!» 18 'Ö- pö Yesu -dhë: «Tɔng -nu -mlë -ɛ?» 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «'Ö tɔɔ: *Kö □kun 'ü mɛ zë; kö □kun 'ü dhebɔ 'iin □mlaabɔ -an gbɛ □mɛɛ; kö □kun 'ü □kwaan; kö □kun 'ü □sua kë ü -ya 'yɔɔ -gɔ;* 19 *-bhö ü dë waa- ü dhe -an □bhlë 'kpɔ; 'ü ü -ya 'yɔɔ -dhɔ kë □nɛ ü -de 'dhö!* »

20 'Ö 'nëgɔɔnzë 'ö bhë 'ö- pö: «Tɔng -nu 'wo bhë a -an 'plɛ kun. -Më 'bhaa 'ö- -wun -yö to 'a dho a- kë 'zü i?» 21 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «□Ya kë □nɛ ü- 'piö 'ü kë kpengdhö ö 'plɛ 'ka, -bhö 'dho 'ü ü -bha kɔɔpë -nu 'dhɔɔ dɔ, 'ü- 'wëüga bhë -a -glu 'fɛɛmɛ -nu 'ka, 'ü ziö n 'piö! □Ya kë 'dhö ü -dho ü -bha □bhɔɔpë -nu yö dhang- 'gü.»

22 'Kɛɛ 'në gɔɔn- 'ö bhë -wo 'ö □nɛ, □dhɛ 'yö- ma, -yö dho wösiödhe 'ka, bhii 'ö tɔɔ -yö -kë □bhɔɔzë □duö.

23 □Dhɛ □ya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö ö bha □guë' -nu -dhë: «A- -blɛɛ ka -dhë 'wun gia- 'ka: □Bhɔɔmɛ -bha -da -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü -sü 'ö dhang- 'gü, -yö -dho kë 'gbee-. 24 'Ö -wo mɛ 'ö □nɛ 'a- -pö ka -dhë 'zü □nɛɛ: -Yö 'gbee- -yɔɔnmia -bha 'ka kö -yö bɔ miiga 'dhi 'gü, 'kɛɛ -yö -dho kë 'zü 'gbee- =bhɔɔmɛ -bha -da -Zlan -bha -gludëdhɛ 'gü -sü 'ka 'ö □zië' -yɔɔnmia -bha -bɔ miiga 'dhi -bha -sü -ta.»

25 □Dhɛ 'ö- -bha □guë' -nu □wa 'wun 'ö □nɛ -a ma, 'ö 'tetundhe □va -yö -da -an 'gü 'wo- pö: «□Ya kë 'dhö kö dö 'yö dho dha 'sa?»

26 'Ö Yesu -yö -an -ga, 'ö- pö: «-Yö 'gbee- mɛ 'bhee- -bha 'ka 'dhö, 'kɛɛ -yö 'pëëpë -Zlan -bha 'ka, 'ö tɔɔ -Zlan -kɔ -yö -mɔ 'wun 'plɛ kë -sü -bha.»

27 □Dhɛ □ya kë 'dhö, 'ö Piɛɛ -ya pö -a -dhë: «Ü 'to 'to, yi yi -bha pë -nu 'plɛ -to sia- 'yi -ziö ü 'piö. □Ya kë 'dhö, kö -më 'yi dho -a yö 'pö e?»

28 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: Yi 'ö ma Mɛgbö 'a dho -ya -a 'ka n ma 'gɔ -gbloo 'tɔ bhɔ -sü -zë 'gü 'kpongtaadhɛ -dëü -bha, ka 'gɔɔ- do ö ga □plɛ, 'ka -ziö n 'piö □nɛ, ka -de 'pö ka -dho -ya 'gɔ -gbloo -nu 'gü kö 'kaan- Izlaɛlö 'gunng 'gɔɔ- do ö ga □plɛ 'wo bhë -an -bha za 'kan. 29 'Go mü, mɛ 'oo mɛ 'ö 'dhoë- ö bha 'kɔ -nu, ö dheglu 'në gɔɔn- -nu, 'nëdhoo -nu, ö dë -nu waa- ö dhe -nu, ö bha 'në

-nu, ö bha ɓbhlöödhɛ -nu -an 'plɛ to n -wun 'gü, -yö -dho -a yö -gwaa ɓkëng' do -zë. 'Go mü, 'ö ɓtoëpö -këdhösü dho kë -an -bha 'ka. 30 'Kɛɛ mɛdhɛvadhɛ 'wo ɓdɛɛ ɓnɛ -a 'gü bhë, -an mɛ -blɛɛzë -nu -wo -dho kë -tozlöömɛ -nu 'ka; 'ö mɛ -nu 'wo -tozlöömɛ -nu 'ka, 'wo dho kë mɛ -blɛɛzë -nu 'ka.»

20

'Wun 'ö -gban yuökëmɛ -nu 'wo lɛzɛn ɓdhɛɛdhö -an -bha

1 'Yö Yesu -ya pö -an -dhë: «Bhii në 'ö -Zlan -bha -gludëdhɛ -wun -yö bhɔ -a -bha, yö ɓga ɓnɛ: Lɛzɛn ɓdhɛɛdhɛ dëmɛ do -yö -yö plaan -dhiadhiö tii 'gü. -Ya -kë 'dhö kö 'ö yuökëmɛ -nu -da ö -gɔ lɛzɛn -bhlö 'gü. 2 'Ö waa- yuökëmɛ -nu 'ö -an -wo -yö kpɔ -a -bha kö 'yaan- -an ɓsaan' bho ɓnɛ -kɔ do 'ö 'wo mɛ -nu ɓsaan' bho -na -a 'ka -su ga do 'ka -dhɛkpaɔyi do -bha bhë -a 'dhö, 'yö -an bɔ lɛzɛn ɓdhɛɛdhö yuö kë ɓdhia. 3 'Yö ko 'zü 'yö yö plaan -dhiadhiö -lan 'tëë 'gbee- 'ka, 'yö mɛ 'bhaa -nu yö kö -wo ɓgbaannu -sü 'ka 'dhëëdhɛ -nu -bha, bhii yuö 'yaa -an -gɔ, 4 'yö- pö -an -dhë: ‹Ka -de 'pö, -ka 'dho 'ka yuö kë n -gɔ lɛzɛn ɓdhɛɛdhö, a -dho ka ɓsaan' bho 'kpodhö.› 5 'Ö 'wo dho yuö kë ɓdhia lɛzɛn ɓdhɛɛdhö. 'Ö ko 'zü, 'ö yö plaan lan- 'gü; 'go mü 'zü, 'yö yö plaan 'wɔ 'yɛ -lan 'ka, 'ö mɛ 'bhaa -nu yö; në do bhë 'ö- pö -an -dhë, 'wo dho 'pö. 6 ɓDhɛ 'ö 'kwa dɔ 'dho -lan 'ka, 'yö yö plaan, 'yö mɛ 'bhaa -nu yö kö -wo dɔ -sü 'ka 'dhëëdhɛ -nu bhë -a -bha. 'Yö -an ɓdhɛɛ' kpɔ ɓnɛɛ: ‹-Më 'yö -kë 'ka ɓgloo zö -dhɛkpaɔyi 'ö ɓdɛɛ ɓnɛ -a 'gü, 'ö 'kaa yuö gbɛ kë ɓɛ?› 'Wo- pö -a -dhë: 7 ‹'Ö tɔɔ mɛ gbɛ 'yaa -dhö -yaan yi 'sü yuö 'gü.› 'Ö- pö -an -dhë: ‹=Dhɛ 'ö 'dhö, kö -ka 'dho 'ka yuö kë n -gɔ lɛzɛn ɓdhɛɛdhö!›

8 ɓDhɛ 'ö 'yiniadhɛ -yö dɔ, 'yö ö bha mɛ ɓsaan' bho -mɛ ɓdhɔɔ -kë, 'ö- pö -a -dhë: ‹-Bhö yuökëmɛ -nu ɓsaan' bho, -a zü dɔ mɛ -nu 'wo -da yuö 'dhiö zlöö bhë -an -ta 'ü 'dho 'ü yöë yuökëmɛ -nu 'wo -da mü 'dhiö bhë -an -bha!› 9 Mɛ -nu 'wo -da yuö 'dhiö 'dho -lan 'ka bhë -wo -nu, 'ö mɛ 'ö -dhö 'ö ö -bha -su ga do yö. 10 ɓDhɛ mɛ -nu 'wo -da yuö 'gü 'dhiö -blɛɛzë 'ka bhë ɓwa nu, -wa -pö -bezë wo -bha -dho ziö mɛ -nu 'wo nu zlöö bhë -an -bha -ta, 'kɛɛ mɛ 'ö -dhö -wa -bha -su ga do do -nu -a -dhë. 11 -An -bha 'wëü- 'sü -sü 'ka, -wo 'wun -blɛɛ wo -wo ɓlöö lɛzɛn ɓdhɛɛdhɛ dëmɛ bhë -a 'ka. 12 'Ö 'wo- pö: ‹Yuökëmɛ -nu 'wo nu zlöö, 'ö 'wo yuö -kë 'lɛlɛ do 'piö, 'ü -an ɓsaan' bho ɓnɛ yi 'yi yuö -kë -dhɛkpaɔyi do 'piö, lan- 'bhü -sü -ta 'ö yi 'gü ɓya ga ɓnɛ yi 'dhö a?› 13 'Kɛɛ lɛzɛn ɓdhɛɛdhɛ dëmɛ -ya -pö -a mɛ do -dhë: ‹N 'bhamɛ, n 'ka ü -püö, ü -we -a -bha 'ü yuö kë -su ga do -bha -dhɛkpaɔyi do 'ka, 'wun gia- 'yaa -mü -a? 14 Kö -bhö ü ɓsaan' bhë -a 'sü 'ü ü bha 'dho wo. Mɛ 'ö -da yuö 'gü zlöö bhë, a -dho -a ɓsaan' bho ɓnɛ -kɔ do 'a ü ɓsaan' bho -a 'ka bhë -a 'dhö 'pö. 15 N -kɔ yaa -mɔ -a -bha kö pë 'ö -dhi n -dhë, 'a- kë n -ma 'wëüga 'ka a? 'Iin n -ma 'glusë -wun 'kö bhë 'ö ɓdruɛi -yö -da -a -dhë ü 'gü i?› »

16 ɓDhɛ -kë 'dhö, 'ö Yesu -yö ö -wo -zuöatadhe -kë 'zü ɓnɛɛ: «Mɛ -nu 'wo -tozlöömɛ 'ka, -wo -dho kë mɛ -blɛɛzë -nu 'ka, 'ö mɛ -nu 'wo mɛ -blɛɛzë 'ka, 'wo dho kë -tozlöömɛ -nu 'ka.»

Yesu -yö ö -bha ga -sü waa- ö -bha -go ga 'gü -sü -wun -blɛɛ 'zü -gwaa -yaaga -naa wo

(Maakö 10.32-34; Lukö 18.31-34)

17 Yesu -yö -kë 'dho ɓdhia Zeluzalɛmë; 'yö ö bha ɓguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga ɓplɛ bhë 'yö -an -sü -de -ta, 'ö- pö -an -dhë: 18 «-Ka ka 'to 'to, kwa -da -na Zeluzalɛmë kö

ma Mɛgbö -waan n dɔ slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu kwɛɛ -waan ga za -lo n tuö. 19 'Go mü -waan n dɔ mɛ 'waa Zuifö 'ka -an kwɛɛ. -Wo -dho duö 'luu sü n -ma, 'wo n -ma -klaaga 'ka; -wo -dho n -dɔ -gaatalü -bha, 'ö 'wo n zë. 'Kɛɛ -a -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa 'ö bhë -a 'ka, a -dho go ga 'gü.»

Zakö waa- Zan -an dhe -bha ◌dhɛɛ' 'kpɔ -sü
(Maakö 10.35-45)

20 'Ö Zebede bɔɔ waa- ö bha 'në -nu -wo ◌yɔɔn Yesu -bha. 'ö -an dhe -yö -gblü Yesu 'dhiö kö 'yaan- në do 'bhaa -dhɛ -a -gɔ. 21 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Më 'ü- 'piö e?» 'Ö- pö Yesu -dhë: «-Bhö -a kë kö ma 'në -nu ◌plɛ 'wo ◌nɛ, yi 'ü dho kaa -gludë 'ka, kö -a mɛ do -yö -ya ü ◌kwɛɛ- 'gü, -a mɛ do -yö -ya ü ◌kwaa- 'gü!» 22 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Në 'ka- -dhɛ -na bhë, 'kaa- dɔ. Ka -mɔ -a -bha kö 'yi 'güüzë 'a 'dhoë- -a mü ◌nɛ 'kaa- -a mü ◌a?» 'Wo- pö -a -dhë: «Yi -mɔ -a -bha.» 23 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü: «◌Ii-, ka -dho ma 'yi 'güüzë bhë -a mü, 'kɛɛ ma kun 'a dho mɛ 'ö dho -ya n ◌kwɛɛ- 'gü 'iin n ◌kwaa- 'gü -a -zɔn. -Ya dhɛ -nu 'wo bhë -wo mɛ -nu 'ö n Dë -yö -an -ya -an -bha 'ka bhë, -an -bha 'ka.»

24 ◌Dhɛ ◌guë' -nu 'gɔɔ- do 'wo to bhë ◌wa 'wun bhë -a ma, 'wo 'wun ◌blɛɛ dhegluzë ◌plɛ 'wo bhë -an 'ka -an ◌taa -bha wo 'ko -nu ziën. 25 'Ö Yesu -yö -an 'plɛ ◌dhɔɔ -kë, 'ö- pö -an -dhë: «Ka- =dɔa' ◌nɛɛ: -Gludë -nu -wo mɛ -nu 'gbee- -ta bho, 'ö mɛ -nu 'wo 'tɔbhɔmɛ -nu 'ka, 'wo mɛ -nu ◌kɔɔn. 26 'Kɛɛ kö ◌kun 'ö -kë ◌nɛ -kɔ bhë -a 'dhö ka ziën; -abi'! ◌Ya kë ◌nɛ mɛ -yö -dhö ka ziën 'ö- 'piö kö 'ö kë mɛ ◌va 'ka, kö -yö ö -de kë ◌nua 'ka ka -dhë. 27 'Go mü 'zü, mɛ 'ö- 'piö kö 'ö kë mɛ -blɛɛzë 'ka, kö -yö ö -de kë yuö -kë mɛ 'plɛ 'dhiö -mɛ 'ka. 28 -Kɔ do bhë 'ö ma Mɛgbö 'a nuë; n 'ka nu kö -waan yuö kë n 'dhiö, 'kɛɛ kö ma -zë, 'aan- yuö kë mɛ -nu 'dhiö. 'Go mü, 'aan- n -ma -tosiadhe nu mɛdhɛvadhɛ -bho 'gan 'gü -sü ◌sɔnng' 'ka.»

Yesu -bha 'yënngtiimɛ ◌plɛ -dhɛ bo -kɔ
(Maakö 10.46-52; Lukö 18.35-43)

29 -Wo -kë 'go ◌dhia Zeliko, 'ö mɛ -gbaa ◌va -wo -ziö Yesu 'piö. 30 'Yënngtiimɛ ◌plɛ -wo -kë ◌yaannu -sü 'ka zian 'to 'dhiö. ◌Dhɛ 'wo- ma ◌nɛ Yesu -yö ziö -na, 'wo yö -we 'gbee- -sü 'gü, 'wo- pö: «Yi -Gɔmɛ, Davidö gbö, -bhö yi 'yena yö e!»

31 'Ö mɛ -gbaa -nu -wo yö 'wun -blɛɛ -an 'ka -sü 'gü, -a pö -sü 'ka ◌nɛ -wo wo 'dhi yö 'kuë-. 'Kɛɛ -wo -yö 'we -sü 'gü 'gbee- 'ka 'zü ◌nɛɛ: «Yi -Gɔmɛ, Davidö gbö, -bhö yi 'yena yö e!»

32 'Yö Yesu -yö ◌gbaannu, 'ö -an ◌dhɔɔ -kë, 'yö -an ◌dhɛɛkpɔdhe -kë ◌nɛɛ: «-Më 'ka- 'piö kö 'a- kë ka -dhë -ɛ?»

33 'Wo- pö -a -dhë: «Yi -Gɔmɛ, -bhö -a kë kö 'yi -dhɛ yö!»

34 'Ö -an 'yena -yö -da Yesu 'gü; 'ö -pa -an 'yan 'ka, 'ö -dhɛ do bhë -a 'gü, mɛ ◌plɛ 'wo bhë 'ö -an 'yan -yö -po, 'yö 'wo -ziö Yesu 'piö.

21

Yesu -bha -da Zeluzalɛmë -kɔ
(Maakö 11.1-11; Lukö 19.28-40; Zan 12.12-19)

1 ◌Dhɛ 'wo ◌yɔɔn -na Zeluzalɛmë -pö 'sɔɔ, 'wo bɔ Betefaze -pö 'ö Olivie -tɔn 'piö ◌zian' bhë -a 'gü. Yesu -yö ö -bha ◌guë' -nu ◌plɛ bɔ ö 'dhiö -a -pö -an -dhë -sü 'ka ◌nɛɛ: 2 «-Ka 'dho pödhɛ 'ö kwa 'dhiö bhë -a 'gü, ka -dho ◌soofang mu 'ö- 'në 'dho -a 'piö -an yö kö -wo -klu -sü 'ka. -Ka -an 'po 'ka nu -an 'ka n ◌dhia! 3 ◌Ya kë ◌nɛ mɛ 'bhaa ◌ya ka ◌dhɛɛ' 'kpɔ, -kaa pö -a -dhë: ‹Yi Dëmɛ -bha 'wun -yö -yö -an -bha.›

-Yö -dhö ö ◌kwaa' ka -zü 'ka nuë n ◌dhia zö!»

4 Në -nu 'wo bhë, -wo -kë 'dhö kö në 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -ya pö 'dhiö bhë, -yaan -mɔ 'kuë ◌nɛɛ: 5 *-Bhö -a pö Siɔn -pö -dhë: -Dhɛ -ga, ü bha -gludë -yö nu -na ü 'piö, -yö pa -sü 'ka -kë 'lëëlë -sü 'ka; 'yö -ya -sü 'ka ◌soofang 'në ◌taa.*

6 'Ö ◌guë' -nu ◌plɛ 'wo bhë 'wo dho 'wo- -kë ◌nɛ -kɔ 'ö Yesu -ya pöë -an -dhë bhë -a 'dhö. 7 'Wo nu ◌soofang mu waa- ö 'në bhë -an 'ka, 'wo wo -bha gblang -nu -lo -an ◌taa, 'ö Yesu -yö -ya ◌soofang 'në ◌taa. 8 Mɛ -gbaa ◌va -wo wo -bha gblang -nu -po zian -gbloo 'piö, 'ö mɛ 'bhaa -nu -wo 'dhɛ -saa -nu -yɛ, 'wo -an -po zian -gbloo 'piö. 9 Mɛ -gbaa -nu 'wo yö Yesu -dhë 'dhiö waa- -an mɛ -nu 'wo -ziö -a 'piö, -wo -yö 'gɛi kë -sü 'gü 'gludhi 'ka -a pö -sü 'ka ◌nɛɛ: «Kwaa- 'yoo -mü! Kwaa- 'yoo -mü! 'Tɔbhɔdhe -yö 'to Davidö gbö -ta! 'Dhuë- -yö 'kpɔ mɛ 'ö nu kwa Dëmɛ 'tɔ 'gü -a -ta! -Zlan 'ö dhang- -nu 'gü -a 'tɔ -yö kë ◌va!»

10 ◌Dhɛ 'ö Yesu -ya -da Zeluzalɛmë, 'ö plöömɛ -nu 'saadhö -wo yö wo 'ko -nu ◌dhɛɛ' 'kpɔ -sü 'gü ◌nɛɛ: «Dö -mü gɔɔn- 'ö ◌nɛ -a 'ka ɛ?» 11 'Ö mɛ -gbaa -nu 'wo kë ziö Yesu 'piö ◌dhia bhë, 'wo- pö: «Yesu, -Zlan -wodhiölomɛ 'ö 'go Nazalɛtë, Galile -sɛ 'gü bhë yö -mü!»

Yesu -bha -da -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü -kɔ

(Maakö 11.15-19; Lukö 19.45-48; Zan 2.13-22)

12 Yesu -yö -da -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'yö mɛ -nu 'wo -kë pë -nu 'dhɔɔ dɔ ◌dhia waa- mɛ -nu 'wo -kë pë -nu 'dhɔ ◌dhia mü bhë 'ö -an -kë, 'ö mɛ 'wo -kë 'wëü- -ta -bɔ ◌dhia -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'wëü- 'ka -an -bha 'dhɔɔ dɔ -a -ta ◌gba waa- -tönggö 'dhɔɔdɔmɛ -nu -bha -gbloo -nu -lo sia-.

13 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'ö- pö -an -dhë: «Në 'ö ◌bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *-Wo -dho n -ma 'kɔ -dhɛ -bhɛa -a 'gü -kɔ,* 'kɛɛ ka -zë, 'ka- -kë ka -bha ◌kwaanpë -bin -a 'gü -guö ◌duudhɛ 'ka!»

14 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'ö 'yënngtiimɛ -nu waa- -gɛnlomɛ -nu -wo -nu Yesu 'piö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'yö -an -dhɛ bo.

15 ◌Dhɛ slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- Zuifö -mɛ -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu ◌wa 'wun 'gblüünzë 'ö- -kë bhë ◌waa- yö waa- 'në 'sɛɛn- -nu 'gbla -wo 'ö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü -a pö -sü 'ka ◌nɛɛ «Davidö gbö 'tɔ -yö kë ◌va!» bhë 'ö ◌waa- ma, 'ö 'wun -yö -na -an -zuë. 16 'Ö 'wo- pö Yesu -dhë: «'Gbla -kɔ ◌suu'- 'wo- kaa- =nɛ, 'ü- -ma -a?» 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «◌Ii-, a- -ma, 'kɛɛ -yö -ya -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ◌nɛɛ: *-We ü 'tɔ 'piö -sü -dho bɔ 'në 'sɛɛn- -nu waa- 'në 'puu -nu -an 'dhii.* -Wo 'ö bhë kaa- pö do ◌a?»

17 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'yö go -an 'piö pödhɛ bhë -a 'gü, 'ö dho Betani, 'yö -wɔ mü.

'Wun 'ö -gban Yesu -bha 'kpöü -ya figö -lü do -bha -sü -bha

(Maakö 11.12-14, 20-24)

18 ◌Dhɛ 'ö- -ta -dhɛ ◌ya 'po, kö Yesu -yö nu -na plöö ◌zian', 'ö din -ya -kun. 19 -Yö figö -lü do -yö zian -gbloo 'dhiö, 'yö ◌yɔɔn -a -bha -a bhɛ -wun 'gü, 'kɛɛ -a 'dhɛ 'kpaan ◌nɛ 'ö- yö. 'Ö- pö figö -lü bhë -a -dhë: «Ü bhɛ gbɛ 'ka 'dhö kë -dhö gbɔ!» 'Ö figö -lü bhë 'ö to -dhɛ do bhë -a 'gü 'ö 'kpɛa kun. 20 ◌Dhɛ 'ö- -bha ◌guë' -nu -wo 'wun 'ö ◌nɛ -a -yö, 'ö 'tetundhe -yö -da -an 'gü, 'wo yö Yesu ◌dhɛɛ' 'kpɔ -sü 'gü ◌nɛɛ: «-Më 'ö -kë 'piöklöözë 'ö figö -lü ◌nɛ 'ö 'kpɛa kun ◌i?»

21 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: 'Ö ◌ya kë ◌nɛ -zo -yö n -ma -sü ◌ya kë ka -gɔ, 'ö -zogɔndhe yaa kë -a 'gü, ka -dho pë 'a- -kë figö -lü 'ka ◌nɛ, -a kë 'pö 'ö yaa 'dhö kë -a -de 'sloo 'ka, 'kɛɛ

ka -dho -mɔ -a -bha 'zü 'kaan- -a pö -tɔn 'ö ɑnɛ -a -dhë: ‹-Bhö 'go ü pin 'ö ɑnɛ -a -bha 'ü 'dho 'ü -püö 'yoo ɑbhaa!› -Yö -dho kë 'dhö 'gbɛɛdhö. 22 Në ɑsuu'- 'saadhö 'ka- -dhɛ -Zlan -gɔ ɑbhɛa' -sü 'ka, 'ö ɑya kë ɑnɛ 'ka- -dhɛ 'wun gia- =nɛ, -yö -dho kë, në 'ka- -dhɛ bhë, ka -dho -a yö!»

Yesu -bha -wogbiindhɛ -yö -go më ɑɛ?

(Maakö 11.27-33; Lukö 20.1-8)

23 Yesu -yö -da -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'ö yö mɛ -nu ɑdaan' -sü -bha. ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'ö slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- mɛ ziizii -nu 'wo Zuifö 'ka, -wo -yɔɔn Yesu -bha, 'wo yö -a ɑdhɛɛ' 'kpɔ -sü 'gü ɑnɛɛ: «Në -nu 'ü -an kë -na 'saadhö ɑnɛ dö 'ö- pö ü -dhë 'ü- kë ɑɛɛ?»

24 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Ma -de 'pö, a -dho ɑdhɛɛ' do kpɔ ka -gɔ. ɑYa kë ɑnɛ 'ka- -daa kë n -gɔ ɑsia, a -dho në 'ö -kë 'a 'wun -nu 'wo ɑnɛ 'a- kë -na bhë -a -gɛn pö ka -dhë. 25 Dö 'ö Zan bɔ -yaan mɛ -nu -bɔ yiö ɑe? -Zlan -mü e, 'iin mɛ 'bhee- -nu -mü e?»

'Kɛɛ -wo -yö 'wun ɑblɛɛ' -sü -bha wo 'ko -dhë -a pö -sü 'ka ɑnɛɛ: «'Ö ɑya kë ɑnɛ, 'kwa- -daa kë ɑnɛɛ: ‹-Zlan 'yö- bɔ›, -yö -dho kwa ɑdhɛɛ' kpɔ ɑnɛɛ: ‹-Më 'ö -kë kaa Zan -wo -dhɛ 'wun gia- -ɛ?› 26 Kwaa 'dho -mɔa 'kwa- pö 'pö 'sa: ‹Mɛ 'bhee- -nu 'wo- bɔ›; bhii kwa -suö 'sɛgümɛ -nu -dhë, 'ö tɔɔ -an 'plɛ -wo wo -zo -ta ɑnɛ -Zlan -wodhiölomɛ -mü Zan 'ka.»

27 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'wo- pö Yesu -dhë: «'Yiëë- dɔ.» 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë 'pö: «ɑƐɛ, ɑdhɛ 'ö 'dhö, kö ma -de 'pö, n 'ka 'dho n -ma -gɛn pö ka -dhë 'pö.»

'Wun ɑzuan' 'ö -gban gɔɔn- do -bha 'në -nu ɑplɛ -bha

28 'Ö Yesu -ya pö ɑnɛɛ: «'Wun mɛ 'ö ɑnɛ ka -dhɛ -ga -a 'piö 'dhɛ: Gɔɔn- do -bha 'në -nu ɑplɛ -wo -kë -dhö, 'yö- pö -a mɛ -blɛɛzë -dhë: ‹N gbö, -bhö 'dho yuö kë -dhiadhö ɑdɛɛ n -gɔ lɛzɛn ɑdhɛɛdhö!› 29 'Yö- -daa -kë 'ö- pö ö dë -dhë: ‹N 'kaa dho.› 'Kɛɛ ɑdhɛ 'ö 'töng në 'bhle ɑya ziö, 'ö- =zuö' ɑya ɑkpaɔ, 'ö dho yuö bhë -a kë ɑdhia. 30 'Go mü -an dë -yö në do bhë 'ö- pö ö gbö mɛ 'ö to bhë -a -dhë. Ö- gbö mɛ 'ö bhë 'yö- pö ö dë -dhë: ‹=Ii-, n dë, a -dho dho›, 'kɛɛ yaa 'dho gbɔ. 31 'Në -nu ɑplɛ 'wo bhë -a dö -zë 'ö ö dë -wo -kë -ɛ?» 'Wo- -daa -kë -a -gɔ ɑnɛɛ: «-A mɛ -blɛɛzë -mü.»

ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: 'Nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -nu 'wo mɛ -nu ɑflüübhömɛ -nu 'ka, waa- mɛ 'ö 'wo ɑsɔɔnkëmɛ -nu 'ka -wo -dho -da -Zlan -bha -gludëdhɛ 'gü ka 'dhiö. 32 Bhii Zan -yö -nu ka 'piö, 'ö zian -gbloo 'ö kpengdhö 'ö- -zɔn ka -dhë, 'ö kaa- -wo -dhɛ 'wun gia-, 'kɛɛ 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -nu waa- mɛ -nu 'wo ɑsɔɔnkëmɛ -nu 'ka -wa -wo -dhɛ 'wun gia-. Yö do bhë 'zü, në -nu 'wo ɑnɛ -an yö -sü 'ka, kaa 'go ka -bha ɑsɔɔn yaa 'gü kö 'kaan- -a -wo -dhɛ 'wun gia-.»

'Wun ɑzuan' 'ö -gban lɛzɛn -bhlö -yuökëmɛ -nu -kë 'wun yaazë -bha

(Maakö 12.1-12; Lukö 20.9-19)

33 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü: «-Ka ka 'to 'to, 'wun ɑzuan' mɛ 'ö ɑnɛ -a -bha: Gɔɔn- do -yö -kë -dhö, 'ö lɛzɛn ɑdhɛɛdhɛ -yö -kë -a -gɔ. 'Ö -gla ɑnië -a -zü, 'ö -glu do pɔn -drɔɔn 'yi bho -a 'gü -në 'ka, 'ö 'gbu -kɔ do -dɔ mü; 'ö lɛzɛn ɑdhɛɛdhɛ bhë 'ö- nu lɛzɛn ɑdhɛɛdhɛ -yuökëmɛ -nu -dhë, 'yö dho 'ta 'gü.

34 ɑDhɛ 'ö lɛzɛn -nu -kpa bho -yi ɑya -lo, 'yö ö bha yuökëmɛ -nu bɔ lɛzɛn ɑdhɛɛdhɛ -yuökëmɛ -nu 'piö kö -waan ö bha lɛzɛn -kpa dɔ -an -gɔ, -waan nuë ö ɑdhia. 35 'Kɛɛ mɛ -nu 'ö -an bɔ bhë -wo -an -kun. 'Ö 'wo -an mɛ do -ma, 'ö 'wo- mɛ do zë, 'ö 'wo -an mɛ -yaaga -naa -zuö -guö 'ka; 'ö 'wo- zë. 36 'Ö lɛzɛn

ɖhɛɛdhɛ dëmɛ -yö ö bha bɔmɛ -nu 'bhaa 'ö 'wo ɖva 'wo ɖzië' -a mɛ -blɛɛzë -nu -ta, 'ö -an bɔ. Pë do 'ö lɛzɛn ɖdhɛɛdhɛ -yuökëmɛ -nu -wa -kë bɔmɛ -blɛɛzë -nu 'wo 'dhiö bhë -an -gɔ bhë, 'yö 'wo- kë -an 'ka 'pö. 37 'Wun bhë kö -yaan yën, -yö ö gbö -bɔ -a -pö ö -de 'gü -sü 'ka ɖnɛɛ: ‹-Wo -dho n gbö ɖbhlë -ya.› 38 'Kɛɛ ɖdhɛ 'ö lɛzɛn ɖdhɛɛdhɛ -yuökëmɛ -nu ɖwaa- gbö yö, 'wo- pö wo 'ko ziën ɖnɛɛ: ‹Dɔ, -ka -dhɛ -ga, mɛ 'ö pë -nu 'wo ɖnɛ 'wo dho to -a -gɔ 'dhiö ɖzian' bhë 'ö ɖnɛ! -Kwa 'dho 'kwa- zë kö pë -nu 'wo ɖnɛ -waan 'to kwa -gɔ!› 39 'Ö 'wo -lo -a -ta, 'wo- kun, 'wo dho -a 'ka lɛzɛn ɖdhɛɛdhɛ ɖtaa -bha, 'wo- zë.»

40 'Ö Yesu -yö -an ɖdhɛɛ' kpɔ ɖnɛɛ: «Lɛzɛn ɖdhɛɛdhɛ dëmɛ nu -yi 'ka, -më 'ö dho -a kë yuö -kë -a -gɔ lɛzɛn ɖdhɛɛdhö -mɛ -nu 'wo bhë -an 'ka ɛ?»

41 'Wo- -daa -kë -a -gɔ 'wo- pö: «Gɔɔn- -nu këwunyaazë -nu 'wo bhë -yö -dho -an 'plɛ zë, yaa 'dho -an 'yena yö; 'go mü, 'yö dho lɛzɛn ɖdhɛɛdhɛ 'ö bhë -a dɔ lɛzɛn ɖdhɛɛdhɛ -yuökëmɛ -nu gbɛ 'ö yi 'ö lɛzɛn -kpa bho -yi ɖya -lo, 'wo dho -an bho -waan nu -a -bha 'ka bhë -an kwɛɛ.»

42 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Wo do -yö ɖbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɖnɛɛ: *-Guö kpö 'ö 'kɔdɔmɛ -nu -wa -ga -guö yaa 'ka, 'wo- =zong' bhë yö ɖnɛ 'ö ɖya kë -guö 'ö dɔ -sü 'ka -guö gia- 'ka 'kɔ -gɔ kpinngdhö -a 'ka. Pë bhë ɖnɛ 'ö kwa Dëmɛ -ya -kë; -yö kwa -bha pë 'gblüünzë 'ka.* -Wo mɛ 'ö bhë kaa- pö do -a?» 43 'Yö Yesu -yö ö -wo -zuö -a -ta dhe -kë ɖnɛɛ: «-A -wun 'gü a- -pö ka -dhë: -Zlan -bha -gludëdhɛ -yö -dho kun ka -gɔ, 'yö nu 'sɛ gbɛ 'gü -mɛ -nu 'ö -an kë -sɔɔn dhö -a ɖzuan' ɖnɛ -Zlan -bha -gludëdhɛ -yö -an -bha 'ka bhë -an -dhë 'dhɛ. 44 Mɛ 'ö 'dhoë- -püö -guö kpö 'ö ɖnɛ -a -ta, -yö -dho ö pë 'bhaa yɛ; 'kɛɛ mɛ 'ö -guö kpö -zë bhë ɖya -püö -a -ta, -yö -dho -a zɔn ɖtrüütrüüdhö.»

45 ɖDhɛ 'ö slabhomɛ -nu -gɔmɛ waa- Falizi -mɛ -nu, ɖwa Yesu -wo 'ö ɖnɛ -a ma, 'wo- =tɛi' dɔ ɖnɛ wo -de gia- 'ö wo -bha 'wun ɖblɛɛ' -na bhë. 46 'Yö 'wo yö -a këdhɛ ɖmɛɛ' -sü -bha kö 'waan- Yesu 'kun, 'kɛɛ 'suö -yö -kë -an kë ɖdhia mɛ -gbaa -nu 'wo Yesu sü ɖnɛ -Zlan -wodhiölomɛ 'dhö bhë -an -dhë.

22

'Wun ɖzuan' 'ö -gban dhe 'sü 'wlaan- -bha
(Lukö 14.15-24)

1 Yesu -yö -ko 'zü, 'yö 'wun ɖblɛɛ 'wun ɖzuan' -zɔn -an -dhë -sü 'ka, 'to -to ö -bha -mɛ -nu -dhë 'ö- pö: 2 «Pë 'ö -Zlan -bha -gludëdhɛ -yö bhɔ -a -bha 'ö tɔɔ: -Gludë do -yö ö gbö -bha dhe 'sü 'wlaan- yi -da 'dhuu. 3 'Yö ö bha yuökëmɛ -nu 'bhaa bɔ mɛ -nu 'yö -an ɖdhɔɔ -kë 'wlaan- -ta bhë -an -dhë kö -waan nu. 'Kɛɛ waa 'we -a -bha kö -waan nu. 4 'Yö ö bha yuökëmɛ -nu 'bhaa bɔ, 'yö- pö -an -dhë: ‹-Kaa pö mɛ -nu 'a -an ɖdhɔɔ -kë bhë -an -dhë: -Bhöpë ɖya ma; 'ma ma -du -nu waa- ma -tuë 'ö- 'yɔn ɖya kë bhë, 'ma -an zë, pë 'plɛ 'dhiö ɖya -mɔ 'kuë; -ka nu dhe 'sü 'wlaan- 'ö bhë -a -ta!› 5 'Kɛɛ 'wlaan- bhë -a -wun yaa kë -an 'gü 'wun gbɛ 'ka, 'ö 'wo dho wo kë yuö -nu ɖtaa. Mɛ ɖya ɖluu'-, 'dho 'ö- wo ö -gɔ ɖbhlöö-, 'ö- mɛ 'bhaa ɖya ɖluu'- -de, 'dho 'ö- wo ö bha pë 'dhɔɔ dɔ ɖdhia. 6 'Ö- mɛ 'bhaa -nu -wo yuökëmɛ -nu 'wo bhë -an kun. ɖDhɛ 'wo -an 'klo bhɔ, 'wo -an zë.

7 'Ö 'wun -yö -na -gludë -zuë, 'yö ö bha 'dhasi -nu bɔ, 'ö mɛzëmɛ -nu 'wo bhë 'wo -an zë, 'wo -an -bha pödhɛ -güö. 8 'Go mü 'ö- pö ö bha yuökëmɛ -nu -dhë: ‹Dhe 'sü 'wlaan- -pë ɖya -mɔ, 'kɛɛ mɛ -nu 'a -an ɖdhɔɔ -kë bhë, waa nu gbɔ. ɖDhɛ 'ö 'dhö, yaa -an -bha 'kun kö

-waan -a -bhö. 9 -Ka 'dho -kpinngga ɓva -nu 'piö, mɛ 'saadhö 'ka 'dhoë- -an yö, -ka -an ɓdhɔɔ kë, -wo nu 'wlaan- 'ö ɓnɛ -a -ta!› 10 'Ö yuökëmɛ -nu -wo dho zian -gbloo 'piö -dhɛ -nu -bha, 'wo mɛ këwunsëëzë -nu, mɛ këwunyaazë -nu, 'wo -an ɓkpaa kpa 'kuë-, 'wo nu -an 'ka, 'ö 'wlaan- -kë -a 'gü -kɔ -yö pa.

11 'Ö -gludë -yö -da kɔɔ kö mɛ -nu 'ö -an ɓdhɔɔ -kë bhë, -yaan ö 'yan dɔ -an -bha. -A 'yan -yö -da gɔɔn- do 'ö dhe 'sü 'wlaan- -sɔ yaa kë -a -bha -a -ta. 12 'Ö- pö -a -dhë: ‹N 'bhamɛ, ü- -kë -kɔklë 'ü -da kɔɔ, 'kɛɛ kö dhe 'sü 'wlaan- -sɔ 'yaa ü -bha -ɛ?› Gɔɔn- bhë, ɓdhɛɛ' 'ö kpɔ -a -gɔ bhë, yaa- -daa kë.

13 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö -gludë -ya pö ö bha yuökëmɛ -nu -dhë: ‹-Ka -a -gɛn -nu -lö, 'ka- -kɔ -nu -lö, 'ka- -zuö -dhɛtiidhɛ 'gü plaan, -dhɛ bhë -a 'gü, 'yö dho 'gbo -nu bɔ, 'yö ö 'sɔn -nu -bhö -a -bha.› »

14 'Ö Yesu -yö ö -wo -zuöatadhe -kë 'ö- pö: «Bhii -wo mɛ -nu ɓdhɔɔ -kë ɓva, 'kɛɛ -an mɛ -nu 'wo dho sü -an 'gü ɓwo 'tee.»

'Nii- =sɔnng' -bho Sezaa -dhë -sü (Maakö 12.13-17; Lukö 20.20-26)

15 Falizi -mɛ -nu -wo -dho wo 'kuë-, 'wo 'slë ɓmɛɛ kö -waan Yesu 'kun ö -de -wo -ta. 16 'Ö 'wo wo -bha mɛ 'bhaa -nu waa- Elɔdö -bha mɛ 'bhaa -nu bɔ Yesu 'piö, 'ö 'wo Yesu ɓdhɛɛ' kpɔ ɓnɛɛ: «Yi -Gɔmɛ, yi- =dɔa' ɓnɛ ü 'wun gia- -blɛɛ, 'ö 'ü mɛ -nu -daan 'wun giagia 'ö zian 'ö dho -Zlan 'piö 'ö- -zɔn -a 'ka; 'bhaa 'suö mɛ 'bhee- -bha -zo -ta -a 'gü -wun -dhë, bhii ü -zo 'yaa kë mɛ -nu 'yan 'dhiö -pë 'piö. 17 ɓDhɛ 'ö 'dhö, 'wun 'ö ɓnɛ -kɔ 'ü ü -zo ɓtaa' -a 'gü -a ɓblɛɛ'- yi -dhë, 'ö tɔɔ kwa -bha tɔng -yö -we -a -bha kö 'kwa 'nii- =sɔnng' bho -gludë Sezaa -dhë ee, 'iin -daa ee?»

18 Yesu 'yö -an -bha -zotadhe yaa 'ö -an 'gü -a -dɔ bhë, 'ö- pö -an -dhë: «Mɛ -nu 'yan -ta -wun kë -mɛ -nu 'ka ɓnɛ! -Më 'yö -kë 'ka n 'gü dan ɓɛ? 19 -Ka 'wëü- 'wo 'nii- =sɔnng' bho -na -a 'ka bhë, -kaa do nu n -dhë 'a- -ga 'kwee-!» 'Ö 'wo dönie ga do nu -a -dhë. 20 'Ö Yesu -yö -an ɓdhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «Dö 'ö- -gɔ 'bin waa- -a 'tɔ 'wo -ya -sü 'ka zö ɓnɛ ɓɛ?» 'Wo- pö -a -dhë: 21 «Sezaa -mü.»

'Ö- pö -an -dhë: «Kö pë 'ö Sezaa -bha 'ka, -ka -a nu Sezaa -dhë; 'ka pë 'ö -Zlan -bha 'ka, 'ka- nu -Zlan -dhë!»

22 ɓDhɛ 'ö 'wun -daa ɓsuu'- kë -kɔ 'ö bhë ɓwaa- ma, 'ö -an 'te giagia -yö tun 'gbönggböng, 'yö 'wo- to mü, 'wo -ziö.

ɓDhɛɛ' do 'ö -gban -go ga 'gü -sü -bha (Maakö 12.18-27; Lukö 20.27-40)

23 -Dhɛkpaɔyi gia- bhë -a 'ka, Saduse -mɛ -nu 'wo- pö -na gamɛ -nu 'ka dho go ga 'gü bhë, -wo -nu Yesu 'piö, 'wo yö -a ɓdhɛɛ' 'kpɔ -sü -bha -kɔ ɓsuu'- =nɛ -a 'ka: 24 «Yi -Gɔmɛ, Moizö -ya -pö yi -dhë: ‹=Ya kë ɓnɛ gɔɔn- yaa 'në 'kpɔ, ɓya ga, -a dheglu 'nëgɔɔnzë ɓnɛ 'ö dho -a -bha ɓgɛandhe bhë -a sü, 'ö 'wo 'në kpɔ ö dheglu 'ö ga bhë -a pin ɓtaa.› 25 'Kɛɛ yi 'piö zö dheglu 'në gɔɔn- -nu 'slaplɛ -wo -kë -dhö, 'ö- mɛ -blɛɛzë -yö dhe sü, 'ö yaa 'në 'kpɔ 'ö ga, 'ö ɓgɛandhe 'ö bhë 'yö to -a dheglu 'në gɔɔn- -gɔ. 26 -Kɔ do bhë 'ö ɓkaa' -a mɛ kë ɓplɛ -naa -gɔ; 'ö ɓkaa' 'zü -a mɛ kë -yaaga -gɔ, 'ö dhegluzë 'slaplɛ 'wo bhë 'ö -kë -an 'plɛ -gɔ 'dhö.

27 ɓDhɛ 'ö -an 'plɛ ɓwa ga, 'yö dhebɔ -de 'pö, 'ö ga. 28 -Go ga 'gü -yi 'ka, mɛ 'slaplɛ 'wo bhë, dö -zë 'yö dho kë -a bɔɔ 'ka ɛ? Bhii -dhɛ 'wo- -bha 'töüdhö -yö -kë -an 'plɛ bɔɔ 'ka.»

29 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Ka -de -püö 'ka -a wo bhë, 'ö tɔɔ 'kaa pë 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü waa- -Zlan -bha

'piigbeedhɛ -an gbɛ dɔ. 30 Bhii -go ga 'gü -yi 'ka, 'kosüdhe 'ka 'dho kë gɔɔn- waa- dhe -an ziën, 'kɛɛ -wo -dho kë ɋnɛ -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'wo dhang- 'gü bhë -an 'dhö. 31 'Kɛɛ -a mɛ 'ö -gban mɛ -nu 'ö 'waa -dhö gbɔ waa- -an -bha -go ga 'gü -sü -bha bhë, 'wun do -yö -dhö 'ö -kë -Zlan -wo 'ka, 'ö -ya -sü 'ka -a -bha 'sëëdhɛ 'gü. -A mɛ bhë kaa- pö ɋa? -Ya -pö: 32 *A Ablaamö -bha -Zlan 'ka, a Izaakö -bha -Zlan 'ka, 'ö 'a Zakɔbö -bha -Zlan 'ka.* -Zlan -yö mɛ -nu 'wo 'bhee- =toëpö 'ka -an -bha -Zlan 'ka, 'yaa gamɛ -nu -bha -Zlan 'ka.»

33 Mɛ -gbaa -nu 'wo- -bha mɛ ɋdaan' -wo 'ö bhë -a ma, 'tetundhe ɋva -yö -da -an 'gü.

Tɔng mɛ 'ö- -wun 'dhö 'gbee-
(Maakö 12.28-34; Lukö 10.25-28)

34 ɋDhɛ Falizi -mɛ -nu ɋwaa- ma ɋnɛ Yesu -bha 'wun -daa kë -kɔ bhë ɋya Saduse -mɛ -nu 'dhi yö 'kuë-, ɋwa ziö, 'ö 'wo dho wo 'ko ɋbhaa. 35 'Ö -an ziën Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ do -yö go -an 'piö, 'ö- -kë kö 'yaan- 'slë 'kan Yesu -gɔ. 'Yö- =dhɛɛkpɔdhe -kë 'ö- pö: 36 «N -Gɔmɛ, kwa -bha tɔng -nu 'wo ɋnɛ -a -mlë 'ö- -wun 'dhö 'gbee- -e?» 37 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Ü -dho ü Dëmɛ, ü -bha -Zlan, -dhɔ kë ü ɋzuöga 'plɛ 'ka, ü nii 'plɛ 'ka, ü -zo -ta -a 'gü -wun -nu 'plɛ 'ka! 38 Yö ɋnɛ 'ö tɔɔ tɔng ɋvaazë 'ö- -wun 'dhö 'gbee-. 39 'Go mü -a mɛ 'ö yö -a 'piö 'ö- -wun 'dhö 'gbee- 'ö bhɔ -a -blɛɛzë bhë -a -bha 'ö ɋnɛɛ: Ü -ya 'yɔɔ -dhɔ -yö ü kë ɋnɛ -kɔ 'ö 'ü ü -de -dhɔ ɋkaa' -a 'dhö! 40 Moizö -bha tɔng 'saadhö waa- -Zlan -wodhiölomɛ -nu -bha mɛ ɋdaan' -wo 'saadhö 'wo bhë -an 'plɛ -wo -gban tɔng ɋplɛ 'wo ɋnɛ -an -bha.»

'Wun 'ö -gban -Zlan -bha -Yamɛ waa- Davidö -an -bha
(Maakö 12.35-37; Lukö 20.41-44)

41 ɋDhɛ -kë ɋnɛ Falizi -mɛ -nu -wo -kë wo 'ko ɋbhaa bhë, 'ö Yesu -yö -an ɋdhɛɛ' kpɔ, 'ö- pö: 42 «Ka ka -zo -ta -Zlan -bha -Yamɛ -wun 'gü -kɔklë ɋɛ? -Yö -go dö ɋsuu'- -ta 'gü i?» 'Wo- pö -a -dhë: «-Yö -go Davidö ɋsuu'- -ta 'gü.»

43 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «ɋDhɛ 'ö 'dhö, -më 'ö -kë 'ö -Zuu 'slöösslö -yö 'dhiö sü Davidö 'ka, 'ö Davidö -ya -dhɛ ö Dëmɛ -ɛ? Bhii Davidö -ya pö ɋnɛɛ: 44 *N Dëmɛ (-Zlan), -ya pö n Dëmɛ -dhë: -Bhö -ya -yadhɛ ɋbhlëzë 'ö ɋnɛ -a -bha, -yö -dho -yö yöë yi 'a dho toë -a 'gbee- 'ka ü yaagümɛ -ta -sü nu ü -dhë bhë -a -bha!* 45 ɋDhɛ 'ö Davidö gia- -ya -dhɛ ö Dëmɛ, -yö -kɔklë 'ö -Zlan -bha -Yamɛ -zë -yö go Davidö ɋsuu'- -ta 'gü i?»

46 Mɛ do gia- yaa kë -dhö kö -yaan -a -daa kë -a -gɔ. 'Yö sü -a yi 'ö 'dhö bhë -a -bha, mɛ gbɛ -zo yaa -gban gbɔ kö -yaan ɋdhɛɛ' gbɛ 'kpɔ -a -gɔ.

23

Yesu -bha 'wun 'ö -gban -zo -kë -de 'piö -sü 'ö tɔnggɔmɛ -nu waa- Falizi -mɛ -nu -gɔ -sü bhë -a ɋblɛɛ' -sü
(Maakö 12.38-39; Lukö 11.43, 46; 20.45-46)

1 ɋDhɛ ɋya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya -pö mɛ -gbaa -nu waa- ö bha ɋguë' -nu -an -dhë: 2 «Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu waa- Falizi -mɛ -nu -yö -dɔ -an kwɛɛ -sü 'ka kö -waan Moizö -bha tɔng bho 'kou -an -dhë. 3 ɋDhɛ 'ö 'dhö, pë 'töüdhö 'wo dho -a pö ka -dhë bhë, -kaa kë! 'Kɛɛ kö ɋkun 'ka 'wun -kë ɋnɛ -an -bha 'wun kë -kɔ 'dhö! Bhii pë 'wo mɛ -nu ɋdaan' -na -a 'ka bhë, wo -zë 'waa -a kë. 4 -Wo ɋkwɛɛ- 'gbiin- -sü, 'wo- dɔ mɛ -nu gban tuö, 'kɛɛ 'waa 'we -a -bha kö -wo wo -kɔnëga do gia- -de dɔ -an -gɔ, -nu -an -dhë -sü 'ka. 5 'Wo wo -bha 'wun -nu -kë, kö mɛ -nu -wo wo 'yan bɔ -an 'piö. -Kɔ bhë ɋnɛ -a 'ka 'ö -Zlan -wo kpö kpö -nu 'wo

-da -na wü kwi ɓbhɔɔ' 'gü, 'wo- -ya -na wo -kpong -nu waa- wo -gbiö -nu -bha bhë 'wo- -kë 'gbɛagbɛa. 'Ö ɓya kë 'zü, 'wo wo -bha gblang 'saa -nu -kë ɓgbiingbiin. 6 'Wo -yadhɛ ɓvava -nu sü pë -bhö -dhɛ -nu -bha, 'ö 'wo -yadhɛ -sɛɛbɔ -nu sü Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü. 7 'Ö 'wo- -dhɔ -kë -mɛɛ -kë wo 'ka ɓbhlë 'ka -sü 'gü 'dhëëdhɛ ɓvava -nu -bha, 'iin kö mɛ -nu -waan wo -dhɛ wo -gɔmɛ. 8 'Kɛɛ ka -zë, kö ɓkun 'ka- -kë 'wo ka -dhɛ -gɔmɛ. 9 Kö ɓkun 'ka mɛ gbɛ -dhɛ 'kpongtaa ka dë. Bhii ka dë -yö dosɛn 'kpaan, 'yö 'ö dhang- 'gü. 10 Kö ɓkun 'ka- -kë 'wo ka -dhɛ ɓkɔɔnmɛ. Bhii ka ɓkɔɔnmɛ -yö do, 'yö tɔɔ -Zlan -bha -Yamɛ. 11 Mɛ 'ö dho kë mɛ ɓva 'ka ka ziën, -yö kë ka 'dhiö -yuökëmɛ 'ka. 12 Mɛ 'ö 'dhoë- ö -de ɓluu'-, -Zlan -yö -dho -a dho sia-, 'ö mɛ 'ö 'dhoë- ö -de sü 'tee, 'ö -Zlan dho -a ɓluu'-.»

Yesu -yö 'wun -blɛɛ tɔnggɔmɛ -nu waa- Falizi -mɛ -nu -an 'ka -an -bha mɛ 'yan -ta -pë -nu kë -sü -wun 'gü

(Maakö 12.40; Lukö 11.39-42, 44, 52; 20.47)

13 'Ö Yesu -ya pö 'zü: «'Yena -wun ɓya kë Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu kaa- Falizi -mɛ -nu 'ö 'ka mɛ -nu 'yan -ta -pë kë -mɛ -nu 'ka, ka 'ka! Bhii ka -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'dhi -ta mɛ -nu -gɔ. Ka gia- -de, 'ö ka 'ka 'dhö -da -a 'gü bhë 'ö 'kaa 'we -a -bha kö mɛ -nu 'wo- 'piö kö -wo -da -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü bhë, -wo -da -a 'gü.

14 ['Yena -wun -dho kë Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu kaa- Falizi -mɛ -nu ka 'ka! Mɛ -nu 'yan -ta -pë kë -mɛ -nu! Ka ɓgɛandhoo -nu -bha pë 'plɛ -kun -an -gɔ! ɓYa 'go mü, 'ö 'ka ɓbhɛawodhe ɓgbiingbiin -kë kö 'kaan- kë mɛ -nu wö 'dhiö mɛ kpengdhö 'ka. -A -wun 'gü 'klobhɔdhe ɓva -yö -dho wɔ ka -ta!]

15 Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu kaa- Falizi -mɛ -nu, ka -bha -yö 'yenazë; 'ö tɔɔ mɛ 'yaankunmɛ -mü kaa. 'Ka ɓluu' ɓnëdhö kö ka 'dho -sü -mü -dhɛ 'saadhö 'gü 'kpongtaa 'yootadhɛ -nu -bha kö mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka bhë, 'kaan- kë -waan -da ka -bha -bhɛa -Zlan -dhë -kɔ bhë -a 'gü. 'Ö ɓya kë mɛ -nu 'wo bhë, ɓwa kë -dhö ka -gɔ 'dhö, ka -ko 'zü 'ka -an -kë ɓglöötiaandhö 'siö 'gü -mɛ 'ka -gwaa ɓplɛ -naa wo 'wo ɓzië' ka -ta.

16 'Yena -wun -yö kë ka 'ka, -yö mɛ -dhë 'dhiö -mɛ -nu 'yënngtiizë! Ka- -pö mɛ ɓya -wo -bhö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'tɔ 'ka, kö yaa -wo -bhö ɓkun; 'kɛɛ mɛ 'ö ɓya -wo -bhö 'sënng 'ö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü bhë -a 'tɔ 'ka, kö ɓya -sö gia- -bhö. 17 'Kaa 'wun -bho 'kou dɔ, 'yënngtiimɛ -nu! Në ɓplɛ 'wo bhë, -a -mlë 'ö- -wun 'dhö 'gbee- -e? 'Sënng -mü ee, 'iin -Zlan -gba -a 'gü -kɔ -mü ee? Bhii -Zlan -gba -a 'gü -kɔ ɓnɛ 'ö 'sënng -kë 'slööslö. 18 'Ka- pö 'zü: Mɛ ɓya -wo -bhö -Zlan -bha slabhodhɛ 'tɔ 'ka kö yaa -wo -bhö, 'kɛɛ ɓya -wo -bhö gbapë 'ö slabhodhɛ -bha bhë -a 'tɔ 'ka kö ɓya -wo gia- -bhö ɓnɛ bhë. 19 'Yënngtiimɛ -nu, në 'plɛ 'wo bhë, -a -mlë -zë 'ö- -wun 'dhö 'gbee- -e? Gbapë -mü -i, 'iin slabhodhɛ 'ö gbapë -kë 'slööslö bhë yö -mü -i? 20 'Kɛɛ a- -pö ka -dhë: Mɛ 'ö -wo -bhö -na slabhodhɛ 'tɔ 'ka bhë, kö ɓya -wo -bhö gbapë waa- në -nu 'ö -an -ta dhuö 'töüdhö -an 'tɔ 'ka. 21 Mɛ 'ö ɓya -wo -bhö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'tɔ 'ka, kö ɓya ö -wo -bhö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ waa- -Zlan gia- 'ö 'kɔ bhë -a 'gü bhë -an 'tɔ 'ka. 22 Mɛ ɓya -wo -bhö dhang- 'gü -dhɛ 'tɔ 'ka, kö ɓya -wo -bhö -Zlan -bha 'gɔ -gbloo waa- -Zlan gia- 'ö -ya -na -a 'gü bhë -an 'tɔ 'ka.

23 'Yena -wun ɓya kë tɔnggɔmɛ -nu kaa- Falizi -mɛ -nu ka 'ka! Mɛ -nu 'yan -ta -pë kë -mɛ -nu! 'Ka ka -bha tapë -nu 'tëëtëzë 'wo

'toodhɛɛdhö -a kë 'gɔɔ- do -naa nu -Zlan -dhë, 'kɛɛ 'ka mɛ ᵑdaan' -wo 'ö- -wun 'dhö 'gbee-, -Zlan -bha tɔng 'ka bhë, 'ka- -san zë, 'ka ka -ta yö -kë kpengdhö -sü, mɛ 'yena yö -sü waa- -to -wo 'gü -sü -an -bha, 'kɛɛ kö wo ᵑnɛ 'ö 'ka dho -an 'kpuɛ- kpɔ -së 'ka. 'Go mü, kö ᵑkun 'ka -an mɛ -nu 'wo to, 'ka -an -san zë! 24 Ka 'ö 'ka 'yënngtiimɛ 'ka, 'ka- pö 'ka yö 'yënngtiimɛ -dhë 'dhiö a? Ka ka -bha -drɔɔn -nu -kë 'slööslö, 'kɛɛ kö ᵑkun 'ö 'ka zɛnpë bho -a ᵑbhaa, 'ö ka -yɔɔnmia -to -a ᵑbhaa 'ö 'ka- =yɔɔ!

25 'Yena -wun -dho kë ka 'ka! Tɔnggɔmɛ -nu kaa- Falizi -mɛ -nu 'ö 'ka mɛ -nu 'yan -ta -së kë -mɛ -nu 'ka ᵑnɛ! Ka ka -bha 'yi -mü -a 'gü -së waa- së -bhö -a 'gü -së -nu plaan -dhɛ -zlu, 'kɛɛ -an 'gü ᵑzian' -wo pa -sü 'ka ka -bha ᵑkwaanpë -nu, ka ᵑdhɔɔbhaapë yaa -nu 'wo bhë -an 'ka. 26 Falizi -mɛ 'yënngtiizë -nu! Ü -bha së -bhö -a 'gü -së -nu 'gü 'zlu 'dhiö -blɛɛzë kö 'üën- =tun -an plaandhɛ 'zlu -na kö -yaan kë 'puu.

27 'Yena -wun -dho kë Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu kaa- Falizi -mɛ -nu ka 'ka! Mɛ -nu 'yan -ta -së kë -mɛ -nu! Ka -bhɔ blɔɔn- 'wo- -flö 'yɔɔ 'ka kö -yaan kë -së -a -bha, 'kɛɛ -an 'gü ᵑzian' bhë, mɛ ga ga 'lü -de 'sloo waa- së 'bu -sü ᵑnɛ 'wo -an pa. 28 Ka -de gia-, ka bun -bha, ka -kë mɛ -nu wö 'dhiö -së, 'kɛɛ ka 'gü ᵑzian', ka pa -sü 'ka mɛ 'yan -ta -wun kë -sü waa- së yaa -an 'ka.»

Yesu -bha 'klobhɔdhe 'ö dho nu -a -wun ᵑblɛɛ' -sü
(Lukö 11.47-51)

29 'Go mü 'zü 'ö Yesu -ya pö: «'Yena -wun -dho kë Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu kaa- Falizi -mɛ -nu ka 'ka! Mɛ -nu 'yan -ta -së kë -mɛ -nu! 'Ka -Zlan -wodhiölomɛ -nu blɔɔn- -dɔ -së 'ka, 'ö 'ka mɛ -nu 'wo -kë kpengdhö, 'ka -an blɔɔn- -yuö -kë -së 'ka. 30 'Ö 'ka- pö: ‹=Ya kë ᵑnɛ yi -kë yi 'bhɛma -nu -bha 'töng 'ka -be, yi 'ka 'dho kë ᵑnɛ -an 'dhö, kö yi 'plɛ 'yiën- kë -Zlan -wodhiölomɛ -nu zëmɛ -nu 'ka›. 31 ᵑYa kë 'dhö kö ka ka -de -dɔ ᵑnɛ, ka mɛ -nu 'wo -Zlan -wodhiölomɛ -nu zë bhë -an ᵑsuu'- -ta -nu 'ka! 32 ᵑDhɛ 'ö 'dhö, -ka 'dho ka 'dhiö, 'ka yuö 'ö ka 'bhɛma -nu 'wo 'dhiö ᵑzian' 'wo- kë bhë, 'ka- 'dhiö 'to! 33 ᵑMɛɛ -nu, ᵑbhöü- 'në 'sɛɛn- -nu 'ka ᵑnɛ! Ka -dho -a kë -kɔklë kö ᵑkun 'ö 'ka dho 'klobhɔdhe 'ö ᵑglöötiaandhö 'siö 'gü bhë -a yö ᵑɛ? 34 -A -wun 'gü, -ka ka 'to 'to! A -dho -Zlan -wodhiölomɛ -nu, mɛ 'kpaakpa -nu, mɛ -nu 'wo pë dɔ -nu, -an bɔ ka -dhë; ka -dho -a mɛ 'bhaa -nu zë, 'ka- mɛ 'bhaa -nu dɔ -gaatalü -bha, 'ka -an mɛ 'bhaa -nu -ma -klaa 'ka, ka -bha -bhɔkuëkɔ -nu 'gü, 'ö 'ka dho ziö -an 'piö pödhɛ -nu 'wo dhö bɔ -an -bha -a 'gü kö 'kaan- -an 'klo bhɔ. 35 -Kɔ 'ö bhë -a 'ka, ka 'klo -dho bhɔ mɛ -nu 'ö waa pë gbɛ kë 'ö mɛ -nu -wo -an zë, 'ö- zü -yö dɔ Abɛlö 'ö kpengdhö -a -ta, 'ö dho 'ö yöë Zakali 'ö Balasi gbö 'ka, 'ö 'ka -an zë -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü -dhɛ 'slööslö -dhɛ waa- slabhodhɛ -an ziën bhë -a -bha. 36 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka ᵑnɛɛ: Mɛ zë -sü 'klobhɔdhe -nu 'wo bhë -an 'plɛ -wo -dho nu mɛ -nu 'wo ᵑdɛɛ ᵑnɛ -a 'gü bhë -an -ta.»

'Wun 'ö -gban Zeluzalɛmë -a ᵑblɛɛ' 'ö Yesu -ya wo
(Lukö 13.34-35)

37 'Yö Yesu -ya pö: «Zeluzalɛmë, Zeluzalɛmë, bhi 'ü -Zlan -wodhiölomɛ -nu zë -na, 'ü mɛ -nu 'ö -Zlan 'dhö -an bɔ -na, 'ü -an zë -na -guö 'ka! -A -gwaa kë ᵑdhë -naa 'a- 'piö kö 'a ü 'gü -mɛ -nu 'kpɔ 'kuë- n 'piö ᵑnɛ -tɔ mu -yö ö bha 'në -nu kpɔa 'kuë- ö gban ᵑlöö bhë -a 'dhö, 'kɛɛ ü 'ka 'we -a -bha. 38 ᵑDhɛ 'ö 'dhö, kö -Zlan -kwaa ü bha 'kɔ -wun -zü -sü -mü ö 'plɛ 'ka. 39 -A -kë 'dhö -sü 'ka, a- -pö ka -dhë: 'Go ᵑdɛɛ -bha zlöö, ka 'ka 'dhö n yö gbɔ 'ö dho 'ö yöë yi 'ö 'ka dho -a pöë: ‹'Dhuë- -yö 'to mɛ 'ö nu -na

kwa Dëmɛ 'tɔ 'gü -a -ta!› bhë -a -yi -bha.»

24

Yesu -yö -Zlan -bha 'kɔ 'wü -sü -wun -blɛɛ
(Maakö 13.1-2; Lukö 21.5-6)

1 Yesu -yö -go -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü. -Yö -kë 'dho ǃdhia, 'ö- -bha ǃguë' -nu -wo -yɔɔn -a -bha kö -waan -Zlan -gba -a 'gü -kɔ -nu -kë -së -kɔ bhë -a -zɔn -a -dhë. 2 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Në -nu 'wo ǃnɛ, ka -an -yö -a? A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: -Guö -nu gbɛ 'ka 'dho to wo 'ko -ta dhuö zö, -an 'plɛ -wo -dho -lo.»

'Yena -wun 'yö dho -kë 'kpongtaadhɛ -bha yën -yi 'dhiö
(Maakö 13.3-13; Lukö 21.7-19)

3 Yesu -yö -dho Olivie -tɔn tuö, 'ö ǃyaannu; 'ö- -bha ǃguë' -nu -de 'sloo -wo ǃyɔɔn -a -bha, 'wo ǃdhɛɛkpɔdhe -kë -a -gɔ -a pö -sü 'ka ǃnɛɛ: «Në -nu 'wo bhë -wo -dho kë 'töng -mlë 'ka, 'iin ǃduakëpë -mlë 'yö dho kë kö -yaan ü bha nu -yi waa- 'kpongtaadhɛ 'dhiötoyi -an -zɔn -ɛ?»

4 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «-Ka ka -zo kë ka -de 'piö kö ǃkun mɛ gbɛ- ka -püö! 5 Bhii mɛdhɛvadhɛ -wo -dho nu n 'tɔ 'ka 'ö 'wo- pö -Zlan -bha -Yamɛ -mü wo 'ka. -Wo -dho mɛdhɛvadhɛ -püö. 6 Ka -dho -glu -drinng -nu ma ka 'sɔɔ -dhɛ -nu -bha; 'ka -glu -wun -taɔ ma ka 'ka ǃgbiin. Kö ǃkun 'ö 'suö -yö ka -kë 'gbɛɛdhö! Në -nu 'wo bhë -wo -dho kë, 'kɛɛ kö 'kpongtaadhɛ 'dhiötoyi 'yaa -mü ǃkun. 7 'Sɛgɔ -dho -glu gɔn ö 'bha 'sɛgɔ 'ka, 'ö -gludëdhɛ -kpa 'kuë- -sü nu dho -glu gɔn -an -kpa 'kuë- -sü gbɛ 'ka. Din -bha -da dhe waa- 'sɛ -bha ǃzluun -sü -nu -dho kë 'sɛgɔ 'bhaa -nu 'gü. 8 Në -nu 'wo bhë -wo -dho kë ǃnɛ 'në 'kpɔ -sü -bha 'yënngbhɔdhe zü dɔ -sü 'dhö dhebɔ -gɔ.

9 ǃYa kë 'dhö 'sɛgümɛ -nu 'saadhö -wo -dho ka -san zë; n -wun 'gü -wo -dho ka dɔ mɛ -gɔ ǃtaa -mɛ -nu kwɛɛ kö -waan ka 'klo bhɔ, 'go mü -waan ka zë.

10 'Ö- 'töng 'dhö bhë -a 'ka, mɛdhɛvadhɛ -dho kan -zo yö -sü -bha; -wo -dho wo 'ko -püö, 'ö 'wo wo 'ko -nu -san zë. 11 -Zlan -wodhiölomɛ ǃsuazë -nu -wo -dho nu, 'wo mɛdhɛvadhɛ -püö. 12 'Wun yaa kë -sü -dho dho 'dhiö 'ö sa -dhɛ 'saadhö -a 'gü. ǃYa kë 'dhö zlöö kö -a -dhɔ -kë 'ko 'ka -sü -dho kan mɛ -nu -ta. 13 'Kɛɛ mɛ 'ö 'dhoë- dɔ gɛnngdhö -yaan 'dho -yaan yöë -a 'dhiötoyi -bha, -a mɛ 'ö bhë -yö -dho dha. 14 'Wuntaɔsë 'ö -gban -Zlan -bha -gludëdhɛ -wun -bha bhë -yö -dho ǃblɛɛ'- 'sɛ 'saadhö -a 'gü; -yö -kë 'dhö kö 'kpongtaamɛ -nu 'saadhö -waan -a ma. ǃYa kë 'dhö zlöö, 'ö 'kpongtaadhɛ -yö yën.»

Në yaa ǃlɔɔzë
(Maakö 13.14-23; Lukö 21.20-24)

15 'Yö Yesu -ya pö 'zü: «Ka -dho në 'wo- -dhɛ «në yaa ǃlɔɔzë» 'ö -Zlan -wodhiölomɛ Daniɛlö -ya -wun ǃblɛɛ bhë, -a yö kö -yö dɔ -sü 'ka -dhɛ 'slööslö -dhɛ -bha. Mɛ 'ö 'sëëdhɛ -be 'ö Daniɛlö -ya ǃbɛɛn, 'yö- pö -na bhë -ya -gɛn ma -së 'ka! 16 ǃYa kë 'dhö, mɛ -nu 'wo Zude -sɛ 'gü -wo ǃduë, 'wo dho -tɔn -nu 'piö ǃzian'. 17 -A 'töng bhë -a 'ka, mɛ 'ö 'dhoë- kë ö -gɔ 'kɔ tuö, ǃya ǃyɔɔ', kö ǃkun 'ö dho kɔɔ kö -yaan në -nu 'sü -yaan zië. 18 Mɛ 'ö 'dhoë- kë ö -gɔ ǃbhlöödhɛ -nu -bha, kö ǃkun 'ö nu kɔɔ kö -yaan ö bha gblang 'sü. 19 ǃN 'n, -më 'yena -wun 'ö bhë yi 'ö 'dhö bhë -a 'ka, dhoo -nu 'wo 'guzë waa- -an mɛ -nu 'wo 'bëë- 'ka -an -bha 'ka -o! 20 'Kɛɛ -ka -bhɛa -Zlan -dhë kö ǃkun 'ö ka -bha ǃduë -yi -yö -kë 'nɛnɛ nu 'töng, 'iin ǃglooyi -an 'ka! 21 Bhii 'töng 'ö 'dhö bhë -a 'ka, 'klobhɔdhe -yö -dho kë ǃgbaɔnsü, 'yö ǃzië'

-an mɛ -nu 'wo kë 'kpongtaadhɛ züdɔyi 'ka, 'ö nu 'ö yöë ŋdɛɛ ŋnɛ -a -bha bhë -an -ta, 'ö- =suu'- gbɛ 'ka 'dho kë gbɔ. 22 ŋYa kë ŋnɛ -Zlan yaa -dhɛkpaɔyi -nu 'wo bhë -an 'bhaa bho 'piö -bezë, kö -kë -a 'gü -mɛ gbɛ 'yaa 'dhö kë -dhö. 'Kɛɛ -yö -dhɛkpaɔyi -bhɔ züë ö bha mɛ -nu 'ö -an sü bhë -an -wun 'gü.

23 'Töng 'ö 'dhö bhë -a 'ka mɛ ŋyaa- pö ka -dhë: ‹-Dhɛ -ga zö, -Zlan -bha -Yamɛ -yö zö!› 'iin ‹-yö -de!›, kö ŋkun 'ka- -wo -dhɛ 'wun gia-! 24 Bhii -Zlan -bha -Yamɛ ŋsuazë -nu waa- -Zlan -wodhiölomɛ ŋsuazë -nu -wo -dho nu -waan wo -bha ŋduakëpë -nu waa- -dhidhaapë -nu -an kë kö -waan mɛ -nu 'ö -Zlan ŋya -an 'sü 'saadhö bhë -an -püö -sü ŋmɛɛ'-. 25 ŋDhɛ 'ma- yi 'to 'dhiö 'ma- =blɛɛ'- ka -dhë bhë kö 'ka kë 'slë 'ka!

26 'Ö ŋya kë ŋnɛ ŋwaa- pö ka -dhë: ‹-Ka -dhɛ -ga zö, -yö 'yënng ŋtaa!›, kö ŋkun 'ka dho 'ma! 'Go mü 'zü, mɛ -nu ŋwaa- pö ka -dhë: ‹-Yö -bin -sü 'ka kɔɔ zö›, kö ŋkun 'ka- -wo -dhɛ 'wun gia-! 27 -Kɔ do 'ö dha 'dhö 'ö 'yan bɔ -na -a 'ka lan- =luu'- -zian waa- lan- -püö -zian -an 'ka bhë, -kɔ do bhë -a 'ka 'pö, 'ö ma Mɛgbö 'a dho nuë. 28 Bhii -dhɛ 'ö pë ŋglöö -nu 'dhö -a -bha, -dhɛ bhë 'ö 'gblübhaa -nu -wo dho wo 'kuë- -a -bha.»

Mɛgbö -bha nu -sü

(Maakö 13.24-27; Lukö 21.25-28)

29 'Yö Yesu -ya pö: «'Yënngbhɔyi -nu 'wo bhë ŋwa ziö, lan- -dho trö, 'su -de 'pö yaa 'dho bhü, 'susongga -nu -wo -dho go dhang- -nu -bha, 'wo -püö, 'ö 'piigbeedhɛ -nu 'wo dhang- -nu 'gü, 'wo ŋzluu. 30 Kö ma Mɛgbö n -ma ŋduakëpë -wo -sü -mü dhang- 'gü. 'Sɛgümɛ -nu 'saadhö -wo -dho ma Mɛgbö n yö kö a nu -na dha kpö -nu -ta dhang- 'gü 'piigbeedhɛ waa- 'tɔbhɔdhe ŋva -an 'ka. ŋYa kë 'dhö, -wo -dho 'gbo bɔ wo -de ŋmaa 'ma -sü 'ka. 31 'Truu 'we -wo ŋva -yö -dho kë. ŋYa kë 'dhö, -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'wo n 'piö bhë, a -dho -an bɔ 'kpongtaadhɛ 'pian -yiisië -ta, -waan n -ma mɛ -nu 'ö 'a -an sü 'kpongtaadhɛ 'dhiötodhɛ do do 'ö -dhö -a -bha bhë, -an kpɔ 'kuë- -dhɛ do 'gü.»

Mɛ ŋdaan' -wo 'ö -gban figö -lü -bha

(Maakö 13.28-31; Lukö 21.29-33)

32 'Yö- pö 'zü: «Mɛ ŋdaan' -wo 'ö -gban figö -lü -bha ŋnɛ, -kaa -ga bhë 'dhɛ: 'Ö tɔɔ ŋya kë ŋnɛ -a -kɔ -nu -wo ŋkpɛa' -na, -a 'dhɛ -nu -wo bhɔ -na, kö 'ka- dɔa ŋnɛ ŋkpɔɔ ŋya yö ŋklöö'. 33 -Kɔ do bhë -a 'ka, 'wun -nu 'wo ŋnɛ 'ka -an yö, kö -kaa dɔa ŋnɛ ma Mɛgbö n nu -yi ŋya yö ŋklöö'.

34 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: Mɛ -nu 'wo 'bhee- =dɛɛ ŋnɛ -a 'gü zö ŋnɛ, pë -nu 'wo ŋnɛ -wo -dho kë kö -an 'plɛ waa ga ŋkun. 35 Dhang- waa- 'kpongtaadhɛ -wo -dho ziö, 'kɛɛ n -wo -nu 'ka 'dho ziö 'gbɛɛdhö»

-Zlan dosɛn ŋnɛ 'ö 'kpongtaadhɛ 'dhiötoyi dɔ

(Maakö 13.32-37; Lukö 17.26-30, 34-36)

36 'Yö- pö 'zü: «'Kɛɛ mɛ gbɛ 'yaa- yi -nu, -a 'lɛlɛ -nu gbɛ dɔ; -Zlan -bha bɔmɛ -nu -de 'wo dhang- 'gü, ma -de 'a- Gbö 'ka bhë, 'yiëë- yi dɔ; n Dë dosɛn ŋnɛ 'ö- yi dɔ. 37 Pë do 'yö -kë Noe -bha 'töng 'ka bhë, pë do bhë 'ö dho kë 'zü, 'töng 'ö ma Mɛgbö 'a dho nuë bhë -a 'ka. 38 -A 'töng 'ö bhë -a 'ka kö 'yi ŋva yaa pa ŋkun, mɛ -nu -wo -kë pë -nu -bhö -sü 'gü, müpë -nu mü -sü 'gü; gɔɔn- -nu -wo -kë dhe -nu 'sü -sü 'gü, 'ö mɛ -nu -wo wo -bha 'në dhoo -nu dɔ gwaan 'ö dho 'ö yöë yi 'ö Noe -yö ŋdaa' 'yitagɔ 'gü -a -bha. 39 -An -zo yaa kë 'wun 'gbee- 'yö dhö nu -an -ta bhë -a 'piö, 'ö dho 'ö yöë yi 'ö 'yi ŋva -yö nuë, 'ö

sɔ -an 'plɛ -zü -a -bha. -Kɔ do bhë 'yö dho kaa ma Mɛgbö n nu -yi 'ka 'pö.
40 A- -pö ka -dhë 'zü: -A yi bhë -a 'ka, mɛ ɓplɛ -wo -dho kë ɓbhlöö-, -a mɛ do -dho sü, 'ö- mɛ do -yö to. 41 Dhoo -nu ɓplɛ -wo -dho kë pë zɔn -dhiadhö, -a mɛ do -dho sü, 'ö- mɛ do -yö to. 42 -Ka -ya ka 'yaan, bhii 'kaa yi 'ö ka Dëmɛ dho nuë -a dɔ. 43 'Wun mɛ 'ö ɓnɛ -ka -a -gɛn ma -së 'ka! 'Ö ɓya kë ɓnɛ 'kɔdëmɛ -yö 'töng 'ö ɓkwaanmɛ dho nuë gbeng -a -dɔ -bezë, kö -yö -dho -ya ö 'yaan kö ɓkun 'ö dho -da ö -gɔ kɔɔ -wun 'gü.
44 -Ka ka -zo kë ka -de 'piö! Bhii ma Mɛgbö, a -dho nu 'lɛlɛ 'ö ka -zo 'yaa- -dhë bhë -a 'ka.»

Yuökëmɛ -towogüsüzë waa- -a mɛ 'ö 'yaa 'to ö -wo 'gü
(Lukö 12.41-48)
45 'Ö Yesu -ya pö 'zü: «Dö 'pö 'ö tɔɔ yuökëmɛ -towogüsüzë 'ö 'wun dɔ ɓɛ? 'Ö tɔɔ mɛ 'ö- dëmɛ -yö ö bha yuökëmɛ -nu -lo -a kwɛɛ -yaan ö -zo kë -an 'piö, kö -yaan -an 'dhi gba -an 'dhi -gba 'töng 'ka bhë. 46 ɓƐɛ, yuökëmɛ 'ö- dëmɛ -yɛ 'zü -sü 'ka, -yaan nu ö plöö, 'ö dho -a yö kö -a -zo -yö yuö -nu 'wo 'dhö bhë -an 'piö bhë, ɓzuögludhi -yö kë -a -gɔ. 47 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: -A dëmɛ -yö -dho ö -bha pë -sɛɛbɔ -nu 'ö- -gɔ bhë -a 'plɛ -lo -a kwɛɛ. 48 'Kɛɛ ɓya kë ɓnɛ yuökëmɛ këwunyaazë -mü -a 'ka, -yö -dho -a pö ö -de 'gü ɓnɛɛ: ‹N dëmɛ 'yaa nu -na 'siö-›, 49 'ö dho -ya ö 'bhamɛ -nu 'ö -an -bha yuö 'dhö do -an ma -sü -bha; 'go mü 'ö waa- yɔ 'yi mü -mɛ -nu 'wo pë -nu -bhö, 'wo yɔ -nu mü wo 'ko ɓbhaa, 50 -a dëmɛ -dho nu yi 'ö 'yaa- dɔ, 'iin 'lɛlɛ 'ö 'yaa- dɔ -a 'ka. 51 -Yö -dho yuökëmɛ 'ö 'dhö bhë -a 'klo bhɔ ɓgbaɔnsü 'ka, 'ö- bɔ mɛ 'yan -ta -pë kë -mɛ -nu 'piö. -Dhɛ bhë -a 'gü 'ö -an 'plɛ dhö 'gbo -nu bɔ -waan wo 'sɔn -nu -bhö -a -bha.»

25

'Wun ɓzuan' 'ö -gban 'nëdhoo -nu 'gɔɔ- do -bha
1 'Ö Yesu -ya pö: «-Zlan -bha -gludëdhɛ 'yö dhang- 'gü bhë -yö bhɔ 'në dhoo -nu -dadhëü 'gɔɔ- do 'wo wo -bha ɓlabang sü 'wo dho dhe 'sü -gɔɔn -gɔ zian- -an -bha. 2 -An mɛ 'sɔɔdhu 'waa 'kpaakpa, 'kɛɛ -an mɛ 'sɔɔdhu -wo 'kpaakpa. 3 'Ö -an mɛ 'sɔɔdhu 'waa 'kpaakpa bhë 'wo wo bha ɓlabang sü, 'kɛɛ waa 'siö 'yi 'wo dho -a kun wo -kɔ 'piö -a 'sü. 4 'Ö -an mɛ 'wo 'kpaakpa bhë 'wo wo -bha 'siö 'yi sü -sandhe 'gü, 'wo- kpa woë- =labang -bha.
5 'Në dhoo -nu 'gɔɔ- do 'wo bhë, yi -yö -an -kun 'ö 'wo yi zë kö dhe 'sü -gɔɔn yaa nu ɓkun.
6 ɓDhɛ ɓwa dɔ gbeng ziën, 'ö -wo do -yö -we 'wo- ma: ‹Dhe -gɔn ɓya nu! -Ka yö plaan 'ka 'dho -a -gɔ zian-!› 7 'Ö 'në dhoo -nu 'gɔɔ- do 'wo bhë 'wo -büö 'wo yö plaan, 'wo yö wo -bha ɓlabang -nu 'yan ɓluu' -sü -bha. 8 'Ö -an mɛ -nu 'waa 'kpaakpa bhë 'wo- pö -an mɛ 'wo 'kpaakpa bhë -an -dhë: ‹-Ka 'siö 'yi pë 'tee nu yi -dhë -ɛ, yi -bha ɓlabang -nu -wo ɓdhuu' -na!› 9 'Ö -an mɛ 'kpaakpazë -nu 'wo bhë 'wo- pö: ‹-Abi', bhii yaa 'dho -mɔ kwa -bha. -Ka 'dho 'siö 'yi 'dhɔɔdɔmɛ 'piö 'ka ka -bha 'dhɔ!›
10 'Ö -an mɛ -nu 'waa 'kpaakpa bhë 'wo dho wo -bha 'siö 'yi 'dhɔ ɓdhia, 'kɛɛ 'töng gia- bhë -a 'ka, 'ö dhe -gɔn -yö nu. 'Në dhoo -nu 'sɔɔdhu mɛ 'ö 'wo wo -de -pë -kë bhë, 'ö waa- dhe -gɔn -nu 'wo -da dhe 'sü -kɔ 'gü, 'ö mɛ -nu -wo 'kwɛɛ ta ɓlakele 'ka.
11 ɓDhɛ 'ö- -dhɛ 'bhle 'tee ɓya ɓglɔɔ, 'ö 'në dhoo -nu 'sɔɔdhu 'wo to bhë 'wo nu, 'wo yö 'gbla -sü 'gü ɓnɛɛ: ‹Yi -gɔmɛ, yi -gɔmɛ, -bhö 'kwɛɛ 'po yi -gɔ -ɛ!› 12 'Kɛɛ dhe -gɔn

-ya -pö -an -dhë: ‹A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka 'maa kaa dɔ!› »

13 'Ö Yesu -yö ö -wo -zuöatadhe kë ɲnɛɛ: «-Ka -ya ka 'yaan, bhii 'kaa- yi -nu 'iin 'lɛlɛ -nu -an gbɛ dɔ!»

'Wun ɲzuan' 'ö -gban yuökëmɛ -yaaga -bha
(Lukö 19.11-27)

14 'Ö Yesu -ya pö: «-Zlan -bha -gludëdhɛ 'ö dhang- 'gü bhë -yö -dho bhɔ gɔɔn- do 'yö dho 'ta 'gü -a -bha. 'Yö ö bha yuökëmɛ -nu ɲdhɔɔ -kë, 'yö ö bha pë -nu -lo -an kwɛɛ. 15 'Yö 'sënng 'tama ɲkëng' 'sɔɔdhu nu -a mɛ do -dhë, 'ö- mɛ kë ɲplɛ bhë 'yö- =këng' ɲplɛ nu -a -dhë; -a mɛ kë -yaaga bhë 'yö- =këng' do nu -a -dhë. -Ya -nu -an -dhë mɛ 'ö -dhö -a -bha 'dhɔɔ -siögüdhe kë -kɔ ɲfaan' -bha.

ɲDhɛ ɲya kë 'dhö, 'yö- to 'ö dho. 16 Yuökëmɛ 'ö 'sënng 'tama ɲkëng' 'sɔɔdhu yö bhë 'yö dho 'ö- -siögüdhe -kë, 'ö 'sënng 'tama ɲkëng' 'sɔɔdhu 'bhaa yö. 17 Mɛ 'ö- -bha -yö -kë 'pö ɲkëng' ɲplɛ bhë, 'yö- -kë ɲnɛ -kɔ do bhë -a 'dhö; 'yö- =këng' ɲplɛ 'bhaa yö 'pö. 18 'Kɛɛ mɛ 'ö- -bha -yö -kë ɲkëng' do bhë -yö -dho, 'yö 'sɛ pɔn, 'yö ö -gɔmɛ -bha 'wëü- bhë 'yö- -bin.

19 ɲDhɛ 'ö- -dhɛ ɲya ɲglɔɔ, yuökëmɛ -nu 'wo bhë 'ö -an -gɔmɛ -yö nu, 'wo yö yuö -nu 'wo- -kë bhë -a 'kluën bho -sü -bha.

20 Yuökëmɛ 'ö 'sënng 'tama ɲkëng' 'sɔɔdhu -yö nu -a -dhë bhë, -yö -nu 'sënng 'tama ɲkëng' 'sɔɔdhu gbɛ 'ka, 'ö- pö ö -gɔmɛ -dhë: ‹N -gɔmɛ, 'sënng 'tama ɲkëng' 'sɔɔdhu ɲnɛ 'ü- nu n -dhë, 'kɛɛ -a ɲkëng' 'sɔɔdhu 'bhaa 'a- yö -a 'piö 'ö ɲnɛ.› 21 'Ö- -gɔmɛ -ya pö -a -dhë: ‹=Yö -së, ma yuökëmɛ këwunsëëzë, -zo -tën -a -dhë -mɛ -mü ü 'ka; ü ü -zo -kë pë -nu 'ö -an 'tɔ 'gian 'yaa -an -bha -an 'piö; a -dho -an mɛ 'ö -an 'tɔ 'dho -an -bha -a nu ü -dhë. -Bhö nu 'ü ɲzuögludhi kë n 'piö!›

22 'Ö yuökëmɛ mɛ 'ö 'tama ɲkëng' ɲplɛ -yö nu -a -dhë bhë, 'ö ɲyɔɔn ö -gɔmɛ -bha 'ö- pö: ‹N -gɔmɛ, 'sënng 'tama ɲkëng' ɲplɛ 'ü- nu n -dhë bhë, -dhɛ -ga, -a ɲkëng' ɲplɛ 'bhaa 'a- yö -a 'piö ɲga ɲnɛ!› 23 'Ö- -gɔmɛ -ya pö -a -dhë: ‹=Yö -së, yuökëmɛ këwunsëëzë, -zo -tën -a -dhë -mɛ -mü ü 'ka; 'ö tɔɔ pë -nu 'ö- 'tɔ 'gian 'yaa 'dhö -a 'gü, ü ü -zo -kë -an 'piö. ɲDhɛ 'ö 'dhö, pë -nu 'ö -an 'tɔ 'dho 'gian -a nu ü -dhë. -Bhö nu, 'ü ɲzuögludhi kë n 'piö!›

24 'Ö yö 'sabla yuökëmɛ mɛ 'ö 'tama ɲkëng' do -yö nu -a -dhë bhë -a -bha, 'ö ɲyɔɔn ö -gɔmɛ -bha 'ö- pö: ‹N -gɔmɛ, a- =dɔa' ɲnɛ ü mɛ 'ö 'gbee- -a 'ka, pë 'ö ü 'ka- ta, ü- -bho, 'ö pëga 'ö ü 'ka- ta, 'ü- -kan. 25 'Ö 'suö -yö n -kë. -A -wun 'gü 'a dho 'a ü bha 'wëüga bhë 'a- -bin 'sɛidhö. -Dhɛ -ga zö, ü bha pë bhë ɲga ɲnɛ.› 26 'Ö- -gɔmɛ -ya pö -a -dhë: ‹Yuökëmɛ yaa, ü 'fiasü, ü- =dɔa' ɲnɛ pë 'ö n 'ka- ta, a- -bho, 'ö pëga n 'ka- ta, 'a- -kan. 27 ɲDhɛ 'ö 'dhö, ü ɲdua' -mü -be kö ma 'wëü- bhë 'ü- -da 'wëü- -da -a 'gü -kɔ 'gü, kö n -yɛ 'zü -sü 'ka, ma gia- 'aan- -a bho mü kö -a ɲtruën -yaan kë -a -ta!› 28 'Ö- pö ö bha yuökëmɛ -nu -dhë: ‹'Sënng 'tama ɲkëng' do bhë -kaa 'kun -a -gɔ 'ka- nu mɛ 'ö 'sënng 'tama ɲkëng' 'sɔɔdhu 'dho -a -gɔ bhë -a -dhë. 29 Bhii mɛ 'oo mɛ 'ö pë 'dhoë- -gɔ, -wo -dho -a ɲtaɔ' nu -a -dhë, 'ö pë -yö -kë -a -gɔ ɲva, 'kɛɛ mɛ 'ö pë 'yaa- -gɔ, -a pë 'bhle 'tee 'yö- -gɔ, -wo -dho -a kun -a -gɔ. 30 ɲYa 'to yuökëmɛ 'ö- =truën gbɛ 'yaa -dhö ɲnɛ -a -bha 'ka, -kaa ɲzong' plaan -dhɛtiidhɛ 'gü! -Dhɛ bhë -a 'gü, 'yö dho ö 'sɔn -nu -bhö -a -bha, -yaan 'gbo -nu bɔ -a -bha.› »

-Zlan -bha zakanyi -kaanta

31 'Go mü 'zü 'ö Yesu -ya pö: «Yi 'ö ma 'a Mɛgbö 'ka 'a dho nuë -gludë 'ka, yië- -Zlan -bha bɔmɛ

-nu 'saadhö yi -dho nu. -A yi bhë -a 'ka a -dho -ya ma -gludëdhɛ kë 'gɔ -gbloo 'gü. 32 'Sɛgɔ 'saadhö 'gü -mɛ -nu -wo -dho dho wo 'kuë- n wö 'dhiö, 'a mɛ -nu zë 'gü do do 'ka ⌀nɛ -kɔ 'ö -tuëmaakëmɛ 'dho 'bhla -nu bho -na 'ka -bho -nu ziën bhë -a 'dhö. 33 A -dho 'bhla -nu bɔ n ⌀kwɛɛ- 'gü ⌀zian', 'a -bho -nu bɔ n kwaa- 'gü ⌀zian'.

34 ⌀Ya kë 'dhö, ma -gludëmɛ, a -dhoë pö mɛ -nu 'ö 'wo n ⌀kwɛɛ- 'gü ⌀zian' bhë -an -dhë: ‹-Ka nu, mɛ -nu 'ö n Dë ⌀ya 'dhuë- 'kpɔ ka -bha, 'ö -Zlan -bha -gludëdhɛ 'ö- -ya 'kpongtaadhɛ kë -yi züdɔyi 'ka bhë, -yö -ya ka -bha 'ka. 35 Bhii din -yö -kë n kë ⌀dhia, 'ö 'ka n gbaa -bhöpë 'ka. 'Yi mü -dhɔ -yö -kë n kë ⌀dhia, 'ö 'ka n gbaa 'yi 'ka. A -kë -nia 'ka, 'ö 'ka n -nia 'kun -së. 36 A -kë n 'kpaan 'ka, 'ö 'ka sɔ -da n -ma. 'Yua -yö -kë n kë ⌀dhia, 'ö 'ka ka -zo -kë n 'piö. A -kë -kanso 'gü, 'ö 'ka bhɔ n ⌀dhia.›

37 Mɛ kpengdhö -nu 'wo bhë -wo -dho -a pö n -dhë: ‹Yi Dëmɛ, yi ü -yö 'më kö din -yö ü kë -na, 'yi ü gbaa -bhöpë 'ka ɛ? 'Yi ü yö 'më kö 'yi mü -dhɔ -yö ü kë -na, 'yi ü gbaa 'yi 'ka ɛ? 38 Yi ü -yö 'më kö ü -nia 'ka, 'yi ü -nia kun -së -ɛ? Ü -kë ü 'kpaan 'ka 'më, 'yi sɔ -da ü -bha -ɛ? 39 Yi ü -yö 'yua 'gü 'më, 'ö 'yi ü yö -kanso 'gü 'më, 'yi -bhɔdhia -kë ü -gɔ -ɛ?› 40 ⌀Ya kë 'dhö, ma -gludëmɛ, a -dho -a pö -an -dhë: ‹A- -pö ka -dhë giagia 'ka: Në -së 'saadhö 'ö 'ka- -kë mɛ -nu 'ö 'waa -an ⌀bhlë -ya 'ö 'wo n dheglu 'ka -a mɛ do -dhë bhë, kö ma ⌀nɛ 'ö 'ka- -kë n -dhë.›

41 'Go mü 'zü, ma -gludëmɛ, a -dho -a pö mɛ -nu 'wo n ⌀kwaa- 'gü ⌀zian' bhë -an -dhë: ‹-Ka bhɔ n -dhë ⌀taa', mɛ 'ö -Zlan ⌀ya 'dhangga -ya ka -bha! -Ka 'dho ⌀toëpö 'siö 'ö ⌀glöötiaandhö -dhɛ 'ka 'ö -ya -sü 'ka dü waa- ö bha bɔmɛ -nu -an -dhë bhë -a 'gü! 42 Bhii din -yö -kë n kë ⌀dhia, kaa n gbaa -bhöpë 'ka, 'yi mü -dhɔ -yö n -kë, kaa n gbaa 'yi 'ka. 43 A -kë -nia 'ka, kaa n -nia 'kun, a -kë n 'kpaan 'ka, kaa sɔ -da n -ma. A -kë 'yua 'gü, a -kë -kanso 'gü, kaa bhɔ n ⌀dhia.›

44 -Wo -dhoë pö: ‹Yi Dëmɛ, yi ü -yö 'më kö din -yö ü kë -na, kö 'yi mü -dhɔ -yö ü kë -na, kö ü -nia 'ka, kö ü 'kpaan 'ka, kö ü 'yua 'gü, kö ü -kanso 'gü, 'ö yiëë nu ü -dhë -ɛ?›

45 ⌀Ya kë 'dhö, ma -gludëmɛ, a -dho -a -daa kë -an -gɔ ⌀nɛɛ: ‹A- -pö ka -dhë giagia 'ka: Në -nu 'ö kaa- kë mɛ -nu 'waa -an ⌀bhlë -ya ⌀nɛ -a mɛ do -dhë bhë, ma ⌀nɛ 'ö kaa- kë n -dhë.› 46 Mɛ -nu 'wo 'dhö bhë -wo -dho dho ⌀toëpö 'klobhɔdhɛ -bha. 'Ö mɛ kpengdhö -nu -wo dho 'pö ⌀toëpö -këdhösü -dhɛ -bha.»

26

Mɛ ⌀kɔɔnmɛ -nu -wo -dho Yesu -klu 'gü

(Maakö 14.1-2; Lukö 22.1-2; Zan 11.45-53)

1 ⌀Dhɛ Yesu ⌀ya yën 'wun -nu bhë -an ⌀blɛɛ' -sü -bha, 'ö- pö ö bha ⌀guë' -nu -dhë: 2 «Ka- =dɔa' ⌀nɛ, Paakö 'wlaan- -dho kë -dhɛkpaɔyi ⌀plɛ -bha, ma Mɛgbö, n dɔ -sü -mü mɛ -nu kwɛɛ kö -waan n dɔ -gaatalü -bha.»

3 ⌀Dhɛ ⌀ya kë 'dhö, slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- 'sɛgümɛ -nu mɛ ziizii -nu 'wo Zuifö 'ka, -wo -nu wo 'ko ⌀bhaa slabhomɛ ⌀va 'wo- -dhɛ Kaifö bhë -a -gɔ kɔɔ. 4 'Ö -an -wo -yö kpɔ 'kuë-, kö -waan Yesu 'kun -bin -blü 'waan- zë; 5 'wo- pö: «Kwa 'ka 'dho -a kun 'wlaan- kë -yi 'ka. ⌀Ya kë 'dhö, 'sɛgümɛ -nu -dho ⌀luu' 'wo nu kwa -gɔ.»

Dhebɔ do -yö pë 'yi 'tëë -sëëzë 'daawo Yesu -gɔ -ta

(Maakö 14.3-9; Zan 12.1-8)

6 Yesu -yö -kë Betani, Simɔ 'ö ⌀wee ⌀yua' -ya -kë -be bhë -a -gɔ kɔɔ. 7 'Ö dhebɔ do -yö ⌀yɔɔn -guö

-kpo 'lü 'ö pë 'yi 'tëë -sëëzë ɔnng' 'gbeezë -ya pa bhë -a 'ka -a -bha. Dhɛ Yesu 'dhö pë -bhö -na, 'yö- 'daawo -a -gɔa.

8 Dhɛ 'ö- -bha guë' -nu waa- yö, yaa dhi -an -dhë, 'wo- pö: «Në 'gü siö' -sü 'kpaan kun nɛ a? 9 Në 'yi 'tëë -sëëzë nɛ -wa 'dhɔɔ dɔ sɔnng' 'gbee- 'ka -bezë, 'ö- 'wëü- -nu bhë 'wo- nu 'fɛɛmɛ -nu -dhë kö 'yaa -së -a!»

10 Bhii dhɛ -kë nɛ Yesu -yö 'wun 'wo -kë -a blɛɛ' dhia bhë -a -ma bhë, 'yö- pö -an -dhë: «-Më -kë 'ö dhebɔ nɛ 'ka- =kɔɔ' yɛɛ ɛ? Në 'ö- -kë n -dhë bhë yö -së. 11 Bhii 'fɛɛmɛ -nu -wo -dho kë ka 'piö zö -kplawo, 'kɛɛ ma -zë n 'ka 'dho to ka 'piö zö. 12 Dhebɔ nɛ -yö në 'yi 'tëë -sëëzë nɛ -a -lo n -ma n glöö baa' -në 'ka. 13 A- -pö ka -dhë giagia 'ka: -Dhɛ 'saadhö 'wo 'dhoë- 'wuntaɔsë blɛɛ' -a -bha 'kpongtaadhɛ 'ö nɛ -a 'gü, në 'ö dhebɔ nɛ 'ö- -kë bhë -wo -dho -a blɛɛ'-, 'ö -an -zo -yö -büö -a -wun 'ka.»

Zuda -ya 'piö 'yö Yesu dɔ slabhomɛ -gɔmɛ -nu kwɛɛ

(Maakö 14.10-11; Lukö 22.3-6)

14 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö guë' -nu 'gɔɔ- do ö ga plɛ 'wo bhë -a mɛ do 'wo- -dhɛ Zuda Ikaliɔtö bhë, 'yö dho 'ö yö slabhomɛ -gɔmɛ -nu -bha, 15 'ö- pö -an -dhë: «'Ma Yesu dɔ ka kwɛɛ sia, -më 'ka dhoë- nu n -dhë -ɛ?» 'Ö 'wo 'wëü- 'puu 'tama 'gɔɔ- -yaaga dhong, 'wo- nu -a -dhë. 16 'Ö sü yi bhë -a -bha, Zuda -yö -kë -a mɛɛ' dhia kö 'yaan- Yesu dɔ -an kwɛɛ.

Yesu waa- ö bha guë' -nu -wo Paakö 'wlaan- -në -bhö wo 'kuë-

(Maakö 14.12-21; Lukö 22.7-14, 21-23; Zan 13.21-30)

17 'Dhɔɔgɔ 'ö 'wo 'bluu- 'ö- =bhɛɛpë 'yaa- 'piö, 'wo- -bhö -na -a 'ka bhë, -a -dhɛkpaɔyi -blɛɛzë 'ka, 'yö guë' -nu 'wo Yesu dhɛɛ' -kpɔ, 'wo- pö -a -dhë: «-Dhɛ -mlë 'ü- 'piö kö 'yi ü bha Paakö 'wlaan- -bhöpë kë -a -bha -ɛ?»

18 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë -wo 'dho plöö; ya kë nɛ wa -da plöö -wo yö gɔɔndë do -bha; -wa dhɛɛ' kpɔ woë' nɛɛ: «Yi -gɔmɛ -ya -pö ö -bha 'lɛlɛ ya yö klöö'; 'kɛɛ -dhɛ 'ö ü -gɔ kɔɔ nɛ 'ö waa- ö -bha guë' -nu 'wo dho Paakö 'wlaan- -në -bhö -a -bha.»

19 'Ö guë' -nu -wa -kë nɛ -kɔ 'ö Yesu -ya pöë -an -dhë bhë -a 'dhö. 'Wo dho 'wo Paakö -bhöpë -yuö -kë 'kɔ bhë -a 'gü.

20 Dhɛ 'yiniadhɛ ya dɔ, Yesu waa- ö bha guë' -nu 'gɔɔ- do ö ga plɛ 'wo bhë -wo -dho në -bhö -a -ta gba 'dhiö. 21 -Wo -kë në -bhö dhia, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «A- -pö ka -dhë giagia 'ka: Mɛ do -yö ka ziën, yö nɛ 'ö dho n dɔ n yaagümɛ -nu kwɛɛ.»

22 -A -bha guë' -nu wöödhɛ -yö -siö gbaɔnsü, 'wo yö -a dhɛɛ' 'kpɔ -sü -bha do do 'ka nɛɛ: «N Dëmɛ, ma -mü -a?»

23 'Ö Yesu -ya pö: «Mɛ 'yö ö bha bluu'- -sɔ n 'piö në -bhö -a 'gü 'tia- 'gü nɛ yö -mü. 24 Ma Mɛgbö, a -dho ga nɛ -kɔ 'ö në 'ö bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü n -wun 'gü 'ö- 'ka- 'dhö. 'Kɛɛ -më 'yena -wun 'yö nɛ gɔɔn- 'ö 'dhoë- ma Mɛgbö n dɔ n yaagümɛ -nu kwɛɛ bhë -a -bha 'ka! Gɔɔn- 'ö 'dhö yaa bhɔ -bezë, kö yö -së -a -bha 'ka!»

25 Zuda 'ö dho -a dɔ ö yaagümɛ -nu kwɛɛ bhë, 'ö- pö: «N -Gɔmɛ, ma -mü -a?» 'Ö Yesu -ya pö: «Ü- -kpɔ ü -de 'yaan.»

-Bhöpë 'slööslö

(Maakö 14.22-26; Lukö 22.15-20; 1 Kolɛntö 11.23-25)

26 -Wo -kë në -bhö dhia, 'ö Yesu -yö bluu'- -sü; dhɛ 'ö ya -Zlan zuö pö -a -ta, 'yö- =kaan, 'ö- nu ö bha guë' -nu -dhë -a pö -sü 'ka nɛɛ: «-Kaa 'sü, 'ka- -bhö, -a mɛ nɛ tɔɔ n bun.»

27 'Ö -drɔɔn -kɔɔ do sü; ŋdhɛ ŋya -Zlan zuö pö -a -ta, 'yö- nu -an -dhë -a pö -sü 'ka ŋnɛɛ: «Ka 'plɛ -kaa mü! 28 Bhii -a mɛ ŋnɛ tɔɔ n fɛi. Fɛi bhë ŋnɛ 'ö -Zlan -bha -dhi 'kuë- gën 'ka. Yö ŋnɛ 'ö -lo -ziö mɛdhɛvadhɛ -bha ŋsɔɔn yaa -ta -pë 'ka. 29 A- -pö ka -dhë: N 'ka -dho -drɔɔn mü ka 'piö gbɔ, 'ö dho 'ö yöë -drɔɔn -dëü gbɛ 'a dho -a mü ka 'piö n Dë -bha -gludëdhɛ -pö 'gü bhë -a yi -bha.»

30 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'wo 'wlaan- -ta 'tan -nu bho, 'wo dho Olivie -tɔn tuö.

Piɛɛ -bha ŋkploo ö- wo Yesu 'ka
(Maakö 14.27-31; Lukö 22.31-34; Zan 13.36-38)

31 'Ö Yesu -ya pö ö bha ŋguë' -nu -dhë: «Gbeng -yi gia- =nɛ -a 'gü, ka 'plɛ ka -dho n to 'ka -ziö, bhii pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *A -dho 'bhla -maakëmɛ zë, 'ö 'bhla -tuë -nu -wo -pɛn -dhɛ 'saadhö -a 'gü.* 32 'Kɛɛ 'ma 'go ga 'gü, a -dho dho ka 'dhiö Galile -sɛ 'gü.»

33 'Ö Piɛɛ -ya pö: «'Kö -kë ŋnɛ mɛ 'plɛ -wo ü -to, ma -zë, n 'ka 'dho ü to 'gbɛɛdhö.»

34 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «A- -pö ü -dhë giagia 'ka: Gbeng -yi gia- 'ö ŋnɛ -a 'gü, -a kë -sü 'ka kö -tɔ gɔn -yaan 'we, ü -dho -a pö -gwaa -yaaga -zë ŋnɛ 'bhaa n dɔ.»

35 'Ö Piɛɛ -ya pö: «'Kö -kë ŋnɛ ko zë -wun -mü 'dhee, n 'ka 'dho -a pö 'gbɛɛdhö 'maa ü dɔ!» 'Ö pë do bhë mɛ 'wo to 'wo- pö 'pö.

Yesu -bha ŋbhɛa' 'ö- wo Zesemane
(Maakö 14.32-42; Lukö 22.39-46)

36 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, Yesu waa- ö bha ŋguë' -nu 'wo -lo -dhɛ do 'wo- -dhɛ Zesemane bhë -a -bha, 'ö- pö -an -dhë: «-Ka ŋyaannu zö, kö 'a 'dho -de ŋbhɛa' ŋdhia!» 37 Piɛɛ 'dhö, Zebede gbö -nu ŋplɛ 'dhö, 'yö -an sü ö 'piö. 'Yö -wɛɛ -yö -kpɔ -a -ta. 38 'Ö- pö -an -dhë: «N ŋzuö' ŋya pa ga -sü 'yena bhë -a 'ka. -Ka 'to zö, 'kwa -ya kwa 'yaan!»

39 ŋDhɛ 'ö bhɔ -an -dhë ŋtaa' 'bhe 'ka, 'ö ö -gɔ -gblü 'sɛi 'ö ŋbhɛa ö -wo -ta ŋnɛɛ: «N Dë, -a këdhɛ ŋya kë -dhö, 'yi 'güüzë 'ö ŋnɛ, -a bhɔ n -dhë ŋtaa'! Kë- wo 'dhö 'püë- wo bhë n 'ka- pö, ma 'pö n 'yi ŋkaan -dhë -wun, 'kɛɛ bhi -zë, ü 'yi ŋkaan -dhë -wun -yö kë.»

40 'Ö -yɛ ö 'zü 'ö nu ö bha ŋguë' -nu -yaaga bhë -an 'piö, 'ö -an yö kö -wo yiö, 'ö- pö Piɛɛ -dhë: «'E! Kaa -ya ka 'yaan n 'piö 'lɛlɛ do gia- 'ka a? 41 -Ka -ya ka 'yaan, 'ka ŋbhɛa'-, kö ŋkun 'ö 'ka dho -püö 'güdandhe 'gü, a- =tɛi' -dɔ ŋnɛ ka- 'piö 'ka -ya ka 'yaan, kë- wo 'ö ŋfaan' 'yaa bun -gɔ bhë yö -mü.»

42 'Ö bhɔ -an -dhë ŋtaa' -gwaa kë ŋplɛ -naa wo, 'ö ŋbhɛa -wo 'ö ŋnɛ -a 'ka: «N Dë, 'ö ŋya kë ŋnɛ 'yi 'güüzë -kɔɔ 'ö ŋnɛ yaa 'dho bhɔ n -dhë ŋtaa', kö ü 'yi ŋkaan -dhë -wun -yö kë!» 43 'Ö nu ö bha ŋguë' -nu 'piö, 'yö -an yö kö ŋwa yi zë 'zü, bhii 'ö tɔɔ yi -yö -kë -an 'yënngdhö.

44 'Ö Yesu -yö go -an 'piö 'zü, 'yö dho ŋbhɛa' ŋdhia -gwaa -yaaga -naa wo, -wo do bhë -a 'ka. 45 'Ö nu ö bha ŋguë' -nu 'piö, 'ö- pö -an -dhë: «Ka yi zë -na -kplawo ŋa? Ka ka 'tɛɛ -nu pa -na -a? -Ka -dhɛ -ga: 'Lɛlɛ ŋya -lo kö ma Mɛgbö 'aan- dɔ ŋsɔɔnyaamɛ -nu kwɛɛ. 46 -Ka ŋluu'- 'kwa 'dho! Gɔɔn- 'yö dho n 'dhɔɔ dɔ bhë, ŋya -lo zö 'saadhö!»

Yesu 'kun -sü
(Maakö 14.43-50; Lukö 22.47-53; Zan 18.3-12)

47 Yesu -yö -to 'wun ŋblɛɛ' ŋdhia, 'ö- -bha ŋguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga ŋplɛ 'wo bhë -a mɛ do 'ö Zuda 'ka bhë, waa- mɛ -gbaa ŋva 'ö -blaan -nu, 'lü 'klu -nu 'dhö -an -gɔ, -wo -kë -a 'piö 'wo nu. Mɛ -nu 'wo nu bhë, slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- Zuifö mɛ ziizii -nu ŋnɛ 'wo -an bɔ.

48 Zuda 'ö Yesu dɔ ö yaagümɛ -nu kwɛɛ bhë, -yö ⁿduakëpë 'wo dho Yesu kun -a -bha -a -zɔn mɛ -gbaa ⁿva bhë -an -dhë ⁿnɛɛ: «Mɛ 'a 'dhoë- -a 'kpeng mü bhë 'ö tɔɔ mɛ 'ka- 'piö bhë kö -kaa 'kun!» 49 'Yö Zuda -yö ⁿyɔɔn Yesu -bha 'ö- pö: «'Bha ⁿbüee, n -Gɔmɛ!»

'Ö to mü 'ö- 'kpeng mü. 50 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «N 'bhamɛ, pë 'ü nu kö 'üën- -a kë bhë, -bhö -a kë!»

ⁿDhɛ ⁿya kë 'dhö, mɛ -nu 'wo bhë 'wo ⁿyɔɔn Yesu -bha, 'ö 'wo-kun.

51 'Yö mɛ -nu 'wo -kë Yesu 'piö bhë -a mɛ do -yö ö -bha -blaan -gan -kloo 'gü, 'ö slabhomɛ -nu -gɔmɛ -bha yuökëmɛ zaa ö 'tonëga -bha, 'ö- 'klu -kan. 52 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Bhö ü bha -blaan -da -kloo 'gü, mɛ 'saadhö 'wo -blaan 'sü -na bhë, -wo -dho to -blaan ⁿkwaa'. 53 'Bhaa- dɔa ⁿnɛ a -mɔ -a -bha 'a--dhɛ n Dë -gɔ kö -yö nu n -dhë, kö -dhɛ do ⁿnɛ -a 'gü 'yö ö bha bɔmɛ -nu 'wo -ziö -vuu 'gɔɔ- 'slaplɛ ö ga ⁿplɛ -ta bɔ n -dhë -a? 54 'Kɛɛ ⁿya kë 'dhö -bezë, pë 'ö ⁿbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhiö -dho -mɔ 'kuë -kɔklë ⁿɛ? Bhii -yö ⁿbɛɛn' -sü 'ka ⁿnɛ pë -nu 'wo bhë -wo -dho kë ⁿnɛ -kɔ ⁿnɛ -a 'dhö.»

55 ⁿDhɛ ⁿya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö mɛ -gbaa -nu 'wo bhë -an -dhë: «-Më -kë 'ka nu n 'kun ⁿdhia -blaan -nu, 'lü 'klu -nu -an 'ka ⁿnɛ ⁿdhɛ 'wo- pö -a -bha 'kpa pëyaakëmɛ -mü n 'ka -a 'dhö e? Yi 'saadhö 'ka, a -kë ⁿyaannu -sü 'ka ka 'piö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü mɛ -nu ⁿdaan' -sü 'ka, 'ö kaa n 'kun. 56 'Kɛɛ pë -nu 'wo bhë 'saadhö, -wo -kë kö pë 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wa ⁿblɛɛ 'ö ⁿbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë, -a 'dhiö -yaan -mɔ 'kuë.»

ⁿDhɛ ⁿya kë 'dhö, 'ö- -bha ⁿguë' -nu 'plɛ -wo ⁿduë 'wo -kan -a -zü 'kuë-.

Yesu -bha -dho zakanmɛ ⁿva 'dhiö -sü

(Maakö 14.53-65; Lukö 22.54-55, 63-71; Zan 18.13-14, 19-24)

57 Mɛ -nu bhë ⁿdhɛ 'wo Yesu kun, -wo -nu -a 'ka Kaifö 'ö -kë slabhomɛ -nu -gɔmɛ ⁿva 'ka bhë -a 'dhiö. -Dhɛ bhë -a 'gü, Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu waa- -an -bha mɛ ziizii -nu -wo -kë wo 'kuë- mü. 58 Piɛɛ -yö -ziö Yesu 'piö, -gɛntozlöödhe 'ka, 'ö nu 'ö ⁿdaa' slabhomɛ -nu -gɔmɛ ⁿva -gɔ 'kwɛandhö, 'ö waa- 'yan -to 'kɔ -bha -mɛ -nu -wo ⁿyaannu mü, kö -kɔ 'ö 'wun bhë 'ö dho yën -a 'ka, 'yaan- -a dɔ.

59 Slabhomɛ -nu -gɔmɛ 'wo zakanmɛ ⁿvava 'ka bhë waa- zakanmɛ ⁿvava 'wo to, -wo ⁿsua -wun 'wo dho -a dɔ -a -bha kö -yaan kë 'wun -dɔadhe 'ka -waan -za -lo -a tuö -yaan kë -a zë -gɛn 'ka bhë, -wo -kë -a ⁿmɛɛ' ⁿdhia. 60 -Wo -bɔ mü 'dhö do do 'ka wo -bha ⁿsua -wun ⁿblɛɛ' -sü 'ka, 'ö -an -wo yaa 'ö 'ko 'sü. 'Ö mɛ -kaanta ⁿplɛ -wo nu 61 'wo- pö: «Gɔɔn- 'ö ⁿnɛ -ya pö -yö -dho -Zlan -gba -a 'gü -kɔ ⁿwüü'-, 'ö--dhɛkpaɔyi -yaaga 'ka 'ö- gbɛ dɔ.» 62 'Ö slabhomɛ -nu -gɔmɛ ⁿva 'yö ⁿluu, 'ö- pö Yesu -dhë: «'Wun 'ö mɛ -nu ⁿnɛ 'wo- =blɛɛ' -na ü -gɔ bhë, ü 'ka 'dho -a gbɛ -daa kë ⁿa?»

63 'Kɛɛ Yesu yaa -daa kë -a -gɔ. 'Ö slabhomɛ -gɔmɛ ⁿva -ya pö -a -dhë 'zü: «-Zlan 'ö 'bhee- -a 'tɔ 'ka, a- -dhɛ ü -gɔ kö 'ö ⁿya kë ⁿnɛ -a Gbö, -a -bha -Yamɛ -mü ü 'ka 'ü-=blɛɛ'- yi -dhë -wo -bhö -sü 'ka!»

64 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö-pö: «ⁿIi-, yö gia- 'ü- =blɛɛ bhë, 'kɛɛ a- -blɛɛ ka -dhë: 'Ö sü ⁿdɛɛ -bha zlöö, ka -dho ma Mɛgbö n yö kö 'a -ya -sü 'ka -Zlan 'piigbeezë -bha -yadhɛ ⁿbhlëzë -bha. Ka -dho n yö 'zü dha kpö -nu 'gü kö a nu -na.»

65 ⁿDhɛ ⁿya kë 'dhö, slabhomɛ ⁿva -yö ö -bha gblang -blë -naazuëdhe 'ka 'ö- pö: «-Më 'kwa

-yaa -gɔ -ɛ? ŋYa 'si bho -Zlan -gɔ! Kwa -bha -wun 'yaa -tɔmɔ -bha gbɔ, 'wun 'ö 'go -na -a ŋblɛɛ' ŋdhia -Zlan 'ka bhë, ka- -ma. 66 Ka -bha -zotadhe tɔɔ -më -ɛ?» 'Wo- -daa -kë 'wo- pö: «ŋEe-, -a zë -sü -ya -ma -kun!»

67 'Wo wo 'dhee -nu -suö -a wöödhö, 'wo- -ma -kɔ kpö 'ka kö mɛ 'bhaa -nu -wa 'to -ma -na -a pö -sü 'ka ŋnɛɛ: 68 «-Zlan -bha -Yamɛ, mɛ 'ö ü -ma bhë, -a 'tɔ pö yi -dhë!» (Bhii ŋdhɛ kë -na 'dhö kö ŋwa sɔ -klu -a woë-.)

Piɛɛ -bha -kploo Yesu -wun 'ka -sü

(Maakö 14.66-72; Lukö 22.56-62; Zan 18.15-18, 25-27)

69 Piɛɛ -yö -kë -ya -sü 'ka plaan 'kwɛandhɛ bhë -a 'yasa 'gü -dhɛ -bha, 'ö slabhomɛ -gɔmɛ -bha yuökëdhe do -yö ŋyɔɔn Piɛɛ -bha 'ö- pö: «Bhi -de 'pö, ü -kë Yesu 'ö go Galile bhë -a 'piö!»

70 'Ö Piɛɛ -yö ŋkploo Yesu -wun 'ka mɛ 'plɛ wö 'dhiö mü 'ö- pö: «Pë 'ü- 'piö kö 'ü- =blɛɛ'- bhë 'maa- dɔ!»

71 ŋDhɛ -kë 'dhö 'ö Piɛɛ -yö dho -yö plaan -zian 'ka, 'ö -ko 'zü 'ö yuö kë 'në dhe do 'bhaa -ya yö 'ö- pö mɛ -nu 'wo kë mü -an -dhë: «Mɛ ŋnɛ -yö -kë Yesu, Nazalɛtë mi bhë -a 'piö!»

72 'Ö Piɛɛ -yö ŋkploo 'zü -dëüwo 'ö- pö: «A- -blɛɛ -Zlan -dhë ŋnɛ, gɔɔn- 'ö bhë 'maa- dɔ!»

73 ŋDhɛ 'töng pë 'tee ŋya ziö, mɛ -nu 'wo -kë mü, 'wo ŋyɔɔn Piɛɛ -bha, 'wo- pö -a -dhë: «Giagia 'ka, mɛ -nu 'wo bhë ü -an mɛ do 'ka, bhii ü 'wun ŋblɛɛ' -wo -yö ü 'godhɛ -zɔn yi -dhë.»

74 ŋDhɛ -kë 'dhö, 'ö Piɛɛ -yö yö -wo -bhokuëdhe kë -sü -bha ŋnɛɛ: «ŋYa kë ŋsua 'ka, -Zlan -yö n 'klo bhɔ! A- -blɛɛ -Zlan -dhë ŋnɛ, gɔɔn- bhë 'maa- dɔ!» -Dhɛ bhë 'ö to -a -bha 'ö -tɔgɔn -yö -we. 75 'Ö Piɛɛ -zo -yö -büö, -wo 'ö Yesu -ya pö -a -dhë bhë -a 'ka ŋnɛɛ: «-A kë -yi 'ka, -tɔgɔn -yaan 'we, ü -dho ŋkploo n -wun 'ka -gwaa -yaagazë ŋnɛ, 'bhaa n dɔ.» 'Ö yö plaan 'ö 'gbo bɔ 'yenazë 'ka.

27

'Dho 'wo- wo Yesu 'ka Pilatö 'dhiö waa- Zuda -bha ga -kɔ

(Maakö 15.1; Lukö 23.1-2; Zan 18.28-32)

1 -Dhiadhiö tii 'gü, slabhomɛ -gɔmɛ -nu 'töüdhö waa- Zuifö mɛ ziizii -nu -wo -kpɔ wo 'kuë- kö 'waan- Yesu zë. 2 'Wo- -lö 'wo dhoë 'wo- dɔ 'sɛ ŋkɔɔnmɛ Pilatö kwɛɛ.

3 ŋDhɛ Zuda 'ö Yesu 'dhɔɔ dɔ bhë ŋyaa- yö ŋnɛ ŋwa za -lo Yesu tuö, 'ö- =zuö' -yö za dɔ -a -bha, 'ö -yɛ ö 'zü, 'ö dho 'wëü- 'puu ga 'gɔɔ- -yaaga bhë -a 'ka slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- mɛ ziizii -nu -an ŋdhia, 4 'yö- pö -an -dhë: «ŋSɔɔn yaa 'a- -kë mɛ yaa 'wun yaa kë bhë, 'a- dɔ ka kwɛɛ 'kaan- -a zë bhë -a 'ka.» 'Kɛɛ -wa -pö -a -dhë: «Yi -bha 'wun gbɛ 'yaa- 'gü, bhi ŋnɛ 'ö ü bha 'wun 'dhö -mü!»

5 'Ö Zuda -yö 'wëü- bhë 'yö- -pɛn sia- -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü mü, 'ö -ziö 'ö dho, 'yö ö -de dun 'lü -bha.

6 'Ö slabhomɛ -gɔmɛ -nu -wo 'wëüga bhë -a sü 'wo- pö: «Kwa -bha tɔng -ya -pö kö ŋkun 'kwaa fɛi ŋsɔnng' -da ŋgbëü 'ö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü bhë -a 'gü. Bhii 'ö tɔɔ mɛ 'wo- zë -a ŋsɔnng' -mü.»

7 ŋDhɛ 'ö -an -wo ŋya 'kpɔ -a -bha, 'wëüga bhë 'wo gbɔdɔmɛ -bha ŋbhlöödhɛ dhɔ -a 'ka, 'ö -kë -nia -nu mɛ ŋwa ga -an -bindhɛ 'ka. 8 -A -wun 'gü ŋdɛɛ ŋnɛ -a 'gü, -wo ŋtun -dhɛ bhë -a -dhɛ «mɛ fɛi -dhɛ». 9 -Kɔ 'ö ŋkaa' 'ö -wo 'ö -Zlan -wodhiölomɛ Zelemi -ya pö 'kpa 'ö- 'dhiö -yö -mɔ -a 'ka 'kuë 'ö bhë. Bhii -ya -pö: *-Wo 'wëü- 'puu 'gɔɔ- -yaaga 'ö -kë 'wëü- 'ö Izlaɛlö -mɛ -nu -wo -kpɔ 'kuë- do kö -waan dhɔa bhë -wa -sü,* 10 *'wo gbɔdɔmɛ -bha ŋbhlöödhɛ dhɔ -a 'ka ŋnɛ -kɔ 'ö kwa Dëmɛ -Zlan -ya ŋblɛɛ -a 'ka bhë -a 'dhö.*

Pilatö -bha Yesu ɖhɛɛ' 'kpɔ -sü
(Maakö 15.2-5; Lukö 23.3-5; Zan 18.33-38)

11 Yesu -yö -dho 'sɛ ɖkɔɔnmɛ Pilatö 'dhiö, 'yö- =dhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «Zuifö -nu -bha -gludë -mü ü 'ka a?» 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Ü- =blɛɛ bhë.»
12 Go mü ɖdhɛ 'ö slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- mɛ ziizii -nu 'dho 'wun dɔ -na -a -bha, yaa- -daa kë gbɔ. 13 'Ö Pilatö -ya pö -a -dhë: «'Wun -nu 'wo- dɔ -na ü -bha ɖnɛ, 'bhaa- ma ɖa?»
14 'Kɛɛ Yesu yaa- -daa do gbɛ 'sü -a 'gü, yaa- kë -a -gɔ. -A -wun 'gü 'tetundhe ɖva -yö -da 'sɛ ɖkɔɔnmɛ Pilatö 'gü.

Yesu -bha -da 'klobhɔdhe 'gü -kɔ
(Maakö 15.6-15; Lukö 23.13-25; Zan 18.39–19.16)

15 Paakö 'wlaan- 'saadhö -a 'ka, 'sɛ ɖkɔɔnmɛ Pilatö -yö mɛ 'ö 'sɛgümɛ -nu 'dho -a 'piö, -a -bho -kanso 'gü -an -dhë. 16 Gɔɔn- do 'ö mɛ 'plɛ -wa dɔ 'wo- -dhɛ Balaba, -yö -kë -kanso 'gü mü. 17 'Ö Pilatö -ya pö mɛ -nu 'wo nu wo 'ko ɖbhaa -a wö 'dhiö mü bhë -an -dhë: «Dö 'ka- 'piö kö 'a- bho mü ɖi? Balaba 'iin Yesu 'wo- -dhɛ Klito bhë e?» 18 Bhii -ya ɖdɔa' ɖnɛ -wo Yesu -dɔ ö kwɛɛ ɖdruɛi 'ö -da -an 'gü bhë -a -wun 'gü.
19 Pilatö -yö -kë zadɔkɔ 'gü, 'ö- -bha dhebɔ -yö mɛ -bɔ -a -dhë 'ö- pö: «Kö ɖkun 'ü pë gbɛ -kë gɔɔn- 'ö 'wun yaa gbɛ 'yaa- -bha bhë -a 'ka! Bhii yiö ɖzian' ɖdɛɛ, n ɖsëë'- -yö -bho -a -wun 'gü ɖduö.»
20 'Kɛɛ slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- mɛ ziizii -wo -gban mɛ -gbaa -nu 'wo bhë -an -bha, kö -wo Balaba bho mü, kö -wo Yesu -zë zë. 21 'Ö Pilatö -yö -an ɖdhɛɛ' kpɔ 'zü 'ö- pö: «Mɛ ɖplɛ 'wo bhë, -a dözë 'ka- 'piö kö 'a- bho mü ɖi?» 'Ö 'wo- pö: «Balaba ɖnɛ 'yi- 'piö!» 22 'Ö Pilatö -yö -an ɖdhɛɛ' kpɔ ɖnɛɛ: «Kö 'a -më kë Yesu 'ö- 'tɔ -yö -kë Klito 'ka bhë -a 'ka ɛ?»
'Ö -an 'plɛ -wa -pö: «-A dɔ -gaatalü -bha!»
23 'Ö Pilatö -ya pö: «-Më -wun yaa 'ö gɔɔn- =nɛ 'ö- -kë -ɛ?»
'Kɛɛ -wo -yö ɖgblaa 'gbla -sü 'gü wo ɖfaan' 'plɛ 'ka ɖnɛɛ: «-Bhö -a dɔ -gaatalü -bha!»
24 ɖDhɛ 'ö Pilatö ɖyaa- yö ɖnɛ ö -wo 'yaa -mɔ -na, 'kɛɛ -an -wo 'dho -na 'dhiö -kplawo, 'ö 'yi sü 'yö ö -kɔ -zlu, mɛ -gbaa -nu 'plɛ wö 'dhiö mü, 'ö- pö: «N -kɔ 'yaa gɔɔn- 'ö kpengdhö ɖnɛ -a zë -sü -wun 'gü, -a mɛ bhë ka -bha 'wun -mü!»
25 'Ö mɛ -gbaa -nu 'wo bhë 'wo- pö: «-A fɛi -wun -yö -lo yi -nu, yië- yi -bha 'në -nu, yi tuö!»
26 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö Pilatö -yö Balaba bho -kanso 'gü 'sɛgümɛ -nu -dhë, 'ö Yesu nu 'dhasi -nu -dhë, 'wo- -ma. 'Go mü, 'ö- dɔ -an kwɛɛ kö 'waan- -a dɔ -gaatalü -bha.

'Dhasi -nu -wo duö 'luu -sü Yesu -bha
(Maakö 15.16-20; Zan 19.2-3)

27 'Dhasi -nu -wo -dho Yesu 'ka Pilatö -gɔ kɔɔ, 'ö 'dhasi -nu mɛ 'wo to 'ö -an 'plɛ -wo nu wo 'ko ɖbhaa mü. 28 'Wo Yesu -bha sɔ -nu bho -a -bha, 'wo gblang nuɛazë do -da -a -bha, 29 'wo 'ginng -gbloo ɖgblaa' do -kë, 'wo- -kë -a -bha 'gɔ ɖgblaa' 'ka, 'wo- -ya -a tuö, 'ö 'wo 'lünë do dɔ -a ɖkwɛɛ- 'gü -kɔ 'gü. 'Go mü, 'wo -lo wo kpɔn 'gü -a 'dhiö duö 'luu -sü -a -bha -sü 'ka, 'wo- pö: «Zuifö -nu -bha -gludë, 'bha ɖbüee!»
30 'Wo wo 'dhee bho -a -bha, 'ö 'wo 'lü 'wo- dɔ -a kwɛɛ bhë, 'wo- kun -a -gɔ, 'wo- =maa' -a -gɔ -bha.
31 ɖDhɛ 'ö ɖwa yën duö 'luu 'sü -sü -bha -a 'ka, 'ö gblang bhë 'wo- bho -a -bha, 'wo- -bha sɔ -nu -da -a -bha; 'wo dho -a 'ka kö -waan dɔ -gaatalü -bha.

Yesu -bha -dɔ -gaatalü -bha -sü
(Maakö 15.21-32; Lukö 22.26-43; Zan 19.17-27)

32 ɖDhɛ 'wo 'dho -na, 'ö 'wo -kpën gɔɔn- do 'ö go Silɛnë, 'wo-

-dhɛ Simɔ -a -bha, 'wo- 'gbee- -ta bho kö -yö Yesu -bha -gaatalü bun. 33 'Wo dho 'wo -lo -dhɛ do 'bhaa 'wo- -dhɛ «Gɔɔgota» -a -bha, -a -gɛn 'ö tɔɔ «mɛ -gɔ -klëë -lo -dhɛ».

34 -Dhɛ bhë -a 'gü, 'wo -drɔɔn 'wo pë 'këü 'yi 'güüzë ◌kaan -a 'ka bhë 'wo- nu -a -dhë. ◌Dhɛ 'ö ◌yaa- dan, yaa 'we -a -bha gbɔ kö -ya mü. 35 'Wo- dɔ -gaatalü -bha ◌taan -nu -gban -a -gɛn waa- -a -kɔ -nu -an -ta -sü 'ka. 'Go mü 'wo- -bha sɔ -nu -glu wo 'ko 'ka 'töü- -bhö -sü 'ka, 36 'wo -ya mü, wo 'yan -to -a -bha -sü 'ka. 37 -A -gɔ -ta dhuö pë 'ö- zë -gɛn 'ka, 'wo- -ya mü 'ö tɔɔ: «Mɛ ◌nɛ 'ö tɔɔ Yesu 'ö Zuifö -nu -bha -gludë 'ka.» 38 -Wo ◌kwaan -gludamɛ -nu ◌plɛ -dɔ -gaatalü -bha Yesu 'pian 'piö mü; -a mɛ do -yö -kë -a ◌kwɛɛ- 'gü, 'ö- mɛ do -yö -kë -a ◌kwaa- 'gü.

39 Mɛ -nu 'wo -kë ziö ◌dhia mü, -wo wo -gɔ zë 'gü 'si -nu -bho Yesu -gɔ -sü 'ka. 40 -Wo -kë -a pö ◌dhia -a -dhë: «Bhi 'ü- -kë kö 'üën- -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'wü, kö -dhɛkpaɔyi -yaaga 'piö 'üën- -a gbɛ dɔ bhë, -bhö ü -de dha; 'ö 'go mü, ◌ya kë ◌nɛ -Zlan Gbö -mü ü 'ka, -bhö 'go -gaatalü -bha 'ü yö sia- 'sa!»

41 -Kɔ do bhë -a 'ka slabhomɛ -gɔmɛ ◌vava -nu, Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu waa- mɛ ziizii -nu, 'wo yö duö 'luu -sü -a 'ka -sü 'gü 'pö, -a pö -sü 'ka ◌nɛɛ: 42 «Mɛ -nu dha 'yö- wo, 'kɛɛ 'yaa -mɔ -a -bha kö -yö ö -de dha! 'Ö ◌ya kë ◌nɛ Izlaɛlö -bha -gludë -mü -a 'ka, kö -yö ö -de bho -gaatalü -bha kö 'yiën- -a -wo -dhɛ 'wun giagia. 43 -Yö ö -zo yö -Zlan -bha 'ö- pö: ‹A -Zlan Gbö 'ka›; ◌dhɛ 'ö 'dhö, -kwa -a -ga kö -a -dhɔ -dho -Zlan kë, 'yö- dha 'sabla kɔ.»

44 'Ö ◌kwaan -gludamɛ -nu 'wo -kë -gaatalü -bha -a 'piö mü bhë, 'wo 'si -nu -bho -a -gɔ ◌nɛ -kɔ do bhë -a 'dhö 'pö.

Yesu -bha ga -sü
(Maakö 15.33-41; Lukö 23.44-49; Zan 19.28-30)

45 ◌Dhɛ 'kwa dɔ lënngü, 'ö -dhɛ -yö -trö 'sɛ -dhɛ 'saadhö -ta, 'ö dho 'ö yöë 'wɔ 'yɛ -lan -bha. 46 ◌Dhɛ 'kwa dɔ 'wɔ 'yɛ -lan 'ka, 'ö Yesu -yö -gbla -wo 'gbee- 'ka ◌nɛɛ: «Eli, Eli, lema sabasötani!» (-A -gɛn 'ö tɔɔ «n -ma -Zlan, n -ma -Zlan, -më 'yö -kë 'ü ü ◌kwaa n -wun -zü -i?»)

47 Mɛ -nu 'wo -kë mü, -a mɛ do do -nu -wa -wo -ma, 'ö 'wo- pö: «-Yö Eli ◌dhɔɔ kë -na!»

48 'Ö mɛ do -yö go -an 'gü -bla 'ka, 'yö dho 'yö ◌fuu'- sü, 'ö- zë -drɔɔn 'yi ◌gliisü 'ka, 'yö- -ya 'lünë 'dhiö, 'yö- =yɔɔn Yesu 'dhi 'sɔɔ kö -yaan -a mü. 49 'Kɛɛ -an mɛ 'wo to -wa pö: «-Bhö dɔ, 'ö ◌ya kë ◌nɛ Eli -dho nu 'ö- dha kö 'kwaan- -a yö.»

50 'Ö Yesu -gbla -dëüwo 'gbee- 'ka 'ö ga.

51 'Ö to mü, -dun 'kɔdhi -bha -sɔ 'ö -kë -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü bhë, 'ö -pɛ dhuö 'ö nu 'ö yöë sia- -tɛidhö; 'ö 'sɛ -nu -wo ◌zluun, 'ö -guö -tɔn -nu -wo 'fa bho. 52 'Ö blɔɔn- -nu 'dhi -yö -po, 'ö -Zlan -bha mɛ -nu 'ö 'wo ga 'dhiö, 'ö -an ◌plëëzë ◌glöö -wo go ga 'gü, 53 'wo go blɔɔn- 'gü 'wo yö plaan. ◌Dhɛ Yesu -yö go ga 'gü, 'ö mɛ -nu 'wo bhë 'wo nu Zeluzalɛmë plöö, 'ö mɛdhɛvadhɛ -wo -an yö.

54 Wlɔmë mi 'ö -kë 'dhasi ◌këng' do -gɔmɛ 'ka waa- 'dhasi -nu mɛ 'wo -kë wo 'yan -to Yesu -bha ◌dhia bhë -wo 'sɛ ◌zluun -kɔ waa- pë -nu 'wo -kë 'töüdhö bhë -an -yö. 'Ö 'suö ◌va -yö -da -an 'gü 'wo- pö: «Mɛ 'ö ◌nɛ -yö -Zlan Gbö giagia 'ka!» 55 Dhoo -nu ◌plëëzë 'wo dɔ ◌gbiin 'wo -dhɛ -ga, -wo -kë -ziö Yesu 'piö ◌dhia kö -yö Galile, 'wo yuö -nu -kë -a -dhë. 56 Mali 'go Madala 'dhö, Mali Zakö waa- Zozɛfu -an dhe, waa- Zebede bɔɔ -wo -kë mü, dhoo -nu 'wo bhë -an ziën.

Yesu -da ɑgluudhö -sü
(Maakö 15.42-47; Lukö 23.50-56; Zan 19.38-42)

57 ɑDhɛ 'yiniadhɛ -yö dɔ, gɔɔn-do ɑbhɔɔzë 'yö -kë Alimate mi 'ka 'wo- -dhɛ Zozɛfu, yö -de 'pö -yö -kë Yesu -bha ɑguë' -nu mɛ do 'ka, 58 'Ö dho Pilatö 'piö, 'yö Yesu ɑglöö -dhɛ -a -gɔ. 'Ö Pilatö -yö -we -a -bha kö -wo Yesu ɑglöö nu -a -dhë.

59 'Ö Zozɛfu -yö Yesu ɑglöö dhu sɔ 'puu -dëü do 'ka, 60 'ö- -bin -guö -du do -dëü 'yö- pɔn ö -de -bha blɔɔn- 'ka bhë -a 'gü. 'Go mü 'yö -guö 'fa 'gbiin- do ɑglöng glö 'ö- yö -guö -du bhë -a 'dhiö, 'ö- to 'ö dho. 61 Mali 'go Madala waa- Mali kë ɑplɛ -naa, -wo -kë -ya -sü 'ka blɔɔn-bhë -a wö 'dhiö mü.

-Zo -kë blɔɔn- 'piö -mɛ -nu

62 ɑDhɛ Zuifö -nu -bha ɑglooyi -de -pë kë -yi ɑya ziö, 'ö- -ta -dhɛ ɑya 'po, 'ö slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- Falizi -mɛ -nu -wo dho wo 'kuë- 'wo dho Pilatö 'piö. 63 'Ö 'wo- pö -a -dhë: «Yi dëmɛ, yi -zo ɑya -büö bhii ɑsuamɛ 'ö bhë kö yaa ga ɑkun, -ya -pö -dhɛkpaɔyi kë -yaaga -naa 'ka, -yö -dho go ga 'gü. 64 -Bhöë pö 'dhasi -nu -dhë -wo wo -zo -kë -a blɔɔn- 'piö -dhɛkpaɔyi -yaaga 'ka, -yö kë 'dhö kö ɑkun 'ö- -bha ɑguë' -nu dho nu -waan -a ɑglöö ɑkwaan, kö -waan pö 'sɛgümɛ -nu -dhë ɑya 'go ga 'gü. Kwaa- kë 'dhö, ɑsua -wun -mɛ 'ö bhë -yö -dho kë ɑgbaɔnsü 'ö ɑzië' -a -blɛɛzë -ta.»

65 'Ö Pilatö -ya pö -an -dhë: «'Dhasi -nu 'wo dho wo 'yan to -a blɔɔn- -bha 'wo ɑnɛ. -Ka 'dho, -kɔ 'wo dho wo -zo kaa -a 'piö -së 'ka ka -dhë, 'ka- kaa!»

66 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'ö blɔɔn-'dhitapë bhë ɑbhüö' -ziö -a 'dhiö, 'wo- =dua' -kë, -yö kë 'dhö kö ɑkun 'ö- 'dhi dho po. 'Go mü, 'wo 'dhasi -nu -ya -a -maa.

28

Yesu -bha -go ga 'sü -sü
(Maakö 16.1-10; Lukö 24.1-12; Zan 20.1-10)

1 ɑDhɛ 'ö Zuifö -nu -bha ɑglooyi ɑya ziö, -dhɛ mɛ 'ö -po -a 'piö, -a -dhiadhiö tii 'gü bhë 'ö Mali 'go Madala waa- Mali kë ɑplɛ -naa bhë 'wo nu blɔɔn- =taa. 2 'Ö to mü 'sɛ -yö yö ɑzluun -sü -bha 'gbee- 'ka, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ do -yö go dhang-'gü 'yö nu mü, 'ö -guö bhë 'yö- -blü 'pian 'piö, 'ö dho -a -ta dhuö, 'yö ɑyaannu. 3 'Ö- 'bhü -yö yö ɑnɛ dha -bha 'yan bɔ -sü 'bhü 'dhö, 'ö- -bha sɔ -nu -wo -kë 'puu ɑnɛ bhlo kpö 'dhö.

4 'Dhasi -nu -wo -zluun 'suö 'ka, 'ö ɑdhɛ to zlöö kö ɑwa kë ɑnɛ mɛ ɑwa ga -an 'dhö.

5 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya pö dhoo -nu 'wo bhë -an -dhë: «Kö ɑkun 'ö 'suö -yö ka -kë! Bhii a- =dɔa' ɑnɛ Yesu 'wo- dɔ -gaatalü -bha bhë 'ka-=mɛɛ. 6 'Yaa zö gbɔ, ɑya 'go ga 'gü ɑnɛ -kɔ 'ö- pöë ka -dhë 'dhiö bhë -a 'dhö. -Ka nu -dhɛ 'ö -wɔ -a -bha bhë 'ka- -ga!» 7 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya pö -an -dhë 'zü ɑnɛɛ: «-Ka 'dho -bla 'ka 'ka- pö -a -bha ɑguë' -nu -dhë: ‹=Ya 'go ga 'gü, -yö 'dho -na ka 'dhiö Galile -sɛ 'gü. -Dhɛ bhë 'ka dho -a yö -a -bha›. 'Wun 'yö -kë n -gɔ 'aan- =blɛɛ'- ka -dhë bhë 'ö bhë.»

8 Waa ɑglɔɔ mü gbɔ, -wo -go blɔɔn- =taa mü, 'suö waa-=zuögludhi ɑva 'yö -an pa bhë -a 'ka. 'Wo -bla sü, 'wo dho 'wuntaɔsë 'ö bhë -a 'ka Yesu -bha ɑguë' -nu ɑdhia.

9 -Wo -kë 'dho ɑdhia, 'ö 'kan 'wo-wo -ta, kö Yesu -yö nu -na -an -gɔ zian-, 'ö- pö -an -dhë: «'Ka ɑbüee!»

'Wo ɑyɔɔn -a -bha, 'wo pa -a -gɛn 'ka, -gblü -a ɑgɛɛndhö -sü 'ka. 10 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Kö ɑkun 'ö 'suö -yö ka -kë! -Ka 'dho 'ka- pö n dhegluzë

-nu -dhë -wo 'dho Galile, -dhɛ bhë 'wo dho n yö -a -bha.»

Pë -nu 'wo -kë bhë, 'dhasi -nu -bha -a ɓblɛɛ' -kɔ

11 Kö dhoo -nu 'wo bhë ɓwa -da zian -ta, 'dhasi -nu 'wo wo -zo -kë Yesu blɔɔn- 'piö bhë, -an mɛ 'bhaa -nu, -wo -dho plöö, 'ö pë -nu 'wo -kë 'töüdhö bhë, 'wo- =blɛɛ slabhomɛ -gɔmɛ -nu -dhë. 12 'Yö slabhomɛ -nu -gɔmɛ -wo yö mɛ ziizii -nu -bha, 'ö -an -wo -yö kpɔ -a -bha, 'wo 'wëüga ɓva sü 'wo- nu 'dhasi -nu 'wo bhë -an -dhë, 13 'Ö 'wo- pö -an -dhë: «Ka -dho -a pö mɛ -nu -dhë: ‹-A -bha ɓguë' -nu -wo -nu gbeng, 'wo- =glöö sü kö yi yiö.› 14 ɓYa kë ɓnɛ 'sɛ ɓkɔɔnmɛ ɓyaa- ma, yi -dho 'wun ɓblɛɛ'- -a -dhë, 'ö 'yi ka bho 'wun bhë -a 'gü.»

15 'Ö 'dhasi -nu -wo 'wëü- bhë 'wo- sü, 'ö 'wo- -kë ɓnɛ -kɔ 'wo- pöë -an -dhë bhë -a 'dhö. 'Ö -an -bha -a ɓblɛɛ' -kɔ bhë, 'ö- -taɔ -yö -pɛn -dhɛ 'saadhö 'gü, 'ö dho 'ö yöë ɓdɛɛ -bha.

Yesu -yö ö -de -zɔn ö -bha ɓguë' -nu -dhë

(Maakö 16.14-18; Lukö 24.36-49; Zan 20.19-23; Këyuö -nu 1.6-8)

16 ɓGuë' -nu 'gɔɔ- do ö ga do 'wo bhë -wo -dho Galile -tɔn do 'ö Yesu -ya -zɔn -an -dhë bhë -a tuö. 17 ɓDhɛ 'ö ɓwaa- yö, 'wo -gblü -a ɓgɛɛndhö; 'kɛɛ mɛ 'bhaa -nu -wo -kë -an ziën yaa -an -zo 'kun ɓnɛ Yesu gia- -mü -a 'ka. 18 Yesu -yö -yɔɔn -an -bha, 'ö- pö -an -dhë: «-Kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'saadhö -yö -nu n -dhë -sü 'ka dhanggüdhɛ waa- 'kpongtaadhɛ -an -ta. 19 ɓDhɛ -kë 'dhö, -ka 'dho mɛ -nu 'piö 'sɛ 'saadhö 'gü, 'ka -an kë ma ɓguë' -nu 'ka! 'Go mü, 'ka -an -bɔ yiö n Dë -Zlan 'dhö, -a Gbö 'dhö, -Zuu 'slööslö 'dhö -an 'tɔ 'gü! 20 -Ka -an ɓdaan'-, -wo -nu 'saadhö 'a ka ɓdaan -an 'ka bhë -an 'ka, kö -wo -an 'kun! 'Go mü, 'ka- dɔa ɓnɛ a ka 'piö -dhɛkpaɔyi 'saadhö 'ka, 'ö dho 'ö yöë 'kpongtaadhɛ 'dhiötoyi -bha.»

'Wuntaɔsë 'ö -gban Yesu Klito -bha 'ö Maakö -ya ɓblɛɛ

Zan Batisö -bha -Zlan -wo ɓblɛɛ' -sü
(Matiö 3.1-12; Lukö 3.1-18; Zan 1.19-28)

1 'Wuntaɔsë 'ö -gban -Zlan Gbö Yesu Klito -bha bhë -a zü dɔ -kɔ ɓga ɓnɛ. 2 -Yö ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -wodhiölomɛ Ezai -bha 'sëëdhɛ 'gü ɓnɛɛ: *-Zlan -ya -pö: -Dhɛ -ga, a -dho n -ma bɔmɛ do bɔ ü 'dhiö, kö -yaan ü -bha zian -gblooga -yuö kë.* 3 *Gɔɔn- do -yö -dhoo bho -na 'yënng ɓtaa, -ya -pö ɓnɛɛ: -Ka kwa Dëmɛ -bha zian -gblooga -yuö kë, 'ka- dɔ kpengdhö!*

4 -Kɔ do bhë ɓnɛ 'ö mɛ 'wo- -dhɛ Zan -yö nuë 'yënng ɓtaa. -Yö mɛ -nu -bɔ yiö, 'go mü 'yö -dhoo bho mɛ -nu ɓdhɔɔ kë -sü 'ka ɓnɛɛ: «-Ka ka -bha -kë -a 'gü -sü ɓdhië' -kwaa, 'ka bɔ -Zlan 'ka kö -wo ka -bha -go ɓsɔɔn yaa 'gü bɔyiödhe kë! -Yö kë 'dhö kö -yaan ziö ka këwun yaa -nu -ta!»

5 'Ö mɛ -nu 'saadhö 'wo -kë Zude -mɛ -nu 'ka waa- mɛ -nu 'wo go Zeluzalɛmë plöö 'wo -nu -a 'piö mü, 'wo wo këwun yaa -wun -nu ɓblɛɛ. 'Ö Zan -yö -an -bɔ yiö 'yiga 'wo- -dhɛ Zuudɛn bhë -a ɓbhaa.

6 Zan -bha -dasɔ -yö -kë -yɔɔnmia kaa- 'wo- bɔ -a 'ka, 'ö- -du kwi do -yö -kë -dɔ -a -bha sɔ -ta -në 'ka, 'ö- -bhöpë -nu -wo -kë -kpaa waa- 'zɔ 'yɔn -nu -an 'ka. ('Ö tɔɔ -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'wo -kë 'töng 'ö bhë -a 'ka bhë -an -da -sɔ waa- -an -bhöpë -nu 'wo bhë). 7 'Yö- pö mɛ -nu 'wo nu bhë -an -dhë: «Mɛ 'ö 'dhoë- nu n ɓzlöö bhë -a 'pii ɓyö 'gbee- 'ö -ziö -a 'ka n -ta. Ma -de yaa n -ma 'kun kö 'aan- ɨkloo'- -a 'dhiö 'aan- -a -bha -sakpa yun -bhüö -nu 'po 'aan- bho -a -gɛn -bha. 8 Ma 'pö a ka -bɔ yiö 'yi 'ka, 'kɛɛ yö -zë -yö -dho ka pa -Zuu 'slööslö 'ka.»

Yesu -bɔ yiö -sü waa- 'güdandhe -bha -nu -a -ta -sü
(Matiö 3.13–4.11; Lukö 3.21-22; 4.1-13)

9 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Yesu -yö go Galile pö- do 'wo- -dhɛ Nazalɛtë bhë -a 'gü 'ö nu Zan 'piö. 'Ö Zan -ya -bɔ yiö Zuudɛn ɓbhaa. 10 ɓDhɛ 'ö Yesu 'dho 'go -na yiö, 'ö dho -dhɛ -ga kö dhang- 'dhi ɓya 'po 'ö -Zuu 'ö go -Zlan 'piö 'ö ɓyɔɔ -a -ta; -yö -kë -tönggö 'ka 'ö nu 'ö -ya -a -ta. 11 'Ö- 'to -yö -da -Zlan -wo 'ö -kë 'we ɓdhia dhang- 'gü bhë -a 'gü ɓnɛɛ: «Bhi ɓnɛ 'ü tɔɔ n Gbö do; ü -dhɔ -yö n -kë ɓduö. Bhi ɓnɛ 'ö n ɓzuögludhi -wun 'plɛ 'dhö ü 'gü.»

12 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö -Zuu 'slööslö -yö yö -a -dhë 'dhiö 'ö dho -a 'ka 'yënng ɓtaa. 13 -Dhɛkpaɔyi 'gɔɔ- -yiisië 'yö- -kë 'yënng ɓtaa mü. 'Ö Satan -ya 'gü dan. Waa- 'blü -wü -nu -wo -kë wo 'ko ɓbhaa mü. 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -nu -wo nu, pë 'ö- -bha -wun -ya -kë -a 'ka, -a ɓdhia.

Yesu -yö 'yiblükëmɛ -yiisië ɓdhɔɔ -kë
(Matiö 4.12-22; Lukö 4.14-15; 5.1-11)

14 ɓDhɛ ɓwa Zan -da -kanso 'gü, 'ö Yesu -yö dho Galile -sɛ 'gü 'ö yö 'wuntaɔsë 'ö go -Zlan 'piö -a ɓblɛɛ' -sü -bha. 15 'Yö- pö mɛ -nu -dhë: «'Töng ɓya -lo kö pë 'ö -Zlan -ya 'tɔ go mɛ 'bhee- -nu -dhë bhë -yaan -a 'gü -pë kë; bhii -a -bha -gludëdhɛ ɓya yö ɓklöö'. ɓDhɛ 'ö 'dhö, -ka ka bo ka këwun yaa -nu 'ka, ('ka bɔ -Zlan 'ka,) 'ka 'wuntaɔsë -wun -dhɛ 'wun gia-!»

16 Yi do 'ka kö Yesu -yö -kë 'ta 'sü ɓdhia 'yipuë 'kpong 'dhiö Galile -sɛ 'gü, 'yö -kpën 'yiblükëmɛ ɓplɛ 'wo -an -dhɛ Simɔ waa- ö dheglu Andre -an -bha. -Wo -kë wo -bha

'kplö -zuö ɓdhia 'yuö- -gɔ 'yipuë bhë -a ɓbhaa. 17 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Ka ziö n 'piö, a -dho ka kë ma 'kplö -zuö mɛ -nu -gɔ -mɛ 'ka kö 'kaan- nu -an 'ka n 'piö.»

18 -Dhɛ do bhë 'wo to -a -bha 'wo wo -bha 'kplö -nu to sia- mü 'wo -ziö -a 'piö.

19 ɓDhɛ 'ö ɓya ö 'bhe 'tee ɓyɔɔn 'dhiö, 'ö -kpën Zakö waa- ö dheglu Zan 'wo -kë Zebede gbö nu 'ka bhë -an -bha. -Wo -kë wo -bha 'yitagɔ 'gü, wo -bha 'kplö 'blë -dhɛ -wɔ -dhiadhö. 20 'Ö Yesu -yö -an ɓdhɔɔ -kë. 'Wo wo dë Zebede waa- ö -bha yuökëmɛ -nu -an to 'yitagɔ 'gü mü 'wo -ziö Yesu 'piö.

Yesu -bha -zuu yaa -kë gɔɔn- do 'bhaa 'gü -kɔ
(Lukö 4.31-37)

21 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Yesu waa- ö -bha ɓguë' -nu -wo -luu 'wo dho Kapɛɛnaɔmë -pö 'gü. Zuifö -nu -bha ɓglooyi 'ka, -wo -da -an -bha -bhɔkuëkɔ 'gü, 'ö Yesu -yö yö -an ɓdaan' -sü -bha. 22 Mɛ -nu 'wo- -wo bhë -a ma, -an 'te -yö -tun -a -bha mɛ ɓdaan' -kɔ bhë -a -wun 'gü. Bhii -a -wo 'yaa kë ɓnɛ -an -bha tɔnggɔmɛ -nu -bha mɛ ɓdaan' -wo 'dhö, 'ö tɔɔ -yö mɛ -nu -daan -wogbiindhɛ 'ka.

23 Yi bhë -a 'ka gɔɔn- do -yö -kë mü; -zuu yaa -yö -kë -a 'gü, 'ö -gbla -a pö -sü 'ka ɓnɛɛ: 24 «-Më -kë -ɛ? Yesu, Nazalɛtë mi, ü -nu yi 'gü ɓsiö' ɓdhia ɓa? A- =dɔa' ɓnɛ, ü mɛ 'slöösiö 'ö -Zlan -ya bɔ -a 'ka!»

25 ɓDhɛ -kë 'pö 'ö Yesu -yö -gbla -a -ta, -a pö -sü 'ka ɓnɛɛ: «-Dhɛ ga ü -ta kö 'ü 'go gɔɔn- 'ö ɓnɛ -a 'gü!»

26 'Yö -zuu yaa -yö gɔɔn- 'ö bhë -a ɓzaan 'zan 'gbee- 'ka 'ö go -a 'gü -gbla -sü 'ka 'gbee- 'ka. 27 'Wun 'ö ɓnɛ -yö mɛ -nu 'wo -kë mü -an 'te -tun 'wo yö ɓdhɛɛ' -nu 'kpɔ -sü -bha wo 'ko ziën ɓnɛɛ: «Mɛ 'ö ɓnɛ -yö mɛ -nu -daan -wogbiindhɛ 'ka 'dhɛ! Mɛ ɓdaan' -kɔ ɓsuu'- -dëü -mlë 'ö ɓnɛ 'zü -i! Gɔɔn- 'ö ɓnɛ ɓya 'gbla -zuu yaa -nu -de -ta, -wo 'wun ma -a -ta 'dhɛ!»

28 ɓDhɛ -kë 'pö 'ö Yesu 'tɔ -yö yö -pɛn -sü -bha -dhɛ 'saadhö 'gü Galile -sɛ 'gü.

Yesu -bha Simɔ ɓda -dhɛ bo -kɔ
(Matiö 8.14-17; Lukö 4.38-41)

29 ɓDhɛ -kë 'pö 'ö 'wo go Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü, 'wo dho Simɔ waa- Andre -an -gɔ kɔɔ. Zakö waa- Zan -wo -kë -an 'piö. 30 Simɔ ɓda -yö -kë ɓwaannu ɓsüë' 'ö tɔɔ 'gii- -kɔ -yö -kë -a -bha. ɓDhɛ 'ö Yesu ɓya -wo, 'ö 'wun 'ö -gban -a -bha, 'wo- =blɛɛ -a -dhë. 31 'Yö ɓyɔɔn -a -bha, 'yö -yaa -kɔ -bha 'ö- =luu. -Dhɛ do bhë -a -bha 'ö- -bha 'gii- -yö bo, 'ö -bhöpë -kpa -an -dhë.

32 ɓDhɛ 'ö 'yinia -dhɛ ɓya dɔ kö lan- =ya -püö, mɛ -nu -wo -nu 'yuamɛ ɓplëëzë waa- mɛ -nu 'ö -zuu yaa -yö -kë -an 'gü -an 'ka Yesu 'piö. 33 Mɛ -nu 'saadhö 'wo -kë pö- bhë -a 'gü, -wo -nu 'kɔ 'dhiö mü. 34 Yesu -yö 'yuamɛ ɓplëëzë 'ö 'yua ɓsuu'- 'oo ɓsuu'- -yö -an -kë, -an -dhɛ bo. 'Ö -zuu yaa ɓplëëzë -nu -kë mɛ -nu 'gü. Yaa 'we -a -bha kö -zuu yaa -nu -wo 'wun ɓblɛɛ'-, 'ö tɔɔ -wo Yesu dɔ.

Yesu -bha -ziö Galile -sɛ 'gü -kɔ
(Lukö 4.42-44)

35 -Dhɛ mɛ 'ö -po -a 'piö -a -dhiadhiö tii 'gü bhë, Yesu -yö -yö plaan, 'ö bhɔ pödhɛ -dhë ɓtaa', 'yö dho -dhɛ 'ö mɛ gbɛ 'yaa- -bha -a -bha, ɓbhɛa' -dhiadhö -Zlan -dhë.

36 Simɔ waa- ö 'bhamɛ -nu mɛ 'wo to, -wo -dho -a ɓmɛɛ' ɓdhia. 37 ɓDhɛ 'ö ɓwaa- yö, 'wo- pö -a -dhë: «Mɛ 'plɛ -wo ü ɓmɛɛ' -sü 'gü.» 38 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Yö 'dhö; 'kɛɛ -kwa 'dho pödhɛ -nu 'wo kwa 'sian 'piö ɓnɛ -an 'gü 'pö kö 'aan- -Zlan -wo pö -an -dhë, bhii pë 'a nu -a -wun 'gü 'ö bhë.»

39 'Yö Yesu -yö dho 'yö bɔ Galile -sɛ 'saadhö 'gü, 'yö 'wuntaɔsë -blɛɛ Zuifö -nu -dhë, -an -bha

-bhɔkuëkɔ -nu 'gü, 'yö -zuu yaa -nu bho mɛ -nu 'gü.

Yesu -bha ŋweemɛ do -dhɛ bo -kɔ
(Matiö 8.1-4; Lukö 5.12-16)

40 Yi do 'ka ŋweemɛ do -yö -nu Yesu 'piö 'yö -lo ö kpɔn 'gü -a 'dhiö ŋbhɛa' -sü 'ka -a -dhë, 'yö- pö: «N Dëmɛ, a -nu kö 'üën- n dha. ŋYa kë ŋnɛ 'bha 'we -a -bha, -bhö n bun kë 'slööslö!» 41 'Ö- -wo 'yena -yö Yesu -kë, 'yö ö -kɔ paa, 'ö- pö -a -dhë: «A -we -a -bha, ü -dhɛ -yö bo!»

42 -Dhɛ do bhë -a 'gü 'ö ŋwee -yö go gɔɔn- 'ö bhë -a -bha, 'ö- -dhɛ -yö bo. 43 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö Yesu ŋya pö -a -dhë -yö 'dho. 'Kɛɛ -yö 'wun -blɛɛ -a -dhë 'gbee- 'ka ŋnɛɛ: 44 «Ü 'to 'to -së 'ka: Kö ŋkun 'ö 'wun ŋnɛ 'ü- =blɛɛ mɛ gbɛ -dhë, 'kɛɛ -bhö 'dho, -kɔ 'ü- 'ka zlöö ŋnɛ 'ü- -zɔn slabhomɛ -dhë! 'Go mü 'ü sla- 'ö Moizö -ya -zɔn 'kpa bhë 'ü- bho kö -yaan -zɔn mɛ 'plɛ -dhë ŋnɛ ü bha 'yua ŋya bo.»

45 'Kɛɛ gɔɔn- bhë, 'dho 'ö- wo ŋzian', 'ö 'wun 'ö Yesu -ya -kë -a -dhë bhë 'ö- =blɛɛ -dhɛ 'saadhö 'gü. 'Ö- -wun 'gü Yesu yaa ö -de -zɔn plöö -dhɛ -nu gbɛ -bha gbɔ, 'ö to zlöö pö- =taa -dhɛ -nu 'iin -dhɛ 'ö mɛ gbɛ 'yaa- -bha -a -bha. 'Ö mɛ -nu -wo go -dhɛ 'saadhö 'gü 'wo nu -a 'piö mü.

2

Yesu -bha 'tinngmɛ do -dhɛ bo -kɔ
(Matiö 9.1-8; Lukö 5.17-26)

1 ŋDhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi 'dɛdɛ ŋya ziö 'ö Yesu -yö nu 'zü Kapɛɛnaɔmë -pö 'gü. 'Ö mɛ -nu -wa ma ŋnɛ -yö 'kɔ do 'gü. 2 'Ö mɛ -gbaa ŋva -wo dho kɔɔ 'ma, 'ö- -dhɛ to zlöö kö dɔ -dhɛ gbɛ 'yaa 'kɔ 'dhiö plaan gbɔ. 'Ö Yesu -yö 'wuntaɔsë 'ö go -Zlan 'piö bhë -a ŋblɛɛ -an -dhë.

3 'Wo dho -dhɛ -ga kö mɛ 'bhaa -nu ŋwa nu 'tinngmɛ do 'ö mɛ -yiisië -wa bun -a 'ka. 4 'Kɛɛ -a këdhɛ gbɛ yaa kë -an -gɔ kö -waan dhoë Yesu 'dhiö kɔɔ, mɛ -gbaa -nu 'wo 'kɔ 'dhiö bhë -an -wun 'gü. ŋDhɛ -kë 'dhö -wo -da -a 'ka 'kɔ tuö 'ö 'wo 'kɔ ŋgba 'dhi bho Yesu 'trüün 'ka -dhɛ gia- -bha. 'Ö -dhɛ 'dhi 'wo- bho bhë, 'wo 'tinngmɛ bhë -a to ö -wɔ -a -ta ŋsɛɛ' -ta, 'wo- =yɔɔ kɔɔ 'ma Yesu 'dhiö -dhɛ gia- -bha.

5 ŋDhɛ 'ö Yesu ŋyaa- yö ŋnɛ -zo yö -sü -yö -an -gɔ ŋnɛ yö -mɔ -a -bha kö -ya -dhɛ bo, 'yö- pö 'tinngmɛ bhë -a -dhë: «Ma 'në, 'ma ziö ü bha ŋsɔɔn yaa -wun -nu -ta.»

6 Tɔnggɔmɛ -nu 'wo -kë ŋyaannu ŋsüë' mü, -zotadhe -yö -kë -an 'gü ŋnɛɛ: 7 «-Më 'ö -kë 'ö gɔɔn- 'ö ŋnɛ 'ö ŋdaɔn pö -Zlan -dhë ŋnëdhö ŋnɛɛ? Dö 'ö dho -mɔ -a -bha kö -yaan ziö mɛ -nu -bha ŋsɔɔn yaa -nu -ta, -a 'ke yaa kë -Zlan dosɛn 'kpaan 'ka ɛ?» 8 Yesu -yö -to -dhɛ do bhë -a 'gü mü 'ö -an -bha -zotadhe dɔ; ŋdhɛ -kë 'dhö, 'ö- pö -an -dhë: «-Më -kë 'ö -zotadhe ŋsuu'- 'ö ŋnɛ 'ö -kë ka 'gü -i? 9 -A -pö 'tinngmɛ -dhɛ -sü: ‹'Ma ziö ü -bha ŋsɔɔn yaa -wun -nu -ta› 'ö 'gbee- -e, 'iin -a pö -sü 'zü: ‹-Bhö ŋluu'- 'ü ü -bha ŋsɛɛ' 'sü 'ü 'ta 'sü› yö 'pö 'ö 'gbee- -e? 10 'Kɛɛ a -dho 'slë 'bhaa kë kö 'kaan- -a dɔa ŋnɛ -kɔ -mɔ 'wuën- -sü -yö ma 'a Mɛgbö 'ka n -gɔ 'kpongtaa zö kö 'aan- ziö mɛ -nu -bha ŋsɔɔn yaa -nu -ta.»

ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö- pö 'tinngmɛ bhë -a -dhë: 11 «A- -pö ü -dhë: -Bhö ŋluu'- 'ü ü bha ŋsɛɛ' 'sü 'ü 'dho ü -gɔ kɔɔ!»

12 -Yö -to mɛ 'plɛ wö 'dhiö, -dhɛ do bhë -a 'gü mü 'ö ŋluu 'yö ö bha ŋsɛɛ' sü 'ö dho. 'Wun 'ö 'dhö bhë -yö mɛ 'plɛ 'te -tun, 'wo yö -Zlan 'tɔ bhɔ -sü -bha -a pö -sü 'ka ŋnɛɛ: «Yiëë pë 'ö- =suu'- 'dhö ŋnɛ -a yö do!»

Yesu -bha Levi ŋdhɔɔ -kë -kɔ
(Matiö 9.9-13; Lukö 5.27-32)

13 Yesu -yö -yɛ ö 'zü 'ö nu Galile 'yipuë ŋva 'piö ŋzian'. Mɛ -gbaa

ŋva -wo -nu -a 'piö mü 'yö -an ŋdaan -Zlan -wo 'ka. 14 -A -bha ziö -sü 'ka, -yö Alefe gbö Levi -yö kö -yö -ya -sü 'ka 'nii- =sɔnng' -bho -a 'gü -kɔ 'gü -a yö. 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Bhö ŋluu'- 'ü ziö n 'piö!» 'ö Levi -yö ŋluu 'ö -ziö -a 'piö.

15 ŋDhɛ -kë 'pö Yesu -yö pë -bhö Levi -gɔ kɔɔ. 'Nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -nu -dhɛ ŋva -dhɛ 'iin mɛ -nu 'ö -an 'tɔ ŋya ŋsiö'- -an këpë yaa -wun -nu 'gü waa- Yesu -bha ŋguë' -nu -wo -kë pë -bhö -sü 'gü mü 'pö wo 'ko ŋbhaa, 'ö tɔɔ ŋsuu'- yaa -mɛ -nu 'wo -kë -ziö ŋdhia Yesu 'piö bhë -an -gwaa -yö -kë ŋplëëzë. 16 ŋDhɛ tɔnggɔmɛ -nu 'wo -kë Falizi -mɛ -nu -bha mɛ -nu 'ka, -wo Yesu -yö kö waa- mɛ -nu 'ö -an 'tɔ ŋya ŋsiö'- -an këpë -wun -nu 'gü, waa- 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -nu, -wo pë -bhö -na wo 'kuë-, 'ö 'wo- -bha ŋguë' -nu ŋdhɛɛ' kpɔ -a pö -sü 'ka: «-Më -kë 'ö ka -gɔmɛ waa- 'tɔsiömɛ -nu 'wo pë -bhö wo 'kuë- -ɛ?»

17 ŋDhɛ 'ö Yesu -yö -an -wo ma, 'ö- pö -an -dhë: «Mɛ -nu 'ö 'yua 'yaa -an -bha 'waa 'dho ŋdhɔngtrɔ 'piö. 'Kɛɛ mɛ -nu 'ö 'yua 'dhö -an -bha ŋnɛ 'ö -an -bha -wun -yö yö ŋdhɔngtrɔ -bha. N 'ka nu mɛ -nu 'wo kpengdhö -an dha ŋdhia, 'kɛɛ mɛ -nu 'ö 'waa kpengdhö 'a nu -an dha ŋdhia ŋzian'.»

Yesu -yö 'wun 'ö -gban -bɛn 'to -sü -bha -a -blɛɛ
(Matiö 9.14-17; Lukö 5.33-39)

18 Yi do 'ka Zan -bha ŋguë' -nu waa- Falizi -mɛ -nu -wo -kë wo -bɛn 'to ŋdhia, 'ö mɛ -nu -wo nu 'wo Yesu ŋdhɛɛkpɔdhe -kë ŋnɛɛ: «-Më 'ö -kë 'ö Zan waa- Falizi -mɛ -nu -an -bha ŋguë' -nu -wo wo -bɛn to 'ö ü -bha ŋguë' -nu 'waa wo -bɛn 'to 'pö ŋnɛ ŋɛ?»

19 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ ŋnɛɛ: «Ka ka -zo -ta ŋnɛ, dhe 'sü -gɔɔn 'bhamɛ -nu -wo -dho wo -bɛn to, -a -bha dhe 'sü 'wlaan- yi 'ka, 'kɛɛ kö -yö ŋtun -an 'piö a? ŋIi-, 'kɛɛ -abi' i? -Abi'. 'Töng waa- dhe 'sü -gɔɔn 'wo dhoë- kë wo 'ko ŋbhaa bhë, -wo -dho pë -bhö -kplawo, ('ö tɔɔ -an ŋzuö' 'glu dhi -sü -mü). 20 'Kɛɛ yi do ŋya dɔ, dhe -gɔn ŋya 'go -an 'piö, 'ö- yi bhë -a 'ka 'wo dho wo -bɛn toë ('ö tɔɔ -wo -dho kë 'yenazë).

21 Mɛ gbɛ 'yaa sɔ 'klu -dëü -wɔ sɔ zii 'ka. ŋYa kë 'dhö sɔ 'klu -dëü -yö -dho dho 'kou 'ö- zii 'blë -pin -yö -kë 'zü ŋva. 22 'Ö 'go mü 'zü mɛ gbɛ 'yaa yɔ 'gbee- 'ö 'vuu 'dhö -da -na -a yö ŋpuu' zii 'gü. ŋYa kë 'dhö -yö -dho ŋpuu' bhë -a wü, 'ö yɔ waa- =puu' -an 'plɛ 'gü -yö ŋsiö. Në 'wo- -kë ŋzian' 'ö tɔɔ yɔ 'gbee- yö 'wo- wo ŋpuu' -dëü 'gü.»

Yesu -yö 'wun 'ö -gban ŋglooyi -bha -a -blɛɛ
(Matiö 12.1-8; Lukö 6.1-5)

23 Zuifö -nu -bha ŋglooyi do 'ka, Yesu waa- ö -bha ŋguë' -nu -wo -kë ziö ŋdhia 'blee- -bhlö do 'gü. 'Ö- -bha ŋguë' -nu -wo yö -a -kpa -nu 'kan -sü -bha zian -gbloo 'piö. 24 ŋDhɛ 'ö Falizi -mɛ -nu -wo -an yö, 'wo- pö Yesu -dhë: «-Më 'ö -kë 'ö pë 'ö kwa -bha tɔng -ya pö kö ŋkun 'kwa- -kë ŋglooyi 'ka bhë 'ö ü -bha ŋguë' -nu -wa -kë -ɛ?»

25 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ ŋnɛɛ: «Në 'ö Davidö -ya -kë 'ö -ya -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü kö din -yö yö gia- waa- ö -bha mɛ -nu -an kë -na bhë kaa- pö ŋa? 26 -Yö -kë 'dhö kö Abiataa -yö slabhomɛ ŋva 'ka; 'ö Davidö -yö -da -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü 'ö ŋbluu'- 'wo -Zlan gba -na -a 'ka bhë 'ö- -bhö. 'Kɛɛ kö kwa -bha tɔng -ya pö slabhomɛ -nu -de 'sloo ŋnɛ 'wo dho ŋbluu'- 'ö 'dhö -a -bhö, 'kɛɛ Davidö -ya -sü 'ö- -bhö 'ö- 'bhaa nu ö -bha yuökëmɛ -nu -dhë 'pö, 'wo- -bhö.»

27 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü ŋnɛɛ: «-Zlan -yö ŋglooyi -da mɛ 'bhee- -nu -dhë 'kɛɛ yaa mɛ 'bhee- -nu kë ŋglooyi -dhë. 28 Ma 'a Mɛgbö 'ka bhë ma -de ŋnɛ 'a në

'plɛ waa- =glooyi gia- 'ö bhë -an -gɔmɛ 'ka 'zü.»

3

-Kɔ 'ö Yesu -yö gɔɔn- 'ö- -gbiö -yö ga -a -bha -a dha -a 'ka

(Matiö 12.9-14; Lukö 6.6-11)

1 Dhɛ ya kë 'dhö, Yesu -yö -yɛ ö 'zü 'ö nu Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü. Gɔɔn- do 'ö- -gbiö -yö ga -a -bha -yö -kë mü. 2 Mɛ -nu 'wo -kë mü, -an 'yan -yö -kë Yesu 'piö dosɛn 'ö ya kë nɛ -yö -dho -mɔ -a -bha kö -yaan gɔɔn- 'ö bhë -a -gbiö bo glooyi 'ka -a -wun 'gü. Bhii -wa 'piö kö 'wo 'wun dɔ -a -bha nɛ, ya kë 'dhö kö ya pë yaa kë, -an -bha tɔng 'gü siö' -sü 'ka. 3 'Ö Yesu -ya pö gɔɔn- 'ö- -gbiö -yö ga -a -bha bhë -a -dhë: «-Bhö luu'- mɛ 'plɛ wö 'dhiö zö!» 'Ö gɔɔn- bhë 'ö luu.

4 Dhɛ ya kë 'dhö, mɛ -nu 'wo -kë -a -ga dhia bhë, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Më 'ö kwa -bha tɔng -ya pö 'kwa- kë ɛ? 'Kwa 'wun -së kë glooyi 'ka, 'iin 'kwa 'wun yaa kë e? 'Kwa mɛ dha, 'iin 'kwa mɛ 'gü siö'- e?»

'Kɛɛ waa 'we -a -bha kö -waan -daa kë -a -gɔ. 5 'Ö Yesu -yö -an -ta -ga, 'ö 'wun bhë 'ö -siö -a -dhë. 'Go mü 'ö- wö -yö -siö gbaɔnsü 'ka -an -bha zuö' yaa bhë -a -wun 'gü.

Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö- pö gɔɔn- bhë -a -dhë: «-Bhö ü -gbiö 'po!»

'Yö ö -gbiö -po, 'ö- -gbiö to mü 'yö bo.

6 'Ö Falizi -mɛ -nu -wo go Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü mü 'wo yö plaan 'ö 'wo dho 'ö waa- Elɔdö -bha mɛ -nu 'wo -yakuëdhe do -kë, -kɔ 'wo dho -a kaa 'waan- Yesu zë -a -wun 'gü.

Mɛ -gbaa -nu -bha -nu Yesu 'piö -sü

7 Dhɛ Yesu waa- ö bha guë' -nu 'wo go pö- bhë -a 'gü, -wo -dho Galile 'yipuë va 'piö zian'. 'Ö mɛ -gbaa va -wo -ziö -an 'piö: Galile -sɛgümɛ, Zude -sɛgümɛ, 8 Zeluzalɛmë plööme waa- Idume -sɛgümɛ, 'pian mɛ 'ö bɔ 'yiga 'wo- -dhɛ Zuudɛn -a zlöö zian' -mɛ, pödhɛ -nu 'wo bɔ Tii -pö waa- Sidɔn -pö -an 'piö zian' -mɛ, -an -dho 'kuë- -sü 'wo bhë -wo -nu Yesu 'piö, kö pë -nu 'ö Yesu 'dhö -an kë -na bhë kö -waan yö. 9 'Ö Yesu -ya pö ö bha guë' -nu -dhë -wo 'yitagɔ do yɔɔn ö -bha, 'yaan- 'dho -a 'gü, -yö -kë 'dhö kö kun 'ö 'wo dho taa'- ö -ta. 10 Kë- wo 'dhö bhë, 'ö tɔɔ dhɛ 'ö mɛ -nu plëëzë -dhɛ bo -na 'ö mɛ -nu 'saadhö 'ö 'yua -yö -kë -an 'yënng bhɔ dhia 'wo yö wo 'ko blüü 'blü -sü 'gü, -pa -a 'ka -sü -wun 'gü. 11 Mɛ -nu 'ö -zuu yaa -yö -kë -an 'gü bhë, wa Yesu yö, -püö 'wo- wo -a gɛɛndhö, -gbla 'gbee- -sü 'ka nɛɛ: «-Zlan Gbö -mü ü 'ka!» 12 'Yö dhɛ ya kë 'dhö, Yesu -yö 'wun -blɛɛ -an -dhë 'gbee- =nɛ kö kun 'ö mɛ 'ö- 'ka 'wo- =blɛɛ.

Yesu -bha ö bha bɔmɛ 'gɔɔ- do ö ga plɛ 'sü -sü

(Matiö 10.1-4; Lukö 6.12-16)

13 Dhɛ ya kë 'dhö, Yesu -yö -dho -tɔn tuö, 'ö mɛ -nu 'ö- 'piö kö -wo ziö ö 'piö bhë 'ö -an dhɔɔ -kë, 'ö 'wo nu -a 'piö. 14 'Ö mɛ -lü 'gɔɔ- do ö ga plɛ sü mɛ -nu 'wo nu bhë -an 'gü kö -waan kë ö 'piö 'ö -an 'tɔ kpɔ ö bha bɔmɛ -nu 'ka, 'yö -an sü kö 'yaan- -an bɔ -Zlan -wo blɛɛ' dhia. 15 'Ö -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü nu -an -dhë kö -waan -zuu yaa bhoë mɛ -nu 'gü. 16 Mɛ 'gɔɔ- do ö ga plɛ 'ö -an sü bhë -an 'tɔ 'ö nɛ: Simɔ 'ö Yesu -ya 'tɔ kpɔ Piɛɛ 'ka, (-a -gɛn 'ö tɔɔ «-guö»,) 17 Zakö waa- ö dheglu Zan 'wo -kë Zebede gbö -nu 'ka 'ö Yesu -yö -an 'tɔ kpɔ Boanɛɛzë 'ka (-a -gɛn 'ö tɔɔ «mɛ -nu 'wo bhɔ dha -bha 'gbla -wo -bha»), 18 Andre, Filipö, Baatelemi, Matiö, Toma, Zakö 'ö -kë Alefe gbö 'ka, Taade, Simɔ 'wo- 'tɔ kpɔ 'yënngsiömɛ 'ka ö -bha 'sɛgɔ -wun 'gü, 19 waa- Zuda

Ikaliɔtö 'ö Yesu dɔ -a yaagümɛ -nu kwɛɛ zlöö bhë.

Yesu 'piö kɔɔmɛ -nu -wa 'piö 'wo 'dho -a 'ka

20 Dhɛ ya kë 'dhö, Yesu -yö -nu kɔɔ. Mɛ -nu gbung va -wo -nu mü 'zü -dëüwo, 'ö- -dhɛ to zlöö kö 'töng -de gbɛ 'yaa Yesu waa- ö bha guë' -nu -an -gɔ kö -waan në -bhö -dhɛ yö. 21 'Wun 'ö bhë dhɛ 'ö Yesu 'piö kɔɔmɛ -nu waa- ma, 'wo dho -a 'kun dhia, 'ö tɔɔ -wo -kë -a pö dhia 'dhö nɛɛ: «Ya kë 'blɔɔnzë.»

Za 'wo- -lo Yesu tuö bhë -a -daa kë -kɔ 'ö- =kaa'

(Matiö 12.22-32; Lukö 11.14-23; 12.10)

22 Yi do 'ka Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu -wo -go Zeluzalɛmë plöö 'wo nu 'wo -lo -dhɛ 'ö Yesu -yö -kë -a -bha bhë -a 'gü, 'wo- pö: «Bɛɛzebilö 'ö dü 'ka bhë -ya 'gü.» Kö mɛ 'bhaa -nu -wa pö -na: «-Zuu yaa -nu -gɔmɛ nɛ 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü nu -a -dhë 'ö -zuu yaa -nu kë -na -a 'ka bhë!»

23 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö Yesu -yö -an dhɔɔ -kë 'yö 'wun blɛɛ -an -dhë, 'wun zuan' -zɔn -sü 'ka nɛɛ: «-Yö -kɔklë 'ö Satan -yö ö -de -kë 'zü i? 24 Ya kë nɛ mɛ -nu 'wo 'sɛgɔ do kɔɔnmɛ -nu 'ka, wa -glu gɔn wo 'kuë, 'sɛgɔ 'ö 'dhö bhë yö 'ka 'dho dho 'dhiö. 25 'Iin 'go mü 'zü, ya kë nɛ 'kɔ do 'gü -mɛ -nu wa 'ko zë wo 'kuë, mɛ -nu 'wo bhë -an -bha -kë 'kuë- -sü yaa 'dho dho 'dhiö. 26 -Kɔ do 'ö bhë -a 'ka, ya kë nɛ Satan ya -glu gɔn ö 'piö -mɛ -nu 'ka kö 'gügludhe yaa -da -an ziën a? Ya kë 'dhö -a -bha -kɔ -mɔ 'wuën- -sü yaa 'dho glɔɔ gbɔ; 'kɛɛ në dho kë 'ö tɔɔ -a 'tinng -dho yën.

27 -A -ga 'ka- wo bhë: Dö 'ö dho -mɔ -a -bha kö -yaan -da gɔɔn- 'gügbeezë -gɔ kɔɔ kö -yaan -a -bha 'kɔɔpë -nu 'sü kö yaa gɔɔn- 'ö 'dhö bhë -a -lö -e? Mɛ 'ö 'gbee- 'ö -ziö -a 'ka -a -ta nɛ 'ö dho -da -a -gɔ kɔɔ.» 28 'Ö Yesu ya pö -an -dhë 'zü nɛɛ: «A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: -Zlan -dho ziö mɛ 'bhee- -nu -bha këwun yaa -nu waa- -an blɛɛ'- -wun yaa -nu bhë -an -ta. 29 'Kɛɛ mɛ 'ö 'dhoë- 'wun yaa blɛɛ'- -Zuu 'slööslö -gɔ, -Zlan 'ka 'dho ziö -a -bha këwun yaa -nu bhë -a -ta. Bhii kö kë në yaa 'ö dho to -a -bha bhë kö yaa-kë.»

30 Në 'ö -kë 'ö Yesu -ya pö -an -dhë 'dhö bhë 'ö tɔɔ -wo -kë -a pö dhia: «-Zuu yaa -ya 'gü.»

Yesu dhe waa- -a dheglu 'në gɔɔn- -nu -bha Yesu -dhɛ -sü

(Matiö 12.46-50; Lukö 8.19-21)

31 Dhɛ ya kë 'dhö, Yesu dhe waa- -a dheglu 'në gɔɔn- -nu -wo -nu; 'wo dɔ plaan, 'wo mɛ bɔ kɔɔ kö -yaan -a dhɔɔ kë. 32 Mɛ kpö va -wo -kë yaannu dhia Yesu -zü, wo 'to -to -a -wo -bha -sü 'ka. 'Ö 'wo- pö -a -dhë: «Ü- 'to 'to, ü dhe waa- ü dheglu 'në gɔɔn- -nu -wo plaan, -wa -pö 'ü nu!»

33 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Dö tɔɔ n dhe waa- n dheglu 'në gɔɔn- -nu -i?»

34 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö mɛ -nu 'wo -kë -a -zü bhë 'ö -an -ta -ga, 'ö- pö: «-Ka -dhɛ -ga, n dhe waa- n dheglu 'në gɔɔn- -nu ga 'wo nɛ! 35 Bhii mɛ 'ö -Zlan -zo 'kun -wun kë -na bhë 'ö tɔɔ n dheglu 'në gɔɔn-, n dheglu 'në dhe waa- n dhe.»

4

'Wun zuan' 'ö -gban kekëmɛ -bha

(Matiö 13.1-9; Lukö 8.4-8)

1 Yesu -yö -yö 'zü mɛ -nu daan' -sü -bha -Zlan -wo 'ka, Galile 'yipuë va 'kpong 'dhiö. Dhɛ 'ö mɛ gbung va wa nië' -a -zü, 'ö dho 'yitagɔ do 'gü 'ö yaannu, 'ö bhɔ -an -dhë taa' 'yi bhaa zian'; -yö kë 'dhö kö mɛ gbung va 'wo sia- 'yi 'kpong 'dhiö bhë -waan -a yö, 'iin kö 'wun 'ö- =blɛɛ' -na bhë -waan -a ma. 2 'Yö -Zlan -wo pö -an -dhë plëëzë 'ka 'wun zuan' -zɔn

-an -dhë -sü 'ka, 'ö- pö: 3 «-Ka ka 'to 'to, gɔɔn- do -yö -kë -dhö, 'yö -ziö 'ö dho ö bha -dhɛ -ya ɖhia. 4 -Yö -kë ö -bha pëga -nu -pɛn ɖhia ö -gɔ ɖbhlöö-, 'ö pëga 'bhaa -nu -wo -püö zian -gbloo 'piö, 'ö -ma -nu -wo nu 'wo- -bhö. 5 'Ö- ga 'bhaa -nu -wo -püö gwa -ta, -dhɛ 'ö 'sɛ 'yaa mü ɖva -a -ta. 'Wo to mü 'wo bhɔ -a ga -nu -bha 'dho waa- wo 'sɛidhö ɖgbiin bhë -a -wun 'gü. 6 'Kɛɛ -dhɛ 'ö lan- =ya 'bhü -a -bha 'ö- 'plüün 'plɛ -wo ga, 'wo 'kpɛa kun, bhii 'ö tɔɔ -an yun yaa 'dho ɖgbiin 'sɛidhö. 7 'Ö- ga 'bhaa -nu -wo -püö ɖblëë' 'ginngzë -nu ziën, 'ö ɖblëë' 'ginngzë -nu -wo ɖkpɛa 'ö 'wo sɔ pë 'plüün -sëëzë bhë -a -ta 'ö- -yöë -pë gbɛ yaa kë -dhö gbɔ. 8 'Kɛɛ -a ga 'bhaa -nu -wo -püö 'sɛ -së 'gü, 'wo bhɔ 'wo ɖkpɛa. 'Ö- 'bhaa -nu -kpa ga -wo -kë 'gɔɔ- -yaaga, 'ö- 'bhaa -nu -kpa ga -wo -kë 'gɔɔ- 'slado, 'ö- 'bhaa -nu -kpa ga -wo -kë ɖkëng' do.»

9 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, Yesu -ya pö: «'Wun 'a- =blɛɛ ɖnɛ mɛ 'ö- 'wun ma -to 'dhö -dhö -ya ma!»

Në -kë 'ö Yesu -yö 'wun ɖblɛɛ 'wun ɖzuan' 'ka bhë -a -gɛn 'ö ɖnɛ
(Matiö 13.10-17; Lukö 8.9-10)

10 ɖDhɛ Yesu ɖya 'dho mɛ gbung -nu 'wo bhë -an 'ka ɖgbiin, 'ö mɛ -nu 'wo -kë -a 'piö waa- -a -bha ɖguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga ɖplɛ 'wo bhë, 'wo- =dhɛɛ' kpɔ kö -yaan 'wun ɖzuan' -nu bhë -an -gɛn pö wo -dhë. 11 'Ö- -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Ka -zë, 'ka 'wun -nu 'wo -bin -sü 'ka -Zlan -bha -gludëdhɛ -bha -a yö, 'kɛɛ mɛ -nu 'wo to, -wo wo -bha -ma 'wun ɖzuan' 'gü. 12 -Yö kë 'dhö kö -wo -dhɛ -ga -së 'ka 'kɛɛ -waan 'kun -dhɛ yö ɖsüë'; kö -wo 'wun ma, 'kɛɛ -waan 'kun -a -gɛn dɔ ɖsüë'. 'Ö yaa pö -be kö -wo -dho ɖdhië' -Zlan 'piö, 'ö -Zlan -yö -ziö -an -bha ɖsɔɔn yaa -nu -ta.»

Yesu -bha 'wun ɖzuan' 'ö -gban pëgatamɛ -bha -a -gɛn pö -na
(Matiö 13.18-23; Lukö 8.11-15)

13 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «'Wun ɖzuan' 'ö ɖnɛ ɖdhɛ 'kaa- -gɛn dɔ ɖnɛ, kö ka -dho -a kë ɖdhë kö -an mɛ -nu 'wo to 'kaan- -an -gɛn dɔ ɖɛ? 14 Pëga 'ö mɛ -ya -pɛn 'ö tɔɔ -Zlan -wo. 15 Mɛ 'bhaa -nu -bha -Zlan -wo 'kun -kɔ -yö -bhɔ zian -gbloo 'piö -dhɛ, 'ö pëga -nu 'dhö -püö -na -a -bha bhë -a -bha. ɖYa kë ɖnɛ ɖwaa- ma, 'ö Satan -yö nu 'ö -Zlan -wo mɛ 'ö ta -an 'gü bhë 'ö- bho mü.

16 -Kɔ do bhë -a 'ka 'ö mɛ 'bhaa -nu -bha -Zlan -wo 'kun -kɔ -yö bhɔa pëga 'ö -püö 'sɛ 'ö gwa -ta dhuö bhë -a -bha. ɖDhɛ 'ö 'wo -Zlan -wo ma, -wo -to mü 'wo- kun ɖzuögludhi 'ka. 17 'Kɛɛ 'waa wo ɖkwaa' -a -zü, 'yaa ö yun ziö -an 'gü. 'Wo ɖnëng -a -bha 'töng 'bhaa 'ka; 'kɛɛ ɖya kë ɖnɛ ɖsëëbhodhe waa- 'klobhɔdhe ɖya nu -an -ta, -Zlan -wo 'wo- ma bhë -a -wun 'gü, 'ö 'wo wo ɖkwaa -zo yö -sü -zü 'wa 'sengdhö.

18 Mɛ 'bhaa -nu -bha -Zlan -wo 'kun -kɔ -yö bhɔ 'ginng 'gü -dhɛ 'ö pëga -së -yö -püö -a -bha, -a -bha. 'Wo -Zlan -wo kun, 19 'kɛɛ -dɔ -de ɖzɔnng' -ta -sü -wun 'gü -sü -nu, ɖbhɔɔpë 'ö- mɛ -püö -pë 'ka -nu waa- -ya pë -dhɔ 'ka -sü, -ya -kë zlöö 'wo sɔ -Zlan -wo bhë -a -ta 'ö -yö -a -bha -pë gbɛ yaa kë -dhö gbɔ.

20 Mɛ 'bhaa -nu -bha -Zlan -wo 'kun -kɔ -yö -bhɔ 'sɛ -së 'ö pëga -yö -püö -a 'gü bhë -a -bha. ɖWa -Zlan -wo ma, 'ö 'wo- kun -së 'ka, 'ö- -kpa -nu -wo -kë. 'Ö- 'bhaa -nu -kpa ga -wo -kë 'gɔɔ- -yaaga, 'ö- 'bhaa -nu -kpa ga -wo -kë 'gɔɔ- 'slado, 'ö- 'bhaa -nu -kpa ga -wo -kë ɖkëng' do.»

'Wun ɖzuan' 'ö -gban ɖlabang -bha
(Lukö 8.16-18)

21 'Go mü 'zü Yesu -ya -pö -an -dhë: «Mɛ ɖya nu ɖlabang 'kun -sü 'ka, 'yaa- dɔ 'gbonggbo ɖlöö; 'iin

'yaa- dɔ ŋgba ŋlöö; 'kɛɛ -dhɛ 'ö- dɔ -a -bha 'yö kun tɔɔ ŋlabang -dɔ -a -ta dhuö -pë -a? 22 -Kɔ bhë -a 'ka pë 'ö -bin -sü 'ka 'ö dho kun -yö -dhɛgbɛadhɛ -bha -sü 'ka 'yaa -dhö 'iin 'wun 'ö -bin -sü 'ka 'ö dho kun -yö -dhɛgbɛadhɛ -bha -sü 'ka 'yaa -dhö 'pö. 'Ö mɛ ŋdaan' -wo 'a ka ŋdaan' -na -a 'ka kwa 'sloo 'ka ŋnɛ, 'ka dho -an -gɛn pö mɛ -nu -dhë -dhɛgbɛadhɛ 'gü. 23 'Ö ŋya kë ŋnɛ mɛ -yö -dhö 'ö- 'wun ma -to 'dhö -dhö, kö -ya ma!»

24 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü: «-Ka ka -zo kë ka -de 'piö, 'wun -nu 'ka -an ma -na ŋnɛ -an -wun 'gü! 'Ö tɔɔ -Zlan -yö -dho gbaɔ -nu dan ka 'ka ŋnɛ -kɔ ka gia- 'ka- kë -na -a 'ka bhë -a 'dhö. 25 Bhii mɛ 'ö pë 'dhoë- -gɔ ŋva -a 'bhaa -dho nu -a -dhë, 'kɛɛ mɛ 'ö pë gbɛ 'yaa- -gɔ, -a 'bhe 'tee -de 'ö- -gɔ, -yö -dho kun -a -gɔ.»

'Wun ŋzuan' 'ö -gban tapë 'ö bhɔ ö ŋdeë' -a -bha

26 'Ö Yesu -ya pö 'zü ŋnɛɛ: «-Zlan -bha -gludëdhɛ -yö -bhɔ pëga bhɔ -kɔ waa- -a ŋkpɛa' -kɔ -bha. Gɔɔn- do -yö pëga -nu -ya ö -gɔ ŋbhlöö-. 27 Gbeng -dhɛ ŋya dɔ 'yö ö bha yi zë, 'ö -dhɛ ŋya 'po 'ö ŋluu, 'ö 'wun 'ö -gban pëga -bha bhɔ -kɔ -nu, -a ŋkpɛa' -kɔ -nu -bha, 'ö 'yaa- gbɛ -gɛn dɔ. 28 'Sɛ ŋnɛ 'ö- -kë 'ö pëga -yö bhɔ, 'ö- -lü -yö ŋkpɛa, 'yö wü, 'ö- -kpa -yö ga.

29 ŋDhɛ 'ö ŋya ga, 'ö gɔɔn- 'ö ŋnɛ 'ö -ya ö bha yuö -bha -an -kan -dhaanë 'ka -sü 'ka, bhii 'ö tɔɔ -a -bha pëga 'ö bhë -a 'kan -yi ŋya -lo.»

'Wun ŋzɔan' 'ö -gban mutaadö ga -bha

(Matiö 13.31-32; Lukö 13.18-19)

30 'Ö Yesu -ya pö 'zü: «-Më 'ö 'kwa dho -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö -zɔn -a 'ka ɛ? 'Iin 'wun ŋzuan' -mlë 'kwa dho -a -gban -a -bha 'kwaan- -a -zɔn -ɛ? 31 -Yö -bhɔ mutaadö ('ö- ga -yö bhɔ ŋkplɔɔ' ga -bha bhë -a) -bha; yö ŋnɛ 'ö tapëga -nu 'wo 'kpongtaa -an 'teezë 'ka. 32 'Kɛɛ ŋya kë ŋnɛ ŋwaa- ta, 'ö ŋkpɛa 'ö -kë 'too -lü -nu 'wo 'toodhɛɛdhö -an ŋvaazë 'ka. 'Ö- -kɔ -nu -wo ŋkpɛa 'wo -kë ŋvava, 'ö -ma -nu 'dho -mɔ -a -bha kö -waan wo 'kɔ -nu dɔ -a -kɔ -nu -ta -a 'dhɛ 'bin -nu ŋlöö.»

33 -Kɔ 'ö ŋnɛ -a 'ka 'ö Yesu -yö -Zlan -wo pöë mɛ -nu -dhë, -a -zɔn 'wun ŋzuan' ŋplëëzë 'ka -sü 'ka ŋnɛ -a mɛ -nu 'wo ŋnɛ -an 'dhö. -A mɛ 'ö 'to to -a -wo -bha -mɛ -nu -kɔ dho -mɔ -a -gɛn ma -sü -bha ŋnɛ 'ö- -zɔn -an -dhë. 34 'Yaa 'wun ŋblɛɛ'- 'kpaan -a 'ke yaa- kë 'wun ŋzuan' 'ka -a 'ka, 'kɛɛ ŋdhɛ waa- ö bha ŋguë' -nu ŋwa 'to wo 'sloo 'ka 'yö 'wun 'plɛ bho 'kou -an -dhë.

Yesu -bha 'buu 'gbee- -dho sia- -sü

(Matiö 8.23-27; Lukö 8.22-25)

35 Yi gia- bhë -a 'yinia 'ka, Yesu -ya -pö ö bha ŋguë' -nu -dhë: «-Kwa 'dho 'yipuë ŋzlöö!»

36 'Ö 'wo go mɛ -nu gbung 'gü mü, 'ö- -bha ŋguë' -nu -wa sü 'yitagɔ gia- 'ö -kë -a 'gü bhë -a 'gü, 'wo dho. 'Yitagɔ 'bhaa -nu -wo -kë -a 'sian 'piö mü.

37 'Ö to mü 'buu 'gbee- -yö yö ziö -sü -bha, 'ö 'yi kpö -nu -wo yö -lo -sü -bha -an -bha 'yitagɔ bhë -a 'gü, 'ö 'yi -yö yö 'yitagɔ pa -sü -bha. 38 ŋDhɛ 'ö kë -na 'dhö kö Yesu -yö yi zë -sü 'gü 'yitagɔ bhë -a 'gü -a ŋzlöö ŋzian' ö -gɔ dɔ -sü 'ka -gɔ -dɔatapë -ta. 'Ö- -bha ŋguë' -nu -wo -pa -a -bha 'ö 'wo- pö -a -dhë: «Yi Dëmɛ, ga 'kwa 'dhoë- -a wo ŋnɛ, bhi -zë 'yaa ü -dhë pë gbɛ 'ka a?»

39 'Ö Yesu -yö -büö 'ö ŋluu 'ö 'wun ŋblɛɛ 'gbee- 'ka 'buu waa- 'yipuë ŋva bhë -an 'ka, 'ö- pö: «-Ka ka -ta ga, 'ka ŋgbaannu!»

ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö 'buu -yö ŋgbaannu 'ö -dhɛ -ta -yö ga di- indhö.

40 'Ö Yesu -ya pö ö bha ŋguë' -nu -dhë: «-Më -kë 'ö 'suö -yö ka -kë

-ɛ? -Zo -yö n -ma -sü yaa kë ka -gɔ ŋkun ŋa?»

41 'Kɛɛ 'suö ŋva -yö -kë -an 'gü, 'ö 'wo- pö wo 'ko ziën ŋnɛɛ: «Dö -mü gɔɔn- 'ö ŋnɛ -a 'ka, 'ö 'buu waa- 'yipuë -nu -de gia- 'wo 'wun ma -na -a -wo -ta ŋnɛ ŋɛ?»

5

Yesu -bha gɔɔn- do 'ö -zuu yaa -yö -kë -a 'gü -a -dhɛ bo -kɔ
(Matiö 8.28-34; Lukö 8.26-39)

1 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, Yesu waa- ö bha ŋguë' -nu -wo Galile 'yipuë -kan, 'wo dho 'wo -lo Zelazeni -sɛ 'gü.

2 ŋDhɛ 'ö Yesu -yö go 'yitagɔ 'gü 'ö yö sia- 'ö to mü 'ö gɔɔn- do -yö go blɔɔn- =taa ŋzian' 'ö nu -a -gɔ zian-. 3 Gɔɔn- 'ö bhë -zuu yaa -yö -kë -a 'gü 'ö- këdhɛ -yö -kë blɔɔn- =taa -dhɛ -nu -bha. Mɛ gbɛ -kɔ 'yaa -mɔ -a 'kun -sü -bha kö -yaan -a -lö -piö ŋyɔɔ' giagia -de 'ka. 4 Bhii -a 'bhaa -nu ŋya kë, -wa -gɛn -yö -piö 'lü 'gü, 'wo- -kɔ -nu -lö -piö ŋyɔɔ' -nu 'ka. 'Kɛɛ ŋyɔɔ' 'wo bhë 'yö -an -kaan 'ö -piö bhë 'ö- wü. 'Ö mɛ 'gbee- gbɛ yaa kë -dhö kö -yaan kuënnu. 5 'Ö yi 'saadhö -a 'ka, gbeng waa- lënng -yö -to 'gbla -sü -bha blɔɔn- =taa -dhɛ -nu waa- -tɔn 'piö -dhɛ -nu -bha, kö -yö ö -de -gi -na -guö kpö -nu 'ka.

6-8 Gɔɔn- 'ö bhë -yö -dɔ ŋgbiin 'ö Yesu yö. 'Yö -bla sü 'ö nu -a -gɔ zian-.

ŋDhɛ 'ö -lo -a 'piö mü 'ö Yesu -yö 'wun ŋblɛɛ -zuu yaa 'ö- 'gü bhë -a -dhë 'ö- pö: «-Bhö 'go gɔɔn- 'ö ŋnɛ -a 'gü!»

ŋDhɛ -kë 'pö 'yö gɔɔn- bhë 'yö -lo ö kpɔn 'gü Yesu 'dhiö, 'yö -gbla -wo 'gbee- 'gü ŋnɛɛ: «-Më 'ü 'dhoë- -a kë n 'ka bhë ŋɛ, -Zlan 'ö -ziö pë 'plɛ -ta -a Gbö Yesu? ŋBhɛa'- 'a- wo ü -dhë -Zlan wö 'dhiö kö ŋkun 'ö 'ü n 'klo- bhɔ!»

9 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya ŋdhɛɛ' kpɔ ŋnɛɛ: «Ü tɔɔ dö ŋe?»

'Ö -zuu yaa -yö bɔ gɔɔn- 'ö bhë -a 'gü, 'ö- pö: «N tɔɔ «Mɛ gbung ŋva» 'ö tɔɔ yi ŋplëëzë.»

10 'Ö ŋbhɛa Yesu -dhë ŋnaazë 'ka ŋnɛɛ: «Kö ŋkun 'ü yi -kë, 'yi go 'sɛgɔ 'ö ŋnɛ -a -ta!»

11 -Bhɔtii -gbaa ŋva -wo -kë -tɔn 'piö mü 'pö, wo -bha -bhöpë -nu ŋmɛɛ' ŋdhia. 12 'Ö -zuu yaa -nu -wo ŋbhɛa Yesu -dhë, 'wo- pö: «-Bhö yi bɔ -bhɔtii -nu 'wo ŋnɛ -an 'gü!»

13 Yesu -yö -we -a -bha -an -gɔ, 'ö -zuu yaa -nu -wo go gɔɔn- 'ö bhë -a 'gü, 'wo dho -bhɔtii -nu 'gü. 'Ö -bhɔtii -gbaa 'wo dho -mɔ -vuu ŋplɛ -bha bhë -an -dho 'kuë- -sü -wo ŋyɔɔ goo -bha 'ö -an 'plɛ -wo më 'yipuë ŋva ŋbhaa 'wo to yiö.

14 Gɔɔn- -nu 'wo kë -bhɔtii -maa kë ŋdhia bhë 'wo ŋduë 'wo dho 'wun -taɔ 'ö bhë -a 'ka -an -bha pödhɛ ŋva waa- pödhɛ 'sɛɛn- -nu -bha. 'Ö mɛ -nu -wo nu kö 'waan- wo 'yan dɔ pë -nu 'wo -kë bhë -an -bha. 15 'Wo nu 'wo -lo Yesu 'piö kö gɔɔn- 'ö -zuu yaa ŋplëëzë -nu -wo -kë -a 'gü bhë -yö mü. -Yö -kë ŋyaannu ŋsüë' -potaasü 'gü kö sɔ -nu -wa -bha, kö 'wun -bho 'kou dɔ -sü ŋya kë -a -gɔ -së 'ka. 'Ö 'suö -yö -da -an 'gü. 16 Gɔɔn- 'ö -zuu yaa -kë -a 'gü bhë waa- -bhɔtii -nu, pë 'ö -kë -an 'ka bhë, mɛ -nu 'ö -an 'yan dɔ -a -bha, -wa -wun ŋblɛɛ mɛ -nu 'wo nu bhë -an -dhë 'pö.

17 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'wo ŋbhɛa Yesu -dhë kö -yö ziö, -yö 'go wo -gɔ 'sɛ 'gü.

18 ŋDhɛ 'ö Yesu 'dho -da -na 'yitagɔ 'gü, 'ö gɔɔn- 'ö -zuu yaa -nu -wo go -a 'gü bhë -ya pö -a -dhë 'ö 'to -a 'piö. 19 Yesu yaa 'we -a -bha -a -gɔ, 'yö- pö -a -dhë: «-Bhö 'yɛ ü 'zü, 'ü 'dho ü -mɛ -nu 'piö, 'ü pë 'ö kwa Dëmɛ -ya -kë ü -dhë ü 'yena yö -sü 'ka bhë, 'ü- =blɛɛ'- -an -dhë!»

20 'Yö gɔɔn- bhë 'yö dho, 'ö bɔ 'sɛgɔ 'ö- pödhɛ 'dhö 'gɔɔ- do bhë -a 'gü, pë 'ö Yesu -ya -kë -a -dhë bhë

-a ɓlɛɛ' -sü 'ka. 'Ö mɛ -nu 'saadhö 'wo 'wun -nu 'wo bhë 'wo- ma, 'ö -an 'te -yö tun 'gbönggböng.

Zailusö 'dhu waa- dhebɔ 'ö pa Yesu -bha sɔ 'ka
(Matiö 9.18-26; Lukö 8.40-56)

21 Yesu waa- ö bha ɓguë' -nu -wo -da 'yitagɔ 'gü 'ö 'yipuë bhë 'wo- -kan 'zü. 'Ö mɛ -gbaa ɓva -wo nu 'wo ɓnië -a -zü 'yi 'kpong 'dhiö mü. 22 -Wo -kë -dhɛ bhë -a -bha, 'ö Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ ɓkɔɔnmɛ do 'wo- -dhɛ Zailusö -yö ɓgbëü; 'ö- 'yan -da Yesu 'gü. ɓDhɛ -kë 'pö 'ö nu 'ö -lo ö kpɔn 'gü -a 'dhiö, 23 'Ö- =bhɛa Yesu -dhë kö -yö nu ö -dhë ɓnaazë 'ka ɓnɛɛ: «N 'dhu 'ö 'dhoë-ga, ɓbhɛa'- 'a- wo ü -dhë, -bhö nu 'ü ü -kɔ pa -a 'ka kö -a -dhɛ -yö bo, kö -kë -a 'gü -sü -yaan kë -a -gɔ!»

24 ɓDhɛ -kë 'pö, Yesu -yö -ziö -a 'piö. 'Ö mɛ -gbaa ɓva -wo -to -a 'piö, 'ö -an 'dho -sü 'ka, 'wo -kë ɓmaa 'ma ɓdhia -a -bha zian 'plɛ 'ka.

25 -Dhɛ bhë -a 'gü dhebɔ do 'ö fɛi yën ɓyua' -ya -kë 'ö -kwɛ -ya kë 'gɔɔ- do ö ga ɓplɛ -yö -kë mü. 26 -A 'yënng -ya bhɔ ɓduö ɓdhɔngtrɔ -nu 'piö, yö do bhë 'zü, -ya ö bha 'wëüga -nu 'plɛ 'gü ɓsiö' 'kɛɛ -a -dhɛ bhë yaa bo. Pë 'ö -kë ɓzian' 'ö tɔɔ 'dho 'ö- -bha 'yua -ya wo 'dhiö -kplawo. 27 -Yö Yesu -wun -ma 'ö nu mɛ -nu gbung 'gü mü, 'ö pa -a -bha sɔ 'ka -a ɓzlöö ɓzian'. 28 Bhii -yö -kë -a pö ɓdhia ö -de ɓzuö' 'piö ɓnɛɛ: «ɓYa kë ɓnɛ 'ma 'pa -a -bha sɔ 'kpaan -de 'ka ɓsia, n ɓdhɛ -dho bo.» 29 'Ö to mü, 'ö- -bha fɛi yën ɓyua' -yö ɓgbaannu, 'ö yö gia- 'ö- =tɛi' dɔ ɓnɛ ö -dhɛ ɓya bo.

30 -Dhɛ do bhë -a 'gü, Yesu -ya ɓdɔa' ɓnɛ 'gügbeedhɛ do ɓya 'go ö 'gü. 'Ö ɓdhië ö -zü mɛ -gbaa -nu 'wo bhë -an ziën, 'ö- pö: «Dö 'ö pa ma sɔ 'ka ɓnɛ ɓɛ?»

31 'Ö- -bha ɓguë' -nu -wa -daa -kë -a -gɔ 'wo- pö: «Bhi gia-, 'ü- =tɛi' -dɔ ɓnɛ, mɛ -gbaa -nu -wo ɓmaa 'ma -na ü -bha zian 'plɛ 'ka, 'ü ɓdhɛɛ' kpɔ 'zü ɓnɛ dö 'ö pa ü 'ka a?»

32 'Kɛɛ Yesu -yö -dhɛ -ga ö -zü 'to -dhɛ -nu -bha kö mɛ 'ö pë -kë bhë 'yaan- -a yö. 33 Dhebɔ 'ö bhë 'siö- -kaan -a 'gluu 'ö yö ɓzluun -sü -bha, bhii yö gia- -ya ɓtɛi' dɔ ɓnɛ pë 'ö -kë bhë ö -dhɛ ɓya bo. 'Ö nu 'ö -lo ö kpɔn 'gü Yesu 'dhiö, 'yö -kɔ 'ö -kë -a 'ka bhë 'ö- 'plɛ ɓblɛɛ, -a -yö sia- -sü 'ka. 34 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «N 'dhu, ü -bha -zo -yö n -ma -sü ɓya ü -dhɛ bo, -bhö 'dho ɓzuöyagluu 'ka; 'yua bhë ö 'ka 'dho ü kë gbɔ!»

35 Yesu -yö -to 'wun bhë -a ɓblɛɛ' ɓdhia, 'ö bɔmɛ -nu -wo -go Zailusö -gɔ kɔɔ, 'wo nu 'wo- pö -a -dhë: «Ü 'dhu 'yan ga; kö ɓkun 'ü kwa -gɔmɛ bho piën- 'kpaan!»

36 'Kɛɛ Yesu 'to yaa kë -an -wo -nu 'piö, 'ö- pö Zailusö -dhë: «Kö ɓkun 'ö 'suö -yö ü -kë, -bhö -zo yö n -ma dosɛn!»

37 'Ö Yesu yaa 'we -a -bha mɛ gbɛ -gɔ kö -yaan ziö ö 'piö -a 'ke yaa kë Piɛɛ 'dhö, Zakö waa- ö dheglu Zan -an 'ka.

38 'Wo dho 'wo -lo Zailusö -gɔ kɔɔ. 'Ö Yesu -yö -kpën mɛ gbung -nu 'wo -kë -zuö dɔ ɓdhia waa- mɛ -nu 'wo -kë 'gbo -nu bɔ ɓdhia ɓgblaa 'gbla -sü 'ka -an -bha.

39 ɓDhɛ ɓya -da kɔɔ 'ö- pö -an -dhë: «-Më 'ö -kë 'ka -zuö -nu dɔ, 'ka 'gbo -nu bɔ ɓɛ? 'Në 'ö ɓnɛ yaa ga, yi 'kpaan 'ö- zë.»

40 'Ö 'wo yö -kaan -a -bha -sü 'gü.

ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'yö- pö mɛ 'plɛ -dhë -wo yö plaan, 'yö 'në dë waa- -a dhe 'dhö, -a -bha ɓguë' -nu -yaaga 'wo bhë 'dhö, 'ö -an sü ö 'piö, 'wo -da -wɔ -a 'gü -kɔ 'dhi mɛ 'ö 'në ɓglöö -yö -kë -a 'gü bhë -a 'gü. 41 'Ö Yesu -yö -ya 'në 'ö bhë -a -kɔ -bha 'ö- pö Eblö -wo 'gü: «Talita kumi!» -A -gɛn 'ö tɔɔ: «'Nëdhezë, a- -pö ü -dhë, 'ü ɓluu'-!»

42 -Dhɛ do bhë 'ö to -a -bha, 'ö ŋluu 'ö yö 'ta -sü -bha. ('Nëdhezë bhë -a -kwɛ -yö -kë ŋnɛ pë 'gɔɔ- do ö ga ŋplɛ 'dhö.)

ŋDhɛ 'wun -nu ŋnɛ ŋwa -an yö, 'tetundhe ŋva -yö -da -an 'gü. 43 'Kɛɛ Yesu -ya -pö -an -dhë 'gbee- 'ka ŋnɛ kö ŋkun 'wo- =blɛɛ mɛ gbɛ -dhë, 'ö- pö -a -bha mɛ -nu -dhë: «-Ka -bhöpë nu -a -dhë, -ya -bhö!»

6

Mɛ -nu 'wo Nazalɛtë waa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-
(Matiö 13.53-58; Lukö 4.16-30)

1 ŋDhɛ 'ö Yesu -yö go -dhɛ bhë -a -bha, 'ö dho pödhɛ 'ö ŋkpɛa -a -bha bhë -a 'gü. Waa- ö -bha ŋguë' -nu ŋnɛ 'wo dho. 2 'Ö Zuifö -nu -bha ŋglooyi 'ka, 'yö yö -an ŋdaan' -sü -bha -Zlan -wo 'ka Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü. Mɛ -nu 'wo -kë wo 'to 'to ŋdhia mü bhë, -an ŋplëëzë 'te -tun, 'ö 'wo- pö: «-Yö -go 'wun kë -kɔ -nu, 'kpaakpadhɛ 'yö- -gɔ, waa- -dhidhaapë -nu 'ö- kë -na ŋnɛ -an -gɛn 'ka 'më -o! 3 Yö ŋkun 'ö 'lüyanmɛ 'ka ŋnaa, 'ö- dhe tɔɔ Mali, 'ö- dheglu 'në gɔɔn- -nu -wo -kë Zakö, Zozö, Zudë, Simɔ -an 'ka ŋnaa. 'Go mü -a dheglu 'në dhoo -nu 'waa kwa 'piö zö ŋa?» 'Wun -nu 'wo ŋnɛ -an -wun 'gü, -a 'mɔnɛ waa- -naadhe -yö -më -an 'gü, 'ö waa 'we -a -bha kö -wa -wun -dhɛ 'wun gia-.

4 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Wo -Zlan -wod- hiölomɛ ŋbhlë -ya -dhɛ 'saadhö 'gü, 'kɛɛ -a 'kpɔ -pö 'gü -mɛ -nu, mɛ -nu 'ö wo -nu 'wo -mɛɛ -zë waa- -a -gɔ 'kɔɔmɛ -nu 'waa- =bhlë -ya.» 5 -A -wun 'gü Yesu yaa -dhidhaapë -nu kë mü ŋva gbɔ, -a 'ke yaa kë ö -kɔ 'ö- 'kpa 'yuamɛ -nu mɛ do do -ta, 'ö -an -bha 'yua bo -a 'ka. 'Ö tɔɔ 'waa wo -zo yö -a -bha. 6 Yesu 'te -tun 'sönggö -sönggö -an ŋzuö' -bha -kë 'glɔɔglɔ -sü -wun 'gü.

Yesu -bha ö bha ŋguë' -nu dan 'ö- wo ŋplɛ ŋplɛ 'ö -an bɔ
(Matiö 10.5-15; Lukö 9.1-6)

ŋDhɛ -kë 'dhö Yesu -yö -bɔ pödhɛ -nu 'wo 'sian 'piö -dhɛ -nu -bha bhë -an 'gü -an -daan -Zlan -wo 'ka -sü 'ka. 7 'Yö ö bha ŋguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga ŋplɛ 'wo bhë 'ö -an ŋdhɔɔ -kë, 'ö -an dan ŋplɛ ŋplɛ, 'ö -an bɔ, 'ö -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü nu -an -dhë kö -waan -zuu yaa -nu kë mɛ -nu 'gü -a 'ka. 8 'Kɛɛ -yö -dhio dɔ -an -dhë 'ö- pö: «'Ta 'ka 'dhoë- dho -a 'gü bhë, ka 'dho -na kö ŋkun 'ka ŋkwɛɛ- 'kpaan gbɛ sü ka -kɔ 'piö; ka ka -bha -gbangɔlü 'sü, -ka ziö! Kö ŋkun 'ka -bhöpë -nu, 'ta 'sü ŋbhɔɔ' -nu sü! 'Go mü 'ka 'wëüga -nu gbɛ -da ka -gɔ sɔ 'yuö- 'gü! 9 -Ka -sakpa -nu yö ka -gɛn -bha, 'kɛɛ kö ŋkun 'ka sɔ 'në -da 'ko -ta dhuö ŋplɛ!»

10 'Ö- pö -an -dhë 'zü: «ŋYa kë ŋnɛ 'ka -da pödhɛ do 'gü, -ka 'to 'kɔ 'wo 'dhoë- ka -nia kun -a 'gü bhë -a 'gü, -yö 'dho -yö yöë ka -go -dhɛ 'ö bhë -a 'gü -yi -bha! 11 'Ö ŋya kë ŋnɛ -dhɛ 'bhaa -nu 'gü, mɛ -nu ŋwaa- pö wo 'ka 'dho ka -nia kun 'iin wo 'to to ka -wo -bha, -ka 'go -dhɛ 'ö 'dhö -a 'gü; 'kɛɛ kö 'ka ka -gɛn ŋkpënng kö -büö -bi -yö 'go ka -gɛn -nu -bha. -Yö -dho kë -an -zo -büö -sü 'ka ŋnɛɛ pë mɛ 'ö 'ka nu -a -wuën bhë, 'ka- kë 'saadhö, 'kɛɛ 'wun yaa 'wo- kë -na bhë.»

12 'Ö- -bha ŋguë' -nu -wo dho, 'wo -Zlan -wo ŋblɛɛ mɛ -nu -dhë ŋnɛ -wo wo ŋzuö' ŋdhië'- -Zlan 'piö. 13 'Wo -zuu yaa ŋplëëzë -nu -kë mɛ -nu 'gü, 'ö 'wo 'yuamɛ -nu ŋplëëzë -nu -dhɛ bo 'yɔn -yö -an tuö -sü 'ka.

Zan Batisö -bha ga -sü
(Matiö 14.1-12; Lukö 9.7-9)

14 -A 'töng 'dhö bhë -a 'ka, -gludë Elɔdö -yö Yesu -wun -ma, bhii 'ö tɔɔ Yesu 'tɔ -yö -kë -pɛn -dhiadhö -dhɛ 'saadhö -a 'gü. Mɛ 'bhaa -nu -wo -kë -a pö ŋdhia: «Zan Batisö

'ö go ga 'gü bhë, pë 'ö -kë 'ö -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü 'dhö -a -gɔ 'ö -dhidhaapë -nu kë -na bhë 'ö bhë.»
15 'Kɛɛ mɛ 'bhaa -nu -wa -pö: «-Zlan -wodhiölomɛ Eli 'ö -kë 'dhiö zian yö -mü.»

'Ö- mɛ 'bhaa -nu -wa pö 'zü: «-Zlan -wodhiölomɛ do -mü ŋɛ -an mɛ -nu 'wo -kë 'dhiö bhë -an 'dhö.»
16 ŋDhɛ Elɔdö ŋya 'wun -nu 'wo ŋɛ -an ma 'ö- pö: «Zan Batisö 'a- -gɔ -kan ŋɛ 'ö go ga 'gü bhë!»
17 Pë 'ö -kë 'dhö bhë 'ö tɔɔ Elɔdö gia- -yö Zan -kun, 'ö- -lö, 'ö- -zuö -kansokɔ 'gü. (-A zë -gɛn 'ö tɔɔ -më -ɛ?) Elɔdö -yö ö dheglu Filipö bɔɔ Elɔdiadö 'kun -a -gɔ. 18 'Yö Zan Batisö -ya -pö Elɔdö -dhë: «'Yaa -së kö 'ü ü dheglu bɔɔ 'kun -a -gɔ!» 19 -Naazuëdhe yaa -yö -da Elɔdiadö 'gü Zan buën-, 'yö -kë -a këdhɛ ŋmɛɛ' ŋdhia kö 'ö- zë, 'kɛɛ yaa- këdhɛ gbɛ yö Elɔdö -wun 'gü.
20 Elɔdö -yö -suö Zan -dhë, bhii 'ö tɔɔ -yö Zan -sü mɛ kpengdhö, 'ö 'slööslö -a 'ka; 'ö- -wun 'gü 'ö ö -zo -kë -a 'piö. ŋYa Zan -dhɛ, ŋya nu, ŋya ö 'to 'to -a 'wun ŋblɛɛ' -wo -bha, ŋzuö' -kaan 'kuë -sü -yö -kë -a -gɔ. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë -yö -kë -a -dhë -së kö -yö ö 'to 'to -a -wo -bha.
21 'Ö yi Elɔdö -yö -ö bha bhɔ -yi 'wlaan- =kaa', 'yö -kë Elɔdiadö -bha 'wunbɔdhɛ 'ka kö -yaan Zan zë. Elɔdö -yö ö bha yuö -kë -a 'piö -mɛ -nu, 'tɔ bhɔ -sü -zë -nu, 'dhasi -nu, 'sɛ ŋkɔɔnmɛ -nu waa- mɛ 'tɔ -zë -nu 'wo Galile -sɛ 'gü -an ŋdhɔɔ -kë 'wlaan- 'ö bhë -a -ta. 22 'Ö Elɔdiadö 'dhu -yö -da kɔɔ 'ö yö 'tan kë -sü 'gü. -Yö -kë Elɔdö waa- mɛ -nu 'ö -an ŋdhɔɔ -kë 'wlaan- -ta bhë -an -dhë -së. 'Ö -gludë Elɔdö -ya pö 'nëdhezë 'ö bhë -a -dhë: «Pë 'ü- -dhɔ ŋkaa' -a -dhɛ n -gɔ, a -dho -a nu ü -dhë!»
23 'Ö Elɔdö -yö ö -wo -bhö -a -dhë 'ö- pö: «A- -zë -Zlan -dhë ŋnɛ, pë 'ö- -dhɔ -yö ü -kë 'ü- -dhɛ n -gɔ, a -dho -a nu ü -dhë, 'kö -kë ŋnɛ ma -gludëdhɛ këdhɛ -kɔ 'pian do -mü, a -dho -a nu ü -dhë.»
24 -Dadhëü 'nëdhezë 'ö bhë -yö -yö plaan, 'ö dho 'ö 'wun bhë 'ö- =blɛɛ ö dhe -dhë, 'ö- pö: «-Më 'a dho -a -dhɛ -ɛ?»

'Ö- dhe -ya pö -a -dhë: «-Bhö Zan Batisö -gɔ -dhɛ!»
25 ŋDhɛ -kë 'pö 'ö -yɛ ö 'zü 'ö nu -bla 'ka -gludë 'piö 'ö pë 'ö- 'piö 'ö- -dhɛ -a -gɔ 'ö- pö: «A- 'piö 'piöklöözë ŋnɛ kö 'ü- pö 'dhasi -nu -dhë -wo Zan Batisö -gɔ 'kan, -wa -da 'tia- 'gü, 'wo n gbaa -a 'ka!»
26 -Yö -kë Elɔdö -dhë yaa, 'kɛɛ yaa -kɔ -a -dhë, -sö 'ö- -bhö mɛ -nu 'ö -an ŋdhɔɔ kë 'wlaan- -ta bhë -an 'dhiö bhë -a -wun 'gü. 27 'Yö ö bha 'kɔdhi -maa kë 'dhasi do bɔ 'wa vɛɛdhö -kansokɔ 'gü kö ŋyaa- pö -a -dhë ŋnɛɛ -yö nu Zan Batisö -gɔ 'ka ö ŋdhia. 'Ö 'dhasi bhë 'ö dho -kansokɔ 'gü 'ma, 'ö Zan Batisö -gɔ -kan. 28 'Ö- -gɔ -da 'tia- do 'gü, 'ö nuë 'ö- nu 'nëdhezë bhë -a -dhë, 'ö dhoë ö dhe ŋdhia.
29 ŋDhɛ 'ö Zan Batisö -bha ŋguë' -nu ŋwaa- ma, 'wo nu 'wo- =glöö sü 'wo dhoë 'wo- -bin.

Yesu -bha mɛ -lü -vuu 'sɔɔdhu 'dhi -gba -sü
(Matiö 14.13-21; Lukö 9.10-17; Zan 6.1-14)

30 Yesu -bha bɔmɛ -nu -wo -nu Yesu 'piö 'ö pë -nu 'wo- -kë waa- -Zlan -wo 'wo mɛ -nu ŋdaan -a 'ka bhë 'wo- 'plɛ -wun ŋblɛɛ -a -dhë.
31 Mɛ -nu -wo -kë nu ŋdhia kö -an 'bhaa -nu -wo 'dho -na, -an -dho 'kuë- -sü -wo -kë ŋva. 'Ö- -wun 'gü Yesu waa- ö bha ŋguë' -nu -a këdhɛ -de yaa kë -an -gɔ kö -waan pë -bhö. 'Ö Yesu -ya pö ö bha ŋguë' -nu -dhë: «-Ka nu 'kwa 'dho -de 'sloo 'ka, -dhɛ 'kwa dho -potaasü yö -a -bha -a 'gü kö 'kaan- ka 'tɛɛ pa!»
32 'Ö wo -de 'sloo 'wo -da 'yitagɔ do 'gü, 'wo dho -dhɛ do 'wo dho -potaasü yö -a -bha -a 'gü. 33 'Kɛɛ mɛdhɛvadhɛ -wo -an -yö kö -wo

'dho -na 'ö 'wo -an dɔ. 'Ö 'wo -bla sü 'wo goë pödhɛ -nu 'gü, 'wo dho 'wo -lo Yesu waa- ö bha ɖguë' -nu -an 'dhiö, -dhɛ 'wo dho -a -bha bhë -a 'gü.

34 Yesu -bha -go 'yitagɔ 'gü -sü kö -yaan yö sia- -a 'yan -yö -da mɛ gbung ɖva 'wo bhë -an -ta. 'Ö -an 'yena -yö -da -a ɖzuö' 'gü, bhii 'ö tɔɔ -wo -bhɔ -a -dhë 'bhla -tuë -nu 'ö- -maakëmɛ gbɛ 'yaa -dhö -an -bha. 'Ö yö -Zlan -wo ɖplëëzë -pö -an -dhë -sü -bha.

35 ɖDhɛ 'ö 'bin 'dhö 'më -na, 'ö Yesu -bha ɖguë' -nu -wa pö -a -dhë: «'Bin ɖya bhɔ 'më -sü -bha 'ö -dhɛ 'kwa- -bha ɖnɛ, mɛ gbɛ 'yaa zö. 36 -Bhö -a pö mɛ -nu 'wo ɖnɛ -an -dhë -wo 'dho 'kangbaa 'gü -dhɛ -nu, pödhɛ -nu 'wo kwa 'sian 'piö -dhɛ -nu -bha zö ɖnɛ -an 'gü kö -wo wo -bhöpë 'dhɔ!»

37 'Yö Yesu -ya pö -an -dhë: «Ka gia-, -ka -bhöpë nu -an -dhë!»

'Wo Yesu ɖdhɛɛ' kpɔ 'wo- pö: «Ü- 'piö kö 'yi 'dho 'yi dönie ɖkëng' ɖplɛ ɖbluu'- 'dhɔ 'yi nuë -an ɖdhia kö -waan -bhö -a?»

38 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Ka 'dho 'ka ɖkpɔɔ' 'ma kö ɖbluu'- bhɛ ɖdhë 'ö 'ma kɔ.»

ɖDhɛ 'ö ɖwa 'dho ɖwa ɖbluu'- =mɛɛ' 'ö 'wo -yɛ wo 'zü 'wo nu 'wo pö Yesu -dhë: «ɖBluu'- bhɛ 'sɔɔdhu waa- 'yuö- =plɛ 'yi -an yö.»

39 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë -wa pö mɛ -nu 'wo bhë -an -dhë -wo ɖyaannu wo kpö kpö 'ka 'kpaa- -ta. 40 'Ö 'wo -an -ya wo -bhüö 'ka -an dan -sü 'ka ɖkëng' do 'iin 'gɔɔ- 'sɔɔdhu 'ka.

41 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö Yesu -yö ɖbluu'- bhɛ 'sɔɔdhu waa- 'yuö- =plɛ 'wo bhë -an sü, 'yö ö 'yan ɖluu dhang- 'gü, 'yö ɖbhɛa -a -ta, 'ö -Zlan zuö pö. 'Ö ɖbluu'- bhë 'ö- =kaan 'ö- nu ö bha ɖguë' -nu -dhë kö -waan -glu mɛ -nu 'wo bhë -an 'ka. 'Ö -kɔ do bhë 'ö- =kaa' 'yuö- =plɛ 'wo bhë -an 'ka, 'ö 'wo- -glu -an 'ka 'zü 'töüdhö. 42 Mɛ 'ö -dhö -yö ö -bha -bhö, 'ö- 'bhaa -yö to. 43 'Ö- -bha ɖguë' -nu -wo dho ɖbluu'- 'kluklu waa- 'yuö- 'kluklu -kpa 'kuë- -sü ɖkpasɛn pa -sü 'gɔɔ- do ö ga ɖplɛ 'ka. 44 Gɔɔn- -nu 'wo -bhöpë bhë 'wo- -bhö -an -kpa 'kuë- -sü -wo -kë -vuu 'sɔɔdhu 'ka, dhoo -nu waa- 'në 'sɛɛn- -nu -wo -kë mü pë -bhö ɖdhia, 'kɛɛ waa -an ɖdhong' gɔɔn- nu 'piö.

Yesu -yö 'ta -sü 'yipuë ɖva -ta (Matiö 14.22-33; Zan 6.15-21)

45 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö ö bha ɖguë' -nu -dhë -wo -da 'yitagɔ do bhë -a 'gü, -wo 'dho ö 'dhiö 'yipuë ɖva 'ö bhë -a ɖzlöö ɖzian' pödhɛ 'wo- -dhɛ Betesaida bhë -a 'gü, kö yö gia- 'ö ö -wo -da mɛ gbung -nu 'wo bhë -an -dhë kö -waan 'dho.

46 ɖDhɛ 'ö ɖwa 'kan wo 'kuë- =ya 'go mɛ -nu 'wo bhë -an 'piö 'ö -da -tɔn do tuö kö 'yaan- =bhɛa'-.

47 ɖDhɛ 'ö -dhɛ 'dhö trö -na, kö 'yitagɔ 'ö Yesu -bha ɖguë' -nu -wo -kë -a 'gü bhë ɖya yö 'yipuë ɖva bhë -a ziën, kö Yesu -zë -yö ɖtun 'yi 'kpong 'dhiö. 48 'Yö- yö ɖnɛ -a -bha ɖguë' -nu ɖsëë'- -yö bho -na 'yitagɔ -blü -sü 'gü 'buu 'yö -kë -ziö ɖdhia -an -bha bhë -a -wun 'gü.

ɖDhɛ 'ö ɖwa dɔ -dhɛ -bha 'po -sü ɖtɛi' 'ka bhë, 'ö Yesu -yö dho -an 'piö ɖzian' -ta 'yi -ta -sü 'ka, 'ö- -kë kö 'yaan- ziö -an -ta. 49 'Kɛɛ ɖdhɛ 'ö ɖwaa- yö kö -yö 'ta -na 'yi -ta dhuö bhë 'wo- pö wo ɖzuö' 'piö ɖnɛ mɛ -zii -mü. 'Ö 'wo yö ɖgblaa 'gbla -sü 'gü. 50 Bhii mɛ -nu 'wo- yö bhë -wo -yö zë -zë kun -sü -bha 'suö 'ka.

ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, -dhɛ do bhë -a -bha, 'ö Yesu -yö 'wun ɖblɛɛ -an -dhë 'ö- pö: «-Ka ka -zo -gban, ma -mü, kö ɖkun 'ka -suö!»

51 'Ö -da -an 'piö 'yitagɔ 'gü 'ö 'buu -yö ɖgbaannu. 'Ö- -bha ɖguë' -nu 'dhi -yö pa, 52 bhii waa -dhid- haapë 'ö- -kë ɖbluu'- -ta bhë -a -gɛn dɔ, 'ö tɔɔ -an -bha 'wundɔdhe -kɔ

yaa -mɔ -a -bha kö -waan -a -gɛn dɔ.

Yesu -bha 'yuamɛ -nu -dhɛ -bo Zenezalɛtö -sɛ 'gü -kɔ
(Matiö 14.34-36)

53 Dhɛ wa 'yi 'kan wa -lo 'yipuë va bhë -a 'kpong 'dhiö Zenezalɛtö -sɛ 'gü, 'wo wo -bha 'yitagɔ -klu 'yi 'kpong 'dhiö mü. 54 -An -bha -go 'yitagɔ 'gü -sü 'ka, mɛ -nu -wo -to mü 'wo Yesu dɔ. 55 'Wo -bla sü 'wo dhoë pödhɛ 'saadhö -a 'gü. 'Ö mɛ -nu -wo -nu wo -bha 'yuamɛ -nu 'ka -an -bun sɛɛ' 'gü -sü 'ka -dhɛ 'ö 'wo Yesu 'tɔ ma -a -bha. 56 'Ö -dhɛ 'saadhö 'ö Yesu -yö dho -a -bha, pödhɛ 'sɛɛn- -nu, pödhɛ vava -nu, 'kangbaa 'gü -dhɛ -nu, 'wo nu wo -bha 'yuamɛ -nu 'ka 'wo- -da 'dhëëdhɛ va -bha. Ya kë 'dhö 'wo bhɛa Yesu -dhë kö -yö 'we -a -bha wo -gɔ 'wo 'pa -a -bha sɔ 'to 'dhiö 'kpaan 'ka. 'Ö mɛ -nu mɛ 'wo pa -a -bha sɔ 'to 'dhiö 'ka 'ö -an -dhɛ -yö bo.

7

Mɛ -nu daan' -wo 'ö go mɛ ziizii -nu dhiö
(Matiö 15.1-9)

1 Falizi -mɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ 'bhaa -nu 'wo go Zeluzalɛmë plöö, -wo -nu 'wo dho wo 'ko bhaa Yesu 'piö mü. 2 'Wo- yö nɛ -a -bha guë' 'bhaa -nu 'waa wo -kɔ 'zlu nɛ -kɔ 'ö -an 'bhɛma -nu -bha wɔ -kɔ 'dhö -a 'ka bhë -a 'dhö -waan tun pë -bhö -na, 3 'kɛɛ kö Falizi -mɛ -nu waa- Zuifö mɛ -nu 'wo to -wo wo -kɔ -zlu 'papadhö nɛ -kɔ 'ö -an wɔ -kɔ 'dhö -a 'ka bhë -a 'dhö -waan tun pë -bhö -na. Bhii 'ö tɔɔ -wo wo -bha mɛ ziizii -nu wɔ -kɔ bhlë -ya. 4 'Ö ya kë nɛ wa 'go 'dhɔɔ 'gü wa nu, 'ö waa wo -kɔ 'zlu kun nɛ -kɔ 'wo- pö -a 'ka -an -dhë -a 'dhö 'waa pë -bhö. 'Ö -an -bha wɔ -kɔ -dhɛ va -dhɛ bhë, 'wo- =bhlë -ya -an 'kun -sü 'ka; 'ö- 'bhaa -nu -wo -kë -kɔ ya kë 'wo wo -bha 'yi -mü -a 'gü -kɔɔ -nu, -an -bha gbɔ -nu, zën -piö gbɔ -nu, waa- -an -wɔ -a -ta -pë -nu -an -zlu -a 'ka bhë -a 'dhö.

5 -Dhɛ bhë -a -bha Falizi -mɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu -wo Yesu dhɛɛ' -kpɔ 'wo- pö: «-Më 'ö -kë 'ö ü bha guë' -nu 'waa mɛ daan' -wo 'ö go kwa 'bhɛma -nu kwɛɛ bhë 'waa -a 'kun, 'ö 'waa wo -kɔ -nu 'zlu nɛ -kɔ 'ö 'kwa- wo -a 'ka -a 'dhö, 'wo pë -bhö -e?»

6 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Mɛ -nu 'yan -ta -wun kë -mɛ -nu, 'wun -gban ka -bha 'ö Ezai -ya blɛɛ 'dhiö bhë -yö 'wun gia- 'ka, bhii 'ö tɔɔ -ya -ya 'ö- pö: *-Zlan -ya pö: 'Sɛgümɛ -nu -wo n bhlë -ya wo -wo 'kpaan 'ka, 'kɛɛ -an zuõ' -yö n 'ka gbiin.* 7 *Bhlëyadhe -nu 'wo nu -na -a 'ka n 'piö bhë, -a 'plɛ -yö 'kpaan, bhii -wo mɛ -nu -daan -wo 'ö go mɛ -nu dhiö -a 'ka nɛ, pë 'wo- pö -yö -go -Zlan 'dhi -a 'dhö.* 8 Ka -Zlan -bha tɔng -nu -blü zian gbɛ 'ka kö 'kaan- mɛ daan' -wo -nu 'ö 'go -na mɛ -nu 'gü bhë -a 'ka.»

9 'Ö Yesu -yö ö -wo -zuöatadhe -kë 'zü 'ö- pö: «'Ka -Zlan -bha tɔng -da zian gbɛ 'ka kö 'kaan- ka -zo kë ka -de -bha mɛ daan' -wo -nu 'piö! 10 Bhii Moizö -ya pö: *-Bhö ü dë waa- ü dhe -an bhlë -ya!* 'Go mü: *Mɛ 'ö 'dhoë- 'wun yaa blɛɛ'- ö dë 'iin ö dhe -gɔ, -wo -dho -a zë.* 11 'Kɛɛ ka -zë, ka -pö mɛ -nu -dhë nɛ 'ö ya kë nɛ mɛ ya kë -dhö yaa- pö ö dë 'iin ö dhe -dhë: ‹Ma pë -nu 'wo n -gɔ, 'a dho nuë ka -dhë bhë, a- -ya ö -de -ta -Zlan -bha gbaɔ 'ka›, 12 'kaa 'we -a -bha -a -gɔ gbɔ -yö pë -nu nu ö dë waa- ö dhe -an -dhë. 13 -Kɔ 'ö nɛ -a 'ka, 'ka -Zlan -wo bhlë siö -a 'ka, ka -bha mɛ -nu daan' -wo -nu 'ka ka 'ko -dhë. 'Go mü, 'ka pë -dhɛ va -dhɛ 'ö bhɔ -a mɛ -nu 'wo nɛ -an -bha bhë, 'ka- -kë.»

Pë -nu 'wo mɛ -nu -kë -dhuuzë
(Matiö 15.10-20)

14 Dhɛ ya kë 'dhö, Yesu -yö mɛ -gbaa -nu 'wo bhë -an dhɔɔ -kë wo 'ko bhaa 'zü -dëüwo, 'ö- pö -an -dhë: «Ka 'plɛ, -ka ka 'to 'to n -ma, 'wun nɛ 'ka- -ya ka zuö' 'piö: 15 -Bhöpë 'ö 'go -na plaan 'ö -da -na mɛ -nu 'gü bhë 'yaa mɛ -nu kë sɔɔnyaamɛ 'ka -Zlan wö 'dhiö, 'kɛɛ pë 'ö go -an zuö' 'gü bhë nɛ 'ö -an -kë sɔɔnyaamɛ 'ka. 16 -Ka ka 'to 'to -së 'ka! 'Ö ya kë nɛ ka 'wun ma -to -yö -dhö kö 'wun 'a-=blɛɛ nɛ, -kaa -gɛn ma!»

17 Dhɛ Yesu ya 'go mɛ -nu gbung 'gü mü, ya 'dho kɔɔ, -a -bha guë' -nu -wo -yɔɔn -a -bha 'wo- =dhɛɛ' kpɔ 'wun zuan' 'ö- -zɔn bhë -a -gɛn 'ka. 18 'Yö- pö -an -dhë: «Ka -de 'pö, ka -kɔ yaa -mɔ -a -bha kö 'kaan- 'wun -gɛn dɔ a? -Kaa dɔa nɛ, në gbɛ yaa 'dho go plaan zian' kö -yaan -da mɛ 'gü -yaan -a kë -dhuuzë. 19 Bhii 'ö tɔɔ në 'ö 'dhö bhë 'yaa 'dho -a zuö' 'gü, -dhɛ 'ö dho -a -bha zian' 'ö tɔɔ -a 'guu, 'ö dhoë 'blü 'dhiö.»

(-Wo -nu 'wo nɛ -an 'gü bhë nɛ 'ö Yesu -ya zuan' nɛ, -wo -mɔ -a -bha kö -wo -bhöpë -nu 'plɛ -bhö.)

20 'Ö- pö 'zü nɛɛ: «-Bhöpë 'yaa mɛ 'bhee- kë sɔɔnyaamɛ 'ka 'kɛɛ 'wun 'ö 'go -na -a zuö' 'gü bhë 'ö- -kë sɔɔnyaamɛ 'ka -Zlan wö 'dhiö. 21 Bhii mɛ zuögüdhɛ nɛ 'ö -zotadhe yaa 'ö mɛ -blü -da dhe 'piö -sü, 'nuëbɔ 'kun -sü, mlaabɔ 'kun -sü, kwaan -sü waa- mɛ zë -sü -an 'ka. 22 Yö nɛ 'ö nu 'zü, dheagɔmɛ -bha dhe 'kpɛɛkpɛ mɛɛ' -sü, gwaandhe -bha gɔɔn- 'kpɛɛkpɛ mɛɛ' -sü, -ya mɛ gbɛ -bha në -dhɔ 'ka -sü, këpë yaa kë -sü, mɛ -püö -sü, 'wun -dɔ 'gü -sü, druɛi kë -sü, 'wun yaa -blɛɛ mɛ -gɔ -sü, -de -sü va kë -sü waa- -kë 'yaa 'wun dɔ -mɛ 'ka -sü 'wo bhë 'saadhö -an 'ka. 23 Në yaa -nu 'töüdhö 'wo bhë -wo -go mɛ -nu zuö' 'gü, 'ö 'wo mɛ -kë sɔɔnyaamɛ 'ka.»

Dhebɔ -nia do -bha Yesu -wo -dhɛ 'wun gia- -sü
(Matiö 15.21-28)

24 Dhɛ ya kë 'dhö, Yesu -yö -go mü 'ö dho Tii -pö -nu 'gü. Dhɛ ya 'dho ya -lo 'ma, -yö -da 'kɔ do 'gü, bhii yaa kë -a 'piö kö mɛ gbɛ -ya tɛi' dɔ nɛ ö mü. 'Kɛɛ -a këdhɛ gbɛ yaa kë -dhö kö -a -dhɛ -yö -bin. 25 Bhii 'ö tɔɔ dhebɔ do 'ö -zuu yaa -yö -kë -a 'dhu 'gü, -yö Yesu -wun -ma. 'Ö nu 'ö -gblü Yesu 'dhiö. 26 Dhebɔ 'ö bhë yaa kë Izlaɛlö -sɛ 'gü 'në 'ka, -yö -go Fenisi, Sili -sɛ 'gü; 'yö bhɛa Yesu -dhë kö -yaan -zuu yaa bho ö 'dhu 'gü. 27 'Yö Yesu -yö 'wun zuan' -zɔn dhebɔ bhë -a -dhë nɛɛ: «-Bhö ü kwaa' 'në -nu -zü kun, -wo -bhöpë -bhö, bhii 'yaa -së kö -wo 'në -nu -bhöpë 'sü -an 'dhiö -wa nu gbɛn- -nu -dhë.»

28 'Ö dhebɔ bhë 'ö- pö Yesu -dhë: «'Wun gia- -mü, n -Gɔmɛ, 'kɛɛ ya kë gbɛn- -nu 'wo pë -bhö -a -ta gba löö bhë, 'në -nu -bhöpë 'pee -nu 'wo -püö -na sia- bhë ya kë -wa -bhö.»

29 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-A -daa 'ü- -kë bhë -a -wun 'gü, -bhö 'yɛ ü 'zü 'ü 'dho ü -gɔ kɔɔ, -zuu yaa ya 'go ü 'dhu 'gü 'saadhö.»

30 Dhɛ 'ö -yɛ ö 'zü 'ö dho ö -gɔ kɔɔ, 'yö ö 'dhu yö kö -yö waannu süë', kö -zuu yaa ya 'go -a 'gü.

Yesu -bha gɔɔn- do 'ö- 'to 'dhö ta -sü 'ka 'ö 'yaa 'we -a -dhɛ bo -sü

31 Yesu -yö -go Tii -sɛ 'gü, 'ö bɔ Sidɔn -sɛ 'gü, 'ö nu Galile 'yipuë 'piö zian' -bɔ pödhɛ 'gɔɔ- do -sɛ 'gü -sü 'ka. 32 -Wo -nu gɔɔn- do 'ö- 'to 'dhö ta -sü 'ka, 'go mü 'ö 'yaa 'we -a 'ka -a dhia. 'Wo bhɛa -a -dhë kö -yö ö -kɔ kpa -a -ta kö -yaan -a -dhɛ bo.

33 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö Yesu -yö bhɔ -a 'ka mɛ gbung 'wo bhë -an -dhë taa' wo -de 'sloo 'ka, 'yö ö -kɔnëga plɛ -sɔ -a 'to plɛ bhë -a

'gü, 'go mü 'ö 'dhee -suö ö -kɔnëga -bha 'ö- pa -a nɛ- 'ka.

34 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö -dhɛ -ga dhang- 'gü bhɛa' -sü 'ka. 'Yö ö -zo ta -a -bha 'yena -wo 'gü 'ö ö -zo -lo, 'ö- pö: «Efata!» (-A -gɛn 'ö tɔɔ: «-Bhö 'po!»)

35 -Dhɛ do bhë -a -bha 'ö gɔɔn- 'ö bhë 'ö- 'to -nu -wo -po, 'ö- nɛ- gën -yö -kan, 'ö yö 'wun -nu blɛɛ' -sü -bha -së 'ka.

36 Dhɛ 'ö wa 'yɛ wo 'zü wa nu, mɛ -gbaa -nu 'wo sia- -an 'piö 'ö Yesu -ya pö -an 'plɛ -dhë kö kun 'wo 'wun -nu 'wo bhë 'wo- =blɛɛ mɛ gbɛ -dhë. 'Kɛɛ 'wun bhë mɛ 'bha -nu -wa blɛɛ mɛ -nu -dhë. ('Wun -nu 'wo bhë -an -bindhɛ gbɛ yaa kë -dhö) 'ö bhii -ya pö -na kö kun 'ka- =blɛɛ' kö -wa blɛɛ' -na.

37 'Tetundhe va -yö -kë -an -gɔ 'wo- pö: «Pë -nu 'saadhö 'ö- kë -na nɛ -a 'plɛ wo -së! -Yö mɛ -nu -de gia- 'ö -an 'to 'dhö ta -sü 'ka -an 'to 'dhi -po, 'ö mɛ -nu 'waa 'we 'ö 'wo -we!»

8

Yesu -bha mɛ -lü -vuu -yiisië 'dhi -gba -sü

(Matiö 15.32-39)

1 -A 'töng 'dhö bhë -a 'ka, mɛ -gbaa va -wo -nu 'zü -dëüwo, 'wo nië Yesu -zü. Dhɛ 'ö -kë nɛ, -bhöpë gbɛ 'yaa kë -an -gɔ bhë, 'ö Yesu -yö ö -bha guë' -nu dhɔɔ -kë, 'ö- pö -an -dhë: 2 «Mɛ -nu 'wo nɛ, -an 'yena -yö n kë -na, bhii -dhɛkpaɔyi kë -yaaga -naa 'ö nɛ, 'wo n 'piö zö, 'ö -bhöpë gbɛ 'yaa -an -gɔ gbɔ. 3 Ya kë nɛ -bhöpë gbɛ yaa kë -an -gɔ sia, 'ö wa 'to din 'ö nɛ -a 'ka, 'ma- pö -an -dhë -wo 'dho wo plöö -dhɛ -nu -bha, -wo -dho -püö zian -gbloo -nu 'piö, kë 'ö waa- wo 'tëëtë bhë -a -wun 'gü, bhii mɛ 'bhaa -nu -wo -go 'ma gbiin.»

4 'Ö- -bha guë' -nu -wa pö -a -dhë: «Kwa -dho go mɛ -nu 'wo nɛ 'töüdhö -an -bhöpë 'ka 'më, -dhɛ 'ö mɛ gbɛ 'yaa- -bha zö nɛ -a 'gü i?»

5 'Ö Yesu -yö -an dhɛɛkpɔdhe -kë nɛɛ: «Bluu'- bhɛ dhë 'ö ka -gɔ -ɛ?»

'Wo- pö -a -dhë: «Bluu'- bhɛ 'slaplɛ.»

6 'Ö- pö mɛ -gbaa -nu 'wo bhë -an -dhë -wo yaannu sia-. 'Go mü 'ö bluu'- bhɛ 'slaplɛ bhë 'ö- sü, 'ö -Zlan zuö pö -a -ta, 'ö- =kaan, 'ö- nu ö -bha guë' -nu -dhë kö -waan -glu mɛ -nu 'wo bhë -an 'ka. 'Ö- -bha guë' -nu -wa -glu -an 'ka. 7 'Yuö- 'në 'sɛɛn- 'bhaa -nu -wo -kë -an -gɔ mü. Dhɛ 'ö Yesu -yö -Zlan zuö pö -a -ta, 'ö- pö ö bha guë' -nu -dhë, -wa -glu mɛ -nu 'wo bhë -an 'ka 'zü. 8 Mɛ 'ö -dhö -yö pë -bhö, 'ö- 'bhaa -yö to, 'ö- -bha guë' -nu -wo dho -bhöpë 'kluklu -nu 'wo to bhë -an kpasɛn pa -sü 'slaplɛ 'ka. 9 Mɛ -nu 'wo -kë mü -wo -mɔ mɛ -lü -vuu -yiisië -bha. Dhɛ wa yën 'ö Yesu -ya pö -an -dhë -wo 'dho. 10 -Dhɛ bhë nɛ 'wo to -a -bha, 'ö Yesu waa- ö bha guë' -nu 'wo -da -a -bha 'yitagɔ 'gü, 'wo dho Dalimanuta -sɛ 'gü.

Falizi -mɛ -nu -wo -dhidhaapë do -dhɛ Yesu -gɔ

(Matiö 16.1-4)

11 Falizi -mɛ -nu -wo -nu kö 'waan- 'slë 'kan Yesu -gɔ, 'ö waa- Yesu -nu 'wo yö 'wun -blɛɛ wo 'ko -dhë -sü 'gü mü, 'wo- -dhɛ Yesu -gɔ kö -yö -dhidhaapë do 'ö dho -a -zɔn nɛ -a -bha -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü -yö -go -Zlan 'piö, -a kë.

12 'Ö Yesu -yö ö -zo -lo 'piö gbiinzë 'ka 'ö- pö: «-Më -de 'ö -kë 'ö dɛɛ nɛ -a 'gü -mɛ -nu 'wo- 'piö kö 'wo -dhidhaapë do yö nɛ ɛ? A- -blɛɛ ka -dhë 'wun gia- 'ka: -Dhidhaapë do gbɛ 'ka 'dho kë -an -dhë!»

13 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö go -an 'piö mü, 'ö -da 'yitagɔ 'gü, 'ö dho 'yipuë va bhë -a zlöö zian' 'pian gbɛ 'ka.

Falizi -mɛ -nu waa- Elɔdö, -an -bha ɓluubhɛɛpë
(Matiö 16.5-12)

14 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, Yesu -bha ɓguë' -nu -zlö -yö -trö ɓbluu'- -nu 'sü -sü -bha. -A bhɛ do 'kpaan ɓnɛ 'ö -kë -an -gɔ 'yitagɔ 'gü mü. 15 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Ka kë 'slë 'ka, 'ka ka -zo kë ka -de 'piö Falizi -mɛ -nu waa- Elɔdö -an -bha ɓbluubhɛɛpë -gɔ!»

16 'Ö- -bha ɓguë' -nu -wa pö wo 'ko -nu -dhë ɓnɛɛ: «ɓDhɛ 'ö -kë ɓnɛ kwaa ɓbluu'- 'sü bhë, 'yö- pö -na 'dhö bhë.»

17 ɓDhɛ Yesu ɓya 'wun 'wo- =blɛɛ' -na bhë -a ma, 'ö- pö -an -dhë: «-Më 'ö -kë 'ka- pö ɓdhɛ -kë ɓnɛ ɓbluu'- kaa- 'sü bhë, yö -mü -i? Kaa 'wun -nu 'a- =blɛɛ ka -dhë bhë, -an -gɛn dɔ ɓkun ɓa? Kë- wo ka -gɔ ɓnɛ, kë 'pö ka -bha 'wunbhokoudɔdhe 'dhi -ya wo ta -sü 'ka bhë ee? 18 Ka 'yan -nu -wo -dhö; -yö -kë ɓdhë 'ö 'kaa -dhɛ yö ɓnɛɛ, 'ö ka 'to -nu 'dho -dhö, 'ö 'kaa 'wun ma ɓnɛɛ? Ka -zo 'yaa -büö ɓnɛ 19 ɓdhɛ 'ma ɓbluu'- bhɛ 'sɔɔdhu ɓkaan' gɔɔn- -nu -vuu 'sɔɔdhu 'ka -waan -an -bhö, -a 'kluklu -nu -wo to -a ɓkpasɛn pa -sü ɓdhë 'ö 'ka dhoë ɓɛ?» 'Wo- -daa -kë 'wo- pö: «-A ɓkpasɛn 'gɔɔ- do ö ga ɓplɛ.» 20 'Ö Yesu -ya pö 'zü: «ɓDhɛ 'ma ɓbluu'- bhɛ 'slaplɛ ɓkaan' gɔɔn- -nu -vuu -yiisië 'ka, -a 'kluklu -nu 'wo to -a ɓkpasɛn pa -sü ɓdhë 'ka dhoë ɓɛ?» 'Wo- -daa -kë 'zü 'wo- pö: «-A ɓkpasɛn 'slaplɛ.»

21 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «'Ö ɓdhɛ 'ö 'kwa yö më 'ö 'ka- pö ɓdhɛ -kë ɓnɛ ɓbluu'- kaa- 'sü bhë, yö -mü -i?»

-Kɔ 'ö Yesu -yö 'yënngtiimɛ do -dhɛ boë Betesaida

22 -Wo -dho 'wo -lo Betesaida. -Dhɛ bhë -a 'gü, 'ö mɛ -nu -wo nu 'yënngtiimɛ do 'ka Yesu ɓdhia, 'ö 'wo ɓbhɛa -a -dhë kö -yaan 'pa -a 'ka.

23 'Ö gɔɔn- 'yënngtiizë 'ö bhë 'ö Yesu -yö -yaa -kɔ -bha, 'ö dhoë pö- =taa -bha. 'Yö ö 'dhee -kan -a 'yënngdhö, 'go mü 'yö ö -kɔ -kpa -a -ta -a ɓdhɛɛ' 'kpɔ -sü 'ka ɓnɛɛ: «Ü pë -nu -yö -a?»

24 'Ö gɔɔn- 'yënngtiizë 'ö ɓsia bhë, 'yö ö 'yan po 'ö- pö: «A mɛ -nu -yö ɓnɛ 'lü -nu 'dhö, 'kɛɛ pë 'ö -kë tɔɔ -wo 'ta -sü.»

25 'Ö Yesu -yö ö -kɔ kpa 'zü -dëüwo gɔɔn- 'ö bhë -a 'yan -ta. ɓDhɛ 'ö ɓya ö -kɔ bho mü, 'ö gɔɔn- 'ö bhë 'ö -dhɛ -ga ö 'dhiö 'wa vɛɛdhö, 'ö- 'yan -yö bo, 'ö -dhɛ yö -së 'ka. 26 'Ö Yesu -ya -pö -a -dhë: «-Bhö 'dho ü -gɔ kɔɔ vɛɛdhö kö ɓkun 'ü dho plöö ɓzian'.»

Piɛɛ -bha -a pö 'ö- wo ɓnɛ Yesu 'ö tɔɔ -Zlan -bha -Yamɛ
(Matiö 16.13-20; Lukö 9.18-21)

27 Yesu waa- ö bha ɓguë' -nu -wo -dho Filipö Sezale -pö -nu 'gü. -Wo -kë 'dho ɓdhia, 'ö Yesu -yö -an ɓdhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «Mɛ -nu -wa -pö dö -mü n 'ka ɛ?»

28 'Wo- -daa -kë -a -gɔ 'wo- pö: «Mɛ 'bhaa -nu -wa pö Zan Batisö -mü ü 'ka, mɛ 'bhaa -nu -wa pö 'zü Eli -mü ü 'ka, mɛ 'bhaa -nu -wa pö -Zlan -wodhiölomɛ do 'bhaa 'ö -kë 'dhiö ɓzian' -yö -mü ü 'ka.» 29 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Ka -de 'pö, ka- -pö dö -mü n 'ka ɛ?»

'Ö Piɛɛ -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «Ü -Zlan -bha -Yamɛ 'ka.»

30 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë 'gbee- 'ka ɓnɛɛ kö ɓkun pë 'ö Piɛɛ -ya ɓblɛɛ 'ö -gban ö -bha bhë, 'wo- =blɛɛ mɛ gbɛ -dhë.

Yesu -yö ö -bha ga -sü waa- ö -go ga 'gü -sü -wun -blɛɛ
(Matiö 16.21-28; Lukö 9.22-27)

31 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, Yesu -yö -yö -zobüödhe -nu ö bha ɓguë' -nu -dhë -sü -bha 'ö- pö: «Pë dho kë 'ö tɔɔ ma 'a Mɛgbö 'ka, n 'klo- -dho bhɔ ɓva. -A -gɛn 'ö tɔɔ mɛ ziizii -nu, slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu waa

'dho we n -wun -bha. -A -wun 'gü, -wo -dho n zë. -A -dhɛkpaɔyi kë -yaaga bhë 'a dho go ga 'gü.»

32 -Yö 'wun -nu 'wo ŋnɛ -a -blɛɛ -an -dhë, 'ö bɔa plöö ö ŋgɛan'.

ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, Piɛɛ -ya -dhɛ ö 'sloo 'ka, 'ö- pö -a -dhë: «Kö ŋkun 'ö 'wun ŋsuu'- 'ö ŋnɛ 'ü- =blɛɛ!» 33 'Kɛɛ Yesu -yö -dhië ö -zü, 'yö ö bha ŋguë' -nu -ta -ga, 'go mü 'ö- pö Piɛɛ -dhë 'gbee- 'ka ŋnɛɛ: «-Bhö yö 'ma 'ü 'go n 'sɔɔ, Satan, bhii ü -bha -zotadhe 'yaa kë ŋnɛ -Zlan -bha 'dhö, 'kɛɛ -yö -kë ŋnɛ mɛ 'bhee- -bha -zotadhe 'dhö ŋzian'!»

34 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, Yesu -yö mɛ -gbaa -nu waa- ö bha ŋguë' -nu ŋdhɔɔ -kë, 'ö- pö -an -dhë: «ŋYa kë ŋnɛ mɛ -ya 'piö kö -yö ziö n 'piö, kö -yö ö bo -zo -ta ö -de -wun 'gü -sü 'ka, yö do bhë 'zü, -yö ŋwa -bhö ŋnɛ -kɔ 'a dho ŋwa -bhö -a 'ka bhë -a 'dhö. 35 Bhii mɛ 'ö- 'piö kö 'yö -kë -a 'gü -sü kë ö ŋdeë', yö 'ka 'dho -a yö, 'kɛɛ mɛ 'ö 'dhoë- ö -zo bho ö -de -wun 'piö n -wun waa- 'wuntaɔsë -an -wun 'gü, -yö -dho -kë -a 'gü -sü yö. 36 -Yö -dho kë -së mɛ 'bhee- -bha 'ka kö -yö 'kpongtaapë 'plɛ yö, kö -a nii -zë 'gü ŋya ŋsiö'- -a? 37 -Më 'wo dho -mɔ -a -bha kö -waan -a nu mɛ 'bhee- -dhë kö -yaan ö nii -ta bɔ -a 'ka ɛ? 38 'Ö mɛ ŋya lë- kë n -gɔ, 'iin n -wo -nu -gɔ, ŋdɛɛ ŋnɛ -a 'gü -mɛ -nu 'waa 'to wo -wo -ta -Zlan -dhë 'ö 'wo 'wun yaakëmɛ -nu 'ka bhë -an ziën, ŋya kë 'dhö 'pö, ma Mɛgbö -de 'pö, yi 'a dho nuë n Dë -bha 'tɔbhɔdhe, waa- -a -bha bɔmɛ -nu 'slöösló -an 'ka, a -dho lë- kë mɛ bhë -a -dhë 'pö.»

9

1 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü: «A- -pö ka -dhë 'wun giagia 'ka ŋnɛɛ: Mɛ 'bhaa -nu -wo ka 'piö zö, waa 'dho ga kö -an 'yan yaa -kpën -Zlan -bha -gludëdhɛ këdhɛpö -bha -nu 'piigbeedhɛ 'ka -sü -bha.»

Yesu -bha -dhië bun gbɛ 'gü -sü (Matiö 17.1-13; Lukö 9.28-36)

2 ŋDhɛ -dhɛkpaɔyi 'slado ŋya ziö, 'ö Yesu -yö Piɛɛ 'dhö, Zakö 'dhö, waa- Zan, 'ö -an sü ö 'piö, 'wo dho -tɔn do ŋgbiin tuö wo 'sloo 'ka. 'Ö Yesu -yö -dhië bun gbɛ 'gü -an wö 'dhiö mü, 3 'ö- -bha sɔ -nu -wo -kë 'puu; -a -bha -kë 'puu -sü bhë, mɛ -kɔ -mɔa -pë 'yaa -mü 'kpongtaa zö kö -yaan sɔ 'zlu -yaan bhɔ ŋnɛ -kɔ bhë -a 'dhö. 4 'Ö to mü, ŋguë' -nu -yaaga 'wo bhë, 'wo Eli waa- Moizö -an yö kö waa- Yesu -nu -wo 'wun ŋblɛɛ' -na wo 'ko ŋbhaa. 5 'Ö Piɛɛ -ya pö Yesu -dhë: «N -Gɔmɛ, ŋyö -së kö 'kwa to zö. -Kwa sɔ 'kɔ -yaaga dɔ, ü -bha -yö kë do, Moizö -bha -yö kë do, Eli -bha -yö kë do.» 6 Pë 'ö dhoë- -a ŋblɛɛ'- yaa- dɔ ö -de -gɔ, bhii ŋguë' -nu ŋplɛ 'wo to waa- yö gia-, 'siö ŋva -yö -kan -an 'gluu.

7 'Ö dha kpö do -yö nu, 'ö- 'bin -yö sɔ -an -ta. 'Ö -wo do -yö bɔ dha kpö bhë -a 'gü 'ö -we ŋnɛɛ: «Mɛ 'ö ŋnɛ 'ö tɔɔ n Gbö (do 'ö n -gɔ) 'ö- -dhɔ -yö n -kë ŋduö. -Ka ka 'to 'to -a -wo -bha!»

8 -Dhɛ do bhë -a 'gü, ö ŋguë' -nu 'wo bhë 'wo -dhɛ -ga wo -zü 'to; waa mɛ gbɛ yö gbɔ, -a 'ke yaa kë Yesu -de 'sloo 'ka wo 'piö mü.

9 -Wo -kë 'go ŋdhia -tɔn bhë -a tuö kö -wo ŋyɔɔ' -na, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Kö ŋkun 'ö pë -nu 'ka -an yö ŋnɛ, 'ka- =blɛɛ mɛ gbɛ -dhë, -yö 'dho -yö yöë ma 'a Mɛgbö 'ka, n -ma -go ga 'gü -yi -bha.»

10 'Ö -wo bhë 'wo- ma -a -ta. 'Kɛɛ -wa -pö wo 'ko -nu ziën ŋnɛɛ: «-Go ga 'gü -sü ŋnɛ, -a -gɛn 'ö tɔɔ -më -ɛ?»

11 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'wo Yesu ŋdhɛɛ' kpɔ 'wo- pö: «-Më 'ö -kë 'ö kwa -bha tɔnggɔmɛ -nu ŋwaa- pö Eli -dho nu kö pë mɛ 'ö dho kë -yaan ŋtun kë -na -ɛ?»

12 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Eli -de -yö -dho nu 'dhiö ŋkun

kö -yaan pë 'plɛ ꞉baa', 'kɛɛ -më -kë 'ö -Zlan -bha 'sëëdhɛ ꞉bɛɛn' -wo -ya pö Mɛgbö 'klo- -dho bhɔ ꞉gbaɔnsü, 'go mü 'ö mɛ -nu dhö 'yan ꞉ziö' ꞉kaa' ɛ? 13 'Kɛɛ a- -pö ka -dhë ꞉nɛɛ: Eli -de ꞉ya nu 'saadhö. 'ö mɛ -nu -wa kun yaa ꞉nɛ -kɔ 'ö ꞉dhië' -an -dhë -a 'dhö ꞉nɛ -kɔ 'ö ꞉bɛɛn -sü 'ka -a -wun 'gü -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë -a 'dhö.»

-Kɔ 'ö Yesu -yö -zuu yaa bhoë 'në do 'gü

(Matiö 17.14-21; Lukö 9.37-43a)

14 ꞉Dhɛ 'ö ꞉wa nu, ꞉wa -lo ꞉guë' mɛ -nu 'wo to -an 'piö, -wo mɛ gbung ꞉va waa- Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu -yö -an 'piö mü, kö -wo 'wun -nu ꞉blɛɛ' -na wo 'ko 'piö.

15 ꞉Dhɛ 'ö -an 'yan ꞉ya -kpën Yesu -bha, (bhii -a -bha nu mü -sü bhë yaa kë -an 'yaan 'ka), 'wo -bla sü 'wo dhoë -a -gɔ zian- kö -waan -mɛɛ kaa.

16 ꞉Dhɛ Yesu ꞉ya -lo ö bha ꞉guë' -nu 'piö, 'ö -an ꞉dhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «-Më -wun 'ö kaa- mɛ -nu 'wo ꞉nɛ, 'ka- =blɛɛ' -na bhë ꞉ɛ?»

17 'Ö gɔɔn- do 'ö -kë mɛ gbung 'gü mü, 'ö- -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «N -Gɔmɛ, a -nu n gbö 'ö ꞉nɛ -a 'ka ü ꞉dhia, bhii 'ö tɔɔ -zuu yaa -ya 'gü, 'ö 'yaa 'we -a -bha -a -gɔ kö -yö 'we. 18 'Ö -dhɛ 'saadhö 'ö ꞉ya -püö -a -ta -a -bha, 'ö- -zuö sia-. ꞉Ya kë 'dhö 'ö- 'dhee 'vuu dɔ -a dhiö 'wa -gbɔudhö kö -yö ö 'sɔn -nu -bhö -na, kö ꞉ya dɔ zɛɛndhö. 'Ö 'a ꞉bhɛa ü bha ꞉guë' -nu -dhë kö -waan -a bho -a 'gü, 'kɛɛ -an -kɔ yaa -mɔ -a bho -a 'gü -sü -bha.»

19 'Ö Yesu -ya pö ö bha ꞉guë' -nu -dhë: «'E, ꞉zuö' 'glɔɔglɔ -mɛ -nu 'ka ꞉nɛ! 'Töng ꞉dhë 'a dho -a sü kö 'kwaan- kaa kwa 'ko ꞉bhaa ꞉ɛ? 'Töng ꞉dhë 'a dho -a sü 'zü kö 'aan- ka bun -a 'ka ɛ?»

꞉Dhɛ ꞉ya kë 'dhö, 'ö- pö: «-Ka nu 'në bhë -a 'ka n ꞉dhia!»

20 'Ö mɛ -nu -wo nu 'në bhë -a 'ka, -a ꞉dhia. ꞉Dhɛ 'ö -zuu yaa ꞉ya ö 'yan dɔ Yesu -bha, 'ö 'në bhë 'ö- =zaan 'zan 'gbee- 'ka, 'ö- -zuö sia- 'ö yö ꞉glöng 'glö -sü 'gü kö -a 'dhee 'vuu ꞉ya dɔ -gbɔudhö.

21 'Ö Yesu -ya dë ꞉dhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «꞉Dhɛ 'ö -ya -a -bha ꞉nɛ, -a -dhɛ ꞉ya ꞉glɔɔ ꞉a?»

'Ö- pö: «-Yö -ya -a -bha -a 'nëdhɛ 'gü. 22 'Ö- 'bhaa -nu ꞉ya kë 'ö -zuu yaa -ya -zuö 'siö 'iin yiö -dhɛ -nu -bha kö 'yaan- -a zë. 'Ö ꞉ya kë ꞉nɛ ü -kɔ -yö -mɔ -a -bha 'üën- pë 'bhaa kë, -bhö nu yi -dhë, n dë, 'ü yi 'yena yö!»

23 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Ü- -pö n -dhë, n -kɔ -mɔ -a -bha -i? Ma ꞉nɛ 'a dho ü ꞉dhɛɛ' kpɔ ꞉zian' ꞉nɛ, ü -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -kɔ -yö -mɔ -a -bha -a? 'Kɛɛ -yö kë ü 'yaan: Mɛ 'ö -Zlan -wun -dhɛ 'wun gia-, -yö -dho pë 'plɛ kë.»

24 -Dhɛ do bhë -a 'gü 'ö 'në bhë 'ö- dë -yö -gbla 'ö- pö: «'Ma -Zlan -wun -dhɛ 'wun gia-, 'kɛɛ -bhö nu n -dhë, bhii 'ö tɔɔ n -ma -zo yö -sü bhë ꞉yö 'tee!»

25 ꞉Dhɛ Yesu ꞉yaa- yö ꞉nɛ mɛ -gbaa -nu -wo nu -na -bla 'ka wo 'piö mü, 'ö 'wun ꞉blɛɛ -zuu yaa bhë -a 'ka 'gbee- 'ka 'ö- pö: «-Zuu yaa 'ö 'yaa 'we -a -bha 'në ꞉nɛ -a -gɔ kö -yö 'we, 'iin kö -yö 'wun ma ꞉nɛ, a- -pö ü -dhë 'ü 'go 'në 'ö ꞉nɛ -a 'gü! 'Go mü kö ꞉kun 'ü nu -a 'gü gbɔ!»

26 'Ö -zuu yaa 'ö bhë 'ö yö ꞉gblaa 'gbla -sü 'gü, 'ö 'në bhë 'ö- =zaan zan 'gbee- 'ka -yaan ꞉tun 'go -na -a 'gü. 'Në 'ö bhë -yö -kë ꞉nɛ mɛ ꞉ya ga -a 'dhö, 'ö ꞉dhɛ 'to zlöö kö mɛ 'bhaa -nu 'wo -kë mü -wa pö -na: «꞉Ya ga.» 27 'Ö Yesu -yö -ya -a -kɔ -bha, 'ö- =luu; 'yö ꞉luu 'ö dɔ ö -gɛn -ta.

28 ꞉Dhɛ Yesu ꞉ya 'dho ꞉ya -lo kɔɔ, 'ö waa- ö bha ꞉guë' -nu ꞉wa 'to wo 'sloo 'ka, 'wo- =dhɛɛ' kpɔ ꞉nɛɛ: «-Më 'ö -kë 'ö yi -kɔ yaa -mɔ -zuu yaa 'ö bhë -a kë -sü -bha -ɛ?»

29 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- -pö: «ɓBhɛa' -sü dosɛn 'kpaan ɓnɛ 'ö dho -mɔ -a -bha kö -yaan -zuu yaa ɓsuu'- 'ö ɓnɛ -a kaa mɛ -nu 'gü.»

Yesu -bha ö bha ga -sü waa- ö bha -go ga -sü -wun -blɛɛ 'zü -dëüwo -sü
(Matiö 17.22-23; Lukö 9.43-45)

30 -Wo -go -dhɛ 'ö bhë -a 'gü 'wo dho; 'kɛɛ -wo -bɔ Galile -sɛ 'gü. 'Ö Yesu 'yaa- 'piö kö -dhɛ 'ö- -bha mɛ -nu -wa dɔ. 31 Bhii -yö -kë ö bha ɓguë' -nu ɓdaan' -sü 'gü, 'ö- pö -an -dhë: «Ma 'a Mɛgbö 'ka, -wo -dho n dɔ mɛ -nu kwɛɛ, 'ö 'wo n zë; 'ö- -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa bhë 'a goë ga 'gü.»

32 'Kɛɛ -a -bha ɓguë' -nu waa -wo 'ö bhë -a -gɛn dɔ, 'ö 'suö -yö -an -kë 'zü -a ɓdhɛɛ' 'kpɔ -dhiadhö.

Dö 'ö tɔɔ mɛ ɓva ɓɛ?
(Matiö 18.1-5; Lukö 9.46-48)

33 'Wo dho 'wo -lo Kapɛɛnaɔmë. ɓDhɛ ɓwa 'dho ɓwa -sɔ kɔɔ, 'ö Yesu -yö ö bha ɓguë' -nu ɓdhɛɛ' -kpɔ 'ö- pö: «-Më -wun -nu 'ka -kë -a ɓblɛɛ' ɓdhia zian -gbloo 'piö ɓnɛɛ ɓɛ?» 34 'Kɛɛ -wo wo 'dhi -yö 'kuë-, bhii zian -gbloo 'piö, -wo -kë mɛ 'ö dho kë mɛ ɓva 'ka wo ziën -a -wun ɓblɛɛ' ɓdhia.

35 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, Yesu -yö ɓyaannu, 'ö ö bha ɓguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga ɓplɛ 'wo bhë, 'yö -an ɓdhɔɔ -kë, 'ö- pö -an -dhë: «'Ö ɓya kë ɓnɛ mɛ -yö -dhö kö -yö kë mɛ ɓva 'ka, kö -yö kë -de -dho sia- -mɛ, waa- yuö -kë mɛ 'plɛ 'dhiö -mɛ 'ka.»

36 'Go mü 'ö 'në 'tee do sü, 'ö- dɔ -an wö 'dhiö, 'ö- sü 'ö- -ya ö 'gban -ta dhuö, 'ö- pö -an -dhë: 37 «Mɛ 'ö 'dhoë- mɛ -nu 'ö -an ɓsuu'- -yö -kë ɓnɛ 'në ɓnɛ -a 'dhö, -a mɛ do -nia kun n -wun 'gü, kö ɓya ma gia- n -nia 'kun. 'Ö mɛ 'ö 'dhoë- n -nia kun, kö ma do kun 'yö n -nia kun, 'kɛɛ kö mɛ 'yö n bɔ bhë, ɓyaa- -nia 'kun.»

Mɛ 'ö yaa nu kwa -gɔ kö kwaa- mɛ -mü
(Lukö 9.49-50)

38 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Zan -ya pö Yesu -dhë: «Yi -Gɔmɛ, yi gɔɔn- do -yö kö -yö -zuu yaa bho -na mɛ 'gü ü 'tɔ 'ka, 'ö 'yi- pö -a -dhë kö ɓkun 'ö- -kë 'dhö gbɔ, 'ö tɔɔ 'yaa kwaa- mɛ 'ka.»

39 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «Kö ɓkun 'ka- pö -a -dhë -abi', bhii mɛ 'ö -dhidhaapë -kë n 'tɔ 'ka yaa 'dhö to -dhɛ do bhë -a -bha kö -yaan 'wun yaa ɓblɛɛ'- n -gɔ. 40 'Ö tɔɔ mɛ yaa nu kwa -gɔ, kö kwa -mɛ -mü. 41 'Ö mɛ 'ö 'dhoë- 'yi -kɔɔ do nu ka -dhë ka -bha -kë Klito -bha mɛ -nu 'ka -sü -wun 'gü, a- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: -A 'kian 'ka 'dho kun -këdhösü 'ka.»

ɓSɔɔn yaa -bha -dho 'dhiö -sü
(Matiö 18.6-9; Lukö 17.1-2)

42 'Yö Yesu -ya pö 'zü: «Mɛ -nu 'wo wo -zo yö n -ma bhë, mɛ 'ö 'dhoë- -a 'në do 'kpaan -de -dian, -yaan -püö ɓsɔɔn yaa 'gü, ɓyö -së -a -bha 'ka kö -wo -guö kpö ɓva do -klu -a bhɔ -bha, -wa -zuö 'yoo ɓbhaa. 43 'Ö ɓya kë ɓnɛ ü -kɔ 'ö ü -da ɓsɔɔn yaa 'gü, kö -bhö -a 'klu 'kan! ɓYö -së ü -bha 'ka kö ü -da ɓtoëpö -kë -a 'gü -dhɛ -bha ü -kɔ do 'ka 'ö ɓzië' ü -kɔ ɓplɛ -bha -to mü -sü 'ü dhoë ɓglöötiaandhö, 'siö 'ö 'yaa ɓdhuu' 'gbɛɛdhö -a 'gü -sü -ta. 44 [-Dhɛ bhë -a 'gü ɓnɛ 'ö nɔ -nu 'wo mɛ bun -bhö 'ö 'waa ga, waa- 'siö 'ö 'yaa ɓdhuu' 'gbɛɛdhö bhë 'wo- -bha.] 45 'Ö ɓya kë ɓnɛ ü -gɛn 'ö ü -da ɓsɔɔn yaa 'gü, kö -bhö -a 'klu 'kan! ɓYö -së ü -bha 'ka kö 'ü -da ɓtoëpö -kë -a 'gü -dhɛ -bha ü -gɛn do 'ka 'ö ɓzië' ü -gɛn ɓplɛ -këdhösü 'ü dhoë ɓglöötiaandhö ['siö 'ö 'yaa ɓdhuu' 'gbɛɛdhö -a 'gü bhë -a -ta. 46 -Dhɛ bhë nɔ -nu -wo mɛ -nu bun -bhö 'ö 'waa ga, waa- 'siö 'ö 'yaa ɓdhuu' 'gbɛɛdhö bhë -wa -bha.]

47 'Ö ɓya kë ɓnɛ ü 'yanga 'ö ü -da ɓsɔɔn yaa 'gü, kö -bhö -a bho mü; ɓyö -së ü -bha 'ka kö 'ü -da -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü ü 'yanga do 'ka, 'ö ɓzië' ü 'yanga ɓplɛ -to ü -bha -sü, 'ü ɓzong -a 'ka ɓglöötiaandhö 'siö 'gü bhë -a -ta. 48 -Dhɛ bhë -a 'gü, nɔ -nu 'wo mɛ bun -bhö 'ö 'waa ga, waa- 'siö 'ö 'yaa ɓdhuu' 'gbɛɛdhö bhë, -wa -bha. 49 Bhii -kɔ do 'ö kweezö 'dhö pë -nu 'kun -na -a 'ka bhë, 'ö 'siö -dho -a kë -a 'ka mɛ -nu 'gü. 50 Kweezö -yö pë do -së 'ka, 'kɛɛ 'ö ɓya kë ɓnɛ kweezö din 'yaa- -bha, ka -dho -a kë -kɔklë kö -a din -yö kë -a -bha 'zü -i? ɓDhɛ 'ö 'dhö, kö ka -bha kweezö -yö kë ka 'gü, 'ka -tosiadhe kë ka 'ko -nu ziën ɓzuöyagluu 'ka.»

10

Yesu -bha mɛ ɓdaan' -wo 'ö -gban gɔɔn- waa- dhebɔ -an -go 'ko 'piö -sü -bha

(Matiö 19.1-12; Lukö 16.18)

1 Yesu waa- ö bha ɓguë' -nu -wo -go -dhɛ 'ö bhë -a 'gü, 'ö 'wo dho Zude -sɛ 'gü. 'Go mü 'ö 'wo dho 'yiga 'wo- -dhɛ Zuudɛn -a ɓzlöö ɓzian'. -Dhɛ bhë -a 'gü 'zü -dëüwo, mɛ -gbaa ɓva 'wo ɓnië -a -zü mü. 'Ö Yesu -yö yö mɛ -nu ɓdaan' -sü -bha 'zü ɓnɛ -kɔ ɓya kë 'ö- =kaa' -kplawo bhë -a 'dhö.

2 Falizi -mɛ 'bhaa -nu -wo -yɔɔn -a -bha kö 'waan- 'slë 'kan -a -gɔ, 'wo- pö -a -dhë: «Kwa -bha tɔng -yö -we -a -bha kö gɔɔn- -yö ö bɔɔ bho 'blü a?»

3 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ ɓdhɛɛ' -kpɔ -an -gɔ -sü 'ka 'ö- pö: «-Më 'ö Moizö -ya pö 'ka- kë ɓɛ?»

4 'Wo- pö -a -dhë: «Moizö -ya -pö gɔɔn- -yö 'dhoë- dhebɔ bho 'blü -ya -bho 'blü 'sëëdhɛ kë -ya kpa -a -bha -ya kaa.»

5 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Moizö -yö tɔng 'ö 'dhö bhë -a -nu ka -wun 'gü 'dhö 'ö tɔɔ ka ɓgɔü' ɓyö 'gbee-. 6 'Kɛɛ -a züdɔyi 'ka ɓdhɛ -Zlan ɓya pë 'plɛ -kë, pë 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö tɔɔ -yö gɔɔn- waa-dhe -an -da. 7 -A -wun 'gü gɔɔn- -dho kan ö dë waa- ö dhe -an -bha, 'ö waa- ö bɔɔ 'wo -tosiadhe -kë wo 'ko 'piö, 8 'Ö -dhɛ 'wo- -bha ɓplɛ 'wo -kë mɛ -lü do 'ka.» 'Ö Yesu -ya pö 'zü: «ɓYa kë 'dhö kö 'waa ɓplɛ gbɔ, 'kɛɛ kö ɓwa kë mɛ -lü do 'ka ɓzian'. 9 Kö ɓkun 'ö pë 'ö -Zlan ɓyaa- =nëng 'kuë- bhë 'ö- mɛ gbɛ -ya -kan 'kuë-!»

10 ɓDhɛ ɓwa 'dho kɔɔ, 'ö- -bha ɓguë' -nu -wa ɓdhɛɛ' kpɔ 'wun bhë -a 'ka 'zü -dëüwo. 11 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Gɔɔn- 'oo gɔɔn- 'ö ɓya ö bɔɔ kë ɓya dhebɔ gbɛ 'sü, kö ɓya ɓsɔɔn yaa kë dhebɔ -blɛɛzë 'ö- -kë -a -gɔ bhë -a 'ka. 12 -Kɔ do bhë -a 'ka 'pö, dhebɔ ɓya 'go ö ɓgɔn 'piö ɓya gɔɔn- gbɛ 'sü, kö ɓya ɓsɔɔn yaa kë ö -gɔn -blɛɛzë bhë -a 'ka 'pö.»

Yesu -bha 'dhuë- -kpɔ 'në 'sɛɛn- -nu -bha -sü

(Matiö 19.13-15; Lukö 18.15-17)

13 Mɛ -nu -wo -nu wo -bha 'në -nu 'ka Yesu 'piö kö -yaan ö -kɔ kpa -an -ta 'dhuë- -kpɔ -an -bha -sü 'ka, 'kɛɛ Yesu -bha ɓguë' -nu waa 'we -a -bha -an -gɔ.

14 ɓDhɛ Yesu ɓya -an yö, -yö -kë -a -dhë yaa ö bha ɓguë' -nu buën- =zian' 'ö- pö: «-Ka ka ɓkwaa' 'në 'sɛɛn- -nu -zü -wo nu n 'piö, kö ɓkun 'ka -an -kë! Bhii -Zlan -bha -gludëdhɛ -yö mɛ -nu 'wo -kë ɓnɛ -an 'dhö -an -bha 'ka. 15 A- -blɛɛ ka -dhë 'wun gia- 'ka ɓnɛɛ: Mɛ 'oo mɛ 'ö yaa 'we -Zlan -bha -gludëdhɛ -wun -bha ɓnɛ 'në -nu 'wo ɓnɛ -an 'dhö, yaa 'dho -da -a 'gü 'gbɛɛdhö.»

16 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö 'në -nu 'wo bhë, 'ö -an -sü 'ö -an kpa ö -tong -ta 'ö ö -kɔ kpa -an -ta do do 'ka 'dhuë- -kpɔ -an -bha -sü 'ka.

'Wun 'ö -gban ɓbhɔɔmɛ -bha -da -gludëdhɛ 'gü -sü -bha

(Matiö 19.16-30; Lukö 18.18-30)

17 ◌Dhɛ Yesu waa- ö bha ◌guë' -nu 'wo dhoë- -da zian -ta, gɔɔn- do -yö -nu -bla 'ka, 'ö -lo ö kpɔn 'gü -a 'dhiö, 'ö ◌dhɛɛkpɔdhe -kë -a -gɔ 'ö- pö: «N -gɔmɛ këwunsëëzë, -më 'a dho -a kë kö 'aan- -da ◌toëpö -kë -a 'gü -dhɛ -bha -ɛ?»

18 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Më 'ö -kë 'ü n -dhɛ mɛ këwunsëëzë -ɛ? ◌Ya 'kan -Zlan -bha, këpësëmɛ gbɛ 'yaa -dhö.»

19 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë 'zü: «Tɔng -nu 'wo -kë -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü: Kö ◌kun 'ü mɛ zë, 'ü dhebɔ gbɛ ◌mɛɛ 'iin 'ü gɔɔn- gbɛ ◌mɛɛ, 'ü ◌kwaan, 'ü ◌sua -kë ü -ya 'yɔɔ -gɔ, 'ü pë sü ü -ya 'yɔɔ -nu -gɔ -an -püö -sü 'ka; 'ö- 'bhaa -yö -kë 'zü -bhö ü dë waa- ü dhe -an ◌bhlë -ya bhë 'ü -an -dɔ -a?»

20 'Ö gɔɔn- 'ö bhë 'ö- -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «N -gɔmɛ, a tɔng -nu 'wo bhë -an 'plɛ -kun n 'nëdhɛ 'gü 'ö dhoë 'ö yöë ◌dɛɛ -bha.»

21 'Ö Yesu -ya -ga -dhɔ 'ka, 'ö- pö -a -dhë: «Më do -wun -yö ◌tun ü -gɔ mü, 'ö tɔɔ 'ü 'dho 'ü ü bha më -nu 'wo ü -gɔ 'ü -an 'dhɔɔ dɔ, 'ü- 'wëüga -nu bhë 'ü- -glu 'fɛɛmɛ -nu 'ka, 'ü nu 'ü ziö n 'piö! ◌Ya kë 'dhö, ü bha ◌bhɔɔpë -nu -wo -dho kë dhang- 'gü!»

22 'Kɛɛ gɔɔn- 'ö bhë ◌dhɛ Yesu -wo -nu 'wo ◌nɛ ◌ya -an ma, 'ö- =zuö' -yö ◌kaan 'kuë, 'ö -ziö wösiödhe 'ka, bhii 'ö tɔɔ -yö -kë ◌bhɔɔzë ◌duö. 'Ö yaa 'we -a -bha kö ö -bha ◌bhɔɔpë -nu 'dhɔɔ dɔ.

23 'Ö Yesu -yö mɛ -nu 'wo ◌nië -a -zü bhë -an -ta -ga. 'Go mü 'ö- pö ö bha ◌guë' -nu -dhë: «◌Bhɔɔmɛ -bha -da -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü -sü ◌yö 'gbee-!»

24 'Ö 'tetundhe ◌va -yö -kë -a -bha ◌guë' -nu -gɔ 'wun -nu 'ö- =blɛɛ bhë -a -wun 'gü.

'Kɛɛ Yesu -ya -pö -an -dhë 'zü: «Ma 'në -nu, ◌bhɔɔmɛ -bha -da -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü -sü ◌yö 'gbee-! 25 -Yɔɔnmia -bha -bɔ miiga 'dhi 'gü -sü ◌yö 'gbee- 'dhö, 'kɛɛ ◌bhɔɔmɛ -bha -da -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü -sü ◌yö 'gbee- 'zü 'ö ◌zië' -yɔɔnmia -bha -bɔ miiga 'dhi -bha -sü -ta.»

26 'Ö- -bha ◌guë' -nu -bha 'tetundhe -yö -ziö ◌gɔü' 'zü ◌gbaɔnsü 'ka, 'wun -nu 'ö- =blɛɛ' -na bhë -an -wun 'gü, 'wo yö wo 'ko ◌dhɛɛkpɔdhe kë -sü -bha -a pö -sü 'ka ◌nɛɛ: «◌Dhɛ 'ö 'dhö kö dö 'ö tɔɔ dhamɛ 'sa?»

27 'Ö Yesu -yö -an -ga, 'ö- pö -an -dhë: «-Yö pë 'ö mɛ -nu -kɔ 'yaa -mɔ -a -bha -a 'ka, 'kɛɛ -Zlan -kuënkapë 'yaa 'dhö, bhii 'ö tɔɔ -Zlan -yö -mɔ pë 'plɛ kë -sü -bha.»

28 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, Piɛɛ -ya -pö -a -dhë: «-Bhö ü 'to 'to, 'yië yi -bha pë 'plɛ 'to sia-, 'ö 'yië ziö ü 'piö!»

29 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka mɛ 'oo mɛ ◌ya ö bha 'kɔ 'to, ◌ya ö dheglu 'në gɔɔn- -nu, 'nëdhoo -nu, ö dhe, ö dë, ö bha 'në -nu, ö -bha ◌bhlöödhɛ -nu 'to n -wun waa- 'wuntaɔsë -an -wun 'gü, 30 -yö -dho 'kɔ -nu, dheglu 'në gɔɔn- -nu, 'nëdhoo -nu, ö dhe -nu, ö bha 'në -nu, ö -bha ◌bhlöödhɛ -nu, -an -gwaa ◌këng' do -zë -nu yö. 'Ö 'go mü ka 'klo- dho bhɔ n -wun 'gü, 'ö 'töng mɛ 'ö nuë- 'zü bhë, 'ö dho ◌toëpö -kë -a 'gü -sü yö -a -dhɛ -bha. 31 'Kɛɛ mɛ -nu -dhɛ ◌va -dhɛ 'wo 'dhiö ◌dɛɛ ◌nɛ -a 'gü, -wo -dho kë -tozlöömɛ -nu 'ka, 'ö mɛ -nu 'wo -tozlöömɛ -nu 'ka, 'wo dho kë 'dhiömɛ -nu 'ka.»

Yesu -bha ga -sü waa- ö -bha -go ga 'gü -sü -wun ◌blɛɛ' -sü -gwaa kë -yaaga -naa wo

(Matiö 20.17-19; Lukö 18.31-34)

32 'Yö 'wo -da zian 'ö dho Zeluzalɛmë plöö -a -ta, Yesu -yö -kë 'ta 'sü -sü 'gü ö bha ◌guë' -nu 'ö 'suö ◌ya -da -an 'plɛ 'gü bhë -an 'dhiö. 'Yö ö bha ◌guë' -nu 'gɔɔ- do ö ga ◌plɛ 'wo bhë -an sü wo 'sloo 'ka, 'ö pë -nu 'wo 'dhoë- kë ö 'ka bhë 'ö- =blɛɛ -an -dhë 33 'ö-

pö: «-Ka ka 'to 'to! Kwa -da -na Zeluzalɛmë -dhɛ, 'ö ma 'a Mɛgbö 'ka, 'a dho kë slabhomɛ -gɔmɛ -nu, waa- kwa -bha tɔnggɔmɛ -nu 'wo bhë -dɔ -an kwɛɛ -mɛ 'ka, -wo -dho ga -sü -za -lo n tuö, 'go mü 'wo n dɔ mɛ -nu 'waa -Zlan -bha mɛ 'ka -an kwɛɛ. 34 'Ö mɛ -nu 'wo bhë 'wo duö 'luu sü n -ma, 'wo wo 'dhee -nu -pɛn n -ma, 'wo n -ma -klaa 'ka, -waan ǃtun n zë -na, 'ö--dhɛkpaɔyi -yaaga -naa bhë 'a goë ga 'gü.»

Zakö waa- Zan -an -bha pë -dhɛ -sü
(Matiö 20.20-28)

35 ǃDhɛ ǃya kë 'dhö, Zakö waa-Zan 'wo -kë Zebede gbö -nu 'ka bhë, 'wo nu Yesu 'sɔɔ, 'wo- pö -a -dhë: «Yi -Gɔmɛ, yi- 'piö kö pë 'yi dhoë- -a -dhɛ ü -gɔ ǃnɛ, 'ü- kë yi -dhë.» 36 'Ö Yesu -yö -an ǃdhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «-Më 'ka- 'piö kö 'a- kë ka -dhë -ɛ?»

37 'Ö 'wo- pö: «Yi 'ü 'dhoë- dhoë ü -bha 'tɔbhɔdhɛ këdhɛ -bha, -bhö 'we -a -bha yi -gɔ kö 'yi -ya ü 'sɔɔ. N dheglu -yö -ya ü ǃkwɛɛ- 'gü, kö ma -de 'pö 'a -ya ü ǃkwaa- 'gü.»

38 'Yö Yesu -ya -pö -an -dhë: «Pë 'ka- -dhɛ bhë, 'kaa- dɔ ǃdhɛɛ! Ka -dho -mɔ -a -bha kö 'yi 'güüzë 'a 'dhoë- mü bhë, 'kaan- -a mü ǃa, 'iin 'klobhɔdhe 'yi ǃsuu'- 'a 'dhoë--da -a ǃbhaa ǃnɛ, 'kaan- -da -a ǃbhaa ǃa?»

39 'Wo- pö -a -dhë: «ǃIi-, yi -kɔ -yö -mɔ -a -bha.»

'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «'Wun giagia 'ka, ka -dho 'yi 'güüzë 'a 'dhoë- mü ǃnɛ -a mü 'pö, 'ö 'go mü, 'klobhɔdhe -yi 'a 'dhoë- -da -a ǃbhaa, ka -dho -da -a ǃbhaa 'pö. 40 'Kɛɛ ma kun 'a dho -ya -dhɛ 'ö n ǃkwɛɛ- 'gü waa- -a mɛ 'ö n ǃkwaa-'gü, -a nu mɛ -dhë; -yadhɛ 'wo 'dhö bhë, -wo mɛ 'ö -Zlan -ya -ya -an ǃtian' -an -bha 'ka.»

41 ǃDhɛ 'ö ǃguë' -nu 'gɔɔ- do 'wo to ǃwa 'wun 'wo- =blɛɛ bhë -a ma, 'wo yö 'wun -blɛɛ Zakö waa- Zan -an 'ka -sü 'gü -naadhe 'ka.

42 ǃDhɛ ǃya kë 'dhö, Yesu -yö -an 'plɛ ǃdhɔɔ -kë, 'ö- pö -an -dhë: «Ka- =tɛi' -dɔ ǃnɛ, mɛ -nu 'wo -an -ga -na ǃnɛ, 'sɛ ǃkɔɔnmɛ -nu 'dhö bhë, -wo 'plɔɔ -dhɛ -da mɛ -nu -ta. 'Ö mɛ -nu 'wo 'tɔbhɔmɛ -nu 'ka, 'wo mɛ -nu ǃkɔɔn 'wo ǃzië' -naa 'gü, wo -bha -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü 'ka. 43 'Kɛɛ -kɔ 'ö ǃnɛ -a 'ka, yaa 'dho kaa ka ziën, ka -bha 'ka dho -a kë 'ö tɔɔ ǃya kë ǃnɛ mɛ -ya 'piö 'ö kë mɛ ǃva 'ka ka ziën, kö -yö -dho kë yuö -kë ka 'dhiö -mɛ 'ka. 44 'Ö ǃya kë ǃnɛ ka ziën mɛ -ya 'piö 'ö kë mɛ 'ö dho kë 'dhiö -a 'ka, kö -yö -dho kë yuö -kë mɛ 'plɛ 'dhiö -mɛ 'ka. 45 Bhii ma 'a Mɛgbö 'ka, n 'ka nu kö -waan yuö kë n 'dhiö, 'kɛɛ kö 'aan- yuö kë mɛ -nu 'dhiö, 'go mü kö 'aan- n -ma -kë -a 'gü -sü nu mɛdhɛvadhɛ -bho 'gan 'gü -sü ǃsɔnng' 'ka.»

'Wun 'ö -gban Yesu -bha 'yënngtiimɛ Batimɛɛ 'yan 'po -kɔ -bha
(Matiö 20.29-34; Lukö 18.35-43)

46 ǃDhɛ ǃya 'go mü Yesu waa- ö -bha ǃguë' -nu -wo -dho 'wo -lo Zeliko. ǃDhɛ Yesu 'dhö ö bha ǃguë' -nu waa- mɛ -nu -gbaa 'wo go -na pödhɛ bhë -a 'gü, 'yënngtiimɛ do 'wo- -dhɛ Batimɛɛ, 'ö -kë Time gbö 'ka, -yö -kë -ya -sü 'ka zian -gbloo 'dhiö pë -gba -dhɛ -sü 'ka.

47 ǃDhɛ 'ö ǃyaa- ma ǃnɛ Yesu 'go Nazalɛtë -mü, 'ö -yö -we 'gbee- 'sü 'gü ǃnɛɛ: «Yesu, Davidö gbö, -bhö n 'yena yö ǃee!»

48 Mɛdhɛvadhɛ -wo 'wun ǃblɛɛ -a 'ka, 'ö 'wo- pö -a -dhë -yö ö 'dhi yö 'kuë-; 'kɛɛ -yö -we 'zü 'gbee- 'ka 'ö- pö: «Davidö gbö, -bhö n 'yena -yö wo ǃe!»

49 'Ö Yesu -yö ǃgbaannu 'ö- pö: «-Ka -a ǃdhɔɔ -kë!» 'Ö 'yënngtiimɛ bhë 'wo- =dhɔɔ -kë -a -pö -a -dhë -sü 'ka ǃnɛɛ: «-Bhö ü 'gü dɔ 'gbee- 'ü ǃluu'-! Yesu -yö ü ǃdhɔɔ kë -na.»

50 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'yö ö -bha gblang -zuö sia- -yɛidhö, 'ö ŋluu 'ö dɔ ö -gɛn -ta, 'ö nu Yesu 'piö. 51 'Ö Yesu -ya ŋdhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «-Më 'ü- 'piö kö 'a- kë ü -dhë -ɛ?» 'Ö 'yënngtiimɛ -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «N -Gɔmɛ, -bhö -a kë kö 'a -dhɛ yö 'zü -dëüwo!»

52 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Bhö 'dho! Ü -bha -zo -yö n -ma -sü ŋya ü -dhɛ bo.»

-Dhɛ do bhë -a 'gü 'yö- 'yan -yö -dhɛ yö, 'ö -ziö Yesu 'piö.

11

Yesu -bha -da Zeluzalɛmë -sü (Matiö 21.1-11; Lukö 19.28-40; Zan 12.12-19)

1 ŋDhɛ 'wo ŋyɔɔn -na Zeluzalɛmë -dhɛ 'sɔɔ, zian 'ö bɔ Bɛtefaze -pö waa- Betani -pö -an 'piö ŋzian' -a 'ka, 'wo dho 'wo -lo -tɔn 'wo- -dhɛ Olivie -tɔn bhë -a ŋgɛɛndhö. 'Ö Yesu -yö ö bha ŋguë' -nu ŋplɛ bɔ ö 'dhiö -a -pö -an -dhë -sü 'ka ŋnɛɛ: 2 «-Ka 'dho plöö -dhɛ 'ö kwa 'dhiö ŋnɛ -a 'gü! 'Ka -lo mü ŋsia, ka -dho ŋsoofang 'në 'ö mɛ gbɛ yaa -ya -a ŋtaa do ŋkun, -a yö kö -yö -klu -sü 'ka. -Ka -a 'po 'ka nuë n ŋdhia zö! 3 ŋYa kë ŋnɛ, mɛ ŋya ka ŋdhɛɛ' 'kpɔ ŋsia ŋnɛɛ: ‹Dö 'ö- pö ka -dhë 'ka- 'po e?›, -kaa pö -a -dhë: ‹Yi Dëmɛ -bha -wun ŋya yö -a -bha›. ŋYa kë ŋnɛ ŋya yën -a -bha, -yö -dho ü -bha në yɛ 'zü.»

4 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'wo dho; 'ö 'wo ŋsoofang 'në do yö kö -yö -klu -sü 'ka 'kɔ 'dhiö, -kpinngga 'piö -dhɛ do -bha, -wo -kë -a 'po ŋdhia, 5 'ö mɛ -nu 'wo -kë mü, 'wo -an ŋdhɛɛ' kpɔ ŋnɛɛ: «-Më 'ka- kë -na bhë ŋɛ? Dö 'yö- pö ka -dhë 'ka ŋsoofang 'në bhë, 'ka- 'po e?»

6 'Ö 'wo- -daa -kë -an -gɔ ŋnɛ -kɔ -de 'ö Yesu -ya pöë -an -dhë bhë -a 'dhö. 'Ö 'wo wo ŋkwaa -an -zü, 'wo dho ŋsoofang 'në 'ö bhë -a 'ka.

7 'Wo dho -a 'ka Yesu ŋdhia, 'wo wo -bha gblang -nu kpɔ ŋsoofang 'në ŋtaa, 'ö Yesu -yö -ya -a -ta dhuö. 8 'Ö mɛdhɛvadhɛ -wo wo -bha gblang -nu -po zian -gbloo 'piö. 'ö mɛ 'bhaa -nu -bha -yö -kë 'dhɛ -saa -nu 'wo -an -yɛ -an 'ka, 'wo- kpɔ zian -gbloo 'piö. 9 Mɛ -nu 'wo -kë 'ta 'sü -dhiadhö -a 'dhiö waa- mɛ -nu 'wo -kë -a ŋzlöö ŋzian', -wo -kë 'gɛi kë -sü 'gü -a pö -sü 'ka ŋnɛɛ: «Kwaa- 'yoo -mü! Kwaa- 'yoo -mü! -Zlan 'tɔ kë ŋva! -Zlan -yö 'dhuë- 'kpɔ mɛ 'ö nu -a 'tɔ 'gü -a -bha! 10 -Zlan -yö 'dhuë- 'kpɔ -gludëdhɛ 'ö dho nu 'ö kwa dë Davidö -bha 'ka bhë -a -bha, -Zlan 'ö dhang- 'gü, -a 'tɔ -yö kë ŋva!»

11 -Kɔ 'ö ŋnɛ 'ö Yesu -yö ŋdaa' Zeluzalɛmë plöö, 'ö dho -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü. ŋDhɛ ŋya yën -dhɛ -nu -ga ö -zü 'to -sü -bha, 'go mü, ŋyaa- yö ŋnɛ 'bin -yö 'më -na, 'ö waa- ö bha ŋguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga ŋplɛ 'wo bhë 'wo dho Betani plöö.

Yesu -bha 'kpöü -ya figö -lü do -bha -sü (Matiö 21.18-19)

12 ŋDhɛ 'ö -dhɛ ŋya 'po -an -bha -go Betani -sü 'ka, din -yö Yesu ŋkun. 13 ŋDhɛ 'ö dɔ ŋgbiin, 'ö figö -lü do 'ö- 'dhɛ -nu -wo -kë -a tuö, 'ö- yö, 'ö dho -kpɔɔ -a bhɛ -nu -wun 'gü ŋdhia. 'Kɛɛ -dhɛ 'ö ŋya -lo -a -lü ŋgɛɛndhö, -a 'dhɛ 'kpaan 'ö- yö, 'ö tɔɔ yaa kë figö bha 'töng 'ka.

14 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö figö -lü bhë -a -dhë: «Ü bhɛ gbɛ 'ka 'dho kë -dhö gbɔ kö mɛ -yaan -bhö!»

'Ö- -wo 'ö bhë, 'ö -da -a -bha ŋguë' -nu 'toodhö.

Yesu -bha -da -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü -kɔ (Matiö 21.12-17; Lukö 19.45-48; Zan 2.13-22)

15 'Wo nu 'zü, 'wo -lo Zeluzalɛmë. 'Ö Yesu -yö dho 'ö -da -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'ö yö mɛ -nu 'wo -kë 'ma, pë -nu 'dhɔɔ dɔ -sü waa- pë -nu 'dhɔ -sü 'gü bhë -an kë -sü -bha. 'Ö mɛ -nu 'wo -kë 'wëü- -ta -bɔ ŋdhia -Zlan

-gba -a 'gü -kɔ 'wëü- 'ka 'ö -an -bha 'dhɔɔ dɔ -a -ta ꞉gba waa- -tönggö 'dhɔɔdɔmɛ -nu -bha -gbloo -nu -an -lo sia-. 16 'Ö yaa 'we -a -bha mɛ gbɛ -gɔ, kö -wo bɔ pë 'vlaan 'vlaan -nu gbɛ 'ka, -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü.

17 'Go mü 'ö mɛ ꞉daan' -wo -nu 'wo ꞉nɛ -an 'ka 'ö- pö: «-Yö ꞉bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ꞉nɛɛ: *'Ma 'kɔ 'yö kë 'kpongtaamɛ -nu 'kpɛkpɛ -bhɛa -a 'gü -kɔ 'ka,* 'yaa 'dhö a? -Yö -kë ꞉dhë 'ö ka 'pö 'ka- kë ka -bha ꞉kwaanpë -bin -a 'gü -guö ꞉duudhɛ 'ka!»

18 ꞉Dhɛ 'wun bhë 'ö slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- tɔnggɔmɛ -nu -wa ma, 'wo yö pë 'wo dho -a kë 'waan- Yesu zë -a ꞉mɛɛ' -sü 'gü. 'Kɛɛ -wo -suö -a -dhë, bhii 'ö tɔɔ -a -bha mɛ -nu ꞉daan' -wo bhë -yö mɛ -gbaa -nu 'wo -kë -ziö -a 'piö ꞉dhia bhë -an 'te tun, 'go mü, 'ö -kë -an -dhë -së.

19 ꞉Dhɛ 'ö 'yiniadhɛ ꞉ya dɔ, Yesu waa- ö bha ꞉guë' -nu -wo -go plöö, 'wo dho -dhɛ do 'bhaa 'gü.

'Wun 'ö -gban figö -lü 'ö Yesu -yö 'kpöü ꞉yaa' 'ö 'kpɛa kun -a -bha (Matiö 21.20-22)

20 ꞉Dhɛ 'wo ziö -na -dhiadhiö tii 'gü, zian -gbloo 'piö, 'ö- -bha ꞉guë' -nu 'yan -yö -kpën figö -lü 'ö Yesu -yö 'kpöü ꞉yaa' bhë -a -bha kö ꞉ya 'kpɛa 'kun, ꞉ya 'dho ꞉ya yöë ö yun -nu 'plɛ -bha. 21 'Ö Piɛɛ -zo -yö -büö pë -nu 'wo -kë 'dhiö bhë -an 'ka, 'ö- pö Yesu -dhë: «N -Gɔmɛ, -bhö -dhɛ -ga, figö -lü 'ü 'kpöü ꞉yaa' bhë, -a -dhɛ 'plɛ ꞉ya 'kpɛa 'kun!»

22 'Ö Yesu -ya pö ö bha ꞉guë' -nu 'plɛ -dhë: «A- -blɛɛ ka -dhë 'wun gia- 'ka: 'Ö ꞉ya kë ꞉nɛ ka -zo yö -sü -mü -Zlan -bha, ka -kɔ -dho -mɔ -a -bha kö -yaan pë 'plɛ kë. 23 ꞉Ya kë 'dhö, ka -dho -mɔ -a -bha 'kaan- pö -tɔn 'ö ꞉nɛ -a -dhë: ‹'Godhɛ 'ü dɔ -a -bha bhë -a 'gü, 'ü 'dho 'ü -püö 'yoo ꞉bhaa!› 'Ö -zogɔndhe yaa kë ka ꞉zuö' 'piö, pë 'ö 'ka- pö bhë, 'ka--dhɛ 'wun gia-, kö -yö -dho kë ꞉nɛ -kɔ bhë -a 'dhö. 24 -A -wun 'gü a--pö ka -dhë: 'Ka pë -dhɛ -Zlan -gɔ ꞉bhɛa' -sü 'ka, 'ka- -dhɛ 'wun gia- =nɛ 'ka- yö; pë 'ö 'dhö bhë 'ö- -de dho nu ka -dhë.

25 'Go mü 'ö ꞉ya kë ꞉nɛ ka ꞉bhɛa' -na, 'wun ꞉ya kë ka -zuë mɛ buëndhö, -a -bha pë yaa -kë ka 'ka -sü -wun 'gü, -ka ziö -a -bha 'wun ꞉zaa' -sü 'ö bhë -a -ta, ka ꞉bhɛa' -wo 'gü! ꞉Ya kë 'dhö, ka Dë 'ö dhang- 'gü bhë -yö -dho ziö ka -bha 'wun ꞉zaa' -sü -nu -ta 'pö. 26 ['Kɛɛ 'ö ꞉ya kë ꞉nɛ, kaa ziö mɛ -nu -bha 'wun ꞉zaa' -sü -nu -ta, kö ka Dë -de 'pö 'ö dhang- 'gü bhë, yaa 'dho ziö ka -bha 'wun ꞉zaa' -sü -nu -ta 'pö.]»

Yesu -bha -wogbiindhɛ 'godhɛ (Matiö 21.23-27; Lukö 20.1-8)

27 -Wo -yɛ wo 'zü 'wo dho Zeluzalɛmë plöö 'zü -dëüwo. Yesu -yö -kë ꞉nië' ꞉dhia -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'ö slabhomɛ -gɔmɛ -nu, Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu waa- mɛ ziizii -nu -wo -nu Yesu 'piö, 28 'wo- =dhɛɛ' kpɔ, 'wo- pö: «Pë -nu 'ü- kë -na ꞉nɛ, dö- pö ü -dhë 'ü- kë ꞉ɛɛ?»

29 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Ma -de 'pö, a -dho ꞉dhɛɛ' do kpɔ ka -gɔ. 'Ka- -daa kë n -gɔ ꞉sia, a -dho pë 'ö -kë 'a pë -nu 'wo bhë 'a -an kë -na bhë -a -gɛn pö ka -dhë. 30 ꞉Dhɛɛ' bhë 'ö tɔɔ: Dö 'ö Zan Batisö bɔ ꞉ɛ? -Zlan -mü 'iin mɛ 'bhee- -nu -mü e? -Kaa -daa do kë n -gɔ!»

31 'Kɛɛ -wo -yö 'wun -blɛɛ wo 'ko -dhë -sü 'gü 'wo- pö: «꞉Ya kë ꞉nɛ 'kwa- pö ꞉sia, -Zlan 'yö- bɔ, -yö -dho kwa ꞉dhɛɛ kpɔ ꞉nɛ, -më 'ö -kë kaa- -wo -dhɛ 'wun gia- -ɛ? 32 'Iin 'kwa- pö 'zü ꞉sia, mɛ -nu ꞉nɛ 'wo- bɔ, ꞉aa' -n!...»

(Bhii -wo -suö 'sɛgümɛ -nu -dhë, 'ö tɔɔ mɛ 'plɛ -wo Zan -sü -Zlan -wodhiölomɛ giagia 'ka.)

33 ꞉Dhɛ ꞉ya kë 'dhö, 'wo- -daa -kë Yesu -gɔ 'wo- pö: «'Yiëë- dɔ.»

'Ö Yesu -ya pö -an -dhë 'pö: «ɔƐɛ, ɔdhɛ 'ö 'dhö, kö ma -de 'pö, n 'ka 'dho pë -nu 'a -an kë bhë -a -gɛn gbɛ pö ka -dhë.»

12

'Wun ɔzuan' 'ö -gban lɛzɛn ɔdhɛɛdhɛ -yuökëmɛ -nu 'gluyaazë -nu -bha
(Matiö 21.33-46; Lukö 20.9-19)

1 ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, Yesu -yö -yö 'wun -blɛɛ -an -dhë -sü -bha, 'wun ɔzuan' -zɔn -an -dhë -sü 'ka 'ö- pö: «Gɔɔn- do -bha lɛzɛn ɔdhɛɛdhɛ -yö -kë -dhö. 'Ö -guö -gla ɔnië -a -zü, 'ö -glu do pɔn -drɔɔn 'yi bho -dhɛ 'ka, 'ö 'gbu 'kɔ do dɔ mü, 'ö- dɔ lɛzɛn ɔdhɛɛdhɛ -yuökëmɛ -nu kwɛɛ, 'ö- to 'ö dho 'ta 'gü.

2 ɔDhɛ 'ö lɛzɛn -kpa -nu bho 'töng ɔya -lo, 'yö ö bha yuökëmɛ do bɔ mɛ -nu 'wo yuö kë -na lɛzɛn ɔdhɛɛdhö bhë -an 'piö, kö -waan ö -bha -kpa nu ö -dhë.

3 'Wo yuökëmɛ 'ö- dëmɛ -ya bɔ bhë 'wo- kun 'wo- -ma; 'go mü 'wo- -kë 'ö -yɛ ö 'zü ö -kɔ 'kpaan 'ka.

4 'Ö lɛzɛn ɔdhɛɛdhɛ dëmɛ -yö ö bha yuökëmɛ gbɛ bɔ. Yuökëmɛ mɛ 'ö nu 'zü bhë 'wo- kun 'zü, 'wo- -ma ö -gɔ -bha, 'wo 'si -nu bho -a -gɔ, 'wo- -kë 'pö.

5 'Ö lɛzɛn ɔdhɛɛdhɛ dëmɛ -yö ö bha yuökëmɛ kë -yaaga -naa bɔ 'zü. 'Ö mɛ 'ö bhë 'wo- kun 'wo- zë. -Kɔ do bhë 'wo yuökëmɛ ɔplëëzë 'wo nu, 'wo- -kë -an -gɔ 'pö, -an mɛ 'bhaa -ma -sü waa- -an mɛ 'bhaa -nu zë -sü 'ka.

6 Mɛ do 'kpaan 'ö to lɛzɛn ɔdhɛɛdhɛ dëmɛ -gɔ zlöö, 'ö tɔɔ -a gbö -dhɔkësüzë. Yö 'ö tɔɔ mɛ -kaanta 'yö- bɔ zlöö, -a -pö ö -de 'gü -sü 'ka ɔnɛɛ: ‹N gbö 'ö ɔnɛ, -wo -dho -a ɔbhlë -ya.›

7 'Ö lɛzɛn ɔdhɛɛdhɛ -yuökëmɛ -nu -wa pö wo 'ko ziën ɔnɛɛ: ‹Mɛ 'ö pë -nu 'wo ɔnɛ 'wo dho to -a -gɔ 'dhiö ɔzian' 'ö ɔnɛ, -kwaa zë kö lɛzɛn ɔdhɛɛdhɛ 'ö ɔnɛ -yö 'to kwa -gɔ!› 8 'Wo -püö -a gbö -ta, 'wo- zë, 'wo- =glöö bho lɛzɛn ɔdhɛɛdhö, 'wo- -zong.

9 ɔYa kë 'dhö, -më 'ö lɛzɛn ɔdhɛɛdhɛ dëmɛ bhë 'ö dho -a kë ɔɛ? Pë 'ö dho -a kë 'ö tɔɔ nu 'ö dhoë- wo, 'ö lɛzɛn ɔdhɛɛdhɛ -yuökëmɛ -nu 'wo bhë 'yö -an zë, 'yö ö bha lɛzɛn ɔdhɛɛdhɛ bhë 'ö- nu yuökëmɛ -nu gbɛ -dhë.»

10-11 'Ö ko 'zü, 'ö Yesu -ya pö mɛ -nu 'wo -kë wo 'to 'to ɔdhia -a -wo -bha bhë -an -dhë: «*-Guö kpö 'ö 'kɔdɔmɛ -nu -wa -ga -guö yaa 'ka, 'wo- =zong bhë, ɔya kë 'kɔ kuënnu -guö gia- 'ka. Pë 'ö bhë kwa Dëmɛ 'ö- -kë, -yö kwa -bha pë 'gblüünzë 'ka.* -Yö -ya -sü 'ka 'dhö -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü. Kaa- pö ɔkun ɔa?»

12 ɔDhɛ 'ö 'wun ɔnɛ Zuifö -nu ɔkɔɔnmɛ -nu ɔwaa- ma, -wa këdhɛ -mɛɛ kö 'waan- 'kun, 'ö tɔɔ wo gia- -wa ɔdɔa' ɔnɛ 'wun ɔzuan' 'ö- -zɔn bhë, -yö -gban wo gia- wo -bha. 'Kɛɛ ɔdhɛ 'ö -kë ɔnɛ, -wo -suö mɛ -nu gbung 'wo -kë mü -an -dhë bhë, waa pë gbɛ kë Yesu 'ka gbɔ, 'wo- to 'wo -ziö.

'Nii- =sɔnng' -bho Sezaa -dhë -sü
(Matiö 22.15-22; Lukö 20.20-26)

13 -Wo Falizi -mɛ 'bhaa -nu waa- Elɔdö -bha mɛ 'bhaa -nu -bɔ Yesu 'piö kö 'waan- 'kun, 'wo 'slë -kan -a -gɔ ɔdhɛɛ' -nu -kpɔ -a -gɔ -sü 'ka. 14 'Wo nu 'wo- pö Yesu -dhë: «Yi -Gɔmɛ, 'yi- =dɔa' ɔnɛ 'wun gia- =blɛɛ'- -mɛ -mü ü 'ka, 'bhaa 'suö mɛ -nu -dhë, bhii ü -zo gbɛ 'yaa kë mɛ -nu 'yan 'dhiö -pë -nu 'piö; pë 'ü- -kë ɔzian' 'ö tɔɔ ü mɛ -nu -daan 'wun gia- 'ö -Zlan 'dhö -a 'piö mɛ -nu -bha -tosiadhe ɔpaa' -a 'ka. 'Kɛɛ yi- 'piö kö 'wun 'ö ɔnɛ 'ü- bho yi -dhë 'kou. 'Ö tɔɔ kwa -bha tɔng -yö -we -a -bha kö 'kwa 'nii- =sɔnng' bho -gludë Sezaa -dhë -a? Kwa -dho -a bho, 'iin kö ɔkun 'kwa- bho e?»

15 'Kɛɛ Yesu -yö -an -bha mɛ 'yan -kpaa 'kun -sü -dɔ.

ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, 'ö- pö -an -dhë: «-Më 'ö -kë 'ka nu n 'gü dan

ŋdhia ŋɛ? -Ka nu n ŋdhia dönie ga do 'ka, 'a- -ga!»

16 'Wo nu -a ga do 'ka -a ŋdhia. ŋDhɛ Yesu ŋyaa- -ga, 'ö- pö -an -dhë: «Dö 'ö- -gɔ 'bin waa- -a 'tɔ 'wo -ya -sü 'ka zö ŋnɛ ŋɛ?» 'Wo- pö -a -dhë: «Sezaa -mü.»

17 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Pë 'ö Sezaa -bha 'ka, -kaa nu -a -dhë; 'ka pë 'ö -Zlan -bha 'ka, 'ka- nu -Zlan -dhë 'pö!»

'Ö 'tetundhe -yö -an 'plɛ pa -a -daa 'ö- -kë bhë -a -wun 'gü.

ŋDhɛɛkpɔdhe do 'ö -gban -go ga 'gü -sü -bha
(Matiö 22.23-33; Lukö 20.27-40)

18 Saduse mɛ -nu 'ö 'wo- pö gamɛ yaa 'dhö go ga 'gü bhë -a mɛ 'bhaa -nu -wo -nu Yesu 'piö, 'wo ŋdhɛɛ' ŋsuu'- =nɛ -a kpɔ -a -gɔ 'wo- pö: 19 «N -Gɔmɛ, -bhö -dhɛ -ga, pë 'ö Moizö -ya ŋbɛɛn yi -dhë -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö tɔɔ: ŋYa kë ŋnɛ gɔɔn- do ŋya kë -dhö, 'ö- dheglu 'në gɔɔn- do 'dhö -dhö. ŋYa ga, -a bɔɔ ŋya 'to -a ŋzlöö, 'ö 'në gbɛ yaa kë -an -gɔ, -yö -dho kë -së kö -a dheglu 'në gɔɔn- bhë -ya bɔɔ ŋgɛandhe bhë -a 'sü, -wo 'në kpɔ -a dheglu mɛ 'ö ga bhë -a pin ŋtaa. 20 'Kɛɛ 'töng do 'ka, dheglu 'në gɔɔn- -nu 'slaplɛ -wo -kë -dhö. 'Ö- mɛ -blɛɛzë -yö dhe sü, 'ö waa 'në 'kpɔ, 'ö gɔɔn- bhë 'ö ga. 21 'Ö- mɛ kë ŋplɛ -naa -yö ŋgɛandhe bhë 'ö- sü ö bɔɔ 'ka, 'ö waa 'në 'kpɔ, 'ö yö -de 'pö 'ö ga. -Kɔ do bhë 'ö ŋkaa' mɛ -kë -yaaga -naa -gɔ. 22 'Ö dheglu 'në gɔɔn- -nu 'slaplɛ 'wo bhë 'ö dhebɔ bhë 'ö -kë -an 'plɛ bɔɔ 'ka, 'kɛɛ waa 'në gbɛ 'kpɔ, 'ö -an 'plɛ -wo ga. ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö dhebɔ -de 'pö 'ö ga. 23 ŋYa kë 'dhö, yi 'ö gamɛ -nu -dho go -a 'ka ga 'gü, dö 'ö dhebɔ bhë 'ö dhö kë -a bɔɔ 'ka kpinngdhö ŋe? Bhii ŋdhɛ 'wo- -bha 'slaplɛ -an 'plɛ -wo -kë -a ŋgɔn 'ka!»

24 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Ka -de -püö 'ka- wo bhë, 'ö tɔɔ pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü waa- -a -bha 'pi- igbeedhɛ 'kaa -an gbɛ dɔ. 25 -Yö kë ka 'yaan ŋnɛɛ: Gamɛ -nu -bha -go ga 'gü -yi 'ka, gɔɔn- -nu waa- dhoo -nu wo 'ka 'dho wo 'ko sü gbɔ. Pë dhö kë 'ö tɔɔ -an kë -kɔ -dho kë zlöö ŋnɛ -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'dhö dhang- 'gü. 26 'Kɛɛ -a mɛ 'ö -gban mɛ -nu 'ö 'waa -dhö gbɔ, waa- -an -bha -go ga 'gü -sü -bha bhë; 'wun do 'ö -kë -dhö, 'ö Moizö -ya -ya 'ö -gban 'ginng -kpɔɔ kpö -wun -bha, -a 'sëëdhɛ -wo kpö bhë kaa- pö ŋa? 'Yö -Zlan -ya pö Moizö -dhë: *A Ablaamö -bha -Zlan 'ka, 'a Izaakö -bha -Zlan 'ka, 'ö 'a Zakɔbö -bha -Zlan 'ka.»* 27 'Go mü 'ö Yesu -ya pö 'zü: «-Zlan -yö 'wun 'dhö bhë -a -blɛɛ Moizö -dhë kö mɛ 'wo bhë ŋwa ga 'saadhö, -a -dhɛ ŋya ŋglɔɔ. ŋDhɛ -kë 'dhö, kwa- =tɛi' -dɔ ŋnɛ -Zlan 'yaa gamɛ -nu -bha -Zlan 'ka, 'kɛɛ -yö mɛ -nu 'wo 'bhee- =toëpö 'ka, -an -bha -Zlan 'ka. -A -wun 'gü, ŋya kë ŋnɛ 'ka -zo 'ta ŋnɛ gamɛ -nu 'waa 'go ga 'gü, kö ka -de -püö 'ka- wo 'sönggö -sönggö!»

Tɔng mɛ 'ö- -wun 'dhö 'gbee-
(Matiö 22.34-40; Lukö 10.25-28)

28 Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ do -yö -an -wo -ma, 'ö dɔa ŋnɛ Yesu -yö ŋdhɛɛ' 'ö Saduse -mɛ -nu -wa kpɔ bhë -a -daa -së -kë -an -gɔ. ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö ŋyɔɔn Yesu -bha, 'ö- =dhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «Tɔng -nu 'saadhö 'wo bhë -a -mlë 'ö- -wun 'dhö 'gbee- -e?»

29 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ, 'ö- pö: «Tɔng mɛ 'ö- -wun 'dhö 'gbee- 'ö tɔɔ: *Izlaɛlö -mɛ -nu, -ka ka 'to 'to, kwa Dëmɛ, kwa -bha -Zlan ŋnɛ, -yö 'dhö dosɛn, mɛ 'plɛ Dëmɛ 'ka.* 30 *-Bhö ü Dëmɛ, ü bha -Zlan, -dhɔ kë ü ŋzuöga 'plɛ 'ka, ü nii 'plɛ 'ka, ü -zo -ta -a 'gü -wun 'plɛ 'ka, ü ŋfaan' 'plɛ 'ka!* 31 'Go mü, -a mɛ 'ö yö -a 'piö 'ö tɔɔ: *-Bhö ü -ya 'yɔɔ -dhɔ kë ŋnɛ ü -de 'dhö!* Tɔng 'waa gbɛ 'ö-

'wun dho kë 'gbee- -yaan zië tɔng plɛ 'wo nɛ -an -ta 'yaa -dhö.»
32 Dhɛ 'ö ya kë 'dhö, 'ö Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ 'ö bhë, 'ö- pö Yesu -dhë 'zü: «Yö -së, n -Gɔmɛ, 'wun 'ü- =blɛɛ bhë 'wun gia- -mü, kwa Dëmɛ nɛ 'ö tɔɔ -Zlan do 'kpaan, 'ö -Zlan 'waa gbɛ 'yaa -dhö -a 'piö. 33 Mɛ -nu dua' -mü kö -wo -Zlan -dhɔ kë wo zuöga 'plɛ 'ka, -an -zo -ta -a 'gü -wun 'plɛ 'ka, -an faan' 'plɛ 'ka; 'iin -wa -dhɔ kë wo -ya 'yɔɔ 'ka nɛ wo -de 'dhö. -A -kë 'dhö -sü yö -së duö 'ö zië' sla- =bhoë' -tuë -güö -Zlan -dhë -sü waa- -Zlan gba -kɔ 'saadhö 'wo to bhë -an -ta.»
34 Dhɛ Yesu yaa- yö 'pö nɛ yaa- -daa kë 'wundɔdhe 'gbloo 'piö, 'ö- pö -a -dhë: «'Bhaa -Zlan -bha -gludëdhɛ 'ka gbiin gbɔ.»
Dhɛ ya kë 'dhö zlöö, -zog-banmɛ gbɛ yaa kë -dhö gbɔ kö -yaan dhɛɛ' suu'- gbɛ kpɔ -a -gɔ.

'Wun 'ö -gban -Zlan -bha -Yamɛ waa- Davidö -an -bha
(Matiö 22.41-46; Lukö 20.41-44)
35 Yesu -yö -kë mɛ -nu daan' dhia, -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'yö dhɛɛ' do -kpɔ mü 'ö- pö: «-Më -kë 'ö Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu -wa pö: ‹-Zlan -bha -Yamɛ -yö -go Davidö suu'- -ta 'gü› ii? 36 'Kɛɛ kö Davidö bhë, -Zlan -bha -Zuu 'slööslö -yö 'dhiö -sü -a 'ka, 'ö yö gia- 'ö- pö: *-Zlan -ya pö n Dëmɛ -dhë: -Bhö -ya n -ma -yadhɛ bhlëzë 'ö nɛ -a -bha, -yö 'dho -yö yöë yi 'ü dho toë -a 'gbee- 'ka ü yaagümɛ -nu -ta -a -bha!* » 37 'Ö Yesu -ya pö 'zü: «Ka gia-, ka- -yö bhë a? Davidö gia- -ya -dhɛ ö Dëmɛ; ya kë 'dhö, -yö -kɔklë 'ö -Zlan -bha -Yamɛ -zë -yö go Davidö suu'- -ta 'gü i? 'Wun mɛ bhë -ka -a blɛɛ'- n -dhë 'kwee-!»

Yesu -ya -pö mɛ gbung -nu -dhë -wo wo -zo kë wo -de 'piö Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu -gɔ
(Matiö 23.1-36; Lukö 20.45-47)

Mɛ gbung va -wo -kë wo 'to -to Yesu -bha dhia 'gludhidhe 'ka. 38 -Yö -kë -a pö dhia mɛ -nu 'ö -kë -an daan' dhia bhë -an -dhë: «-Ka ka -zo kë ka -de 'piö tɔnggɔmɛ -nu 'wo- -dhɔ -kë -nië gblang gbiingbiin 'ka -sü 'ka wo -bha -de -sü va -wun 'gü, 'iin kö mɛ -nu -wo -mɛɛ kë wo 'ka bhlë 'gü, mɛ -nu ziën 'dhëëdhɛ vava -bha bhë -an -gɔ. 39 'Ö 'wo- -dhɔ -kë -yadhɛ bhlëzë 'ö mɛ -nu 'yan -ya kun -a 'ka, -an -bha -bhɔkuëkɔ -nu 'gü, 'iin 'wo -yadhɛ 'gianzë -nu -bha 'wlaan- -bhöpë -nu taa. 40 Wa gɛandhoo -nu -bha pë -nu 'kun -an -gɔ, 'wo- -kë wo -bha 'ka. Wa 'go mü, 'wo bhɛadhe gbiin -nu -kë, kö -waan kë mɛ -nu këwunsëëzë 'ka mɛ -nu 'yan 'dhiö. 'Kɛɛ 'klobhɔdhe va -ziögɔüsüzë -yö -dho nu -an -ta.»

'Wun 'ö -gban gɛandhe 'fɛɛzë do -bha gbaɔ 'ö- -kë -a -bha
(Lukö 21.1-4)
41 Yesu -yö -kë -ya -sü 'ka -Zlan gbaa' 'wëüga -da -a 'gü -pë 'ö -kë -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü bhë, -a 'trüün 'ka -dhɛ gia- -bha. -Yö -kë mɛ -gbaa 'wo -kë mü bhë -an -bha 'wëüga -da mü -kɔ -ga dhia. Bhɔɔmɛ -nu -dhɛ va -dhɛ -wo 'wëüga vava -da mü. 42 Gɛandhe 'fɛɛzë do -yö -kë mü, 'ö nu 'ö 'wëü- 'puu 'tama ga 'sɛɛn-=plɛ, 'ö dho -mɔ -a -bha -yaan kë -su ga do 'ka bhë 'yö -an -zuö mü.
43 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö Yesu -yö ö bha guë' -nu dhɔɔ -kë, 'ö- pö -an -dhë: «A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: Gɛandhe 'fɛɛzë 'ö nɛ pë 'ö- -da -Zlan -bha 'wëüga -da -a 'gü -pë 'ö nɛ -a 'gü bhë, -a bhlë yö va, 'ö zië' -a 'ka mɛ -nu 'saadhö -an -bha 'wo- -da mü bhë -an -ta. 44 Bhii mɛ -nu 'wo bhë, 'wëüga 'ö -an -bha -wun 'yaa- -bha gbɔ, 'wo- nu, 'kɛɛ yö -zë, -a -bha 'fɛɛdhɛ 'gü -pë -nu 'ö- -zo 'dhoë- -dhë waa- pë -nu 'ö dho -tosiadhe kë -a -ta bhë 'ö- 'plɛ nu bhë.»

13

Yesu -bha -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'wü -wun ɓblɛɛ' -sü
(Matiö 24.1-2; Lukö 21.5-6)

1 Yesu -yö -kë 'go ɓdhia -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'ö- -bha ɓguë' -nu mɛ do -ya pö -a -dhë: «N -Gɔmɛ, -bhö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ kë -së -kɔ -ga bhë 'dhɛ! -Guö -nu kë -sɛɛbɔ -kɔ -ga!»

2 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «'Kɔ -nu 'wo bhë -wo ɓvava 'wun gia- 'ka, 'kɛɛ -an dɔ -guö -nu gbɛ 'ka 'dho to 'ko -ta dhuö zö, -an 'plɛ -wo -dho -lo, 'wo go wo 'ko -ta dhuö.»

(Matiö 24.3-14; Lukö 21.7-19)

3 Yesu -yö -kë -ya -sü 'ka Olivie -tɔn tuö, -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'trüün 'ka, -dhɛ gia- -bha. 'Ö Piɛɛ 'dhö, Zakö 'dhö, Zan waa- Andre 'wo nu, 'wo- =dhɛɛ' kpɔ 'wo- pö: 4 «-Bhö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'wü -yi waa- =duakëpë 'ö dho pë -nu 'saadhö 'ü -an ɓblɛɛ yi -dhë bhë, -an kë -yi 'töng -zɔn, -a ɓblɛɛ'- yi -dhë!»

5 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Ka ka -zo kë ka -de 'piö, -yö kë 'dhö, kö ɓkun 'ö mɛ gbɛ dho ka -püö! 6 Bhii mɛdhɛvadhɛ -wo -dho nu n 'tɔ 'gü 'wo- pö -Zlan -bha -Yamɛ -mü wo 'ka; 'wo mɛdhɛvadhɛ -püö. 7 'Ka -glu -drinng ma ka 'sɔɔ -dhɛ -nu -bha, 'iin 'ka -glu -taɔ -nu ma, kö ɓkun 'ö 'suö -yö ka -kë! Pë -nu 'wo bhë, -wo -dho kë 'gbɛɛdhö; 'kɛɛ kö 'kpongtaa 'dhiötoyi yaa -mü ɓkun. 8 'Sɛgɔ -dho 'ko zë ö 'bha 'sɛgɔ 'ka, 'ö -gludëdhɛ -nu -kpa 'kuë- -sü dho -glu gɔn -an -kpa 'kuë- -sü gbɛ 'ka. 'Ö 'sɛ -bha ɓzluun -sü -yö -kë 'sɛgɔ 'bhaa -nu 'gü; 'ö din -nu dho -da. -Yö -dho kë ɓnɛ dhe -bha 'në 'kpɔ -sü -bha 'yënngbhɔdhe zü dɔ -sü 'dhö. 9 'Kɛɛ ka -zë, -ka ka -zo kë ka -de 'piö! Bhii mɛ -nu -wo -dho dho ka 'ka za -dɔ -a 'gü -kɔ -nu 'gü, 'wo ka -ma -nu wo 'to. -Wo bɔ ka 'ka 'sɛ ɓkɔɔnmɛ -nu waa- -gludë -nu -an 'dhiö n -wun 'gü kö 'kaan- ka -bha -tɔmɔdhɛ -nu kë -an wö 'dhiö. 10 'Kɛɛ në dho kë 'dhiö ɓkun 'ö tɔɔ 'wuntaɔsë 'ö bhë -yö ɓblɛɛ'- 'sɛgɔ 'saadhö 'gü.

11 'Ö ɓya kë ɓnɛ ɓwa ka 'kun, ɓwa 'dho ka 'ka zakanmɛ -nu 'dhiö, kö ɓkun 'ö 'suö -yö ka -kë, 'wun -nu 'ö 'ka dho -a ɓblɛɛ'- -an -wun 'gü, bhii -dhɛ do bhë -a 'gü, 'wun -nu 'saadhö 'yö -da ka dhiö, -ka -a ɓblɛɛ'-; 'ö tɔɔ 'wun -nu 'wo bhë waa 'dho go ka gia- ka 'gü, 'kɛɛ mɛ 'ö go -a 'gü 'ö tɔɔ -Zuu 'slöösslö.

12 Mɛ -nu -wo -dho wo -de dheglu 'në gɔɔn- -nu dɔ mɛ -nu kwɛɛ kö -waan -an zë. -Kɔ do bhë, 'ö 'në dë -nu dho -a kaa wo -bha 'në -nu 'ka 'pö. 'Në -nu -de 'pö, -wo -dho dɔ wo mɛ -nu -gɔ 'yënng, 'wo wo mɛ -nu dɔ mɛ -nu kwɛɛ, 'ö 'wo -an zë 'pö. 13 Mɛ -nu 'saadhö -wo -dho ka -san zë n -wun 'gü, 'kɛɛ mɛ 'ö dho ɓwa -bhö -yaan yöë -a 'dhiötoyi -bha, -yö -dho dha.»

Në yaa ɓlɔɔzë
(Matiö 24.15-28; Lukö 21.20-24)

14 'Yö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü: «Ka -dho në 'ö mɛ -nu -wa -dhɛ ‹në yaa ɓlɔɔzë› -a yö kö -yö dɔ -sü 'ka -dhɛ 'ö 'yaa- dɔ -dhɛ 'ka -a -bha. Mɛ -nu 'ka në -nu 'wo ɓnɛ -an pö -na, -ka ɓkpɔɔ' -a 'gü, 'ka- -gɛn ma -së 'ka.»

'Yö- pö 'zü: «ɓYa kë 'dhö, kö mɛ -nu 'wo Zude -sɛ 'gü -wo ɓduë 'wo dho -tɔn -nu 'piö -dhɛ -nu -bha. 15 'Ö ɓya kë ɓnɛ mɛ ɓya kë ö -gɔ 'kɔ tuö ö 'tɛɛ pa ɓdhia, -yö ɓduë; 'kɛɛ kö ɓkun 'ö ö bha kɔɔpë gbɛ sü -yaan zië. 16 'Go mü, mɛ ɓya kë ö -gɔ ɓbhlöö-, kö ɓkun 'ö -yɛ ö 'zü kö -yaan nu ö -gɔ kɔɔ ö bha gblang 'sü -dhiadhö. 17 ɓN nnn! -Më 'yena -wun 'ö 'pö -a yi -nu 'wo 'dhö bhë -an 'ka, dhoo -nu 'wo 'guzë waa- dhoo -nu mɛ 'wo 'bëë- 'ka -an -bha 'ka oo! 18 'Kɛɛ -ka -bhɛa -Zlan -dhë, kö ɓkun 'ö pë -nu 'wo 'dhö bhë 'wo -kë 'nɛnɛ nu 'töng 'ka! 19 Bhii -a yi -nu 'wo 'dhö bhë -an 'ka 'yënngbhɔdhe -nu -dho kë

va, 'wo zië' -an mɛ -nu 'ö mɛ -nu -wo -an dɔ, 'go 'kpongtaadhɛ züdɔyi -bha kö -Zlan ya pë 'plɛ kë, 'ö yöë dɛɛ -bha bhë -an -ta. 'Ö 'yënngbhɔdhe suu'- mɛ 'ö dho kë nɛ -a mɛ 'ö bhë -a 'dhö yaa 'dhö kë -dhö gbɔ. 20 'Ö ya kë nɛ kwa Dëmɛ gia- yaa- yi -nu 'kan -ta -bezë, kö -kë -a 'gü -mɛ gbɛ 'ka 'dho kë -dhö. 'Kɛɛ -ya yi -nu -kan -ta ö bha mɛ -nu 'ö -an sü kö -waan kë ö -bha 'ka bhë -an -wun 'gü.

21 Dhɛ 'ö 'dhö, ya kë nɛ mɛ yaa- pö ka -dhë: ‹-Ka -dhɛ -ga, -Zlan -bha -Yamɛ -yö zö› 'iin ‹-ka -dhɛ -ga, -yö -de›, kö kun 'ka- -wo -dhɛ 'wun gia-! 22 Bhii -Zlan -bha -Yamɛ suazë -nu waa- -Zlan -wodhiölomɛ suazë -nu -wo -dho nu, 'wo duakëpë -nu, -dhidhaapë -nu -kë, kö mɛ -nu 'ö -Zlan yaa- -an 'sü 'saadhö bhë -waan -püö 'gbɛɛdhö.

23 Dhɛ 'ma- yi -nu 'to 'dhiö, 'ma ka 'paan bho bhë kö -ka ka -zo kë ka -de 'piö!»

'Wun 'ö -gban Mɛgbö -bha nu -sü -bha
(Matiö 24.29-31; Lukö 21.25-28)

24 'Kɛɛ yi -nu 'wo 'dhö bhë -an 'ka kö 'yënngbhɔdhe -nu 'wo bhë wa ziö bhë, lan- -dho trö, 'ö 'su -de 'pö yaa 'dho bhü gbɔ. 25 'Susongga -nu -wo -dho go dhang- -bha, 'wo -püö, 'ö 'pi- igbeedhɛ 'wo dhang- 'gü, 'wo zluun.

26 Ya kë 'dhö, -wo -dho ma 'a Mɛgbö 'ka, n yö dha kpö -nu -ta kö a nu -na 'piigbeedhɛ waa- 'tɔbhɔdhe va -an 'ka. 27 A -dho -Zlan -bha bɔmɛ -nu bɔ 'kpong- taadhɛ 'pian 'saadhö -ta kö -a -bha mɛ -nu 'ö -an sü 'kpongtaa 'saadhö bhë -waan -an 'dho 'kuë-.

Mɛ daan' -wo 'ö -gban figö -lü -bha
(Matiö 24.32-35; Lukö 21.29-33)

28 Dhɛ ya 'go mü, 'ö Yesu -ya pö 'zü: «Mɛ daan' -wo 'ö -gban figö -lü -bha bhë -ka ka -zo 'to -a 'piö! 'Ö tɔɔ ya kë nɛ -a -kɔ -nu -wo kpɛa' -na, -a 'dhɛ -nu -wo bhɔ -na kö 'ka- =dɔa' nɛ kpɔɔ ya yö klöö'. 29 -Kɔ do bhë -a 'ka 'wun -nu 'ö 'a -an blɛɛ bhë, 'ka -an yöë, kö -kaa dɔa nɛ, pë -nu 'a- -wun blɛɛ nɛ, -an kë -yi ya yö klöö'.

30 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: Mɛ -nu 'wo dɛɛ nɛ -a 'gü 'wo 'bhee-, -an 'plɛ wo 'ka 'dho ga kö pë -nu 'wo nɛ waa kë kun. 31 Dhang- waa- 'sɛ -wo -dho ziö, 'kɛɛ n -wo -nu 'wo nɛ wo 'ka 'dho ziö 'gbɛɛdhö.»

-Zlan dosɛn nɛ 'ö pë 'plɛ 'dhiötoyi dɔ
(Matiö 24.36-44)

32 'Ö Yesu -ya pö: «Mɛ gbɛ 'yaa pë -nu 'wo nɛ -an kë -yi waa- -a 'lɛlɛ -nu dɔ; -Zlan -bha bɔmɛ -nu, 'iin ma -de gia- 'a- Gbö 'ka yiëë- dɔ. N Dë dosɛn nɛ 'ö- dɔ. 33 -Ka ka -zo kë ka -de 'piö, 'ka -ya ka 'yaan, bhii 'kaa pë -nu 'wo nɛ -an nu 'töng dɔ.

34 -Yö -dho kë nɛ gɔɔn- do -bha -dho 'ta 'gü -sü 'dhö: -A -go ö -gɔ kɔɔ -sü 'ka, 'yö ö bha yuökëmɛ -nu 'yan to ö bha pë -nu -bha; 'ö mɛ 'ö -dhö, yuö 'ö dho -a kë, 'ö- nu -a -dhë. 'Go mü, 'ö- pö 'yan -to 'kɔ -bha -mɛ -dhë -yö ö -zo kë 'kɔ 'piö.» 35 'Ö Yesu -ya pö 'zü: «Dhɛ 'ö 'dhö, -ka -ya ka 'yaan, bhii yi 'ö 'kɔdëmɛ dho nu -a 'ka, 'kaa- dɔ. -Yö -dho nu 'yinia oo, gbeng ziën oo, -tɔgɔn bhɔ -bhla 'töng 'ka oo, 'iin kö -dhɛ ya 'po oo, 'kaa- dɔ. 36 -Yö kë 'dhö, ya kë nɛ ya nu kö kun 'yö dho ka yö yiö. 37 'Wun 'a- =blɛɛ' -na ka -dhë nɛ -yö mɛ 'saadhö ka -bha 'ka: 'Ka -ya ka 'yaan!»

14

Slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- tɔnggɔmɛ -nu -bha -dho 'kuë- Yesu

-gɔ -sü

(Matiö 26.1-5; Lukö 22.1-2; Zan 11.45-53)

1 Dhɛ 'ö Paakö waa- =bluu'- 'ö- =bhɛɛpë 'yaa- 'gü, -an 'wlaan- kë yi ya 'to nɛ pë 'plɛ 'dhö, 'ö slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu -wo yö -a këdhɛ mɛɛ' -sü 'gü kö 'waan- Yesu 'kun -bin -blü kö 'waan- -a zë. 2 'Ö 'wo -kë -a pö dhia wo 'ko -nu -dhë nɛɛ: «Kwa -kɔ yaa 'dho -mɔ -a -bha kö 'kwa- 'kun 'wlaan- -yi 'ka. Ya kë 'dhö, 'sɛgümɛ -nu -wo -dho vin 'ö 'wo nu kwa -gɔ.»

Dhebɔ do -bha pë 'yi 'të̈ -sëëzë -lo Yesu tuö -sü

(Matiö 26.6-13; Zan 12.1-8)

3 Yesu -yö -kë Simɔ 'ö wee -yö -kë -a -bha -be bhë -a -gɔ kɔɔ Betani. -Yö -to pë -bhö dhia, 'ö dhebɔ do -yö -da kɔɔ -guö -kpo 'lü 'ö -kë pa -sü 'ka pë 'yi 'të̈ -sëëzë sɔnng' vaazë 'wo- -dhɛ 'naa- bhë -a 'ka. 'Ö -guö -kpo 'lü bhë 'ö- 'to 'dhiö bho, 'ö pë 'yi 'të̈ -sëëzë bhë 'ö- 'daawo Yesu tuö. 4 Mɛ -nu 'wo -kë mü bhë 'wun -na -an mɛ 'bhaa -nu -zuë, 'wo- pö wo 'ko -nu -dhë: «Pë 'yi 'të̈ -sëëzë 'ö nɛ, -a 'gü kun 'ö -siö nɛ a; -a truën 'ö tɔɔ -më -ɛ? 5 -Wo -dho -mɔ -a -bha 'wo- 'dhɔɔ dɔ dönie këng' -yaaga 'ka -be, 'wo- 'wëüga bhë 'wo- nu 'fɛɛmɛ -nu -dhë!» 'Wo yö dhebɔ 'ö bhë -a tɔɔ kë -sü 'gü 'gbee- 'ka. 6 'Kɛɛ Yesu -ya -pö -an -dhë: «-Ka ka kwaa' -a -zü 'sengdhö! -Më 'ö -kë 'ka- 'gü ga ɛ? Pë 'ö- -kë n -dhë bhë yö -së. 7 'Fɛɛmɛ -nu 'ka -an -ga -na bhë, -wo -dho kë ka 'piö 'töng 'saadhö 'ka. 'Ö- yi mɛ ya dhië ka -dhë, 'ka dho 'wun -së kë -an -dhë. 'Kɛɛ ma -zë, n 'ka 'dho kë ka 'piö zö 'töng 'saadhö 'plɛ 'ka. -A -wun 'gü, dhɛ 'a tun ka 'piö bhë, -ka ka -bha n -dhɔ -zɔn n -dhë. 8 -A -bha 'ö- -kɔ -yö -mɔ -a -bha 'ö- -kë bhë, n bun 'ö 'dhoë- dho gluudhö bhë, 'ö- =baa pë 'yi 'të̈ -sëëzë -lo -a -bha -sü 'ka klöödhö bhë. 9 A- -blɛɛ ka -dhë 'wun giagia 'ka: -Dhɛ 'saadhö 'wo 'dhoë- 'wuntaɔsë blɛɛ'- -a -bha 'kpongtaadhɛ 'saadhö -a 'gü, 'wun 'ö dhebɔ 'ö nɛ 'ö- -kë nɛ, -wo -dho -a -wun blɛɛ'-, 'ö -an -zo -yö -büö dhebɔ 'ö nɛ -a 'ka.»

Zuda -ya 'piö 'ö Yesu dɔ slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu kwɛɛ

(Matiö 26.14-16; Lukö 22.3-6)

10 Dhɛ ya kë 'dhö, guë' -nu 'gɔɔ- do ö ga plɛ 'wo bhë, -a mɛ do 'wo- -dhɛ Zuda Ikaliɔtö bhë, 'ö dho 'ö- pö slabhomɛ -gɔmɛ -nu -dhë nɛ ö- 'piö kö 'ö Yesu dɔ -an kwɛɛ.

11 Dhɛ 'ö- -wo bhë waa- ma, -an zuö' 'glu -yö -dhi, 'wo- pö -wo -dho 'wëüga nu -a -dhë. 'Ö Zuda -yö yö Yesu -dɔ -an kwɛɛ 'töng -së mɛɛ' -sü 'gü.

Yesu waa- ö bha guë' -nu -wo Paakö -bhöpë -bhö wo 'ko bhaa

(Matiö 26.17-25; Lukö 22.7-14, 21-23; Zan 13.21-30)

12 Bluu'- 'ö- =bhɛɛpë 'yaa- 'piö bhë, -a 'wlaan- kë -yi -blɛɛzë 'ö -kë Paakö -waamayi, 'ö ya kë 'ö 'wo 'bhlanë -gbɔng -nu zë -na -a 'ka bhë -a 'ka, 'ö Yesu -bha guë' -nu -wa dhɛɛ' kpɔ 'wo- pö: «-Dhɛ -mlë 'ü- 'piö kö 'yi dho -a -bha ü -bha Paakö -bhöpë -yuö kë dhia ɛ?»

13 'Ö Yesu -yö ö bha guë' -nu plɛ bɔ, -a -pö -an -dhë -sü 'ka nɛɛ: «-Ka 'dho plöö; 'ka 'dho, 'ka -dho -kpën gɔɔn- do -bha kö 'yi -gbɔ -ya -gɔ; -ka ziö -a 'piö! 14 Ka 'plɛ -ka -da 'kɔ 'ö 'dhoë- -da -a 'gü bhë -a 'gü 'ka- pö 'kɔ 'ö bhë -a dëmɛ -dhë: ‹Yi Dëmɛ -yö ü dhɛɛ' 'kpɔ -na nɛɛ: Ö bha 'kɔdhi 'ö waa- ö bha guë' -nu 'wo dho Paakö -bhöpë -bhö -a 'gü bhë, -yö më ɛ?› 15 -Yö -dho 'kɔdhi do 'ö- 'gü -dhɛ 'dhö va 'ö -dɔ kɔɔpë -nu 'dhiö ya -mɔ 'kuë -a 'gü bhë -a -zɔn ka -dhë, 'kɔ 'ö dɔ 'kɔ -ta dhuö bhë -a 'gü.

-Dhɛ bhë ɓnɛ, 'ka dho kwa -bha -bhöpë -yuö kë -a -bha.»

16 'Ö ɓguë' -nu ɓplɛ 'wo bhë 'wo dho, 'wo pë -nu 'wo bhë 'wo- yö ɓnɛ -kɔ 'ö Yesu -ya ɓblɛɛ -a 'ka -an -dhë bhë -a 'dhö, 'ö 'wo Paakö -bhöpë -yuö -kë mü.

17 ɓDhɛ 'kwa dɔ 'yinia, 'ö Yesu waa- ö bha ɓguë' -nu 'wo to bhë, 'wo dho -dhɛ bhë -a 'gü.

18 -Wo -kë pë -bhö -sü 'gü, 'ö Yesu -ya -pö -an -dhë: «A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: Mɛ 'ka pë -bhö -na n 'piö zö ɓnɛ, mɛ do -yö ka ziën 'ö dho n dɔ n yaagümɛ -nu kwɛɛ.»

19 'Ö- -bha ɓguë' -nu wöödhɛ -yö -siö, 'wo yö -a ɓdhɛɛ' 'kpɔ -sü -bha do do 'ka ɓnɛɛ: «Ma -mü -a?»

20 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Mɛ 'gɔɔ- do ö ga ɓplɛ 'ka ɓnɛ, mɛ do -mü ka ziën, mɛ 'ö 'yi yi -kɔ -sɔ -na gbɔ dɔ 'gü yi 'kuë bhë yö -mü. 21 Ma Mɛgbö, n ga -sü -mü ɓnɛ -kɔ 'ö pë 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka n -wun 'gü -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü, 'ö- pöë bhë -a 'dhö. 'Kɛɛ 'yena -wun ɓya kë gɔɔn- 'ö 'dhoë- n dɔ n yaagümɛ -nu kwɛɛ bhë -a 'ka! Mɛ 'ö bhë yaa bhɔ -bezë, -yö -dho kë -a -gɔ -së!»

-Bhöpë 'slöösl ö
(Matiö 26.26-30; Lukö 22.15-20; 1 Kolɛntö 11.23-25)

22 -Wo -kë pë -bhö -sü 'gü, 'ö Yesu -yö ɓbluu'- -sü. ɓDhɛ 'ö ɓya -Zlan zuö pö -a -ta, 'ö- -kaan 'ö- nu ö bha ɓguë' -nu -dhë 'ö- pö: «-A mɛ 'ö ɓnɛ, -kaa 'sü, 'ka- -bhö, yö ɓnɛ 'ö tɔɔ n bun.»

23 'Ö -drɔɔn -kɔɔ do sü. ɓDhɛ ɓya yën -Zlan zuö pö -sü -bha -a -ta 'zü, 'ö- nu -an -dhë, 'yö -an 'plɛ -wa mü. 24 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-A mɛ 'ö ɓnɛ 'ö tɔɔ n fɛi, 'ö -Zlan waa- mɛ 'bhee- -nu -an -bha -dhi 'kuë gën 'ka; -yö -lo 'dhö mɛdhɛvadhɛ -wun 'gü. 25 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: N 'ka 'dho -drɔɔn gbɛ mü gbɔ 'ö dho 'ö yöë -drɔɔn -dëü gbɛ 'a dho -a mü -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü yi -bha -a -bha.»

26 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'wo 'wlaan- -ta -tan -nu bho. 'Go mü, 'wo dho Olivie -tɔn tuö.

Yesu -yö Piɛɛ -bha -kploo ö 'ka -sü -wun -blɛɛ
(Matiö 26.31-35; Lukö 22.31-34; Zan 13.36-38)

27 'Ö Yesu -ya pö ö bha ɓguë' -nu -dhë: «Ka 'plɛ, ka -dho n to 'töüdhö, 'ka ɓduë. Bhii -yö ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɓnɛɛ: *A -dho 'bhla -maakëmɛ zë, 'ö 'bhla -nu -wo -kan 'kuë-, 'wo -pɛn.* » 28 'Ö Yesu -ya pö 'zü: «'Kɛɛ ɓya kë ɓnɛ, 'ma 'go ga 'gü, a -dho dho ka 'dhiö Galile -sɛ 'gü.»

29 'Ö Piɛɛ -ya pö Yesu -dhë: «'Kö -kë ɓnɛ mɛ 'wo to -wo ü -to, 'wo ɓduë 'dhee, ma -zë, n 'ka 'dho go ü 'piö 'gbɛɛdhö.»

30 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «A- -blɛɛ ü -dhë giagia 'ka ɓnɛ, ɓdɛɛ ɓnɛ, -a gbeng -yi gia- 'gü, -a kë -yi 'ka kö -tɔgɔn -yaan 'we -gwaa ɓplɛzë, ü -dho -a pö -gwaa -yaagazë 'bhaa n dɔ.»

31 'Kɛɛ Piɛɛ -ya -pö 'zü 'gbee- 'ka ɓnɛɛ: «'Kö -kë ɓnɛ, ko zë -sü -wun -mü 'dhee, n -kɔ yaa -mɔ -a -bha kö 'a- pö 'maa ü dɔ!»

'Ö ɓguë' -nu mɛ 'wo to 'wo pë do bhë 'wo- pö 'pö.

Yesu -yö -bhɛa Zesemane
(Matiö 26.36-46; Lukö 22.39-46)

32 -Wo -dho 'wo -lo -dhɛ 'wo- -dhɛ Zesemane bhë -a -bha. 'Ö Yesu -ya pö ö bha ɓguë' -nu -dhë: «-Ka -ya zö kö 'a 'dho ɓbhɛa' ɓdhia!»

33 'Ö Piɛɛ 'dhö, Zakö waa- Zan 'yö -an sü ö 'piö, 'wo dho. 'Ö -bɔ 'klobhɔdhe 'gü -sü -wɛɛ ɓva -yö -lo -a -ta; 'ö- =zuö' -yö -da 'yena 'gü. 34 'Ö- pö -an -dhë: «Ga 'yena ɓya n ɓzuö' pa. -Ka 'to zö 'ka -ya ka 'yaan!»

35 'Yö ö 'bhe 'tee ɓyɔɔn 'dhiö, 'ö -püö sia- =bhɛa' -sü 'ka kö -yö kë 'dhö ɓya kë ɓnɛ -a këdhɛ -dho kë -dhö kö ɓkun 'ö 'yënngbhɔdhe dho nu ö -ta -a 'ka.

36 'Ö- pö: «'Aa, n Dë! Ü -kɔ -yö -mɔ pë 'plɛ kë -sü -bha. A- 'piö kö 'yi 'güüzë 'ö ɓnɛ 'ü- bhɔ n -dhë ɓtaa', 'kɛɛ 'maa- 'piö kö n -zo 'kun -wun -yö kë, pë 'a- 'piö 'yö tɔɔ bhi -zë, ü -zo 'kun -wun -yö kë.»

37 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö nu ö bha ɓguë' -nu -yaaga 'wo bhë -an 'piö, 'ö -an yö kö ɓwa yi zë, 'ö- pö Simɔ Piɛɛ -dhë: «Simɔ, 'bha yi zë 'saadhö ɓa? Ü 'ka -mɔa kö 'ü 'to ü 'yaan 'lɛlɛ do gia- 'piö a? 38 -Ka -ya ka 'yaan 'ka ɓbhɛa'-, kö ɓkun 'ka dho -püö 'güdandhe 'gü! A- =tɛi' -dɔ ɓnɛ ka- 'piö 'ka -ya ka 'yaan, 'kɛɛ ɓfaan' 'yaa ka bun -gɔ.»

39 'Ö -yɛ ö 'zü -dëüwo, 'ö dho 'ö ɓbhɛa, -wo do 'ö bhë -a 'ka.

40 'Ö ko 'zü, 'ö nu ö bha ɓguë' -nu 'piö. 'Yö -an yö kö -wo yiö; bhii -an -kɔ yaa -mɔa kö -wo 'to wo 'yaan. 'Ö pë 'wo dho -a pö Yesu -dhë waa- dɔ.

41 ɓDhɛ 'ö ɓya nu -gwaa kë -yaaga -naa wo, 'ö- pö -an -dhë: «Ka ɓtun yi zë ɓa? Ka ka 'tɛɛ pa -na -a? -Yö 'to 'pö, 'lɛlɛ ɓya -lo. -Ka -dhɛ -ga, ma Mɛgbö, n dɔ -sü -mü ɓsɔɔnyaamɛ -nu kwɛɛ. 42 -Ka ɓluu'- 'kwa ziö, bhii mɛ 'yö dho n dɔ -an kwɛɛ bhë 'yaa 'ma ɓgbiin gbɔ.»

Yesu 'kun -sü
(Matiö 26.47-56; Lukö 22.47-53; Zan 18.3-12)

43 Yesu -yö -to 'wun ɓblɛɛ' ɓdhia, 'ö- -bha ɓguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga ɓplɛ 'wo bhë, -a mɛ 'wo- -dhɛ Zuda bhë 'ö -wo. Mɛ -gbaa 'ö -blaan -nu, 'lü 'klu -nu 'dhö -an -gɔ bhë -wo -kë -a 'piö. Mɛ -nu 'wo -an bɔ 'wo tɔɔ slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu, Zuifö -nu -bha tɔng -gɔmɛ -nu, waa- -an -bha mɛ ziizii -nu. 44 Zuda 'ö Yesu dɔ ö yaagümɛ -nu kwɛɛ bhë -yö ɓduakëpë 'ö dho -a kë -a -zɔn mɛ -nu 'ö wo -nu 'wo nu bhë -an -dhë 'ö- pö: «Mɛ 'a 'dhoë- -a 'kpeng mü ɓsia, 'ö tɔɔ mɛ 'a- dɔ ka kwɛɛ bhë. -Kaa 'kun, 'ka dhoë -zo -kë -a 'piö -sü 'ka -së 'ka!»

45 ɓDhɛ Zuda ɓya -lo, 'ö ɓyɔɔn Yesu -bha, 'ö- pö -a -dhë: «N -Gɔmɛ!» 'ö to mü 'ö- 'kpeng mü.

46 'Ö mɛ -nu 'wo bhë 'wo -ya Yesu -bha, 'wo- kun. 47 'Kɛɛ mɛ -nu 'wo -kë Yesu 'piö mü bhë, -a mɛ do -yö ö -bha -blaan -gan ö -kloo 'gü, 'ö slabhomɛ ɓva -bha yuökëmɛ 'to 'klu -kan -a 'ka. 48 'Ö Yesu -ya pö mɛ -nu 'wo nu -a 'kun ɓdhia bhë -an -dhë: «-Më -kë 'ka nu n 'kun ɓdhia, -blaan waa- 'lü -nu -an 'ka ɓnɛ ɓdhɛ 'wo- pö -a -bha 'kpa pëyaakëmɛ -mü n 'ka -a 'dhö e? 49 -Dhɛkpaɔyi 'saadhö 'ka, a -kë ka 'piö, kwa -bha -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, mɛ -nu ɓdaan' ɓdhia, 'ö kaa n 'kun. 'Kɛɛ 'wun -nu 'wo ɓnɛ -wo -kë 'dhö kö pë -nu 'wo ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë -waan kë.»

50 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö- -bha ɓguë' -nu 'plɛ -wa to, 'wo ɓduë.

51 -Dadhëü gɔɔn- do ö -kpatasɔ do 'kpaan -yö -kë -a -bha, -yö -kë -ziö Yesu 'piö ɓdhia. 'Ö mɛ -nu -wo -lo -a -bha -waan -a 'kun, 52 'kɛɛ -yö ö -bha -kpatasɔ -to -an kwɛɛ, 'ö ɓduë ö bun 'kpaan 'ka.

Yesu -yö zakanmɛ ɓvava 'dhiö
(Matiö 26.57-68; Lukö 22.54-55, 63-71; Zan 18.13-14, 19-24)

53 -Wo -dho Yesu 'ka slabhomɛ ɓva 'dhiö, -dhɛ 'ö slabhomɛ -nu -gɔmɛ 'saadhö, mɛ ziizii -nu, Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu 'wo nu -a -bha wo 'ko ɓbhaa bhë -a -bha.

54 Piɛɛ -yö -ziö Yesu 'piö -gɛntozlöödhe 'ka, 'ö dho, 'ö -da slabhomɛ ɓva bhë -a -gɔ 'kwɛandhö. 'Ö waa- 'yan -to 'kɔ -bha -mɛ -nu 'wo -kë ɓyaannu ɓdhia mü, 'nɛnɛ -bho ɓdhia 'siö -bha.

55 Slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu 'wo zakanmɛ -nu ɓvava 'ka waa- za- kanmɛ -nu ɓvava 'saadhö 'wo to, -wo -yö 'wun 'wo dho -a dɔ Yesu -bha kö 'waan- zë -a -wun 'gü -a ɓmɛɛ' -sü -bha, 'kɛɛ waa- yö. 56 'Ö tɔɔ mɛdhɛvadhɛ -wo -yö ɓsua

-wun -dɔ Yesu -bha -sü 'gü, 'kɛɛ -an -wo yaa kë do wo 'wun ᵑblɛɛ' -wo 'gü.

57 ᵑDhɛ ᵑya kë 'dhö, mɛ 'bhaa -nu -wo -luu, 'wo yö ᵑsua -wun -dɔ -a -bha -sü 'gü 'wo- pö: 58 «Yi- -ma -a 'dhii ᵑnɛ, -yö -dho -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'ö mɛ -nu -wa dɔ bhë -a wü, 'ö -dhɛkpaɔyi -yaaga 'ka 'ö- gbɛ 'ö yaa 'dho kë mɛ -nu ᵑkwaa' 'ö- dɔ.»

59 'Kɛɛ -dhɛ 'ö bhë -a -bha 'zü -an -wo yaa kë do.

60 ᵑDhɛ ᵑya kë 'dhö, 'ö slabhomɛ ᵑva -yö ᵑluu mɛ 'plɛ wö 'dhiö mü, 'ö yö Yesu ᵑdhɛɛ' 'kpɔ -sü -bha 'ö- pö: «'Wun -nu 'wo- =blɛɛ' -na ü -gɔ ᵑnɛ, ü 'ka 'dho -a gbɛ -daa kë ᵑa?» 61 'Kɛɛ Yesu -yö ö 'dhi -yö 'kuë-, yaa- gbɛ -daa kë -a -gɔ.

'Ö slabhomɛ ᵑva -yö Yesu ᵑdhɛɛ' kpɔ 'zü, 'ö- pö: «-Zlan 'ö -ziö pë 'plɛ -ta bhë, ü- Gbö 'ö ü -ya bhë -a 'ka a?»

62 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «ᵑIi-, a- 'ka. 'Ö go mü, ka -dho ma Mɛgbö n yö kö a -ya -sü 'ka -Zlan 'piigbeezë -bha -yadhɛ ᵑbhlëzë -bha, 'ka dho n yö 'zü, kö a nu -na dha kpö -nu 'gü dhang- 'gü.»

63 ᵑDhɛ ᵑya kë 'dhö, 'ö slab- homɛ ᵑva -yö ö bha gblang -blë (-naazuëdhe 'ka, 'ö tɔɔ 'wun 'ö Yesu -ya ᵑblɛɛ bhë -a -bha 'ka, -yö 'si -bho -Zlan -gɔ -sü 'ka). 'Ö- pö mɛ -nu 'wo -kë mü -an -dhë: «-Më 'kwa- -yaa -bha -ɛ? Kwa 'ka 'dho -tɔmɔ gbɛ ᵑmɛɛ' gbɔ! 64 'Wun 'ö- =blɛɛ -Zlan -gɔ bhë ka gia- ka- -ma. Ka ka -zo -ta -kɔklë ᵑɛ?»

'Ö -an 'plɛ -wa pö ᵑya kë 'wuën- -bha -mɛ 'ka, pë dho kë tɔɔ -wa zë.

65 'Ö -an ziën, mɛ -nu -wo yö wo 'dhee -bho Yesu -bha -sü 'gü, 'wo sɔ -klu -a wö -bha, 'wo yö -a -ma -sü 'gü wo -kɔ kpö -nu 'ka; 'wo- pö -a -dhë: «-Bhö yië- -dɛ bɔ, dö 'ö ü -ma bhë ᵑɛ?»

'Ö 'yan -to 'kɔ -bha -mɛ -nu -wo Yesu sü, 'wo yö -a 'to -ma -sü 'gü.

Piɛɛ -bha -kploo Yesu 'ka -sü (Matiö 26.69-75; Lukö 22.56-62; Zan 18.15-18, 25-27)

66 Piɛɛ -yö -kë 'kwɛandhɛ bhë -a 'dhëëdhö mü. ᵑDhɛ 'ö slabhomɛ -nu -gɔmɛ ᵑva -bha yuökëdhe ᵑya nu, 67 'ö- 'yan -yö -da Piɛɛ 'ö -kë -ya 'siö 'piö ᵑdhia bhë, -a -ta. ᵑDhɛ ᵑyaa- -ga -së 'ka 'ö- pö: «Bhi -de 'pö ü -kë Yesu, Nazalɛtë mi bhë, -a 'piö.»

68 'Kɛɛ Piɛɛ -yö -kploo Yesu -wun 'ka 'ö- pö: «'Maa- =tɛi' dɔ, 'iin në 'ü- 'piö kö 'ü- =blɛɛ'- bhë 'maa- -gɛn dɔ.»

ᵑDhɛ ᵑya kë 'dhö, 'ö go 'kwɛandhɛ gia- -bha, 'ö dho 'ö dɔ -da 'kwɛandhö -dhɛ 'dhi -bha. 'Ö -tɔgɔn do -yö -we.

69 'Kɛɛ yuökëdhe bhë -ya -yö, 'ö yö -a -wun ᵑblɛɛ' -sü 'gü, mɛ -nu 'wo -kë mü -an -dhë ᵑnɛɛ: «Mɛ 'wo bhë -a mɛ do -mü gɔɔn- 'ö ᵑnɛ -a 'ka!»

70 'Ö Piɛɛ -yö -kploo 'zü -dëüwo. ᵑDhɛ 'töng në 'bhe ᵑya ziö, 'ö mɛ -nu 'wo -kë mü, 'wo- pö Piɛɛ -dhë 'zü: «'Wun gia- 'ka, ü mɛ -nu 'wo bhë -a mɛ do 'ka, bhii 'ö tɔɔ bhi -de 'pö Galile mi -mü ü 'ka!»

71 ᵑDhɛ ᵑya kë 'dhö, 'ö Piɛɛ -ya pö: «ᵑYa kë ᵑsua 'ka, -Zlan -yö n 'klo bhɔ, a n -wo -bhö ᵑnɛ gɔɔn- 'ka- -bha 'wun ᵑblɛɛ' -na bhë 'maa- dɔ.»

72 -Dhɛ do bhë -a 'gü, 'ö -tɔgɔn -yö -we -gwaa ᵑplɛ -naa wo. 'Ö Piɛɛ -zo -yö -büö, 'wun 'ö Yesu -ya ᵑblɛɛ -a -dhë 'ö- pö -a kë -sü 'ka kö -tɔgɔn -yö 'we -gwaa ᵑplɛzë, -yö -dho -a pö -gwaa -yaagazë, 'yaa ö dɔ bhë -a 'ka. 'Ö yö 'gbo bɔ -sü 'gü.

15

Yesu -yö Pilatö 'dhiö (Matiö 27.1-2, 11-14; Lukö 23.1-5; Zan 18.28-38)

1 -Dhiadhiö tii 'gü bhë, slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu, mɛ ziizii -nu, Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu waa- za- kanmɛ -nu ᵑvava 'saadhö 'wo to,

-wo -dho wo 'ko ɓbhaa kö 'wun -dhɛ 'yö -an -wo dhö to -a -bha do, -waan -a 'sü, 'wo Yesu -lö, 'wo nuë Pilatö ɓdhia.

2 'Ö Pilatö -ya ɓdhɛɛ' kpɔ, 'ö- pö: «Zuifö -nu -bha -gludë -mü ü 'ka a?»

'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «'Bha-=blɛɛ'-.»

3 'Ö slabhomɛ -nu -gɔmɛ ɓvava -nu -wo yö 'wun -nu ɓplëëzë -dɔ Yesu -bha -sü 'gü. 4 'Ö Pilatö -ya ɓdhɛɛ' kpɔ 'zü -dëüwo 'ö- pö: «'Wun -nu 'wo- dɔ -na ü -bha ɓnɛ 'bhaa- ma ɓa? Ü 'ka 'dho -a gbɛ -daa kë ɓa?»

5 'Kɛɛ Yesu yaa- gbɛ -daa kë gbɔ, 'ö- -wun 'gü, 'tetundhe ɓva -yö -da Pilatö ɓzuö' 'gü.

Ga -wun -za ɓya -lo Yesu tuö
(Matiö 27.15-26; Lukö 23.13-25; Zan 18.39–19.16)

6 Paakö 'wlaan- -yi 'saadhö 'ka, mɛ 'ö 'sɛgümɛ -nu 'dhö -a 'piö, kö Pilatö -ya bho -kanso 'gü wo -dhë, -ya bho -an -dhë -kanso 'gü. 7 -A 'töng 'dhö bhë -a 'ka, gɔɔn- do 'wo- -dhɛ Balaba waa- këpëyaamɛ -nu 'wo mɛ zë -a 'ka 'töng 'wo dɔa 'sɛ ɓkɔɔnmɛ -nu -gɔ 'yënng -a 'ka bhë -yö -kë -kanso 'gü.

8 'Ö 'sɛgümɛ -nu -gbaa -wo dho Pilatö 'piö. 'Ö pë ɓya kë 'ö- -kë -an -dhë -kplawo bhë 'wo- -dhɛ -a -gɔ kö -yaan kë wo -dhë. 9 'Ö Pilatö -ya pö -an -dhë: «Ka- 'piö kö 'a Zuifö -nu -bha -gludë ɓnɛ, 'a- bho mü ka -dhë -a?» 10 Bhii yö gia- -ya ɓdɔa' -së 'ka ɓnɛ ɓdruɛi -yö slabhomɛ -gɔmɛ ɓvava -nu 'gü, 'ö tɔɔ 'sɛgümɛ -nu -wo Yesu -dhɔ -kë, pë 'ö -kë 'wo- dɔ ö kwɛɛ bhë 'ö bhë.

11 'Kɛɛ slabhomɛ -nu -gɔmɛ ɓvava -nu -wo -gban 'sɛgümɛ -nu gbung bhë -an -bha kö -wa pö Pilatö -dhë -yö Balaba bho -kanso 'gü wo -dhë ɓzian'.

12 Pilatö -yö -ko 'zü 'ö- pö mɛ gbung 'wo bhë -an -dhë: «-Më 'ka- 'piö kö 'a- kë mɛ 'ka- -dhɛ Zuifö -nu -bha -gludë ɓnɛ -a 'ka ɛ?»

13 'Wo- -daa -kë -a -gɔ ɓgblaa 'gbla -sü 'ka ɓnɛɛ: «-Bhö -a zë, -a -dɔ -gaatalü -bha -sü 'ka!»

14 'Ö Pilatö -yö -an ɓdhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «-Më -wun yaa 'ö- -kë -ɛ?»

'Kɛɛ -an 'plɛ -wo -yö ɓgblaa 'gbla -sü 'gü 'gbee- 'ka 'zü ɓnɛɛ: «-Bhö -a zë -a -dɔ -gaatalü -bha -sü 'ka!»

15 'Yö mɛ gbung -nu -dhi -a -dhë -wun -kë -an -dhë 'ö Balaba bho -kanso 'gü.

ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö- pö 'dhasi -nu -dhë -wo Yesu -ma -klaa 'ka. 'Go mü, 'ö- -dɔ -an kwɛɛ kö -waan zë, -a -dɔ -gaatalü -bha -sü 'ka.

'Dhasi -nu -wo duö 'luu -sü Yesu -bha
(Matiö 27.27-31; Zan 19.2-3)

16 'Dhasi -nu -wo -dho Yesu 'ka 'sɛ ɓkɔɔnmɛ Pilatö -gɔ 'kwɛandhɛ 'gbɛa 'wo- -dhɛ pletua bhë -a -bha. 'Wo wo 'bhamɛ -nu 'plɛ ɓdhɔɔ -kë wo 'ko ɓbhaa mü. 17 'Wo gblang nuɛazë ('ö -kë ɓnɛ -gludë -nu -bha gblang 'dhö bhë, 'wo-) -da Yesu -bha. Kö -a ɓtɛi' -yö -kë ɓnɛ woë- -gludë 'dhö, kö 'waan- duö 'luu -sü -a -bha. 'Wo 'ginng 'gɔ ɓgblaa' do -kë, 'wo- -kë -a -bha 'gɔ ɓgblaa' 'ka, 'wo- -ya -a -gɔ -bha. 18 'Wo yö -mɛɛ -kë -a 'ka -sü 'gü 'wo- pö: «Zuifö -nu -bha -gludë, 'bha ɓbüee!»

19 'Go mü 'wo- -ma 'lü 'në 'ka ö -gɔ -bha, 'wo wo 'dhee -nu bho -a -bha, 'wo -lo wo kpɔn 'gü -a 'dhiö, 'wo wo -de ɓyɔɔn sia-, -gblü -a 'dhiö -sü 'ka.

20 ɓDhɛ ɓwa yën duö 'luu -sü -a -bha -sü -bha, 'ö gblang nuɛazë bhë 'wo- bho -a -bha, 'wo- -de -bha sɔ -nu -da -a -bha, 'wo- sü, 'wo dhoë plaan kö 'waan- dɔ -gaatalü -bha.

Yesu -dɔ -gaatalü -bha -sü
(Matiö 27.32-44; Lukö 23.26-43; Zan 19.17-27)

21 ɓDhɛ 'wo 'dho -na kö gɔɔn- do 'ö -kë Silɛnë mi 'ka 'wo- -dhɛ Simɔ, 'ö -kë Alezandrë waa- Lifisö -an dë 'ka bhë, -wa -yö kö -yö ziö

-na zian bhë -a -ta 'pö. -Yö -kë 'go ŋdhia bhlö- -gbaa 'to -dhɛ -nu -bha. 'Ö 'dhasi -nu -wa 'gbee- -ta bho; 'ö Yesu -bha -gaatalü bun.

22 'Wo dhoë -dhɛ do 'wo- -dhɛ Gɔɔgota -a -bha, -a -gɛn 'ö tɔɔ «mɛ -gɔ -klëë -lo -dhɛ». 23 -Drɔɔn 'wo 'miilö ŋkaan -a 'ka bhë, 'wo- nu Yesu -dhë kö -yaan mü, (kö -a -bha 'klobhɔdhe -gɔ pë 'tee -yaan ga,) 'kɛɛ Yesu yaa- mü.

24 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'wo- dɔ -gaatalü -bha, ŋtaan -gban -a -kɔ waa- -a -gɛn -nu -ta -sü 'ka. 'Wo- -bha sɔ -nu -glu wo 'ko 'ka 'töü- -bhö -sü 'ka kö mɛ 'ö -dhö -yaan -a mɛ 'ö dho kë ö -bha 'ka -a dɔ.

25 ŋDhɛ 'wo- dɔ -na -gaatalü -bha kö 'kwa dɔ -dhiadhiö -lan 'tëë 'ka. 26 Pë 'ö -kë ŋbɛɛn' -sü 'ka -a zë -gɛn -wun 'gü, -a -gɔ -ta dhuö 'ö tɔɔ «Zuifö -nu -bha -gludë 'ö ŋnɛ».

27 -Wo mɛzëmɛ ŋplɛ -dɔ -gaatalü -bha 'pö Yesu 'piö mü; -a mɛ do -yö -kë -a ŋkwɛɛ- 'gü, 'ö- mɛ do -yö -kë 'pö -a ŋkwaa- 'gü ŋzian'. 28 [-Kɔ 'ö ŋnɛ -a 'ka, 'ö pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -a -wun 'gü -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'yö ŋkaa' ŋnɛɛ: *-Wa -da këpëyaamɛ -nu -bhüö 'gü.*]

29 Mɛ -nu 'wo -kë ziö ŋdhia mü, -wo wo -gɔ -zë 'gü, 'si -nu -bho -a -gɔ -sü 'ka, 'wo- pö -a -dhë: «'Ii, ü 'dhɛ bhë! Bhi 'ü- pö 'ü -dhö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ wü, kö -dhɛkpaɔyi -yaaga 'ka 'üën- -a gbɛ dɔ bhë! 30 Ü -de dha 'ü ŋyɔɔ'- 'ü 'go -gaatalü -bha 'sa!»

31 'Ö slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- tɔnggɔmɛ -nu -wo duö 'luu sü Yesu -bha 'pö, 'wo- pö wo 'ko ziën ŋnɛɛ: «Mɛ 'waa -nu dha 'yö- wo, 'kɛɛ yaa -mɔ -a -bha kö -yö ö -de dha! 32 Bhi 'ü- pö ü -Zlan -bha -Yamɛ -mü ü 'ka, 'ü Izlaɛlö -bha -gludë 'ka, -bhö ŋyɔɔ'- 'ü 'go -gaatalü -bha 'sabla 'sa! ŋYa kë ŋnɛ, 'bha ŋyɔɔ'- =sia, yi -dho ü -wun -dhɛ 'wun gia-!»

'Ö mɛ -nu 'wo -an dɔ -gaatalü -bha -a 'piö mü bhë 'wo 'si -nu bho -a -gɔ 'pö.

Yesu -bha ga -sü
(Matiö 27.45-56; Lukö 23.44-49; Zan 19.28-30)

33 ŋDhɛ 'ö lënng 'gü -dhɛ ŋya dɔ, 'ö -dhɛ -trö 'sënsëndhö 'kpong- taadhɛ 'plɛ -bha. ŋDhɛ 'ö -dhɛ 'dhö 'po -na kö 'kwa dɔ 'wɔ 'yɛ -lan 'ka. 34 'Ö 'wɔ 'yɛ -lan gia- bhë -a 'ka Yesu -yö -gbla 'gbee- 'ka, Eblö -wo 'gü 'ö- pö: «Eloi, Eloi, lama sabasötani?» (-A -gɛn 'ö tɔɔ: «N -ma -Zlan, n -ma -Zlan, -më -kë 'ü ü ŋkwaa n -wun -zü -i?»)

35 Mɛ -nu 'wo -kë mü, -a mɛ 'bhaa -nu -wa -wo -ma 'wo- pö: «-Ka ka 'to 'to, -yö Eli ŋdhɔɔ kë -na!»

36 'Ö -an ziën mɛ do -yö dho -bla 'ka, 'ö ŋfuu'- zë -drɔɔn 'yi ŋgliisü, 'ö -kë 'dhasi -nu müpë 'ka bhë -a 'ka. 'Ö- -ya 'lü 'në 'dhiö, 'ö nuë 'ö- -zɔn Yesu 'dhi 'ka kö -yaan -a 'yi mü, 'ö- pö: «-Ka dɔ, ŋya kë ŋnɛ Eli -dho nu 'ö- bho -gaatalü -bha kö 'kwaa- yö!»

37 'Kɛɛ Yesu -yö -gbla 'gbee- 'ka, 'ö to mü, 'ö ga.

38 'Ö -dhɛ 'slöösló -dhɛ waa- -dhɛ 'slöösló -dhɛ ŋduö, -an 'gü -kan 'gü -sɔ 'ö plöö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü bhë, 'ö -pɛ dhuö kpengdhö 'ö nu 'ö -zuö -a 'ka sia-.

39 Wlɔmë -mɛ -nu -bha 'dhasi -gɔmɛ 'ö -kë dɔ -sü 'ka Yesu 'dhiö -dhɛ gia- -bha bhë, -tɔn tuö mü bhë, ŋdhɛ ŋyaa- ga -kɔ yö 'ö- pö: «Mɛ 'ö ŋnɛ -Zlan Gbö giagia -mü!»

40 Dhoo -nu 'bhaa -nu 'wo dɔ ŋgbiin, -dhɛ -ga ŋdhia, -wo -kë mü. 'Ö -an ziën Mali 'yö go Madala, waa- Zoze waa- ö 'zlaa- Zakö -an dhe Mali, waa- Salome -wo -kë mü. 41 -Wo -kë -ziö Yesu 'piö ŋdhia kö -yö Galile -sɛ 'gü, 'wo yuö -nu -kë -a 'dhiö. 'Ö -dhɛ 'ö bhë -a 'gü 'zü, dhoo -nu ŋplëëzë gbɛ 'wo nu -dɔ -a -gɔ ŋdhia Zeluzalɛmë plöö, 'wo -kë mü.

Yesu -da ŋgluudhö
(Matiö 27.57-61; Lukö 23.50-56; Zan 19.38-42)

42 Dhɛ 'yinia -dhɛ ya dɔ, 'ö dhɛ -kë nɛ -yö -kë Paakö 'wlaan- -de -pë kë -yi, 'ö -kë Zuifö -nu -bha glooyi -waamayi 'ka -a 'ka, 43 Zozɛfu 'ö go Alimate -yö -kë zakanmɛ va do 'ö mɛ -nu -wa bhlë -ya -a 'ka. Yö -de 'pö, -yö -kë -ya dhia -Zlan -bha -gludëdhɛ -bha nu -sü -gɔ. 'Yö -nu 'ö ö -zo dɔ 'gbee-, 'ö dho Pilatö 'piö, 'ö Yesu glöö -dhɛ -a -gɔ.

44 'Kɛɛ dhɛ 'ö Pilatö -ya ma nɛ Yesu ya ga 'saadhö, -a 'te -yö -tun, 'ö mɛ bɔ 'dhasi -gɔmɛ -dhë. 'Ö nu, 'yö- =dhɛɛ' kpɔ nɛ dhɛ Yesu -yö ga bhë, -a -dhɛ ya glɔɔ a?

45 Dhɛ 'ö 'dhasi -gɔmɛ yaa- -daa kë -a -gɔ, 'ö -we -a -bha Zozɛfu -gɔ kö -yö Yesu glöö 'sü.

46 Zozɛfu -yö 'glöö 'puu -dhɔ, 'ö Yesu glöö bho -gaatalü -bha, 'ö dhoë mɛ -bin -guö -du do 'wo yuö -kë -a 'gü, 'ö -guö 'fa va do 'ö -kë -a -te 'ka, 'yö- =glöng glö, 'ö- yö -du bhë -a 'dhiö.

47 Mali 'go Madala waa- Mali Zakö dhe -wo -kë mü 'ö -dhɛ 'wo Yesu -bin -a -bha bhë 'wo- -yö.

16

Yesu -bha -go ga 'gü -sü
(Matiö 28.1-8; Lukö 24.1-12; Zan 20.1-10)

1 Zuifö -nu -bha glooyi bhë, -a 'yinia 'piö (kö 'waa glooyi -bha tɔng löö gbɔ), 'ö Mali 'go Madala 'dhö, Zakö dhe Mali 'dhö, waa- Salome -nu 'wo pë 'yɔn 'tëë -sëëzë -nu dhɔ kö 'waan- dhoë 'waan- kë Yesu glöö -bha.

2 Dhɛ 'ö- -ta -dhɛ ya 'po, -dhi- adhiö kö lan- -yö luu'- -na bhë, 'wo -ziö 'wo dho blɔɔn- =taa 'ma.

3 -An 'dho -sü 'ka, -wa -pö wo 'ko -dhë: «Dö 'ö dho -guö 'fa 'ö blɔɔn- 'dhiö nɛ, -a bho kwa -dhë mü i?»

4 'Kɛɛ dhɛ 'ö wa -lo mü, 'wo -dhɛ -ga, 'ö 'wo -guö 'fa va 'ö blɔɔn- 'dhi ta bhë, 'wo- yö kö ya 'go -a 'dhiö, -yö wɔ -sü 'ka 'pian gbɛ 'ka.

5 'Wo -sɔ duudhö mü; 'wo -Zlan -bha bɔmɛ do 'ö gblang 'puu -yö -kë -a -bha, -a yö kö -yö -ya -sü 'ka -an kwɛɛ- 'gü zian'. 'Ö 'siö- -kan -an 'gluu.

6 Dhɛ ya kë 'dhö, 'yö- pö -an -dhë: «Kö kun 'siö- -kan ka 'gluu! Yesu, Nazalɛtë mi 'ö mɛ -nu -wa dɔ -gaatalü -bha bhë 'ka- =mɛɛ a? Ɛɛ, 'kɛɛ ya 'go ga 'gü, 'yaa zö gbɔ. -Ka -dhɛ -ga, -dhɛ 'wo- -wɔ -a -bha yö ga nɛ! 7 -Ka 'dho 'ka- pö -a -bha guë' -nu -dhë, 'go mü 'zü, 'ka- pö Piɛɛ gia- -dhë: -Yö 'dho -na ka 'dhiö Galile, -dhɛ bhë 'ka dho ö yö -a -bha nɛ -kɔ 'yö- =blɛɛ -a 'ka ka -dhë 'dhiö bhë -a 'dhö.»

8 'Wo yö plaan 'wo duë, 'wo dho blɔɔn- bhë -a 'ka gbiin. Bhii 'ö tɔɔ -wo -kë zluun -sü 'gü 'suö 'ka, 'ö waa- =blɛɛ'- mɛ gbɛ -dhë, 'suö 'ö -kë -an 'gü bhë -a -wun 'gü.

Yesu -bha ö -de -zɔn Mali 'go Madala -dhë -kɔ
(Matiö 28.9-10; Zan 20.11-18)

9 [Dhɛ Yesu ya 'go ga 'gü 'dhö, -dhiadhiö bhë -a 'ka, -yö ö -de -zɔn -blɛɛzë 'ka Mali 'go Madala, 'ö -zuu yaa 'slaplɛ bho -a 'gü 'dhiö bhë -a -dhë.

10 'Ö dho 'ö- =blɛɛ Yesu -bha mɛ -nu 'wo -kë -a 'piö 'dhiö bhë -an -dhë. -Wo -kë 'gbo bɔ dhia 'yenazë 'ka, Yesu -bha ga -sü -wun 'gü. 11 'Kɛɛ dhɛ 'ö Mali -wo nɛ waa- ma nɛ -ya -pö «Yesu ya 'go ga 'gü 'ya -kpën -a -bha» waa- -wo -dhɛ 'wun gia-.

Yesu -yö ö -de -zɔn ö 'piö -mɛ -nu plɛ -dhë
(Lukö 24.13-35)

12 Dhɛ ya kë 'dhö, Yesu -yö ö -de -zɔn ö bha guë' plɛ 'wo -kë 'dho dhia -dhɛ 'bhaa -bha -an -dhë -kɔ 'bhaa 'gü.

13 'Wo nu 'wo- =blɛɛ mɛ 'wo to -an -dhë, 'kɛɛ wo -de 'pö, waa -an -wo -dhɛ 'wun gia- 'pö.

Yesu -bha ö -de -zɔn ö bha ɓguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga do 'wo bhë -an -dhë -kɔ
(Matiö 28.16-20; Lukö 24.36-49; Zan 20.19-23; Këyuö -nu 1.6-8)

14 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, Yesu -yö ö -de -zɔn ö bha ɓguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga do 'wo to bhë -an -dhë kö -wo pë -bhö -sü 'gü. -Yö 'wun -blɛɛ -an 'ka, -zo yö ö -bha -sü yaa kë -an -gɔ, 'ö -an ɓgɔü' -yö -kë 'gbee- bhë -a -wun 'gü, 'ö tɔɔ mɛ -nu -wo ö 'bhee- -yö, 'wo- ǂblɛɛ -an -dhë bhë 'ö waa -an -wo -dhɛ 'wun gia-. 15 'Go mü 'ö- pö -an -dhë: «-Ka 'dho 'kpongtaadhɛ 'saadhö -a 'gü, 'ka 'wuntaɔsë 'ö ɓnɛ 'ka- ǂblɛɛ'- mɛ 'kpɛkpɛ -dhë! 16 Mɛ 'ö ɓya n -wun -dhɛ 'wun gia-, 'wo dho -a bɔ yiö n 'tɔ 'ka, -yö -dho dha; 'kɛɛ mɛ yaa n -wun -dhɛ 'wun gia-, za -dho -lo -a tuö, 'yö- 'klo -yö bhɔ. 17 'Go mü -dhidhaapë 'ö mɛ -nu ɓwa n -wun -dhɛ 'wun gia-, 'wo dho -an kë 'ö tɔɔ: -Wo -dho -zuu yaa bho mɛ -nu 'gü n 'tɔ 'ka, 'wo dho 'wun -nu ɓblɛɛ'- -wo 'waa gbɛ -nu 'gü. 18 -Wo -dho -mɔ -a -bha 'wo ɓmɛɛ sü wo kwɛɛ, 'iin ɓya kë ɓnɛ 'yi ɓsuu'- 'saadhö 'ö mɛ zë -pë 'dhö -a ɓbhaa, ɓwaa- mü, pë gbɛ 'ka 'dho kë -an 'ka; -wo -dho wo -kɔ -nu kpa 'yuamɛ -nu -ta, 'ö -an -bha 'yua -nu -wo bo.»
(Lukö 24.50-53; Këyuö -nu 1.9-11)

19 ɓDhɛ 'ö kwa Dëmɛ Yesu ɓya yën 'wun -nu 'wo ɓnɛ -an ɓblɛɛ' -sü -bha, 'ö -Zlan -ya ɓluu, 'ö dho dhang- 'gü, 'ö -ya -Zlan -bha -yadhɛ ɓbhlëzë -bha.

20 'Ö- -bha ɓguë' -nu -wo dho, 'wo -ya 'wuntaɔsë ɓblɛɛ' -sü -bha -dhɛ 'saadhö 'gü. Kwa Dëmɛ gia- -yö yuö -kë -an -kɔ 'piö -dhidhaapë -nu kë -sü 'ka kö -yaan -zɔn ɓnɛ 'wuntaɔsë 'wo- ǂblɛɛ' -na bhë 'wun gia- -mü.]

'Wuntaɔsë 'ö -gban Yesu Klito -bha 'ö Lukö -ya ɖblɛɛ

1 Ma mɛ -wungbeezë Teofilö, mɛdhɛvadhɛ ɖwaa- këdhɛ ɖmɛɛ'-kö 'wun -nu 'wo -kë yi -sɛ 'gü 'ö -gban Yesu Klito -bha bhë -waan -ya 'sëëdhɛ 'gü. 2 'Wun -nu 'wo -kë 'ma bhë -wo -nu 'wo- =blɛɛ yi -dhë ɖnɛ -kɔ 'ö mɛ -nu 'wo -kë mü -a züdɔyi 'ka, 'ö -kë -an 'yaan, 'ö -Zlan -wo pö -sü -yö -kë -an -bha yuö 'ka, 'wo- =blɛɛ -a 'dhö. 3 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, ma -de 'pö a ɖdhɛɛ' -nu -kpɔ; 'ö ma ɖdhɛɛ' -nu -wo -gban pë -nu 'wo -kë -a züdɔyi 'ka kpinngdhö -an -bha. 'Yö ɖdhɛ 'a- -ga -a 'gü bhë, n dë, n -ma 'ka, -yö -kë n -dhë -së kö 'aan- =blɛɛ'- ü -dhë, -a -ya 'sëëdhɛ -ta -sü 'ka ɖnɛ -kɔ -de bhë -a 'dhö. 4 -Yö -kë 'dhö kö 'üën- 'wun gia- dɔ mɛ ɖdaan' -wo 'wo ü ɖdaan 'ka bhë -a -bha.

-Zlan -bha bɔmɛ -yö Zan Batisö -bha bhɔ -sü -wun -blɛɛ

5 'Töng 'ö Elɔdö -yö ɖkaa' -gludë 'ka Zude -sɛ 'gü, slabhomɛ 'wo--dhɛ Zakali -yö -kë mü, -yö -kë Abia -bha slabhomɛ kpö 'ö bhë -a 'gü -mɛ do 'ka. -A -bha dhebɔ Elizabɛtö -de 'pö -yö -kë Aalɔn 'yö -kë slabhomɛ ɖva 'ka bhë -a ɖsuu'--ta 'në dhe do 'ka. 6 ɖDhɛ 'wo--bha ɖplɛ -wo -kë -Zlan wö 'dhiö kpengdhö; 'wo 'wun ma -Zlan -bha tɔng -nu waa- -a -bha -dhiodɔwo -nu 'töüdhö -an -ta 'fɛfɛdhö. 7 'Kɛɛ 'në gbɛ yaa kë -an -gɔ, bhii 'ö tɔɔ Elizabɛtö -yö -kë 'bhüödhe 'ka; yö do bhë 'zü, kö -dhɛ 'wo- -bha ɖplɛ ɖwa kë ɖklöö.

8 Yi do 'ka Zakali -yö -kë yuö 'dhiö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, bhii -yö -kë slabhomɛ -nu kpö mɛ 'ö -kë -a 'gü bhë -an -bha yi 'ka. 9 -A yi bhë -a 'ka -wo 'töü- -bhö ɖnɛ -kɔ 'ö -an -bha slabhomɛ -nu -bha wɔ 'dho -a 'ka -a 'dhö. 'Ö 'töü--yö Zakali sü, 'yö dho -dhɛ 'slöösló -dhɛ 'gü pë 'tëë -sëëzë 'wo- -dhɛ ansaan bhë -a 'güö ɖdhia. 10 Zuifö -nu gbung -wo -kë plaan ɖbhɛa' ɖdhia 'yasa 'gü 'lɛlɛ 'yö ansaan -güö -a 'ka bhë -a 'ka. 11 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ do -yö -wo Zakali 'dhiö mü, -Zlan -bha sla- -bho -a -ta -pë 'wo ansaan -güö -na -a -ta bhë -a 'pian 'ö ɖkwɛɛ-'gü ɖzian' -a 'ka. 12 ɖDhɛ 'ö Zakali -ya yö, 'yö 'siö -yö -kan -a 'gluu, 'ö 'suö -ya -kë. 13 'Yö -Zlan -bha bɔmɛ -ya -pö -a -dhë: «Kö ɖkun 'ü -suö, Zakali, bhii -Zlan ɖya ü bha ɖbhɛa' -wo ma 'saadhö, ü bha dhebɔ Elizabɛtö -dho 'në gɔɔn- do kpɔ ü -gɔ; ü -dho -a -dhɛ Zan. 14 -Yö -dho kë ü ɖzuögludhi -wun 'ka, 'go mü mɛdhɛvadhɛ -wo -dho -a -bha bhɔ -sü 'gludhi kë, 15 bhii -yö -dho kë mɛ ɖva do 'ka -Zlan wö 'dhiö. Yö 'ka 'dho -drɔɔn 'iin müpë -nu 'dhiözë gbɛ mü; -yö -dho pa -Zuu 'slöösló 'ka, 'yö bhɔa. 16 -Yö -dho nu Izlaɛlö 'në -nu ɖva 'ka Dëmɛ wo -bha -Zlan 'piö; 17 yö gia- -de -yö -dho 'ta -sü -a 'dhiö -Zuu 'slöösló waa- 'piigbeedhɛ 'ö -kë -Zlan -wodhiölomɛ Eli 'gü 'pö bhë -a 'ka kö -yaan 'në -nu waa-wo dë -nu -an kë do, kö -yaan nu mɛ -nu 'wo dɔ -Zlan -gɔ 'yënng -mɛ 'ka -an 'ka -waan kë 'kpaakpa ɖnɛ mɛ kpengdhö -nu 'dhö. -Yö -dho 'sɛgümɛ -nu -ya 'yaan Dëmɛ -bha 'ka.»

18 ɖDhɛ -kë 'dhö, 'ö Zakali -ya -pö -Zlan -bha bɔmɛ bhë -a -dhë: «-Yö -dho kë -kɔklë kö 'wun 'ö ɖnɛ 'aan- -dhɛ 'wun gia-, 'kɛɛ kö ma 'dhö, ma dhebɔ 'dhö 'yië kë ɖklöö 'saadhö ɖnɛ ɖɛ?» 19 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «N tɔɔ Gabliɛlö, ma ɖnɛ a dɔ -sü 'ka -Zlan wö 'dhiö kö 'aan- -a -bha yuö kë; -yö n -bɔ kö -naɔ -së 'ö bhë 'aan- bɔ ü -gɔ. 20 ɖDhɛ -kë ɖnɛ 'wun -nu 'ö 'a -an -blɛɛ ü -dhë

bhë, ü 'ka -an -dhɛ 'wun gia-, 'kɛɛ kö -a 'töng ŋya -lo ŋsia, -an -de -dho kë bhë, -a -wun 'gü ü -dho kë 'tuunmɛ 'ka; ü -kɔ yaa 'dho -mɔ -a -bha kö 'üën- 'wun ŋblɛɛ'- -yaan 'dho -yaan yöë pë -nu 'wo bhë -an kë -yi -bha.»

21 ŋDhɛ kë -na 'pö zlöö kö mɛ gbung -nu 'wo -kë ŋbhɛa' ŋdhia plaan 'yasa 'gü bhë -an 'te ŋya tun ŋglɔɔ 'ö Zakali ŋyaa- wo -dhɛ 'slöösló -dhɛ 'gü bhë -a -wun 'gü. 22 'Kɛɛ ŋdhɛ 'ö yö plaan, yaa -mɔ -a -bha kö -yö 'wun ŋblɛɛ'-, 'ö mɛ -nu 'wo -kë mü 'wo- =tɛi' dɔ ŋnɛ Zakali ŋya 'yanpiöpë do 'bhaa yö -dhɛ 'slöösló -dhɛ bhë -a 'gü. 'Ö Zakali -yö 'wun ŋblɛɛ -an -dhë ö -kɔ 'gü, 'yö to 'tuunmɛ 'ka.

23 Yi 'ö Zakali dho ö bha yuö kaa -Zlan -gɔ kɔɔ mü bhë, ŋdhɛ ŋya yën, -yö -dho ö -gɔ kɔɔ. 24 ŋDhɛ 'töng 'bhaa ŋya ziö, 'ö Elizabɛtö 'yö -kë -a bɔɔ 'ka bhë, 'ö 'gu sü, 'yö ö -de -bin 'su 'sɔɔdhu 'piö, -a -pö ö -de -dhë -sü 'ka ŋnɛɛ: 25 «Pë 'ö n Dëmɛ -ya -kë n -wun 'gü bhë, -kaa -ga 'dhɛ: -Yö -kë -a -dhë -së kö pë 'ö -kë ma lë- -wun 'ka mɛ 'bhee- -nu wö 'dhiö bhë -yaan -a bho n -ma.»

-Zlan -bha bɔmɛ do -bha Yesu -bha bhɔ -sü -wun ŋblɛɛ' -sü

26 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö -a 'su kë 'slado -naa bhë, 'ö -Zlan -yö ö bha bɔmɛ Gabliɛlö -bɔ Galile -pö do 'wo- -dhɛ Nazalɛtë -a 'gü. 27 'Yö dho 'nëdhezë 'ö yaa gɔɔn- -wun ŋtɛi' dɔ ŋkun, 'ö- -bha -zo -tën -a -dhë -mɛ bhë 'wo- -dhɛ Zozɛfu, 'ö -kë -gludë Davidö -gɔ 'kɔɔmɛ -nu ŋsuu'- -ta do 'ka bhë -a 'piö. 'Nëdhezë 'yö bhë -a tɔɔ Mali. 28 ŋDhɛ 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -yö -da -a -gɔ kɔɔ, 'yö- pö -a -dhë: «'Bha ŋbüee! -Zlan ŋya 'wun -së ŋva kë ü -dhë! Dëmɛ -yö ü 'piö!»

29 'Ö 'siö -yö -kan Mali 'gluu -büödawo ŋsuu'- 'ö bhë -a -wun 'gü, 'yö- pö ö ŋzuö' 'piö: «-Büödawo ŋsuu'- 'ö ŋnɛ -a -gɛn tɔɔ -më -ɛ?» 30 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya -pö -a -dhë: «Kö ŋkun 'ö 'suö -yö ü -kë, Mali, bhii -Zlan ŋya ö 'yan -së bɔ ü 'piö. 31 Ü -dho 'gu sü, 'ü 'në gɔɔn- do kpɔ; 'ü -dho -a -dhɛ Yesu. 32 -Yö -dho kë ŋva, 'ö mɛ -nu dho -a -dhɛ -Zlan 'ö -ziö pë 'plɛ -ta bhë -a Gbö. Dëmɛ -Zlan -yö -dho -a kë -gludë 'ka ŋnɛ -kɔ 'ö- 'bhɛma Davidö ŋkaa' 'dhiö bhë -a 'dhö. 33 'Go mü -yö -dho Izlaɛlö -sɛ ŋkɔɔn ŋtoëpö 'ka; -a -bha mɛkɔɔnsü 'ö bhë, -a 'dhiötodhɛ yaa 'dho kë -dhö.»

34 'Ö Mali -ya pö -Zlan -bha bɔmɛ bhë -a -dhë: «'Wun ŋnɛ -a kë -kɔ -dho kë -kɔklë, 'kɛɛ kö n 'ka gɔɔn- -wun ŋtɛi' dɔ ŋkun ŋnɛɛ?»

35 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya pö -a -dhë: «-Zuu 'slöösló -yö -dho nu ü 'gü, 'ö -Zlan 'ö -ziö pë 'plɛ -ta bhë, 'ö- -bha 'piigbeedhɛ dho kpa ü -ta ŋnɛ -dhɛbiëndhɛ 'dhö. Pë 'ö -kë 'ö 'në 'ö 'dhoë- bhɔ bhë 'wo dho -a -dhɛ: Mɛ 'ö 'slöösló 'yö -Zlan Gbö 'ka bhë 'ö bhë. 36 Elizabɛtö 'ö ka -nu 'ka -mɛɛzë bhë, yö -de 'pö -yö 'guzë, 'kɛɛ kö ŋya kë ŋklöö; 'ö yö do bhë 'zü, mɛ -nu -wa pö -be ö 'ka 'dho 'në kpɔ bhë, ŋdɛɛ ŋnɛ -a 'gü -yö 'guzë -a 'su 'slado 'ö ŋnɛ. 37 Bhii -Zlan -kɔ -kun -a 'ka -pë gbɛ 'yaa 'dhö.»

38 'Ö Mali -ya pö: «ŋƐɛ, a n Dëmɛ -bha yuökëdhe 'ka, kö ü -wo 'ö bhë -yö kë ŋnɛ -kɔ 'ü- pöë bhë -a 'dhö!»

ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -yö go -a 'piö mü 'ö -ziö.

Mali -dho -büö -da ŋdhia Elizabɛtö -dhë

39 ŋDhɛ 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -yö go mü, -a -dhɛ yaa ŋglɔɔ, 'ö Mali -yö -da zian -ta, 'ö dho 'zozodhö pödhɛ do 'yö -tɔn 'piö Zude -sɛ 'gü bhë -a 'gü. 40 'ö dho, 'yö -da Zakali -gɔ kɔɔ, 'yö -büö -da Elizabɛtö -dhë. 41 ŋDhɛ 'ö -büödawo 'ö bhë Elizabɛtö ŋyaa- ma, 'ö 'në 'yö- -guzë bhë, 'yö pa ö -deë. 'Ö -Zuu 'slöösló -yö Elizabɛtö pa, 42 'yö -we

'gbee- 'ka ɔnɛɛ: «-Zlan ɔya 'dhuë- 'kpɔ ü -bha, dhoo -nu 'plɛ ziën, 'ö- -bha 'dhuë- 'dho -ya -sü 'ka 'në 'ü 'dhoë- -a kpɔ bhë -a -ta! 43 Dö -mü n 'ka 'ö n Dëmɛ dhe -yö nu n -gɔ kɔɔ ɔɛ? 44 Bhii -bhö -dhɛ -ga, ü -büödawo 'a- ma bhë, 'në 'a- -guzë ɔnɛ -yö -pa ö -deë 'gludhi 'ka n 'guu. 45 Bhi 'ö 'wun 'ö go kwa Dëmɛ 'piö, 'ü- ma, 'yö 'ü- -dhɛ 'wun gia- =nɛ, -yö -dho kë bhë, 'dhuë- -yö ü -ta!»

Mali -bha 'tan

46 ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, 'ö Mali -ya pö: «N nii -yö n Dëmɛ -bha -kë ɔva -sü 'tɔ bhɔ, 47 n ɔzuögludhi -sü 'ka n Dhamɛ -Zlan -wun 'gü!

48 Bhii -yö ö 'yan -bɔ ma 'a- -bha yuökëdhe -de -dho sia- -sü -zë 'ka n 'piö.

'Ö ɔdɛɛ ɔnɛ -a 'gü mɛ 'bhee- -nu 'saadhö 'wo dho -a pö 'dhuë- -yö n -ta, 49 bhii -Zlan 'piigbeezë ɔya 'wun -së ɔva kë n -dhë; -a 'tɔ ɔyö 'slöösslö!

50 Mɛ -nu 'wo -suö -a -dhë -a ɔbhlë 'kpɔ -sü 'ka bhë, -yö -dho -an 'yena yö 'töng 'saadhö 'ka. 51 ɔYa ö bha yuö kë ö -kɔ 'piigbeezë 'ka, 'ö mɛ -nu 'ö -de -sü ɔva -yö -an ɔzuö' pa bhë -an -zuö ö -kɔ 'yan ɔtaa.

52 ɔYa -gludë -nu bho -an -bha 'gɔ -gbloo 'gü, ɔya -yadhɛ ɔbhlëzë nu -de -dho sia- -mɛ -nu -dhë.

53 'Ö mɛ -nu 'ö din 'dho -an kë -na bhë, pë 'ö -an -bha -wun 'dho -a -bha, ɔyaa- nu -an -dhë ɔva 'ka, 'ö ɔya ɔbhɔɔmɛ -nu kë, ɔwa 'dho wo -kɔ 'kpaan 'ka.

54-55 ɔYa nu ö bha yuökëmɛ Izlaɛlö -bha 'në -nu -dhë, bhii 'ö tɔɔ -a -zlö 'yaa trö Ablaamö ɔsuu'- -ta -mɛ -nu 'yena yö -sü -wun 'ka ɔtoëpö 'ka ɔnɛ -kɔ 'yö- =blɛɛ -a 'ka kwa 'bhɛma -nu -dhë bhë -a 'dhö.»

56 ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, Mali -yö -to Elizabɛtö 'piö mü 'su -yaaga 'ka -yaan ɔtun 'dho -na ö ɔplöö.

Zan Batisö -bha bhɔ -sü

57 ɔDhɛ 'töng 'ö Elizabɛtö dho 'bë bhoë ɔya -lo, 'yö 'në gɔɔn- do kpɔ. 58 ɔDhɛ 'ö -a dɔmɛ -nu waa- -a -gɔ 'kɔɔmɛ -nu -wa ma ɔnɛ, Dëmɛ ɔya 'glusë kë Elizabɛtö 'ka, 'wo nu 'ö wo 'plɛsɛn 'wo ɔzuögludhi -kë wo 'ko ɔbhaa mü. 59 ɔDhɛ 'ö 'në bhë -a bhɔ -dhɛkpaɔyi ɔya kë 'slɛaga, 'wo dhoë 'wo- -kë 'bɔn 'ka; 'wo- -kë -bezë kö -a dë Zakali 'tɔ bhë -waan -a 'kpɔ -a -bha. 60 'Yö- dhe -ya -pö -an -dhë: «-Daa, -a tɔɔ Zan!»

61 'Ö 'wo- pö -a -dhë: «Mɛ 'wo- -dhɛ Zan 'yaa ü -gɔ 'kɔɔmɛ -nu 'gü!»

62 ɔDhɛ -kë 'dhö, 'wo yö -a dë ɔdhɛɛ' 'kpɔ -sü -bha wo -kɔ 'gü kö -kɔ 'yö dho ö bha 'në bhë -a 'tɔ kpɔa kö -waan -a dɔ. 63 'Ö Zakali -yö pë -bɛɛn -a -ta -pë do -dhɛ -an -gɔ, 'ö Zan -tɔ bhë 'ö- -ya. 'Ö -an 'plɛ 'te -yö tun. 64 -Dhɛ do bhë -a 'gü, 'ö Zakali -wo -yö yö plaan 'zü -dëüwo; 'yö yö 'sabla -Zlan 'tɔ 'saa -blü -sü -bha. 65 ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, 'ö 'suö -yö -da mɛ 'plɛ 'gü, 'ö 'pian 'yö bɔ -tɔn 'gü ɔzian' Zude -sɛ 'gü bhë -a 'ka, 'wun -nu 'wo -kë ɔnɛ 'wo- =blɛɛ wo 'ko -nu -dhë. 66 'Ö mɛ -nu 'wo 'wun 'ö -kë bhë 'wo- ma, 'wo yö wo -zo 'ta -sü 'gü ɔnɛɛ: «'Në 'ö ɔnɛ -yö -dho kë dö 'ka -o?» Bhii Dëmɛ -yö -kë -a 'piö 'sönggö -sönggö.

Zakali -bha 'tan

67 Zakali 'yö -kë 'në bhë -a dë 'ka bhë, -Zuu 'slöösslö -ya pa, 'yö yö -Zlan -wo 'dhiö -lo -sü -bha 'ö- pö: 68 «Kwa Dëmɛ 'tɔ -yö kë ɔva, bhi -yö Izlaɛlö 'sɛgɔ -bha -Zlan 'ka! 'ö tɔɔ -yö ö -zo -kë ö bha 'sɛgɔ bhë -a 'piö, 'ö- bho 'gan 'gü.

69 ɔYa -gludë Davidö 'yö -kë -a -bha yuökëmɛ 'ka bhë, -a ɔsuu'- -ta -mɛ do 'ö kwa Dhamɛ 'piigbeezë 'ka, -a nu kwa -dhë.

70 Në 'ö- =blɛɛ ö -wodhiölomɛ 'slöösslö -nu -dhë, 'yö- -dhɛ ɔya ɔglɔɔ yö -mü.

71 Yö gia- -ya 'tɔ -go kwa -dhë 'dhiö ɔnɛ ö -dho kwa dha kwa

yaagümɛ -nu waa- kwa -sanzëmɛ -nu -bha -kɔ -mɔ 'wuën- -sü -gɔ.
72 -Yö -dho kwa 'bhɛma -nu 'yena yö, 'ö- -zo dho -büö -a -bha -dhikuëdhe 'slöösslö 'ö- -da kwa -nu kwa ziën bhë -a 'ka.
73 Bhii -yö ö -wo -bhö kwa 'bhɛma Ablaamö -dhë ɔnɛ, 74 ö -dho kwa bho kwa yaagümɛ -nu -bha -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü 'gü, kö 'kwa yuö kë -a -dhë -zogbandhe 'ka.
75 -Yö kë 'dhö kö 'kwa kë 'slöösslö 'iin kpengdhö -a wö 'dhiö -dhɛkpaɔyi 'saadhö 'ka, kwa -bha -tosiadhe kë -sü 'ka.
76 ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, ma 'në, -wo -dho ü -dhɛ -Zlan 'yö -ziö pë 'plɛ -ta -a -wodhiölomɛ, bhii ü -dho 'ta sü Dëmɛ 'dhiö, -a -bha zian -gblooga -nu -yuö kë -sü 'ka, 77 kö -yaan -a -zɔn -a -bha 'sɛgümɛ -nu -dhë ɔnɛ -yö -dho -an dha, -ziö -an -bha ɔsɔɔn yaa -nu -ta -sü 'ka.
78 Bhii kwa 'yena yö -sü 'gblüünzë bhë -a -wun 'gü, -Zlan -yö -dho -dhɛpuudhɛ 'yö go dhuö -a bhü kwa -ta ɔnɛ lan- =luu' -kɔ 'ö 'bhü -na 'ka bhë -a 'dhö 79 kö -yaan -dhɛ 'po mɛ -nu 'wo -dhɛtiidhɛ 'gü waa- mɛ -nu 'wo -suö ga -dhë -an -ta, kö -yaan kwa -da ɔzuöyagluu -zian -ta.»
80 'Në 'ö bhë -yö -kë ɔkpɛa' ɔdhia kö 'wundɔdhe -yö kë -na -a -gɔ; 'yö -kë -dhɛ 'ö mɛ gbɛ 'yaa- -bha -a -bha 'ö dho 'ö yöë yi 'yö ö -de -zɔn -a 'ka Izlaɛlö -sɛgümɛ -nu -dhë -a -bha.

2

Yesu bhɔ -sü
(Matiö 1.18-25)

1 'Töng 'dhö bhë -a 'ka, -gludë ɔva Ogitö -yö tɔng -da kö mɛ -nu 'wo Wlɔmë -mɛ -nu -bha tɔng ɔlöö -wo -an 'plɛ 'tɔ -ya. 2 'Tɔyadhe 'ö 'dhö bhë -a -blɛɛzë -yö -kë 'töng 'ö Kilinisö 'yö kë 'sɛgɔ 'wo- -dhɛ Sili, -a ɔkɔɔnmɛ do 'ka bhë -a 'ka. 3 Mɛ -nu 'töüdhö -wo -dho wo 'tɔ -ya ɔdhia, mɛ 'ö -dhö -a 'kpɔ -pö 'gü.
4 Zozɛfu -de 'pö -yö -go Nazalɛtë Galile -sɛ 'gü, 'yö dho Zude -sɛ 'gü, pödhɛ do 'wo- -dhɛ Betelɛmë 'ö -gludë Davidö -yö bhɔ -a 'gü bhë -a -bha, bhii 'ö tɔɔ yö gia- -yö -go Davidö ɔsuu'- -ta 'gü. 5 Yö 'dhö waa- ö bha -zo -tën -a -dhë -mɛ 'wo- -dhɛ Mali bhë -wo -dho 'wo wo 'tɔ -ya kö -yö 'guzë. 6 -Wo -kë Betelɛmë, 'ö- 'bëbhoyi -yö -lo, 7 'yö ö bha 'në -blɛɛzë kpɔ; -yö -kë 'në gɔɔn- 'ka; 'yö sɔ ɔploo -a 'ka, 'yö- -da -du -bha pë -bhö -a 'gü -pë 'gü, bhii 'ö tɔɔ waa wɔdhɛ yö -nia -nu -wɔ -a 'gü -kɔ 'gü.

-Zlan -bha bɔmɛ -yö -wo -tuëmaakëmɛ -nu -ta
8 'Pian gia- bhë -a -ta -tuëmaakëmɛ -nu -wo -kë blöö mü gbeng wo -bha -tuë -maa kë ɔdhia. 9 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ do -yö -wo -an -ta, 'ö -Zlan 'bhü -yö ɔnië -an -zü. ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, 'yö 'suö ɔva -yö -da -an 'gü. 10 'Yö -Zlan -bha bɔmɛ bhë 'yö- pö -an -dhë: «Kö ɔkun 'ö 'suö -yö ka -kë, bhii a -nu 'wuntaɔsë 'yö dho Izlaɛlö -sɛgümɛ -nu 'plɛ ɔzuögludhi ɔva bhë -a 'ka ka ɔdhia: 11 Gbeng do ɔnɛ -a 'gü, Davidö -gɔ plöö, ka Dhamɛ ɔya bhɔ, 'ö tɔɔ Dëmɛ 'ö Klito 'ka. 12 Në 'yö dho kë ɔduakëpë 'ka kö 'wun 'a- =blɛɛ' -na ɔnɛ 'kaan- -dhɛ 'wun gia- 'ö tɔɔ: 'Ka 'dho, ka -dho 'në 'puu 'wo sɔ ɔploo -a 'ka -a yö kö -yö wɔ -sü 'ka -du -bha pë -bhö -a 'gü -në 'gü.»
13 'Yö 'kan 'wo- wo wo -ta kö -Zlan -bha bɔmɛ -gbaa ɔva ɔwa 'go dhang- 'gü, ɔwa nu -a -bha bɔmɛ 'ö ɔsia -a 'piö, 'wo yö 'tan bho -Zlan 'piö -sü -bha 'wo- pö: 14 «'Tɔbhɔdhe -yö -Zlan 'yö dhang- 'gü 'ö -ziö pë 'plɛ -ta bhë -a -bha 'ka; -yö ö -bha ɔzuöyagluu -nu mɛ -nu 'ö -an -dhɔ -ya -kë 'kpongtaa zö -an -dhë.»

-Tuëmaakëmɛ -nu -dho Betelɛmë
15 ɔDhɛ 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -nu ɔwa 'go -an 'piö ɔwa 'dho dhang-

'gü, 'ö -tuëmaakëmɛ -nu 'wo bhë 'wo- pö wo 'ko -nu -dhë: «Kö -kwa 'dho 'kwa -lo Betelɛmë, pë 'bhle 'yö -kë 'ö Dëmɛ -ya -zɔn kwa -dhë bhë 'kwa kwa 'yan dɔ -a -bha!»

16 'Wo ŋluu 'wo -ziö 'wo dho 'zo- zodhö 'wo -kpën Mali 'dhö, Zozɛfu 'dhö waa- 'në 'yö -kë wɔ -sü 'ka -du -bha pë -bhö -a 'gü -pë 'gü bhë -an -bha. 17 ŋDhɛ 'ö ŋwa -an yö, 'ö 'wun 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya ŋblɛɛ -an -dhë 'yö -gban 'në bhë -a -bha bhë 'wo- =blɛɛ -an -dhë. 18 'Ö mɛ 'saadhö 'wo -tuëmaakëmɛ -nu -wo bhë 'wo- ma, -an 'te -yö -tun 'wun 'wo- =blɛɛ bhë -a -wun 'gü. 19 'Kɛɛ Mali -yö 'wun -nu 'wo ŋnɛ -an 'plɛ -kpɔ ö ŋzuö' 'piö, 'ö yö -a -yö 'ko 'dhiö kë -sü -bha. 20 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, -tuëmaakëmɛ -nu 'wo bhë 'wo -yɛ wo 'zü wo 'gbloo -ta, 'wo -Zlan 'tɔ -kë ŋva, 'go mü 'wo- 'tɔ 'saa -blü pë -nu 'wo- ma, 'wo -an yö bhë -an -wun 'gü, bhii -an 'plɛ -wo -kë ŋnɛ -kɔ 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya ŋblɛɛ -a 'ka -a 'dhö.

Yesu 'tɔ 'kpɔ -sü

21 ŋDhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi 'slɛaga -naa ŋya -lo, 'wo- -kë 'bɔn 'ka; 'wo- Yesu -tɔ kpɔ, bhii 'tɔ bhë -Zlan -bha bɔmɛ -ya -zɔn 'dhiö Mali -dhë -yaan ŋtun -a -gu 'sü -na.

Yesu -zɔn -Zlan -gɔ kɔɔ -sü

22 ŋDhɛ yi 'ö -an -bha -kë 'slööslö -yi 'ka bhë ŋwaa- yö 'ko 'dhiö ŋnɛ -kɔ 'ö Moizö -yö tɔng -zɔn -a 'ka bhë -a 'dhö. 'Yö Zozɛfu waa- Mali -wo nu 'në 'ö bhë -a 'ka Zeluzalɛmë kö -waan -a -zɔn -Zlan -dhë. 23 Bhii -yö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha tɔng 'gü ŋnɛɛ: 'Në -blɛɛzë 'wo 'kpɔ -na 'në gɔɔn- 'ka bhë, -wo -dho -a -ya -de -ta -Zlan -bha 'ka. 24 'Ö 'wo slabhopë 'ö -Zlan -bha tɔng -ya -zɔn bhë 'wo- nu slabhomɛ -dhë; -yö -kë -tönggö ŋplɛ 'iin -an ŋsuu'- -bhloo ŋplɛ 'ka.

25 Gɔɔn- do -yö -kë Zeluzalɛmë 'wo- -dhɛ Simeɔn. Gɔɔn- 'ö bhë -yö -kë kpengdhö; 'yö -Zlan ŋbhlë -ya, 'ö -ya mɛ 'ö dho Izlaɛlö -sɛgümɛ -nu dha bhë -a -bha nu -sü -gɔ. -Zuu 'slööslö -yö -kë -a 'gü. 26 'Yö- pö -a -dhë ŋnɛ -yö -dho ö 'yan dɔ -Zlan -bha -Yamɛ 'ö dhoë- bɔ bhë -a -bha -yaan ŋtun ga -na. 27 -Zuu 'slööslö 'ö bhë -yö 'dhiö -sü Simeɔn 'ka, 'yö nu -Zlan -gɔ kɔɔ. ŋDhɛ Yesu -mɛ -nu ŋwa nu -a 'ka, -yö kë 'dhö kö pë 'ö tɔng -ya pö -waan -a kë -a -wun 'gü, 28 'Ö Simeɔn -ya sü 'ö- kun ö kwɛɛ 'ö -Zlan zuö pö ŋwoë' ŋnɛɛ: 29 «ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, n Dëmɛ, pë 'ü- 'tɔ go bhë 'bha- -de kë, ü ŋkwaa' ma 'a ü bha yuökëmɛ 'ka n -zü, kö 'ü n 'sü ŋzuöyagluu 'ka 'sabla, 30-31 bhii ü bha Mɛdhamɛ 'ö 'ü- -ya 'sɛgümɛ -nu 'plɛ 'dhiö 'ü- bɔ bhë, ma gia- n 'yan ŋya -kpën -a -bha. 32 Yö 'ö tɔɔ -dhɛpuudhɛ 'yö dho ü -zɔn 'kpongtaamɛ -nu 'saadhö -an -dhë. 'Go mü, 'yö dho 'tɔvadhɛ nu ü bha 'sɛgɔ Izlaɛlö -dhë.»

Simeɔn -bha -Zlan -wo 'dhiö -lo -sü

33 Yesu dë waa- dhe -an 'te -yö -tun 'wun 'ö Simeɔn -ya ŋblɛɛ -a 'kluë- bhë -a -wun 'gü. 34 'Ö Simeɔn -yö 'dhuë- kpɔ -an -bha, 'go mü 'ö- pö Yesu dhe Mali -dhë: «-Zlan -yö 'në ŋnɛ -ya -ya kö -yaan kë Izlaɛlö 'gü -mɛ -nu -dhɛ ŋva -dhɛ -bha -püö -gɛn 'ka, 'go mü 'zü -yaan kë -an mɛdhɛvadhɛ -nu ŋluu' -mɛ 'ka. -Yö -dho kë -Zlan -bha ŋduakëpë do 'ö mɛ -nu dho dɔ -a -gɔ 'yënng -a 'ka. 35 'Go mü 'yö dho mɛdhɛvadhɛ -bha -zo -ta -a 'gü -wun 'yö -bin -sü 'ka, -an 'plɛ yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü. Bhi -zë, dhebɔ, ŋya kë ü -bha 'ka, ŋzuö' 'klobhɔdhe -dho ü ŋzuö' pɛ ŋnɛ -blaan -bha mɛ 'pɛ -kɔ 'dhö.»

Anë -yö -Zlan -wo 'dhiö -lo

36 Dhebɔ do -yö -kë -dhö 'pö, 'yö -kë -Zlan -wodhiölodhe 'ka 'wo- -dhɛ Anë; -yö -kë Fanuɛlö 'yö go Asɛɛ -gɔ 'gunng 'gü bhë -a 'dhu 'ka. -Yö -kë mɛ ŋklöö 'ka. -Kwɛ 'slaplɛ ŋnɛ 'ö waa- ö ŋgɔn 'wo -kë wo 'ko

'piö, 37 'Ö to ɓgɛandhe 'ka, 'ö- -kwɛ -kë 'gɔɔ- 'slɛaga ö ga -yiisië -naa -yö ɓloë'. 'Yaa 'go -Zlan -gɔ kɔɔ 'gbɛɛdhö, 'yö yuö -kë -Zlan -dhë yi 'saadhö 'ka kö -yö ö -bɛn 'to -na kö -yö ɓbhɛa' -na. 38 Yö -de 'pö -yö -wo mü, 'ö yö -Zlan zuö pö -sü -bha. 'ö 'wun 'ö -gban 'në bhë -a -bha 'yö- =blɛɛ mɛ -nu 'saadhö 'wo -ya kö -Zlan -yö Zeluzalɛmë -dhɛ bho 'gan 'gü bhë -an -dhë.

-An -bha -yɛ 'zü -sü 'wo dho Nazalɛtë

39 ɓDhɛ 'ö Yesu -mɛ -nu ɓwa yën pë 'ö Dëmɛ -bha tɔng -ya pö bhë -a kë -sü -bha, 'ö 'wo dho wo -gɔ plöö Nazalɛtë, Galile -sɛ 'gü. 40 'Në bhë -yö -kpɛa 'wundɔdhe waa- 'kpaakpadhɛ -an 'ka; 'ö -Zlan -kɔ -së -yö -kë -a -ta.

Yesu -bha 'dho 'ö- wo -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü kö -a -kwɛ ɓya kë 'gɔɔ- do ö ga ɓplɛ

41 -Kwɛ 'saadhö 'ka, Yesu -mɛ -nu -wo -dho Zeluzalɛmë Paakö 'wlaan- -ta. 42 ɓDhɛ 'ö Yesu -kwɛ ɓya kë 'gɔɔ- do ö ga ɓplɛ, -wo -dho Paakö 'wlaan- -ta ɓnɛ -kɔ 'wo- =kaa' -kplawo -a 'dhö. 43 ɓDhɛ 'ö 'wlaan- =ya yën, 'ö Yesu -mɛ -nu -wo -yɛ wo 'zü; Yesu -zë 'pö -yö -to Zeluzalɛmë, 'kɛɛ -a mɛ -nu waa- =tɛi' dɔ. 44 'Ö -an -bha -zotadhe -ya pö -bezë, Yesu -dho kë wo -ta 'kuë -mɛ -nu 'piö; 'wo -dhɛkpaɔyi do ɓkaa' 'ta 'sü -sü 'gü. ɓDhɛ -kë 'dhö, 'wo yö -a ɓmɛɛ' -sü -bha wo -mɛ -nu waa- wo dɔmɛ -nu ziën zian -ta, 45 'kɛɛ waa- yö. 'Yö 'wo -yɛ wo 'zü 'wo nu Zeluzalɛmë -a ɓmɛɛ' -sü 'ka. 46 -Dhɛkpaɔyi kë -yaaga -naa bhë 'wo- yö kö -yö -ya -sü 'ka Zuifö -nu -bha mɛ ɓdaan' -mɛ -nu ziën, -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, ö 'to 'to ɓdhia -an -wo -bha kö -yö ɓdhɛɛ' -nu 'kpɔ -na -an -gɔ, kö yö -de 'pö, -yö -an -bha ɓdhɛɛ' -nu -yɛ 'zü kë -na. 47 Mɛ -nu 'wo- -bha 'wun -daa -kë -kɔ ma, -an 'te -yö -tun -a -bha 'kpaakpadhɛ waa- 'wun -daa -nu 'yö- kë -na -an -gɔ bhë -a -wun 'gü. 48 ɓDhɛ 'ö- -mɛ -nu ɓwaa- yö, 'ö- -wun -yö -an kun, 'ö- dhe -ya pö -a -dhë: «Ma 'në, -më -kë 'ü- -kë yi -gɔ 'dhö e? Ü dë 'dhö, ma 'dhö, yi ɓzuö' ɓya dɔ -gbɔudhö ü ɓmɛɛ' -sü 'ka!»

49 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Më -kë 'ka n ɓmɛɛ ɓɛ? 'Kaa- dɔa ɓnɛ a -dho n -zo kë n Dë -bha yuö -nu 'piö a?»

50 'Kɛɛ 'wun 'yö- =blɛɛ 'dhö bhë waa- -gɛn dɔ.

51 ɓDhɛ -kë 'dhö Yesu -yö ɓluu, 'yö -ziö -an 'piö 'wo dho Nazalɛtë; -yö -kë 'wun -ma -an -ta ɓdhia. -A dhe -yö 'wun -nu 'wo ɓnɛ -an 'plɛ -kpɔ ö ɓzuö' 'piö -dhɛ ɓkpaɔ ɓdhia' -dhë. 52 'Ö Yesu -yö -kë ɓkpɛa ɓdhia 'kpaakpadhɛ 'ka; 'yö -kë -Zlan waa- mɛ 'bhee- -nu -an wö 'dhiö -së.

3

Zan Batisö -yö -Zlan -wo -blɛɛ (Matiö 3.1-12; Maakö 1.1-8; Zan 1.19-28)

1 -Kwɛ 'gɔɔ- do ö ga 'sɔɔdhu -naa 'ö -kë -gludë ɓva Tibɛɛ ɓyënng 'gü bhë -a 'ka, Pɔnsö Pilatö -yö -kë Zude -sɛ ɓkɔɔn ɓdhia; Elɔdö -de 'pö -yö -kë Galile -sɛ ɓkɔɔn ɓdhia, 'ö- dheglu Filipö -de 'pö, -yö -kë Itule -sɛ waa- Trasonitö -sɛ -kpa 'kuë- -sü ɓkɔɔn ɓdhia; 'ö Lizania -yö -kë Abilɛnë -sɛ ɓkɔɔn ɓdhia, 2 'Ö Anë waa- Kaifö 'wo -kë slabhomɛ ɓva 'ka. -A 'töng gia- bhë -a 'ka 'ö Zan 'ö -kë Zakali gbö 'ka bhë, 'ö -Zlan -yö 'wun ɓblɛɛ -a -dhë 'yënng ɓtaa. 3 'Ö Zan -yö dho 'pian 'ö bɔ 'yiga 'wo- -dhɛ Zuudɛn ga bhë -a 'piö ɓzian', 'yö -dhoo bho 'ö- pö: «-Ka nu 'ka ka ɓzuö' ɓdhië'- -Zlan 'piö, 'ka bɔ yiö kö -yaan ziö kaa- =sɔɔn yaa -nu -ta!» 4 -Kɔ bhë 'ö ɓkaa' ɓnɛ pë 'ö -Zlan -wodhiölomɛ Ezai -ya ɓbɛɛn -a 'ka ö -gɔ 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö: *Mɛ -wo 'ö -dhoo bho -na 'yënng ɓtaa bhë -ya -pö: -Ka Dëmɛ -bha zian -gblooga*

-nu -yuö kë, 'ka -an dɔ kpengdhö!
5 *'Yi goo 'gü -dhɛ -nu 'plɛ 'gü -dho*
-blü; -tɔn -nu, goo -nu -wo -dho
ŋwüü'-, 'ö -an -ta -yö -mɔ 'kuë.
-Kpinng ŋkloo' -dhɛ -nu 'plɛ -dho
dɔ 'trüün 'piö, 'ö zian -gblooga -nu
'waa -së, 'ö- 'plɛ -dho kë -së.
6 *Mɛ -nu 'saadhö -wo -dho kwa dha -kɔ*
'ö -Zlan -yö kwa dhaa bhë -a yö.

7 Mɛ -gbaa -nu -wo -nu Zan 'piö
kö -yö -an -bha -go ŋsɔɔn yaa 'gü
-bɔyiödhe kë, 'kɛɛ Zan -ya -pö -an
-dhë: «ŋMɛɛziëmɛ -nu 'ka ŋnɛ! -Yö
-kë ka -zo 'piö ŋnɛ ka -dho dha
-Zlan -bha za 'ö 'dhoë- nu bhë -a
-gɔ -a? 8 -Ka 'wun -nu 'yö dho -a
-zɔn ŋnɛ 'ka ka ŋzuö' ŋdhië -Zlan
'piö -an kë; kö ŋkun 'ka- pö ka -de
-dhë ŋnɛɛ: ‹Yi dë 'ö tɔɔ Ablaamö,›
bhii a- -blɛɛ ka -dhë ŋnɛ -Zlan -kɔ
-yö -mɔa kö -yaan -guö kpö -nu
'wo ŋnɛ -an kë mɛ 'ka -waan kë
Ablaamö ŋsuu'- -ta -nu 'ka! 9 ŋDua
-yö -pë kë -sü 'ka kö mɛ -yaan 'lü
bɔa. 'Lü 'ö 'yaa bha ö bhɛ -së 'ka,
-yö -dho bɔ 'yö -lo 'siö 'gü.»

10 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö mɛ gbung
-nu 'wo bhë 'wo- pö -a -dhë: «ŋDhɛ
'ö 'dhö ŋnɛ, kö -më 'yi dho -a kë
ŋɛ?»

11 'Yö- -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö:
«Mɛ 'ö -da -bha -sɔ ŋplɛ 'dho -a -gɔ,
-ya do nu mɛ 'ö- gbɛ 'yaa- -gɔ -a
-dhë. 'Go mü, mɛ 'ö -bhöpë 'dho
-a -gɔ, -ya -glu mɛ 'ö 'yaa -an -gɔ
-an 'ka!»

12 'Ö 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -nu
-de 'pö, 'wo nu Zan 'piö kö -yaan
-an bɔ yiö, 'ö 'wo Zan ŋdhɛɛ' kpɔ
'wo- pö: «Yi -Gɔmɛ, yi -de 'pö, yi
-dho -a kë ŋdhë ŋɛ?»

13 'Yö- -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Kö
ŋkun 'ka bho -pë 'ö tɔng -ya pö
'kwa- bho bhë 'ö 'ka -lö -a -naa
-zü!»

14 'Ö 'dhasi -nu -de 'pö, 'wo-
=dhɛɛ' kpɔ 'wo- pö: «Yi -de 'pö
'dhee, -më 'yi dho -a kë ŋɛ?»

'Yö- pö -an -dhë: «Kö ŋkun
'ka 'wëü- gbɛ kun mɛ -nu -gɔ
'gügbeedhɛ 'ka, -kpla -ya -an -bha
-sü 'ka; -ka ka -zo kë ka ŋsaan' 'wo-
bho -na bhë -a 'piö!»

15 ŋDhɛ -kë ŋnɛ 'sɛgümɛ -nu -wo
-ya -Zlan -bha -Yamɛ -bha nu -sü
-gɔ 'yan -to zian- -sü 'ka bhë, -a
-wun 'gü mɛ 'ö -dhö 'yö -kë -a
-zo 'piö ŋnɛ Zan 'ö tɔɔ -Zlan -bha
-Yamɛ. 16 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö Zan
-ya -pö -an -dhë: «Mɛ 'ö- 'pii 'dhö
'gbee- 'ö ŋzië' n -ta, -yö -dho nu;
yaa n -ma 'kun poo kö 'aan- =kloo'-
-a 'dhiö 'aan- -a -bha -sakpa yun
ŋbhüö' 'po. Ma -zë a ka -bɔ yiö,
'kɛɛ yö -zë -yö -dho ka pa -Zuu
'slööslö waa- 'siö -an 'ka. 17 -Yö
-dho 'dhaa- kun ö kwɛɛ, pë -piö -pë
'ka kö -yaan -mlü -gbo bho -a 'flee-
-nu ziën. -Yö -dho ö bha -mlü 'flee-
-nu -lo ö -gɔ 'slëëdhö, 'yö -mlü -gbo
-güö 'siö 'yaa ŋdhuu 'gbɛɛdhö bhë
-a 'gü.»

18 -Kɔ do bhë -a 'ka, 'ö Zan -yö
'wuntaɔsë ŋblɛɛ -a 'ka 'sɛgümɛ -nu
-dhë, -an ŋfaan' 'më -wo ŋplëëzë
ŋblɛɛ'- -an -dhë -sü 'ka. 19 'Töng
'ö 'dhö bhë -a 'ka, Zan -yö za -kpa
'sɛdë Elɔdö -bha, Elɔdiadö 'yö -kë
-a dheglu bɔɔ 'ka bhë -a 'kun 'ö- wo
-a -gɔ waa- 'wun -nu 'ö 'waa -së 'yö
-an -kë bhë -a -wun 'gü. 20 ŋDhɛ
ŋya kë 'dhö, Elɔdö -yö ko 'zü, 'ö
'wun yaa 'bhaa do kë, 'ö tɔɔ Zan
'kun 'yö- wo 'yö- -da -kanso 'gü.

Yesu -bɔ yiö -sü
(Matiö 3.13-17; Maakö 1.9-11)

21 'Sɛgümɛ -nu -wo -dho 'wo -an
bɔ yiö. Yesu -de 'pö, 'yö dho, 'ö
Zan -ya bɔ yiö. ŋDhɛ 'ö ŋbhɛa' -na,
'yö dhang- 'dhi -yö -po, 22 'Ö -Zuu
'slööslö -yö go dhang- 'gü; 'kɛɛ -yö
-kë -tönggö 'ka 'ö nu 'ö ŋyɔɔ -a -ta
dhuö; 'ö -wo -yö bɔ dhang- 'gü 'yö
-we 'ö- pö: «Ü n Gbö 'ö- -dhɔ -yö n
-kë -a 'ka, bhi ŋnɛ 'ö n 'yi -kan -a
-dhë -wun 'plɛ 'dho ü 'gü.»

Yesu 'bhɛma -nu
(Matiö 1.1-17)

23 ŋDhɛ Yesu -kwɛ ŋtɛi' ŋya kë
ŋnɛ pë 'gɔɔ- -yaaga 'dhö, 'ö -ya ö
bha yuö zü dɔ -sü -bha. Pë 'ö mɛ

-nu -wo wo -zo -ta -a 'gü 'ö tɔɔ Zozɛfu gbö -mü -a 'ka. Zozɛfu -yö -kë Eli gbö 'ka, 24 yö -de 'pö 'yö -kë Matatö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Levi gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Mɛlisi gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Zanai gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Zozɛfu gbö 'ka, 25 yö -de 'pö 'yö -kë Matatiasö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Amɔsö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Naɔmë gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Esili gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Nagai gbö 'ka, 26 yö -de 'pö 'yö -kë Maatö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Matatiasö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Semeinë gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Zozɛsö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Zoda gbö 'ka, 27 yö -de 'pö 'yö -kë Zoana gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Lesa gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Zolobabɛlö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Salatiɛlö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Neli gbö 'ka, 28 yö -de 'pö 'yö -kë Melisi gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Adi gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Kosamë gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Elimadamë gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Elö gbö 'ka, 29 yö -de 'pö 'yö -kë Yesu gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Eliezɛɛ gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Zɔlimë gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Matatö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Levi gbö 'ka, 30 yö -de 'pö 'yö -kë Simeɔn gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Zuda gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Zozɛfu gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Zonamë gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Eliakimë gbö 'ka, 31 yö -de 'pö 'yö -kë Melea gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Mɛna gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Matata gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Natan gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Davidö gbö 'ka, 32 yö -de 'pö 'yö -kë Zese gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Obɛdö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Boozö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Saala gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Naasɔn gbö 'ka, 33 yö -de 'pö 'yö -kë Aminadabö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Ademinë gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Aani gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Esilɔmë gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Falɛ gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Zuda gbö 'ka, 34 yö -de 'pö 'yö -kë Zakɔbö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Izaakö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Ablaamö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Tala gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Nasɔɔ gbö 'ka, 35 yö -de 'pö 'yö -kë Selusö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Lagau gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Falɛkö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Ebɛlö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Saala gbö 'ka, 36 yö -de 'pö 'yö -kë Kainamë gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Aafazadö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Sɛmë gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Noe gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Lamɛkö gbö 'ka, 37 yö -de 'pö 'yö -kë Matuzala gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Enɔkö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Zalɛdö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Maleleɛlö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Kainamë gbö 'ka, 38 yö -de 'pö 'yö -kë Enɔsö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Sɛtö gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë Adan gbö 'ka, yö -de 'pö 'yö -kë -Zlan gbö 'ka.

4

'Güdandhe 'ö nu Yesu -ta (Matiö 4.1-11; Maakö 1.12-13)

1 Yesu 'ö -Zuu 'slööslö -ya pa bhë -a -go Zuudɛn ɓbhaa -sü 'ka, 'ö -Zuu 'slöösl̈ö -yö yö -a -dhë 'dhiö, 'ö dhoë -dhɛ 'ö mɛ gbɛ 'yaa- -bha bhë -a 'gü. 2 -Dhɛkpaɔyi 'gɔɔ- -yiisië ɓnɛ 'yö- -kë mü. 'Töng 'ö 'dhö bhë yaa pë gbɛ -bhö -a 'ka. ɓDhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi 'gɔɔ- -yiisië 'wo bhë 'ö ɓwa ziö, 'ö din -ya kun. 'Ö Satan -ya 'gü dan, 3 'yö- pö -a -dhë: «ɓYa kë ɓnɛ -Zlan Gbö -mü ü 'ka, -bhö -guö 'ö ɓnɛ -a 'gla -bhöpë 'gü kö 'ü- -bhö!»

4 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Abi', bhii pë 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö tɔɔ: *Mɛ 'bhee- 'ka 'dho -tosiadhe kë -bhöpë -de 'sloo -ta!»*

5 'Yö- -sü 'yö ɓdaa' -tɔn tuö 'yö 'kpongtaa -gludëdhɛ -pö 'plɛ -zɔn

-a -dhë, 6 'Ö- pö -a -dhë: «A -dho ü gbaa -wogbiindhɛ waa- 'tɔbhɔdhe -an 'ka -gludëdhɛ -pö -nu -bha zö, bhii 'ö tɔɔ pë -nu 'wo zö -wo n -gbaa -a 'plɛ 'ka, a -dho -a nu mɛ 'ö -dhi n -dhë -a -dhë. 7 Ya kë nɛ 'bha 'gblü n 'dhiö, -a 'plɛ -dho kë ü -bha 'ka.»

8 'Ö Yesu -ya pö: «Në 'ö bɛɛn' -sü 'ka 'ö tɔɔ: -Bhö ü Dëmɛ, ü -bha -Zlan dosɛn 'kpaan gba 'ü yuö kë yö dosɛn 'kpaan -a -dhë.»

9 'Ö Satan -ya sü 'zü, 'yö dhoë Zeluzalɛmë, -Zlan -bha 'kɔ va tuö, 'yö- pö -a -dhë: «Ya kë nɛ -Zlan Gbö -mü ü 'ka, 'go dhuö zö 'ü -püö sia- -de, 10 bhii në 'ö bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö tɔɔ: *-Zlan -dho -a pö ö bha bɔmɛ -nu -dhë -wo wo -kɔ 'kpɔ ü -gɔ zian- kö kun në gbɛ dho kë ü 'ka.* 11 *'Go mü 'zü -wo -dho ü bun -së 'ka kö kun ü -gɛn dho -zuö -guö -bha.* »

12 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Në 'ö bɛɛn' -sü 'ka 'pö 'ö tɔɔ: *Kö kun 'ü ü Dëmɛ ü -bha -Zlan 'gü dan!* »

13 Dhɛ ya Yesu 'gü dan -kɔ suu'- 'saadhö -ta 'ö yaa- 'kundhɛ gbɛ yö, 'yö -ziö 'ö dho 'ö yöë yi gbɛ -bha.

Yesu -bha ö bha yuö zü -dɔ Galile -sɛ 'gü -sü
(Matiö 4.12-17; Maakö 1.14-15)

14 Yesu -yö -yɛ ö 'zü 'ö dho Galile, pa -sü 'ka -Zuu 'slööslö -bha 'piigbeedhɛ 'ka. -Wo -yö -a 'tɔ 'saa -blü -sü 'gü 'sɛgɔ 'ö bhë -a -dhɛ 'saadhö 'gü. 15 -Yö -kë mɛ -nu daan' dhia Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ -nu 'gü. 'Ö mɛ -nu -wa 'tɔ -kë va -dhɛ 'saadhö -a -bha.

-Wo Yesu -kë Nazalɛtë
(Matiö 13.53-58; Maakö 6.1-6)

16 Yesu -yö -go mü 'yö nu Nazalɛtë, -dhɛ 'ö kpɛa -a -bha bhë -a -bha. 'Ö Zuifö -nu -bha glooyi 'ka 'yö -da -an -bha -bhɔkuëkɔ 'gü nɛ -kɔ ya kë 'yö- =kaa' -kplawo bhë -a 'dhö; 'yö luu kö -yaan në 'ö bɛɛn' -sü 'ka -a pö. 17 'Wo nu -Zlan -wodhiölomɛ Ezai -bha 'sëëdhɛ -be 'ka -a dhia. 'Sëëdhɛ -be bhë, dhɛ 'ö- 'dhi -po, 'ö- 'yan -yö -kpën në 'ö -kë bɛɛn' -sü 'ka- -bha nɛɛ: 18 *-Zuu 'slööslö 'ö go n Dëmɛ 'piö -yö n 'piö, -yö n -sü 'yö n bɔ kö 'aan- nu 'wuntaɔsë 'ka 'yenamɛ -nu dhia. -Yö n -bɔ kö 'aan- mɛ -nu bho 'gan 'gü, 'aan- 'yënngtiimɛ -nu -dhɛ bo; 'go mü 'aan- mɛ -nu 'wo 'klobhɔdhe 'gü -an bho -a 'gü,* 19 *kö -kwɛ 'ö Dëmɛ dho ö bha 'glusë kaa bhë, 'aan- -a -wun blɛɛ'- -an -dhë.*

20 'Yö Yesu -yö 'sëëdhɛ -be bhë -a kpa 'kuë-, 'yö- nu yuökëmɛ -dhë, 'ö yaannu kö -yaan -an daan'-. Mɛ -nu 'töüdhö 'wo -kë -bhɔkuëkɔ 'gü mü 'saadhö, -an 'yan -yö dhië Yesu 'piö dosɛn. 21 Dhɛ ya kë 'dhö, 'yö- pö -an -dhë: «'Wun -dhɛ 'ö bɛɛn' -sü 'ka, 'ka 'go -na ma dhia bhë, -a -de -ya kë dɛɛ 'töng gia- 'ka- -maa bhë -a 'ka.»

22 Mɛ -nu 'wo kë mü -wo -we -a -wo -bha, 'ö -an 'te -yö tun 'wun -sɛɛbɔ 'yö 'go -na -a dhiö bhë -a -wun 'gü, 'wo- pö wo 'ko -nu -dhë nɛɛ: «'E! Zozɛfu gbö nɛ 'yaa -mü -a?»

23 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Ka -dho 'wun zuan' 'ö nɛ -a -zɔn n -dhë: ‹=Dhɔngtrɔ, -bhö ü -de dha!› 'Ka dho -a pö 'zü n -dhë: ‹Në -nu 'ü- -kë Kapɛɛnaɔmë 'saadhö 'yi- -ma bhë, -bhö -an 'plɛ kë ü -de -gɔ plöö zö!› »

24 'Go mü 'zü 'yö- pö: «A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: 'Waa -Zlan -wodhiölomɛ gbɛ bhlë -ya ö -de -gɔ plöö. 25 A -yɔɔn -a -ta dhuö ka -dhë 'zü nɛ kö Eli -yö tun -dhö bhë, gɛandhoo -nu -wo -kë -dhö va Izlaɛlö -sɛ 'gü zö, 'töng 'ö dha yaa ban -a 'ka -kwɛ -yaaga waa- 'su 'slado -an -bha. 'Yö- 'töng bhë -a 'ka 'yö din va -yö -da 'sɛ nɛ -a -ta, 26 'kɛɛ -Zlan yaa Eli bɔ gɛandhoo -nu 'wo 'dhö bhë -an mɛ gbɛ 'piö -a 'ke yaa kë gɛandhe do 'yö -kë Salɛta, Sidɔn -sɛ 'ö 'sɛ gbɛ 'ka bhë

-a 'gü -a 'ka. 27 'Go mü 'zü, 'ö ◌̃weemɛ -nu -wo -kë ◌̃va Izlaɛlö -sɛ 'gü 'töng 'ö -Zlan -wodhiölomɛ Elize -yö ◌̃kaa' mü -a 'ka, 'ö -an mɛ gbɛ -dhɛ yaa bo -a 'ke yaa kë Naama 'yö go Sili -dhɛ 'ö 'sɛ gbɛ 'ka bhë -a 'gü -a 'ka.»

28 Mɛ -nu 'wo -kë -bhɔkuëkɔ 'gü mü 'töüdhö bhë, 'wun -yö -na -an -zuë 'wun 'ö- =blɛɛ bhë -a -wun 'gü. 29 'Wo ◌̃luu 'wo- kun 'wo- =gbɔɔ gbɔ 'wo bɔa woë- pödhɛ 'ö -kë -tɔn 'kluë- bhë -a -bha, 'wo dhoë -tɔn gia- bhë -a tuö kö -waan -a -zuö goo 'gü. 30 'Kɛɛ Yesu -yö -bɔ -an ziën 'yö dho.

Yesu -bha gɔɔn- 'ö -zuu yaa ◌̃yaa- 'tu bhɔ, -a -dhɛ bo -sü
(Maakö 1.21-28)

31 ◌̃Dhɛ ◌̃ya kë 'dhö, Yesu -yö dho Kapɛɛnaɔmë plöö, Galile -sɛ 'gü, 'ö yö mɛ -nu ◌̃daan' -sü -bha Zuifö -nu -bha ◌̃glooyi 'ka. 32 'Ö -an 'te -yö -tun -a -bha mɛ ◌̃daan' -kɔ bhë -a -wun 'gü, bhii 'ö tɔɔ -yö 'wun -blɛɛ -wogbiindhɛ 'ka.

33 Gɔɔn- do 'ö -zuu yaa -yö -kë -a 'gü bhë, -yö -kë -bhɔkuëkɔ 'gü mü 'pö, 'ö yö 'we -sü 'gü 'gbee- 'ka ◌̃nɛɛ: 34 «'Aa! -Më -mü -i, Yesu 'go Nazalɛtë? Ü -nu kö 'üën- yi 'gü ◌̃siö' ◌̃a? A- =dɔa' ◌̃nɛ, ü mɛ 'slöösló 'ö -Zlan -ya bɔ -a 'ka!»

35 'Ö Yesu -yö 'wun ◌̃blɛɛ -zuu yaa bhë -a 'ka 'gbee- 'ka 'ö- pö -a -dhë: «Ü 'dhi yö 'kuë- 'ü 'go gɔɔn- 'ö ◌̃nɛ -a 'gü!»

'Yö -zuu yaa -yö gɔɔn- 'ö bhë -a -zuö sia- mɛ 'plɛ wö 'dhiö mü 'ö go -a 'gü; yaa pë yaa gbɛ kë -a 'ka. 36 'Ö mɛ -nu 'wo -kë mü -an 'te -yö tun, 'ö 'wo- pö wo 'ko -nu -dhë: «'Wun ◌̃blɛɛ'- -wo ◌̃suu'- -mlë 'ö ◌̃nɛ ◌̃ɛ? 'E, gɔɔn- 'ö ◌̃nɛ -yö 'wun -blɛɛ -zuu yaa -nu 'ka -wogbiindhɛ waa- 'piigbeedhɛ 'ka, 'ö 'wo go mɛ -nu 'gü 'dhö e?»

37 'Ö Yesu 'tɔ -yö -pɛn 'pian 'ö 'dhö bhë -a -ta mɛ 'plɛ 'dhi.

Yesu -yö 'yuamɛ -nu ◌̃plëëzë -dhɛ -bo
(Matiö 8.14-17; Maakö 1.29-34)

38 Yesu -yö -go -bhɔkuëkɔ 'gü mü 'ö dho Simɔ -gɔ kɔɔ. Simɔ ◌̃da -ta yaa kë 'po -sü 'ka, 'ö tɔɔ 'gii- -kɔ -yö -kë -a -bha 'gbee- 'ka; 'ö mɛ -nu -wo ◌̃bhɛa Yesu -dhë kö -yaan -a -dhɛ bo. 39 'Ö Yesu -yö ◌̃yɔɔn -a -bha, 'yö 'wun ◌̃blɛɛ 'gbee- 'ka 'gii- bhë -a 'ka, 'ö go -a 'gü, 'ö to mü 'ö ◌̃luu 'ö yö -an -bhöpë -yuö kë -sü -bha -an -dhë.

40 ◌̃Dhɛ lan- =ya -püö, 'ö 'wo nu mɛ -nu 'ö 'yua ◌̃suu'- 'oo ◌̃suu'- -yö -an -kë -an 'ka Yesu 'piö; 'yö -an -dhɛ bo ö -kɔ -kpa -an -ta dhuö -sü 'ka. 41 'Ö -zuu yaa -nu -wo go mɛ -nu ◌̃plëëzë 'gü ◌̃gblaa 'gbla -sü 'ka ◌̃nɛɛ: «-Zlan Gbö -mü ü 'ka!» 'Kɛɛ Yesu -yö 'wun ◌̃blɛɛ -an 'ka, kö ◌̃kun 'wo dho 'wun gbɛ ◌̃blɛɛ'-, bhii 'ö tɔɔ wo gia- -wa ◌̃dɔa' ◌̃nɛ -Zlan -bha -Yamɛ -mü -a 'ka.

Yesu -yö -Zlan -wo -blɛɛ Zude -sɛ 'gü
(Maakö 1.35-39)

42 ◌̃Dhɛ 'ö- -dhɛ ◌̃ya 'po, Yesu -yö -go plöö 'yö dho ö -de 'sloo 'ka -dhɛ do 'bhaa -bha. 'Ö mɛ -gbaa ◌̃va -wo yö -a ◌̃mɛɛ' -sü 'gü. ◌̃Dhɛ 'ö ◌̃waa- yö, 'wo- kuënnu kö -yaan 'to wo 'piö mü. 43 'Kɛɛ Yesu -ya -pö -an -dhë: «A -dho 'wuntaɔsë 'ö -gban -Zlan -bha -gludëdhɛ -bha, -a ◌̃blɛɛ pödhɛ mɛ -nu 'wo to -an 'gü; bhii pë 'ö -Zlan -yö n bɔ -a -wun 'gü bhë 'ö bhë.»

44 'Yö -Zlan -wo ◌̃blɛɛ Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ -nu 'gü Zude -sɛ 'gü.

5

Yesu -bha ◌̃guë' -nu -blɛɛzë 'sü -sü
(Matiö 4.18-22; Maakö 1.16-20)

1 Yi do 'ka Yesu -yö -kë Zenezalɛtö 'yipuë 'kpong 'dhiö, 'ö mɛ -gbaa ◌̃va -wo nu 'wo ◌̃nië -a -zü zian 'plɛ 'ka kö -waan wo 'to

-to -Zlan -wo -bha. 2 -Dhɛ bhë -a 'gü 'yitagɔ ɑplɛ -wo -kë 'yi 'kpong 'dhiö kö mɛ -nu 'wo 'yiblükëmɛ -nu 'ka, ɑwa 'go -a 'gü ɑwa 'dho wo -bha 'kplö 'zlu ɑdhia. 3 'Ö Yesu -yö -da 'yitagɔ mɛ 'ö -kë Simɔ -bha 'ka bhë -a 'gü, 'ö- pö -a -dhë -ya 'bhe 'tee ɑyɔɔn 'yi -ta; 'ö ɑyaannu -a 'gü 'ö yö -an ɑdaan' -sü -bha.

4 ɑDhɛ ɑya yën 'wun ɑblɛɛ' -sü -bha, 'ö- pö Simɔ -dhë: «-Bhö ɑyɔɔn 'yitagɔ 'ka 'yi ziëndhɛ gia- -bha kö bhi 'dhö, ü 'bhamɛ -nu 'dhö 'ka ka -bha 'kplö -zuö yiö 'kaan- 'yuö- 'sü!»

5 'Ö Simɔ -ya pö -a -dhë: «N -Gɔmɛ, yi 'yi -blü -kë gbenggbeng, 'kɛɛ yiëë pë gbɛ yö. ɑAo', ɑdhɛ -kë ɑnɛ bhi gia- 'ü- pö 'a- kë bhë kö a -dho -a kë ü -wo 'ka.»

6 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'wo 'kplö -zuö yiö, 'ö 'yuö- -yö -an -bha 'kplö pa, ɑdhɛ 'to -na zlöö kö -yö ɑkaan' -na. 7 'Ö 'wo ɑüü- -blü wo 'bhamɛ -nu 'wo -kë 'yitagɔ gbɛ 'gü bhë -an -gɔ kö -waan nu wo -dhë. 'Ö 'wo nu 'wo 'yitagɔ ɑplɛ bhë 'wo -an 'plɛ pa 'yuö- 'ka, ɑdhɛ 'to -na zlöö kö 'yitagɔ -nu 'wo bhë -wo 'dho -na 'yi ɑlöö.

8 ɑDhɛ 'ö Simɔ Piɛɛ ɑya pë -nu 'wo bhë -an yö, 'yö nu 'yö -lo ö kpɔn 'gü Yesu 'dhiö, 'ö- pö -a -dhë: «N Dëmɛ, -bhö ɑyɔɔn 'ma 'ü 'go n 'sɔɔ; ma 'a ɑnɛ 'wunyaakëmɛ -mü n 'ka!»

9 Pë 'ö -kë 'ö- pö 'dhö bhë 'ö tɔɔ 'suö -yö -da yö gia- waa- mɛ -nu 'wo to -an 'gü 'yuö- =va 'wo- sü bhë -a -wun 'gü. 10 -Kɔ do bhë -a 'ka 'ö ɑkaa' Simɔ 'bhamɛ -nu Zakö waa- Zan 'wo -kë Zebede gbö -nu 'ka bhë -an -gɔ 'pö. 'Kɛɛ Yesu -ya -pö Simɔ -dhë: «Kö ɑkun 'ö 'suö -yö ü -kë! 'Go ɑdɛɛ -bha zlöö a -dho ka kë 'kplö -zuö mɛ -nu -gɔ -mɛ 'ka kö 'ka nu -an 'ka n ɑdhia.»

11 ɑDhɛ -kë 'dhö 'wo nu wo -bha 'yitagɔ 'ka 'yi 'kpong 'dhiö, 'ö 'wo pë 'plɛ to mü 'wo -ziö Yesu 'piö.

Yesu -yö ɑweemɛ do -dhɛ -bo (Matiö 8.1-4; Maakö 1.40-45)

12 Yesu -yö -kë pödhɛ do 'bhaa 'gü, 'ö mɛ do 'ö ɑwee -ya -kë bhë 'yö nu. ɑDhɛ ɑya Yesu yö, 'yö -gblü -a 'dhiö 'yö ɑbhɛa -a -dhë 'ö- pö: «N -Gɔmɛ, 'ö ɑya kë ɑnɛ -yö ü -dhi -a -dhë -wun 'ka, -bhö n bun kë 'slööslö!»

13 'Ö Yesu -yö ö -kɔ -po 'ö pa -a 'ka 'ö- pö -a -dhë: «A -we -a -bha, ü bun kë 'slööslö!»

-Dhɛ do bhë -a 'gü, 'ö ɑwee -yö go gɔɔn- 'ö bhë -a -bha. 14 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «'Wun 'ö ɑnɛ kö ɑkun 'ü- =blɛɛ mɛ gbɛ -dhë, 'kɛɛ -bhö 'dho 'ü ü -de -zɔn slabhomɛ -dhë 'ü ü bun -kë 'slööslö -sü sla- bho ɑnɛ -kɔ 'ö Moizö -ya ɑblɛɛ -a 'ka bhë -a 'dhö kö -yaan -a -zɔn mɛ 'plɛ -dhë ɑnɛ ü -dhɛ ɑya bo!»

15 'Ö Yesu 'tɔ -yö -pɛn -dhɛ 'saadhö 'gü; mɛ -gbaa ɑva -wo -kë -nu -a 'piö ɑdhia mü kö -waan wo 'to 'to -a -wo -bha, kö -yö mɛ 'bhaa -nu dha -na -an -bha 'yua -nu -gɔ. 16 'Kɛɛ Yesu -yö -go -an ziën mü, 'yö dho ö 'sloo 'ka -dhɛ -nu -bha kö -yaan ɑbhɛa'-.

Yesu -yö 'tinngmɛ do -dhɛ -bo (Matiö 9.1-8; Maakö 2.1-12)

17 Yi do 'ka Yesu -yö -kë mɛ -nu ɑdaan' ɑdhia. -Dhɛ bhë -a -bha Falizi -mɛ -nu waa- tɔnggɔmɛ -nu 'wo go Galile waa- Zude -pö -nu 'gü 'iin Zeluzalɛmë plöö -wo -kë ɑyaannu -sü 'ka -a 'sɔɔ mü. Dëmɛ -bha 'piigbeedhɛ -yö -kë Yesu 'gü, 'yö- -kë 'ö mɛ -nu -bha 'yua bo -a 'ka. 18 Mɛ -nu -wo gɔɔn- do 'yö 'tinng ɑyua' -ya -kë -a bun 'nuu 'gü 'wo nuë; 'wo- këdhɛ ɑmɛɛ kö 'waan- dhoë Yesu 'dhiö kɔɔ. 19 'Kɛɛ bɔdhɛ gbɛ yaa kë -dhö -an -gɔ mɛ gbung 'wo -kë 'kɔ 'dhiö bhë -a -wun 'gü. 'Yö 'wo -da -a 'ka 'kɔ tuö, 'wo -dhɛ 'dhi do bho 'wo- to ö -bha 'nuu 'gü, 'wo- =yɔɔ mɛ -nu gbung 'gü kɔɔ mü Yesu 'dhiö -dhɛ gia- -bha. 20 ɑDhɛ 'ö Yesu ɑya mɛ -nu 'wo bhë -an -bha -zo -yö ö -bha

-sü yö, 'yö- pö 'yuamɛ bhë -a -dhë: «N 'bhamɛ, 'ma ziö ü bha ɖsɔɔn yaa -nu -ta.»

21 'Ö tɔnggɔmɛ -nu waa- Falizi -mɛ -nu -wo yö wo 'ko ɖdhɛɛ' 'kpɔ -sü -bha ɖnɛɛ: «Dö -mü gɔɔn- =nɛ -a 'ka 'yö 'wun ɖblɛɛ -Zlan -gɔ ɖnëdhö e? Dö dho -mɔ -a -bha kö -yaan ziö mɛ -nu -bha ɖsɔɔn yaa -nu -ta -a 'ke yaa kë -Zlan dosɛn 'kpaan 'ka ɛ?»

22 'Kɛɛ -zotadhe 'yö -kë -an 'gü bhë, Yesu -ya -dɔ; ɖdhɛ -kë 'dhö, 'ö- pö -an -dhë: «-Më -kë 'ö -zotadhe ɖsuu'- -nu 'wo ɖnɛ 'wo -kë ka 'gü i? 23 -A pö -sü ‹'ma ziö ü -bha ɖsɔɔn yaa -nu -ta› 'iin ‹-bhö ɖluu'- 'ü 'ta 'sü› bhë -a -mlë 'ö 'pëëpë -ɛ? 24 'Kɛɛ a- 'piö kö 'ka- dɔa ɖnɛ -kɔ -mɔ 'wuën- -sü -yö ma 'a Mɛgbö 'ka n -gɔ 'kpongtaa zö kö 'aan- ziö mɛ -nu -bha ɖsɔɔn yaa -nu -ta.»

ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö- pö 'tinngmɛ bhë -a -dhë: «A- -pö ü -dhë, -bhö ɖluu'- 'ü ü bha 'nuu 'sü 'ü 'dho ü -gɔ kɔɔ!»

25 -Dhɛ do bhë -a 'gü, gɔɔn- 'ö bhë 'yö ɖluu 'ö dɔ ö -gɛan mɛ 'kpɛkpɛ wö 'dhiö mü, 'yö ö bha 'nuu sü 'yö dhoë ö -gɔ kɔɔ 'tan -bho -Zlan 'tɔ 'piö -sü 'ka. 26 -An 'te -yö -tun, 'wo yö -Zlan 'tɔ 'saa -blü -sü -bha, 'kɛɛ 'suö -yö -da -an 'gü 'wo- pö: «'Yië pë 'gblüünzë yö ɖdɛɛ!»

Yesu -yö Levi ɖdhɔɔ -kë
(Matiö 9.9-13; Maakö 2.13-17)

27 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, Yesu -yö -go pödhɛ bhë -a 'gü; -a -bha 'dho -sü 'ka, -yö 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ do 'wo- -dhɛ Levi -a -yö kö -yö -ya -sü 'ka 'nii- =sɔnng' -kun -a 'gü -kɔ 'gü. 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Bhö ɖluu'- 'ü ziö n 'piö!»

28 'Yö Levi -yö ɖluu, 'yö pë 'plɛ to sia-, 'yö -ziö -a 'piö.

29 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö Levi -yö Yesu ɖbhlë -kë ö -gɔ kɔɔ. 'Nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -dhɛ ɖva -dhɛ waa- mɛ 'waa gbɛ -nu, -wo -kë -an 'piö pë -bhö ɖdhia mü. 30 Mɛ -nu 'wo -kë Falizi -mɛ -nu 'ka waatɔnggɔmɛ -nu -wo 'wun -blɛɛ -wo ɖlöö wo 'ko -dhë, 'ö 'wo- pö Yesu -bha ɖguë' -nu -dhë: «-Më -kë 'ö 'ka pë -bhö, 'ka müpë mü 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -nu waa- 'wunyaakëmɛ -nu -an 'piö e?»

31 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Mɛ -nu 'ö 'yua 'yaa -an -bha bhë, -an -bha -wun 'yaa ɖdhɔngtrɔ -bha, 'kɛɛ mɛ -nu 'ö 'yua 'dho -an -bha ɖnɛ 'wo ɖdhɔngtrɔ ɖmɛɛ. 32 N 'ka nu mɛ -nu 'wo kpengdhö -an 'piö, 'kɛɛ mɛ -nu 'waa kpengdhö ɖnɛ 'a nu -an 'piö kö -waan wo ɖzuö' ɖdhië'- -Zlan 'piö.»

Yesu -yö 'wun 'ö -gban -bɛn 'to -sü -bha -a -wun -blɛɛ
(Matiö 9.14-17; Maakö 2.18-22)

33 Yi do 'ka, mɛ -nu -wa -pö Yesu -dhë 'zü: «ɖYa kë Zan -bha ɖguë' -nu -wo wo -bɛn -to, 'ö ɖya kë 'wo ɖbhɛa. -Kɔ do bhë -a 'ka, 'ö Falizi -mɛ -nu -bha ɖguë' -nu -wa ɖkaa'; 'kɛɛ ü bha ɖguë' -nu 'waa wo -bɛn 'to.»

34 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Ka -dho -mɔa kö mɛ -nu 'wo -an ɖdhɔɔ kë -na dhe 'sü 'wlaan- -ta bhë 'kaan- pö -an -dhë kö ɖkun 'ö 'wo pë -bhö, 'kɛɛ kö dhe -gɔn -yö -an 'piö a? -Yö -dho kë ka -de 'gü 'dhö! 35 'Kɛɛ -abi', yi 'ö dhe -gɔn dho go -a 'ka -an 'piö ɖya -lo, 'ö 'wo dho wo -bɛn to.»

36 'Ö Yesu -yö 'wun ɖblɛɛ -an -dhë 'zü 'wun ɖzuan' 'ka 'ö- pö: «Mɛ gbɛ yaa 'dho -mɔa kö -yaan sɔ -dëü 'klu 'kan -yaan yö sɔ zii 'blëdhɛ -bha -yaan -a -wɔ. ɖYa kë 'dhö kö ɖya sɔ -dëü ɖsiö'-; 'go mü sɔ -dëü waa- -a zii waa dhi wo 'kuë-. 37 'Iin 'zü mɛ gbɛ 'ka 'dho yɔ 'gbee- yö ɖpuu' 'wɔɔnwɔn 'gü -yaan -a 'dhi -ta. ɖYa kë 'dhö yɔ -dho ɖpuu' 'ö 'dhö bhë -a wü 'ö 'daawo 'ö -an 'plɛ 'gü- =siö. 38 'Kɛɛ -abi'! -Ka yɔ 'gbee- yö ɖpuu' -dëü 'gü! 39 'Ö mɛ gbɛ 'yaa- -dhɔ kë yɔ 'slëënslën 'ka kö ɖya 'go yɔ 'gbee-

mü ɖhia, bhii -wa pö: ‹Yɔ 'gbee- =nɛ 'ö -së!› »

6

Yesu -yö 'wun 'ö -gban ɖglooyi -bha -a -blɛɛ
(Matiö 12.1-8; Maakö 2.23-28)

1 ɖGlooyi do 'ka Yesu waa- ö -bha ɖguë' -nu -wo -kë bɔ ɖdhia 'blee- 'wo ɖbluu'- kë -na -a 'ka -a -bhlö -nu 'gü. 'Ö- -bha ɖguë' -nu -wo ɖbluu'- -kpa 'bhaa -nu bho 'wo- =sii si wo kwɛɛ 'ö 'wo- ga -nu -bhö. 2 Falizi -mɛ 'bhaa -nu -wo -kë mü, 'wo- pö -an -dhë: «-Më -kë 'ö pë kwaa- tɔng -ya pö kö ɖkun 'kwa- -kë ɖglooyi 'ka 'ö 'ka- -kë -ɛ?»

3 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Pë 'ö ɖbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɖnɛɛ, yi do 'ka Davidö waa- ö bha mɛ -nu din -yö -an -kun bhë kaa- pö ɖa?

4 -Ya -pö yi bhë -a 'ka -yö -dho 'yö -da -Zlan -gɔ kɔɔ, 'yö ɖbluu'- 'wo- -ya -Zlan -bha 'ka bhë 'ö slabhomɛ ɖva -ya nu -a -dhë 'yö- -bhö 'yö- 'bhaa nu ö bha mɛ -nu -dhë, 'kɛɛ kö kwa -bha tɔng -ya -pö sla- -bho -Zlan -dhë -mɛ -nu -de 'sloo ɖnɛ 'wo dho ɖbluu'- bhë -a -bhö. ɖYa kë 'dhö kö pë ma ɖguë' -nu -wa -kë bhë, 'yaa 'wun yaa ɖva 'kpaan 'ka.»

5 'Ö Yesu -ya pö 'zü ɖnɛɛ: «Ma Mɛgbö, 'a tɔɔ ɖglooyi -de gia- bhë -a -gɔmɛ.»

Mɛ- -gbiö -yö ga -a -bha
(Matiö 12.9-14; Maakö 3.1-6)

6 ɖGlooyi do 'bhaa 'ka Yesu -yö -da Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ do 'gü, 'ö yö -an ɖdaan' -sü -bha. Gɔɔn- do -yö -kë mü, 'ö- =kwɛɛ- 'gü -gbiö -yö ga -a -bha. 7 Tɔnggɔmɛ -nu waa- Falizi -mɛ -nu 'yan -yö -kë Yesu -bha, kë ɖnɛ -yö -dho mɛ -dhɛ bo ɖglooyi 'ka kö -waan -a dɔ, bhii pë 'wo -kë -a ɖmɛɛ' ɖdhia 'ö tɔɔ 'wun 'wo dho -a dɔ -a -bha ɖnɛ ɖya 'wun yaa kë. 8 ɖDhɛ -kë ɖnɛ Yesu -yö -an -bha -zotadhe -dɔ bhë, 'yö- pö mɛ 'yö- -gbiö -yö ga -a -bha bhë -a -dhë: «-Bhö ɖluu'- 'ü dɔ ü -gɛan mɛ 'plɛ 'dhiö zö!»

Mɛ 'ö bhë 'yö ɖluu 'yö dɔ ö -gɛan mü. 9 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «A -dho ka ɖdhɛɛ' kpɔ: -Më 'ö kwa -bha tɔng -ya pö 'kwa- kë ɖɛ? -Wo 'wun -së kë ɖglooyi 'ka i 'iin -wo 'wun yaa kë e? -Wo mɛ dha ɖi 'iin -wo mɛ 'gü ɖsiö'- e?»

10 ɖDhɛ 'yö -an 'plɛ -ta -ga, 'yö- pö mɛ 'ö bhë -a -dhë: «-Bhö ü -gbiö 'po!»

'Yö ö -gbiö -po 'ö- -gbiö -yö to mü 'ö bo. 11 'Ö 'wun -yö -na mɛ -nu 'wo -kë mü -an -zuë 'sönggö -sönggö, 'wo yö pë 'wo dho -a kë Yesu 'ka -a ɖblɛɛ' -sü -bha wo 'ko -nu -dhë.

Yesu -bha ö bha bɔmɛ -nu 'gɔɔ- do ö ga ɖplɛ 'sü -sü
(Matiö 10.1-4; Maakö 3.13-19)

12 'Töng 'ö 'dhö bhë -a 'ka, Yesu -yö -dho -tɔn tuö kö -yaan ɖbhɛa'-; 'ö gbeng -yi do sü 'ö ɖbhɛa -a 'ka -Zlan -dhë. 13 ɖDhɛ 'ö- -dhɛ ɖya 'po, 'yö ö bha ɖguë' -nu ɖdhɔɔ -kë, 'yö -an 'gɔɔ- do ö ga ɖplɛ sü -an 'gü; 'yö -an 'tɔ kpɔ bɔmɛ -nu 'ka. 14 Mɛ 'wo 'dhö bhë -an 'tɔ 'ö ɖnɛ: Simɔ 'yö- 'tɔ kpɔ Piɛɛ 'ka waa- ö dheglu Andre, Zakö, Zan, Filipö, Baatelemi, 15 Matiö, Toma, Zakö Alefe gbö, Simɔ 'wo- 'tɔ kpɔ 'yënngsiömɛ 'ka ö -bha 'sɛgɔ -wun 'gü. 16 Zakö gbö Zudë waa- Zuda Ikaliɔtö 'yö dho zlöö 'yö -kë Yesu 'dhɔɔdɔmɛ 'ka.

Yesu -bha mɛ -nu ɖdaan' -sü waa- -a -bha 'yuamɛ ɖplëëzë -dhɛ bo -sü
(Matiö 4.23-25)

17 Yesu waa- mɛ -nu 'wo bhë -wo -go -tɔn tuö 'wo dho 'wo ɖgbaannu -dhɛ 'kpɛkpɛ -dhɛ do -bha. -A -bha ɖguë' -nu -gbaa ɖva -wo -kë mü. 'Go mü 'zü 'ö mɛ -gbaa ɖva 'wo go Zude -sɛ -nu, Zeluzalɛmë plöö -dhɛ -nu 'iin pödhɛ -nu 'wo -an -zütodhɛ -nu 'gü -nu, Tii -dhɛ waa- Sidɔn -dhɛ -nu 'wo 'yoo 'kpong

'dhiö, 18 -wo -nu -a 'piö mü kö 'waan- wo 'to 'to -a -wo -bha, 'iin kö -yö -an -bha 'yua -nu bho -an 'gü. 'Ö mɛ -nu 'ö -zuu yaa ŋya -an 'tu bɔ bhë 'yö -an -dhɛ bo 'pö. 19 Mɛ 'plɛ -wa këdhɛ -mɛɛ kö 'waan- 'pa -a 'ka, bhii 'ö tɔɔ ŋya kë 'dhö 'piigbeedhɛ -yö -go -a 'gü, 'yö -an 'plɛ -dhɛ bo.

Yesu -yö mɛ -daan -tɔn do tuö (Matiö 5.1-12)

20 ŋDhɛ Yesu ŋya ö bha ŋguë' -nu -ga, 'ö- pö -an -dhë: «ŋZuögludhi -yö kë mɛ -nu 'ka 'yenazë ka -gɔ, bhii 'ö tɔɔ -Zlan -bha -gludëdhɛ -yö -dho kë ka -bha 'ka.

21 ŋZuögludhi -yö kë mɛ -nu 'ö din 'dho ka kë -na bhë ka -gɔ, bhii 'ö tɔɔ -bhöpë -nu -dho kë ka -gɔ ŋva.

ŋZuögludhi -yö kë mɛ -nu 'ka 'gbo bɔ -na bhë ka -gɔ, bhii 'ö tɔɔ ka -dho 'yee to 'dhiö ŋzian'.

22 ŋZuögludhi -yö kë ka -gɔ, 'kö -kë ŋnɛ mɛ -nu -wo -ya ka -san 'ka, 'ö 'wo -kan ka -bha, 'iin 'wo 'si -nu bho ka -gɔ, 'ö 'wo ka bho yunng, ma 'a Mɛgbö 'ka n 'tɔ -wun 'gü 'dhee!

23 -Ka ŋzuögludhi kë yi 'ö pë -nu 'wo bhë 'wo dho kaa ka 'ka -a 'ka; -ka -lö ŋzuögludhi 'ka, bhii 'ö tɔɔ ka 'kian ŋva -yö -ya -sü 'ka ka -gɔ dhang- 'gü. -Kɔ do 'ö bhë -a 'ka, 'ö -an 'bhɛma -nu -wa ŋkaa' -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'ka 'pö 'dhiö -be.

24 'Kɛɛ 'yena -wun -yö -dho kë ŋbhɔɔmɛ -nu ka 'ka, bhii 'ö tɔɔ 'ka ka -bha 'wun -së -nu 'plɛ yö 'saadhö.

25 'Yena -wun -dho kë pëyagɔmɛ -nu ka 'ka, bhii 'ö tɔɔ din -yö -dho ka kë! 'Yena -wun -yö -dho kë mɛ -nu 'ka 'yee 'to -na ka 'ka, bhii 'ö tɔɔ ka -dho kë ŋzuö' 'klobhɔdhe waa- 'gbo bɔ -sü -an 'gü!

26 'Yena -wun -yö -dho kë mɛ -nu 'ö mɛ 'plɛ 'dho 'wun -së ŋblɛɛ' -na ka -gɔ bhë ka 'ka, bhii 'ö tɔɔ -kɔ do 'ö bhë -a 'ka 'ö -an 'bhɛma -nu -wa ŋkaa' -Zlan -wodhiölomɛ ŋsuazë -nu -gɔ!

(Matiö 5.38-48; 7.12a)

27 'Kɛɛ mɛ -nu 'ka ka 'to 'to -na n -ma ŋnɛ, a- -pö ka -dhë: -Ka ka yaagümɛ -nu -dhɔ kë, 'ka 'wun -së kë mɛ -nu 'wo ka -san zë -na bhë -an -dhë. 28 -Ka 'dhuë- 'kpɔ mɛ -nu 'wo 'wun 'kpöü -ya -na ka -bha bhë -an -bha, 'ka ŋbhɛa'- mɛ -nu 'wo 'wun 'gbee- wɔ -na ka -ta bhë -an -wun 'gü. 29 ŋYa kë ŋnɛ mɛ ŋya ü 'to -ma, -bhö -a kë ŋplɛ -naa -zɔn -a -dhë, 'iin mɛ ŋya ü bha gblang 'sü, -bhö ü ŋkwaa' -a -zü -yö ü bha -dasɔ 'sü 'pö. 30 Mɛ ŋya pë -dhɛ ü -gɔ, -bhö -a nu -a -dhë, 'ö ŋya kë ŋnɛ mɛ ŋya pë 'sü ü -gɔ, kö ŋkun 'ü- -dhɛ -a -gɔ gbɔ. 31 Pë 'ka- 'piö kö mɛ -ya kë ka -dhë bhë, -kaa kë 'pö -an -dhë.

32 ŋYa kë ŋnɛ 'ka- -dhɔ kë mɛ 'ö ka -dhɔ -kë -a 'ka, -a ŋtruën -dho kë ka -gɔ -më 'ka ɛ? 'Kɛɛ kö 'wunyaakëmɛ -nu -wa -dhɔ -kë mɛ -nu 'wo -an -dhɔ -kë -an 'ka ŋnɛ -kɔ do bhë -a 'dhö 'pö. 33 'Ö ŋya kë ŋnɛ 'ka 'wun -së kë mɛ 'ö 'wun -së -kë ka -dhë -a -dhë, -a ŋtruën -dho kë ka -gɔ -më 'ka ɛ? 'Kɛɛ kö 'wunyaakëmɛ -nu -wa -kë ŋnɛ -kɔ do bhë -a 'dhö! 34 'Ö ŋya kë ŋnɛ 'ka 'pë dɔ mɛ 'ka- =dɔa' ŋnɛ, -yö -dho ka -bha 'pë bho -a -bha, -a ŋtruën -dho kë ka -gɔ -më 'ka ɛ? 'Wunyaakëmɛ -nu -wo 'pë -dɔ wo 'ko -nu -bha. -Yö -kë 'dhö kö 'pë -nu 'wo- dɔ wo 'ko -nu -bha bhë, -waan -a -yɛ 'zü kë wo 'ko -nu -dhë! 35 -Abi'! Ka -bha 'ka, -kaa -dhɔ kë ka yaagümɛ -nu 'ka, 'ka 'wunsë kë -an -dhë. 'Go mü 'ka pë -nu nu -an -dhë, kö ŋkun 'ka ka -zo -kë -a -yɛ 'zü 'piö. ŋYa kë 'dhö ka -dho ka 'kian ŋva yö, 'ö 'ka dho kë -Zlan 'ö -ziö pë 'plɛ -ta bhë -a -bha 'në -nu 'ka, bhii -a këwun ŋyö -së mɛ -nu 'waa mɛ -ya 'ti kë waa- 'gluyaamɛ -nu -an 'ka. 36 Ka 'pö, -ka pa mɛ -nu 'yena yö -sü 'ka ŋnɛ -kɔ 'ö ka Dë -Zlan 'dho pa -sü

'ka mɛ -nu 'yena yö -sü 'ka bhë -a 'dhö!

(Matiö 7.1-5)

37 Kö ◌kun 'ka za dɔ mɛ gbɛ -bha, -yö -kë 'dhö kö ◌kun 'ö -Zlan -dho za dɔ ka -bha. Kö ◌kun 'ka za -lo mɛ gbɛ tuö, -yö -kë 'dhö kö ◌kun 'ö -Zlan dho za -lo ka tuö. -Ka ziö mɛ -nu -bha 'wun ◌zaa' -sü -nu -ta, ◌ya kë 'dhö, -Zlan dho ziö ka -bha 'wun ◌zaa' -sü -nu -ta 'pö. 38 -Ka pë nu mɛ -nu -dhë, ◌ya kë 'dhö -Zlan -yö -dho pë nu ka -dhë 'pö; -yö -dho pë dan papasü 'ö- -lo ka -bha gblang 'yuö- 'gü, bhii 'ö tɔɔ -yö -dho ö bha gbaɔ dan 'yö- nu ka -dhë ◌nɛ -kɔ 'ka- nuë ka 'ko -nu -dhë bhë -a 'dhö.»

39 'Ö Yesu -yö 'wun ◌zuan' do -zɔn -an -dhë 'zü 'ö- pö: «◌Ya kë ◌nɛ 'yënngtiimɛ -nu ◌wa 'dhiö -sü wo 'ko 'ka, -dhɛ 'wo- -bha ◌plɛ wo 'ka 'dho -püö -glu 'kpa 'dhi do 'gü a? 40 ◌Guë' gbɛ 'yaa ◌va yaa zië ö -gɔmɛ -ta, 'kɛɛ ◌guë' mɛ 'ö ◌ya pë dɔ ◌duö -së 'ka, -yö -dho kë ◌nɛ ö -gɔmɛ 'dhö.

41 -Më 'yö- -kë 'ö ◌blëë' 'yö ü dheglu 'yënngdhö bhë 'ü- -ga, 'kɛɛ kö ü -bha 'lü -gba -yö ü 'yënngdhö ◌e? 42 Ü -dho -a pö -kɔklë ü dheglu -dhë: ‹N dheglu, dɔ! 'A ◌blëë' bho ü 'yënngdhö›, kö bhi -de 'pö ü -bha 'lü -gba -yö ü 'yënngdhö ◌e? Mɛ 'yan -ta -wun kë -mɛ, -bhö ü -bha 'lü -gba 'yö ü 'yënngdhö bhë -a bho mü ◌kun kö 'ü -dhɛ yö -së 'ka 'üën- ⁼tun ü dheglu -bha ◌blëë' bho -a 'yënngdhö -süë.

(Matiö 7.16-20; 12.33-35)

43 'Lü -së 'yaa bha ö bhɛ yaa 'ka 'iin 'lü yaa -de 'pö 'yaa bha ö bhɛ -së 'ka. 44 'Lü 'ö -dhö -wa -dɔ ö bhɛ -bha. 'Waa figö bhɛ bho 'ginng -kpɔɔ 'gü 'iin 'waa lɛzɛn -kpa bho dankpɔɔ 'gü. 45 -Kɔ do bhë -a 'ka 'ö mɛ këwunsëëzë -yö ö -bha pë -së sü ö ◌zuö' 'gü, 'ö mɛ këwunyaazë -de 'pö 'yö ö bha 'wun yaa sü ö ◌zuö' 'gü, bhii 'wun 'yö mɛ ◌zuö' pa, ö 'dhi -ya ◌blɛɛ.»

'Wun 'ö -gban 'kɔ ◌plɛ -bha (Matiö 7.24-27)

46 'Ö- pö: «-Më 'ö -kë 'ka n -dhɛ ka Dëmɛ, 'ö pë 'a- pö ka -dhë 'kaa- kë ◌ɛ? 47 A -dho mɛ 'yö n -wo ma 'yö- kun -së 'ka, -a -bhɔa -zɔn ka -dhë: 48 -Yö -bhɔ mɛ 'ö dho ö bha 'kɔ dɔ ◌dhia, 'yö 'sɛ pɔn ◌gbiin, 'yö dho 'ö yöë -guö -bha -a zü ◌luu'- -sü 'ka -a -bha. 'Kö -kë ◌nɛ 'yiga -nu -wo -pa, 'wo -ma 'kɔ 'dhö bhë -a -bha, -dɔ gɛnngdhö -sü -ya -gɔ, bhii 'ö tɔɔ 'kɔ bhë -yö -dɔ -së 'ka. 49 'Kɛɛ mɛ 'yö ö 'to to n -wo -bha 'ö yaa- 'kun, -yö -bhɔ mɛ 'ö dho ö bha 'kɔ dɔ ◌dhia, 'yö- zü -gban 'sɛ -ta dhuö -dhɛ gia- -bha 'ö 'yaa 'sɛidhö -a -bha. ◌Dhɛ 'ö 'yiga -nu ◌wa pa, 'ö 'yi -nu -wo -ma -a -bha 'ö to mü 'ö -lo; 'yö- 'plɛ -yö ◌wüü 'töüdhö.»

7

Yesu -yö Wlɔmë 'dhasi -gɔmɛ -bha yuökëmɛ -dhɛ -bo (Matiö 8.5-13)

1 ◌Dhɛ Yesu ◌ya yën 'wun 'ö bhë -a ◌blɛɛ' -sü -bha 'sɛgümɛ -nu -dhë, 'yö dho Kapɛɛnaɔmë. 2 -Dhɛ bhë -a -bha, Wlɔmë 'dhasi -gɔmɛ do -yö -kë mü, 'yö- -bha yuökëmɛ do -wungbeezë -yö -kë -a -gɔ. Yuökëmɛ 'ö bhë 'yua -yö -kë -a kë ◌dhia, 'ö- -wun 'gü ◌ya 'to 'tee kö -yaan ga. 3 ◌Dhɛ 'ö 'dhasi -gɔmɛ 'ö bhë ◌ya Yesu 'tɔ ma, 'yö Zuifö -nu -bha mɛ zii 'bhaa -nu bɔ kö -waan pö Yesu -dhë -yö nu -yaan ö bha yuökëmɛ bhë -a -dhɛ bo. 4 'Wo dho 'wo -lo Yesu 'piö, 'wo yö -bhɛa -a -dhë -sü -bha ◌naazë 'ka, 'wo- pö -a -dhë: «Gɔɔn- 'ö bhë, -nu -a -dhë -sü -ya -ma -kun, 5 'ö tɔɔ yië- 'sɛgümɛ -nu -dhɔ -ya -kë, 'go mü 'zü yö ◌nɛ 'yö yië- -bhɔkuëkɔ dɔ.»

6 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, Yesu -yö -ziö -an 'piö. ◌Dhɛ 'ö ◌wa yö 'kɔ 'ka ◌klöö', 'ö 'dhasi -gɔmɛ bhë 'yö ö 'bhamɛ -nu bɔ kö -waan pö -a -dhë ö -wo 'ka ◌nɛɛ: «N -Gɔmɛ, kö ◌kun 'ü ü -de ◌sëë' bho 'kpaan, 'ö tɔɔ yaa n -ma 'kun kö 'üën- -da n -gɔ

kɔɔ. 7 -A -wun 'gü ɑnɛ 'a n -de yö ɑnɛ yaa n -ma 'kun kö 'a nu ü 'dhiö, 'kɛɛ -bhö ü -wo 'kpaan pö, ɑya kë 'dhö ma yuökëmɛ -dho dha. 8 Ma -de gia- n ɑkɔɔnmɛ -nu -wo -dhö, 'ö go mü ma 'dhasi -nu 'a -an ɑkɔɔn 'wo -dhö. 'Ö 'ma- pö -a mɛ do -dhë: ‹-Bhö 'dho!› 'ö dho n -wo 'ka; 'ö 'ma- pö -a mɛ do 'bhaa -dhë 'zü: ‹-Bhö nu!› 'ö nu n -wo 'ka; 'ö 'ma- pö yuökëmɛ -dhë: ‹Pë 'ö ɑnɛ, -bhö -a kë!› 'ö- -kë n -wo 'ka.»

9 ɑDhɛ 'ö Yesu ɑyaa- -wo 'ö ɑnɛ -a ma, 'yö 'dhasi -gɔmɛ -wun -ya 'te tun, 'ö ɑdhië mɛ -gbaa -nu 'wo -ziö -a 'piö bhë -an 'piö ɑzian', 'yö- pö -an -dhë: «A- -pö ka -dhë n 'ka -zo yö n -ma -sü 'ö ɑsuu'- 'dhö ɑnɛ -a yö do, -abi', -a mɛ gbɛ 'yaa 'dhö Izlaɛlö -sɛ -de 'ö ɑnɛ -a 'gü!»

10 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, bɔmɛ -nu -wo -yɛ wo 'zü 'wo dho 'dhasi -gɔmɛ bhë -a -gɔ kɔɔ, 'ö 'wo yuökëmɛ 'ö ɑsia 'wo- yö kö -a -bha 'yua ɑya bo.

Yesu -yö ɑgɛandhe do -bha 'në -bho ga 'gü

11 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, Yesu -yö -dho pödhɛ do 'wo- -dhɛ Nainë bhë -a 'gü. -A -bha ɑguë' -nu waa- mɛ -gbaa ɑva -wo -ziö -a 'piö. 12 ɑDhɛ 'wo ɑyɔɔn -na -da plöö -dhɛ 'sɔɔ kö mɛ -nu -wo 'dho -na mɛ do 'ö ga bhë -a -bin ɑdhia. Gɔɔn- 'ö bhë -yö -kë dhe 'ö ɑgɛandhe 'ka -a -bha 'në dosɛn 'kpaan 'yö- -gɔ -a 'ka. Mɛ -gbaa ɑva 'wo go pödhɛ 'ö bhë -a 'gü, -wo -kë dhebɔ 'ö bhë -a 'piö mü. 13 ɑDhɛ 'ö dhebɔ 'ö bhë Dëmɛ ɑyaa- yö, 'ö- 'yena -ya -kë 'ö- pö -a -dhë: «Kö ɑkun 'ü 'gbo bɔ gbɔ!»

14 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'ö Yesu -yö ɑyɔɔn ɑglöö -bun -a 'gü -pë bhë -a -bha 'yö pa -a 'ka 'ö mɛ ɑglöö bun -mɛ -nu 'wo bhë 'wo ɑgbaannu, 'ö Yesu -ya pö: «'Në gɔɔn- 'ü ɑnɛ, a- -pö ü -dhë, -bhö ɑluu'-!»

15 'Ö mɛ 'ö ga bhë 'yö ɑluu 'ö -ya ö -gɛan 'ö yö 'wun ɑblɛɛ' -sü -bha, 'ö Yesu -ya nu ö dhe -dhë.

16 'Suö -yö -da mɛ -nu 'wo -kë mü -an 'plɛ 'gü, 'ö 'wo yö -Zlan 'tɔ 'saa -blü -sü -bha 'wo- pö: «-Zlan ɑya ö -wodhiölomɛ do ɑva bɔ kwa -dhë!» 'Go mü 'wo- pö 'zü: «-Zlan ɑya nu -dɔ ö bha 'sɛgümɛ -nu -gban -gɔ ɑdhia!»

17 'Ö 'wun 'ö Yesu -ya -kë bhë 'ö -pɛn Zude -sɛ waa- -a -zütodhɛ -nu 'saadhö 'gü.

Zan Batisö -bha bɔmɛ -nu (Matiö 11.2-19)

18 Zan Batisö -bha ɑguë' -nu -wo -nu, 'ö 'wun -nu bhë 'wo- 'plɛ ɑblɛɛ -a -dhë. 'Ö Zan -yö -an mɛ ɑplɛ ɑdhɔɔ -kë, 19 'yö -an bɔ Dëmɛ 'piö kö -waan -a ɑdhɛɛ' 'kpɔ ɑnɛɛ: «Ü mɛ 'yi- dɔa ɑnɛ -yö -dho nu bhë -a 'ka i, 'iin 'yi -ya mɛ gbɛ -gɔ e?» 20 ɑDhɛ 'ö ɑwa 'dho ɑwa -lo Yesu 'piö, 'ö 'wo- pö -a -dhë: «Zan Batisö 'ö yi bɔ kö 'yiën- ü ɑdhɛɛ' 'kpɔ ɑnɛɛ ü mɛ 'yi -ya -a -bha nu -sü -gɔ bhë -a 'ka i, 'iin yi -dho -ya mɛ gbɛ -gɔ e?»

21 -Dhɛ do bhë -a 'gü, 'ö Yesu -yö yö 'yuamɛ ɑplëëzë waa- 'tɔsiömɛ -nu -an -dhɛ bo -sü -bha, kö -yö -zuu yaa bho -na mɛ -nu 'gü, kö -yö 'yënngtiimɛ -nu ɑplëëzë 'yan 'po -na. 22 ɑDhɛ -kë 'dhö 'ö Yesu -ya pö Zan -bha bɔmɛ -nu -dhë: «-Ka 'dho, pë 'ka- yö 'iin 'ka- ma ɑnɛ 'ka- =blɛɛ Zan -dhë ɑnɛɛ: 'Yënngtiimɛ -nu -wo -dhɛ yö -na, -gɛntɔsiömɛ -nu -wo 'ta -na, ɑweemɛ -nu -bha ɑwee -yö 'go -na -an -bha, 'totamɛ -nu -wo 'wun ma -na, gamɛ -nu -wo 'go -na ga 'gü, 'wuntaɔsë -yö ɑblɛɛ' -na 'yenamɛ -nu -dhë. 23 ɑAo'! ɑZuögludhi -yö kë mɛ 'ö yaa 'dho go -zo -yö n -ma -sü 'gü -a -gɔ!»

24 ɑDhɛ 'ö Zan -bha bɔmɛ -nu ɑwa 'yɛ wo 'zü ɑwa 'dho, 'ö 'wun 'ö -gban Zan -bha, 'ö Yesu -yö yö -a -blɛɛ mɛ gbung 'wo bhë -an -dhë -sü -bha 'ö- pö: «'Yënngtaadhɛ 'ö Zan -yö -kë -a -bha bhë, 'dho 'ö 'ka- wo -a -bha bhë, -më 'ö 'ka dho -a

-ga ɓdhia 'ma ɛ? 'Lü 'në 'ö 'tëë 'dho -a ɓtuun' -na bhë 'ö 'ka dho -a -ga ɓdhia ɓa? 25 'Yaa 'dhö, -më 'ka dho -a -ga ɓdhia ɓɛ? Gɔɔn- do 'ö sɔ -së 'dho -a -bha yö -mü -a? 'Kɛɛ ɓdhɛ 'a -ga -a 'gü bhë, -yö -kë ɓnɛ mɛ -nu 'ö sɔ ɓsɔnng' 'gbeezë 'dho -an -bha bhë, -an këdhɛ 'ö tɔɔ -dhɛ -së -dhɛ 'gü, -wo -kë -gludë -nu -bha wɔ -a 'gü -kɔ 'gü. 26 ɓDhɛ 'ö 'dhö ɓnɛ, -më 'ka dho -a -ga ɓdhia 'sa? -Zlan -wodhiölomɛ do -mü -a? A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka ɓnɛɛ: ɓIi-, 'ö -de, mɛ 'ka- yö bhë, -yö -ziö -Zlan -wodhiölomɛ -ta, 27 bhii Zan 'ö bhë pë 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö -gban -a -bha -ya -pö: *-Zlan -ya -pö: 'Ma ma bɔmɛ do bɔ ü 'dhïö, kö -yaan ü bha zian -gblooga -së kë.* »

28 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü ɓnɛɛ: «A- -pö ka -dhë: Mɛ 'ö- 'tɔ dho kë ɓva -yaan ɓzië' Zan -ta 'yaa 'dhö, 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, mɛ 'ö 'gügaazë -Zlan -bha -gludëdhɛ 'gü, ɓyö ɓva 'yö ɓzië' -a -ta.»

29 'Sɛgümɛ -nu waa- 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -nu -wo -nu, 'ö 'wo wo 'to to -a -wo -bha; 'ö 'wo- dɔa ɓnɛ -Zlan 'ö bhë -yö kpengdhö, 'ö 'wo nu Zan 'piö, 'yö -an -go ɓsɔɔn yaa 'gü -bɔyiödhe -kë. 30 'Kɛɛ Falizi -mɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu waa 'we -a -bha kö Zan -yaan wo bɔ yiö. -A -kë 'dhö -sü 'ka, pë 'ö -Zlan dho -a kë -an -dhë -be bhë, -wa -bhɔ wo -dhë ɓtaa'.

31 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «ɓDhɛ 'ö 'dhö ɓnɛ, a -dho mɛ -nu 'wo ɓdɛɛ -yi ɓnɛ -a 'gü, -an -zɔn dö 'ka ɛ? -Wo -bhɔ dö -bha -ɛ? 32 -Wo -bhɔ 'në -nu 'wo -ya -sü 'ka pö- 'dhëë ziën 'wo 'we -na wo 'ko -nu 'piö -an -bha: ‹'Ö 'yië 'truu 'piö kö 'kaan- 'tan kë -a -bha 'ö 'kaa 'tan kë! 'Ö 'yië gaa- -tan bho kö 'kaan- 'gbo bɔ 'ö 'kaa 'gbo bɔ ɓnɛ!› 33 -A -gɛn 'ö tɔɔ: Zan Batisö -yö -nu, 'ö 'yaa -bhöpë 'waa gbɛ -bhö, 'iin 'yaa -drɔɔn mü, 'ö 'ka- pö ɓnɛɛ: ‹-Zuu yaa -ya 'gü!› 34 'Ö ma 'a Mɛgbö 'ka, 'a nu 'a pë -bhö 'ö 'a -drɔɔn mü 'ö 'ka- pö: ‹Gɔɔn- 'ö ɓnɛ -yö 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -nu waa- 'wunyaakëmɛ -nu -an 'bhamɛ 'ka; yö do bhë ɓyö -siözë!› 35 'Kɛɛ -Zlan -bha 'kpaakpadhɛ bhë mɛ -nu 'ö ɓwaa- -dhɛ 'wun gia- -wa dɔ ɓnɛ -yö kpengdhö.»

Yesu -yö -dho Simɔ 'ö -kë Falizi -mɛ 'ka bhë -a -gɔ kɔɔ

36 Falizi -mɛ do -yö Yesu ɓdhɔɔ -kë yi do 'ka kö 'waan- pë -bhö wo 'ko ɓbhaa, 'ö Yesu -yö dho gɔɔn- 'ö bhë -a -gɔ kɔɔ kö 'waan- pë -bhö. 37 Pödhɛ 'ö bhë -a 'gü ɓsɔɔnkëdhe do -yö -kë mü. ɓDhɛ 'ö ɓyaa- ma ɓnɛ Yesu -yö pë -bhö ɓdhia Falizi -mɛ bhë -a -gɔ kɔɔ, 'yö dho -guö -kpo 'lü 'bhlöngbhlöng 'ö pë 'yi 'tëë -sëëzë -ya pa bhë -a 'ka, 38 'yö bɔ Yesu ɓzlöö ɓzian' 'yö dho -a -gɛn 'piö 'ö 'gbo bɔ, 'ö- 'yënng -yö -lo Yesu -gɛn 'dhɛadhö. ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'yö ö bha wun -ta -a -gɛan 'yö ö -bɛn -yɛ -a -gɛn -bha ɓnɛ -kɔ 'wo mɛ 'kpeng mü -na -a 'ka bhë -a 'dhö, 'yö pë 'yi 'tëë -sëëzë bhë 'yö- =kpënng -a -gɛn -ta dhuö. 39 ɓDhɛ 'ö Falizi -mɛ 'ö Yesu ɓdhɔɔ -kë bhë 'ö pë -nu 'wo ɓnɛ ɓyaa- yö, 'yö- pö ö -de ɓzuö' 'piö ɓnɛɛ: «'Ö ɓya kë ɓnɛ gɔɔn- 'ö ɓnɛ -Zlan -wodhiölomɛ -mü 'gbödhö, kö -yö -dho dhebɔ 'yö paa ɓnɛ -a dɔ, 'go mü 'ö mɛ 'ö- 'ka 'yö- dɔ, bhii -yö ɓsɔɔnkëdhe 'ka.»

40 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö Falizi -mɛ bhë -a -dhë: «Simɔ, 'wun do 'bhaa -yö n -gɔ kö 'aan- =blɛɛ'- ü -dhë.» 'Ö Simɔ -ya pö: «N -Gɔmɛ, -bhöë ɓblɛɛ'-!»

41 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «'Pëdɔmɛ do -bha 'wëü- -yö -kë mɛ ɓplɛ -bha, mɛ do -bha 'ö tɔɔ dönie ɓkëng' 'sɔɔdhu, 'ö mɛ do -bha -yö -kë 'pö -a 'gɔɔ- 'sɔɔdhu 'ka. 42 ɓDhɛ 'ö -kë ɓnɛ mɛ ɓplɛ 'wo bhë -an -kɔ yaa 'dho -mɔ -a bho -sü -bha, 'yö ö bo -dhɛ 'wo- -bha ɓplɛ ö bha 'pë 'yö -an -bha bhë -a 'ka. ɓYa kë 'dhö mɛ

plɛ 'wo 'pë dɔ -an -bha bhë, dö 'ö dho -a -dhɔ kë 'pëdɔmɛ 'ka duö e?»

43 'Ö Simɔ -ya -daa -kë 'ö- pö: «A n -zo -ta nɛ, mɛ 'ö -a -bha 'wëü- -yö -kë va, 'ö ö kwaa -a -wun -zü bhë nɛ, 'yö dho -a -dhɔ kë -a 'ka duö.»

'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «'Wun gia- 'ü- =blɛɛ.»

44 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö sië dhebɔ 'ö bhë -a 'piö, 'yö- pö Simɔ -dhë nɛɛ: «Dhebɔ nɛ ü- -yö -a? Nu 'a- wo ü -gɔ kɔɔ nɛ, ü 'ka 'yi nu n -dhë kö 'aan- n -gɛn 'zlu -a 'ka (nɛ -kɔ 'ö kwa -bha wɔ -kɔ 'dhö -a 'ka bhë -a 'dhö), 'kɛɛ yö 'pö -yö n -gɛn -zlu ö 'yënng 'ka, 'yö ö bha wun -ta -a -bha. 45 Ü 'ka nu n -gɔ zian- n 'kpeng mü -sü 'ka, 'kɛɛ 'yö sü n -ma -da ü -gɔ kɔɔ -sü -bha sia, yaa ö bo ö -bɛn -yɛ n -gɛn -bha -sü 'ka nɛ -kɔ 'wo mɛ 'kpeng mü -na -a 'ka bhë -a 'dhö; 46 ü 'ka 'yɔn gbɛ -lo n tuö, 'kɛɛ yö 'pö -yö pë 'yi 'tëë -sëëzë -lo n -gɛn -ta dhuö. 47 -A -wun 'gü 'a- pö ü -dhë: -Dhɔ va 'yö- -zɔn bhë -ya -zɔn nɛ -Zlan ya ziö -a -bha sɔɔn yaa plëëzë -nu 'plɛ -ta, 'kɛɛ mɛ 'ö -Zlan ya ziö -a -bha 'wun yaa 'bhe 'tee -ta, -a -bha -Zlan -dhɔ yö 'tee.»

48 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö dhebɔ bhë -a -dhë: «'Ma ziö ü bha sɔɔn yaa -nu -ta!»

49 'Ö mɛ -nu 'wo -kë -a 'piö pë -bhö dhia bhë, 'wo- pö wo -de zuö' 'piö nɛɛ: «Dö -mü gɔɔn- 'ö nɛ -a 'ka 'yö ziö -na mɛ -nu -bha sɔɔn yaa -nu -ta nɛɛ?» 50 Yesu -yö -to mü 'yö- pö dhebɔ bhë -a -dhë: «Ü -bha -zo -yö n -ma -sü ya ü dha, -bhö 'dho zuöyagluu 'ka!»

8

Dhoo -nu -wo -ziö Yesu 'piö (Maakö 15.40-41)

1 Dhɛ ya kë 'dhö, Yesu -yö -dho pö- =vava waa- pö- 'sɛnsɛn 'gü -dhɛ -nu -bha -Zlan -wo blɛɛ' -sü 'ka; 'yö 'wuntaɔsë 'ö -gban -Zlan -bha -gludëdhɛ -bha, 'yö- =blɛɛ mɛ -nu -dhë. -A -bha guë' -nu 'gɔɔ- do ö ga plɛ 'wo bhë -wo -kë -a 'piö. 2 -Kɔ do bhë -a 'ka 'ö dhoo -nu 'bhaa -nu 'yö -zuu yaa -nu bho -an 'gü waa- -a mɛ -nu 'yö -an -bha 'yua -nu bho -an 'gü bhë, 'wo -ziö -a 'ka -a 'piö 'pö. -A mɛ 'bhaa -nu 'tɔ 'ö nɛ: Mali 'ö go Madala 'ö Yesu -yö -zuu yaa 'slaplɛ bho -a 'gü 'dhiö -be bhë, 3 Zanë 'yö -kë Elɔdö -bha yuökëmɛ -nu -gɔmɛ Suza bɔɔ 'ka bhë oo, Sizanë waa- dhoo -nu plëëzë 'ö 'wo pë -nu 'wo -kë -an -gɔ, 'wo- nu Yesu waa- ö bha guë' -nu -dhë, -nu -an -dhë -sü 'ka.

'Wun zuan' 'yö -gban pëgatamɛ -bha

(Matiö 13.1-9; Maakö 4.1-9)

4 Pö- 'saadhö -a 'gü -mɛ -nu -wo -go mü, 'wo nu Yesu 'piö. Dhɛ mɛ -gbaa va wa nu wo 'ko bhaa -a 'piö mü bhë, Yesu -yö 'wun blɛɛ -an -dhë 'wun zuan' 'ka 'ö- pö: 5 «Mɛ do -yö -dho ö bha pëga -pɛn dhia ö -gɔ bhlöö-. -Yö -kë ö bha pëga -pɛn dhia, 'ö -a ga 'bhaa -nu -wo -püö zian -gbloo 'piö, 'ö mɛ -nu -wo taa -a -ta, 'ö -ma -nu -wa -bhö. 6 'Ö- ga 'bhaa -nu -wo -püö 'sɛ 'ö gwa -ta dhuö -a -ta. Dhɛ 'ö -a 'plüün -nu wa bhɔ 'dhö, 'wo 'kpɛa kun, 'ö tɔɔ -dhɛ bhë 'yaa -saa. 7 'Ö- ga 'bhaa -nu -wo -püö 'zü blëë' 'ginngzë 'plüün 'gü, 'ö waa- pëga -së sia 'wo kpɛa wo 'ko yië', 'ö blëë' 'ginngzë -yö sɔ -a -ta. 8 'Kɛɛ -a ga 'bhaa -nu -wo -püö 'sɛ -dhɛ -së -dhɛ 'gü; 'wo bhɔ 'wo kpɛa, 'ö- -kpa -yö -ya; -a 'bhaa -nu -kpa ga -wo -kë këng' do.»

Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö 'zü nɛɛ: «-Ka ka 'to 'to -së 'ka, ya kë nɛ ka 'wun ma -to -yö -dhö, kö 'wun nɛ, -kaa -gɛn dɔ!»

Yesu -bha 'wun zuan' -zɔn -gɛn (Matiö 13.10-17; Maakö 4.10-12)

9 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö- -bha guë' -nu -wa dhɛɛ' kpɔ, 'wun zuan' 'yö- -zɔn bhë -a -gɛn 'ka.
10 'Yö- -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Ka 'pö, 'wundɔdhe 'yö -gban -Zlan -bha -gludëdhɛ -bha 'yö -bin -sü 'ka, 'ma -dhɛ 'po -a -ta kö 'kaan- -gɛn dɔ; 'kɛɛ mɛ -nu 'wo to -an -bha 'ka, a- -blɛɛ -an -dhë -a -zɔn 'wun zuan' 'gü -sü 'ka; -yö kë 'dhö kö -waan -a -ga 'kɛɛ kö -waan 'kun -a yö -sü 'ka, 'iin kö -waan -a ma 'kɛɛ kö -waan 'kun -a -bho 'kou dɔ -sü 'ka.»

'Wun zuan' 'ö -gban pëgatamɛ -bha bhë -a -gɛn

11 'Ö- pö: «'Wun zuan' 'a- -zɔn bhë -a -gɛn ga nɛ: Pëga 'wo- -pɛn -na bhë 'ö tɔɔ -Zlan -wo.
12 Mɛ 'bhaa -nu -wo -bhɔ zian -gblooga 'ö pëga -yö -püö -a -ta bhë -a -bha; 'wo -Zlan -wo -ma, 'kɛɛ dü -yö nu 'yö -Zlan -wo bho -an zuö' 'piö. -Yö kë 'dhö kö kun 'wun -dhɛ 'wun gia- -sü waa- dha -sü dho kë -an -gɔ.

13 Mɛ 'bhaa -nu -wo -bhɔ gwatadhɛ 'ö pëga -nu -wo -püö -a -ta bhë -a -bha. Wa -Zlan -wo ma 'wo- kun zuögludhi 'ka, 'kɛɛ -an yun 'yaa 'dhö; -wo 'wun -dhɛ 'wun gia- 'töng 'bhaa 'ka; ya kë nɛ 'güdandhe ya nu -an -ta, 'wo wo kwaa -zo -yö -Zlan -bha -sü -zü.

14 -Dhɛ blëë' 'ginngzë 'dho -a -bha, 'ö pëga -nu -wo -püö -a -bha bhë -ya -zɔn mɛ -nu 'wo -Zlan -wo ma 'wo wo kwaa wo -de -zü wo -bha -zo -ta -a 'gü -wun, bhɔɔpë -wun, waa- -de dhɔɔbhaapë 'ö 'kpongtaa -a -wun 'gü, 'wo nëng 'ö- -kpa -nu 'waa kë -dhö.

15 'Sɛ -dhɛ -së -dhɛ 'ö pëga -nu -wo -püö -a -ta bhë, -ya -zɔn mɛ -nu 'wo -Zlan -wo ma, 'wo- -da wo zuö' 'gü, -a -kun -së -sü 'plɛ 'ka, 'wo to wo -wo 'gü 'ö -an -kpa -yö -kë -dhö.»

'Wun zuan' 'ö -gban labang -bha
(Maakö 4.21-25)

16 'Ö- pö: «Mɛ gbɛ 'yaa labang dɔ, 'yaa 'gbonggbo 'gblü -a -ta, 'iin 'yaa- dɔ gba löö, 'waa- kë 'dhö. Pë ya kë 'wo- -kë 'ö tɔɔ -a dɔ 'wo- wo -a -dɔ -a -ta dhuö -pë -ta. -Yö kë 'dhö mɛ 'kpɛkpɛ 'wo -da -na kɔɔ kö -waan -dhɛpuudhɛ yö.
17 'Ö pë 'ö -dhö 'ö -bin -sü 'ka, 'yö dho kun -yö -dhɛgbɛadhɛ -bha -sü 'ka 'yaa 'dhö. Yö do bhë 'zü, 'sloo 'ka -wun 'yö dho kun -yö -dhɛgbɛadhɛ -bha -sü 'ka 'yaa 'dhö.

18 -Ka ka -zo kë ka -de 'piö ka -bha 'wun ma -kɔ -wun 'gü! Bhii mɛ 'ö pë 'dhoë- kë -a -gɔ -a 'bhaa -dho -da -a -ta; 'kɛɛ mɛ 'ö pë gbɛ 'yaa- -gɔ, -a pë 'bhe 'tee 'ö ö -zo 'ta -na -a -wun 'gü bhë, -yö -dho kë -kun -a -gɔ -pë 'ka.»

Yesu dhe waa- -a dheglu 'në gɔɔn- -nu -wo -nu -a 'piö
(Matiö 12.46-50; Maakö 3.31-35)

19 Yesu dhe waa- -a dheglu 'në gɔɔn- -nu -wo -nu wo 'yan dɔ -a -bha dhia, 'kɛɛ -a këdhɛ gbɛ yaa kë -dhö -an -gɔ kö -waan -lo -a 'piö mɛ gbung va 'wo -kë mü bhë -a -wun 'gü.
20 'Ö mɛ -nu -wo -an -bha nu -sü -wun blɛɛ Yesu -dhë 'wo- pö: «Ü dhe waa- ü dheglu 'në gɔɔn- -nu -wo plaan, -wa 'piö kö -wo wo 'yan dɔ ü -bha.»

21 'Yö Yesu -ya -pö -an -dhë: «N dhe waa- n dheglu 'në gɔɔn- -nu 'wo tɔɔ mɛ -nu 'wo wo 'to to -Zlan -wo -bha 'ö 'wo- -wo -kë.»

Yesu -yö 'buu 'gbee- -dho sia-
(Matiö 8.23-27; Maakö 4.35-41)

22 Yi do 'ka Yesu waa- ö bha guë' -nu -wo -da 'yitagɔ do 'gü, 'yö- pö -an -dhë: «-Kwa 'yipuë 'kan 'kwa 'dho -a zlöö zian'!» 'Ö 'wo dho.

23 -An -bha 'dho -sü 'ka, Yesu -yö yi zë. 'Kan 'wo- wo wo -ta nɛ kö 'buu 'gbee- -yö ziö -sü 'gü 'yipuë bhë -a -ta; 'yitagɔ -yö -kë pa

-dhiadhö 'yi 'ka, 'ö- -dhɛ -yö to 'tee kö -wo -dho 'yi ɓlöö. 24 'Ö- -bha ɓguë' -nu -wo ɓyɔɔn -a -bha 'wo pa -a -bha, 'wo- pö -a -dhë: «Yi -Gɔmɛ! Yi -Gɔmɛ! Kwa 'dhoë- ga -ɔ!» 'Ö Yesu -yö -büö, 'yö 'wun ɓblɛɛ 'buu waa- 'yikpö ɓvava -nu 'wo bhë -an 'ka 'gbee- 'ka, 'ö 'buu -yö dho sia-, 'ö 'yi -yö ɓgbaannu, 'ö -dhɛ -yö ga diindhö. 25 'Ö Yesu -ya pö ö bha ɓguë' -nu -dhë: «'Öö! Ka -bha -zo -yö n -ma -sü -yö 'më ɓɛ?»

'Kɛɛ 'suö -yö -da -an 'plɛ 'gü 'ö -an 'te -yö tun 'wo- pö wo 'ko -nu -dhë: «Dö -mü gɔɔn- 'ö ɓnɛ -a 'ka, 'ö 'wun ɓblɛɛ 'buu waa- 'yi gia- -de -an -dhë, 'ö 'wo 'wun ma -a -wo -ta ɓnɛɛ?»

Yesu -yö -zuu yaa -nu -bho mɛ do 'gü

(Matiö 8.28-34; Maakö 5.1-20)

26 ɓDhɛ -kë 'dhö 'wo -lo Zelazeni -sɛ 'ö -ya -sü 'ka Galile -sɛ wöödhö 'yi ɓzlöö ɓzian' bhë -a -bha. 27 ɓDhɛ Yesu -yö ɓyɔɔ, mɛ do -yö -go plöö ɓzian' 'yö nu -a -gɔ zian-. Mɛ 'ö bhë -zuu yaa -nu -wo -kë -a 'gü. ɓDhɛ 'ö yaa sɔ kë ö -bha -a -dhɛ ɓya ɓglɔɔ. 'Yaa wɔ kɔɔ gbɔ, -a këdhɛ -nu 'wo tɔɔ blɔɔn-=taa -dhɛ -nu. 28 ɓDhɛ ɓya Yesu yö, -yö -gbla 'gbee- 'ka 'yö nu 'yö -gblü -a ɓgɛɛndhö 'ö- pö 'gbee- 'ka ɓnɛɛ: «-Më -mü -i, -Zlan 'ö -ziö pë 'plɛ -ta -a Gbö Yesu? ɓBhɛa'- 'a- wo ü -dhë kö ɓkun 'ü n -dɔ -gbɔudhö!»

29 Pë -kë 'yö- pö 'dhö bhë -a -gɛn tɔɔ Yesu -ya -pö -zuu yaa 'ö mɛ 'ö bhë -a 'gü bhë -a -dhë 'dhiö -yö 'go -a 'gü. Mɛ bhë ɓya kë -wa -kɔ -nu -lö, 'ö 'wo- -gɛn -nu -lö ɓyɔɔ' 'ka kö -waan kuënnu, 'kɛɛ -zuu yaa ɓya nu -a -ta, -yö ɓyɔɔ' bhë -ya 'plɛ ɓkaan 'ö- sü 'ö dhoë -dhɛ -nu 'ö mɛ gbɛ 'yaa- -bha -a -bha. 30 'Ö Yesu -ya ɓdhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «Ü tɔɔ dö poo ɓe?» 'Yö- -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «N tɔɔ yi ɓva!» Pë -kë 'yö- pö 'dhö bhë 'ö tɔɔ -zuu yaa -nu ɓplëëzë -wo -kë -a 'gü. 31 'Ö -zuu yaa -nu 'wo bhë 'wo ɓbhɛa Yesu -dhë kö ɓkun 'yö dho wo kë -waan 'dho -glu 'kpa 'dhi ɓva 'gü.

32 -Bhɔtii -gbaa -nu -wo -kë wo -bha -bhöpë -nu ɓmɛɛ' ɓdhia -tɔn 'piö mü. 'Ö -zuu yaa -nu 'wo bhë 'wo ɓbhɛa Yesu -dhë kö -yö 'we -a -bha -an -gɔ 'wo 'dho -bhɔtii -nu 'wo bhë -an 'gü. 'Yö -we -a -bha -an -gɔ. 33 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö -zuu yaa -nu 'wo bhë 'wo go gɔɔn-bhë -a 'gü, 'wo dho -bhɔtii -nu -an 'gü. 'Ö -bhɔtii -gbaa -nu -blazë 'wo ɓyɔɔ -tɔn -bha, 'yö -an 'plɛsɛn -wo dho 'wo -lo yiö 'töüdhö.

34 ɓDhɛ -bhɔtii -nu -maakëmɛ -nu ɓwa 'wun 'ö bhë -a yö, 'yö -an 'plɛ -wo ɓduë 'wo dho 'wuntaɔ 'yö bhë -a 'ka ɓplöö, 'ö 'wo dho bhlö--gbaa 'gü -dhɛ -nu -bha -a ɓblɛɛ' -sü 'ka. 35 'Ö mɛ -nu -wo -ziö, 'wo dho pë 'ö -kë bhë -a -ga ɓdhia. ɓDhɛ 'wo dho, 'wo -lo Yesu 'piö -dhɛ gia- bhë -a -bha, 'ö mɛ 'ö -zuu yaa -nu -wo go -a 'gü bhë, 'wo- yö kö -yö -ya -sü 'ka Yesu ɓgɛɛndhö kö ɓya ö bha sɔ -nu -da ö -bha, kö ɓya ö -de dɔ, 'ö 'suö -yö -da -an 'gü. 36 Pë -nu 'wo -kë bhë mɛ -nu 'wo -kë mü -a 'töng 'ka, -wo gɔɔn- 'ö bhë -a -bha -zuu yaa -nu -bho -a 'gü -kɔ bhë, -a -wun -blɛɛ mɛ -nu 'wo bhë -an -dhë.

37 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, mɛ -nu 'wo go Zelazeni -sɛ 'gü bhë, 'suö -yö -da -an 'gü 'wo ɓbhɛa Yesu -dhë kö -yö 'go wo ɓplöö. 'Ö Yesu -yö -da 'yitagɔ 'gü 'yö dho.

38 'Ö gɔɔn- 'ö -zuu yaa -nu -wo go -a 'gü ɓsia bhë, 'yö ɓbhɛa Yesu -dhë kö -yö 'we -a -bha 'yö 'to -a 'piö, 'kɛɛ Yesu -ya -pö -a -dhë: 39 «-Bhö 'yɛ ü 'zü 'ü 'dho ü -gɔ kɔɔ kö pë 'ö -Zlan -ya -kë ü -dhë ɓnɛ 'ü-=blɛɛ'- -an -dhë.» 'Ö gɔɔn- bhë 'yö dho, 'ö pë 'ö Yesu -ya -kë -a -dhë bhë 'yö- =blɛɛ plöödhɛ bhë -a -dhɛ 'saadhö -a 'gü.

Zailusö 'dhu -bho ga 'gü -sü waa- dhebɔ 'yö -pa Yesu -bha sɔ 'to 'dhiö 'ka
(Matiö 9.18-26; Maakö 5.21-43)

40 Dhɛ 'ö Yesu -yö -lo 'yipuë zlöö zian gbɛ 'ka bhë, mɛ -gbaa -nu 'wo -kë -dɔ -a -gɔ dhia, 'yö 'wo -nu -a -gɔ zian- -kpɛ 'ka. 41 'Yö mɛ do 'wo- -dhɛ Zailusö 'yö -kë Zuifö -nu -bha -bhɔkuëgɔmɛ do 'ka bhë, 'yö nu 'yö -püö Yesu gɛɛndhö 'yö bhɛa -a -dhë kö -yö nu ö -gɔ kɔɔ, 42 'Ö tɔɔ -a 'dhu 'yö -kë -a -bha 'në do 'ka, 'ö- -kwɛ ya -mɔ 'gɔɔ- do ö ga plɛ -bha, -yö 'dhoë- ga.

Dhɛ Yesu 'dhö 'dho -na -a -gɔ kɔɔ, mɛ -gbaa -nu -wo -ziö -a 'piö -glüü -a -bha -sü 'ka zian 'plɛ 'ka.

43 Dhebɔ do 'ö fɛi yën yua' yaa- 'yënng bhɔ -kwɛ 'gɔɔ- do ö ga plɛ 'piö -yö -kë mü. Në -nu 'wo naɔpë 'ka -a -gɔ kɔɔ, yaa- 'plɛ 'gü siö' dhɔngtrɔ -nu 'piö, 'kɛɛ mɛ gbɛ -kɔ yaa -mɔ -a -dhɛ bo -sü -bha. 44 'Ö bɔ Yesu zlöö zian', 'yö pa -a -bha sɔ 'to 'dhiö 'ka, 'yö- -bha 'yua -yö bo -dhɛ do bhë -a 'gü. 45 'Ö Yesu -yö -an dhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «Dö 'yö pa n 'ka bhë ɛ?»

'Yö -an 'plɛ -wa pö 'waa -mü. 'Ö Piɛɛ ya pö: «N -Gɔmɛ, bhi 'ö mɛ 'plɛ wa nië' ü -zü, wa ü nëng zian 'saadhö -a 'ka bhë 'ö 'ü dhɛɛ' kpɔ a?»

46 'Yö Yesu -ya -pö: «Mɛ do ya pa n 'ka, bhii a- =dɔa' nɛ 'piigbeedhɛ do 'bhaa ya 'go n 'gü.»

47 Dhɛ dhebɔ 'ö bhë yaa- yö nɛ ö -ta 'ka 'dho -bin, 'yö nu 'yö -püö Yesu gɛɛndhö zluun -sü 'ka. Në 'ö -kë 'ö pa Yesu -bha sɔ 'to 'dhiö 'ka, 'iin -kɔ 'yö- -bha 'yua -yö to mü 'ö boë bhë, 'yö- 'plɛ blɛɛ mɛ -nu wö 'dhiö mü. 48 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «N 'dhu, ü -bha -zo -yö n -ma -sü ya ü dha, -bhö 'dho zuöyagluu 'ka!»

49 Yesu -yö -to 'wun bhë -a blɛɛ' -sü 'gü, 'ö bɔmɛ do -yö -go Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ -gɔmɛ -gɔ kɔɔ, 'yö- pö -a -dhë: «Kö kun 'ü -Gɔmɛ sëë' bho 'kpaan, ü 'dhu ya ga 'saadhö.»

50 Yesu -yö -wo bhë -a -ma; dhɛ -kë 'dhö 'ö- pö Zailusö -dhë: «Kö kun 'ö 'suö -yö ü -kë, -bhö ü -zo yö n -ma dosɛn, pë gbɛ 'ka 'dho ü 'dhu kë.»

51 Dhɛ 'ö ya 'dho ya -lo kɔɔ, yaa 'we -a -bha kö mɛ gbɛ -yaan ziö ö 'piö -a 'ke yaa kë Piɛɛ 'dhö, Zan 'dhö, Zakö 'dhö waa- 'në bhë -a dë waa- -a dhe -an 'ka. 52 Mɛ 'plɛ -wo -kë 'gbo bɔ -sü 'gü -wo -de maa 'ma -sü 'ka 'në bhë -a -wun 'gü. Dhɛ ya kë 'dhö, Yesu -ya pö -an -dhë: «Kö kun 'ka 'gbo bɔ, 'në bhë yaa ga; 'kɛɛ yi nɛ 'ö- zë -na bhë.»

53 'Ö 'wo wo -wo -lo -a 'ka, bhii 'ö tɔɔ -an 'plɛ -wa dɔa' nɛ 'në bhë ya ga 'saadhö. 54 Dhɛ -kë 'dhö Yesu -yö -ya -a -kɔ -bha 'ö- pö -a -dhë 'gbee- 'ka nɛɛ: «'Nëdhezë, -bhö luu'-!»

55 'Ö- -zuu -yö -yɛ ö 'zü 'yö nu -a 'gü, 'yö to mü 'ö luu. 'Ö Yesu -ya pö -a -mɛ -nu -dhë: «-Kaa gbaa -bhöpë 'ka!» 56 'Ö 'në bhë 'ö -a -mɛ -nu 'te -yö tun. 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë kö kun 'wo 'wun 'yö- -kë bhë 'wo- =blɛɛ mɛ gbɛ -dhë.

9

Yesu -yö ö bha guë' -nu 'gɔɔ-do ö ga plɛ -bɔ
(Matiö 10.5-15; Maakö 6.7-13)

1 Yesu -yö ö bha guë' -nu 'gɔɔ-do ö ga plɛ 'wo bhë -an dhɔɔ -kë, 'yö -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü waa- -wogbiindhɛ nu -an -dhë kö -waan -zuu yaa -nu 'plɛ bho -a 'ka mɛ -nu 'gü, 'go mü kö -waan mɛ -nu -dhɛ bo. 2 Dhɛ ya kë 'dhö, 'yö -an bɔ kö 'wun 'ö -gban -Zlan -bha -gludëdhɛ -bha bhë -waan -a blɛɛ'- 'iin kö -waan 'yua -nu bho mɛ -nu 'gü. 3 'Yö- pö -an -dhë: «Kö kun 'ka -taatalü -nu, 'tasübhɔɔ -nu, 'bluu- -nu, 'wëüga

-nu, -dabhasɔ kë ŋplɛ -naa -nu, -an gbɛ sü ka -bha 'ta 'sü -pë 'ka! 4 -Dhɛ 'saadhö -bha, 'kɔ 'wo 'dhoë- ka -nia kun -a 'gü bhë, -ka 'to 'kɔ do bhë -a 'gü -yö 'dho -yö yöë ka -go mü -yi -bha. 5 'Ö pö- 'oo pö- 'ö 'wo 'ka dho ka -nia kun -a 'gü bhë, -ka 'go -a 'gü. 'Go mü, ka 'dho -na, -ka ka -gɛn ŋkpënng -büö -bi -yö 'go ka -gɛn -nu -bha, -yö -dho kë -an -zo -büö -an -de -wun 'ka -sü ŋduakëpë do -zɔn -an -dhë -sü 'ka.»

6 'Ö- -bha ŋguë' -nu -wo dho 'wo bɔ 'wuntaɔsë ŋblɛɛ' -sü waa- mɛ -nu -dha 'yua -gɔ -sü 'ka pödhɛ 'saadhö 'plɛ 'gü.

Elɔdö -bha -dɔ -de ŋzɔnng' -ta -sü

(Matiö 14.1-12; Maakö 6.14-29)

7 'Töng 'dhö bhë -a 'ka, Elɔdö 'ö -kë 'sɛdë 'ka, -yö pë -nu 'wo- -kë 'töüdhö bhë -a -ma; 'yö -ya ö -zo 'ta -sü -bha, bhii 'ö tɔɔ mɛ 'bhaa -nu -wa -pö: «Zan Batisö ŋya 'go ga 'gü!»

8 'Ö mɛ 'bhaa -nu -wa pö ŋnɛɛ: «Eli 'ö -kë -Zlan -wodhiölomɛ 'ka 'kpa bhë yö ŋnɛ 'ö nu bhë!»

'Ö mɛ 'bhaa -nu -wa pö 'zü ŋnɛɛ: «-Zlan -wodhiölomɛ -nu 'wo -kë 'dhiö bhë 'ö- mɛ do -yö go ga 'gü bhë!»

9 'Yö Elɔdö -ya -pö: «Zan 'pö 'ma- -gɔ 'kan 'saadhö, ŋdhɛ -kë 'dhö ŋnɛ gɔɔn- -mlë 'wo- -bha 'wun -nu ŋblɛɛ' -na -kplawo ŋnɛ ŋɛ?» ŋDhɛ -kë 'dhö 'yö- këdhɛ ŋmɛɛ kö -yaan -kpën Yesu -bha.

Yesu -bha mɛ -vuu 'sɔɔdhu 'dhi -gba -sü

(Matiö 14.13-21; Maakö 6.30-44; Zan 6.1-14)

10 Yesu -bha ŋguë' -nu -wo -yɛ wo 'zü, 'ö pë -nu 'wo- -kë 'ma 'töüdhö bhë 'wo- =blɛɛ -a -dhë. 'Yö -an sü 'wo -ziö, 'wo dho wo -de 'sloo 'ka pö- do 'wo- -dhɛ Betesaida -a -zian 'ka. 11 'Kɛɛ mɛ -gbaa -nu -wa -bha 'dho -sü -wun -ma, 'wo nu 'wo -ziö -a 'piö. 'Ö -an nu -sü 'yi -yö -kan Yesu 'dhi; 'yö yö -Zlan -bha -gludëdhɛ -wun -blɛɛ -an -dhë -sü -bha, 'ö mɛ -nu 'ö 'yua ŋya -an ŋsëë' bho, 'yö -an -dhɛ bo.

12 ŋDhɛ 'ö- -bha ŋguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga ŋplɛ 'wo bhë ŋwaa- yö ŋnɛ 'bin -yö 'më -na, 'wo ŋyɔɔn -a -bha, 'wo- pö -a -dhë: «-Bhö ü ŋkwaa' mɛ gbung 'wo ŋnɛ -an -zü kö -wo 'dho pödhɛ -nu waa- bhlö- -gbaa 'gü -dhɛ -nu -bha kwa -zü 'to kö -waan wɔdhɛ -nu waa- -bhöpë -nu ŋmɛɛ'-, bhii -dhɛ 'ö ŋnɛ mɛ gbɛ 'yaa- -bha.»

13 'Ö Yesu -ya -pö -an -dhë: «Ka gia-, -ka -bhöpë nu -an -dhë!»

'Wo- pö -a -dhë: «Pë 'ö yi -gɔ zö 'ö tɔɔ ŋbluu'- bhɛ 'sɔɔdhu waa- 'yuö- =plɛ. Ü- 'piö kö 'yi 'dho mɛ gbung 'ö ŋnɛ -an -bha -bhöpë 'dhɔ ŋdhia ŋa?»

14 Gɔɔn- -nu 'wo -kë mü -an ŋtɛi' -kë ŋnɛ mɛ -lü -vuu 'sɔɔdhu 'dhö. 'Ö Yesu -ya pö ö bha ŋguë' -nu -dhë: «-Kaa -an -ya kpöë -an dan -sü 'ka 'gɔɔ- 'sɔɔdhu 'gɔɔ- 'sɔɔdhu!»

15 'Ö 'wo- -kë 'dhö, 'wo -an 'plɛ ŋyaannu. 16 ŋDhɛ -kë 'dhö 'ö Yesu -yö ŋbluu'- bhɛ 'sɔɔdhu waa- 'yuö- =plɛ 'wo bhë -an sü, 'yö ö 'yan ŋluu dhang- 'gü ŋbhɛa' -sü 'ka, 'yö -Zlan zuö pö -bhöpë bhë -a -ta, 'yö -an 'klu ŋkaan, 'ö- nu ö bha ŋguë' -nu -dhë kö -waan -a -glu mɛ gbung bhë -an 'ka. 17 -An 'plɛ -wa -bhö 'ö -an 'gu -yö dɔ. -A 'kluklu -nu 'wo to, 'wo ŋkpasɛn 'gɔɔ- do ö ga ŋplɛ pa, 'wo dho -a 'ka.

Piɛɛ -ya -pö -Zlan -bha -Yamɛ -mü Yesu 'ka

(Matiö 16.13-28; Maakö 8.27–9.1)

18 Yi do 'ka Yesu waa- ö -bha ŋguë' -nu -wo -dho wo 'sloo 'ka, 'ö Yesu -yö -bhɛa. 'Yö ö -bha ŋguë' -nu ŋdhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «Mɛ -nu -wa -pö dö -mü n 'ka ɛ?»

19 'Wo -daa -kë -a -gɔ 'wo- pö: «Mɛ 'bhaa -nu -wa pö Zan Batisö -mü ü 'ka; mɛ 'bhaa -nu -wa -pö

Eli -mü ü 'ka, 'ö mɛ 'bhaa -nu -wa pö 'zü -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'wo 'dhiö bhë -a mɛ do 'yö go ga 'gü yö -mü ü 'ka.» 20 'Ö Yesu -yö -an ᵑdhɛɛ' kpɔ 'zü 'ö- pö: «'Kɛɛ ka 'pö 'dhee, ka- -pö dö -mü n 'ka ɛ?»

'Ö Piɛɛ -ya -daa -kë 'ö- pö: «-Zlan -bha -Yamɛ -mü ü 'ka!»

Yesu -bha ö bha ga -sü waa- ö -go ga 'gü -sü -wun ᵑblɛɛ' -sü

21 'Ö Yesu -yö -an 'paan bho 'gbee- 'ka ᵑnɛ kö ᵑkun mɛ 'ö- 'ka 'wo- =blɛɛ mɛ gbɛ -dhë. 22 'Yö- pö 'zü ᵑnɛɛ: «Ma 'a Mɛgbö 'ka n 'yënng -dho bhɔ ᵑva, 'ö tɔɔ mɛ ziizii -nu, slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- tɔnggɔmɛ -nu waa 'dho 'we n -wun -bha; -wo -dho n zë; 'ö- -dhɛkpaɔyi kë -yaaga -naa bhë 'a goë ga 'gü.»

23 ᵑDhɛ ᵑya kë 'dhö, 'yö- pö -an 'plɛ -dhë: «Mɛ 'ö- 'piö kö 'ö ziö n 'piö, kö -yö ö ᵑkwaa' -zo -ta ö -de -wun 'gü -sü -zü, -yö ö -bha -gaatalü 'sü -dhɛkpaɔyi 'saadhö 'ka, -yö ziö n 'piö. 24 Bhii mɛ 'ö- 'piö kö 'ö ö -de -bha -tosiadhe kë ö -de -ta, -yö -dho -a 'gü ᵑsiö'- 'kpaan, 'kɛɛ mɛ 'ö 'dhoë- ö bha -tosiadhe 'gü ᵑsiö'- n -wun 'gü, -yö -dho dha -sü yö. 25 -A ᵑtruën -dho kë -më 'ka kö 'kpongtaapë 'plɛ -yö -kë mɛ -gɔ, 'kɛɛ kö -an 'gü -yö ᵑsiö'- -sü 'ka ɛ? 26 ᵑYa kë ᵑnɛ mɛ ᵑya lë- kë n -gɔ 'iin n -wo -nu -gɔ, ma 'a Mɛgbö 'ka, ma -de 'pö a -dho lë- kë -a -gɔ yi 'a 'dhoë- nuë ma 'tɔbhɔdhe waa- n Dë waa- -a -bha bɔmɛ -nu 'slöösslö 'wo n 'piö -an -bha 'tɔbhɔdhe 'ka -a 'ka. 27 A- -blɛɛ ka -dhë 'wun gia- 'ka: Mɛ -nu 'wo zö ᵑnɛ, -an 'bhaa -nu waa 'dho ga kö waa -Zlan -bha -gludëdhɛ yö ᵑkun.»

Yesu -bha -dhië bun gbɛ 'gü -sü (Matiö 17.1-8; Maakö 9.2-8)

28 ᵑDhɛ 'ö- -dhɛkpaɔyi -kë ᵑnɛ pë 'slɛaga 'dhö kö ᵑya yën 'wun -nu 'wo ᵑnɛ -an ᵑblɛɛ' -sü -bha bhë, 'ö Yesu -yö Piɛɛ 'dhö, Zan 'dhö waa- Zakö 'dhö -an kpa ö -bha, 'wo dho -tɔn tuö ᵑbhɛa' ᵑdhia. 29 -Wo -kë ᵑbhɛa' ᵑdhia, 'ö- wöödhɛ -yö ᵑdhië -kwaa, 'ö- -bha sɔ -nu -wo -kë 'puu 'ö ᵑzië' -naa 'gü. 30 ᵑDhɛ 'wo- -ga kö mɛ ᵑplɛ ᵑwa nu Yesu 'piö mü, kö wo -nu -wo 'wun ᵑblɛɛ' -na wo 'ko ᵑbhaa. Mɛ ᵑplɛ 'wo bhë 'wo tɔɔ Moizö waa- Eli 'wo dhang- 'gü 'wo nu -a 'piö mü. 31 'Ö 'wo nu -dhɛpuudhɛ 'bhü -sü 'ö go dhang- 'gü bhë -a 'gü. Waa- Yesu -nu -wo 'wun ᵑblɛɛ wo 'ko ᵑbhaa -kɔ 'ö Yesu dho ö bha yuö 'dhiö ᵑmɔa' 'kuë -a ga -kɔ 'ka Zeluzalɛmë bhë -a -wun 'gü. 32 'Yö Piɛɛ waa- ö 'bhamɛ -nu -wo -püö yië- -ziögɔüsüzë. 'Kɛɛ ᵑdhɛ ᵑwa -büö, -wo Yesu -bha -dhɛpuudhɛ 'bhü waa- mɛ ᵑplɛ 'wo -kë -a 'piö mü bhë -an -yö. 33 ᵑDhɛ mɛ -nu 'wo bhë 'wo 'go -na Yesu 'piö (kö waa 'dho ᵑgbiin ᵑkun), 'ö Piɛɛ -ya pö Yesu -dhë: «N -Gɔmɛ, ᵑyö -së kö 'kwa 'to zö, 'kwa sɔ 'kɔ -yaaga dɔ, -a do- kë ü -bha 'ka, -a do- kë Moizö -bha 'ka, -a do- kë Eli -bha 'ka!» 'Wun -nu 'yö- =blɛɛ bhë yaa- gbɛ dɔ ö -de -gɔ.

34 -Yö -to 'wun 'ö bhë -a ᵑblɛɛ' -sü 'gü, 'yö dha kpö -yö -nu -an -ta dhuö, 'yö- 'bin -yö sɔ -an -zü. 'Ö 'suö -yö -da -a -bha ᵑguë' -nu 'gü, dha kpö 'ö sɔ -an -ta bhë -a -wun 'gü. 35 -Wo do 'bhaa -yö -we dha kpö bhë -a 'gü, 'ö -we ᵑnɛɛ: «Mɛ 'ö ᵑnɛ 'ö tɔɔ n Gbö (do 'ö n -gɔ,) 'a- -ya; -ka ka 'to kë -a -wo -bha!»

36 ᵑDhɛ 'ö -wo 'ö bhë ᵑya yën, Yesu dosɛn 'kpaan ᵑnɛ 'wo- yö zlöö; 'yö -an 'dhi -yö kun. 'Ö go 'töng 'ö 'dhö bhë -a -bha, 'ö pë 'wo- yö bhë waa- =blɛɛ'- mɛ gbɛ -dhë.

Yesu -bha -zuu yaa -bho 'në do 'gü -sü

(Matiö 17.14-18; Maakö 9.14-27)

37 -Dhɛkpaɔyi mɛ 'ö yö -a 'piö, -wo -yɔɔ 'wo go -tɔn bhë -a tuö, 'ö mɛ -gbaa ᵑva -wo nu Yesu -gɔ zian-. 38 Mɛ do -yö -kë mɛ -gbaa

-nu ziën mü, 'ö yö 'gbla -sü -bha ꞉woë' ꞉nɛɛ: «N -Gɔmɛ, ꞉bhɛa'-'a- wo ü -dhë, -bhö ma 'në 'ö ꞉nɛ -a -ga, ma 'në ga do 'kpaan -mü! 39 ꞉Ya kë -zuu yaa -yö -püö -a -ta, 'ö ꞉gblaa gbla, 'go mü 'yö- =zaan zan 'gbee-, 'yö- 'dhee 'vuu -yö dɔ -gbɔudhö; 'yö- 'yënng bhɔ; 'ö -a -go -a 'gü -sü -yö -kë 'gbee-. 40 A- -bhɛa ü bha ꞉guë' -nu -dhë kö -waan -a bho -a 'gü, 'kɛɛ -an -kɔ yaa -mɔ -a -bha.»

41 'Ö Yesu -ya pö: «Mɛ -nu 'ö -zo -yö n -ma -sü 'yaa ka -gɔ, 'ö ka këwun 'dhö ya, 'töng ꞉dhë 'a dho -a sü 'zü 'kwaan- kaa- kwa 'ko ꞉bhaa ꞉ɛ? 'Töng ꞉dhë 'a dho -a sü 'zü 'aan- dɔ -a 'ka ka -gban -gɔ -ɛ?» ꞉Dhɛ ꞉ya kë 'dhö, 'ö- pö mɛ 'ö bhë -a -dhë: «-Bhö nu ü bha 'në bhë -a 'ka!»

42 ꞉Dhɛ 'ö 'në bhë 'ö ꞉yɔɔn -na Yesu 'sɔɔ, 'ö -zuu yaa -ya -zuö sia-, 'yö- =zaan zan 'gbee- 'ka. 'Ö Yesu -yö 'wun ꞉blɛɛ 'gbee- 'ka -zuu yaa bhë -a 'ka, 'yö go 'në bhë -a 'gü, 'yö dha, 'yö- nu ö dë -dhë. 43 'Ö -an 'te -yö tun -Zlan -bha 'piigbeedhɛ -kë ꞉va -sü -wun 'gü.

Yesu -yö ö bha ga -sü waa- ö bha -go ga 'gü -sü -wun -blɛɛ 'zü -dëüwo
(Matiö 17.22-23; Maakö 9.30-32)

꞉Dhɛ -kë ꞉nɛ -an 'plɛ 'te ꞉ya 'tun pë 'saadhö 'ö Yesu -ya -kë -a -wun 'gü bhë, 'ö Yesu -ya -pö ö bha ꞉guë' -nu -dhë: 44 «-Ka ka -zo kë 'wun -nu 'a- =blɛɛ' -na ka -dhë ꞉nɛ -a 'piö: Ma 'a Mɛgbö 'ka, -wo -dho n dɔ mɛ -nu kwɛɛ.»

45 'Kɛɛ 'wun 'ö Yesu -ya ꞉blɛɛ bhë, waa- -gɛn gbɛ dɔ; -a -gɛn giagia 'wo dho -a dɔ -yö -kë -bin -sü 'ka -an -gɔ; 'ö 'suö -yö -an -kë Yesu ꞉dhɛɛ' 'kpɔ -sü 'ka 'wun 'yö- =blɛɛ bhë -a -gɛn -wun 'ka.

Yesu -bha ꞉guë' -nu -bha wo 'ko 'kun -sü mɛ 'ö dho kë mɛ ꞉va 'ka wo ziën -a -wun 'gü -sü
(Matiö 18.1-5; Maakö 9.33-37)

46 Yesu -bha ꞉guë' -nu -wo -yö za -ya wo 'ko -bha -sü 'gü mɛ 'ö dho kë mɛ ꞉va 'ka wo ziën -a -wun 'gü. 47 'Kɛɛ -an -bha -zotadhe bhë Yesu -ya -dɔ. ꞉Dhɛ -kë 'dhö, 'yö 'në 'tee do sü 'yö- dɔ ö 'sɔɔ, 48 'yö- pö -an -dhë: «Mɛ 'ö 'dhoë- 'në 'tee 'ö -kë ꞉nɛ mɛ ꞉nɛ -a 'dhö -a kun -së n -wun 'gü, kö ꞉ya ma gia- n 'kun -së; 'ö mɛ 'yö 'dhoë- n kun -së, kö ꞉ya mɛ 'ö n bɔ, -a 'kun -së 'pö; bhii mɛ 'ö -de -sü 'tee -mɛ 'ka ka 'plɛ ka ziën bhë ꞉nɛ 'ö tɔɔ kaa- mɛ ꞉va -Zlan wö 'dhiö.»

Mɛ 'ö yaa nu ka -gɔ kö kaa- mɛ -mü
(Maakö 9.38-40)

49 Zan -ya pö -a -dhë: «N -Gɔmɛ, yi mɛ do -yö kö -yö -zuu yaa -nu bho -na mɛ -nu 'gü ü 'tɔ 'ka, 'ö 'yi- pö -a -dhë kö ꞉kun 'ö- -kë 'dhö gbɔ, bhii 'yaa kwa 'piö.»

50 'Ö Yesu -ya -pö -a -dhë: «-Ka ka ꞉kwaa' -a -zü, bhii mɛ yaa nu kwa -gɔ kö kwaa- mɛ -mü.»

Samali pö- do 'gü -mɛ -nu -bha -kɔ Yesu -bha -da plöö -sü 'ka -sü

51 ꞉Dhɛ 'ö Yesu -bha -dho dhang- 'gü -yi 'dho yö -na ꞉klöö', kö -dho Zeluzalɛmë -sü ꞉yaa- -kaan wo; 'yö -da zian-. 52 ꞉Dhɛ -kë 'dhö, 'yö mɛ -nu bɔ ö 'dhiö, 'wo dho 'wo -da Samali -pö do 'gü kö -waan -a -bha wɔdhɛ -wun 'yan bhɔ. 53 'Kɛɛ pö- bhë -a 'gü -mɛ -nu waa 'we -a -bha -an -gɔ kö -wo wɔ -an -gɔ plöö, bhii -wo -kë 'dho ꞉dhia Zeluzalɛmë ꞉zian'. (Kë- wo 'dhö bhë -a -gɛn 'ö tɔɔ Samali -mɛ -nu waa- Zuifö -nu 'waa wo 'ko -dhë -së.) 54 ꞉Dhɛ -kë 'dhö, Zakö waa- Zan 'wo- -bha ꞉guë' -nu 'ka bhë 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, ü- 'piö kö 'yi 'siö -dhɛ 'yö go dhang- 'gü kö -yaan -an 'gü ꞉siö'- -a?»

55 Yesu -yö -dhië -an 'piö 'ö 'wun ꞉blɛɛ -an 'ka giagiawo, ['ö- pö: «-Zuu 'ö ka 'gü 'ö 'ka pë kë -na -a ꞉kwaa' bhë 'kaa- dɔ. 56 'Ö tɔɔ ma Mɛgbö, n 'ka nu kö mɛ -nu 'gü -yaan ꞉siö; 'kɛɛ a -nu kö -waan

dha ɔzian'.»] 'Ö 'wo go mü, 'wo dho pödhɛ gbɛ 'gü.

-Ziö Yesu 'piö -sü -dhɔ
(Matiö 8.19-22)

57 -Wo -kë zian -gbloo 'piö, 'ö mɛ do -ya -pö Yesu -dhë: «-Dhɛ 'saadhö 'ü dho -a -bha, a -dho ziö ü 'piö.»

58 Yesu -ya pö -a -dhë: «Ü- =dua' ɔnɛ diɔng -wɔ -a 'gü -du -yö -dhö, 'ö -ma -nu -wɔ -a 'gü -kɔ 'dhö -dhö, 'kɛɛ ma 'a Mɛgbö 'ka, ma -dhɛ do 'a dho wɔ -a -bha kö 'aan- n 'tɛɛ pa 'yaa -dhö.»

59 'Ö Yesu -ya pö mɛ do 'bhaa -dhë: «-Bhö ziö n 'piö!»

'Kɛɛ mɛ 'ö bhë -ya -pö -a -dhë: «N Dëmɛ, -bhö 'we -a -bha n -gɔ, 'a 'dho poo ɔkun 'a -ya n dë 'sɔɔ kö -yaan 'dho n 'yaan!»

60 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «-Bhö ü ɔkwaa' gamɛ -nu -zü, -wo wo 'ko -bin, bhi 'pö 'ü 'dho 'ü -Zlan -bha -gludëdhɛ -wun ɔblɛɛ'- mɛ -nu -dhë!»

61 Mɛ do 'bhaa -ya pö 'zü ɔnɛɛ: «A -dho ziö ü 'piö, n Dëmɛ; 'kɛɛ -bhö 'we -a -bha n -gɔ, 'a 'dho 'a n -wo -da n -mɛ -nu -dhë.»

62 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Mɛ 'ö ɔya -ya -dhɛ -ya -sü -bha, 'go mü 'ö -dhɛ -ga -na ö zlöö bhë, yaa -mɔa kö -yö yuö kë -Zlan -bha -gludëdhɛ -bha 'ka.»

10

Yesu -yö ö bha ɔguë' -nu 'gɔɔ- 'slaplɛ ö ga ɔplɛ -bɔ

1 ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, 'ö Yesu -yö ö bha ɔguë' -nu 'bhaa -sü; -wo -kë 'gɔɔ- 'slaplɛ ö ga ɔplɛ, 'yö -an dan ɔplɛ ɔplɛ, 'yö -an bɔ ö 'dhiö pödhɛ -nu 'saadhö waa- -dhɛ -nu 'töüdhö 'ö yö gia- 'ö dho bɔ -a -bha -a 'gü. 2 'Yö- pö -an -dhë: «-Mlü ɔya ga ɔva, 'kɛɛ -a 'kanmɛ -nu -wo 'tee. -Ka ɔbhɛa'- bhlö- dëmɛ -dhë kö -yö yuökëmɛ 'bhaa bɔ kö -waan -a -bha -mlü 'kan. 3 -Ka 'dho! A ka -bɔ ɔnɛ 'bhlanë -nu 'dhö -tɔn -bha gbɛn- -nu ziën. 4 Kö ɔkun 'ka 'wëüga -nu gbɛ sü; kö ɔkun 'ka 'ta 'sü ɔbhɔɔ' -nu gbɛ sü; kö ɔkun 'ka -sakpa gbɛ sü; kö ɔkun 'ka ɔgbaannu 'ka -mɛɛ -kë mɛ gbɛ 'ka zian -gbloo -nu -ta. 5 'Ö ɔya kë ɔnɛ 'ka -da 'kɔ do 'gü, -kaa -a pö -blɛɛzë 'ka: ɔZuöyagluu -yö kë 'kɔ 'ö ɔnɛ -a 'gü! 6 'Ö ɔya kë ɔnɛ mɛ 'bhaa 'ö dho we ka -bha 'dhuë- -wun -bha ɔya kë mü, ka -bha 'dhuë- -yö 'to -a -ta; 'yaa 'pö ka -bha 'dhuë- bhë -yö 'to ka -gɔ. 7 -Ka wɔ ka -nia -kun -a 'gü -kɔ 'gü 'ka -bhöpë -nu 'ö mɛ -nu 'dhoë- nu ka -dhë bhë 'ka- -bhö, bhii -yö yuökëmɛ -bha 'ka kö -waan -a ɔsaan' bho. Kö ɔkun 'ka -nië kɔɔtodhɛ -nu -bha! 8 ɔYa kë ɔnɛ 'ka -da pödhɛ do 'gü, 'ö ɔwa ka -nia 'kun, -ka -bhöpë -nu 'ö mɛ -nu dho nuë ka ɔdhia bhë -an -bhö. 9 -Ka mɛ -nu -dhɛ bo pödhɛ bhë -a 'gü, 'go mü 'ka- pö pö- 'ö bhë -a 'gü -mɛ -nu -dhë: -Zlan -bha -gludëdhɛ ɔya yö ka 'ka ɔklöö'. 10 'Kɛɛ ɔya kë ɔnɛ 'ka -da pödhɛ 'bhaa 'gü 'ö waa 'we -a -bha kö -wo ka -nia 'kun, -ka -da zian -ta 'ka- pö -an -dhë: 11 'Sɛ -de 'yö to yi -gɛn -bha bhë 'yi- bho -na yi -gɛn -bha pë 'ka- -kë bhë -a -wun 'gü ɔnɛ, 'kɛɛ -kaa dɔa ɔnɛ -Zlan -bha -gludëdhɛ ɔya yö ka 'ka ɔklöö'. 12 A- -blɛɛ ka -dhë: -Zlan -bha zakanyi 'ka, pö- 'ö 'dhö bhë -a -bha 'klobhɔdhe -yö -dho kë ɔva 'giasü 'ö ɔzië' Sodɔmë -mɛ -nu 'ö 'wo -kë 'kpa ɔzuö' yaa -mɛ -nu 'ka bhë -an -bha -ta!»

Pödhɛ -nu mɛ 'ö -an 'gü -mɛ waa 'we Yesu -wun -bha
(Matiö 11.20-24)

13 'Yö Yesu -ya pö 'zü: «'Yena -wun ɔya kë ka 'ka, Kolazɛn -mɛ -nu! 'Yena -wun ɔya kë ka 'ka, Betesaida -mɛ -nu! Bhii -dhid- haapë -nu 'wo -kë ka ɔplöö ɔnɛ, -wo -kë Tii -dhɛ waa- Sidɔn -dhɛ -nu -an -bha -bezë, kö pödhɛ -nu bhë -an 'gü -mɛ -nu ɔwa wo -bha -kë -a 'gü -sü ɔdhië' -kwaa -a -dhɛ

ŋya ŋglɔɔ 'saadhö, 'iin kö ŋwa ŋbhɔɔ' 'kaazë -da wo -bha 'iin ŋwa 'yoo -lo wo -bha.

14 -A -wun 'gü, -Zlan -bha za-kanyi 'ka, ka -bha 'klobhɔdhe -yö -dho kë ŋva 'giasü 'ö ŋzië' Tii -dhɛ waa- Sidɔn -dhɛ -an -bha -ta. 15 ŋDhɛ -kë 'dhö bhi 'dhee, Kapɛɛnaɔmë, -yö -kë ü -de 'gü ŋnɛ ü -gɔ -dho yö dhang- -bha! 'Kɛɛ -abi'! Ü -gɔ -dho ŋyɔɔ'-=glöötiaandhö 'siö 'gü.»

16 'Ö Yesu -ya pö ö bha ŋguë' -nu -dhë 'zü: «Mɛ ŋya ö 'to kë ka -wo -bha, kö ŋya ö 'to kë n -wo -bha; mɛ yaa bɔ ka 'ka kö yaa bɔ n 'ka ŋnɛ bhë; 'ö mɛ yaa bɔ n 'ka, kö mɛ 'ö n bɔ bhë ŋnɛ yaa bɔ -a 'ka bhë.»

ŋGuë' -nu 'wo bhë -an -bha -yɛ 'zü -sü

17 ŋGuë' -nu 'gɔɔ- 'slaplɛ ö ga ŋplɛ 'wo bhë -wo -yɛ wo 'zü 'wo nu ŋzuögludhi 'ka, 'ö 'wo- pö Yesu -dhë: «Yi Dëmɛ, -zuu yaa -nu -de 'yië 'wun ŋblɛɛ'- -an 'ka ü 'tɔ 'gü, -wo 'wun -ma yi -ta 'wo go mɛ -nu 'gü.»

18 'Ö Yesu ŋya -daa -kë -an -gɔ 'ö-pö: «A Satan -bha -go dhang- 'gü -sü 'yö -püö bhë -a -yö ŋnɛ pë -bha 'yan bɔ -sü 'dhö. 19 'Kɛɛ -ka ka 'to 'to: A -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü -nu ka -dhë kö 'kaan- =taa'- =mɛɛ -nu, gian -nu -an -ta, 'iin 'kaan- dü -bha 'piigbeedhɛ 'plɛ 'gü ŋsiö'-; 'go mü pë gbɛ yaa 'dho pë 'dhiö- kë ka 'ka. 20 'Kɛɛ kö ŋkun 'ö ka ŋzuö' 'glu -yö 'dhi, -zuu yaa -bha 'wun -ma ka -ta -sü -wun 'gü; ka ŋzuögludhi ŋzian' ka 'tɔ -bha -ya -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -sü -wun 'gü!»

Yesu -bha ŋzuögludhi -wun (Matiö 11.25-27; 13.16-17)

21 'Töng gia- 'ö 'dhö bhë -a 'ka, Yesu -yö -pa ŋzuögludhi 'ka -Zuu 'slöösló ŋkwaa' 'yö- pö: «O n Dë, 'ü dhang- waa- 'kpongtaadhɛ ŋkɔɔnmɛ 'ka, a ü zuö -pö pë 'ü--bin mɛ -nu 'wo 'kpaakpa waa-'wundɔmɛ -nu -an -gɔ, 'ü- -zɔn mɛ -nu 'wo wo -de -sü 'tee -an -dhë bhë -a -wun 'gü; ŋii-, n Dë, -yö -kë ŋnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, bhii 'ö tɔɔ bhi gia- ü 'yi -kan -a -dhë -wun -mü.»

22 'Go mü 'yö- pö: «N Dë -yö pë 'plɛ -lo n kwɛɛ; mɛ gbɛ 'yaa ma 'a-Gbö 'ka n dɔ -a 'ke yaa kë n Dë 'ka. 'Ö go mü mɛ gbɛ 'yaa n Dë dɔ -a 'ke yaa kë ma 'a- Gbö 'ka waa- mɛ -nu 'ö 'a- -zɔn -na -an -dhë bhë -an 'ka.»

23 ŋDhɛ Yesu waa- ö bha ŋguë' -nu ŋwa 'to wo 'sloo 'ka, 'yö- pö -an -dhë: «ŋZuögludhi -yö kë ka -gɔ, pë -nu 'ö 'ka -an yö bhë -an -wun 'gü, 24 bhii a- -pö ka -dhë mɛdhɛvadhɛ 'wo -kë -Zlan -wod-hiölomɛ -nu 'ka waa- -gludë -nu 'wo 'dhiö -be, -wa -dhɔ -kë kö n këpë -nu 'ö 'ka -an yö -na ŋnɛ 'waan- -an yö 'kɛɛ waa -an yö; 'iin pë -nu 'ka -an ma ŋnɛ 'waan- -an ma 'ö waa -an ma.»

'Wun ŋzuan' 'yö -gban Samali mi këwunsëëzë -bha

25 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, tɔnggɔmɛ do -yö -luu 'yö Yesu 'gü dan -a ŋdhɛɛ' 'kpɔ -sü 'ka 'ö- pö: «N -Gɔmɛ, a -dho -a kë ŋdhë kö ŋtoëpö -këdhösü -yaan kë n -gɔ -ɛ?»

26 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Më 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha tɔng 'gü i? 'Bha -a pö, ü- -ma -kɔklë ŋɛ?»

27 'Ö gɔɔn- bhë 'ö- pö -a -dhë: «Pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka 'ö tɔɔ: -Bhö ü Dëmɛ ü -bha -Zlan -dhɔ kë ü ŋzuöga 'plɛ 'ka, ü nii 'plɛ 'ka, ü ŋfaan' 'plɛ 'ka, ü -zo -ta 'gü -wun 'plɛ 'ka! 'Go mü, -bhö ü -ya 'yɔɔ -dhɔ kë ŋnɛ ü -de 'dhö!»

28 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya -pö -a -dhë: «Ü- -daa -kë -së, -bhö -a kë ŋnɛ -kɔ 'ö bhë -a 'dhö, ü -dho kë -dhö ŋtoëpö 'ka!»

29 'Kɛɛ tɔnggɔmɛ 'ö bhë 'yaa- 'piö kö za -yö ö 'kun. ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'yö Yesu ŋdhɛɛ' kpɔ 'zü ŋnɛɛ: «Dö tɔɔ n -ya 'yɔɔ ŋɛ?»

30 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'wun ŋzuan' -zɔn -a -dhë -sü 'ka, 'ö-

pö: «Gɔɔn- do -yö -go Zeluzalɛmë, 'yö -kë 'dho ɖhia Zeliko. ɖDhɛ 'ö këpëyaamɛ -nu ɖwa -lo -a -ta zian-, 'wo- -bha pë -nu 'plɛ kun -a -gɔ 'wo- -ma, 'ö to -an kwɛɛ 'ö ɖfuë. 'Wo- to sia- mü 'wo -ziö. 31 -Zlan -bha slabhomɛ do -yö -kë zian bhë -a -ta 'pö ziö -dhiadhö. ɖDhɛ ɖya gɔɔn- bhë -a yö, 'yö bɔ -kpinng 'to 'pian gbɛ -ta, 'ö -ziö.

32 -Kɔ do bhë -a 'ka 'ö mɛ do 'yö go Levi -nu ɖsuu'- 'gü 'yö nuë. ɖDhɛ ɖya yö -a ɖtɛi' 'ka, 'yö ɖyɔɔn gɔɔn- bhë -a -bha. ɖDhɛ 'ö ɖyaa- yö, 'yö saan 'yö bɔ -kpinng 'to gbɛ -ta 'ö -ziö.

33 'Kɛɛ Samali (-sɛ 'ö- 'gü -mɛ -nu waa- Zuifö -nu 'waa wo 'ko -dhë -së bhë -a) mi do 'yö -kë 'dho ɖdhia 'ta 'gü; -yö -kë zian -gblooga do bhë -a -ta; 'yö -wo -a -ta mü. ɖDhɛ 'ö ɖyaa- yö, 'yö- 'yena -yö -da -a 'gü, 34 'yö ɖyɔɔn -a -bha, 'yö -drɔɔn waa- 'yɔn yö -a -bha bhüö -nu 'gü, 'yö -an -lö sɔ 'pɛn 'ka. ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'yö- -ya ö bha ɖsoofang ɖtaa 'yö dhoë -wɔ -a 'gü -kɔ 'wo- =saan' bho -na bhë -a do 'gü. -Dhɛ bhë -a 'gü, 'yö ö -zo -kë -a 'piö. 35 ɖDhɛ 'ö -a -tadhɛ ɖya 'po, 'yö dönie ɖplɛ sü 'yö- nu -wɔ -a 'gü -kɔ bhë -a -gɔmɛ -dhë -a pö -a -dhë -sü 'ka ɖnɛɛ: ‹-Bhö ü -zo kë mɛ 'ö ɖnɛ -a 'piö; ɖya kë ɖnɛ a 'yɛ -na n 'zü a 'dho -na n ɖplöö, pë -nu 'ü 'dhoë- kë -a -wun 'gü 'töüdhö bhë a -dho ü -bha -yɛ 'zü kë.› »

36 'Yö Yesu -ya pö -a -dhë 'zü: «ɖYa kë 'dhö kö mɛ -yaaga 'wo bhë -a dö -zë 'yö tɔɔ mɛ 'ö këpëyaamɛ -nu -wa -ma bhë -a -ya 'yɔɔ ɖɛ?»

37 'Ö tɔnggɔmɛ -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «'Ö tɔɔ mɛ 'ö- 'yena yö bhë.»

ɖDhɛ -kë 'dhö Yesu -ya pö -a -dhë: «Kö -bhö 'dho 'ü- kë ɖnɛ -kɔ bhë -a 'dhö!»

Yesu -bha -dho Maatö waa- Mali -an -gɔ kɔɔ -sü

38 ɖDhɛ Yesu waa- ö bha ɖguë' -nu ɖwa -da zian -ta, -wo -dho 'wo -da pödhɛ do 'gü. Dhebɔ do -yö -kë mü, 'wo- -dhɛ Maatö; 'yö Yesu -nia kun ö -gɔ kɔɔ. 39 -A dheglu 'nëdhe 'wo- -dhɛ Mali, -yö -kë ɖyaannu ɖsüë' Dëmɛ ɖgɛɛndhö ö 'to -to -a -bha -mɛ ɖdaan' -wo -bha ɖdhia. 40 Maatö -yö -kë yuö ɖplëëzë kë ɖdhia, 'yö nu 'ö- pö: «N Dëmɛ, kö n dheglu -yö yuö -nu 'wo ɖnɛ -ya 'plɛ 'to n -kɔ -ta ɖnëdhö ɖnɛ, 'yaa ü -dhë pë gbɛ 'ka a? -Bhöë pö -a -dhë -yö nu n -dhë!»

41 'Yö Dëmɛ -ya -pö -a -dhë ɖnɛɛ: «Maatö, Maatö, -zo -ta 'wun 'gü -sü waa- pë ɖplëëzë kë -dhɔ -yö ü -kë, 42 'kɛɛ 'wun do -yö mü, 'ö- -wun 'dhö 'gbee-. Yö ɖnɛ 'ö Mali 'dhoë- 'piö bhë; yaa 'dho 'go -a -gɔ gbɔ.»

11

'Wun 'ö -gban ɖbhɛa' -kɔ -bha -a ɖblɛɛ'- 'ö Yesu -ya wo

(Matiö 6.9-13; 7.7-11)

1 Yi do 'ka Yesu -yö -dho ɖbhɛa' ɖdhia -dhɛ do 'gü. ɖDhɛ ɖya yën ɖbhɛa' -sü -bha, 'yö- -bha ɖguë' -nu mɛ do -ya pö -a -dhë: «N Dëmɛ, -bhö yi ɖdaan' ɖbhɛa' -kɔ 'ka ɖnɛ -kɔ 'ö Zan -yö ö bha ɖguë' -nu ɖdaan -a 'ka bhë -a 'dhö!»

2 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Ka 'dhoë- =bhɛa'-, -kaa pö:

Yi Dë, ü 'tɔ 'slöösló bhë, mɛ -nu -wa ɖbhlë -ya.

Ü -bha -gludëdhɛ -yö kë 'kpong-taa.

3 -Dhɛkpaɔyi 'saadhö 'ka, -bhöpë 'ö -mɔ yi ɖtian' -a nu yi -dhë!

4 -Bhö ziö yi -bha 'wun ɖzaa' -sü -nu -ta ɖnɛ -kɔ 'yi ɖzië' mɛ -nu -bha 'wun ɖzaa' -sü -nu -ta bhë -a 'dhö.

Kö ɖkun 'ü ü ɖkwaa yi -zü 'ö dü -yö yi -püö!»

5 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü ɖnɛɛ: «-Ka ka -zo 'ta 'wun 'ö ɖnɛ -a 'gü, ɖya kë ɖnɛ mɛ do ɖya kë -dhö ka ziën, -a 'bhamɛ ɖya kë -dhö, ɖya 'dho -a 'piö gbeng ziën -yaan pö -a -dhë: ‹N 'bhamɛ, -bhö 'bluu- bhɛ -yaaga 'pë dɔ n -ma, 6 bhii 'ö

tɔɔ n 'bhamɛ do 'yö go 'ta 'gü, 'yö -wo n -ta ɓnɛ, pë gbɛ 'yaa n -gɔ kö 'aan- nu -a -dhë.› 7 'Ö ɓya kë ɓnɛ, -a 'bhamɛ ɓya bɔ kɔɔ ɓyaa- pö -a -dhë: ‹-Bhö ü ɓkwaa' n -zü 'sengdhö! 'Ma 'kwɛɛ ta 'saadhö ɓlakele 'ka, yië- ma 'në -nu 'yië ɓwaannu, n -kɔ yaa -mɔ -a -bha kö 'a ɓluu'- 'aan- 'bluu- nu ü -dhë!›

8 ɓAo', a- -pö ka -dhë yaa 'dho ɓluu' -yaan 'bluu- nu -a -dhë, -an -bha -kë 'kobaɔngzë 'ka -sü -wun 'gü, 'kɛɛ -yö -dho ɓluu'- 'ö pë 'ö -dhɔ ɓkaa' bhë 'ö- nu -a -dhë 'kwɛɛ -ta 'ö -ma -na -kplawo bhë -a -wun 'gü. 9 ɓDhɛ -kë 'dhö ma -zë a- -pö ka -dhë: -Ka pë -dhɛ -Zlan -gɔ, -yö -dho -a nu ka -dhë; -ka pë ɓmɛɛ' -Zlan 'piö, ka -dho -a yö; -ka 'kwɛɛ -ta -ma, -Zlan -yö -dho 'kwɛɛ po ka -gɔ. 10 Bhii mɛ 'oo mɛ 'ö pë -dhɛ -Zlan -gɔ, -ya -nu -a -dhë; 'ö mɛ 'ö pë ɓmɛɛ -a 'piö, 'yö- yö; 'ö 'kwɛɛ -po mɛ 'yö 'kwɛɛ -ta -ma -a -gɔ. 11 'Ö ɓya kë ɓnɛ ka ziën mɛ do -yö -dhö 'ö- -bha 'në 'dho -dhö, ɓya 'yuö- -dhɛ -a -gɔ, -yö -dho ɓmɛɛ nu -a -dhë -a? 12 'Iin ɓya pë -yan -dhɛ -a -gɔ, -yö -dho gian nu -a -dhë -a? 13 'Wunyaakëmɛ -nu 'ka dɔ ɓnɛ, ka pë -së -nu kaa- 'në -nu -dhë -dhɛ -dɔ. ɓDhɛ 'ö 'dhö, -më 'yö -kë 'ö ka Dë 'yö -ya -sü 'ka dhang- 'gü, yaa 'dho -Zuu 'slöösö nu mɛ 'ö- -dhɛ -a -gɔ -a ɓdhë ɓɛ?»

'Wun 'wo- dɔ Yesu -bha bhë -a -daa 'yö- -kë -an -gɔ

(Matiö 12.22-30; Maakö 3.22-27)

14 Mɛ do -yö -kë 'tuunzë, bhii -zuu yaa -yö -kë -a 'gü. ɓDhɛ 'ö Yesu -ya bho -a 'gü, 'yö yö 'we -sü -bha. 'Ö mɛ gbung 'wo -kë mü bhë 'ö -an 'te -yö tun. 15 'Kɛɛ mɛ 'bhaa -nu -wo -kë mü 'wo- pö: «Bɛɛzebilö 'ö tɔɔ dü 'ö -zuu yaa -nu -gɔmɛ 'ka bhë, 'yö -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü nu -a -dhë, 'ö -zuu yaa -nu kë -na -a 'ka bhë!»

16 'Ö mɛ 'bhaa -nu -wa -kë kö 'waan- -a 'gü dan 'wo- pö -a -dhë: «-Bhö -dhidhaapë do 'yö dho -a -zɔn ɓnɛ ü bha -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü bhë -yö -go -Zlan 'piö -a kë!» 17 Yesu -yö -an -bha -zotadhe -dɔ. ɓDhɛ -kë 'dhö, 'yö- pö -an -dhë: «'Sɛgɔ ɓsuu'- 'oo ɓsuu'- 'wo 'ko zë -na wo 'ko 'ka -an 'dhiötodhɛ 'ö tɔɔ -an 'gü ɓsiö' -sü, -an -bha 'kɔ -nu -wo -dho -lo. 18 ɓYa kë ɓnɛ dü ɓya 'ko zë ö -de 'ka, -a -bha 'sɛgɔ -dho ɓglɔɔ -kɔklë ɓɛ? Bhii ka- -pö ɓnɛɛ a -zuu yaa -kë mɛ -nu 'gü, 'ö tɔɔ Bɛɛzebilö ɓnɛ 'ö -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü nu n -dhë. 19 ɓYa kë 'dhö kö dö 'ö -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü nu ka -bha mɛ -nu -dhë 'wo -zuu yaa -kë -a 'ka ɛ? Ka -de -bha mɛ -nu -wa -zɔn ɓnɛ za yaa -yö ka 'piö. 20 'Wun gia- 'ka, -Zlan -bha 'piigbeedhɛ ɓnɛ 'a -zuu yaa -kë -a 'ka, kö -Zlan -bha -gludëdhɛ ɓya nu ka 'piö 'saadhö.

21 Bhii ɓya kë ɓnɛ gɔɔn- 'gügbeezë 'ö 'ko ɓzaa' -piö 'dhoë- -gɔ, ɓya ö -zo kë ö bha 'kɔ 'piö, -a -bha kɔɔpë 'plɛ -dho ɓwaannu -së 'ka.

22 'Ö gɔɔn- do 'yö- 'gü 'dho 'gbee- 'yö -ziö -a -ta, ɓya -wo 'ö ɓya 'to -a 'gbee- 'ka -a -ta, -ya -bha 'ko ɓzaa' -piö 'yö ö -zo yö -a -bha bhë -ya 'plɛ -sü -a -gɔ; 'go mü 'yö- -bha pë -nu 'yö- sü bhë, 'yö- -glu ö -bha mɛ -nu 'ka.

23 A- -pö ka -dhë: Mɛ 'yaa n 'piö, kö ma mɛ 'yaa -mü; 'go mü mɛ 'ö yaa nu n -dhë ma pë -kpɔ 'kuë- -sü 'gü, kö -yö -nu n -ma pë 'pɛn ɓdhia.»

'Wun 'ö -gban -zuu yaa -bha -yɛ 'zü -sü -bha -a ɓblɛɛ'- 'ö Yesu -ya wo

(Matiö 12.43-45)

24 'Yö Yesu -ya pö: «-Zuu yaa ɓya 'go mɛ -nu 'gü, 'yö dho 'ö ɓnië nië -dhɛ 'ö mɛ gbɛ 'yaa- -bha -a -bha kö -yaan ö -yadhɛ ɓmɛɛ'-. ɓYa kë ɓnɛ 'yaa- yö -na, 'yö- pö ö -de -dhë ɓnɛɛ: ‹A -dho yɛ n 'zü 'a dho n -yadhɛ 'a go -a -bha bhë -a -bha.› 25 'Ö -yɛ ö 'zü 'yö nu; 'yö -dhɛ mɛ

'ö -kë -a -bha 'dhiö bhë -a yö kö ɔya kë ɔnɛ 'kɔ 'ö -a 'gü -dhɛ 'dho go -sü 'ka, 'ö pë 'plɛ 'dho -dho 'kuë- -sü 'ka -a 'gü bhë -a 'dhö. 26 ɔYa kë 'dhö 'ö -zuu yaa 'slaplɛ 'ö -an këwun 'dho ya 'ö ɔziö' -a -ta bhë 'yö -an kpa ö -bha, 'ö wo 'plɛ 'wo nu 'wo wo -yadhɛ kun -dhɛ bhë -a -bha. ɔYa kë 'dhö zlöö kö gɔɔn- 'ö bhë -a -bha 'wun kë -kɔ ɔya kë ya, ɔya ziö -a mɛ 'ö 'dhiö -a -ta.»

ɔZuögludhi -wun giagia

27 ɔDhɛ Yesu ɔya yën 'wun 'ö bhë -a ɔblɛɛ' -sü -bha, 'ö dhebɔ do -yö -bɔ mɛ gbung 'gü, 'yö- pö: «ɔZuögludhi -yö kë dhebɔ 'yö ü -gu sü 'yö ü gbaa 'yɔn 'ka bhë -a -gɔ!»

28 'Ö Yesu -ya -pö -a -dhë: «ɔZuögludhi -yö kë ɔzian' mɛ 'wo -Zlan -wo ma 'ö 'wo- =bhlë -ya -an -gɔ.»

-Dhidhaapë do -dhɛ -sü
(Matiö 12.38-42)

29 ɔDhɛ 'ö mɛ -nu 'dho bhɔ -na 'kuë- =va Yesu -zü, 'yö- pö -an -dhë: «Mɛ 'bhee- -nu 'wo ɔdɛɛ ɔnɛ -a 'gü ɔnɛ -an këwun 'yaa -së; wo 'ö 'wo 'dhö bhë, 'wo -dhidhaapë 'yö dho kë ɔduakëpë 'yö go -Zlan 'piö 'wo- =mɛɛ, 'kɛɛ -dhidhaapë gbɛ 'ka 'dho kë -a 'ke yaa kë Zonasö -bha -dha ga -gɔ -sü 'ka; ('kɛɛ kö ɔya -dhɛkpaɔyi -yaaga kë 'yuö- 'guu). 30 -Kɔ do 'ö Zonasö -yö ɔkaa' ɔduakëpë do 'ka, mɛ -nu 'wo Ninivö -an -bha 'ka 'dhiö -be bhë, -kɔ do bhë -a 'ka 'ö ma 'a Mɛgbö 'ka 'a dho kaa mɛ -nu 'wo ɔdɛɛ ɔnɛ -an -bha ɔduakëpë do 'ka. 31 -Zlan -bha zakanyi 'ka, -gludhe 'yö -kë Seba -sɛ ɔkɔɔnmɛ 'ka bhë -yö -dho ɔluu'- mɛ 'bhee- -nu 'wo ɔdɛɛ ɔnɛ -a 'gü -an -gɔ, 'yö za -lo -an tuö; bhii 'ö tɔɔ -yö -go 'sɛ ɔgbiin gbɛ -ta, 'yö nu 'yö ö 'to to Salomɔ -wo 'ö 'kpaakpadhɛ 'ö -Zlan -ya nu -a -dhë bhë -a -bha. Yö do bhë 'zü, -dhɛ 'ö ɔnɛ -a 'gü mɛ do 'yö ɔva 'ö ɔzië' Salomɔ -ta -yö zö. 32 'Go mü -Zlan -bha zakanyi 'ka, mɛ -nu 'wo Ninivö -wo -dho ɔluu'- mɛ 'bhee- -nu 'wo ɔdɛɛ ɔnɛ -an -gɔ, 'wo za -lo -an tuö, bhii 'ö tɔɔ ɔdhɛ Zonasö ɔya -Zlan -wo ɔblɛɛ'- -an -dhë, -wo wo -bha -kë -a 'gü -sü ɔdhië -kwaa -Zlan 'piö, 'kɛɛ kö mɛ 'yö ɔva 'yö ɔzië' Zonasö -ta 'yö zö.»

Bun -bha -dhɛpuudhɛ
(Matiö 5.15; 6.22-23)

33 'Ö- pö: «'Waa ɔlabang dɔ kö -waan -a -bin, 'iin kö -waan 'gbonggbo 'gblü -a -ta. -Abi'! -Wa -dɔ ɔzian' ö -dɔ -a -ta dhuö -në -ta; -yö -kë 'dhö kö mɛ -nu 'wo -da -na kɔɔ bhë -waan -dhɛpuudhɛ yö. 34 Mɛ 'yan -yö -kë ɔnɛ mɛ bun -bha ɔlabang 'dhö. 'Ö ɔya kë ɔnɛ -potaasü ɔya kë -an -gɔ, kö bun -yö -dhɛpuudhɛ 'gü; 'kɛɛ ɔya kë ɔnɛ -potaasü 'yaa -an -gɔ kö bun -yö -dhɛtiidhɛ 'gü. 35 ɔDhɛ 'ö 'dhö kö -ka ka -zo kë ka -de 'piö, kö ɔkun 'ö -dhɛpuudhɛ 'yö ka 'gü bhë 'yö -kë ka -gɔ -dhɛtiidhɛ 'ka. 36 'Ö ɔya kë ɔnɛ ka bun -dhɛ 'saadhö ɔya 'bhü, 'ö -a -dhɛ gbɛ yaa 'to -dhɛtiidhɛ 'gü, -dhɛpuudhɛ -dho -a pa ɔnɛ -kɔ 'ö ɔlabang 'dho ö bha 'bhü -sü yö -na -a 'ka kɔɔ bhë -a 'dhö 'papadhö.»

Yesu -yö Falizi -mɛ -nu waa-tɔnggɔmɛ -nu këwun -nu -blɛɛ
(Matiö 23.1-36; Maakö 12.38-40)

37 ɔDhɛ Yesu ɔya yën 'wun ɔblɛɛ' -sü -bha 'dhö, 'ö Falizi -mɛ do -ya ɔdhɔɔ -kë ö -gɔ kɔɔ kö 'waan- në -bhö. Yesu -yö -dho -a -gɔ kɔɔ, 'yö- -nia kun kö -waan në -bhö. 38 Falizi -mɛ bhë -a 'te -yö -tun -kɔ 'ö Yesu yaa- 'zlu ɔnɛ -an -bha wɔ 'dhö -yaan ɔtun në -bhö -na bhë -a -wun 'gü. 39 'Ö Dëmɛ -ya pö -a -dhë: «Në 'ö Falizi -mɛ -nu, 'ka -a 'ka, ɔga 'ö ɔnɛ: Ka 'yi mü -kɔɔ -nu waa- 'tia- -nu -an bun 'kpaan -zlu 'kɛɛ 'kaa -an 'gü -dhɛ 'zlu; ka -de ɔzuö' 'piö, ka -ya -sü 'ka ɔkwaan -sü waa- 'glu yaa -an

-wuën! 40 'Wun -yö 'yaan -mɛ -nu 'ka ɔnɛ! -Zlan 'yö pë plaan -dhɛ -pë -kë bhë, yö do kun 'ö pë 'gü -dhɛ -yuö -kë 'pö a? 41 -Ka pë -nu nu ka ɔzuöga 'plɛ 'ka ɔzian', 'ka pë -nu 'wo ka -gɔ -an nu 'yenamɛ -nu -dhë; ɔya kë 'dhö ka -bha pë 'plɛ -dho kë 'slööslö.

42 'Yena -wun -dho kë ka 'ka, Falizi -mɛ -nu, 'ö tɔɔ ka ka -bha pë 'gɔɔ- do -naa -bho ka -bha 'too ɔdhɛɛ' -pë 'sɛnsɛn 'plɛ 'ka, 'ö 'kaa ka -zo -kë ka -de 'piö, -kë kpengdhö -sü 'ka waa- -Zlan -dhɔ -ya ka ɔzuö' 'piö -sü 'ka bhë. Pë 'ö 'ka dho -a kë -bezë 'ö bhë, kö -yaan 'to -an mɛ -nu 'wo to -an -bha.

43 'Yena -wun -dho kë ka 'ka, Falizi -mɛ -nu, 'ö tɔɔ ka- -dhɔ -kë -yadhɛ ɔbhlëzë -nu 'ö 'wo -bhɔkuëkɔ -nu 'gü bhë -an 'ka 'iin kö mɛ -nu -wo -mɛɛ kë ka 'ka ɔbhlë 'gü 'dhëëdhɛ -nu 'gü.

44 'Yena -wun -dho kë ka 'ka, 'ö tɔɔ ka -kë ɔnɛ blɔɔn- 'ö mɛ gbɛ 'yan 'yaa- yö 'ö 'wo ɔtaa -a -ta, 'waa -a ɔtɛi' dɔ ɔnɛ mɛ ɔglöö 'buu -ya 'gü bhë -a 'dhö!»

45 ɔDhɛ -kë 'dhö 'ö tɔnggɔmɛ do -ya pö Yesu -dhë: «N -Gɔmɛ, ü 'wun ɔblɛɛ' -na ɔnɛ -kɔ bhë -a 'dhö kö 'si 'ü- bho -na yi -de 'pö yi -gɔ bhë!» 46 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «'Yena -wun -dho kë tɔnggɔmɛ -nu ka -de 'pö ka 'ka! Bhii 'ö tɔɔ ka ɔkwɛɛ- =va -sü 'ka- dɔ mɛ -nu tuö 'ö 'kaa nu -an -dhë 'bhe 'tee wo kö 'kaan- -an -bha ɔkwɛɛ- -nu bho -an -ta.

47 'Yena -wun -dho kë ka 'ka! Bhii 'ö tɔɔ -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'ö ka 'bhɛma -nu -wo -an zë bhë ka- blɔɔn- -ta dhuö -dhɛ -pë -kë. 48 -A -kë 'dhö -sü 'gü ka- -zɔn ɔnɛ ka 'bhɛma -nu -bha yuö kë -kɔ 'yi- -kan ka 'dhii! Bhii wo -zë -wo -an -zë, 'ö ka -zë 'ö 'ka 'kɔ -nu dɔ -an blɔɔn- -ta. 49 Bhii -Zlan -ya -blɛɛ ö -bha 'kpaakpadhɛ 'ka 'dhiö -be ɔnɛɛ: A -dho ma -wodhiölomɛ -nu waa- ma bɔmɛ -nu bɔ -an -dhë; -wo -dho -a mɛ 'bhaa -nu zë 'ö 'wo- mɛ 'bhaa -nu 'klo bhɔ.

50 'Kɛɛ pë dho kë 'ö tɔɔ mɛ -nu 'wo ɔdɛɛ ɔnɛ -a 'gü bhë, -an 'klo -dho bhɔ -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'wo -an zë 'ö sü 'kpongtaadhɛ züdɔyi -bha bhë -a -wun 'gü 51 'Ö sü Abɛlö zë -yi 'ö -kë mɛ zë -sü -blɛɛzë 'ka 'kpongtaa zö bhë -a -bha -yö yöë Zakali 'wo- zë sla- bho -dhɛ waa- -dhɛ 'slööslö -dhɛ ɔduö -an ziën bhë -a -wun 'gü. A- -blɛɛ ka -dhë giagia 'ka ɔnɛɛ: Mɛ -nu 'wo ɔdɛɛ ɔnɛ, -an 'klo -dho bhɔ mɛ zë 'ö -an 'bhɛma -nu -wa wo bhë -a -wun 'gü.

52 'Yena -wun -dho kë ka 'ka, tɔnggɔmɛ -nu, bhii 'ö tɔɔ 'ka ɔlakele 'yö dho 'kwɛɛ po mɛ -nu -gɔ kö -waan -Zlan -bha 'wun -nu dɔ bhë, 'ka- sü 'ö ka 'ö ka 'ka 'dho -da kɔɔ bhë, 'ka- -kë 'ö mɛ -nu 'wo- -dhɔ ɔkaa' kö 'waan- -da kɔɔ bhë, 'kaa 'we -a -bha kö -wo -dakɔɔdhɛ yö.»

53 ɔDhɛ 'ö Yesu ɔya 'go -dhɛ bhë -a 'gü, tɔnggɔmɛ -nu waa- Falizi -mɛ -nu -wo yö -ziö -a 'piö -sü 'gü -naazuëdhe 'ka, 'ö 'wo ɔdhɛɛ' -nu kpɔ -a -gɔ 'wun -nu ɔplëëzë -gɛn 'ka; 54 'kɛɛ -yö -kë 'slë 'ka 'wo- -kan -a -gɔ -a këdhɛ ɔmɛɛ' -sü 'ka kö -waan -a 'kun ö -wo -nu -ta.

12

-Zo -kë -de 'piö mɛ 'yan -ta -wun kë -mɛ -nu -gɔ -sü
(Matiö 10.26-27)

1 -A 'töng bhë -a 'ka, mɛ -nu -wo -dho wo 'ko ɔbhaa -vuu ɔplëëzë 'ka. 'Ö ɔdhɛ to zlöö kö -wo ɔtaa' -na wo 'ko -nu -gɛn 'dhɛ -ta, 'ö Yesu -yö ɔdhië ö bha ɔguë' -nu 'piö, 'yö- pö -an -dhë: «-Ka ka -zo kë ka -de 'piö Falizi -mɛ -nu 'ö -an -bha 'wun kë -kɔ -yö -kë ɔnɛ ɔbluubhɛɛpë 'dhö bhë -an -gɔ, 'ö tɔɔ mɛ 'yan -ta -wun kë -mɛ -nu -mü -an 'ka! 2 Pë 'yö -bin -sü 'ka -a 'plɛ -yö -dho yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü; 'ö 'sloo 'ka -wun 'yö -bin -sü 'ka 'yö dho yö plaan. 3 -A -wun 'gü, 'wun -nu 'ka dho -a ɔblɛɛ'- -dhɛtiidhɛ 'gü, 'wo dho -a ma -dhɛ 'po -sü 'gü; 'ö 'wun -nu

'ka dho -an ɓblɛɛ'- ka 'ko 'toodhö ka -gɔ kɔɔdhɛ -nu -bha, 'wo dho -a ɓblɛɛ'- mɛ -nu ziën.»

-Suö -a -dhë -mɛ
(Matiö 10.28-31)

4 «'Wun mɛ 'ö ɓnɛ a- -blɛɛ mɛ 'ka n 'bhamɛ -nu 'ka ka -dhë: Kö ɓkun 'ka -suö mɛ -nu 'wo dho ka zë, 'ö 'go mü waa 'dho në 'waa gbɛ kë gbɔ bhë -an -dhë. 5 A -dho mɛ 'ka dho suö -a -dhë -a -zɔn ka -dhë: -Ka 'suö -Zlan 'ö ɓya mɛ 'sü 'ö -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü 'dhoë- -gɔ kö -yaan mɛ -zuö ɓglöötiaandhö 'siö 'gü bhë -a -dhë. ɓIi-, a- -pö ka -dhë: -Ka 'suö -a -dhë 'dhɛ!

6 Kë 'kwa- wo ɓnɛ 'waa ɓzöng' 'sɔɔdhu 'dhɔɔ dɔ 'wëü- 'tama ga ɓplɛ -bha -a? 'Kɛɛ kö -Zlan -zlö 'yaa trö -a do -de -bha. 7 'Go mü 'ö ka tuö -wun 'plɛ 'dho ɓdhong' -sü 'ka. Kö ɓkun 'ö 'suö -yö ka -kë, ka -wun ɓyö 'gbee- 'yö ɓzië' ɓzöng' -nu -ta!»

-We Yesu -wun -bha -sü 'iin -kploo -a -wun 'ka -sü
(Matiö 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

8 'Ö- pö: «A- -pö ka -dhë: Mɛ 'oo mɛ 'yö 'dhoë- -a pö mɛ -nu ziën -yö n -ma 'ka, ma 'a Mɛgbö 'ka 'pö a -dho -a pö -Zlan -bha bɔmɛ -nu -dhë -yö n -ma 'ka. 9 'Kɛɛ mɛ 'oo mɛ 'ö 'dhoë- pö mɛ -nu ziën 'yaa n dɔ, ma 'a Mɛgbö 'ka 'pö, a -dho -a pö -Zlan -bha bɔmɛ -nu -dhë 'maa-dɔ.

10 Mɛ 'oo mɛ 'ö 'dhoë- 'wun yaa ɓblɛɛ'- ma 'a Mɛgbö 'ka n 'ka, -Zlan -dho ziö -a -bha 'wun yaa 'ö 'dhö bhë -a -ta; 'kɛɛ mɛ 'ö 'dhoë- 'wun yaa ɓblɛɛ'- -Zuu 'slöösló -gɔ, yö 'ka 'dho ziö -a -bha 'wun yaa 'ö 'dhö bhë -a -ta.

11 ɓYa kë ɓnɛ ɓwa ka 'kun, 'to 'ka- wo -na n 'piö bhë -a -wun 'gü, 'ö ɓwa 'dho ka 'ka Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü, 'iin 'dhiö -sü -mɛ 'ka -mɛ -nu, 'iin 'sɛ ɓkɔɔnmɛ -nu -an 'dhiö kö -waan 'wun dɔ ka -bha, kö ɓkun 'ka dɔ në 'ka dho -a ɓblɛɛ'- -a -wun ɓzɔnng' -ta ka -de -gɔ -wun ɓblɛɛ' -sü 'gü; 12 bhii -Zuu 'slöösló -dho 'wun 'ka dho -a ɓblɛɛ'- -a -zɔn ka -dhë 'töng gia-bhë -a 'ka.»

'Wun ɓzuan' 'yö -gban ɓbhɔɔmɛ 'ö 'yaa 'wun dɔ -a -bha

13 'Töng bhë -a 'ka, mɛ do -yö -bɔ mɛ gbung ziën 'ö- pö Yesu -dhë: «N Dëmɛ, -bhö -a pö n dheglu -dhë, në -nu 'ö yi dë -ya to yi -gɔ bhë 'yi -an -glu!»

14 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö-pö: «Gɔɔn- =nɛ, dö 'ö n -ya kö 'aan-kë ü bha za -nu 'kan -mɛ 'ka, 'iin 'aan- kaa- në -nu -glu ka 'ka ɛ?»

15 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö- pö -an 'plɛ -dhë: «Kö ɓkun 'ka -klu ɓbhɔɔpë -nu -bha, bhii mɛ -bha -kë -a 'gü -sü yaa 'dho yö ɓbhɔɔpë -nu -bha -kë -a -gɔ -sü -bha, 'kö -kë ɓnɛ -yö ɓbhɔɔzë ɓduö 'dhee.»

16 'Yö Yesu -yö 'wun ɓzuan' do -zɔn -an -dhë 'ö- pö: «Gɔɔn-=bhɔɔzë do 'ö tapë -nu -wo -kë -a -gɔ ɓva -yö -kë -dhö; 'yö në -yö -dhi -a -gɔ. 17 'Yö ö -zo -ta 'ö- pö ö ɓzuö' 'piö ɓnɛɛ: ‹A -dho -a kë -kɔklë ɓoo? ɓDhɛ 'a dho ma në -nu -lo -a -bha, 'maa- yö -na!› 18 'Yö- pö ö ɓzuö' 'piö 'zü ɓnɛɛ: ‹Në 'a dho -a kë 'ö ɓnɛ: A -dho ma 'slëëdhɛ -nu wü 'a-gbɛ ɓva kë, 'ö 'a ma -mlü -nu waa-ma në -sɛɛbɔ 'töüdhö 'a -lo -a 'gü. 19 ɓYa kë 'dhö kö ma në 'plɛ 'dhiö ɓya -mɔ, bhii kö n -bhöpë -nu ɓwa kë ɓva -kwɛ ɓplëëzë -bha 'ka, kö n ɓyaannu -sü -mü 'aan- n 'tɛɛ pa, 'aan- -bhöpë -nu -bhö 'aan- müpë -nu mü ɓzuögludhi 'ka.›

20 'Kɛɛ -Zlan -ya -pö mɛ 'ö 'dhö bhë -a -dhë: ‹Gɔɔn- 'ö 'yaa- 'wun dɔ ɓnɛ, gbeng -yi do 'ö ɓdɛɛ ɓnɛ -a 'gü ɓnɛ ü bha 'të -sü -yö -dho ɓgbaannu, ɓya kë 'dhö në -nu 'ü -an ɓwaannu ü -bha 'ka ɓnɛ, dö 'yö dho to -a -gɔ -ɛ?› »

21 'Ö Yesu -ya pö 'zü ɓnɛɛ: «-Kɔ do 'ö ɓnɛ 'yö dho kë -a 'ka mɛ 'yö ö -bha ɓbhɔɔpë -nu 'kpuɛ- 'kpɔ -na yö gia- ö -bha 'ka ö -de -yö ɓbhɔɔzë

-sü 'ka bhë -a 'ka, 'kɛɛ kö -yö 'fɛɛzë -Zlan wö 'dhiö.»

-Zo -yö -Zlan -bha -sü (Matiö 6.25-34)

22 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö ö bha guë' -nu -dhë: «-A -wun 'gü a- -pö ka -dhë: Kö kun 'ka dɔ -bhöpë 'ka dhoë -bhö 'kaan--tosiadhe kë -a -ta -a -wun zɔnng' -ta, 'iin sɔ -nu 'ka dhoë -da ka -bha -an -wun zɔnng' -ta 'pö, 23 bhii -kë -a 'gü -sü -wun yö 'gbee- 'ö zië' -bhöpë -wun -ta, 'ö kwa bun -wun 'dho 'gbee- 'ö zië' sɔ 'ka dho -a -da ka -bha -a -wun -ta. 24 -Ka mua--nu -ga! 'Waa pë gbɛ ta -waan 'dho -a 'kan, 'ö -an -bha 'siödhɛ 'iin 'slëëdhɛ gbɛ 'yaa -dhö, 'kɛɛ -Zlan -yö -bhöpë -nu -an -dhë 'sa. Ka -wun yö 'gbee- 'ö zië' -ma -nu -ta! 25 Dö -mü ka ziën 'yö dho -mɔ -a -bha kö -yaan ö -de -bha yi -da 'dhiö -a -bha -dɔ -de -wun zɔnng' -ta -sü -wun 'gü i? 26 Dhɛ 'ö ka -kɔ gbɛ 'ka 'dho -mɔ pë 'sɛnsɛn -nu 'wo nɛ -an kë -sü -bha nɛ, -më -kë 'ka dɔ ka -de -wun zɔnng' -ta pë -nu 'wo to -a -wun 'gü i? 27 -Ka 'lübin -kë -së -kɔ -nu -ga bhë 'dhɛ! 'Waa yuö gbɛ kë 'iin 'waa yee'- =zloo'- -waan 'dho sɔ bɔ, 'kɛɛ a- -pö ka -dhë ka gia-, ka Salomɔ 'ö -kë -gludë 'ka 'kpa bhë -a -bha -kë bhɔɔzë -kɔ -wun -dɔ. -Yö -kë 'dhö 'kɛɛ sɔ 'yö 'yan dho kë -së nɛ 'lübin -nu 'wo nɛ -an do 'dhö yaa kë -a -gɔ. 28 Ya kë nɛ 'lübin 'ö bhlö- lënng nɛ, -Zlan yaa- -kë -së, 'kɛɛ kö dhia' -wo -dho -a -güö, -më 'yö- -kë ka -de 'pö yaa 'dho ö -zo kë ka buënpë -nu -wun 'piö 'pö e? Ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü bhë, kë 'ö- wo 'tee bhë yö -mü! 29 Kö kun 'ka dɔ pë 'ka dho -a -bhö waa- pë 'ka dho -a mü -a -wun zɔnng' -ta -an mɛɛ' -sü 'ka -kplawo, 'iin kö kun 'ka ka -zo -ta pë gbɛ -wun 'gü, 30 bhii 'kpongtaamɛ -nu 'ö 'waa -Zlan dɔ bhë nɛ 'ö- -wun 'gü 'wo pë -nu bhë 'wo -an mɛɛ' -na -kplawo bhë. 'Kɛɛ ka -zë ka Dë -ya tɛi' -dɔ nɛ pë -nu 'wo bhë ka -bha -wun -ya -bha. 31 'Wun -nu 'wo -gban -Zlan -bha, -kaa -an mɛɛ' 'dhiö kun; ya kë 'dhö, -yö -dho pë -nu 'wo to -an nu ka -dhë.»

Bhɔɔpë -nu 'wo dhang- 'gü (Matiö 6.19-21)

32 'Ö- pö: «Ma guëzë -nu, 'kö -kë nɛ ka 'tee 'dhee, kö kun 'ö 'suö -yö ka -kë, bhii -yö -kë ka Dë -dhë -së kö 'ka kë -a -bha -gludëdhɛ 'gü -në -nu 'ka! 33 Ka -bha pë -nu 'wo ka -gɔ, -ka -an 'dhɔɔ dɔ, 'ka-=naɔ -nu nu 'fɛɛmɛ -nu -dhë. -Ka ka -bha naɔ -da -a 'gü -pë -nu 'ö- 'gü 'yaa siö'- -a -yuö kë, 'ka ka -bha naɔ -nu -da dhang- 'gü -dhɛ 'ö- 'gü -yö 'ka 'dho siö'- 'gbɛɛdhö bhë -a 'gü, bhii kwaanmɛ gbɛ 'ka 'dho -wo 'ma 'iin 'lɔɔn -nu gbɛ 'yaa 'ma -yaan -a siö'-. 34 Bhii -dhɛ 'ö ü bha naɔpë -nu 'dho -a -bha, 'ö ü zuö' 'dhoë- -bha 'pö.»

Yuökëmɛ -nu 'wo -ya wo 'yaan

35 'Ö- pö: «-Ka -zo kë ka -de 'piö, 'ka ka -bha -du kwi dɔ sɔ -ta, 'ka ka -bha labang dɔ! 36 -Ka kë nɛ yuökëmɛ -nu 'wo -ya wo -gɔmɛ -gɔ -an 'dhö! 'Ö ya kë nɛ -an -gɔmɛ ya 'go 'wlaan- -ta ya nu yi 'oo yi 'ka, 'ö ya 'kwɛɛ -ta -ma kö -waan 'to mü -waan 'kwɛɛ 'po -a -gɔ. 37 Zuögludhi -yö kë yuökëmɛ -nu 'ö -an -gɔmɛ ya nu, 'ö dho -an yö -ya 'yaan -sü 'ka -an -gɔ! Bhii a--pö ka -dhë 'wun gia- 'ka -an -gɔmɛ -yö -dho ö bha -du kwi dɔ sɔ -ta 'yö -yadhɛ nu -an -dhë kö -waan pë -bhö, 'yö -bhöpë nu -an -dhë. 38 'Ö ya kë nɛ ya nu gbeng ziën 'iin 'töng gbɛ 'ka, ya -an yö -ya 'yaan -sü 'ka, kö zuögludhi -yö kë mɛ -nu 'wo 'dhö bhë -an -gɔ! 39 -Yö kë ka 'yaan nɛ 'kɔdëmɛ -yö kwaanmɛ nu -yi -dɔ -bezë, yaa 'dho ö kwaa' -a -zü kö -yaan -da kɔɔ. 40 Kö ka -de 'pö, -ka ka -zo kë ka -de 'piö, bhii ma 'a Mɛgbö 'ka,

n -yɛ 'zü -yi 'a dho nuë bhë 'kaadɔ!»

Yuökëmɛ -to -wo 'gü -sü -zë waa- yuökëmɛ 'ö 'yaa 'to ö -wo 'gü (Matiö 24.45-51)

41 Dhɛ ya kë 'dhö, Piɛɛ -ya -pö: «N Dëmɛ, 'wun zuan' 'ö nɛ ü--zɔn yi -de 'sloo yi -dhë, 'iin ü- -kë mɛ 'saadhö yi -dhë e?»

42 'Ö Dëmɛ -ya -daa -kë -a -gɔ 'öpö: «Yuökëmɛ 'ö to ö -wo -ta 'yö 'wun dɔ, 'ö tɔɔ mɛ 'ö- -gɔmɛ 'dho 'wun 'plɛ -lo -na -a kwɛɛ kö mɛ -nu 'wo to -yaan -an -bha -bhöpë nu -an -dhë 'töng 'wo dho -bhöpë bhöë' -a 'ka bhë. 43 Zuögludhi -yö kë yuökëmɛ 'ö- -gɔmɛ -yɛ 'zü 'töng 'ka -yaan nu ö plöö 'yö dho -a yö yuö -nu 'yö- nu -a -dhë bhë -a 'dhiö bhë -a -gɔ. 44 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: -A -gɔmɛ -yö -dho ö bha pë -nu 'saadhö -a 'kluën bho -a -bha. 45 'Kɛɛ ya kë nɛ yuökëmɛ 'ö 'dhö bhë yaa- pö ö -de 'gü nɛɛ: ‹N -gɔmɛ 'yaa nu -na 'siö-›, 'ö ya -ya yuökëgɔɔn -nu 'iin yuökëdhoo -nu mɛ 'wo to -an -ma -sü 'gü, 'ö -ya ö -de nu pë -bhö -sü waa- -drɔɔn 'yi mü -sü -an -dhë, 46 -a -gɔmɛ -dho nu yi 'ö 'yaa- dɔ 'iin 'lɛlɛ 'yaa- dɔ 'pö -a 'ka. -Yö -dho yuökëmɛ 'ö bhë -a 'klo bhɔ 'gbee- 'ka, 'yö- -kë 'yö dho mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan -bha mɛ 'ka -an 'piö.

47 Yuökëmɛ 'ö pë 'yö- -gɔmɛ 'dho -a 'piö 'yö- dɔ, 'kɛɛ 'ö 'yaa- 'piö kö 'yö -an kë bhë, -a 'klo -dho bhɔ -klaa -yan plëëzë -sü -a -bha -sü 'ka, 48 'Ö zië' yuökëmɛ 'ö pë 'ö--gɔmɛ 'dhoë- 'piö 'yaa- dɔ, 'kɛɛ 'ö 'wun -nu 'ö 'waa -së 'ö -an -kë, 'ö--bha -klaa -yan -dho kë 'tee bhë -a -ta. Mɛ 'ö 'wo pë nu -a -dhë va nɛ, 'wo dho pë -dhɛ -a -gɔ 'pö va. 'Ö mɛ 'wo pë 'kluën bho -a -bha va, 'wo dho -a -dhɛ -a -gɔ va 'zü!»

Yesu -yö -kë 'gügludhe 'ö dho -da mɛ -nu ziën bhë -a -bɔa -ta 'ka (Matiö 10.34-36)

49 'Yö- pö 'zü: «A -nu 'siö -da dhia 'kpongtaa. -Më 'kpaan 'ö dho kë n -dhë -së -yaan zië -a -bha 'kun -sü -ta -ɛ! 50 'Kɛɛ 'dhiö -blɛɛzë a -dho bɔ 'yënngbhɔdhe 'gü; n zuö' ya -da -dewo -a 'yena 'gü -yaan 'dho -yaan yöë -a 'dhiö -mɔ 'kuë -yi -bha! 51 -Yö -kë ka -zo 'piö nɛ a -nu zuöyagluu nu dhia 'kpongtaamɛ -nu -dhë -a? A- -pö ka -dhë: -Abi', 'kɛɛ 'gügludhe -da ka ziën -sü -mü zian', bhii 'ö tɔɔ mɛ 'bhaa -nu -wo -dho we n -wun -bha, 'ö -an 'bhaa -nu -wo -kɔ n -wun 'ka. 52 Dɛɛ nɛ -a 'gü zlöö, 'gügludhe -yö -dho -da 'kɔ do 'gü -mɛ -nu 'wo wo 'kuëdhö 'sɔɔdhu -an ziën; mɛ -yaaga -wo -dho -trö mɛ plɛ -bha, 'ö mɛ plɛ -wo -ya mɛ -yaaga -bha. 53 'Nëdë -dho dɔ ö bha 'në -gɔ 'yënng, 'ö 'në -de 'pö 'yö dɔ ö dë -gɔ 'yënng; 'ö dhe dho dɔ ö 'dhu -gɔ 'yënng, 'ö- 'dhu -de 'pö 'yö dho dɔ ö dhe -gɔ 'yënng. 'Në gɔɔn- dhe -dho dɔ ö bha 'në bɔɔ -gɔ 'yënng, 'ö 'në bɔɔ -de 'pö 'yö dɔ 'në gɔɔn- dhe -gɔ 'yënng.»

Duakëpë -nu dɔ -sü (Matiö 16.2-3)

54 Yesu -ya -pö 'zü mɛ gbung 'wo -kë mü -an -dhë: «'Sɛ 'ö nɛ -a 'gü, ya kë nɛ dha ya nu lan--püö zian', 'ö 'ka to mü 'ka- pö dha 'dhoë- ban; ya kë 'ö- -de -kë. 55 'Ö 'ka- ma nɛ 'tëë -yö -piö -na lan- 'sian 'piö kwɛɛ- 'gü zian', 'ka- pö 'siö 'dhoë- dɔ, ya kë 'ö--de -kë. 56 'Ö, mɛ 'yan -ta -wun kë -mɛ -nu! Ka -kɔ -yö -mɔ -a -bha 'ka duakëpë -nu 'wo dho kë sia- 'iin dhang- 'gü -an dɔ; dhɛ ya kë 'dhö, -më 'yö- -kë 'wun -nu 'wo dɛɛ nɛ -a 'gü bhë 'ö 'kaa- -gɛn kpinngdhö dɔ ɛ?

Dhidhe 'ü dho -a mɛɛ' kaa- ü yaagümɛ ka ziën (Matiö 5.25-26)

57 -Më -kë ka gia- 'kaa 'wun 'ö kpengdhö -a -bho 'kou dɔ nɛɛ? 58 Ya kë nɛ mɛ ya 'wun dɔ ü

-bha, 'ka 'dho -na zakanmɛ -nu 'dhiö, -bhöë këdhɛ ɲmɛɛ' ka -wo -yö -mɔ 'kuë kö ka ɲtun zian -ta; -yö -kë 'dhö kö ɲkun 'ö dho ü dɔ zakanmɛ -nu kwɛɛ, kö zakanmɛ -nu -de 'pö -waan ü dɔ 'dhasi -nu kwɛɛ, kö 'dhasi -nu -de 'pö -waan ü -zuö -kanso 'gü. 59 A- -pö ü -dhë ɲnɛɛ: Ü'ka 'dho go -kanso 'kɔɔdhö -a 'ke ü 'ka -su ga 'pë 'ö to ü -bha bhë -a 'dhiö 'to nu -a 'ka!»

13

-Ka ka -ta yö ka wɔ -kɔ yaa -bha 'ka ɲsië'- -Zlan 'piö

1 'Töng 'ö 'dhö bhë -a 'ka, mɛ 'bhaa -nu -wo -nu Yesu 'piö, 'wo- pö -a -dhë: «Pilatö -yö Galile -mɛ 'bhaa -nu -zë 'töng 'ö 'wo sla- bhoë -Zlan -dhë bhë -a 'ka!» 2 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «-Yö -kë ka 'gü ɲnɛ mɛ -nu 'wo Galile 'wo -an zë bhë, -an -bha ɲsɔɔn yaa ɲyö ɲva 'ö ɲzië' Galile -mɛ -nu mɛ 'wo to bhë -an -ta, 'ö- -wun 'gü 'ö 'klobhɔdhe ɲsuu'- bhë 'ö nu -an -ta -a? 3 A- -pö ka -dhë: -Abi', 'kɛɛ ɲya kë ɲnɛ kaa ka -bha -kë -a 'gü -sü ɲdhië' -kwaa, ka 'plɛ ka -dho ga 'töüdhö ɲnɛ -an 'dhö! 4 'Iin ɲdhɛ 'ka- -ga -a 'gü 'sengdhö bhë, mɛ -lü 'gɔɔ- do ö ga 'slɛaga 'ö böü- 'kplong 'ö Siloe 'ö -an zë 'töng 'ö ɲloë' -a 'ka bhë 'wun -bha -to -an tuö -sü bhë, -yö ɲgbaɔnsü 'yö ɲzië' mɛ -nu mɛ 'wo to 'wo Zeluzalɛmë bhë -an -ta -wun -mü -a? 5 A- -pö ka -dhë: -Abi', 'kɛɛ kaa ka -bha -kë -a 'gü -sü ɲdhië' -kwaa, ka 'plɛ ka -dho ga ɲnɛ -an 'dhö 'pö 'töüdhö!»

'Wun ɲzuan' 'yö -gban figö -lü 'ö 'wo- ta 'ö- -yö -a -bha -pë gbɛ 'yaa 'dhö bhë -a -bha

6 'Go mü, Yesu -yö 'wun -blɛɛ -an -dhë 'wun ɲzuan' 'ka 'ö- pö: «Mɛ do -yö ö -bha figö -lü do -ta ö -bha lɛzɛn ɲdhɛɛdhö; 'yö nu -kpɔɔ -a bhɛ -wun 'gü ɲdhia, 'kɛɛ yaa- bhɛ gbɛ yö -a tuö. 7 'Yö- pö yuö -kë -a 'gü -mɛ -dhë: ‹-Bhö -dhɛ -ga 'dhɛ! Figö -lü 'ö ɲnɛ, ɲdhɛ 'a yö -kpɔɔ -a bhɛ -wun 'gü -sü -bha, -a -kwɛ kë -yaaga; 'kɛɛ n 'ka- bhɛ gbɛ yö -a tuö do. -Bhöë 'kan! -Më 'bhaa 'yö- kë -na -dhɛ 'ö dɔ -a -bha ɲnɛ -a -bha -kplawo bhë ɲɛ?› 8 'Yö yuö -kë -a 'gü -mɛ -ya pö: ‹N -Gɔmɛ, -bhö ü ɲkwaa' -a -zü -kwɛ mɛ 'ö ɲnɛ -yö ziö, a -dho 'sɛ pɔn 'a ɲnië -a 'ka -a -zü 'a 'dunng -lo -a 'piö. 9 ɲYa kë 'dhö 'ma -dhɛ -ga, -kwɛ mɛ 'ö 'dhoë- kë ɲkwɛa, -yö -dho ö bhɛ -ya, 'ö ɲya kë ɲnɛ yaa bha, to 'a- =kaan.› »

Yesu -yö dhebɔ do 'ö- 'tɔ- -siö, -a -dhɛ -bo Zuifö -nu -bha ɲglooyi 'ka

10 Zuifö -nu -bha ɲglooyi do 'ka, Yesu -yö -kë mɛ -nu ɲdaan' ɲdhia -an -bha -bhɔkuëkɔ do 'gü. 11 Dhebɔ do 'ö- 'tɔ- -siö -zuu yaa ɲkwaa', 'ö- -kwɛ ɲya kë 'gɔɔ- do ö ga 'slɛaga, 'ö 'yaa -dɔ zɛnngdhö -dhɛ yö -yö -kë mü.

12-13 ɲDhɛ 'ö Yesu -ya yö, 'yö- =dhɔɔ -kë 'yö ö -kɔ -lo -a tuö -a pö -sü 'ka ɲnɛɛ: «Dhebɔ, ü 'tɔsiödhɛ ɲya bo!» -Dhɛ do bhë 'wo to -a -bha, 'yö -po zɛnngdhö, 'yö yö 'tan -bho -Zlan 'tɔ 'piö -sü -bha. 14 'Kɛɛ Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ -gɔmɛ bhë, 'wun bhë yaa kë -a -dhë -së 'ö bhii kö Yesu ɲya mɛ -dhɛ bo 'ö- wo wo -bha ɲglooyi 'ka bhë. 'Yö- pö mɛ gbung 'wo -kë mü bhë -an -dhë: «-Dhɛkpaɔyi 'slado ɲnɛ 'ö tɔɔ yuö kë -yi, -ka nu -a -bha kö -waan ka -dhɛ bo, kö ɲkun 'ka nu ɲglooyi 'ka!»

15 'Ö Dëmɛ -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «Mɛ 'yan -ta -wun kë -mɛ -nu 'ka ɲnɛ! ɲGlooyi 'ka, ka ka -bha -du -nu 'iin ɲsoofang -nu -po 'ka dho -an 'ka 'yi mü ɲdhia! 16 'Yö ɲdhɛ 'ö 'dhö ɲnɛ, -më -kë 'ö dhebɔ 'ö Ablaamö ɲsuu'- -ta -në 'ka 'ö Satan -ya -lö 'ö -kwɛ ɲya kë 'gɔɔ- do ö ga 'slɛaga ɲnɛ, 'yaa -së kö 'a ɲbhüö' 'wo ɲlöë' bhë -a 'po ɲglooyi 'ka ɛ?»

17 -A -daa 'ö Yesu -ya -kë bhë, -yö lë- -kpɔ -dɔ -a -gɔ 'yënng -mɛ -nu 'wo bhë -an -ta; 'ö mɛ gbung 'wo

-kë mü bhë 'yö -an ◌zuö' 'glu -yö dhi 'wun -sɛɛbɔ -nu 'ö -an kë bhë -a -wun 'gü.

'Wun ◌zuan' 'ö -gban mutaadö ga -bha
(Matiö 13.31-32; Maakö 4.30-32)

18 Yesu -dho 'dhiö ö bha mɛ ◌daan' -sü 'ka, 'ö- pö: «-Më 'ö -Zlan -bha -gludëdhɛ -yö bhɔ -a -bha -ɛ? 'Iin -më 'a dho -a ◌zuan' ◌ɛ? 19 -Yö -kë ◌nɛ mutaadö 'ö bhɔ ◌kplɔɔ' ga -bha, 'ö mɛ do -ya -da 'sɛidhö ö bha më ta -dhiadhö -a 'dhö; 'yö bhɔ, 'ö ◌kpɛa 'ö -ma -nu -wo wo 'kɔ dɔ -a -kɔ -nu -ta, -a -bha kë ◌va -sü -wun 'gü.»

'Wun ◌zuan' -yö -gban ◌blu-ubhɛɛpë -bha
(Matiö 13.33)

20 Yesu -ya -pö 'zü ◌nɛɛ: «-Më 'a dho -Zlan -bha -gludëdhɛ -wun -zɔn -a 'ka ɛ? 21 A -dho -a -zɔn ◌bluubhɛɛpë 'ö dhebɔ do 'dho -a -da -na 'bluubi 'kilong 'gɔɔ- =plɛ ö ga 'sɔɔdhu 'piö 'ö ◌yaa- 'yi bho 'ö -da -na bhë -a 'ka.»

'Kɔdhi 'sɔɔsɔ
(Matiö 7.13-14, 21-23)

22 Yesu -yö -bɔ pödhɛ ◌vava -nu waa- pödhɛ 'sɛɛn- -nu -an 'gü mɛ -nu ◌daan' -sü 'ka, 'ö dhoë Zeluzalɛmë ◌zian'. 23 'Yö mɛ do -ya ◌dhɛɛ' kpɔ ◌nɛɛ: «N -Gɔmɛ, mɛ -nu 'wo dho dhasü yö bhë, -wo 'teete -a?» 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: 24 «-Ka ka 'gü dɔ ka -de -gɔ 'gbee- 'ka -da kɔɔ 'kɔdhi 'sɔɔsɔ -bha, bhii a- -pö ka -dhë mɛdhɛvadhɛ -wo -dho -a kë -dhë ◌mɛɛ', 'kɛɛ wo 'ka 'dho -mɔ -a -bha.

25 'Kɛɛ ◌ya kë ◌nɛ 'kɔ dëmɛ ◌ya ö bha 'kɔdhi ta ◌lakele 'ka, ka -zë ka -dho to plaan 'ö 'ka yö 'kwɛɛ -ta -ma -sü 'gü -a pö -sü 'ka ◌nɛɛ: ‹Yi Dëmɛ, -bhö 'kwɛɛ 'po yi -gɔ!› 'Kɛɛ -yö -dhoë pö ka -dhë: ‹'Maa ka dɔ!› 26 ◌Ya kë 'dhö ka -dho -a pö -a -dhë: ‹Kwa në -bhö 'kwa müpë -nu mü kwa 'ko ◌bhaa, 'ö 'ü yi ◌daan -kpinngga -nu 'piö yi -gɔ pödhɛ -nu -bha!› 27 -Yö -dhoë pö ka -dhë 'zü ◌nɛɛ: ‹A- -pö ka -dhë 'maa ka dɔ; -ka bhɔ n -dhë ◌taa'! 'Wunyaakëmɛ -nu -mü ka 'ka!› 28 'Ö yi 'ka dho Ablaamö 'dhö, Izaakö 'dhö, Zakɔbö 'dhö waa--Zlan -wodhiölomɛ -nu 'töüdhö 'wo -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü -an yö, ka -zë ka -dho ◌zong plaan, 'ö -dhɛ bhë -a -bha 'ka 'gbo -nu bɔ 'ka ka 'sɔn -nu -bhö mü. 29 Mɛ -nu -wo -dho go -dhɛ 'saadhö 'gü 'kpongtaa, 'ö 'wo -yadhɛ sü -Zlan 'piö -dhɛ -bha. 30 -Kaa dɔa ◌nɛ mɛ 'bhaa -nu 'wo ◌dɛɛ ◌nɛ -a 'gü 'wo zlöö bhë 'wo dho kë mɛ -blɛɛzë 'ka, 'ö mɛ 'bhaa -nu 'wo ◌dɛɛ ◌nɛ -a 'gü 'wo mɛ -blɛɛzë 'ka bhë, 'wo dho kë -tozlööɔmɛ 'ka.»

Yesu -yö Zeluzalɛmë -wo -kpɔ
(Matiö 23.37-39)

31 'Töng 'dhö bhë -a 'ka, Falizi -mɛ 'bhaa -nu -wo ◌yɔɔn Yesu -bha, 'wo- pö -a -dhë: «-Bhö 'go zö 'ü 'dho -dhɛ gbɛ 'gü, bhii 'ö tɔɔ Elɔdö -ya 'piö kö 'yö ü zë!» 32 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «-Ka 'dho 'ka- pö 'slëkanmɛ -gɔmɛ bhë -a -dhë: A -zuu yaa bho -na mɛ -nu 'gü, a 'wun -yö 'ko 'dhiö -sü -zë kë -na mɛ -nu -dhɛ bo -sü 'ka ◌dɛɛ waa- =dhia', 'ö- -dhɛkpaɔyi kë -yaaga -naa 'ka bhë 'a dho ma yuö 'dhiö to -a 'ka. 33 -Yö -kë -kɔ 'oo -kɔ -ta, a -dho -da zian -ta ◌dɛɛ waa- =dhia' 'ö dho 'ö yöë -dhɛkpaɔyi mɛ 'ö yö -a 'piö -a -bha. Bhii 'yaa -së kö -wo -Zlan -wodhiölomɛ zë -dhɛ gbɛ 'gü -a 'ke yaa kë Zeluzalɛmë plöö -dhɛ -bha.»

34 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'ö- pö: «Zeluzalɛmë -mɛ -nu, Zeluzalɛmë -mɛ -nu, ka 'ka -Zlan -wodhiölomɛ -nu zë, 'ka mɛ -nu 'ö -Zlan -yö -an bɔ ka -dhë 'ka -an zë -an -zuö -guö 'ka -sü 'ka ◌nɛ, -a -gwaa ◌ya kë ◌plëëzë, 'ö 'ma- kë kö 'aan- ka ◌kpaakpa 'kuë- =nɛ -kɔ 'ö -tɔ mu 'dhö ö 'në -nu ◌kpaakpa -na 'ka 'kuë- ö gban ◌löö bhë -a 'dhö! 'Kɛɛ kaa 'we -a -bha! 35 ◌Dhɛ 'ö 'dhö,

-Zlan -dho ö ◌kwaa' ka -bha 'kɔ -nu -wun -zü zlöö ö 'plɛ 'ka. 'Kɛɛ -yö kë ka 'yaan ◌nɛ kaa 'dho n yö gbɔ 'ö dho 'ö yöë yi 'ka -dho -a pö -a 'ka ◌nɛɛ: ‹-Zlan -yö 'dhuë- 'kpɔ mɛ 'ö 'dhoë- nu -a 'tɔ 'gü -a -bha!› »

14

Yesu -yö 'yuamɛ do -dhɛ -bo

1 Zuifö -nu -bha ◌glooyi 'ka, Yesu -yö -da Falizi -mɛ -nu -gɔmɛ do -gɔ kɔɔ kö -waan pë -bhö. Mɛ -nu 'wo -kë kɔɔ -an 'yan -yö to -a 'piö. 2 'Yö mɛ do 'ö -bhla ◌yua' -ya -kë, 'yö -kë Yesu 'dhiö mü. 3 'Ö Yesu -yö tɔnggɔmɛ -nu waa- Falizi -mɛ -nu 'wo -kë mü bhë -an ◌dhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «Kwa -bha tɔng -ya 'piö kö 'kwa mɛ -dhɛ bo ◌glooyi 'ka i, 'iin ◌dhë ◌ɛ?»

4 'Kɛɛ -an 'dhi -yö -kun 'ö waa 'we -a -bha -waan -a -daa kë -a -gɔ. ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, Yesu -yö 'yuamɛ bhë -a -bha 'yua -bo 'ö- pö -a -dhë -yö 'dho. 5 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'yö- pö -an -dhë: «'Ö ◌ya kë ◌nɛ ka ziën zö, mɛ do -bha 'në 'iin -a -bha -du ◌ya -püö -klɔng -glu 'gü ◌glooyi 'ka, yaa 'dho -a gan mü ◌a?»

6 Mɛ gbɛ -kɔ yaa -mɔ -a -bha kö ◌dhɛɛ' 'yö- kpɔ bhë -yaan -a -daa kë -a -gɔ.

-Kë 'wlaan- -ta -sü

7 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, mɛ -nu -wo -nu pë -bhö ◌dhia. Mɛ -nu 'wo -an ◌dhɔɔ -kë 'wlaan- -ta bhë, -an -bha -yadhɛ -sɛɛbɔ 'sü -kɔ bhë, Yesu 'yan- -to -a 'piö. 'Yö- pö mɛ -nu 'wo -kë mü 'töüdhö bhë -an -dhë 'wun ◌zuan' 'ka ◌nɛɛ: 8 «Mɛ ◌ya ü -dhɛ dhe 'sü 'wlaan- -ta, kö ◌kun 'ü dho 'ü -ya -yadhɛ -së -bha, bhii ◌ya kë ◌nɛ mɛ do 'bhaa 'ö- 'tɔ 'dhö -a -bha 'ö ◌zië' ü -ta, ◌waa- =dhɔɔ kë 'pö, ◌ya nu 9 kö mɛ 'ö ka ◌dhɔɔ -kë bhë -ya pö ü -dhë: ‹-Bhö ◌luu'- 'ü 'go mɛ ◌nɛ -a -gɔ -gbloo 'gü, -yö -ya mü, bhi -zë 'dho 'ü ◌yaannu zlöö -de!› =Ya kë 'dhö kö lë- =ya 'kpɔ ü -ta. 10 ◌Ya kë ◌nɛ ◌wa ü ◌dhɔɔ kë 'wlaan- -ta, -bhö 'dho 'ü -ya -yadhɛ mɛ 'ö zlöö -a -bha. ◌Ya kë ◌nɛ mɛ 'ö ü ◌dhɔɔ -kë bhë ◌ya nu ◌yaa- pö ü -dhë: ‹N 'bha, -bhö nu dhuö 'nö 'ü -ya -yadhɛ -së -dhɛ -bha!› =Ya kë 'dhö -yö -dho kë ü ◌bhlë 'kpɔ -wun ◌va 'ka, mɛ -nu 'wo 'dhoë- kë ü 'piö pë -bhö -a -ta ◌gba -ta bhë -an -dhë. 11 Bhii mɛ 'oo mɛ 'ö ö -de ◌luu', -yö -dho dho sia-; 'ö mɛ 'yö 'dhoë- ö -de ◌yɔɔn sia-, 'ö dho ◌luu'- 'dhuu.»

12 'Go mü 'ö Yesu -ya pö mɛ mɛ ◌dhɔɔ -kë bhë -a -dhë: «'Bha mɛ -nu ◌dhɔɔ kë kö 'kaan- pë -nu -bhö ka 'ko ◌bhaa, kö ◌kun 'ü ü 'bhamɛ -nu, ü dheglu 'në gɔɔn- -nu, mɛ ka -nu 'ka -mɛɛzë -nu 'iin ü dɔmɛ ◌bhɔɔzë -nu gbɛ ◌dhɔɔ -kë, bhii wo -de 'pö -wo -dho ü ◌dhɔɔ kë 'pö; ◌ya kë 'dhö kö 'wun -së 'ü- -kë bhë ◌wa ü -bha -yɛ 'zü kë. 13 'Kɛɛ ü 'dhoë- mɛ ◌dhɔɔ kë ü bha 'wlaan- -ta, -bhö 'yenamɛ -nu, 'tɔsiömɛ -nu, 'yënngtiimɛ -nu -an ◌dhɔɔ kë. 14 Ü ◌zuö' 'glu -dho dhi, bhii 'ö tɔɔ waa 'dho -mɔ -a -bha kö -waan ü -bha -yɛ 'zü kë, 'kɛɛ ü -bha -yɛ 'zü -yö -dho kë yi 'ö mɛ -nu 'wo kpengdhö 'wo dho goë ga 'gü bhë -a 'ka.»

'Wun ◌zuan' 'yö -gban 'wlaan- =va -bha
(Matiö 22.1-10)

15 ◌Dhɛ 'ö 'wun -nu 'wo ◌nɛ ◌wa bhɔ -a ma -sü -bha, mɛ -nu 'wo -kë pë -bhö ◌dhia bhë 'ö- mɛ do -ya pö Yesu -dhë: «'Gludhi -yö kë mɛ 'ö 'dhoë- -bhöpë -bhö -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü bhë -a -gɔ!»

16 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Mɛ do -yö ö bha 'wlaan- =va -yi -da 'dhuu, 'yö mɛ -nu ◌dhɔɔ -kë ◌va 'ka kö -waan nu -a -ta. 17 ◌Dhɛ 'ö pë -bhö 'töng ◌ya -lo, 'yö ö bha yuökëmɛ bɔ mɛ -nu 'yö -an ◌dhɔɔ -kë bhë -an 'piö kö -ya pö -an -dhë: ‹N -gɔmɛ -ya -pö 'ka nu, bhii pë 'plɛ 'dhiö ◌ya -mɔ 'kuë!› 18 'Ö mɛ 'ö -dhö 'yö- pö ◌nɛɛ: ‹-A -bha 'gën

-mü, n 'ka nu gbɔ.› 'Ö- mɛ -blɛɛzë -ya pö bɔmɛ bhë -a -dhë: ‹'Ma ma bhlöödhɛ do 'dhɔ, a -dho dho -wo mü dhia, bhɛa'- 'a- wo -a -dhë -yö 'dho ö 'dhiö!› 19 'Ö- mɛ do -ya pö 'zü: ‹'Ma ma -du 'gɔɔ- do 'dhɔ, a 'dho -na yuö kë -kɔ -ga dhia, -yö 'dho ö 'dhiö!› 20 'Ö mɛ do 'bhaa -ya pö 'zü: ‹A -go ma dhe 'sü dhia 'piöklöözë nɛ; dhɛ -kë 'dhö n 'ka 'dho nu, -yö 'dho ö 'dhiö!› 21 'Ö bɔmɛ -yö -yɛ ö 'zü, 'yö nu -a -yɛ 'zü 'ka ö -gɔmɛ dhia. 'Ö 'wun -yö na -gɔmɛ -zuë, 'ö- pö ö bha yuökëmɛ bhë -a -dhë: ‹-Bhö 'dho 'siösiö 'dhɔɔkuëdhɛ -nu, plöö -kpinng 'piö -dhɛ -nu -bha, 'ü nu 'yenamɛ -nu, 'tɔsiömɛ -nu, 'yënngtiimɛ -nu -an 'ka!›

22 Dhɛ 'ö 'töng 'bhe 'tee ya ziö, 'ö- -bha yuökëmɛ -yö nu 'yö- pö -a -dhë: ‹N -Gɔmɛ, -wo 'ü- pö bhë, -a 'plɛ ya kë, 'kɛɛ -yadhɛ 'bhaa -yö tun -dhö.› 23 'Ö- -gɔmɛ -ya pö 'zü ö bha yuökëmɛ -dhë: ‹-Bhö 'yɛ ü 'zü, 'ü 'dho zian -gbloo -nu 'piö, bhlö- -gbaa -nu 'gü; mɛ 'oo mɛ 'ü 'dhoë- -a yö, -bhö -gban -a -bha naazë 'ka -yö nu. -Yö -kë 'dhö kö -yadhɛ mɛ 'wo to bhë -waan pa. 24 A- -pö ka -dhë: Mɛ -nu 'a -an dhɔɔ -kë 'dhiö bhë, -a mɛ gbɛ yaa 'dho ma -bhöpë 'ö nɛ -a -bhö gbɔ.› »

Pë Yesu -ya pö ö bha guë' -nu -dhë -wa kë
(Matiö 10.37-38)

25 Mɛ -gbaa va -wo -kë -ziö Yesu 'piö dhia. 'Yö Yesu -yö dhië ö -zü 'yö- pö -an -dhë: 26 «Mɛ 'ö nu n 'piö 'ö ya ö dë 'dhö, ö dhe 'dhö, ö bɔɔ 'dhö, ö bha 'në -nu 'dhö, ö dheglu 'në gɔɔn- -nu, 'nëdhoo -nu 'dhö, ö -de -wun gia- 'dhö -an -dhɔ kë -yaan ziö n -wun -ta, kö yaa 'dho kë ma guë' 'ka. 27 Mɛ 'ö yaa ö bha -gaatalü 'sü, -yaan ziö n 'piö, kö yaa 'dho kë ma guë' 'ka. 28 Bhii ya kë nɛ mɛ do -yö -dhö ka ziën, 'yö dho ö bha 'kɔ va do dɔ, -yö -dho yaannu poo kun 'yö ö -zo -ta -a sɔnng' -yö 'ko 'dhiö -sü 'ka; 'ö ya kë nɛ ya -dhɛ -ga -a 'gü 'sengdhö 'wëü- =ya kë -a -gɔ va kö -yaan yuö 'ö bhë -a 'dhiö 'to, 'ö- yuö zü dɔ. 29 'Yaa 'dhö -yö -dho 'kɔ zü luu'-, 'ö- -kɔ yaa 'dho -mɔ -a -bha kö -yaan -a böü- 'kplong luu'-. Ya kë 'dhö mɛ -nu -wo -dho wo 'dhi -sü -a 'gü 'wo- pö: 30 ‹=N n, gɔɔn- 'ö nɛ 'kɔ 'ö- zü dɔ bhë -a -kɔ yaa -mɔ -a 'dhiö 'to -sü -bha gbɔ!›

31 -Kɔ do bhë -a 'ka, -gludë -yö 'dhoë- dho -glu gɔn dhia ö 'bha -gludë 'ka, -yö yaannu 'yö ö -zo -ta kö -yö -dho -mɔ -a -bha kö waa- ö bha mɛ -lü -vuu 'gɔɔ- do 'wo bhë -wo -dho -mɔ -a -bha kö 'waan- 'kɔ zë ö yaagümɛ 'ö nu -na ö -gɔ 'pö mɛ -lü -vuu 'gɔɔ- =plɛ 'ka bhë -an 'ka -a -wun 'gü. 32 'Ö ya kë nɛ yaa 'dho -mɔ -a -bha, 'yö mɛ -nu bɔ -gludë mɛ 'ö nu -na -a -gɔ bhë -a -dhë kö -yö tun 'ma gbiin; -yö kë 'dhö, kö 'yö dhidhe mɛɛ'- -a 'piö.»

33 'Ö Yesu -yö ö -wo -zuö -a -ta dhe -kë, 'ö- pö: «-Yö 'dhö -kɔ do bhë -a 'ka 'dhö: Mɛ gbɛ yaa 'dho kë -dhö ka ziën -yaan kë ma guë' 'ka -a 'ke yaa ö kwaa' pë -nu 'ö- -wun 'dho -a -gɔ 'gbee- -a -wun -zü.»

Kweezö 'ö- 'kun -pë gbɛ 'yaa 'dhö gbɔ
(Matiö 5.13; Maakö 9.50)

34 'Ö Yesu -ya pö 'zü: «Kweezö -yö pë do -së 'ka, 'kɛɛ ya kë nɛ -a din ya 'go -a -bha kö -a këdhɛ yaa 'dho kë -dhö kö -yö kë -së gbɔ. 35 Wo 'ka 'dho -a -pɛn sia- 'püë- wo poo kö -yaan kë pëdhipë 'ka, 'kɛɛ -a zong' 'wo dho -a wo 'kpaan 'ka. -Ka ka 'to 'to, 'ö ya kë nɛ ka 'wun ma -to -yö -dhö kö 'kaan- -a -gɛn dɔ!»

15

'Wun zuan' 'ö -gban 'bhla 'yö dhɔng -a -bha
(Matiö 18.12-14)

1 'Nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -nu waa-
mɛ -nu 'ö -an 'tɔ ɓya ɓsiö'-, -wo
-yɔɔn Yesu -bha kö 'waan- wo 'to
'to -a -wo -bha. 2 -Dhɛ bhë -a
-bha Falizi -mɛ -nu waa- tɔnggɔmɛ
-nu -wo 'wun ɓblɛɛ wo -wo ɓlöö
'wo- pö: «Gɔɔn- 'ö ɓnɛ -yö 'wun-
yaakëmɛ -nu 'yi -kan, 'ö wo -nu
'wo në -bhö wo 'ko ɓbhaa.»

3 'Ö Yesu -yö 'wun ɓblɛɛ -an -dhë
'wun ɓzuan' 'ka 'ö- pö: 4 «Mɛ do
ɓya kë -dhö ka ziën 'ö 'bhla ɓkëng'
do ɓya kë -a -gɔ, 'ö- do ɓya ɓdhɔng
-an ziën, yaa 'dho -a 'gɔɔ- 'sɛisië
ö ga 'sɛisië 'wo bhë -an to -an
këdhɛ -bha -yaan 'dho -a do 'ö
ɓdhɔng bhë -a ɓmɛɛ' ɓdhia -yaan
'dho -yaan -a yö ɓa? 5 ɓYa kë
ɓnɛ ɓyaa- yö, ɓzuögludhi -yö -kë
-a -gɔ, ɓya kë 'dhö, 'ö 'bhla bhë
'yö -da ö -gban -ta, 6 'yö nuë ö
-gɔ kɔɔ, 'yö ö 'bhamɛ -nu, ö dɔmɛ
-nu ɓdhɔɔ -kë 'yö- pö -an -dhë:
‹-Kwa ɓzuö' 'glu -yö dhi, bhii 'ö tɔɔ
ma 'bhla 'ö ɓdhɔng bhë 'ma- yö!›
7 -Kɔ do bhë -a 'ka, a- -pö ka -dhë:
ɓZuögludhi -yö -dho kë dhang- 'gü
mɛ do 'yö 'dhoë- go ö bha ɓsɔɔn
yaa 'gü -a -bha 'ka 'ö -ziö mɛ -lü
'gɔɔ- 'sɛisië ö ga 'sɛisië 'wo wo -de
-sü kpengdhö 'ö 'waa wo -bha -kë
-a 'gü -sü ɓdhië' -Zlan 'piö bhë -an
-ta!»

'Wëü- 'yö ɓdhɔng 'go mü 'ö yö

8 'Ö- pö: «'Go mü 'zü ɓya kë
ɓnɛ dhebɔ do ɓya ö bha 'wëü-
'tama 'gɔɔ- do ɓwaannu, 'ö- do ɓya
ɓdhɔng, -yö -dho ɓlabang dɔ 'yö
-dhɛ -go 'kɔbhongtodhɛ -nu 'plɛ
-bha 'ö- =mɛɛ ɓnaazë 'ka, 'yö dho
'ö- yö. 9 ɓYa kë ɓnɛ ɓyaa- yö, 'yö
ö 'bhamɛ -nu, ö dɔmɛ -nu ɓdhɔɔ
-kë 'ö- pö -an -dhë: ‹Kwa ɓzuö'
'glu -yö dhi, bhii 'ö tɔɔ ma 'wëü-
'tama ga 'yö ɓdhɔng bhë, 'ma- yö!›
10 -Kɔ do bhë -a 'ka, a- -pö ka -dhë:
ɓZuögludhi -yö -dho kë -Zlan -bha
bɔmɛ -nu -gɔ, mɛ do 'kpaan 'yö
'dhoë- go ö bha ɓsɔɔn yaa -nu 'gü
bhë -a -wun 'gü!»

'Në dho 'sɛ 'piö

11 'Ö Yesu -ya pö 'zü -an -dhë:
«Mɛ do -yö -kë -dhö, 'ö- -bha 'në
-nu ɓplɛ -wo -kë -dhö. 12 'Ö- 'teezë
-ya pö ö dë -dhë: ‹N dë, pë -nu 'ü
dho -a nu n -dhë 'dhiö ɓzian' bhë,
-bhö -an nu n -dhë ɓklöödhö!› 'ö
-an dë -yö pë 'ö- -bha pë 'ka bhë
'yö- -glu ö bha 'në -nu -peedë 'wo
bhë -an 'ka. 13 ɓDhɛ 'töng pë 'bhle
ɓya ziö, 'ö- 'teezë -yö ö bha pë -nu
'wo bhë 'yö -an 'plɛ sü, 'yö dho -a
'ka 'sɛgɔ ɓgbiin gbɛ 'gü. 'Sɛ bhë
-a 'gü 'yö -ya ɓnaɔ 'ö bhë -a 'gü
ɓsiö' -sü -bha 'wun yaya -nu 'gü.
14 ɓDhɛ pë -nu 'wo- -gɔ ɓyaa- 'plɛ
'gü ɓsiö' 'töüdhö, 'ö din -yö -da
'sɛgɔ 'ö bhë -a 'gü, 'ö pë -wun -saan
-yö yö -a kë -sü -bha. 15 'Ö dho 'ö
-da yuö 'gü 'sɛ bhë -a 'gü mi do
'piö, 'ö 'wo- bɔ ɓbhlöö- kö -yaan
-bhɔtii -nu -maa kë. 16 -Ya -dhɔ -kë
-a 'ka kö -bhöpë -nu 'wo- nu -na -a
'ka -bhɔtii -nu ɓdhia bhë kö -waan
ö -bha nu, 'kɛɛ mɛ gbɛ 'yaa- nu -a
-dhë. 17 ɓDhɛ -kë 'dhö, 'ö -ya ö -zo
'ta -sü -bha ö -de kë -kɔ -wun 'gü,
'yö- pö ö ɓzuö' 'piö ɓnɛɛ: ‹-Bhöpë
-yö n dë -bha yuökëmɛ -nu -gɔ
ɓva, 'ö 'waa- 'plɛ -bhö, 'ö ma 'pö 'a
'dhoë- ga din -dhë zö 'kpaan ɓnɛ!
18 A -dho dho n dë 'piö kö 'a- pö
-a -dhë ɓnɛɛ: N dë, 'ma ɓsɔɔn yaa
kë -Zlan 'ka, 'go mü, 'ma- kë ü 'ka,
19 yaa n -ma 'kun gbɔ kö 'üën- n
-dhɛ ü bha 'në, -bhö n 'sü zlöö ɓnɛ
ü bha yuökëmɛ do 'dhö!› 20 ɓDhɛ
ɓya ö -zo 'ta 'dhö, 'ö ɓluu 'ö dho ö
dë 'piö.

-Yö -to ɓgbiin, 'ö- dë -ya yö, 'ö-
'yena -yö -da -a 'gü, 'yö dho -a
-gɔ zian- -bla 'ka 'ö wü -a -bha -a
'kpeng mü -sü 'ka.

21 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö- gbö -ya
pö -a -dhë: ‹N dë, 'ma ɓsɔɔn yaa
kë -Zlan 'ka, 'go mü 'ma- kë ü 'ka,
yaa n -ma 'kun gbɔ kö 'ü n -dhɛ
ü bha 'në!› 22 'Yö- dë -ya -pö ö
bha yuökëmɛ -nu -dhë: ‹-Kaa kë
'siösiö 'ka nu sɔ -së do 'ka kö 'a-

-da -a -bha, 'ka -vaaga do yö -a -kɔ -bha, 'ka -sakpa -nu yö -a -gɛn -bha! 23 -Ka nu -du -gbɔng 'ö 'kwa--to bhë -a 'ka, 'ka- zë, 'kwa 'wlaan-kë! 24 Bhii ma 'në 'ka- -ga -na ɓnɛ, -yö -kë ɓnɛ mɛ ɓya ga -a 'dhö, 'kɛɛ ɓya 'go ga 'gü; -yö -dhɔng 'kɛɛ 'ma-yö!› 'Ö ɓzuögludhi 'wlaan- zü -yö dɔ.

25 ɓDhɛ 'wo- kë -na 'dhö kö mɛ bhë -a -bha 'në -blɛɛzë -yö ɓbhlöö-. ɓDhɛ 'yö 'go -na ɓbhlöö-, 'ö ɓyɔɔn -na 'kɔ 'sɔɔ, 'ö 'tan bho -wo -nu, ɓtroo' -drinng -nu ma. 26 'Ö yuökëmɛ do ɓdhɔɔ -kë, 'yö- =dhɛɛ' kpɔ pë 'wo- kë -na bhë -a -gɛn 'ka. 27 'Ö yuökëmɛ -ya -daa -kë -a -gɔ ɓnɛɛ: ‹Ü dheglu 'yö nu bhë, 'yö ü dë -yö -du 'në -gbɔng 'ö 'kwa--to bhë 'yö- zë, 'ö tɔɔ -yö ö gbö -yö -potaasü 'ka.› 28 'Ö 'wun -yö na -a gbö -blɛɛzë -zuë, 'yö- pö ö 'ka 'dho -da kɔɔ. 'Ö- dë -yö yö plaan, 'yö ɓbhɛa -a -dhë kö -yö nu kɔɔ. 29 'Kɛɛ -a gbö -ya -pö -a -dhë: ‹-Bhö ü 'to 'to, -a -kwɛ ɓplëëzë 'ö ɓnɛ 'ö 'a yuö kë -na ü 'dhiö, 'ö ü -wo -nu 'ü-pö n -dhë 'ö n 'ka- gbɛ 'to, 'ö ü 'ka -bho 'në do gia- nu n -dhë kö yië- n 'bhamɛ -nu 'yiën- 'wlaan- kë yi 'ko ɓbhaa -a 'ka, 30 'kɛɛ ɓya kë ü gbö 'ö nu, 'ö ü bha 'kɔɔpë -nu 'plɛ ɓsiö ɓsɔɔnkëdhe -nu -bha 'töüdhö bhë -a -bha 'ka, 'ü -du -gbɔng 'ö 'kwa--to bhë 'ü- zë -a -dhë!›

31 'Ö- dë -ya pö -a -dhë: ‹Ma 'në, bhi 'pö ü n 'piö zö -kplawo, 'ö pë -nu 'wo n -ma 'ka, 'ö- 'plɛ 'dhö ü bha pë 'ka. 32 'Kɛɛ kwa ɓdua' -mü kö 'kwa ɓzuögludhi 'wlaan- kë, 'go mü kwa ɓzuö' 'glu -yö dhi, bhii ü dheglu 'ü- -ga -na 'ö -kë ɓnɛ mɛ ɓya ga -a 'dhö bhë, ɓya 'go ga 'gü, -yö -dhɔng 'kɛɛ 'ma- yö!› »

16

-Zo -kë ɓnaɔpë 'piö -sü

1 Yesu -yö 'wun -blɛɛ 'ö -bha ɓguë' -nu -dhë 'wun ɓzuan' 'gü 'zü 'ö- pö: «ɓBhɔɔmɛ do -bha -zo -kë ɓnaɔpë 'piö -mɛ do -yö -kë -dhö. 'Ö mɛ -nu -wo nu 'wo- -pö ɓbhɔɔmɛ -dhë: ‹Ü -bha -zo -kë ü -bha ɓnaɔpë 'piö -mɛ 'yö bhë -yö ü -bha pë -nu ɓsiö' -na.› 2 'Yö- =dhɔɔ -kë 'ö- pö -a -dhë: ‹-Më -wun -nu 'a-ma -na ü 'piö ɓnɛɛ ɓɛ? -Bhö pë -nu 'a- to ü -gɔ 'töüdhö bhë -kɔ 'ü- -kë -a 'ka -a 'kluën bho n -ma, bhii ü 'ka 'dho kë 'yan -to ma ɓnaɔpë -bha -mɛ 'ka gbɔ.› 3 'Ö -zo -kë ɓnaɔpë 'piö -mɛ -ya pö ö -de ɓzuö' 'piö ɓnɛɛ: ‹N 'gü 'yaa 'gbee- =duö kö 'aan- yuö -nu kë ɓbhlöödhɛ -nu -bha, 'ö pë -gba -dhɛ mɛ -nu -gɔ -sü dho kë n -dhë lëzë ɓnɛɛ. 4 'Yö bhë! Pë 'a dho -a kë 'ö ɓya kë ɓnɛ ɓwa n bho ma -yadhɛ bhë -a -bha kö mɛ -nu -waan wo -kɔ 'kpɔ n -gɔ 'ma- yö!›

5 'Ö mɛ -nu 'ö- -gɔmɛ -bha 'pë 'dho -a -bha, 'yö -an ɓdhɔɔ -kë do do; 'yö- pö -a mɛ -blɛɛzë -dhë: ‹N -gɔmɛ -bha -më 'ö 'pë 'dho ü -bha -ɛ?› 6 'Ö- pö -a -dhë: ‹'Yɔn ɓbaligo ɓkëng' do.› 'Ö -zo -kë ɓnaɔpë 'piö -mɛ -ya pö -a -dhë: ‹'Pë 'yö ü -bha bhë -a 'sëëdhɛ 'ö ɓnɛ, -bhö ɓyaannu 'siösiö 'ü 'gɔɔ- 'sɔɔdhu -ya!›

7 'Go mü 'yö- pö -a mɛ do 'bhaa -dhë ɓnɛɛ: ‹Bhi -de 'pö, ü -bha -yö ɓdhë ɓɛ?› 'Ö- pö -a -dhë: ‹'Blee-'kaa ɓbhɔɔ' ɓkëng' 'sɔɔdhu.› 'Ö -zo -kë ɓnaɔpë 'piö -mɛ -ya pö -a -dhë 'pö: ‹Ü bha 'pë 'ü dho -a bho 'ö bhë -a 'sëëdhɛ 'ö ɓnɛ, -bhö ɓkëng' -yiisië -ya!› 8 'Ö -zo -kë ɓnaɔpë 'piö -mɛ 'ö ɓflüübhömɛ 'ka bhë, -a -gɔmɛ -yö yö -a 'tɔ dhi -sü -bha -a -bha -kë -glengzë -sü -wun 'gü, bhii 'ö tɔɔ mɛ -nu 'waa -Zlan dɔ bhë, -wo wo -bha 'wun -nu -yö 'ko 'dhiö këdhɛ -dɔ wo 'ko -nu ziën 'wo ɓzië' mɛ -nu 'wo -Zlan -bha 'ka -an -ta.»

9 'Ö Yesu -yö ö -wo -zuö -a -ta dhe -kë ɓnɛɛ: «Ma 'pö, a- -pö ka -dhë: -Ka 'bhadhɛ 'kun ɓbhɔɔpë -nu 'wo 'kpongtaa zö -an 'ka, -yö -kë 'dhö kö yi 'ö dho yën -a 'ka ka -gɔ, kö

-Zlan -yö ö -kɔ 'kpɔ ka -gɔ ⱪtoëpö -tosiadhe këdhɛ -bha.
10 Mɛ 'ö -to ö -wo 'gü -mɛ 'ka 'wun pë 'sɛɛn- -nu 'gü, -yö -to ö -wo 'gü 'pö 'wun ⱪvava -nu 'gü; 'ö mɛ 'yaa 'to ö -wo 'gü 'pö 'wun pë 'sɛɛn- -nu 'gü bhë, 'ö 'yaa 'to ö -wo 'gü 'pö 'wun ⱪvava -nu 'gü. 11 'Ö ⱪya kë ⱪnɛ kaa kë 'kpëdhö ⱪnaɔ -nu 'wo 'kpongtaa zö -a kë -kɔ -wun 'gü, dö 'yö dho -Zlan -bha ⱪnaɔ -nu giagia 'kluën bho ka -bha -ɛ? 12 'Ö ⱪya kë ⱪnɛ kaa kë 'kpëdhö mɛ gbɛ -bha pë -nu -wun 'gü, -Zlan -yö -dho pë 'ö- -ya ka -bha 'ka -a nu ka -dhë -kɔklë ⱪɛ?
13 Yuökëmɛ yaa 'dho -mɔ -a -bha kö -yö yuö kë -gɔmɛ ⱪplɛ 'piö; -yö -dho 'yan ⱪziö' kë -a mɛ do 'ka, 'ö- mɛ do -dhɔ -ya -kë; -yö -dho to ö -wo 'gü mɛ do -dhë, 'ö- 'yan -yö -ziö -a mɛ do 'gü. Mɛ gbɛ yaa 'dho -mɔ -a -bha kö -yö -Zlan waa- =naɔ -an -dhɔ kpa 'kuë- do ö ⱪzuö' 'gü.»

Yesu -bha 'wun -gwaa ⱪplëëzë ⱪblɛɛ' -sü
(Matiö 11.12-13; 5.31-32; Maakö 10.11-12)

14 ⱪDhɛ Yesu -wo bhë 'ö Falizi -mɛ -nu ⱪwaa- ma, 'wo ⱪkaan -a -wo -bha, bhii 'ö tɔɔ -wo -kë mɛ 'dönggö -dönggö -nu 'ka. 15 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Ka mɛ -nu 'wo wo -de sü 'wun kpengdhö kë -mɛ 'ka -an 'ka mɛ -nu wö 'dhiö, 'kɛɛ kö -Zlan -yö ka ⱪzuögüdhɛ -dɔ; bhii pë 'ö mɛ -nu 'dho -a -ga -na ⱪnɛ pë -wun 'gbeezë 'dhö bhë, -Zlan -ya -san -zë. 16 'Töng 'ö -Zlan -yö tɔng nu -a 'ka Moizö -dhë bhë waa- -Zlan -wodhiölomɛ -nu -bha mɛ ⱪdaan' -wo -yö -glɔɔ 'ö dho 'ö yöë Zan Batisö -bha nu -yi -bha. 'Ö sü 'töng 'ö 'dhö bhë -a -bha, 'wuntaɔsë 'yö -gban -Zlan -bha -gludëdhɛ -wun -bha -yö ⱪblɛɛ' -sü 'gü; -a kë 'dhö -sü 'gü, mɛ 'ö -dhö -ya këdhɛ ⱪmɛɛ' -na 'gbee- 'ka kö -yö -da -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'ö bhë -a 'gü. 17 'Kɛɛ dhang- waa- 'sɛ -an -bha ziö -sü -yö -dho kë 'pëëpë 'ö ⱪzië' tɔng 'bin pë 'tee do -bha ziö -sü -ta. 18 Gɔɔn- 'oo gɔɔn- 'ö 'dhoë- ö bɔɔ kë, 'go mü -yaan dhe gbɛ 'sü kö ⱪya -da dhe 'piö; 'ö gɔɔn- 'ö 'dhoë- dhebɔ 'ö- =gɔn -ya -kë -a sü ö bɔɔ 'ka kö ⱪya -da dhe 'piö 'pö.»

'Wun ⱪzuan' 'ö -gban ⱪbhɔɔmɛ waa- Lazaa -an -bha
19 'Ö- pö: «ⱪBhɔɔmɛ do -yö -kë -dhö, 'yö ⱪya kë 'ö ö dhu sɔ -sɛɛbɔ 'ka. 'Ö yi 'saadhö -a 'ka, 'yö -kë ö bha 'gludhi kë ⱪdhia 'wlaan- kë -sü 'ka -kplawo. 20 Gɔɔn- 'yenazë do 'wo- -dhɛ Lazaa 'ö bhüö -yö -kë -lo -sü 'ka -a kwi -dhɛ 'saadhö 'gü, -yö -kë wɔ ⱪdhia 'pö ⱪbhɔɔmɛ 'ö bhë -a -gɔ 'kɔ 'dhiö. 21 -Bhöpë 'peepee -nu ⱪya kë 'wo 'go -na ⱪbhɔɔmɛ -gɔ pë -bhö -a -ta ⱪgba -ta, 'wo -püö -na sia- bhë ⱪnɛ ⱪya kë 'yö- -bhö. 'Go mü gbɛn- -nu -wo -nu 'wo- -bha bhüögüdhɛ -nu pa. 22 'Yenamɛ 'ö bhë ⱪdhɛ 'yö ga, -Zlan -bha bɔmɛ -nu -wa sü 'wo dho -a 'ka Ablaamö 'piö dhang- 'gü. 'Ö ⱪbhɔɔmɛ -de 'pö, 'yö ga 'wo- -bin. 23 ⱪBhɔɔmɛ 'klo -yö -kë bhɔ ⱪdhia ⱪglööbɔɔ, 'yö -dhɛ ⱪya -ga dhuö ⱪzian', 'yö -dhɛ -ga 'ma ⱪgbiin, 'yö Ablaamö yö kö Lazaa -ya 'piö. 24 'Yö -gbla 'gbee- 'ka ⱪnɛɛ: ‹N dë Ablaamö, -bhö n 'yena yö, 'ü Lazaa bɔ n -dhë kö -yö ö -kɔnëga zë 'yi 'ka -ya 'yɛ n nɛ- -bha kö -yaan n ⱪzuötadhɛ pë 'tee kë -saa, bhii n 'klo -yö bhɔ -sü 'gü 'siö 'gü zö yaa 'ka.› 25 'Ö Ablaamö -ya -pö -a -dhë: ‹Ma 'në, ü -zo -yö -büö ⱪnɛ ü -bha -kë -a 'gü -sü 'ka 'kpongtaa, ü pë -sɛɛbɔ -nu -yö, 'kɛɛ Lazaa -bha 'ka 'yena -yö -kpɔ -a -ta ⱪva; 'kɛɛ ⱪdɛɛ -yi 'ö ⱪnɛ 'ö tɔɔ -a 'yënng ⱪdhuë' -yi kö bhi 'pö, ü 'klo -yö bhɔ -na. 26 'Go mü 'zü, 'ö -glu 'kpa 'dhi ⱪva 'dho kwa ziën; mɛ 'ö dho go zö -yaan nu ka 'piö 'yaa 'dhö, 'iin mɛ gbɛ yaa 'dho kë -dhö -yaan 'go ka 'piö 'ma -yaan nu -dhɛ 'yi- -bha 'nö ⱪnɛ -a -bha.› 27 'Ö ⱪbhɔɔmɛ -ya

pö: ‹=Dhɛ 'ö 'dhö bhë, ɔbhɛa'- 'a-wo ü -dhë, n dë, -bhö Lazaa bɔ n dë -gɔ kɔɔ 28 -dhɛ 'ö n dheglu 'në gɔɔn- 'sɔɔdhu -nu 'wo- -bha bhë -a 'gü, kö -yö -an -zo -büö kö ɔkun 'wo dho nu -dhɛ 'ö n 'klo 'dho bhɔ -na -a -bha ɔnɛ -a -bha.› 29 'Ö Ablaamö -ya pö -a -dhë: ‹Ü dheglu 'në gɔɔn- -nu 'wo 'ma bhë, -Zlan -bha tɔng 'ö Moizö -ya nu waa- -Zlan -wodhiölomɛ -nu -bha 'sëëdhɛ -nu -wo -an 'piö kö -waan -an -zo -büö; -wo wo 'to 'to -an -wo -bha!› 30 'Ö ɔbhɔɔmɛ -ya pö: ‹Yaa 'dho -mɔ, n dë Ablaamö, 'kɛɛ ɔya kë ɔnɛ mɛ do ɔya 'go ɔglööbɔɔ zö ɔya 'dho ɔya -an yö, ɔya kë 'dhö -wo -dho wo -bha -kë -a 'gü -sü ɔdhië' -kwaa.› 31 'Kɛɛ Ablaamö -ya -pö -a -dhë: ‹'Ö ɔya kë ɔnɛ waa wo 'to 'to Moizö waa- -Zlan -wodhiölomɛ -nu -bha 'sëëdhɛ -wo -bha, 'ö mɛ do -yö go ɔglööbɔɔ 'ö dho -an 'piö 'dhee, waa 'dho we -a -wo -bha.› »

17

-Ziö mɛ -bha 'wun ɔzaa' -sü -ta -sü

(Matiö 18.6-7, 21-22; Maakö 9.42)

1 Yesu -ya -pö ö bha ɔguë' -nu -dhë: «Në 'yö dho kë mɛ 'bhee- -nu -da ɔsɔɔn yaa 'gü -në 'ka, -yö -dho kë -kplawo, 'kɛɛ 'yena -wun -yö -dho kë mɛ 'ö dho bɔ -a -ta -a 'ka! 2 ɔYö -së -a -bha 'ka kö -wo -guökpö ɔva do dun -a bhɔ -bha, -wa -zuö 'yoo ɔbhaa 'yö ɔzië' ma mɛ -nu 'wo ɔnɛ -a mɛ do -püö 'wun yaa 'gü -sü -ta. 3 -Ka ka -zo kë ka -de 'piö -së 'ka! ɔYa kë ɔnɛ ü dheglu ɔya 'wun yaa kë ü 'ka, -bhö 'wun ɔblɛɛ'- -a -dhë -së 'ka. 'Ö ɔya kë ɔnɛ ɔya 'gën nu ü -dhë, -bhö ziö -a -bha 'wun yaa -nu bhë -an -ta. 4 'Ö ɔya kë ɔnɛ ɔya 'wun yaa kë ü 'ka -gwaa 'slaplɛzë -dhɛkpaɔyi do 'ka, 'ö go mü -gwaa 'slaplɛzë ɔya nu ɔyaa-pö ü -dhë: ‹Ü bha 'gën -mü›, -bhö ziö -a -bha 'wun yaa -nu bhë -an -ta!»

-Zo -yö -Zlan -bha -sü

5 'Ö Yesu -bha bɔmɛ -nu -wa pö -a -dhë: «-Bhö yi -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü ɔtaɔ' në!»

6 'Ö Dëmɛ -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö-pö: «'Kö kë ɔnɛ -zo -yö -Zlan -bha -sü pë 'tee 'ö -kë ɔnɛ mutaadö ga 'dhö ɔya kë ka -gɔ, ka -dho -a pö 'lü ɔva 'ö ɔnɛ -a -dhë: ‹'Lü ɔva dɔ ɔnɛ, -bhö wo 'ü 'dho 'ü -gban 'yoo ɔbhaa!›, -yö -dho kë ka -wo 'ka.»

Pë 'ö yuökëmɛ dho -a kë

7 'Ö Yesu -ya pö 'zü ɔnɛɛ: «ɔYa kë ɔnɛ ka ziën mɛ do -bha yuökëmɛ ɔya kë -dhö, -yö -kë -dhɛyamɛ 'ka o, 'iin -tuëmaakëmɛ 'ka o, ɔya kë ɔnɛ ɔya 'go ɔbhlöö-=ya nu, -yö -dho -mɔ -a -bha 'yö- pö -a -dhë: ‹-Bhö nu 'siösiö 'ü pë -bhö› -a? 8 'Kɛɛ -abi', -yö -dho -a pö -a -dhë ɔzian' ɔnɛɛ: ‹-Bhö ma -bhöpë -yuö kë 'ü sɔ gbɛ 'sü 'ü- -da 'ü nu ma -bhöpë 'ka! ɔYa kë ɔnɛ 'ma pë -bhö, 'ma 'yi mü 'ma yën 'üën- =tun pë -bhö -na 'pö!› 9 Yaa 'dho yuö 'ö-nu ö bha yuökëmɛ -dhë 'ö- kë bhë -a zuö pö -a -wun 'gü, ɔsua -mü -a? 10 -Kɔ do bhë 'ö dho kaa ka -bha 'ka. ɔYa kë ɔnɛ pë 'wo- pö 'ka- kë bhë, 'ka yën -a -bha, -kaa pö: ‹Yuökëmɛ 'kpaan -mü yi 'ka, pë yi -bha kö 'yiën- -a kë 'yi- -kë bhë.› »

Yesu -yö ɔweemɛ 'gɔɔ- do -dhɛ -bo

11 ɔDhɛ Yesu ɔya -da zian -ta kö -yö 'dhoë- Zeluzalɛmë, -yö -bɔ Samali -sɛ waa- Galile -sɛ -an ziën. 12 -Yö -kë -da pödhɛ do 'gü ɔdhia, 'ö ɔweemɛ 'gɔɔ- do -wo dɔ ɔgbiin 'wo- yö, 13 'wo yö 'gbla -sü 'gü ɔnɛɛ: «Yesu, yi -Gɔmɛ, -bhö yi 'yena yö ɔee!»

14 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Ka 'dho 'ka ka -de -zɔn slabhomɛ -nu -dhë!» ɔDhɛ 'wo 'dho -na, 'ö -an 'plɛ -dhɛ -yö bo zian-. 15 ɔDhɛ 'ö-mɛ do ɔyaa- yö ɔnɛ ö -dhɛ ɔya bo,

'yö -yɛ ö 'zü 'ö nu -Zlan zuö pö -sü 'ka ö -wo -ta dhuö 'gbee- 'ka, 16 'yö- -püö Yesu ɖgɛɛndhö 'yö -gblü 'sɛi -a zuö pö -sü 'ka. Mɛ 'ö 'dhö bhë -yö -kë Samali mi 'ka. 17 'Ö Yesu -ya pö mɛ -nu 'wo -kë mü -an -dhë: «Mɛ 'gɔɔ- do 'wo bhë -an 'plɛ -dhɛ -yö -bo -kɛ, 'kɛɛ -a mɛ 'sɛisië 'wo to bhë, -wo më ɖɛ? 18 -A mɛ gbɛ -zo yaa -büö giawo -yaan 'yɛ ö 'zü yaa nu -yaan -Zlan zuö pö -a 'ke yaa kë -niagɔɔn 'ö ɖnɛ -a 'ka a?»

19 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Bhö ɖluu'- 'ü 'dho, ü -bha -zo -yö n -ma -sü ɖya ü -dhɛ bo!»

-Zlan -bha -gludëdhɛ -bha nu -sü
(Matiö 24.23-28, 37-41)

20 Falizi -mɛ -nu -wo Yesu ɖdhɛɛ' -kpɔ 'wo- pö: «-Zlan -bha -gludëdhɛ -yö -dho nu yi -mlë 'ka ɛ?» 'Yö- pö -an -dhë: «-Zlan -bha -gludëdhɛ -bha nu -sü bhë 'yan -dɔ -a -bha -pë 'yaa -mü. 21 Waa 'dhoë- pö: ‹-Ka -dhɛ -ga, -yö zö!› 'iin ‹-yö -dhɛ 'ö -de -a 'gü!›, bhii -kaa ɖdɔa' ɖnɛ -Zlan -bha -gludëdhɛ -yö ka ziën.»

22 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö ö bha ɖguë' -nu -dhë: «Yi do -yö nu -na 'ö 'ka dho -a -dhɔ kë kö ma 'a Mɛgbö 'ka, 'ka ka 'yan dɔ n -ma 'zü -dëüwo, 'kɛɛ ka 'ka 'dho n yö. 23 -Wo -dho -a pö ka -dhë: ‹-Ka -dhɛ -ga, -yö zö!› 'iin: ‹-ka -dhɛ -ga, -yö -de!›, 'kɛɛ kö ɖkun 'ka 'dho, kö ɖkun 'ka ziö -an 'piö! 24 -Kɔ 'ö dha 'dhö 'yan bhɔ -na -a 'ka, 'ö- 'bhü 'dho yö -na dhang- -dhɛ 'saadhö 'gü bhë, -kɔ do bhë 'ö ma 'a Mɛgbö 'ka 'ö n nu -sü dho kaa. 25 'Kɛɛ 'dhiö ɖkun -yö n -ma kö n 'yënng -yö bhɔ ɖva; mɛ -nu 'wo ɖdɛɛ ɖnɛ -a 'gü -wo -dho n -zuö wo -kɔ 'yan ɖtaa. 26 Më 'ö -kë Noe -bha 'töng 'ka bhë, 'ö dho kë ma 'a Mɛgbö 'ka n nu -yi 'ka 'pö. 27 Mɛ -nu -wo -kë më -bhö ɖdhia, müpë -nu mü ɖdhia, dhe -nu 'sü ɖdhia, 'go mü 'wo -kë wo -bha 'nëdhoo -nu -dɔ gwaan ɖdhia, 'ö dho 'ö yöë Noe -bha -da 'yitagɔ ɖva 'gü -yi -bha; 'ö ɖdhɛ 'yi pa -sü ɖya nu, 'ö -an 'plɛ 'gü -yö ɖsiö. 28 -Yö -dho kë 'zü ɖnɛ Lɔtö -bha 'töng 'dhö: Mɛ -nu -wo -kë më -bhö ɖdhia, 'yi mü ɖdhia, më -nu 'dhɔ ɖdhia, më -nu 'dhɔɔ dɔ ɖdhia, më -nu ta ɖdhia, 'iin 'kɔ -nu dɔ ɖdhia. 29 'Kɛɛ yi 'ö Lɔtö -yö go -a 'ka Sodɔmë, 'siö waa- blɔɔn -wo -go dhang- 'gü 'wo -lo -an -ta ɖnɛ dha -bha ban -sü 'dhö, 'ö -an 'plɛ 'gü- =siö. 30 -Kɔ do bhë 'yö dho kaa ma 'a Mɛgbö 'ka, ma nu -yi 'ka 'pö.

31 -A yi 'dhö bhë -a 'ka, mɛ 'ö 'dhoë- kë ö -gɔ 'kɔ tuö, yaa 'dho ɖyɔɔ'- -yaan 'dho kɔɔ ö bha më -nu 'sü ɖdhia. -Kɔ do bhë -a 'ka 'ö mɛ 'ö 'dhoë- kë ö -gɔ ɖbhlöö- bhë, yaa 'dho yɛ ö 'zü -yaan nu ö -gɔ kɔɔ. 32 Ka -zo -yö -büö Lɔtö bɔɔ -wun 'ka! 33 Mɛ- 'piö kö -yö ö -de dha, yö 'ka 'dho -mɔ -a -bha; 'kɛɛ mɛ 'ö dhoë ö ɖkwaa' ö -bha -tosiadhe -zü, -yö -dho -a yö. 34 'Ö 'a- =blɛɛ ka -dhë ɖnɛɛ: -A gbeng 'ö 'dhö bhë -a 'ka, mɛ ɖplɛ -wo -dho kë ɖsɛɛ' do -ta, -a mɛ do -yö -dho sü 'ö- mɛ do -yö to. 35 Dhebɔ ɖplɛ -wo -dho kë më zɔn -dhiadhö, -a mɛ do -yö -dho sü 'ö- mɛ do -yö to. 36 [Gɔɔn- -nu ɖplɛ -wo -dho kë ɖbhlöö-, -a mɛ do -yö -dho sü, 'ö- mɛ do -yö to.]»

37 'Ö- -bha ɖguë' -nu -wa pö -a -dhë: «Yi Dëmɛ, -dhɛ -mlë 'ö më -nu 'wo ɖnɛ 'wo dho kë -a -bha -ɛ?»

'Ö- -daa -kë -an -gɔ 'ö -pö: «-Dhɛ 'ö më ɖglöö 'dhoë- kë -a -bha bhë, 'ö 'gblübhaa -nu dho dho wo 'kuë- -a -bha.»

18

'Wun ɖzuan' 'ö -gban ɖgɛandhe waa- zakanmɛ -an -bha

1 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, Yesu -yö 'wundankuëdhe do -kë -an -dhë 'wun ɖzuan' 'ka, -yö kë 'dhö kö -wo ɖbhɛa' -sü -wun 'kun 'gbee- 'iin kö ɖkun 'ö -an 'gü -yö ga; 'ö- pö -an -dhë: 2 «Pödhɛ do 'gü, mɛ do

'ö -kë zakanmɛ 'ka 'ö 'yaa kë 'suö ɔdhia -Zlan -dhë 'iin 'yaa kë mɛ gbɛ ɔbhlë -ya ɔdhia, -yö -kë mü. 3 'Ö pödhɛ bhë -a 'gü, ɔgɛandhe do -yö -kë mü 'pö. 'Ö ɔya kë 'yö nu -a 'piö -kplawo kö -yaan ö bha za 'kan 'ö- pö -a -dhë: ‹A- 'piö 'ü za 'kan yië- n yaagümɛ -nu yi ziën.› 4 'Ö- wo 'dhö -kplawo, 'kɛɛ zakanmɛ 'ö bhë 'yaa- -daa kë -a -gɔ 'gbɛɛdhö; 'yö ɔdhɛ 'ö yö mü 'ö zakanmɛ bhë 'yö- pö ö ɔzuö' 'piö ɔnɛɛ: ‹'Wun gia- 'ka, 'maa 'suö -Zlan -dhë 'iin 'maa mɛ gbɛ ɔbhlë -ya, 5 'kɛɛ ɔdhɛ -kë ɔnɛ ɔgɛandhe 'ö ɔnɛ -yö n 'piö kë -na -kplawo ɔnɛ, a -dho -a -bha za 'ö ɔnɛ -a kan, 'yaa 'dhö -yö -dho nu 'dhö -kplawo 'ö n -kë 'muamua.› »

6 'Ö Dëmɛ -ya pö 'zü ɔnɛɛ: «'Wun 'ö zakanmɛ yaa -ya ɔblɛɛ bhë ka- -ma! 7 ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, mɛ -nu 'ö -Zlan -yö -an -ya ö -bha 'ka, ɔwa 'we -a 'piö -kplawo bhë, yaa 'dho -an -bha pë -nu kë -an -dhë ɔnɛ -kɔ 'ö- 'ka kpengdhö -a 'dhö -a? -Yö -dho -an -wo bho ö 'tou -kplawo ɔa? 8 A- -blɛɛ ka -dhë ɔnɛɛ: -Abi', -yö -dho -an -bha 'wun -nu kë kpengdhö -an -dhë 'zodhö. 'Kɛɛ ma 'a Mɛgbö 'ka, n nu -yi 'ka, a -dho -zo -yö n -ma -sü gia- do yö 'kpongtaa 'gbödhö ɔa?»

'Wun ɔzuan' 'yö -gban Falizi -mɛ -nu waa- 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -an -bha

9 Mɛ -nu 'wo -kë mü bhë, -an mɛ 'bhaa -nu 'wo wo -de yö kpengdhö -Zlan wö 'dhiö, 'wo ɔzië' mɛ -nu 'wo to -an -ta -wo -kë -an ziën mü 'pö, 'wo yö -an -san zë -sü -bha. 'Ö Yesu -yö 'wun -gban -an -bha, ö- pö: 10 «Mɛ ɔplɛ -wo -kë -Zlan -gɔ kɔɔ ɔbhɛa' ɔdhia. -A mɛ do -yö -kë Falizi -mɛ 'ka, 'ö- mɛ do -yö -kë 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ 'ka. 11 Falizi -mɛ -yö -dɔ -gɛan, 'ö ɔbhɛa ö ɔzuö' 'piö ɔnɛɛ: ‹Oo -Zlan, a ü zuö -pö, kë n 'ka- wo ɔnɛ mɛ -nu 'wo to 'wo -kë ɔkwaanmɛ -nu, mɛ këwunyaazë -nu, 'iin -dadhepiömɛ -nu -an 'dhö bhë -a -wun 'gü. A ü zuö -pö 'zü, kë n 'ka- wo ɔnɛ 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ 'ö ɔnɛ -a 'dhö bhë -a -wun 'gü. 12 A n -bɛn -to -dhɛkpaɔyi ɔplɛ 'ka 'dhɔɔgɔ do 'gü, 'go mü pë -nu 'wo n -ma 'ka 'a- kë 'gɔɔ- do -naa -nu ü -dhë.›

13 'Ö 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -de 'pö 'yö dɔ zian gbɛ 'ka, 'yaa ö wö ɔluu'- -dewo dhang- 'gü, 'yö ö -tong -ta -ma 'ö -pö: ‹Oo -Zlan, ma 'pö a 'wunyaakëmɛ 'ka, -bhö n 'yena yö!› » 14 'Ö Yesu -yö ö -wo -zuöatadhe -kë ɔnɛɛ: «A- -pö ka -dhë: Mɛ 'ö bhë -Zlan -yö -ziö -a -bha këwun yaa -nu -ta -yaan ɔtun 'dho -na ö -gɔ kɔɔ, 'kɛɛ Falizi -mɛ -bha 'ka, -a -bha këwun -yö -to -a -bha. Bhii 'ö tɔɔ mɛ 'yö ö -de ɔluu'-, -a -gɔ -yö -dho dho sia-, 'ö mɛ 'yö ö -de 'dho sia-, 'ö- -gɔ dho ɔluu'-.»

Yesu -yö 'dhuë- -kpɔ 'në 'sɛɛn- -nu -bha

(Matiö 19.13-15; Maakö 10.13-16)

15 Mɛ -nu -wo -nu 'në 'sɛɛn- -nu 'ka Yesu ɔdhia kö -yaan 'dhuë- 'kpɔ -an -bha. ɔDhɛ Yesu -bha ɔguë' -nu ɔwa -an yö, 'wo yö 'wun -blɛɛ -an 'ka -sü 'gü. 16 'Ö Yesu -ya -pö ö bha ɔguë' -nu -dhë: «-Ka ka ɔkwaa' -an -zü, -wo nu n 'piö! Kö ɔkun 'ka -an -kë! Bhii 'ö tɔɔ mɛ -nu 'wo wo -de -kë 'tee ɔnɛ 'në 'sɛɛn- -nu 'wo ɔnɛ -an 'dhö, -wo -dho -da -Zlan -bha -gludëdhɛ 'gü. 17 A- -blɛɛ ka -dhë 'wun gia- 'ka: Mɛ 'ö yaa 'we -Zlan -wun -bha ö -de -kë 'tee -sü 'ka ɔnɛ 'në 'sɛɛn- -nu 'wo ɔnɛ -an 'dhö, yaa 'dho -da -Zlan -bha -gludëdhɛ 'gü.»

'Wun 'ö -gban gɔɔn- =bhɔɔzë -bha -a ɔblɛɛ'- 'ö Yesu -ya wo

(Matiö 19.16-30; Maakö 10.17-31)

18 Zuifö -nu ɔkɔɔnmɛ do -yö Yesu ɔdhɛɛ' -kpɔ 'ö- pö: «N -Gɔmɛ këwunsëëzë, a -dho -a kë ɔdhë kö 'a ɔtoëpö -kë -a 'gü -sü yö ɔe?»

19 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Më 'yö -kë 'ü n -dhɛ këwun -së -mɛ -ɛ? Mɛ gbɛ këwun 'yaa -së -a 'ke yaa kë -Zlan dosɛn 'ka. 20 Tɔng -nu 'wo ɓɛɛn' -sü 'ka 'wo ɓnɛ: *Kö ɓkun 'ü -da dhe 'piö; kö ɓkun 'ü mɛ gbɛ -bha gɔɔn- =mɛɛ; kö ɓkun 'ü mɛ zë; kö ɓkun 'ü ɓkwaan; kö ɓkun 'ü ɓsua -kë mɛ gbɛ -gɔ; -bhö ü dë waa- ü dhe -an ɓbhlë 'kpɔ,* ü -an -dɔ -a?»

21 'Ö gɔɔn- bhë 'ö- -daa -kë 'ö- pö: «Tɔng -nu 'wo bhë 'ö sü n 'tee 'gü -bha a -an 'plɛ -kun.»

22 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë ɓnɛɛ: «Më do 'bhaa -wun -yö ɓtun ü -bha: -Bhö ü -gɔ më -nu 'plɛ 'dhɔɔ dɔ 'ü- 'wëü- -nu bhë 'ü- -glu 'fɛɛmɛ -nu 'ka; 'go mü 'ü nu 'ü ziö n 'piö! ɓYa kë 'dhö ü -dho ɓbhɔɔpë -nu yö dhang- 'gü.»

23 'Kɛɛ gɔɔn- 'ö bhë, ɓdhɛ -wo 'ö ɓnɛ ɓyaa- ma, 'ö- wö -yö ɓsiö, bhii 'ö tɔɔ -yö -kë ɓbhɔɔmɛ ɓva 'ka. 24 ɓDhɛ 'ö Yesu ɓyaa- yö ɓnɛ gɔɔn- 'ö bhë -a wöödhɛ ɓya ɓsiö'-, 'yö- pö: «-Yö 'gbee- =bhɔɔmɛ -nu -bha 'ka kö -waan -da -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü. 25 -Yö 'pëëpë -yɔɔnmia -bha 'ka kö -yaan bɔ miiga 'dhi 'gü 'ö ɓzië' ɓbhɔɔmɛ -bha -da -Zlan -bha -gludëdhɛ 'gü -sü -ta.»

26 'Yö mɛ -nu 'wo -kë wo 'to 'to ɓdhia bhë 'wo- pö: «ɓYa kë 'dhö kö dö 'yö dho dha -a 'gü 'sa?»

27 Yesu -ya -daa -kë 'ö- pö: «Pë 'ö mɛ -kɔ yaa -mɔ -a -bha bhë, -Zlan -kɔ -yö -mɔa.»

28 'Ö Piɛɛ -ya pö ɓnɛɛ: «-Dhɛ -ga, yi yi -bha pë -nu 'plɛ -to 'yi ziö ü 'piö!»

29 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë ɓnɛɛ: «A- -blɛɛ ka -dhë 'wun gia- 'ka: Mɛ ɓya ö bha 'kɔ 'dhö 'iin ö bha dhebɔ, ö 'zlaa- -nu, ö -mɛ -nu, ö bha 'në -nu 'to -Zlan -bha -gludëdhɛ -wun 'gü, 30 -yö -dho -a ɓtruën ɓva yö 'tŏng 'ö ɓnɛ -a 'gü, 'go mü 'yö dho ɓtoëpö -kë -a 'gü -sü yö -dhɛ ɓkpaɔ ɓdhia' -bha.»

Yesu -yö ö -bha ga -sü waa- ö -go ga 'gü -sü -wun ɓblɛɛ -gwaa kë -yaaga -naa wo

(Matiö 20.17-19; Maakö 10.32-34)

31 Yesu -yö ö bha ɓguë' -nu 'gɔɔ-do ö ga ɓplɛ 'wo bhë -an -sü ö 'piö 'ö- pö -an -dhë: «Kwa -da -sü -mü Zeluzalɛmë kö pë 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wa ɓbɛɛn ma 'a Mɛgbö 'ka n -wun 'gü bhë, -a 'dhiö -yaan -mɔ 'kuë. 32 -Wo -dho n dɔ mɛ -nu 'waa -Zlan dɔ -an kwɛɛ, 'wo 'yee to n -ma, 'wo 'si bho n -gɔ, 'wo wo 'dhee -nu bho n -ma, 33 -wo -dho n -ma -klaa 'ka, 'go mü 'wo n zë; 'ö- -dhɛkpaɔyi kë -yaaga -naa bhë 'a go -a 'ka ga 'gü.»

34 'Kɛɛ -a -bha ɓguë' -nu waa--gɛn gia- dɔ; bhii -yö -kë -bin -sü 'ka -an -gɔ, 'go mü 'ö 'wun 'ö Yesu -ya ɓblɛɛ bhë waa- -gɛn 'zü dɔ.

Yesu -yö 'yënngtiimɛ do -dhɛ -bo

(Matiö 20.29-34; Maakö 10.46-52)

35 -Wo -kë ɓyɔɔn ɓdhia Zeliko -dhɛ 'sɔɔ. 'Yënngtiimɛ do 'ö -kë -gba -dhɛ mɛ -nu -gɔ ɓdhia, -yö -kë ɓyaannu ɓdhia zian 'sɔɔ. 36 ɓDhɛ 'ö mɛ -gbaa -nu 'dho ziö -na, 'yö -an ɓdhɛɛ' kpɔ -an ziö -gɛn 'ka. 37 'Wo- pö -a -dhë: «Yesu 'go Nazalɛtë ɓnɛ 'ö nu -na bhë.» 38 'Yö -gbla 'gbee- 'ka ɓnɛɛ: «Yesu Davidö gbö, -bhö n 'yena yö ɓee!»

39 'Ö mɛ -nu 'wo -kë 'ta ɓdhia Yesu 'dhiö bhë 'wo 'wun ɓblɛɛ -a 'ka -a pö -sü 'ka- -dhë -yö ö 'dhi yö 'kuë-, 'kɛɛ -yö -gbla 'zü 'gbee- 'ka ɓnɛɛ: «Davidö gbö, -bhö n 'yena yö ɓee!»

40 'Ö Yesu -yö ɓgbaannu 'ö- -pö -an -dhë -wo nu -a 'ka ö ɓdhia. ɓDhɛ 'ö 'yënngtiimɛ 'ö bhë ɓya nu -a 'sɔɔ, 'ö Yesu -ya ɓdhɛɛ' kpɔ 'ö-pö: 41 «-Më 'ü- 'piö kö 'a- kë ü -dhë -ɛ?»

'Ö 'yënngtiimɛ -ya pö -a -dhë: «N Dëmɛ, a- 'piö kö n 'yan -yö -dhɛ yö 'zü -dëüwo.»

42 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Ü 'yan 'dhi -yö 'po! Ü -bha -zo -yö n -ma -sü ⁿya ü -dhɛ bo!»
43 -Dhɛ do bhë -a 'gü, 'ö- 'yan -yö -po, 'ö -dhɛ yö, 'yö -ziö Yesu 'piö -Zlan 'tɔ kë ⁿva -sü 'ka. ⁿDhɛ 'ö mɛ -gbaa -nu -de 'pö 'wun 'ö ⁿnɛ ⁿwaa- yö, 'wo yö -Zlan zuö pö -sü 'gü.

19

Zase -yö -kpën Yesu -bha

1 ⁿDhɛ 'ö Yesu ⁿya -da Zeliko plöö, -yö -kë ziö -sü 'gü, 2 gɔɔn-=bhɔɔzë do 'wo- -dhɛ Zase 'yö -kë 'nii- =sɔnng' 'kun -mɛ -nu -gɔmɛ 'ka bhë 'yö -kë mü. 3 'Yö- këdhɛ ⁿmɛɛ kö mɛ 'ö Yesu 'ka 'yaan- -a dɔ. 'Kɛɛ ⁿdhɛ 'ö kë ⁿnɛ -yö -kë ⁿklöö', yaa 'dho Yesu yö mɛ -gbaa -nu 'wo bhë -an -dhë bhë, 4 'Ö -bla sü 'ö dho -an 'dhiö 'ö -da 'lü do tuö, kö ⁿya kë ⁿnɛ Yesu -yö ziö -na -dhɛ bhë -a -bha kö 'yaan- -a yö. 5 ⁿDhɛ Yesu ⁿya -lo -dhɛ bhë -a ⁿtɛi' 'ka, 'yö ö 'yan ⁿluu 'ö- pö Zase -dhë: «-Bhö ⁿyɔɔ'- 'siösiö, Zase, ⁿdɛɛ tɔɔ ⁿdɛɛ, a -dho dho ü -gɔ kɔɔ!»
6 'Ö Zase -yö ⁿyɔɔ -bla 'ka, 'yö- -nia kun ⁿzuögludhi 'ka ö -gɔ kɔɔ. 7 Mɛ -nu 'wo -kë mü -wo 'wun -blɛɛ wo -wo ⁿlöö 'wo- pö: «Gɔɔn- 'ö ⁿnɛ ⁿya 'dho ⁿya wɔ 'wunyaakëmɛ -gɔ kɔɔ!»
8 'Ö Zase -yö ⁿluu 'ö- pö Dëmɛ -dhë: «N -Gɔmɛ, -bhö ü 'to 'to 'dhɛ! A -dho ma pë -nu 'wo n -gɔ, -a -kɔ 'pian do nu 'fɛɛmɛ -nu -dhë, 'go mü 'ö ⁿya kë ⁿnɛ mɛ -yö -dhö 'a pë kun -a -gɔ ⁿflüü 'ka, 'a dho -a -bha -yɛ 'zü kë -gwaa -yiisië -zë.»
9 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Dha -sü ⁿya -da ü -gɔ kɔɔ ⁿdɛɛ bhii 'ö tɔɔ ü Ablaamö ⁿsuu'- -ta -mɛ do 'ka 'pö. 10 Bhii ma 'a Mɛgbö 'ka, a -nu mɛ -nu 'ö -an nii ⁿya dɔ 'gü ⁿsiö' -zian -ta -an ⁿmɛɛ' ⁿdhia kö 'a -an dha.»

'Wun ⁿzuan' 'yö -gban 'sënng 'tama -nu -bha
(Matiö 25.14-30)

11 Yesu -yö 'wun -blɛɛ 'wun ⁿzuan' 'ka mɛ -nu 'wo go 'wun 'ö- =blɛɛ bhë -a ma ⁿdhia bhë -an -dhë. ⁿDhɛ 'ö -kë ⁿnɛ kö ⁿya ⁿyɔɔn Zeluzalɛmë -dhɛ 'sɔɔ bhë, -yö -kë -an -zo 'piö ⁿnɛ -Zlan -bha -gludëdhɛ -dhö to mü 'ö -lo wo -ta ⁿklöödhö.
12 'Kɛɛ në 'yö- pö ⁿga ⁿnɛ: «-Gludë ⁿsuu'- -ta do 'gü -mɛ -yö -dho 'sɛ do ⁿgbiin 'gü kö -waan -a kë -gludë 'ka. ⁿYa kë 'dhö kö -yaan 'yɛ ö -zü -yaan nu ö -gɔ 'sɛ 'gü. 13 -A kë -sü 'ka kö -yaan 'dho, -yö ö bha yuökëmɛ -nu 'gɔɔ- do ⁿdhɔɔ -kë, 'yö mɛ 'ö -dhö 'ö 'sënng 'wëü- 'tama ga do do nu -a -dhë -a -pö -an -dhë -sü 'ka ⁿnɛɛ: ‹-Ka në -nu 'dhɔ 'ka -an 'dhɔɔ dɔ 'wëü- 'a-nu ka -dhë bhë -a 'ka -yö 'dho -yö yöë n nu -yi -bha!› 14 'Kɛɛ -a -bha 'sɛgümɛ -nu -wa -san -zë, 'ö 'wo wo -bha bɔmɛ -nu bɔ -a 'piö kö -waan -a pö -a -dhë ⁿnɛɛ 'waa- 'piö kö -yö kë -gludë 'ka wo -gɔ 'dhiö.
15 ⁿDhɛ 'ö ⁿya 'yɛ ö 'zü ⁿya nu kö ⁿwaa- -ya -gludë 'ka ö -gɔ 'sɛ 'gü, 'yö ö bha yuökëmɛ -nu 'ö 'wëü- nu -an -dhë bhë -an ⁿdhɔɔ -kë kö mɛ 'ö -dhö pë 'yö- yö -yaan -a -zɔn.
16 'Ö mɛ -blɛɛzë -yö nu 'ö- pö: ‹N -Gɔmɛ, 'sënng 'tama 'gɔɔ- do 'a- yö, -a mɛ 'ü- nu n -dhë bhë -a -yö -a 'piö 'ka.› 17 'Ö -gludë -ya pö -a -dhë: ‹=Yö -së, ma yuökëmɛ këwunsëëzë. ⁿDhɛ -kë ⁿnɛ -wa -mɔa 'wo wo -zo tën ü -dhë pë -nu 'ö -an 'tɔ 'gian 'yaa -an -bha -an 'gü bhë, a -dho ü -ya pödhɛ 'gɔɔ- do ⁿkɔɔnmɛ 'ka.›
18 'Ö yuökëmɛ kë ⁿplɛ -naa -yö nu 'ö- pö: ‹N -Gɔmɛ, 'sënng 'tama 'sɔɔdhu 'a- yö -a mɛ 'ü- nu n -dhë bhë -a -yö -a 'piö 'ka.› 19 'Ö -gludë -ya pö -a -dhë: ‹Bhi -de 'pö, a -dho ü -ya pödhɛ 'sɔɔdhu ⁿkɔɔnmɛ 'ka.›
20 'Ö- -bha yuökëmɛ do 'bhaa -yö nu 'ö- pö: ‹N -Gɔmɛ, ü bha 'sënng 'wëüga bhë 'ö ⁿnɛ; a- -bin -ta wöödhö -sɔ 'gü, 21 bhii a -suö ü

-dhë, 'ö tɔɔ ü gɔɔn- 'dhiözë 'ka, më 'ö ü 'ka- =waannu ü -de ɖkwaa' 'ü--sü, 'ö më 'ö ü 'ka- ta ü -de ɖkwaa' 'ü- kan.› 22 'Ö -gludë -ya pö -a -dhë: ‹Yuökëmɛ yaa, ü -de -wo 'ü- pö bhë 'a dho ü -bha za kan -a -bha; bhi gia- ü- =tɛi' dɔ ɖnɛ a mɛ 'dhiözë 'ka, 'ö më 'yaa n -ma 'ka, 'a- sü, 'iin më 'ö n 'ka- ta n -de ɖkwaa', 'a- -kan! 23 ɖDhɛ 'ö 'dhö ɖnɛ, -më -kë ü 'ka dho ma 'wëüga bhë -a 'ka ü 'ka--da 'wëükɔ 'gü kö n nu -yi 'ka ma gia- 'aan- -a bho mü n -de ɖkwaa' kö n ɖtruën -yaan kë -dhö -e?›

24 ɖDhɛ -kë 'dhö 'ö -gludë -ya pö mɛ -nu 'wo -kë mü -an -dhë: ‹'Sënng 'wëüga do 'yö- -gɔ bhë, -kaa 'kun -a -gɔ 'ka- nu mɛ 'ö 'sënng ga 'gɔɔ- do 'dhö -a -gɔ bhë -a -dhë!› 25 'Wo- pö: ‹Yi -Gɔmɛ, mɛ 'ö bhë -a 'gɔɔ- do ɖya nu -a -dhë 'saadhö!› 26 'Ö -gludë -ya pö: ‹A--pö ka -dhë mɛ 'ö pë 'dhoë- -gɔ, -a -taɔ -dho kë; 'kɛɛ mɛ 'ö pë 'yaa--gɔ ɖva, -a 'bhe 'tee -de 'ö bhë -yö -dho kun -a -gɔ. 27 'Ö go mü, -ka mɛ -nu 'wo n yaagümɛ 'ka 'ö waa 'we -a -bha kö a -kë wo -bha -gludë 'ka bhë, -ka nu -an 'ka 'ka -an zë n 'dhiö zö!› »

Yesu -yö -da Zeluzalɛmë
(Matiö 21.1-11; Maakö 11.1-11; Zan 12.12-19)

28 ɖDhɛ Yesu ɖya yën 'wun ɖblɛɛ' -sü -bha 'dhö, 'ö zian 'ö dho Zeluzalɛmë 'yö -da -a -ta. 29 ɖDhɛ 'ö ɖyɔɔn -na Betefaze -dhɛ waa-Betani -dhɛ, 'ö -tɔn 'ö mü 'wo- -dhɛ Olivie -tɔn bhë -a 'sɔɔ, 'yö ö bha ɖguë' ɖplɛ bɔ ö 'dhiö, 30 'Ö- pö -an -dhë: «-Ka 'dho pödhɛ 'ö kwa 'sian 'piö zö ɖnɛ -a 'gü. 'Ka -lo ɖsia, ka -dho ɖsoofang 'në do 'ö mɛ gbɛ yaa -ya -a ɖtaa do ɖkun -a yö kö -yö -klu -sü 'ka, -kaa 'po 'ka nu -a 'ka! 31 'Ö ɖya kë ɖnɛ mɛ 'bhaa ɖya ka ɖdhɛɛ' 'kpɔ ɖsia ɖnɛɛ: ‹-Më -kë 'ka-po ɖe?›, -kaa pö -a -dhë: ‹Yi Dëmɛ -bha -wun -ya -bha›.»

32 'Yö bɔmɛ -nu -wo -dho; 'ö pë -nu 'wo bhë 'wo- yö ɖnɛ -kɔ -de gia- 'ö Yesu -ya ɖblɛɛ -a 'ka -an -dhë bhë -a 'dhö. 33 -Wo -to ɖsoofang 'në bhë -a 'po ɖdhia, 'ö- dëmɛ -nu -wa pö: «-Më -kë 'ka ɖsoofang 'në bhë 'ka- po ɖe?»

34 'Wo- pö -an -dhë: «Yi Dëmɛ -bha -wun -ya -bha.»

35 'Ö 'wo nu ɖsoofang 'në bhë -a 'ka Yesu ɖdhia, 'ö 'wo wo -bha gblang -nu -po -a ɖtaa, 'ö 'wo Yesu sü 'wo- -yaa ɖtaa. 36 -Yö -kë 'dho ɖdhia, 'ö mɛ -nu -wo wo -bha gblang -kpɔ zian -gblooga -ta -a 'dhiö. 37 ɖDhɛ 'ö ɖguë' -nu -gbaa bhë 'wo ɖyɔɔn -na Zeluzalɛmë plöödhɛ 'sɔɔ, zian 'yö ɖyɔɔ Olivie -tɔn 'piö ɖzian' -a 'ka bhë, 'yö ɖzuögludhi -yö -an pa; 'yö 'wo yö 'gɛi kë -sü 'gü -Zlan 'tɔ 'saa -blü -sü 'ka 'gbee- 'ka -dhidhaapë -nu 'yö -an -kë 'wo- yö bhë -an -wun 'gü, 38 'wo- pö: «Kwaa- 'yoo -mü! Kwaa- 'yoo -mü! 'Dhuë- -yö 'kpɔ -gludë 'ö nu Dëmɛ 'tɔ 'gü -a -bha, ɖzuöyagluu -yö kë dhang- 'gü, 'go mü -Zlan 'tɔ- kë ɖva!»

39 'Ö Falizi -mɛ 'bhaa -nu 'wo -kë mɛ -gbaa -nu 'wo -kë mü -an ziën bhë, 'wo- pö Yesu -dhë: «Yi -Gɔmɛ, -bhöë pö ü bha ɖguë' -nu -dhë -wo wo 'dhi yö 'kuë- -ɛ!»

40 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «A--pö ka -dhë: ɖWa wo 'dhi -yö 'kuë- =sia, -guö -nu -wo -dho gbla!»

Yesu -yö 'gbo -bɔ Zeluzalɛmë -dhɛ -wun 'gü

41 ɖDhɛ 'ö Yesu ɖya ɖyɔɔn pödhɛ 'sɔɔ, 'ö ɖya ö 'yan -da pö- -ta 'ö yö 'gbo bɔ -sü 'gü Zeluzalɛmë -wun 'gü, 42 'Ö- pö: «'Ö ɖya kë ɖnɛ dɔ 'ö 'kwa- wo ɖdɛɛ ɖnɛ, pë 'yö dho ü gbaa ɖzuöyagluu 'ka ü- -dɔ -bezë, kö ɖyö -së ɖdhɛɛ, 'kɛɛ yö ɖga ɖya -bin ü -gɔ bhë, 43 bhii yi -nu -wo -dho nu ü -bha 'ka, ü yaagümɛ -nu -wo -dho ɖnië' ü -zü, 'wo pë -nu dɔ 'kuëdhö -waan bɔ böü- 'kplong -zü; -wo -dho sɔ ü -ta 'ö 'wo ü

-nëng zian 'saadhö 'ka. 44 Bhi 'dhö, ü 'gü -mɛ -nu 'dhö, -wo -dho ka 'gü ŋsiö'- 'fɛfɛdhö, -guö gbɛ yaa 'dho to ö 'bha -guö -ta zö. Bhii 'töng 'ö -Zlan -yö nuë ü -dhë bhë ü 'ka- dɔ!»

Yesu -yö 'dhɔɔdɔmɛ -nu -kë -Zlan -gɔ kɔɔ

(Matiö 21.12-17; Maakö 11.15-19; Zan 2.13-22)

45 Yesu -yö -da -Zlan -gɔ kɔɔ, 'ö yö 'dhɔɔdɔmɛ -nu 'wo -kë mü -an kë -sü 'gü 46 -a pö -sü 'ka ŋnɛɛ: «Në 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya pö: *Ma 'kɔ -yö -dho kë -bhɛa -a 'gü -kɔ 'ka,* 'kɛɛ ka 'pö, 'ka- -kë ka -bha ŋkwaanpë -bin -a 'gü -guö ŋduudhɛ 'ka!»

47 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, Yesu -yö -ya mɛ -nu ŋdaan' -sü -bha -dhɛkpaɔyi 'saadhö 'ka -Zlan -gɔ kɔɔ. Slabhomɛ -gɔmɛ -nu, Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu waa- mɛtɔzë -nu ŋya kë, -wa këdhɛ -mɛɛ kö 'waan- Yesu zë, 48 'kɛɛ -a kë -kɔ 'wo dho -a kaa waa- dɔ, bhii 'ö tɔɔ mɛ -nu 'saadhö -wo wo 'to -to Yesu -wo -bha kpinngdhö wo -zo -kë -a 'piö -sü 'ka.

20

Yesu -bha -wogbiindhɛ 'godhɛ

(Matiö 21.23-27; Maakö 11.27-33)

1 -Dhɛkpaɔyi do 'ka Yesu -yö -kë mɛ -nu ŋdaan' ŋdhia -Zlan -gɔ kɔɔ 'wuntaɔsë ŋblɛɛ' -sü 'gü. 'Yö slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu, Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu waa- mɛ ziizii -nu -wo -nu, 2 'wo- pö -a -dhë: «Në -nu 'ü- kë -na ŋnɛ, dö 'ö- pö ü -dhë 'ü- kë ŋɛ?»

3 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Ma -de 'pö, a -dho ŋdhɛɛ' do kpɔ ka -gɔ: 4 Dö 'ö Zan bɔ kö -yaan mɛ bɔ yiö ŋe? -Zlan -mü -i, 'iin mɛ -nu -mü -i?»

5 'Kɛɛ -wo -yö 'wun ŋblɛɛ' -sü 'gü wo 'ko -dhë 'wo- pö: «'Kwa--daa kë ŋsia ŋnɛ -Zlan 'yö- bɔ, -yö -dhoë pö kwa -dhë -më -kë kwaa--wo -dhɛ 'wun gia- -ɛ? 6 'Iin 'kwa-pö ŋsia 'zü ŋnɛ mɛ -nu 'wo- bɔ, mɛ -nu 'töüdhö -wo -dho kwa -zuö -guö 'ka 'wo kwa zaa, bhii 'ö tɔɔ mɛ 'plɛ -wo Zan -ya 'ti -kë -Zlan -wodhiölomɛ 'ka.»

7 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'wo- pö: «Mɛ 'ö- bɔ kö -yaan mɛ bɔ yiö bhë 'yiëë-dɔ.» 8 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «ŋDhɛ 'ö 'dhö bhë kö ma -de 'pö, mɛ 'ö- pö n -dhë 'a pë -nu 'wo ŋnɛ -an kë bhë, n 'ka 'dho -a 'tɔ pö ka -dhë 'pö.»

'Wun ŋzuan' 'ö -gban lɛzɛn ŋdhɛɛdhɛ yuökëmɛ 'gluyaazë -nu -bha

(Matiö 21.33-46; Maakö 12.1-12)

9 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, Yesu -yö 'wun -blɛɛ mɛ -nu -dhë 'wun ŋzuan' 'ka 'ö -pö: «Gɔɔndë do -yö ö bha lɛzɛn ŋdhɛɛdhɛ -kë, 'ö--lo lɛzɛn ŋdhɛɛdhɛ yuökëmɛ -nu kwɛɛ, 'ö- to 'ö dho 'ta 'gü -glɔɔ 'ma -dhiadhö.

10 ŋDhɛ 'ö lɛzɛn bho -yi ŋya -lo, 'yö ö bha yuökëmɛ do bɔ lɛzɛn ŋdhɛɛdhɛ yuökëmɛ -nu -dhë kö -waan ö -bha -kpa bɔ ö -dhë. 'Kɛɛ lɛzɛn ŋdhɛɛdhɛ -yuökëmɛ -nu -wa -kun 'wo- -ma 'wo- -yɛ 'zü ö -kɔ 'kpaan 'ka.

11 'Ö lɛzɛn ŋdhɛɛdhɛ dëmɛ -yö ö bha yuökëmɛ do bɔ 'zü, 'ö lɛzɛn ŋdhɛɛdhɛ -yuökëmɛ -nu -wa kun, 'wo- -ma, 'wo 'si -nu bho -a -gɔ, 'wo- -yɛ 'zü ö -kɔ 'kpaan 'ka 'pö.

12 'Yö ö -bha yuökëmɛ -gwaa kë -yaaga -naa bɔ; -a mɛ bhë -wa -gi 'wo- bho lɛzɛn ŋdhɛɛdhö, 'wo--zuö zian gbɛ 'ka.

13 'Ö lɛzɛn ŋdhɛɛdhɛ dëmɛ -ya pö: ‹-Më 'a dho -a kë ŋo? Dɔ, 'a n gbö -dhɔkaasüzë ŋduö ŋnɛ -a bɔ, -yö -kë yö -zë -wo -dho lë- -kë -a -gɔ.›

14 'Kɛɛ ŋdhɛ 'ö yuö -kë lɛzɛn ŋdhɛɛdhö -mɛ -nu ŋwaa- yö, 'wo- pö wo 'ko -nu -dhë: ‹Mɛ 'ö pë -nu 'wo ŋnɛ 'wo dho to -a -gɔ 'dhiö ŋzian' ö ŋga 'ö ŋnɛ! -Kwaa zë kö

lɛzɛn ɑdhɛɛdhɛ 'ö ɑnɛ -yaan 'to kwa -gɔ!› 15 'Ö 'wo- kun, 'wo- bho lɛzɛn ɑdhɛɛdhö 'wo- zë.»

'Ö Yesu -yö -an ɑdhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «ɑYa kë 'dhö, lɛzɛn ɑdhɛɛdhɛ dëmɛ ɑya nu, -më 'yö dho -a kë ɑɛ? 16 A- -pö ka -dhë: Pë 'ö dho -a kë 'ö tɔɔ -yö -dho nu 'ö lɛzɛn ɑdhɛɛdhɛ -yuökëmɛ -nu 'wo bhë 'yö -an zë, 'yö lɛzɛn ɑdhɛɛdhɛ bhë 'yö- nu mɛ 'waa gbɛ -nu -dhë.»

ɑDhɛ 'ö mɛ -nu ɑwaa- -wo 'ö bhë -a ma 'wo- pö: «'Wun mɛ 'ö ɑsuu'- 'dhö bhë kö ɑkun 'ö- -kë!»

17 'Kɛɛ Yesu -yö -an -ga -piindhö 'ö- pö -an -dhë: «ɑDhɛ 'ö -kë 'dhö, -më -kë 'ö -Zlan -bha 'sëëdhɛ ɑbɛɛn' -wo -ya pö: *-Guö 'ö 'kɔdɔmɛ -nu -wa ɑzong 'dhiö -be bhë, yö gia- bhë 'ö -kë 'kɔ kuënnu -guö 'ka zlöö* bhë ɑɛ?» 18 'Ö Yesu -yö ɑyɔɔn ö -wo -ta 'ö- pö: «Mɛ 'oo mɛ 'ö 'dhoë- -püö -guö 'ö bhë -a -ta, -yö -dho ö -de yɛ, 'ö mɛ 'oo mɛ 'ö -guö bhë ɑya -püö -a -ta, -yö -dho -a ɑwüü'-.»

'Nii- =sɔnng' -bho 'sɛgɔ ɑkɔɔnmɛ -dhë -sü
(Matiö 22.15-22; Maakö 12.13-17)

19 Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu waa- slabhomɛ -gɔmɛ -nu -wa këdhɛ -mɛɛ kö 'waan- Yesu 'kundhɛ gia- bhë -a 'gü, bhii 'ö tɔɔ wo gia- -wa ɑdɔa' ɑnɛ 'wun ɑzuan' 'ö Yesu -ya -kë bhë -ö -gban lɛzɛn ɑdhɛɛdhɛ waa- ö dëmɛ -nu -an -bha bhë, -yö -gban wo gia- wo -bha, 'kɛɛ 'suö -yö -an -kë 'sɛgümɛ -nu -dhë. 20 'Yö 'wo yö naɔ -kë Yesu -bha -sü 'gü; 'wo mɛ -nu bɔ kö -waan naɔ kë -a -bha. Mɛ -nu 'wo bhë -wo wo -de -kë mɛ -nu këwunsëëzë 'ka kö 'waan- 'slë 'kan -a -gɔ ɑdhɛɛ' -nu -kpɔ -a -gɔ -sü 'ka. Bhii në 'yö dho kë -a -bɔ -a -ta 'ka kö 'waan- -a dɔ 'sɛ ɑkɔɔnmɛ kwɛɛ bhë ɑnɛ 'wo- =mɛɛ'. 21 'Ö 'wo ɑdhɛɛ' kpɔ Yesu -gɔ 'wo- pö: «Yi -Gɔmɛ, yi- =dɔa' ɑnɛ 'wun -nu 'ü- =blɛɛ' -na bhë o, 'iin ü -bha mɛ ɑdaan' -wo bhë o, -an 'plɛ -wo kpengdhö; 'ö 'bhaa mɛ -nu zë 'gü kë, 'kɛɛ ü mɛ -daan 'ko 'trüün 'piö 'wun giagia 'ö -Zlan -bha zian -ta -a 'ka. 22 Kwa -bha tɔng -ya -pö 'kwa 'nii- =sɔnng' bho -gludë Sezaa -dhë e, 'iin kö ɑkun 'kwa- bho -a -dhë e?»

23 'Kɛɛ Yesu -yö -an -bha 'slëkanwo bhë -a ɑtɛi' -dɔ; 'yö- pö -an -dhë: 24 «-Ka dönie ga do -zɔn n -dhë! Dö 'ö- 'tɔ waa- -a -gɔ 'bin 'dho -ya -sü 'ka -a -ta ɑnɛɛ?» 'Ö 'wo- pö: «Sezaa -mü.»

25 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «ɑDhɛ 'ö 'dhö, pë 'ö Sezaa -bha 'ka, -kaa bho -a -dhë; 'ka pë 'ö -Zlan -bha 'ka, 'ka- bho -Zlan -dhë 'pö!»

26 Waa- 'kundhɛ yö gbɔ ö -wo -ta 'wun 'yö- =blɛɛ mɛ -nu wö 'dhiö bhë -a -wun 'gü, 'kɛɛ në 'ö -kë ɑzian' 'ö tɔɔ -an 'te 'yö tun 'wun -daa kë -kɔ ɑsuu'- 'ö Yesu -ya -kë bhë -a -wun 'gü; 'ö -dhɛ -yö ga -an -ta diindhö.

ɑDhɛɛ' do 'ö -gban -go ga 'gü -sü -bha
(Matiö 22.23-33; Maakö 12.18-27)

27 Saduse -mɛ 'bhaa -nu -wo -nu Yesu 'piö; wo ɑnɛ 'wo- pö mɛ ɑya ga ö 'ka 'dho go ga 'gü gbɔ bhë, 'ö 'wo yö -a ɑdhɛɛ' 'kpɔ -sü -bha 28 'wo- pö: «Yi -Gɔmɛ, tɔng 'ö Moizö -ya nu yi -dhë 'ö ɑbɛɛn' -sü 'ka 'ö ɑnɛɛ: *ɑYa kë ɑnɛ gɔɔn- do 'ö- dhe 'dho -a -gɔ ɑya kë -dhö, -a dheglu 'në gɔɔn- =ya kë -dhö; waa- ö bɔɔ waa 'në 'kpɔ gbɔ, ɑya 'to 'dhö ɑya ga kö -a bɔɔ ɑgɛandhe bhë -yö -dho to -a dheglu 'piö, 'ö 'wo 'në kpɔ -a pin ɑtaa.* 29 'Kɛɛ kö 'töng do 'ka bhë, dhegluzë 'slaplɛ -wo -kë -dhö; 'ö- mɛ -blɛɛzë -yö dhe sü, 'ö waa 'në gbɛ 'kpɔ 'ö ga. 30 'Ö- bɔɔ ɑgɛandhe -yö to -a mɛ kë ɑplɛ -naa bhë -a 'piö, 31 'ö to -a mɛ kë -yaaga -naa 'piö 'pö. -Kɔ do bhë -a 'ka 'ö -dhɛ 'wo- -bha 'slaplɛ 'wo- -kë -a 'ka, 'ö waa 'në gbɛ 'kpɔ, 'ö -an 'plɛ -wo ga. 32 'Ö dhebɔ -de 'pö 'yö ga.

33 Ya kë 'dhö, yi 'ö gamɛ -nu dho go -a 'ka ga 'gü, -a dö 'yö dho kë -a gɔn 'ka kpinngdhö e? Bhii 'ö tɔɔ -dhɛ 'ö 'wo- -bha 'slaplɛ -wo -kë -a gɔn 'ka!»

34 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Gɔɔn- -nu, dhoo -nu -wo 'kpongtaa zö -wo wo 'ko -sü, 35 'kɛɛ gɔɔn- -nu, dhoo -nu, mɛ 'ö -an -ma kun kö -waan 'go ga 'gü kö -waan -kë -a 'gü -sü mɛ 'ö zlöö toëpö 'ka -a yö bhë, waa 'dho wo 'ko sü, 36 wo 'ka 'dho ga gbɔ, bhii kö waa- -Zlan -bha bɔmɛ -nu -an suu'- =ya kë do; kö wa kë -Zlan -bha 'në -nu 'ka, bhii 'ö tɔɔ wa 'go ga 'gü. 37 'Go mü 'zü Moizö -ya -zɔn 'wun gia- 'ka nɛ gamɛ -nu -wo -dho go ga 'gü, bhii në 'ö bɛɛn' -sü 'ka -a -bha 'sëëdhɛ 'gü, 'wun 'ö -gban 'ginngkpɔɔ -bha, 'ö tɔɔ -yö kwa Dëmɛ -dhɛ Ablaamö -bha -Zlan, Izaakö -bha -Zlan waa- Zakɔbö -bha -Zlan. 38 Kö -kaa dɔa nɛ -Zlan -yö mɛ 'bhee- -nu -bha -Zlan 'ka, 'yaa gamɛ -nu -bha -Zlan 'ka, bhii mɛ 'wo 'bhee- bhë -wo 'bhee- 'dhö -a -bha 'ka.»

39 'Yö Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu mɛ 'bhaa -nu -wa pö: «Ü- -blɛɛ -së, yi -Gɔmɛ!»

40 Bhii 'ö tɔɔ dhɛɛ' gbɛ 'kpɔ -dhɔ yaa -an kë -a -gɔ zlöö gbɔ.

Dhɛɛkpɔdhe -nu 'wo -gban -Zlan -bha -Yamɛ -bha
(Matiö 22.41-46; Maakö 12.35-37)

41 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Yö -kɔklë 'wo- pö -Zlan -bha -Yamɛ 'pö -yö -go Davidö suu'- -ta 'gü i? 42 'Kɛɛ kö Davidö gia- -ya -pö 'Tan 'sëëdhɛ 'gü nɛɛ: *N Dëmɛ (-Zlan) -ya -pö n Dëmɛ -dhë: -Bhö -ya -yadhɛ bhlëzë 'gü zian'* 43 *-yö 'dho -ö yöë yi 'a dho ü yaagümɛ -nu kaa ü -gɛn -ta -a -ta dhuö -pë 'ka -a -bha.* 44 Dhɛ Davidö gia- -ya -dhɛ ö Dëmɛ, -yö -kɔklë 'ö -Zlan -bha -Yamɛ -yö -go -a suu'- -ta 'gü 'zü i?»

-Kë 'slë 'ka -sü 'ö Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu 'piö
(Matiö 23.1-36; Maakö 12.38-40)

45 Mɛ gbung 'wo -kë mü bhë -an 'plɛ 'to -ya -wo -bha. 'Yö Yesu -ya pö ö bha guë' -nu -dhë: 46 «-Ka ka -zo kë ka -de 'piö Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu 'wo- -dhɔ kë -na nië gblang gbiin -nu 'ka -sü 'ka, 'ö 'wo- 'piö kö -wo -mɛɛ -nu kë wo 'ka bhlë 'gü 'dhëëdhɛ vava -nu -bha, 'ö 'wo -ya -gbloo -sɛɛbɔ -ta -an -gɔ -bhɔkuëkɔ -nu 'gü, 'wo -yadhɛ -sɛɛbɔ sü 'wlaan- -nu -ta; 47 wo bhë -wo gɛandhoo -nu -bha pë -nu 'ö -an -gɔ -a kun -an -gɔ, 'ö wa 'go mü 'wo bhɛa gbiin kö 'waan- kë mɛ -nu këwunsëëzë 'ka mɛ -nu wö 'dhiö. Bhii -wo -dho 'klobhɔdhe va -ziögɔüsüzë yö.»

21

Gbaapë 'yö go gɛandhe 'fɛɛzë kwɛɛ
(Maakö 12.41-44)

1 Yesu -yö -dhɛ -ga ö -zü 'to, 'ö- 'yan -yö -da bhɔɔmɛ -nu 'wo wo -bha gbaapë -da -na -Zlan -gba -a 'gü -në 'gü, -Zlan -gɔ kɔɔ bhë -an -ta. 2 'Ö- 'yan -yö -da 'zü gɛandhe 'fɛɛzë do 'bhaa -ta kö -yö 'wëü- 'sɛɛn- ga plɛ -da -na -Zlan -gba -a 'gü -në 'ö bhë -a 'gü 'pö.

3 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö mɛ -nu 'wo -kë mü bhë -an -dhë: «A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: Dhebɔ 'fɛɛzë 'ö nɛ 'wëü- 'ö- -da mü bhë, yö va 'ö zië' mɛ -nu 'wo to 'saadhö -an -bha -ta. 4 Bhii mɛ -nu 'wo bhë 'wëü- 'ö- nu -sü 'yaa 'më -an 'ka bhë nɛ 'wo- -kë gbaɔ 'ka; 'kɛɛ yö 'pö, -a -bha 'fɛɛdhɛ 'gü në 'ö to -a -gɔ -tosiadhe këpë 'ka bhë 'ö- 'plɛ -nu bhë.»

Yesu -yö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'wü -wun -blɛɛ
(Matiö 24.1-2; Maakö 13.1-2)

5 Mɛ 'bhaa -nu -wo 'wun -blɛɛ -Zlan -bha 'kɔ bhë -a -bha 'wo- pö: «-Guö -nu 'wo 'kɔ dɔa nɛ

□wo -së □dhɛɛ! 'Ö pë -nu 'wo- nu □gbaapë 'ka 'wo- 'gü bhë, -wo -së 'pö □dhɛɛ!» 6 'Ö Yesu -ya pö: «Pë -nu 'ka -an -ga -na bhë, yi do -yö nu -na, -guö gbɛ yaa 'dho to ö 'ko -ta dhuö mü, -an 'plɛ -wo -dho -lo.»

'Yena -wun -nu -dho kë 'kpongtaa yën -yi 'dhiö

(Matiö 24.3-14; Maakö 13.3-13)

7 'Wo- pö -a -dhë: «Pë -nu 'wo 'dhö bhë -wo -dho kë yi -mlë 'ka ɛ? □Duakëpë -mlë 'yö dho pë -nu 'wo bhë -an yi -zɔn -ɛ?»

8 'Ö Yesu -ya pö: «-Ka ka -zo kë ka -de 'piö! Kö □kun 'ka ka □kwaa' ka -de -zü 'wo ka -püö! Bhii mɛdhɛvadhɛ -wo -dho nu n 'tɔ 'gü, 'wo- pö: ‹Ma 'pö, -Zlan -bha -Yamɛ -mü n 'ka! Ma nu 'töng □ya -lo!›, 'kɛɛ kö □kun 'ka -ziö -an 'piö! 9 'Ka -glu gɔn -wun -nu 'iin -dɔ 'ko -gɔ 'yënng -wun -nu ma, kö □kun 'ö 'siö -yö -kan ka 'gluu! Pë -nu 'wo 'dhö -wo -dho kë 'dhiö -blɛɛzë, 'kɛɛ yaa 'dho kë 'kpongtaadhɛ 'dhiö 'to -sü 'ka.»

10 'Go mü 'yö- pö 'zü □nɛɛ: «'Sɛgɔgümɛ -nu -wo -dho 'ko zë wo 'bha 'sɛgɔgümɛ -nu 'ka, ö -gludë dho -glu -da ö 'bha -gludë -ta; 11 'sɛ -bha □zluun -sü 'gbee- -dho kë -dhö, 'ö din -nu, -sü 'kuë- =yua' -nu dho nu 'sɛgɔ 'bhaa -nu 'gü, 'siö -kan mɛ 'gluu -pë waa- =duakëpë -wo -dho kë dhang- 'gü. 12 'Kɛɛ -a kë □yië' kö pë -nu 'wo 'dhö bhë -waan kë, mɛ -nu -wo -dho ka kun, 'wo pë 'dhiö- -nu kë ka 'ka, 'wo ka dɔ mɛ -nu kwɛɛ Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ -nu 'gü, 'wo dho ka -zuö -kanso 'gü -waan za dɔ ka -bha -gludë -nu waa- 'sɛ □kɔɔnmɛ -nu -an 'dhiö n -wun 'gü. 13 -Yö -dho kë ka -bha bɔdhɛ 'ka kö 'kaan- kë n □goo- -nu 'ka. 14 -Ka ka -zo -gban kö □kun 'ka dɔ ka -de -wun □zɔnng' -ta za 'ö dɔ ka -bha bhë, ka -bha □blɛɛ' -sü -wun 'gü, 15 bhii □ya kë □nɛ mɛ -nu □wa 'dho ka 'ka zakanmɛ -nu 'dhiö, ma gia-, a -dho -wo 'ö 'kpaakpadhɛ 'ö ka yaagümɛ gbɛ 'ka 'dho -mɔ -a -bha 'iin -yaan dɔ -a -gɔ -a dɔ ka 'dhii. 16 Ka dë -nu, ka dhe -nu, ka dheglu -nu, ka mɛ -nu, ka 'bhamɛ -nu -de gia-, -wo -dho ka dɔ mɛ -nu kwɛɛ, 'wo mɛ 'bhaa -nu zë ka 'gü. 17 Mɛ 'saadhö -wo -dho ka -san zë n -wun 'gü, 18 'kɛɛ ka tuö -wun ga do 'ka 'dho □dhɔng. 19 -Ka ka 'gü dɔ 'gbee-, 'ka- kë 'dhö, 'ka dho ka -bha □toëpö -kë -a 'gü -sü yö.»

Yesu -yö Zeluzalɛmë □siö' -wun -blɛɛ

(Matiö 24.15-21; Maakö 13.14-19)

20 'Ö- pö: «Yi 'ka dho Zeluzalɛmë -dhɛ yöë kö -glugɔnmɛ -nu □wa □nië' -a -zü bhë, -kaa dɔa □nɛ -a 'gü □siö'- -yi □ya yö □klöö'. 21 □Ya kë 'dhö mɛ -nu 'wo Zude -wo -dho □duë, -wo 'dho -tɔn -nu 'piö □zian'; mɛ -nu 'wo dho kë Zeluzalɛmë plöödhɛ -bha, -wo -dho go wo pin -bha; mɛ -nu 'wo dho kë zian -gbloo -nu 'piö, kö □kun 'wo -da plöö, 22 bhii -yö -dho kë 'klobhɔdhe -yi 'ka. -Yö kë 'dhö, kö pë -nu 'wo □bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -an 'dhiö -nu -waan -mɔ 'kuë. 23 -Më 'yena -wun 'ö dho kë yi 'ö 'dhö bhë -a 'ka, dhoo -nu 'wo 'guzë waa- dhoo -nu 'wo 'bëë- 'ka -an -bha 'ka -oo! Bhii □zuö' -da 'yenagüdhe □va -yö -dho kë 'sɛ 'ö □nɛ -a 'gü, 'ö 'wun -yö na -Zlan -zuë -a 'gü -mɛ -nu buëndhö. 24 -Wo -dho -an zë -blaan 'ka, 'wo -an kun 'gan 'ka, 'wo dho -an 'ka 'sɛgɔ 'gü -dhɛ 'saadhö -bha, 'ö mɛ -nu 'waa -Zlan -bha mɛ -nu 'ka 'wo dho Zeluzalɛmë -pö □siö' -yaan 'dho -yaan yöë 'töng 'ö -Zlan -ya nu -an -dhë bhë -a yën -yi -bha.»

Mɛgbö -dho nu

(Matiö 24.29-31; Maakö 13.24-27)

25 'Ö- pö: «□Duakëpë -nu -dho kë lan- 'gü, 'yö -kë 'su 'gü, 'yö -kë 'susongga -nu 'gü; 'ö sia- zö, 'kpongtaamɛ -nu □zuö' dho -da □wabhödhe 'gü, 'ö 'suö □va dho

-da mɛ -nu 'gü, 'yoo -drinng 'gbee- -bha dɔ -sü waa- 'yoo kpö -bha -ma -sü -wun 'gü. 26 Mɛ -nu -dho ga 'suö -dhë, -zo -ta -a 'gü -pë 'ö dho kë 'kpongtaa zö bhë -a -wun 'gü, bhii 'piigbeedhɛ -nu 'wo dhang- 'gü -wo -dho ◌zluun. 27 ◌Ya kë 'dhö -wo -dho ma 'a Mɛgbö 'ka n yö kö a nu -na dha kpö -ta 'piigbeedhɛ waa- 'tɔbhɔdhe ◌va 'ka. 28 'Töng 'ö pë -nu 'wo bhë 'wo dho kaa, -ka ka -zo -gban 'ka ka -gɔ -nu ◌luu'-, bhii kö ka -bha -go 'gan 'gü -sü ◌ya yö ◌klöö'.»

Mɛ ◌daan' -wo 'ö -gban figö -lü -bha
(Matiö 24.32-35; Maakö 13.28-31)

29 Yesu -yö 'wun ◌zuan' do -zɔn -an -dhë 'ö- pö: «-Ka figö -lü waa- 'lü mɛ -nu 'wo to -an -ga! 30 'Ka -an 'dhɛ -dëü -nu yö, kö ◌ya kë ka 'yaan ◌nɛ ◌kpɔɔ ◌ya yö ◌klöö'. 31 -Kɔ do bhë -a 'ka pë -nu 'wo bhë 'ka -an yö, -kaa dɔa ◌nɛ -Zlan -bha -gludëdhɛ -bha nu -sü ◌ya yö ◌klöö'. 32 A- -blɛɛ ka -dhë 'wun gia- 'ka: Pë -nu 'wo 'dhö -wo -dho kë kö mɛ -nu 'wo 'töng ◌nɛ -a 'gü ◌nɛ -an 'plɛ waa ga ◌kun. 33 Dhang- waa- 'sɛ -wo -dho ziö, 'kɛɛ n -wo 'ka 'dho ziö 'gbɛɛdhö.»

-Ya 'yaan -gɛn

34 'Ö- pö: «-Ka ka -zo kë ka -de 'piö! Kö ◌kun 'ö 'ka ka -de 'bɔn -kan -bhöpë ◌vava -bhö -sü -nu, yɔ 'yi ◌vava mü -sü -nu waa- -zo -ta 'kpongtaapë -wun 'gü -sü -an ◌kwaa', 'yaa 'dhö n nu -yi -dho -wo ka tii 'ka. 35 Bhii -yö -dho -lo ka -ta ◌nɛ 'kplö 'dhö 'kpongtaamɛ 'plɛ -ta. 36 -Ka -ya ka 'yaan, -ka ◌bhɛa'- 'töng 'saadhö -a 'ka, kö ka 'gü -yaan kë 'gbee- 'kaan- dha pë -nu 'wo 'dhoë- nu 'töüdhö bhë -an -gɔ, 'iin 'kaan- dɔ ka -gɛan ma 'a Mɛgbö 'ka n 'dhiö.»

37 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö yi 'saadhö 'ka, Yesu -yö mɛ -nu -daan -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü; 'yö 'bin ◌ya 'më, 'yö dho Olivie -tɔn tuö -wɔ 'ma ◌dhia. 38 'Ö -dhiadhiö 'ö mɛ -nu -wo -so 'wo nu -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü -waan wo 'to 'to -a -wo -bha.

22

Slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- tɔnggɔmɛ -nu -wo -dho wo 'kuë- Yesu -gɔ
(Matiö 26.1-5; Maakö 14.1-2; Zan 11.45-53)

1 'Bluu- 'ö- =bhɛɛpë 'yaa- 'piö bhë -a 'wlaan- kë -yi 'wo- -dhɛ Paakö bhë, ◌dhɛ 'ö- yi ◌ya yö ◌klöö', 2 'Ö slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu -wa këdhɛ ◌mɛɛ kö 'waan- Yesu zë, 'kɛɛ 'suö -yö -an -kë 'sɛgümɛ -nu -dhë.

Zuda -mɔ -a 'gü -sü -mü kö -yaan Yesu dɔ mɛ -nu kwɛɛ
(Matiö 26.14-16; Maakö 14.10-11)

3 'Ö Zuda 'wo- -dhɛ Ikaliɔtö, 'yö -kë Yesu -bha ◌guë' -nu 'gɔɔ- do ö ga ◌plɛ 'wo bhë -a mɛ do 'ka bhë, 'ö Satan -yö -da -a ◌zuö' 'gü. 4 'Yö Zuda -yö -luu 'yö dho 'yan -to -Zlan -bha 'kɔ -bha -mɛ -nu -gɔmɛ 'piö 'ö -kɔ 'ö dhoë kaa kö 'yaan- Yesu dɔ -an kwɛɛ bhë, 'yö- =blɛɛ -an -dhë. 5 'Ö -an ◌zuö' 'glu -yö -dhi giagiawo, 'wo 'wëüga 'tɔ go -a -dhë. 6 Zuda -yö -we -a -bha; 'yö yö -a 'slë ◌mɛɛ' -sü 'gü kö -yaan Yesu dɔ -an kwɛɛ -ziö -a 'piö -mɛ -nu tii.

Yesu -yö mɛ -bɔ kö pë 'ö dho -bhö Paakö -ta -waan -a -yuö kë
(Matiö 26.17-25; Maakö 14.12-21; Zan 13.21-30)

7 Paakö 'ö 'wlaan- -yi do 'ö ◌ya kë 'wo 'bhlanë -gbɔng zë 'wo- -bhö ◌bluu'- 'ö- =bhɛɛpë 'yaa- 'piö -a yi 'ka bhë, ◌dhɛ ◌ya -lo, 8 'Ö Yesu -yö Piɛɛ waa- Zan -an bɔ 'ö- pö: «-Ka 'dho 'ka kwa -bha pë 'kwa dho -a -bhö Paakö -ta, -a -yuö kë!»

9 'Ö 'wo- pö -a -dhë: «◌Dhɛ -mlë 'ü- 'piö kö 'yi- -yuö kë -a -bha -ɛ?»

10 'Yö- pö -an -dhë: «-Ka ka 'to 'to! Ka -bha -da Zeluzalɛmë plöö -sü 'ka, ka -dho -kpën gɔɔn- do 'ö 'yi -gbɔ 'dho -a -gɔ -a -bha. -Ka 'to -a 'piö, 'ka 'dho 'kɔ 'ö 'dhoë- -sɔ -a 'gü bhë, 'ka -sɔ -a 'gü 11 'ka- pö 'kɔ dëmɛ -dhë: ‹Yi -gɔmɛ -yö ǃdhɛɛkpɔdhe do -dɔ yi -gɔ kö 'yiën- -a 'kpɔ ü -gɔ; -ya -pö 'kɔdhi -mlë 'ö waa- ö -bha ǃguë' -nu 'wo dho Paakö -në -bhö -a 'gü i?› 12 -Yö -dho 'kɔdhi do ǃva 'ö -dɔ kɔɔpë 'plɛ ǃya -mɔ -a 'gü -a -zɔn ka -dhë 'kɔ -ta dhuö -kɔ 'gü. -Dhɛ bhë 'ka dho -bhöpë -nu -yuö kë -a -bha.»

13 'Ö 'wo dho 'wo në -nu 'wo bhë 'wo -an yö ǃnɛ -kɔ 'ö Yesu -ya ǃblɛɛ -a 'ka -an -dhë bhë -a 'dhö; 'ö 'wo -bhöpë 'ö dho kë Paakö -ta bhë 'wo- -yuö -kë.

-Bhöpë 'slööslö
(Matiö 26.26-30; Maakö 14.22-26; 1 Kolɛntö 11.23-25)

14 ǃDhɛ 'ö 'töng ǃya -lo, 'ö Yesu waa- ö bha bɔmɛ -nu -wo dho në -bhö ǃdhia, 15 'yö- pö -an -dhë: «-Yö -kë n -dhë -së ǃduö kö 'kwa Paakö -bhöpë 'ö ǃnɛ 'kwa- -bhö kwa 'ko ǃbhaa n 'klo yaa ǃtun bhɔ -na. 16 Bhii a- -pö ka -dhë: N 'ka 'dho -a gbɛ -bhö gbɔ 'ö dho 'ö yöë Paakö sla- bho -sü 'ö bhë -a -gɛn -yö 'ko 'dhiö -yi -bha -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü.»

17 ǃDhɛ ǃya kë 'dhö, 'ö -drɔɔn -kɔɔ -yaan do sü 'ö -Zlan zuö pö -a -ta 'ö- nu -an -dhë 'ö- pö: «Pë ǃnɛ, -kaa -a 'sü 'ka- -glu ka 'kuë 'ka- mü, 18 bhii a- -pö ka -dhë 'ö sü ǃdɛɛ -bha n 'ka 'dho -drɔɔn mü gbɔ 'ö dho 'ö yöë -Zlan -bha -gludëdhɛ nu -yi -bha.»

19 ǃDhɛ ǃyaa- pö 'dhö, 'yö 'bluu- sü; ǃdhɛ ǃya -Zlan zuö pö -a -ta, 'yö- 'klu -kan 'yö- nu -an -dhë 'ö- pö: «Pë ǃnɛ tɔɔ n bun, 'a- nu ka -wun 'gü. Ka- -bhö -na, ka -zo -yö -büö n -wun 'ka!»

20 -Kɔ do bhë -a 'ka; 'ö -drɔɔn -kɔɔ -yaan do nuë -an -dhë kö ǃwa yën në -bhö -sü -bha, 'ö- pö -an -dhë: «-Drɔɔn -kɔɔ -yaan 'ö ǃnɛ 'ö tɔɔ -Zlan -bha -dhikuëdhe -dëü 'ö bɔ n fɛi -ta 'ö -lo ka -wun 'gü. 21 'Kɛɛ -ka -dhɛ -ga, mɛ 'ö dho n 'dhɔɔ dɔ, -yö n 'piö në -bhö ǃdhia zö! 22 Ma 'a Mɛgbö 'ka, a -dho ga ǃnɛ -kɔ 'ö -Zlan -ya yö -a 'ka 'ko 'dhiö kö -yaan kaa -a 'dhö; 'kɛɛ gɔɔn- 'ö 'dhoë- n 'dhɔɔ dɔ bhë 'yena -wun ǃya kaa ǃdhɛɛ!»

23 'Ö- -bha ǃguë' -nu -wo yö wo 'ko -nu ǃdhɛɛ' 'kpɔ -sü -bha, mɛ 'ö dho 'wun ǃsuu'- 'ö 'dhö bhë -a kë -a -wun 'gü.

Dö 'yö tɔɔ mɛ ǃva ǃɛ?

24 -A -bha ǃguë' -nu -wo za -ya wo 'ko -bha, mɛ dho kë mɛ ǃva 'ka wo ziën -a -wun ǃblɛɛ' -sü 'ka. 25 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «'Kpongtaa zö, -gludë -nu -wo mɛ -nu -kɔɔn, mɛ -nu ǃnuadhɛ -kë wo -sü 'ka, 'ö mɛ -nu 'ö -wogbiindhɛ 'dho -an -gɔ, 'wo -an -dhɛ mɛ këpësëëzë -nu, 26 'kɛɛ ka -bha 'ka, yaa 'dho kë 'dhö. Pë 'ö dho kë ǃzian' 'ö tɔɔ mɛ 'ö mɛ ǃva 'ka ka ziën, kë 'ö dho -a wo ǃnɛ 'në 'tee 'dhö; 'ö mɛ 'ö mɛ ǃkɔɔnmɛ 'ka, 'yö dho kë ǃnɛ yuö -kë mɛ 'dhiö -mɛ 'dhö. 27 ǃDhɛ -kë 'dhö ǃnɛ dö 'ö tɔɔ mɛ ǃva ǃɛ? Mɛ 'ö pë -bhö ǃdhia ǃi, 'iin mɛ 'ö -an gbaa -na -bhöpë 'ka i? Mɛ 'ö pë -bhö ǃdhia 'yaa -mü -a? 'Kɛɛ ma 'pö, a ka ziën ǃnɛ mɛ 'dhi gbamɛ 'dhö. 28 'Ka ǃglɔɔ n 'piö piindhö 'wun 'gbee- -nu 'wo nu n -ta -a 'gü. 29 -Kɔ do 'ö n Dë -yö ö -bha -gludëdhɛ -wun -lo -a 'ka n kwɛɛ bhë, 'ö 'a dho ka -da -a 'ka n 'piö, 30 kö 'kwa në -nu -bhö, 'kwa müpë -nu mü kwa 'ko ǃbhaa -Zlan 'piö; 'go mü 'ka dho -ya 'gɔ -gbloo 'gü 'ö 'ka Izlaɛlö 'gunng -gɔ 'gɔɔ- do ö ga ǃplɛ 'wo bhë -an -bha za kan.»

Yesu -yö ǃkploo 'ö Piɛɛ dho -a wo ö -wun 'ka bhë -a -wun -blɛɛ
(Matiö 26.31-35; Maakö 14.27-31; Zan 13.36-38)

31 'Ö Yesu -ya pö Piɛɛ -dhë: «Simɔ, Simɔ, -bhö ü 'to 'to! Satan ɑyaa- -dhɛ kö -yaan ka ɑzaan 'zan ɑnɛ mɛ -mlü -piö, 32 'kɛɛ 'ma ɑbhɛa'- ü -wun 'gü, -yö kë 'dhö kö ɑkun 'ö ü -bha -zo -yö n -ma -sü dho go ü -gɔ. ɑYa kë ɑnɛ 'bha 'yɛ ü 'zü 'bha nu n 'piö, -bhö ü dheglu -nu ɑfaan' 'më!»

33 'Ö Piɛɛ -ya pö -a -dhë: «N Dëmɛ, n -mɔ -a 'gü -sü -mü kö mɛ 'plɛ -waan ko -da -kanso 'gü kö 'koën- ga ko 'kuë.»

34 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «A- -pö ü -dhë, Piɛɛ, -a kë -sü 'ka gbeng do 'ö ɑnɛ -a 'gü kö -tɔgɔn -yaan 'we, ü -dho -a pö -gwaa -yaagazë ɑnɛ 'bhaa n dɔ.»

Yesu -bha 'wun 'ö -gban 'wëü- -da -a 'gü -pë 'dhö, ɑbhɔɔ' 'dhö, -blaan 'dhö -an -bha -a ɑblɛɛ' -sü

35 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Ka bɔ 'a- wo 'dhiö -be, 'a- pö kö ɑkun 'ka 'wëü- -da -a 'gü -pë -nu, ɑbhɔɔ' -nu, -sakpa -nu gbɛ sü bhë, ɑdhɛ 'ka 'dho, -më 'ö- -wun -yö ka -kë -ɛ?» 'Wo- pö -a -dhë: «-Daa 'dee-!»

36 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'yö- pö -an -dhë: «'Kɛɛ zlöö ɑnɛ bhë, mɛ 'ö- -bha 'wëü- -da -a 'gü -pë 'dhö -dhö -ya 'sü. -Kɔ do bhë 'ö mɛ 'ö- -bha ɑbhɔɔ' 'dhö -dhö -ya 'sü, mɛ 'ö -blaan 'yaa- -gɔ, -yö ö bha gblang 'dhɔɔ dɔ, -yö -blaan do 'dhɔ! 37 Bhii a- -blɛɛ ka -dhë -yö ɑbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɑnɛɛ: -Wa -kpa këpëyaamɛ -nu -bha. 'Wun -nu 'wo bhë -an 'plɛ 'dhiö -dho -mɔ 'kuë; në 'ö ɑbɛɛn' -sü 'ka n -wun 'gü, -a 'plɛ 'dhoë-kë.»

38 'Ö- -bha ɑguë' -nu -wa pö -a -dhë: «Yi Dëmɛ, -blaan ɑplɛ 'wo ɑnɛ!» 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Yö 'to 'pö.»

Yesu -yö -bhɛa Olivie -tɔn tuö (Matiö 26.36-46; Maakö 14.32-42)

39 Yesu -yö -yö plaan, 'yö dho Olivie -tɔn tuö ɑnɛ -kɔ 'yö- =kaa' -kplawo bhë -a 'dhö. -A -bha ɑguë' -nu -wo -ziö -a 'piö. 40 ɑDhɛ ɑwa 'dho ɑwa -lo -dhɛ bhë -a -bha, 'yö- pö -an -dhë: «-Ka ɑbhɛa'-, -yö -kë 'dhö kö ɑkun 'ö Satan dho ka -püö!»

41 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'yö bhɔ -an -dhë ɑtaa' 'dɛdɛ 'ka, 'yö -lo ö kpɔn 'gü 'yö ɑbhɛa 42 -wo 'ö ɑnɛ -a 'ka 'ö- pö: «N Dë, 'ö ɑya kë ɑnɛ 'bha 'we -a -bha, -bhö 'yi 'güüzë 'ö ɑnɛ -a bhɔ n -dhë ɑtaa', 'kɛɛ n 'ka- pö ma 'pö n ɑdhɔɔbhaa -yö kë, bhi -zë, ü -zo 'kun -wun -yö kë ɑzian'!»

43 ['Ö -Zlan -bha bɔmɛ do -yö go dhang- 'gü 'yö nu kö -yaan ɑfaan' nu -a -dhë.] 44 'Ö- =zuö' -yö -da ga 'siö -bha mɛ 'sü -sü 'gü, 'yö -bhɛa ö ɑfaan' 'plɛ 'ka, ɑdhɛ 'to -na zlöö kö föyi 'yö go -na -a -bha, 'yö ban -na sia- bhë, ɑya kë fɛi 'ka.

45 ɑDhɛ 'ö ɑya yën ɑbhɛa' -sü -bha, 'ö ɑluu 'ö nu 'zü ö bha ɑguë' -nu 'piö, 'yö -an yö kö ɑwa yi zë -an ɑzuö' 'yö -kaan 'kuë bhë -a -wun 'gü, 46 'yö- pö -an -dhë: «-Më -kë 'ka yi zë ɑɛ? -Ka ɑluu'- 'ka ɑbhɛa'-, -yö kë 'dhö kö ɑkun 'ö Satan dho ka -püö!»

Yesu 'kun -sü (Matiö 26.47-56; Maakö 14.43-50; Zan 18.3-11)

47 Yesu -yö -to 'wun ɑblɛɛ' ɑdhia, 'ö mɛ -gbaa ɑva -wo nu. -A -bha ɑguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga ɑplɛ 'wo bhë -a mɛ do 'wo- -dhɛ Zuda ɑnɛ 'ö yö mɛ -gbaa 'wo bhë -an -dhë 'dhiö, 'ö ɑyɔɔn Yesu -bha 'ö- 'kpeng mü (-a -zɔn -an -dhë -sü 'ka). 48 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Zuda, ma 'a Mɛgbö 'ka n -püö -kɔ 'ö tɔɔ n 'kpeng mü -sü -a?»

49 ɑDhɛ mɛ -nu 'wo -kë Yesu 'piö ɑwaa- dɔa ɑnɛ -wo -nu -a 'kun ɑdhia, 'wo- =dhɛɛ' kpɔ ɑnɛɛ: «Yi Dëmɛ, 'yi -an -zë yi -bha -blaan -nu 'ka a?»

50 'Ö to mü -a mɛ do -yö slabhomɛ -nu -gɔmɛ ɑva -bha yuökëmɛ zë -blaan 'ka, 'ö- =kwɛɛ-

'gü 'tonëga -kan. 51 'Ö Yesu -ya pö: «Ü ɓkwaa' -a -zü, 'wun mɛ bhë -yö 'to 'dhö!»

'Ö Yesu -yö pa gɔɔn- bhë -a 'to 'ka 'yö- bo.

52 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu, -Zlan -bha 'kɔ -maakëmɛ -gɔmɛ -nu, waa- mɛ ziizii -nu, 'wo nu -a 'kun ɓdhia bhë -an -dhë: «-Më 'ö -kë 'ka nu n -gɔ -blaan waa- 'lü 'klu -nu 'ka ɓnɛ ɓdhɛ 'wo- pö -a -bha 'kpa 'wunyaakëmɛ -mü n 'ka -a 'dhö e? 53 -Dhɛkpaɔyi 'saadhö a -kë ka 'piö -Zlan -gɔ kɔɔ, 'ö kaa n ɓmɛɛ' 'iin kaa n 'kun; 'kɛɛ yi 'ö ɓnɛ 'ö tɔɔ yi 'ö -Zlan -ya -ya kö 'kaan- n kuën, -yö -dhɛtiidhɛ -bha 'piigbeedhɛ -zɔn -yi 'ka 'pö.»

Piɛɛ -yö -kploo Yesu -wun 'ka
(Matiö 26.57-58, 69-75; Maakö 14.53-54, 66-72; Zan 18.12-18, 25-27)

54 -Wo Yesu -kun 'wo dhoë slabhomɛ -gɔmɛ ɓva -gɔ kɔɔ. Piɛɛ -yö -ziö -an 'piö -gɛntozlöödhe 'ka. 55 -Wo 'siö 'gba -ya 'kwɛandhɛ bhë -a ziëndhɛ gia- -bha. Piɛɛ -yö -kë mɛ -nu 'wo -kë -ya 'siö -blü ɓdhia mü bhë -an 'piö. 56 Yuökëdhe do -ya -yö kö -yö -ya -sü 'ka 'siö 'piö. ɓDhɛ 'ö- 'yan ɓya -da Piɛɛ -ta, 'ö- pö: «Gɔɔn- 'ö ɓnɛ -yö -kë -a 'piö 'pö!»

57 'Ö Piɛɛ -yö ɓkploo 'ö- pö: «Dhebɔ, mɛ 'ü 'we -na -a 'ka bhë 'maa- dɔ!»

58 ɓDhɛ 'ö- -dhɛ pë 'tee ɓya ɓglɔɔ, 'ö mɛ do 'bhaa 'yan -yö -da Piɛɛ -ta, 'yö- pö: «Bhi -de 'pö, -a -bha mɛ do -mü ü 'ka!»

'Ö Piɛɛ -ya pö gɔɔn- bhë -a -dhë: «-Abi', 'maa -mü!»

59 ɓDhɛ 'ö pë 'yö -mɔ 'lɛlɛ do -bha ɓya ziö, 'ö mɛ do 'bhaa -yö pë do bhë 'ö- pö -wo 'gbee- 'ka ɓnɛɛ: «'Wun gia- 'ka, gɔɔn- 'ö ɓnɛ -yö -kë -a 'piö 'pö, bhii Galile mi -mü -a 'ka!»

60 'Ö Piɛɛ -ya -daa -kë 'ö- pö: «Gɔɔn- =nɛ, pë 'ü- =blɛɛ' -na bhë 'wun gia- 'yaa -mü!» -Yö -to 'wun ɓblɛɛ' ɓdhia 'ö -tɔgɔn -yö -we. 61 'Ö Dëmɛ -yö ɓdhië ö -zü 'ö Piɛɛ -ga piindhö. 'Ö Piɛɛ -zo -yö -büö Dëmɛ -wo 'ö- pö -a -dhë 'dhiö bhë -a 'ka ɓnɛɛ «-a kë -yi 'ka gbeng do 'ö ɓnɛ -a 'gü kö -tɔgɔn -yaan 'we, ü -dho -a pö -gwaa -yaagazë ɓnɛ 'bhaa n dɔ» 'ka. 62 'Ö Piɛɛ -yö yö plaan 'gbo 'yenazë bɔ -sü 'ka.

'Si 'wo- bho Yesu -gɔ waa- -a -ma 'wo- wo
(Matiö 26.67-68; Maakö 14.65)

63 Mɛ -nu 'wo wo 'yan -kë Yesu -bha bhë, -wo 'yee -nu -to -a -bha 'wo- -ma -nu wo, 64 'Ö 'wo sɔ -klu -a 'yan -bha 'wo- =dhɛɛ' kpɔ 'wo- pö: «Mɛ 'ö ü ma bhë, -bhöë 'tɔ pö!»

65 'Go mü 'wo 'si -nu bho -a -gɔ ɓplëëzë 'ka.

Yesu -yö zakanmɛ ɓvava 'dhiö
(Matiö 26.59-66; Maakö 14.55-64; Zan 18.19-24)

66 ɓDhɛ 'ö -dhɛ ɓya 'po, Zuifö -nu -bha mɛ ziizii -nu 'wo 'sɛgɔ bhë 'wo- 'gü, slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- tɔnggɔmɛ -nu -wo -dho wo 'kuë- do 'wo- pö -wo 'dho Yesu 'ka zakanmɛ ɓvava 'dhiö. 67 'Ö 'wo yö Yesu ɓdhɛɛ' 'kpɔ -sü -bha 'wo- pö: «ɓYa kë ɓnɛ -Zlan -bha -Yamɛ -mü ü 'ka, -bhö -a ɓblɛɛ'- yi -dhë!»

'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «'Ö ɓya kë ɓnɛ 'ma- pö ka -dhë ɓii-, ka 'ka 'dhoë- -dhɛ 'wun gia-, 68 'iin 'ma ɓdhɛɛ' do 'kpɔ ka -gɔ 'wun 'ö ɓnɛ -a -wun 'gü, ka 'ka 'dho -a -daa kë n -gɔ. 69 'Ö sü ɓdɛɛ -bha, ma 'a Mɛgbö 'ka, n -ya -sü -mü -Zlan 'piigbeezë -bha -yadhɛ ɓbhlëzë -bha.»

70 ɓDhɛ -kë 'dhö 'yö -an 'plɛ -wa pö -a -dhë: «ɓYa kë 'dhö kö -Zlan Gbö -mü ü 'ka a?»

'Ö- -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «ɓIi-, -a Gbö -mü n 'ka.»

71 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'wo- pö: «ɓAa! Kwa gia- 'kwa- -de -wo

ma; kwa 'ka 'dho ◌goo- gbɛ ◌mɛɛ' gbɔ!»

23

-Wo -dho Yesu 'ka Pilatö 'dhiö
(Matiö 27.1-2, 11-14; Maakö 15.1-5; Zan 18.28-38)

1 ◌Dhɛ -kë 'dhö mɛ -nu 'wo dho wo 'ko ◌bhaa bhë -wo -luu 'wo dho Yesu 'ka Pilatö 'dhiö. 2 ◌Dhɛ 'wo -lo, 'wo yö 'wun -dɔ -a -bha -sü -bha -a pö -sü 'ka ◌nɛɛ: «Gɔɔn- 'ö ◌nɛ, yi- -yö kö ◌ya kwaa- wɔ -kɔ 'plɛ bho zian; -ya -pö mɛ -nu -dhë kö ◌kun 'wo 'nii- =sɔnng' bho -gludë Sezaa -dhë 'iin 'go mü -ya -pö yö gia- 'ö tɔɔ -Zlan -bha -Yamɛ 'ö -gludë 'ka.»

3 'Ö Pilatö -ya ◌dhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «Zuifö -nu -bha -gludë -mü ü 'ka a?»

'Ö Yesu -ya -daa -kë 'ö- pö: «◌Ii-.»

4 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, Pilatö -ya -pö slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- mɛ gbung 'wo bhë -an -dhë: «Mɛa-, 'wun yaa 'ö mɛ 'ö ◌nɛ dho -a kë kö -yaan kë -a 'klo bhɔ -gɛn 'ka 'yaa 'dhö!»

5 'Kɛɛ -wo -yö 'wun ◌blɛɛ' -sü 'gü -wo ◌faan' 'ka 'wo- pö: «◌Ya 'sɛgümɛ -nu -blü dɔ 'yënng -sü 'ka ö bha mɛ ◌daan' -wo bhë -a 'ka, -ya zü -dɔ Galile 'ö bɔ -a 'ka Zude 'sɛgɔ 'saadhö 'gü, ö ◌ga 'ö ◌ya nu ◌ya ◌loë' zö bhë.»

Yesu -bha -dho Elɔdö 'dhiö -sü

6 ◌Dhɛ 'ö Pilatö ◌ya -an -wo ma, 'yö -an ◌dhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «Gɔɔn- =nɛ Galile mi -mü -a?»

7 'Ö ◌dhɛ 'ö ◌yaa- ma ◌nɛ -yö go 'pian 'ö Elɔdö -ya ◌kɔɔn bhë -a 'ka, 'ö- bɔ Elɔdö 'yö -kë Zeluzalɛmë 'töng 'ö 'dhö bhë -a 'ka bhë -a -dhë. 8 Elɔdö ◌zuö' 'glu -yö -dhi kö waa- Yesu -waan -kpën wo 'kuë-, bhii 'ö tɔɔ -yö Yesu 'tɔ -ma 'ö- -dhɛ ◌ya ◌glɔɔ. -Ya -ya ◌zuö' 'piö kö -yaan -kpën -a -bha, -yö kë 'dhö kö -yaan -dhidhaapë do kë ö 'yaan 'ka. 9 'Ö ◌dhɛɛ' ◌plëëzë kpɔ -a -gɔ, 'kɛɛ Yesu yaa- gbɛ -daa kë. 10 Slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha tɔnggɔmɛ -nu 'wo -kë mü, -wo -kë 'wun dɔ ◌dhia Yesu -bha 'gbee- 'ka. 11 Elɔdö waa- ö bha 'dhasi -nu -wo 'yan ◌ziö' ◌kaa', 'wo lë- -kpɔ -a -ta. ◌Dhɛ 'ö ◌wa sɔ do 'gianzë -së -da -a -bha, 'yö 'wo- bɔ Pilatö -dhë 'zü. 12 Yi gia- 'ö bhë -a 'ka, 'ö Elɔdö waa- Pilatö 'wo kaa 'bhazë 'ka, 'kɛɛ 'dhiö -bezë, -siödhe -kë -an ziën.

◌Wa 'wun -lo Yesu tuö kö -waan -a zë
(Matiö 27.15-26; Maakö 15.6-15; Zan 18.39–19.16)

13 Pilatö -yö slabhomɛ -gɔmɛ -nu, 'dhiö -sü mɛ 'ka -mɛ -nu, waa- 'sɛgümɛ -nu -an 'plɛ ◌dhɔɔ -kë wo 'ko ◌bhaa, 14 'yö- pö -an -dhë: «Gɔɔn- 'ö ◌nɛ ka- -kun 'ka nuë n ◌dhia, 'ö 'ka- pö ◌nɛɛ ◌ya 'sɛgümɛ -nu bho zian -ta, 'kɛɛ n dë, -a ◌dhɛɛ' 'a- -kpɔ ka 'plɛ ka wö 'dhiö ◌nɛ pë yaa 'yö dho -a kë kö -a -wun -yaan -lo -a tuö 'maa- yö -na. 15 Elɔdö -de 'pö yaa 'wun yaa gbɛ yö -a -bha. Pë -kë 'yö- bɔ kwa -dhë bhë. Kö gɔɔn- 'ö ◌nɛ 'wun yaa gbɛ 'ö dho kë -a 'kun -gɛn -waan zë 'yaa 'dhö. 16 ◌Dhɛ 'ö 'dhö kö -yö -dho -ma -klaa 'ka kö 'aan- n ◌kwaa'- -a -zü.»

17 ['Töng bhë -a 'ka, Paakö -yi 'saadhö 'ka, Pilatö ◌dua' -mü kö -yö mɛ do bho -an -dhë -kanso 'gü.]

18 'Yö -an 'plɛ -wo -gbla wo 'kuë ◌nɛɛ: «Mɛ 'ö ◌nɛ, -bhö -a zë 'ü Balaba -zë bho mü ◌zian' yi -dhë!»

19 Balaba 'ö bhë -yö -dho -kanso 'gü dɔ 'yö- wo mɛ -nu -gɔ 'yënng pö- do 'gü waa- mɛ zë 'yö- wo bhë -an -wun 'gü. 20 ◌Dhɛ kë ◌nɛ Pilatö -ya -kë kö 'yö ö ◌kwaa' Yesu -zü bhë, 'yö 'wun ◌blɛɛ 'zü -dëüwo mɛ gbung 'wo bhë -an -dhë. 21 'Kɛɛ -an 'plɛ -wo -we -a 'piö 'gbla -sü 'ka 'wo- pö: «-Bhö -a dɔ -gaatalü -bha! -Bhö -a dɔ -gaatalü -bha!»

22 'Ö Pilatö -ya pö -an -dhë -gwaa kë -yaagazë ◌nɛɛ: «Pë yaa -mlë 'ö-

-kë -ɛ? 'Wun yaa gbɛ 'ö dho kë -a zë -gɛn 'ka, 'maa- yö -na. A -dho -a kë 'wo- -ma -klaa 'ka kö 'aan- n ◌kwaa'- -zü.»

23 'Kɛɛ -wa -pö -kplawo wo -wo 'gbee- 'ka ◌nɛ Yesu -yö dɔ -gaatalü -bha. 'Ö -an -wo -yö dho 'ö to -a -bha. 24 'Ö Pilatö -yö -we -a -bha -an -gɔ kö pë 'wo- -dhɛ 'yaan- -a nu -an -dhë. 25 'Ö gɔɔn- 'ö dɔ 'yënng 'go mü 'yö mɛ zë 'wo- 'tɔ pö bhë 'yö ö ◌kwaa- -zü, 'yö Yesu dɔ -an kwɛɛ kö pë 'yö -dhi -an -dhë -waan kaa.

Yesu -dɔ -gaatalü -bha -sü
(Matiö 27.32-44; Maakö 15.21-32; Zan 19.17-27)

26 ◌Dhɛ 'wo 'dho -na Yesu 'ka, -wo -kpën mɛ do 'wo- -dhɛ Simɔ 'ö go Silɛnë -a -bha kö -yö 'go -na ◌bhlöö-; 'wo- kun 'gbeetadhɛ 'ka 'ö Yesu -dɔ -a -ta -lü bhë 'wo- nu -a -dhë kö -ya bun -a 'piö.

27 Mɛ -gbaa ◌va -wo -ziö -a 'piö, 'ö dhoo -nu 'wo -kë -an 'piö 'wo 'gbo bɔ wo -de ◌maa 'ma -sü 'ka Yesu -wun 'gü. 28 Yesu -yö ◌dhië dhoo -nu bhë -an 'piö, 'yö- pö -an -dhë: «Zeluzalɛmë dhoo -nu, kö ◌kun 'ka 'gbo bɔ n -wun 'gü! -Ka 'gbo bɔ ◌zian' ka gia- waa- kaa- 'në -nu ka -wun 'gü, 29 bhii yi -nu -wo -dho nu, 'ö 'töng 'dhö bhë -a 'ka mɛ -nu -dhoë pö: ‹Dhoo -nu 'wo 'bhüödhe 'ka 'ö waa 'në 'kpɔ 'ö waa 'yɔn -da 'në 'dhii -an 'glu -yö dhi!› 30 -A yi 'ö 'dhö bhë -a 'ka, mɛ -nu -wo -dho -a pö -tɔn -nu -dhë: ‹-Ka -püö yi -ta zö!› 'Wo- pö 'zü goo -nu -dhë: ‹-Ka yi -ta -kpa!› 31 Bhii 'wun ◌suu'- =nɛ -a kë 'wo- wo -na 'lü -saa 'ka ◌nɛ kö 'lü 'kpɛazë, -më wo 'ka 'dho kë -a 'ka ɛ?»

32 -Wo -kë 'dho ◌dhia gɔɔn- -nu ◌plɛ këpëyaazë 'ka, 'wo -an kpa Yesu -bha kö -waan -an zë 'pö. 33 ◌Dhɛ 'ö ◌wa -lo -dhɛ 'wo- -dhɛ «mɛ -gɔ -klëë» -a -bha, 'wo Yesu dɔ -gaatalü -bha, 'wo ◌taan -gban -a -kɔ -nu waa- -a -gɛn -nu -ta. -Wo këpëyaamɛ ◌plɛ 'wo bhë -wo -an -dɔ -gaatalü -bha 'pö, -a mɛ do -yö -kë -a ◌kwɛɛ- 'gü, 'ö- mɛ do -yö dɔ -a ◌kwaa- 'gü. 34 'Ö Yesu -ya pö: «N Dë, -bhö ü -zo bho -an -bha ◌sɔɔn yaa -nu 'piö, bhii pë -nu 'wo- kë -na bhë 'waa- dɔ wo -de -gɔ.»

'Wo- -bha sɔ -glu wo 'kuë 'töü- -bhö -sü 'ka. 35 Mɛ -nu -wo -kë mü -a -ga -sü 'gü, 'ö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -wo yö duö 'luu -sü -a -bha -sü 'gü, 'wo- pö: «Yö 'ö mɛ 'waa -nu dha ◌nɛ, ◌ya kë ◌nɛ -Zlan -bha -Yamɛ 'ö- sü yö -mü -a 'ka kö -yö ö -de dha 'pö ee!»

36 'Dhasi -nu -de 'pö -wo duö 'luu -sü -a -bha, 'wo -drɔɔn ◌gliisü 'yi sü 'wo ◌yɔɔn -a 'ka, -a 'dhi 'sɔɔ, 37 'wo- pö -a -dhë: «'Ö ◌ya kë ◌nɛ Zuifö -nu -bha -gludë -mü ü 'ka, -bhö ü -de dha 'kwa- -ga!»

38 -A -gɔ -ta dhuö -gaatalü -bha, pë 'wo- =bɛɛn 'ö tɔɔ: «Mɛ ◌nɛ 'ö tɔɔ Zuifö -nu -bha -gludë».

39 Këpëyaamɛ -nu 'wo -an dɔ -gaatalü -bha bhë 'yö- mɛ do -yö ö 'dhi sü Yesu 'gü 'ö- pö: «Ü 'ka- pö -Zlan -bha -Yamɛ -mü ü 'ka a? -Bhö ü -de dha 'ü yi dha 'pö ee!»

40 'Yö- mɛ do -yö 'wun -blɛɛ ö 'bhamɛ bhë -a 'ka 'yö- pö -a -dhë: «Bhi 'ö 'klobhɔdhe do bhë 'ü- 'gü ◌nɛ -a 'dhö, 'suö 'yaa ü kë -Zlan -dhë -a? 41 Ko -bha 'ka, koë- 'klobhɔdhe -yö ko -ma -kun, bhii 'ö tɔɔ pë -nu 'ko- -kë bhë 'ko- =truën yö -na bhë; 'kɛɛ yö -zë, yaa pë yaa gbɛ kë.»

42 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'yö- pö Yesu -dhë: «Yesu, ü -zo -yö -büö n 'ka 'töng 'ü 'dhoë- nuë ü bha 'tɔbhɔdhe 'gü bhë -a 'ka!»

43 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «A- -pö ü -dhë 'wun gia- 'ka: -Dhɛkpaɔyi gia- 'ö ◌dɛɛ ◌nɛ -a 'ka, 'ü dho kaa n 'piö 'tɛɛpadhɛ 'ö -Zlan 'piö -a -bha.»

Yesu -bha ga -sü
(Matiö 27.45-56; Maakö 15.33-41; Zan 19.28-30)

44-45 ◌Dhɛ 'ö lan- =ya dɔ 'dhëë ziën, 'ö- -bha 'bhü -sü -yö

ŋgbaannu, 'ö -dhɛ -yö -trö 'sɛ -ta 'ö dho 'ö yöë 'wɔ 'yɛ -lan -bha; 'yö -dun 'kɔdhi -bha -sɔ 'ö -kë -Zlan -gɔ kɔɔ bhë 'yö -pɛ ziën. 46 'Ö Yesu -yö -gbla -wo 'gbee- 'ka 'ö- pö: «N Dë, 'ma n nii -lo ü kwɛɛ!»

ŋDhɛ 'ö ŋya ö bo -wo 'ö bhë -a pö -sü 'ka, 'ö- -bha 'të -sü -yö ŋgbaannu. 47 ŋDhɛ 'wun bhë 'dhasi -gɔmɛ ŋyaa- yö, 'ö yö -Zlan 'tɔ 'saa -blü -sü -bha 'ö- pö: «'Wun gia- 'ka, gɔɔn- 'ö ŋnɛ 'wun 'kpaan 'wo- dɔ -a -bha!»

48 'Ö mɛ -gbaa 'wo kë mü bhë 'ö 'wun -nu bhë 'ö -kë -an 'yaan. ŋDhɛ 'go mü, -wo -yɛ wo 'zü 'wo dho wo -gɔ kɔɔ wo -tong -ta -ma -sü 'ka. 49 Yesu 'bhamɛ -nu waa-dhoo -nu 'wo -kë -a 'piö kö -yö Galile bhë, -wo -dɔ ŋgbiin 'ö pë -nu 'wo -kë bhë 'wo -an yö.

Yesu -da ŋgluudhö -sü
(Matiö 27.57-61; Maakö 15.42-47; Zan 19.38-42)

50-51 Mɛ do -yö -kë mü, 'wo- -dhɛ Zozɛfu 'yö go Zuifö -pö do 'wo- -dhɛ Alimate -a 'gü. Mɛ 'ö bhë -yö -kë mɛ këwunsëëzë 'ö kpengdhö -a 'ka 'ö dɔ mɛ 'ö -Zlan -ya -ya Mɛdhamɛ 'ka, -a -bha nu -sü -gɔ. -Yö -kë zakanmɛ -nu ŋvava bhë -an mɛ do 'ka, 'kɛɛ -a -wo yaa kë zakanmɛ -nu 'wo 'dhö -an -wo 'yö kpɔ 'wun 'ö bhë -a kë -sü -bha bhë -an 'piö. 52 'Ö -ziö 'ö dho Pilatö 'piö, 'ö Yesu ŋglöö -dhɛ -a -gɔ. 53 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö Yesu ŋglöö bho -gaatalü -bha, 'ö sɔ do ŋploo -a 'ka 'ö- sü 'yö- -da -guö -du do 'ö 'pɔn -sü 'ka, 'ö waa mɛ ŋglöö gbɛ -da mü do ŋkun -a 'gü. 54 -Yö -kë Zuifö -nu -bha ŋglooyi -waamayi 'ö -an -bha ŋglooyi züdɔyi 'ka bhë -a 'ka.

55 Dhoo -nu mɛ 'wo go Galile -sɛ 'gü 'wo -ziö Yesu 'piö bhë, -wo -ziö Zozɛfu 'piö, 'wo -dhɛ -ga -glu 'ö bhë -a 'gü, 'ö -kɔ 'ö Yesu ŋglöö -yö ŋwɔa' bhë 'wo- yö. 56 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'wo nu wo ŋplöö 'wo 'yɔn -nu, pë 'yi 'të -sëëzë -nu -pë -kë kö 'waan- -lo Yesu ŋglöö -ta. 'Ö ŋglooyi 'ka 'wo wo 'tɛɛ pa ŋnɛ -kɔ 'ö -an -bha tɔng 'dhö -a 'ka -a 'dhö.

24

Yesu -bha -go ga 'gü -sü
(Matiö 28.1-10; Maakö 16.1-8; Zan 20.1-10)

1 ŋDhɛ Zuifö -nu -bha ŋglooyi ŋya ziö, -dhɛkpaɔyi mɛ 'ö yö -a 'piö bhë -a -dhiadhiö tii 'gü, dhoo -nu 'wo bhë -wo -dho -a blɔɔn- =taa; -wo -dho 'yɔn -nu, pë 'yi 'të -sëëzë -nu, 'wo- -yuö -kë bhë -a 'ka; 2 'yö ŋdhɛ ŋwa -lo 'ma, 'wo -guö 'fa 'yö yö -glu bhë -a 'dhiö bhë 'wo- yö kö ŋya 'go -glu 'dhi 'dhiö. 3 'Ö 'wo -da ŋgluudhö mü, 'kɛɛ waa Dëmɛ Yesu ŋglöö yö.

4 ŋDhɛ 'ö ŋwa -dhɛ -ga 'wun bhë -a 'gü 'sengdhö 'ö 'waa- 'slë gbɛ yö -na wo -de -gɔ, 'ö gɔɔn- -nu ŋplɛ 'ö sɔ 'bhü -sü 'dhö -an -bha bhë, 'wo -wo -an 'dhiö mü. 5 'Ö 'suö -yö -da -an 'gü, 'ö 'wo wo -gɔ -gblü 'sɛi. 'Ö gɔɔn- -nu 'wo bhë 'wo- pö -an -dhë: «-Më -kë 'ö mɛ 'ö 'bhee- 'ka- =mɛɛ gamɛ ziën ŋɛ? 6 'Yaa zö gbɔ ŋya 'go ga 'gü, ka -zo -yö -büö 'wun 'ö- =blɛɛ ka -dhë kö -yö ŋtun Galile bhë -a 'ka. Kë- wo bhë -ya pö: 7 Mɛgbö -dho dɔ 'wunyaakëmɛ -nu kwɛɛ kö -wa dɔ -gaatalü -bha. 'Go mü kö -yaan 'go ga 'gü -dhɛkpaɔyi kë -yaaga -naa 'ka!»

8 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'yö -an -zo -yö -büö Yesu -wo 'ö bhë -a 'ka. 9 'Ö 'wo go -glu bhë -a 'gü, 'wo dho 'wo- =blɛɛ ŋguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga do 'wo bhë waa- mɛ 'bhaa -nu 'wo to -an -dhë. 10 Dhoo -nu 'wo bhë 'wo tɔɔ Mali 'ö go Madala 'dhö, Zanë 'dhö waa- Mali Zakö dhe 'dhö, 'iin dhoo -nu 'bhaa -nu 'wo -kë ziö ŋdhia -an 'piö bhë, wo 'plɛ 'wo 'wun 'ö ŋnɛ 'wo- =blɛɛ Yesu -bha bɔmɛ -nu -dhë. 11 'Kɛɛ 'yö -kë -a -bha bɔmɛ -nu ŋzuö' 'piö ŋnɛ pë 'kpaandhö, waa -an -wo -dhɛ 'wun gia-. 12 'Ö Piɛɛ -yö ŋluu 'ö dho -bla 'ka blɔɔn- =taa 'ma, 'yö ŋkloo ö -dhɛ -ga kö

sɔpɛn 'wo- =ploo Yesu 'ka bhë -a 'flëë ɲnɛ 'ö mü. 'Yö -yɛ ö 'zü 'yö nu ö -gɔ kɔɔ 'tetundhe ɲva 'ka, më 'yö -kë bhë -a -wun 'gü.

Yesu -yö ö -de -zɔn ö bha ɲguë' -nu ɲplɛ -dhë -kɔ 'ö ɲkaa' Emaisö -zian 'piö

(Maakö 16.12-13)

13 Yi gia- bhë -a 'ka 'ö Yesu -bha ɲguë' ɲplɛ -wo -da zian 'ö dho Emaisö plöö -dhɛ 'ö 'go mü 'dho Zeluzalɛmë 'yö dho -mɔ 'kilong 'gɔɔ- do ö ga do -bha bhë -a -ta. 14 -An -bha 'dho -sü 'ka, 'wun -nu 'wo -kë 'saadhö bhë, -wo kë -a -ta 'dɔɔ dɔ ɲdhia. 15 -Wo -to 'wun ɲblɛɛ' ɲdhia, 'ö Yesu gia- -yö -yɔɔn -an -bha 'ö 'wo 'ta -da -bhüö 'gü. 16 -Wa -yö, 'kɛɛ më do 'bhaa -ya -kë 'ö waa- dɔ -a -bha -kë Yesu 'ka -sü 'ka. 17 'Ö Yesu -yö -an ɲdhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «-Më -wun 'ö 'ka- =blɛɛ' -na ka 'ko -dhë 'ka 'ta 'sü -sü 'ka ɲnɛɛ?» 'Ö mɛ ɲplɛ 'wo bhë, -an ɲzuö' -yö -da 'yena 'gü, 'yö 'wo ɲgbaannu.

18 'Ö- mɛ do 'wo- -dhɛ Kleopa bhë 'yö- pö -a -dhë: «Ü -dho kë do 'ö Zeluzalɛmë plöö, 'ö më -nu 'wo kë yië ɲplɛ ɲnɛ 'ö 'bhaa- =tɛi' dɔ ɲa?» 19 'Yö- pö -a -dhë: «-Më -wun -nu 'wo -kë -ɛ?»

'Ö 'wo- pö -a -dhë: «Më 'ö -kë Yesu 'go Nazalɛtë 'yö -kë -Zlan -wodhiölomɛ 'piigbeezë 'ka ö bha yuö -nu waa- 'wun ɲblɛɛ' -wo -nu 'gü -Zlan waa- 'sɛgümɛ -nu -an 'dhiö bhë 'bhaa- dɔ ɲa? 20 Yi -bha slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- 'dhiö -sü yi 'ka -mɛ -nu -wa -kun 'wo- dɔ 'sɛ ɲkɔɔnmɛ -nu kwɛɛ 'wo- zë -a -dɔ -gaatalü -bha -sü 'ka. 21 Yi yi -zo -gɔn -be ɲnɛ, mɛ 'ö dho Izlaɛlö bho 'gan 'gü 'yö -mü -bezë; 'kɛɛ ɲdhɛ më -nu 'wo bhë 'wo -kë ɲnɛ -a -dhɛkpaɔyi -yaaga 'ö ɲnɛ. 22 'Ö dhoo -nu 'bhaa -nu 'wo yi 'piö 'wo yi dɔ -gbɔudhö 'zü ɲnɛɛ, 'ö bhii ɲdhɛ ɲwa -so -dhiadhiö tii 'gü ɲwa 'dho -a blɔɔn- =taa, 23 waa- =glöö yö; 'yö 'wo nu 'wo- pö yi -dhë wo -Zlan -bha bɔmɛ -nu -yö, 'ö 'wo- pö wo -dhë ɲnɛ ɲya 'go ga 'gü. 24 Yö do bhë 'zü, gɔɔn- 'bhaa -nu 'wo yi kpö 'gü -wo dho 'wo -lo -a blɔɔn- =taa 'ma 'ö pë -nu 'wo bhë 'wo- yö ɲnɛ -kɔ 'ö dhoo -nu -wa ɲblɛɛ -a 'ka bhë -a 'dhö, 'kɛɛ Yesu 'pö waa- yö.»

25 ɲDhɛ ɲya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «'Oo gɔɔn- -nu 'ö 'wunbhokoudɔdhe gbɛ 'yaa -an -gɔ, 'ö më -nu 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'dho -a ɲblɛɛ' -na, 'ö 'kaa- -dhɛ 'wun gia- 'siö-! 26 'Yaa 'dhö ɲnɛ -Zlan -bha -Yamɛ 'yënng -dho bhɔ -yaan ɲtun -da -na ö -bha 'tɔbhɔdhe 'gü a?»

27 ɲDhɛ ɲya kë 'dhö, 'ö 'wun 'ö -gban ö -bha 'ö ɲbɛɛn' -sü 'ka 'ö- zü -yö dɔ Moizö -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö dho 'ö yöë -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'saadhö -an -bha 'sëëdhɛ -be -bha, 'yö- -gɛn pö -an -dhë.

28 ɲDhɛ 'ö 'wo ɲyɔɔn -na pödhɛ 'wo 'dho -na -a 'gü bhë -a 'sɔɔ, 'ö Yesu -ya kë ɲnɛ mɛ 'ö 'dhoë- pödhɛ gbɛ 'gü -a 'dhö. 29 'Yö 'wo- -gban -a -bha 'wo- pö -a -dhë: «-Bhö 'to yi 'piö, lan- =ya -püö 'saadhö, 'bin ɲya bhɔ 'më -sü -bha!» 'Ö to -an 'piö 'wo dho -an -gɔ kɔɔ. 30 ɲDhɛ ɲwa 'dho pë -bhö ɲdhia, 'ö ɲbluu'- sü, 'yö -Zlan zuö pö -a -ta, 'yö- 'klu kan 'ö- nu -an -dhë. 31 ɲDhɛ ɲya kë 'dhö, 'ö -an 'yan 'dhi -yö -po, 'ö 'wo- dɔa Yesu 'ka. 'Yö to mü 'yö ɲdhɔng -an wö 'dhiö mü. 32 'Wo yö -a -pö wo 'ko -dhë -sü -bha ɲnɛɛ: «Më -nu 'wo ɲbɛɛn' -sü 'ka, ɲdhɛ 'ö -an -gɛn pö -na ko -dhë zian -gbloo 'piö ɲsia bhë, më 'ö -kë ɲnɛ ɲzuögludhi 'dhö -a 'siö -yö -ya n ɲzuö' 'gü, (ɲyaa- kë ü -gɔ 'dhö 'pö a)?»

33 ɲDhɛ ɲya kë 'dhö, 'wo ɲluu 'wo dho Zeluzalɛmë plöö, 'ö- -bha ɲguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga do 'wo bhë waa- wo 'bhamɛ -nu 'wo -an yö wo 'ko ɲbhaa mü, 34 'wo- pö mɛ ɲplɛ 'wo bhë -an -dhë: «Dëmɛ ɲya

'go ga 'gü giagiawo, -yö ö -de -zɔn Simɔ -dhë!»

35 'Ö wo -de 'pö pë -nu 'wo -kë zian -gbloo 'piö waa- -kɔ 'wo Yesu dɔ -a 'ka kö ◌ya ◌bluu'- 'klu 'kan bhë, 'wo- =blɛɛ -an -dhë 'pö.

Yesu -yö ö -de -zɔn ö bha ◌guë' -nu -dhë

(Matiö 28.16-20; Maakö 16.14-18; Zan 20.19-23; Këyuö -nu 1.6-8)

36 -Wo -to 'wun ◌blɛɛ' ◌dhia, 'ö Yesu gia- -yö -wo -an ziën mü, 'yö- pö -an -dhë: «◌Zuöyagluu -yö kë ka -gɔ!»

37 'Yö 'siö -yö -kan -an 'plɛ 'gluu, 'ö 'suö -yö -da -an 'gü, bhii pë 'ö -kë -an ◌zuö' 'gü -bezë 'ö tɔɔ 'wa mɛ -zii yö. 38 'Ö Yesu -ya -pö -an -dhë: «-Më -kë 'ö 'siö -yö -kan ka 'gluu i? -Më -kë 'ka dɔ 'dudhö ◌e? 39 -Ka n -kɔ -nu waa- n -gɛn -nu -an -ga 'dhɛ! ◌Taanga pin -nu 'waa -mü -a? Ma gia- -mü! -Ka 'pa n 'ka, 'ka n -ga, bhii mɛ -zii kwi waa- -a ga 'waa -dhö ◌nɛ -kɔ 'a- 'ka ◌nɛ -a 'dhö!»

40 'Wun bhë -ya -blɛɛ -an -dhë ö -kɔ -nu, ö -gɛn -nu -a -zɔn -an -dhë -sü 'ka. 41 ◌Dhɛ 'ö- =tɛi' dɔ ◌nɛ ö -wun -dhɛ 'wun gia- -sü yaa kë -an -gɔ -së 'ka ◌kun bhë, ◌zuögludhi ◌va waa- 'tetundhe 'yö -kë -an 'gü bhë -a -wun 'gü, 'yö- pö -an -dhë: «-Bhöpë 'bhaa -yö ka -gɔ zö ◌a?»

42 'Ö 'wo 'yuö- -pla -sü 'klu do nu -a -dhë. 43 'Yö- sü 'ö- -bhö -an wö 'dhiö mü. 44 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'yö- pö -an -dhë: «Pë 'a- pö ka -dhë kö a ◌tun ka 'piö yö ◌ga 'ö ◌nɛ: Pë 'yö ◌bɛɛn' -sü 'ka n -wun 'gü tɔng 'ö Moizö -ya nu -a 'gü, -a mɛ 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu -bha 'sëëdhɛ 'gü, -a mɛ 'ö 'Tan 'sëëdhɛ 'gü, -an 'plɛ 'dhiö -dho -mɔ 'kuë.»

45 'Ö -an ◌zuö' 'dhi -po 'wunbhokoudɔdhe -gɔ kö -waan pë -nu 'wo ◌bɛɛn' -sü 'ka bhë -an -gɛn dɔ. 46 'Ö- pö -an -dhë: «Pë 'yö ◌bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü, yö kun tɔɔ: -Zlan -bha -Yamɛ 'yënng -dho bhɔ, 'ö ga, 'ö- -dhɛkpaɔyi kë -yaaga -naa bhë 'yö goë ga 'gü. 47 Pë 'ö dho kë 'ö tɔɔ mɛ -nu -dho 'wuntaɔsë ◌blɛɛ'- -a 'tɔ 'gü 'sɛgümɛ 'saadhö -an -dhë; -a zü -dho dɔ Zeluzalɛmë plöö -waan mɛ -nu ◌dhɔɔ kë kö -waan wo -bha -kë -a 'gü -sü ◌dhië' -Zlan 'piö kö -yaan ziö -an -bha -wun yaa -nu -ta. 48 Ka 'ka tɔɔ pë -nu 'wo ◌nɛ -an ◌goo-. 49 'Ö ma gia- 'a dho pë 'ö -Zlan -ya 'tɔ go ka -dhë bhë -a bɔ ka -dhë. 'Kɛɛ -ka 'to plöö zö -yö 'dho -yö yöë 'piigbeedhɛ 'ö go -Zlan 'piö -a -bha -yɔɔ ka -ta -yi -bha.»

Yesu -dho dhang- 'gü

(Maakö 16.19-20; Këyuö -nu 1.9-11)

50 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'ö Yesu -yö -an sü 'ö go -an 'ka plöö 'ö dho -an 'ka 'pian 'ö bɔ Betani ◌zian' -a 'ka. -Dhɛ bhë -a -bha 'yö ö -kɔ ◌luu 'ö 'dhuë- kpɔ -an -bha. 51 -Yö -to 'dhuë- -kpɔ -an -bha ◌dhia, 'ö go -an 'piö mü 'ö dho dhang- 'gü. 52 Wo 'pö -wa 'tɔ 'saa -blü, 'wo -yɛ wo 'zü, 'wo nu Zeluzalɛmë ◌zuögludhi ◌va 'ka; 53 -wo -to zlöö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü -a 'tɔ 'saa -blü -sü 'ka.

'Wuntaɔsë 'ö -gban Yesu Klito -bha 'ö Zan -ya ɓblɛɛ

-Wo 'ö -dhɛpuudhɛ waa- -këdhösü 'wo- 'gü

1 'Dhiö -blɛɛzë kö 'kpongtaadhɛ yaa kë ɓkun, mɛ 'ö- 'tɔ -yö -kë -wo 'ka, -yö -kë -dhö. 'Yö -wo 'ö 'dhö bhë 'yö -kë -Zlan 'piö; kë- wo 'dhö bhë, -wo bhë -yö -kë -Zlan 'ka. 2 ɓYa kë 'dhö kö -wo 'ö bhë -yö -kë -dhö -Zlan 'piö 'kpa 'pë-, -a züdɔyi 'ka. 3 'Ö pë 'saadhö 'ö -Zlan -ya -da, -yö -bɔ -wo bhë -a -ta 'ö- 'plɛ -kë. Pë 'ö -Zlan -ya -da -yaan 'kun -a -kë -wo bhë -a 'ka ɓsüë' 'yaa 'dhö. 4 -Wo 'ö bhë ɓnɛ 'ö -këdhösü giagia 'dhoë- -gɔ; 'ö -këdhösü 'ö bhë 'pö, 'ö -kë mɛ 'bhee- -bha -dhɛpuudhɛ 'ka. 5 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë -dhɛpuudhɛ 'ö bhë -a 'bhü -yö -yö -dhɛtiidhɛ 'gü, 'yö mɛ -nu 'wo këdhɛ -dhɛtiidhɛ 'gü, waa 'we -a -wun -bha.

6 'Yö 'töng 'bhaa 'ka, 'yö -Zlan -yö gɔɔn- do bɔ. -A tɔɔ Zan; 'yö nu. 7 Gɔɔn- bhë -yö -nu 'dhö kö -dhɛpuudhɛ 'ö bhë, 'wun 'ö -gban -a -bha, -yaan -tɔmɔdhe kë 'iin kö -a ɓblɛɛ' -wun -bha, mɛ 'saadhö -waan -dhɛpuudhɛ 'ö bhë -a -wun -dhɛ 'wun gia-. 8 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, yö gia- kun 'ö -kë -dhɛpuudhɛ 'ö 'dhö bhë -a 'ka; 'wun 'ö -gban -a -bha, yö ɓnɛ 'ö- =blɛɛ mɛ -nu -dhë.

9 Mɛ 'ö -dhɛpuudhɛ 'ka bhë, -dhɛpuudhɛ 'ö giagia, 'ö- -bha nu -sü 'ka, 'yö -dhɛ -po mɛ 'töüdhö -an -ta, yö -mü.

10 -Wo 'ö bhë -yö -kë 'kpongtaa. Yö ɓnɛ 'ö -Zlan -yö 'kpongtaadhɛ ɓkaa'. 'Kɛɛ 'kpongtaamɛ -nu waa 'we -a -wun -bha. 11 -Yö -nu ö -de ɓplöö; 'yö- -de -mɛ -nu waa wo -kɔ 'kpɔ -a -gɔ. 12 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, mɛ kpö 'dɛdɛ -wo wo -kɔ -kpɔ -a -gɔ 'ö 'wo- -wun -dhɛ 'wun gia-. ɓDhɛ -kë 'dhö, -wo bhë, 'yö- -kë 'ö 'wo -kë -Zlan -bha 'në 'ka. 13 Kë 'wo- wo -Zlan -bha 'në -nu 'ka bhë yaa kë ɓnɛ -kɔ 'ö- 'ka 'kpongtaa zö 'ö 'kwa- pö -na -a 'ka mɛ ɓnɛ -yö gɔɔn- =nɛ -a gbö 'ka bhë -a 'dhö. 'Wun 'ö go -Zlan -de -zo 'kun -wun 'gü yö -mü.

14 'Yö ɓdhɛ -kë 'dhö, -wo bhë 'yö -kë mɛ 'bhee- 'ka, 'ö nu 'ö -kë kwa 'piö zö. -A 'glu -yö -kë -së. Yö 'ö bhë -yö -kë 'wun gia- -gɔgodhɛ 'ka. Yi 'yan -yö -dɔ -a -bha 'tɔbhɔdhe -bha. 'Tɔbhɔdhe 'ö 'dhö bhë, Dë -ya -nu ö Gbö do 'ö bhë -a -dhë. Pë 'ö- 'piö bhë, ɓdhɛ 'yi- dɔ -a -bha ɓnɛ -yö -go -a Dë 'piö, 'ö yö 'ö ö Dë -bha 'në dosɛn 'kpaan 'ka bhë 'ö- yö bhë 'ö bhë. 15 Yö ɓnɛ 'ö Zan -yö 'wun -gban -a -bha 'ö- =blɛɛ -dhoo bho -sü 'ka, 'ö- pö: «Yö ɓnɛ 'ö 'wun 'ö -gban -a -bha, a- -blɛɛ 'dhiö -be ɓnɛɛ: Mɛ do -yö nu -na n ɓzlöö; ɓyö ɓva 'ö -ziö n -ta. 'Ö tɔɔ -yö -kë -dhö 'dhiö -be kö n 'ka bhɔ ɓkun.»

16 -Yö ö -bha 'wunsë -yö 'ko 'piö 'ö -kë kwa 'plɛ kwa -dhë 'ö 'dhuë- kpɔ kwa -bha -kplawo. 17 Kë- wo 'kpa bhë, tɔng 'ö -Zlan -ya dɔ kwa -dhë bhë, -yö ɓbɔa' Moizö 'gü. 'Kɛɛ dɔ 'kwa- wo ɓdɛɛ ɓnɛ bhë, -a -bha 'glusë -wun waa- 'wun 'ö 'wun gia- 'ka 'ö -kë kwa -dhë bhë, -yö bɔa Yesu Klito 'gü. 18 -Zlan bhë mɛ gbɛ yaa ö 'yan dɔ -a -bha do. 'Kɛɛ -a Gbö dosɛn 'kpaan, Gbö 'ö -Zlan 'ka bhë, yö 'ö -ya -sü 'ka ö Dë 'sɔɔ bhë, ɓyaa- kë 'kwa- dɔ.

Zan -bha -tɔmɔdhɛ kë -sü (Matiö 3.1-12; Maakö 1.1-8; Lukö 3.1-18)

19 'Töng bhë -a 'ka, Zuifö -nu -gɔmɛ -nu 'wo Zeluzalɛmë, -wo slabhomɛ -nu waa- Levi -gɔ 'gunng 'gü -mɛ -nu 'ö 'wo yuö kë -na -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü bhë -an 'bhaa -nu -bɔ, 'wo nu 'wo ɓdhɛɛ' kpɔ Zan -gɔ ɓnɛɛ: «Dö -mü ü 'ka ɛ?»

20 'Kɛɛ yaa 'kun -a -daa kë -sü 'ka -an -gɔ, -a -ta pö -sü 'ka 'puu 'ka mɛ 'plɛ wö 'dhiö ŋnɛɛ: «-Zlan -bha -Yamɛ 'yaa -mü n 'ka.»

21 'Yö 'wo- =dhɛɛ' kpɔ 'zü ŋnɛɛ: «ŋDhɛ 'ö 'dhö, kö dö -mü ü 'ka ɛ? Eli -mü ü 'ka a?» 'Yö- -daa -kë ŋnɛɛ: «-Abi'! 'Maa -mü.» 'Wo ŋdhɛɛ' 'bhaa kpɔ ŋnɛɛ: «-Zlan -wodhiölomɛ 'ö yi 'yan 'dhoë- -gɔ bhë yö -mü ü 'ka a?» 'Yö- pö 'zü: «-Abi'!»

22 'Wo- =dhɛɛ' kpɔ zlöö ŋnɛɛ: «ŋYa kë 'dhö kö dö -mü ü 'ka ɛ? Bhi -de gia-, -bhöë -daa 'kpëdhö -zë kë yi -dhë 'yi 'dho 'yi- pö yi bɔmɛ -nu -dhë.»

23 'Yö Zan -ya pö: «N tɔɔ gɔɔn- 'ö -dhoo bho -na 'yënng ŋtaa. Pë 'a- -dhoo bho -na 'ö tɔɔ: -Ka kwa Dëmɛ -bha zian -gbloo -pë kë; -yö dɔ kpengdhö ŋnɛ -kɔ 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -a 'ka -Zlan -wodhiölomɛ Ezai -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë -a 'dhö.»

24 Mɛ -nu 'ö Zuifö -nu -wo -an bɔ 'wo nu ŋdhɛɛ' 'kpɔ ŋdhia Zan -gɔ bhë, Falizi -mɛ -nu -wo -kë -an ziën. 25 Wo -de 'pö, -wo Zan ŋdhɛɛ' -kpɔ, 'wo- pö: «ŋDhɛ 'ö -Zlan -bha -Yamɛ 'yaa -mü ü 'ka, 'ö 'bhaa Eli 'ka, 'iin 'bhaa -Zlan -wodhiölomɛ 'ka ŋnɛ, ü -dɔ ŋdhë 'yö ü mɛ -nu bɔ yiö ŋee?»

26 'Yö Zan -ya -daa -kë -an -gɔ, 'ö- pö: «Ma 'pö, ka bɔ ŋnɛ 'a- wo yiö; 'kɛɛ mɛ do -yö ka ziën 'ö 'kaa- dɔ. 27 -Yö nu -na n ŋzlöö. 'Maa pë gbɛ 'ka -a 'dhiö -dewo poo kö 'aan- 'dho ŋkloo'- -a 'dhiö 'aan- -bha -sakpa yun ŋbhüö' 'po.»

28 'Wun -nu 'wo bhë, -wo -kë 'dhö Betani -pö mɛ 'ö 'yiga 'wo- -dhɛ Zuudɛn 'ö Zan -kë mɛ -bha -go ŋsɔɔn yaa 'gü -bɔyiödhe kë ŋdhia -a ŋbhaa bhë -a ŋzlöö ŋzian'.

-Tɔmɔdhɛ 'ö Zan -ya -kë Yesu -wun 'gü

29 ŋDhɛ 'ö- -ta -dhɛ ŋya 'po, 'ö Zan -yö Yesu yö kö -yö nu -na ö 'piö, 'yö- pö: «'Bhlanë 'ö dho kë sla- 'ka kö -Zlan -yaan bho mɛ 'kpɛkpɛ -bha ŋsɔɔn yaa -bho -an -bha -pë 'ka yö ŋga 'ö nu -na ŋnɛ! 30 Yö ŋnɛ 'a 'wun -gban -a -bha 'a- =blɛɛ ŋwoë' ŋnɛɛ: Mɛ do -yö nu -na n ŋzlöö; ŋyö ŋva 'ö ŋzië' n -ta, bhii -yö -kë -dhö n 'dhiö 'kpa 'pë- bhë, yö ŋga 'ö ŋnɛ. 31 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë yaa kë ŋnɛ pë 'ö dho kaa, -a dɔ 'a- wo bhë yö -mü, 'kɛɛ a -nu mɛ -nu -bɔ yiö ŋdhia kö Izlaɛlö -mɛ -nu -waan -a dɔ.»

32 'Yö Zan -ya pö 'zü: «A -Zuu 'slööslö -yö kö -yö 'go -na dhang- 'gü. -Yö -kë -tönggö 'ka, 'yö nu 'yö -ya -a -ta. 33 'Kɛɛ -a kë -sü 'ka kö pë -nu bhë -waan kë, mɛ 'yö- 'ka, kö n 'ka- dɔ ŋkun. 'Yö -Zlan 'ö n bɔ kö 'aan- mɛ -nu bɔ yiö bhë, 'ö- pö n -dhë: ‹Mɛ 'ü 'dhoë- -Zuu 'slööslö yö kö -yö ŋyɔɔ' -na -a -ta -yaan 'to -a -ta bhë, yö ŋnɛ 'ö dho mɛ -nu pa -Zuu 'slööslö 'ka.› » 34 'Yö Zan -ya pö: «Pë 'ö 'dhö bhë a- -yö ('ö n 'yan -yö -da -a 'gü); a- -pö ŋya kë 'dhö kö mɛ bhë -Zlan Gbö -mü.»

Yesu -bha ŋguë' -nu -blɛɛzë

35 ŋDhɛ 'ö- -ta -dhɛ ŋya 'po; Zan waa- ö -bha ŋguë' -nu bhë -an mɛ ŋplɛ -wo -kë -dhɛ do bhë -a 'gü 'zü; 36 'wo Yesu yö kö -yö ziö -na; 'yö Zan -ya pö: «-Ka -dhɛ -ga 'dhɛ! -Zlan -bha 'bhlanë ŋga ŋnɛ!»

37 Zan -bha ŋguë' -nu ŋplɛ 'wo bhë, ŋdhɛ 'ö -wo bhë 'wo- ma, 'wo to mü 'wo -ziö Yesu 'piö. 38 ŋDhɛ 'ö Yesu -yö ŋdhië ö -zü, 'ö -an yö kö -wo ziö -na ö 'piö, 'yö -an ŋdhɛɛ' kpɔ ŋnɛɛ: «-Më 'ka- =mɛɛ?» 'Ö -an -bha -daa -yö -kë ŋdhɛɛ' 'ka 'wo- kpɔ ŋnɛɛ: «Labi, ü -bha 'kwɛandhɛ -yö mɛɛ?» (Labi -gɛn 'ö tɔɔ «-Gɔmɛ».)

39 'Yö- -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «-Ka nu 'kwa 'dho, kö 'ka- yö!» 'Yö 'wo to -a 'piö, 'wo dho 'wo wo 'yan dɔ -a -bha 'kwɛandhɛ -bha, 'ö 'wo to -a 'piö mü ŋklöödhö -dhɛkpaɔyi mɛ bhë -a 'ka. (ŋDhɛ 'ö pë -nu bhë 'wo kë -na 'dhö kö 'kwa dɔ 'wɔ 'yɛ -lan 'ka.)

40 Mɛ ɖplɛ 'ö Zan 'wun ɖblɛɛ' -wo bhë 'wo- ma 'ö 'wo -ziö Yesu 'piö bhë, -a mɛ do tɔɔ Andre 'ö -kë Simɔ Piɛɛ 'zlaa- 'ka. 41 ɖDhɛ 'wo 'go -na Yesu -gɔ kɔɔ, Andre -blɛɛzë ɖnɛ 'ö ö 'yan dɔ ö ɖdhoo Simɔ Piɛɛ -bha; 'yö- pö -a -dhë: «'Yië yi 'yan dɔ Mesi -bha!» (ɖWaa- pö Mesi Eblö -wo 'gü, kö -wa -pö Glɛkö -nu -wo 'gü 'pö «Klito», -a -gɛn 'ö tɔɔ «-Zlan -bha -Yamɛ».)

42 ɖDhɛ -kë 'dhö, -yö -dho Simɔ 'ka Yesu 'piö. ɖDhɛ 'ö Yesu -yö Simɔ -ga -piindhö, 'yö- pö -a -dhë: «Ü tɔɔ Simɔ; Zan gbö -mü ü 'ka. 'Go ɖdɛɛ -bha, ü tɔɔ Sefasö.» (ɖWaa- pö Sefasö Eblö -wo 'gü kö -wa -pö Glɛkö -nu -wo 'gü 'pö «Piɛɛ», -a -gɛn tɔɔ «-guö gbɔng».)

Yesu -bha Filipö waa-Natanaɛlö ɖdhɔɔ kë -sü

43 ɖDhɛ 'ö- -ta -dhɛ ɖya 'po, 'ö Yesu -yö -da zian -ta kö -yaan 'dho Galile -sɛ 'gü; 'yö -kpën gɔɔn- do 'wo- -dhɛ Filipö -a -bha; 'yö- pö -a -dhë: «-Bhö ziö n 'piö!»

44 Filipö bhë, -yö -kë Betesaida mi 'ka. Betesaida -pö 'ö bhë ɖnɛ 'ö Andre waa- Piɛɛ 'wo -kë -a -bha. 45 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, Filipö -yö -kpën Natanaɛlö -bha; 'yö- pö -a -dhë: «Mɛ 'ö Moizö -ya -bha 'wun ɖblɛɛ tɔng 'sëëdhɛ 'gü, 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wo 'wun -gban -a -bha 'wo- =blɛɛ 'pö bhë, 'yië-yö; 'ö tɔɔ Zozɛfu gbö Yesu 'ö go Nazalɛtë bhë.»

46 'Yö Natanaɛlö -ya pö -a -dhë: «Ü- -pö dö! Nazalɛtë -pö ɖnɛ, 'wunsë 'godhɛ -mü ɖa?» 'Yö Filipö -ya pö -a -dhë: «Bhi gia-, -bhö nu 'ü ü 'yan dɔ -a -bha 'dhɛ!»

47 ɖDhɛ 'ö Yesu ɖya Natanaɛlö yö kö -yö nu -na ö 'piö, 'ö 'wun -gban -a -bha 'ö- =blɛɛ 'ö- pö: «Izlaɛlö 'në giagia ɖga ɖnɛ, 'ö bhii 'wun yaa gbɛ 'yaa- 'gü!»

48 'Ö Natanaɛlö -ya ɖdhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «Ü n -dɔ -kɔklë ɖɛ?» 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «A ü -yö kö ü -ya -sü 'ka figö -lü ɖlöö kö Filipö yaa ü ɖdhɔɔ kë -de wo ɖkun.»

49 'Yö Natanaɛlö -ya pö -a -dhë: «N -Gɔmɛ, -Zlan Gbö -mü ü 'ka; bhi ɖnɛ 'ü Izlaɛlö -mɛ -nu -bha -gludë 'ka!»

50 'Ö Yesu -ya -wo -daa -kë 'ö- pö: «ɖDhɛ -kë ɖnɛ 'ma- pö a ü -yö figö -lü ɖlöö bhë, 'ü n -wo yö 'wun gia- 'ka bhë ɔɔ-; 'kɛɛ -yö kë ü 'yaan ɖnɛ ü -dho 'wun 'gblüünzë ɖplëëzë 'wo -ziö -a mɛ 'ö ɖnɛ -a -ta -an yö.»

51 'Yö- pö 'zü: «A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka ɖnɛɛ: 'Ö sü ɖdɛɛ -bha, ka -dho dhang- yö zlöö -bha kö -a 'dhi ɖya 'po kö -Zlan -bha bɔmɛ -nu -wo -da -na 'iin kö -wo ɖyɔɔ' -na ma 'a Mɛgbö 'ka ɖnɛ n -ta.»

2

Yesu -bha -dhidhaapë -blɛɛzë 'ö -kë kö ɖwa 'dho dhe 'sü 'wlaan- -ta Kana plöö

1 ɖDhɛ 'ö 'wun -nu bhë ɖwa kë 'dhö, 'ö- -dhɛkpaɔyi ɖya kë -yaaga, 'ö dhe 'sü 'wlaan- -yö -kë Galile pö-do 'wo- -dhɛ Kana -a 'gü. Yesu dhe -yö -dho 'wlaan- bhë -a -ta. 2 Yesu -de 'pö, yö 'dhö waa- ö -bha ɖguë' -nu, -wo -naɔ -bɔ -an -gɔ 'pö kö -wo nu mü. 3 ɖDhɛ 'ö 'wlaan- bhë 'wo-kë -na, 'ö kwa dɔ 'töng 'bhaa 'ka, 'ö yɔ -yö yën. ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö Yesu dhe -yö Yesu ɖdhɔɔ -kë plaan, 'ö- pö -a -dhë: «'Wun ɖnɛ -wo -dho -a kë ɖdhë 'pö ɖnɛ! Yɔ 'yi 'plɛ ɖya yën.»

4 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Dheklöö, ü- -pö ɖdhɛɛ? Ü ɖkwaa' n -zü. N -ma 'töng yaa -lo ɖkun!»

5 'Ö- dhe -yö yuökëmɛ -nu ɖdhɔɔ -kë 'ö- pö -an -dhë: «-Ka 'to zö; në 'saadhö 'ö 'dhoë- pö ka -dhë, -kaa kë!»

6 -Guö 'lɔɔ- =fië' 'slado -wo -kë dɔ -sü 'ka -dhɛ bhë -a -bha. Yö ɖnɛ 'ö ɖya kë 'ö Zuifö -wo 'yi sü -a 'gü 'wo- -kë wo -bha ɖnɛ -kɔ 'ö- 'ka -an wɔ -kɔ 'gü bhë -a 'dhö. -A

do bhë pë dhö -mɔ 'yi 'litrö 'gɔɔ-'slɛaga 'iin ◌këng' do -bha -wo -mɔ -a -bha -wa yö -a 'gü. 7 'Yö ◌dhɛ -kë 'dhö 'ö Yesu -ya pö yuökëmɛ -nu 'wo bhë -an -dhë: «-Ka 'yi yö 'lɔɔ- =fië' -nu 'wo ◌nɛ -an 'gü, -yö -an pa!» 'Ö 'wo- -kë 'dhö. 8 'Yö- pö -an -dhë 'zü: «'Yi bhë -kaa pë 'bhle 'sü -kɔɔ 'gü 'ka dhoë mɛ 'ö 'wlaan-=nɛ -a -gbaan 'ka bhë, -a ◌dhia!» 'ö 'wo- -kë 'dhö. 9 (Kö -wa -kë ◌dhë 'ma, 'iin kö -wa -pö -a -dhë ◌dhë, 'kɛɛ) ◌dhɛ 'wo -lo 'ma 'ö gɔɔn- bhë 'ö 'yi bhë 'ö- dan, kö ◌ya 'gla yɔ 'gü. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -dhɛ 'ö yɔ bhë 'ö go -a -bha yaa- dɔ ö -de -gɔ. Yuökëmɛ -nu 'wo bhë, wo -zë ◌dhɛ 'ö yɔ bhë 'ö go -a -bha -wa -dɔ. 10 ◌Dhɛ ◌ya 'go mü, 'yö dhe ◌gɔn ◌dhɔɔ -kë 'ö- pö -a -dhë: «Kë- wo -na ◌nɛ, ◌wa 'wlaan- kë 'ö 'wo dho yɔ yö mɛ -nu -dhë, -a din -sëëzë ◌nɛ 'wo- nu -an -dhë, 'ö ◌ya kë 'dhö zlöö, 'kwa dɔ 'töng 'bhaa 'ka kö mɛ -nu ◌wa yɔ mü ◌va 'ö 'wo- 'saadhö 'ö -dhö, 'wo- nu -an -dhë; 'kɛɛ bhi 'pö, yɔ -sëëzë ◌nɛ 'ü- =gbaannu ◌nɛ, 'kwa- ma ◌ɛɛ?»

11 -Kɔ 'ö ◌kaa' Kana, Galile -sɛ 'gü, 'ö Yesu -yö ö -bha -dhidhaapë -blɛɛzë ◌kaa' 'ö bhë. ◌Dhɛ 'ö bhë ◌nɛ 'ö Yesu -yö ö -bha 'tɔbhɔdhe -zɔn -a -bha, 'ö- -bha ◌guë' -nu -wo wo -zo yö -a -bha.

12 ◌Dhɛ 'ö 'wlaan- bhë ◌ya yën, waa- ö dhe 'dhö, 'ö dheglu -nu waa- ö -bha ◌guë' -nu -wo -dho Kapɛɛnaɔmë 'ö 'wo -dhɛkpaɔyi kpö 'bhle kë mü.

-Zlan -gba -a 'gü -kɔ ◌bhlë 'ö Yesu -gɔ

(Matiö 21.12-13; Maakö 11.15-17; Lukö 19.45-46)

13 ◌Dhɛ 'ö Zuifö -nu -bha Paakö 'wlaan- kë -yi ◌ya yö ◌klöö', Yesu -yö -luu 'ö dho Zeluzalɛmë. 14 ◌Dhɛ 'ö dho, 'ö -lo 'ma ('ö -da -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'dhëüdhö mü), kö -du -nu oo, 'bhla -nu oo, -tönggö -nu ('ö ◌ya kë 'ö Zuifö -nu -wa dhɔ -waan kë woë- sla- =bhoë' -pë 'ka bhë) -an 'dhɔɔdɔmɛ -nu waa- mɛ -nu 'wo -kë 'wëü- -ta -bɔ ◌dhia -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'wëü-'ka mü bhë -an 'ka bhë -an 'plɛ ◌wa wo -yadhɛ 'kun mü. 15 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'ö ◌bhüöga -nu sü 'ö- -kë -klaaga 'ka, 'ö 'dhɔɔdɔmɛ -nu waa- wo -bha 'bhla -nu, -du -nu -an -kë; kö -yö 'wëü- -tabhɔmɛ -nu -bha 'wëü- -pɛn -na kö -yö -an -bha 'dhɔɔ dɔ -a -ta ◌gba -nu yö -na ◌gɔa'. 16 'Yö- pö -tönggö 'dhɔɔdɔmɛ -nu -dhë: «Pë -nu 'wo ◌nɛ, -ka -an bho zö; kö ◌kun 'ka n Dë -bha 'kɔ kë 'dhɔɔkuëdhɛ 'ka.»

17 ◌Dhɛ 'ö pë -nu kë -na 'dhö, 'ö- -bha ◌guë' -nu -zo -yö -büö ◌nɛ 'wun -yö -gban pë -nu 'wo -kë bhë -an -bha -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ◌nɛɛ: *«-Zlan, ü -bha 'kɔ -dhɔ 'ö n -gɔ bhë -yö -mɔa -bha -dewo -yö n zë.»*

18 'Yö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -wa pö -a -dhë: «-Dhidhaapë do kë kö -ya -zɔn yi -dhë ◌nɛ pë -nu 'ü- kë -na bhë -wo ü ◌dua' 'ka.»

19 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ, 'ö-pö: «-Zlan -bha 'kɔ ◌nɛ, -kaa 'wü; a -dho -a gbɛ dɔ -dhɛkpaɔyi -yaaga -bha.» 20 'Yö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -wa pö -a -dhë 'zü: «'Kɔ ü -ga -na ◌nɛ, -kwɛ 'gɔɔ- -yiisië ö ga 'slado -yuö -mü; dö -mü ü 'ka kö 'üën-pö yi -dhë ü -dho -a dɔ -dhɛkpaɔyi -yaaga -bha -ɛ?»

21 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, pë 'ö--dhɛ -Zlan -bha 'kɔ ('ö mɛ -nu waa--gɛn ma -a -gɔ) bhë 'ö tɔɔ yö -de gia- ö -lü. 22 'Kɛɛ ◌dhɛ 'ö ◌ya 'go ga 'gü, 'ö- -bha ◌guë' -nu -zo -yö -büö zlöö -a -wo -nu 'ka, 'wo- -gɛn ma; 'ö pë -nu 'wo -gban -a -bha 'wo -kë ◌bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë 'wo- -wun -dhɛ 'wun gia-.

Yesu -yö kwa ◌zuö' 'piö -wun -dɔ

23 Paakö 'töng 'ö Yesu -ya -kë Zeluzalɛmë 'ma bhë, mɛ -nu -wo wo -zo -yö -a -bha ◌plëëzë 'ka -dhidhaapë -nu 'ö- -kë bhë -a -wun 'gü. 24 'Kɛɛ yö 'pö, -yö ö -de -kë 'slë

'ka -an -gɔ 'ö tɔɔ -yö -an -dɔ; 25 bhii -a -bha -wun yaa kë -a -bha kö -wo mɛ 'bhaa -wun ɓblɛɛ' ö -dhë. Mɛ 'ö -dhö 'wun 'ö- =zuö' 'piö -wun 'ka, -ya -dɔ.

3

'Wun 'ö -gban Yesu -bha Nikodɛmö ɓdaan' 'ö- wo -a -bha

1 Gɔɔn- do -yö -kë -dhö, 'wo- -dhɛ Nikodɛmö; -yö -kë Falizi -mɛ 'ka, 'go mü, -yö -kë Zuifö -nu -gɔmɛ do 'ka. 2 'Yö gbeng -yi do 'ka, 'yö nu Yesu 'piö 'ö- pö -a -dhë: «N -Gɔmɛ, yi- =tɛi' -dɔ ɓnɛ bhi ɓnɛ 'ö -Zlan -yö ü bɔ kö 'üën- yi ɓdaan'-; 'yö tɔɔ mɛ gbɛ -kɔ 'ka 'dhö -mɔa kö -yö -dhidhaapë -nu kë ɓnɛ -kɔ bhë -a 'dhö kö -Zlan 'yaa- -mɛ 'piö.»

3 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «A- -pö ü -dhë 'wun gia- 'ka, mɛ 'ö yaa bhɔ -dëüwo, yaa 'dhö -da -Zlan -bha -gludëdhɛ këdhɛ -bha.»

4 'Yö Nikodɛmö -ya pö -a -dhë: «Mɛ -dho -mɔa kö -yö bhɔ -kɔklë kö ɓya kë zii -ii, 'iin kë- wo bhë -da 'pö 'dhoë- wo 'zü ö dhe ɓzuö' 'piö kö -yaan bhɔ bhë ee?»

5 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «A- -pö 'zü ü -dhë giagia 'ka, ɓya kë ɓnɛ mɛ yaa bhɔ 'yi waa- -Zuu 'slööslö -an 'gü, yaa 'dhö -da -Zlan -bha -gludëdhɛ këdhɛ -bha. 6 'Ö tɔɔ mɛ 'ö bhɔ mɛbheedhe ɓsuu'- 'gü, kö mɛ bhë, mɛdhɛ ɓzuöga ɓnɛ 'ö- -gɔ; 'kɛɛ mɛ 'ö- -bha -këdhösü -gɛn ɓya 'go -Zuu 'slööslö 'gü, kö mɛ bhë -yö -Zuu ɓsuu'- -ta -mɛ 'ka. 7 Kö ɓkun 'ö ü 'te -yö tun -a pö 'a- wo ü -dhë: -Bhö bhɔ 'zü -dëüwo bhë -a -wun 'gü. 8 'Tëë 'ö 'ka- -ga -na bhë, ɓdhɛ 'ö -dhi -a -dhë ɓnɛ 'ö -piö -a -bha, 'ö ɓya kë kwa- -drinng ma. 'Kɛɛ 'kaa- 'go -zian 'iin 'dho -zian gbɛ dɔ. Në do bhë ɓnɛ 'ö mɛ 'ö ɓya bhɔ -Zuu 'slööslö 'gü 'ö- 'ka 'pö.»

9 'Yö Nikodɛmö -ya pö -a -dhë 'zü: «-Bhɔ -Zuu 'slööslö 'gü -sü 'ö bhë, -a kë -kɔ -yö ɓdhë ɓɛ?»

10 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «Bhi 'ü tɔnggɔmɛ ɓva do 'ka Izlaɛlö 'sɛgɔ 'dhiö bhë, 'wun ɓnɛ 'bhaa- dɔ ɓa? 11 ɓƐɛ, a- -pö ü -dhë giagia 'ka: Në 'yi- dɔ ɓnɛ 'ö 'yi- -wun ɓblɛɛ; 'ö në 'ö yi 'yan -yö -da -a 'gü 'yi- -tɔmɔdhɛ -kë; 'kɛɛ 'kaa yi -wo -nu -dhɛ 'wun gia- 'sa! 12 Në -nu 'wo 'kpongtaa zö 'a -an -wun ɓblɛɛ' -na bhë, -a -wun 'kaa- -dhɛ 'wun gia- =nɛ, -a mɛ -nu 'wo dhang- 'gü bhë, a -dho -a -wun ɓblɛɛ' ka -dhë 'ö 'ka- -wun -dhɛ 'wun gia- -kɔklë ɓɛɛ? 13 A- -pö ü -dhë, mɛ gbɛ yaa 'dho dhang- 'gü, -a 'ke yaa kë ma 'a -Zlan Gbö 'ka, 'a -ya -sü 'ka dhang- 'gü, 'a ɓyɔɔ bhë n 'ka.

14 'Iin 'zü në dho kë 'ö tɔɔ -wo Mɛgbö dɔ 'lü -bha dhuö ɓnɛ -kɔ do gia- 'ö Moizö -yö zën ɓmɛɛ 'në dun -a 'ka 'kpa 'lü -bha 'yënng ɓtaa bhë -a 'dhö. 15 -Yö kë 'dhö kö mɛ 'ö 'dhoë- ö -zo yö -a -bha, kö -këdhösü 'ö 'dhö ɓtoëpö 'ka bhë -yaan kë -a -gɔ. 16 'Ö tɔɔ 'kpongtaamɛ -nu -dhɔ -yö -Zlan -kë giagiawo; 'yö- -wun 'gü 'ö ö Gbö dosɛn bhë 'ö- bɔ, -yö kë 'dhö kö mɛ 'oo mɛ 'ö 'dhoë- ö -zo yö -a -bha bhë, kö -yaan 'kun ga -sü 'ka; 'kɛɛ kö -këdhösü 'ö -dhö ɓtoëpö 'ka bhë -yaan kë -a -gɔ. 17 Kë- wo 'dhö bhë -Zlan yaa ö Gbö bɔ 'kpongtaa kö -yaan za -lo 'kpongtaamɛ -nu -bha, 'kɛɛ -ya -bɔ ɓzian' kö 'kpongtaamɛ -nu -waan bɔ -a -ta -waan dha -sü yö.

18 ɓYa kë 'dhö kö mɛ 'ö ɓyaa- -wun -dhɛ 'wun gia- kö za 'ka 'dhö -lo -a tuö; 'kɛɛ mɛ 'ö ɓya -kɔ -a -wun 'ka, kö za bhë, -a -bha ɓya -lo -a tuö 'saadhö ɓnɛ bhë. 'Ö bhii yaa 'we -Zlan Gbö dosɛn 'kpaan 'ö- -gɔ bhë -a -wun -bha. 19 Za -bha -lo mɛ tuö -gɛn ɓga ɓnɛ: -Dhɛpuudhɛ -yö -nu 'kpongtaa ɓzian', 'kɛɛ mɛ -nu -wo wo -ta -yö -a -bha, 'wo wo wö bɔ -dhɛtiidhɛ 'gü -pë -nu 'piö 'ö bhii -an këpë -nu -wo -kë yaya. 20 'Ö tɔɔ mɛ 'ö këpëyaamɛ 'ka, -yö

-dhɛpuudhɛ -san -zë 'ö 'yaa nu mü, 'ö bhii kö ɖkun 'ö- këwun -nu dhö yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü. 21 'Ö mɛ 'ö 'wun gia- 'gü -mɛ 'ka 'ö- -dhɔ -kë -dhɛpuudhɛ 'ka -yö kë 'dhö kö mɛ 'kpɛkpɛ -wa yö ɖnɛ -a këpë -nu bhë -wo -Zlan -zo 'kun -wun 'gü.»

'Wun 'ö -gban Yesu -bha 'ö Zan -ya ɖblɛɛ

22 ɖDhɛ 'ö Yesu waa- ö -bha ɖguë' -nu ɖwa 'go mü, -wo wo -gɔ dɔ ɖzian' Zude -sɛ 'gü. -Dhɛ bhë ɖnɛ 'wo 'töng kpö 'bhle -kë -a -bha, kö -yö mɛ -nu bɔ -na yiö. 23 Zan -de 'pö -yö -kë mɛ -nu bɔ yiö ɖdhia 'pö pö- 'wo- -dhɛ Enɔɔ bhë -a 'gü Salimë -pö 'sɔɔ, 'ö tɔɔ 'yi -yö -kë mü ɖva. 'Ö ɖya kë 'ö mɛ -nu -wo go -dhɛ 'saadhö 'gü, 'wo nu -a 'piö. 24 'Töng bhë -a 'ka, kö waa Zan -zuö -kanso 'gü ɖkun.

25 'Yö yi do 'bhaa 'ka 'ö zaɔbhodhe -yö -da Zan -bha ɖguë' -nu waa- Zuifö mi do -an ziën 'wun 'ö -gban bun -bha -kë 'slöösló -kɔ 'ö -Zlan -bha zian -ta, -a wɔ -kɔ 'gü bhë -a -wun 'gü. 26 'Yö 'wo nu Zan 'piö, 'wo- pö -a -dhë: «Yi -Gɔmɛ, mɛ 'ö kwa -nu 'kwa- -kë Zuudɛn zlöö -dëü 'ka, 'ü- -tɔmɔdhɛ -kë bhë, mɛ -nu -wo 'dho -na -a 'piö, -yö -an bɔ -na yiö 'pö -oo!»

27 'Ö Zan -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Në yaa 'dhö kë mɛ -gɔ 'kpaan 'ka kö -Zlan yaa- nu -a -dhë. 28 Ka -de gia-, ka n ɖgoo- 'ka, 'ö bhii a- -pö ka -dhë: 'Maa -Zlan -bha -Yamɛ 'ka, 'kɛɛ -Zlan -yö n -bɔ -a 'dhiö. 29 Dhe -gɔn ɖnɛ 'ö tɔɔ mɛ 'ö dhe 'dhoë- -gɔ, 'kɛɛ mɛ 'ö dhe -gɔn 'bha 'ka, 'ö- 'to 'dhö -a -wo -bha, -a ɖzuö' -yö -da 'gludhi ɖva 'gü dhe -gɔn -wo 'ö- ma bhë -a -wun 'gü. -Kɔ 'ö n ɖzuö' 'glu 'dhö dhi -na -a 'ka bhë 'ö bhë; 'ö- 'dhiö 'dhö -mɔ -sü 'ka 'kuë. 30 Në dho kë tɔɔ -a -gɔ -dho ɖluu 'ö ma -zë 'a dho sia-.

31 Mɛ 'ö 'go -na dhuö bhë, -yö në 'plɛ -gɔ -ta; 'ö mɛ 'ö 'kpongtaa zö bhë, 'ö 'kpongtaadhɛ -bha 'ka 'ö- 'wun ɖblɛɛ -wo -nu -wo -kë 'kpong- taadhɛ -bha 'ka. -Yö 'dhö gia- 'ka ɖnɛ mɛ 'ö go dhang- 'gü bhë, -yö në 'plɛ -gɔ -ta, 32 'ö në 'ö 'yan -ya yö 'ö- 'to -ya ma ɖnɛ, 'ö- -tɔmɔdhɛ -kë; 'kɛɛ kö mɛ gbɛ 'to 'yaa- 'wun ɖblɛɛ' -wo -bha 'sa. 33 Mɛ 'oo mɛ 'ö ɖyaa- -bha -tɔmɔdhɛ kë -wo bhë -a -dhɛ 'wun gia- kö -Zlan -bha 'wun ɖblɛɛ' -sü bhë, ɖyaa- -dhɛ 'wun gia- =nɛ bhë; 34 'ö bhii mɛ 'ö -Zlan -ya bɔ bhë, -Zlan -wo ɖnɛ 'ö- =blɛɛ 'ö tɔɔ -Zlan ɖya -Zuu 'slöösló -ya -a 'gü ö 'plɛ 'ka. 35 Dë -yö ö Gbö -dhɔ -kë, yö ɖga 'ö Dë ɖya në 'plɛ -lo -a kwɛɛ bhë. 36 Kö mɛ 'ö -ya Gbö -wun -dhɛ 'wun gia-, ɖtoëpö -këdhösü -ya -bha 'ka. 'Kɛɛ mɛ 'ö yaa Gbö ɖbhlë -ya, yö 'ka 'dhö -da -këdhösü 'gü, 'kɛɛ -Zlan -bha -naazuëdhe ɖnɛ 'ö dhoë- dɔ.»

4

'Wun 'ö -gban Samali -dhe -bha -kpën Yesu -bha -sü -bha

1 ɖDhɛ -kë 'pö, Falizi -mɛ -nu -wa -ma ɖnɛ Yesu -bha mɛ -nu -bɔ yiö -sü bhë, ɖya ziö Zan -bha -ta. 2 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, yaa kë ɖnɛ pë 'wo- pö Yesu gia- -de ɖnɛ 'ö mɛ bɔ yiö yö kun, 'kɛɛ -a -bha ɖguë' -nu -mü. 3 'Yö ɖdhɛ 'ö Yesu ɖyaa- 'wun dɔ ɖnɛ 'wun -nu 'wo bhë 'saadhö, Falizi -mɛ -nu ɖwaa- ma, 'yö go Zude, 'yö -yɛ ö 'zü, 'yö dho Galile. 4 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë zian 'kpaan gbɛ 'ö dhoë sü -yaan 'kun -bɔ Samali -sɛ 'gü -süë 'yaa 'dhö.

5 -A -bha -bɔ Samali -sɛ bhë -a 'gü -sü 'ka, -yö -lo pö- do 'wo- -dhɛ Sikaa -a 'sɔɔ. Pödhɛ 'ö bhë -yö dɔ -sü 'ka ɖbhlöödhɛ 'ö Zakɔbö -ya nu ö gbö Zozɛfu -dhë bhë -a 'sɔɔ. 6 -Dhɛ bhë ɖnɛ 'ö -klɔng 'ö Zakɔbö -ya pɔn bhë 'ö -kë -a -bha. -Klɔng bhë ɖnɛ 'ö Yesu -yö dho 'ö -ya -a 'kpong 'dhiö kö lan- =ya dɔ mɛ -gɔ ziën, bhii kö 'ta 'ö- sü bhë -a -wun 'gü, -a 'gü ɖya ga.

7 'Yö dhebɔ do 'ö -kë Samali -dhe 'ka 'yö -wo mü -yaan 'yi 'tɔ. 'Ö

Yesu -ya pö -a -dhë: «N gbaa 'yië 'a- mü!»
8 Dhɛ kë -na 'dhö kö -a -bha guë' -nu wa 'dho plöö -bhöpë -nu 'dhɔ dhia. 9 'Ö dhebɔ bhë 'ö- pö -a -dhë: «-Yö -kë dhë 'ö bhi 'ü Zuifö 'ka, 'ü 'yi -dhɛ n -gɔ, 'kɛɛ kö ma 'a nɛ Samali -dhe -mü n 'ka nɛ ɛ?»
(Kë- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ Zuifö -nu 'waa 'we Samali -mɛ -nu 'piö.)
10 'Yö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «Ya kë nɛ ü -Zlan -bha gbaɔ waa- mɛ 'ö 'yi -dhɛ -na ü -gɔ nɛ ü- -dɔ -be, kö bhi nɛ 'ü dho 'yi -dhɛ -a -gɔ -bezë. Kö 'yi 'ö -këdhösü 'dhoë- 'gü bhë, a -dhoë nu ü -dhë.»
11 'Yö dhebɔ bhë 'yö- pö: «N Dëmɛ, 'yi tɔa' -pë gbɛ 'yaa ü -gɔ 'ö -klɔng -glu 'dhö gbiin nɛ 'yi 'ö -këdhösü 'dhoë- 'gü bhë ü -dho -a tɔ 'më ɛɛ? 12 'Iin kë- wo nɛ, kë 'pö 'ü- wo va yi 'bhɛma Zakɔbö 'ö -klɔng nɛ 'ö- pɔn yi -dhë -a -bha 'pö bhë ee? 'Kɛɛ kö yö -de gia- -ya 'gü -yi -mü yö 'dhö, ö -bha 'në -nu waa- wo -bha -tuë -nu.»
13 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ woë' nɛɛ: «'Yi nɛ, mɛ 'oo mɛ 'ö yaa- mü, 'yi mü -dhɔ -yö -dho -a kë 'zü; 14 'kɛɛ 'yi 'a- nu -na mɛ -nu -dhë nɛ, mɛ 'ö ya ö -kɔ 'kpɔ -a -gɔ 'ö yaa- mü, 'yi mü -dhɔ 'ka 'dhoë- kë gbɔ. 'Ö tɔɔ 'yi 'a 'dhoë- nu -a -dhë bhë, -yö -dho kë -a -gɔ 'yigɔ 'ö dho bhɔ 'dhö toëpö -këdhösü 'gü -a 'ka.»
15 'Ö dhebɔ bhë 'ö- pö: «N Dëmɛ, 'yi bhë -a nu n -dhë kö 'aan- -a mü, kö kun 'ö 'yi mü -dhɔ dhö n kë 'zü 'ö 'a nu 'yi tɔ dhia zö.»
16 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «'Dho 'ü ü gɔn dhɔɔ kë kö 'ka nu zö.»
17 'Ö dhebɔ bhë 'ö- pö: «'Maa gwaan.» 'Yö Yesu -ya pö -a -dhë: «-A pö 'ü- wo 'bhaa gwaan bhë, ü- -pö -së; 18 'wun gia- -mü, 'ö bhii gɔɔn- 'ö 'ka ka 'ko 'piö bhë, ü gɔn 'yaa -mü. A- =tɛi' dɔ 'pö nɛ kë- wo bhë 'bha 'dho gwaan -gwaa 'sɔɔdhu -zë wo.»
19 'Ö dhebɔ bhë 'yö- pö: «Ee, -Zlan -wodhiölomɛ -mü ü 'ka a, n -Gɔmɛ! 'Ma ü dɔ. 20 Kë- wo 'kpa bhë yi dë -nu -wo -Zlan -gba, -tɔn 'ö nɛ -a tuö; 'yö ka -zë, 'ka Zuifö 'ka, 'ka- pö, -dhɛ 'ö -Zlan gbadhɛ 'ka, -yö Zeluzalɛmë.»
21 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Dhebɔ, a- -pö ü -dhë, 'töng do 'bhaa -yö nu -na 'ö n Dë gbadhɛ yaa 'dhö kë -tɔn nɛ -a tuö 'iin Zeluzalɛmë. 22 Ka -zë pë 'ö 'kaa- dɔ nɛ 'ö 'ka- gba. Yi 'pö yi- -dɔ 'ö bhii dhasü 'ö 'ka- -ga -na bhë, -yö -go Zuifö -nu 'piö. 23 'Kɛɛ 'töng 'bhaa 'ka, 'ö- -de ya -lo 'saadhö, mɛ -nu 'wo -Zlan gbamɛ -nu giagia 'ka, -wo -dho n Dë gba -Zuu 'slööslö waa- 'wun giagia -an 'gü. 'Ö tɔɔ n Dë gbamɛ -nu suu'- bhë nɛ 'ö -an -wun 'yi -yö kan -a -dhë. 24 -Zlan bhë -Zuu -mü. Ya kë 'dhö, kö mɛ -nu 'wo- 'piö kö -wa gba bhë, -an dua' -mü kö -wa gba -Zuu 'slööslö waa- 'wun giagia -an 'gü.»
25 'Yö dhebɔ bhë 'yö- pö -a -dhë: «A- =tɛi' -dɔ nɛ Mesi 'wo- -dhɛ Klito 'ö -Zlan -bha -Yamɛ 'ka bhë, -yö -dho nu. Ya kë nɛ ya nu, yö nɛ 'ö -dho pë 'plɛ -zɔn kwa -dhë.»
26 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Ma -mü, ma 'a 'wun blɛɛ' -na nɛ!»
27 'Yö to mü 'ö- -bha guë' -nu -wo -lo; 'ö -an 'te -yö tun kö -wo Yesu yö kö waa- dhebɔ bhë -wo 'wun blɛɛ' -na wo 'ko bhaa. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, mɛ yaa kë -dhö -an ziën kö pë 'wo -kë -a -ta -wun blɛɛ' dhia bhë, -ya -wun dhɛɛ' kpɔ -a -gɔ.
28 'Yö dhebɔ bhë, 'ö ö -bha 'yi -tɔ -a 'gü -gbɔ to sia- mü 'ö dho plöö 'ö- pö mɛ -nu -dhë: 29 «-Ka nu 'dhɛ! Gɔɔn- do -yö -de. Pë -nu 'a- -kë 'töüdhö bhë, ya- 'plɛ blɛɛ'-. -Ka nu 'dhɛ, -yö -dho kë -Zlan -bha -Yamɛ 'wo- =wɔɔn -na bhë -a 'ka.»
30 'Yö 'wo -ziö 'töüdhö, 'wo go plöö 'wo dho -dhɛ 'ö -kë -a -bha bhë -a -bha.

31 -A 'töng bhë -a 'ka, -a -bha
ɓguë' -nu -wo -kë -gban -a -bha -sü
'gü ɓnɛɛ: «Labi, -bhö pë -bhö -ee!»
(ɓWaa- pö «Labi» Eblö -wo 'gü kö
-wa -pö «-Gɔmɛ».)
32 'Kɛɛ -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö:
«-Bhöpë 'ö 'kaa- dɔ -yö n -gɔ.»
33 'Yö 'wo yö -a pö -süë wo 'ko
-nu -dhë: «-Yö -dho kë, mɛ 'bhaa
ɓya nu -a ɓdhia -bhöpë 'ka, ɓyaa-
-bhö.»
34 'Yö- pö -an -dhë: «Ma -bhöpë
'ö tɔɔ mɛ 'ö n bɔ bhë kö 'aan- -a
-zo 'kun -wun kë 'iin kö pë 'ö n bɔ
-a -wun 'gü bhë, 'aan- -a 'dhiö -mɔ
'kuë. 35 Ka -zë, ka- -pö: ‹'Su -yiisië
'ö ɓtun -dhö kö 'kwaan- 'blee- -kpa
'kan›. 'Kɛɛ a- -pö ka -dhë: -Ka
-dhɛ -ga 'dhɛ, 'blee- =bhlödhɛ -nu
ɓwa ga 'saadhö; -an 'kan -sü -mü.
36 Mɛ 'ö pë ta -na -yö -dho ö ɓsaan'
yö. 'Ö mɛ 'ö pë 'ö mɛ bhë 'ö- ta
bhë, 'ö- 'kan -na, 'ö- 'kpɔ -na 'kuë-
'slëëdhö bhë, 'yö dho ö ɓsaan'
yö 'pö. -Kɔ do bhë 'ö- 'ka, mɛ
-nu 'wo -Zlan -bha yuö 'gü ɓtoëpö
-këdhösü 'gbloo 'piö bhë -a 'gü 'pö
'ö ɓya kë 'ö -an ɓzuö' 'glu -yö dhi;
'ö tɔɔ mɛ 'ö pë ta waa- mɛ 'ö pë
-kan kö mɛ 'ö -dhö ɓya ö ɓsaan'
yö. 37 'Wun ɓblɛɛ' -wo do -ya -pö:
‹Mɛ do ɓyaa- -ya, 'ö mɛ 'waa gbɛ
-ya -kan›. -Wo bhë -yö 'wun gia-
'ka. 38 'Ö tɔɔ 'ma ka bɔ kö -dhɛ 'ö
kaa kë -a -bha -a züdɔyi 'ka, 'kaan-
-a -ya bhë, kö 'kaan- -a 'kan. Mɛ
'kpaan gbɛ -nu -bha yuö bhë ɓnɛ
'ö 'ka ka -de -da -a 'gü bhë.»
39 'Töng bhë -a 'ka, Samali -pö
bhë -a 'gü -mɛ -nu -wo -kë ɓva
'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-;
kë- wo 'dhö bhë, -yö -sü 'wun 'ö
dhebɔ bhë 'ö- =blɛɛ -an -dhë bhë
-a -bha; 'ö tɔɔ -ya -pö -an -dhë:
(«Gɔɔn- =nɛ,) pë -nu 'a- -kë 'dhiö
'saadhö bhë, ɓya bɔ -a 'plɛ 'gü
ɓyaa- =blɛɛ'-.» 40 'Yö ɓdhɛ ɓya
kë 'dhö, 'ö Samali -mɛ -nu -wo
nu 'wo- pö -a -dhë wo -nu -wo
wo 'bhle ɓwaannu. 'Yö Yesu -yö
-dhɛkpaɔyi ɓplɛ -kë -an 'piö mü.
41 -Aa', kë- wo 'dhö zlöö bhë, mɛ
-nu -wo -kë ɓva giagiawo 'ö 'wo-
-wun -dhɛ 'wun gia- -wo -nu 'wo
-kë -go -a dhiö ɓdhia bhë -a -wun
'gü. 42 ɓDhɛ ɓya 'go mü, 'wo- pö
dhebɔ bhë -a -dhë: «Yi -zo yö -sü
-mü gɔɔn- 'ö ɓnɛ -a -bha ɓnɛ yö 'ö
tɔɔ 'kpongtaamɛ -nu Dhamɛ; 'yö
'dhö gia- 'ka; 'kɛɛ ɓdhɛ 'yi- -ga -a
'gü zlöö bhë yaa kë ɓnɛ 'wun -nu
'ü- =blɛɛ yi -dhë bhë ɓnɛ 'yi -gban
-a -ta, 'ö bhii yi -de gia- -a -wo -nu
ɓwa -da yi 'toudhö, 'yië -an ma.»

Yesu -bha gɔɔn- =bhlëzë do gbö -dhɛ bo 'ö- wo

43 ɓDhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi ɓplɛ bhë,
'ö Yesu ɓyaa- kë 'dhö mü, -yö -go
mü 'ö dho Galile -sɛ 'gü ɓzian'.
44 Kë- wo 'dhiö bhë, Yesu -ya
-pö 'wun ɓzuan' 'ka ɓnɛɛ: «-Zlan
-wodhiölomɛ ɓbhlë 'yaa 'dhö -a
-de -sɛ 'gü» bhë, 45 ɓdhɛ ɓya
'dho ɓya -lo Galile -sɛ 'gü, 'ö 'wo-
-nia kun -së 'ka giagiawo, 'ö bhii
wo -de 'pö, Paakö 'wlaan- 'ö -kë
Zeluzalɛmë bhë, -wo -kë -a -ta 'ö
pë -nu 'ö- -kë 'töüdhö bhë 'ö -kë -an
'yaan 'ka.
46 ɓDhɛ ɓwa -lo Galile -sɛ bhë
-a 'gü, -wo -dho 'wo -da Kana
plöö, -dhɛ 'ö 'yi -gla -a -bha yɔ
'gü bhë -a -bha. Pö- bhë -a 'gü,
'sɛdë -bha yuökëmɛ ɓbhlëzë do
-yö -kë mü. 'Yö gɔɔn- 'ö bhë 'ö-
-bha 'në do -yö -kë 'yuazë; 'kɛɛ 'në
bhë -yö -kë Kapɛɛnaɔmë. 47 'Yö
ɓdhɛ ɓyaa- ma ɓnɛ Yesu ɓya 'go
Zude -sɛ 'gü ɓya nu Galile mü,
'yö dho -a 'piö 'ö ɓbhɛa -a -dhë
kö -yö 'dho Kapɛɛnaɔmë -yaan ö
gbö 'ö ɓya bhɔ ga -sü -bha bhë -a
-dhɛ bo. 48 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë:
«Kaa -mɔa 'ka 'wun -dhɛ 'wun
gia- 'kpaan 'ka kö kaa -dhidhaapë
-nu yö 'iin ka 'yan yaa -da 'wun
'gblüünzë -nu 'gü a!»
49 'Yö gɔɔn- bhë 'yö- pö Yesu
-dhë: «N dë, -dhɛ 'ö ma 'në yaa
ga kun ɓnɛɛ, -bhö nu ɓii!»

50 'Yö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Bhö 'dho, ü -bha 'në 'ka 'dho ga.» 'Yö gɔɔn- bhë, 'ö Yesu -wo -dhɛ 'wun gia-, 'ö -ziö 'ö dho. 51 -Yö -kë 'dho dhia ö plöö, 'ö- -bha yuökëmɛ -nu -wo nu -a -gɔ zian-, 'wo- pö -a -dhë: «Ü -bha 'në -yö 'bhee-!»

52 'Yö ö -bha yuökëmɛ -nu dhɛɛ' kpɔ 'töng 'ö- gbö 'bhle -yö kaa' 'waa, -a -wun 'ka; 'ö 'wo- pö -a -dhë: «-Yö -kë 'dhö kö lan- =ya 'go kwa -gɔ ziën 'dɛdɛ 'ka yɛɛn, 'ö-kwigüdhɛ -yö kë -saa.»

53 'Yö gɔɔn- bhë 'ö- -zo -yö -lo 'töng 'ö Yesu -ya pö -a 'ka -a -dhë: «ü -bha 'në 'ka 'dho ga» -a -wun -ta; 'ö- yö nɛ 'wun plɛ 'wo bhë -wo -kë 'töng do 'ka. 'Yö 'wun bhë 'yö -kë -a -gɔ 'kɔɔmɛ -nu 'plɛ -bɔ -a -ta -wun 'ka 'yö 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-.

54 -Dhidhaa -wun kë plɛ -naa 'ö Yesu -ya -kë kö ya 'go Zude ya nu Galile 'ö bhë.

5

Yesu -bha gɔɔn- 'tɔsiösüzë -dhɛ bo -kɔ

1 Dhɛ ya 'go mü, Zuifö -nu -bha 'wlaan- -yö -kë -dhö, 'ö Yesu -yö -ziö 'ö dho Zeluzalɛmë.

2 Pödhɛ bhë -a 'gü, 'pian mɛ 'ö 'bhla -tuë -nu -yö plaan -dhɛ 'ka bhë, 'yipuë 'ö mɛ -nu -wa dho 'kuë- -yö -kë -a -bha; yö nɛ 'ö- -dɔ dhɔngdhɛ -nu -bha -dhɛ 'dhi 'dhö 'sɔɔdhu. 'Yipuë bhë nɛ 'wo- -dhɛ Eblö -wo 'gü «Betesaida». 3 'Yipuë bhë, -a -da -a bhaa -zian 'sɔɔdhu 'wo bhë, 'yuamɛ plëëzë -nu 'wo -kë 'yënngtiimɛ -nu, -gɛntɔsiömɛ -nu, 'tinngmɛ -nu -an 'ka -wo -kë -lo -sü 'ka mü. [Pë 'wo -ya -a -gɔ -dhɛ bhë -a -bha 'ö tɔɔ kö 'yi -yaan tuun'-. 4 Kë- wo bhë 'ö tɔɔ, ya kë Dëmɛ -bha bɔmɛ do -yö -yɔɔ 'yi bhë -a bhaa 'ö 'yi -yö tuun. 'Ö ya kë 'dhö, 'yuamɛ -blɛɛzë 'ö -püö -na 'yi bhë -a bhaa bhë, 'yua suu'- 'oo suu'- 'ö- -bha, -yö -bo.] 5 'Töng bhë -a 'ka, gɔɔn- do 'ö 'yua yaa- 'yënng bhɔ -kwɛ 'gɔɔ--yaaga ö ga 'slɛaga 'piö -yö -kë mü. 6 Yesu -yö -kë ziö dhia, 'ö- 'yan -yö -kpën -a -bha. 'Ö dhɛ yaa- dɔa nɛ 'yua 'ö- -bha bhë yaa- 'kun -a -dhɛ ya glɔɔ bhë, 'yö- =dhɛɛ' kpɔ woë' nɛɛ: «ü- 'piö kö ü -dhɛ -yö bo a?»

7 'Yö 'yuamɛ bhë 'yö- pö: «N -Gɔmɛ, mɛ gbɛ 'yaa n -gɔ, kö ya kë nɛ 'yi ya tuun' kö -yaan n -zuö -a bhaa. 'Yi ya tuun 'dhö, -a kë yië' kö 'aan- =bɔɔ 'bɔ -an songdhö 'aan- -püö -a bhaa kö mɛ gbɛ ya -püö -a bhaa 'saadhö n 'dhiö.»

8 Dhɛ -kë 'dhö 'ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Bhö luu'-; ü -bha sɛɛ' 'sü 'ü 'ta.»

9 -Dhɛ do bhë 'ö to -a -bha 'ö gɔɔn- bhë, 'ö- -dhɛ -yö bo; 'ö ö -bha sɛɛ' -be -kë 'ö yö 'ta 'sü -sü -bha.

Yi 'Ö 'wun bhë 'ö kaa' bhë, -yö -kë Zuifö -nu -bha glooyi 'ka.

10 'Yö dhɛ -kë 'dhö, 'ö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -wa pö gɔɔn- 'ö- -dhɛ -yö bo bhë -a -dhë: «Glooyi kun tɔɔ dɛɛ a? 'Yö dhɛ -kë 'dhö nɛ ü -dɔ 'më 'ü ü -bha sɛɛ' bun i?»

11 'Yö- pö -an -dhë: «Mɛ 'ö n -dhɛ bo bhë -ya -pö n -dhë 'a n -ma sɛɛ' 'sü 'a 'ta.»

12 'Yö 'wo- =dhɛɛ' kpɔ nɛɛ: «Mɛ 'ö- pö ü -dhë: ‹Ü -bha sɛɛ' 'sü, 'ü 'ta bhë› dö -mü poo e?»

13 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë gɔɔn- bhë, mɛ 'ö- -dhɛ bo bhë yaa- dɔ gbɔ 'ö bhii kö Yesu ya -da mɛ kpö 'gü mü.

14 Dhɛ 'ö pë -nu bhë wa kë 'dhö, -wo -dho -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü. -Dhɛ bhë Yesu 'yan -yö -dɔ 'zü gɔɔn- bhë -a -bha. 'Yö- pö -a -dhë: «-Bhö -dhɛ -ga! Ü -dhɛ ya bo; ya kë 'dhö kö kun 'ü sɔɔn yaa -kë gbɔ, kö kun 'ö 'wun 'gbee- mɛ 'ö -ziö -a mɛ nɛ -a -ta 'ö dho ü yö.»

15 (-Dhɛ bhë nɛ 'ö gɔɔn- bhë 'ö dɔa -bha nɛ Yesu nɛ 'ö- -dhɛ bo,) 'yö 'ö -ziö 'ö dho Zuifö -nu -gɔmɛ

-nu 'piö 'ö- pö -an -dhë ŋnɛɛ Yesu ŋnɛ 'ö- -dhɛ bo. 16 -A -kë 'dhö -sü -wun 'gü, 'wo yö Yesu 'piö kë -sü 'gü kö -wo 'wun wɔ -a -ta 'ö bhii pë -nu 'ö- kë bhë -ya -kë 'dhö ŋglooyi 'ka. 17 'Yö Yesu -ya pö -an -dhë: «N Dë -yö ŋtun yuö kë -sü 'gü -kplawo; 'ö ma -de, 'a yuö kë -sü 'gü 'pö.»

18 -Wo -nu 'wo go Yesu dhiö 'dhö bhë -a -wun 'gü, Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -wo -kë -a këdhɛ ŋmɛɛ' ŋdhia zlöö kö -waan Yesu zë. 'Ö bhii ŋya -an -bha tɔng 'ö -gban ŋglooyi -bha bhë -a -lö 'gü, ŋya 'go mü ŋya ö -de -zɔn -Zlan 'ka, -a pö 'ö- wo yö ŋnɛ 'ö tɔɔ -Zlan Gbö gia- bhë -a -wun 'gü.

-Zlan Gbö -bha -wogbiindhɛ

19 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ ŋnɛɛ: «A- -blɛɛ ka -dhë 'wun giagia 'ka ŋnɛ ma 'a -Zlan Gbö 'ka bhë 'maa 'wun gbɛ 'sü n -de 'gü 'maa- kë; pë 'a n Dë yö -a kë ŋdhia ŋnɛ 'ö 'a- -kë. Pë 'saadhö 'ö n Dë -ya -kë, a- -kë 'pö. 20 'Ö bhii n Dë -yö n -dhɔ -kë, 'ö ö -de këpë -nu 'plɛ -zɔn n -dhë. -A këpë -nu 'wo ŋva, 'wo -ziö -a mɛ -nu 'wo ŋnɛ -an -ta bhë, -yö -dho -an -zɔn n -dhë kö -yaan kë; 'ö ka 'te dhö tun. 21 'Ö tɔɔ -kɔ do 'ö n Dë 'dhö gamɛ -nu bho -na -a 'ka ga 'gü 'ö -këdhösü nu -na -a 'ka -an -dhë bhë, 'ö 'a -këdhösü nu -a 'ka mɛ -nu 'a- 'piö kö 'a- nu -an -dhë bhë -an -dhë 'pö. 22 N Dë 'ö 'ka- -ga -na bhë, 'yaa za -lo mɛ gbɛ -bha; 'kɛɛ ŋya -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'plɛ nu n -dhë kö 'aan- -a kë, 23 -yö kë 'dhö kö mɛ 'plɛ -waan n ŋbhlë -ya ŋnɛ -kɔ 'wo n Dë ŋbhlë -ya -na -a 'ka bhë -a 'dhö. ŋYa kë 'dhö, kö mɛ 'ö yaa n ŋbhlë -ya, kö yaa n Dë 'ö n bɔ bhë -a ŋbhlë -ya ŋnɛ bhë.

24 'Wun gia- 'ka, a- -pö ka -dhë: Mɛ 'ö ŋya ö 'to kë n -wo -bha, 'ö ŋya mɛ 'ö n bɔ bhë -a -wun -dhɛ 'wun gia-, ŋtoëpö -kë -a 'gü -sü -ya -bha 'ka. Za 'ö dhö kan bhë, yö 'ka 'dho -lo -a tuö gbɔ; 'kɛɛ kö ŋya 'go ga 'gü 'saadhö ŋnɛ bhë. 25 A- -pö ka -dhë 'zü 'wun gia- 'ka ŋnɛ 'töng -yö nu -na, 'ö- -de ŋya nu 'saadhö, 'ö mɛ -nu ŋwa ga 'ö 'wo dho ma 'a -Zlan Gbö 'ka n -wo ma; mɛ -nu 'ö 'töng bhë -a 'ka 'ö 'wo dho n -wo ma, -wo -dho dha. 26 'Ö bhii -kɔ do 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'dhoë- 'ka n Dë -gɔ kö -yaan -kë -a 'gü -sü nu -a 'ka mɛ -nu -dhë bhë, 'ö ŋkaa' -a -dhë -së kö 'a- yö 'pö kö 'aan- -kë -a 'gü -sü nu -a 'ka mɛ -nu -dhë. 27 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'yö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü nu n -dhë kö 'aan- za 'kan; 'ö tɔɔ ma ŋnɛ 'a tɔɔ Mɛgbö. 28 Kö ŋkun 'ö ka 'te -yö tun; 'kɛɛ -a yi -yö nu -na 'ö gamɛ -nu 'plɛ 'wo ga -glu -nu 'gü, 'wo dho n -wo ma, 29 kö -waan 'go -an 'gü -waan yö plaan. Mɛ -nu 'ö 'kpa, 'ö -an këwun -yö -kë -së, -wo -dho go ga 'gü -këdhösü 'ö ŋtoëpö 'ka -a 'gü; 'kɛɛ mɛ -nu 'ö -an këwun -yö -kë ya, -wo -dho go ga 'gü kö za -yaan -an 'kun -an 'klo -yaan bhɔ.»

Yesu -bha -wogbiindhɛ dɔ -kɔ

30 'Ö- pö 'zü: «Ka- -yö bhë ŋa? ŋYa kë 'dhö kö n -kɔ yaa -mɔa -bha gbɔ 'a 'wun -nu 'sü n -de 'gü 'a- kë. Za 'a- dɔ -na bhë, -Zlan ŋnɛ 'ö- pö n -dhë 'a- dɔ, 'ö- -de ma za 'a- dɔ -na bhë 'ö kpengdhö 'ö tɔɔ yaa kë ŋnɛ n ŋdhɔɔbhaa -wun 'a- =mɛɛ'- kö 'aan- kë; 'kɛɛ mɛ 'ö n bɔ bhë ŋnɛ 'a- -zo 'kun -wun -kë. 31 ŋYa kë ŋnɛ 'ma -tɔmɔdhɛ kë n -de -bha, yaa -mɔ kö n -gɔ -wun -yaan kë 'wun gia- 'ka. 32 'Kɛɛ mɛ gbɛ ŋnɛ 'ö -tɔmɔdhɛ -kë n -ma, 'ö ma gia- 'a- dɔ ŋnɛ -tɔmɔdhɛ 'ö- kë -na n -blü 'gü bhë, -yö 'wun gia- 'ka. 33 Kë- wo bhë, kaa mɛ -nu bɔ Zan 'piö kö -yaan n dɔ -kɔ ŋblɛɛ ka -dhë -a? 'Ö -ka -dhɛ -ga bhë! -Tɔmɔdhɛ 'ö- kë bhë -yö 'wun gia- 'ka. 34 Ma -zë, n -ma -wun 'yaa- 'ka mɛ -bha -tɔmɔdhɛ 'ka n -blü 'gü, 'kɛɛ 'wun -nu bhë a- -blɛɛ 'dhö kö 'kaan- dhasü yö. 35 Zan -yö -kë ŋnɛ ŋlabang 'ö dɔ,

'ö 'bhü -na -a 'dhö. 'Ö 'ka- =mɛɛ ɓzian' kö 'ka ɓzuögludhi kë -a -bha -dhɛpuudhɛ -bha 'töng kpö 'bhaa -bha. 36 'Kɛɛ -yö kë ka 'yaan ɓnɛ n -ma -tɔmɔdhɛ ɓyö ɓva 'ö -ziö -a 'ka Zan -bha -ta; bhii 'wun -nu 'ö n Dë -ya -lo n kwɛɛ kö 'aan- -an kë bhë, 'ö 'wo bhë, wo ɓnɛ 'ö 'wo -tɔmɔdhɛ -kë n -blü 'gü ɓnɛ n Dë 'ö n bɔ. 37 -A -de n Dë 'ö n bɔ bhë, yö -de gia- =ya -tɔmɔdhɛ kë n -blü 'gü ɓnɛ 'wun gia- -mü. Yö 'ö bhë, kaa- -wo ma do 'iin kaa- yö do. 38 'Kɛɛ -a -wo 'ö bhë, -yö kë ka 'yaan ɓnɛ 'yaa ka 'gü 'ö bhii mɛ 'ö- bɔ ('ö n 'ka bhë), 'kaa n -wun -dhɛ 'wun gia-. 39 Ka -kpɔɔ -Zlan -bha 'sëëdhɛ -nu 'gü, 'ö bhii -yö ka -zo 'piö ɓnɛ wo ɓnɛ 'wo dho ɓtoëpö -kë -a 'gü -sü nu ka -dhë; 'yö 'kaa- =tɛi' dɔ 'sa ɓnɛ wo ɓnɛ 'wo -tɔmɔdhɛ -kë n -blü 'gü. 40 'Ö 'ka dɔ bhë 'ö 'kaa nu n 'piö kö 'kaan- -kë -a 'gü -sü giagia yö bhë, ɓao'!

41 -Yö kë ka 'yaan ɓnɛ, pë 'ö -kë ɓbhlëyadhɛ 'ka 'ö go mɛ 'bhee- -nu 'gü bhë 'yaa -mü 'a- =mɛɛ. 42 A ka -dɔ; 'ö tɔɔ a- =tɛi' -dɔ ɓnɛ -Zlan -dhɔ 'yaa ka 'gü. 43 -Ka -dhɛ -ga 'dhɛ! Ma 'a ɓnɛ, nu 'a- wo bhë, n Dë ɓnɛ 'ö n bɔ; 'ö 'kaa n 'kun -së. 'Kɛɛ mɛ 'waa gbɛ ɓya -nu, ɓya 'wun -nu 'sü ö -de 'gü ɓyaa- kë, 'ö 'ka- kun -së. Ka- -yö bhë ɓa? 44 Ka- -dhɔ -kë kö mɛ -nu -wo ka ɓbhlë -ya kö ka -de 'pö 'kaan- -an ɓbhlë -ya; 'ö pë mɛ 'ö -kë -kë ɓbhlëzë -sü 'ö go -Zlan 'ö dosɛn -a 'piö -a 'ka bhë 'ö 'kaa- =mɛɛ'-. ɓƐɛ, 'ö ɓya kë 'dhö ka -dho 'wun gia- -dhɛ 'wun gia- -kɔklë 'sa 'ö 'ka dɔa bhë ɓɛɛ? 45 'Kɛɛ kö ɓkun 'ö -kë ka -zo 'piö ɓnɛ ma ɓnɛ 'a dho za -lo ka tuö n Dë wö 'dhiö; mɛ 'ö dho za -lo ka tuö 'ö tɔɔ Moizö 'ö ka -zo -dɔ -a -bha -wun -nu 'plɛ -wo go -a 'gü bhë. 46 Moizö 'ö bhë, ɓya kë ɓnɛ ka- -wo -nu -dhɛ 'wun gia- -bezë (gia- 'ka) kö ka -dho ka -zo yö n -ma, 'ö bhii ma ɓnɛ 'ö 'wun -gban n -ma, 'ö- =bɛɛn 'sëëdhɛ 'gü ka -dhë bhë. 47 ɓƐɛ, 'ö ɓya kë ɓnɛ 'kaa pë -nu 'ö ɓbɛɛn 'sëëdhɛ 'gü ka -dhë bhë -a -dhɛ 'wun gia- kö ka -dho n -wo -nu -dhɛ 'wun gia- -kɔklë ɓɛɛ?»

6

Yesu -bha mɛ -lü -vuu 'sɔɔdhu 'dhi gba 'ö- wo

(Matiö 14.13-21; Maakö 6.30-44; Lukö 9.10-17)

1 ɓDhɛ 'wun -nu bhë ɓwa kë 'dhö, Yesu -yö -go mü 'ö dho Galile 'yipuë ('wo- -dhɛ Tibeliasë 'yipuë bhë) -a ɓzlöö ɓzian'. 2 Mɛ -gbaa ɓva -wo -ziö -a 'piö -dhidhaapë -nu 'yö -kë -a kë ɓdhia bhë -a -wun 'gü, 'ö tɔɔ -yö -kë 'yuamɛ -nu ɓplëëzë -dhɛ bo ɓdhia. 3 'Yö Yesu -yö -da -tɔn do tuö, 'ö waa- ö -bha ɓguë' -nu 'wo ɓyaannu. 4 ɓDhɛ pë -nu bhë 'wo kë -na 'dhö, kö Paakö 'ö -kë Zuifö -nu -bha 'wlaan- 'ka bhë, kö -a yi ɓya yö ɓklöö'. 5 'Yö -dhɛ 'ö Yesu -ya -ga kö mɛ -gbaa ɓva -wo nu -na -a 'piö; ɓdhɛ -kë 'dhö 'ö- pö Filipö -dhë: «Mɛ -nu 'wo ɓnɛ 'töüdhö, -dhɛ -mlë 'kwa dho -bhöpë yö -a -bha kö 'kwaan- 'dhɔ 'kwaan- nu -an -dhë -waan -bhö -ee?» 6 Kë- wo 'dhö bhë, ɓdhɛɛ' bhë -ya -kpɔ 'dhö kö -kɔ 'ö- 'ka Filipö ɓzuö' 'gü kö -yaan -dhɛ yö -a 'gü; 'yaa 'pö, yö -zë -ya 'slë -dɔ ö -de -gɔ.

7 'Yö Filipö -ya pö -a -dhë: «'Kö -kë ɓnɛ 'wëü- =va 'ö dho -mɔ dönie ɓkëng' ɓplɛ -bha -a ɓbluu'- -mü 'kwa- -dhɔ -dewo, yaa 'dho pë gbɛ sü -an -bha, kö mɛ 'plɛ -waan -a 'klu yö.»

8 'Yö- -bha ɓguë' -nu 'wo bhë, -a mɛ 'wo- -dhɛ Andre 'ö -kë Simɔ Piɛɛ 'zlaa- 'ka bhë, 'ö- pö -a -dhë: 9 «'Nëgɔɔnzë do ɓga 'ö dɔ -de, 'klën ɓbluu'- bhɛ 'sɛnsɛn 'sɔɔdhu waa- 'yuö- =plɛ -wa kwɛɛ. 'Kɛɛ -më tɔɔ ɓbluu'- bhɛ 'sɛnsɛn 'sɔɔdhu waa- 'yuö- =plɛ mɛ -gbaa ɓva 'wo ɓnɛ -an -bha 'ka ɛ?»

10 ɓDhɛ ɓya kë 'pö, 'ö Yesu -ya pö: «-Ka -yadhɛ nu mɛ 'plɛ -dhë!»

'Wo ɓyaannu 'kpaa -ta mü, bhii -dhɛ bhë ɓblëë' -yö -kë -a -bha ɓva. Mɛ -nu 'wo bhë gɔɔn- -nu 'wo -kë -an 'piö -wo -dho -mɔ mɛ -lü -vuu 'sɔɔdhu -bha. 11 'Yö Yesu -yö ɓluu 'yö ɓbluu'- bhɛ 'sɔɔdhu bhë -an sü. 'Yö -Zlan zuö pö -a -ta; 'yö- -glu mɛ -nu 'wo -kë -ya -sü 'ka mü bhë -an 'ka. -Kɔ do bhë 'ö- =kaa' 'yuö- =plɛ 'wo bhë -an 'ka 'ö -an -zo kun 'pö. 12 ɓDhɛ wo 'plɛ ɓwa yën pë -bhö -sü -bha -së 'ka, 'ö Yesu -ya pö ö -bha ɓguë' -nu -dhë: «ɓBluu'- 'kluklu -nu 'wo to bhë, -ka -an 'dho 'kuë- kö ɓkun 'ö- 'bhaa -yö -kë 'gü ɓsiö'- -pë 'ka.»

13 'Wo- 'kluklu -nu 'wo to kö mɛ -nu ɓwa yën pë -bhö -sü -bha bhë -an dho 'kuë-, 'ö ɓkpasɛn 'gɔɔ- do ö ɓga ɓplɛ pa.

14 ɓDhɛ mɛ -nu 'yan ɓya -da -dhidhaapë 'ö Yesu -ya -kë bhë -a 'gü, 'wo- pö: «Mɛ ɓnɛ, -Zlan -wodhiölomɛ 'wo- pö -yö -dho nu 'kpongtaa bhë, yö -mü!» 15 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Yesu ɓyaa- yö ɓnɛ -wa 'piö kö 'wo ö -ya -gludë 'ka 'gbeetadhɛ 'ka, 'yö ɓluu -an ziën mü, 'ö -da ö 'sloo 'ka -tɔn bhë -a tuö.

Yesu -bha 'ta -sü 'yipuë ɓva -ta -sü

(Matiö 14.22-33; Maakö 6.45-52)

16 ɓDhɛ 'yiniadhɛ ɓya dɔ, 'ö Yesu -bha ɓguë' -nu -wo ɓyɔɔ, 'wo dho 'yipuë ɓva bhë -a 'kpong 'dhiö. 17 'Wo -da 'yitagɔ do 'gü kö -waan 'yi 'kan -waan 'dho Kapɛɛnaɔmë ɓzian'. ɓDhɛ kë -na 'dhö kö -dhɛ ɓya trö, kö Yesu -de 'pö yaa nu -an 'piö ɓkun. 18 'Yi -yö -kë -ma ɓdhiadhö 'gbee- 'ka, bhii 'buu -yö -kë ziö ɓdhia 'gbee- 'ka. 19 'Yö ɓdhɛ ɓwa 'dho ɓnɛ mɛ- dho 'kilong 'sɔɔdhu 'iin 'slado -naa -ta, ('wo dho -dhɛ -ga wo ɓzlöö), kö Yesu -yö 'ta -na 'yi -ta, ɓya yö 'yitagɔ 'sɔɔ. 'Yö 'suö -yö -da -an 'gü. 20 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Kö ɓkun 'ö 'suö -yö ka -kë, ma -mü!» 21 'Wo--kë ɓnɛ mɛ dho ɓgbaannu kö Yesu -yaan -da wo 'piö 'yitagɔ 'gü mü. 'Kɛɛ 'yitagɔ -yö -gban 'ö bhii kö ɓwa -lo 'yi 'kpong 'dhiö, -dhɛ 'wo -kë 'dho ɓdhia -a -bha bhë -a -bha 'saadhö.

Mɛ -gbaa -nu -bha Yesu ɓmɛɛ'- 'wo- wo

22 ɓDhɛ 'ö -dhɛ ɓya 'po, mɛ -gbaa -nu mɛ 'wo to 'yipuë ɓva bhë -a ɓzlöö ɓzian' bhë, -wa -yö ɓnɛ kë 'wo- wo mü bhë, 'yitagɔ do ɓnɛ 'ö -kë mü. 'Ö ɓdhɛ 'ö Yesu -bha ɓguë' -nu 'dho 'dho -na, Yesu giayaa kë -an 'piö 'yitagɔ 'gü mü, wo 'sloo ɓnɛ 'wo dho. 23 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, 'yitagɔ gbɛ -nu -wo -go Tibeliasë plöö ɓnɛ 'wo nu 'ö -dhɛ 'wo ɓbluu'- -bhö -a -bha kö Yesu ɓya yën -bhɛa -Zlan -dhë -sü 'ka bhë 'wo -gban -a 'sɔɔ. 24 'Yö ɓdhɛ mɛ -gbaa ɓva 'wo bhë waa Yesu yö 'iin -a -bha ɓguë' -nu yö -dhɛ bhë -a 'gü, 'wo -da 'yitagɔ -nu 'wo bhë -an 'gü 'ö 'wo dho Kapɛɛnaɔmë -a ɓmɛɛ' ɓdhia.

Yesu -bha -kë -bhöpë 'ö -kë -a 'gü -sü nu mɛ -dhë -a 'ka -sü

25 ɓDhɛ ɓwa 'dho ɓwa -lo 'yipuë ɓva bhë -a ɓzlöö 'ma ɓzian', -wo -kpën Yesu -bha 'ma; 'yö 'wo- =dhɛɛ' kpɔ 'wo- pö: «Yi -Gɔmɛ, ü -nu 'nö -më yië ɓɛɛ?»

26 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «A--pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: -Yö 'wun gia- 'ka ɓnɛ ka -kë n ɓmɛɛ' ɓdhia; 'kɛɛ yaa kë ɓnɛ -dhidhaapë -nu 'a--kë bhë -a -wun -mü; n ɓmɛɛ'- 'kawo -na bhë 'ö tɔɔ ka ɓbluu'- -bhö 'ö ka 'gu -yö dɔ -së 'ka. 27 Kö ɓkun 'ka yuö -kë -bhöpë 'ö- 'gü dho ɓsiö'- bhë -a -wun 'gü; -ka yuö kë ɓzian' pë mɛ 'ka dhoë- -bhö, 'ö dho ɓglɔɔ kö -yaan kë ka -gɔ ɓtoëpö -kë -a 'gü -sü 'ka -a -wun 'gü. -Bhöpë 'ö bhë mɛ 'ö dhoë- nu ka -dhë 'ö tɔɔ Mɛgbö; 'ö tɔɔ kwa Dë -Zlan ɓya ö -bha -kɔ -mɔ 'wuën- -sü ɓduakëpë -ya -a -bha.»

28 'Yö 'wo- =dhɛɛ' kpɔ ɲɛɛ: «-Më 'yi dho -a kë kö 'yiën- -Zlan -bha yuö -nu kë ɲɛɛ?»
29 'Yö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Pë 'ö -Zlan -bha yuö 'gbloo 'piö, 'ö tɔɔ kö mɛ 'ö- bɔ bhë, 'ka- -wun -dhɛ 'wun gia-.»
30 'Yö 'wo- pö -a -dhë: «Kö -bhö -dhidhaapë do kë kö 'yiën- ü -wun -dhɛ 'wun gia- 'sa! -Më -yuö 'ü dhoë- kë ɲɛɛ?» 31 'Ö ('wun bhë, 'wo- =zuan' sü Moizö -bha kë 'ö- wo 'kpa wo 'bhɛma -nu -bha -zo -yö -a -bha -mɛ 'ka -sü, -dhidhaapë -nu 'ö -kë bhë -a -wun 'gü bhë -a -bha) 'wo- -wun ɲblɛɛ -a -dhë, 'wo- pö: «Yi 'bhɛma -nu bhë, kë- wo 'kpa, -wo 'manë -bhö 'yënng ɲtaa. -A -dee 'wun 'ö -gban -a -bha, -yö ɲbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɲɛɛ: *ɲBluu'- 'ö go dhang- 'gü -Zlan 'piö bhë, -Zlan -ya -nu -an -dhë 'wo- -bhö. »*
32 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «A- -pö ka -dhë giagia 'ka ɲɛ Moizö 'yaa -mü 'ö ɲbluu'- 'ö go dhang- 'gü bhë 'ö- nu ka -dhë, 'kɛɛ n Dë ɲɛ 'ö ɲbluu'- gia- 'ö go dhang- 'gü bhë 'ö ɲya kë 'ö- nu mɛ -dhë; 33 bhii -Zlan -bha ɲbluu'- 'ö tɔɔ -a mɛ 'ö go dhang- 'gü 'ö ɲyɔɔ kö -yaan -këdhösü nu 'kpongtaamɛ -nu -dhë bhë.»
34 ɲDhɛ -kë 'dhö, 'wo- pö -a -dhë: «Yi Dëmɛ, ɲbluu'- bhë -a nu yi -dhë -kplawo 'sa.»
35 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Ma ɲnɛ 'a tɔɔ ɲbluu'- 'ö -këdhösü 'dhö n 'gü. Mɛ 'ö ɲya nu n 'piö, din 'ka 'dhoë- kë 'gbɛɛdhö, 'ö mɛ 'ö ɲya 'we n -wun -bha, 'yi mü -dhɔ 'ka 'dhoë- kë 'gbɛɛdhö. 36 'Kɛɛ a- pö -na ka -dhë 'zü: 'Ka ka 'yan dɔ n -ma, 'kɛɛ 'kaa n -wun -dhɛ 'wun gia-. 37 -Yö kë 'pö- wo ka 'yaan ɲnɛ mɛ -nu 'ö n Dë -ya nu n -dhë bhë, -a mɛ 'kö -dhö, -yö -dhö nu n 'piö; 'ö mɛ 'ö ɲya nu n 'piö, 'ö n 'ka 'dho -a -wun -zuö -kɔ ɲtaa 'gbɛɛdhö; 38 'ö tɔɔ a -go dhang- 'gü kö mɛ 'ö n bɔ bhë, 'aan- -a -zo 'kun -wun kë; n 'ka nu n -de -zo 'kun -wun kë ɲdhia. 39 Mɛ 'ö n bɔ bhë, pë 'ö- -zo 'kun -wun 'ka 'ö- 'piö kö 'a- kë bhë 'ö tɔɔ mɛ -nu 'ö -an -wun -lo n kwɛɛ bhë, kö ɲkun 'ö mɛ -yö -kë -an songdhö 'ö -kë 'gü ɲsiö' -mɛ 'ka, 'kɛɛ kö 'a -an 'plɛ bho ga 'gü yi -kaanta 'ka. 40 'Ö bhii -yö n Dë -zo 'kun -wun 'ka kö mɛ 'saadhö 'ö -an 'yan 'dhö dɔ -na -a Gbö -bha, 'ö 'wo- -wun -dhɛ -na 'wun gia- bhë, -wo ɲtoëpö -kë -a 'gü -sü yö kö 'aan- -an bho ga 'gü yi -kaanta 'ka.»
41 ɲAa', 'wun bhë yaa dhi Zuifö -nu -dhë -a pö 'ö- wo ma ɲnɛ 'a tɔɔ ɲbluu'- 'a go dhang- 'gü bhë -a -wun 'gü. 42 'Yö 'wo- pö: «Zozɛfu gbö do Yesu ɲnɛ 'yaa -mü -a? Kwa- dhe -dɔ 'ö 'kwa- dë dɔ; 'ö ɲdhɛ -kë 'dhö ɲnɛ -dhɛ -mlë 'ö dɔ -a -bha 'ö- 'godhɛ -yö -kë dhang- 'gü -dhɛ 'ka ɛɛ?»
43 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Ka ka bo n -wun ɲblɛɛ' -sü 'ka ka 'ko -nu -dhë -sü -wo ɲlöö; 44 mɛ yaa -mɔa -bha kö -yaan nu n 'piö -a 'ke n Dë 'ö n bɔ bhë, yaa- mɛ -dhɛ, kö ma 'pö, yi 'dhiötoyi 'ka, 'aan- bho ga 'gü. 45 'Ö bhii pë 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu -gɔ 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *'Wun -nu 'wo -gban -Zlan -bha, -Zlan -yö -dho -an 'plɛ ɲdaan' -a 'ka. ɲYa kë 'dhö kö mɛ 'oo mɛ 'ö ɲya ö 'to kë n Dë -wo -bha 'ö ɲya ö -kɔ kpɔ -a -gɔ, -yö nu n 'piö.* 46 *Kë- wo bhë yaa kë ɲnɛ kö mɛ 'wo bhë, Dë yö 'wo- wo bhë yö -mü. -A -de mɛ do 'kpaan 'ö go -Zlan 'piö bhë, yö do bhë ɲnɛ 'ö- yö.*
47 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka ɲnɛ mɛ 'ö ɲya 'we n -wun -bha, kö ɲya ɲtoëpö -këdhösü yö. 48 'Ö tɔɔ ma ɲnɛ 'a tɔɔ ɲbluu'- 'ö -këdhösü 'dhö n 'gü. 49 Ka 'bhɛma -nu bhë, kë- wo 'kpa bhë, 'manë 'ö -kë 'yënng ɲtaa bhë, -wa -bhö 'kɛɛ -wo -ga. 50 ɲYa kë 'dhö, kö ɲbluu'- mɛ 'ö go (-Zlan 'piö) dhang- 'gü bhë -yö ka -bha 'ka; kö mɛ 'ö ɲyaa- -bhö, yö 'ka 'dho ga. 51 Ka- -yö bhë ɲa! Ma ɲnɛ 'a tɔɔ ɲbluu'- 'a -këdhösü

nu mɛ -nu -dhë, 'ö 'a go dhang-'gü. Bluu'- 'a- 'ka bhë, mɛ 'ö ya n 'sü ö -bha 'ka, -këdhösü -yö -dho kë -a -gɔ toëpö 'ka. 'Ö bluu'-'a dho -a nu bhë 'ö tɔɔ n -de nu 'a 'dhoë- wo kö 'kpongtaamɛ -nu -waan -këdhösü yö -a -ta bhë.»

52 Dhɛ 'ö Yesu -yö 'wun blɛɛ 'dhö, Zuifö -nu -wo -yö vundhe ma -sü 'gü wo 'ko -nu songdhö -a pö -sü 'ka: «'Yö, -më -kë 'ö mɛ nɛ 'ö 'wun blɛɛ nëdhö nɛɛ? -Më tɔɔ -yö -dho ö bun nu kwa -dhë -bhöpë 'ka ɛ?»

53 'Yö Yesu ya pö -an -dhë: «A--pö ka -dhë 'wun gia- 'ka, ya kë nɛ Mɛgbö bun 'ö nu ka -dhë -bhöpë 'ka bhë kaa ka -kɔ 'kpɔ -a -gɔ 'iin -a fɛi 'ö dhoë- nu bhë kaa-'kun, kö -këdhösü bhë ya dha ka -gɔ nɛ bhë. 54 'Ö tɔɔ mɛ 'ö ya ö -kɔ kpɔ n bun -gɔ 'ö ya n fɛi kun -yaan kë ö müpë 'ka, kö -këdhösü 'ö -dhö toëpö 'ka bhë, yaa- yö; 'ö kö mɛ bhë a -dho -a -bho ga 'gü yi -kaanta 'ka. 55 Bhii n bun bhë nɛ 'ö tɔɔ -bhöpë giagia, 'ö n fɛi 'dhö müpë giagia 'ka. 56 Ya kë 'dhö kö mɛ 'ö ya ö -kɔ 'kpɔ n bun -gɔ -bhöpë 'ka 'ö ya n fɛi 'kun müpë 'ka kö -yö -klu -sü 'ka n -ma, 'ö ma -de 'pö, 'a -klu -sü 'ka -a -bha. 57 Kö -kɔ do 'ö n Dë 'ö 'bhee- 'ö n bɔ -a 'ka 'ö 'a- 'ka 'bhee- -a 'sɛa- 'gü bhë nɛ 'ö mɛ 'ö ya ö -kɔ kpɔa n bun -gɔ -bhöpë 'ka 'ö- 'ka 'bhee- n sɛa-'gü 'pö. 58 Bluu'- 'ö go dhang- 'gü 'ö nu ka -ta bhë, ya -lo. 'Yaa nɛ -a mɛ 'ö ka 'bhɛma -nu -wa -bhö 'kpa bhë -a 'dhö, 'ö bhii dhɛ -kë 'dhö -wo -ga. Bluu'- 'ö nɛ bhë, mɛ 'ö ya ö -kɔ 'kpɔ -a -gɔ -bhöpë 'ka, -yö -dho -këdhösü yö toëpö 'ka.»

59 'Wun -nu 'wo nɛ Yesu -yö -bɔ -a 'gü 'dhö kö -yö mɛ -nu daan' -na Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü Kapɛɛnaɔmë.

Mɛ daan' -wo -nu 'wo -gban toëpö -këdhösü -bha

60 Dhɛ 'ö Yesu ya 'wun blɛɛ'-=nɛ -kɔ bhë -a 'dhö, 'ö- -bha guë' -nu mɛdhɛvadhɛ -wo yö -a pö -sü 'gü nɛɛ: «'Wun mɛ bhë -a ma -sü -dho kë 'gbee-; dö dho ö 'to kë -a -bha -ɛɛ?»

61 Kë- wo bhë, në 'ö- -bha guë' -nu -wo -kë -a pö dhia wo 'ko -nu -dhë bhë, -ya -ma. Dhɛ -kë 'dhö 'yö- pö -an -dhë: «'Wun bhë ya ka dɔ -gbɔudhö nɛ -kɔ bhë -a 'dhö, 62 yi 'ö ma 'a Mɛgbö 'ka 'a dho -da -a 'ka dhang-'gü, -dhɛ 'a -kë -a -bha -be bhë -a -bha, ka -dho kë mü dhë 'ö 'ka dɔ 'dhö nɛɛ? 63 'Ö tɔɔ -Zuu 'slöösslö nɛ 'ö -këdhösü nu mɛ -dhë; bun 'ö 'ka- -ga -na nɛ, -a -yö -a -bha -në gbɛ 'yaa 'dhö. Ya kë 'dhö kö 'wun blɛɛ' -wo -nu 'ka- ma bhë nɛ 'wo -këdhösü 'ö go -Zlan 'piö bhë 'wo- nu mɛ -dhë, 64 'ö mɛ 'bhaa -nu 'wo ka songdhö 'ö 'waa- -dhɛ 'wun gia- bhë.» -A pö 'ö Yesu -ya wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ 'go -a züdɔyi -bha, mɛ -nu 'ö 'waa- -wo -nu -dhɛ 'wun gia- 'iin mɛ 'ö dho ö dɔ ö yaagümɛ -nu kwɛɛ bhë -yö -an dɔ.

65 Dhɛ ya kë 'dhö, 'yö- pö 'zü: «Në 'ö -kë 'a- pö mɛ gbɛ yaa 'dhö -mɔa -yö nu n 'piö kö -Zlan yaa--kɔ -mɔ 'wuën- -sü nu -a -dhë bhë 'ö bhë.»

66 Aa', dhɛ -kë 'dhö zlöö, 'ö sü 'töng bhë -a -bha, -a -bha guë' -nu 'wo bhë, -an plëëzë -wo -kan -a -bha. 67 -Dhɛ -kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö ö -bha guë' -nu 'gɔɔ- do ö ga plɛ 'wo bhë -an -dhë: «Ka- 'piö 'ka 'dho 'pö a?»

68 'Yö Simɔ Piɛɛ -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, dö 'kpaan 'yi dho dho -a 'piö ee? Bhi nɛ 'ö -wo 'ö wa bɔ -a -ta 'wo toëpö -këdhösü yö bhë 'ö ü -gɔ. 69 Yi ü -wo -nu -dhɛ 'wun gia- 'ö 'yi- dɔa nɛ bhi nɛ 'ü tɔɔ mɛ 'ö -Zlan -ya sü ö -bha 'ka.»

70 'Yö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö-pö: «Kë- wo bhë, mɛ 'gɔɔ- do ö ga plɛ 'ka bhë, ma kun 'a ka dhɔɔ

-kë n 'piö a? 'Kɛɛ mɛ do -yö ka ziën 'ö dü -bha mɛ 'ka 'sa!»
71 Mɛ 'ö 'wun -gban -a -bha 'ö- =blɛɛ bhë 'ö tɔɔ Zuda, Simɔ Ikaliɔtö gbö. Zuda 'ö bhë, -yö -kë Yesu -bha ǃguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga ǃplɛ 'wo bhë -a mɛ do 'ka 'dhö; 'kɛɛ yö ǃnɛ 'ö ǃdhɛ 'wo yö mü zlöö 'ö Yesu 'dhɔɔ dɔ.

7

Yesu dheglu 'në gɔɔn- -nu -bha -a -dhɛ 'ö waa- wo 'wun gia- bhë -a -wun

1 ǃDhɛ ǃya kë 'dhö, Yesu -yö -nië Galile -sɛ 'gü; yaa- -dhɔ kë gbɔ kö -yaan 'dho Zude -sɛ 'gü 'ö tɔɔ Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -wo -kë -a ǃmɛɛ' ǃdhia kö -waan -a zë. 2 ǃDhɛ 'ö -kë ǃnɛ Zuifö -nu -bha 'wlaan- -yi 'ö -kë sɔ 'kɔ -nu 'wlaan- -yi 'ka bhë, ǃya yö ǃklöö', 3 'Ö Yesu dheglu 'në gɔɔn- -nu -wa pö -a -dhë: «-Bhö 'dho Zude kö ü -bha ǃguë' -nu (mɛ 'wo to 'ma) -waan ü këyuö -nu yö 'pö. 4 'Ö tɔɔ mɛ 'ö- 'piö kö mɛ -nu -wa dɔ, 'yaa ö këyuö -nu -bin. ǃDhɛ ü këyuö -nu ǃwa kë ǃnëdhö bhë, kö -bhöë kë kö -an 'yan -yö dɔ ü -bha 'sa!»
5 Kë -de 'ö- wo bhë, -a dheglu -nu 'wo bhë, -a -wo -nu -dhɛ 'wun gia- -sü yaa kë -an -gɔ. 6 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Ka -zë 'töng 'saadhö -yö ka -bha 'töng -së 'ka, 'kɛɛ ma -zë n -ma yaa -lo ǃkun. 7 'Ö bhii 'kpongtaamɛ -nu 'ka 'dho ka -san zë; 'kɛɛ ma -zë -wo n -san -zë, 'ö tɔɔ ma ǃnɛ ǃya kë 'a- pö -an -dhë ǃnɛ -an këpë -nu -wo ya. 8 Ka -zë, -ka 'dho 'wlaan- bhë -a -ta. N 'kaa dho 'ma, 'ö tɔɔ n -ma 'töng -së yaa -lo ǃkun.»
9 ǃDhɛ 'ö ǃyaa- pö -an -dhë 'dhö, (yaa kpa -an -bha waa 'dho wo 'kuë 'wlaan- bhë -a -ta Zude,) -yö -to Galile.

Yesu -bha -dho Tabɛɛnaklö 'wlaan- -ta -kɔ

10 ǃDhɛ 'ö- dheglu 'në gɔɔn- -nu ǃwa 'dho 'wlaan- bhë -a -ta, 'ö- =zuö' -yö ǃluu kö -yaan 'dho; 'ö yö -de 'pö, 'yö dho 'wlaan- bhë -a -ta; 'kɛɛ yaa ö -de -zɔn kö mɛ -nu -waan yö. 11 Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -wo -kë -a ǃmɛɛ' ǃdhia 'wlaan- bhë -a -ta -a pö -sü 'ka ǃnɛɛ: «-Yö 'më?»
12 Mɛ -nu -wo -kë -a -wun ǃblɛɛ' ǃdhia -wo ǃlöö ǃva 'ka mɛ gbung 'gü mü ǃnɛɛ: «Mɛ bhë 'wunsëkëmɛ -mü», kö mɛ 'bhaa -nu -wa pö -na: «-Abi'!» kö mɛ 'bhaa -nu -wa pö -na: «Mɛ -nu -püö -mɛ -mü.» 13 'Kɛɛ mɛ gbɛ yaa kë -dhö kö -zogbansü -yaan kë -a -gɔ kö -yaan -wun ǃblɛɛ'-, 'ö bhii 'suö -yö -an -kë Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -dhë.
14 ǃDhɛ 'ö 'wlaan- bhë ǃwa dɔ -a yi ziën, 'ö Yesu -yö dho -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'ö yö mɛ -nu ǃdaan' -sü -bha. 15 Zuifö -nu -gɔmɛ -nu ǃzuö' 'bhaa -yö -bho, 'ö 'wo yö -a pö -sü 'gü wo 'ko -nu -dhë: «Mɛ 'ö yaa pë gbɛ ǃdaan' ǃnɛ 'wun ǃsuu'- -nu 'wo ǃnɛ -ya -dɔ -kɔklë ǃɛɛ?»
16 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Mɛ ǃdaan' -wo -nu 'wo 'go -na n 'dhii bhë, waa 'go n 'gü 'kɛɛ -wo -go -Zlan 'ö n bɔ bhë -a kwɛɛ. 17 Mɛ 'ö ǃya ö ǃzuö' 'dhi 'po kö -yaan -Zlan -zo 'kun -wun kë, -yö -dho -a 'wun dɔ kö ma mɛ ǃdaan' -wo -nu -wo -go -Zlan 'piö 'iin a- -sü n ǃdeë' 'a mɛ ǃdaan. 18 Mɛ 'ö ǃluu' -na ö ǃdeë' 'ö mɛ -nu ǃdaan' -na bhë, 'tɔbhɔdhe ǃnɛ 'ö- =mɛɛ ö -de -bha 'ka; 'kɛɛ mɛ 'ö yuö kë -na mɛ 'ö- bɔ bhë -a 'tɔ -wun 'gü, 'wun gia- =nɛ 'ö- =blɛɛ, 'ö ǃsua -wun 'yaa- 'gü. 19 -Yö 'wun gia- 'ka ǃnɛ Moizö -yö (-Zlan -bha) tɔng -nu -nu ka -dhë. 'Kɛɛ ǃdhɛ -kë 'dhö ǃnɛ dö 'ö- kun ö 'kun -kɔ 'ka ɛɛ? ǃYa kë 'dhö ka- 'piö 'ka n zë -më -wun 'gü ii?»
20 ǃDhɛ -kë 'dhö 'ö mɛ gbung -nu 'wo bhë 'wo- pö -a -dhë: «-Zuu yaa -yö ü 'gü! 'Yaa 'dhö dö 'ö- 'piö 'ö ü zë ǃɛɛ?»
21 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Më do 'kpaan 'a- -kë ǃglooyi 'ka bhë yö kun 'ö ǃya ka dɔ

-gbɔudhö bhë ɑa! 22 Kë- wo bhë Moizö yaa- pö ka -dhë 'ka gɔɔn- -nu zë 'bɔng a? ('Kɛɛ kö 'wun bhë ɑdhɛ 'ö -da -na kö yaa bhɔ -dewo ɑkun); 'ö 'ka -we -a -bha 'ö ɑglooyi 'ka, 'ka mɛ -nu zë 'bɔng. 23 Ka 'ö ka 'we -a -bha kö 'ka mɛ -nu zë 'bɔng ɑglooyi 'ka ɑnɛ -kɔ 'ö 'ka Moizö -bha tɔng -nu 'gü -a 'dhö, kö ɑkun 'ö 'ka dho kë tɔng -lö 'gü -mɛ -nu 'ka bhë, -më -kë 'ö 'ka ka wö -siö n -ma mɛ -dhɛ bo 'a- wo ɑglooyi 'ka, -a mɛbheedhɛ 'gü 'iin -a nii 'gü bhë -a -wun 'gü 'sa? 24 Kö ɑkun 'ka za dɔ mɛ -bha mɛ buënpë -wun 'gü, 'kɛɛ 'ka za -nu dɔ, -wo kë kpengdhö.»

'Wun 'ö -gban Yesu -bha -kë -Zlan -bha -Yamɛ 'ka -sü -bha

25 Zeluzalɛmë plöömɛ 'bhaa -nu -wo -kë -a pö ɑdhia: «Gɔɔn- 'wo- =mɛɛ' -na -waan zë ɑnɛ kun ɑnɛ ɑa? 26 Yö ɑga 'ö mɛ -nu ɑdaan' -na mɛ gbung 'gü 'ö mɛ gbɛ 'yaa 'dhö kö -yö ɑyɔɔn -a -bha ɑnɛ! Kë- wo bhë, kwa -gɔmɛ -nu 'wo ɑnɛ -a dɔ 'pö 'wo- wo ɑnɛ yö 'ö tɔɔ -Zlan -bha -Yamɛ 'pö bhë ee? 27 -Zlan -bha -Yamɛ 'ö bhë ɑya nu, mɛ gbɛ 'ka 'dho -a 'godhɛ dɔ, 'kɛɛ kö mɛ 'ö ɑnɛ kwa- 'godhɛ -dɔ 'sa!»

28 Yesu -yö -kë mɛ -nu ɑdaan' ɑdhia -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü. ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'yö -gbla ɑwoë' ɑnɛɛ: «-Yö 'dhö 'wun gia- 'ka, ka n -dɔ, 'ö 'ka n 'godhɛ dɔ. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë n 'ka nu n ɑdeë'. Mɛ bhë -yö -dhö giagia 'ka; -zo -tën -a -dhë -mɛ -mü. Yaa kë ɑnɛ a -nu n ɑdeë'. Mɛ 'ö bhë 'kaa- dɔ. 29 Ma 'pö, 'a- dɔ 'ö tɔɔ a -go -a 'piö, 'ö yö ɑnɛ 'ö n bɔ.»

30 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'wo- këdhɛ ɑmɛɛ kö -waan -a 'kun; 'kɛɛ mɛ gbɛ yaa- 'kundhɛ yö, 'ö tɔɔ kö -a 'kun 'töng 'ö -Zlan -ya -ya ö -bha 'wun -nu -yö 'ko 'dhiö -kɔ 'ka bhë yaa -lo ɑkun. 31 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë mɛ gbung 'gü mü, mɛ -nu -wo -kë ɑva 'ö 'wo- -wun -dhɛ 'wun gia-. -Wo -kë -a pö ɑdhia: «-Zlan -bha -Yamɛ 'ka- -wun ɑblɛɛ' -na bhë, ɑya kë ɑnɛ ɑya nu, -yö -dho -dhidhaapë -nu kë 'ö -ziö -a 'ka gɔɔn- =nɛ -a -bha -ta -a?»

'Dhasi -nu 'wo -an bɔ kö -waan Yesu 'kun

32 ɑDhɛ 'ö -wo -nu 'ö mɛ -nu 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- mɛ gbung 'gü mü, 'wo -kë ɑblɛɛ' ɑdhia -wo ɑlöö bhë 'ö ɑya -da Falizi -mɛ -nu 'toudhö, 'wo kpa slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu -bha, 'wo 'dhasi -nu bɔ -dhɛ bhë -a -bha kö -waan Yesu 'kun. 33 'Yö Yesu -ya pö: «A ɑtun ka 'piö 'töng 'dɛdɛ 'ka; ɑya 'go mü kö n 'dho -sü -mü mɛ 'ö n bɔ bhë -a 'piö. 34 Ka -dho n ɑmɛɛ', 'kɛɛ ka 'ka 'dho n yö, bhii ka 'ka 'dho -mɔa 'kaan- 'dho -dhɛ 'a dho kë -a -bha bhë -a -bha.»

35 'Yö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -wo yö wo 'ko -nu ɑdhɛɛ' 'kpɔ -sü -bha ɑwoë' ɑnɛɛ: «-Dhɛ -mlë 'ö dho dho -a -bha kö 'kwaan- 'kun -a yö -sü 'ka 'ö- -wun ɑblɛɛ' -na ɑnɛ -oo? Kö 'dho 'pö dhoë- wo Zuifö -nu 'wo -pɛn -sü 'ka Glɛkö -sɛ 'gü -dhɛ -nu -bha bhë -an 'piö kö -yaan Glɛkö -nu ɑdaan' bhë ee? 36 -A pö -de 'ö- wo ‹ka -dho n ɑmɛɛ' 'kɛɛ ka 'ka 'dho n yö 'ö tɔɔ ka 'ka 'dho -mɔa -bha kö -dhɛ 'a dho kë -a -bha, 'kaan- 'dho -a -bha› bhë, -a -gɛn tɔɔ -më poo ɑee?»

Yesu -bha mɛ ɑdaan' -wo -nu 'wo -gban 'yigɔ -nu -bha

37 Sɔ 'kɔ -nu 'wlaan- -yi -kaanta 'ö- -wun 'dhö 'gbee- bhë, ɑdhɛ 'ö ɑya -lo, -a yi bhë -a 'ka, Yesu -yö -dɔ mɛ gbung 'dhiö 'ö- pö -wo 'gbee- 'ka ɑnɛɛ: «Mɛ 'ö 'yi mü -dhɔ 'dhoë- kë -na, -yö nu n 'piö, -yö 'yi mü. 38 Bhii -yö ɑbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɑnɛɛ: Mɛ 'ö ɑya n -wun -dhɛ 'wun gia-, -kë -a 'gü 'yigɔ -nu -dho go -a ɑzuö' 'gü 'wo -ziö.»

39 'Wun 'ö Yesu -ya ɑblɛɛ 'dhö bhë -yö -gban -Zuu 'slöösló 'ö mɛ -nu 'wo- -wun -dhɛ 'wun gia-, 'wo dho -a yö bhë -a -bha; 'ö tɔɔ pë -nu

bhë, ɖhɛ 'wo kë -na 'dhö, kö -Zuu 'slöösslö yaa nu ɖkun mɛ 'bhee- -nu -dhë, 'ö bhii kö Yesu yaa -da ɖkun 'tɔbhɔdhe 'gü.

'Gügludhe 'ö -da Yesu Klito -wun 'gü

40 ɖDhɛ mɛ -nu 'wo -kë mɛ gbung 'gü mü, 'ö -wo -nu 'wo bhë ɖwaa- ma, -wo -yö -a pö -sü 'gü: «Mɛ 'ö ɖnɛ, 'wun gia- 'ka, -Zlan -wodhiölomɛ 'ö kwa 'yan 'dhoë- -gɔ bhë yö -mü!»

41 Kö -an mɛ 'bhaa -nu -wa pö -na: «-Zlan -bha -Yamɛ -mü!» Kö- mɛ 'bhaa -nu ('ö- -de, -a -bha -bhɔ Betelɛmë, Zude -sɛ 'gü -sü bhë 'ö 'waa- dɔ bhë), kö -wo bɔ -na -dhɛ do bhë -a 'gü -wa pö -na: «'Öö- 'öö, -Zlan -bha -Yamɛ bhë, mɛ dho go Galile yö -mü -a? 42 (Këpë 'yaa -mü,) 'ö tɔɔ pë 'ö ɖbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: -Zlan -bha -Yamɛ bhë -yö -go Davidö ɖsuu'- 'gü, 'ö dho bhɔ Betelɛmë -pö 'ö Davidö (-de gia-) -yö -kë -a 'gü bhë -a 'gü.»

43 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, -an -wo yaa 'dho -dhɛ do 'gü gbɔ 'wun -nu 'wo bhë -an -wun 'gü; 'yö 'gügludhe -yö -da -an ziën. 44 Mɛ 'bhaa -nu -wa -kë kö -waan -a 'kun 'kɛɛ waa- 'kundhɛ yö.

Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -bha -kɔ Yesu -wun 'ka -sü

45 ɖDhɛ 'wun -nu bhë ɖwa kë 'dhö, 'dhasi -nu -wo -yɛ wo 'zü 'wo dho slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- Falizi -mɛ -nu 'piö; 'yö 'wo -an ɖdhɛɛ' kpɔ 'pö ɖnɛɛ: «-Më -kë kaa- 'kun kaa nuë ɖɛ?»

46 'Yö 'dhasi -nu -wa pö: «'Wun ɖblɛɛ' -kɔ ɖsuu'- 'ö gɔɔn- bhë 'ö- wo bhë, -a -mɛ yaa kë -dhö do!» 47 'Yö Falizi -mɛ -nu -wa pö -an -dhë: «-Më -nu 'ka dɔa ɖnɛ; -a 'wun ɖblɛɛ' -wo -nu ɖwa ka -püö 'pö a? 48 Kwa ɖkɔɔnmɛ -nu waa- Falizi -mɛ -nu bhë, -a -ga 'ka- wo bhë, -a dö -zë 'pö 'ö 'wun -nu bhë 'ka- yö ɖnɛ ɖya -an -dhɛ 'wun gia-? 49 'Yö ɖdhɛ -kë 'dhö ɖnɛ mɛ -nu 'wo bhë -wo -dɔ ɖdhë 'ö 'wo wo ɖkwaa wo -de -zü -ii? 'Waa pë gbɛ dɔ -Zlan -bha tɔng -bha ɖdhɛɛ! -Zlan -bha 'dhangga ɖya -an 'kun.»

50 Falizi -mɛ do -yö -kë mü 'pö, 'wo- -dhɛ Nikodɛmö. Kë- wo bhë, yö ɖnɛ 'ö yi do 'ka 'ö dho Yesu 'piö 'dhiö ɖzian'. ɖDhɛ 'wun -nu bhë ɖwa kë 'dhö, 'ö- pö -an -dhë: 51 «Kë- wo kwa -gɔ tɔng 'gü bhë, kwa -mɔa kö 'kwa za -lo mɛ tuö kö kwaa- -wo -nu ma 'iin kö pë -nu 'ö- kë -na kwaa- dɔ ɖa?»

52 'Yö 'wo- -daa -kë -a -gɔ 'wo- pö: «-Më 'ü dɔa ɖnɛɛ! Galile -mɛ ɖsuu'- 'wo bhë ü -an 'piö 'pö a? ɖKpɔɔ'- -Zlan -bha 'sëëdhɛ -nu 'gü 'dhɛ! -Zlan -wodhiölomɛ ɖya 'go Galile do 'bha- ma ɖa?»

53 [ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'wo -kan wo 'kuë- 'ö mɛ 'ö -dhö, 'ö dho ö -gɔ kɔɔ.]

8

'Wun 'ö -gban dhebɔ 'wo- kun gɔɔn- 'piö -a -bha

1 [ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, Yesu -yö -dho Olivie -tɔn tuö. 2 ɖDhɛ 'ö- -ta -dhɛ ɖya 'po, -a -dhiadhiö tii 'gü, -yö -dho -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'ö mɛ gbung -nu -wo ɖnië -a -zü (-waan wo 'to to -a -bha). 'Yö ɖyaannu, 'ö yö -an ɖdaan' -sü -bha. 3 'Yö tɔnggɔmɛ -nu waa- Falizi -mɛ -nu 'wo nu dhebɔ do 'wo- kun gɔɔn- 'piö -a 'ka -a 'dhiö mɛ gbung 'gü mü. 4 'Ö 'wo- pö Yesu -dhë: «Yi -Gɔmɛ, dhebɔ 'ö ɖnɛ yi- -kun gɔɔn- 'piö. 5 'Yö pë 'ö ɖbɛɛn' -sü 'ka Moizö -bha tɔng 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö 'yi- -zuö -guö 'ka -yö 'to -a ɖkwaa'. -Dhɛ 'ü- -ga -a 'gü bhë, 'yi- kë ɖdhë ɖɛɛ?»

6 ɖDhɛɛ' bhë -wa -kpɔ -a -gɔ 'dhö 'kpënng- 'ka, kö -waan -a 'kundhɛ yö 'wun dɔ -a -bha -sü 'ka. 'Yö Yesu -yö ö -gɔ yö 'sɛi, 'ö yö pë -ya -sü -bha 'sia- ö -kɔnëga 'ka. 7 'Wo ɖdhɛɛ' kpɔ -a -gɔ ɖnaazë 'ka. ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö ö -gɔ ɖluu 'ö- pö -an

-dhë: «Mɛ -nu 'ka nu 'saadhö ɓnɛ, mɛ 'ö yaa ɓsɔɔn yaa kë do, -yö -guö 'sü, dhebɔ ɓnɛ -ya -zuö dɔ -a 'ka -sü zü dɔ 'kwee-!»

8 ɓDhɛ ɓyaa- pö 'dhö, 'yö ö -gɔ -gban 'sɛi 'zü, 'ö yö pë -ya -sü -bha 'zü. 9 ɓDhɛ mɛ -nu 'wo nu dhebɔ bhë -a 'ka, ɓwa -wo -nu bhë -an ma 'dhö, 'yö 'wo -kan wo 'kuë- do do 'ka. ɓDhɛ 'ö mɛ ziizii -nu ɓwa ziö 'dhiö, 'ö -dadhëü -nu -wo -ziö 'pö; 'ö Yesu waa- dhebɔ bhë, 'wo -an to 'sloo 'ka, kö yö ɓtun dɔ -sü 'ka -a 'dhiö mü. 10 'Yö ö -gɔ ɓluu 'ö-pö dhebɔ bhë -a -dhë: «Dhebɔ, mɛ -nu 'wo bhë ɓwa 'dho 'më 'töüdhö ɓee? Waa za -lo ü -bha gbɔ ɓa?» 11 'Ö dhebɔ bhë 'ö- pö -a -dhë: «N -Gɔmɛ, waa za -lo n tuö gbɔ.» 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Ma -de 'pö, n 'ka 'dho za -lo ü tuö 'pö; -bhö ü -bha 'dho wo; 'kɛɛ kö ɓkun 'ü ɓsɔɔn yaa -kë gbɔ.»]

Yesu -bha -kë 'kpongtaadhɛ -bha -dhɛpuudhɛ 'ka -sü

12 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, Yesu -yö ö -bha -dho 'dhiö mɛ gbung -nu 'wo ɓsia bhë -an ɓdaan' -sü 'ka, 'ö- pö: «Ma ɓnɛ 'a tɔɔ 'kpongtaamɛ -nu -bha -dhɛpuudhɛ; mɛ 'ö ɓya ziö n 'piö, -dhɛpuudhɛ 'ö -kë -a 'gü -sü 'ka bhë, -yö -dho 'ta sü -a 'gü; yaa 'dho ta -dhɛtiidhɛ 'gü 'gbɛɛdhö.»

13 'Ö Falizi -mɛ -nu -wa pö -a -dhë: «Pë -nu 'ü- =blɛɛ' -na bhë, -an ɓbhlë gbɛ 'yaa 'dhö 'ö tɔɔ ü -de -gɔ -wun ɓnɛ 'ü- =blɛɛ' -na bhë.»

14 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «'Kö -kë ɓnɛ -tɔmɔdhɛ 'a- kë -na bhë, -a -wun -yö -gban n -de -bha, -yö 'wun gia- 'ka, 'ö tɔɔ -dhɛ 'a go -a -bha, a- -dɔ n -de -gɔ, 'ö 'a n 'dhodhɛ dɔ; 'kɛɛ kö ka -zë, n 'godhɛ -nu, n 'dhodhɛ -nu 'kaa- gbɛ dɔ. 15 Ka -bha 'wun -yö 'ko 'dhiö -kɔ -nu ɓga 'wo -kë mɛ 'bhee- -bha 'ka bhë! ɓAo', ma 'pö 'maa za -lo mɛ gbɛ tuö. 16 'Kɛɛ ɓya kë ɓnɛ 'ma- pö 'a za -lo mɛ tuö, kö ma za bhë -yö ö -wɔdhɛ -kun, 'ö tɔɔ za bhë 'maa- -lo mɛ tuö -mɛ 'ka 'dhö do. Yië- n Dë 'ö n bɔ bhë ɓnɛ ɓya kë 'ö za bhë 'yi- -kan. 17 -Yö ɓbɛɛn' -sü 'ka ka -bha tɔng 'sëëdhɛ 'gü ɓnɛ -tɔmɔdhɛ 'ö dho kë, -a kë -mɛ -nu ɓwa kë ɓplɛ kö -yö ɓbhlëzë. 18 Ka gia-, -ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ! Ma -de gia-, a -tɔmɔdhɛ -kë n -de -bha, 'ö ɓya 'go mü 'ö n Dë gia- -de 'ö n bɔ bhë 'pö, 'yö ö -bha -kë n -ma.»

19 'Yö 'wo- =dhɛɛ' kpɔ ɓnɛɛ: «Ü dë -de 'kö ('ü- -wun ɓblɛɛ' -na) bhë, -yö 'më poo ɓee?» 'Yö- pö -an -dhë: «'Kaa n Dë dɔ 'iin 'kaa n dɔ. ɓYa kë ɓnɛ ka n -dɔ -bezë kö ka -dho n Dë dɔ 'pö.»

20 'Wun -nu bhë Yesu -yö -an -blɛɛ ö -bha mɛ -nu ɓdaan' -sü 'ka kö -yö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'pian mɛ 'ö ɓya kë 'wo pë -nu gbaɔ -Zlan -dhë bhë -a -dhɛ -bha. 'Ö mɛ gbɛ yaa nu -yaan (pö -a -dhë ɓya 'wun ɓzaa' -sü kë kö -yaan) -a 'kun, 'ö bhii kö 'töng 'ö -ya -a -bha 'ka bhë yaa -lo ɓkun.

'Wun 'ö -gban Yesu 'dhodhɛ -bha, -a -wun 'ö- =blɛɛ

21 'Yö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü: «A 'dhoë- dho; ka -dho n ɓmɛɛ'- 'kɛɛ ka 'ka 'dho n yö; ka -dho ga ka -bha ɓsɔɔn yaa -nu 'gü, 'ö tɔɔ -dhɛ 'a dho dho -a -bha bhë, kaa 'dho -mɔa 'kaan- -da -a -dhɛ -bha.»

22 'Yö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -wo yö -a pö -sü -bha wo 'ko -nu -dhë: «-A pö 'ö- wo ‹ka 'ka 'dho -da -dhɛ 'a dho dho -a -bha bhë -a -dhɛ -bha› =nɛ kö ɓya kë 'dhö kö ö -de zë 'pö dhoë- wo bhë ee?»

23 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ, 'ö-pö: «Ka 'pö, ka 'kpongtaa zö, kaa 'go dhang- 'gü; 'kɛɛ ma -zë, 'maa 'kpongtaamɛ 'ka, a -go dhang- 'gü. 24 Pë 'ö -kë 'a- pö ka -dhë, ka -dho ga ka -bha ɓsɔɔn yaa -nu 'gü bhë 'ö bhë; 'ö bhii ɓya kë ɓnɛ kaa- -wun -dhɛ 'wun gia- =nɛ ma ɓnɛ 'a tɔɔ ‹mɛ 'ö -dhö›, kö ka -dho ga 'gbönggböng ka -bha ɓsɔɔn yaa -nu 'gü.» 25 'Yö 'wo- pö -a -dhë:

«Dö -mü ü 'ka ɛɛ?» 'Yö- -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «'Go -a züdɔyi -bha 'ö yö dɛɛ -bha nɛ, 'wun -nu 'a- =blɛɛ bhë, waa ka -zo 'kun a? 26 'Wun -yö n -gɔ va kö 'aan- =blɛɛ'- ka -blü 'gü. 'Kɛɛ -yö kë 'püë- wo ka 'yaan nɛ mɛ 'ö n bɔ bhë -yö 'wun gia- -blɛɛ; 'ö pë 'a- =daan -a 'piö nɛ 'a 'kpongtaamɛ -nu daan -a 'ka.»

27 'Wun bhë -a blɛɛ'- 'ö- wo 'dhö bhë, -an zuö' yaa yö -a Dë 'ö kwa -bha -Zlan 'ka bhë -a -bha nɛ yö 'ö- -wun blɛɛ' -na bhë. 28 'Yö Yesu -ya pö -an -dhë: «Yi 'ö 'ka dho Mɛgbö dɔa -gaatalü -bha bhë, -a yi bhë -a 'ka ka -dho -a dɔa nɛ ma 'a tɔɔ ‹mɛ 'ö -dhö›; yi bhë -a 'ka, ka -dho -a -dhɛ yö nɛ pë -nu 'a -an kë -na nɛ, yaa 'go n -de 'gü. Pë -nu 'ö n Dë -yö n daan -a 'ka bhë nɛ 'a- =blɛɛ' -na nɛ. 29 Mɛ 'ö n bɔ bhë -yö n 'piö. Yaa n 'to 'sloo 'ka 'ö bhii pë 'ö- -zo 'kun -wun 'ka nɛ ya kë 'a- -kë.»

30 'Wun bhë -a blɛɛ'- 'ö Yesu -ya wo 'dhö bhë, -yö -ya mɛ plëëzë zuö' -bha 'ö 'wo- -wun -dhɛ 'wun gia-.

Mɛ daan' -wo 'ö -gban nua -nu waa- mɛ -nu 'ö 'wo -potaasü -an -bha

31 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö mɛ -nu 'wo Zuifö 'ka 'wo- -wun -dhɛ 'wun gia- bhë -an -dhë: «'Ö ya kë nɛ ma mɛ daan' -wo -nu 'a mɛ daan' -na -an 'ka bhë, 'ka- 'kun ö 'kun -kɔ 'ka kpinngdhö, ka -dho kë ma guë' -nu gia- 'ka; 32 ya kë 'dhö, ka -dho 'wun gia- dɔ; 'ö- -wun 'gü, 'ka dho kë -potaasü.»

33 'Yö 'wo- pö -a -dhë: «Yi Ablaamö suu'- -ta -nu 'ka; ya kë 'dhö kö yiëë kë do mɛ gbɛ -gɔ 'gan 'gü. Ya kë 'dhö kö yi -bha -go 'gan 'gü -sü kö -potaasü -yaan kë yi -gɔ bhë -yö -go 'më 'wun bhë -a 'gü ii?»

34 'Yö Yesu -ya pö -an -dhë: «A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: Mɛ 'kö sɔɔn yaa -kë, kö -yö sɔɔn yaa -gɔ nuadhɛ 'gü nɛ bhë. 35 Nua 'ö 'ka- -ga -na bhë, mɛ -mɛ 'yaa -mü. Mɛ 'ö mɛ -mɛ 'ka 'ö tɔɔ Mɛgbö; 'ö dho toë 'dhö. 36 'Ö ya kë nɛ mɛ 'ö mɛ -mɛ 'ka, 'kwa -we -a 'ka -Zlan Gbö 'ka bhë, ya kë nɛ ya ka bho nuadhɛ 'gü, kö -potaasü giagia ya kë ka -gɔ. 37 Kë- wo bhë a- =tɛi' -dɔ nɛ Ablaamö suu'- -ta -nu -mü kaa. 'Kɛɛ ka- 'piö 'ka n zë 'sa! 'Ö tɔɔ 'kaa ka -kɔ 'kpɔ ma mɛ daan' -wo -nu -gɔ. 38 Pë -nu 'ö n Dë -ya -zɔn n -dhë bhë nɛ 'a -we -a 'ka; 'kɛɛ ka -zë, pë -nu 'ö ka dë -ya pö ka -dhë bhë nɛ 'ka- -kë.»

39 'Yö 'wo- pö -a -dhë: «Yi dë 'ö tɔɔ Ablaamö.»

'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Ya kë nɛ ka -kë Ablaamö -bha 'në -nu gia- 'ka -be, ka -dho -a këpë -nu kë. 40 'Kɛɛ dɔ 'kwa- wo nɛ, 'kö -kë nɛ 'wun gia- 'a goë -Zlan 'piö bhë a- -blɛɛ ka -dhë, pë do 'ö ka zuö' 'piö 'ö tɔɔ 'ka n zë. -A ga 'ka- wo bhë, Ablaamö bhë, kë- wo nɛ -yö 'wun suu'- bhë -a -kë -a? 41 Ɛɛ, 'ö 'ka- -yö bhë a! Mɛ 'ö ka dë 'ka bhë nɛ 'ka 'to -a pin 'piö, 'ka pë -nu kë -na 'dhö bhë.»

'Yö 'wo- -daa -kë -a -gɔ 'wo- pö: «'Yiëë 'në -nu 'ö mɛ -nu -wo -mɔa -wa pö -gbloo 'gü -në -nu -mü yi 'ka -an 'ka; yi dë -yö do -Zlan 'ka.»

42 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Zlan 'ka- =wɔɔn -na bhë, ya kë nɛ -yö ka dë 'ka 'wun gia- 'ka -bezë, n -dhɔ -yö -dho ka kë, 'ö tɔɔ nu 'a- wo zö nɛ, -Zlan nɛ 'ö n bɔ, 'a go -a 'piö 'a nu; yaa kë nɛ a -nu n deë' 'dhö, yö kun; yö nɛ 'ö n bɔ. 43 Ya kë 'dhö kö 'wun -nu 'a- =blɛɛ' -na ka -dhë nɛ -a ma 'kaa- wo n -gɔ bhë 'ö tɔɔ n -wo -nu ma -to ya ta ka -gɔ. 44 Ka dë 'ö tɔɔ dü. Pë 'ö 'ka- 'piö 'ö tɔɔ ka dë 'ö bhë -a -zo 'kun -wun kë -sü. 'Go -a züdɔyi -de -bha, mɛ zë nɛ 'ö- wo -kplawo. Yaa dɔ 'wun gia- 'gbloo 'piö do, 'ö bhii 'wun gia- 'yaa- 'gü. Ya kë nɛ ya sua -wun -nu blɛɛ', 'yaa pë gbɛ 'ka yö

ɔga ɔsuamɛ -mü -a 'ka, 'ö ɔsua dë 'ka. 45 'Kɛɛ ma -zë, 'wun gia- =nɛ 'a- =blɛɛ; pë 'ö -kë 'ö 'kaa n -wo -nu -dhɛ 'wun gia- 'ö bhë. 46 ɔDhɛɛ' do ɔga ɔnɛ: Dö -mü ka songdhö 'ö dho -mɔa kö -yaan -zɔn ɔnɛ 'ma ɔsɔɔn yaa kë ɔɛɛ? 'Ö ɔya kë 'dhö kö -më -kë 'ö 'ma 'wun gia- =blɛɛ'-, 'ö 'kaa- -dhɛ 'wun gia- =nɛɛ? 47 'Kɛɛ kë- wo bhë -yö kë ka 'yaan ɔnɛɛ: Mɛ 'ö -Zlan -bha mɛ 'ka, -yö ö 'to -kë -Zlan -wo -bha. Ka 'ö 'ka bhë, 'kaa -Zlan -bha mɛ 'ka bhë yö ɔga 'ö- kë -kɔ 'dhö bhë.»

'Wun 'ö -gban Yesu -bha -kë ɔva Ablaamö -bha -sü -bha

48 'Yö Zuifö -nu -wa pö -a -dhë: «-A pö 'yi- wo Samali mi -mü ü 'ka, 'iin 'ö -zuu yaa -yö ü 'gü bhë, bhi gia-, -dhɛ 'ü- -ga -a 'gü bhë, ɔsua 'yi- -kë -a?» 49 'Yö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Zuu yaa 'yaa n 'gü. Pë 'a- -kë 'ö tɔɔ n Dë ɔbhlë -ya 'a- wo; 'kɛɛ ka -zë, ka -kɔ n ɔbhlë -ya -sü 'ka. 50 'Maa 'tɔbhɔdhe ɔmɛɛ'- n -de -bha 'ka; mɛ 'ö 'tɔbhɔdhe ɔmɛɛ' -na n -ma 'ka bhë -yö -dhö. Yö ɔnɛ ɔya kë 'ö za kan bhë. 51 'Kɛɛ a- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka ɔnɛɛ: Mɛ 'ö ɔya n -wo -nu ɔbhlë -ya, yö 'ka 'dho ga 'gbɛɛdhö.»

52 'Yö Zuifö -nu -wa pö -a -dhë: «-Aa -ba, 'yië ü -dhɛ yö 'sabla! -Zuu yaa do -yö ü 'gü! Ablaamö ɔya ga; -Zlan -wodhiölomɛ -nu ɔwa ga; 'kɛɛ bhi -zë, ü- pö: ‹Mɛ 'ö ɔya n -wo -nu ɔbhlë -ya, yö 'ka 'dho ga 'gbɛɛdhö.› 53 Yi dë Ablaamö bhë ɔya ga; -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'wo bhë ɔwa ga 'pö. ɔYa kë 'dhö kö kë 'pö 'ü- wo ɔva -an -bha 'pö bhë ee? ɔYa kë 'dhö kö -më -mü ü 'ka ɛ?»

54 'Ö Yesu -ya -daa -kë 'ö- pö: «ɔYa kë ɔnɛ n -de 'sü 'a- wo ɔva -be, kö -a -yöë -pë gbɛ 'yaa -dhö. 'Kɛɛ mɛ 'ö n 'sü -na ɔbhlëzë bhë 'ö tɔɔ n Dë 'ö 'ka- pö -na -yö ka -bha -Zlan 'ka bhë. 55 'Kɛɛ kö 'kaa- dɔ 'sa! Ma -zë a- -dɔ. ɔYa kë ɔnɛ a- -pö -bezë 'maa- dɔ kö ɔsua 'a- -kë ɔnɛ ka 'dhö. 'Kɛɛ a- -dɔ -së 'ka, 'ö 'a- -wo -nu ɔbhlë -ya. 56 Ka dë Ablaamö 'ö bhë, kë- wo 'kpa bhë, pë 'ö- -zo -kë -a -dhë 'ö tɔɔ kö 'ö ö 'yan dɔ n -ma. 'Ö- =zuö' 'glu -yö dhi nu 'a dho -a wo bhë -a -wun 'gü; 'ö ɔdhɛ ɔyaa- yö 'ö- =zuö' 'glu -yö -dhi.»

57 'Yö Zuifö -nu -wa pö -a -dhë: «Bhi 'ö ü -kwɛ yaa 'gɔɔ- 'sɔɔdhuzë ɔkun bhë, 'ü ü 'yan -kpën Ablaamö -bha -sü -wun ɔblɛɛ 'fɛfɛ 'ka 'dhö a?»

58 'Yö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka ɔnɛɛ: Ablaamö bhë -a kë ɔyië' -dewo kö -yaan bhɔ kö a -dhö, 'ö 'a ɔtun -dhö ɔnɛ.»

59 ɔDhɛ ɔyaa- pö 'dhö, 'wo -guö -lö kö -waan -a -zuö -a 'ka. 'Kɛɛ Yesu -yö -bin 'ö -ziö 'ö go -Zlan -gba -a 'gü -kɔ mü 'ö dho.

9

Yesu -bha gɔɔn- 'ö bhɔ 'yënngtiimɛ 'ka -a -dhɛ bo 'ö- wo

1 Yesu -yö -kë ziö ɔdhia yi do 'ka, 'ö -kpën gɔɔn- do 'ö- 'yënng -yö -kë tii 'ö bhɔa -a -bha. 2 'Yö- -bha ɔguë' -nu -wa ɔdhɛɛ' kpɔ ɔnɛɛ: «Yi -Gɔmɛ, -më -kë 'ö gɔɔn- =nɛ 'ö- 'yënng -kë tii 'ö bhɔa ɔɛɛ? Kö kë- wo bhë, -yö -sü -a -de ɔsɔɔn -bha ɔii, 'iin -yö -sü -a -mɛ -nu ɔsɔɔn -bha ɔii?»

3 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Yaa yö -a ɔsɔɔn 'iin -a -mɛ -nu ɔsɔɔn -wun -bha. -Yö -bhɔ 'yënngtiimɛ 'ka 'dhö -yö kë 'dhö kö -Zlan -yaan bɔ -a 'gü -yaan pë -nu kë. 4 ɔDhɛ 'ö- -dhɛ 'dhö ɔtun 'po -sü bhë, kwa ɔdua' -mü kö mɛ 'ö n bɔ bhë, kwa- -bha yuö kë. Gbeng -yi 'yaa ɔgbiin gbɔ, 'ö bhii 'kwa dɔ gbeng ɔsia, kwa yuökëdhɛ gbɛ 'ka dho kë -dhö. 5 'Töng 'a- 'ka 'kpongtaa ɔnɛ, a -dhɛpuudhɛ 'ka.»

6 ɔDhɛ ɔyaa- pö 'dhö, 'yö ö 'dhee bho; 'yö- =kaan 'sɛ 'ka 'ö- =glüü gɔɔn- 'ö bhë -a 'yënngdhö, 7 'ö- pö -a -dhë: «'Dho 'ü ü wöödhɛ 'zlu

Siloe 'yi -glu ɓbhaa.» (ɓWaa- pö Siloe kö -wa -pö «mɛ 'wo- bɔ».)

'Yö ɓdhɛ gɔɔn- bhë ɓya 'dho ɓya ö wöödhɛ 'zlu, 'yö nu kö -a 'yan ɓya -dhɛ yö.

8 'Yö gɔɔn- bhë -a -zü 'to mɛ -nu 'wo -an -gɔ 'gunng 'gü bhë, ɓdhɛ ɓwaa- yö, 'wo- pö: «Gɔɔn- =nɛ 'yaa -mü 'ö -kë ɓyaannu -sü 'ka -de, -gba -dhɛ -sü 'ka ɓnaa?»

9 Kö mɛ 'bhaa -nu -wa pö -na: «Yö -mü.»

Kö mɛ 'bhaa -nu -wa pö -na: «-Abi', 'yaa -mü; 'kɛɛ -yö -bhɔ -a -bha.»

ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö gɔɔn- bhë 'ö- pö -an -dhë: «Ma gia- -mü.»

10 'Yö 'wo- =dhɛɛ' kpɔ ɓnɛɛ: «-A kë -kɔ -yö -kë ɓdhë 'ö 'ü -dhɛ yö ɓee?»

11 'Yö- -daa kë 'ö- pö: «Gɔɔn- 'wo- -dhɛ Yesu bhë ɓnɛ 'ö pë -kë ɓnɛ 'yɔɔ 'dhö 'ö- sü 'ö- =glüü n 'yënggdhö, 'ö- pö n -dhë: ‹-Bhö 'dho Siloe 'yi -glu ɓbhaa 'ü ü wöödhɛ 'zlu›; 'yö ɓdhɛ 'a yën n wöödhɛ 'zlu -sü -bha 'ö n 'yan -yö -dhɛ yö.»

12 'Yö 'wo- =dhɛɛ' kpɔ ɓnɛɛ: «Gɔɔn- bhë, -yö 'më ɛɛ?» 'Yö- pö -an -dhë: «-Dhɛ 'ö- -bha 'maa- dɔ -ɔ.»

Falizi -mɛ -nu -bha gɔɔn- 'ö- 'yan 'dhi -yö -po bhë -a ɓdhɛɛ' 'kpɔ 'wo-wo

13 ɓDhɛ 'wun -nu bhë ɓwa kë 'dhö, 'ö gɔɔn- bhë 'wo dhoë Falizi -mɛ -nu ɓdhia. 14 -A -gɛn tɔɔ 'töng 'ö Yesu -yö ö -kɔ -ziö -a 'ka ö 'dhee 'gü 'sɛ -kaan -a 'ka -sü 'ka kö -yaan gɔɔn- bhë -a 'yan 'dhi poë bhë, -yö -kë Zuifö -nu -bha ɓglooyi 'ka. 15 'Yö gɔɔn- bhë 'wo- =dhɛɛ' kpɔ -kɔ 'ö ɓkaa' bhë -a -wun 'ka kö wo gia- -waan yö. 'Yö- pö: «'Yɔɔ pë 'tee 'ö- bho 'ö ɓglüü n 'yënngdhö, 'a dho 'a n wöödhɛ -zlu, 'yö n 'yan -yö -po ɓnɛ.»

16 'Yö Falizi -mɛ 'bhaa -nu -wo yö -a pö -sü 'gü ɓnɛɛ: «Mɛ 'ö 'wun -kë ɓnɛ -Zlan -bha mɛ 'yaa -mü bhii yaa ɓglooyi -bha tɔng 'kun.»

Kö -a mɛ 'bhaa -nu -wa pö -na: «-A ɓga 'ka- wo bhë ɓsɔɔnyaamɛ -yö -mɔa kö -yö -dhidhaapë ɓsuu'- =nɛ -a kë ɓa?»

'Yö 'wun bhë -a -wun 'gü 'ö 'gügludhe -yö -da -an ziën.

17 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Falizi -mɛ -nu -wo ɓdhɛɛ' 'bhaa kpɔ gɔɔn- 'ö- 'yan -yö bo bhë -a -gɔ ɓnɛɛ: «Bhi gia- -de 'ö gɔɔn- bhë 'ö ü 'yan po bhë, 'bha -dhɛ -ga 'wun bhë -a 'gü, gɔɔn- bhë dö -mü -a 'ka ɛ?» 'Yö- -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «-Zlan -wodhiölomɛ -mü.»

18 'Kɛɛ 'wun bhë yaa Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -zo 'kun ɓnɛ gɔɔn- bhë -yö kë 'dhiö ɓzian' -be 'yënngtiimɛ 'ka, kö 'töng bhë -a 'ka -yö kë -dhɛ yö -mɛ 'ka. 'Wo- -mɛ -nu ɓdhɔɔ -kë; 19 'wo -an ɓdhɛɛ' kpɔ ɓnɛɛ: «Mɛ 'ö ɓnɛ kaa- 'në -mü -a? ɓDhɛ 'ö bhɔ bhë -a 'yënng- -kë tii ɓa? -Më -wun 'ö -kë 'ö- 'yan ɓya 'po ɓnɛɛ?»

20 'Yö- -mɛ -nu -wa -daa -kë -an -gɔ 'wo- pö: «Pë do 'yi- dɔ 'ö tɔɔ yi -bha 'në -mü, 'ö- 'yënng -kë tii 'ö bhɔa. 21 -A mɛ 'ö -kë gɔɔn- 'ö- -dhɛ bo waa- -kɔ 'ö ɓkaa' zlöö 'ö- 'yan 'dhi -yö -po bhë 'yiëë- gbɛ dɔ. Ka gia-, -kaa ɓdhɛɛ' kpɔ 'dhɛ, -yö -mɔa -yö ö -de -ta -wun ɓblɛɛ'; ɓya kë zii!»

22 Pë -kë 'ö- -mɛ -nu -wo 'wun -daa -kë 'dhö bhë, 'ö tɔɔ -wo -suö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -dhë, bhii tɔɔ Zuifö ɓwa -mɔa 'gü 'saadhö kö mɛ 'oo mɛ 'ö 'dhoë- pö Yesu tɔɔ -Zlan -bha -Yamɛ -waan kë -yaan 'go wo songdhö wo -bha -bhɔkuëkɔ 'gü. 23 Pë -kë 'wo- pö: «ɓYa kë zii 'saadhö; -yö -mɔa kö -yö ö -de -ta -wun ɓblɛɛ'-; -kaa ɓdhɛɛ' kpɔ!» 'ö bhë.

24 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Falizi -mɛ -nu -wo gɔɔn- 'ö- 'yënng -yö -kë tii 'dhiö bhë -a ɓdhɔɔ -kë 'zü -dëüwo 'wo- pö -a -dhë: «'Wun gia- =blɛɛ'- -Zlan wö 'dhiö; gɔɔn- 'ö ü -dhɛ bo

bhë yi- =tɛi' -dɔ ɲɛ sɔɔnyaakëmɛ -mü -a 'ka.»

25 'Yö- pö -an -dhë: «-Yö sɔɔnyaamɛ 'ka oo, 'yaa- 'ka oo, 'maa- gbɛ -naa dɔ. Në do 'a- dɔ 'ö tɔɔ a -kë 'yënngtiimɛ 'ka -be, 'kɛɛ dɛɛ ɲɛ 'ma -dhɛ -yö zlöö.»

26 'Wo- =dhɛɛ' kpɔ nɛɛ: «-Më 'ö- -kë ü 'ka ɛɛ? -Yö ü 'yan -po -kɔklë ɛɛ?» 27 'Yö- pö -an -dhë: «Ka 'to 'pö kaa- kë n -ma bhë ee, 'iin dhë, 'yaa 'pö 'ma bɔ -a 'gü 'saadhö ka -dhë. -Më 'ö 'ka- 'piö kö 'a bɔ -a 'gü 'zü do ka -dhë ɲɛɛ 'iin 'ka- 'piö kö 'ka kë -a -bha guë' -nu 'ka 'pö bhë ee?»

28 'Wo yö 'wun -blɛɛ -a 'ka -sü -bha 'wo- pö: «Bhi ɲɛ 'ü tɔɔ gɔɔn- bhë -a -bha guë'. Yi -zë yi Moizö -bha guë' -nu 'ka. 29 Yi- =tɛi' dɔ ɲɛ kë- wo 'kpa bhë, -Zlan -yö 'wun -blɛɛ Moizö -dhë; 'kɛɛ mɛ suu'- =nɛ 'yiëë- 'godhɛ -dee dɔ!»

30 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö gɔɔn- bhë 'ö- pö -an -dhë: «Aan'-, ka gia- ka- -yö bhë aa! Mɛ 'te 'tun -wun do kun bhë a; 'kaa- 'godhɛ dɔ, 'kɛɛ ya n -dhɛ bo 'sa! 31 Kwa- =tɛi' dɔ ɲɛ -Zlan 'yaa ö 'to kë sɔɔnyaamɛ -nu -bha, 'kɛɛ -yö ö 'to -kë mɛ 'ö- =bhlë -ya, 'ö- -zo 'kun -wun -nu -kë -a -bha. 32 'Ka- ma do ɲɛ mɛ ya kë -dhö ya mɛ 'ö 'yënng 'dhö tii 'ö bhɔa -a 'yan 'dhi 'po a? 33 Gɔɔn- 'ö bhë ya kë ɲɛ yaa 'go -Zlan 'piö -be, yö 'ka 'dho pë gbɛ kë.»

34 'Yö 'wo- pö -a -dhë: «-Më 'ü dɔa nɛɛ, bhi 'ü sɔɔn yaa 'gü ü -de 'böü 'ka 'ü bhɔa bhë, ü- 'piö 'ü yi daan'- 'pö a?» Dhɛ ya kë 'dhö, 'wo- -kë 'ö go -an -bha -bhɔkuëkɔ 'gü mü.

'Wun mɛ 'ö 'yënngtiidhɛ 'ka -Zlan -bha zian -ta

35 'Wun bhë Yesu -ya -ma ɲɛ gɔɔn- bhë waa- kë. Dhɛ ya kë 'dhö, 'yö dho -a 'piö 'yö- =dhɛɛ' kpɔ woë' nɛɛ: «Ü Mɛgbö -wun -dhɛ 'wun gia- -a?» 36 'Ö gɔɔn- bhë 'yö- pö: «N -Gɔmɛ, mɛ bhë dö -mü -ii kö 'aan- -a -wun -dhɛ 'wun gia- -ɛ?»

37 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Yö -de gia- 'ö 'wun blɛɛ' -na ü -dhë ɲɛ!» 38 'Yö gɔɔn- bhë 'ö yö ö kpɔn 'gü Yesu 'dhiö, 'ö- pö -a -dhë: «A ü -wun -dhɛ 'wun gia-, n Dëmɛ.»

39 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -a -dhë: «A -nu 'kpongtaa zö za 'kan -wun 'ka, kö 'yënngtiimɛ -nu -waan -dhɛ yö, 'iin kö mɛ -nu 'wo -dhɛ yö kö -an 'yënng -yaan trö.»

40 Falizi -mɛ -nu 'wo -kë mü 'pö bhë, dhɛ 'ö- mɛ 'bhaa -nu waa- -wo bhë -a ma, 'wo- =dhɛɛ' kpɔ, 'wo- pö: «Yi -de 'pö yi 'yënngtiimɛ -nu 'ka a?»

41 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Ya kë ɲɛ ka -kë 'yënngtiimɛ -nu 'ka -bezë kö za 'ka 'dho ka kun; 'kɛɛ dhɛ -kë ɲɛ ka- -pö ka -de -dhë ɲɛ ka 'yan -yö 'po -sü 'ka bhë, yö ga 'ö za ya ka kun bhë.»

10

'Wun zuan' 'ö -gban 'bhla -tuëmaakëmɛ waa- ö -bha -tuë -nu -an -bha

1 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü ɲɛɛ: «A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: Mɛ 'ö dho -da -tuë -nu wɔdhɛ -bha, 'ö yaa bɔ -a 'dhi -bha, 'ö ya -lö -gla -zü, kö mɛ bhë kwaanmɛ -mü -a 'ka, kö këpëyaamɛ -mü -a 'ka. 2 'Kɛɛ mɛ 'ö ya bɔ 'kɔdhi -bha 'ö ya -da mü, kö -tuë -nu 'wo bhë -an -maakëmɛ -mü -a 'ka. 3 Ya kë 'dhö 'ö 'kɔ -maakëmɛ -yö 'kɔdhi -po -a -gɔ 'ö -da mü. Ya kë 'dhö 'ö -tuë -nu -wo 'wun ma -a -ta. Yö ɲɛ 'ö ya -tuë -nu 'wo bhë -an dhɔɔ kë -a mɛ 'ö -dhö -a 'tɔ 'ka, 'ö 'wo -ziö -a 'piö 'ö dho -an 'ka plaan. 4 Wo 'plɛ wa yö plaan, 'ö yö -an -dhë 'dhiö, 'wo -ziö -a 'piö 'ö bhii -wo wo -maakëmɛ -wo -dɔ. 5 'Kɛɛ waa 'dhö -mɔa -wo ziö mɛ 'ö 'waa- dɔ -a 'piö. Duë ɲɛ 'wo dho -a wo -a -dhë; 'ö tɔɔ 'waa- -wo dɔ.»

6 'Wun ɖzuan' bhë ɖdhɛ Yesu ɖyaa- -zɔn -an -dhë 'dhö, waa- -gɛn ma.

Yesu -bha -kë -tuëmaakëmɛ -së 'ka -sü

7 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü: «A- -pö ka -dhë giagia 'ka ɖnɛ -tuë -nu -bha 'kɔ bhë -a kpong wɔdhɛ -yö -a 'dhi -bha -që 'ö tɔɔ ma. 8 Mɛ -nu 'wo nu n 'dhiö 'saadhö bhë, ɖkwaanmɛ -nu -mü -an 'ka; këpëyaamɛ -nu -mü -an 'ka. 'Kɛɛ -tuë -nu waa 'to -an -wo -nu 'piö. 9 Ma ɖnɛ 'a tɔɔ -yö 'kɔdhi -bha kpong. Mɛ 'ö ɖya bɔ n -ta ɖya -da kɔɔ, -yö -dho dha. ɖYa kë 'dhö, -yö -dho -mɔa -yö -da kɔɔ 'iin -yö yö plaan; -yö -dho ö -bha -bhöpë yö. 10 ɖKwaanmɛ 'ö 'ka- -ga -na bhë, -yö -nu kö -yaan ö -bha ɖkwaan, -yaan mɛ zë, -yaan që 'gü ɖsiö'-. -A -bha yuö ɖnɛ bhë. 'Kɛɛ ma -zë a -nu kö -këdhösü -yaan kë mɛ 'bhee- -nu -gɔ ö 'plɛ 'ka.

11 Ma ɖnɛ 'a tɔɔ -tuëmaakëmɛ giagia. -Tuëmaakëmɛ giagia 'ö bhë -yö ö -de -nu ö -bha -tuë -nu -wun 'gü. 12 'Kɛɛ mɛ 'ö yuö -kë kö -waan -a ɖsaan' bho, 'ö 'yaa -tuëmaakëmɛ giagia 'ka bhë; -tɔan gbɛn- =ya -wo yö, 'ö -tuë -nu 'wo bhë -an -dhë 'dhiö bhë, -yö -duë 'ö dho 'ö -tɔan gbɛn- -yö kan -an 'gü 'ö 'bhla -nu -wo -pɛn. 13 ɖDuë 'ö- wo bhë 'ö tɔɔ që 'ö- -yuö kë -na bhë 'ö tɔɔ 'wëü-; 'yaa ö -zo 'ta 'bhla -nu -wun 'gü. 14-15 Ma ɖnɛ 'a tɔɔ -tuëmaakëmɛ giagia. -Kɔ do 'ö n Dë -yö n dɔa, 'ö ma -de 'pö 'a- dɔa bhë 'ö- 'ka 'pö yië- ma 'bhla -nu yi songdhö 'ö 'a n -de -nu -an -wun 'gü. 16 -Tuë 'bhaa -nu -wo n -gɔ 'ö 'waa -tuë wɔdhɛ 'ö ɖnɛ -a -bha. ɖYö -së kö 'a yö -an -dhë 'dhiö kö -wo -da mü 'pö. -Wo -dho n -wo ma, 'ö -an dho 'kuë- -sü -yö -kë do, 'ö -an -maakëmɛ -yö -kë do.

17 N Dë -yö n -dhɔ -kë; 'ö tɔɔ a n -ma -tosiadhe -nu kö -këdhösü -yaan kë n -gɔ 'zü. 18 Yaa kë ɖnɛ n 'gbee- -ta 'wo- bho. A- -sü n -de 'gü 'a n -ma -tosiadhe nu. -Kɔ -mɔ 'wuën- -sü -yö n -gɔ kö 'aan- -a nu 'iin kö 'aan- -a yö 'zü. Që 'ö n Dë -yö n bɔ -a -wun 'ka 'ö bhë.»

19 'Wun 'ö- =blɛɛ' -kɔ ɖsuu'- -yö -kë 'dhö bhë, -yö 'gügludhe -da Zuifö -nu ziën 'zü. 20 -An mɛ ɖplëëzë -wo -kë -a pö ɖdhia: «-Zuu yaa do -ya 'gü! -Yö 'blɔɔnzë! Ka ka 'to -to -a -bha -më -wun 'gü ii?»

21 -An mɛ 'bhaa -nu -wo -kë -a pö ɖdhia 'pö: «Mɛ 'ö -zuu yaa 'dhoë- 'gü, -a 'wun ɖblɛɛ' -wo yaa kë -dhö. Kë- wo bhë, 'ka- ma do ɖnɛ -zuu yaa ɖya 'yënngtiimɛ 'yan 'po do 'ka- yö ɖa?»

Zuifö -nu -bha -kɔ Yesu -wun 'ka -sü

22 (ɖDhɛ 'ö 'töng 'bhaa ɖya ziö,) mɛ -nu -wo -nu wo 'ko ɖbhaa Zeluzalɛmë kö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ kë 'wo- wo 'slööslö 'kpa bhë -a 'wlaan- 'wo- kë -na -kwɛ -bha bhë, -waan -a wo 'zü. -Yö -kë 'dhö 'nɛnɛ 'töng 'ka. 23 Yesu -yö -kë ɖziö' 'ziö ɖdhia -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'pian mɛ 'ö Salomɔ -bha -Zlan -gba -a 'gü -kɔ -gban 'lü 'dhoë- 'ka bhë -a 'ka. 24 'Ö Zuifö -nu -wo ɖnië -a -zü, 'wo- pö -a -dhë: «-Më 'ü dɔ -a -gɔ kö 'üën- ü dɔ -kɔ ɖblɛɛ' yi -dhë ɛɛ? ɖYa kë ɖnɛ bhi ɖnɛ 'ü -Zlan -bha -Yamɛ 'ka, -a pö yi -dhë do ɖklöödhö kö yi ɖzuö' 'go yi ɖzlöö.»

25 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-A mɛ 'kö bhë, 'ma- =blɛɛ' ka -dhë 'saadhö; kë- wo 'ö 'kaa n -wo -dhɛ 'wun gia- bhë yö -mü. Që -nu 'a- kë -na n Dë 'tɔ 'gü bhë -wa -zɔn ɖnɛ n -gɔ -wun -yö 'wun gia- 'ka. 26 'Kɛɛ n -wun -dhɛ 'kaa- wo -na 'wun gia- bhë 'ö tɔɔ ma 'bhla -tuë -nu bhë 'kaa -an kpö 'gü -mɛ -nu 'ka. 27 'Ö bhii ma 'bhla -nu 'wo bhë -wo wo 'to -to n -wo -bha. A -an -dɔ, 'ö ɖya kë 'ma -an ɖdhɔɔ kë, 'wo nu n ɖdhɔɔ -wo -bha. 28 A -dho ɖtoëpö -këdhösü nu -an -dhë; waa 'dho ga 'gbɛɛdhö, 'iin 'ö mɛ gbɛ 'ka 'dho -an bho n kwɛɛ. 29 N Dë 'ö që nu n -dhë bhë -yö ɖva 'ö

-ziö pë 'plɛ -ta. Mɛ gbɛ 'ka 'dho pë gbɛ bho -a kwɛɛ. 30 Ma 'dhö, n Dë 'dhö, yi dosɛn.»

31 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö Zuifö -nu -wo -guö -lö; 'wo- dho 'kuë- kö -waan -a -zuö -a 'ka. 32 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Kë 'a- wo zö ka ziën bhë, a 'wunsë -nu -kë va 'ka; 'ö 'a- -kë 'dhö n Dë -bha 'piigbeedhɛ kwaa'. 'Wun -nu 'wo bhë -a -mlë -zë 'ö- -wun 'gü 'ka- 'piö 'ka n zë -guö 'ka nɛɛ?»

33 'Ö Zuifö -nu -wa pö: «Yaa kë nɛ 'wun -së 'ü- -kë bhë nɛ 'yi- 'piö 'yi ü zë -guö 'ka -a -wun 'gü; 'kɛɛ 'wun yaa 'ü- =blɛɛ' -na -Zlan -gɔ bhë -a -wun -mü. 'Ö tɔɔ bhi 'ü mɛ 'bhee- 'kpaan 'ka bhë, -dhɛ 'kwa yö 'më 'ü ü -de -kë -Zlan 'ka ɛɛ?»

34 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Yö bɛɛn' -sü 'ka ka -bha tɔng 'sëëdhɛ 'gü nɛɛ: *-Zlan -ya -pö: Ka -zlan -nu 'ka.* 35 'Ö kwa gia- 'kwa- =tɛi' dɔ nɛ më mɛ 'kö bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü kö -a -bho mü -dhɛ 'yaa 'dhö. Mɛ -nu 'ö -Zlan -yö 'wun -blɛɛ -an -dhë bhë nɛ 'ö -an -dhɛ -zlan -nu. 36 Ma -zë, -Zlan -yö n -sü 'ö n bɔ 'kpongtaa. Ya kë 'dhö kö -yö -kë -kɔklë zlöö 'ö 'ka- pö 'wun yaa blɛɛ'- 'a- wo -Zlan -gɔ -ɛ, dhɛ kë nɛ 'ma- pö -Zlan Gbö -mü n 'ka bhë ee? 37 Ya kë nɛ 'maa n Dë -bha yuö -nu kë, kö kö kun 'ka n -wun -dhɛ 'wun gia-. 38 'Kɛɛ ya kë nɛ a n Dë -bha yuö -nu -kë, 'ö 'kaa n -wun -dhɛ 'wun gia-; kö pë -nu 'wo bhë ka -an -wun -dhɛ 'wun gia- 'püë- wo nɛ -wo -go -Zlan 'piö kö ya 'go mü 'kaan- -a tɛi' dɔ zlöö nɛ a -go n Dë 'gü, 'ö n Dë 'dhö -ya -sü 'ka n 'gü i.»

39 'Yö 'wo yö -a 'slë mɛɛ' -sü -bha kö -waan -a 'kun, 'kɛɛ waa- këdhɛ gbɛ yö. -Yö -dha -an -gɔ.

40 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö Yesu -yö dho Zuudɛn zlöö zian' 'zü -dëüwo, 'pian mɛ 'ö Zan -yö mɛ bɔ yiö -a 'ka 'dhiö zian' bhë -a 'ka; -dhɛ bhë nɛ 'ö to -a -bha. 41 Mɛ -nu -wo -nu -a 'piö va 'ka. Pë 'ö -kë -an -wo 'ka 'ö tɔɔ: «Zan bhë kë- wo bhë, yaa -dhidhaapë gbɛ kë; 'kɛɛ 'wun -nu 'ö- =blɛɛ 'saadhö gɔɔn- =nɛ -a -blü 'gü bhë 'wun gia- -mü.»

42 -Dhɛ bhë mɛ -nu -wo -kë va 'zü, 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -a -bha.

11

Lazaa -bha ga -sü

1 Gɔɔn- do -yö -kë -dhö, 'wo- -dhɛ Lazaa. -Yö -kë Betani. 'Yö 'yua -ya -kë. Waa- ö dheglu 'nëdhezë plɛ 'wo -an -dhɛ Mali waa- Maatö -wo -kë pö- bhë -a 'gü. 2 Mali bhë nɛ, 'ö 'dhiö bhë 'ö 'yi 'tëë -sëëzë sü 'ö- -lo kwa Dëmɛ -gɛn -nu -bha, 'ö ö -bha wun -nu sü 'ö- -ziö -a -gɛn -nu -bha. Yö nɛ 'ö 'kwa 'we -na -a dheglu Lazaa 'ka bhë. 3 'Yö dheglu 'nëdhezë plɛ 'wo bhë 'wo mɛ bɔ Yesu -dhë woë' nɛɛ: «Yi Dëmɛ, -bhö nu; 'yua -yö ü 'bhamɛ Lazaa kë -na!»

4 Dhɛ -naɔ bhë waa- bɔ Yesu -gɔ 'dhö, 'yö- pö -an -dhë: «'Yua 'ö Lazaa -bha bhë, yaa 'dho pë gbɛ kaa. -Yö -yaa -bha 'dhö kö -Zlan -bha 'tɔbhɔdhe -yaan yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü; 'wun bhë nɛ 'ö dho kë -Zlan Gbö -bha 'tɔbhɔdhe -bɔ -a -ta 'ka 'pö.»

5 Mali waa- ö dheglu Maatö 'wo bhë waa- Lazaa -de gia-, -an -dhɔ -yö Yesu -kë 'dhö, 6 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, dhɛ 'ö- ma nɛ 'yua -yö Lazaa kë -na, yaa luu'- yaa 'dho, -yö -to -dhɛ 'ö -kë -a -bha bhë -a -bha, 'ö -dhɛkpaɔyi plɛ -kë mü, -yaan tun 'dho -na -an 'piö Betani. 7 'Yö- pö ö -bha guë' -nu -dhë: «-Kwa 'yɛ kwa 'zü 'kwa dho Zude -sɛ 'gü.»

8 'Yö- -bha guë' -nu -wa pö -a -dhë: «Yi -Gɔmɛ, -a -dhɛ yaa glɔɔ kun, Zuifö -nu -wo -kë -a 'slë mɛɛ' dhia kö -waan ü zë -guö 'ka, 'ö bhi 'ü bhë 'ü- 'piö kö 'kwa 'dho 'ma 'zü a?»

9 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «'Lɛlɛ 'yaa 'gɔɔ- do ö ga ɖplɛ -dhɛkpaɔyi do 'gü a? Mɛ ɖya 'ta 'sü -dhɛ 'po -sü 'gü -a -gɛn 'yaa zuö bhë kun tɔɔ -a 'yan -yö -dhɛ -yö -dhɛ 'po -sü 'ö 'kpongtaa zö bhë -a 'gü a. 10 'Kɛɛ mɛ ɖya 'ta 'sü gbeng, -a -gɛn -yö -zuö 'ö bhii -dhɛ 'yaa 'po -sü 'ka.»

11 ɖDhɛ Yesu ɖya 'wun ɖblɛɛ'- -an -dhë 'dhö, 'yö- pö 'zü: «Kwa dheglu Lazaa ɖya yi zë; 'kɛɛ -kwa 'dho kö 'aan- 'pa -a -bha.»

12 'Yö- -bha ɖguë' -nu -wa pö -a -dhë: «Yi Dëmɛ, ɖya kë ɖnɛ ɖya yi zë kö -a 'bhle ɖya kë 'waa; -a -dhɛ -dho bo.»

13 Kë- wo 'dhö bhë, -a pö 'ö Yesu -ya wo Lazaa ɖya yi zë bhë, -a -bha ɖguë' -nu waa- -gɛn ma. -Wo wo -zo -to yi 'kpaan ɖya kë 'kwa- zë -na ɖnɛ -a -dhë, 'kɛɛ kö ga 'ö Lazaa -ya wo bhë ɖnɛ 'ö Yesu -yö -we -a 'ka. 14 ɖDhɛ -kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë 'puu 'ka zlöö: «Lazaa ɖya ga. 15 N ɖzuö' 'glu dhi -sü -mü kë 'ö kaa- wo 'ma bhë -a -wun 'gü. ɖYa kë 'dhö, ka -dho n -wo -dhɛ 'wun gia-; 'kɛɛ -kwa 'dho 'ma.»

16 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö Toma 'wo- 'tɔ kpɔ «-Flɛan» 'ka bhë 'ö- pö ö 'bhamɛ ɖguë' -nu 'wo to bhë -an -dhë: «-Kwa 'dho kö kwa -de 'pö, kwaa- kwa -Gɔmɛ -nu 'kwaan- ga 'pö!»

Yesu -bha -kë -go ga 'sü -sü waa- -këdhösü 'ka -sü

17 ɖDhɛ Yesu waa- ö -bha ɖguë' -nu ɖwa 'dho ɖwa -lo 'ma, kö ɖwa Lazaa -bin 'saadhö -a -dhɛkpaɔyi ɖya kë -yiisië. 18 'Go Betani 'ü 'dho Zeluzalɛmë -yö -kë ɖnɛ 'ki- long -yaaga 'dhö. 19 -A -wun 'gü, Zuifö -nu -wo -nu ɖva Maatö waa- Mali -an ɖplöö kö -waan -an ɖzuö' ɖdhuë'- -an dheglu 'ö ga bhë -a -wun 'gü.

20 ɖDhɛ 'ö Maatö -ya ma ɖnɛ Yesu -yö zian -ta nu ɖdhia, 'ö ɖluu 'ö dho -a -gɔ zian-. Mali -zë -yö -to kɔɔ. 21 'Ö Maatö -ya pö Yesu -dhë: «N Dëmɛ, ü -kë zö -bezë, n dheglu 'ka 'dho ga. 22 ɖƐɛ, 'kɛɛ a- =dɔa' ɖnɛ dɔ -de 'kwa- wo ɖnɛ pë 'oo pë kö 'ü- -dhɛ -Zlan -gɔ, -yö -dho -a nu ü -dhë.»

23 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Ü dheglu -yö -dho go ga 'gü.»

24 'Ö Maatö -ya -daa -kë ɖwoë' ɖnɛɛ: «-Yö n 'yaan 'ka 'püë- wo ɖnɛ gamɛ -nu -bha -go ga 'gü -yi 'ka yi -kaanta 'ka, -yö -dho go ga 'gü 'pö.»

25 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Ma ɖnɛ 'a tɔɔ mɛ -bho ga 'gü -mɛ waa- -këdhösü -nu mɛ -dhë -mɛ. Mɛ 'ö ɖya n -wun -dhɛ 'wun gia-, -yö -dho kë -dhö 'kö -kë ɖnɛ -yö -ga 'dhee; 26 'Ö mɛ 'ö- -bha -tosiadhe kë -sü 'gü, 'ö ɖya n -wun -dhɛ 'wun gia- 'ö yö 'ka 'dho ga gbɔ. 'Wun bhë, ü- -dhɛ 'wun gia- -a?» 27 'Ö- -daa -kë 'ö- pö: «ɖIi-, n Dëmɛ, a- -wun -dhɛ 'wun gia- =nɛ bhi ɖnɛ 'ü tɔɔ -Zlan -bha -Yamɛ, 'ü -Zlan Gbö 'ö 'wo- pö -yö -dho nu 'kpongtaa bhë -a 'ka.»

Yesu -yö 'gbo -bɔ

28 ɖDhɛ Maatö ɖya 'wun ɖblɛɛ'- =nɛ -kɔ bhë -a 'dhö, 'ö -ziö 'ö dho 'ö ö dhegludhe Mali ɖdhɔɔ -kë, 'ö- pö -a -dhë 'saan 'gü: «-Gɔmɛ ɖya nu, -yö zö; -ya -pö 'ü nu.»

29 ɖDhɛ 'ö Mali ɖya -naɔ bhë -a ma, 'yö -ziö -bla 'ka 'ö dho Yesu 'piö. 30 ɖDhɛ kë -na 'dhö kö Yesu yaa -da plöö ɖkun. 'Kɛɛ -dhɛ do 'ö Maatö -ya to -a -bha bhë 'ö to -a -bha. 31 ɖDhɛ 'ö Zuifö -nu 'wo -kë Mali -gɔ kɔɔ -a ɖzuö' ɖdhuë' ɖdhia bhë ɖwaa- yö ɖnɛ ziö 'ö- wo bhë, -yö -kë -bla -ta, 'wo -ziö -a 'piö. -Yö -kë -an -zo 'piö ɖnɛ -yö -kë 'dho ɖdhia blɔɔn- =taa kö -yaan 'gbo bɔ.

32 ɖDhɛ 'ö Mali ɖya -lo -dhɛ 'ö Yesu -yö -kë -a -bha bhë -a -bha, 'ö- 'yan -yö -da -a -ta, 'yö ö -de -zuö sia- -a ɖgɛɛndhö 'ö- pö: «N Dëmɛ, ü -kë zö -bezë, n dheglu 'ka 'dho ga.»

33 'Yö Yesu -ya yö ɖnɛ -yö -kë 'gbo bɔ ɖdhia, 'ö Zuifö -nu 'ö wo -nu

'wo nu bhë wo -de 'pö, -wo -kë 'gbo bɔ ɑdhia; 'ö -wɛɛ -yö -lo -a -ta, 'ö-=zuö' -yö -da 'yena 'gü. 34 ɑDhɛ -kë 'dhö, 'yö -an ɑdhɛɛ' kpɔ, 'ö-pö: «Ka- -bin mɛɛ?» 'Yö 'wo- pö -a -dhë: «Yi Dëmɛ, -ko 'dho 'yi- -zɔn ü -dhë!»

35 'Ö Yesu -yö 'gbo bɔ. 36 'Yö Zuifö -nu -wo yö -a pö -sü 'gü: «'Oo nenu, -a -dhɔ -ya -kë ɑduö ɑdhɛɛ!»

37 'Kɛɛ mɛ 'bhaa -nu -wo -kë -an ziën mü 'pö, 'wo -kë -a pö ɑdhia: «Yö 'ö 'yënngtiimɛ 'yan -po ɑnɛ, ka- -pö -a -kɔ 'pö yaa 'dhö -mɔa kö ɑya kë kö Lazaa -yö 'kun ga -sü 'ka 'pö a?»

Yesu -bha Lazaa -bho ga 'gü -sü

38 'Yö -wɛɛ -yö -lo Yesu -ta 'zü; ɑdhɛ -kë 'dhö kö -yö 'dho -na blɔɔn- =taa. -Yö -kë -guö -du 'ka 'ö 'wo -guö 'fa yö -a 'dhiö. 39 ɑDhɛ ɑwa 'dho ɑwa -lo 'ma 'ö Yesu -ya pö: «-Guö 'fa ɑnɛ, -kaa bho -a 'dhiö!»

'Ö Lazaa 'ö ga bhë -a dheglu Maatö -ya pö Yesu -dhë: «N Dëmɛ, -dhɛ 'wo- -bin bhë -a -dhɛkpaɔyi ɑya kë -yiisië; -a 'tëë -dhö kë dɔ -sü 'gü zlöö -bha.»

40 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «N 'ka- pö ü -dhë, ɑya kë ɑnɛ -zoyösü ɑya kë ü -gɔ, ü -dho -Zlan -bha 'piigbeedhɛ yö ɑa?»

41 ɑDhɛ 'ö ɑwa -guö 'fa bhë -a bho mü, 'ö Yesu -yö -dhɛ -ga dhang- 'gü, 'ö- pö: «N Dë, a ü ɑsɛɛ--pö 'ö tɔɔ ü ü 'to -kë n -wo -bha. 42 A- =tɛi' -dɔ ɑnɛ ü ü 'to -kë n -wo -bha -kplawo; 'kɛɛ a- -pö 'dhö mɛ -nu 'wo ɑnië n -zü 'to ɑnɛ -an -wun 'gü, -yö kë 'dhö kö -waan -a -wun -dhɛ 'wun gia- =nɛ bhi ɑnɛ 'ü n bɔ.»

43 ɑDhɛ ɑyaa- pö 'dhö, 'yö -gbla 'gbee- 'ka 'ö- pö: «Lazaa, yö plaan!»

44 ɑDhɛ 'wo- -ga kö mɛ 'ö ga bhë -yö yö -na plaan, 'kɛɛ sɔ 'pɛn -nu 'wo- =glöö bho -a 'ka bhë -wo -kë -a -kɔ -nu, -a -gɛn -nu, -a wöödhɛ -nu -an -bha. 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Kaa 'po 'ka ka ɑkwaa'- -zü 'kwa ziö!»

Pë 'ö Zuifö -nu -gɔmɛ -wa -ya kö -waan kë Lazaa 'ka

(Matiö 26.1-5; Maakö 14.1-2; Lukö 22.1-2)

45 Mɛ -nu 'wo nu Mali 'yënng -bha bhë, Zuifö -nu 'wo -kë -an ziën bhë, ɑdhɛ 'ö pë -nu 'ö Yesu -ya -kë bhë, -an 'yan ɑya -da -a 'gü, -an ɑplëëzë -wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-. 46 'Kɛɛ mɛ 'bhaa -nu -wo -kë -an kpö 'gü 'wo -ziö 'wo dho Falizi -mɛ -nu 'piö, 'ö pë -nu 'ö Yesu -ya -kë 'töüdhö bhë 'wo-=blɛɛ -an -dhë. 47 'Wun bhë -a -wun 'gü 'ö Falizi -mɛ -nu waa-slabhomɛ -gɔmɛ -nu 'wo -ya 'kuë--kë. Wo ɑnɛ 'ö 'wun ɑvava -nu ɑwa kë -dhö 'ö- -wun dho yö plaan, 'ö ɑya kë 'wo- -ya 'kuë- -kë. 'Yö 'wo- pö: «Kwa -dhoë kë ɑdhë 'ö gɔɔn- =nɛ 'ö -dhidhaapë ɑplëëzë -nu kë -na ɑnɛɛ? 48 ɑYa kë ɑnɛ 'kwa kwa ɑkwaa'- -a -zü ɑnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, mɛ -nu 'saadhö -wo -dho -a -wun -dhɛ 'wun gia-; 'ö ɑya kë zlöö 'ö 'sɛkɔɔnmɛ -nu ('ö 'kwa -an -kɔ ɑlöö 'ö) 'wo Wlɔmë -sɛ 'ka bhë, 'wo -dho kwa -bha -Zlan -gba -a 'gü -kɔ ɑnɛ -a wü 'ö 'wo kwa -bha 'sɛ wü 'dhɛ!»

49 -An mɛ do -yö -kë mü 'wo- -dhɛ Kaifö. -Kwɛ bhë -a 'ka, yö ɑnɛ 'ö -kë slabhomɛ ɑva 'ka. 'Yö- pö -an -dhë: «'Kaa -dhɛ yö 'wun bhë -a 'gü bhë yö -mü! 50 'Kaa- =tɛi' dɔ ɑnɛ -yö 'gianzë kö mɛ do -yö ga 'sɛgümɛ -nu -wun 'gü, -yö ɑzië' kwaa- 'sɛgümɛ -nu -todhösü 'gü ɑsiö' -sü -ta -a?» 51 'Wun bhë -ya -blɛɛ 'dhö ö tii -bha 'kpaan 'ka; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -yö -kë slabhomɛ ɑva 'ka -kwɛ bhë -a 'ka, 'ö- -wun 'gü, 'ö -kë -Zlan -wo 'dhiö -lo ɑdhia ɑnɛ Yesu -yö -dho ga Zuifö -nu -wun 'gü. 52 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë yaa kë ɑnɛ mɛ -nu 'wo 'sɛgɔ ɑnɛ 'wo- 'gü -an -wun 'sloo -mü; -yö -Zlan -bha 'në -nu 'wo -pɛn -sü 'ka -dhɛ 'saadhö -bha -an -dho 'kuë-

-sü 'ka bun do 'gü bhë -an -wun -mü.
53 'Kan yi bhë -a -bha zlöö, Zuifö -nu -wo -kë -a këdhɛ ɖmɛɛ' ɖdhia zlöö kö -waan Yesu zë. 54 -A -wun 'gü ɖnɛ 'ö Yesu -yö -kan zlöö ɖziö' 'ziö -sü -bha mɛ gbung -nu 'gü Zuifö -nu ziën. 'Yö ɖdhɛ ɖya kë 'dhö, 'yö ɖluu 'yö dho pödhɛ 'wo- -dhɛ Eflaimë 'ö 'yënngtaadhɛ 'sɔɔ bhë -a 'gü. -Dhɛ bhë ɖnɛ 'ö waa- ö -bha ɖguë' -nu 'wo to -a -bha.
55 Paakö 'wlaan- kë -yi bhë, ɖdhɛ ɖya yö ɖklöö', mɛ -nu -wo -dho ɖva 'ka Zeluzalɛmë kö -waan wo -de kë 'slööslö. 56 -Wo -kë Yesu ɖmɛɛ' ɖdhia -dhɛ bhë -a 'gü. 'Yö ɖdhɛ ɖwa -da -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'wo wo 'ko -nu ɖdhɛɛ' 'kpɔ ɖwoë' ɖnɛɛ: «-Yö ka -zo 'piö ɖnɛ -yö -dho nu 'wlaan- 'ö ɖnɛ -a -ta -a?»
57 'Töng bhë -a 'ka, slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- Falizi -mɛ -nu -wa -pö mɛ -nu -dhë ɖnɛ mɛ ɖya kë -dhö kö -dhɛ Yesu 'dhoë- -bha -ya -dhɛ dɔ, kö ɖya kë kö -wa 'kun.

12

Mali -bha pë 'yi 'tëë -sëëzë -lo 'ö- wo Yesu -gɛn -bha
(Matiö 26.6-13; Maakö 14.3-9)
1 ɖDhɛ 'ö Paakö 'wlaan- kë -yi ɖya 'to ɖnɛ pë 'slado 'dhö, Yesu -yö -dho Betani -pö 'ö Lazaa bho ga 'gü -a -bha bhë -a 'gü. 2 'Yö 'wo pë -kpa -a -dhë 'ö Maatö -yö nuë -a ɖdhia. Mɛ -nu 'wo -kë Yesu 'piö pë -bhö ɖdhia mü bhë, Lazaa -yö -kë -an 'piö. 3 (-Wo -kë pë -bhö ɖdhia) 'ö Mali -yö pë 'yi 'tëë -sëëzë ɖsɔnng' 'gbeezë 'wo- -kë 'lüdhɛ 'wo- -dhɛ 'naa- -a 'ka 'ö dho -mɔ litrë 'gbu -bha -a sü 'ö- -lo Yesu -gɛn -nu -ta. 'Yö ɖkloo, 'yö ö -bha wun sü, 'yö- ɨtaa -a -bha. 'Kɔ bhë -yö -pa pë 'yi bhë -a 'tëë 'ka. 4 Yesu -bha ɖguë' -nu bhë -a mɛ do -yö -kë mü, 'wo- -dhɛ Zuda Ikaliɔtö. Yö ɖnɛ 'ö ɖdhɛ 'kwa yö mü, 'ö dho Yesu 'dhɔɔ dɔ. 'Yö- pö: 5 «ɖÖööö', pë 'yi 'tëë -sëëzë ɖnɛ ɖyö -së -be kö -wa 'dhɔɔ dɔ dönie 'wëüga bhɛ 'ö dho -mɔ ɖkëng' -yaaga -bha -a -bha kö -a 'wëü- bhë -wa -glu 'fɛɛmɛ -nu 'ka.»
6 Kë- wo 'dhö bhë yaa kë ɖnɛ 'wun bhë -ya -blɛɛ ö -wo 'kpɔ -sü 'ka 'fɛɛmɛ -nu -wun 'gü yö kun! -Ya -blɛɛ 'dhö ö -bha -kë ɖkwaanmɛ 'ka -sü -wun 'gü. 'Ö tɔɔ 'wëü- -nu 'wo -kë -an -gɔ bhë, yö ɖnɛ 'ö -kë -a ɖwaannumɛ 'ka; 'ö ɖya kë 'dhö 'ö ö -kɔ -da -a 'gü. 7 'Yö Yesu -ya pö -a -dhë: «Ü ɖkwaa' -a -zü! Ü ɖkwaa' -a -zü kö pë mɛ 'ö -dhi -a -dhë -ya ɖwaannu n -ma 'ka yi 'ö 'wo dho n ɖglöö bhoë bhë -a -gɔ 'sa! 8 'Fɛɛmɛ -nu 'ka -an -ga -na bhë, -wo ka 'piö yi 'saadhö 'ka; 'kɛɛ ma -zë, n 'ka 'dho to ka 'piö zö -kplawo.»

'Wun 'wo-yö 'ko 'dhiö Lazaa -gɔ
9 Zuifö -nu gbung ɖva 'wo -kë mü bhë, -wa -ma ɖnɛ Yesu ɖya nu Betani. 'Yö 'wo dho 'ma. 'Kɛɛ yaa kë ɖnɛ Yesu do 'sloo ɖnɛ 'wo- -bha 'dho wo bhë; Lazaa 'ö Yesu -ya bho ga 'gü bhë 'wo dho kö -waan wo 'yan dɔ -a -bha. 10 (ɖDhɛ ɖwa 'dho ɖwa wo 'yan dɔ -a -bha 'dhö,) 'ö slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu -wa -yö 'ko 'dhiö -kë ɖnɛ -wo -dho Lazaa zë 'pö, 11 'ö tɔɔ -a -wun 'gü Zuifö -nu -wo -kë ɖva 'ö ɖya kë 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-.

Yesu -bha -da Zeluzalɛmë plöö -sü
(Matiö 21.1-11; Maakö 11.1-11; Lukö 19.28-40)
12 ɖDhɛ pë -nu bhë ɖwa kë 'dhö, 'ö- -ta -dhɛ ɖya 'po, 'ö mɛ gbung -nu 'wo nu Paakö -ta bhë 'wo- ma 'zü ɖnɛ Yesu -yö -dho nu Zeluzalɛmë. 13 'Yö 'wo ɖglaa- -paa -nu bho, 'wo dho -a 'ka -a -gɔ zian-. 'Wo yö 'gɛi kë -sü 'gü -a pö -sü 'ka ɖnɛɛ: «Kwaa- 'yoo -mü! Kwaa- 'yoo -mü! -Zlan 'tɔ- kë ɖva! Mɛ 'ö nu Dëmɛ 'tɔ 'gü bhë, -Zlan -yö 'dhuë- 'kpɔ -a -bha! Izlaɛlö -mɛ -nu

-bha -gludë bhë, -Zlan -yö 'dhuë- 'kpɔ -a -bha!»

14 Yesu 'yan -yö -kpën ɓsoofang 'në -gbɔng do -bha; 'yö -ya -a ɓtaa ɓnɛ -kɔ 'ö pë 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö- =blɛɛ -a 'ka bhë -a 'dhö. 15 -Yö ɓbɛɛn' -sü 'ka ɓnɛɛ: *Siɔn 'gü -mɛ -nu, kö ɓkun 'ö 'suö -yö ka -kë! -Ka -dhɛ -ga 'dhɛ, ka -bha -gludë -yö nu -na, -yö -ya -sü 'ka ɓsoofang 'në -gbɔng ɓtaa.* 16 'Wun -nu 'wo bhë 'saadhö, -wo -kë 'dhö 'kɛɛ -a -bha ɓguë' -nu waa -dhɛ gbɛ yö -an 'gü. 'Kɛɛ ɓdhɛ 'ö -Zlan ɓya 'tɔbhɔdhe -nu Yesu -dhë, 'ö -an -zo -yö -büö pë 'ö -kë ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë -a 'ka, kö -a 'dhiö ɓya -mɔ 'kuë.

17 Mɛ -nu 'ö 'wo -kë Yesu 'piö yi 'ö Yesu -yö Lazaa ɓdhɔɔ ɓkaa' blɔɔn- =taa kö -yö yö plaan 'ö -kë Lazaa -bho ga 'gü -sü 'ka bhë, pë -nu 'wo -kë bhë -wo -kë -an ɓblɛɛ' ɓdhia. 18 'Yö- -wun 'gü 'ö mɛ -nu -wo nu -a -gɔ zian- =va 'ka, 'ö bhii kö ɓwaa- ma ɓnɛ yö ɓnɛ 'ö -dhidhaapë bhë 'ö- -kë. 19 'Yö Falizi -mɛ -nu -wo yö -a pö -sü 'gü wo 'ko -nu -dhë: «-Ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ, ka -kɔ gbɛ yaa -mɔa -bha 'ö bhii mɛ 'saadhö -wo ziö -na -a 'piö!»

Glɛkö -mɛ -nu kpö 'dɛdɛ -bha Yesu ɓmɛɛ' 'wo- wo

20 Glɛkö -mɛ -nu kpö 'bhle 'dɛdɛ 'ö waa kë Zuifö 'ka -wo -kpa mɛ -nu 'wo -nu Zeluzalɛmë 'wlaan- 'töng 'ka bhë -an -bha, 'ö 'wo nu kö -waan -Zlan gba 'pö. 21 'Yö ɓdhɛ 'wun -nu bhë ɓwa kë 'dhö, 'wo ɓyɔɔn gɔɔn- do 'ö go Betesaida, Galile -sɛ 'gü, 'wo- -dhɛ Filipö bhë -a -bha, 'wo- pö -a -dhë: «N Dë, yi- 'piö kö 'yi yi 'yan dɔ Yesu -bha.»

22 'Yö Filipö -yö dho 'yö- =blɛɛ Andre -dhë, 'ö mɛ ɓplɛ 'wo bhë 'wo kpa wo 'kuë- 'wo dho 'wo- =blɛɛ Yesu -dhë. 23 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «'Töng 'ö -ya kö Mɛgbö -yaan 'tɔbhɔdhe yö -a 'ka bhë ɓya -lo. 24 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka ɓnɛɛ: 'Blee- ga 'ö 'ka- -ga -na bhë -yö -mɔa -yö 'to do 'ka ɓnɛ -kɔ 'ö 'ka- suö -a 'dhö; 'kɛɛ kö yaa 'pa 'sɛ 'ka, 'iin kö yaa ga. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë ɓya ga, -yö -dho ö ga 'bhaa -nu kë ɓva 'ka. 25 Mɛ 'ö- -dhɔ -kë -tosiadhe 'ö 'kpongtaa zö -a 'ka, -yö -dho ɓsiö'- -a -gɔ; 'kɛɛ mɛ 'ö- -bha -tosiadhe 'ö 'kpongtaa zö, 'ö 'yaa- -dhë pë gbɛ 'ka bhë, -yö -dho -a yö -këdhösü 'ö- 'yaa yën bhë -a 'ka. 26 Mɛ ɓya kë -dhö, 'ö- 'piö kö 'ö yuö kë n -dhë, kö -yö 'to n 'piö. -Kɔ bhë ɓnɛ 'ö -dhɛ 'a dho dho -a -bha bhë, 'ö yö -de 'pö 'ö dho kë -a -bha n 'piö 'pö. Mɛ 'ö yuö kë -na n -dhë bhë, n Dë -ya ɓbhlë -ya.»

Yesu -bha ö -bha ga -sü -wun ɓblɛɛ'- 'ö- wo

27 'Yö- pö -an -dhë 'zü: «'Kɛɛ dɔ 'a- wo ɓnɛ, n ɓzuö' ɓya ɓkaan' 'kuë. ɓƐɛ, 'ö ɓya kë 'dhö, -a pö 'pö 'a dhoë- wo: N Dë, 'wun 'gbee- 'ö nu -na ɓnɛ, -bhö n dha -a -gɔ 'pö bhë ee? 'Kɛɛ kö pë 'a nu -a -wun 'gü 'ö bhë 'sa! A -nu kö 'wun 'gbee- 'ö bhë 'aan- bɔ -a 'gü.» 28 'Yö- pö: «N Dë, -bhöë kë kö ü 'tɔ -yö bhɔ!»

'Yö -wo do -yö we dhang- 'gü 'ö- pö: «'Ma 'tɔbhɔdhe nu -a -dhë 'saadhö, 'kɛɛ a ɓtun -a nu -a -dhë.»

29 Mɛ gbung 'wo -kë mü bhë -wo bhë -wa -ma; 'wo- pö: «Dha 'we -wo -mü 'dhɛ!»

Mɛ 'bhaa -nu -wo -kë -a pö ɓdhia: «-Zlan -bha bɔmɛ do ɓnɛ 'ö 'wun ɓblɛɛ -a -dhë bhë!»

30 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Wo bhë yaa 'we n -dhë; -yö -we ka -dhë. 31 'Töng 'ö -ya kö za -yaan 'kan 'kpongtaadhɛ -bha bhë ɓya -lo. Mɛ 'ö -kë ka -gɔ ɓtaa 'kpongtaa zö bhë, 'dho 'ö -Zlan 'dhoë- kë bhë. 32 'Kɛɛ ma -zë, ɓya kë ɓnɛ n Dë ɓya n ɓluu'-, 'ma 'go 'kpongtaa zö, a -dho mɛ 'plɛ gan n ɓbhaa.»

33 'Wun bhë -a ɓblɛɛ' 'ö- wo 'dhö bhë -yö -kë ö -bha ga -kɔ -wun ɓblɛɛ' -sü 'ka. 34 'Yö mɛ gbung 'wo -kë mü bhë, 'wo- pö -a -dhë: «Pë 'yi- =daan yi -gɔ tɔng 'sëëdhɛ

'gü -ya -pö ɲɛɛ -Zlan -bha -Yamɛ 'ö dho nu bhë, -yö -dho kë -dhö ɲtoëpö 'ka. ɲYa kë 'dhö, -dhɛ -mlë 'kwa yö -a -bha 'ü- pö Mɛgbö -yö -dho ɲluu' ɲii? Dö -de 'pö tɔɔ Mɛgbö bhë poo ɲee?»

35 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Dhɛpuudhɛ -yö ɲtun ka ziën zö; 'kɛɛ yaa 'dho to zö ɲglɔɔsü gbɔ. -Ka ɲluu' 'ka 'ta, ɲdhɛ 'ö -dhɛ 'dhö ɲtun 'puu -a 'ka, ɲkun -kë 'ö -dhɛtiidhɛ dhö -lo ka tii ɲii. 'Ö tɔɔ mɛ 'ö 'ta -na -dhɛtiidhɛ 'gü, 'yaa ö 'dhodhɛ dɔ. 36 ɲDhɛ 'ö -dhɛpuudhɛ 'ö ɲtun ka -gɔ ɲnɛ, -ka ka -kɔ 'kpɔ -a -gɔ kö 'kaan- kë mɛ -nu 'wo -dhɛpuudhɛ 'gü -an 'ka ɛ.»

Zuifö -nu -bha 'kun 'wo- wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -sü 'ka

ɲDhɛ 'ö Yesu ɲya 'wun ɲblɛɛ'-=nɛ -kɔ bhë -a 'dhö, 'yö -ziö 'ö dho -dhɛ do 'bhaa 'gü -an 'ka ɲgbiin, 'ö -bin. 37 Yesu -yö -dhidhaapë ɲplëëzë -kë -an wö 'dhiö mü, 'kɛɛ waa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-; 38 'kɛɛ në -nu bhë -wo -kë 'dhö ɲnɛ -kɔ 'ö- në 'ö -Zlan -wodhiölomɛ Ezai -ya ɲblɛɛ 'ö ɲbɛɛn' -sü 'ka -a -wun 'gü -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë, 'ö- 'ka bhë -a 'dhö. -Ya -pö: *Dëmɛ, dö 'ö yi -wo -nu -dhɛ 'wun gia- -ɛɛ? Dö -nu 'pö Dëmɛ -yö ö -bha -kɔ -mɔ 'wuën- -sü -zɔn -an -dhë -ɛɛ?* 39 Yesu -wun 'ö waa--dhɛ 'wun gia- bhë -yö -kë 'dhö 'zü ɲnɛ -kɔ 'ö Ezai -ya pöë bhë -a 'dhö ɲnɛɛ: 40 -Zlan ɲya -an 'yënng trö, ɲya -an -bha 'wundɔdhe 'dhi ta, -yö kë 'dhö kö ɲkun 'ö -an 'yan -yö -dhɛ yö 'iin 'wo 'wun -nu 'gü dɔ, kö -waan 'kun -dhië -an 'piö -sü 'ka, kö -yaan -an -dhɛ bo. 41 'Wun 'ö Ezai -ya ɲblɛɛ 'dhö bhë 'ö tɔɔ kö ɲya Yesu -bha 'tɔbhɔdhe yö; 'ö--wun 'gü 'ö 'wun -gban -a -bha 'ö-=blɛɛ bhë.

42 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, Zuifö -gɔmɛ -nu ziën, mɛ -nu -wo -kë ɲva 'ö 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-. 'Kɛɛ ɲdhɛ -kë ɲnɛ -wo -suö Falizi -mɛ -nu -dhë, -wo wo -de -kë 'slë 'ka, kö ɲkun 'wo dho wo kë -waan 'go -an -bha -bhɔkuëkɔ -nu 'gü. 43 Pë mɛ 'ö 'wo to -a 'piö bhë 'ö tɔɔ 'wun 'ö mɛ -zo 'kun -wun 'ka 'ö ɲzië' -a mɛ 'ö -Zlan -zo kun -a -ta.

Za 'kan -sü 'ö dho bɔ Yesu -wo -ta

44 'Yö ɲdhɛ ɲya kë 'dhö, 'ö Yesu -yö 'wun ɲblɛɛ 'gbee- 'ka ɲwoë' ɲnɛɛ: «Mɛ 'ö ɲya n -wun -dhɛ 'wun gia- kö ma do 'sloo kun 'ö n -wun -dhɛ 'wun gia- bhë; 'kɛɛ mɛ 'ö n bɔ bhë ɲnɛ 'ö- -wun -dhɛ 'wun gia- 'pö. 45 'Ö mɛ 'ö ɲya n yö, kö mɛ 'ö n bɔ bhë ɲyaa- yö ɲnɛ bhë 'pö. 46 Ma 'a -dhɛpuudhɛ 'ka, a -nu 'kpongtaa, -yö kë 'dhö kö mɛ 'ö ɲya n -wun -dhɛ 'wun gia--yaan kë -dhɛpuudhɛ 'gü. 47 Mɛ 'ö ɲya n -wo -nu ma 'ö yaa 'wun ma -a -ta, kö ma kun 'a dho za -lo -a tuö; -a -de n 'ka nu kö 'aan- za -lo 'kpongtaamɛ -nu tuö, 'kɛɛ a -nu kö 'aan- -an dha ɲzian'. 48 Mɛ 'ö ɲya n 'sü -kɔ 'bhaa 'gü, 'ö ɲya n -wo -nu bho yunng kö pë 'ö dho za -lo -a tuö 'ö tɔɔ mɛ ɲdaan' -wo -nu 'wo go n dhiö bhë. Yö ɲnɛ 'ö dho za -lo -a tuö yi -kaanta 'ka. 49 'Ö tɔɔ n -wo -nu 'wo bhë waa 'go n -de 'gü, 'kɛɛ -wo -go n Dë 'ö n bɔ bhë -a kwɛɛ. Yö ɲnɛ 'ö pë -nu 'a dho -a ɲblɛɛ' 'ö -an -ya n 'dhii. 50 Kë-wo 'dhö bhë, ma -de gia- a- =dɔa' ɲnɛ pë -nu 'ö- pö n -dhë 'a -an kë bhë ɲnɛ 'wo ɲtoëpö -këdhösü nu mɛ -nu -dhë. Kö -yö kë ka 'yaan ɲnɛ pë -nu 'wo go -na n 'dhii bhë, n Dë (-Zlan) ɲnɛ 'ö -an dɔ n 'dhii.»

13

Yesu -bha ö -bha ɲguë' -nu -gɛn 'zlu 'ö- wo

1 ɲDhɛ 'kwa dɔ 'töng bhë -a 'ka, kö Paakö 'wlaan- =ya 'to ɲnɛ ɲdhia 'dhö, kö Yesu ɲyaa- =tɛi' dɔ ɲnɛ ö 'go -sü -mü 'kpongtaa zö -yaan 'dho ö Dë 'piö. -A -bha mɛ 'wo 'kpongtaa zö bhë -an -dhɔ -yö -kë -a -bha -kplawo; 'ö- -de -yö -kë -a

-gɔ 'dhö 'ö ɖtoë' 'dhö 'ö yöë -a -bha -tosiadhe 'dhiötoyi -bha zö.

2 Waa- ö -bha ɖguë' -nu -wo -kë 'yinia 'piö -pë -bhö ɖdhia, 'kɛɛ kö -a -bha ɖguë' -nu 'wo bhë -a mɛ 'wo- -dhɛ Zuda 'ö -kë Simɔ Ikaliɔtö gbö 'ka bhë, kö dü ɖyaa- 'sü ö -bha 'ka kö -yaan Yesu 'dhɔɔ dɔ ö yaagümɛ -nu -gɔ. 3 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, Yesu -de gia- -ya ɖtɛi' dɔ ɖnɛ ö -go -Zlan 'piö; ɖya 'go mü, -yö -dho yɛ ö 'zü 'ö dho -Zlan 'piö, 'ö bhii -ya dɔ ɖnɛ -Zlan -ya pë 'plɛ -lo ö kwɛɛ. 4 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö ɖluu 'ö ö -bha sɔ -ta -sɔ bho ö -bha, 'ö 'zlu -sɔ do sü ö- -klu ö vɛɛdhö. 5 'Yö 'yi sü 'ö- -lo 'tia- 'gbɛa do 'gü, 'ö yö ö -bha ɖguë' -nu -gɛn 'zlu -sü -bha. 'Ö- mɛ 'ö ɖya yën -a -gɛn 'zlu -sü -bha, 'ö 'zlu -sɔ 'ö- vɛɛdhö ɖsia bhë, 'ö- sü 'ö- -ziö -a -gɛn -nu -bha. 6 'Ö ɖdhɛ ɖya yö Simɔ Piɛɛ -bha, 'ö Simɔ -ya pö -a -dhë: «N Dëmɛ, bhi ɖnɛ 'ü dho n -gɛn -nu zlu ɖa, -abi'!»

7 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Pë 'a- -kë -a -dhë 'dhö bhë, 'bhaa- -gɛn dɔ, 'kɛɛ 'dhiö ɖzian' ü -dho -a -gɛn dɔ.»

8 'Ö Piɛɛ -ya pö -a -dhë: «N 'ka 'we -a -bha, ü 'ka 'dho n -gɛn zlu 'gbɛɛdhö!»

'Yö Yesu -ya pö -a -dhë: «ɖYa kë ɖnɛ n 'ka ü -gɛn -nu 'zlu, ü 'ka 'dho pë gbɛ yö n kwɛɛ gbɔ.»

9 'Ö Piɛɛ -ya pö: «ɖYa kë ɖnɛ -yö 'dhö 'wɛa-, kö ɖkun -kë 'ü n -gɛn -nu 'sloo zlu, -bhö n -kɔ -nu waa- n -gɔ -an 'plɛ 'zlu ɖklöödhö -wa!»

10 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Mɛ 'ö ɖya ö zlu -be 'saadhö, 'yaa- -bha kö -yö ö -de 'böü 'zlu 'zü; bhii ɖya kë ɖnɛ ɖya ö -gɛn 'zlu, kö ɖya bhɔ 'papadhö ɖnɛ bhë. Dɔ 'ka- wo bhë, 'ka bhɔ -Zlan wö 'dhiö ɖnɛ bhë; 'kɛɛ ka 'plɛ kun 'ö 'ka bhɔ -sü 'ka.»

11 -A pö 'ö Yesu -ya wo «'kɛɛ ka 'plɛ kun 'ö 'ka bhɔ -sü 'ka» bhë 'ö tɔɔ mɛ 'ö dho -a 'dhɔɔ dɔ ö yaagümɛ -nu -gɔ bhë -ya -dɔ.

12 ɖDhɛ Yesu ɖya yën -an -gɛn -nu 'zlu -sü -bha, 'ö ɖluu 'ö ö -bha sɔ -ta -sɔ -nu -da ö -bha; ɖdhɛ ɖya 'dho ɖya -ya ö -bha ɖguë' -nu 'piö pë -bhö -a -ta ɖgba 'dhiö, 'ö- pö -an -dhë: «Pë 'a 'go -na -a kë ɖdhia bhë, ka- -gɛn -dɔ -a? 13 Ka n -dhɛ ka -Gɔmɛ, 'ö 'ka n -dhɛ ka Dëmɛ; -yö 'wun gia- 'ka, a- -de 'ka. 14 -Ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ! Ma 'a ka Dëmɛ, ka -Gɔmɛ 'ka bhë, 'ma ka -gɛn -nu 'zlu ɖnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, kö -yö ka -bha kö 'ka ka 'ko -nu -gɛn 'zlu. 15 -A kë 'a- wo 'dhö bhë, -yö 'wun ɖzuan' 'ka, 'a- -kë 'dhö kö 'ka 'to -a kë -sü 'piö ka 'ko -nu ziën. 16 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka ɖnɛ yuökëmɛ 'yaa ɖva ö -gɔmɛ -bha, 'iin bɔmɛ yaa ɖva mɛ 'ö- bɔ bhë -a -bha. 17 ɖDhɛ 'wun mɛ bhë 'ka- dɔ zlöö bhë, -yö n 'gü ɖnɛ 'ka- 'kun -a 'kun -kɔ 'ka ɖzuögludhi -dho kë ka -gɔ.»

18 'Yö- pö 'zü: «'Wun 'a- =blɛɛ bhë, yaa yö ka 'saadhö ka -bha; mɛ -nu 'ö 'wo n -ma 'ka 'ö 'a -an sü, a -an -dɔ. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, 'wun bhë -yö -kë 'dhö kö pë 'ö ɖbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü, -a 'dhiö -yaan -mɔ 'kuë. -Yö ɖbɛɛn' -sü 'ka ɖnɛɛ: *Mɛ 'ö yi -nu 'yi pë -bhö -kplawo yi 'ko ɖbhaa bhë, ɖya dɔ n -gɔ 'yënng.* 19 'Wun bhë a- -to 'dhiö 'a- =blɛɛ -yö kë 'dhö kö yi 'ö -a 'gü -pë dho kaa bhë, 'kaan- -a -dhɛ 'wun gia- =nɛ ma ɖnɛ 'a tɔɔ mɛ 'ö -dhö. 20 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka ɖnɛɛ: Ma bɔmɛ bhë, mɛ ɖyaa- -nia 'kun, kö ma ɖnɛ 'ö n -nia kun bhë; 'ö mɛ 'ö ɖya n -nia 'kun bhë; 'ö mɛ 'ö ɖya n -nia 'kun, kö mɛ 'ö n bɔ bhë ɖnɛ 'ö- -nia kun bhë.»

Zuda -bha Yesu 'dhɔɔ dɔ -sü -wun 'ö Yesu -ya ɖblɛɛ

(Matiö 26.20-25; Maakö 14.27-31; Lukö 22.31-34)

21 ɖDhɛ Yesu ɖya yën 'wun ɖblɛɛ' -sü -bha 'dhö, 'ö- =zuö' -yö -kaan 'kuë, ɖdhɛ -kë 'dhö 'ö- pö: «A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka ɖnɛɛ:

Mɛ do -yö ka ziën 'ö dho n 'dhɔɔ dɔ n yaagümɛ -nu kwɛɛ.»

22 'Ö- -bha ŋguë' -nu -wo yö wo 'ko -ga -sü 'gü 'wun 'ö- =blɛɛ bhë -a -wun 'gü, 'ö bhii waa- -gɛn gbɛ dɔ. 23 ŋDhɛ kë -na 'dhö, Yesu -bha ŋguë' -nu 'wo bhë -a mɛ 'ö- -dhɔ -ya -kë ŋduö bhë, -yö -kë Yesu 'sɔɔ. 24 'Yö Simɔ Piɛɛ -yö ö 'yan zë -a -dhë kö -yö Yesu ŋdhɛɛ' kpɔ mɛ 'ö bhë -a -wun 'ka. 25 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö mɛ bhë 'ö ö -gɔ ŋyɔɔn Yesu -bha, 'ö- pö -a -dhë 'saan 'gü: «N Dëmɛ, dö -mü -ii?»

26 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Bhö n -ga 'dhɛ! A -dho ŋbluu'- 'klu sü 'a- zë 'too 'ka 'tia- 'gü; mɛ 'a 'dhoë- nu -a -dhë bhë 'ö tɔɔ mɛ bhë.»

'Yö Yesu -yö ŋbluu'- 'klu sü, 'ö- zë 'too 'ka, 'ö- nu Zuda 'ö -kë Simɔ Ikaliɔtö gbö 'ka bhë -a -dhë. 27 ŋDhɛ Zuda -yö ö -kɔ kpɔ ŋbluu'- 'klu bhë -a -gɔ, 'ö- kun, 'ö Satan -yö -da -a ŋzuö' 'piö. 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Pë 'ü dhoë- kë bhë, -bhöë kë 'siö- siö-!»

28 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -a -bha ŋguë' -nu waa 'wun gbɛ dɔ -a -bha. 29 ŋDhɛ -kë ŋnɛ Zuda ŋnɛ 'ö -kë -an -bha 'wëü- -kɔ 'dhiö 'ka bhë, 'yö -kë -an -zo 'piö ŋnɛ Yesu -ya -pö -a -dhë -yö 'dho -bhöpë 'wo dho 'wlaan- kë -a 'ka -a 'dhɔ ŋdhia 'iin 'zü ŋnɛ -yö 'dho -yö gbaɔ kë 'fɛɛmɛ -nu -dhë. 30 'Yö Zuda -yö ŋbluu'- 'klu bhë -a sü 'ö to mü 'ö yö plaan. -Dhɛ -yö -kë tii.

'Wun 'ö -gban tɔng -dëü -bha

31 ŋDhɛ 'ö Zuda ŋya yö plaan, 'ö Yesu -ya pö: «'Go 'töng ŋnɛ -a -bha, ma Mɛgbö, n 'tɔbhɔsü -mü zlöö; 'ö -Zlan -bha 'tɔbhɔdhe dhö bɔ -a -ta. 32 'Ö ŋya kë ŋnɛ -Zlan -bha 'tɔbhɔdhe ŋya bɔ Mɛgbö 'ö bhë -a 'gü kö -Zlan -de gia- -yö -dho -a kë 'ö- Gbö -bha 'tɔbhɔdhe -yö bɔ ö -ta. Pë 'ö- -de dho kë -dëü yö -mü. 33 Ma 'në -nu, 'töng 'ö n -gɔ 'a- 'ka ka 'piö zö bhë ŋya 'to 'teete 'kpaan. Ka -dho n ŋmɛɛ', 'kɛɛ -dhɛ 'a dho dho -a -bha bhë, kaa 'dho -mɔa -bha 'ka -da mü. Ka gia- ka- =tɛi' -dɔ. -A mɛ 'kö bhë 'ma- =blɛɛ' Zuifö -nu -dhë 'dhiö 'saadhö. 34 'Kɛɛ a ka 'paan bho -na, -yö tɔng -dëü 'ka, 'a- dɔ ŋnɛɛ: -Ka ka 'ko -nu -dhɔ kë. Ka ŋdua' -mü 'ka ka 'ko -nu -dhɔ kë ŋnɛ -kɔ 'a ka -dhɔ ŋkaa' bhë -a 'dhö. 35 ŋYa kë ŋnɛ 'ka ka 'ko -nu -dhɔ kë, mɛ 'saadhö -wo -dho -a -dhɛ yö ŋnɛ ka ma ŋguë' -nu 'ka.»

ŋKploo 'ö Piɛɛ dhoë- wo -a -wun 'ö Yesu -ya ŋblɛɛ

(Matiö 26.31-35; Maakö 14.27-31; Lukö 22.31-34)

36 ŋDhɛ Yesu ŋya 'wun ŋblɛɛ'- =nɛ -kɔ bhë -a 'dhö, 'ö Piɛɛ -ya ŋdhɛɛ' kpɔ ŋnɛɛ: «N Dëmɛ, ü -dho mɛɛ?»

'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Bhö 'to bhë! -Dhɛ 'a 'dho -na -a -bha bhë, ü -kɔ yaa -mɔa -bha kö 'ü 'to n 'piö 'ko 'dho mü, 'kɛɛ ü -dho ziö n 'piö 'dhiö ŋzian'.»

37 'Ö Piɛɛ -ya pö -a -dhë: «N Dëmɛ, -më -kë 'ö n 'ka dho ziö ü 'piö 'töng mɛ ŋnɛ -a 'ka ɛɛ? N -mɔa 'gü -sü -mü kö 'a ziö ü 'piö 'kö -kë ŋnɛ -wo -dho n zë 'dhee!»

38 'Ö Yesu -ya ŋdhɛɛ' kpɔ, 'ö- pö: «Ü -dho pë 'saadhö kë 'kö -kë ŋnɛ -wo -dho ü zë -a 'ka a? ŋAo'! A- -pö ü -dhë 'wun gia- 'ka ŋnɛɛ: -A kë -yi 'ka kö -tɔ gɔn -yaan 'we, ü -dho -a pö -gwaa -yaagazë ŋnɛ 'bhaa n dɔ.»

14

Yesu ŋnɛ 'ö tɔɔ zian 'ö dho kwa kwa Dë 'piö

1 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü: «Kö ŋkun 'ö ka ŋzuö' -yö to zlöö. -Ka ka -zo yö -Zlan -bha, 'ka n -wun -dhɛ 'wun gia- 'pö. 2 -Yadhɛ 'ö n Dë 'piö dhang- 'gü -yö ŋva; a 'dho -na kö 'aan- ka -bha -pë kë. ŋYa kë ŋnɛ 'yaa 'wun gia- 'ka -bezë, n 'ka 'dho -a -wun ŋblɛɛ' ka -dhë. 3 ŋYa kë ŋnɛ 'ma 'dho, 'ma ka -yadhɛ -pë kë, a -dho yɛ n 'zü 'a nu ka 'sü -dhiadhö kö 'kwaan- 'dho 'ma; -yö kë 'dhö kö ka -de 'pö 'kaan- kë -dhɛ

'a- -bha -a -dhɛ -bha. 4 -Dhɛ 'a 'dho -na -a -bha bhë, ka- -zian -dɔ.»

5 ʼDhɛ ʼya kë 'dhö, 'ö Toma -ya pö -a -dhë: «N Dëmɛ, 'yiëë ü 'dhodhɛ dɔ. ʼYa kë 'dhö yi -dho -a -zian dɔ -kɔklë ʼɛ?»

6 'Yö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «Ma ʼnɛ 'a tɔɔ zian 'ö dho -Zlan 'piö, 'wun gia- -gɔ 'godhɛ waa- =toëpö -këdhösü -nu mɛ -dhë -mɛ. Mɛ yaa 'dho -mɔa -bha kö -yö 'dho n Dë 'piö kö yaa bɔ n -ta. 7 ʼYa kë ʼnɛ ka n -dɔ kö ka -dho n Dë dɔ 'pö. -A -de dɔ 'kwa- wo ʼnɛ 'ka- yö, 'ö 'ka- dɔ 'saadhö.»

8 'Ö Filipö -ya pö -a -dhë: «N Dëmɛ, kwa Dë 'ö bhë, -bhöë -zɔn yi -dhë kö yi ʼzuö' -yaan 'dho sia- -ɛ.»

9 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Filipö, 'kwa ʼglɔɔ kwa 'kuë- =duö 'ö 'bhaa n dɔ ʼnɛ, -yö 'yenazë ʼdhɛɛ! Mɛ 'ö ʼya n yö kö ʼya ö 'yan dɔ n Dë -bha. ʼDhɛ -kë 'dhö ʼnɛ -më tɔɔ ‹kwa Dë 'ö bhë -bhöë -zɔn yi -dhë› -ɛ? 10 'Bhaa- -wun -dhɛ 'wun gia- =nɛ a n Dë 'gü 'ö n Dë 'dhö n 'gü a? 'Wun -nu 'a- =blɛɛ' -na ka 'saadhö ka -dhë ʼnɛ -a gbɛ yaa 'go n -de 'gü. N Dë 'ö -ya -sü 'ka n 'gü bhë ʼnɛ 'ö bɔ -na n 'gü 'ö ö -de -gɔ -yuö -nu kë -na bhë. 11 -A pö 'a- wo -na ka -dhë a n Dë 'gü 'ö n Dë 'dhö -ya -sü 'ka n 'gü bhë, -kaa -dhɛ 'wun gia-. 'Ö- -de kë ʼnɛ 'yaa 'dhö, ka -mɔa yuö -nu 'ö bɔ -na n 'gü 'ö- kë -na bhë -a -wun 'gü, ka- -dhɛ 'wun gia- 'püë- wo ʼnɛ Dë -yö -ya -sü 'ka n 'gü 'ö ma -de 'pö 'a- 'gü. 12 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka ʼnɛɛ: Mɛ 'oo mɛ 'ö ʼya n -wo -nu -dhɛ 'wun gia-, pë -nu 'a- kë -na ʼnɛ -yö -dho -an kë 'pö. 'Ö- -de 'ö dho pë -nu kë 'ö -ziö -a 'ka mü, bhii a 'dho -na n Dë 'piö. 13 Pë 'saadhö 'ka dho -a -dhɛ n 'tɔ 'gü, a -dho -a 'plɛ kë -yö kë 'dhö kö ma 'a- Gbö 'ka bhë, -yaan kë n -ma n Dë 'tɔ kë ʼva -sü 'ka. 14 Pë 'oo pë 'ka dhoë- -dhɛ n -gɔ, kwa -nu kwa -bha -klu 'kuë- -sü -wun 'gü, a -dho -a kë.»

Yesu -bha -Zuu 'slööslö 'tɔ 'go -sü

15 'Ö Yesu -ya pö 'zü: «ʼYa kë ʼnɛ n -dhɔ -yö ka -kë, kö -ka ma tɔng -nu 'kun. 16 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, a -dho -a -dhɛ n Dë -gɔ kö -yö mɛ 'waa gbɛ bɔ ka -dhë kö -yaan nu ka -dhë. Mɛ bhë 'ö tɔɔ -Zuu 'ö 'wun gia- -yö go -a 'gü. Yö ʼnɛ 'ö dho kë ka 'piö -kplawo. 17 'Kpongtaamɛ -nu 'ka 'dhö -mɔa kö -wo wo -kɔ 'kpɔ -a -gɔ wo ʼzuö' 'gü; 'ö tɔɔ waa 'dho wo 'yan dɔ -a -bha kö -waan 'dhoë- dɔ. 'Kɛɛ ka -zë ka- -dɔ; 'kɛɛ ka -zë, ka -nu ka ka 'ko 'piö, 'ö -ya -sü 'ka ka 'gü.»

18 'Yö- pö: «N 'ka 'dho ka to 'sloo 'ka; a -dho yɛ n 'zü 'a nu ka 'piö. 19 'Töng 'yaa ʼgbiin gbɔ kö 'aan- 'go 'kpongtaamɛ -nu 'yan 'dhiö; 'kɛɛ ka -zë, ka -dho ka 'yan dɔ n -ma, 'ö tɔɔ a 'bhee-, 'ö ka -de 'pö, 'ka dho kë 'bhee-. 20 Yi 'ö bhë ʼya kë ʼnɛ ʼya -lo, ka -dho -a -dhɛ yö ʼnɛ a -ya -sü 'ka n Dë 'gü, 'go mü, 'ka -ya -sü 'ka n 'gü; 'ö ma -de 'pö, 'a ka 'gü.

21 Mɛ 'ö ʼya ma tɔng -nu 'kun, kö mɛ bhë n -dhɔ -ya -kë. Mɛ bhë ʼnɛ 'ö n Dë -ya -dhɔ -kë. Ma -de 'pö, -a -dhɔ -dho n kë 'ö 'a n -de -zɔn -a -dhë.»

22 ʼDhɛ ʼya kë 'dhö, 'ö- -bha ʼguë' -nu bhë -a mɛ 'wo- -dhɛ Zudë bhë, (n 'ka- pö Zuda Ikaliɔtö,) 'ö Yesu ʼdhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, -yö -kë ʼdhë 'ö 'ü dho ü -de -zɔn yi -dhë, 'ö ü 'ka 'dhoë- wo 'kpongtaamɛ -nu -dhë -ɛɛ?»

23 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Mɛ 'ö n -dhɔ 'dhoë- 'gü, -yö -dho n -ma tɔng -nu kun. Mɛ bhë n Dë -dhoë -dhɔ kë, 'ö ma 'dhö, n Dë 'dhö, 'yi kpa yi 'kuë- 'ö 'yi dho 'yi -ya -a -gɔ kɔɔ. 24 Yö ʼga 'ö mɛ 'ö n -dhɔ 'yaa- 'gü 'pö, 'ö 'yaa n -wo -nu ʼbhlë -ya. -Wo -nu 'wo 'go -na n dhiö 'ka- ma -na bhë, waa 'go n -de 'gü; 'kɛɛ n Dë 'ö n bɔ bhë ʼnɛ 'wo go -a 'gü.

25 -Wo -nu 'wo bhë 'saadhö ʼnɛ 'töng 'ö ʼtun n -gɔ ka 'piö zö bhë,

'a ka ɓdaan -an 'ka. 26 Mɛ 'ö dho nu kö -yaan nu ka -dhë, -wo -nu 'wo bhë, ka -zo -büö -sü 'iin ka -daan -an 'ka -sü 'ka bhë 'ö tɔɔ -Zuu 'slööslö 'ö n Dë dhoë- bɔ ka -dhë n 'tɔ 'gü bhë.

27 N 'dho -sü -mü; 'kɛɛ ɓzuöyagluu 'a- nu ka -dhë. -Yö n -de -bha ɓzuöyagluu 'ka, 'a- nu ka -dhë. 'Yaa ɓnɛ -a mɛ 'ö 'kpongtaa zö -a 'dhö. Kö ɓkun 'ö ka ɓzuö' -yö to zlöö 'iin 'ö 'siö -yö -kan ka 'gluu. 28 'Wun 'a- =blɛɛ ka -dhë ɓnɛɛ ‹a 'dho -na, 'kɛɛ a -dho yɛ n 'zü› bhë, ka- ma -a! ɓYa kë 'dhö, ɓya kë ɓnɛ n -dhɔ -yö ka -bha -be, kö ka ɓzuö' 'glu -dho dhi -a ma -sü 'ka ɓnɛ a -dho n Dë 'piö 'ö bhii n Dë -yö ɓva n -ta. 29 'Wun -nu 'wo bhë a -an -to 'dhiö 'a -an -wun ɓblɛɛ ka -dhë, -yö kë 'dhö kö yi 'ö 'wo dho kë -a 'ka bhë 'kaan- n -wo -nu -dhɛ 'wun gia-. 30 'Töng 'yaa n -gɔ ɓva gbɔ kö 'kwaan- -ya kwa 'ko ɓbhaa ɓnɛ -kɔ ɓsuu'- =nɛ -a 'dhö, kö 'aan- 'wun -nu ɓblɛɛ' ka -dhë, 'ö tɔɔ -gludë 'ö 'kpongtaamɛ -nu ɓkɔɔn -na bhë -yö nu -na. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë -a -kɔ 'yaa -mɔ n -ma. 31 'Kɛɛ a- 'piö kö 'a pë 'ö n Dë -ya pö 'a- kë bhë 'aan- kë; 'yaa n 'gbee- -ta bho -sü 'ka; -yö -kë 'dhö kö 'kpongtaamɛ -nu -waan -a dɔa ɓnɛ n Dë -dhɔ -yö n -kë. ɓAo', -ka ɓluu', 'kwa ziö!»

15

Yesu -bha -kë lɛzɛn -lü giagia 'ka -sü

1 ɓDhɛ Yesu ɓya 'wun ɓblɛɛ'- -an -dhë 'dhö, 'yö 'wun ɓzuan' do 'bhaa -zɔn -an -dhë ɓnɛɛ: «'Ma 'wun 'sü lɛzɛn 'wo -drɔɔn kë -na 'ka bhë -a -bha ɓnɛ ma 'a tɔɔ lɛzɛn -lü giagia 'ö n Dë 'dhö -a tamɛ 'ka. 2 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö n Dë -yö nu, 'ö lɛzɛn -lü 'a- 'ka bhë 'ö- -kɔ -nu mɛ 'ö 'waa wo -kpa -ya bhë 'ö -an -kan 'ö -an bho mü; 'ö- mɛ -nu 'ö -an -kpa dhö -dhö bhë 'ö -an -ta -kan -yö kë 'dhö kö -an -kpa 'bhaa -yaan -ya 'zü. 3 -Ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ: Mɛ ɓdaan' -wo -nu 'a- nu ka -dhë bhë waa ka kë ɓnɛ pë -ta 'kan -sü 'dhö kaa kë 'slööslö -a? 4 -Ka 'to -klu -sü 'ka n -ma ɓnɛ -kɔ 'a- 'ka ka -bha bhë -a 'dhö. ɓDhɛ 'ka- -ga 'wun bhë -a 'gü bhë, ka -mɔa 'ka- pö lɛzɛn -lü -kɔ -yö -mɔa -a -kpa -yö -ya 'sloo 'ka kö 'yaa -gban -sü 'ka ö 'lü gia- -bha -a? ɓƐɛ, 'ö -kɔ do bhë 'ö- 'ka 'pö kaa -mɔa ka -yö -a -bha -pë -yö kë -dhö -Zlan -bha zian -ta kö kaa 'to -klu -sü 'ka n -ma.

5 Ma ɓnɛ 'a tɔɔ lɛzɛn -lü, 'ö ka ɓnɛ 'ka tɔɔ lɛzɛn -lü 'ö bhë -a -kɔ -nu. Mɛ ɓya 'to -klu -sü 'ka n -ma kö 'aan- kë -klu -sü 'ka -a -bha, -a -yö -a -bha -pë -nu -dho kë ɓplëëzë 'ka -Zlan -bha zian -ta ɓnɛ -kɔ 'ö lɛzɛn -lü bhë 'ö- -kpa -nu 'dhoë- 'ka bhë -a 'dhö, 'ö bhii kaa -mɔa 'ka pë gbɛ kë kö kaa 'to -klu -sü 'ka n -ma. 6 Mɛ 'ö yaa 'to -klu -sü 'ka n -ma, -yö -dho kë -zuö plaan -mɛ 'ka ɓnɛ -kɔ 'ö- 'ka 'lü -kɔ 'ö 'yaa ö -lü -bha -a 'dhö; 'ö ɓya kë 'ö 'kpɛa kun. Ka gia- ka- -dɔ ɓnɛ 'lü -kɔ 'kpɛa -nu bhë ɓwa -an 'dho 'kuëdhö, kö 'dho 'wo 'dhoë- -an güö bhë. 7 ɓYa kë ɓnɛ 'ka 'to -klu -sü 'ka n -ma, 'ö n -wo -nu ɓwa -ya ka 'gü, pë 'oo pë 'ö 'ka dhoë- -dhɛ, ka -dhoë yö. 8 N Dë -bha 'tɔbhɔdhe 'ö bhë -a -wo -kɔ ɓga 'ö bhë; 'ö bhii ɓya kë ɓnɛ ka -yö -a -bha -pë ɓya kë -dhö -Zlan -bha zian -ta ɓnɛ -kɔ 'ö lɛzɛn -kpa -nu 'dho -ya -na -a 'ka bhë -a 'dhö kö 'ka- -zɔn ɓnɛ ka n -ma ɓguë' -nu 'ka. 9 A ka -dhɔ -kë ɓnɛ -kɔ 'ö n Dë -yö n -dhɔ ɓkaa' bhë -a 'dhö. -Ka 'to ma -dhɔ 'gü! 10 -A kë -kɔ ɓga ɓnɛ: ɓYa kë ɓnɛ 'ka ma tɔng -nu 'kun, ka -dho to ma -dhɔ 'gü ɓnɛ -kɔ 'ö ma -de 'pö 'a n Dë -bha tɔng -nu kuën 'ö- -wun 'gü, 'a- 'ka -a -bha -dhɔ 'gü bhë -a 'dhö.

11 'Wun bhë a- -blɛɛ ka -dhë 'dhö -yö kë 'dhö kö ɓzuögludhi 'ö n -gɔ bhë -yö -ya ka 'gü kö 'go mü ka ɓzuö' 'glu -yaan dhi 'fɛfɛdhö. 12 Ma tɔng bhë 'ö tɔɔ: -Ka ka 'ko -nu -dhɔ kë ɓnɛ -kɔ 'ö 'a ka -dhɔ kë

-na -a 'ka ɖnɛ -a 'dhö. 13 Ka gia-, ka- =tɛi' -dɔ ɖnɛ pë 'kö mɛ dhoë- kë kö -yaan -zɔn ö 'bha -dhë ɖnɛ 'ö- -dhɔ -kë ɖduö 'ö tɔɔ 'we 'ö dho -a wo -a -bha kö -yaan ga -a -wun 'gü. 14 ɖYa kë ɖnɛ pë -nu 'a- pö ka -dhë 'töüdhö bhë 'ka- 'kun, kö ka n 'bhamɛ -nu 'ka. 15 N 'ka 'dho ka -dhɛ -dewo poo ma yuökëmɛ -nu zlöö, 'ö tɔɔ mɛ 'ö yuö -kë ö -gɔmɛ -dhë, pë -nu 'ö- -gɔmɛ 'dhoë- kë -na 'yaa- dɔ. A -dho ka -dhɛ zlöö n 'bhamɛ -nu, bhii pë -nu 'a- =daan 'saadhö n Dë 'piö bhë, 'ma- 'plɛ -zɔn ka -dhë, 'ka- dɔ. 16 Ka kun 'ka n sü; 'kɛɛ ma ɖnɛ 'a ka ɖdhɔɔ -kë n ɖbhaa, 'ö 'a- pö ka -dhë 'ka 'dho kö 'ka yuö kë, -a -yö -a -bha -pë -nu -wo kë -Zlan -bha zian -ta ɖnɛ -kɔ 'ö lɛzɛn -lü -kpa 'dhö kë -na -a 'ka bhë -a 'dhö. 'Ö ka këyuö -nu 'wo bhë 'ö -an -yö -a -bha -pë -nu 'wo bhë 'wo dho ɖglɔɔ. ɖDhɛ -kë 'dhö, pë 'oo pë 'ka- -dhɛ n Dë -gɔ n 'tɔ 'gü, -yö -dho -a nu ka -dhë. 17 'Kɛɛ pë 'ö 'a- -dhɛ ka -gɔ 'ö tɔɔ kö 'ka ka 'ko -nu -dhɔ kë.»

'Kpongtaamɛ -nu -bha Yesu waa- ö -bha mɛ -nu -san zë 'wo- wo

18 'Yö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü: «ɖYa kë ɖnɛ 'kpongtaamɛ -nu ɖwa ka -san zë kö -yö kë ka 'yaan ɖnɛ -wo n -san -zë 'dhiö -be -waan ɖtun yö -na ka -bha bhë. 19 ɖYa kë ɖnɛ ka -kë 'kpongtaamɛ -nu 'ka 'pö -be, -wo -dho ka -dhɔ kë, 'ö bhii kö ka -an -mɛ 'ka. 'Kɛɛ 'ma ka 'sü, 'ma ka bho 'kpongtaamɛ -nu ziën; 'kaa 'kpongtaamɛ -nu 'ka gbɔ; pë 'ö- -wun 'gü 'ö 'wo ka -san zë -na 'ö bhë. 20 Kë- wo bhë n 'ka- pö ka -dhë 'dhiö ɖnɛɛ yuökëmɛ 'yaa ɖva ö -gɔmɛ -bha -a? ɖƐɛ, 'ö ɖdhɛ ɖwa n 'klo bhɔ bhë, kö -yö kë ka 'yaan ɖnɛ -wo -dho ka 'klo bhɔ 'pö. ɖYa kë ɖnɛ ɖwa 'wun ma n -ma mɛ ɖdaan' -wo -nu -ta, kö -yö kë ka 'yaan ɖnɛ -wo -dho 'wun ma ka -bha -nu -ta 'pö. 21 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, pë -nu 'wo dhoë- kë ka 'ka 'dhö bhë, -wo -dho -a kë kaa n -wun 'gü, 'ö bhii mɛ 'ö n bɔ bhë 'waa- dɔ. 22 ɖYa kë ɖnɛ n 'ka nu -be kö 'aan- 'wun ɖblɛɛ' -an -dhë, za -bha -an 'kun -sü gbɛ 'ka 'dho kë -dhö, -an -bha ɖsɔɔn yaa -nu -wun 'gü. 'Kɛɛ dɔ 'kwa- wo ɖnɛ (ɖwa yën n -wo -nu ma -sü -bha; ɖya kë 'dhö,) -a 'slë gbɛ 'ka 'dho kë -an -gɔ gbɔ -an -bha ɖsɔɔn yaa -nu -wun 'gü. 23 Mɛ 'ö ɖya n -san zë, kö ɖya n Dë -san zë ɖnɛ bhë. 24 ɖYa kë ɖnɛ pë -nu 'a- -kë 'kpɛɛdhö, 'ö mɛ gbɛ yaa- kë do kun bhë, n 'ka- kë 'dhö -bezë, za 'ka 'dhö -an kun. 'Kɛɛ ɖdɛɛ, -an 'yan ɖya -da n këyuö -nu 'gü; yö ɖga 'ö 'wo ma 'dhö, n Dë 'dhö, yi -san zë -na bhë. 25 'Kɛɛ pë -nu 'wo bhë -wo -kë 'dhö kö pë -nu 'wo -ya -sü 'ka -an -bha tɔng 'sëëdhɛ 'gü -an 'dhiö -yaan -mɔ 'kuë. Pë 'ö ɖbɛɛn' -sü 'ka -ya -pö: *-Wo n -san -zë 'kpaan 'ka; -a -gɛn gbɛ 'yaa 'dhö. »*

26 'Yö- pö: «Mɛ 'ö dho nu ka -dhë bhë, -yö -dho nu. 'Yö tɔɔ -Zuu 'slöösló 'ö go n Dë 'piö; yö ɖnɛ 'ö tɔɔ 'wun gia- -gɛn 'godhɛ. Ma ɖnɛ 'a dho -a bɔ ka -dhë. 'Kɛɛ -yö -go n Dë 'piö. Yö ɖnɛ 'ö dho n -wun ɖblɛɛ' ka -dhë. 27 ɖYa kë 'dhö, ka -de 'pö, 'ka n -wun ɖblɛɛ' mɛ -nu 'wo to -an -dhë, 'ö bhii ka ɖnɛ 'ö 'ka -kë n 'piö -a züdɔyi 'ka 'ö yöë ɖdɛɛ -bha.»

16

1 'Yö Yesu -ya pö 'zü: «A- -pö ka -dhë 'dhö, -yö kë 'dhö kö ɖkun 'ka dho ka bo -zo -yö n -ma -sü 'ka. 2 -Wo -dho ka kë, 'wo ka bho -an ziën wo -bha -bhɔkuëkɔ -nu 'gü. -A -de 'töng 'bhaa 'ka, mɛ -nu -wo -dho ka zë -a pö -sü 'ka wo -de ɖzuö' 'piö ɖnɛ -wo -Zlan -dhi -a -dhë -wun kë -na. 3 -A kë 'wo dhoë- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ waa n Dë dɔ 'iin waa n dɔ. 4 -A pö 'a- wo -na ka -dhë 'dhö bhë 'ö tɔɔ kö yi 'ö -an -bha 'töng dho -lo -a 'ka kö -waan pë -nu kë ka 'ka ɖnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, kö ka -zo -yaan -büö ɖnɛ 'ma- 'to 'dhiö 'ma- =blɛɛ' ka -dhë 'saadhö.

'Wun -nu 'wo bhë -a ɓblɛɛ' 'ö n 'ka-wo ka -dhë 'dhö -blɛɛzë 'ka bhë 'ö tɔɔ kö a ɓtun ka 'piö.»

Yuö 'ö -Zuu 'slööslö dhoë- kë

5 'Yö Yesu -yö dhoë 'dhiö, 'ö- pö -an -dhë: «'Kɛɛ ɓdhɛ 'ö -kë ɓnɛ n 'dho -sü -mü mɛ 'ö n bɔ -a 'piö bhë ɓnɛ, 'a 'wun ɓblɛɛ ka -dhë 'dhö bhë. -A -wun 'gü 'ka -ya diindhö, 'ö mɛ 'yaa -dhö ka ziën kö -yö n ɓdhɛɛ' 'kpɔ ɓnɛɛ: ‹Ü -dho mɛɛ?› 'ka bhë, 6 'ö tɔɔ -wɛɛ ɓya 'kpɔ ka -ta 'wun -nu 'wo bhë -a -wun 'gü. 7 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, a- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka ɓnɛɛ: ɓYö -së ka -bha 'ka kö 'a 'dho ka 'dhiö, 'yaa 'dhö mɛ 'ö dho nu kö -yaan nu ka -dhë bhë yaa 'dho -lo ka -ta. ɓYa kë ɓnɛ 'ma 'dho, yö ɓnɛ 'a dho -a bɔ ka -dhë. 8 Yö bhë ɓnɛ 'ö ɓya nu, 'ö dho -a -zɔn 'kpongtaamɛ -nu -dhë ɓnɛ 'wun 'ö -gban ɓsɔɔn yaa -wun -bha, 'wun 'ö -gban pë 'ö kpengdhö -a -bha, 'wun 'ö -gban -Zlan -bha za 'ö dho -a dɔ -a -bha, -kɔ 'ö- 'ka -an ɓzuö' 'piö bhë 'yaa 'dhö; wo -de -püö 'wo- wo -na bhë. 9 Wo -de -püö 'wo- wo -na 'wun 'ö -gban ɓsɔɔn yaa -bha -a -wun 'ka bhë 'ö tɔɔ 'waa n -wun -dhɛ 'wun gia-. 10 Wo -de -püö 'wo- wo -na 'wun 'ö -gban pë 'ö kpengdhö -a -wun 'ka bhë 'ö tɔɔ n 'dho -sü -mü n Dë 'piö; ka 'ka 'dho n yö gbɔ; 11 'iin 'zü, wo -de -püö 'wo- wo -na 'wun 'ö -gban -Zlan -bha za 'ö dho -a kan -a -wun 'ka bhë 'ö tɔɔ 'kpongtaamɛ -nu ɓkɔɔnmɛ bhë -a -bha za ɓya 'kan 'saadhö, -a -gɔ ɓya 'toë- 'gü.»

12 'Yö- pö -an -dhë 'zü: «'Wun -yö n -gɔ ɓva kö 'aan- =blɛɛ'- ka -dhë; 'kɛɛ 'ma -dhɛ -ga -a 'gü -së 'ka, -an 'plɛ 'ka 'dho to ka 'toë-, dɔ 'kwa-wo ɓnɛ -a 'gü. 13 -Zuu 'ö 'wun gia--go -a 'gü -mɛ 'ka bhë ɓya nu, yö ɓnɛ 'ö dho yö ka -dhë 'dhiö 'wun gia- -zian -ta. Yö ɓnɛ ɓya nu, 'ö pë -nu 'ö- ma 'iin pë -nu 'wo dho kë, 'ö dho -an 'plɛ ɓblɛɛ' ka -dhë. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, yaa 'dho kë yö -de 'sloo -a -de -ta -wun 'ka. 14 -Yö -dho n 'tɔ kë ɓva, 'ö tɔɔ ma ɓnɛ 'a dho n -wo -nu -lo -a kwɛɛ kö -yaan nu -yaan ɓblɛɛ'- ka -dhë. 15 Në 'saadhö 'ö n Dë -bha 'ka, kö ma në -mü. Në 'ö -kë 'a- pö -Zuu 'slööslö 'ö bhë a -dho n -wo -nu -lo -a kwɛɛ kö -yaan nu -yaan ɓblɛɛ'- ka -dhë 'ö bhë.»

'Yena -wun -bha -gla ɓzuögludhi -wun 'gü -kɔ 'ö dho kë

16 'Yö- pö -an -dhë 'zü: «'Töng 'ö n -gɔ ka 'piö zö bhë 'yaa ɓva gbɔ; n -go ka 'yan 'dhiö -sü -mü kö 'aan- 'dho; 'ö ɓya 'go mü, -a -dhɛ yaa 'dhö ɓglɔɔ 'ö 'ka -kpën n -ma 'zü.»

17 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'yö- -bha ɓguë' -nu 'bhaa -nu -wo yö -a pö -sü -bha wo 'ko ziën ɓnɛɛ: «-Wo -nu 'ö- =blɛɛ 'saadhö ɓnɛ ‹'töng 'ö n -gɔ ka 'piö zö bhë yaa ɓva gbɔ; n -go ka 'yan 'dhiö -sü -mü kö 'aan- 'dho, 'ö ɓya 'go mü, -a -dhɛ 'ka 'dho ɓglɔɔ 'ö 'ka -kpën n -ma 'zü›, 'ö- 'bhaa -nu -wo -kë ‹'ö tɔɔ n 'dho -sü -mü n Dë 'piö› 'wo bhë 'saadhö, -an -gɛn tɔɔ -më, 'kwa dɔa ɓnɛɛ? 18 ‹'Töng 'yaa ɓva gbɔ› -de 'kö- pö -na ɓnɛ -a -gɛn tɔɔ -më poo ɓee? Në -nu 'ö- pö -na 'saadhö bhë, 'kwaa- -gɛn ma 'sa!»

19 ɓDhɛ Yesu ɓyaa- -dhɛ yö ɓnɛ -wa 'piö 'wo ɓdhɛɛkpɔdhe kë ö -gɔ, 'ö- pö -an -dhë: «A- -pö ka -dhë: 'Töng 'ö n -gɔ ka 'piö zö bhë 'yaa ɓva gbɔ; n 'go -sü -mü ka 'yan 'dhiö kö 'aan- 'dho, ɓya 'go mü, -a -dhɛ yaa 'dhö ɓglɔɔ 'ö 'ka -kpën n -ma 'zü; 'wun bhë 'pö 'ka- -ta ɓdhɛɛ' kpɔ ka 'ko -nu -gɔ bhë ee? 20 A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: Ka -dho 'gbo -nu bɔ 'yenazë 'ka; 'kɛɛ 'kpongtaamɛ -nu ɓzuö' 'glu -dho dhi. Ka -dho kë 'yenazë 'dhö, 'kɛɛ ka -bha 'yena -wun bhë -yö -dho gla ɓzuögludhi -wun 'gü. 21 -Ka -dhɛ -ga 'dhɛ! 'Wun bhë -a ɓtɛi' ɓga ɓnɛ: Koyiga ɓya dhebɔ 'kun, -a ɓzuö' -yö -kaan 'kuë; 'ö tɔɔ 'töng 'ö- 'yënng dho bhɔa bhë ɓya -lo.

'Kɛɛ ŋya yën 'bë bho -sü -bha, 'ö- -zlö -yö -trö 'yënngbhɔdhe bhë -a 'ka, 'ö tɔɔ -a ŋzuö' 'glu ŋya dhi mɛ 'bhee- 'ö- -da 'kpongtaa bhë -a -wun 'gü. 22 -Kɔ do gia- bhë 'ö- 'ka 'pö ŋdɛɛ. 'Ö tɔɔ ka -de 'pö ka ŋzuö' ŋya ŋkaan' 'kuë. 'Kɛɛ a -dho yɛ n 'zü. -Yö n 'gü ŋnɛ -a yi bhë -a 'ka, ka ŋzuö' 'glu -dho dhi; mɛ gbɛ -kɔ 'ka 'dho -mɔa kö ŋzuögludhi 'ö dho kë ka -gɔ bhë, -ya 'kun ka -gɔ.

23 Yi bhë ŋya kë ŋnɛ ŋya -lo, ŋdhɛɛkpɔdhe gbɛ 'ka 'dho kë -dhö 'wun gbɛ -wun 'gü gbɔ. A- -pö ka -dhë 'wun gia- 'ka: Në 'oo në 'ka- -dhɛ n Dë -gɔ n 'tɔ 'gü, -yö -dho -a nu ka -dhë. 24 'Ö yö ŋdɛɛ -bha, kaa në gbɛ -dhɛ n Dë -gɔ do n 'tɔ 'gü ŋkun. -Ka në -gba -dhɛ 'dhɛ! Ka -dho -a yö; ŋya kë 'dhö ka -bha ŋzuögludhi -dho -mɔ 'kuë.»

Yesu -bha -to -a 'gbee- 'ka -sü 'ö 'kpongtaadhɛ -ta

25 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü: «'Wun -nu 'a- =blɛɛ ka -dhë 'saadhö bhë, a -an -kë 'dhö 'wun ŋzuan' 'ka. 'Kɛɛ -a 'töng -yö nu -na 'ö n 'ka 'dho 'wun ŋzuan' -zɔn ka -dhë, 'wun -blɛɛ ka -dhë -sü 'ka; -a yi bhë -a 'ka, 'wun -nu 'wo -gban n Dë -bha, a -dho -an ŋblɛɛ'- ka -dhë 'puu 'ka. 26 Yi bhë ŋya kë ŋnɛ ŋya -lo, ka -dho në -nu -dhɛ n Dë -gɔ n 'tɔ 'gü; n -ma -wun 'ka 'dho kë -a -bha -dewo kö 'a ŋbhɛa' -a -dhë 'zü në 'ka- -dhɛ bhë -a -wun 'gü kö -yaan ŋtun -a nu -na ka -dhë, 27 'Ö tɔɔ n Dë -de gia- -yö ka -dhɔ -kë. Ka -dhɔ -ya -kë, 'ö tɔɔ n -dhɔ -yö ka -kë, 'ö 'ka- -dhɛ 'wun gia- =nɛ a -go -Zlan 'piö. 28 A -go n Dë 'piö, 'a nu 'kpongtaa zö. 'Kɛɛ a 'go -na 'kpongtaa, a 'dho -na n Dë 'piö.»

29 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö- -bha ŋguë' -nu -wa pö -a -dhë: «ŋNnn'-, 'wun ŋga 'ü- =blɛɛ' -na 'puu 'ka bhë. -A mɛ bhë 'yaa 'wun ŋzuan' 'ka. 30 Dɔ 'kwa- wo ŋnɛ, ŋya kë yi 'yaan 'sabla ŋnɛ ü në 'plɛ -dɔ, 'ö ü -bha -wun 'yaa- -bha kö 'yi ü ŋdhɛɛ' 'kpɔ 'zü 'wun 'bhaa -wun 'ka. -A -wun 'gü, yi- -dhɛ 'wun gia- =nɛ ü -go -Zlan 'piö 'ü nu.»

31 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ ŋnɛɛ: «'Ka- -wun -dhɛ 'wun gia- 'sabla -a? 32 ŋAo'; 'kɛɛ -a yi -yö nu -na, 'ö- -de ŋya -lo 'saadhö, 'ö 'ka dho kan n -zü, mɛ 'ö -dhö, -yaan 'dho ö ŋplöö kö 'kaan- n 'to 'sloo 'ka. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, 'maa n 'sloo 'ka, 'wun gia- 'ka, bhii n Dë -yö n 'piö. 33 Në -nu 'wo bhë, a- -pö ka -dhë 'dhö 'saadhö -yö kë 'dhö kö ka -bha -klu n -ma -sü 'gü, ŋzuöyagluu -yaan kë ka -gɔ. Ka 'yënng -dho bhɔ 'kpongtaa zö. 'Kɛɛ -ka ka 'gü dɔ 'gbee-! 'Ma 'to -a 'gbee- 'ka -gludë 'ö 'kpongtaa zö bhë -a -ta.»

17

Yesu -bha -bhɛa ö -bha ŋguë' -nu -wun 'gü -sü

1 ŋDhɛ ŋya 'wun ŋblɛɛ'- -an -dhë 'dhö, 'ö -dhɛ -ga dhang- 'gü ŋzian', 'ö- pö: «N Dë, 'töng 'ü- -ya bhë ŋya -lo. -Bhö 'tɔbhɔdhe nu ü Gbö -dhë kö ü Gbö -yaan 'tɔbhɔdhe nu ü -dhë 'pö. 2 Bhii 'bha -kɔ -mɔ 'wuën- -sü nu -a -dhë mɛ 'kpɛkpɛ -ta, -yö kë 'dhö kö mɛ -nu 'ü -an nu -a -dhë 'saadhö bhë -yaan ŋtoëpö -këdhösü nu -an -dhë. 3 ŋToëpö -këdhösü 'ö bhë 'ö tɔɔ kö -waan ü dɔ, bhi 'ü -Zlan dosɛn 'ö giagia 'ka bhë 'iin kö Yesu Klito 'ü- bɔ bhë -waan -a dɔ 'pö. 4 'Ma- kë, ü 'tɔ ŋya bhɔ 'kpongtaa. Yuö 'ü- dɔ n kwɛɛ kö 'aan- kë bhë ŋya yën. 5 'Kɛɛ n Dë, 'tɔbhɔdhe 'ö -kë n -gɔ ü 'piö 'ma kö 'kpongtaadhɛ -de yaa kë ŋkun bhë, -a nu n -dhë ü wö 'dhiö zö.

6 Mɛ -nu 'ü -an bho 'kpongtaa 'ü -an nu n -dhë bhë, 'ma- kë ŋwa ü dɔ. -Wo -kë ü -bha 'ka -be; 'ö ŋdhɛ 'bha -an nu n -dhë bhë, ŋwa ü -wo -nu ŋbhlë -ya. 7 ŋYa kë -an 'yaan ŋnɛ në -nu 'ü- nu n -dhë 'saadhö bhë -yö -go ü 'piö, 8 bhii -wo -nu 'ü- 'kluën bho n -ma -an -bha 'ka

bhë, -a 'plɛ ɓya -lo -an -ta; 'yö ɓwa wo -kɔ 'kpɔ -a -gɔ. ɓDhɛ -kë 'dhö ɓwaa- yö 'wun gia- 'ka ɓnɛ a -go ü 'piö, bhi ɓnɛ 'ü n bɔ.

9 A -bhɛa ü -dhë -an -wun 'gü. N 'ka- pö 'kpongtaamɛ -nu. A- -pö mɛ -nu 'ü -an nu n -dhë bhë, bhii -wo ü -bha 'ka. 10 Në -nu 'wo n -gɔ 'saadhö, -wo ü -bha 'ka; 'ö në -nu 'wo ü -gɔ 'pö 'saadhö, 'wo n -ma 'ka. 'Go mü 'ö n -ma 'tɔbhɔdhe -yö bɔ -an 'gü. 11 'Maa 'kpongtaa zö gbɔ, 'kɛɛ wo -zë, -wo ɓtun zö. A nu -na ü 'piö 'ma. ɓDhɛ 'ö 'dhö, n Dë 'slöösslö, ü -zo kë -an 'piö, ü 'tɔ 'piigbeezë bhë -a 'ka, -yö kë 'dhö kö -waan kë do ɓnɛ -kɔ 'ö 'ko- 'ka do bhë -a 'dhö. 12 ɓDhɛ 'a ɓtun -an 'piö, 'tɔ 'ü- nu n -dhë bhë ɓnɛ 'a n -zo -kë -an 'piö -a -bha 'piigbeedhɛ 'ka. A n -zo -kë -an 'piö, 'ö -an mɛ gbɛ yaa ɓdhɔng, -a 'ke yaa kë mɛ 'ö dho kë dhɔng -mɛ 'ka bhë -a 'ka, ɓnɛ -kɔ 'ö në 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö- pöë bhë -a 'dhö. 13 'Kɛɛ a nu -na ü 'piö 'ma. 'Wun -nu 'wo ɓnɛ a -an -blɛɛ 'dhö ɓdhɛ -kë ɓnɛ a ɓtun 'kpongtaa zö bhë, -yö kë 'dhö kö ma ɓzuögludhi 'ö 'fɛfɛdhö bhë -yö kë -an -gɔ. 14 -Wo -nu 'ü- 'kluën bho n -ma bhë ɓnɛ 'a- -lo -an kwɛɛ. Yö ɓga 'ö 'kpongtaamɛ -nu 'dhö -an -san zë -na bhë, bhii -dhɛ 'ö ɓwa wo -kɔ 'kpɔ -a -gɔ bhë, 'waa 'kpongtaadhɛ -bha 'ka gbɔ ɓnɛ -kɔ do 'a- 'ka bhë -a 'dhö. 15 A -bhɛa ü -dhë. N 'ka- pö 'ü -an -bho 'kpongtaamɛ -nu ziën, 'kɛɛ a- -pö 'ü -an -maa kë dü -gɔ. 16 'Waa 'kpongtaadhɛ -bha 'ka ɓnɛ -kɔ gia- 'ö 'maa- 'ka 'kpongtaadhɛ -bha 'ka bhë -a 'dhö. 17 -Bhöë kë kö -wo kë ü -bha 'ka ö 'plɛ 'ka, ü -wo 'ö 'wun gia- 'ka bhë -a 'ka. 18 'Ma -an bɔ 'kpongtaamɛ -nu ziën ɓnɛ -kɔ 'ö 'ü n bɔa 'kpongtaa bhë -a 'dhö. 19 'Ma n -de nu ü -dhë n 'plɛ 'ka (kö në 'ö -dhi ü -dhë 'ü- kë n 'ka), -an -bha 'wun -së -wun 'gü, -yö kë 'dhö kö wo -zë -wo -ya -de -ta.

20 ɓBhɛa' 'a- wo -na ɓnɛɛ, 'yaa wo do 'sloo -an -wun 'gü; a -bhɛa mɛ -nu 'ö 'wo dho n -wun -dhɛ 'wun gia-, -an 'wun ɓblɛɛ' -wo -bha bhë -an -wun 'gü 'pö. 21 A ɓbhɛa kö wo 'saadhö -wo kë mɛ -lü do 'ka. N Dë, -bhöë kë kö -wo kpa kwa -bha, 'kwa kë ɓnɛ mɛ -lü do 'dhö ɓnɛ -kɔ 'ü- 'ka -ya -sü 'ka n 'gü, 'ö ma -de 'pö 'a- 'ka ü 'gü bhë -a 'dhö. -Wo kë do kö 'kpongtaamɛ -nu -waan -a -dhɛ 'wun gia- =nɛ bhi ɓnɛ 'ü n bɔ. 22 'Tɔbhɔdhe 'ü- nu n -dhë bhë, 'ma- nu -an -dhë -yö kë 'dhö kö -waan kë do ɓnɛ -kɔ 'ö bhi 'dhö, ma 'dhö, 'ko- 'ka bhë -a 'dhö. 23 'Ö bhii a -ya -sü 'ka -an 'gü, 'ö bhi -de 'pö, ü -ya -sü 'ka n 'gü kö -waan kë mɛ -lü do 'ka 'iin kö 'kpongtaamɛ -nu -waan -a yö -an -gɔ ɓnɛ bhi ɓnɛ 'ü n bɔ 'ö 'ü -an -dhɔ -kë ɓnɛ -kɔ 'ö 'ü n -dhɔ ɓkaa' bhë -a 'dhö.

24 N Dë, 'bha -an nu n -dhë. -Yö 'dhö, 'kɛɛ a- 'piö kö -dhɛ 'a dho -da -a -bha bhë, -wo -da mü, kö 'tɔbhɔdhe 'ü- nu n -dhë bhë -waan -a -dhɛ yö, 'ö tɔɔ ü n -dhɔ -kë -a -de kö 'kpongtaadhɛ yaa kë ɓkun. 25 N Dë, bhi 'ü kpengdhö, 'kpongtaamɛ -nu 'waa ü dɔ; 'kɛɛ ma -zë, a ü -dɔ. 'Go mü mɛ -nu 'ü- nu n -dhë, 'ö 'wo ɓnɛ bhë, -wa ɓtɛi' -dɔ ɓnɛ bhi ɓnɛ 'ü n bɔ. 26 'Ma- kë ɓwa ü dɔ 'ö 'a dho dhoë 'dhiö, -yö kë 'dhö kö -dhɔ 'ö ü -gɔ n buëndhö bhë, -yö kë -an 'gü 'iin kö ma -de gia- 'aan- -ya -an 'gü.»

18

'Wun 'ö -gban Yesu 'kun -sü -bha (Matiö 26.47-56; Maakö 14.43-50; Lukö 22.47-53)

1 ɓDhɛ Yesu ɓya 'wun ɓblɛɛ'- 'dhö, yö 'dhö, ö -bha ɓguë' -nu 'dhö, -wo -ziö 'wo dho 'yiga 'wo- -dhɛ Sedrɔn bhë -a ɓzlöö ɓzian'. 'Lüdhɛɛdhɛ do -yö -kë 'ma ('ö ɓya kë 'ö mɛ -nu -wo dho wo 'tɛɛ pa ɓdhia -a 'gü). -Dhɛ bhë ɓnɛ 'ö Yesu waa- ö -bha ɓguë' -nu 'wo dho -a -bha. 2 Yesu -bha ɓguë' -nu

'wo bhë -a mɛ 'wo- -dhɛ Zuda, 'ö yö ŋnɛ 'ö Yesu 'dhɔɔ dɔ bhë, -dhɛ bhë -ya -dɔ 'pö, 'ö tɔɔ 'dhiö ŋzian', waa- Yesu -nu ŋya kë -wo -dho mü -kplawo wo 'kuë. 3 'Yö Zuda -yö dho 'lüdhɛɛdhɛ bhë -a -bha, yö 'dhö, 'dhasi -nu 'dhö, waa- -dhɛ -maakëmɛ -nu 'ö slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- Falizi -mɛ -nu -wa yö -an 'piö bhë -nu, 'wo dho. 'Gbia -nu, ŋlabang -nu, -piö -nu, -wo -kë -an kwɛɛ 'wo dhoë. 4 Kë- wo 'dhö bhë, pë -nu bhë Yesu -yö -an 'plɛ -naa -dɔ. ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö ŋyɔɔn -an -bha, 'ö -an ŋdhɛɛ' kpɔ ŋnɛɛ: «Dö 'pö 'ka- =mɛɛ' -na bhë ŋɛ?»

5 'Wo- -da -kë -a -gɔ, 'wo- pö: «Nazalɛtë mi 'wo- -dhɛ Yesu bhë 'yi- =mɛɛ' -na bhë.»

'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «Ma ŋga 'a ŋnɛ!»

Zuda 'ö- 'dhɔɔ dɔ bhë, -yö -kë mɛ 'wo nu bhë -an 'piö mü 'pö. 6 ŋDhɛ Yesu -ya pö -an -dhë «ma ŋga 'a ŋnɛ,» 'yö 'wo bhɔ wo züë 'ö 'wo -püö sia-. 7 'Ö Yesu -yö -an ŋdhɛɛ' kpɔ 'zü -dëüwo ŋnɛɛ: «Dö 'pö 'ka- =mɛɛ' -na bhë?»

'Wo- pö: «Nazalɛtë mi 'wo- -dhɛ Yesu.»

8 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «'Ma- pö ka -dhë 'saadhö ŋnɛ ma -mü. ŋƐɛ, 'ö ŋya kë ŋnɛ ma 'ka n ŋmɛɛ' -na bhë kö -ka ka ŋkwaa'- mɛ -nu 'wo to ŋnɛ -an -zü -wo 'dho.»

9 'Wun ŋblɛɛ' -kɔ ŋsuu'- bhë, Yesu -ya -wo 'dhö -yö kë 'dhö -a -de -wo 'ö- pö 'dhiö 'ö -kë: «N Dë, mɛ -nu 'ü- nu n -dhë bhë, n 'ka n ŋkwaa'- -an -zü -an mɛ do -de 'gü yaa ŋsiö'-» 'ka bhë, kö -a 'dhiö -yaan -mɔ 'kuë. -Kɔ bhë ŋnɛ 'ö ŋkaa', 'ö -Zlan 'dhi -wo pö -wo bhë 'ö- -wun 'dhiö -yö -mɔ -a 'ka 'kuë. 10 ŋDhɛ 'ö 'wun -nu bhë 'wo kë -na 'dhö, -blaan do -yö -kë Simɔ Piɛɛ -gɔ. ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö- -gan; -a -zuö 'ö- wo bhë 'ö slabhomɛ ŋva -bha yuökëmɛ 'wo- -dhɛ Maakisö bhë 'ö -a ŋkwɛɛ- 'gü 'tonëga 'kan 'wa 'dödhö. 11 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö Piɛɛ -dhë: «-Bhö ü -bha -blaan -da ö -kloo 'gü. -Yö ü -zo 'piö ŋnɛ 'yënngbhɔdhe 'yi -kɔɔ 'ö n Dë -ya nu n -dhë bhë n 'ka 'dhoë- mü ŋa?»

-Wo -dho Yesu 'ka Anë 'dhiö

12 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'yö 'dhasi -nu 'wo nu bhë waa- wo -gɔmɛ 'dhö, 'yan -kë -dhɛ -bha -mɛ -nu 'wo bhë 'dhö, wo 'plɛ 'wo -lo Yesu -bha, 'wo- -lö ŋbhüö' 'ka. 13 'Wo dho -a 'ka Anë -gɔ kɔɔ -blɛɛzë 'ka. Anë bhë, Kaifö 'ö -kë slabhomɛ ŋva 'ka -kwɛ bhë -a 'ka bhë -a bɔɔ dë -mü. 14 'Yö Kaifö bhë, yö -de 'pö, kë- wo 'dhiö bhë, yö ŋnɛ 'ö- pö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -dhë ŋnɛɛ: «ŋYö -së kö mɛ do -yö ga 'ö ŋzië' 'sɛgɔ -todhösü 'gü -mɛ -nu ŋsiö' -sü -ta.»

Piɛɛ -bha ŋkploo 'ö- wo Yesu 'ka (Matiö 26.69-70; Maakö 14.66-68; Lukö 22.55-57)

15 ŋDhɛ 'wo 'dho -na Yesu 'ka, Simɔ Piɛɛ waa- =guë' -nu 'wo bhë -a mɛ do -wo -to -an 'piö. Mɛ 'ö waa- Piɛɛ 'wo to wo 'ko 'piö 'wo dho bhë, slabhomɛ ŋva -ya -dɔ. Në -kë 'ö -dhɛ 'wo -da -na Yesu 'ka 'kwɛandhö mü, 'ö yö -de 'pö 'ö -da kɔɔ 'ö bhë. 16 'Kɛɛ Piɛɛ -yö -to plaan 'kɔ 'dhiö; 'ö ŋguë' mɛ 'ö -da kɔɔ ŋsia bhë, 'ö dho 'yan -to 'kɔdhi -bha -dhe 'ö -kë mü -a 'piö plaan, 'ö 'wun ŋblɛɛ -a -dhë, 'ö -da Piɛɛ 'ka 'kwɛandhö mü. 17 'Yö dhebɔ bhë 'yö Piɛɛ ŋdhɛɛ' kpɔ ŋwoë' ŋnɛɛ: «Bhi -de 'pö, gɔɔn- =nɛ -a -bha ŋguë' -nu bhë -an do kun ü 'ka a?» 'Ö Piɛɛ -ya pö -a -dhë: «-Abi', 'maa- 'piö.»

18 ŋDhɛ 'ö 'nɛnɛ 'dhö kë -na 'gbee-, 'ö yuökëmɛ -nu waa- 'kɔdhi -maakëmɛ -nu -wo 'siö 'gba -da 'ö wo 'plɛ 'wo dho -a -maa 'nɛnɛ bho ŋdhia. Piɛɛ -yö -kë -an 'piö mü 'pö 'nɛnɛ bho ŋdhia.

Slabhomɛ ŋva -bha Yesu ŋdhɛɛ' 'kpɔ 'ö- wo (Matiö 26.59-66; Maakö 14.55-64; Lukö 22.66-71)

19 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö Anë 'ö -kë slabhomɛ va zii 'ka bhë, 'yö Yesu dhɛɛ' kpɔ -a -bha guë' -nu -wun waa- -a -bha mɛ daan' -wo -nu 'ka. 20 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «A 'wun -blɛɛ 'dhëëdhɛ -nu 'gü mɛ 'plɛ -dhë; -dhɛ -nu ya kë 'ö Zuifö -wo dho -a -bha 'kuëdhö nɛ -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'iin -bhɔkuëkɔ -nu 'gü -dhɛ -nu 'dhö bhë nɛ ya kë 'a 'wun -nu blɛɛ -an -bha. N 'ka 'wun gbɛ blɛɛ'- -bin -blü. 21 Ya kë 'dhö, -më -wun ü- =dhɛɛ' -gban n -ma 'gbödhö ee? Mɛ -nu 'wo wo 'to to n -wo -nu -bha bhë -an dhɛɛ' 'kpɔ 'dhɛ! 'Wun -nu 'a- =blɛɛ, -wa -dɔ -së 'ka.»

22 -Yö -to 'wun blɛɛ' dhia 'ö 'yan -to 'kɔdhi -bha -mɛ do -ya -gɔ -ma 'wa 'gböüdhö, -a -kë 'fɛfɛ -sü 'ka, 'ö- pö: «'Wun -daa kë -kɔ suu'- bhë ü- -wo 'dhö dhë slabhomɛ va -gɔ ɛɛ?»

23 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «-Wo -mlë 'ö 'wun -daa kë -kɔ yaa 'ka mü ii? -A -zɔn n -dhë, 'yaa 'dhö kö ü n -gɔ -ma 'kpaan?»

24 'Wun bhë -a -gɔ yaa kë -dhö gbɔ, 'ö Anë -ya to -lö -sü 'ka 'dhö 'ö- bɔ Kaifö 'ö -kë slabhomɛ va 'ka -kwɛ bhë -a 'ka bhë -a -dhë.

Piɛɛ -bha kploo plɛ 'ö- wo 'zü
(Matiö 26.71-75; Maakö 14.69-72; Lukö 22.58-62)

25 Dhɛ pë -nu bhë 'wo kë -na 'dhö, kö Piɛɛ -yö 'nɛnɛ bho dhia. 'Wo- =dhɛɛ' kpɔ nɛɛ: «Bhi -de 'pö 'bhaa gɔɔn- =nɛ -a -bha guë' -nu do 'ka a?»

'Ö Piɛɛ -yö kploo woë' nɛɛ: «-Abi', 'maa- 'piö.»

26 Gɔɔn- do -yö -kë mü, 'ö -kë slabhomɛ va -bha yuökëmɛ do 'ka. Yö nɛ 'ö Piɛɛ -ya dheglu 'tonëga 'klu -kan bhë. 'Yö Piɛɛ dhɛɛ' kpɔ nɛɛ: «Kaa- gɔɔn- bhë ka -nu kaa kë ka 'ko 'piö 'lüdhɛɛdhö; 'yaa 'dhö a?»

27 'Yö Piɛɛ -ya -daa -kë -a -gɔ 'zü nɛɛ: «'Wun gia- 'yaa -mü.» -Dhɛ do bhë 'wo to -a -bha 'ö -tɔ gɔn -yö -we.

'Dho 'wo- wo Yesu 'ka Pilatö 'dhiö
(Matiö 27.1-2, 11-14; Maakö 15.1-5; Lukö 23.1-5)

28 Dhɛ ya kë 'dhö, 'wo go Yesu 'ka Kaifö -gɔ kɔɔ, 'wo dho -a 'ka 'sɛ kɔɔnmɛ 'ö Wlɔmë -mɛ -nu -wa -ya 'sɛgɔ 'ö bhë -a -ta bhë -a -gɔ 'kwɛandhö. Dhɛ 'wun -nu bhë 'wo kë -na 'dhö, kö 'kwa dɔ -dhiadhiö tii 'gü. -A -kë 'dhö -sü 'ka, Zuifö -gɔmɛ -nu waa -da -a 'ka Pilatö -gɔ kɔɔ mü 'ö bhii kö wa wo -de kë -dhiizë -be wo -bha wɔ -kɔ 'gü -Zlan wö 'dhiö; kö wo 'ka 'dho Paakö 'wlaan- -bhöpë -bhö nɛ bhë. 29 'Ö- -wun 'gü, 'ö 'sɛ kɔɔnmɛ Pilatö -yö yö plaan, 'ö dho -an -gɔ zian-, 'ö -an dhɛɛ' kpɔ nɛɛ: «-Më -wun 'ö 'ka- dɔ gɔɔn- =nɛ -a -bha -ɛ?»

30 'Wo- -daa -kë -a -gɔ 'wo- pö: «Yaa kë këpëyaamɛ 'ka -bezë, yi 'ka 'dho nuë ü dhia.»

31 'Ö Pilatö -ya pö -an -dhë: «Ka -de gia- ka dhoë, 'ka- -wun blɛɛ'- =nɛ -kɔ 'ö ka -bha tɔng -nu 'dhoë- 'ka bhë -a 'dhö.» 'Ö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -wa pö -a -dhë: «Tɔng yaa- pö yi -dhë 'yi mɛ zë.»

32 Kë- wo 'dhiö zian' bhë, Yesu -yö 'wun -gban ö -bha ga -kɔ -bha 'ö- =blɛɛ; yö nɛ 'ö -de 'dhoë- kë bhë. 33 'Yö Pilatö -yö -sɔ kɔɔ, 'ö Yesu dhɔɔ -kë, 'ö- =dhɛɛ' kpɔ nɛɛ: «Ü Zuifö -nu -bha -gludë 'ka a?»

34 'Ö Yesu -ya -daa -kë 'ö- pö: «-A pö 'ü- wo 'dhö bhë ü -zo 'pö 'ü- -ta 'wun bhë -a 'gü yö -mü 'iin ü- -pö nɛ -kɔ 'wo- =blɛɛ -a 'ka ü -dhë -a 'dhö ee?»

35 'Ö Pilatö -ya -daa -kë 'ö- pö: «'Maa Zuifö 'ka; bhi gia- ü- -yö; 'kɛɛ ü -sɛgümɛ -nu waa- slabhomɛ -gɔmɛ -nu -wo nu ü 'ka 'wo ü dɔ n kwɛɛ 'sa; ya kë 'dhö kö -më 'ü- -kë -ɛɛ?»

36 'Ö Yesu -ya -daa -kë 'ö- pö: «Ma -gludëdhɛ yaa 'go 'kpongtaa zö. Ya kë nɛ ma -gludëdhɛ -yö -go 'kpongtaa zö -bezë, ma yuökëmɛ -nu -wo -dho 'ko -zë -be mɛ -nu 'wo nu kö -waan n 'kun bhë -an 'ka, kö kun 'wo dho n dɔ 'sɛ kɔɔnmɛ -nu kwɛɛ. 'Kɛɛ -abi', ma -gludëdhɛ yaa 'go 'kpongtaa zö.»
37 'Ö Pilatö -ya dhɛɛ' kpɔ woë' nɛɛ: «Ya kë 'dhö kö -gludë -mü ü 'ka a?» 'Ö Yesu -ya pö: «Ii-, -gludë -mü n 'ka. A -bhɔ 'a nu 'kpongtaa zö kö 'aan- 'wun gia- 'gü -wun blɛɛ'- mɛ -nu -dhë. Mɛ 'ö 'ta sü 'wun gia- 'gü, -yö ö 'to -kë n -wo -bha.» 38 'Yö Pilatö -ya pö: «-Më tɔɔ 'wun gia- 'gbödhö e?»

Ga -za -bha -lo 'ö- wo Yesu tuö (Matiö 27.15-31; Maakö 15.6-20; Lukö 23.13-25)

Dhɛ Pilatö waa- Yesu wa 'dɔɔ 'bhle dɔ 'dhö, 'ö Pilatö -yö yö plaan Zuifö -nu 'piö, 'ö- pö -an -dhë: «'Maa 'wun 'ö dho kë ga -za -lo gɔɔn- 'ö nɛ -a tuö -gɛn 'ka -a yö -na. 39 'Kɛɛ dhɛ -kë nɛ -kwɛ 'saadhö 'ka, ka- -dhɛ n -gɔ kö 'a mɛ do bho -kanso 'gü ka -dhë ka -bha Paakö 'wlaan- -yi 'ka bhë, ka- 'piö kö Zuifö -nu -bha -gludë bhë 'a n kwaa' -a -zü ka -dhë -a?»
40 Aa', 'wo yö gblaa 'gbla -sü -bha nɛɛ: «-Abi', -abi', 'yiëë- 'piö! -Bhö Balaba -zë bho mü yi -dhë!» Balaba 'ö bhë, kë- wo bhë, -yö -kë këpëyaamɛ 'ka.

19

1 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö Pilatö -ya pö 'dhasi -nu -dhë -wo 'dho Yesu 'ka, -wa -ma -klaa 'ka. 2 'Yö 'dhasi -nu -wo 'ginng 'gɔ gblaa' -pë -kë 'wo- -ya Yesu tuö; 'wo gblang nuɛazë do sü 'wo- -da -a -bha (-gludëdhɛ -kwaa). 3 Dhɛ waa- kë 'dhö, 'wo yɔɔn -a -bha 'wo- pö -a -dhë: «Zuifö -nu -bha -gludë, 'bha büee!» Waa- kë 'dhö, waa- kë 'dhö, 'wo- -gɔ -ma.
4 'Ö Pilatö -yö yö plaan 'zü -dëüwo, 'ö- pö mɛ gbung 'wo -kë mü bhë -an -dhë: «-Ka ka 'to 'to, a 'dhoë- nuë ka dhia plaan zö kö ka -de 'kaan- yö nɛ 'maa za -lo -a tuö -gɛn yö -na kö -yaan kë -a zë -gɛn 'ka bhoo-!»
5 'Wo nu Yesu 'ka -an 'dhiö mü; 'gɔ gblaa' -yö -kë -a tuö, sɔ nuɛazë -yö -kë -a -bha. 'Ö Pilatö -ya pö -an -dhë: «Yö ga nɛ! -Kaa -ga bhë 'dhɛ!»
6 'Yö dhɛ slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- 'yan -to 'kɔdhi -bha -mɛ -nu waa- yö, 'wo yö gblaa 'gbla -sü -bha woë' nɛɛ: «-A dɔ -gaatalü -bha! -A dɔ -gaatalü -bha!»
'Ö Pilatö -ya pö -an -dhë: «Ɛɛ, ka gia- -kaa 'kun, 'ka dhoë, 'ka- dɔ -gaatalü -bha, 'ö bhii ma -zë 'maa-zë -gɛn yö -na.»
7 'Yö Zuifö -nu -wa pö -a -dhë: «Tɔng do -yö yi -gɔ 'ö yaa- -lö 'gü; yö nɛ 'ö tɔɔ -a zë -gɛn; 'ö bhii -ya pö yö nɛ 'ö tɔɔ -Zlan Gbö.»
8 Dhɛ -wo bhë Pilatö yaa- ma, 'ö 'suö -yö -kan -a 'gluu. 9 'Yö -da kɔɔ 'ö Yesu dhɛɛ' kpɔ nɛɛ: «Ü -go 'më 'ü nu ii?»
'Kɛɛ Yesu yaa -daa gbɛ kë -a -gɔ.
10 'Ö Pilatö -ya pö -a -dhë: «Ü 'ka 'dho we n woë' a? 'Kɛɛ -yö kë ü 'yaan nɛ ma do nɛ, -dhɛ 'ü dɔ -a -bha zlöö nɛ 'a -mɔ -a -bha kö 'a -potaasü nu ü -dhë 'iin 'a- pö mɛ -nu -dhë -wo ü dɔ -gaatalü -bha.»
11 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Ü -kɔ 'yaa -mɔ pë gbɛ -bha -a 'ke yaa kë 'wun -nu 'ö -Zlan -yö -an -wun -lo ü kwɛɛ -an 'ka. Pë 'ö -kë 'ö mɛ 'ö n dɔ ü kwɛɛ bhë 'ö za -bha -lo -a tuö -sü bhë 'ö -ziö ü -bha -ta 'ö bhë.»
12 Dhɛ Yesu -yö 'wun blɛɛ 'dhö zlöö, Pilatö -yö -kë -a 'slë mɛɛ' dhia zlöö kö -yaan -potaasü nu Yesu -dhë. 'Kɛɛ dhɛ ya 'dho Zuifö -nu 'dhiö 'zü 'wun do bhë -a 'ka 'yö 'wo yö gblaa 'gbla -sü -bha woë' nɛɛ: «Ya kë nɛ mɛ bhë 'bha ü kwaa'- -a -zü, kö 'bhaa

-gludë ɔva 'bhamɛ 'ka gbɔ! 'Ö bhii mɛ 'oo mɛ 'ö- pö ö -gludë 'ka kö ɔya kë -gludë ɔva 'ö Wlɔmë bhë -a yaagümɛ 'ka ɔnɛ bhë!»

13 ɔDhɛ Pilatö ɔya -wo -nu bhë -an ma 'dhö, 'ö- pö -wo nu Yesu 'ka 'dhëëdhö. 'Ö yö -zë 'ö ɔyaannu zakanmɛ -bha -gbloo 'gü. -Dhɛ bhë -wa -dhɛ Eblö -wo 'gü «Gabata». 14 -Yö -kë Paakö -waamayi 'ka, kö lan- =ya dɔ mɛ -gɔ ziën. 'Yö Pilatö -ya pö Zuifö -nu -dhë: «Ka -bha -gludë bhë ɔga ɔnɛ!»

15 'Yö 'wo yö ɔgblaa 'gbla -sü -bha 'zü ɔwoë' ɔnɛɛ: «-A zë! -A zë! -A dɔ -gaatalü -bha!»

'Yö Pilatö -yö -an ɔdhɛɛ' kpɔ ɔnɛɛ: «Ka- 'piö kö 'a ka -bha -gludë dɔ -gaatalü -bha -a?»

'Ö slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu -wa -daa -kë -a -gɔ ɔnɛɛ: «ɔYa 'kan -gludë ɔva 'ö Wlɔmë -a -bha, -gludë gbɛ 'yaa yi -gɔ.»

16 ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, 'ö Pilatö -yö Yesu dɔ -an kwɛɛ kö -wo 'dho -a 'ka, -wa dɔ -gaatalü -bha.

Yesu -dɔ -gaatalü -bha -sü
(Matiö 27.32-44; Maakö 15.21-32; Lukö 23.26-43)

'Wo dho Yesu 'ka. 17 Yesu gia- =nɛ 'yö ö -bha -gaatalü bun kö -wo 'dho -na pö- =taa. 'Wo dho 'wo -lo -dhɛ do 'wo- -dhɛ Eblö -wo 'gü «Gɔɔgota» bhë -a -bha (ɔwaa- pö 'dhö kö -wa -pö «mɛ -gɔ -klëë -lo -dhɛ»). 18 -Dhɛ bhë ɔnɛ 'ö 'dhasi -nu -wo Yesu dɔ -a -bha -gaatalü -bha. Mɛ ɔplɛ 'waa gbɛ -wo -kë mü, 'ö 'wo -an dɔ -gaatalü -bha 'pö; 'wo mɛ do dɔ Yesu ɔkwɛɛ- 'gü, 'wo- mɛ do dɔ -a ɔkwaa- 'gü.

19 'Yö Pilatö -ya pö -wo 'lü 'fa 'sü -wa zë -gɛn -yaa -ta kö -wo ɔtaanga -gban -a -ta -a -gɔ dhuö zian ɔwoë' ɔnɛɛ: «Yesu, Nazalɛtë mi, Zuifö -nu -bha -gludë.» 20 Zuifö -nu -wo -kë ɔva 'ö -wo bhë 'wo- pö 'ö bhii -dhɛ 'wo Yesu dɔ -a -bha -gaatalü -bha bhë, yaa kë pö- 'ka ɔgbiin; 'ö pë 'wo- -ya 'pö bhë 'ö -kë Eblö -wo 'gü, 'wo- -ya Latɛn -wo 'gü, 'wo- -ya Glɛkö -wo 'gü 'zü. 21 ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, 'ö slabhomɛ -nu -gɔmɛ -wo dho Pilatö 'piö 'wo- pö -a -dhë: «-Wo 'ü- -ya ‹Zuifö -nu -bha -gludë› 'ka bhë, kö ɔkun 'ü- to 'dhö; pë 'ü dhoë- -ya -be 'ö tɔɔ ‹gɔɔn- =nɛ -ya -pö: Ma ɔnɛ 'a tɔɔ Zuifö -nu -bha -gludë›.»

22 'Ö Pilatö -ya pö -an -dhë: «Pë 'ö 'ma- -ya 'saadhö, -yö -dho to -ya -sü 'ka 'dhö!»

23 ɔDhɛ 'dhasi -nu ɔwa yën Yesu -dɔ -gaatalü -bha -sü -bha, 'wo- -bha sɔ -nu sü 'wo- -kan 'kou -yi- isië, 'ö mɛ 'ö -dhö 'ö ö -bha sü. 'Yö 'wo- -bha gblang sü 'pö. Gblang 'ö bhë -a -wɔ -pin gbɛ yaa kë -a -bha. -Yö -kë bɔ -sü 'ka 'dhö do 'ö goë dhuö 'ö yöë sia-. 24 'Yö ɔdhɛ ɔwaa- -dhɛ yö 'dhö, 'wo- pö wo 'ko -nu -dhë: «-Ka dɔ; sɔ mɛ ɔnɛ, kö ɔkun 'kwa- -blë, 'kɛɛ -kwa 'töü- -bhö kö mɛ 'ö dho to -a -gɔ, 'kwaan- dɔ.»

-Kɔ bhë ɔnɛ 'ö pë 'ö -kë ɔbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü, 'ö- 'dhiö -mɔ -a 'ka 'kuë, 'ö bhii -yö ɔbɛɛn' -sü 'ka ɔnɛɛ: *-Wo ma sɔ -nu -glu wo 'kuë, 'wo 'töü- -bhö ma sɔ -ta.*

25 ɔDhɛ 'wo Yesu dɔ -gaatalü -bha, -a dhe 'dhö, -a dhe dheglu 'nëdhe 'dhö, Mali 'ö -kë Kleopasö bɔɔ 'ka bhë 'dhö, waa- Mali 'ö go Madala -wo -kë dɔ -sü 'ka -a 'sɔɔ. 26 ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, Yesu -yö -kpën ö dhe -bha kö -a -bha ɔguë' -nu 'wo bhë -a mɛ 'ö- -dhɔ -ya -kë ɔduö -yö dɔ -sü 'ka -a 'sɔɔ mü, 'yö- pö ö dhe -dhë: «N dhe, ü gbö ɔga dɔ bhë.»

27 'Yö- pö 'pö ɔguë' 'ö bhë -a -dhë: «Ü dhe ɔga 'ö bhë.»

-Dhɛ 'ö go -a -bha 'ö ɔguë' 'ö bhë 'ö Yesu dhe kpa ö -bha, 'ö to -a ɔplöö zlöö 'ö bhë.

Yesu -bha ga -sü
(Matiö 27.45-56; Maakö 15.33-41; Lukö 23.44-49)

28 ɔDhɛ 'wun -nu bhë ɔwa kë 'dhö, 'ö Yesu yö -de gia- =yaa- yö

ŋnɛ pë 'plɛ 'dhiö ŋya -mɔ 'kuë 'ö-pö: «A -dho 'yi mü» ŋnɛ -kɔ 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -a 'ka (-Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü) -a 'dhö.

29 -Guö 'lɔɔ- =fië' do 'ö -drɔɔn 'yi -ya pa -yö -kë mü. 'Wo 'lü 'wo--dhɛ izɔpö bhë 'wo- -kɔ 'në sü, 'wo ŋfuu'- -ya -a 'dhiö. ŋDhɛ ŋwaa- zë -drɔɔn 'yi bhë -a 'ka, 'wo- -zɔn -a 'dhi -dhë, 30 'Ö -yɛ -a nɛ- -bha, 'ö-pö: «Pë 'plɛ 'dhiö ŋya -mɔ 'kuë.»

ŋDhɛ ŋyaa- pö 'dhö, 'ö- -gɔ ŋyɔɔ, 'ö ga.

'Dhasi do -bha 'dü -sɔ Yesu 'sɛn 'piö -sü

31 'Wun -nu bhë -wo -kë 'dhö Zuifö -nu -bha ŋglooyi -waamayi 'ka, 'ö waa 'we -a -bha kö Yesu waa- mɛ -nu 'wo bhë -wo 'to -gaatalü -bha mü kö ŋglooyi -yö -lo -a 'ka; 'ö tɔɔ ŋglooyi mɛ 'ö bhë -a -wun -yö -kë -an -gɔ 'gbee-. 'Yö 'wo dho Pilatö 'piö 'wo- pö -a -dhë -ya pö ö -bha 'dhasi -nu -dhë -wo mɛ -nu 'wo dɔ -sü 'ka -gaatalü -bha bhë -an 'gban 'yɛ, kö ŋya kë ŋnɛ ŋwa ga, -waan -an bho -gaatalü -bha. 32 'Yö ö -bha 'dhasi -nu bɔ, 'wo dho; 'yö ŋdhɛ mɛ ŋplɛ 'wo -an dɔ -gaatalü -bha Yesu 'sɔɔ bhë 'ö ŋwa -an 'gban 'yɛ. 33 'Ö ŋwa yö Yesu -bha, 'wo- yö ŋnɛ ŋya ga 'saadhö. ŋDhɛ -kë 'dhö, waa- -a -gɛn -nu 'yɛ gbɔ. 34 'Kɛɛ 'dhasi do -yö ö -bha 'dü -gban -a 'sɛn 'piö 'ö- zlɔa 'Ö to mü 'yi waa- fɛi 'wo go -a 'sɛn 'piö 'wo -lo. 35 Mɛ 'ö pë -nu 'wo ŋnɛ 'ö -an -ya ŋnɛ, -wo pë -nu bhë -a -kë -a 'yaan 'ka; 'ö pë -nu 'ö -an -ya bhë, 'ö 'wo 'wun gia-'ka. Yö gia- -ya ŋtɛi' dɔ ŋnɛ 'wun gia- -mü. 'Ö -an -ya 'dhö kö ka -de 'pö 'kaan- bɔ -a -ta 'kaan- -a -wun -dhɛ 'wun gia-. 36 Bhii pë -nu 'wo bhë -wo kë 'dhö kö pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhiö -yaan -mɔ 'kuë. 'Ö tɔɔ -yö ŋbɛɛn' -sü 'ka ŋnɛɛ: *Waa 'dho -a dɔ gbɛ yɛ -a -bha.* 37 'Yö ŋbɛɛn' -sü 'ka -dhɛ 'bhaa 'gü 'zü ŋnɛɛ: *Mɛ 'ö 'wo- zlɔa 'dü 'ka -a 'sɛn -bha bhë ŋnɛ 'ö -an 'yan dho to -a 'piö.*

Yesu -da blɔɔn- 'gü -sü
(Matiö 27.57-61; Maakö 15.42-47; Lukö 23.50-56)

38 ŋDhɛ pë -nu bhë ŋwa kë 'dhö, gɔɔn- do -yö -kë -dhö 'wo- -dhɛ Zozɛfu, 'ö -kë Alimate mi 'ka; -yö -nu Pilatö 'piö 'ö Yesu ŋglöö -dhɛ -a -gɔ kö -yaan 'dho -yaan -a -bin. Zozɛfu 'ö bhë -yö -kë -to Yesu 'piö -mɛ do 'ka, 'kɛɛ -ya -kë 'dhö -bindhɛ 'gü, 'ö tɔɔ -yö -suö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -dhë. 'Ö Pilatö -yö -we -a -bha -a -gɔ. 'Ö dho 'ö Yesu ŋglöö sü 'ö -ziö -a 'ka. 39 Gɔɔn- do -yö -kë mü 'pö 'wo--dhɛ Nikodɛmö. Yö ŋnɛ 'ö dho yi do 'ka Yesu 'piö gbeng ŋdhɛɛ' 'ka bhë. Yö -de 'pö, yi -de gia- bhë -a 'ka, 'yɔn 'wo- 'kpɔ -na wo -bha ŋnɛ -a ŋsuu'- do 'bhaa ŋsɔnng' 'gbeezë 'ö -kë aloɛ waa- 'miilö -an 'ka bhë, -ya 'kilong 'gɔɔ- -yaaga -sü 'ö dho -a 'ka Zozɛfu 'piö. 40 'Yö 'wo -lo 'kuë- 'wo pë 'yi bhë 'wo- sü, 'wo sɔ 'pɛn sü, 'wo Yesu ŋglöö ŋbaa -a 'ka ŋnɛ -kɔ 'ö 'wo- kë -na -a 'ka Zuifö -nu wɔ -kɔ 'gü bhë -a 'dhö. 41 ŋDhɛ 'ö 'wo Yesu dɔ -a -bha -gaatalü -bha bhë, 'lüdhɛɛdhɛ do -yö -kë -a 'sɔɔ mü. 'Lüdhɛɛdhɛ bhë ŋnɛ 'ö -guö -du do -dëü 'ö waa mɛ -bin -a 'gü do ŋkun -yö -kë -a 'gü. 42 ŋDhɛ -kë ŋnɛ -yö -kë Zuifö -nu -bha ŋglooyi -waamayi 'ka, 'ö -guö -du bhë yaa kë 'ma ŋgbiin, 'wo dho Yesu ŋglöö 'ka 'wo- -wɛɛ bho.

20

Yesu -bha -go ga 'gü -sü
(Matiö 28.1-8; Maakö 16.1-8; Lukö 24.1-12)

1 ŋDhɛ 'ö Zuifö -nu -bha ŋglooyi -ta -dhɛ ŋya 'po, 'ö Mali 'go Madala -yö -so -dhiadhiö tii 'gü, 'ö dho blɔɔn- =taa. ŋDhɛ ŋya 'dho ŋya -lo 'ma, 'ö- yö ŋnɛ -guö 'fa 'ö 'wo- yö -guö -du bhë -a 'dhiö bhë, ŋya 'go -a 'dhiö. 2 'Yö -ziö -bla 'ka 'ö dho

Simɔ Piɛɛ waa- =guë' mɛ 'ö- -dhɔ -yö Yesu -kë ◌duö bhë -an 'piö, 'ö- pö -an -dhë: «◌Wa kwa Dëmɛ bho -a blɔɔn- 'gü ◌wa dhoë -dhɛ gbɛ 'gü, 'ö 'kwaa- -dhɛ dɔ 'pö 'sa.»

3 'Yö Piɛɛ waa- =guë' mɛ bhë 'wo -ziö, 'wo dho blɔɔn- =taa. 4 'Dho 'wo -kë -a wo ◌dhia bhë, -yö -kë -bla 'ka 'wo- sü; 'kɛɛ ◌guë' 'ö bhë -yö ö -bha -sü 'gbee- 'ka 'ö dhoë Piɛɛ 'dhiö blɔɔn- =taa. 5 ◌Dhɛ ◌ya -lo 'ma, 'yö ◌kloo 'ö -dhɛ -ga -guö ◌duudhö mü. 'Yö sɔ 'pɛn -nu 'wo- =ploo Yesu 'ka bhë, 'yö- yö sia- mü. 'Kɛɛ yaa 'to mü yaa -da kɔɔ. 6 'Ö Simɔ -yö -lo mü, 'yö -da blɔɔn- 'gü; 'yö sɔ 'pɛn -nu bhë -an yö sia- mü. 7 Sɔ 'wo- kpa Yesu -gɔ -bha 'pö bhë -yö -kë mü 'pö, 'kɛɛ yaa kë sɔ 'pɛn -nu 'wo bhë -an 'piö. -Yö -kë -ya -sü 'ka kpöë -de -ta -dhɛ gbɛ 'gü. 8 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'ö ◌guë' mɛ 'ö -lo 'dhiö ◌sia bhë, 'ö -da blɔɔn- 'gü mü 'pö. ◌Dhɛ 'ö- 'yan -ya -da pë -nu 'wo bhë -an -ta 'dhö, 'ö- =tɛi' dɔ ö ◌zuö' 'gü ◌nɛ Yesu ◌ya 'go ga 'gü. 9 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -Zlan -bha 'sëëdhɛ ◌bɛɛn' -yan 'ö -kë Yesu -yö -dho go ga 'gü 'ka bhë, ◌guë' -nu 'wo bhë kö waa- -gɛn ma -a -gɛn ma -kɔ gia- 'ka ◌kun. 10 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'ö ◌guë' -nu ◌plɛ 'wo bhë 'wo -yɛ wo 'zü, 'wo dho wo ◌plöö.

Yesu -bha ö -de -zɔn Mali 'go Madala -dhë -sü

(Matiö 28.9-10; Maakö 16.9-11)

11 ◌Dhɛ pë -nu 'wo bhë ◌wa kë 'dhö, Mali 'go Madala bhë, -yö -dho 'ma 'zü; 'ö dɔ plaan 'gbo bɔ -sü 'ka. 'Yö ◌kloo kö -yaan -dhɛ -ga blɔɔn- 'gü. 12 'Yö- 'yan -yö -da -Zlan -bha bɔmɛ -nu ◌plɛ -ta kö -wo -ya -sü 'ka -dhɛ 'ö Yesu ◌glöö -yö -kë -a -bha bhë -a -bha; sɔ 'puu -yö -kë -an -bha. -A mɛ do -yö -kë -dhɛ 'ö bɔ Yesu -gɔ bɔ -dhɛ 'ka bhë -a -bha, 'ö- mɛ do 'bhaa -yö -kë 'pian 'ö Yesu -gɛn -yö bɔa bhë -a 'ka. 13 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -nu -wa ◌dhɛɛ' kpɔ ◌woë' ◌nɛɛ: «Dhebɔ, -më 'ü- -gbo bɔ ◌ɛ?»

'Ö- -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ bho 'wo- wo zö ◌nɛ, -dhɛ 'wo dhoë -a -bha, 'maa- dɔ.»

14 'Yö ◌dhɛ ◌yaa- pö 'dhö, 'yö -dhɛ -ga ö ◌zlöö; 'ö Yesu yö kö -yö ◌gbaannu ◌süë' mü, 'kɛɛ yaa- =tɛi' dɔ ◌nɛ Yesu -mü. 15 'Ö Yesu -ya ◌dhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «Dhebɔ, -më 'ü- -gbo bɔ -na ◌nɛ ◌ɛ? Dö 'ü- =mɛɛ?»

◌Dhɛ -kë 'dhö, -yö -kë -a -zo 'piö ◌nɛ 'lüdhɛɛdhɛ bhë -a -yuökëmɛ -mü; 'yö- pö -a -dhë: «◌Ya kë ◌nɛ bhi ◌nɛ 'ü- sü 'ü -ziö -a 'ka, -bhöë pö n -dhë kö 'aan- dho 'aan- 'sü.»

16 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Mali!»

◌Dhɛ -kë 'dhö 'ö ◌luu 'ö ◌sië -a 'piö, 'ö- pö -a -dhë Eblö -wo 'gü: «Labuni!» (◌Waa- pö 'dhö kö -wa -pö «-Gɔmɛ».)

17 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Kö ◌kun 'ü n kuënnu, bhii n 'ka dho n Dë 'piö dhuö ◌kun. 'Kɛɛ -bhö 'dho 'ü- pö n dhegluzë -nu -dhë a 'dho -na n Dë 'ö ka Dë 'ka, n -ma -Zlan 'ö ka -bha -Zlan 'ka 'pö bhë -a 'piö.»

18 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'ö Mali 'ö go Madala bhë 'ö -ziö, 'ö dho ◌guë' -nu 'piö 'ö- pö -an -dhë: «'Ma Dëmɛ yö!»

'Ö 'wun -nu 'ö- =blɛɛ -a -dhë bhë 'ö- 'plɛ ◌blɛɛ -an -dhë.

Yesu -bha ö -de -zɔn ö -bha ◌guë' -nu -dhë -sü

(Matiö 28.16-20; Maakö 16.14-18; Lukö 24.36-49)

19 Yi gia- bhë -a 'yinia 'piö, Yesu -bha ◌guë' -nu -wo -kë wo 'kuë- 'kɔ do 'gü. 'Yö 'wo 'kɔdhi -nu -zuö wo -blü bhii 'suö -yö -an -kë Zuifö -nu -dhë. ◌Dhɛ 'wo dho -a -ga kö Yesu ◌ya -wo -an ziën mü. 'Yö- pö -an -dhë: «◌Zuöyagluu -yö kë ka -gɔ!»

20 ◌Dhɛ ◌ya 'wun ◌blɛɛ'- -an -dhë 'dhö, 'ö ö -kɔ -nu waa- ö 'sɛn 'piö -dhɛ -zɔn -an -dhë. 'Ö -an ◌zuö' 'glu -yö dhi Dëmɛ yö 'wo- wo bhë -a -wun 'gü. 21 'Yö Yesu -ya pö -an -dhë 'zü: «◌Zuöyagluu -yö kë ka -gɔ! -Kɔ do gia- 'ö n Dë -yö n bɔ

-a 'ka 'a nuë ka 'piö bhë, ma -de 'pö 'ma ka bɔ.»

22 Dhɛ ya -wo -nu 'wo bhë -a pö -an -dhë 'dhö, 'ö 'tëë -piö -an -bha 'ö- pö: «-Zuu 'slööslö 'a- nu ka -dhë bhë! 23 Mɛ -nu 'ö 'ka 'dhoë- ziö -an -bha sɔɔn yaa -nu -ta, -Zlan -dho ziö -an -bha sɔɔn yaa 'ö bhë -a -ta; mɛ -nu 'ö 'ka dho -an -bha sɔɔn yaa -wun -nu -lo -an tuö, -Zlan 'ka 'dhö ziö -an -bha sɔɔn yaa 'ö bhë -a -ta.»

Yesu -bha ö -de -zɔn Toma waa-=guë' -nu mɛ 'wo to -an -dhë -sü

24 Dhɛ 'ö pë -nu bhë 'wo kë -na 'dhö, kö Yesu ya nu ö -bha mɛ -nu ziën bhë, guë' -nu 'gɔɔ- do ö ga plɛ 'wo bhë -a mɛ 'wo- -dhɛ Toma 'wo- 'tɔ kpɔ -Flɛan 'ka bhë, yaa kë mü. 25 Dhɛ ya 'yɛ ö 'zü ya nu, 'ö- 'bhamɛ -nu -wa pö -a -dhë: «'Yië kwa Dëmɛ yö.»

'Yö Toma -ya pö: «Ya kë nɛ taanga pin -nu 'wo- -kɔ -nu -bha n 'ka n 'yan dɔ -an -bha, 'ö n 'ka n -kɔnëga -sɔ -a pin -nu 'wo bhë -an 'piö, 'iin -a 'sɛn 'piö -dhɛ 'wo-zlɔa bhë 'ö n 'ka n -kɔ -sɔ -a 'piö, kö pë 'ka- pö -na bhë n 'ka- -dhɛ 'wun gia-.»

26 Dhɛ 'dhɔɔgɔ do ya ziö, Yesu -bha guë' -nu -wo -kë wo 'kuë-'zü 'kɔ bhë -a 'gü kö wa 'kɔdhi -nu -zuö wo -blü, 'ö Yesu -yö -da -an 'piö kɔɔ 'ö dɔ -an ziën. Toma -yö -kë -an 'piö yi bhë -a 'ka. 'Yö Yesu -ya pö -an -dhë: «Zuöwaannudhe -yö kë ka -gɔ!»

27 'Yö- pö Toma -dhë: «-Dhɛ -ga zö 'dhɛ! Ü -kɔnëga 'pa ma bhüö pin -nu 'ka n kwɛɛ 'dhɛ! Ü -kɔ -sɔ n 'sɛn 'piö 'dhɛ! -Bhö ü bo -kɔ pë -nu 'wo bhë -an -dhɛ 'wun gia- -sü 'ka 'ü n -wun -dhɛ 'wun gia-!»

28 'Yö Toma -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö-pö: «N Dëmɛ, ma -Zlan!»

29 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Dhɛ -kë nɛ 'bha n yö bhë, 'ü n -ma -go ga 'gü -sü -wun -dhɛ 'wun gia-bhë ɔɔ? 'Kɛɛ mɛ -nu 'ö waa n yö 'ö 'wo n -wun -dhɛ 'wun gia- bhë, -an -bha yö -së!»

'Sëëdhɛ 'ö nɛ -a -gɔ 'dhodhɛ

30 Kë- wo bhë Yesu -yö -dhid-haapë plëëzë 'bhaa -nu -kë ö -bha guë' -nu 'yan 'dhiö, 'kɛɛ 'waa -ya -sü 'ka 'sëëdhɛ nɛ -a 'gü. 31 'Kɛɛ -an mɛ -nu 'wo -ya -sü 'ka zö bhë, -wo -ya 'dhö kö Yesu -bha -kë -Zlan -bha -Yamɛ, -a Gbö 'ka -sü 'ö bhë 'kaan- -dhɛ 'wun gia-, 'iin kö -zo -yö -a -bha -sü do 'ö bhë 'kaan-bɔ -a -ta kö toëpö -këdhösü bhë 'kaan- -a yö.

21

Yesu -bha ö -de -zɔn ö -bha guë' -nu 'slaplɛ -dhë -sü

1 Dhɛ 'töng 'bhaa ya ziö, Yesu -yö ö -de -zɔn 'zü ö -bha guë' -nu -dhë, Tibeliasë 'yipuë 'kpong 'dhiö. -Kɔ 'ö 'wun bhë 'ö kaa' ga nɛɛ: 2 Yi bhë -a 'ka, Simɔ Piɛɛ 'dhö, Toma ('wo- 'tɔ kpɔ -Flɛan 'ka) 'dhö, Natanaɛlö ('ö -kë Kana mi 'ka Galile) 'dhö, Zebede gbö -nu 'dhö waa- Yesu -bha guë' plɛ 'bhaa -wo -kë wo 'ko 'piö. 3 'Ö Simɔ Piɛɛ -ya pö: «'Ma 'dho 'kplö -zuö dhia.»

'Yö 'wo- pö -a -dhë: «Kwa -nu 'plɛ 'kwa dho dho.»

'Ö wo 'plɛ 'wo dho 'wo -da 'yitagɔ 'gü. 'Kɛɛ dhɛ wa 'kplö -zuö gbeng -yi bhë -a 'ka, waa pë gbɛ 'sü. 4 Dhɛ 'ö- -dhɛ 'dhö 'po -na, 'ö Yesu -yö nu 'yi 'kpong 'dhiö mü. 'Kɛɛ guë' -nu waa- =tɛi' dɔ nɛ yö -mü. 5 'Yö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Dadhëü -nu 'ka -de, ka 'yuö- -sü -a?» 'Wo- pö -a -dhë: «-Abi'!»

6 'Yö- pö -an -dhë: «Ka 'kplö -zuö 'yitagɔ kwɛɛ- 'gü zian' 'dhɛ, ka -dho 'yuö- sü.»

'Yö 'wo 'kplö -zuö, 'kɛɛ -an -kɔ yaa -mɔa -bha gbɔ kö -wa 'gan yiö bhii kö 'yuö- =yaa- pa. 7 Dhɛ ya kë 'dhö, 'yö guë' mɛ 'ö- -dhɔ Yesu

-kë ɖduö bhë, 'ö- pö Piɛɛ -dhë: «Dëmɛ -mü!»

ɖDhɛ Simɔ Piɛɛ ɖyaa- ma 'dhö, 'ö ö -bha gblang -da ö -bha -bla 'ka, 'ö -püö 'yiëë-, 'ö nu 'kpong 'dhiö ɖzian'. 8 ɖGuë' -nu mɛ 'wo to bhë 'wo nu zlöö 'yitagɔ 'gü 'kplö 'ö 'yuö- -ya pa bhë -a 'gan -sü 'ka, 'ö bhii -dhɛ 'wo -kë -a -bha bhë -yö -mɔa -yö -lo -gɛn wang ɖkëng' do -naa ɖtaa 'yi 'kpong 'dhiö -dhɛ 'ka. 9 ɖDhɛ ɖwa -lo 'kpong 'dhiö, kö 'siö -yö -da -sü 'ka, kö 'yuö- waa- =bluu'- 'klu -wo siöö. 10 'Ö Yesu -ya pö -an -dhë: «'Yuö- -nu 'ka 'go -na -an 'sü ɖdhia bhë, -ka nu -a 'bhaa -nu 'ka 'kwee-!»

11 'Yö Simɔ Piɛɛ -yö dho 'ö 'kplö 'ö 'yuö- =vava -nu -wa pa bhë, 'ö- -gan sia-; -wo -kë 'yuö- bhɛ ɖkëng' do ö -kɔ 'sɔɔdhu waa- 'yuö- -yaaga -an 'ka. 'Kɛɛ mɛ 'te 'tun -wun 'ö -kë mü 'ö tɔɔ 'yuö- bhë -yö -kë ɖva giagiawo, 'kɛɛ 'kplö bhë yaa 'blë 'sa. 12 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö Yesu -ya pö -an -dhë: «-Ka nu 'kwa pë -bhö.» 'Kɛɛ mɛ gbɛ yaa kë -dhö -an ziën kö -yaan ɖdhɛɛ' 'kpɔ ɖnɛɛ: «Dö -mü ü 'ka ɛ?» 'Ö tɔɔ kö ɖwaa- =tɛi' dɔ ɖnɛ Dëmɛ -mü. 13 'Yö Yesu -yö dho, 'yö ɖbluu'- bhë 'ö- sü, 'ö- nu -an -dhë; 'ö 'yuö- nu -an -dhë 'pö.

14 ɖDhɛ 'ö Yesu -yö go ga 'gü bhë, -a -bha ö -de -zɔn ö -bha ɖguë' -nu -dhë -sü kë -yaaga -naa ɖnɛ 'wo ɖkaa' bhë.

Yesu waa- Piɛɛ

15 ɖDhɛ ɖwa yën pë -bhö -sü -bha, 'ö Yesu -ya pö Simɔ Piɛɛ -dhë: «Simɔ, Zan gbö, n -dhɔ -yö ü -kë 'ö -ziö -a 'ka mɛ -nu 'wo to -an -ta -a?» 'Ö Simɔ -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «ɖIi-, n Dëmɛ; bhi -de gia- ü- =tɛi' -dɔ ɖnɛ ü -dhɔ -yö n -kë.» 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Ü -zo kë ma 'bhla 'në -nu 'piö.»

16 'Yö- pö -a -dhë 'zü -gwaa kë ɖplɛ -naa wo: «Simɔ, Zan gbö, n -dhɔ -yö ü -kë -a?»

'Ö Piɛɛ -ya -daa -kë 'ö- pö: «ɖIi-, n Dëmɛ; bhi gia- ü- =tɛi' -dɔ ɖnɛ ü -dhɔ -yö n -kë.» 'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Ü -zo kë ma 'bhla -nu 'piö.»

17 'Yö Yesu -ya pö -a -dhë 'zü -gwaa kë -yaaga -naa wo: «Simɔ, Zan gbö; n -dhɔ -yö ü -kë -a?»

'Ö Piɛɛ -yö -da ɖzuötozlöödhe 'gü 'tetundhe 'ka -a pö 'Ö Yesu -ya wo -a -dhë -gwaa -yaaga -naa wo «n -dhɔ -yö ü -kë -a?» bhë -a -wun 'gü. 'Kɛɛ -ya -daa -kë 'ö- pö: «N Dëmɛ, ü pë 'plɛ -dɔ; ü- =tɛi' -dɔ ɖnɛ ü -dhɔ -yö n -kë.»

'Ö Yesu -ya pö -a -dhë: «Ü -zo kë ma 'bhla -nu 'piö. 18 A- -pö ü -dhë gia- 'ka ɖnɛɛ: ɖDhɛ 'ü ɖtun -dadhëü 'ka, (yi mɛ ɖya dhi ü -dhë,) 'bha ü -bha -du kwi -klu sɔ -ta, kö ü 'dho -sü -mü -dhɛ 'ö -dhi ü -dhë -a -bha; 'kɛɛ 'bha kë ɖklöö ɖsia, ü -dho ü -kɔ ɖluu'- 'ö mɛ 'kpaan gbɛ -yö nu 'ö ü -bha -du kwi -klu ü vɛɛdhö. ɖYa kë 'dhö, -yö -dho dho ü 'ka -dhɛ 'ö 'yaa ü -zuë -a 'ka -a -bha.»

19 'Wun bhë -a ɖblɛɛ' 'ö Yesu -ya wo 'dhö bhë, -yö -kë -kɔ 'ö Piɛɛ dhö gaa waa- -a -gɔ -wun -bha -kë -Zlan 'tɔ bhɔ -gɛn 'ka -sü -wun ɖblɛɛ' sü 'ka. ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'yö- pö -a -dhë: «Ziö n 'piö!»

Yesu waa- -a -bha ɖguë' mɛ 'ö- -dhɔ -ya -kë

20 ɖDhɛ Piɛɛ ɖya ɖdhië' ö -zü, 'ö ɖguë' mɛ 'ö- -dhɔ -yö Yesu -kë ɖduö bhë 'ö- yö kö -yö nu -na wo 'piö. Yö bhë ɖnɛ kë- wo 'töng 'bhaa 'ka kö -wo pë -bhö -na bhë, 'ö waa- Yesu 'wo wo -gɔ dun, 'ö ɖdhɛɛ' kpɔ Yesu -gɔ 'saan 'gü ɖnɛɛ: «N Dëmɛ, dö 'ö dho ü 'dhɔɔ dɔ ɖɛ?» 21 ɖDhɛ Piɛɛ ɖyaa- yö 'dhö kö -yö nu -na wo 'piö, 'ö- pö Yesu -dhë: «N Dëmɛ, mɛ mɛ 'ö ɖnɛ 'dhe, -më 'ö dho kë -a 'ka ɛ?»

22 'Ö Yesu -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: «ɖYa dhi n -dhë kö -a 'yan -yö 'to -a 'gü -yö 'dho -yö yöë n -yɛ 'zü

-sü -bha, ü -bha -më -wun 'ö- 'gü i? Bhi -zë, -bhö ziö n 'piö!»

23 Kö dö 'pö dho 'ö -taɔ -pɛn 'iin kö -wa -kë ɓdhë, 'kɛɛ -wa -pö -yö -kë dhegluzë -nu 'wo bhë -an ziën ɓnɛ ɓguë' mɛ 'ö bhë yö 'ka 'dho ga. 'Kɛɛ kö Yesu yaa- pö Piɛɛ -dhë: «Yö 'ka 'dho ga,» 'kɛɛ -ya pö ɓzian': «ɓYa dhi n -dhë kö -a 'yan -yö 'to -a 'gü -yö 'dho -yö yöë n -yɛ 'zü -sü -bha, ü -bha -më -wun 'ö- 'gü i?»

24 ɓGuë' gia- bhë ɓnɛ 'ö 'wun -nu 'wo bhë 'saadhö 'ö- -ya 'sëëdhɛ ɓnɛ -a 'gü; kë- wo 'dhö bhë, kwa- =tɛi' -dɔ ɓnɛ pë -nu 'ö- -gɛn bho 'saadhö bhë -wo 'wun gia- 'ka.

-Wo -kaaɲta -nu

25 Yesu -yö 'wun ɓplëëzë 'bhaa -nu -kë. ɓYa kë ɓnɛ 'kwa- pö -a 'plɛ -yö -ya 'sëëdhɛ 'gü, -yö -kë n 'gü ɓnɛ -a 'sëëdhɛ -be -nu 'wo bhë -an -dadhɛ 'ka 'dho kë -dhö 'kpongtaa.

Yesu -bha bɔmɛ -nu Këyuö -nu 'sëëdhɛ

-Zuu 'slööslö 'tɔ -go Yesu -bha bɔmɛ -nu -dhë -sü

1 N dheglu Teofilö, ma 'sëëdhɛ -be -blɛɛzë 'a- =bɛɛn -a mɛ 'ö ⌧nɛ -a 'dhiö bhë Yesu këyuö -nu 'töüdhö waa- -a -bha mɛ ⌧daan' -wo -nu 'wo bhë ⌧nɛ, 'a -an -ya -a 'gü, 'ö sü -a -bha yuö züdɔyi -bha 2 'ö yöë yi 'ö -Zlan -ya ⌧luu -a 'ka 'ö dhoë dhang- 'gü -a -bha, a- 'plɛ -blɛɛ 'sëëdhɛ -be bhë -a 'gü. ⌧Dhɛ 'ö 'dhoë- dho dhang- 'gü, -yö ö -wo -to mɛ -nu 'ö -an sü ö bha bɔmɛ -nu 'ka sia- zö bhë -an -gɔ -Zuu 'slööslö -bha 'piigbeedhɛ ⌧kwaa'. 3 ⌧Dhɛ ⌧ya 'go ga 'gü, -yö ö -de -zɔn -an -dhë ⌧plëëzë 'ka kpinngdhö, -dhɛkpaɔyi 'gɔɔ- -yiisië 'piö -a -zɔn -sü 'ka -an -dhë ⌧nɛ ö 'bhee-. 'Wo- yö 'ö 'wun 'ö -gban -Zlan -bha -gludëdhɛ -bha 'ö- =blɛɛ -an -dhë. 4 Yi do 'ka kö Yesu ⌧ya nu -an 'piö 'zü -dëüwo, wo -nu -wo -kë wo 'ko ⌧bhaa pë -bhö ⌧dhia, 'ö- pö -an -dhë: «-Ka 'to Zeluzalɛmë zö, 'ka ka 'yan 'to pë 'ö n Dë -ya 'tɔ go ka -dhë, 'a- -wun ⌧blɛɛ ka -dhë bhë -a -gɔ! 5 Bhii Zan -yö mɛ -nu -bɔ yiö 'yi 'ka, 'kɛɛ ka -zë, -a yi 'yaa ⌧gbiin gbɔ, -Zlan -dho -a kë 'ö ka pa -Zuu 'slööslö 'ka!»

Yesu -yö -dho dhang- 'gü

6 'Yö mɛ -nu 'ö waa- Yesu -nu 'wo -kë wo 'ko ⌧bhaa bhë, 'wo- =dhɛɛ' kpɔ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, ü- -pö -a yi ⌧ya -lo kö 'üën- -gludëdhɛ nu Izlaɛlö 'në -nu -dhë kö -wo 'sɛ 'bhaa -nu ⌧kɔɔn -a 'ka 'zü -dëüwo ⌧a?» (⌧Dhɛɛ' 'ö bhë, -wa -kpɔ 'dhö 'ö tɔɔ -a 'töng bhë -a 'ka, -wo -kë Wlɔmë -mɛ -nu -kɔ ⌧löö.)

7 'Ö Yesu -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «-Abi', 'go mü 'zü ka ⌧dua' 'yaa -mü kö 'ka- yi -nu waa- -an 'töng -nu 'kaan- -an dɔ, 'ö tɔɔ n Dë -de 'sloo ⌧nɛ 'ö 'wun bhë 'ö- kë -yi -nu, -a kë 'töng -nu 'plɛ dɔ. 8 'Kɛɛ ⌧ya kë ⌧nɛ -Zuu 'slööslö ⌧ya nu ka -ta ⌧sia, -Zlan -yö -dho 'piigbeedhɛ nu ka -dhë, kö 'wun 'ö -gban n -ma 'kaan- -a ⌧blɛɛ'- mɛ -nu 'wo Zeluzalɛmë zö, Zude -sɛ 'saadhö 'gü -mɛ -nu waa- mɛ -nu 'wo Samali -sɛ 'gü 'ö dho 'ö yöë 'sɛ -nu 'wo 'ma ⌧gbiin -an 'gü -mɛ -nu -dhë.»

9 ⌧Dhɛ Yesu -yö yën 'wun -nu 'wo bhë -an ⌧blɛɛ' -sü -bha, 'ö ⌧luu -Zlan -bha 'piigbeedhɛ ⌧kwaa' 'ö dho dhang- 'gü. -Wo -to -a -ga ⌧dhia 'ö dha kpö do -yö sɔ -a -zü.

10 -An 'yan -yö -to dhuö, zian 'ö Yesu -yö dhoë bhë -a 'ka -piindhö. ⌧Dhɛ 'wo -ga zlöö wo 'sɔɔ, kö -Zlan -bha bɔmɛ -nu ⌧plɛ -wo ⌧gbaannu ⌧süë' mü. 11 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -nu ⌧plɛ 'wo bhë 'wo- pö -an -dhë: «Galile -mɛ -nu 'ka ⌧nɛ, -më 'ö -kë 'ö 'ka -dhɛ -ga -na dhang- 'gü -kplawo ⌧nɛ ⌧ɛ? Yesu 'ö 'go -na ka ziën 'ö 'dho -na dhang- 'gü bhë, -yö -dho yɛ ö 'zü 'ö nu ⌧nɛ -kɔ gia- 'ö 'dho -na -a 'ka 'ö 'ka- =gaa' -a 'ka bhë -a 'dhö.»

-Yö Zuda piën- -mɛ

12 ⌧Dhɛ ⌧ya kë 'pö Yesu -bha bɔmɛ -nu -wo -go -tɔn 'wo- -dhɛ Olivie -tɔn bhë -a tuö, 'wo -yɛ wo 'zü, 'wo dho Zeluzalɛmë plöö. 'Go Zeluzalɛmë 'ü 'dho Olivie -tɔn bhë -a tuö -yö -mɔ 'kilong do -bha. 13 ⌧Dhɛ 'ö ⌧wa -lo Zeluzalɛmë, 'wo dho 'kɔ -ta dhuö, 'kɔdhi 'ö ⌧dhɛ ⌧tun 'dhiö, ⌧ya kë 'wo dho wo 'ko ⌧bhaa -a 'gü bhë -a 'gü. Mɛ 'wo dho mü bhë -an 'tɔ ⌧nɛ: Piɛɛ, Zan, Zakö, Andre, Filipö, Toma, Batelemi, Matiö, Zakö 'ö -kë Alefe gbö 'ka, Simɔ 'ö 'wo- -dhɛ 'yënngsiömɛ waa- Zudë 'ö Zakö gbö 'ka. 14 ⌧Dhɛ 'wo- -bha 'saadhö, -an ⌧zuö' -kë do ⌧bhɛa' -sü 'gü -kplawo wo 'ko ⌧bhaa. Yesu dhe Mali oo, Yesu dhegluzë -nu waa- dhoo -nu 'bhaa -nu -wo -kë -an 'piö.

15 Yi do 'ka kö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo dho -mɔ mɛ -lü ⁻këng' do ö -kɔ ⁻plɛ -bha ⁻wa 'dho 'ko ⁻bhaa bhë, 'ö Piɛɛ -yö ⁻luu -an 'plɛ 'dhiö mü 'ö- pö -an -dhë: 16 «N dhegluzë -nu, në 'ö -Zuu 'slööslö -ya ⁻blɛɛ 'dhiö 'ö bɔa Davidö -ta 'ö ⁻bɛɛn' ⁻süë' -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö -gban Zuda 'ö 'dhiö sü mɛ -nu 'wo Yesu kun -an 'ka -a -bha bhë në 'ö dho kë yö -mü. 17 Zuda 'ö bhë -yö -kë mɛ -nu 'kwa -kë Yesu 'piö bhë -a mɛ do 'ka, 'ö tɔɔ Yesu -ya -sü kö kwa -nu kwa -bha yuö 'kwa dho -a kë -Zlan -dhë kö -yaan kë do. 18 'Wëüga 'ö -kë -a -bha mɛ zë ⁻saan' 'ka bhë, -yö ⁻bhlöödhɛ do -dhɔ -a 'ka. ⁻Dhɛ ⁻ya kë 'pö, 'ö dho ö -gɔ bhlöödhɛ 'ö bhë -a -bha, ('ö ö -de dun). ⁻Dhɛ ⁻ya kë 'dhö, -yö -püö sia-, 'ö- bun -yö wü, 'ö- gblëën- 'plɛ -yö -lo plaan 'ö ga. 19 Mɛ -nu 'wo Zeluzalɛmë 'töüdhö, -wo 'wun 'ö bhë -a ma. Në 'ö -kë 'ö ⁻bhlöödhɛ 'ö bhë 'wo- -dhɛ wo -wo 'gü Akɛlödama (-a -gɛn 'ö tɔɔ ⁻bhlöödhɛ 'ö mɛ fɛi -yö -lo -a 'gü). 20 Bhii 'wun 'ö -gban Zuda -bha -yö -kë ⁻bɛɛn' -sü 'ka 'Tan 'sëëdhɛ -bha 'sëëdhɛ 'gü 'dhiö -a pö -sü 'ka ⁻nɛɛ: *-Wo wo ⁻kwaa'- -a -bha 'kɔ -wun -zü, 'ö tɔɔ 'kɔ bhë -a ⁻kɔɔnmɛ 'yaa 'dhö gbɔ.* 'Ö ⁻bɛɛn' -sü 'ka 'zü ⁻nɛɛ: *Mɛ do -yö yö -a piën-!* » 21-22 'Yö Piɛɛ -ya pö 'zü: «⁻Dhɛ 'ö 'pö, kö mɛ do -yö kpa kwa -bha kö -yaan kë kwa Dëmɛ Yesu -bha -go ga 'gü -sü ⁻goo- do 'ka. Mɛ 'ö 'dhö bhë -yö kë mɛ 'ö -kë kwa ziën 'töng 'saadhö 'ö kwa Dëmɛ Yesu -ya -kë 'ö bɔa 'sɛ -nu 'gü, 'ö sü yi 'ö Zan -ya -bɔa yiö 'ö yöë yi 'ö goë kwa ziën 'ö -Zlan -ya ⁻luu -a 'ka dhang- 'gü -a -bha bhë -a mɛ do 'ka.»

23 ⁻Dhɛ ⁻ya kë 'dhö, 'wo mɛ ⁻plɛ 'tɔ sü: -A mɛ do tɔɔ Zozɛfu 'wo- -dhɛ Baasaba 'wo- 'tɔ kpɔ Zutusö 'ka waa- Matiasö. 24 ⁻Dhɛ 'ö ⁻ya kë 'dhö 'wo ⁻bhɛa, 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, bhi 'ü mɛ -nu 'saadhö -an ⁻zuö' dɔ, -bhö mɛ ⁻plɛ 'wo ⁻nɛ -a mɛ 'ü- sü -a -zɔn yi -dhë 25 kö -yaan yö Zuda piën-! Bhii 'ö tɔɔ Zuda -yö -go ö -bha yuö 'ö -kë ü -bha bɔmɛ -yuö 'ka bhë -a 'dhiö, 'ö dho -dhɛ 'ö- =tɛi' 'ka bhë -a -bha.»

26 'Ö 'wo 'töü- -bhö, kö mɛ ⁻plɛ 'wo bhë, mɛ 'ö 'töü- =yaa- 'sü kö -waan 'sü. 'ö 'töü- -yö -püö Matiasö -ta, 'ö -da Yesu -bha bɔmɛ -nu 'gɔɔ- do ö ga do 'wo bhë -an 'piö ('wo -kë 'zü 'gɔɔ- do ö ga ⁻plɛ).

2

-Zuu 'slööslö -bha nu -sü

1 ⁻Dhɛ 'ö Zuifö -nu -bha 'wlaan- -yi 'wo- -dhɛ Pantëkɔtö -yi bhë ⁻ya -lo, Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'saadhö -wo -kë wo 'ko ⁻bhaa 'kɔ do 'gü. 2 -Dhɛ do bhë 'wo to -a -bha 'ö -zuö 'ö- -vinng -yö -kë ⁻nɛ 'buu 'gbee- -vinng 'dhö bhë 'ö go dhang- 'gü ⁻zian', 'ö mɛ -nu 'wo -kë 'kɔ bhë -a -dhɛ 'saadhö 'gü, wo 'plɛ 'wo- ma 'gbee- 'ka. 3 'Ö në -nu 'wo -kë ⁻nɛ 'siö nɛ- -nu 'dhö bhë 'wo- yö, 'ö -ya -an tuö do do 'ka. 4 'Ö -Zuu 'slööslö -yö -da -an 'gü, 'ö -an 'plɛ pa, 'wo yö 'wun ⁻blɛɛ' -sü -bha -wo 'waa gbɛ -nu 'gü -a -bha 'piigbeedhɛ ⁻kwaa'.

5 -A yi bhë -a 'ka, Zuifö -nu 'wo go Zeluzalɛmë plöö waa- -an mɛ -nu 'wo go 'sɛ 'saadhö 'gü 'wo -kë -Zlan gbamɛ -nu 'ka, -wo -kë Zeluzalɛmë mü. 6 ⁻Dhɛ -zuö 'ö bhë ⁻waa- ma, 'ö- mɛ gbung ⁻va -wo nu 'kɔ bhë -a 'dhiö mü, -zuö 'ö dɔ -na kɔɔ bhë -a -wun 'gü. ⁻Dhɛ 'wo- -bha 'saadhö 'wo -da 'tetundhe ⁻va 'gü, bhii 'ö tɔɔ -wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -yö kö -a mɛ 'ö -dhö -yö 'wun ⁻blɛɛ' -na mɛ 'ö -dhö -a -de -wo 'gü do do 'ka. 7 'Yö 'wo- pö wo 'ko -nu -dhë: «'E, -ka ka 'to 'to 'dhɛ! Mɛ -nu 'wo 'wun ⁻blɛɛ' -na ⁻nɛ, Galile -mɛ -nu 'waa -mü -an 'ka a? 8 ⁻Dhɛ 'ö -kë 'pö ⁻nɛ -yö -kɔklë 'ö 'wo 'wun ⁻blɛɛ' -na kwa -dhë, -dhɛ 'kwa- -bha 'töüdhö kwa -de -wo 'gü do do 'ka ⁻nɛɛ? 9 'Kɛɛ kö kwa ziën,

mɛ 'bhaa -nu -wo -go 'sɛgɔgüdhɛ -nu 'wo -kë Paatö -sɛ, Medi -sɛ, Elamë -sɛ, Mezopotami -sɛ, Zude -sɛ, Kapadɔsö -sɛ, Pɔng -sɛ, Azi -sɛ, 10 Flizi -sɛ, Panfili -sɛ, Ezitö -sɛ waa- Libi -pö -nu 'wo Silɛnë -pö -zü 'to -an 'gü. Mɛ -nu 'wo go Wlɔmë -nu, 11 mɛ -nu 'wo Zuifö giagia 'ka -nu, mɛ -nu 'wo wo ◌̃zuö' ◌̃dhië Zuifö -nu -bha ◌̃bhɛa' -kɔ 'gü -nu, mɛ -nu 'wo go Klɛtö waa- Alabi -dhɛ -an -bha -nu, 'ö mɛ -nu 'wo 'wun ◌̃blɛɛ' -na bhë 'kwa -an -wo ma kwa -de -wo -nu 'gü kö -Zlan këwun -nu -së 'wo bhë -wa -wun ◌̃blɛɛ' -na bhë -ɔɔ.»

12 -An 'plɛ -wo -kë pa -sü 'ka 'tetundhe 'ka, 'ö pë 'wo dho -a ◌̃blɛɛ waa- dɔ. 'Ö 'wo- pö wo 'ko -nu -dhë: «◌̃Ya kë 'dhö kö 'wun 'ö ◌̃nɛ -a -gɛn 'ö tɔɔ -më -ɛ?»

13 'Kɛɛ mɛ 'bhaa -nu -wo -kë duö 'luu 'sü ◌̃dhia, Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo bhë -an -bha -a pö -sü 'ka ◌̃nɛɛ: «'Ma, yɔ ◌̃ya -an 'kun!»

Piɛɛ -bha 'wun -gɛn bho -sü

14 'Yö Piɛɛ waa- Yesu -bha bɔmɛ -nu 'gɔɔ- do ö ga do 'wo to 'wo dho mɛ gbung -nu 'wo bhë -an 'dhiö, 'ö Piɛɛ -yö -ya 'wun ◌̃blɛɛ' -sü -bha -wo 'gbee- 'ka 'ö- pö: «Mɛ -nu 'ka Zeluzalɛmë zö 'saadhö waa- -mɛ -nu 'ka go -dhɛ gbɛ 'gü 'ka nu, -ka ka 'to 'to n -ma -së 'ka kö 'wun 'ö kë -na bhë 'a- -gɛn pö ka -dhë! 15 Bhii 'ö tɔɔ 'töng 'kwa dɔa ◌̃nɛ -yö 'lɛlɛ 'sɛisië 'ka -dhiadhiö; gɔɔn- -nu 'wo ◌̃nɛ yɔ yaa -an kë ◌̃nɛ -kɔ 'ö 'ka ka -zo ◌̃taa' bhë -a 'dhö ('lɛlɛ 'sɛisië -naa 'ka -dhiadhiö bhë 'ö tɔɔ Zuifö -nu -bha ◌̃bhɛa' 'töng kö waa pë gbɛ -bhö ◌̃kun. -A 'tɔ ◌̃va -yaan 'dho kë yɔ -mü -sü 'ka kö yɔ -yaan -an kë). 16 'Kɛɛ pë 'ö -Zlan -yö bɔa ö -wodhiölomɛ Zoɛlö -ta 'ö- =blɛɛ 'dhiö bhë 'ö- -de 'dho kë -na ◌̃dɛɛ bhë. 17 'Ö tɔɔ -Zlan -ya -pö pë 'ö dho kë 'töng -kaanta 'gü 'ö ◌̃nɛɛ: -Ya -pö ö -dho ö -bha -zuu -da mɛ ◌̃suu'- 'oo ◌̃suu'- -an 'gü 'töüdhö, kö ka gbö -nu, ka 'dhu -nu -waan ö 'dhi -wo ◌̃blɛɛ'-, kö kaa- -dadhëü -nu -waan 'yanpiöpë 'ö -gban -Zlan -bha 'wun giagia -bha -a yö; 'go mü 'zü, ka -bha mɛ zii -nu -wo -dho -Zlan -bha 'wun giagia -nu yö yiö. 18 'Yö- pö -a -de -a yi 'ö 'dhö bhë -a 'ka, ö -dho ö -bha -zuu -da ö -bha yuökëgɔɔn -nu waa- ö -bha yuö kë -dhoo -nu -an 'gü kö -waan ö 'dhi -wo ◌̃blɛɛ'-. 19 'Ö dho pë 'gblüünzë -nu kë dhuö dhang- 'gü, 'ö -dhidhaapë -nu -kë 'kpongtaa. Fɛi -nu, 'siö -nu waa- 'siɔn 'tëë -nu -wo -dho kë -dhö. 20 Lan- -dho trö, 'ö 'su -yö -kë nuɛazë ◌̃nɛ fɛi 'dhö, 'dhiö kö yi 'ö kwa Dëmɛ -Zlan -ya -ya ö -de -zo 'kun -wun 'ka kö -yaan ö -bha za kaan bhë -yaan ◌̃tun -lo -na. Yi bhë -yö -dho kë yi ◌̃va 'ka. 21 ◌̃Ya kë 'dhö mɛ ◌̃ya kwa Dëmɛ -dhɛ, -yö -dho nu -a -dhë kö -ya dha.»

22 'Ö Piɛɛ -yö 'wun ◌̃blɛɛ 'ö dho -a 'ka 'dhiö 'ö- pö: «Izlaɛlö -mɛ -nu, -ka ka 'to 'to n -wo -bha! Yesu 'ö 'go Nazalɛtë bhë, -Zlan 'yö- bɔ kwa -dhë. 'Ö -dhidhaapë -nu waa- pë 'gblüünzë -nu -kë, -bɔ -a -ta -sü 'ka, -a -zɔn -sü 'ka ◌̃nɛ yö giagia 'ö- bɔ kwa -dhë. Pë -nu 'wo bhë ka gia- ka- -dɔ 'ö tɔɔ -yö -kë kwa ziën. 23 'Kɛɛ ka ka -kɔ -bho -a -loo 'gü, 'ka- dɔ ◌̃sɔɔnyaamɛ -nu kwɛɛ, 'ka- -kë 'wo- zë -a -dɔ -gaatalü -bha -sü 'ka. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö, mɛ bhë -a dɔ 'wo- wo ka kwɛɛ bhë, -yö -kë ◌̃nɛ -kɔ 'ö bhë -a 'dhö. 24 'Kɛɛ ◌̃dhɛ 'ö ◌̃wa yën -a 'klo bhɔ -sü -bha 'ö ◌̃ya ga, -Zlan -ya -bho ga 'gü, bhii -a këdhɛ gbɛ 'yaa -dhö kö ga -bha 'piigbeedhɛ -ya kuënnu 25 ◌̃nɛ -kɔ 'ö Davidö -ya ◌̃blɛɛ -a 'ka 'dhiö bhë -a 'dhö. -Ya -pö: *A- =tɛi' ◌̃dua' ◌̃nɛɛ n Dëmɛ -yö n 'piö -kplawo, 'ö n -maa kë -na. ◌̃Dhɛ -kë 'pö kö n yaagümɛ -nu 'ka 'dho pë 'dhiö- gbɛ kë n 'ka.* 26 *-A -wun 'gü, n 'gludhi -sü -mü, 'ö 'a 'wun -nu ◌̃blɛɛ 'gludhi 'ka. Ma 'a dho ga -dhɛkpaɔyi do 'ka bhë, a n -zo 'tën -na -kplawo pë 'ö -Zlan -ya pö ö*

-dho -a kë n -dhë bhë -a -dhë. 27 *'Ö tɔɔ a- -pö -Zlan -dhë: Ü 'ka 'dho ü ŋkwaa'- n nii -wun -zü ŋglööbɔɔ, 'ö 'go mü 'zü, ü 'ka 'dho we -a -bha kö ü -bha yuökëmɛ 'slööslö bun -yö 'bu.* 28 *'Bha ŋtoëpö -këdhösü -zian 'po n -dhë. N ŋzuögludhi -sü ŋva -mü -kplawo, ü -bha -kë n 'piö -sü bhë -a -wun 'gü.* »

29 'Ö Piɛɛ -yö 'wun ŋblɛɛ 'ö dhoë 'dhiö -a pö -sü 'ka ŋnɛɛ: «N dhegluzë -nu, -ka 'we -a -bha n -gɔ kö 'wun 'ö -gban kwa 'bhɛma -wungbeezë Davidö -bha 'a- =blɛɛ'- ka -dhë 'kpakpadhö. 'Ö tɔɔ Davidö 'ö bhë -yö -ga, 'wo- -bin, 'ö- blɔɔn- -de 'dhö kwa -gɔ zö. 30 'Kɛɛ kö -yö -kë -Zlan -wodhiölomɛ 'ka, 'ö- dɔa ŋnɛ -Zlan -yö 'wun -blɛɛ ö -dhë -wo -bhö -sü 'ka ŋnɛ yö -dho -a ŋsuu'- -ta 'gü -mɛ -nu do -ya -a -bha 'gɔ -gbloo 'gü, -gludë 'ka ŋnɛ Davidö 'dhö 'pö. 31 Ka -dhɛ -yö bhë ŋa! -Kɔ 'ö Davidö -yö pë -nu 'wo dho kë ŋnɛ -a ŋtɛi' dɔa 'dhiö bhë yö -ga 'ö bhë. 'Yö- -wun 'gü, 'ö 'wun 'ö -gban -Zlan -bha -Yamɛ -bha -go ga 'gü -sü -bha bhë 'yö- =blɛɛ 'ö- pö: *-Zlan yaa ö ŋkwaa' -a -wun -zü ŋglööbɔɔ kö -a bun -yaan 'bu.*

32 -Zlan -bha Yesu 'a- -bha 'wun ŋblɛɛ' -na ŋnɛ -a -bho ga 'gü -sü bhë, mɛ 'plɛ 'yi- =goo- 'ka. 33 'Ö -Zlan -ya -kë 'gianzë 'ö- -ya ö -bha -yadhɛ ŋbhlëzë -bha ö 'sɔɔ. 'Ö Yesu -yö -Zuu 'slööslö 'ö- Dë -Zlan -ya 'tɔ go bhë -a yö, 'ö- =yɔɔ yi -ta ŋdɛɛ. -Kɔ 'ö ŋkaa' 'ö 'ka pë -nu 'wo ŋnɛ 'ka -an yö -na 'iin 'ka -an ma -na bhë 'ö bhë. 34 Bhii Davidö yaa -da dhang- 'gü ŋnɛ Yesu 'dhö; 'kɛɛ -ya -pö -a -wun 'gü ŋnɛɛ: *N Dëmɛ -Zlan -ya -pö n dëmɛ -dhë: -Bhö -ya ma -yadhɛ ŋbhlëzë 'ö ŋnɛ -a -bha.* 35 *-Yö toë 'dhö -yö yöë yi 'a dho ü toë -a 'gbee- 'ka ü yaagümɛ -nu -ta bhë -a -bha!* 36 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö 'ö- pö: Izlaɛlö -mɛ -nu 'saadhö, -kaa dɔa giagia 'ka ŋnɛɛ: Yesu 'ö 'ka- dɔ -gaatalü -bha bhë, yö ŋnɛ 'ö -Zlan -ya -kë mɛ 'plɛ Dëmɛ 'ka. Yö ŋnɛ 'ö tɔɔ -a -bha -Yamɛ.»

37 ŋDhɛ ŋwa Piɛɛ -wo ma, 'ö -yɛ -an ŋzuö' -bha ŋnɛ 'siö 'dhö, (bhii kö ŋwaa- =tɛi' dɔa ŋnɛ 'wa 'wun yaa kë -Zlan 'ka). 'Ö Piɛɛ waa- Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo to bhë 'wo -an ŋdhɛɛ' kpɔ 'wo- pö: «Dhegluzë -nu, -më 'yi dhoë- kë ŋɛ?»

38 'Ö Piɛɛ -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Mɛ 'ö -dhö, -yö 'go ö -bha ŋsɔɔn yaa -nu 'gü, -yö ŋdhië'- -Zlan 'piö, -wa bɔ yiö Yesu 'tɔ 'ka kö -Zlan -yaan ziö -a -bha ŋsɔɔn yaa -nu -ta! ŋYa kë 'dhö -Zuu 'slööslö 'ö -Zlan -ya gbaɔ -kë bhë ka -dho ka -bha yö. 39 Bhii -Zlan -ya 'tɔ -go ŋnɛ -yö -dho -Zuu 'slööslö bɔ ka 'dhö, kaa- 'në -nu 'dhö ka -dhë. -Ya 'tɔ -go 'dhö 'pö mɛ -nu 'wo 'ma ŋgbiin -an -dhë 'wo tɔɔ mɛ -nu 'töüdhö 'ö kwa Dëmɛ kwa -bha -Zlan dho -an ŋdhɔɔ kë -waan kë -a -bha 'në -nu 'ka bhë.»

40 Piɛɛ -yö 'wun ŋblɛɛ -an -dhë 'zü ŋva 'ka, -dhio -dɔ -an -dhë -sü, -an ŋfaan' 'më -sü 'ka kö ŋya kë ŋnɛ ŋwa 'we dha -sü -wun -bha, -waan 'go ŋsɔɔnyaamɛ -nu 'wo Yesu zë 'ö -an 'klo- dho bhɔ bhë -an 'piö.

41 -Zlan -wo 'ö Piɛɛ -ya pö bhë mɛdhɛvadhɛ -wa -dhɛ 'wun gia-, 'ö 'wo -an -bɔ yiö Yesu 'tɔ 'ka. 'Ö mɛ -lü -vuu -yaaga -wo -da Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'piö yi do gia- 'ö bhë -a 'ka. 42 ŋFaan' -yö -kë -an 'plɛ -gɔ -kplawo 'to -to mɛ ŋdaan' -wo -nu 'ö Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo -kë -an ŋdaan' ŋdhia -a 'ka bhë -a -bha. 'Ö -an ŋzuö' -yö -kë do. 'Wo pë -nu -bhö wo 'ko ŋbhaa. 'Go mü 'wo ŋbhɛa' -nu wo -Zlan -dhë wo 'ko ŋyöë'.

-Tosiadhe kë -kɔ 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu ziën

43 'Suö -yö -kë mɛ 'saadhö 'gü, 'ö 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu ŋbhlë -ya, bhii 'ö tɔɔ Yesu -bha bɔmɛ -nu -wo -kë -dhidhaapë ŋplëëzë kë ŋdhia. 44 Yesu -wun

-dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -wo -kë wo 'ko ⁼bhaa dosɛn. 'Ö -an -gɔ -në 'plɛ -wo -kë do. 45 ⁼Ya kë ⁼nɛ mɛ do -bha -wun ⁼ya yö në 'bhaa -bha -an ziën 'ö mɛ 'bhaa -nu -wo wo -bha ⁼bhlöödhɛ -nu 'iin 'kwɛandhɛ -nu waa- në -nu 'ö -an -gɔ -në -nu 'ka -nu, 'wo -an 'dhɔɔ dɔ, 'ö mɛ 'ö- -bha -wun -yö yö në -bha bhë, 'wo në 'ö -mɔ -a -bha -a ⁼tian' 'wo- nu -a -dhë. 46 'Ö -dhɛkpaɔyi 'saadhö 'ka 'wo dho wo 'ko ⁼bhaa, -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü; 'ö 'wo në -nu -bhö wo 'ko 'piö wo -gɔ kɔɔ, ⁼zuögludhi waa- =zuö' -së 'ka. 47 -Wo -Zlan 'tɔ -blü, 'ö 'go mü 'sɛgümɛ -nu -wo -an -dhɔ -kë. 'Ö -dhɛkpaɔyi 'saadhö 'ka 'ö mɛ -nu 'ö kwa Dëmɛ Yesu 'dho -an dha -na bhë 'ö -an -da -an 'piö.

3

Gɔɔn- do -gɛnlosüzë -dhɛ bo -kɔ

1 Yi do 'ka Piɛɛ waa- Zan -wo -kë 'dho ⁼dhia -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'wɔ 'yɛ -lan 'ö -kë 'sɛgümɛ -nu -bha ⁼bhɛa' 'töng 'ka bhë -a 'ka. 2 'Wo -gɛnlomɛ do yö kö -yö ⁼yaannu -sü 'ka 'kɔdhi mɛ 'wo- -dhɛ 'kɔdhi -sëëzë bhë -a 'dhiö. Gɔɔn- 'ö bhë -yö -bhɔ 'yua bhë -a 'ka. 'Ö -dhɛkpaɔyi 'saadhö -a 'ka, 'wo nuë 'wo- -ya mü, kö -yaan 'wëü- -gba -dhɛ, mɛ -nu 'wo -da -na -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü bhë -an -gɔ. 3 ⁼Dhɛ 'ö Piɛɛ waa- Zan -an yö kö -wo 'dhoë- -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'yö -gba -dhɛ -an -gɔ. 4 'Ö Piɛɛ waa- Zan 'wo- -ga -piindhö, 'ö Piɛɛ -ya pö -a -dhë: «-Bhö yi -ga!»

5 'Yö gɔɔn- bhë 'ö -an -ga -së 'ka, bhii -a 'yan -yö në 'wo dho -a nu -a -dhë zlöö -a -gɔ. 6 'Ö Piɛɛ -ya pö -a -dhë 'zü: «'Wëü- 'yaa n -gɔ kö 'aan- nu ü -dhë, 'kɛɛ në 'bhaa -yö n -gɔ, 'a dho -a nu ü -dhë; ö tɔɔ: Yesu Klito 'ö go Nazalɛtë bhë -a 'tɔ 'gü, -bhö ⁼luu'- 'ü 'ta 'sü!»

7 ⁼Dhɛ ⁼ya kë 'pö 'ö -ya -a ⁼kwɛɛ- 'gü -kɔ -bha 'ö- =luu. ⁼Dhɛ do bhë 'wo to -a -bha 'ö gɔɔn- 'ö bhë 'ö- -gɛn -nu -wo -po, 'wo -kë 'gɛngɛn. 8 'Ö ⁼luu 'budhö, 'ö dɔ ö -gɛan, 'ö yö 'ta 'sü -sü -bha. 'Ö waa- Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo -da wo 'kuë -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü kö -yö 'ta 'sü -na ⁼löö 'lö -sü 'ka -Zlan 'tɔ -blü -sü 'ka. 9 Mɛ -nu 'wo -kë mü 'töüdhö -wa -yö kö -yö 'ta 'sü -na -Zlan 'tɔ -blü -sü 'ka. 10 ⁼Dhɛ ⁼waa- -ga 'ö 'wo- dɔ 'sabla ⁼nɛ gɔɔn- 'ö -kë -ya -sü 'ka -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'kɔdhi -sëëzë 'dhiö, -gba -dhɛ -sü 'ka bhë yö -mü. 'Ö -dhɛ 'wo- -bha 'saadhö 'wo pa 'suö waa- 'tetundhe -an 'ka, në 'ö -kë -a -dhë bhë -a -wun 'gü.

Piɛɛ -yö 'wun -blɛɛ -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü

11 Gɔɔn- 'ö bhë yaa 'go Piɛɛ waa- Zan -an 'piö. 'Ö mɛ -gbaa 'wo -kë -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü bhë, 'ö -an 'te -yö tun, 'ö -an 'plɛ 'wo -bla sü 'wo nuë -an 'piö, 'kɔdɔɔdɔdhɛ ⁼vaazë 'wo- -dhɛ Salomɔ -bha 'kɔdɔɔdɔdhɛ bhë -a 'gü.

12 ⁼Dhɛ mɛ -nu 'wo bhë 'ö Piɛɛ ⁼ya -an yö, 'ö- pö -an -dhë: «Izlaɛlö -mɛ -nu, -më -kë ka 'te- tun mɛ 'ö ⁼nɛ -a -dhɛ 'ö bo ⁼nɛ -a -wun 'gü i? -Më 'ö -kë 'ö 'ka yi -ga ⁼nɛ në 'wo- pö yi ⁼nɛ 'yi gɔɔn- 'ö ⁼nɛ 'yi- -dhɛ bo yi -de -bha 'piigbeedhɛ waa- yi -bha -klu -Zlan -bha -sü -wun 'gü -a 'dhö e? 13 Ablaamö 'dhö, Izaakö 'dhö waa- Zakɔbö -an -bha -Zlan 'ö kwa 'bhɛma -nu -bha -Zlan 'ka bhë, yö ⁼nɛ 'ö 'tɔbhɔdhe nu ö -bha yuökëmɛ Yesu -dhë.

Yesu bhë ⁼nɛ 'ö Zuifö -nu ka gia- 'ka- kun, 'ka- dɔ kaa- mɛ -nu 'ö -wogbiindhɛ 'dhö -an -gɔ -an kwɛɛ, 'ö 'ka 'wun yaa -nu dɔ -a -bha Pilatö 'dhiö, 'kɛɛ kö Pilatö -zë, -yö -kë -a 'piö kö 'ö ö ⁼kwaa'- -zü. 14 'Yö mɛ 'ö 'slööslö, 'ö kpengdhö -Zlan wö 'dhiö bhë, kaa 'we -a -wun -bha, 'ö mɛ 'ö -kë mɛzëmɛ 'ka bhë, 'ka- -dhɛ Pilatö -gɔ kö -ya bho -kanso 'gü ka -dhë. 15 Mɛ 'ö -kë -a 'gü -sü gia- nu mɛ 'kpɛkpɛ

-dhë bhë, -a kë -kɔ 'ka- -kë 'ka- zë bhë yö ɖga 'ö bhë. 'Kɛɛ -Zlan -ya -bho ga 'gü 'ö 'yi- =goo- 'ka. 16 -Zo -yö Yesu 'tɔ 'piigbeezë -bha -sü 'ö ɖfaan' nu, gɔɔn- 'ka- dɔ 'ö 'ka- -ga -na ɖnɛ -a -dhë. -Zo -yö Yesu -bha -sü bhë 'ö gɔɔn- =nɛ 'ö- -dhɛ bo ö 'plɛ 'ka, ka 'plɛ 'töüdhö ka 'yaan 'ka ɖnɛ.

17 ɖDhɛ -kë 'dhö bhë, n dhegluzë -nu, a- dɔa ɖnɛ 'wun yaa 'ka- -kë Yesu 'ka 'dhö bhë, ka -nu oo, ka -gɔmɛ -nu oo, kaa- -gɛn dɔ bhë yö -mü. 18 'Kɛɛ -kɔ 'ö bhë -a 'ka, 'ö pë 'ö -Zlan -ya pö 'dhiö -be 'ö bɔa ö -wodhiölomɛ -nu 'saadhö -ta, 'ö- =blɛɛ yö -mü; 'ö- -kë 'dhö kö -yaan 'dhiö -yaan -mɔ 'kuë bhii -ya pö ö bha -Yamɛ 'klo- -dho bhɔ.

19 -A -wun 'gü -ka ka -bha -tosiadhe ɖdhië' -kwaa, 'ka ɖdhië'- -Zlan 'piö kö -yö ziö ka -bha ɖsɔɔn yaa -nu -ta. 20 'Go mü 'zü kö -yaan 'tɛɛpadhe -nu nu ka nii -nu -dhë kö -a -bha -Yamɛ 'ö ɖyaa- 'sü ka -bha 'ka 'saadhö, 'ö Yesu 'ka bhë, -yaan -a bɔ ka -dhë. 21 'Go mü 'zü pë dho kë 'ö tɔɔ Yesu Klito -dho to dhang- 'gü ɖkun 'ö dhoë 'ö yöë 'töng 'ö -Zlan dho pë 'plɛ kaa -dëü ɖnɛ -kɔ 'ö- =blɛɛ -a 'ka 'ö bɔa ö -wodhiölomɛ 'slöösló -nu -ta 'ö- -dhɛ ɖya ɖglɔɔ bhë -a 'dhö. 22 'Wun 'ö -gban Yesu -wun -bha, Moizö -ya ɖblɛɛ 'yö- pö: *Kwa Dëmɛ, kwa -bha -Zlan -yö -dho ö -wodhiölomɛ 'ö -kë ɖnɛ n 'dhö, 'yö dho go ka ɖsuu'- -ta 'gü 'ö- bɔ ka -dhë. 'Wun -nu 'saadhö 'ö 'dhoë- =blɛɛ' ka -dhë bhë, -kaa ma -a -ta!* 23 *Mɛ 'oo mɛ 'ö yaa dho 'wun ma -a -ta, -yö -dho go -Zlan -bha mɛ -nu ziën, 'ö 'wo- zë.* 24 -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'töüdhö 'ö goë Samiɛlö -bha 'ö yöë ɖdɛɛ -bha, -an 'plɛ 'wun 'ö -gban yi 'ö 'kwa- 'gü ɖnɛ -a -bha, -wa ɖblɛɛ. 25 Pë 'ö -Zlan -ya 'tɔ go 'ö bɔa ö -wodhiölomɛ -nu -ta bhë, -yö ka -bha 'ka, 'ö 'go mü -dhi 'kuë 'ö -Zlan -ya -da waa- ka 'bhɛma -nu wo ziën, 'ö ka -bha 'ka 'pö; 'ö tɔɔ -Zlan -ya -pö Ablaamö -dhë: ‹A -dho 'dhuë- kpɔ ü ɖsuu'- -ta 'në -nu -bha, 'ö 'a dho bɔ -an 'gü kö 'aan- 'dhuë- kpɔ 'kpongtaamɛ -nu 'saadhö -bha.› 26 -Kɔ 'ö ɖkaa' 'ö -Zlan -yö ö bha yuökëmɛ Yesu sü 'ö- bɔa ka -dhë 'dhiö ɖkun bhë 'ö bhë. -Ya -bɔ 'dhö kö -yaan 'dhuë- 'kpɔ ka -bha 'ö- -kë kö mɛ 'ö -dhö -yö 'go ö -bha këpë yaa -nu -zian -ta.»

4

Piɛɛ waa- Zan -wo zakanmɛ ɖva 'dhiö

1 Piɛɛ waa- Zan -wo -to 'wun ɖblɛɛ' ɖdhia 'sɛgümɛ -nu -dhë, 'ö slabhomɛ -nu, 'yan -to -Zlan -gba -a 'gü -kɔ -bha -mɛ -gɔmɛ -nu waa- Saduse -mɛ -nu -wo -wo. 2 Yaa dhi -an -dhë kö Yesu -bha bɔmɛ ɖplɛ 'wo bhë -wo 'sɛgümɛ -nu -daan, -a -pö -an -dhë -sü 'ka ɖnɛ Yesu Klito -yö -go ga 'gü, kö -a -gɛn -yaan kë ɖnɛ gamɛ -nu -wo -dho go ga 'gü. (Bhii 'ö tɔɔ Saduse -mɛ -nu 'waa -go ga 'gü -sü -wun -dhɛ 'wun gia-.) 3 'Wo -an kun 'wo -an -zuö -kanso 'gü 'wo -wɔ mü 'ö -dhɛ -yö ɖkpaɔ -a 'ka. Bhii 'ö tɔɔ ɖdhɛ 'wo -an 'kun -na kö 'bin ɖya 'më 'saadhö.

4 ɖDhɛ 'ö kë -na 'dhö kö 'wuntaɔsë 'ö Piɛɛ waa- Zan 'wo- =blɛɛ bhë mɛ -nu 'wo- ma, -an mɛdhɛvadhɛ ɖwa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-. 'Ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -kpa 'kuë- -sü -yö -kë ɖva 'ö dho 'ö yöë mɛ -lü -vuu 'sɔɔdhu -bha.

5 ɖDhɛ 'ö- -ta -dhɛ ɖya 'po, Zuifö -nu -gɔmɛ -nu waa- -an -bha mɛ ziizii -nu, waa- tɔnggɔmɛ -nu -wo -dho wo 'ko ɖbhaa Zeluzalɛmë plöö. 6 'Ö -dhɛ bhë -a 'gü slabhomɛ ɖva 'wo- -dhɛ Anë waa- Kaifö 'dhö, Zan 'dhö, Alezandrë 'dhö waa- slabhomɛ ɖva -gɔ 'kɔɔmɛ -nu 'töüdhö 'dhö -wo -kë mü. 7 'Ö 'wo nu Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo bhë -an 'ka -an 'dhiö, 'ö 'wo -an ɖdhɛɛ' kpɔ 'wo- pö: «-Gɛnlomɛ 'ö ɖnɛ 'ka- -dhɛ -bo -kɔklë ɖɛ? 'Piigbeedhɛ -mlë 'ö

'ka 'yua ɑnɛ 'ka- boë ɑɛ? Dö -de 'ka 'yua ɑnɛ 'ka- bo -a 'tɔ 'gü i?»

8 'Ö to mü -Zuu 'slööslö -yö Piɛɛ pa, 'ö- pö -an -dhë: «'Sɛ ɑkɔɔnmɛ -nu, mɛ ziizii -nu, 9 'ka nu yi 'ka ɑdɛɛ zakanmɛ 'dhiö zö, nu 'yi- wo -gɛnlomɛ 'ö ɑnɛ -a -dhë -a -dhɛ bo -sü 'ka bhë -a -wun 'gü, 'go mü 'ö -kɔ 'ö dha -a 'ka, 'ö 'ka- =dhɛɛ' 'kpɔ -na yi -gɔ bhë. 10 'Kɛɛ pë 'ö dho kë 'ö tɔɔ ka 'dhö, Izlaɛlö -sɛgümɛ -nu 'dhö, ka 'plɛ ka- dɔa ɑnɛɛ gɔɔn- 'ö ɑnɛ ɑya -potaasü yö 'fɛfɛdhö Yesu Klito 'go Nazalɛtë 'ö 'ka- zë -a -dɔ -gaatalü -bha -sü 'ka, 'ö -Zlan -ya bho ga 'gü bhë -a 'tɔ 'piigbeezë bhë -a 'ka. 11 Yesu bhë ɑnɛ 'ö 'wun -yö -gban -a -bha 'ö ɑbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɑnɛɛ: *-Guö 'ö 'kɔdɔmɛ -nu 'ka- =zong bhë, ɑya 'yɛ 'zü ɑya kë 'kɔ -gɛn -gban -a -ta -guö gia- 'ka.* 12 Yö dosɛn 'kpaan ɑnɛ 'ö dhasü -yö go -a 'gü. Bhii 'tɔ 'waa gbɛ 'ö -Zlan dho -a nu mɛ -nu -dhë 'kpongtaa kö 'kwaan- bɔ -a -ta 'kwaan- dha 'yaa -dhö.»

13 ɑDhɛ ɑwa Piɛɛ waa- Zan -an -bha 'wun ɑblɛɛ' -kɔ 'ö -kë -zo -gban -sü 'gü bhë -a yö, 'ö -an 'te -yö ɑtun, 'ö tɔɔ -wo -kë ɑnɛ 'sɛgümɛ -nu mɛ 'wo to -an 'dhö, 'waa mɛ -nu 'wo dhoë- pö -kwaa -an ɑbhlë -ya -an 'ka 'pö 'sa. 'Go mü 'zü waa -an ɑdaan'- kö -waan 'wunbhokou dɔ. 'Ö 'wo -an dɔ ɑnɛ -wo -kë Yesu 'piö -be. 14 'Yö 'wo gɔɔn- 'ö- -dhɛ -yö bo bhë -a yö kö -yö dɔ -sü 'ka -an 'sɔɔ mü, 'ö pë 'wo dho -a ɑblɛɛ'- waa- dɔ.

15 ɑDhɛ ɑya kë 'pö 'wo- pö Piɛɛ waa- Zan -an -dhë -wo yö plaan. ɑDhɛ ɑwa 'kan wo 'kuë-, 'ö za-kanmɛ -nu 'wo wo 'ko yö, pë 'wo dho -a kë Piɛɛ waa- Zan -an 'ka -a -wun 'gü. 16 'Wo- pö wo 'ko -nu -dhë: «-Më 'ö 'kwa dho -a kë mɛ 'wo ɑnɛ -an 'ka ɛ? Bhii mɛ -nu 'saadhö 'wo Zeluzalɛmë plöö zö, -wa ɑdua' -së 'ka ɑnɛ, -dhidhaapë 'gblüünzë 'ö -kë ɑnɛ wo ɑnɛ 'wo- -kë, 'ö kwa gia- kwa 'ka 'dho -a ɑkploo wo. 17 'Kɛɛ -kwa yö -an -gɔ 'sɛi -a -pö -an -dhë -sü 'ka kö ɑkun 'ö 'wo 'wun ɑblɛɛ mɛ gbɛ -dhë gbɔ Yesu 'tɔ 'ka, -yö kë 'dhö kö ɑkun 'ö 'wun ɑnɛ, 'ö- -taɔ -yö -pɛn.»

18 'Ö 'wo Piɛɛ waa- Zan -an ɑdhɔɔ -kë, 'wo- pö -an -dhë, -wo wo bo ö 'plɛ 'ka 'wun -blɛɛ mɛ -nu -dhë -sü waa- -an ɑdaan' Yesu 'ö bhë -a 'tɔ 'ka -sü 'ka.

19 'Yö Piɛɛ waa- Zan 'wo- pö -an -dhë: «Ka gia-, 'ka -dhɛ -ga -a 'gü, ɑyö -së -Zlan wö 'dhiö kö 'yi ka ɑbhlë 'kpɔ 'yi ziëë -Zlan -ta -a? 20 -Abi', yi 'ka 'dho -mɔa 'yi yi bo 'wun 'yi- yö, 'yi- ma bhë -an ɑblɛɛ' -sü 'kạ!»

21 'Ö zakanmɛ -nu -wo 'suö -da -an 'gü 'zü 'ö ɑzië' -a mɛ 'wo- -da -an 'gü 'dhiö bhë -a -ta, 'ö 'wo wo ɑkwaa -an -zü, 'ö 'wo dho. 'Ö waa këdhɛ gbɛ yö kö -waan -an 'klo bhɔ 'ö tɔɔ 'sɛgümɛ -nu 'saadhö -wo -kë -Zlan 'tɔ -blü ɑdhia, pë 'ö -kë bhë -a -wun 'gü. 22 Gɔɔn- 'ö- -dhɛ -yö bo -dhidhaazë 'ka bhë, -a -kwɛ -yö -ziö 'gɔɔ- -yiisië 'gü.

Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -bha ɑbhɛa' -sü

23 ɑDhɛ 'ö ɑwa wo ɑkwaa' -an -zü, 'ö Piɛɛ waa- Zan 'wo dho woë- mɛ -nu 'piö, 'ö 'wun -nu 'ö slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- mɛ ziizii -nu 'wo- =blɛɛ -an -dhë bhë, 'wo bɔ -a 'plɛ 'gü 'wo- -gɛn bho -an -dhë 'pö. 24 'Yö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -wo ɑbhɛa -Zlan -dhë ɑzuö' do 'ka 'wo- pö: «Yi -Gɔmɛ, bhi ɑnɛ 'ö dhang- 'dhö, 'sɛ 'dhö, 'yi waa- -an 'gü -pë -nu 'saadhö -an -kë. 25 Bhi ɑnɛ 'ö -Zuu 'slööslö ɑkwaa' 'ü bɔ yi 'bhɛma ü -bha yuökëmɛ 'ö -kë Davidö 'ka bhë -a -ta 'ü- pö: *-Më 'ö -kë 'ö mɛ 'waa Zuifö 'ka 'ö -naadhe ɑva ɑsuu'- 'ö ɑnɛ 'ö -da -an 'gü -desüvadhe 'ka ɛ? 'Ö 'wo 'slë 'ö- -yöë -bha -pë gbɛ 'yaa 'dhö bhë 'wo- kan kwa Dëmɛ -gɔ -ɛ?* 26 *'Kpongtaa -gludë -nu ɑwa dɔ -a -gɔ 'yënng. 'Go mü mɛ ɑkɔɔnmɛ -nu ɑwa 'dho wo 'ko*

ɑzlöö kwa Dëmɛ -Zlan waa- ö -bha -Yamɛ -an -gɔ.
27 -Yö 'wun giagia 'ka ɑnɛ Elɔdö 'dhö, Pɔnsö Pilatö 'dhö, mɛ 'bhaa -nu 'waa Zuifö 'ka waa- Izlaɛlö -mɛ -nu 'dhö, -an 'plɛ 'töüdhö, -wo -dho wo 'kuë-, pödhɛ bhë -a 'gü, ü bha yuökëmɛ 'slööslö Yesu 'ö ü -bha -Yamɛ ka bhë -a -gɔ.
28 -Kɔ 'ö bhë -a 'ka, -wo pë 'saadhö 'ü -we -a -bha 'dhiö ü -bha 'piigbeedhɛ 'ka kö -yaan kë ü -dhi -a -dhë -wun 'ka bhë -wa -kë.
29 ɑDhɛ 'ö 'pö bhë, n Dëmɛ, -an -bha 'suö -da mɛ 'gü -wo -nu ɑnɛ -bhöë ma, -bhö 'we -a -bha yi 'yi -kë ü -bha yuökëmɛ -nu 'ka bhë yi -gɔ, kö 'yi ü -bha 'wun ɑblɛɛ'- -zo -gban -sü 'ka!
30 -Bhö ü -bha 'piigbeedhɛ -zɔn mɛ -nu -dhë, mɛ -dhɛ bo -sü waa- -dhidhaapë -nu kë -sü 'ka, ü -bha yuökëmɛ 'slööslö Yesu 'tɔ 'ka.»
31 ɑDhɛ 'ö ɑwa yën ɑbhɛa' -sü -bha, 'ö -dhɛ 'wo -kë -a -bha bhë, 'ö yö ɑzluun -sü -bha; 'ö -Zuu 'slööslö -yö -an pa 'töüdhö 'ö 'wo yö -Zlan -wo ɑblɛɛ' -sü -bha -zogbandhe 'ka mɛ -nu -dhë.

Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -bha wo -bha pë -nu -glu wo 'kuë -sü

32 Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu gbung 'wo bhë -an -zo -ta -a 'gü -wun waa- -an -dhi -an -dhë -wun -yö -kë do. Mɛ do gbɛ 'yaa- pö: «Pë -së -nu 'wo ɑnɛ, ma do ma pë -mü.» 'Kɛɛ mɛ 'ö -dhö -yö ö -gɔ -pë -nu -glu mɛ 'kpaan -nu 'wo to -an 'ka.
33 'Piigbeedhɛ ɑnɛ 'ö Yesu -bha bɔmɛ -nu -wo kwa Dëmɛ Yesu -bha -go ga 'gü -sü -tɔmɔdhɛ -kë -a 'ka. 'Ö -Zlan -yö 'dhuë- kpɔ -an -bha ɑva 'ka 'töüdhö.
34 'Ö -an ziën pë -wun -saan 'yaa mɛ gbɛ kë. Bhii 'ö tɔɔ ɑya kë ɑnɛ mɛ -nu 'ö ɑbhlöödhɛ -nu, 'kɔ -nu 'dhö -an -gɔ, ɑwaa- 'dhɔɔ dɔ
35 'wo dho 'wëü- 'ö bhë -a 'ka Yesu -bha bɔmɛ -nu ɑdhia, 'wo- =waannu kö -waan -glu mɛ -nu 'ka. 'Ö mɛ 'ö -dhö, -kɔ 'ö- -bha -wun -yö yöë 'wëüga -bha 'ö- =blɛɛ 'ö- mɛ 'ö- =tian' 'wo- gbaa -a 'ka.
36 -A -de Zozɛfu 'ö -kë Levi -bha 'gunng 'gü 'në do 'ka, 'ö bhɔ Siplë 'ö Yesu -bha bɔmɛ -nu -wa 'tɔ kpɔ Baanabasö 'ka (-a -gɛn 'ö tɔɔ Glɛkö -wo 'gü «gɔɔn- 'ö mɛ ɑfaan' më»),
37 -yö ö -bha ɑbhlöödhɛ do 'dhɔɔ -dɔ, 'yö nu -a 'wëüga bhë -a 'ka Yesu -bha bɔmɛ -nu ɑdhia.

5

Ananiasö waa- Safila -an -bha ɑsua -kë -Zlan wö 'dhiö -sü

1 Gɔɔn- do 'wo- -dhɛ Ananiasö waa- ö bɔɔ 'wo- -dhɛ Safila -wo -kë -an kpö 'gü -mɛ -nu 'ka 'pö. 'Ö yö 'dhö waa- ö bɔɔ 'dhö 'ö -an -wo -yö -kë do, 'wo wo -bha -dhɛ do 'dhɔɔ dɔ.
2 'Ö- 'wëü- bhë 'ö- 'bhaa sü 'ö- -bin ö -bha 'ka, 'ö- mɛ to, 'ö dhoë Yesu -bha bɔmɛ -nu ɑdhia; -yö -kë -a bɔɔ 'yaan 'ka -wun 'ka.
3 ɑDhɛ ɑya kë 'pö 'ö Piɛɛ -ya pö -a -dhë: «Ananiasö, -më -kë 'ü ü -kwaa dü -zü 'ö -ya ü ɑzuö' 'piö 'ö 'ü ɑsua -kë -Zuu 'slöösłö -gɔ, 'ö -dhɛ 'ü- 'dhɔɔ dɔ bhë 'ü- 'wëüga 'bhaa -bin -i?
4 Dö 'ö ü 'gbee- -ta bho kö 'üën- ü bha -dhɛ 'dhɔɔ dɔ ɑɛ? -A 'wëüga bhë, ü bha -pë 'yaa -mü -a? -Më 'ö -kë 'ö 'slë ɑsuu'- 'ö bhë 'ö -da ü 'gü i? ɑSua 'ö ɑnɛ ü 'ka- kë mɛ 'bhee- -gɔ, -Zlan ɑnɛ 'ü- -kë -a -gɔ.»
5 ɑDhɛ 'ö -wo bhë Ananiasö ɑyaa- ma, 'ö to mü 'ö -püö sia- 'ö ga. 'Ö mɛ 'saadhö 'wo 'wun bhë 'wo- ma, 'ö 'suö ɑva -yö -da -an 'gü.
6 'Ö -dadhëü 'në gɔɔn- -nu -wo nu 'wo sɔ më -a -bha 'wo dhoë 'wo- -bin.
7 ɑDhɛ 'ö pë -mɔ 'lɛlɛ -yaaga -bha ɑya ziö, 'ö Ananiasö -bha dhebɔ -yö -da kɔɔ. 'Wun 'ö -kë bhë yaa- gbɛ ɑtɛi' dɔ.
8 'Ö Piɛɛ -ya ɑdhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «-Bhö 'wun gia- =blɛɛ'- n -dhë! 'Wëüga 'ö 'ka ka -bha -dhɛ 'dhɔɔ dɔ -a -bha bhë 'ö ɑnɛ ɑa?» 'Ö- pö -a -dhë: «ɑIi-, -a 'wëü- 'ö bhë.»
9 'Ö Piɛɛ -ya pö -a -dhë ɑnɛɛ:

«-Më -kë ka ꞉zuö' -yö -kë do kö 'kaan- -Zlan -bha -Zuu 'gü dan ꞉ɛ? -Dhɛ -ga, mɛ -nu 'wo go ü ꞉gɔn -bin ꞉dhia, -wo 'kɔ 'dhiö kö -waan 'dho ü 'ka 'pö.»

10 -Yö -to -dhɛ do bhë -a 'gü 'pö, 'ö -püö Piɛɛ ꞉gɛɛndhö mü, 'ö ga. 'Ö 'në gɔɔn- -nu 'wo ꞉sia 'zü, 'wo -da kɔɔ 'wo- yö kö ꞉ya ga 'pö; 'ö 'wo dhoë 'wo- -bin -a ꞉gɔn 'sian 'piö.

11 ꞉Dhɛ 'ö 'wun 'ö ꞉nɛ 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'saadhö waa- mɛ -nu 'wo to 'ö ꞉waa- ma, 'suö ꞉va -yö -da -an 'gü.

-Dhidhaapë -nu ꞉plëëzë -nu kë -sü

12 Yesu -bha bɔmɛ -nu -wo -dhid-haapë ꞉plëëzë -nu -kë 'sɛgümɛ -nu wö 'dhiö. Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu ꞉ya kë -wo -dho wo 'ko ꞉bhaa 'kɔdɔɔdɔdhɛ ꞉va mɛ 'wo- -dhɛ Salomɔ -bha 'kɔdɔɔdɔdhɛ bhë -a 'gü. 13 Mɛ -nu 'waa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka bhë, -a -dhɔ 'yaa kë -an -bha kö -wo 'dho -an 'piö, kö 'wo kpa -an -bha. -Yö -kë 'dhö 'kɛɛ -wo -an 'tɔ -blü -an këwun -nu -wun 'gü. 14 'Ö mɛ gbung -nu, gɔɔn- -nu, dhoo -nu -wo nu; -wo kë ꞉va 'ö 'wo kwa Dëmɛ -wun -dhɛ 'wun gia-, 'ö 'wo -da Yesu -wun -dhɛ 'wun gia--mɛ -nu 'wo bhë -an -bhüö 'gü.

15 -Dhidhaapë 'ö Yesu -bha bɔmɛ -nu -wo -kë -a kë ꞉dhia bhë -an -wun 'gü mɛ -nu -wo nu wo -bha 'yuamɛ -nu 'ka, zian -gblooga 'ö Piɛɛ dho bɔ -a -ta bhë -a 'piö, 'wo -an -da ꞉gba -nu, ꞉sɛɛ' -nu -ta kö ꞉ya kë ꞉nɛ Piɛɛ -yö ziö -na kö -a 'bin 'kpaan -ya kpa 'yuamɛ -nu 'wo bhë -an mɛ 'bhaa -nu -ta kö -an -dhɛ -yaan bo. 16 Mɛ -gbaa ꞉va 'wo go 'pö pödhɛ -nu 'wo Zeluzalɛmë -zü -zü 'to -dhɛ -nu -bha -an 'gü, 'wo nu wo -bha 'yuamɛ -nu waa-mɛ -nu 'ö -zuu yaa -nu -kë -an 'gü -an 'ka, 'ö -an 'plɛ -dhɛ -yö bo; -zuu yaa -nu -wo -go -an 'gü 'pö.

'Klobhɔdhe -da Yesu -bha bɔmɛ -nu -ta -sü

17 ꞉Dhɛ ꞉ya kë 'pö slabhomɛ ꞉va waa- ö mɛ -nu 'wo -kë Saduse -mɛ -nu 'ka, -wo pa ꞉druɛi 'ka Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo bhë -an buëndhö. 'Wo- pö -wo -dho pë 'bhaa kë -an 'ka; 18 'wo Yesu -bha bɔmɛ -nu kun, 'wo -an -da -kanso 'kɔɔdhö.

19 ꞉Dhɛ 'ö ꞉wa dɔ gbeng, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ do -yö nu 'yö -kanso 'kɔdhi -po -an -gɔ, 'ö -an yö plaan, 'ö- pö -an -dhë: 20 «-Ka 'dho -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'ka -tosiadhe kë -kɔ -dëü -zian 'ö bhë -a -wun ꞉blɛɛ'- mɛ -nu -dhë!»

21 'Ö Yesu -bha bɔmɛ -nu -wo 'wun ma -a -wo -ta. 'Ö -dhiadhiö tii 'gü 'wo dho -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü 'wo yö mɛ -nu ꞉daan' -sü -bha.

'Ö slabhomɛ ꞉va waa- mɛ -nu 'saadhö 'wo -kë -a 'piö, 'wo Zuifö mɛ ziizii -nu 'saadhö ꞉dhɔɔ -kë wo 'ko ꞉bhaa kö -waan -ya 'kuë- kë. ('Yan -to -Zlan -gba -a 'gü -kɔ -bha -mɛ -nu -gɔmɛ -yö -kë -an ziën mü 'pö.)

꞉Dhɛ ꞉ya -kë 'pö, 'wo 'dhasi -nu bɔ kö -waan 'dho Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo bhë -an -dhɛ ꞉dhia -kanso 'kɔɔdhö.

22 'Kɛɛ ꞉dhɛ ꞉wa 'dho ꞉wa -lo -kanso 'kɔɔdhö, waa -an yö. 'Wo -yɛ wo 'zü 'wo nu, 'ö 'wun 'ö -kë 'ma bhë 'wo- =blɛɛ, 23 'wo- pö: «꞉Dhɛ 'yi -lo 'ma, yi -kanso 'kɔdhi -nu -yö kö -wo ta -sü 'ka -së 'ka. 'Yi 'yan -to 'kɔdhi -bha -mɛ -nu yö kö -wo dɔ -sü 'ka -kanso 'kɔdhi -nu -bha. 'Kɛɛ ꞉dhɛ 'yi 'kwɛɛ -po 'yi ꞉kpɔɔ kɔɔ, yië mɛ gbɛ yö.»

24 ꞉Dhɛ 'ö 'yan -to -Zlan -gba -a 'gü -kɔ -bha -mɛ -nu -gɔmɛ waa-slabhomɛ -gɔmɛ -nu ꞉wa 'wun bhë -a ma, 'ö- -wun -yö -an 'te tun, Yesu -bha bɔmɛ -nu -bha ꞉dhɔng 'wo- wo -kanso 'kɔɔdhö bhë -a -wun 'gü. 'Ö pë 'wo dho -a kë waa-dɔ. 'Ö 'wo- pö wo 'ko -nu -dhë: «-Më 'ö 'dhoë- kë bhë -o?» 25 -Wo -to mü, 'ö mɛ do -yö -wo, 'ö- pö -an -dhë: «-Ka dɔ! Mɛ -nu 'ö 'ka -an kun, 'ka -an -da -kanso 'gü bhë,

-wo -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü -de, mɛ -nu ɖaan' ɖdhia!»

26 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö, 'ö 'yan -to
-Zlan -gba -a 'gü -kɔ -bha -mɛ -nu
-gɔmɛ waa- ö bha mɛ -nu 'wo -kë
-an ziën mü bhë 'wo dho 'wo -an
kun, 'wo nu -an 'ka. 'Kɛɛ waa pë
'dhiö- gbɛ kë -an 'ka, bhii -wo -suö
kö ɖkun 'ö 'sɛgümɛ -nu dho wo
-zuö -guö 'ka.

27 ɖDhɛ 'ö ɖwa -lo, 'wo dho
-an 'ka -yakuëkëmɛ -nu 'dhiö. 'Ö
slabhomɛ ɖva -yö -an ɖdhɛɛ' kpɔ,
28 'ö- pö -an -dhë: «Yiëë ka tɔng
dɔ, yiëë- pö kö ɖkun 'ka mɛ gbɛ
ɖdaan gbɔ mɛ 'ö bhë -a 'tɔ 'ka a?
'Yö ɖdhɛ -kë 'dhö, -më 'ö 'ka- kë -na
ɖnɛ ɖɛ? 'Ka ka -bha mɛ ɖdaan' -wo
-nu sa Zeluzalɛmë plöö -dhɛ 'plɛ
'gü; 'yö gɔɔn- 'ö bhë -a -bha ga -sü
bhë 'ka- 'piö kö 'kaan- -a -wun -lo
yi tuö.» 29 'Ö Piɛɛ waa- Yesu -bha
bɔmɛ -nu 'wo to, 'wo -daa -kë -a -gɔ
'wo- pö: «Yi -dho 'wun ma -Zlan -ta
'ö ɖzië' mɛ 'bhee- -ta! 30 Yesu 'ka-
zë, -a -dɔ -gaatalü -bha -sü 'ka bhë,
kwa 'bhɛma -nu -bha -Zlan ɖyaa-
bho ga 'gü, 31 ɖyaa- =luu' ö 'piö
ɖyaa- -ya ö bha -yadhɛ ɖbhlëzë
-bha. 'Go mü 'ö- -ya -Gɔmɛ waa-
Mɛdhamɛ 'ka, 'ö- -kë kö Izlaɛlö
'sɛgümɛ -nu -waan bɔ -a -ta -waan
wo -bha -tosiadhe ɖdhië' -kwaa kö
-wo ɖdhië'- -a 'piö kö -Zlan -yaan
ziö -an -bha ɖsɔɔn yaa -nu -ta.
32 'Wun -nu 'wo bhë yi -an -tɔmɔ
'ka. 'Ö -Zuu 'slööslö 'ö -Zlan -ya
nu mɛ 'wo 'wun ma -a -ta -an -dhë
bhë, 'ö- -tɔmɔ 'ka 'pö.»

33 ɖDhɛ 'ö -yakuëkëmɛ -nu ɖwa
-wo 'ö bhë -a ma, 'ö 'wun -yö na
-an -zuë ɖduö, 'ö 'wo -kë -a 'piö
kö 'wo Yesu -bha bɔmɛ -nu zë.
34 'Kɛɛ -an ziën, Falizi -mɛ do 'wo-
-dhɛ Gamaliɛlö 'ö -kë tɔnggɔmɛ do
'ö 'sɛgümɛ -nu -wa ɖbhlë -ya ɖva
'ka -a 'ka, -yö -kë mü. 'Ö ɖluu
-yakuëkëmɛ -nu ziën, 'ö- pö -an
-dhë -wo Yesu -bha bɔmɛ -nu yö
plaan.

35 ɖDhɛ ɖya kë 'pö, 'ö- pö
-yakuëkëmɛ -nu 'wo bhë -an -dhë:
«Izlaɛlö -mɛ -nu, -ka ka -zo kë ka
-de 'piö, pë 'ka dho -a kë mɛ -nu
'wo ɖnɛ -an 'ka bhë -a -wun 'gü
'dhɛ! 36 -A -dhɛ yaa ɖglɔɔ ɖkun
'ö mɛ 'wo- -dhɛ Tëuda bhë, -yö nu
'ö ö -de sü mɛ 'gianzë 'ka. 'Ö mɛ
'wo -mɔ mɛ -lü ɖkëng' -yiisië -bha
'wo -ziö -a 'piö. 'Kɛɛ -wa -zë. 'Ö
ɖdhɛ ɖwaa- zë 'ö mɛ 'töüdhö 'wo
-kë -a 'piö 'wo -pɛn 'ö -an 'plɛ -wo
-kan wo 'kuë-. 37 ɖDhɛ ɖya kë 'dhö,
mɛ ɖdhong' -kwɛ 'töng 'ka 'zü, 'ö
Galile mi 'wo- -dhɛ Zuda, 'ö nu 'ö
mɛ ɖplëëzë -gan ö 'piö, 'ö 'wo- zë
'pö; 'kɛɛ mɛ -nu 'saadhö 'wo -ziö
-a 'piö bhë 'wo -pɛn 'zü. 38 ɖDhɛ 'ö
-kë 'dhö ɖnɛ, a- -pö ka -dhë: -Ka ka
-zo bho gɔɔn- -nu 'wo bhë -an 'piö,
'ka ka ɖkwaa'- -an -zü, -wo 'dho!
Bhii 'ö tɔɔ ɖya kë ɖnɛ -an -bha 'slë
waa- -an këyuö -nu bhë -wo -go mɛ
'bhee- 'gü, kö -yö -dho wü. 39 'Kɛɛ
ɖya kë ɖnɛ -yö -go gia- wo -Zlan
'piö, ka -kɔ 'ka 'dho -mɔa kö 'ka-
'gü ɖsiö'-. -Kaa kë 'slë 'ka kö ɖkun
'ka 'ko zë -Zlan 'ka!»

'Ö -yakuëkëmɛ -nu 'wo bhë 'wo
-we Gamaliɛlö -wo -bha. 40 'Ö 'wo
Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo bhë 'wo
-an ɖdhɔɔ -kë. 'Wo- pö 'dhasi -nu
-dhë -wo -an -ma. ɖDhɛ ɖwa -an
-ma, 'wo- pö -an -dhë kö ɖkun 'wo
'wun ɖblɛɛ mɛ -nu -dhë gbɔ Yesu
'tɔ 'ka; 'ö 'wo wo ɖkwaa -an -zü.

41 'Ö Yesu -bha bɔmɛ -nu -wo
go -ya 'kuë- bhë -a -ta, ɖzuögludhi
ɖva 'ka, bhii -yö wo -ma 'kun
-wun 'ka kö wo 'klo -yaan bhɔ
Yesu 'tɔ -wun 'gü. 42 'Ö yi 'saadhö
'ka, -Zlan -gba -a 'gü -kɔ -dhɛ
waa- kɔɔdhɛ -nu -bha, 'wo mɛ -nu
ɖdaan -kplawo 'wuntaɔsë 'ö -gban
Yesu 'ö -Zlan -bha -Yamɛ 'ka -a
-bha.

6

Mɛ -lü 'slaplɛ 'wo- sü kö -waan nu Yesu -bha bɔmɛ -nu -dhë

1 Dhɛ 'ö 'töng 'bhaa ya ziö, kö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -wo kë -na va -kplawo, 'wun -blɛɛ -wo löö -sü -yö -da Zuifö -nu 'wo bhë -an mɛ -nu 'wo Glɛkö -wo ma 'wo bhɔ 'sɛ gbɛ 'gü waa- Zuifö 'në giagia -nu -an ziën. -An mɛ -nu 'wo bhɔ 'sɛ gbɛ 'gü bhë -wo -kë -a pö dhia 'waa -bhöpë nu wo -bha gɛandhoo -nu -dhë nɛ -kɔ 'wo- nu -na -a 'ka -a mɛ 'wo to -an -dhë bhë -a 'dhö, pë bhöü- 'wo- -glu -na yi 'saadhö 'ka bhë -a 'ka.

2-3 'Ö Yesu -bha bɔmɛ -nu 'gɔɔ- do ö ga plɛ 'wo bhë 'wo -to Yesu 'piö -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü dhɔɔ -kë wo 'ko bhaa, 'wo- pö -an -dhë: «Yi dhegluzë -nu, yaa 'dho kë -së kö 'yiën- yi kwaa'- -Zlan -wo blɛɛ' -sü -zü kö 'yiën- yi -zo kë -bhöpë -wun 'piö! Dhɛ -kë 'pö, -ka mɛ 'slaplɛ 'ö mɛ 'plɛ -wo -an 'tɔ -së to 'ö -Zuu 'slööslö 'dhö -an pa -sü 'ka, 'ö 'kpaakpadhɛ 'dho -an -gɔ -an 'sü ka ziën kö 'yiën- yuö 'ö bhë -a kpɔ -an kwɛɛ. 4 Ya kë 'pö, 'yi -dho -mɔa kö 'yiën- 'töng 'plɛ 'sü 'yiën- dhoë 'dhiö, bhɛa' -sü waa- -Zlan -wo blɛɛ' -sü 'ka.»

5 'Ö -an 'saadhö 'plɛ -wo -we -an -wo bhë -a -bha. Dhɛ -kë 'dhö 'wo Etiɛnë 'ö pa -sü 'ka -zo -yö -Zlan -bha -sü waa- -Zuu 'slööslö 'ka bhë, 'wo- sü. 'Wo Filipö sü, 'wo Plokɔlö sü, 'wo Nikanɔɔ sü, 'wo Timɔ sü, 'wo Paamenasö sü, 'ö Nikola 'ö go Antiɔsö 'ö ö zuö' dhië Zuifö -nu -bha bhɛa' -kɔ 'gü 'dhiö -be bhë, 'wo- sü. 6 'Wo -an -zɔn Yesu -bha bɔmɛ -nu -dhë; 'wo bhɛa -an -wun 'gü wo -kɔ -kpa -an -ta -sü 'ka, -yö kë 'dhö kö -wo -ya -de -ta -Zlan -bha 'ka yuö bhë -a kë -sü 'ka.

7 -Zlan -wo -yö -kë 'dho dhia 'dhiö, kö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -yö kë dhia va -kplawo Zeluzalɛmë plöö; slabhomɛ -dhɛ va -dhɛ -wo -we -a -bha kö -wo wo -zo yö Yesu -bha 'pö.

Etiɛnë 'kun -kɔ 'wo- kuën waa- 'wun -gɛn 'ö- bho

8 Etiɛnë 'ö -Zlan -bha 'dhuë- waa- -bha 'piigbeedhɛ -yö -kë -a -gɔ bhë, -yö -dhidhaapë vava -nu -kë mɛ -nu wö 'dhiö. 9 'Yö Zuifö -mɛ -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü -mɛ -nu 'ö 'wo -an -dhɛ «-go 'gan 'gü -mɛ -nu» 'wo go Silɛnë -sɛ 'gü 'dhö oo, -a mɛ -nu -wo go Alezandri -sɛ 'gü waa- Zuifö mɛ 'bhaa -nu gbɛ 'ö 'wo go Silisi -dhɛ waa- Azi -dhɛ -an 'gü 'wo yö zaɔdhe kë -sü -bha Etiɛnë 'ka. 10 'Kɛɛ -an 'dhi -yö -kun 'ö -an -kɔ yaa -mɔa -bha kö -waan 'wun blɛɛ'- 'zü, bhii Etiɛnë -yö 'wun -blɛɛ 'kpaakpadhɛ 'ö -Zuu 'slööslö -ya nu -a -dhë bhë -a 'ka.

11 Dhɛ -kë 'dhö, 'wo më mɛ -nu 'piö 'wëü- 'ka kö -waan -a pö: «Yi- -wo -ma kö -yö 'wun blɛɛ' -na Moizö waa- -Zlan -an -gɔ.»

12 -Kɔ 'ö 'wo 'sɛgümɛ -nu, mɛ ziizii -nu waa- tɔnggɔmɛ -nu 'wo -an zü blüë' bhë 'ö bhë. 'Ö 'wo -lo Etiɛnë -ta 'wo- kun 'wo dho -a 'ka zakanmɛ va -nu 'dhiö. 13 'Yö 'wo nu mɛ -nu 'wo dho sua -wun dɔ Etiɛnë -bha bhë -an 'ka 'ö mɛ -nu bhë 'wo- pö: «Gɔɔn- 'ö nɛ 'yaa ö bo 'wun blɛɛ' kwa -bha -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'slööslö waa- Moizö -bha tɔng -nu -bha -sü 'ka. 14 Yi- -wo -nu -ma nɛ Yesu 'ö go Nazalɛtë bhë -yö -dho -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü siö' 'ö kwa wɔ -kɔ 'ö Moizö -ya nu kwa 'bhɛma -nu -dhë bhë 'ö- bho piin.»

15 Mɛ -nu 'saadhö 'wo -kë za 'kënng 'gü mü, 'wo wo 'yan bɔ Etiɛnë 'piö, 'wo- -ga -piindhö 'ö 'wo- wöödhɛ yö kö -yö 'bhü -na nɛ -Zlan -bha bɔmɛ wöödhɛ 'dhö.

7

1 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö slabhomɛ va -yö Etiɛnë dhɛɛ' kpɔ 'ö- pö -a -dhë: «'Wun -nu 'wo- pö ü- -blɛɛ bhë, ü- -blɛɛ 'dhö gia- 'ka a?» 2 'Ö Etiɛnë -ya -daa -kë 'ö- pö: «N dë -nu, n dhegluzë -nu, -ka ka 'to 'to! -Zlan 'tɔbhɔsüzë -yö ö -de -zɔn

kwa 'bhɛma Ablaamö -dhë kö -yö
□tun Mezopotami -sɛ 'gü kö -yaan
□tun 'dho -na -ya □dhia pödhɛ 'wo-
-dhɛ Kalan bhë -a -bha. 3 'Ö -Zlan
-ya -pö Ablaamö -dhë: *Bhi 'dhö, ü
bha 'kɔɔmɛ -nu 'dhö, -ka 'go kaa-
'kɔɔmɛ -nu waa- kaa- 'sɛgümɛ -nu
-an 'piö, 'ka 'dho 'sɛ 'a 'dhoë- -a -zɔn
ka -dhë bhë -a 'gü!* 4 □Dhɛ □ya kë
'dhö, Ablaamö -yö -go Kalidee -sɛ
'gü, 'ö dho 'ö -ya Kalan. -Dhɛ 'ö
bhë 'ö Ablaamö dë -yö ga -a -bha.
'Ö -Zlan -yö Ablaamö bɔ 'sɛ 'ö 'ka-
'gü zlöö □nɛ -a 'gü. 5 -Zlan yaa -dhɛ
gbɛ nu -a -dhë mü. -Dhɛ pë 'tee
gia- 'ö dho kë □nɛ kwa -gɛn pin
'dhö yaa- do nu -a -dhë kö -yaan
kë -a -de -bha 'ka. 'Kɛɛ -Zlan -yö
pë 'tɔ -go -a -dhë □woë' □nɛ -yö
-dho 'sɛgɔ bhë -a nu -a -dhë, 'ö-
nu -a □suu'- -ta 'në -nu -dhë 'pö.
'Kɛɛ kö -a 'töng 'dhö bhë -a 'ka kö
'në gbɛ yaa kë Ablaamö -gɔ □kun.
6 -Wo 'ö -Zlan -ya □blɛɛ -a -dhë yö
□ga 'ö □nɛ: *Ü □suu'- -ta 'gü -mɛ
-nu -wo -dho -tosiadhe kë -nia -dhɛ
'gü 'sɛ gbɛ -ta. -Wo -dho kë □nua
'ka mü; 'ö mɛ -nu -wo -an 'klo bhɔ
-kwɛ □këng' -yiisië 'piö.* 7 *'Kɛɛ
a -dho 'klobhɔdhe -da 'sɛgümɛ -nu
'wo 'dhoë- -an kë wo -bha □nua 'ka
bhë -an -ta. □Ya kë 'dhö, -wo -dho
go 'sɛ 'wo -kë -a 'gü bhë □nua 'ka
bhë -a -bha kö -waan nu zö n gba
□dhia.* »

8 'Ö Etiɛnë -yö dho 'wun □blɛɛ'
-sü 'ka 'dhiö 'ö- pö: «□Dhɛ □ya kë
'dhö, -Zlan -yö -dhikuëdhe -kun
Ablaamö 'ka, 'ö- =dua' -yö -kë 'bɔn
zë -sü 'ka. 'Ö Ablaamö -yö ö gbö
Izaakö kpɔ, 'ö- zë 'bɔng kö -ya bhɔ
-a -dhɛkpaɔyi □ya kë 'slɛaga. -Kɔ
do bhë -a 'ka 'pö, 'ö Izaakö -yö
Zakɔbö zaa 'bɔng, 'ö Zakɔbö -de
'pö 'ö ö -bha 'në -nu 'gɔɔ- do ö
ga □plɛ 'wo -kë kwa 'bhɛma -wun
'gbeezë 'ka 'ö -an zaa 'bɔng.

9 'Yö kwa 'bhɛma -nu -wo □druɛi
-kë wo dheglu Zozɛfu -bha, 'wo-
'dhɔɔ dɔ kö -yaan kë □nua 'ka
Ezitö -sɛ 'gü. 'Kɛɛ -Zlan -yö -kë -a
'piö, 10 'ö- bho -a -bha □sëëbhodhe
'plɛ 'gü, 'ö 'kpaakpadhɛ nu -a -dhë
'ö 'sla kpɔ -a -ta Falaɔn 'ö Ezitö
-mɛ -nu -bha -gludë 'ka bhë -a
'dhiö. 'Ö Falaɔn -yö Zozɛfu -ya
Ezitö -sɛ waa- -a -bha □bhɔɔpë 'plɛ
□kɔɔnmɛ 'ka.

11 'Ö din -yö -da Ezitö -sɛ waa-
Kana -sɛ -an 'gü. 'Ö □sëëbhodhe
-yö -kë □gbaɔnsü, 'ö pë kwa
'bhɛma -nu 'wo dho -a yö -waan
-bhö yaa kë -dhö.

12 □Dhɛ 'ö Zakɔbö □yaa- ma □nɛ
'blee- 'wo- =bluu'- kë -na bhë -yö
□tun Ezitö -sɛ 'gü, 'ö ö bha 'në -nu
'wo kwa 'bhɛma -nu 'ka bhë -an
bɔ 'ma kö -waan 'blee- 'dhɔ. 13 -A
kë -peedë -naa 'wo dhoë zlöö bhë
'ö Zozɛfu -yö ö -de -zɔn ö dhegluzë
-nu 'wo bhë -an -dhë, 'ö Falaɔn -yö
Zozɛfu -bha 'kɔɔmɛ -nu dɔ 'sabla.

14 □Dhɛ □ya kë 'pö 'ö Zozɛfu -yö
-naɔ dɔ ö dhegluzë -nu 'wo bhë -an
-gɔ kö -waan dɔ wo dë Zakɔbö -gɔ
kö -an dë waa- ö bha 'kɔɔmɛ -nu
'ö -an -dho 'kuë- -sü -yö -kë mɛ -lü
'gɔɔ- 'slaplɛ ö ga 'sɔɔdhu 'ka bhë
kö -waan nu.

15 □Dhɛ 'ö -naɔ bhë □waa- dɔ wo
dë -gɔ, 'ö -an dë Zakɔbö waa- ö bha
'kɔɔmɛ -nu 'wo dho Ezitö -sɛ 'gü.
'Ö Zakɔbö -nu 'wo bhë 'wo to 'sɛ
bhë -a 'gü 'ö yöë -an -bha ga -yi
-bha. 16 □Dhɛ 'ö Zakɔbö -nu □wa
ga 'wo dho -an □glöö 'ka Ablaamö
-bha mɛ -bin -dhɛ 'ö- dhɔ Emɔɔ
-bha 'në -nu -gɔ, Sikɛmë -pö 'gü
bhë -a -bha. -Dhɛ do bhë 'wo kwa
'bhɛma -nu -bin -a -bha 'pö.

17 □Dhɛ pë 'ö -Zlan -ya 'tɔ go
Ablaamö -dhë, 'ö- yi 'dhö 'to -na
'tee kö -yaan kë, kö kwa 'bhɛma
-nu -wo □bhɛɛ -na. 'Yö 'wo -kë
□plëëzë Ezitö -sɛ 'gü. 18 □Dhɛ □ya
kë 'pö, -gludë gbɛ 'ö yaa Zozɛfu
dɔ □nɛ Falaɔn 'dhö bhë 'ö yö
Falaɔn pin □taa Ezitö -sɛ □kɔɔn -sü
'ka. 19 'Ö -gludë mɛ bhë 'yö kwa
'bhɛma -nu -püö 'ö -an 'klo bhɔ,
'ö -an 'gbeedhɛ bho kö -waan wo

-bha 'në 'puu -nu -lo blöö, -wo wo ŋkwaa'- -an -zü -wo ga.

20 'Töng gia- bhë -a 'ka 'ö Moizö -yö bhɔa. -Yö -kë 'në 'puu -së ŋduö 'ö- -wun 'yi -yö -kan -Zlan -dhë -a 'ka. 'Ö- 'kpɔmɛ -nu -wa to kɔɔ 'su -yaaga 'piö 'wo wo -zo -kë -a 'piö -bin -blü kö ŋkun Falaɔn dho -a ŋtɛi' dɔ. 21 ŋDhɛ 'ö- 'kpɔmɛ -nu ŋwa 'në bhë ŋwaa- dɔ blöö, ŋwa wo ŋkwaa'- -a -wun -zü, 'ö Falaɔn 'dhu -yö -kpën -a -bha 'ö- sü 'ö dhoë 'ö- -kë ö -bha 'në 'ka, 'ö ö -zo -kë -a 'piö. 22 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'wo Moizö ŋdaan Ezitö -mɛ -nu -bha 'wunbhokoudɔdhe 'saadhö 'plɛ 'ka, 'ö- 'pii -yö -kë 'gbee- ö 'dhi -wo waa- ö këpë -nu 'gü.

23 ŋDhɛ 'ö Moizö -kwɛ ŋya kë 'gɔɔ- -yiisië, 'ö- =zuö' -yö ŋluu kö -yaan 'dho ö dhegluzë -nu 'ö 'wo Izlaɛlö -mɛ -nu 'ka bhë -an 'piö kö -an -kë -a 'gü -kɔ -nu 'wo bhë -yaan dɔ. 24 ŋDhɛ 'ö dho, kö Ezitö mi do -yö mɛ -nu 'wo bhë -a mɛ do 'klo bhɔ -na 'kpaan; 'yö dho mɛ 'wo- 'klo bhɔ -na bhë -a -dhë, -a -zo bho -sü 'ka 'yö Ezitö mi bhë 'yö- zë. 25 -Yö -kë -a -zo 'piö -bezë ŋnɛ ö dheglu -nu 'wo Izlaɛlö -mɛ -nu 'ka bhë -wo -dho -a -gɛn dɔ ŋnɛ, -Zlan -yö -dho bɔ ö -ta 'ö -an bho 'gan 'gü; 'kɛɛ waa -dhɛ gbɛ yö 'wun bhë -a 'gü. 26 -A -dhɛ mɛ 'ö -po -a 'piö bhë Moizö -yö Izlaɛlö -mɛ ŋplɛ -yö kö -wo 'ko zë -na 'ö- -kë kö 'ö -an dhi 'kuë -a -pö -an -dhë -sü 'ka: ‹Mɛ 'ka ŋnɛ, -abi', kö ŋkun 'ka 'ko zë ka 'kuë! 'Ö tɔɔ dhegluzë -mü ka 'ka!› 27 'Kɛɛ -a mɛ 'ö- -bha za 'dhö ya bhë -yö Moizö -kë ŋwoë' ŋnɛɛ: ‹Yö 'ma -zian 'dhɛ! Dö 'ö ü -ya -gɔmɛ 'ka 'iin zakanmɛ 'ka yi -ta -ɛ? 28 Ü- 'piö kö 'ü n zë ŋnɛ -kɔ 'ü Ezitö mi zaa yɛɛn bhë -a 'dhö a?› 29 -Wo bhë ŋdhɛ 'ö -da Moizö 'toodhö, 'yö ŋduë 'ö dho 'ö -ya Madian -sɛ 'gü. -Dhɛ 'ö bhë ŋnɛ 'ö to -a -bha 'ö 'në gɔɔn- =plɛ kpɔ.

30 ŋDhɛ 'ö -kwɛ 'gɔɔ- -yiisië ŋya ziö, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ do -yö ö -de -zɔn Moizö -dhë 'yënngtaadhɛ 'ö -kë Sinai -tɔn 'sɔɔ bhë -a -bha; 'siö 'ö -kë -kpɔɔ kpö do 'güö ŋdhia bhë -a 'gü. 31 'Yö Moizö 'te -yö tun, në 'ö- yö bhë -a -wun 'gü. ŋDhɛ 'ö ŋyɔɔn -na -kpɔɔ kpö 'ö bhë -a 'ka ŋklöö' kö -yaan -a -ga 'papadhö, 'ö kwa Dëmɛ -Zlan -wo ma kö -ya pö -na: 32 *Ma 'a tɔɔ ü 'bhɛma -nu -bha -Zlan, Ablaamö -bha -Zlan, Izaakö -bha -Zlan waa- Zakɔbö -bha -Zlan.*

'Ö Moizö -yö yö ŋzluun -sü -bha 'suö -dhë. 'Ö -dhɛ -ga 'ma -sü -yö -kë -a -dhë -ziizë. 33 'Ö kwa Dëmɛ -ya pö -a -dhë: ‹-Bhö ü bha -sakpa bho ü -gɛan, bhii -dhɛ ü dɔ -a -bha bhë ŋyö 'slööslö. 34 'Yënngbhɔdhe kë -na ma mɛ -nu -gɔ Ezitö -sɛ 'gü bhë, a- -yö, a -an 'gbo -wo -ma; në -kë 'a ŋyɔɔ 'aan- -an bho 'gan 'gü bhë 'ö bhë. -Bhö nu, -a yi ŋya -lo kö 'aan- ü bɔ Ezitö -sɛ 'gü 'sabla!› »

35 'Ö Etiɛnë -yö dho 'wun ŋblɛɛ' -sü 'ka 'dhiö 'ö- pö: «Moizö 'ö Izlaɛlö -mɛ -nu waa 'we -a -wun -bha 'ö 'wo- pö -a -dhë: ‹Dö ü -ya yi -gɔmɛ waa- yië zadɔmɛ 'ka› bhë, yö do gia- bhë ŋnɛ 'ö -Zlan -ya bɔ kö -yaan kë -an -bho 'gan 'gü -mɛ waa- -an -gɔmɛ 'ka. -Zlan -bha bɔmɛ 'ö ö -de -zɔn -a -dhë, -kpɔɔ kpö 'ö kë 'güö ŋdhia -a 'gü bhë, yö ŋnɛ 'ö nu -a -dhë kö -yaan kë Izlaɛlö -mɛ -nu -gɔmɛ waa- -an -bho 'gan 'gü -mɛ 'ka. 36 Moizö ŋnɛ 'ö Izlaɛlö -mɛ -nu bho Ezitö -sɛ 'gü -dhidhaapë -nu kë -sü 'ka 'sɛ 'ö bhë -a 'gü, 'yoo nuɛazë 'dhiö waa- -kwɛ 'gɔɔ- -yiisië kë -sü 'ka 'yënng ŋtaa. 37 Moizö bhë 'zü ŋnɛ 'ö- pö Izlaɛlö -mɛ -nu -dhë: *-Zlan -yö -dho ö -wodhiölomɛ do 'ö dho kë ŋnɛ n 'dhö 'ö dho go ka ŋsuu' 'gü -a bɔ ka -dhë.* 38 Moizö bhë 'zü -yö -kë Izlaɛlö -mɛ -nu ziën 'yënng ŋtaa. Yö ŋnɛ 'töng 'wo- =kaa' mü bhë 'ö -kë -Zlan -bha bɔmɛ waa- kwa 'bhɛma -nu ziën, 'ö ŋya kë 'ö

-Zlan -wo 'ö ɓtoëpö -këdhösü nu mɛ -nu -dhë bhë 'ö ɓyaa- ma 'dhö Sinai -tɔn tuö 'ö ɓya kë 'ö nu 'ö- 'dhiö -lo kwa 'bhɛma -nu -bha.

39 'Kɛɛ kwa 'bhɛma -nu waa 'we -a -bha kö 'wo 'wun ma Moizö -ta. 'Ö 'wo -kɔ Moizö 'ka; 'wo- -dhɔ ɓkaa' kö 'wo 'yɛ wo 'zü, 'wo 'dho Ezitö -sɛ 'gü. 40 'Ö 'wo- pö Aalɔn -dhë: ‹-Bhö kwa -bha gbapë -nu 'wo dho 'ta sü kwa 'dhiö -an kë! Bhii Moizö 'ö kwa bho Ezitö -sɛ 'gü bhë, pë 'ö -kë -a 'ka 'kwaa- dɔ!› 41 'Ö 'wo 'sënng -du 'në do -kë 'ö 'wo sla- bho wo -bha gbapë bhë -a -dhë. 'Ö wo ɓkwaa' -në bhë, 'wo- 'wlaan- -kë. 42 'Ö -Zlan -yö ö -ta yö -an -bha 'ö -an -bha -yɛ 'zü -yö -kë 'susong -nu gba -sü 'ka ɓnɛ -kɔ 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -wodhiölomɛ -nu -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë -a 'dhö ɓnɛɛ: *-Zlan -ya -pö: Izlaɛlö -mɛ -nu, ka wü -zë 'ka sla- -nu bhoë -kwɛ 'gɔɔ- -yiisië 'piö 'yënng ɓtaa, 'kɛɛ n -ma sla- 'yaa -mü.* 43 *Ka -bha -zlan Mɔlɔkö 'yö 'ka- -bha sɔ 'kɔ sü, 'ka dhoë -dhɛ 'plɛ 'ö 'ka dho -a -bha -a 'ka, 'ö kaa- -zlan 'ö- 'tɔ -kë Lefan 'ka 'ö- =dua' -yö -kë 'susong 'bin 'ka bhë, 'ka- sü 'pö. Gbapë -nu 'wo bhë ka -an -kë ka ɓkwaa'; 'ö 'ka -an gba. -A -wun 'gü a -dho -a kë kö -waan 'dho ka 'ka ɓgbiin Babilɔnë -dhɛ ɓzlöö.*

44 ɓDhɛ 'ö kwa 'bhɛma -nu -wo -kë 'yënng ɓtaa bhë, sɔ 'kɔ 'ö- -zɔn -an -dhë ɓnɛ -Zlan -yö wo 'piö, 'ö -guö 'fa -nu 'ö tɔng dɔ -wo -nu 'dhö ɓbɛɛn' -sü 'ka -a -ta -wo -kë -a 'gü bhë -yö -kë -an -gɔ mü. Sɔ 'kɔ 'ö bhë -wa -kë ɓnɛ -kɔ 'ö -Zlan -ya ɓblɛɛ -a 'ka Moizö -dhë, 'ö- -zɔn -a 'ka -a -dhë bhë -a 'dhö. 45 'Ö sɔ 'kɔ bhë 'ö dɔ 'pö kwa 'bhɛma -nu 'wo yö -an 'piö bhë -an kwɛɛ. 'Ö Zozue -yö yö -an -dhë 'dhiö, 'wo sɔ 'kɔ bhë 'wo- sü 'wo dhoë Kanaa -sɛ 'gü. -An -lo mü ɓyië', kö -Zlan -ya 'sɛ bhë -a 'gü -mɛ -nu kë -an 'dhiö; 'yö 'wo -an -bha 'sɛ kun -an -gɔ. 'Ö sɔ 'kɔ bhë 'ö to -an -gɔ, 'sɛ 'wo- kun bhë -a 'gü, 'ö dhoë 'ö yöë Davidö -bha yi -bha. 46 Davidö -wun -yö -Zlan -zo -kun. 'Ö Davidö -ya -dhɛ ö -bha -Zlan 'ö -kë ö 'bhɛma Zakɔbö -bha -Zlan 'ka bhë -a -gɔ kö -yaan -a -bha 'kɔ dɔ. 47 'Kɛɛ Salomɔ ɓnɛ 'ö 'kɔ bhë 'ö- dɔ zlöö.

48 'Kɛɛ a- =blɛɛ ka -dhë giagia 'ka ɓnɛ -Zlan 'yö ɓva, 'yaa -ya 'kɔ -nu 'ö mɛ 'bhee- -nu 'wo- dɔ -an 'gü ɓnɛ -kɔ 'ö- -wodhiölomɛ -ya ɓblɛɛ -a 'ka bhë -a 'dhö ɓnɛɛ: *Kwa Dëmɛ (-Zlan) -ya -pö:* 49 *Dhang- 'gü -dhɛ 'ö tɔɔ ma 'gɔ -gbloo 'gü -dhɛ, 'ö 'sɛ 'dhö n -gɛn -gban -a -ta -në 'ka. ɓDhɛ 'ö 'pö, 'kɔ ɓsuu'- -mlë 'ö 'ka dho -a dɔ n -dhë -ɛ? 'Iin -dhɛ -mlë 'a dho n 'tɛɛ -nu pa -a -bha -ɛ?* 50 *Ma -de kun 'a në -nu 'wo bhë 'a -an 'plɛ -kë -a?* »

51 'Go mü 'zü 'ö Etiɛnë -ya pö: «ɓDhɛ 'ö -kë 'dhö ɓnɛ mɛ ɓgɔü' 'gbeezë 'ka ɓnɛ, 'ö ka ɓzuö' -nu, ka 'to -nu, ɓwa ta -Zlan -wo -gɔ, 'ö 'kaa 'we -a -bha kö 'kaan- 'wun ma -Zuu 'slöösló -ta -kplawo bhë, ka bhɔ ka 'bhɛma -nu -bha giagiawo ɓdhɛɛ! 52 -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'wo bhë, -a dö -zë 'ö ka 'bhɛma -nu waa -a 'klo bho ɓɛ? 'Ö mɛ -nu 'wo mɛ kpengdhö do -bha nu -sü -wun ɓblɛɛ'- bhë, 'wo -an zë. Mɛ kpengdhö 'ö bhë 'ö 'ka- dɔ mɛ -nu kwɛɛ, 'wo- zë. 53 -Zlan -yö tɔng -nu ka -dhë 'ö bɔa ö -bha bɔmɛ -nu -ta; 'ö tɔng 'dhö bhë kaa- =bhlë 'kpɔ.»

Etiɛnë -bha ga -kɔ

54 ɓDhɛ zakanmɛ -nu ɓwa Etiɛnë 'wun ɓblɛɛ' -wo ma, 'yö 'wun -yö -na -an -zuë ɓgbaɔnsü. 55 'Kɛɛ Etiɛnë 'ö -Zuu 'slöösló -ya pa bhë 'ö -dhɛ -ga dhang- 'gü, 'ö -Zlan -bha 'tɔbhɔdhe 'bhü yö; 'ö Yesu yö kö -yö dɔ -sü 'ka -Zlan -bha -dhɛ ɓbhlëzë -bha, 56 'ö- pö: «-Ka dɔ 'dhɛ, dɔ 'a- wo ɓnɛ, 'ma -kpën dhang- -nu -bha, -an 'dhi -yö 'po -sü 'ka; Mɛgbö 'ö dɔ ɓsüë' -Zlan -bha -dhɛ ɓbhlëzë -bha bhë a- -yö 'pö.»

57 ꞉Dhɛ -kë 'dhö 'wo yö -gbla 'gbee- 'ka -sü -bha, 'wo wo -kɔ yö wo 'toë-, wo 'to ta -sü 'ka (kö -waan 'kun 'wun 'ö- =blɛɛ bhë -a ma -sü 'ka -a -zɔn -sü 'ka ꞉nɛ në 'ö- =blɛɛ' -na bhë -yö -Zlan -sü ya -sü 'ka). 'Ö -an 'plɛ -wo ꞉luu wo 'kuë, 'wo dho 'wo -lo Etiɛnë -ta. 58 'Wo- =gblëë 'wo dhoë pö- =taa -bha 'wo yö -a ꞉zëë -zë -guö 'ka -sü 'gü kö -waan -a zë. 'Ö mɛ -nu 'wo -tɔmɔdhɛ -kë Etiɛnë -bha zadɔyi 'ka bhë, 'wo wo -bha -da sɔ -ta dhuö -sɔ bho wo -bha, 'wo- nu 'nëgɔɔnzë -dadhëü 'wo- -dhɛ Sɔlö bhë -a -dhë kö -yaan ö 'yan 'to -a -bha kö 'woë- wo -bha -guö -zuö -dhɛ yö.

59 ꞉Dhɛ 'wo Etiɛnë zë -na -guö 'ka bhë, -yö -bhɛa 'ö- pö: «N Dëmɛ Yesu, 'ma n -de -wun -lo ü kwɛɛ.» 60 ꞉Dhɛ 'ö -kë 'pö 'ö -lo ö kpɔn 'gü 'ö -gbla 'gbee- 'ka ꞉nɛɛ: «N Dëmɛ, ü -bha 'gën -mü; ü -zo bho -an -bha ꞉sɔɔn yaa bhë -a 'piö!»

꞉Dhɛ 'ö- pö 'dhö 'ö- -zo -yö dɔ.

8

1-2 Etiɛnë zë -sü bhë, Sɔlö -zo -yö -we -a -bha. 'Ö mɛ -nu 'wo -Zlan ꞉bhlë -ya 'wo Etiɛnë -bin, 'ö 'wo 'gbo bɔ ꞉va -a -wun 'gü.

Sɔlö -bha Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'klo -bhɔ -sü

Yi gia- bhë -a 'ka, -Zlan -bha mɛ -nu 'wo Zeluzalɛmë 'ö -an -bha 'klobhɔdhe ꞉va zü yö dɔa. 'Ö -kan Yesu -bha bɔmɛ -nu -bha, Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'plɛ -wo -pɛn, 'wo dho Zude -sɛ waa- Samali -sɛ 'gü -dhɛ -nu -bha.

3 Sɔlö -zë, -yö ö ꞉faan' sü kö -yaan -Zlan -bha mɛ -nu 'tiin yën. 'Ö -sɔ kɔɔdhɛ -nu -bha, 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu, gɔɔn- -nu, dhoo -nu -an kun 'ö -an -zuö -kanso 'gü.

Filipö -yö Yesu -bha 'wuntaɔsë -blɛɛ Samali -sɛ 'gü

4 Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo -pɛn bhë, -wo 'wuntaɔsë -blɛɛ 'wo dhoë -dhɛ 'plɛ 'gü. 5 Filipö -yö -dho Samali -pö do 'gü, 'ö -Zlan -bha -Yamɛ -wun ꞉blɛɛ -an -dhë. 6 Mɛ gbung -nu 'wo -kë mü bhë, 'wun 'ö Filipö -yö -kë -a ꞉blɛɛ' ꞉dhia bhë, -an 'plɛ 'töüdhö -wo -kë wo 'to 'to ꞉dhia -a -bha -së 'ka, -dhidhaapë -nu 'ö -kë -a kë ꞉dhia 'ö 'wo -an yö bhë -an -wun 'gü. 7 Bhii 'ö tɔɔ mɛ -nu 'ö -zuu yaa -yö -kë -an 'gü bhë, -zuu yaa -nu 'wo bhë -wo -kë -go -an 'gü ꞉dhia ꞉gblaa 'gbla -sü 'ka 'gbee- 'ka; 'tinngmɛ -nu waa- -gɛntɔsiömɛ -nu 'wo -kë mü bhë 'ö -an -dhɛ -yö bo 'pö. 8 'Ö pö- bhë -a 'gü -mɛ -nu 'glu -yö -dhi ꞉va 'ka.

9 Gɔɔn- do 'wo- -dhɛ Simɔ -yö -kë pödhɛ bhë -a -bha. -Yö -kë -dɛbɔmɛ 'gbee- do 'ka, -a -wun kë -kɔ -wun 'gü, 'ö Samali -sɛgümɛ -nu 'te tun, 'yö ö -de -kë ꞉bhlëzë. 10 'Ö mɛ -nu 'wo plöö mü 'töüdhö, 'ö yöë mɛ 'giangian -nu -ta, 'wo wo 'to to -a -bha -së 'ka 'wo- pö: «Kwa -bha -Zlan ꞉va bhë ꞉nɛ 'ö- -bha 'piigbeedhɛ -yö -kë Simɔ 'ka 'ö ꞉yɔɔ kwa 'piö bhë.»

11 -Wo wo 'to -to Simɔ -bha -së 'ka. 'Ö- -bha -dɛ 'ö- bɔ -na mü -kplawo 'ö- -dhɛ ꞉ya ꞉glɔɔ bhë, 'ö- -wun -yö -an 'te tun. 12 'Kɛɛ ꞉dhɛ 'ö 'wuntaɔsë 'ö -gban -Zlan -bha -gludëdhɛ waa- Yesu Klito -an -bha, 'ö Filipö ꞉yaa- =blɛɛ'- -an -dhë, 'ö gɔɔn- -nu, dhoo -nu 'bhaa -nu 'wo plöö mü, 'wo- -wun -dhɛ 'wun gia-, 'ö 'wo -an bɔ yiö Yesu 'tɔ 'ka. 13 'Ö Simɔ -de gia- 'pö, 'yö Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia-. 'Ö 'wo- bɔ yiö. 'Yö to Filipö 'piö; -dhidhaapë ꞉vava -nu 'ö Filipö 'dhö -an kë -na bhë 'ö -an yö 'ö- -wun -ya 'te tun.

14 ꞉Dhɛ 'ö Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo -kë Zeluzalɛmë -wa ma ꞉nɛ mɛ -nu 'wo Samali, ꞉wa -Zlan -wo -dhɛ 'wun gia-, 'wo Piɛɛ waa- Zan -an bɔ -an -dhë.

15 ꞉Dhɛ mɛ 'wo bhë ꞉wa 'dho ꞉wa -lo Samali -sɛ 'gü, 'ö 'wo

□bhɛa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -wun 'gü, -yö kë 'dhö kö -waan -Zuu 'slööslö yö. 16 Bhii 'ö tɔɔ kö waa -Zuu 'slööslö yö □kun. -An bɔ 'wo- wo yiö 'kpaan 'ka kwa Dëmɛ Yesu 'tɔ 'ka. 17 □Dhɛ □ya kë 'dhö, 'ö Piɛɛ waa- Zan 'wo wo -kɔ kpa -an -ta, 'ö 'wo -Zuu 'slööslö yö.

18 □Dhɛ 'ö Simɔ -ya yö □nɛ -Zlan □ya -Zuu 'slööslö nu Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dhë, Yesu -bha bɔmɛ -nu -bha -kɔ 'wo- -kpa -an -ta bhë -a -wun 'gü, 'ö 'wëü- nu Piɛɛ waa- Zan -an -dhë, 19 'ö- pö -an -dhë: «-Kɔ -mɔ 'wuën- -sü bhë, -kaa nu n -dhë, -yö kë 'dhö kö mɛ 'a 'dhoë- n -kɔ kpa -a -ta -yaan -Zuu 'slööslö yö 'pö!»

20 'Yö Piɛɛ -ya -pö -a -dhë: «Bhi 'dhö, ü -bha 'wëü- 'dhö, ka 'gü -yö □siö'-! 'Ö tɔɔ ü ü -zo -ta □nɛ 'bha 'wëü- nu yi -dhë, -Zlan -dho -kɔ -mɔ 'wuën- -sü nu ü -dhë, 'wëü- bhë -a □truën 'ka kö 'üën- -Zuu 'slööslö nu -a 'ka mɛ -nu -dhë. 21 Ü -bha 'wun gbɛ 'yaa pë -nu 'wo □nɛ -an -wun 'gü. Bhii 'ö tɔɔ 'bhaa 'kpëdhö -Zlan wö 'dhiö. 22 -Bhö ü -ta yö -zo -ta -a 'gü -wun yaa -nu -bha 'ü □bhɛa'- kwa Dëmɛ -dhë kö -yaan ziö ü -bha -zo -ta -a 'gü -wun yaa -nu 'ö 'wo 'dhö bhë -an -ta! 23 Bhii a- -yö □nɛɛ ü pa -sü 'ka 'wun yaa □va 'ka. 'Go mü ü □sɔɔn yaa -gɔ 'gan 'gü.»

24 'Ö Simɔ -ya pö Piɛɛ waa- Zan -an -dhë: «Ka gia-, -ka □bhɛa' Dëmɛ -dhë n -wun 'gü, kö □kun 'ö pë -nu 'ka- =blɛɛ' -na bhë 'ö- gbɛ dho kë n 'ka!»

25 □Dhɛ 'ö Piɛɛ waa- Zan pë 'wo- dɔ Yesu Klito -wun 'gü □waa- =blɛɛ'- mɛ -nu -dhë, 'ö □wa kwa Dëmɛ -bha 'wuntaɔsë □blɛɛ'-, 'wo -yɛ wo 'zü, 'wo dho Zeluzalɛmë. 'Ö □dhɛ 'wo 'dho -na, 'wo 'wuntaɔsë □blɛɛ pödhɛ -nu 'wo -kë bɔ □dhia -an 'gü Samali bhë -an 'gü.

Filipö waa- =lamɛ do 'ö go Etiopi -sɛ 'gü

26 (Filipö -yö -kë Zeluzalɛmë, 'ö) kwa Dëmɛ -bha bɔmɛ -ya pö Filipö -dhë: «-Bhö 'dho goo □zian', -kpinngga 'ö go Zeluzalɛmë 'ö dho Gaza bhë -a 'ka! -Kpinngga 'ö bhë 'yaa mɛ -nu 'gbloo 'ka □duö gbɔ.»

27 'Ö Filipö -yö □luu 'ö dho. 'Ö- -bha 'dho -sü 'ka, 'ö yö gɔɔn- do 'ö 'yaa -gbabhö -a -bha zian-. Gɔɔn- 'ö bhë -yö -kë □lamɛ □va do 'ö go Etiopi -sɛ 'gü 'ö ö -zo -kë Etiopi -sɛ □kɔɔndhe 'wo- -dhɛ Kandasö bhë, -a -bha □bhɔɔpë -nu 'saadhö -an 'piö -a 'ka. -Yö -nu Zeluzalɛmë -Zlan gba □dhia. 28 -Yö -kë -ya -sü 'ka ö -bha -yaagüpë 'ö □soo -nu -wa -gan -a 'gü kö -yö 'dho -na ö □plöö. -Yö -kë -Zlan -wodhiölomɛ Ezai -bha 'sëëdhɛ -be pö □dhia.

29 'Ö -Zuu 'slööslö -ya pö Filipö -dhë: «-Bhö 'dho -yaagüpë bhë -a 'sɔɔ!»

30 'Ö Filipö -yö -dho -bla 'ka 'ö yö Etiopi mi 'ö bhë -a -bha. 'Ö Ö- -wo ma kö -yö -Zlan -wodhiölomɛ Ezai -bha 'sëëdhɛ -be pö -na. 'Ö- =dhɛɛ' kpɔ □nɛɛ: «Pë 'ü- pö -na bhë 'ü- -gɛn -ma -a?»

31 'Ö gɔɔn- bhë 'ö- -daa -kë 'ö- pö -a -dhë: «□Ya kë □nɛ mɛ gbɛ yaa- -gɛn pö n -dhë, a -dho -a dɔ -kɔklë □ɛ?»

'Ö- pö Filipö -dhë: «-Bhö -da n 'piö!» 'Ö Filipö -yö -da -a 'piö. 32 Pë 'ö -kë □bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü, 'ö Etiopi mi -yö -kë -a pö □dhia dhö bhë -ya pö: *-Yö -kë □nɛ 'bhla 'wo 'dho -na -a 'ka -a zë □dhia -a 'dhö. 'Ö -kë □nɛ 'bhlanë 'ö 'wo- kaa- bho -na -a -bha 'ö 'yaa 'we -a 'dhö. Yaa ö 'dhi 'po.* 33 *Mɛ -nu -wo 'yan □ziö' □kaa' ö waa 'wun gia- =blɛɛ'-, -a -bha za dɔ -sü 'gü. Mɛ gbɛ 'yaa -mɔa -bha kö -ya □suu'- -ta 'në -nu -wun □blɛɛ'-, bhii -wa -zë.* 34 'Ö Etiopi mi 'ö bhë 'ö Filipö □dhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «□Bhɛa' 'a- wo ü -dhë, dö 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -yö 'wun -gban -a -bha 'ö- =blɛɛ □nɛɛ? Yö gia- 'yö ö -de -wun □blɛɛ e, 'iin

'wun 'ö bhë -yö -gban mɛ gbɛ -bha e?»
35 'Ö Filipö -yö dɔ 'wun kpö 'ö- pö bhë -a -ta, 'ö 'wuntaɔsë 'ö -gban Yesu -bha 'ö- =blɛɛ -a -dhë. 36 -Wo -kë 'dho ɑdhia 'ö 'wo yö 'yipuë do 'sɔɔ; 'ö Etiopi mi 'ö bhë 'ö- pö: «'Yi ɑga ɑnɛ; -më 'bhaa 'ö n -ma 'zü 'ö dhoë- kë kö 'üën- 'kun n -bɔ yiö -sü 'ka ɛ?»
37 ['Ö Filipö -ya pö -a -dhë: «'Ö ɑya kë ɑnɛ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -sü ɑya kë ü -gɔ ü ɑzuöga 'plɛ 'ka, kö ü -dho -mɔa -bha 'ü -bɔ yiö.»

'Ö gɔɔn- 'ö bhë 'ö- pö: «A- -dhɛ 'wun gia- =nɛ Yesu Klito bhë -Zlan Gbö -mü.»]
38 ɑDhɛ ɑya kë 'pö 'ö Etiopi mi 'ö bhë 'ö- pö mɛ 'ö -yaagüpë -blü -na bhë -a -dhë -yö ɑgbaannu. ɑDhɛ 'ö ɑgbaannu, 'ö Etiopi mi waa- Filipö 'wo yö sia-, 'ö -dhɛ 'wo- -bha ɑplɛ 'wo ɑyɔɔ 'yi ɑbhaa, 'ö Filipö -yö Etiopi mi -bɔ yiö Yesu 'tɔ 'ka.
39 ɑDhɛ 'ö ɑwa 'go yiö 'ö -Zuu 'slöösló -yö Filipö sü -dhɛ do bhë -a 'gü 'ö dho -a 'ka. 'Ö Etiopi mi 'ö bhë yaa- yö gbɔ. 'Kɛɛ yö -zë, -yö -dho ö -bha 'ta 'ka 'dhiö 'gludhi 'ka. 40 Filipö -zë ɑdhɛ 'ö dho -a -ga kö -yö Azo -pö 'gü. ɑDhɛ -kë 'dhö 'ö dho ö -bha 'ta 'ka 'dhiö, 'ö 'wuntaɔsë ɑblɛɛ pödhɛ -nu 'gü 'ö dhoë 'ö ɑloë' Sezale plöö.

9

Sɔlö -bha ɑzuö' -dhië -Zlan 'piö -kɔ

(Këyuö -nu 22.6-16; 26.12-18)

1 'Töng 'ö bhë -a 'ka, Sɔlö -yö -kë 'suö -da ɑdhia kwa Dëmɛ -bha ɑguë' -nu 'gü, -an zë -sü -wun 'ka -kplawo. 2 'Ö dho slabhomɛ ɑva 'piö, 'yö 'wo wo -kɔ pin -kë 'sëëdhɛ -nu -ta kö -ya -zɔn ɑnɛ -an -zo 'kun -wun -mü kö 'yaan- dhoë Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ -gɔmɛ -nu 'wo Damasö plöö -an ɑdhia. -Yö -kë 'dhö ɑya kë ɑnɛ 'ya gɔɔn- -nu 'iin dhoo -nu -an yö kwa Dëmɛ -bha zian -ta kö 'yaan- -an 'kun 'yaan- nu -an 'ka Zeluzalɛmë.
3 'Ö -da zian 'ö dho Damasö -a -ta. ɑDhɛ 'ö ɑyɔɔ' -na pödhɛ bhë -a 'sɔɔ, 'kan 'ö- wo -ta 'ö -dhɛpuudhɛ 'ö go dhang- 'gü -a 'bhü ɑya ɑnië' -a -zü. 4 'Ö go ö -bha ɑsoo ɑtaa 'ö -püö sia-. 'Ö mɛ do -wo -ya pö -a -dhë: «Sɔlö, Sɔlö, -më 'ö -kë 'ü n 'yënng bhɔ 'dhö e?»
5 'Ö Sɔlö -ya ɑdhɛɛ' kpɔ, 'ö- pö: «Dö -mü ü 'ka ɛ, n Dëmɛ?»

'Ö kwa Dëmɛ Yesu -ya pö -a -dhë: «Ma Yesu, 'ü n 'yënng bhɔ -na bhë ['ko zë 'ü- wo -na n 'ka bhë, pë 'dhiö 'ü- kë -na ü -de 'ka bhë -ɔɔ!» 'Ö 'suö ɑva -yö -da -a 'gü, 'yö yö ɑzluun -sü -bha, 'ö- pö: «N Dëmɛ, -më 'ü- 'piö kö 'a- kë ɑɛ?» 'Ö kwa Dëmɛ -ya pö -a -dhë:] 6 «-Bhö ɑluu'- 'ü 'dho pödhɛ 'ö ü 'dhiö bhë -a -bha! Pë 'ü dhoë- kë bhë, -dhɛ bhë ɑnɛ 'wo -dho -a ɑblɛɛ'- ü -dhë -a -bha.»
7 Gɔɔn- -nu 'ö waa- Sɔlö -nu 'wo -kë 'dho ɑdhia bhë, -an 'te -yö ɑtun 'ö pë 'wo dho -a kë waa- dɔ, bhii -wo 'ö -kë we ɑdhia bhë -wa -ma, 'kɛɛ waa mɛ gbɛ yö.
8 Sɔlö -yö -luu sia-, 'yö ö 'yan -po; 'kɛɛ yaa -dhɛ yö. 'Wo -yaa ɑkwɛɛ' -bha, 'ö 'wo dho -a 'ka Damasö plöö. 9 -A 'yënng -yö -to trö -sü 'ka -dhɛkpaɔyi -yaaga 'piö. 'Töng 'dhö bhë -a 'ka, yaa pë gbɛ -bhö 'iin yaa 'yi mü.
10 -Dhɛ 'ö Damasö bhë, Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ do 'wo- -dhɛ Ananiasö -yö -kë mü. 'Ö kwa Dëmɛ -yö 'wun -blɛɛ -a -dhë 'yanpiöpë 'gü, 'ö- pö: «Ananiasö!» 'Yö Ananiasö -ya pö: «Ma ɑga 'a ɑnɛ, n Dëmɛ!»
11 'Ö kwa Dëmɛ -ya pö -a -dhë: «-Bhö ɑluu'- 'ü 'dho -kpinngga 'ö 'wo- -dhɛ -kpinngga 'ö dɔ kpengdhö -a -ta, 'ü 'dho 'ü -da Zuda -gɔ kɔɔ, 'ü gɔɔn- 'ö go Taasö, 'wo- -dhɛ Sɔlö bhë 'ü- =mɛɛ'-! -Yö kɔɔ mü ɑbhɛa' -sü 'gü. 12 ɑYa 'yanpiöpë yö. -A -bha 'yanpiöpë

bhë -a 'gü, ◌ya gɔɔn- do 'wo- -dhɛ Ananiasö -a yö kö ◌ya -da -a -gɔ kɔɔ; ◌ya ö -kɔ kpa -a -ta, -yö kë 'dhö kö -yö -dhɛ yö 'zü -dëüwo.»

13 'Ö Ananiasö -ya -daa -kë 'ö- pö: «N Dëmɛ, mɛdhɛvadhɛ ◌wa 'wun 'ö -gban gɔɔn- 'ö bhë -a -bha -a ◌blɛɛ'- n -dhë, 'ö 'wun yaa ◌suu'- 'ö- -kë ü -bha mɛ -nu 'wo Zeluzalɛmë -an 'ka, -wa 'plɛ -blɛɛ n -dhë. 14 -A -bha -nu zö -sü 'ka, slabhomɛ -gɔmɛ -nu -wo -wogbiindhɛ -nu -a -dhë kö -yaan mɛ -nu 'wo ◌bhɛa ü 'tɔ 'ka -an 'kun -yaan -an -da -kanso 'gü.»

15 'Yö kwa Dëmɛ -ya -pö Ananiasö -dhë: «-Bhö 'dho 'dhɛ! Bhii gɔɔn- bhë, 'ma- 'sü kö -yaan n -wun ◌blɛɛ'-, 'sɛgɔgümɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka waa- wo -bha 'sɛ ◌kɔɔnmɛ waa- Izlaɛlö -sɛgümɛ -nu -an -dhë. 16 Ma gia-, 'yënngbhɔdhe -nu 'ö dho bɔ -an 'gü n 'tɔ -wun 'gü bhë, a -dho -an -wun ◌blɛɛ' -a -dhë, 'ö -an dɔ.»

17 ◌Dhɛ ◌ya kë 'pö 'ö Ananiasö -yö dho. 'Yö dho 'ö -lo 'kɔ bhë -a 'gü, 'yö ö -kɔ kpa Sɔlö -ta 'ö- pö -a -dhë: «Sɔlö, n dheglu, kwa Dëmɛ Yesu 'ö ö -de -zɔn ü -dhë zian -gblooga 'ü nuë bhë -a -ta bhë, yö ◌nɛ 'ö n bɔ ü 'piö kö 'üën- -dhɛ yö 'zü -dëüwo, 'go mü kö 'ü pa -Zuu 'slöösló 'ka.»

18 -Dhɛ do bhë ◌nɛ 'wo to -a -bha, 'ö pë -nu 'ö 'wo -kë ◌nɛ 'yuö- =kia' -nu 'dhö 'ö 'wo go Sɔlö 'yënngdhö, 'wo -lo sia-; 'ö -dhɛ yö 'zü 'ö 'wo- -bɔ yiö Yesu 'tɔ 'ka. 19 ◌Dhɛ ◌ya kë 'pö 'ö pë -bhö, 'ö ◌faan' sü 'zü -dëüwo.

Sɔlö -bha Yesu -wun -blɛɛ Damasö plöö -sü

Waa- Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -wo -dhɛkpaɔyi kpö -kë wo 'ko ◌bhaa Damasö mü. 20 Sɔlö -yö -to -dhɛ bhë -a 'gü, 'ö yö -Zlan -wo ◌blɛɛ' -sü 'gü Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ -nu 'gü, -a pö -sü 'ka ◌nɛ Yesu -yö -Zlan Gbö 'ka. 21 Mɛ -nu 'saadhö 'wo- -wo bhë 'wo- ma, 'tetundhe -yö -da -an 'gü, 'wo- pö: «Gɔɔn- =nɛ yö kun 'ö -kë mɛ -nu 'wo Yesu 'piö -an zë -sü 'gü Zeluzalɛmë ◌nɛ ◌a? Yaa nu zö -yaan -an 'kun -yaan 'dho -an 'ka slabhomɛ -gɔmɛ -nu ◌dhia ◌a?»

22 'Kɛɛ Sɔlö -yö -Zlan -wo -blɛɛ -kplawo 'piigbeedhɛ 'ka. ◌Dhɛ 'ö ◌yaa- -zɔn Zuifö -nu 'wo -kë Damasö -an -dhë ◌nɛ Yesu -yö -Zlan -bha -Yamɛ 'ka, 'ö pë 'wo dho -a kë waa- dɔ wo -de -gɔ.

23 ◌Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi kpö 'bhle ◌ya ziö, 'ö Zuifö -nu -wo dho wo 'ko ◌bhaa, 'ö -an -wo -yö -kë -a 'gü do kö 'wo Sɔlö zë. 24 'Ö 'wo wo 'yan to böü- 'kplong 'dhi -nu 'ö mɛ -nu -wo -da -a 'ka plöö bhë -a -bha, lënng -nu, gbeng -nu 'plɛ 'ka kö ◌ya kë ◌nɛ ◌wa Sɔlö yö kö -yö bɔ -na -a 'ka, -waan 'kun -waan zë. 'Kɛɛ mɛ 'bhaa -nu -wo Sɔlö -zo -büö Zuifö -nu -bha 'slë 'wo- -kan -a -gɔ bhë -a 'ka.

25 ◌Dhɛ ◌ya kë 'pö, Sɔlö waa- ö -bha ◌guë' -nu -wo -da böü- 'kplong 'ö ◌nië pö- -zü bhë -a tuö gbeng, 'wo Sɔlö -da ◌kpasɛn 'gü, 'wo- =yɔɔ -a ◌zlöö ◌zian' 'Ö Sɔlö -yö dho.

Sɔlö -yö -dho Zeluzalɛmë plöö

26 ◌Dhɛ Sɔlö ◌ya -lo Zeluzalɛmë, -ya këdhɛ -mɛɛ kö 'yaan- 'dho Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'piö, 'kɛɛ 'suö -yö -kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo bhë -an 'gü, bhii 'ö tɔɔ Sɔlö -bha -kë Yesu -bha ◌guë' 'ka -sü bhë waa- -wun -dhɛ 'wun gia-. 27 'Ö Baanabasö -ya sü 'ö wo -nu 'wo dho Yesu -bha bɔmɛ -nu 'piö, 'yö -kɔ 'ö Sɔlö -yö kwa Dëmɛ yöë Damasö -kpinngga 'piö waa- -kɔ 'ö kwa Dëmɛ -yö 'wun ◌blɛɛ -a 'ka -a -dhë bhë 'ö Baanabasö -ya 'plɛ ◌blɛɛ -an -dhë. 'Ö ko 'zü, -kɔ 'ö Sɔlö -yö 'wun ◌blɛɛ -a 'ka, -zo -gban -sü 'ka, Yesu 'tɔ 'ka Damasö -mɛ -nu -dhë bhë 'ö- =blɛɛ 'zü -an -dhë.

28 'Yö sü -a yi 'ö 'dhö bhë -a -bha, Sɔlö -yö -kë -an 'piö zlöö -kplawo,

'wun 'saadhö 'plɛ 'gü -Zlan -wo blɛɛ' -sü 'ka kwa Dëmɛ 'tɔ 'gü -zogbandhe 'ka Zeluzalɛmë plöö. 29 Waa- Zuifö -nu mɛ 'wo Glɛkö -wo ma, -wo zaɔdhe -kë wo 'ko 'ka 'siösiö, 'kɛɛ wo -zë -wo -kë -a 'piö kö 'wo- zë.

30 Dhɛ 'ö- dhegluzë -nu waa- zë -wun ma, 'wo dho -a 'ka Sezale -pö 'gü 'wo- bɔ 'ö dho Taasö plöö.

31 Zuöyagluu -yö -kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'wo Zude -dhɛ -nu, Galile -dhɛ -nu, Samali -dhɛ -nu 'gü -an -gɔ. Faan' -yö -kë -an -gɔ, 'wo wo -bha -tosiadhe -kë kwa Dëmɛ bhlë -ya -sü 'ka, kö -Zlan -bha mɛ -nu -wo kë -na va, 'ö dhoë 'dhiö, -Zuu 'slöösslö -bha -nu -an -dhë -sü 'ka.

Ene -dhɛ bo -sü

32 Piɛɛ -yö -kë nië'- =dhia, 'sɛ bhë -a -dhɛ 'saadhö 'gü. Yi do 'ka -yö -dho Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Lida plöö -an 'piö.

33 'Ö gɔɔn- do 'wo- -dhɛ Ene 'ö 'tinng yua' -ya -kë 'ö- -kwɛ ya kë 'slɛaga bhë 'ö- yö kö -yö waannu -sü 'ka gba -ta. 34 'Ö Piɛɛ -ya pö -a -dhë: «Ene, Yesu Klito ya ü -dhɛ bo. -Bhö luu'-, 'ü ü -bha gba 'dho 'kuë- dhö!»

-Dhɛ do bhë -a 'gü 'ö Ene -yö luu -a -bha. 35 'Ö mɛ -nu 'saadhö 'wo -kë Lida -pö waa- Salɔn -sɛ 'gü, 'wo- yö 'wo wo zuö' dhië kwa Dëmɛ 'piö 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-.

Dɔɔkasö -bho ga 'gü -sü

36 Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -dhe do 'wo- -dhɛ Tabita 'ö Glɛkö -mɛ -nu -wa -dhɛ wo -wo 'gü «Dɔɔkasö» -a -gɛn 'ö tɔɔ «-zloo» -yö -kë Zope -pö 'gü. -Yö 'wun -së -kë mɛ -nu -dhë va, 'go mü -yö -nu 'fɛɛmɛ -nu -dhë. 37 'Ö 'töng gia- bhë -a 'ka, 'ö dho -a 'ka sia- 'yua 'ka; 'ö ga.

Dhɛ wa yën -a glöö 'zlu -sü -bha, 'wo- -da 'kɔdhi do 'ö 'kɔ -ta dhuö bhë -a 'gü. 38 Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo -kë Zope, -wa -ma nɛ Piɛɛ -yö Lida -dhɛ 'ö Zope -dhɛ 'sɔɔ mü bhë -a 'gü, 'wo mɛ plɛ bɔ 'ma -naɔ -dɔ -an -gɔ -sü 'ka kö -wa pö Piɛɛ -dhë nɛɛ: «Yi -bhɛa ü -dhë, kö 'ü nu yi -gɔ plöö 'nö 'zodhö; kö kun 'ü glɔɔ 'ma!»

39 Piɛɛ -yö -to mü 'yö -ziö -an 'piö 'wo dho. Dhɛ 'ö wa 'dho wa -lo, 'wo dho -a 'ka 'kɔdhi 'ö dɔ 'kɔ -ta dhuö bhë -a 'gü. Gɛandhoo -nu -wo yɔɔn Piɛɛ -bha 'ö 'wo sɔ 'në -nu, sɔ -ta dhuö -sɔ -nu 'ö Dɔɔkasö -yö -an -wɔ 'ö -an nu -an -dhë kö -yö tun 'bhee- =kun bhë -a -zɔn -a -dhë 'gbo bɔ -sü 'ka. 40 'Yö Piɛɛ -yö mɛ 'plɛ -yö plaan. 'Ö -lo ö kpɔn 'gü, 'ö bhɛa -Zlan -dhë. 'Go mü 'ö dhië glöö kpëü 'piö zian' 'ö- pö: «Tabita, -bhö luu'-!»

'Yö ö 'yan -po. Dhɛ 'ö ya Piɛɛ yö, 'ö -ya ö -gɛan. 41 'Ö Piɛɛ -yö ö -kɔ -da -a 'gü 'ö- =luu. 'Ö gɛandhoo -nu waa- Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo to bhë, 'ö -an dhɔɔ -kë 'kɔ 'ö bhë -a 'gü, 'ö dhebɔ 'ö ga bhë 'ö- -zɔn -an -dhë kö yö 'bhee-.

42 'Wun 'ö bhë -wa -ma Zope -pö 'plɛ 'gü, 'ö mɛdhɛvadhɛ -wo kwa Dëmɛ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-. 43 Dhɛ -kë 'dhö, Piɛɛ -yö glɔɔ Zope plöö, wü kwi -yuökëmɛ do 'wo- -dhɛ Simɔ bhë -a -gɔ kɔɔ.

10

Piɛɛ waa- Kɔɔnɛɛ

1 Gɔɔn- do -yö -kë Sezale -pö 'gü, 'wo- -dhɛ Kɔɔnɛɛ. -Yö -kë Wlɔmë 'dhasi këng' do -gɔmɛ 'ka, 'dhasi kpö -nu 'wo- -dhɛ Itali 'dhasi kpö bhë -a 'gü. 2 Gɔɔn- 'ö bhë waa- ö -bha 'kɔɔmɛ -nu -wo -kë -Zlan gbamɛ 'ö 'wo -Zlan bhlë -ya -an 'ka; -yö -nu Zuifö -nu 'wo 'fɛɛzë 'sɛ 'ö bhë -a 'gü -an -dhë, 'ö bhɛa -Zlan -dhë -dhɛkpaɔyi 'saadhö 'ka.

3 Yi do 'ka bhë dhɛ 'kwa dɔ 'wɔ 'yɛ -lan 'ka, 'ö 'yanpiöpë do yö. 'Ö 'yanpiöpë bhë -a 'gü, 'ö -kpën -Zlan -bha bɔmɛ do ö -da -a 'piö kɔɔ -a

-bha. 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ bhë 'ö yö -a 'tɔ -bha, 'ö- pö: «Kɔɔnɛɛ!»

4 'Ö Kɔɔnɛɛ -ya -ga -piindhö, 'ö 'siö -yö -kan -a 'gluu, 'ö- pö: «Ü- -pö ǃdhɛɛ, n Dëmɛ?»

'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya pö -a -dhë: «-Zlan ǃya ü -bha ǃbhɛa' -wo ma, -a ǃzuö' 'glu ǃya -dhi ü -bha -nu 'fɛɛmɛ -nu -dhë -sü -wun 'gü, 'ö ko 'zü, 'ö- ǂzuö' ǃya nu ü 'piö. 5 ǃDhɛ ǃya kë 'dhö 'sabla, -bhö mɛ -nu bɔ Zɔpe -pö 'gü kö -waan pö gɔɔn- do 'wo- -dhɛ Simɔ 'wo- 'tɔ kpɔ Piɛɛ 'ka bhë -a -dhë kö -yö nu. 6 -Yö wü kwi -yuökëmɛ 'wo- -dhɛ Simɔ 'ö- -bha 'kɔ -yö dɔ 'yoo 'sɔɔ bhë -a -gɔ kɔɔ.»

7 ǃDhɛ -Zlan -bha bɔmɛ 'ö 'wun ǃblɛɛ -a -dhë bhë ǃya ziö, 'ö Kɔɔnɛɛ -yö ö -bha yuökëmɛ -nu 'wo- -gɔ kɔɔ bhë -an ǃplɛ waa- ö -bha 'dhasi -nu 'wo bhë -a mɛ do 'ö -Zlan ǃbhlë -ya -an ǃdhɔɔ -kë. 8 'Ö 'wun -nu 'wo -kë 'töüdhö bhë 'ö- ǂblɛɛ -an -dhë. ǃDhɛ ǃya kë 'pö, 'ö -an bɔ Zɔpe.

9 -A -dhɛ mɛ 'ö -po -a 'piö kö ǃwa -da zian -ta, -wo ǃyɔɔn -na Zɔpe -dhɛ 'sɔɔ, lënnggüdhɛ ǃtɛi' 'ka, 'ö Piɛɛ 'ö to plöö bhë, 'yö -da 'kɔ -ta dhuö kö -yaan ǃbhɛa'-, (bhii 'ö tɔɔ 'kɔ 'ö bhë -a -ta dhuö -dhɛ -yö -kë 'gbɛgbɛ -së 'ka). 10 Din -ya -kun, -dhɛ do bhë -a 'gü. Mɛ -nu 'ö -kë -an -gɔ kɔɔ bhë -wo -kë -a -bha -bhöpë -yuö kë -sü 'gü, 'yö 'yanpiöpë do -yö. 11 'Ö dhang- yö kö -a 'dhi ǃya 'po, kö në do 'bhaa -yö 'go -na dhang- 'gü -yö ǃyɔɔ' -na. Në bhë -yö -kë ǃnɛ sɔ ǃva ǃsuu'- do 'bhaa 'ö- 'to 'dhiö -dhɛ -yiisië 'dhö mɛ kwɛɛ -a 'dhö, -yö -yɔɔ sia- 'sengdhö. 12 'Ö në bhë -a 'gü, wü ǃsuu'- 'oo ǃsuu'- 'ö 'wo -kë ǃsoo -ta -wü -nu, -gblëë 'gu -ta -wü -nu, waa- -ma -nu ǃsuu'- 'kpɛkpɛ 'ka -wo -kë mü. 13 'Ö -wo do -yö -we 'ö- pö -a -dhë: «Piɛɛ, -bhö ǃluu'-, 'ü -an zë, 'ü -an -bhö!»

14 'Yö Piɛɛ -ya pö: «-Abi', n Dëmɛ, në 'ö yië- tɔng -ya pö kö ǃkun 'yi- -bhö bhë, n 'ka- -bhö do ǃkun.»

15 'Ö -wo do bhë 'ö- pö -a -dhë 'zü: «Në mɛ 'ö -Zlan -ya pö ǃyö -së kö -wa -bhö, kö ǃkun 'ü- pö 'yaa -së kö -wa -bhö!» 16 -Yö -kë 'dhö -gwaa -yaaga, 'ö në -nu 'wo bhë 'wo ǃluu, 'wo dho dhang- 'gü 'zü.

17 Piɛɛ -yö -kë ö -de ǃdhɛɛ' 'kpɔ -dhiadhö 'yanpiöpë 'ö- yö bhë -a -gɛn -wun 'gü. 'Kɛɛ -a 'töng gia- bhë -a 'ka kö Kɔɔnɛɛ -bha bɔmɛ -nu ǃwa -lo plöö, -wo Simɔ -bha 'kɔ ǃdhɛɛ' 'kpɔ -na mɛ -nu -gɔ. 'Wo dho 'wo -lo Simɔ -gɔ 'kɔ 'dhiö. 18 'Wo 'kɔdëmɛ ǃdhɔɔ -kë, 'ö 'wo ǃdhɛɛkpɔdhe -kë -a -gɔ ǃnɛɛ: «Simɔ 'wo- 'tɔ kpɔ Piɛɛ 'ka bhë -yö zö ǃa?»

19 Piɛɛ -yö -kë ö -zo 'ta ǃdhia -kplawo, 'yanpiöpë 'ö- yö bhë -a -wun 'gü, 'ö to mü 'ö -Zuu 'slööslö -ya pö -a -dhë: «Dɔ, gɔɔn- -nu -yaaga -wo ü ǃmɛɛ' -na. 20 -Bhö 'go 'kɔ -ta dhuö, 'ü yö sia-, 'ü ziö -an 'piö, kö ǃkun ü ǃzuö' -yö to zlöö, bhii 'ö tɔɔ ma ǃnɛ 'a -an bɔ!»

21 ǃDhɛ ǃya kë 'dhö, 'ö Piɛɛ -yö ǃyɔɔ, 'ö dho mɛ -nu 'wo bhë -an 'piö. 'Ö- pö -an -dhë: «Mɛ 'ka- ǂmɛɛ' -na bhë 'ö tɔɔ ma. -Më 'ö -kë -ɛ?»

22 'Ö 'wo- pö -a -dhë: «-Glukɔɔnmɛ Kɔɔnɛɛ ǃnɛ 'ö yi bɔ. -Yö gɔɔn- 'kpëdhö 'ö -Zlan ǃbhlë -ya -a 'ka. 'Go mü 'ö Zuifö -nu 'plɛ 'wo- -bha -tɔmɔdhɛ -së -kë. -Zlan -bha bɔmɛ do -ya -pö -a -dhë -ya pö ü -dhë 'ü nu -a -gɔ kɔɔ kö 'yaan- ö 'to 'to 'wun 'ü dho -a ǃblɛɛ'- -a -bha!»

23 'Ö Piɛɛ -yö -an -da kɔɔ 'ö -an gbaa wɔdhɛ 'ka, 'wo -wɔ mü.

ǃDhɛ 'ö -dhɛ ǃya 'po 'ö waa- Piɛɛ -nu 'wo -da zian -ta. 'Ö dhegluzë 'bhaa -nu 'wo go Zope mü, 'wo dho dɔ -an -gɔ ǃdhia. 24 -A -ta -dhɛ mɛ 'ö ǃkpaɔ -a 'piö, 'wo -lo Sezale -pö 'gü. Kɔɔnɛɛ waa- ö dheglu -nu 'iin

ö 'bhamɛ -nu kpinngdhö 'yö -an ɓdhɔɔ -kë bhë wo 'plɛ -wo -kë -ya Piɛɛ -gɔ ɓdhia.

25 ɓDhɛ 'ö Piɛɛ 'dhö -da -na kɔɔ, Kɔɔnɛɛ -yö -dho -a -gɔ zian, 'yö yö ö kpɔn 'gü -a 'dhiö -a ɓbhlë -ya -sü 'ka. 26 'Ö Piɛɛ -ya ɓluu -a -pö -a -dhë -sü 'ka ɓnɛɛ: «-Bhö ɓluu'-, bhii mɛ 'bhee- -mü n 'ka 'pö ɓnɛ ü 'dhö!»

27 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö yö 'wun -blɛɛ Kɔɔnɛɛ -dhë -sü 'gü, 'wo dho 'wo ɓdaa' kɔɔ, 'ö- 'yan -yö -da mɛ -nu ɓplëëzë 'wo -kë wo 'ko ɓbhaa bhë -an -ta, 28 'ö- pö -an -dhë: «Ka gia- ka- =tɛi' -dɔ ɓnɛ Zuifö -nu -bha tɔng 'gü, waa- -nia -nu 'waa kë wo 'kuë-, 'iin 'waa -da -an -gɔ kɔɔ. 'Kɛɛ -Zlan -ya -pö n -dhë ɓnɛɛ kö ɓkun 'a mɛ gbɛ sü mɛ yaa 'ka 'a -kan -a -bha. 29 'Ö tɔɔ 'wun 'ö -Zlan -ya -blɛɛ n -dhë -a -wun 'gü ɓnɛ, ɓdhɛ 'ö 'ka n ɓdhɔɔ -kë, n 'ka ɓdhɛɛ' gbɛ 'kpɔ, 'a nu. ɓDhɛ -kë 'dhö ɓnɛ, -më 'ö 'ka n -dhɛ -a 'ka ɛ?»

30 'Ö Kɔɔnɛɛ -ya pö: «-A -dhɛkpaɔyi -yaaga 'ö ɓnɛ 'töng gia- =nɛ -a 'ka, a -kë n -gɔ kɔɔ 'wɔ 'yɛ -lan ɓbhɛa' -wo ɓdhia, 'ö to mü 'ö gɔɔn- do 'ö sɔ 'bhü -sü 'dhö -a -bha, 'yö -wo n 'dhiö mü, 31 'ö- pö n -dhë: ‹Kɔɔnɛɛ, -Zlan ɓya ü -bha ɓbhɛawo ma, 'ö ü -bha nu 'ü- wo -na 'fɛɛmɛ -nu -dhë bhë, ɓyaa- yö 'pö. 32 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, -bhö mɛ bɔ Zope kö mɛ 'wo- -dhɛ Simɔ 'wo- 'tɔ kpɔ Piɛɛ 'ka bhë kö -yö nu. -Yö Simɔ mɛ 'ö -kë wü kwi -yuökëmɛ 'ka, 'ö- -bha 'kɔ dɔ 'yoo 'dhiö bhë -a -gɔ kɔɔ!› 33 Pë -kë 'a mɛ bɔ vɛɛdhö ü 'piö, 'ö 'ü- -kë 'glusë 'gü 'ü nu bhë 'ö bhë. ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, mɛ 'plɛ kwa -Zlan wö 'dhiö zö, yi 'to -yö ü -bha kö -wo 'ö kwa Dëmɛ ɓya dɔ ü 'dhii kö 'ü- =blɛɛ'- yi -dhë.»

'Wun 'ö Piɛɛ -ya ɓblɛɛ Kɔɔnɛɛ -gɔ kɔɔ

34 'Ö Piɛɛ -yö 'wun ɓblɛɛ' -sü zü dɔ, 'ö- pö -an -dhë: «'Ma- dɔ giagia 'ka zlöö ɓnɛ, -Zlan 'yaa mɛ gbɛ zë 'gü ö -bha 'wun -nu kë -sü 'gü. 35 Mɛ 'oo mɛ 'ö go 'sɛ ɓsuu'- 'oo ɓsuu'- -ta 'ö ɓyaa- =bhlë -ya, 'go mü 'ö 'wun kpengdhö -nu kë -na bhë, -a -mɛ -yö -Zlan -dhë -së. 36 -Wo 'ö -Zlan -ya bɔ Izlaɛlö -sɛgümɛ -nu -dhë bhë 'ka- -dɔ. Yö ɓnɛ 'ö 'wuntaɔsë 'ö -gban ɓzuöyagluu 'ö -Zlan -ya -kë yö -zë waa- mɛ 'bhee- -nu -an ziën, -bɔa Yesu Klito -ta -sü 'ka bhë 'ö- =blɛɛ. Yesu Klito bhë -yö mɛ 'plɛ kwa Dëmɛ 'ka. 37 'Wun -gɔ -nu 'wo -kë -blɛɛzë 'ka Galile -sɛ 'gü 'ö -kë 'zü Zude -sɛ -dhɛ 'saadhö 'gü kö 'wun 'ö -gban -bɔyiödhe kë -sü 'ö Zan -ya ɓblɛɛ -a -bha bhë ka- -dɔ. 38 'Go mü 'zü -kɔ -Zlan -yö Yesu 'go Nazalɛtë süë 'ö- -kë kö -Zuu 'slööslö -yö -da -a 'gü 'ö 'piigbeedhɛ nu -a -dhë bhë, ka- -yö. 'Ö 'go mü 'zü, -kɔ 'ö Yesu -yö ɓnië -a 'ka kwaa- 'sɛ -ta, 'wun -së kë -sü waa- mɛ -nu 'ö dü -bha -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'dhö -an -ta, -an -dhɛ bo -sü 'ka bhë, 'ka- yö. 'Wun -nu 'wo bhë -a kë 'ö- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ -Zlan -yö -kë -a 'piö. 39 Në -nu 'saadhö 'ö- -kë Zeluzalɛmë waa- Zuifö 'sɛgɔ -nu mɛ 'wo to -an 'gü, yi- =goo- 'ka. Mɛ -nu -wo Yesu 'ö bhë -a -zë -a -dɔ -gaatalü -bha -sü 'ka. 40 'Kɛɛ -Zlan -ya -bho ga 'gü -a -dhɛkpaɔyi kë -yaaga -naa 'ka. 'Ö- -kë 'ö ö -de -zɔn ɓnɛ ö 'bhee- mɛ -nu -dhë. 41 Mɛ -nu 'wo 'dhö bhë 'waa -mü 'sɛgümɛ -nu 'ka 'kɛɛ mɛ -nu 'ö -Zlan -yö yi sü 'dhiö 'ö yi -ya kö 'yiën- kë -a ɓgoo- 'ka -a yi 'ka bhë yö ɓnɛ 'ö ö -de -zɔn yi -dhë. 'Ö ko 'zü, ɓdhɛ 'ö -Zlan -ya bho ga 'gü, yi -bhöpë -nu -bhö, 'yi müpë -nu mü yi 'ko ɓbhaa. 42 'Ö Yesu -ya pö yi -dhë 'yi 'wuntaɔsë ɓblɛɛ' Zuifö -nu -dhë. 'Go mü 'yi- pö -an -dhë 'zü ɓnɛɛ, yö ɓnɛ 'ö -Zlan -yö ö -ya kö 'yaan- mɛ 'bhee- -nu 'wo 'kpongtaa zö waa- -an mɛ -nu 'ö ɓwa ga -yaan -an -bha za 'kan. 43 Yesu 'ö bhë -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'plɛ -wo 'wun 'ö -gban -a -bha,

'wo- =blɛɛ; 'wo- pö ɲnɛɛ mɛ 'oo mɛ 'ö ɲyaa- -wun -dhɛ 'wun gia- -a 'tɔ -wun 'gü, -Zlan -yö -dho ziö -a -bha ɲsɔɔn yaa -nu -ta.»

Mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -an -bha -Zuu 'slööslö yö -kɔ

44 Piɛɛ -yö -to 'wun ɲblɛɛ' ɲdhia 'ö -Zuu 'slööslö -yö ɲyɔɔ mɛ 'saadhö 'wo -kë wo 'to -to -a -wo -bha ɲdhia bhë -an -ta. 45 Zuifö mɛ -nu 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka 'ö waa- Piɛɛ -nu 'wo nu bhë, ɲdhɛ 'wun 'ö bhë ɲwaa- yö, 'yö 'tetundhe -yö -da -an 'gü -Zlan -bha ö -bha -Zuu 'slööslö nu 'ö- wo mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -an -dhë 'pö bhë -a -wun 'gü. 46 Bhii -wo -an -wo -ma kö -wo 'wun -nu ɲblɛɛ' -na -wo 'waa gbɛ 'gü; 'go mü kö -wo -Zlan -bha -kë ɲva -sü 'tɔ -blü -na. ɲDhɛ ɲya -kë 'pö 'ö Piɛɛ -ya pö: 47 «Mɛ -nu 'ö -Zuu 'slööslö ɲya nu -an -ta ɲnɛ kwa 'dhö wo ɲnɛ, kwa 'ka 'dho we -an -bha -bɔ yiö -sü -wun -bha -a?»

48 ɲDhɛ ɲya kë 'pö, 'ö- pö -an -dhë -wo -an bɔ yiö Yesu Klito 'tɔ 'ka. 'Ö 'wo -an bɔ yiö. 'Ö mɛ -nu 'wo bhë 'wo- pö Piɛɛ -dhë -yö -dhɛkpaɔyi 'bhe 'tee kë wo 'piö mü. 'Ö Piɛɛ -yö -we -a -bha -an -gɔ.

11

Piɛɛ -bha ö -bha 'ta 'sü -kɔ -wun -blɛɛ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Zeluzalɛmë -an -dhë -sü

1 Yesu -bha bɔmɛ -nu waa- -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Zude -sɛ 'gü, -wa -ma ɲnɛ mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an mɛ 'bhaa -nu ɲwa -Zlan -wo -dhɛ 'wun gia-. 2 ɲDhɛ Piɛɛ ɲya 'yɛ ö 'zü ɲya nu Zeluzalɛmë 'ö Zuifö -nu 'wo Klito -bha mɛ -nu 'ka mü bhë, 'wo yö 'wun -blɛɛ -a 'ka -sü 'gü, 3 'wo- pö: «-Da 'ü- wo mɛ -nu 'ö 'waa kwa -sɛgümɛ -nu 'ka -an -gɔ kɔɔ 'ö 'ka pë -bhö ka 'kuë- bhë, yaa yi -zo 'kun!»

4 'Yö 'wun -nu 'wo- -kë 'töüdhö bhë, Piɛɛ -yö bɔ -a 'plɛ 'gü, 'yö- -bho 'kou -kë -an -dhë 'ö- pö: 5 «A -kë Zope plöö, 'ö ɲdhɛ 'a ɲbhɛa' -na, 'a 'yanpiöpë yö; 'ö pë do 'bhaa 'ö -kë ɲnɛ sɔ ɲva 'ö- 'to 'dhiö -dhɛ -yiisië, -wo -kë mɛ -nu kwɛɛ 'ö go dhang- 'gü 'yö ɲyɔɔ 'sengdhö 'ö nu n 'sɔɔ mü, 'a- yö. 6 'Ö 'a -dhɛ -ga -a 'gü -së 'ka, 'ö n 'yan -yö -kpën ɲsoo -ta -wü -nu, 'blü -wü -nu, ɲgblëë 'gu -ta -wü -nu, waa- -ma -nu -an -bha. 7 ɲDhɛ ɲya kë 'dhö, 'ö 'we -wo do -ya pö n -dhë: ‹-Bhö ɲluu'-, Piɛɛ, 'ü -an zë, 'ü -an -bhö!› 8 'Ö 'a- pö: ‹-Abi', n Dëmɛ, bhii pë 'ö yië- tɔng -ya pö kö ɲkun 'yi- -bhö, n 'ka- -bhö do ɲkun.› 9 'Ö 'we -wo do bhë 'yö bɔ dhang- 'gü 'zü, 'ö- pö n -dhë: ‹Pë mɛ 'ö -Zlan -ya pö ɲyö -së kö -wa -bhö, kö ɲkun 'ü- pö 'yaa -së kö -wa -bhö!› 10 -Yö -kë 'dhö -gwaa -yaagazë 'ö pë -nu 'wo bhë 'ö -an 'plɛ -wo -yɛ wo 'zü 'wo -da dhang- 'gü. 11 -A 'töng gia- bhë -a 'ka, 'ö mɛ -yaaga 'wo -an bɔ n -dhë 'wo go Sezale bhë, 'wo nu 'kɔ 'a -kë -a 'gü bhë -a 'dhiö. 12 'Ö -Zuu 'slööslö -ya pö n -dhë 'a ziö -an 'piö 'yi 'dho, kö ɲkun n ɲzuö' -yö to zlöö. Gɔɔn- -nu 'slado 'ö yi -nu 'yi nu ɲnɛ, -wo -ziö n 'piö 'yi dho Sezale, 'ö mɛ 'plɛ 'yi dho, 'yi -da Kɔɔnɛɛ -gɔ kɔɔ. 13 'Ö -kɔ 'ö -Zlan -bha bɔmɛ yöë ö -gɔ kɔɔ bhë, 'ö- =blɛɛ yi -dhë. -Zlan -bha bɔmɛ bhë -ya -pö -a -dhë: ‹-Bhö mɛ bɔ Zope, Simɔ 'wo- 'tɔ kpɔ Piɛɛ 'ka bhë -a -dhë, -yö nu; 14 kö -wo -nu, 'ö bhi 'dhö, ü -bha 'kɔɔmɛ -nu 'dhö, 'ka dho bɔ -a -ta 'kaan- dha -ya ɲblɛɛ'- ü -dhë!› 15 ɲDhɛ 'ö 'ma 'wun ɲblɛɛ -sü zü dɔ, 'ö -Zuu 'slööslö -yö ɲyɔɔ -an -ta ɲnɛ -kɔ 'ö ɲyɔɔ -a 'ka kwa -ta 'dhiö bhë -a 'dhö. 16 'Ö n -zo -yö -büö kwa Dëmɛ -wo 'ö- pö ɲnɛɛ: ‹Zan -yö mɛ -nu -bɔ yiö 'yi 'ka, 'kɛɛ ka -zë, ka -dho pa -Zuu 'slööslö 'ka.› 17 -Zlan -yö gbaɔ do 'ö bhë -a -kë -an -dhë ɲnɛ -kɔ do 'ö- =kaa' kwa -dhë kö 'kwa kwa Dëmɛ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- bhë -a 'dhö 'pö. ɲDhɛ -kë 'dhö, -më -mü n 'ka

kö 'a dɔ -Zlan -bha pë -nu 'ö- 'piö kö 'ö- kë -an -gɔ -ɛ?»

18 Dhɛ 'ö- -wo -nu 'wo bhë waa- ma, 'ö -dhɛ -yö ga -an -ta, 'wo yö -Zlan 'tɔ 'blü -sü 'gü nɛɛ: «-Zlan ya 'we -a -bha, mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -an -gɔ 'pö kö -wo wo zuö' dhië' ö 'piö kö -waan -kë -a 'gü -sü giagia yö.»

-Zlan -bha mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Antiɔsö

19 'Klobhɔdhe 'ö -kë 'töng 'wo Etiɛnë zë -a 'ka bhë, -ya -kë 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -wo -pɛn. 'Ö -an mɛ 'bhaa -nu -wo -dho Fenisi -sɛ 'gü, 'ö -an 'bhaa -nu -wo dho Siplë -sɛ 'gü, 'ö -an 'bhaa -nu -wo -dho Antiɔsö -pö 'gü, 'kɛɛ Zuifö -nu -de 'sloo nɛ 'wo Yesu -bha 'wuntaɔsë blɛɛ -an -dhë. 20 Dhɛ ya kë 'dhö, Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ do do -nu 'wo -kë Siplë -dhɛ waa- Silɛnë -dhɛ -an -bha, -wo -dho Antiɔsö plöö, 'wo yö 'wuntaɔsë 'ö -gban kwa Dëmɛ Yesu -bha -a blɛɛ, mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka bhë -an -dhë -sü -bha 'pö. 21 Kwa Dëmɛ -bha 'piigbeedhɛ -yö -kë -an 'piö, 'ö mɛdhɛvadhɛ -wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-, 'ö 'wo wo zuö' dhië kwa Dëmɛ 'piö.

22 Dhɛ 'ö -Zlan -bha mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Zeluzalɛmë -ya 'wun -taɔ 'ö bhë -a ma, 'wo Baanabasö bɔ Antiɔsö.

23 Dhɛ ya 'dho ya -lo, -kɔ 'ö -Zlan -yö 'glusë kaa' Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo mü -an 'ka bhë -ya -yö. 'Ö- =zuö' 'glu -yö -dhi; 'yö -an faan' më kö -wo wo -zo kë wo -de 'piö kwa Dëmɛ -bha zian -ta -a -wun -kun 'gbee- -sü 'ka wo zuö' 'plɛ 'ka. 24 Baanabasö -yö -kë mɛ këwunsëëzë 'ö pa -sü 'ka -Zuu 'slööslö waa- -zo -yö -Zlan -bha -sü 'ka -a 'ka. 'Ö mɛdhɛvadhɛ -wo wo zuö' dhië kwa Dëmɛ 'piö.

25 Dhɛ ya kë 'dhö, Baanabasö -yö -dho Taasö plöö kö -yaan Sɔlö mɛɛ'-. 26 Dhɛ 'ö yaa- yö 'ö nu -a 'ka Antiɔsö. 'Ö -dhɛ 'wo- -bha plɛ waa- Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Antiɔsö plöö, -wo -kwɛ do -kë wo 'ko bhaa mü. 'Ö Baanabasö waa- Sɔlö 'wo mɛdhɛvadhɛ daan 'wun -nu 'wo -gban -zo -yö -Zlan -bha -sü -nu -bha -an 'ka. Antiɔsö -dhɛ bhë nɛ 'ö 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dhɛ -a -bha «Kletiɛn» (-a -gɛn 'ö tɔɔ «-to Klito 'piö -mɛ -nu»). Kletiɛn -tɔ 'ö bhë, -dhɛ 'ö Antiɔsö 'wo- kpɔ -a -bha -blɛɛzë.

27 -A 'töng 'ö bhë -a 'ka, -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wo -go Zeluzalɛmë 'wo nu Antiɔsö. 28 Mɛ do -yö -kë -an ziën 'wo- -dhɛ Agabusö; 'yö luu 'ö 'wun blɛɛ -Zuu 'slööslö -bha 'piigbeedhɛ kwaa' nɛ yi do 'ka, din va -yö -dho -da 'kpongtaadhɛ 'saadhö 'plɛ -bha. (Din 'ö 'dhö bhë -yö -da 'kpongtaa 'töng 'ö Klodö -yö kaa' -gludë 'ka bhë -a 'ka). 29 'Ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -wo -yö -kë -a 'gü do wo ziën, kö mɛ 'ö -dhö, më 'ö- -kɔ -yö -mɔa -bha -ya nu kö -waan nuë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Zude -sɛ 'gü -an dhia. 30 'Ö 'wo- -kë nɛ -kɔ gia- bhë -a 'dhö, 'ö 'wo gbaɔ bhë 'wo- dɔ Baanabasö waa- Sɔlö -an -gɔ, 'wo dhoë mɛ ziizii -nu 'wo Klito -bha mɛ -nu 'wo Zude -sɛ 'gü -an ziën bhë, -an dhia.

12

Zakö zë -sü waa- Piɛɛ -da -kanso 'gü -sü

1 'Töng 'dhö bhë -a 'ka, 'yö -gludë Elɔdö -yö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu mɛ 'bhaa -nu 'klo bhɔ -sü zü dɔa. 2 'Yö Zan dheglu Zakö -gɔ -kan. 3 'Go mü dhɛ 'ö yaa- yö nɛ Zakö zë -sü 'ö bhë -a -wun 'yi -yö -kan Zuifö -nu 'dhii, 'ö Piɛɛ kun 'pö. (-Yö -kë Zuifö -nu -bha 'wlaan- 'ö 'wo- -dhɛ 'wlaan- 'wo bluu'- 'ö- =bhɛɛpë 'yaa- 'piö 'wo- -bhö -na bhë -a 'töng 'ka.)

4 Dhɛ 'ö wa Piɛɛ 'kun, 'ö Elɔdö yaa- -da -kanso 'gü, 'ö 'dhasi 'gɔɔ-

do ö ga 'slado sü 'ö -an kpö dan -yiisië -yiisië 'ö 'wo wo 'ko -ta bho 'yan -to Piɛɛ -bha -sü 'ka do do 'ka. Bhii Elɔdö -yö -mɔa 'gü kö ɓya kë ɓnɛ Paakö 'wlaan- =ya zië kö -yaan 'dho -a 'ka 'sɛgümɛ -nu 'dhiö kö -wa zë -sü -za dɔ -a -bha. 5 'Dhasi -nu -wo -kë wo 'yan -to Piɛɛ -bha ɓdhia, -kanso 'kɔɔdhö, 'kɛɛ 'töng 'ö bhë -a 'ka, Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu kpö -wo -kë -bhɛa -Zlan -dhë ɓdhia ɓfaan' 'ka Piɛɛ -wun 'gü.

Piɛɛ -bha -go -kanso 'gü -kɔ

6 Yi 'ö Elɔdö dho dhoë Piɛɛ 'ka 'sɛgümɛ -nu 'dhiö bhë -a gbeng -yi bhë -a 'ka, Piɛɛ -yö -kë yi zë ɓdhia 'dhasi -nu ɓplɛ ziën. 'Dhasi -nu ɓplɛ 'wo bhë, mɛ 'ö -dhö 'ö Piɛɛ -kɔ do -klu ö -bha ɓyɔɔga 'ka, 'ö- =bhüö' -klu ö ɓkwɛɛ' dhö 'pö. 'Go mü 'dhasi 'bhaa -nu -wo -kë wo -dɔ -dhɛ -bha -kanso 'kɔdhi mɛ 'ö Piɛɛ -yö -kë -a 'gü bhë -a 'dhiö. 7 'Ö to mü, kwa Dëmɛ -bha bɔmɛ do -yö ɓgbëü, 'ö -dhɛpuudhɛ -yö bhü, -kanso 'kɔdhi bhë -a 'gü. 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -yö pa Piɛɛ -bha -a gban -ta -ma -sü 'ka 'ö- pö -a -dhë: «-Bhö ɓluu'- 'siösiö!»

'Ö to mü, 'ö ɓyɔɔ' -nu -wo go -a -kɔ -bha. 8 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya pö Piɛɛ -dhë 'zü: «-Bhö ü -bha -du kwi dɔ ü -bha sɔ -ta, 'go mü 'ü ü -bha -sakpa yö ü -gɛn -bha!»

'Ö Piɛɛ -ya -kë ɓnɛ -kɔ bhë -a 'dhö. 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya pö -a -dhë 'zü: «-Bhö ü -bha gblang 'sü 'ü- -da ü -bha 'ü ziö n 'piö!»

9 'Yö Piɛɛ -yö -ziö -Zlan -bha bɔmɛ bhë -a 'piö, 'wo goë -kanso 'kɔdhi bhë -a 'gü; -ya -pö -bezë ɓnɛ pë -nu 'wo kë -na 'töüdhö bhë 'yanpiöpë -mü. 10 'Wo -ziö 'dhasi kpö -blɛɛzë -ta, 'ö 'wo dho 'wo ziö -an mɛ 'wo yö -an 'piö -an -ta, 'wo dho 'wo yö -piö kpong 'wo -kanso 'kɔdhi ta -na -a 'ka bhë -a -bha kö -waan yö plaan. 'Ö kpong 'ö bhë 'ö -po ö ɓdeë' -an wö 'dhiö, 'ö 'wo yö plaan. ɓDhɛ 'wo 'ta -na -kpinngga do 'piö, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -yö to mü 'yö ɓdhong Piɛɛ -gɔ. 'Ö Piɛɛ -yö to ö -de 'sloo 'ka.

11 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Piɛɛ -ya 'wun dɔ ɓnɛ, pë 'ö -kë bhë 'yanpiöpë 'yaa -mü, 'kɛɛ 'wun giagia -mü, 'ö- pö: «'Ma- dɔa 'sabla giagia 'ka ɓnɛ, n Dëmɛ 'yö ö -bha bɔmɛ bɔ kö -yaan n bho Elɔdö -bha -kɔ -mɔ 'wuën- waa- 'wun yaa 'ö Zuifö -nu 'wo- 'piö kö 'wo- kë n 'ka bhë -an kwɛɛ.»

12 ɓDhɛ 'ö ɓya ö -de -kë -a 'gü -kɔ dɔ 'ö dho Zan 'wo- 'tɔ kpɔ Maakö 'ka bhë -a dhe Mali -gɔ kɔɔ. Mɛ -nu -wo -kë wo 'ko ɓbhaa mü ɓva 'ka -bhɛa -Zlan -dhë ɓdhia, -a -wun 'gü. 13 ɓDhɛ Piɛɛ ɓya -lo, 'ö kpong -ta -ma; 'ö yuökëdhe do 'wo- -dhɛ Lɔdö bhë, 'yö ɓyɔɔn kpong 'sɔɔ kö 'yaan- =dhɛɛ' 'kpɔ ɓnɛ dö 'ö kpong -ta -ma -ɛ? 14 'Ö Piɛɛ -wo dɔ, 'ö- -bha ɓzuögludhi 'gü, kö -yö kpong 'po ɓzian' bhë 'ö -bla sü 'ö dho kɔɔ 'ö- pö mɛ -nu 'wo -kë mü -an -dhë Piɛɛ -yö 'kɔdhi -bha. 15 'Ö 'wo- pö -a -dhë: «'Blɔɔn- 'ö -da ü 'gü a? Piɛɛ -yö -kanso 'kɔɔdhö, yaa -mɔa -bha kö -yö nu 'kɔdhi zö!» 'Yö- pö -an -dhë -yɔɔn ö -wo -ta -sü 'ka ɓnɛ Piɛɛ -yö 'kɔ 'dhiö mü. ɓDhɛ ɓya kë 'dhö 'wo- pö: «-Zlan -bha bɔmɛ 'ö bɔ Piɛɛ 'piö -kplawo bhë yö -mü.»

16 ɓDhɛ kë -na 'dhö kö Piɛɛ -yö kpong -ta -ma -na -kplawo. ɓDhɛ 'ö ɓwa kpong 'po zlöö, 'ö -an 'yan -yö -da -a -ta, 'ö 'tetundhe ɓva -yö -da -an 'gü. 17 'Ö Piɛɛ -yö ö -kɔ -ta zë -an -dhë kö -waan wo 'dhi yö 'kuë-. 'Ö -kɔ 'ö kwa Dëmɛ -ya bhoë -kanso 'kɔɔdhö bhë 'ö- =blɛɛ -an -dhë 'zü kö 'wun bhë, -wa ɓblɛɛ'- Zakö waa- Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ mɛ -nu 'wo to -an -dhë. ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Piɛɛ -yö -ziö 'ö dho -dhɛ gbɛ 'gü.

18 ɓDhɛ 'ö- -dhɛ ɓya 'po, 'suö ɓva -yö -da 'dhasi -nu 'wo -kë wo 'yan -to Piɛɛ -bha ɓdhia, -kanso 'kɔɔdhö bhë -an 'gü, 'wo yö wo -de

□dhɛɛ' 'kpɔ -sü 'gü □nɛ Piɛɛ -yö -bɔ 'më 'ö □duë □ɛ? 19 Elɔdö -yö -ko 'zü 'ö Piɛɛ □mɛɛ, 'kɛɛ yaa- yö. 'dhasi -nu 'wo wo 'yan to -a -bha bhë, 'ö -an □dhɛɛ' kpɔ -a -wun 'ka. □Dhɛ 'ö -dhɛ 'ö Piɛɛ 'dhö -a -bha waa- dɔ kpinngdhö, 'ö- pö 'dhasi gbɛ -nu -dhë -wo 'dhasi -nu 'wo bhë -an zë.

□Dhɛ □ya kë 'dhö, 'ö Elɔdö go Zude -sɛ 'gü, 'ö dho Sezale plöö. -Dhɛ bhë -a 'gü 'ö 'töng 'dɛdɛ -kë mü.

Elɔdö -bha ga -sü

20 -Naadhe □va -yö -kë Elɔdö 'gü, Tii -mɛ -nu waa- Sidɔn -mɛ -nu -an buëndhö. 'Ö mɛ -nu 'wo bhë 'wo wo -wo kpɔ 'kuë- do kö 'waan- wo -de -zɔn Elɔdö 'dhiö, 'ö 'wo bɔ -gludë -bha 'yan -to -a -bha 'kɔ -bha -mɛ -nu -gɔmɛ 'wo- -dhɛ Blatusö -a -ta, 'wo dho -gludë Elɔdö 'piö, 'wo dhidhe -da wo -nu wo ziën. Bhii 'ö tɔɔ -an -bha 'sɛgümɛ -nu -bha -bhöpë -yö -go -gludë kwɛɛ.

21 □Dhɛ 'ö yi 'ö Elɔdö -ya kpɔ bhë □ya -lo, 'yö ö -bha -gludëdhɛ -sɔ -da ö -bha, 'ö dho 'ö -ya ö -bha 'gɔ -gbloo 'gü, 'ö yö 'wun □blɛɛ' -sü -bha mɛ -nu 'plɛ wö 'dhiö mü. 22 'Ö 'sɛgümɛ -nu -wo -gbla 'gbee- 'ka □nɛɛ: «Mɛ 'ö 'wun □blɛɛ' -na bhë, mɛ 'bhee- 'yaa -mü, -zlan do 'bhaa -mü!»

23 'Kɛɛ -dhɛ do bhë 'ö to -a -bha 'ö kwa Dëmɛ -bha bɔmɛ do -ya -kë 'ö 'yua -yö Elɔdö kun, 'ö □bhüö' 'në -nu -wa -bhö 'ö ga. Bhii 'ö tɔɔ -yö 'tɔbhɔdhe -nu ö -de -dhë, 'yö ö -de sü -Zlan 'ka.

24 'Ö mɛdhɛvadhɛ -wo -Zlan -wo ma, 'ö 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-, 'wo dhoë 'dhiö.

25 □Dhɛ 'ö Baanabasö waa- Sɔlö □wa yën 'wun -nu 'ö 'wo -kë -a 'piö kö 'wo- kë bhë -a -yö 'ko 'dhiö kë -sü -bha Zeluzalɛmë, 'wo -yɛ wo 'zü 'wo dho Antiɔsö. 'Ö Zan 'wo- 'tɔ kpɔ Maakö 'ka bhë, 'wo- kpa wo -bha 'ö wo -nu 'wo dho.

13

Baanabasö waa- Sɔlö -an 'sü -sü

1 -Zlan -wodhiölomɛ -nu waa- Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ □daan' -mɛ -nu -wo -kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Antiɔsö plöö -a 'gü. Mɛ -nu 'wo bhë -an 'tɔ tɔɔ Baanabasö, Simɔ 'wo- 'tɔ kpɔ «mɛ tii» 'ka, Lusiusö 'ö go Silɛnë -sɛ 'gü, Manaɛ 'ö -kë -gludë Elɔdö 'bhamɛ kpin- ngdhö 'wo □kpɛa wo 'kuë 'kɔ do 'gü -a 'ka, waa- Sɔlö 'dhö. 2 Yi do 'ka, -wo -kë kwa Dëmɛ -bha yuö kë -sü 'gü, kö -wo wo -bɛn 'to -na bhë, 'ö -Zuu 'slööslö -ya pö -an -dhë: «-Ka Baanabasö waa- Sɔlö -an -ya -de -ta kö yuö 'a -an □dhɔɔ □kaa' bhë -waan -a kë!»

3 □Dhɛ □ya kë 'dhö, 'wo wo -bɛn to 'ö 'wo □bhɛa, 'ö 'wo wo -kɔ -nu kpa -an -ta, 'dhuë- kpɔ -an -bha -sü 'ka, 'ö 'wo wo □kwaa -an -zü, 'wo dho.

Baanabasö waa- Sɔlö -wo -dho Siplë -sɛ 'gü

4 Baanabasö waa- Sɔlö 'ö -Zuu 'slööslö -yö -an bɔ bhë, -wo -dho Selösi plöö. -Dhɛ bhë □nɛ, 'wo -ya -a -bha 'yitagɔ 'gü, 'wo dho 'sɛgɔ -dhɛ 'ö -ya -sü 'ka 'yi ziën 'wo- -dhɛ Siplë bhë -a 'gü. 5 □Dhɛ □wa 'dho □wa -lo Siplë, pö- do 'wo- -dhɛ Salaminö bhë -a 'gü, 'wo yö -Zlan -wo □blɛɛ' -sü 'gü Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ -nu 'gü. Zan Maakö -yö -kë -an 'piö, -nu -an -dhë -sü 'ka.

6 'Sɛgɔ 'ö -ya -sü 'ka 'yi ziën bhë 'wo bɔ -a 'gü, 'wo dho 'wo loë Pafɔsö plöö. -Dhɛ bhë -a 'gü 'wo -kpën Zuifö mi do 'wo- -dhɛ Baa Yesu 'ö -kë -dɛbɔmɛ do 'ka -a -bha mü. Mɛ 'ö bhë -yö ö -de -sü -Zlan -wodhiölomɛ do 'ka. 7 'Go mü 'zü -yö -kë 'sɛ □kɔɔnmɛ 'wo- -dhɛ Sɛɛziusö Pɔlusö bhë -a 'bhamɛ 'ka. 'Sɛ □kɔɔnmɛ bhë -yö -kë mɛ 'kpaakpa 'ka; 'yö Baanabasö waa- Sɔlö 'ö -an □dhɔɔ -kë, bhii 'ö tɔɔ -ya 'piö kö 'ö -Zlan -wo ma. 8 'Kɛɛ -dɛbɔmɛ ('wo- 'tɔ kpɔ Glɛkö -wo 'gü «Elimasö») bhë yaa 'we -a -bha

-an -gɔ; 'ö- këdhɛ ɓmɛɛ kö 'yaan-'sɛ ɓkɔɔnmɛ ɓzuö' bho -zo -yö Yesu -bha -sü -zian -ta.

9 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Sɔlö 'wo-'tɔ kpɔ 'pö Pɔlö 'ka bhë, 'ö -Zuu 'slöösö -ya pa, 'yö ö 'yan ɓdhië -a 'piö 'ö- -ga -piindhö, 10 'yö- pö -a -dhë: «'Yö Satan gbö, 'wun -sɛɛbɔ -nu yaagümɛ, 'ü pa -sü 'ka 'slë yaa ɓsuu'- 'kpɛkpɛ 'ka; këpëyaamɛ -mü ü 'ka! Bhi kun 'ü- pö mɛ -nu -dhë ɓnɛ 'wun giagia 'ö -gban yi Dëmɛ -bha -yö ɓsua 'ka a? 11 Dɔ, ü 'to 'to! -A 'töng ɓya -lo kö yi Dëmɛ -yö ü 'klo bhɔ; ü 'yënng--dho trö, ü 'ka 'dho -dhɛ yö 'töng 'bhaa 'piö!»

-Dhɛ do bhë 'wo to -a -bha 'ö Elimasö 'yënng -yö -trö; 'yö ö -de yö -dhɛtiidhɛ 'gü. 'Ö ö -kɔ -ta ö -zü 'to kö mɛ 'ö dho zian bho ö 'ka 'yaan- -a yö.

12 ɓDhɛ pë -kë Elimasö 'ka bhë 'ö 'sɛ ɓkɔɔnmɛ ɓyaa- yö, 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-, 'ö kwa Dëmɛ -bha mɛ ɓdaan' -wo bhë 'ö- -wun -ya 'te tun.

Pɔlö waa- Baanabasö -an -bha -dho Antiɔsö -pö 'ö Pisidi -sɛ 'gü bhë -a 'gü -sü

13 Pɔlö waa- ö 'bhamɛ -nu -wo -da 'yitagɔ 'gü Paafɔsö plöö, 'wo dho Pɛɛzö -pö 'ö Panfili -sɛ 'gü bhë -a 'gü; 'ö Zan Maakö -yö go -an 'piö 'ö -yɛ ö 'zü 'ö dho Zeluzalɛmë.

14 'Ö 'wo dho wo -bha 'ta 'ka 'dhiö, 'wo go Pɛɛzö plöö, 'wo dho 'wo -lo Antiɔsö -pö 'ö Pisidi -sɛ 'gü bhë -a 'gü. 'Ö Zuifö -nu -bha ɓglooyi 'ka, 'wo -da -an -bha -bhɔkuëkɔ 'gü 'wo ɓyaannu.

15 ɓDhɛ ɓwa yën -Zlan -bha tɔng -nu 'bhaa -nu waa- -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wo 'bhaa -nu pö -sü -bha -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü, 'ö -bhɔkuëkɔ ɓkɔɔnmɛ -nu -wa -dhɛ Pɔlö waa- Baanabasö -an -gɔ -a -pö -an -dhë -sü 'ka ɓnɛɛ: «Dhegluzë -nu, ɓya kë ɓnɛ 'wun 'bhaa -yö ka -gɔ kö 'kaan- -a ɓblɛɛ'- mɛ -nu 'wo dho wo 'kuë- ɔnɛ -an -dhë -an ɓfaan' 'më -wo 'ka kö -potaasü -yö ka -gɔ 'sabla.»

16 ɓDhɛ 'ö -kë 'pö, 'ö Pɔlö -yö ɓluu 'ö ö -kɔ -ta zë -an -dhë, 'go mü 'ö- pö: «Izlaɛlö -mɛ -nu waamɛ -nu 'kaa Izlaɛlö -mɛ 'ka, 'ö 'ka -Zlan ɓbhlë -ya, -ka ka 'to 'to n -ma! 17 Izlaɛlö -mɛ -nu, kwa -bha -Zlan -yö kwa 'bhɛma -nu -sü 'ö -an ɓbhɛɛ kö -wo ɓtun -nia 'ka Ezitö -sɛ 'gü. 'Ö 'go mü 'zü 'yö -an bho Ezitö -sɛ 'gü ö -bha 'piigbeedhɛ 'ka. 18 'Yö -an bun 'töng 'ö -mɔ -kwɛ 'gɔɔ- -yiisië -bha -an 'piö 'yënng ɓtaa. 19 'Yö Kanaa 'sɛgɔ 'slaplɛ 'gü ɓsiö, -glu 'ö Izlaɛlö 'në -nu -wo nuë 'sɛgɔ 'ö bhë -a -gɔ bhë -a 'ka. 'Ö -an -bha 'sɛgɔ -nu 'wo bhë 'yö- nu kwa 'bhɛma -nu -dhë kö -waan kë mü. 'Ö 'wo -kwɛ ɓkëng' -yiisië waa- -kwɛ 'gɔɔ- 'sɔɔdhu -kë -a 'gü mü.

20 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö zakanmɛ -nu -ya kwa 'bhɛma -nu -gɔ -ta, 'ö dho 'ö yöë -Zlan -wodhiölomɛ Samiɛlö -bha 'töng -bha. 21 'Ö 'wo -gludë do -dhɛ Samiɛlö -gɔ, 'ö -Zlan -yö Saulö 'ö -kë Kisö gbö 'ka 'ö go Bɛnzamɛ -gɔ 'gunng 'gü bhë -a nu -an -dhë. 'Ö Izlaɛlö -sɛ ɓkɔɔn -kwɛ 'gɔɔ- -yiisië 'piö.

22 ɓDhɛ 'ö -Zlan ɓya ö ɓkwaa' Saulö -wun -zü, 'ö ko 'zü 'yö Davidö nu -an -dhë -gludë 'ka. 'Ö--bha -tɔmɔdhɛ -kë 'ö- pö: *Zese gbö Davidö bhë, n ɓdhɔɔbhaa -mɛ -mü. Yö ɓnɛ 'ö dho n ɓdhɔɔbhaa -wun 'plɛ kë.* 23 Davidö 'ö bhë -a ɓsuu'- -ta 'në do ɓnɛ 'ö -Zlan -ya -ya Izlaɛlö -sɛgümɛ -nu Dhamɛ 'ka ɓnɛ -kɔ 'ö- pöë bhë -a 'dhö. Mɛdhamɛ 'ö bhë 'ö tɔɔ Yesu. 24 Kö Yesu -yaan ɓtun nu -na, Zan -yö -Zlan -wo ɓblɛɛ, 'ö Izlaɛlö -sɛgümɛ -nu ɓdhɔɔ -kë ö -wo 'ka ɓnɛ -wo wo ɓkwaa' wo -bha ɓsɔɔn yaa -nu -zü kö -wo -an bɔ yiö. 25 ɓDhɛ 'ö Zan -bha yi ɓya yö ɓklöö' 'kpongtaa, 'yö- pö: ‹Ka -zo 'piö, dö -mü n 'ka ɛ? -Ka ka 'to 'to, 'maa mɛ ö 'ka -ya -a -gɔ bhë -a 'ka; 'kɛɛ mɛ 'ö bhë -yö

nu -na n ɑ̃zlöö. Mɛ 'ö 'dhö bhë -a ɑ̃bhlë ɑ̃yö ɑ̃va 'ö ɑ̃zië' n -ta, 'ö n -kɔ yaa -mɔa -bha kö 'aan- -a -bha -sakpa yuun -bhüö -nu 'po 'aan- -a bho -a -gɛn -bha.› »

26 'Ö Piɛɛ -ya pö 'zü: «Dhegluzë -nu, ka 'ö 'ka -kë Ablaamö ɑ̃suu'- -ta 'në -nu 'ka, waa- mɛ -nu 'kaa Zuifö 'ka, 'ö 'ka -Zlan ɑ̃bhlë -ya, kwa ɑ̃nɛ 'ö 'wuntaɔsë 'ö -kë dha -sü 'ka bhë, 'ö yö kwa -bha. 27 Mɛ -nu 'wo Zeluzalɛmë waa- -an ɑ̃kɔɔnmɛ -nu waa Yesu dɔ wo Dhamɛ 'ka; 'ö 'go mü -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wo 'wo- pö -na ɑ̃glooyi 'saadhö 'ka bhë, waa- -gɛn ma. 'Kɛɛ në 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wa ɑ̃blɛɛ 'ö -kë -a zë -sü -wun 'ka bhë ɑ̃nɛ 'wo- -kë. 28 -A zë -gɛn gbɛ yaa kë -dhö, 'kɛɛ -wa -dhɛ Pilatö -gɔ kö -ya zë. 29 'Wun -nu 'wo ɑ̃bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö -gban Yesu -bha 'klobhɔdhe waa- -a -bha ga -sü -wun -bha, ɑ̃dhɛ 'ö ɑ̃wa -an 'plɛ 'dhiö -mɔ 'kuë, 'wo- bho -gaatalü -bha, 'ö 'wo- -da -guö ɑ̃duudhö. 30 'Kɛɛ -Zlan -ya -bho ga 'gü. 31 'Ö -dhɛkpaɔyi ɑ̃plëëzë 'ka, 'yö ö -de -zɔn mɛ -nu 'wo -kë -ziö -a 'piö -mɛ -nu 'ka 'dhiö, 'wo goë Galile -sɛ 'gü, 'wo dho 'wo yöë Zeluzalɛmë bhë -an -dhë. Mɛ -nu 'wo 'dhö bhë, wo ɑ̃nɛ 'ö zlöö ɑ̃nɛ 'wo- =goo- 'ka kö -waan Yesu -wun ɑ̃blɛɛ'- Izlaɛlö -sɛgümɛ -nu -dhë. 32 'Ö yi gia-, 'yi nu 'wuntaɔsë 'ka ka 'piö. 'Wuntaɔsë bhë 'ö tɔɔ pë 'ö -Zlan -ya 'tɔ go kwa 'bhɛma -nu -dhë 'dhiö bhë. 33 ɑ̃Yaa- kë kwa 'ö 'kwa -an -bha 'në -nu 'ka kwa -dhë, Yesu -bho ga 'gü -sü 'ka ɑ̃nɛ -kɔ 'ö ɑ̃bɛɛn' -sü 'ka 'tan ɑ̃plɛ -naa 'ö 'Tan 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö ɑ̃nɛɛ: *(-Zlan -ya -pö Yesu -dhë:) Ü n Gbö 'ka. 'Ö n -ma -kë ü Dë 'ka -sü bhë ɑ̃dɛɛ 'a- =blɛɛ mɛ 'plɛ -dhë 'töüdhö -a -zɔn -an -dhë -sü 'ka ɑ̃nɛɛ n Gbö -mü ü 'ka.* 34 'Ö -Zlan -ya pö ɑ̃nɛ yö -dho -a bho ga 'gü; yö 'ka 'dho ga gbɔ. 'Yö- pö ɑ̃nɛɛ: *A -dho 'dhuë- 'slööslö -nu 'ö 'a- 'tɔ go Davidö -dhë bhë -a kpɔ ka -bha. 'Dhuë- -nu 'wo bhë, a -dho -an kpɔ ka -bha 'wun gia- 'ka.* 35 'Wun 'ö bhë -yö ɑ̃bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ -dhɛ 'bhaa 'gü 'pö, 'ö tɔɔ mɛ 'ö 'Tan 'sëëdhɛ ɑ̃bɛɛn bhë -ya -pö -Zlan -dhë: *Ü 'ka 'dho we -a -bha kö ü -bha yuökëmɛ 'slööslö bun -yö 'bu.*

36 -Wo 'ö ɑ̃nɛ yaa Davidö -bha 'wun ɑ̃blɛɛ'-, 'kɛɛ Davidö -zë, yuö 'ö -Zlan -ya -ya -a -bha 'ka -ya -kë. 'Go mü 'yö ga, 'yö 'wo- -bin ö 'bhɛma -nu 'piö, 'ö- bun -yö -bu. 37 'Kɛɛ mɛ 'ö -Zlan -ya bho ga 'gü bhë -a bun yaa 'bu. 38 N dhegluzë -nu, ka 'plɛ -kaa dɔa ɑ̃nɛɛ në 'ö Yesu -ya -kë bhë -a -wun 'gü, yi -mɔa -bha kö 'yi- pö mɛ -nu -dhë ɑ̃dɛɛ ɑ̃nɛ -Zlan -yö -dho ziö -an -bha ɑ̃sɔɔn yaa -nu -ta. 39 Moizö -bha tɔng yaa 'dho ka kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö; 'kɛɛ 'ka Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-, 'ka dho kë kpengdhö -a wö 'dhiö. 40 -A -wun 'gü, -ka kë 'slë 'ka! -Yö kë 'dhö kö ɑ̃kun 'ö pë 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wa ɑ̃blɛɛ bhë 'ö- -de dho kë ka 'ka: 41 -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wa -pö: *(-Zlan -ya pö:) Mɛ -nu 'ö 'ka 'wun gia- -san zë ɑ̃nɛ, -ka -dhɛ -ga: 'Tetundhe -yö -dho -da ka 'gü, 'ka ga. Bhii ka -bha 'töng 'ka, a -dho yuö do 'ö ɑ̃waa- -wun ɑ̃blɛɛ'- ka -dhë, 'ö ka 'ka 'dho -a -dhɛ 'wun gia- bhë -a kë.* »

42-43 ɑ̃Dhɛ 'ö ɑ̃wa yën -bhɔ 'kuë- kë -sü -bha 'ö mɛ -nu -wa pö Pɔlö waa- Baanabasö -an -dhë -wo nu 'zü ɑ̃glooyi mɛ 'ö nu -na bhë -a 'ka kö 'wun -nu 'wo bhë -waan -an 'bhaa ɑ̃blɛɛ'- wo -dhë 'zü.

ɑ̃Dhɛ 'ö Pɔlö waa- Baanabasö 'wo 'dho -na bhë 'ö Zuifö ɑ̃plëëzë waa- mɛ -nu 'wo wo -de -kë Zuifö 'ka -nu 'wo -ziö -an 'piö. Pɔlö waa- Baanabasö -wo 'wun -blɛɛ -an -dhë -an ɑ̃faan' 'më -sü 'ka kö -wo wo -bha -tosiadhe kë -Zlan -bha 'glusë 'gü kö -wo 'dhoë- 'dhiö.

44 Zuifö -nu -bha ɑ̃glooyi mɛ 'ö

yö -a 'piö, 'ö mɛ -nu -wo bhɔ 'kuë- =va 'ö- -wun to 'tee kö pö- bhë -a 'gü -mɛ -nu mɛ gbɛ yaa 'to kɔɔ; -wo -nu wo 'ko ⌧bhaa 'dhö kö -waan kwa Dëmɛ -wo ma. 45 ⌧Dhɛ Zuifö -nu ⌧wa mɛ gbung bhë -an yö, 'ö ⌧druɛi -yö -da -an 'gü 'ö 'wo- pö: «'Wun 'ö Pɔlö 'dhoë- =blɛɛ' -na bhë ⌧sua -wun -mü.» 'Go mü 'zü 'wo 'wun yaa ⌧blɛɛ -a -gɔ mɛ -nu -dhë. 46 'Kɛɛ Pɔlö waa- Baanabasö -wo 'wun -blɛɛ Zuifö -nu -dhë -zogbandhe 'ka 'zü ⌧nɛɛ: «Në mɛ 'ö këpë 'ka 'ö tɔɔ kö -Zlan -wo -yö -dho ⌧blɛɛ'- ka -blɛɛzë ka -dhë. 'Kɛɛ ⌧dhɛ -kë ⌧nɛ kaa 'we -a -wun -dhɛ 'wun gia- -sü -bha, 'ö 'ka- -zɔn -na ⌧nɛɛ yaa ka -ma 'kun kö 'ka ⌧toëpö -kë -a 'gü -sü yö bhë. ⌧Dhɛ -kë 'dhö bhë, yi -dho ziö 'yi dho mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -an 'piö. 47 Bhii në 'ö kwa Dëmɛ -ya pö yi -dhë 'ö tɔɔ: *A ü -ya 'sɛgümɛ -nu -bha -dhɛpuudhɛ 'ka. -Yö kë 'dhö kö 'ü 'dho dhasü 'ö bhë -a 'ka 'sɛ -dhɛ -nu 'wo 'ma ⌧gbiin -an 'gü.* »

48 ⌧Dhɛ 'ö mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka, 'wo -an -wo bhë 'wo- ma, 'ö -an ⌧zuö' 'glu -yö dhi; 'ö 'wo- pö: «Kwa Dëmɛ -wo 'ö bhë ⌧yö -së!» 'Ö mɛ -nu 'saadhö 'ö -Zlan -yö -an sü kö -waan ⌧toëpö -kë -a 'gü -sü yö bhë, 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-.

49 'Ö kwa Dëmɛ -wo -yö -pɛn 'sɛgɔ 'ö bhë -a -dhɛ 'saadhö 'gü. 50 'Kɛɛ mɛ -nu 'wo Zuifö 'ka, -wo dhebɔ -nu ⌧bhlëzë 'ö pö- bhë 'wo- 'gü 'ö -Zlan -dhɔ -yö -an -kë, waa- pö- =kɔɔnmɛ -wo -an 'zü -blü 'ö 'wo- -kë kö mɛ -nu -wo Pɔlö waa- Baanabasö -an 'klo bhɔ; 'ö 'wo -an -kë, 'wo go 'sɛ -ta. 51 'Ö mɛ ⌧plɛ 'wo bhë 'wo 'sɛ 'ö go pö- 'ö bhë -a 'gü, 'wo- bho wo -gɛn -bha, -a -zɔn pömɛ -nu 'wo bhë -an -dhë -sü 'ka ⌧nɛ pë -nu 'wo- -kë bhë wo ⌧nɛ 'ö -an -bha 'wun 'dhö -mü. 'Ö 'wo dho Ikɔnë -pö 'gü.

52 Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Antiɔsö, -wo -kë pa -sü 'ka ⌧zuögludhi waa- -Zuu 'slöösö 'ka.

14

Pɔlö waa- Baanabasö -wo Ikɔnë

1 ⌧Dhɛ Pɔlö waa- Baanabasö ⌧wa -lo Ikɔnë plöö, 'wo -da Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü 'zü, 'ö 'wo Yesu -bha 'wuntaɔsë -blɛɛ mɛ -nu 'wo -kë mü -an -dhë. 'Ö Zuifö -nu waa- mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -an -dhɛ ⌧va -dhɛ -wo -kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka. 2 'Kɛɛ Zuifö 'bhaa -nu waa 'we- -bha kö -wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-, 'ö 'wo- pö mɛ 'waa Zuifö 'ka -an -dhë -wo dɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -gɔ 'yënng. 3 'Kɛɛ Pɔlö waa- Baanabasö -wo ⌧glɔɔ Ikɔnë plöö, 'wo 'wun 'ö -gban 'wuntaɔsë 'ö -gban Yesu -bha 'wo kë -a ⌧blɛɛ' ⌧dhia -zogbandhe 'ka. Kwa Dëmɛ -ya -zɔn -an -dhë mɛ -nu wö 'dhiö ⌧nɛ 'wun -nu 'ö -gban ö -bha 'glusë -wun -bha 'wo- =blɛɛ' -na bhë 'wun gia- -mü, 'ö -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü nu -an -dhë kö -waan -dhidhaapë -nu kë -a 'ka.

4 'Ö 'gügludhe -yö -da pömɛ -nu ziën, 'ö mɛ -kɔ 'pian do -yö -kë Zuifö -nu -bha 'ka, 'ö mɛ -kɔ 'pian do 'bhaa -yö -kë Yesu -bha bɔmɛ -nu -bha 'ka. 5 Zuifö -nu waa- mɛ 'waa Zuifö 'ka waa- wo ⌧kɔɔnmɛ -nu -an -wo -yö -mɔ -a 'gü kö 'waan- Pɔlö waa- Baanabasö -an zë -an -zuö -guö 'ka -sü 'ka. 6 ⌧Dhɛ 'ö mɛ ⌧plɛ 'wo bhë ⌧waa- =tɛi' dɔ 'wo ⌧duë, 'wo dho Lekaɔni -sɛ 'gü, pödhɛ 'wo- -dhɛ Litrë waa- Dɛɛbö, 'iin -an -zütodhɛ -nu -an -bha. 7 'Ö 'wo yö 'wuntaɔsë ⌧blɛɛ' -sü 'gü mü.

Pɔlö waa- Baanabasö -wo Litrë plöö

8 -Dhɛ 'ö Litrë bhë gɔɔn- do -yö -kë ⌧yaannu ⌧süë' mü, bhii 'ö tɔɔ 'tinng ⌧yua' -yö -kë -a -gɛn 'gü, 'ö bhɔa, 9 -yö -kë ö 'to 'to ⌧dhia 'wun 'ö Pɔlö -kë -a ⌧blɛɛ' ⌧dhia bhë -a -bha. ⌧Dhɛ 'ö Pɔlö -ya dɔa ⌧nɛ -zo -yö Yesu -bha -sü -ya -gɔ kö 'yaan- -a -dhɛ bo, 'yö- -ga -piindhö 10 'ö- pö

-a -dhë -wo 'gbee- 'ka ɲnɛɛ: «-Bhö ɲluu'- 'ü dɔ ü -gɛn -ta zengdhö!» 'Yö ɲluu 'budhö, 'ö yö 'ta -sü -bha.

11 ɲDhɛ pë 'ö Pɔlö -ya -kë bhë mɛ gbung -nu ɲwaa- yö, 'wo -gbla wo -bha 'sɛ 'gü -wo 'ö -kë Likaɔni -wo 'ka bhë -a 'gü 'wo- pö: «-Zlan -nu ɲwa mɛbheedhe bun 'sü, ɲwa go dhang- 'gü, ɲwa nu kwa 'piö!» 12 'Ö 'wo Baanabasö 'tɔ kpɔ wo -bha -zlan ɲbhlëzë 'wo- -dhɛ Zösö bhë -a 'ka. 'Wo Pɔlö 'tɔ kpɔ 'pö wo -bha -zlan do 'bhaa 'wo- -dhɛ Ɛɛmɛsö bhë -a 'ka. Bhii 'ö tɔɔ mɛ ɲplɛ 'wo nu bhë, Pɔlö ɲnɛ 'ö -kë 'wunblɛɛmɛ 'ka ɲnɛ wo -bha -zlan Ɛɛmɛsö bhë -a 'dhö Zösö -wo 'dhiö -lo -sü 'ka. 13 -An -bha -zlan 'wo- -dhɛ Zösö bhë -a -gba -a 'gü -kɔ -yö -kë -daplöödhɛ gia- -bha. 'Ö-slabhomɛ -yö nu, -du -nu 'wo 'lü 'bin ɲbhüö' -kë 'wo- =nië -a bhɔ -zü -a 'ka, böü- 'kplong 'ö ɲnië pö- -zü bhë -a 'dhi do -bha. 'Ö Zösö -bha slabhomɛ waa- mɛ gbung -nu 'wo -kë mü, -wa -ya wo ɲzuö' 'piö kö -wo sla- bhoë Baanabasö waa- Pɔlö -an -dhë.

14 'Kɛɛ ɲdhɛ 'wun bhë 'ö Baanabasö waa- Pɔlö ɲwaa- =tɛi' dɔ, 'wo wo -bha gblang -dhɛ 'bhaa -nu ɲpɛɛ, -a -zɔn mɛ -nu -dhë -sü 'ka ɲnɛ waa 'we- -bha kö -wa kë 'dhö. 'Ö 'wo -bla sü 'wo dhoë mɛ gbung -nu 'gü -a pö -sü 'ka ɲnɛɛ: 15 «Mɛ 'ka ɲnɛ, -më 'ö -kë ka -gɔ 'ka 'wun -kë 'dhö e? Mɛ 'bhee- -nu kwa ɲsuu'- -yö do, -zlan 'yaa -mü yi 'ka! 'Wuntaɔsë 'ö -gban Yesu Klito -bha ɲnɛ 'yi nuë ka ɲdhia, -a -blɛɛ ka -dhë -sü 'ka kö 'ka ka ɲkwaa' gbapë 'kpaan -wun 'wo bhë -an -zü kö 'ka ɲdhië'- -Zlan 'ö 'bhee- 'ö dhang- 'dhö, 'sɛ 'dhö, 'yoo 'dhö waa- -an 'gü -pë -nu 'plɛ -kë bhë -a 'piö kö 'kaan- -a gba! 16 'Töng -nu 'wo -ziö bhë -a 'gü, -yö ö -kwaa mɛ -nu -zü 'wo wo -zo 'kun -wun -nu -kë. 17 'Kɛɛ -ya -zɔn ka -dhë -kplawo ɲnɛ ö -Zlan 'glusë -zë 'ka, pë -së -nu -kë ka -dhë -sü 'ka -kplawo. Bhii 'ö tɔɔ -yö ka -gba dha 'yi 'ka. 'Go mü 'zü 'ö- -kë 'ö kaa- tapë -nu -wo -dhi wo 'töng 'ka, 'ö ka gbaa -bhöpë -nu 'ka, 'go mü 'yö ka pa ɲzuögludhi 'ka.» 18 'Kɛɛ -a ɲblɛɛ' -sü 'ka ɲnɛ -kɔ gia- 'ö bhë -a 'dhö, Baanabasö waa- Pɔlö -an ɲsëë'- -yö -bho kö ɲkun mɛ gbung -nu 'wo bhë 'wo dho sla- bhë -a bho wo -dhë.

19 ɲDhɛ 'ö -kë 'pö, Zuifö -nu 'bhaa -nu -wo -go Antiɔsö -dhɛ, 'ö Pisidi -sɛ 'gü waa- Ikɔnë plöö 'wo nu, 'wo mɛ gbung -nu 'wo bhë 'wo -an ɲzuö' bɔ wo 'piö. 'Wo yö Pɔlö -zuö -guö 'ka -sü 'gü, 'go mü 'wo- =gblëë, 'wo dhoë pö- =taa -bha, 'wo- to mü 'ö tɔɔ -wo wo -zo -ta -be ɲnɛ ɲya ga. 20 'Kɛɛ ɲdhɛ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -wo -lo -a 'piö mü, 'ö ɲwa ɲnië' -a -zü, 'ö ɲluu, 'ö wo -nu 'wo -da plöö. ɲDhɛ 'ö -dhɛ ɲya 'po, 'ö waa- Baanabasö 'wo dho Dɛɛbö -pö 'gü.

Pɔlö waa- Baanabasö -wo -yɛ 'zü 'wo dho Antiɔsö 'ö Sili -sɛ 'gü -a 'gü

21 Pɔlö waa- Baanabasö -wo Yesu -bha 'wuntaɔsë -blɛɛ Dɛɛbö plöö, 'ö 'wo- -kë 'ö mɛdhɛvadhɛ -wo -kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka mü. 'Go mü 'wo -yɛ wo 'zü 'wo dho Litrë -dhɛ, Ikɔnë -dhɛ waa- Antiɔsö 'ö Pisidi -sɛ 'gü -an 'gü. 22 'Wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu ɲfaan' më kö -wo kë ɲfaanzë -zo -yö Yesu -bha -sü 'gü. 'Ö 'wo- pö -an -dhë: «Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'plɛ 'klo -dho bhɔ ɲva -an -bha -tosiadhe 'gü 'kpongtaa zö kö -waan -da -Zlan -bha -gludëdhɛ 'gü 'töng 'ö 'dhiö, 'ö nu -na bhë -a 'ka.»

23 'Ö 'wo mɛ ziizii -ya Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'saadhö 'gü. 'Ö ɲdhɛ Pɔlö waa- Baanabasö ɲwa yën wo -bɛn 'to -sü waa- -bhɛa -Zlan -dhë -sü -bha, 'wo mɛ -nu 'wo mü bhë, 'wo -an -wun -lo kwa Dëmɛ 'wo- -wun -dhɛ 'wun gia- bhë -a kwɛɛ.

24 'Ö 'wo bɔ Pisidi -sɛ 'gü, 'wo dho Panfili -sɛ 'gü. 25 'Wo -Zlan -wo ⁿblɛɛ mɛ -nu 'wo Pɛɛzö plöö -an -dhë. 'Go mü 'wo dho Atali plöö.

26 ⁿDhɛ ⁿwa 'go mü, 'wo 'yitagɔ sü, 'wo dho Antiɔsö plöö, -dhɛ 'wo woë- 'ta zü dɔ -a -bha bhë -a -bha. ⁿDhɛ 'wo 'dhoë- dho 'ta 'gü, -dhɛ 'ö bhë ⁿnɛ 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo mü, 'wo -an -wun -lo -a -bha -Zlan kwɛɛ kö -yaan ö -zo kë -an 'piö, kö yuö -nu 'wo 'dho -na -an kë ⁿdhia bhë kö -waan -an kë.

27 ⁿDhɛ ⁿwa -lo Antiɔsö, 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dhɛ wo 'ko ⁿbhaa, 'ö pë -nu 'ö -Zlan -ya kë 'saadhö wo ⁿkwaa', waa- -kɔ 'ö 'kwɛɛ ⁿpoë' mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an -gɔ kö -waan Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- bhë 'wo- 'plɛ ⁿblɛɛ -an -dhë. 28 'Ö 'wo 'töng 'bhaa -kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'piö mü.

15

Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu kpö 'ö Zeluzalɛmë

1 Mɛ 'bhaa -nu -wo -go Zude -sɛ 'gü 'wo nu Antiɔsö plöö, 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo -kë mü, 'wo yö -an ⁿdaan' -sü 'gü, 'wo- pö: «-A 'ke kaa 'dho 'bɔng ⁿnɛ -kɔ 'ö Moizö -yö -Zlan -bha tɔng ⁿdaan -a 'ka bhë -a 'dhö, kaa 'dho dha.» 2 'Kɛɛ 'wun bhë yaa Pɔlö waa- Baanabasö -an -zo 'kun; 'ö wo -nu 'wo yö 'wun ⁿblɛɛ' -sü waa- zaɔdhe kë -sü -bha. 'Ö 'gbɛɛdhö 'wo- yö -së 'ka kö 'wo mɛ 'bhaa -nu 'wo go Antiɔsö 'wo -an yö Pɔlö waa- Baanabasö -an 'piö, -wo 'dho Zeluzalɛmë kö 'wun 'ö bhë Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo -kë mü waa- mɛ ziizii -nu -waan -a -bhokou kë wo 'ko -dhë.

3 Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu kpö bhë, -wo -an -dɔ zian, 'ö 'wo dho. 'Wo bɔ Fenisi -dhɛ waa- Samali -sɛ -an 'gü, -kɔ 'ö mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka 'wo wo ⁿzuö' ⁿdhië -a 'ka -Zlan 'piö bhë -a ⁿblɛɛ'- Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo -kë mü -an -dhë -sü 'ka. 'Wun 'ö bhë -yö -kë -an -dhë ⁿzuögludhi -wun ⁿva 'ka.

4 ⁿDhɛ 'ö ⁿwa -lo Zeluzalɛmë plöö, Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'dhö, Yesu -bha bɔmɛ -nu waa- mɛ ziizii -nu 'wo -kë mü, -wo -an -nia -kun. 'Ö wo -de 'pö, 'ö pë 'ö -Zlan -ya -kë -an ⁿkwaa' wo -bha 'ta bhë -a 'gü bhë, 'wo- =blɛɛ 'pö -an -dhë. 5 'Yö Falizi -mɛ 'bhaa -nu 'wo -kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka bhë 'wo ⁿluu, 'wo- pö: «-Kwaa pö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka bhë -an -dhë -wo 'dho 'bɔng, 'go mü -wo tɔng 'ö Moizö -ya nu kwa -dhë bhë -wa 'kun.»

6 'Ö Yesu -bha bɔmɛ -nu waa- mɛ ziizii -nu 'wo dho wo 'ko ⁿbhaa kö 'waan- -dhɛ -ga 'wun 'ö bhë -a 'gü.

7 ⁿDhɛ 'ö ⁿwaa- dan 'kuë 'piö ⁿgbiinzë, 'ö Piɛɛ -yö ⁿluu 'ö- pö: «Dhegluzë -nu, ka gia- ka- =dɔa' ⁿnɛ -Zlan -yö n -sü ka ziën -a -wo nu -sü -blɛɛzë 'ka kö 'wuntaɔsë 'ö -gban Yesu -bha bhë 'aan- =blɛɛ'- mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an -dhë; -yö kë 'dhö kö -waan -a ma, kö -waan -a -wun -dhɛ 'wun gia-. 8 'Ö -Zlan 'ö mɛ 'bhee- -nu ⁿzuö' dɔ bhë 'yö- -zɔn ⁿnɛ -yö -we -an -bha Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -sü -bha, -Zuu 'slöösló -nu -an -dhë -sü 'ka ⁿnɛ kwa 'dhö 'pö. 9 Yaa mɛ bho 'kou kë mɛ 'kwa Zuifö 'ka waa- mɛ 'waa Zuifö 'ka kwa ziën. 'Ö -an -bha Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -sü bhë -a -wun 'gü 'ö -ziö -an -bha ⁿsɔɔn yaa -nu -ta, 'ö -an sü mɛ kpengdhö 'ka ö wö 'dhiö.

10 ⁿDhɛ 'ö 'dhö, -më -kë pë 'ö -Zlan -ya pö kö ⁿkun 'kwa- -kë 'ö 'ka- -kë -ɛ? -Zlan 'gü dan kun 'ka- wo bhë ⁿa? Tɔng 'ö kwa 'bhɛma -nu 'iin kwa gia- kwaa- 'kun, -a -bha -kë 'gbee- -sü -dhë bhë 'ö 'ka- 'piö kö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka, -wa kun i? 11 Kwaa- -dhɛ 'wun gia- =nɛ kwa

Dëmɛ Yesu -bha 'glusë bhë -a -wun 'gü ɑnɛ 'ö 'kwa dhasü yö. -Kɔ do bhë -a 'ka 'wo dhasü yö -a 'ka 'pö.»
12 ɑDhɛ Piɛɛ ɑya yën 'wun bhë -a ɑblɛɛ' -sü -bha, 'ö -dhɛ -yö ga mɛ -nu 'wo -kë wo 'ko ɑbhaa bhë -an -ta. 'Wo wo 'to to Baanabasö waa- Pɔlö -an -bha, 'ö -kɔ 'ö -Zlan -yö bɔa -an -ta 'ö -dhidhaapë -nu ɑkaa' wo -bha 'ta bhë -a 'gü, mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -an ziën bhë, 'wo- =blɛɛ -an -dhë.
13 ɑDhɛ ɑwa yën 'wun -nu 'wo bhë -an ɑblɛɛ' -sü -bha, 'ö Zakö -ya pö: «Dhegluzë -nu, -ka ka 'to 'to n -ma! 14 -Kɔ 'ö -Zlan -yö ö -zo ɑkaa' mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an 'piö -a -wo -lo -yi 'ka kö 'yaan- mɛ -nu 'sü -an ziën, -waan kë ö -bha 'sɛgümɛ -nu 'ka bhë, Simɔ -ya ɑblɛɛ. 15 'Go mü 'zü 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wo 'wun 'ö bhë -a ɑblɛɛ 'pö. Bhii pë 'ö ɑbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: 16 *Kwa Dëmɛ -ya -pö: 'Wun -nu 'wo ɑnɛ ɑwa ziö, a -dho yɛ n 'zü 'a nu. 'Ö 'a Davidö -bha 'gunng 'ö wü bhë 'a- dɔ 'zü. -A ɑwüü' -dhɛ -nu 'wo bhë a -dho -an 'plɛ -yuö kë kö -yö -gban 'zü -dëüwo.* 17 *-Yö kë 'dhö kö mɛ -nu 'wo to, ma 'a- Dëmɛ 'ka bhë -wo n 'piö ɑmɛɛ'; 'ö mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka 'ö 'a -an ɑdhɔɔ -kë kö -waan kë n -ma 'ka, 'wo dho kë n -ma 'ka.* 18 Kwa Dëmɛ 'yö ö -bha pë -nu 'wo bhë -an -zɔn mɛ -nu -dhë 'ö- -dhɛ ɑya ɑglɔɔ bhë, pë 'ö- pö bhë 'ö bhë.»
19 'Ö Zakö -yö ö -wo -zuö -a -ta dhe -kë 'ö- pö ɑnɛɛ: «Pë -nu 'wo bhë -a -wun 'gü, a- -yö -së kö ɑkun 'kwa ɑsëëbhodhe nu mɛ 'ö 'waa Zuifö 'ka 'ö ɑwa wo ɑzuö' ɑdhië' --Zlan 'piö bhë -an -dhë! 20 'Kɛɛ -kwa 'sëëdhɛ bɔ -an -dhë -a -pö -an -dhë -sü 'ka ɑnɛɛ kö ɑkun 'wo -köpë -nu 'wo sla- bho -na -an 'ka gbapë -nu -dhë bhë 'wo -an -bhö! Kö ɑkun 'ö mɛ gbɛ -yö -da ö 'bha -bha dhe 'piö; kö ɑkun dhebɔ gbɛ -yö -da ö 'bha dhe -bha gɔɔn- 'piö, kö ɑkun -dadhëü -nu -wo wɔ -kɔ yaa -kë wo 'ko 'piö! 'Go mü kö ɑkun 'wo wü 'ö- fɛi yaa -lo 'wo- -bhö, 'ö tɔɔ ɑnëng 'ö- wo 'ö to mü 'ö ga. 'Go mü 'zü kö ɑkun 'wo fɛi -bhö! 21 Bhii 'ö go kwa 'bhɛma -nu -bha 'töng -bha, 'ö dho 'ö yöë ɑdɛɛ -bha, mɛ -nu -wo Moizö -bha tɔng -wun -blɛɛ mɛ -nu -dhë pödhɛ 'plɛ 'gü; 'ö tɔɔ tɔng 'ö bhë Zuifö -nu -wa -pö wo -bha -bhɔkuëkɔ -nu 'gü, -an -bha ɑglooyi 'saadhö 'ka.»

'Sëëdhɛ 'wo- bɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -an -dhë

22 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'ö Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo -kë Zeluzalɛmë plöö, mɛ ziizii -nu waa- Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo to, -an 'plɛ -wo -yö -kë -a 'gü do, 'ö 'wo mɛ 'bhaa -nu sü wo ziën, 'wo -an yö Pɔlö waa- Baanabasö -an 'piö, 'wo -an bɔ Antiɔsö. Mɛ -nu 'wo -an sü bhë 'wo tɔɔ Zudë 'wo- 'tɔ kpɔ Baazaba waa- Silasö. Mɛ ɑplɛ 'wo bhë -wogbiindhɛ -yö -kë -an -gɔ wo dhegluzë -nu ziën. 23 'Sëëdhɛ 'wo- dɔ -an -gɔ 'wo dhoë Antiɔsö -mɛ -nu ɑdhia bhë, pë 'wo- -yaa 'gü 'ö tɔɔ: «Yesu -bha bɔmɛ -nu, mɛ ziizii -nu waa- ka dhegluzë -nu, 'yië 'we mɛ -nu 'ö 'ka Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ö 'kaa Zuifö 'ka, 'ka Antiɔsö -pö, Sili -sɛ waa- Silisi -sɛ -an 'gü, ka 'ka! 24 Yi- -ma ɑnɛ mɛ 'bhaa -nu 'wo go yi 'piö Zeluzalɛmë 'nö, ɑwa ɑzuökaankuëdhe waa- -zo- tadhe ɑva -da ka 'gü wo ɑblɛɛ' --wun -nu 'ka; 'kɛɛ yiëë yi -wo -nu gbɛ dɔ -an -gɔ kö -wa kë 'dhö. 25 ɑDhɛ 'yië 'dho yi 'ko ɑbhaa, 'yië -dhɛ -ga 'wun 'ö bhë -a 'gü, 'ö yi -wo -yö -kë do, 'yi bɔmɛ -nu sü, 'yi -an yö kwa -bha mɛ -nu -wun 'gbeezë Baanabasö waa- Pɔlö -an 'piö, 'ö 'yi -an bɔ ka -dhë. 26 Mɛ -nu 'wo bhë kwa Dëmɛ Yesu Klito -bha yuö 'wo- -kë bhë -a -wun 'gü, mɛ -nu -wo 'wun 'gbee- -wɔ -an -ta, 'ö 'wo- pö 'wo -an zë. 27 ɑDhɛ 'ö -kë 'dhö, 'yi Zudë waa- Silasö 'yi

-an bɔ ka -dhë kö 'wun -nu 'yi -an ◻blɛɛ 'sëëdhɛ 'gü bhë kö -waan -an ◻blɛɛ'- ka -dhë wo dhiö 'pö. 28 Bhii -yö -kë -Zuu 'slööslö waa- yi gia- yi -dhë -së, 'ö 'yiëë- 'piö kö 'yi ◻kwɛɛ-gbɛ nu ka -dhë -a 'ke yaa kë tɔng 'ö -gban pë -nu 'ö 'ka dho ka ◻kwaa'- -zü -an 'ka. 29 'Ö tɔɔ kö ◻kun 'ö -köpë -nu 'wo sla- bho -na -an 'ka gbapë -nu -dhë bhë 'ka -an -bhö, kö ◻kun 'ka fɛi -bhö! Kö ◻kun 'ö wü 'ö- fɛi yaa -lo 'ka- -bhö, 'ö tɔɔ ◻nëng 'ö- wo 'ö to mü 'ö ga 'iin 'wo fɛi -bhö. 'Go mü kö ◻kun 'ö mɛ gbɛ -yö -da ö 'bha -bha dhe 'piö, kö ◻kun dhebɔ gbɛ -yö -da ö 'bha dhe -bha gɔɔn- 'piö, kö ◻kun -dadhëü -nu -wo wɔ -kɔ yaa -kë wo 'ko 'piö! -Kwa yi 'bhaa 'ka!»

30 ◻Dhɛ ◻ya kë 'dhö, 'wo wo ◻kwaa Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo bhë -an -zü, 'ö 'wo dho Antiɔsö.

◻Dhɛ ö ◻wa -lo 'ma, 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'plɛ -dhɛ wo 'ko ◻bhaa, 'wo 'sëëdhɛ bhë 'wo- nu -an -dhë.

31 ◻Dhɛ ◻wa yën 'sëëdhɛ bhë -a pö -sü -bha, 'ö -an ◻zuö' 'glu -yö -dhi -an ◻faan' 'më -wo 'wo- bɔ -an -dhë bhë -a -wun 'gü.

32 Zudë waa- Silasö 'wo -kë -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'ka bhë -wo 'wun -blɛɛ piindhö wo dhegluzë -nu 'wo mü bhë -an -dhë, -an ◻faan' 'më -sü 'ka -an -bha -zo -yö Yesu -bha -sü 'gü.

33 ◻Dhɛ ◻wa 'töng 'bhaa kë mü, 'ö mɛ -nu 'wo bhë 'ö -an mɛ 'bhaa -nu -wo wo -wo -da dhegluzë -nu 'wo 'ma -an -dhë kö -waan 'yɛ wo 'zü. 'Ö dhegluzë -nu 'wo bhë, 'wo -an dɔ -zian -we -an 'ka -sü waa- 'dhuë- -kpɔ -an -bha -sü 'ka. 'Kɛɛ Pɔlö waa- Baanabasö -wo -to mü.

34 ['Ö Silasö -ya pö -to mü -sü -yö ö -dhë -së 'pö; 'ö to mü. 'Ö mɛ 'wo dho bhë 'wo nu mɛ -nu 'wo -an bɔ bhë -an 'piö Zeluzalɛmë.]

35 Pɔlö 'dhö, Baanabasö 'dhö waa- mɛ 'bhaa -nu 'wo -to Antiɔsö bhë, -wo mɛ ◻daan -Zlan -wo 'ka. 'Go mü 'wo 'wuntaɔsë 'ö kwa Dëmɛ -wo 'ka 'wo- =blɛɛ mɛ -nu -dhë.

Pɔlö waa- Baanabasö -an -bha -kan 'kuë- -sü

36 ◻Dhɛ 'töng 'bhaa ◻ya ziö, 'ö Pɔlö -ya pö Baanabasö -dhë: «-Ko 'yɛ ko 'zü, 'ko bɔ pö- -nu 'gü, 'ko 'dho dhegluzë -nu, 'ko kwa Dëmɛ -wo ◻blɛɛ -an -dhë bhë -an 'piö! Kö ◻ya kë ◻nɛ -wo 'dho -na 'dhiö -an -bha -zo -yö Yesu -bha -sü 'gü, kö 'koën- -a ◻tɛi' dɔ!»

37 Baanabasö -yö -kë -a 'piö kö Zan 'wo- 'tɔ kpɔ Maakö 'ka bhë -yö ziö wo 'piö. 38 'Ö Pɔlö yaa 'we- -bha kö -yö ziö -an 'piö, bhii 'ö tɔɔ -yö -go -an 'piö 'dhiö kö -wo Panfili -sɛ 'gü, 'ö yaa 'to -an 'piö yuö -nu 'wo- -kë bhë -an 'dhiötoyi 'ka. 39 'Ö zaɔdhe ◻va -yö -da Pɔlö waa- Baanabasö -an ziën, 'ö 'wo -kan wo 'kuë-. 'Ö Baanabasö -yö Maakö sü ö 'piö, 'wo -da 'yitagɔ 'gü, 'wo dho 'sɛgɔ 'ö -ya -sü 'ka 'yi ziën 'wo- -dhɛ Siplë -a 'gü.

40 'Ö Pɔlö -yö Silasö sü ö 'piö 'pö. 'Ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Antiɔsö, 'wo Pɔlö waa- Silasö 'wo -an -lo -Zlan kwɛɛ kö -yaan ö -zo kë -an 'piö, 'ö 'wo dho. 41 'Ö 'wo bɔ Sili -dhɛ waa- Silisi -dhɛ -an 'gü, Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo 'ma -an ◻faan' 'më -sü 'ka, -an -bha -zo -yö Yesu -bha -sü -wun 'gü.

16

Timote -dho dɔ Pɔlö waa- Silasö -an -gɔ

1 Pɔlö -yö -dho 'ö -lo Dɛɛbö plöö. 'Go mü 'yö dho Litrë plöö. 'Ö -dhɛ bhë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ do 'wo- -dhɛ Timote -yö -kë mü. -Yö Zuifö dhebɔ do 'ö -kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ka -a gbö 'ka, 'kɛɛ -a dë -yö -kë Glɛkö mi 'ka. 2 Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo -kë Litrë -dhɛ waa- Ikɔnë -wo -tɔmɔdhɛ -së -kë Timote -bha. 3 'Ö -kë Pɔlö -dhë -së kö -yö ziö ö 'piö. 'Ö- sü ö 'piö, 'ö- zë 'bɔng Zuifö -nu

'wo -kë 'sɛ bhë -a 'gü bhë -an -wun 'gü kö ◌kun 'ö -an ◌zuö' dho to zlöö. Bhii pë 'ö -kë 'ö yaa 'dho 'bɔng kö -yö ◌tun 'tee bhë 'ö tɔɔ -a dë -yö -kë Glɛkö mi 'ka, 'ö mɛ 'plɛ -wa 'wun dɔa 'dhö.

4 'Ö pödhɛ -nu 'wo bɔ -an 'gü bhë, 'wun -nu 'ö Yesu -bha bɔmɛ -nu waa- mɛ ziizii -nu 'wo Zeluzalɛmë 'ö -an -wo -yö -mɔa 'gü bhë, 'ö 'wo- pö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dhë kö -wo 'ta 'sü ◌nɛ -kɔ 'ö bhë -a 'dhö. 5 Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -wo -kë 'gbee- -zo -yö Yesu -bha -sü 'gü. 'Ö -dhɛkpaɔyi 'saadhö 'ka, mɛ -nu -wo -da -an -ta.

Pɔlö -yö 'yanpiöpë -yö Trɔasö plöö

6 -Zuu 'slööslö yaa 'we- -bha -an -gɔ kö -wo -Zlan -wo ◌blɛɛ'- Azi -pö -nu 'gü. 'Yö 'wo bɔ Flizi -sɛ waa- Galatö -sɛ -an 'gü. 7 ◌Dhɛ 'ö ◌wa -lo Misi -dhɛ 'sɔɔ, 'wo- 'slë ◌mɛɛ kö 'waan- 'dho Bitini -sɛ 'gü; 'kɛɛ -Zuu 'slööslö yaa 'we- -bha -an -gɔ 'zü kö -waan 'dho 'ma. 8 ◌Dhɛ 'ö -kë 'dhö 'wo bɔ Misi -sɛ 'gü, 'wo dho Trɔasö plöö.

9 ◌Dhɛ 'ö 'wo dɔ gbeng 'ö Pɔlö -yö 'yanpiöpë do yö. 'Yö gɔɔn- do 'ö go Maseduanë yö kö -yö dɔ -sü 'ka -a wö 'dhiö. 'Ö- pö Pɔlö -dhë: «-Bhö bɔ Maseduanë zö kö 'ü nu yi -dhë!»

10 ◌Dhɛ 'ö Pɔlö ◌ya 'yanpiöpë yö 'dhö, 'ö 'yi- këdhɛ ◌mɛɛ, 'yi dho Maseduanë -sɛ 'gü. Bhii yi- =tɛi' -dɔ ◌nɛ -Zlan -yö yi ◌dhɔɔ -kë 'ma kö 'yiën- 'dho Yesu -bha 'wuntaɔsë 'ka mɛ -nu 'wo zian 'ö 'ma bhë -a -ta -an ◌dhia.

Lidi -yö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- Filipö plöö

11 Yi -da 'yitagɔ 'gü, 'yi go Trɔasö, 'yi dho vɛɛdhö 'sɛ 'ö 'yi ziën 'wo- -dhɛ Samotrasë bhë -a 'gü ◌zian'.

◌Dhɛ -dhɛ ◌ya 'po, 'yi go mü, 'yi dho Neapoli -pö 'gü. 12 'Ö 'yi go mü 'zü, 'yi 'ta sü 'yi dho Filipö -pö 'gü. Filipö -pödhɛ 'ö bhë -yö -kë pödhɛ -nu 'wo -kë Maseduanë -sɛ -a 'gü bhë -a ◌bhlëzë 'ka, bhii -yö -kë dɔ -sü 'ka mɛ -nu 'wo go Wlɔmë -an kwɛɛ.

Yi -dhɛkpaɔyi 'dɛdɛ -kë mü. 13 'Ö Zuifö -nu -bha ◌glooyi 'ka 'yi go plöö, 'yi dho pö- =taa -bha, 'yiga do 'kpong 'dhiö, bhii pë 'yi- -ya yi ◌zuö' 'piö 'ö tɔɔ Zuifö -nu -bha ◌bhɛadhɛ do -yö -dho kë mü. 'Yi -lo mü 'ö 'yi ◌yaannu, 'yi 'wun ◌blɛɛ dhoo -nu 'wo -kë wo 'ko ◌bhaa mü -an -dhë. 14 Dhebɔ do 'wo- -dhɛ Lidi 'yö go Tiatii, -yö -kë dhoo -nu 'wo bhë -an ziën mü. -Yö -kë ◌yeega sɔ nuɛazë ◌sɔnng' 'gbeezë 'dhɔɔdɔdhe 'ka. 'Go mü -yö -Zlan ◌bhlë -ya. 'Ö kwa Dëmɛ -ya ◌zuö' 'dhi -po kö -yaan ö 'to 'to -së 'ka Pɔlö -wo -bha. 15 'Ö yö 'dhö, ö -bha 'kɔɔmɛ -nu 'dhö, 'wo -an bɔ yiö Yesu 'tɔ 'ka. 'Go mü 'ö- pö yi -dhë: «◌Ya kë ◌nɛ 'ka- -dhɛ 'wun gia- =nɛ, 'ma Dëmɛ -wun -dhɛ 'wun gia-, kö -ka nu n -gɔ kɔɔ, 'ka 'to mü!»

'Yö -gban yi -bha kö 'yi 'we- -bha -a -gɔ.

Mɛ -nu -wo Pɔlö waa- Silasö -da -kanso 'gü

16 Yi do 'ka kö yi 'dho -na Zuifö -nu -bha ◌bhɛa' -dhɛ -bha, yi yuökëdhe do -yö zian -ta. Dhebɔ bhë -zuu yaa -yö -kë -a 'gü 'ö ◌ya kë 'ö 'wun -nu 'wo dho kë mɛ -nu 'ka, 'ö- to 'dhiö 'ö- =blɛɛ -a -mɛ -nu -dhë. 'Ö- -bha -dɛ bɔ -sü bhë -a 'gü, 'ö nu 'wëü- =vava -nu 'ka ö -gɔmɛ -nu ◌dhia. 17 Dhebɔ bhë 'ö yö -ziö yië- Pɔlö -nu yi 'piö -sü 'gü, 'gbla -sü 'ka mɛ -nu -dhë ◌nɛɛ: «Mɛ -nu 'wo ◌nɛ -wo -Zlan 'ö ◌va 'ö -ziö -zlan -nu 'wo to -an 'plɛ -ta -a -bha yuökëmɛ -nu 'ka! -Kɔ 'ö -Zlan -yö mɛ dha -a 'ka bhë ◌nɛ 'wo- =blɛɛ ka -dhë!»

18 -Ya -kë 'dhö -dhɛkpaɔyi ◌plëëzë 'ka. 'Ö 'wun -yö -na Pɔlö -zuë, 'ö- pö -zuu yaa 'ö -kë dhebɔ

bhë -a 'gü bhë -a -dhë: «A- -pö ü -dhë, Yesu Klito 'tɔ 'ka: -Bhö 'go dhebɔ 'ö ɲnɛ -a 'gü!» 'Ö -zuu yaa -yö go -a 'gü -dhɛ do bhë -a -bha.

19 ɲDhɛ -dɛbɔdhe bhë -a -gɔmɛ -nu ɲwaa- dɔa ɲnɛ wo 'ka 'dho 'wëüga gbɛ yö -a 'gbloo 'piö gbɔ, 'wo Pɔlö waa- Silasö -an kun, 'wo -an ɲgblëë 'dhëëdhö, mɛ -nu 'ö -wogbiindhɛ 'dhö -an -gɔ -an wö 'dhiö mü. 20 'Wo dho -an 'ka 'zü, mɛ ɲkɔɔnmɛ -nu ɲvava 'wo Wlɔmë -mɛ -nu 'ka -an ɲdhia 'wo- pö: «Gɔɔn- -nu 'wo ɲnɛ ɲwa nu pö- 'ö ɲnɛ -a 'gü, mɛ ɲzuö' -kaan 'kuë -wun 'ka! Zuifö -nu -mü -an 'ka! 21 Në -nu kwaa- tɔng -ya pö mɛ 'kwa Wlɔmë -mɛ 'ka kö ɲkun 'kwa -we -a -bha bhë -wo mɛ -nu ɲdaan' -na -an 'ka kö -wa kë.» 22 'Ö mɛ gbung -nu -de 'pö, 'wo yö Pɔlö waa- Silasö -an 'klo bhɔ -sü -bha. 'Ö mɛ ɲkɔɔnmɛ -nu ɲvava -wa pö wo -bha 'dhasi -nu -dhë -wo -an -bha sɔ -nu bho -an -bha kö -wo -an -ma -klaa 'ka.

23 ɲDhɛ 'ö ɲwa -klaa -yaan ɲplëëzë 'sü -an -bha, 'wo -an -zuö -kanso 'gü. 'Ö mɛ ɲkɔɔnmɛ -nu ɲvava -wa pö 'yan -to -kanso 'kɔdhi -bha -mɛ -dhë -yö ö 'yan 'to -an -bha -së 'ka.

24 ɲDhɛ 'ö 'yan -to -kanso 'kɔdhi -bha -mɛ ɲya -wo 'ö bhë -a ma, 'yö dho mɛ ɲplɛ 'wo bhë -an 'ka, -kanso 'kɔdhi mɛ 'wo- -maa -kë ɲduö bhë -a 'gü, 'wo -an -gɛn yö 'lü 'gü.

25 ɲDhɛ 'ö ɲwa dɔ gbeng ziën, Pɔlö waa- Silasö -wo yö ɲbhɛa' -sü 'gü kö -wo 'tan -nu bho -na -Zlan 'tɔ 'piö. -Kanso 'kɔɔmɛ 'wo -kë mü, -wo wo 'to -to -an -wo -bha. 26 'Yö 'sɛ -yö yö ɲzluun -sü -bha 'gbee- 'ka, 'ö -kanso 'kɔ kpong 'plɛ -wo -po, 'ö mɛ -nu 'saadhö 'wo -kanso 'kɔɔdhö 'ö -an 'plɛ -bha ɲyɔɔ' -yö go -an -bha. 27 'Ö 'yan -to -kanso 'kɔdhi -bha -mɛ -yö -büö.

ɲDhɛ 'ö ɲyaa- yö ɲnɛ -kanso 'kɔdhi -ta kpong 'plɛ ɲwa 'po, 'yö ö -bha -dhaa sü kö -yaan ö -de zë. Bhii -yö ö -zo -ta ɲnɛ -kansogümɛ -nu 'plɛ ɲwa ɲduë. 28 'Kɛɛ ɲdhɛ 'ö Pɔlö ɲyaa- 'wun dɔ, -yö -gbla ö ɲfaan' 'plɛ 'ka 'ö- pö: «Kö ɲkun 'ü në yaa -kë ü -de 'ka! Yi 'plɛ yi -kanso 'kɔɔdhö zö!»

29 ɲDhɛ ɲya kë 'dhö, 'ö 'yan -to -kanso 'kɔdhi -bha -mɛ -ya pö -wo 'siö dɔ, 'ö -bla sü 'ö dhoë 'kɔdhi mɛ 'ö Pɔlö waa- Silasö 'wo -kë -a 'gü bhë -a 'gü ɲzluun -sü 'ka. 'Yö -lo ö kpɔn 'gü -an 'dhiö, 30 'yö -an yö plaan. ɲDhɛ ɲya kë 'dhö, 'yö -an ɲdhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «N dë -nu, -më 'a dho -a kë kö 'aan- dhasü yö ɲɛ?»

31 'Ö 'wo- -daa -kë -a -gɔ 'wo- pö: «-Bhö yi Dëmɛ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-! ɲYa kë 'dhö, bhi 'dhö, ü -bha 'kɔɔmɛ -nu 'dhö, ka -dho dha.»

32 'Ö 'wo kwa Dëmɛ -wun ɲblɛɛ yö 'dhö, mɛ -nu 'saadhö 'wo -kë -a -gɔ kɔɔ -an -dhë. 33 'Yö dho -an 'ka 'lɛlɛ do gia- bhë -a 'ka gbeng, 'yö -an -bha bhüö -nu -zlu. 'Ö -dhɛ do bhë -a 'gü, yö 'dhö, ö -bha 'kɔɔmɛ -nu 'dhö, 'wo -an bɔ yiö Yesu 'tɔ 'ka. 34 'Ö dho Pɔlö waa- Silasö -an 'ka ö -gɔ kɔɔ, 'ö -bhöpë nu -an -dhë. Gɔɔn- 'ö bhë waa- ö -bha 'kɔɔmɛ -nu -an ɲzuö' 'glu -yö -dhi ɲva 'ka, bhii 'ö tɔɔ -wo -Zlan -wun -dhɛ 'wun gia-.

35 ɲDhɛ 'ö- -dhɛ ɲya ɲkpaɔ, 'ö mɛ ɲkɔɔnmɛ ɲvava 'wo Wlɔmë -mɛ -nu 'ka bhë 'wo 'dhasi -nu bɔ 'yan -to -kanso 'kɔdhi -bha -mɛ -dhë, -a -pö -a -dhë -sü 'ka ɲnɛ -yö ö ɲkwaa' mɛ -nu 'wo bhë -an -zü -wo 'dho.

36 'Yan -to -kanso 'kɔdhi -bha -mɛ 'ö bhë -yö -nu, 'ö- pö Pɔlö -dhë ɲnɛɛ: «Mɛ ɲkɔɔnmɛ ɲvava -nu, -wo wo -wo -bɔ ɲnɛ 'a n ɲkwaa' ka -zü. ɲDhɛ 'ö 'pö, -ka kaa- 'dho wo ɲzuöyagluu 'ka!»

37 'Kɛɛ Pɔlö -ya -pö 'dhasi -nu 'wo -an bɔ bhë -an -dhë ɲnɛɛ: «Yi 'yi Wlɔmë 'në -nu 'ka bhë, waa za dɔ yi -bha kö -yaan 'dho yi kun, 'ö 'wo yi -ma mɛ 'kpɛkpɛ wö 'dhiö, 'go mü 'wo yi -zuö -kanso 'gü. 'Wo- 'piö zlöö kö 'wo yi bho -kanso 'gü

-bin -blü -a? -Abi'! Wo gia- -wo nu, -wo yi bho mü!»

38 'Ö mɛ -nu 'wo bhë 'wo dho Pɔlö -wo 'ö bhë -a 'ka mɛ ɓkɔɔnmɛ -nu ɓvava ɓdhia. ɓDhɛ mɛ -nu 'wo bhë ɓwaa- ma ɓnɛ Pɔlö waa- Silasö Wlɔmë 'në -nu -mü -an 'ka, 'ö 'siö -yö -kan -an 'gluu. 39 'Ö 'wo nu 'wo -wo -së pö -an -dhë. 'Go mü 'wo -an bho -kanso 'kɔɔdhö, 'ö 'wo ɓbhɛa -an -dhë kö -wo 'go pö- 'ö bhë -a 'gü.

40 ɓDhɛ Pɔlö waa- Silasö ɓwa 'go -kanso 'gü, -wo -dho Lidi -gɔ kɔɔ. ɓDhɛ ɓwa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo mü -an yö, 'wo -an ɓfaan' më. ɓDhɛ -kë 'pö, 'wo go pödhɛ 'ö bhë -a 'gü 'wo dho.

17

Pɔlö waa- Silasö -wo Tesalɔnikö plöö

1 -Wo -bɔ Anfipoli -pö waa- Apoloni -pö -an 'gü, 'wo dho 'wo -lo Tesalɔnikö -pö 'ö Zuifö -mɛ -nu -bha -bhɔkuëkɔ do 'dhö -a -bha bhë -a 'gü. 2 Pɔlö -yö -dho Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü ɓnɛ -kɔ ɓya kë 'ö- =kaa' -kplawo bhë -a 'dhö. 'Ö -Zlan -wo 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka, 'ö- =blɛɛ -an -dhë, 'ö waa- mɛ -nu 'wo bhë 'wo- -ta ɓdhɛɛ' kpɔ, kö -ya -daa kë -na; 'wo- =kaa' 'dhö Zuifö -nu -bha ɓglooyi -yaaga 'ka. 3 'Yö- -gɛn -nu pö -an -dhë ɓnɛ -kɔ 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -a 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë -a 'dhö -a -zɔn -an -dhë -sü 'ka ɓnɛ -kɔ 'ö -Zlan -bha -Yamɛ -yö 'yena ɓkaa', 'ö ga, 'ö goë ga 'gü bhë -a 'dhö. 'Yö- pö -an -dhë 'zü ɓnɛɛ: «-Zlan -bha -Yamɛ 'a- -wun ɓblɛɛ' -na ka -dhë bhë 'ö tɔɔ Yesu.»

4 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, mɛ do do -nu -wo go -an ziën 'ö 'wo -Zlan -wo 'ö Pɔlö -ya ɓblɛɛ bhë 'wo- -dhɛ 'wun gia-; 'ö 'wo nu Pɔlö waa- Silasö -an 'piö. -Kɔ do bhë 'ö mɛ kpö ɓva 'wo -kë Glɛkö -nu 'ka, 'wo -kë -Zlan gbamɛ -nu 'ka waa- dhebɔ -nu ɓbhlëzë ɓplëëzë 'wo -kë pödhɛ bhë -a 'gü 'wo- =kaa' 'pö.

5 'Ö ɓdruɛi -yö Zuifö -nu -kë, 'ö tɔɔ yaa -kë -an -dhë -së kö mɛ -nu -wo 'dho Pɔlö waa- Silasö -an 'piö ɓva 'ka ɓnɛ -kɔ bhë -a 'dhö. 'Ö 'wo këpëyaamɛ -nu ɓkpaa kpa 'kuë- -kpinngga -nu 'piö, 'wo yö mɛ -gbaa -nu ɓblüü 'blü -sü 'gü, 'wo pömɛ -nu ɓzuö' -kan 'kuë. 'Ö 'wo nu gɔɔn- 'wo- -dhɛ Zazɔn bhë -a -gɔ 'kɔ 'dhiö, 'ö 'wo- -bha 'kɔ kpong -nu wü, Pɔlö waa- Silasö -an ɓmɛɛ' -sü 'ka, 'ö tɔɔ -wo -kë -a 'piö kö 'waan- 'dho -an 'ka 'sɛgümɛ -nu 'dhiö.

6 ɓDhɛ 'ö -kë ɓnɛ waa -an yö, 'wo Zazɔn waa- Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'bhaa -nu ɓgaan 'gan, 'wo dho -an 'ka pö- =kɔɔnmɛ -nu 'dhiö. 'Wo yö ɓgblaa 'gbla -sü 'gü ɓnɛɛ: «Gɔɔn- -nu 'wo mɛ -nu dɔ -gbɔudhö, -dhɛ 'saadhö 'gü bhë ɓwa nu ɓwa -lo plöö zö! 7 Zazɔn ɓnɛ 'ö -an -nia kun ö -gɔ kɔɔ! 'ö- -nia -nu 'wo bhë, -dhɛ 'wo- -bha 'töüdhö 'ö 'wo tɔng -nu 'ö kwa -bha 'sɛ ɓkɔɔnmɛ ɓva -ya -zɔn bhë 'wo -an 'plɛ ɓsiö, bhii -wa -pö -gludë gbɛ 'wo- -dhɛ Yesu -yö -dhö!»

8 -Wo -nu 'wo bhë -wo mɛ gbung waa- pö- =kɔɔnmɛ -nu ɓzuö' -luu. 9 'Ö Zazɔn waa- mɛ -nu 'wo dho -an 'ka pö- =kɔɔnmɛ -nu 'dhiö bhë, 'wo tɔng -kë pö- =kɔɔnmɛ -nu 'wo bhë -an -dhë, 'kɛɛ kö waa më yaa gbɛ kë. ɓDhɛ 'ö ɓwa yën tɔng kë -sü -bha 'ö 'wo wo ɓkwaa -an -zü, 'wo dho.

Pɔlö waa- Silasö -wo -dho Bele plöö

10 ɓDhɛ 'wo dɔ gbeng 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -wo wo -kwaa Pɔlö waa- Silasö -an -zü, 'wo dho Bele. ɓDhɛ 'ö ɓwa -lo mü, 'wo dho Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü. 11 Mɛ -nu 'wo mü bhë 'to -to Pɔlö waa- Silasö -bha -sü -yö -dhi -an -dhë, 'ö ɓziö' -a 'ka Zuifö -mɛ -nu 'wo Tesalɔnikö plöö -an -ta. 'Ö 'wo -Zlan -wo kun wo ɓzuöga 'plɛ

'ka. 'Ö yi 'saadhö 'ka, 'wo -Zlan -wo 'ö ɓɛɛn' -sü 'ka bhë 'wo- -wo pö wo 'ko ɓbhaa kö ɓya kë ɓnɛ pë 'ö Pɔlö -ya pö bhë 'wun gia- -mü, kö 'waan- -a dɔ. 12 'Ö Zuifö -nu ɓplëëzë -wo go -an ziën 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-. 'Go mü 'zü Glɛkö dhoo -nu ɓbhlëzë waa- Glɛkö gɔɔn- -nu ɓplëëzë -wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- 'pö.

13 'Kɛɛ ɓdhɛ 'ö Zuifö -nu 'wo Tesalɔnikö ɓwaa- ma ɓnɛ Pɔlö -yö -Zlan -wo ɓblɛɛ' -sü 'gü Bele, 'wo nu 'wo mɛ gbung bhë 'wo 'wun 'vlanvlan -da -an 'toüdhö. 'Go mü 'wo- -kë 'ö mɛ -nu 'wo bhë 'wo Pɔlö 'klo bhɔ.

14 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Bele bhë, 'wo Pɔlö waa- Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'bhaa -nu bɔ 'yoo 'piö ɓzian' -bla 'ka, 'ö 'wo wo ɓkwaa'- -an -zü 'wo dho. 'Kɛɛ Silasö waa- Timote -wo -to Bele. 15 Mɛ -nu 'wo dho Pɔlö -dɔ zian- =dhia, -wo -dho 'wo -lo -a 'ka Atɛnë plöö. ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'wo -yɛ wo 'zü Silasö waa- Timote -an -bha -naɔ 'ö Pɔlö -ya dɔ -an -gɔ ɓnɛɛ, -wo nu 'zodhö, -wo yö ö -bha bhë -a 'ka.

Kë 'ö Pɔlö -ya wo Atɛnë plöö

16 'Töng 'ö Pɔlö -yö ɓkaa' dɔ -sü 'ka Silasö waa- Timote -an -gɔ Atɛnë bhë, -a 'yan -yö -da gbapë -nu -ta Atɛnë mü ɓva; 'ö 'wun -yö naa- -zuë. 17 -A 'töng bhë -a 'ka, ɓya kë Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü, mɛ -nu 'wo Zuifö 'ka waa- mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka 'ö 'wo -kë -Zlan ɓbhlëyamɛ -nu 'ka waa- Pɔlö -nu, -wo 'dɔɔ -nu -dɔ wo 'ko ɓbhaa -Zlan -wo 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -a -ta. 'Ö mɛ -nu 'ö Pɔlö ɓya -kpën -an -bha 'dhëëdhɛ ɓva 'gü, 'ö wo -nu 'wo 'wun dan 'kuë. 18 'Ö -zo -ta 'wun 'gü -mɛ 'bhaa -nu mɛ 'wo -we 'wun 'ö Epikulö mɛ ɓdaan -a 'ka bhë waa- mɛ 'bhaa -nu 'wo -we Zenɔ -bha mɛ ɓdaan' -wo -bha 'ö 'wo -an -dhɛ Sitoisiɛn, 'wo yö 'wun -blɛɛ Pɔlö -dhë -sü 'gü. 'ö- mɛ 'bhaa -nu -wa pö: «-Më -wun 'ö -zuödɔmɛ 'ö ɓnɛ 'ö- =blɛɛ' -na ɓnɛ ɓɛ?» 'ö- mɛ 'bhaa -nu -wa pö 'zü: «-Yö -kë -Zlan -nia -nu 'ö -an -wun ɓblɛɛ' -na bhë.» Më 'ö -kë 'wo- pö 'dhö bhë 'ö tɔɔ Pɔlö -yö -kë Yesu -wun waa- mɛ -nu -bha -go ga 'gü -sü -wun ɓblɛɛ' ɓdhia.

19 'Ö 'wo Pɔlö kpa wo -bha, 'wo dho -a 'ka mɛ ziizii -nu -bha -yakuëdhe 'ö 'wo- -dhɛ Aleopazö -yakuëdhe bhë -a -ta. 'Ö 'wo- pö -a -dhë: «Yi- 'piö kö mɛ ɓdaan' -wo -dëü 'ü- -zɔn -na bhë 'yi- dɔ. 20 Bhii 'wun -nu 'wo bhë yiëë -an ma do. Më 'ö -kë 'ö 'yi- 'piö kö yi- -gɛn ma 'ö bhë.» 21 Bhii 'ö tɔɔ mɛ -nu 'saadhö 'wo Atɛnë -mɛ -nu 'ka waa- -nia -nu 'wo -kë pö- bhë -a 'gü mü, -wo 'töng 'plɛ -sü wo 'to -to 'wun -taɔ -dëü -nu waa- -an ɓblɛɛ' -sü -nu -bha.

22 'Ö Pɔlö -yö ɓluu mɛ ziizii -nu 'wo Aleopazö -bha -yakuëdhe -ta bhë -an wö 'dhiö, 'ö- pö: «Atɛnë -mɛ -nu, a- -dɔ ɓnɛ, ka -zlan -nu ɓplëëzë -gba. 23 Bhii n -ma ɓnië' -sü 'ka, ka -gɔ pödhɛ 'ö ɓnɛ -a 'gü, 'ma -dhɛ -ga ka -bha -Zlan -nu gbadhɛ ɓplëëzë -bha; a slabhodhɛ do 'bhaa -yö. Më 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka mü 'ö tɔɔ: ‹-Zlan 'ö 'yiëë- dɔ, -a -bha sla- -bho -a -ta -më 'ö ɓnɛ.› =Dhɛ 'ö 'dhö, a -nu kö -Zlan 'ö 'ka- gba -na 'ö 'kaa- dɔ bhë 'aan- -a -wun ɓblɛɛ'- ka -dhë. 24 -Zlan 'ö bhë 'ö 'kpongtaadhɛ waa- ö 'gü -më -nu 'töüdhö 'wo -kë ɓblëë' 'dhɛ -nu, wü -nu, -ma -nu waa- 'yuö- -nu 'ka bhë 'ö -an -kë. Yö 'ö -kë dhang- waa- 'sɛ -an ɓkɔɔnmɛ 'ka bhë yaa 'dho 'go mü 'zü -yaan kë -a -gba -a 'gü -kɔ -nu 'ö mɛ -nu -wa dɔ wo -kɔ 'ka -a 'gü. 25 'Go mü 'zü, -Zlan -bha -kë -a 'gü -sü 'yaa -gban më 'ö mɛ 'bhee- -nu dho -a nu -a -dhë, -a -bha yuö kë -sü 'ka -a -bha. Bhii yö ɓnɛ 'ö -kë -a 'gü -sü, 'të -sü waa- më -nu 'saadhö 'ö mɛ -bha -wun -yö yö -a -bha -a nu -an -dhë. 26 -Zlan -yö gɔɔn- do -da 'dhiö. Gɔɔn- 'ö bhë

'ö 'kpongtaamɛ -nu 'plɛ -wo go -a 'gü, 'ö- -kë kö mɛ -nu 'wo bhë -wo ɓhɛɛ 'kpongtaadhɛ 'plɛ -bha. Kö -Zlan -yaan ɓtun mɛ -nu -da -na, 'töng 'wo dho -a kë 'kpongtaa waa- -an -bha -yadhɛ -nu 'wo dho kë -a -bha, -yö -an 'plɛ -kë 'dhiö. 27 Pë -nu 'wo bhë 'töüdhö -Zlan -yö -an -kë kö mɛ -nu -waan wo ɓfaan' 'sü ö ɓmɛɛ' -sü 'ka, -dhɛ ɓplëëzë -bha kö -waan ö yö. -Yö 'dhö, 'kɛɛ kë 'kwa- wo 'dhö do do 'ka bhë -Zlan 'yaa mɛ gbɛ 'ka ɓgbiin. 28 Bhii kwa -bha -kë -a 'gü -sü 'dhö, kwa -bha -go piën- -sü waa- pë 'kwa- 'ka, -an 'plɛ -wo -go -a 'gü. Ka -bha 'dhikanmɛ 'bhaa -nu -wo -wo do -pö, 'ö bhɔ -wo 'a- =blɛɛ ka -dhë zö bhë -a -bha 'wo- pö: ‹-Zlan ɓnɛ 'ö kwa -da, 'ö- -wun 'gü 'kwa- -bha 'në -nu 'ka.› 29 ɓDhɛ -kë ɓnɛ, kwa -Zlan -bha 'në -nu 'ka bhë kö kwa 'ka 'dho kwa -zo ta ɓnɛ -Zlan -yö -kë ɓnɛ pë 'bin 'wo- -kë 'sënng 'dhö, zëng waa- -guö 'dhö 'ö mɛ 'ö- këdhɛ dɔ -së 'ka 'ö- kë -na 'ka bhë -a 'dhö. Bhii 'ö tɔɔ pë -nu 'wo bhë pë 'bin 'kpaan 'ö -këdhösü 'yaa -an -gɔ yö -mü -an 'ka. 30 'Töng 'ö waa 'wun dɔa -Zlan -bha bhë, -Zlan -zo -de 'yaa- -wun 'piö kö -waan 'dhoë- pö -yö -kë -a 'piö kö 'ö mɛ -nu -bha za 'kan. 'Kɛɛ zlöö ɓnɛ -yö mɛ 'plɛ ɓdhɔɔ kë -na, -dhɛ 'saadhö 'gü kö -wo wo ɓkwaa'- wo -bha -tosiadhe yaa -nu -zü, kö -wo ziö ö 'piö. 31 -Yö yi do 'ö dho za kan -a 'ka 'kpongtaamɛ 'saadhö -an -bha ö -bha -kë kpengdhö -sü 'gü -a -kpɔ, 'ö bɔa mɛ do 'ö- -ya bhë -a -ta. 'Wun 'ö 'dhö bhë -ya -zɔn mɛ 'plɛ -dhë ɓnɛ ö -dho -a kë 'dhö, mɛ 'ö- -ya bhë -a -bho ga 'gü -sü 'ka.»

32 'Wun 'ö -kë mɛ 'bhee- -nu -bha -go ga 'gü -sü -wun 'ka bhë, ɓdhɛ 'ö ɓwaa- ma, 'ö mɛ -nu -wo duö 'luu sü -a 'ka, kö mɛ 'bhaa -nu -wa pö -na: «-Yö 'to 'dhö; ɓdɛɛ -bha ɓya -mɔ!»

33 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Pɔlö -yö go mü 'ö -ziö. 34 'Kɛɛ -an mɛ 'bhaa -nu -wo -ziö Pɔlö 'piö, 'wo -Zlan -wo -dhɛ 'wun gia-. Mɛ -nu 'wo 'dhö bhë, Dönisö 'ö -kë zakanmɛ 'ö Aleopazö -mɛ do 'ka, dhebɔ do 'wo- -dhɛ Damalisö waa- mɛ 'bhaa -nu 'wo to, -wo -kë mü 'wo -kë ɓzuö' -dhië -Zlan 'piö -mɛ -nu 'ka.

18

Pɔlö -yö Kolɛntö plöö

1 ɓDhɛ 'ö ɓya kë 'dhö Pɔlö -yö -go Atɛnë, 'yö -ziö 'ö dho Kolɛntö plöö. 2 'Yö -kpën Zuifö mi do 'wo- -dhɛ Akilasö, 'ö bhɔ Pɔng -sɛ 'gü waa- ö bɔɔ Plisilö -an -bha kö ɓwa 'go Itali -sɛ 'gü, ɓwa nu Kolɛntö -pö 'gü -a -dhɛ yaa ɓglɔɔ ɓkun, bhii 'ö tɔɔ Itali -sɛ ɓkɔɔnmɛ ɓva Klodö -ya -pö Zuifö -nu -wo 'go Wlɔmë -pö 'gü. 'Ö Pɔlö -yö -wo -an 'piö. 3 ɓDhɛ 'ö -kë ɓnɛ waa- Pɔlö -nu -an këyuö -yö do bhë (-wo -kë sɔkɔdɔmɛ 'ka), 'yö to -an -gɔ kɔɔ, 'ö wo -nu 'wo yuö -kë wo 'kuë-. 4 'Ö Zuifö -nu -bha ɓglooyi 'saadhö 'ka, Pɔlö waa- mɛ -nu 'wo Zuifö 'ka waa- Glɛkö -nu 'wo -Zlan -wo dan 'kuë Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü. 'Ö Pɔlö -yö -an ɓkɔɔ' ɓyɛɛ ö ɓfaan' 'plɛ 'ka kö -waan Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-.

5 ɓDhɛ Silasö waa- Timote ɓwa 'go Maseduanë ɓwa nu, Pɔlö -yö 'töng 'plɛ -sü, 'yö -Zlan -wo ɓblɛɛ -a -zɔn Zuifö -nu -dhë kpinngdhö -sü 'ka ɓnɛ Yesu ɓnɛ tɔɔ -Zlan -bha -Yamɛ. 6 Zuifö -nu waa 'we -a -bha kö 'wo 'we Pɔlö -wo -bha. 'Ö 'wo 'si -nu bho -a -gɔ, 'ö Pɔlö -ya -daa -kë -an -gɔ 'gbee- 'ka ö -bha sɔ -nu ɓkpënng -sü 'ka (-a -gɛn 'ö tɔɔ wo -nu wo -wo 'yaa- 'gü do) 'ö- pö: «ɓYa kë ɓnɛ kaa dha, kö ka gia- kaa- 'wun ɓzaa' -sü -nu kë -sü -mü, kö -a -wun 'yaa n tuö. ɓDhɛ 'ö 'pö, 'go ɓdɛɛ -bha a -dho go ka 'piö kö 'aan- 'dho mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -an 'piö kö 'aan- -Zlan -wo ɓblɛɛ'- -an -dhë.»

7 ɓDhɛ ɓya kë 'pö, 'ö go -an 'piö, 'ö dho gɔɔn- do 'wo- -dhɛ Titusö Zutusö 'ö -Zlan ɓbhlë -ya,

'ö- -bha 'kɔ 'dhö Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'sɔɔ bhë -a -gɔ kɔɔ. 8 Klipusö 'ö -kë Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ kɔɔnmɛ 'ka bhë waa- ö -bha 'kɔɔmɛ -nu -wo Dëmɛ -wo -dhɛ 'wun gia-. 'Ö Kolɛntö -mɛ -nu -dhɛ va -dhɛ 'wo Pɔlö -wo ma, -wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-, 'wo -an -bɔ yiö Yesu 'tɔ 'ka.

9 Gbeng -yi do 'ka, Pɔlö -yö 'yanpiöpë do -yö. 'Ö Dëmɛ -ya pö -a -dhë: «Kö kun 'ö 'suö -yö ü -kë! -Bhö 'dho ü 'dhiö 'wun -blɛɛ mɛ -nu 'wo zö -an -dhë -sü 'ka, kö kun 'ü ü 'dhi yö 'kuë-! 10 Bhii a ü 'piö; mɛ gbɛ 'ka 'dho -mɔ -a -bha kö -yö ü 'kun kö -yö pë yaa kë ü 'ka. 'Ö tɔɔ mɛdhɛvadhɛ -wo -dho go pö- 'ö nɛ -a 'gü kö -waan 'we n -wun -bha.»

11 Pɔlö -yö -kwɛ do waa- ö 'gbu -kë Kolɛntö -mɛ -nu -gɔ pö- bhë -a 'gü. 'Ö mɛ -nu daan -Zlan -wo 'ka.

12 'Töng 'ö Galiɔn -yö kaa' -gludë 'ka, Wlɔmë -mɛ -nu -gɔ 'sɛ 'ö- 'tɔ -yö -kë Akai 'ka bhë -a 'ka, Zuifö -nu -wo -dho wo 'ko bhaa Pɔlö -gɔ, 'wo- kun 'wo dho -a 'ka mɛkɔɔnmɛ 'dhiö kö -yö za -lo -a tuö. 13 'Wo- pö mɛkɔɔnmɛ Galiɔn -dhë: «Gɔɔn- 'ö nɛ -ya 'piö kö -Zlan gba -kɔ gbɛ 'ö 'yaa kwa -bha tɔng 'piö 'ö mɛ -nu daan -a 'ka.»

14 Dhɛ Pɔlö -ya -kë kö 'yaan- 'wun blɛɛ'-, 'ö Galiɔn -ya pö Zuifö -nu -dhë: «Mɛ 'ka nɛ, -më 'ö- -kë -ɛ? Ya kë nɛ 'wun 'yaa 'kpëdhö 'ö- -kë, 'iin 'wun yaa 'bhaa nɛ 'ö- -kë -bezë, kö a -dho 'töng sü 'a n 'to toë -së 'ka. 15 'Kɛɛ dhɛ 'ö -kë nɛ -yö -gban 'wun blɛɛ' -sü 'kpaan 'dhö, mɛ 'tɔ -wun waa- ka -bha tɔng -wun -nu -bha yö -mü bhë, kö a -kɔ 'wun mɛ 'ö 'dhö bhë -a 'kan -sü 'ka. Ka gia-, -ka ka -bha pë 'kan!»

16 'Yö ö -bha 'dhasi -nu bɔ 'wo -an -kë, 'wo go zadɔkɔ 'gü mü.

17 Dhɛ ya kë 'dhö, Sɔtɛnë 'ö -kë Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ kɔɔnmɛ 'ka, 'wo- kun, 'wo- -ma za dɔ -a 'gü -kɔ 'dhiö mü. 'Kɛɛ yaa kë Galiɔn 'gü pë gbɛ 'ka.

Pɔlö -bha -yɛ ö 'zü -sü 'yö dhoë Antiɔsö

18 Pɔlö -yö glɔɔ Kolɛntö, Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo mü -an 'piö. Dhɛ ya kë 'dhö, 'yö go mü 'yö ö -bha kwɛɛ- dhu kö yö 'dhö, Plisilö 'dhö, Akilasö 'dhö, -waan 'dho Sili -sɛ 'gü. -Wo -kë Sënkle plöö 'ö Pɔlö -yö ö -gɔ bho kö waa tun -da -na 'yitagɔ 'gü, bhii 'ö tɔɔ -yö pë do 'tɔ -go -Zlan -dhë.

19 'Wo dho 'wo -lo Efɛzö. -Dhɛ bhë -a 'gü Pɔlö -yö -kan Akilasö waa- Plisilö -an -bha, 'ö dho Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü, 'ö waa- Zuifö -nu 'wo 'wun -nu blɛɛ wo 'ko bhaa mü. 20 'Wo- pö -a -dhë -yö glɔɔ wo 'piö mü. 'Kɛɛ yaa 'we- -bha -an -gɔ. 21 'Yö ö -wo -da -an -dhë -a pö -sü 'ka nɛɛ: «Ya kë nɛ -Zlan ya 'we- -bha, a -dho nu ka 'piö yi do 'ka.» Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö -da 'yitagɔ 'gü, 'ö go Efɛzö 'ö dho.

22 Dhɛ 'ö ya -lo Sezale, 'yö ö kwɛɛ- =yɔɔ mü, 'ö -ta sia-, 'ö dhoë Zeluzalɛmë. Dhɛ 'ö ya -lo 'ma, 'ö -büö -da Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'wo 'ma -an -dhë. 'Go mü 'yö dho Antiɔsö.

23 Dhɛ ya 'töng 'dɛdɛ kë mü, 'ö dho. 'Yö bɔ Galatö -sɛ waa- Flizi -sɛ -an 'gü, Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu faan' 'më -sü 'ka -an -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü.

Apolɔsö -bha -bɔ Efɛzö -dhɛ waa- Kolɛntö -dhɛ -an 'gü -sü

24 Zuifö mi do 'wo- -dhɛ Apolɔsö 'ö bhɔ Alezandri -pö 'gü, -yö -nu Efɛzö plöö. -Yö -kë 'dhikanmɛ 'ka, 'ö -Zlan -wo 'ö bɛɛn' -sü 'ka 'ö- dɔ -së 'ka. 25 'Go mü 'wun 'ö -gban Dëmɛ -wun -dhɛ 'wun gia- -sü -bha, -ya -daan va. 'Ö ko 'zü, 'ö pa -sü 'ka 'yënngsiödhɛ 'ka, 'ö -Zlan -wo blɛɛ mɛ -nu -dhë, 'go mü 'ö -an daan 'wun giagia 'ö -gban Yesu -bha -a 'ka. 'Kɛɛ 'wun

'ö -gban -bɔ yiö -sü -bha bhë, Zan -bha -de 'sloo ɲɛ 'ö- dɔ. 26 'Ö yö 'wun ɓlɛɛ' -sü 'gü, Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü -zo -gban -sü 'ka. 'Kɛɛ ɗhɛ 'ö Plisilö waa- Akilasö -waa -wo ma, 'wo- -dhɛ wo -gɔ kɔɔ, 'wo- =daan -Zlan -bha zian kpinngdhö 'ka. 27 ɗhɛ -kë 'pö, 'ö Apolɔsö -ya pö ö- 'piö kö 'ö bɔ Akai -sɛ 'gü. 'Ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Efɛzö bhë, 'wo 'sëëdhɛ -kë, 'wo- dɔ -a -gɔ kö -yö dhoë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo 'ma -an ɗhia kö -waan -a -nia 'kun.

ɗhɛ ɲya 'dho ɲya -lo, mɛ -nu 'ö -Zlan -bha 'glusë 'gü ɓwa kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ka -an 'piö, 'ö -an ɓfaan' më ɓva 'ka. 28 'Kɛɛ -yö -to Zuifö -nu -ta ö -wo 'ka -a -zɔn mɛ 'plɛ -dhë -sü 'ka ɲɛ Zuifö -nu -wo wo -de -püö -sü 'gü. 'Ö 'yö- -zɔn -an -dhë -a pö -sü 'ka ɲɛɛ Yesu 'ö tɔɔ -Zlan -bha -Yamɛ ɲɛ -kɔ 'ö ɓɛɛn' -sü 'ka -a 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë -a 'dhö.

19

Pɔlö -bha -bɔ Efɛzö plöö -sü

1 Apolɔsö -yö -kë Kolɛntö; Pɔlö -de 'pö -yö -bɔ Azi -sɛ 'gü, 'ö dho 'ö -lo Efɛzö -pö 'gü. 'Yö -kpën Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'bhaa -nu -bha mü. 2 'Ö ɗhɛɛ' kpɔ -an -gɔ 'ö- pö: «ɗhɛ 'ka Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- =nɛ, 'ka -Zuu 'slöösló yö ɓa?»

'Wo- -daa -kë -a -gɔ 'wo- pö: «Yiëë- ma do ɓkun ɲɛ -Zuu 'slöösló -yö -dhö kö 'yiën- 'dho -a yö.»

3 'Ö Pɔlö -yö -an ɗhɛɛ' kpɔ ɲɛɛ: «-Bɔ yiö -sü ɓsuu'- -mlë 'ka-wo ɓe?»

'Ö 'wo- -daa -kë 'wo- pö: «-Bɔ yiö -sü 'ö Zan -ya -wun ɓblɛɛ bhë 'ö 'yi-wo.»

4 'Ö Pɔlö -ya pö -an -dhë ɲɛɛ: «Mɛ -nu 'ö 'wo -we -a -bha 'wo go wo -bha ɓsɔɔn yaa 'gü bhë ɲɛ 'ö Zan -yö -an -bɔ yiö. 'Go mü 'ö-pö Izlaɛlö -sɛgümɛ -nu -dhë, -wo mɛ 'ö 'dhoë- nu ö ɓzlöö bhë -a -wun -dhɛ 'wun gia-; mɛ bhë 'ö tɔɔ Yesu.»

5 ɗhɛ 'ö 'wun 'ö bhë ɓwaa- ma, 'ö 'wo -we -a -bha 'wo -an -bɔ yiö Dëmɛ Yesu 'tɔ 'ka. 6 'Ö Pɔlö -yö ö -kɔ kpa -an -ta ɓbhɛa' -sü 'ka, 'ö 'wo -Zuu 'slöösló yö. 'Ö 'wo yö 'wun -nu ɓblɛɛ' -sü -bha -wo 'waa gbɛ 'gü. 'Go mü 'wo yö -Zlan 'dhi -wo ɓblɛɛ' -sü -bha mɛ -nu -dhë. 7 Mɛ -nu 'wo 'dhö bhë -an -dho 'kuë- -sü -yö -kë mɛ 'gɔɔ- do ö ga ɓplɛ 'ka.

8 Pɔlö -yö -dho Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ 'gü, 'ö 'wun ɓblɛɛ -zo -gban -sü 'ka. 'Ö 'su -yaaga 'piö 'ö 'wun 'ö -gban -Zlan -bha -gludëdhɛ -wun -bha 'ö- =blɛɛ; 'yö- këdhɛ ɓmɛɛ mɛ -nu 'wo wo 'to to -a -wo -bha bhë -an ɓkɔɔ' ɓyɛɛ' -sü 'ka kö 'wun 'ö- =blɛɛ' -na bhë kö -waan -a -dhɛ 'wun gia-. 9 'Kɛɛ mɛ 'bhaa -nu -wo ɓgɔü' 'gbee- -kë, 'ö waa 'we -a -bha kö -wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-. 'Go mü 'zü 'wo 'dhi yaa 'gü -wun ɓblɛɛ kwa Dëmɛ -bha zian 'ö -dho ɓtoëpö 'ka bhë -a -bha, mɛ gbung 'wo -kë mü -an wö 'dhiö. 'Ö Pɔlö -yö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo bhë -an kpa ö -bha 'ö 'wo go mɛ gbung 'gü mü. 'Ö yö -an ɓdaan' -sü -bha -dhɛkpaɔyi 'saadhö 'ka, 'kɔdhi ɓva 'ö gɔɔn- do 'wo- -dhɛ Tilanusö 'ö 'wun ɓblɛɛ 'sɛgümɛ -nu -dhë -a 'gü bhë -a 'gü. 10 'Wo- =kaa' 'dhö -kwɛ ɓplɛ -bha. Pë 'ö -kë 'ö mɛ -nu 'wo bɔ Azi -sɛ 'gü ɓzian' 'töüdhö 'wo Zuifö 'ka, 'iin 'waa Zuifö 'ka, 'ö -an 'plɛ -wo 'wun 'ö -gban Dëmɛ -bha -wa ma bhë 'ö bhë.

Seva -bha 'në -nu

11 -Zlan -yö -kë -dhidhaapë 'gblüünzë -nu -kë Pɔlö ɓkwaa' ɗhia. 12 -A 'bhaa -nu ɓya kë, sɔ pë -nu 'iin -ta wöödhö sɔ -nu mɛ 'ö pa Pɔlö bun 'ka, 'wo ɓnuë' 'yuamɛ -nu ɗhia, 'wo- pa -an 'ka, 'ö -an

-bha 'yua -nu -wo bo, 'ö -zuu yaa -nu -wo go -an 'gü.

13 Zuifö 'bhaa -nu 'wo -kë ŋnië ŋdhia, -zuu yaa -nu -bho mɛ -nu 'gü -sü 'ka, -wa këdhɛ -mɛɛ kö -waan kë Dëmɛ Yesu 'tɔ 'ka 'pö. 'Ö 'wo- pö -zuu yaa -nu -dhë ŋnɛɛ: «Yi- =blɛɛ ka -dhë Yesu 'ö Pɔlö 'dhö -a -wun ŋblɛɛ' -na bhë -a 'tɔ 'ka, -ka 'go mɛ 'ö ŋnɛ -a 'gü!» 14 (Mɛ -nu 'wo -kë 'wun 'dhö -a kë ŋdhia bhë, -wo -kë Zuifö -nu -bha slabhomɛ ŋva do 'wo- -dhɛ Seva bhë -a -bha 'në gɔɔn- -nu 'slaplɛ 'ka.) 15 'Yö -zuu yaa 'ö -kë gɔɔn- bhë -a 'gü -ya -pö -an -dhë: «A Yesu -dɔ, 'ö mɛ 'wo- -dhɛ Pɔlö bhë 'a- dɔ 'pö; 'kɛɛ ka -zë, ka -go 'më ɛ?»

16 'Ö gɔɔn- 'ö -zuu yaa -yö -kë -a 'gü bhë, 'ö -püö -an -ta, 'ö yö -an -ma -sü 'gü, 'ö 'wo ŋduë, 'wo go -a -gɔ kɔɔ wo bun 'kpaan waa- bhüö -nu 'ö to -an -bha bhë -a 'ka. 17 Mɛ 'saadhö 'wo -kë Efɛzö mü, -a Zuifö oo, -a mɛ 'waa gbɛ -nu oo, 'wo 'wun 'ö bhë 'wo- ma, 'suö -yö -da -an 'gü, 'ö 'wo yö Dëmɛ Yesu 'tɔ ŋbhlë -ya -sü 'gü ŋva 'ka, 'ö ŋzië' -a 'tɔ ŋbhlë mɛ 'wo- -ya 'dhiö bhë -a -ta. 18 Mɛdhɛvadhɛ 'ö 'wo kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka, 'töng 'ö bhë -a 'ka, -wo -nu 'ö 'wo wo këpë -nu zii -nu -wun ŋblɛɛ mɛ -nu wö 'dhiö mü. 19 'Ö mɛ -nu 'wo -kë -dɛbɔmɛ -nu 'ka -bezë bhë, -an ŋplëëzë -wo nu wo -bha 'sëëdhɛ -be -nu 'wo -dɛ bɔ -kɔ -ya 'gü -an 'ka, 'wo -an -güö mɛ -nu wö 'dhiö -an ŋsuu'- -bho sia- -sü 'ka. 'Ö 'sëëdhɛ -be -nu 'wo 'dhö 'ö -an ŋsɔnng' 'dhö 'gbee- bhë 'wo -an ŋsɔnng' -ya 'ko 'dhiö -kë, 'ö- 'wëü- -yö -kë zën 'tama -vuu 'gɔɔ- 'sɔɔdhu 'ka.

20 Kwa Dëmɛ -wo -pɛn -kɔ 'ö -kë -pɛn ŋdhia -a 'ka -a -bha 'pi- igbeedhɛ -zɔn -sü 'ka bhë 'ö- 'bhaa 'dhö bhë.

ŋZuökaankuëdhe -da -kɔ 'ö- =daa' Efɛzö plöö

21 ŋDhɛ 'wun -nu 'wo bhë ŋwa ziö, 'ö Pɔlö -yö ŋluu 'ö 'dho Zeluzalɛmë. -A -bha 'dho -sü 'ka, 'yö -bɔ Maseduanë -dhɛ waa- Akai -dhɛ -an 'gü. -Yö -kë -a pö ŋdhia ö -de 'gü ŋnɛɛ: «'Ma 'dho Zeluzalɛmë ŋsia, a -dho yɛ n 'zü 'a dho Wlɔmë, 'ö tɔɔ a- 'piö kö 'a n 'yan dɔ -a -bha.»

22 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'yö -nu -a -dhë -mɛ ŋplɛ Timote waa- Elatö 'yö -an bɔ Maseduanë -sɛ 'gü; 'ö yö -zë 'ö 'töng 'dɛdɛ 'bhaa -kë Azi 'zü.

23 -A 'töng gia- bhë -a 'ka, 'ö ŋzuökaankuëdhe ŋva -yö -da Efɛzö plöö Dëmɛ -wo -wun 'gü. 24 Mɛ do 'wo- -dhɛ Demetriusö 'ö -kë zëndɔmɛ 'ka 'ö -zlan dhebɔ do 'wo- -dhɛ Atemi -a -gba -a 'gü -kɔ 'bin -kë zën -nu 'ka. 'Ö ŋya kë 'ö 'wëüga ŋva yö yuö 'dhö bhë -a 'gü, 'ö ö -bha yuökëmɛ -nu ŋsaan' bhoë. 25 Demetriusö 'ö bhë 'yö ö -bha yuökëmɛ -nu waa- mɛ -nu 'ö wo -nu wo -bha yuö -yö -kë do bhë -an ŋdhɔɔ -kë wo 'ko ŋbhaa; 'ö- pö -an -dhë: «Gɔɔn- -nu, ka gia-, ka- =dɔa' ŋnɛ kwa -bha ŋnaɔ -nu -wo -go yuö 'ö 'kwa- kë -na ŋnɛ -a 'gü. 26 'Kɛɛ gɔɔn- 'wo- -dhɛ Pɔlö bhë, pë 'ö- kë -na ŋnɛ, 'kaa- yö ŋa? Bhii -ya -blɛɛ 'ö- pö -zlan -nu 'ö mɛ 'bhee- -lü 'dhö -an kë -na bhë 'waa -zlan giagia 'ka. Mɛdhɛvadhɛ -wa -dhɛ -na 'wun gia-, 'ö 'yaa -dhɛ 'ö Efɛzö zö ŋnɛ -a -dhɛ -de 'sloo 'ka, ŋya 'to 'tee kö -yaan mɛdhɛvadhɛ ŋzuö' ŋsië'-, -yaan -an bho kwa -bha -zlan 'piö Azi -sɛ -dhɛ 'saadhö 'gü. 27 'Wun 'ö 'dhö bhë 'yaa kwa -bha yuö 'tɔ -gɔ zë -sü 'sloo 'ka, 'kɛɛ kö pë 'ö mü 'zü, 'ö tɔɔ kwaa- -zlan dhebɔ ŋva 'wo- -dhɛ Atemi -a -gba -a 'gü -kɔ ŋbhlë 'yaa mɛ gbɛ 'gü gbɔ. ŋYa kë 'dhö 'pö, kö -a -bha 'tɔbhɔdhe 'ö mɛ -nu 'saadhö 'wo Azi -sɛ 'gü waa- 'kpongtaamɛ 'saadhö 'wo- ma bhë ŋya 'to 'kpaan.»

28 ŋDhɛ 'ö 'to -to -a -wo -bha -mɛ -nu ŋwaa- -wo bhë -a ma, 'ö 'wun -yö -siö -an -dhë, 'wo yö ŋgblaa

'gbla -sü 'gü -a -pö -sü 'ka ɔnɛɛ: «ɔVadhɛ -yö kë Efɛzö -mɛ -nu yi -bha Atemi -bha 'ka!»

29 -Zuö 'ö bhë -yö -pɛn plöö -dhɛ 'saadhö 'gü. 'Ö mɛ -nu -wo Gayusö waa- Alitaakö -an ɔgaan gan wo 'piö (mɛ ɔplɛ 'wo bhë -wo go Maseduanë, 'wo -kë -ziö Pɔlö 'piö -mɛ -nu 'ka); 'wo dho -bla 'ka -an 'ka 'dhëëdhö. 30 'Ö Pɔlö -ya -kë kö 'yaan- nu mɛ -gbaa -nu 'wo -kë wo 'ko ɔbhaa bhë -an 'dhiö. 'Kɛɛ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo -kë mü waa 'we -a -bha -a -gɔ. 31 'Ö mɛ ɔbhlëzë 'bhaa -nu 'wo -kë -a 'bhamɛ -nu 'ka 'wo go Azi -sɛ 'gü, 'wo -kë mü 'wo mɛ bɔ -a -dhë, -bhɛa -a -dhë -sü 'ka ɔnɛ kö ɔkun 'ö dho 'dhëëdhö.

32 ɔZuökaankuëdhe ɔva -yö -kë mɛ -nu 'wo dho wo 'ko ɔbhaa bhë -an ziën, 'wo -kë -zuö ɔva dɔ ɔdhia. Mɛ 'bhaa -nu -wo -kë ɔgblaa 'gbla -sü 'gü -kɔ 'bhaa 'gü, 'ö mɛ 'bhaa -nu -bha 'we -kɔ -yö -kë -kɔ gbɛ -ta. 'Ö -an mɛdhɛvadhɛ 'wo -kë -an ziën waa wo -dho 'kuë- -gɛn dɔ. 33 Mɛ 'bhaa -nu 'wo -kë mɛ gbung 'gü mü, -wo wo -zo -ta ɔnɛ Alezandrë 'ö nu -zuö dɔ -su bhë -a 'ka 'ö tɔɔ -wo Zuifö -nu -yö kö -wo Alezandrë yö -na 'dhiö. ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, 'ö Alezandrë -yö ö -kɔ -ta zë kö -yaan ö -ta -wun ɔblɛɛ'- mɛ gbung -nu 'wo bhë -an -dhë. 34 'Kɛɛ ɔdhɛ 'ö ɔwaa- dɔa ɔnɛ Zuifö -mü -a 'ka, 'ö -an 'plɛ -wo dho wo 'kuë-, 'wo yö ɔgblaa 'gbla -sü 'gü wo 'ko ɔyöë', pë 'ö -mɔ 'lɛlɛ ɔplɛ -bha -a 'piö ɔwoë' ɔnɛɛ: «ɔVadhɛ -yö kë Efɛzö -mɛ -nu yi -bha Atemi -bha 'ka!»

35 ɔDhɛ ɔwaa- kë 'dhö, 'ö 'wunyanbhɔmɛ do 'ö pö- bhë -a 'gü, -yö mɛ gbung -nu bhë -an -ta ga, 'yö- pö: «Efɛzö -mɛ -nu, mɛ 'plɛ kwa- =dɔa' ɔnɛ mɛ 'ö 'kwa Efɛzö zö ɔnɛ, 'ö 'kwa kwaa- -zlan dhebɔ ɔva Atemi -gba -a 'gü -kɔ waa- -a 'bin 'ö go dhang- 'gü 'ö -püö sia- bhë 'ö 'kwa -an -maa -kë -mɛ 'ka. 36 'Ö mɛ gbɛ 'yaa -dhö kö -yö ɔkploo 'wun -nu 'wo bhë -an 'ka. ɔDhɛ 'ö 'pö kö -ka dɔ diindhö, 'ka ka ɔkwaa' -zuö dɔ -sü -zü! 37 Bhii gɔɔn- -nu 'wo ɔnɛ ka -an -kun 'ka nu -an 'ka zö, 'kɛɛ kö waa gbapë gbɛ 'sü kwa -bha -zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'iin waa 'wun gbɛ ɔblɛɛ'- kwa -bha -zlan dhebɔ 'ka. 38 'Ö ɔya kë ɔnɛ Demetriusö waa- ö -bha yuökëmɛ -nu 'wun -yö -an -gɔ mɛ -nu buëndhö kö zakanyi -yö -dhö; 'go mü mɛ -nu 'ö -wogbiindhɛ 'dhö -an -gɔ 'wo -dhö. -Dhɛ bhë ɔnɛ 'ö -an ɔdua' 'dhö -mü kö -waan 'dho wo -bha 'wun 'ka -a -bha! 39 'Ö ɔya kë ɔnɛ 'wun 'bhaa -yö ka -gɔ kö 'kaan- -a ɔblɛɛ'-, kö -ka dhoë mɛ -nu 'wo pödëmɛ -nu 'ka -an 'dhiö, wo 'wo tɔng -nu dɔ bhë ɔnɛ 'wo dho -a -bho 'kou kë. 40 Kö ɔkun 'ka -zuö dɔ ɔnɛ pë 'ö bhë -a 'dhö gbɔ! 'Ö tɔɔ pë 'ka- -kë ɔdɛɛ bhë 'yaa -së. 'Go mü 'zü, 'wun bhë Wlɔmë -mɛ -nu ɔwaa- ma, -wo -dho za dɔ kwa -bha -a pö -sü 'ka ɔnɛ yi 'sɛgümɛ -nu ɔzuö' ɔluu' -na 'sɛ ɔkɔɔnmɛ ɔva -gɔ. Bhii -dho 'kuë- -kɔ mɛ 'ö ɔnɛ -a -gɛn kpinngdhö 'ö dho za -së nu kwa -dhë 'yaa 'dhö. ɔYa 'go mü 'zü, kwa -kɔ 'ka 'dho -mɔa -bha kö -a -gɛn 'ö dho mɛ 'to kun 'kwa- =blɛɛ'-.»

41 ɔDhɛ 'ö Efɛzö 'wunyanbhɔmɛ bhë ɔya yën 'wun -nu 'wo ɔnɛ -an ɔblɛɛ' -sü -bha, 'ö- pö mɛ gbung -nu 'wo bhë -an -dhë -wo 'dho.

20

Pɔlö -bha 'ta 'ö dhoë Maseduanë -dhɛ waa- Glɛkö -dhɛ -an -bha

1 ɔDhɛ 'ö -zuö -nu 'wo bhë ɔwa 'kan, 'ö Pɔlö -yö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu ɔdhɔɔ -kë 'ko ɔbhaa, 'yö 'wun ɔblɛɛ -an -dhë, -an ɔfaan' 'më -sü 'ka. ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, 'ö ö -wo -da -an -dhë 'ö dho Maseduanë -sɛ 'gü. 2 'Yö bɔ 'sɛ 'ö bhë -a 'gü, Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo mü -an ɔfaan' 'më -sü 'ka, -Zlan -wo ɔblɛɛ -an -dhë

-sü 'ka ɑplëëzë 'ka. ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'yö dho Glɛkö -sɛ 'gü. 3 -Dhɛ bhë ɑnɛ 'ö 'su -yaaga -kë -a -bha. 'Yö ö ɑkwɛɛ- -nu dhu kö 'yaan- 'dho Sili -sɛ 'gü. 'Kɛɛ ɑdhɛ 'ö ɑyaa- ma ɑnɛ Zuifö -nu ɑwa 'dho wo 'ko ɑzlöö ö -gɔ kö -waan ö zë, 'ö -yɛ ö 'zü, 'ö dho Maseduanë -sɛ 'gü. 4-5 Mɛ 'bhaa -nu yi -dɔ Pɔlö -gɔ, 'yi ɑloë' Azi -sɛ 'gü; 'ö Pilusö gbö Sopatɛɛ 'yö go Bele 'dhö, Alitaakö waa- Sekundusö 'wo go Tesalɔnikö 'dhö, Gayusö 'yö go Dɛɛbö 'dhö, Timote 'dhö, Tisikö waa- Trofimë 'ö -kë Azi 'në gia- 'ka, 'wo go yi ziën, 'wo dho yi 'dhiö Trɔasö -pö 'gü. -Dhɛ bhë 'wo dɔ -a -bha yi -gɔ mü.

6 ɑDhɛ 'ö 'wlaan- 'ö 'wo- -dhɛ 'wlaan- 'wo ɑbluu'- 'ö- =bhɛɛpë 'yaa- 'piö 'wo- -bhö -na bhë ɑya ziö, 'ö 'yi yi -bha ɑkwɛɛ- dhu, 'yi -da 'yitagɔ 'gü Filipö -pö 'gü. 'Ö 'yi -dhɛkpaɔyi 'sɔɔdhu -kë zian-, 'ö 'yi yö -an -bha Trɔasö plöö; 'ö yi -nu 'yi 'dhɔɔgɔ do -kë mü.

Pɔlö -bha 'ta -kaanta 'ö dhoë Trɔasö -pö 'gü

7 Zuifö -bha ɑglooyi 'yinia 'piö, yi -kë yi 'ko ɑbhaa kö 'yiën- -bhöpë 'slööslö 'sü. 'Ö Pɔlö -yö 'wun ɑblɛɛ mɛ -nu 'wo -kë wo 'ko ɑbhaa bhë -an -dhë. ɑDhɛ 'ö -kë ɑnɛ -dhɛ ɑya 'po, -yö -dho dho bhë, 'yö 'wun ɑblɛɛ 'ö dhoë 'ö gbeng ziën -dhɛ ɑloë'. 8 'Kɔdhi 'yi -kë -a 'gü yi 'ko ɑbhaa, 'kɔ -dɔ 'ko -ta dhuö -dhɛ 'gü bhë ɑlabang -nu -wo -kë mü ɑva. 9 -Dadhëü 'nëgɔɔnzë 'wo- -dhɛ ötisö -yö -kë -ya -sü 'ka 'kɔ föödhɛ -bha kö Pɔlö -yö -Zlan -wo ɑblɛɛ' -na 'piö ɑgbiinzë 'ka; 'ö yi -yö -ziö -a 'ka. 'Ö go 'kɔ -dɔ 'kɔ -ta dhuö -dhɛ -yaaga -naa 'yi -kë -a 'gü bhë -a 'gü, 'ö -püö sia-. -A ɑluu'- 'wo- wo ɑnɛ kö ɑya ga. 10 'Ö Pɔlö -yö ɑyɔɔ, 'ö ɑkloo, 'ö- kpa ö -tong -ta. ɑDhɛ ɑya kë 'dhö 'ö- pö: «Kö ɑkun 'ö 'suö -yö ka -kë; -yö 'bhee-!» 'Ö- to mɛ -nu 'wo to -an kwɛɛ kö -yö 'bhee-.

11 'Go mü 'ö Pɔlö -da dhuö 'ö ɑbluu'- =kaan 'ö waa- Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo- -bhö. ɑDhɛ 'ö ɑya 'wun ɑblɛɛ'- 'zü 'piö ɑgbiinzë wo, 'ö -dhɛ ɑya poë 'ö ö -wo -da 'ö dho. 12 'Nëgɔɔnzë 'ö ɑsia -a 'bheezë ɑnɛ 'ö mɛ -nu -wo dho -a 'ka -a -gɔ kɔɔ 'ö -kë -an 'plɛ -bha 'yënng ɑdhuë' -wun ɑva 'ka.

'Ta 'ö Pɔlö dhoë Trɔasö 'ö bɔa mü 'ö dhoë Mile

13 Yi -dho 'dhiö, 'yi -da 'yitagɔ 'ö dho yi 'ka pödhɛ 'wo- -dhɛ Asɔsö bhë -a 'gü. -Dhɛ bhë ɑnɛ 'ö Pɔlö dho -da -a -bha 'yitagɔ 'gü yi 'piö; bhii 'ö tɔɔ -ya -pö yi -dhë ö -dho ta sia- 'ö nuë. 14 ɑDhɛ 'ö ɑya nu, ɑya yö yi -bha mü, 'ö 'yi- sü yi -bha 'yitagɔ 'yi nuë bhë -a 'gü, 'yi dho Mitilɛnë plöö. 15 'Yi go -dhɛ bhë -a 'gü, 'ö -dhɛkpaɔyi mɛ 'ö yö -a 'piö, yi ɑloë' Sio -dhɛ 'sɔɔ. -A -dhɛ mɛ 'ö -po -a 'piö 'zü, 'yi dho Samɔsö plöö; 'ö -dhɛkpaɔyi mɛ 'ö yö -a mɛ bhë -a 'piö 'zü, 'yi dho Mile -pö 'gü. 16 Pɔlö -ya -pö 'yi bɔ Efɛzö -pö 'sɔɔ; 'kɛɛ kö ɑkun 'yi ɑgbaannu mü, -yö kë 'dhö kö ɑkun 'ö 'töng dho -ziö yi -ta Azi -sɛ 'gü. 'Siö -yö -kë -kpa -a -ta ɑdhia, bhii -yö kë -a 'piö kö 'yiën- -lo Zeluzalɛmë, Pantëkɔtö 'wlaan- -yi gia- 'ka.

Pɔlö -yö 'wun -blɛɛ mɛ ziizii 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Efɛzö plöö -an -dhë

17 ɑDhɛ 'yië -lo Mile plöö, 'ö Pɔlö -yö mɛ bɔ mɛ ziizii -nu 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'gü Efɛzö plöö -an -dhë kö -wo nu. 18 ɑDhɛ 'ö ɑwa nu ɑwa -lo -a 'piö, 'ö- pö -an -dhë: «Ka gia-, ka n kë -kɔ 'a n -de ɑkaa' 'töng 'a ɑkaa' ka 'piö 'ö sü yi -blɛɛzë 'a nuë Azi -sɛ 'gü -a -bha 'ö dho 'ö yöë ɑdɛɛ -bha bhë -a -yö: 19 A yuö -kë Dëmɛ -dhë, -de -dho sia- -sü, 'gbo bɔ -sü waa- -bɔ 'wun 'gbee- 'gü -sü 'ka, Zuifö -nu -bha ɑsua -wun

'wo dhoë wo 'ko ɑzlöö n -gɔ bhë -a 'gü. 20 Ka- =dɔa' ɑnɛ pë -nu 'ö dho 'wun -zɔn ka -dhë ka -bha dha -sü 'gü, n 'ka- gbɛ -bin ka -gɔ, 'kɛɛ a ka ɑdaan -an 'ka mɛ 'plɛ wö 'dhiö 'iin 'zü ka -gɔ kɔɔdhɛ -nu -bha. 21 A mɛ -nu 'wo Zuifö 'ka, waa- mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an ɑdhɔɔ -kë ɑwoë' ɑnɛ -wo 'go wo -bha ɑsɔɔn yaa -nu 'gü, -wo ɑdhië'- kwa -bha -Zlan 'piö ɑzian', 'go mü -wo Dëmɛ Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia-. 22 ɑDhɛ -kë 'dhö, a 'dho -na Zeluzalɛmë ɑnɛ -kɔ 'ö -Zuu 'slööslö -ya pö 'a- kaa bhë -a 'dhö, 'kɛɛ kö pë 'ö dho kë n 'ka 'dhiö 'ma, 'maa- dɔ. 23 Në do 'a- dɔ 'ö tɔɔ -dhɛ 'saadhö 'a bɔ -na -a -bha, -Zuu 'slöösslö -ya -pö n -dhë ɑnɛɛ -dho -kanso 'kɔɔdhö -sü 'iin 'yënngbhɔdhe -wo -ya -sü 'ka n -ma 'ka. 24 Në 'a- dɔ 'ö tɔɔ n -ma -kë -a 'gü -sü ɑbhlë 'yaa -dhö, ma gia- n -ma 'ka. 'Kɛɛ në dho kë 'ö tɔɔ a -mɔ Dëmɛ Yesu -bha yuö 'yö- dɔ n kwɛɛ bhë -a 'dhiö 'tɔ -sü -bha. Yuö bhë 'ö tɔɔ 'wuntaɔsë 'ö -gban -Zlan -bha 'glusë 'ö- -kë mɛ 'bhee- -nu 'ka, -a -wun -bha bhë 'a- =blɛɛ'- mɛ -nu -dhë.

25 A -kë ka ziën 'dhiö 'wun 'ö -gban -Zlan -bha -gludëdhɛ -bha bhë -a ɑblɛɛ ka -dhë -sü 'ka. 'Kɛɛ a- =dɔa' zlöö ɑnɛ mɛ gbɛ 'yaa -dhö ka ziën gbɔ kö -yö ö 'yan dɔ n -ma, 'ö tɔɔ a 'dhoë- 'go ka 'piö. 26 Në 'ö -kë 'ö ɑdɛɛ ɑnɛ 'a- pö -na ka -dhë -kɔ ɑyɔɔn -a -ta -sü 'ka ɑnɛɛ: Mɛ 'ö 'dhoë- ö -de ɑdhɔng zian kpengdhö ɑnɛ -a -ta ka ziën kö n -kɔ 'yaa- 'gü bhë 'ö bhë. 27 Bhii në -nu 'wo -gban -Zlan -bha ka dha -sü 'ö- yö 'ko 'dhiö ö -de ɑzuö' 'piö bhë -a -bha, a- 'plɛ -blɛɛ ka -dhë, n 'ka- gbɛ -bin ka -gɔ. 28 -Ka ka -zo kë ka -de 'piö, 'ka ka -zo kë -tuë -në 'ö -Zuu 'slöösslö -yö ka -ya -an -maakëmɛ -nu 'ka -an 'piö! 'Go mü 'zü, -ka ka -zo kë -Zlan -bha mɛ -nu -dho 'kuë- -sü, 'ö yö gia- 'ö- dhɔ ö -de Gbö fɛi 'ö- -lo -an -wun 'gü bhë -an 'piö 'pö! 29 Bhii a- =dɔa' ɑnɛ ɑya kë ɑnɛ 'ma 'dho, mɛ -nu 'wo dho bhɔ -tɔn -bha gbɛn- 'dhiözë -nu -bha, 'ö 'wo dho 'wun yaa -nu kë 'bhla -tuë -nu 'ka, -wo -dho nu ka ziën. 30 'Ö ka ziëndhɛ gia- 'gü mɛ 'bhaa -nu dho ɑluu'- -waan ɑsua -wun -nu ɑblɛɛ'-, -waan Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ bho zian kpengdhö -ta kö -waan ziö wo 'piö. 31 -A -wun 'gü -ka ka -zo kë ka -de 'piö! 'Go mü 'zü, -yö kë ka 'yaan ɑnɛ a -kë ka 'piö -kwɛ -yaaga 'piö. 'Töng 'saadhö 'ka, 'a -dhio dɔ ka -dhë, bhii a -kë -ya -sü 'ka ka ɑwuën' kö a 'gbo -nu bɔ -na.

32 Zlöö ɑnɛ bhë, 'ma ka 'kluën bho -Zlan -bha kö -yaan ö -zo kë ka 'piö. 'Go mü 'zü 'wuntaɔsë 'ö -gban -a -bha 'glusë -bha, -yö -dho ö -zo kë ka 'piö 'pö. -Kɔ -mɔ 'wun -bha -sü -yö -Zlan -gɔ kö -yaan ka ɑfaan' 'më, 'go mü kö -yaan në -sɛɛbɔ -nu 'ö -an 'tɔ go, 'ö -an -ya mɛ -nu 'saadhö 'wo- -bha 'ka -an -gɔ bhë -yaan nu ka -dhë. 33 N -zo yaa kë mɛ gbɛ -bha 'wëü- -nu, 'sënng -nu, sɔ -nu -an gbɛ 'piö. 34 Ka gia-, ka- =dɔa' ɑnɛ ma gia- n ɑkwaa' -yuö ɑnɛ 'a- -kë 'ö ma 'dhö, n 'piö -mɛ -nu 'dhö, në 'ö yi -bha -wun -yö yö -a -bha 'a- yö. 35 -A -kë 'dhö -sü 'ka, a- -zɔn ka -dhë ɑnɛ, 'ka yuö kë kö 'kaan- nu 'yenamɛ -nu -dhë, kö kwa -zo -yö -büö kwa Dëmɛ Yesu -wo 'ö -kë ɑnɛɛ: ‹Ü -bha në -nu mɛ -dhë -sü -yö ü -bha 'wun -së ɑva 'ka 'ö ɑzië' mɛ -bha në -nu ü -dhë -sü -ta.› »

36 ɑDhɛ 'ö Pɔlö ɑya yën 'wun ɑblɛɛ' -sü -bha, 'ö waa- mɛ -nu 'wo bhë 'wo -lo wo kpɔn 'gü, 'wo ɑbhɛa -Zlan -dhë. 37 ɑDhɛ ö ɑwa yën ɑbhɛa' -sü -bha, 'wo wo -wo -da Pɔlö -dhë 'gbo 'ka, 'ö tɔɔ Pɔlö -dhɔ -yö -an -kë ɑduö. 38 -An 'plɛ wöödhɛ -yö -kë -siö -sü 'ka ɑduö, -a pö 'ö Pɔlö -ya wo ɑnɛ wo 'ka 'dho wo 'yan dɔ ö -bha gbɔ bhë -a -wun 'gü. 'Ö 'wo- dɔ zian, 'wo dho 'wo ɑloë' 'yitagɔ ɑtaa.

21

Pɔlö -bha -dho Zeluzalɛmë -sü

1 Dhɛ 'yië -kan yi 'kuë-, 'yi -da 'yitagɔ 'gü, 'yi dho vɛɛdhö Kɔsö -sɛ 'gü. Dhɛ 'ö- -ta -dhɛ ya kpaɔ, 'yi dho Lɔdö, 'ö 'go mü 'zü, 'yi dho Patala plöö. 2 'Ö 'yitagɔ do 'ö -kë dho dhia Fenisi -sɛ 'gü, 'yi- yö. 'Ö 'yi -yaa 'gü 'yi dho. 3 'Yi dho 'yi -lo 'sɛgɔ 'ö 'yi ziën 'wo- -dhɛ Siplë -a 'sɔɔ; 'sɛgɔ bhë yi -to 'yitagɔ 'gü, 'yi- yö yi 'dhiö. 'Ö 'yi- to yi kwaa- 'gü zian', 'yi dho Sili -sɛ 'gü zian'. 'Yi dho 'yi -lo Tii, -dhɛ 'ö 'yitagɔ dho kwɛɛ- =yɔɔ'- -a -bha bhë -a -bha, 'yi yɔɔ mü.

4 Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'wo -kë mü bhë, dhɛ 'yi -an yö, 'yi 'dhɔɔgɔ do -kë -an 'piö mü. 'Ö -Zuu 'slööslö -yö bɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo 'ma bhë -an -ta, 'wo- pö Pɔlö -dhë kö kun 'ö dho Zeluzalɛmë. 5 Dhɛ 'yi 'dhɔɔgɔ do 'dhiö pa -an 'piö mü, 'ö 'yi 'dhoë- dho yië- 'ta 'ka 'dhiö, 'ö wo -nu, wo -bha dhoo -nu, wo -bha 'në -nu, 'wo yi dɔ zian- 'yi goë plöö, 'yi loë' 'yoo 'dhiö. -Dhɛ bhë -a 'gü, 'yi -lo yi kpɔn 'gü 'yi bhɛa. 6 Dhɛ 'yië yën -wo -da yi 'ko -nu -dhë -sü -bha, 'ö 'yi -da -na 'yitagɔ 'gü, kö wo -de 'pö -wo 'dho -na wo -gɔ plöö.

7 'Ö 'yi dho yi -bha 'ta 'ka 'dhiö, 'yi loë' Tolemaisö plöö. 'Ö 'yi -büö -da dhegluzë -nu 'wo -kë mü -an -dhë, 'ö -dhɛkpaɔyi mɛ bhë 'yi- -kë -an 'piö mü.

8 Dhɛ -dhɛ ya 'po, 'ö 'yi dho yi -bha 'ta 'ka 'dhiö, 'yi dho 'yi -lo Sezale plöö. -Dhɛ bhë -a 'gü 'yi -da -Zlan -wo blɛɛ' -mɛ Filipö -gɔ kɔɔ, 'ö 'yi wɔ mü. Filipö bhë -yö -kë mɛ -lü 'slaplɛ 'wo -an -ya Zeluzalɛmë bhë -a mɛ do 'ka. 9 'Ö- 'dhu -dɔ 'püë- -nu -yiisië -wo -kë -Zlan 'dhi -wo blɛɛ'- -mɛ -nu 'ka. 10 Yi -dhɛkpaɔyi plëëzë -kë mü. 'Ö -Zlan -wodhiölomɛ do 'wo- -dhɛ Agabusö 'ö go Zude -sɛ 'gü, 'ö nu yi 'piö. 11 'Ö Pɔlö -bha -dɔ sɔ -ta -du kwi sü, 'yö ö -gɛn -nu, ö -kɔ -nu -lö -a 'ka, 'ö- pö: «'Wun 'ö -Zuu 'slööslö -ya blɛɛ 'ö nɛɛ: ‹Gɔɔn- 'ö- -bha -du kwi 'dhö nɛ, Zuifö -nu -wo -dho -a -lö Zeluzalɛmë nɛ -kɔ nɛ -a 'dhö. 'Go mü 'wo dho -a dɔ mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an kwɛɛ.› »

12 Dhɛ -wo -nu 'wo bhë 'yië- ma, yi gia- -nu, mɛ -nu gia- 'wo -kë Sezale, 'yi- pö Pɔlö -dhë kö kun 'ö dho Zeluzalɛmë. 13 'Yö- -daa -kë 'ö- pö: «-Më 'ö -kë 'ka 'gbo -nu bɔ kö n zuö' 'klo -yaan bhɔ ɛ? Më 'ö n -zo 'piö bhë -a 'plɛ 'yaa -mü tɔɔ n -lö -wun, 'kɛɛ -yö n -dhë -së 'pö kö 'a ga Zeluzalɛmë Dëmɛ Yesu -wun 'gü.» 14 'Kɛɛ dhɛ 'ö -kë nɛ Pɔlö 'yaa 'we -na yi -wo -bha, 'ö 'yi yi bo -a -pö -a -dhë -sü 'ka kö kun 'ö dho, 'ö 'yi- pö: «Më 'ö kwa Dëmɛ -zo 'kun -wun 'ka, -yö kë!»

15 Dhɛ 'yië -dhɛkpaɔyi 'bhaa kë mü, 'yi yi -bha kwɛɛ- dhu 'yi dho Zeluzalɛmë. 16 Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'bhaa -nu 'wo go Sezale, -wo -dɔ yi -gɔ yië- 'ta 'sü -sü -nu 'gü. 'Wo dho yi 'ka gɔɔn- 'wo- -dhɛ Nasɔn 'ö go 'sɛgɔ 'ö 'yi ziën 'wo- -dhɛ Siplë -a 'gü, 'ö -kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ zii 'ka bhë -a -gɔ kɔɔ, 'ö 'yi -wɔ mü.

Pɔlö -bha -bhɔdhia -kë Zakö -gɔ -sü

17 Dhɛ 'yië 'dho 'yië -lo Zeluzalɛmë, yi dhegluzë -nu 'wo mü -wo yi -nia -kun zuögludhi 'ka. 18 Dhɛ -dhɛ ya 'po, yië- Pɔlö -nu 'yi dho Zakö -gɔ kɔɔ, -dhɛ 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo 'ma -an -bha mɛ ziizii -nu -wo nu -a -bha wo 'ko bhaa mü bhë -a 'gü. 19 'Ö Pɔlö -yö -büö -da -an -dhë, 'go mü 'ö pë -nu 'ö -Zlan -yö bɔ -a 'ka Pɔlö -ta 'ö- -kë mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an ziën bhë, 'ö- =blɛɛ -an -dhë do do 'ka.

20 Dhɛ 'ö- -wo -nu 'wo bhë waa- ma, 'wo yö -Zlan 'tɔ -blü -sü 'gü. Dhɛ ya kë 'dhö, 'wo- pö Pɔlö -dhë: «Yi dheglu, -bhö ü 'to 'to yi -wo -bha! Më -nu 'wo kë -na

Zeluzalɛmë plöö zö 'wo ɲnɛ: Zuifö -vuu ɲplëëzë ɲwa kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ka. -An 'plɛ, -Zlan -bha tɔng -nu 'ö Moizö -ya nu kwa -dhë bhë, -wa -kun -së 'ka. 21 'Kɛɛ -wa -ma ɲnɛ ü Zuifö -nu 'wo -pɛn -sü 'ka 'sɛ gbɛ -nu 'gü, ü -an -daan ɲnɛ -wo wo ɲkwaa'-Moizö -bha tɔng -nu -zü, 'go mü kö ɲkun 'wo wo -bha 'në -nu zë 'bɔng, 'iin kö ɲkun 'wo 'ta sü Zuifö -nu -bha wɔ -kɔ 'ka. 22 ɲDhɛ 'ö 'dhö kö kwa -dho -a -kɔklë ɲɛ? Yi- dɔ ɲnɛ mɛ -nu -wo -dho dho wo 'kuë- dhö ɲva 'ka. Bhii -wo -dho -a ma ɲnɛ 'bha nu zö. 23 ɲDhɛ -kë 'dhö pë 'yi 'dhoë- -a pö ü -dhë ɲnɛ, -bhöë kë! Gɔɔn- -nu -yiisië 'ö 'wo pë do 'tɔ go -Zlan -dhë -wo yi -gɔ zö. 24 'Dho -an 'piö kö kaa- mɛ -nu 'wo bhë 'kaan- -bhɔkuëdhe 'ö dho ka kë 'slööslö -Zlan wö 'dhiö -a kë ka 'ko ɲbhaa! 'Go mü 'zü 'üën- -an -bha -kë 'slööslö -sü slabhoëpë 'wëüga nu! ɲYa kë 'dhö, mɛ 'plɛsɛn dho -a 'wun dɔ ɲnɛ pë -nu 'wo- =blɛɛ ü -gɔ bhë, 'wun gia- 'yaa -mü, 'kɛɛ ü ü -bha -tosiadhe -kë Moizö -bha tɔng 'kun -sü 'ka. 25 -A mɛ 'ö -gban mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka, 'ö ɲwa kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka bhë, pë 'ö 'yi- yö -së -an -bha 'ka 'yi- =blɛɛ -an -dhë 'sëëdhɛ 'gü, 'yi- bɔ -an -dhë 'ö tɔɔ: Kö ɲkun 'wo -köpë -nu 'wo sla- bho -na -an 'ka gbapë -nu -dhë bhë 'wo- -bhö; kö ɲkun 'wo fɛi -bhö! 'Go mü kö ɲkun 'wo wü 'ö- fɛi yaa -lo 'wo- -bhö, 'ö tɔɔ -yö -ga ɲnëngdhe 'gü. 'Go mü 'zü kö ɲkun 'ö mɛ gbɛ -yö -da ö 'bha -bha dhe 'piö; kö ɲkun dhebɔ gbɛ -yö -da ö 'bha dhe -bha gɔɔn-'piö, kö ɲkun -dadhëü -nu -wo wɔ -kɔ yaa -kë wo 'ko 'piö!»

26 ɲDhɛ ɲya kë 'dhö, 'ö Pɔlö waa-gɔɔn- -nu -yiisië 'wo bhë 'wo dho. ɲDhɛ 'ö -dhɛ ɲya ɲkpaɔ, 'ö wo 'plɛ 'wo -kë 'slööslö -sü -bhɔkuëdhe bhë -a -kë wo 'kuë-. 'Yö Pɔlö dho -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'ö 'töng 'ö -kë 'slööslö -sü bhë 'ö dho yën -a 'ka bhë 'ö- pö mɛ -nu -dhë. 'Ö tɔɔ yi 'ö 'dhö bhë, 'ö dho mɛ -nu -yiisië 'wo bhë -an -bha slabhopë ɲsɔnng' nuë.

Pɔlö -kun -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü -kɔ

27 ɲDhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi 'slaplɛ 'ö Pɔlö -ya -wun ɲblɛɛ bhë -yö 'dhoë--lo, 'ö Zuifö -mɛ 'bhaa -nu 'wo go Azi ɲzian', 'wo Pɔlö yö -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü. 'Ö 'wo mɛ -gbaa ɲzuö' ɲluu Pɔlö -gɔ kö -waan -a kun. 28 'Wo yö ɲgblaa 'gbla -sü 'gü ɲwoë' ɲnɛɛ: «Izlaɛlö -mɛ -nu, -ka nu yi -dhë! -Ka -dhɛ -ga, gɔɔn- 'ö ɲnɛ -yö -bɔ -dhɛ 'saadhö 'plɛ 'gü, 'ö mɛ 'plɛ -daan -a pö -sü 'ka ɲnɛɛ mɛ 'yi Izlaɛlö -mɛ -nu 'ka, Moizö -bha tɔng -nu waa- -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'ö ɲnɛ yi ɲbhlë 'yaa -dhö! 'Go mü 'zü, ɲya -da mɛ 'yaa Zuifö 'ka -a 'ka kwa -bha -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü; -dhɛ 'ö 'slööslö bhë ɲyaa- kaa -dhuuzë!» 29 (Pë -kë 'wo- pö 'dhö bhë 'ö tɔɔ Trofimë 'ö go Efɛzö bhë, -wa -yö Pɔlö 'piö, pö- bhë -a 'gü, 'ö 'wo wo -zo -ta ɲnɛ Pɔlö -yö ɲdaa' -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü.) Kë 'ö- wo 'dhö bhë -a -gɛn tɔɔ mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an ɲdua' 'yaa -mü kö -wo -da Zuifö -nu -bha -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü. 30 'Ko ɲblüüblüdhe -yö -mɔ pö- bhë -a 'gü. 'Ö pö- bhë -a 'gü -mɛ -nu -wo -bla sü, 'wo goë -dhɛ 'saadhö -bha, 'wo nu 'wo Pɔlö kun 'ö 'wo- =gbɔɔ gbɔ, 'wo- bho -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü. 'Wo to mü, 'wo 'kwɛɛ -nu -ta. 31 -Wo -kë -a këdhɛ ɲmɛɛ' ɲdhia -be kö -waan Pɔlö zë. 'Ö to mü, 'ö 'wun bhë 'ö- -taɔ -yö -lo Wlɔmë -mɛ -nu -bha 'dhasi ɲlamɛ ɲva 'ö -kë Zeluzalɛmë plöö mü -a -ta ɲnɛɛ, 'ko ɲblüüblüdhe ɲya -da plöömɛ -nu ziën -de. 32 -Dhɛ do bhë 'ö to -a -bha 'ö 'dhasi -gɔmɛ waa- 'dhasi -nu -an sü ö 'piö, 'wo dho mɛ -gbaa 'gü 'ma. ɲDhɛ 'ö -an 'yan ɲya -kpën 'dhasi ɲlamɛ ɲva waa- 'dhasi -nu gia- 'wo bhë -an -bha, 'wo wo bo Pɔlö -ma -sü 'ka.

33 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö 'dhasi lamɛ va -yö yɔɔn Pɔlö -bha 'ö- pö ö -bha 'dhasi -nu -dhë -wo Pɔlö 'kun, -wa -lö yɔɔga plɛ 'ka. 'Go mü 'yö mɛ -nu 'wo -kë Pɔlö -zü 'to bhë 'ö -an dhɛɛ' kpɔ pë 'ö- 'ka 'iin pë 'ö- -kë -an -wun 'ka. 34 'Kɛɛ mɛ -gbaa -nu 'wo bhë -an ziën mɛ 'bhaa -nu -wo -kë gblaa 'gbla -sü 'gü 'wun gbɛ 'ka, kö- mɛ 'bhaa -nu -bha -yö kë -na 'wun gbɛ 'ka. Dhɛ 'ö -wo do kpengdhö 'ö 'dhasi lamɛ va dhoë- ma yaa kë -dhö -an ziën, 'yö- pö ö -bha 'dhasi -nu -dhë -wo 'dho Pɔlö 'ka -an -bha -yadhɛ -bha. 35 Dhɛ 'ö wa -lo 'kɔ 'kpan 'dhiö 'ö 'dhasi -nu -de gia- -wo Pɔlö -bun wo -kɔ -ta dhuö, mɛ gbung -nu -gɔ dɔ 'wo- wo 'yënng -a -gɔ bhë -a -wun 'gü. 36 Bhii 'ö tɔɔ mɛ -nu 'saadhö 'wo -kë -ziö -an 'piö dhia, -wo -kë -a pö dhia -wa zë.

Pɔlö -bha ö -de -ta -za dɔ -sü

37 'Dhasi -nu -wo -kë 'dho dhia Pɔlö 'ka wo -gɔ -yadhɛ -bha, 'ö Pɔlö -ya pö -an -bha lamɛ va bhë -a -dhë Glɛkö -wo 'gü nɛɛɛ: «A -mɔa -bha kö 'a 'wun 'bhaa blɛɛ ü -dhë -a?»

'Ö 'dhasi lamɛ va bhë -ya dhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «Ü Glɛkö -wo -ma -a? 38 Dhɛ 'ö 'dhö bhë kö 'bhaa Ezitö mi 'ö nu mɛ -nu zuö' luu' -sü 'ka 'sɛ kɔɔnmɛ -gɔ bhë, 'ö dho mɛzëmɛ -nu -vuu -yiisië 'ka 'yënng taa zö nɛ -a 'ka a?»

39 'Ö Pɔlö -ya -daa -kë 'ö- pö: «Zuifö -mü n 'ka, 'ö 'a Taasö -pö 'ö Silisi -sɛ 'gü 'ö- 'tɔ 'dhö bhɔ -sü 'ka bhë 'a- 'gü 'në 'ka. -Bhö 'we -a -bha n -gɔ kö 'a 'wun blɛɛ'- mɛ gbung -nu 'wo nɛ -an -dhë!»

40 'Ö 'dhasi lamɛ va 'ö bhë 'yö -we -a -bha -a -gɔ. 'Ö Pɔlö -yö dɔ 'kɔ 'kpan -ta, 'ö ö -kɔ -ta zë mɛ -nu 'wo bhë -an -dhë.

Dhɛ 'ö -dhɛ -ta ya ga diindhö, 'ö Pɔlö -yö 'wun blɛɛ -an -dhë -an -de -gɔ Ëblö -wo 'gü 'ö- pö:

22

1 «N dhegluzë -nu, n dë -nu, -ka ka 'to 'to n -de -bho ka kwɛɛ -wun 'a 'dhoë- =blɛɛ ka -dhë nɛ -a -bha!»

2 Dhɛ 'ö waa- -bha 'wun -blɛɛ wo -wo 'gü -sü ma, 'ö -dhɛ -yö ga diindhö 'zü duö -an -ta. 'Ö Pɔlö -yö 'wun blɛɛ -an -dhë 'ö dho -a 'ka 'dhiö 'ö- pö: 3 «Zuifö -mü n 'ka, a -bhɔ Taasö -pö 'ö Silisi -sɛ 'gü bhë -a 'gü, 'kɛɛ 'a kpɛa Zeluzalɛmë zö. 'Ö n daanmɛ -yö -kë Gamaliɛlö 'ka, 'yö n daan -së 'ka kwa 'bhɛma -nu -bha tɔng 'kun -kɔ 'ka. A -pa -kë 'siözë -sü 'ka -Zlan -bha yuö kë -sü 'gü nɛ -kɔ ka gia- 'ka- 'ka dɛɛ nɛ -a 'dhö 'pö. 4 A mɛ -nu 'wo kwa Dëmɛ -bha 'wun -dhɛ 'wun gia- -zian -dëü gbɛ 'ö bhë -a sü, a -an 'klo -bhɔ, 'a -an zë -a 'ka. A gɔɔn- -nu, dhoo -nu -an -kun, 'a -an -zuö -kanso 'gü. 5 Slabhomɛ va waa- mɛ ziizii -nu 'wo Zeluzalɛmë zö, -wo -dho yɔɔn n -wo -ta nɛ 'wun gia- 'a- =blɛɛ. Mɛ gia- 'wo bhë -wo 'sëëdhɛ -nu n -dhë kö 'a dhoë 'aan- -zɔn kwa dhegluzë -nu 'wo Zuifö 'ka 'wo Damasö plöö -an -dhë. 'A dho kö 'aan- Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo 'ma -an 'kun, 'aan- nu -an 'ka Zeluzalɛmë kö -an 'klo -yaan bhɔ.

(Këyuö -nu 9.1-19; 26.12-18)

6 Dhɛ 'ma -da zian -ta, 'a yɔɔn -na Damasö -dhɛ 'sɔɔ, 'ö to mü kö lënng 'gü -dhɛ ya dɔ bhë, 'ö -dhɛpuudhɛ va -yö go dhang- 'gü, 'ö bhü n -zü 'to, 7 'a -püö sia-, 'ö 'a -wo do ma. 'Ö 'we -wo bhë 'ö- pö: ‹Sɔlö, Sɔlö, -më 'yö -kë 'ü n 'klo bhɔ ɛ?› 8 'A- =dhɛɛ' kpɔ 'a- pö: ‹Dö -mü ü 'ka ɛ, n Dëmɛ?› 'Ö- pö n -dhë: ‹Ma Yesu 'go Nazalɛtë 'ü n 'klo bhɔ -na bhë.› 9 Mɛ -nu 'wo -kë n 'piö, -wo -dhɛpuudhɛ bhë -a -yö, 'kɛɛ 'we -wo 'ö 'wun blɛɛ n -dhë bhë waa- ma. 10 'A- =dhɛɛ' kpɔ 'zü 'a- pö: ‹-Më 'a dho -a kë ɛ, n Dëmɛ?› 'Yö- pö: ‹-Bhö luu'- 'ü 'dho Damasö! -Dhɛ bhë -a 'gü

□nɛ pë 'ö -Zlan 'dhö -a 'piö kö 'ü-kë bhë, 'wo dho -a □blɛɛ'- -a -bha ü -dhë.› 11 □Dhɛ -kë □nɛ n 'yënng -yö -trö -sü 'ka, -dhɛpuudhɛ 'bhü 'ö yö n 'yënng bhë -a -wun 'gü, n -ma mɛ -nu -wo -ya n □kwɛɛ' -bha, 'wo -da n 'ka Damasö plöö.

12 Gɔɔn- do 'wo- -dhɛ Ananiasö 'ö -Zlan □bhlëyamɛ giagia 'ka, 'ö -kë mɛ 'ö kwa -bha tɔng -nu kun -a 'ka, 'ö Zuifö -nu 'wo Damasö plöö 'wo- -wun -sɛɛbɔ -nu □blɛɛ bhë -yö -kë mü. 13 -Yö -nu 'yö n yö, 'ö- pö n -dhë: ‹Sɔlö, n dheglu, ü 'yan -yö -dhɛ yö 'zü -dëüwo!› 'Ö to mü, 'a -dhɛ yö 'zü 'ö 'a- -ga. 14 'Ö- pö n -dhë: ‹Kwa 'bhɛma -nu -bha -Zlan -yö ü -sü 'dhiö kö 'üën- pë 'ö- -zo 'kun -pë 'ka -a dɔ kö mɛ 'ö mɛ do 'kpaan 'ö kpengdhö 'ö- Gbö 'ka bhë 'üën- yö, 'go mü kö 'üën- -a dhiö -wo -nu ma. 15 Bhii ü -dho kë -a -bha -tɔmɔ 'ka, kö pë 'ü- yö -waa pë 'ü- ma, -a □blɛɛ'- mɛ -nu 'saadhö wö 'dhiö. 16 □Dhɛ 'ö 'dhö, -më 'ü -ya -a -gɔ -ɛ? -Bhö □luu'-, 'ü- kë kö -wo ü -bɔ yiö, 'ü- kë 'zü kö -Zlan -yö ziö ü -bha 'wun yaa -nu -ta Dëmɛ -dhɛ -sü 'ka kö -yaan nu ü -dhë.› »

'Dho -kɔ 'ö Pɔlö -yö dhoë mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an 'piö bhë, -ya -wun -blɛɛ

17 Pɔlö -yö 'wun -blɛɛ 'ö dho -a 'ka 'dhiö 'ö- pö: «□Dhɛ □ya kë 'dhö, a -yɛ n 'zü 'a nu Zeluzalɛmë. Yi do 'ka, □dhɛ 'a -kë □bhɛa' -sü 'gü -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü bhë, 'ö 'a 'yanpiöpë do -yö. 18 'Yanpiöpë 'ö bhë -a 'gü, a kwa Dëmɛ -yö, 'ö- pö n -dhë: ‹-A kë 'siösiö 'ü 'go Zeluzalɛmë -dhɛ 'ö □nɛ -a -bha! Bhii -a 'gü -mɛ -nu waa 'dho we n -wun 'ü- =blɛɛ' -na -an -dhë bhë -a -bha.› 19 'A- -daa -kë -a -gɔ 'a- pö: ‹N Dëmɛ, wo gia- -wa □dɔa' □nɛ, mɛ -nu 'wo ü -wo -dhɛ 'wun gia-, a -an -zuö -kanso 'gü. 'Go mü 'zü 'a- -kë 'wo -an -ma -klaa 'ka Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ -nu 'gü. 20 'Ö go mü, yi 'wo Etiɛnë 'ö ü -bha 'wun -nu □blɛɛ mɛ -nu -dhë bhë 'wo- zaa bhë, a -kë mü, 'ö ma -de 'pö 'ö- 'yi -yö -kan n -dhë 'ö 'a -an -bha gblang -nu □waannu.› 21 'Kɛɛ kwa Dëmɛ -ya -pö n -dhë: ‹-Bhö 'dho, bhii a ü -bɔ 'ma □gbiin mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an 'piö!› »

Pɔlö waa- Wlɔmë -mɛ -nu -bha 'dhasi □lamɛ □va

22 Mɛ gbung -nu 'wo bhë -wo wo 'to -to -a -wo -bha 'ö dhoë 'ö 'wun -nu bhë 'ö- 'plɛ □blɛɛ -a 'ka. 'Kɛɛ □dhɛ 'ö- -wo -kaanta 'ö -kë -a -bha 'dho -sü mɛ 'waa Zuifö 'ka -an 'piö bhë 'wo- ma, 'ö -an 'plɛ -wo yö □gblaa 'gbla -sü 'gü □nɛɛ: «Gɔɔn-bhë, -kaa zë, 'ka- bho mɛ -nu 'yan 'dhiö! -Tosiadhe kë -sü yaa- -ma 'kun!»

23 'Wo yö □gblaa 'gbla -sü 'gü kö -wo wo -bha sɔ -nu □pɛɛ' -na wo -de -bha, 'go mü kö -wo -büöbi -nu -pɛn -na 'dhuu, 'ö tɔɔ kö Pɔlö □ya 'wun yaa □blɛɛ'- -Zlan -gɔ wo 'gü.

24 'Ö 'dhasi □lamɛ □va -ya pö ö -bha 'dhasi -nu -dhë -wo 'dho Pɔlö 'ka wo -yadhɛ -bha, 'go mü kö -wa -ma -klaa 'ka kö pë 'ö -kë 'ö mɛ gbung -nu 'dhö □gblaa 'gbla -na -a 'piö bhë -yaan -a □blɛɛ'-. 'Ö 'wo dho -a 'ka 'dhasi -nu -gɔ -yadhɛ -bha. 25 'Yö □dhɛ 'ö □waa- -lö kö -waan -a -ma -klaa 'ka, 'ö Pɔlö -ya pö 'dhasi -nu -gɔmɛ 'ö -kë mü bhë -a -dhë: «Wlɔmë 'në -mü n 'ka; ka □dua' -mü kö Wlɔmë 'në 'ö za 'yaa- 'kun, 'ka- -ma -klaa 'ka a?»

26 □Dhɛ 'ö- -wo bhë □yaa- ma, 'ö dho 'ö- =blɛɛ 'dhasi □lamɛ □va -dhë 'ö- pö: «'E, -më 'ü 'dhoë- -a kë bhë □ɛ? Mɛ bhë Wlɔmë 'në -mü -a 'ka!» 27 'Ö 'dhasi □lamɛ □va gia- -yö nu Pɔlö 'piö, 'ö- =dhɛɛ' kpɔ □nɛɛ: «□Ya kë □nɛ Wlɔmë 'në -mü ü 'ka, -bhö -a □blɛɛ'- n -dhë!»

'Ö Pɔlö -ya pö -a -dhë: «□Ii-, Wlɔmë 'në -mü n 'ka.»

28 'Ö 'dhasi □lamɛ □va -ya pö -a -dhë: «Ma 'pö 'wëüga □va 'a- go 'aan- =tun kë -na Wlɔmë 'në 'ka.» 'Ö Pɔlö -ya pö -a -dhë: «Ma 'pö, n

'ka 'wëüga nu 'aan- =tun kë -na -a 'gü 'në 'ka, 'kɛɛ 'a -bhɔ -a 'ka.»
29 Dhɛ do bhë 'wo to -a -bha 'ö mɛ 'wo- -kë 'waan- -a -ma kö -yaan 'wun blɛɛ'- bhë, 'wo bhɔ -a -dhë taa'. 'Ö 'dhasi lamɛ va -de 'pö, dhɛ 'ö yaa- 'wun dɔ nɛ Pɔlö 'ö Wlɔmë 'në 'ka bhë, 'ya- -lö yɔɔ' 'ka, 'suö -yö -da -a 'gü, 'ö tɔɔ Wlɔmë -mɛ -nu -bha 'sɛ kɔɔnmɛ va -yö -dho za dɔ -a -bha pë 'ö- -kë bhë -a -wun 'gü.

Pɔlö -yö -dho zakanmɛ va 'dhiö

30 'Kɛɛ 'dhasi lamɛ va -yö -kë -a 'piö kö pë 'bhle 'ö -kë 'ö Zuifö -nu -wo 'wun dɔ Pɔlö -bha bhë 'ö- -gɛn ma. -A -wun 'gü, dhɛ -dhɛ ya kpaɔ, 'ö yɔɔ' bho Pɔlö -bha, 'yö ö -wo pö slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha -yakuëkëmɛ -nu -an -dhë 'wo nu wo 'ko bhaa. Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö 'wo Pɔlö sü 'wo nuë 'wo- dɔ -an ziën.

23

1 'Ö Pɔlö -yö -yakuëkëmɛ -nu 'plɛ -ga, 'go mü 'ö- pö -an -dhë: «Dhegluzë -nu, n -ma -tosiadhe 'a- -kë 'ö dho 'ö yöë dɛɛ -bha -Zlan wö 'dhiö bhë, a- -kë zuö' 'puu 'ka.»
2 'Ö slabhomɛ va Ananiasö -ya pö mɛ -nu 'wo -kë Pɔlö 'sɔɔ bhë -wa 'dhi -ma. 3 'Ö Pɔlö -ya pö: «-Zlan nɛ 'ö dho ü -ma, bhi 'ü -kë nɛ 'kɔ bun 'ö 'wo 'yɔɔ 'puu -da -a -bha bhë -a 'dhö 'ü nɛ! Ü -ya -dhɛ bhë -a 'gü kö 'üën- za 'ö tɔng -ya -zɔn -a dɔ n -ma, 'ö- mɛ yaa bhɔ tɔng -bha, 'ü- -kë ü -wo -pö -an -dhë -sü 'ka nɛ, -wo n -ma -a!»
4 'Ö mɛ -nu 'wo -kë Pɔlö 'sɔɔ 'wo- pö -a -dhë: «'Bha 'si bho -Zlan -bha slabhomɛ va -gɔ!»
5 'Ö Pɔlö -ya -daa -kë 'ö- pö: «Dhegluzë -nu, n 'ka- =tɛi' dɔ nɛ slabhomɛ va -mü, 'ö tɔɔ pë 'ö -ya -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *Kö kun 'ü 'wun yaa blɛɛ ü -bha 'sɛ kɔɔnmɛ 'ka!* »
6 Pɔlö -ya dɔa' nɛ -ya za 'gü -mɛ -nu 'wo bhë -an mɛ -kɔ 'pian do -wo -kë Saduse -mɛ -nu 'ka, 'ö -an mɛ -kɔ 'pian do 'dhö Falizi -mɛ -nu 'ka 'pö. -A -wun 'gü 'yö -we 'gbee- 'ka -an 'dhiö mü 'ö- pö: «Dhegluzë -nu, Falizi -mɛ -mü n 'ka, 'ö n dë -yö -kë Falizi -mɛ 'ka 'pö. A -ya -sü 'ka n -zo -yö -Zlan -bha -sü 'ka nɛ -yö -dho -a kë kö gamɛ -nu -wo 'go ga 'gü. Në 'yö -kë 'wo za -ya -na n -ma bhë 'yö bhë.»
7 Dhɛ 'ö ya yën 'wun bhë -a blɛɛ' -sü -bha, 'ö Falizi -mɛ -nu waa- Saduse -mɛ -nu -wo yö zaɔdhe -kë wo 'kuë -sü 'gü. 'Ö 'gügludhe -yö -da -yakuëkëmɛ -nu 'wo bhë -an ziën. 8 Bhii 'ö tɔɔ Saduse -mɛ -nu -wa -pö gamɛ -nu wo 'ka 'dho go ga 'gü, 'iin -Zlan -bha bɔmɛ -nu, -zuu -nu -an gbɛ 'waa 'dhö, 'kɛɛ Falizi -mɛ -nu -wo 'wun -nu 'wo bhë -an 'plɛ -wun -dhɛ 'wun gia-. 9 'Ö -an 'plɛ -bha 'we -wo -yö dho 'dhiö 'gbee- 'ka. 'Ö tɔnggɔmɛ -nu 'bhaa -nu 'wo -kë Falizi -mɛ -nu 'ka bhë, 'wo luu bhii -an -wo yaa -mɔ 'kuë 'gbönggböng 'wo- pö: «'Wun yaa 'ö gɔɔn- =nɛ 'ö dho -a kë 'yaa -dhö. -Yö -dho kë -zuu 'bhaa 'iin -Zlan -bha bɔmɛ nɛ 'ö 'wun blɛɛ -a -dhë.»
10 Dhɛ 'ö 'toë- zlöö kö -an -bha zaɔdhekëwo ya kë 'gbee-, 'ö 'suö -yö -da 'dhasi lamɛ va 'gü kö kun 'wo dho Pɔlö gaan gan -yaan 'to -an kwɛɛ -yaan ga. -A -wun 'gü 'yö- pö ö -bha 'dhasi -nu -dhë nɛ -wo yɔɔ'- mɛ -nu gbung 'gü 'ma, -wo Pɔlö bho -an ziën, -wo dhoë -an -gɔ -yadhɛ -bha.
11 -A gbeng -yi mɛ 'ö yö -a 'piö, 'ö kwa Dëmɛ -yö ö -de -zɔn Pɔlö -dhë 'ö- pö -a -dhë: «-Bhö ü 'gü dɔ 'gbee-! 'Ö tɔɔ 'bha n -ma -tɔmɔdhɛ kë Zeluzalɛmë zö. -Yö ü -bha 'pö kö 'ü 'dho 'ü n -ma -tɔmɔdhɛ kë 'pö Wlɔmë plöö.»

Zuifö -nu -bha -dho 'ko zlöö -sü kö -waan 'wun yaa kë Pɔlö 'ka

12-13 ŋDhɛ 'ö -dhɛ ŋya ŋkpaɔ, -a -dhiadhiö bhë, Zuifö -nu -wo -dho wo 'ko ŋzlöö, 'ö -an -dho 'kuë- -sü -yö -ziö mɛ -lü 'gɔɔ- -yiisië -ta; 'yö 'wo wo -wo -bhö ŋnɛ wo 'ka 'dho müpë gbɛ mü, 'iin wo 'ka 'dho -bhöpë gbɛ -bhö, -a 'ke 'wa Pɔlö zë kö yö. 14 'Wo dho 'wo bɔ slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- mɛ ziizii -nu -an 'piö, 'wo- pö -an -dhë: «'Yië 'dho yi 'kuë- 'yië yi -wo -bhö yi -de 'piö ŋnɛ, yi 'ka 'dho pë gbɛ -bhö 'ö dho 'ö yöë -a 'ka Pɔlö zë -yi -bha. 15 ŋDhɛ 'ö 'pö, ka gia- kaa- zakanmɛ ŋva, -kaa -dhɛ 'dhasi ŋlamɛ ŋva -gɔ kö -yö nu Pɔlö 'ka ka ŋdhia, -a ŋblɛɛ -a -dhë -sü 'ka ŋnɛ, kaa- 'piö kö 'wun 'ö bhë 'ka ka -bha giagia ma. Yi -zë, yi -mɔa 'gü -sü -mü kö 'yiën- -a 'to zian -ta, 'yiën- zë.»

16 'Kɛɛ Pɔlö dheglu 'nëdhezë do gbö -yö Zuifö -nu -bha -dho 'ko ŋzlöö -sü bhë -a -ma. 'Ö dho 'dhasi -nu -bha -yadhɛ -bha 'ma, 'ö -da kɔɔ 'ö- -gɛn -bho Pɔlö -dhë. 17 'Ö Pɔlö -yö 'dhasi -gɔmɛ -nu 'wo bhë -a mɛ do ŋdhɔɔ -kë 'ö- pö -a -dhë: «-Bhö 'dho -dadhëü 'në gɔɔn- 'ö ŋnɛ -a 'ka 'dhasi ŋlamɛ ŋva 'piö! 'Wun -ya -gɔ kö -yaan -a ŋblɛɛ'- -a -dhë.»

18 'Ö 'dhasi -gɔmɛ bhë, 'ö yö -a -dhë 'dhiö, 'ö dhoë 'dhasi ŋlamɛ ŋva 'piö, 'ö- pö -a -dhë: «Pɔlö 'yö -kanso 'kɔɔdhö bhë -ya -dhɛ n -gɔ kö 'a nu -dadhëü 'në gɔɔn- 'ö ŋnɛ -a 'ka ü 'piö, 'ö tɔɔ 'wun -ya -gɔ kö -yaan -a ŋblɛɛ'- ü -dhë.»

19 'Ö 'dhasi ŋlamɛ ŋva -yö -ya -dadhëü 'në gɔɔn- bhë -a -kɔ -bha, 'ö- pö -a -dhë -wo 'dho wo 'sloo 'ka, 'yö- =dhɛɛ' kpɔ 'ö- pö: «-Më ü- 'piö kö 'ü- =blɛɛ'- n -dhë -ɛ?»

20 'Ö- -daa -kë 'ö- pö: «ŋDhia' Zuifö -nu -dho nu ü 'piö; 'ö tɔɔ ŋwa 'dho wo 'ko ŋbhaa kö -waan Pɔlö -dhɛ ü -gɔ, -yaan nu -an -bha -yakuëkëmɛ nu 'dhiö wo -wo 'ka ŋnɛ, -yakuëkëmɛ -nu -wa 'piö kö 'wun 'ö bhë 'wo wo -bha kpin- ngdhö ma -a 'gü. 21 'Kɛɛ kö ŋkun 'ü- -dhɛ 'wun gia-! Bhii mɛ 'wo -ziö mɛ -lü 'gɔɔ- -yiisië -ta bhë, ŋwa -bin kö -waan -püö -a -ta zian -ta, -waan -a zë 'ö tɔɔ ŋwa wo -wo 'kpɔ 'kuë- do, -wo -bhö -sü 'ka ŋnɛ wo 'ka 'dho pë -bhö, 'iin müpë mü, -a 'ke 'ö waa- zë -a 'ka. ŋWa -mɔa 'gü 'saadhö, pë 'wo -yaa -gɔ zlöö 'ö tɔɔ ü -bha -we -a -bha -sü kö 'üën- -a bɔ.»

22 ŋDhɛ 'ö -kë 'pö 'ö 'dhasi ŋlamɛ ŋva -ya pö -dadhëü 'nëgɔɔnzë bhë -a -dhë: «'Wun 'ü- =blɛɛ n -dhë ŋnɛ kö ŋkun 'ü- =blɛɛ mɛ gbɛ -dhë!» 'Yö ö ŋkwaa- -zü 'ö dho.

Pɔlö -bɔ 'sɛdë Felisö -dhë -sü

23 ŋDhɛ ŋya kë 'dhö, 'ö 'dhasi ŋlamɛ ŋva -yö ö -bha 'dhasi -nu -gɔmɛ ŋplɛ ŋdhɔɔ -kë, 'ö- pö -an -dhë: «-Ka 'dhasi ŋkëng' ŋplɛ -dhɛ 'ko ŋbhaa! 'Go mü 'zü 'ka -ya ŋsoo ŋtaa -mɛ -nu 'gɔɔ- 'slaplɛ 'sü; 'ka mɛ ŋkëng' ŋplɛ 'ö 'dü 'dhö -an -gɔ -an 'sü! 'Ta -mü, 'ka dho -a sü 'kaan- dhoë Sezale 'lɛlɛ 'sɛisië -naa 'ka gbeng; -ka ka -de -në kë! 24 -Ka Pɔlö -nu -bha ŋsoo -nu ŋplëëzë -nu 'sü ka 'piö kö 'kaan- 'ta -së sü 'kaan- 'dho 'kaan- =loë' 'sɛdë Felisö 'piö.»

25 'Ö 'sëëdhɛ -kë ö -wo 'ka ŋnɛɛ: 26 «Ma Klodö Lisia, 'a 'sëëdhɛ ŋnɛ -a bɔ. N -gɔtaamɛ ŋbhlëzë, 'sɛdë Felisö, 'bha ŋbüee! 27 Zuifö -nu ŋwa gɔɔn- 'a- bɔ ü -dhë 'ma bhë -a 'kun kö 'waan- -a zë. 'Kɛɛ ŋdhɛ 'ma- ma ŋnɛ Wlɔmë 'në gia- -mü -a 'ka, 'ö 'a ma 'dhasi -nu bɔ 'wo -sɔ -an ziën 'ö 'wo- bho mü. 28 ŋDhɛ -kë ŋnɛ a -kë -a 'piö kö pë 'ö -kë 'ö Zuifö -nu -wo 'wun dɔ -a -bha bhë 'aan- -a ma, 'a dho -a 'ka -an -bha -yakuëkëmɛ -nu 'dhiö. 29 Pë 'a- ma mü 'ö tɔɔ -wo za -dɔ -a -bha, 'wun 'ö -gban -an -de -bha tɔng -nu -wun -bha -a -wun 'gü. 'Kɛɛ 'wun 'bhaa 'wo dho -a dɔ -a -bha kö -yaan kë -a -zuö -kanso 'gü -gɛn 'iin -a zë -gɛn 'ka yaa kë -dhö. 30 'Ö 'go mü 'zü, ŋdhɛ ŋwaa- pö n -dhë Zuifö 'bhaa

-nu ɔwa 'dho wo 'kuë- -a -gɔ, 'ö 'a to mü 'a- bɔ ü -dhë, 'a- pö mɛ -nu 'wo za dɔ -a -bha bhë -an -dhë -wo nu wo -bha za bhë -a 'ka ü 'dhiö 'ma.»
31 'Ö -wo 'ö ɔlamɛ ɔva -ya pö -an -dhë bhë, 'wo- -kë. 'Wo Pɔlö sü gbeng -yi gia- bhë -a 'gü, 'wo dho -a 'ka Antipatrisö -pö 'gü. 32 ɔDhɛ 'ö -dhɛ ɔya 'po, 'dhasi -nu mɛ 'wo 'ta sü wo -gɛn -ta bhë, -wo -yɛ wo 'zü 'wo nu Zeluzalɛmë plöö, 'ö -an mɛ 'wo ɔsoo ɔtaa bhë waa- Pɔlö -nu 'wo dho 'ta 'ka 'dhiö.
33 ɔDhɛ 'ö ɔwa 'dho ɔwa -lo Sezale plöö, 'ö 'dhasi -nu -wo 'sëëdhɛ bhë -a nu 'sɛdë -dhë, 'ö 'wo Pɔlö -lo -a kwɛɛ. 34 'Ö 'sɛdë -yö 'sëëdhɛ bhë -a pö. 'Go mü 'ö Pɔlö ɔdhɛɛ' kpɔ 'sɛ 'pian mɛ 'ö go -a -ta bhë -a -wun 'ka. ɔDhɛ 'ö ɔyaa- ma ɔnɛ -yö -go Silisi -sɛ 'gü, 35 'yö- pö Pɔlö -dhë: «ɔYa kë ɔnɛ mɛ -nu 'wo 'wun dɔ ü -bha bhë ɔwa nu ɔsia, a -dho n 'to to ka -bha.»
'Go mü 'yö- pö ö -bha 'dhasi -nu -dhë -wo 'dho Pɔlö 'ka, 'kɔ 'ö Elɔdö -ya dɔ bhë -a 'gü, -wo wo -zo kë -a 'piö.

24

Zuifö -nu -wo 'wun -dɔ Pɔlö -bha

1 ɔDhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi 'sɔɔdhu ɔya ziö, slabhomɛ ɔva Ananiasö waa- mɛ ziizii 'bhaa -nu 'dhö waa- -an -gɔ 'dhiö -mɛ 'wo- -dhɛ Tɛɛtulusö, -wo -dho Sezale, 'wo dho 'sɛdë Felisö 'dhiö kö 'waan- Pɔlö -ta -zɔn -a -dhë. 2 'Ö 'wo Pɔlö ɔdhɔɔ -kë, 'yö nu. 'Ö Tɛɛtulusö -yö yö 'wun -dɔ Pɔlö -bha -sü 'gü 'ö- pö: 3 «Yi -gɔtaamɛ -wungbeezë, Felisö, ü -kë -gɔmɛ 'kpaakpa giagia 'ka; yi -potaasü 'ka 'sɛ 'ö ɔnɛ -a 'gü 'töng ɔva 'piö. 'Go mü 'zü, 'ü yi -bha -tosiadhe -kë -së ɔduö 'sɛ 'ö ɔnɛ -a 'gü. Pë 'ö 'yi- dɔ ɔnɛ bhë, 'ö 'go mü mɛ -nu ɔwaa- dɔa. 4 'Kɛɛ 'maa- 'piö kö 'a ü 'kun sia- =glɔɔsü. ɔDhɛ -kë 'dhö ü -bha 'glusë -wun 'gü, -bhö ü 'to kë yi -bha 'bhe 'tee 'ka! 5 Gɔɔn- 'ö ɔnɛ yi- =yöë' ɔnɛ -yö mɛ ɔzuö' -kaan 'kuë -mɛ 'ka. 'Go mü 'zü 'ö -kë mɛ -lü ɔsuu'- yaazë 'ka. Yö ɔnɛ 'ö 'gügludhe -da Zuifö -nu ziën, 'sɛ -dhɛ 'saadhö 'gü. -Yö Nazalɛtë -mɛ -nu kpö ɔkɔɔnmɛ 'ka. 6 -Ya 'piö kö 'ö kwa -bha -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'slöösló ɔsiö'. Pë 'ö -kë 'yi- kun bhë 'ö bhë. ['Ö 'yi- 'piö kö 'yi za dɔ -a -bha ɔnɛ -kɔ 'ö yi -de -bha tɔng -ya pö -a 'ka -a 'dhö. 7 'Kɛɛ yië- 'sɛ ɔkɔɔnmɛ Lisiasö -yö -yö 'wun 'ö bhë -a 'gü, 'ö- bho yi kwɛɛ 'gbee- 'ka. 8 'Go mü 'zü 'ö Lisiasö -ya pö yi 'yi 'wun dɔ -na -a -bha bhë yi -dhë, 'yi nu ü 'dhiö.] ɔYa kë ɔnɛ gɔɔn- bhë 'bha- =dhɛɛ' kpɔ ɔsia, pë 'ö -kë 'yi 'wun dɔ -na -a -bha bhë, bhi gia- ü -dho ü -bha 'wun gia- yö ü -de kwɛɛ.» 9 'Ö Zuifö 'bhaa -nu 'wo to 'wo wo -wo -zuöatadhe -kë, wo -bha 'wun -dɔ -a -bha -wo bhë -a -ta ɔnɛ 'wun 'ö Tɛɛtulusö -ya ɔblɛɛ bhë -yö gia- 'ka.

Pɔlö -bha ö -de dha -wun ɔblɛɛ Felisö 'dhiö -sü

10 'Ö 'sɛdë -ya pö Pɔlö -dhë -yö 'wun ɔblɛɛ'-, 'ö Pɔlö -ya pö: «A- =dɔa' ɔnɛ, bhi 'ü tɔɔ zakanmɛ 'sɛgɔ 'ö ɔnɛ -a -ta, 'ö 'bha -kwɛ ɔplëëzë kë -a 'gü. -A -wun 'gü n -zo -yö -gban -sü 'ka kö 'a n -de dha -wun ɔblɛɛ'- ü 'dhiö. 11 Bhi gia- -de 'pö, -bhö -dhɛ -ga 'wun 'a 'dhoë- =blɛɛ'- ü -dhë bhë -a 'gü -së 'ka! 'Ö tɔɔ -a -dhɛkpaɔyi yaa ziö 'gɔɔ- do ö ga ɔplɛ 'gü ɔkun, 'a nu Zeluzalɛmë zö yi -bha -Zlan gba ɔdhia. 12 Waa n yö kö yië- mɛ gbɛ yi 'dhinaa kë -na, 'iin waa n yö kö a mɛ -nu -ya -na 'kuë- Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ -nu 'gü, 'iin plöö -dhɛ -nu -bha. 13 'A- =dɔa' ɔnɛ mɛ -nu 'wo ɔnɛ 'wun 'wo- dɔ -na n -ma bhë -a -gɛn 'yaa -dhö -an -gɔ kö -waan -a pö ü -dhë. 14 -A -kë 'dhö -sü 'ka, pë 'a- dɔ ü wö 'dhiö yö ɔga 'ö ɔnɛ: 'Ö tɔɔ yi 'bhɛma -nu -bha -Zlan ɔnɛ 'a- gba, 'go mü 'zü a yuö -kë -a -dhë 'ta 'sü -sü 'ka zian -gblooga 'wo- -wun -dhɛ -na ɔsua bhë -a -ta -sü

'ka. 'Kɛɛ -Zlan -bha tɔng 'ö Moizö -ya nu yi -dhë 'iin -a -wodhiölomɛ -nu -wo 'saadhö 'wo ɓɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü, a -an 'plɛ -dhɛ 'wun gia-. 15 A n -zo -yö yi -bha -Zlan -bha ɓnɛ -kɔ wo gia- 'wo wo -zo yöë bhë -a 'dhö ɓnɛ -yö -dho gamɛ -nu këwunsëëzë -nu waa- këwunyaamɛ -nu -an 'plɛ bho ga 'gü. 16 -A -wun 'gü ɓnɛ 'a n 'gü dɔ n -de -gɔ 'gbee- kö -wo 'ö 'we -na n 'gü bhë kö ɓkun 'ö dho -a pö n -dhë 'ma 'wun yaa kë -Zlan waa- mɛ -nu -an wö 'dhiö.

17 ɓDhɛ 'ma 'go Zeluzalɛmë 'ö- -kwɛ ɓya kë ɓplëëzë 'ö 'a -yɛ n 'zü, 'a nu mü kö -yö kë 'dhö 'aan- nu 'wëüga 'ka kö 'aan- -a nu Zuifö 'bhaa -nu -dhë gbaɔ 'ka, 'go mü 'zü kö 'aan- sla- bho yi -bha -Zlan -dhë. 18 ɓDhɛ 'ö sla- bhë 'a- bho -na yi -bha -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü bhë, 'wo nu 'wo n yö -a -ta mü. Kö 'aan- =tun -a kë -na 'dhö bhë kö 'ma n -kë 'slööslö -sü -bhɔkuëdhe kë 'saadhö. Mɛ -gbaa gbɛ yaa kë n 'piö, 'iin 'wun -kaan 'kuë -sü -zë gbɛ yaa kë mü. 19 'Kɛɛ mɛ -nu 'wo -kë mü 'wo tɔɔ Zuifö -nu 'wo go Azi -sɛ 'gü, wo ɓnɛ 'ö -an ɓdua' 'dhö -mü kö ɓya kë ɓnɛ -an -bha 'wun -yö n -ma, -wo nu -a 'ka ü 'dhiö. 20 'Iin 'go mü 'zü mɛ 'wo nu ɓnɛ 'wun yaa 'a- -kë 'ö za -yö n kun zakanmɛ -bha za -dɔ n -ma -yi 'ka -wa pö. 21 ɓYa 'kan 'wun 'a- =blɛɛ n -wo -ta dhuö 'gbee- 'ka -an 'plɛ wö 'dhiö -a -bha 'ö -kë: ‹Gamɛ -nu -go ga 'gü -sü -wun 'a- -dhɛ 'wun gia- bhë, 'ö- -wun 'gü 'wo za dɔ -na n -ma bhë!› »

22 ɓDhɛ -kë ɓnɛ 'wun 'ö -gban Klito -bha Felisö -ya -gɛn dɔ -së 'ka bhë, 'yö 'kwamadhe kun, 'ö yi kpɔ -a 'gü -a -pö mɛ -nu 'wo -kë mü -an -dhë -sü 'ka ɓnɛɛ: «ɓYa kë ɓnɛ 'sɛ ɓkɔɔnmɛ Lisiasö ɓya nu -wo do kpinngdhö -yö n -gɔ kö 'aan- -a ɓblɛɛ'- ka -dhë.»

23 'Ö- pö ö -bha 'dhasi -gɔmɛ -dhë -wo 'dho Pɔlö 'ka; 'kɛɛ kö -wo -potaasü nu -a -dhë -yö yö plaan -nu wo, 'iin kö -wo wo ɓkwaa' -a 'bhamɛ -nu -zü, -wo nu -a -dhë pë 'ö- -bha -wun -yö yö -a -bha -a 'ka.

Pɔlö -yö Felisö waa- Drusilö -an 'dhiö

24 ɓDhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi 'bhaa ɓya ziö, 'ö Felisö waa- ö bɔɔ 'wo- -dhɛ Drusilö 'ö -kë Zuifö dhebɔ 'ka bhë 'wo nu. 'Ö Felisö -yö mɛ bɔ 'wo nu Pɔlö 'ka. 'Yö ö 'to to 'wun 'ö -gban -zo -yö Yesu Klito -bha -sü 'ö Pɔlö 'dhö -a ɓblɛɛ' -na bhë -a -bha. 25 'Kɛɛ ɓdhɛ 'ö -kë ɓnɛ Pɔlö -yö 'wun 'ö -gban -kë kpengdhö -sü waa- mɛ -bha ö -de ɓkɔɔn -sü waa- kwa -bha -Zlan -bha zadɔdhe 'ö dho kë 'dhiö ɓzian', mɛbheedhɛ këwun -nu -bha -a ɓblɛɛ' -sü 'gü bhë, 'ö 'suö -yö -da Felisö 'gü 'ö- pö: «-Bhö 'dho ɓkun! ɓYa kë ɓnɛ 'ma 'töng yö to, 'a ü ɓdhɔɔ -kë kö 'wun 'ö bhë 'üën- -a 'bhaa ɓblɛɛ.»

26 -Yö -kë -a -zo 'piö -be ɓnɛ Pɔlö -yö -dho më ö 'piö 'ö ö gbaa 'wëü- 'ka. Pë 'ö -kë 'ö ɓya kë 'ö- =dhɔɔ -kë kö 'waan- 'dɔɔ dɔ wo 'ko ɓbhaa bhë 'ö bhë.

27 ɓDhɛ 'ö -kwɛ ɓplɛ ɓya ziö, 'ö Pɔɔsiusö Fetusö -yö yö Felisö pin ɓtaa 'sɛdë 'ka. Felisö -yö -kë -a 'piö kö 'ö Zuifö -nu -dhi -a -dhë -wun kë; 'yö Pɔlö to -kanso 'gü.

25

Pɔlö -ya 'piö kö 'ö 'wun ɓblɛɛ'- 'sɛ ɓkɔɔnmɛ ɓva 'dhiö

1 ɓDhɛ Fetusö ɓya -lo 'sɛ 'pian 'ö bhë -a -ta, -a -dhɛkpaɔyi ɓya kë -yaaga, 'ö go Sezale 'ö dho Zeluzalɛmë. 2 'Ö -dhɛ bhë -a 'gü slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu, waa- Zuifö -nu -bha mɛ ɓvava -nu 'wo dho 'wo Pɔlö -wun -kan Fetusö 'dhiö -a -pö -a -dhë -sü 'ka ɓnɛɛ 3 -yö 'wun -së do kë wo -dhë, 'wo- 'piö kö -yö Pɔlö bɔ Zeluzalɛmë; bhii 'ö tɔɔ kö ɓwa 'dho wo 'ko ɓzlöö -waan Pɔlö zë zian -ta. 4 'Kɛɛ Fetusö -ya -daa -kë -an -gɔ 'ö- pö: «Pɔlö -yö -kanso 'gü Sezale, 'go mü ma gia-, a -dho 'ma -dhɛkpaɔyi

ɔnɛ -a 'ka.» 5 'Ö ko 'zü 'yö- pö ɔnɛɛ: «-Kaa kë kö ka -gɔmɛ -nu -wo ziö n 'piö, 'yi 'dho Sezale! ɔYa kë ɔnɛ gɔɔn- bhë 'wun yaa 'ö- -kë kö -wo za dɔ -a -bha 'ma!»

6 Fetusö -yö pë 'ö -mɔ 'dhɔɔgɔ do -bha -a -kë -an 'piö Zeluzalɛmë plöö. 'Go mü 'yö dho Sezale. ɔDhɛ -dhɛ ɔya 'po 'ö dho za -dɔ -a 'gü -kɔ 'gü, 'ö ɔyaannu ö -bha zakanmɛ -bha -gbloo 'gü, 'yö- pö mɛ -nu -dhë -wo nu Pɔlö 'ka. 7 ɔDhɛ 'ö ɔwa nu Pɔlö 'ka ɔwa -lo, 'ö Zuifö -nu 'wo go Zeluzalɛmë bhë 'wo ɔnië -a -zü, 'wo 'wun yaa ɔva ɔblɛɛ -a -gɔ. 'Kɛɛ waa -mɔa -bha kö 'wun yaa 'wo- =blɛɛ -a -gɔ bhë kö -waan -a -gɛn pö. 8 'Kɛɛ Pɔlö -yö ö -de dha -wun -blɛɛ 'ö- pö: «N 'ka Zuifö -nu yi -bha tɔng gbɛ -lö 'gü. 'Go mü 'zü, n 'ka 'wun yaa kë yi -bha -Zlan -gba -a 'gü -kɔ waa- Wlɔmë -mɛ -nu -bha 'sɛ ɔkɔɔnmɛ ɔva -an 'ka.»

9 ɔDhɛ -kë ɔnɛ Fetusö -yö -kë -a 'piö kö 'ö Zuifö -nu -dhi -a -dhë -wun kë, 'ö- pö Pɔlö -dhë: «Ü -dho -mɔa -bha kö 'ü nu Zeluzalɛmë kö 'aan- -dhɛ -ga 'wun bhë -a 'gü a? ɔYa kë ɔnɛ za 'wo- dɔ -na ü -bha bhë -yö 'wun gia- 'ka kö 'aan- -a dɔ ɔa?»

10 'Ö Pɔlö -ya -daa -kë 'ö- pö: «A dɔ -sü 'ka 'sɛ ɔkɔɔnmɛ ɔva -bha za -kan -a 'gü -kɔ 'gü; 'a- 'piö kö 'sɛ ɔkɔɔnmɛ ɔva gia- bhë -yö za bhë -a 'kan. Bhi gia- ü- =dɔa' -së 'ka ɔnɛ n 'ka 'wun yaa gbɛ kë Zuifö -nu 'ka. 11 'Ö ɔya kë ɔnɛ 'ma Zuifö -nu, yi -bha tɔng 'gü ɔsiö'-, 'iin pë 'ö dho kë n zë -gɛn 'ka, 'ma- kë kö n 'ka -kɔ n zë -sü 'ka. 'Kɛɛ ɔya kë ɔnɛ 'wun 'wo- =blɛɛ' -na n -gɔ ɔnɛ, 'wun gia- gbɛ 'yaa- 'gü, mɛ gbɛ yaa 'dho -mɔa -bha kö -yö n dɔ -an kwɛɛ. Mɛ 'a- 'piö kö za bhë -ya 'kan 'ö tɔɔ 'sɛ ɔkɔɔnmɛ ɔva.»

12 ɔDhɛ 'ö Fetusö waa- ö -bha -ya za 'gü -mɛ -nu ɔwa 'wun 'bhaa ɔblɛɛ'- wo 'ko ziën, 'ö- -daa -kë 'ö- pö Pɔlö -dhë: «Pë 'ü- 'piö 'ö tɔɔ 'sɛ ɔkɔɔnmɛ ɔva -yö za bhë -a 'kan a? ɔDhɛ 'ö 'pö kö ü -dho dho 'sɛ ɔkɔɔnmɛ ɔva bhë -a 'dhiö.»

Pɔlö -yö Aglipa waa- Belenisö -an 'dhiö

13 ɔDhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi 'bhaa ɔya ziö, 'ö -gludë Aglipa waa- Belenisö 'wo dho Sezale -pö 'gü kö -wo Fetusö 'sɛnɛ bho -a nu -sü -bha. 14 -Wo -kë mü, 'ö Pɔlö -bha 'wun bhë, 'ö Fetusö -ya -da -gludë 'dhiö, 'ö- pö -a -dhë: «Gɔɔn- do 'ö Felisö -ya to -kanso 'kɔɔdhö -yö zö. 15 ɔDhɛ 'ma 'dho Zeluzalɛmë, 'ö Zuifö -nu -bha slabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- -an -bha mɛ ziizii -nu 'wo nu -a -bha 'wun 'ka n 'dhiö. 'Ö 'wo- pö n -dhë 'a za -lo -a tuö. 16 A- -daa -kë -an -gɔ 'a- pö: ‹Wlɔmë -mɛ -nu -bha wɔ -kɔ 'gü, mɛ 'wo za dɔ -a -bha, 'waa- dɔ mɛ -nu kwɛɛ kö -a mɛ gia- yaa dɔ mɛ -nu 'wo za dɔ -a -bha bhë -an wö 'dhiö, kö pë 'ö -kë 'wo za dɔ -a -bha bhë kö yaa ö -bha ɔblɛɛ'-.› 17 'Ö 'wo -ziö n 'piö 'yi nu zö; n 'ka 'töng gbɛ ziö 'wun bhë -a -ta. 'Ö ɔdhɛ -dhɛ ɔya 'po, 'a dho za -dɔ -a 'gü -kɔ 'gü kö 'aan- za bhë -a 'kan. 'Yö 'a- pö mɛ -nu -dhë -wo nu gɔɔn- 'ö bhë -a 'ka. 18 'Ö za -dɔ -a -bha -mɛ -nu -wo nu, 'kɛɛ 'wun yaa -nu 'ö n -ma -zotadhe -yö dho -an 'piö -bezë bhë waa- gbɛ ɔblɛɛ'-. 19 'Wun do 'ö wo -nu 'wo- zaɔdhe kë 'ö tɔɔ -kɔ 'ö 'wo wo -bha -Zlan gba -a 'ka bhë 'yaa do. 'Go mü 'zü, mɛ do 'bhaa 'wo- -dhɛ Yesu 'ö ga 'ö Pɔlö -ya pö ɔyɔɔn ö -wo -ta -sü 'ka ɔnɛ -yö 'bhee- bhë -a -wun -mü. 20 'Ö -kɔ 'a dho -a kaa kö 'wun -nu 'wo bhë 'aan- -dhɛ yö -an 'gü 'ö n 'ka- dɔ. -A -wun 'gü 'ö 'a Pɔlö ɔdhɛɛ' kpɔ ɔnɛ 'ö ɔya kë ɔnɛ -yö -dho 'we- -bha kö -yö 'dho Zeluzalɛmë kö 'aan- za bhë -a 'kan 'ma. 21 'Yö Pɔlö -ya pö 'gbönggböng ɔnɛ ö- 'piö kö 'ö to -kanso 'gü kö 'sɛ ɔkɔɔnmɛ ɔva gia- -yö za bhë -a 'kan. 'Ö- -wun 'gü, 'a- pö n -ma 'dhasi -nu -dhë, -wo wo -zo kë -a 'piö, -yö 'dho -yö yöë yi 'a

dho -a bɔa 'sɛ ɖkɔɔnmɛ ɖva 'dhiö -a -bha.»
22 'Ö Aglipa -ya pö Fetusö -dhë: «A- 'piö kö gɔɔn- 'ö bhë, ma gia- 'a- -wo ma.» 'Ö Fetusö -ya pö -a -dhë: «ɖDhia' 'ü dho -a -wo ma.»
23 ɖDhɛ 'ö- -dhɛ ɖya ɖkpaɔ, mɛ -nu -wo -ziö Aglipa waa- Belenisö -an 'piö -an -sü ɖva -sü 'ka, 'wo nu 'wo ɖdaa' -bhɔkuëkëdhɛ ɖva 'gü. 'Go mü 'dhasi -nu, 'dhasi ɖlamɛ -nu waa- pö- =kɔɔnmɛ -nu -wo -nu mü. 'Ö Fetusö -ya pö ö -bha 'dhasi -nu -dhë -wo nu Pɔlö 'ka; 'wo nuë. 24 'Ö Fetusö -ya pö mɛ -nu 'wo nu wo 'ko ɖbhaa bhë -an -dhë: «-Gludë Aglipa, mɛ -nu 'ka nu 'saadhö zö bhë, gɔɔn- 'ö Zuifö -dhɛ ɖva -dhɛ -nu -wo za dɔ -a -bha 'wo nuë n 'dhiö Zeluzalɛmë -blɛɛzë 'ka, 'ö 'wo nuë -a kë ɖplɛ -naa 'ka zö, 'ö 'wo ɖgblaa gbla wo -wo 'ka ɖnɛ -wa zë bhë, -a gɔɔn- bhë yö ɖga 'ö ɖnɛ. 25 'Kɛɛ ma -zë, n -ma 'ka, pë yaa 'ö dho -a kë kö -yö kë -a zë -gɛn 'ka, n 'ka- yö. 'Kɛɛ ɖdhɛ -kë ɖnɛ yö gia- -ya 'piö kö 'ö 'dho 'sɛ ɖkɔɔnmɛ ɖva 'dhiö bhë, a- -yö -së kö 'a- bɔ 'ma. 26 'Kɛɛ pë 'bhaa 'a dho -a -ya 'sëëdhɛ 'gü kö 'aan- -a bɔ 'sɛ ɖkɔɔnmɛ ɖva -dhë, -a -bha 'wun 'ö bhë -a -wun 'gü 'maa- dɔ. Pë 'ö -kë 'a nuë ka 'dhiö, 'kɛɛ bhi -gludë Aglipa, 'a nuë ü 'dhiö vɛɛdhö kö -yö kë 'dhö kö -a ɖdhɛɛ' ɖya 'kpɔ ɖsia, pë 'a dho -a ɖbɛɛn'-, kö 'aan- =tun -a ɖbɛɛn' -na 'ö bhë. 27 -A ɖtruën gbɛ 'yaa -dhö kö 'a -kanso 'kɔɔmɛ bɔ 'sɛ ɖkɔɔnmɛ ɖva -dhë kö za 'wo- dɔ -a -bha bhë, n 'ka- -gɛn ɖblɛɛ'- 'sɛ ɖkɔɔnmɛ ɖva -dhë -së 'ka.»

26

Pɔlö -yö ö -de -ta -za -dɔ Aglipa 'dhiö

1 'Ö Aglipa -ya pö Pɔlö -dhë: «-Potaasü -yö ü -gɔ kö 'üën- ü -de -ta -wun ɖblɛɛ'-.» 'Ö Pɔlö -yö ö -kɔ -po -a -zɔn -sü 'ka ɖnɛɛ ö 'dhoë- ö -de -ta -wun ɖblɛɛ 'ö- pö: 2 «-Gludë Aglipa, n ɖzuögludhi -sü -mü kö ɖdɛɛ 'a dɔ ü 'dhiö, 'a n -de -ta -wun 'ö -gban 'wun 'ö Zuifö -nu -wa dɔ n -ma -a -bha bhë 'a n -ma ɖblɛɛ'- ü 'dhiö. 3 Bhii bhi gia- ü Zuifö -nu -bha wɔ -kɔ -dɔ. 'Go mü 'ü -an -bha zaɔdhe -kë -a 'gü -wun -nu dɔ. ɖDhɛ 'ö 'dhö, a- -dhɛ ü -gɔ kö 'ü ü 'to kë n -ma ɖzuösaadhɛ 'ka.

4 Zuifö -nu 'saadhö, n -ma -tosiadhe kë -kɔ 'a- =kaa' 'ö sü -a 'ka n -ma -dadhëüdhɛ -bha 'ö dho 'ö yöë ɖdɛɛ -bha -wa -dɔ. 'Ö -kɔ 'a -tosiadhe ɖkaa' n -ma 'sɛ 'gü waa- Zeluzalɛmë plöö, 'wo- dɔ 'pö. 5 'Ö ɖya kë ɖnɛ -wa 'piö kö 'wo n -ma -tɔmɔdhɛ kë kö -wo -dho -a pö, 'wun 'a- =blɛɛ ɖnɛ 'wun gia- -mü. 'Ö tɔɔ -wo n -dɔ Falizi kpö -nu 'ö 'wo Zuifö -nu -bha tɔng 'ö -an -bha -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'wo- kun wo ɖfaan' 'plɛ 'ka, 'wo -ziö -a 'ka mɛ 'bhaa -nu -ta, -a 'gü -mɛ do 'ka 'ö- -dhɛ ɖya ɖglɔɔ. 6 'Ö zlöö ɖnɛ bhë 'ma kë za -dɔ -a -bha -mɛ 'ka. Pë 'wo- -za -lo -na n tuö -a -wun 'gü bhë 'ö tɔɔ a -ya -sü 'ka pë 'ö -Zlan -ya 'tɔ go yi 'bhɛma -nu -dhë 'ö kë ɖnɛ -a -bha -Yamɛ -dho nu bhë -a -gɔ. 7 Pë 'tɔ 'go -wo 'ö bhë, yi -bha 'gunng -gɔ 'gɔɔ- do ö ga ɖplɛ 'wo bhë -wo -ya -sü 'ka -a kë -yi -gɔ; 'yö 'wo yuö kë -na yi -bha -Zlan -dhë 'töng 'saadhö 'ka. Ü- -yö bhë -a, -gludë; 'wun 'ö bhë -a -dhɛ 'wun gia- -wun do bhë 'ö Zuifö -nu -wo za dɔ -a -wun 'gü n -ma bhë.»

8 'Ö Pɔlö -yö -sië mɛ -nu 'wo -kë mü bhë -an 'piö 'ö- pö -an -dhë: «-Më 'ö -kë 'ö 'ka- pö ka 'ka 'dho -mɔa -bha kö kwa -bha -Zlan -bha mɛ -bho ga 'gü -sü bhë ka 'ka 'dho -a -dhɛ 'wun gia- -ɛ?

9 Ma -zë, a- -ya n -zuë 'dhiö -be kö 'a pë yaa 'plɛ kë Yesu 'go Nazalɛtë 'ka. 10 Pë 'a -kë -a kë -dhiadhö Zeluzalɛmë ɖnɛ 'ö bhë. Slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu -wo -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü -nu n -dhë, 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu bhë, 'a -an -dhɛvadhɛ -da -kanso

'gü. 'Ö 'go mü ɓwa za -lo -an tuö kö -waan -an zë, 'ö yi -wo -yö -kë -a 'gü do. 11 'Ö- 'bhaa -nu ɓya kë, 'a 'klobhɔdhe -wɔ -an -ta, Zuifö -nu -bha -bhɔkuëkɔ -nu 'gü, 'a -gban -an -bha kö ɓwa pö wo 'ka 'dho dho wo -bha -zo -yö Yesu -bha -sü 'ka 'dhiö gbɔ. N -ma -naazuëdhe -bha -kë 'gbee- -sü 'gü, a -dho 'kwipö gbɛ -nu 'gü 'ö 'a -an 'klo bhɔ 'ma.»

Pɔlö -bha ö ɓzuö' -dhië -Zlan 'piö -kɔ -wun -blɛɛ -sü

(Këyuö -nu 9.1-19; 22.6-16)

12 'Ö Pɔlö -yö 'wun ɓblɛɛ 'ö dhoë 'dhiö, 'ö- pö: «-Kɔ do bhë ɓnɛ 'ö -kë -a 'ka, 'ö slabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu -wo -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü nu n -dhë, 'wo n bɔ Damasö plöö. 13 'Yö 'a -da zian -ta; ɓdhɛ 'kwa dɔ lënng 'gü, -gludë, 'ö -dhɛpuudhɛ 'ö go dhang- 'gü 'ö- 'bhü -yö -ziö lan- 'bhü -ta bhë, 'yö sɔ ma 'dhö, ma mɛ -nu 'yi -kë 'ta 'sü -sü 'gü bhë 'dhö yi -ta. 14 'Ö -dhɛ 'yi- -bha 'saadhö yi 'plɛ 'yi -püö sia-. A 'we -wo do 'bhaa -ma. 'Ö 'we -wo bhë 'ö- pö n -dhë Eblö -wo 'gü: ‹Sɔlö, Sɔlö, -më 'ö -kë 'ü n 'klo bhɔ ɓɛ? 'Ko zë 'ü- wo -na n 'ka bhë, pë 'dhiö- 'ü- kë -na ü -de 'ka bhë ɔɔ!› 15 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'a- =dhɛɛ' kpɔ 'a- pö: ‹Dö -mü ü 'ka ɛ, n Dëmɛ?› 'Ö Dëmɛ -ya pö: ‹Ma Yesu, 'ü n 'klo bhɔ -na bhë. 16 'Kɛɛ -bhö ɓluu'-, 'ü dɔ ü -gɛan! A n -de -zɔn ü -dhë kö 'üën- kë n -ma yuökëmɛ 'ka; ü -dho kë n -ma ɓgoo- 'ka kö -kɔ 'a n -de ɓzuan' ü -dhë ɓdɛɛ bhë 'üën- -a ɓblɛɛ'- mɛ -nu 'wo to -an -dhë. 'Go mü, pë 'a dho -a -zɔn ü -dhë 'zü, 'ü dho -a ɓblɛɛ'- -an -dhë 'pö. 17 A -dho ü bɔ Zuifö -nu waa- mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an 'piö. ɓWa dɔ ü -gɔ 'yënng a -dho ü bho -an kwɛɛ kö ɓkun 'wo dho ü zë. 18 A ü -bɔ kö 'üën- -an 'yan 'po kö -waan 'go -dhɛtiidhɛ 'gü -waan nu -dhɛpuudhɛ 'gü. 'Go mü 'zü kö -wo 'go Satan -kɔ ɓlöö -wo nu -Zlan 'piö. -Yö kë 'dhö ɓya kë ɓnɛ ɓwa n -wun -dhɛ 'wun gia- kö -Zlan -yö ziö -an -bha ɓsɔɔn yaa -nu -ta, 'go mü kö -waan wo -bha -yadhɛ yö, mɛ -nu 'ö -Zlan -yö -an sü bhë -an ziën.› »

Pɔlö -yö ö -bha yuö kë -kɔ -wun -blɛɛ

19 'Ö Pɔlö -yö 'wun ɓblɛɛ 'ö dhoë 'dhiö -a pö -sü 'ka ɓnɛɛ: «-Kɔ 'ö bhë -a 'ka, -gludë Aglipa, 'ö 'yanpiöpë 'ö go dhang- 'gü 'a- yö bhë, 'ö 'a 'wun ma -a -ta. 20 'Ö 'a -Zlan -wo ɓblɛɛ mɛ -nu 'wo Damasö plöö -an -dhë. 'Ö 'a- =blɛɛ mɛ -nu 'wo Zeluzalɛmë plöö -an -dhë. 'Go mü 'zü 'a- =blɛɛ -an mɛ 'bhaa -nu 'wo Zude -sɛ -dhɛ 'saadhö 'gü -an -dhë. 'Ö 'a -yɛ n 'zü 'a- =blɛɛ mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an -dhë -a -pö -an -dhë -sü 'ka ɓnɛ -wo wo -bha -tosiadhe ɓdhië' -kwaa, -go wo -bha ɓsɔɔn yaa -nu 'gü -sü 'ka kö -wo ɓdhië'- -Zlan 'piö. 'Go mü -wo këpë -nu 'ö -dho -a -zɔn giagiawo ɓnɛ ɓwa wo -bha -tosiadhe ɓdhië' -kwaa -an kë. 21 N 'kun 'ö Zuifö -nu -wa wo kö a yi -bha -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'ö 'wo- -kë kö -waan n zë bhë -a -gɛn 'plɛ ɓnɛ bhë. 22 'Kɛɛ -Zlan -yö -nu n 'piö -kplawo, 'ö dho 'ö yöë ɓdɛɛ -bha kö 'aan- n -ma -tɔmɔdhɛ kë, mɛ -nu 'ö -an ɓbhlë 'yaa -dhö waa- mɛ -nu 'ö -an ɓbhlë 'dhö -dhö -an 'dhiö. N 'ka 'wun gbɛ 'bhaa ɓblɛɛ'-, -a 'ke 'ö yaa kë 'wun 'ö Moizö waa- -Zlan -wodhiölomɛ 'wo- =blɛɛ 'dhiö -a 'ka ɓnɛɛ: 23 *-Zlan -bha -Yamɛ 'klo dho bhɔ 'ö ga, 'ö -kë mɛ -blɛɛzë 'ö go ga 'gü -a 'ka kö -yaan dhasü 'ö -kë ɓnɛ -dhɛpuudhɛ 'dhö bhë -a -wun ɓblɛɛ'- Zuifö -nu waa- mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -an -dhë.* »

Pɔlö -ya 'piö kö Aglipa -yö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-

24 Pɔlö -yö -kë ö -de dha -wun ɓblɛɛ' ɓdhia ɓnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, 'ö Fetusö -yö -gbla 'ö- pö: «'Blɔɔn- =ya -da ü 'gü a, Pɔlö! 'Sëëdhɛ ɓdaan' 'ü- wo ɓduö bhë ɓya ü kë 'blɔɔnzë -a?»

25 'Ö Pɔlö ɓya -daa -kë -a -gɔ 'ö-pö: «'Blɔɔn- yaa -da n 'gü, 'sɛdë ɓva. 'Wun -nu 'a -an ɓblɛɛ' -na bhë, -wo 'wun giagia 'ka, 'ö 'wo 'kpaakpadhɛ -zian -ta. 26 -Gludë Aglipa -yö pë -nu 'wo bhë -an -dɔ. ɓDhɛ -kë 'dhö, a -dho -mɔa -bha 'a -an ɓblɛɛ -potaasü 'ka -a wö 'dhiö. A- =dɔa' ɓnɛ 'wun -nu 'wo bhë -yö -an 'plɛ -dɔ, bhii pë -nu 'wo bhë -a gbɛ yaa kë -bin -sü 'ka.» 27 'Go mü 'ö Pɔlö -ya pö -gludë Aglipa -dhë: «-Gludë Aglipa, 'wun 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wa ɓblɛɛ bhë, ü- -dhɛ 'wun gia- -a? A- =dɔa' ɓnɛ ü- -dhɛ 'wun gia-!»

28 'Ö Aglipa -ya pö Pɔlö -dhë: «-Yö ü ɓzuö' 'piö ɓnɛ ü -dho n kë Klito -bha mɛ 'ka 'gbee- -ta -a? Ü 'ka 'dho -mɔa -bha!»

29 'Ö Pɔlö -ya pö: «'Kö -kë ɓnɛ -yö -kë 'gbee- -ta, 'iin -yö -kë ü -de ɓzuö', a -bhɛa -Zlan -dhë kö ɓkun 'ö -kë bhi -de 'sloo ü 'ka, 'kɛɛ mɛ 'plɛ 'ka ka 'to 'to -na n -ma zö ɓdɛɛ bhë kö ka 'plɛ 'ka kë Klito -bha mɛ 'ka ɓnɛ n 'dhö. 'Kɛɛ 'maa- 'piö kö 'ka kë -kanso 'kɔɔmɛ 'ka ɓnɛ -kɔ 'a dɔa ɓnɛ -a 'dhö.»

30 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö -gludë 'dhö, 'sɛdë 'dhö, Belenisö waa- mɛ -nu 'saadhö 'wo -kë wo 'ko ɓbhaa mü bhë, 'wo ɓluu. 31 'Ö ɓdhɛ ɓwa 'go wo pin -bha, 'wo- pö wo 'ko ziën ɓnɛɛ: «Gɔɔn- 'ö ɓnɛ 'wun yaa 'ö dho kë -a kë -mɛ 'ka kö -yaan kë -a zë -gɛn 'ka, 'iin -a -da -kanso 'gü -gɛn 'ka 'yaa -dhö.»

32 ɓDhɛ ɓya kë 'dhö, 'ö Aglipa -ya pö Fetusö -dhë: «Gɔɔn- 'ö ɓnɛ -yö -kë -bezë ɓnɛ yaa 'dho 'sɛ ɓkɔɔnmɛ ɓva 'dhiö -sü -dhɛ kwa -gɔ -bezë kö kwa -dho -mɔa -bha 'kwa -potaasü nu -a -dhë. ɓƐɛ, ɓdhɛ 'ö 'dhö bhë, -yö -dho to -kanso 'gü 'ö 'kwa- bɔ -a -dhë.»

27

-Wo Pɔlö -bɔ Wlɔmë

1 ɓDhɛ 'ö 'sɛ ɓkɔɔnmɛ -nu -wo ɓya kë -a 'gü do ɓnɛ, yi -dho 'yi -da 'yitagɔ 'gü 'yi dho Itali -sɛ 'gü, 'wo Pɔlö waa- -kanso 'kɔɔmɛ 'bhaa -nu -an -lo 'dhasi -gɔmɛ 'ö -kë Wlɔmë 'në 'ka 'wo- -dhɛ Zuliusö bhë -a kwɛɛ.

Zuliusö 'ö bhë -yö -kë 'sɛ ɓkɔɔnmɛ ɓva -bha 'dhasi kpö -nu -gɔmɛ do 'ka. 2 'Ö 'yi -da 'yitagɔ 'ö go Adramitö -pö 'gü -a 'gü, 'ö dho dho 'yitagɔ ɓgbaannu -dhɛ mɛ 'ö Azi -sɛ 'gü -a -bha bhë -a -bha, 'ö 'yi dhoë. Alitaakö 'ö -kë Masedoni mi 'ka 'ö go Tesalɔnikö bhë, -yö -kë yi 'piö mü. 3 'Ö -dhɛkpaɔyi mɛ 'ö yö -a 'piö, 'yi -lo Sidɔn -pö 'gü. Zuliusö 'glu -yö -kë -së Pɔlö 'ka; 'yö -potaasü nu -a -dhë, 'ö bɔ ö 'bhamɛ -nu 'wo -kë mü -an 'piö, kö pë 'ö- -bha -wun 'dhö -a -bha -waan -a nu -a -dhë.

4 ɓDhɛ 'yië 'go mü, 'të ë -yö -kë ziö ɓdhia. 'Ö- -wun 'gü, yi -bha 'ta 'yi- sü 'sɛgɔ 'ö 'yi ziën 'wo- -dhɛ Siplë -a 'sɔɔ bhë, 'yi dho -a 'pian mɛ 'ö 'të ë 'yaa -ma yië- 'yitagɔ -bha -a 'piö bhë -a 'ka. 5 'Yi 'yoo -kan Silisi -dhɛ waa- Panfili -dhɛ -an 'sɔɔ, 'yi nu 'yi -lo Mila -pö 'ö Lisi -sɛ 'gü bhë -a -bha. 6 -Dhɛ bhë -a 'gü ɓnɛ 'ö 'dhasi -gɔmɛ bhë 'ö 'yitagɔ 'ö go Alezandri -pö 'gü, 'ö 'dho -na Itali -sɛ 'gü 'ö- yö -a -bha. 'Yi go yi -bha 'yitagɔ 'yi nuë bhë -a 'gü, 'yi -da -a mɛ 'ö bhë -a 'gü 'yi dhoë.

7 ɓDhɛ 'yië yi pë 'tee ɓyɔɔn 'dhiö, 'ö 'buu -yö yö ziö -sü -bha yi -bha 'yitagɔ -bha 'gbee- 'ka. 'Yö -dhɛkpaɔyi ɓplë ëzë 'piö, 'yi yi ɓzlɔa, 'yi dho 'ö 'yi ɓloë' Kinidö plöö -dhɛ ɓtɛi' 'ka, ɓsë ëbhodhe 'ka. ɓDhɛ 'ö -kë ɓnɛ 'buu yaa 'we -a -bha yi -gɔ kö 'yi 'dho 'pian mɛ 'ö bhë -a -ta, yi -wa 'sɛ 'pian mɛ 'ö 'yi ziën 'wo- -dhɛ Klɛtö -sɛ bhë -a 'sɔɔ 'pian 'ö bɔ 'sɛ 'pian 'wo- -dhɛ Kapö Salëmɔne -a 'ka. 'Pian 'ö bhë 'buu 'yaa zië. 8 'Yitagɔ 'yi -kë -a 'gü bhë, -yö -wa 'kpong 'dhiö, 'ö 'yi -lo ɓsë ëbhodhe 'ka -dhɛ 'wo- -dhɛ 'yitagɔ -dɔdhɛ -së 'ö Lase -pö 'sɔɔ bhë -a -bha.

9 Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi plëëzë ya ziö yi -ta mü, 'ö 'ta -sü 'yi -ta -sü -yö -kë 'gbee-, bhii 'ö tɔɔ -yö -kë -kwɛ 'dhiötoyi 'ka klöö'. 'Ö Zuifö -nu -bha 'wlaan- mɛ 'ö waa- kë 'wo- =tɛi' dɔ nɛ -Zlan ya ziö wo -bha sɔɔn yaa -nu -ta bhë kö waa- kë 'saadhö. Bhii dhɛ 'ö kë -na 'dhö kö ya 'to 'tee kö 'buu 'gbee- -yaan nu. -A -wun 'gü, 'ö Pɔlö -yö -dhio dɔ -an -dhë nɛɛ: 10 «Gɔɔn- -nu, 'ma- yö nɛ 'ta 'ö nɛ 'kwa dhoë 'dhiö, -yö -dho kë kwa -bha 'gbee-, 'ö tɔɔ 'yitagɔ waa- =kwɛɛ- -nu, -an 'plɛ -wo -dho siö, 'go mü 'zü, 'yö dho kë kwa gia- kwa 'gü siö'- -gɛn 'ka.»

11 -Yö -kë 'dhö 'kɛɛ 'dhasi -gɔmɛ bhë -yö ö -zo -yö 'yitagɔ -yuökëmɛ -nu -gɔmɛ waa- 'yitagɔ dëmɛ -nu -bha 'ö zië' Pɔlö -ta. 12 'Yitagɔ -dɔdhɛ 'ö bhë yaa këdhɛ -së -dhɛ 'ka kö mɛ -nu -waan 'to mü 'buu 'gbee- bhë -a 'töng 'ka. 'Yö mɛ -nu 'ö waa- Pɔlö -nu 'wo 'ta -sü -na bhë -a mɛdhɛvadhɛ -wa -ya wo zuö' 'piö kö 'wo 'go mü, 'wo 'dho 'zü 'yoo -ta; 'wo- këdhɛ mɛɛ kö 'wo -lo 'yitagɔ gbaannu -dhɛ mɛ 'ö Fenisö 'ö Klɛtö -sɛ 'gü bhë -a -bha. Fenisö 'ö bhë -yö -kë lan- 'dho zian'. -Dhɛ bhë nɛ 'ö -kë -an -dhë -së kö 'wo 'buu 'gbee- 'dhiö 'gan mü.

'Tëë pë 'tee -bha -ziö 'yoo -ta -sü

13 'Tëë pë 'tee 'ö go goo zian' -yö -kë ziö dhia. 'Yö 'wo yö wo -zo 'ta -sü 'gü nɛ 'wun 'wo- -ya 'ko 'dhiö -kë wo zuö' 'piö bhë, -a -de 'dhoë- kë. 'Wo -piö kpö 'gbiin- 'ö -kë 'yitagɔ gbaannu -a -bha -pë 'ka, 'ö 'yi löö bhë 'wo- bho -a -gɔ, 'ö 'yitagɔ -yö yö 'ta 'sü -sü 'gü 'tëë bhë -a kwaa'. 'Wo dhoë 'dhö, 'kɛɛ waa 'dho 'kpong 'dhiö -dhɛ 'ka gbiin. 14 Dhɛ 'ö 'töng pë 'tee ya ziö 'ö 'buu 'gbee- 'wo- -dhɛ 'buu 'ö go dhuö zian' 'ö go Klɛtö -sɛgɔ 'ö 'yi ziën bhë -a 'piö zian', 'ö -ya ziö -sü -bha 'gbee- 'ka 'pian 'ö bhë -a -ta. 15 'Ö yi -bha 'yitagɔ -zaan zan. Yi- këdhɛ -mɛɛ kö 'yiën- 'dho yi -bha 'ta 'ka 'dhiö 'buu 'go zian' 'kɛɛ yië -mɔa -bha. 'Ö 'yi yi -kwaa yi -bha 'yitagɔ -zü, 'ö 'buu -ya -blü zian 'ö 'dhi -a -dhë -a 'ka. 16 'Ö 'yi dho, 'ö 'yi -lo 'sɛ 'pian 'tete 'ö 'yi ziën 'wo- -dhɛ Koda -a 'sɔɔ. 'Ö 'yi bɔ -a 'pian mɛ 'ö 'buu 'yaa -maa 'ka duö bhë -a 'ka. 'Ö -dhɛ bhë -a 'gü 'ö 'yitagɔ 'tete 'ö -kë -klu -sü 'ka 'yitagɔ va zlöö bhë, 'yi- bho mü, -yö kë 'dhö kö kun 'ö 'yi kpö dho a wü; 'kɛɛ -a -bho mü -sü -yö -kë 'gbeegbee. 17 'Wo 'yitagɔ 'në 'tee bhë 'wo- =luu, 'wo- dɔ -a va -ta. 'Wo bhüöga do -nië -a va -zü 'to kö -a 'lü 'pɛn -nu -waan to 'kuë- kpinngdhö. 'Ö zlöö -bha bhë, 'suö -yö yö -an -kë -sü -bha 'ta 'sü -sü 'ö 'yi -ta bhë -a 'ka. 'Ö tɔɔ -wo wo -zo -ta nɛɛ wo -bha 'yitagɔ -yö -dho -gban 'yënng -tɔn -nu 'wo 'yi löö Libi -sɛgɔ 'dhiö bhë -an -bha. 'Ö- -wun 'gü, 'wo 'lü 'pɛn 'gbɛa 'ö 'yitagɔ zlɔa -na bhë, 'wo- -da yiö. 'Ö 'wo wo -kwaa 'buu -zü, 'ö 'yitagɔ bhë 'ö- -blü zian 'ö 'dhi -a -dhë -a 'ka. 18 'Buu 'gbee- -yö -kë -ziö yi -bha -dhiadhö, 'ö dho -a 'ka 'dhiö 'gbee- 'ka. 'Yö -dhɛkpaɔyi 'ö yö -a 'piö, 'wo yö kwɛɛ- -nu 'wo 'yitagɔ 'gü, -an -lo yiö -sü -bha. 19 'Ö -dhɛkpaɔyi mɛ 'ö yö -a 'piö 'zü, 'ö wo gia- 'wo pë 'bhaa -nu 'wo 'yitagɔ 'ta 'sü -na bhë 'wo -an 'bhaa -nu -lo yiö. 20 'Ö -dhɛkpaɔyi plëëzë 'ka, -a këdhɛ gbɛ yaa kë -dhö yi -gɔ kö 'yi yi 'yan dɔ lan- waa- 'susongga -nu -an -bha; bhii wo nɛ 'ö 'yië -an ga -bezë 'ö yi dho yi 'go -zian 'iin yi 'dho -zian -nu dɔ. 'Buu -yö -kë ziö -sü 'gü 'gbee- 'ka -kplawo; dhɛ 'to -na zlöö kö yi yi -zo 'ta -na nɛ yi 'ka 'dho dha gbɔ.

21 Mɛ -nu 'wo -kë 'yitagɔ 'gü waa -bhöpë -bhödhɛ gbɛ yö -dhɛkpaɔyi plëëzë 'ka. 'Ö Pɔlö -yö luu -an 'plɛ 'dhiö mü, 'ö- pö: «Gɔɔn- -nu,

ka ka 'to -to n -wo -bha -bezë, -yö -dho kë -së; bhii kwa dho kwaa- to Klɛtö -bezë kö pë 'gü ǃsiö' -sü ǃsuu'- =nɛ -a gbɛ yaa 'dho yö kwa -bha. 22 'Kɛɛ dɔ 'kwa- wo ǃnɛ, a -bhɛa ka -dhë kö 'ka ka 'gü dɔ 'gbee-, bhii mɛ gbɛ yaa 'dho ga ka ziën, -a 'ke yaa kë 'yitagɔ -bha ǃsiö' -sü 'ka. 23 A- 'wun -dɔ 'dhö 'ö tɔɔ -Zlan 'a- -bha 'ka 'a yuö kë -na -a -dhë bhë, -a -bha bɔmɛ do -yö -wo n -ta gbeng ǃdɛɛ, 24 'ö- pö n -dhë: ‹Pɔlö, kö ǃkun 'ö 'suö -yö ü -kë, ü ǃdua' -mü kö 'ü 'dho 'sɛ ǃkɔɔnmɛ ǃva 'dhiö kö 'ü 'wun -nu ǃblɛɛ'- -a -dhë. 'Go mü 'zü, ǃdhɛ 'ö -Zlan 'glu 'dhö -së, -yö -dho 'wun -së kë ü -dhë, bhii 'ö tɔɔ -yö -dho mɛ -nu 'saadhö 'wo ü 'piö 'yitagɔ 'gü bhë, -an -dha 'pö.› » 25 Pɔlö -yö -dho 'wun ǃblɛɛ' -sü 'ka 'dhiö 'ö- pö -an -dhë: «'Wun 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya ǃblɛɛ bhë -a -wun 'gü, gɔɔn- -nu, -ka ka ǃfaan' 'sü, bhii a n -zo -yö -Zlan -bha; -yö -dho -a kë ǃnɛ -kɔ gia- 'ö- pöë n -dhë bhë -a 'dhö. 26 'Kɛɛ yö 'ka 'dho kë 'pëëpë, bhii kwa -bha 'yitagɔ -yö -dho wü 'buu 'ö dho kwa -blü 'kpong 'piö -dhɛ do 'bhaa 'gü bhë -a ǃkwaa'.»

27 -Yö -kë gbeng -yi 'gɔɔ- do ö ga -yiisië -naa 'ka, kö 'buu -yö ǃtun dho yi 'ka, 'yoo 'wo- -dhɛ Meditɛlane bhë -a -ta -kplawo. ǃDhɛ gbeng ziën -dhɛ 'dhö dɔ -na, 'ö 'yitagɔ -yuökëmɛ -nu -wo wo -zo -ta ǃnɛ yi ǃyɔɔn -na 'sɛ 'sɔɔ. 28 'Ö 'wo -an -bha ǃbhüöga 'wo 'yi ǃlöö -dhɛ dan -na -a 'ka bhë, 'wo- =yɔɔ 'yi ǃlöö, 'ö 'yi -glu ǃduan' -yö -kë ǃnɛɛ 'mɛtrë 'gɔɔ- -yaaga ö ga 'slaplɛ 'dhö. 'Ö ǃdhɛ ǃwa ǃyɔɔn 'dhiö, 'wo- -zuö yiö 'zü, 'ö 'yi -glu ǃduan' -yö -kë ǃnɛɛ 'mɛtrë 'gɔɔ- =plɛ ö ga 'slɛaga 'dhö 'zü. 29 -Wo wo -zo -ta ǃnɛ 'wa 'dho 'ta 'ka 'dhiö 'buu -yö -dho -an -bha 'yitagɔ -gban -guö -bha bhii 'ö tɔɔ 'yi -glu ǃduan' yaa kë ǃgbiin ǃduö gbɔ. 'Ö 'wo wo -bha -piö kpö -yiisië 'ö -kë pë ǃgbaannu -a -bha -pë 'ka bhë 'wo -an ǃyɔɔ 'yitagɔ ǃzlöö yiö -dhɛ bhë -a 'gü 'ö 'yitagɔ -yö ǃgbaannu mü. 'Ö 'wo ǃbhɛa wo -bha -zlan -dhë kö -dhɛ -yö 'po 'zodhö.

30 'Ö yië- 'yitagɔ -yuökëmɛ -nu -wa këdhɛ -mɛɛ kö 'wo ǃduë 'wo 'go 'yitagɔ 'gü. 'Wo 'yitagɔ 'në 'tee 'ö -kë -a ǃva -ta bhë 'wo- =yɔɔ 'yi -ta, -a pö -sü 'ka ǃnɛɛ wo- 'piö kö 'wo -ya -a 'gü kö 'wo 'dho, 'wo -piö kpö 'bhaa -nu ǃyɔɔ'- yiö 'yitagɔ ǃvazë 'dhiö. 31 'Yö Pɔlö -ya pö 'dhasi ǃkëng' do -gɔmɛ waa- 'dhasi -nu -dhë: «Kwaa- 'yitagɔ -yuökëmɛ -nu 'wo ǃnɛ waa 'to 'yitagɔ 'ö ǃnɛ -a 'gü ǃsia, mɛ 'plɛ ka 'gü -dho ǃsiö'-.»

32 ǃDhɛ ǃya kë 'dhö kö 'dhasi -nu -wo ǃbhüöga 'ö 'yitagɔ 'në 'tee kun bhë -an 'kan -na kö 'yitagɔ 'në 'tee bhë -yö ǃyɔɔ' -na yiö.

33 ǃDhɛ 'töng 'bhaa ǃya ziö, kö -dhɛ -yö 'po -na bhë, 'ö Pɔlö -yö ǃbhɛa -an 'plɛ -dhë kö -wo pë -bhö, 'ö- pö -an -dhë: «-A -dhɛkpaɔyi 'gɔɔ- do ö ga -yiisië -mü ǃdɛɛ, 'ö 'ka -ya -sü 'ka ka -de ǃzɔnng' -ta, 'ö 'kaa -bhöpë gbɛ -bhö. 34 ǃDhɛ 'ö 'pö, 'a -bhɛa ka -dhë kö 'ka pë -bhö. Bhii 'ö tɔɔ ka -bha -wun -yö pë -bhö -sü -bha kö 'kaan- ka ǃfaan' 'sü 'zü 'iin 'go mü 'zü kö 'kaan- dha. Pë 'dhiö- gbɛ 'ka 'dho kë mɛ gbɛ 'ka ka ziën.»

35 ǃDhɛ ǃya yën -a -pö 'dhö -sü -bha, 'ö ǃbluu'- sü, 'ö -bhɛa -Zlan -dhë mɛ 'plɛ wö 'dhiö mü, -a zuö pö -sü 'ka -bhöpë 'ö- nu -an -dhë bhë -a -wun 'gü. 'Ö- =kaan, 'ö yö -a -bhö -sü 'gü. 36 'Ö -an ǃzuö' -yö -kë -saa, 'ö 'wo- -bhö 'pö. 37 Mɛ 'yi -kë 'yitagɔ 'gü yi -kë mɛ -lü ǃkëng' ǃplɛ waa- mɛ -lü 'gɔɔ- 'slaplɛ ö ga 'slado 'ka.

38 ǃDhɛ 'ö mɛ 'ö -dhö 'ö- 'gü ǃya dɔ, 'ö 'blee- =bhɔɔ' -nu 'ö -kë -an -gɔ 'yitagɔ 'gü bhë, 'wo- -lo yiö kö 'yitagɔ -yaan 'to 'föngfö.

'Yitagɔ -bha -to yiö -kɔ

39 Dhɛ 'ö -dhɛ ya 'po, 'yi 'sɛ yö yi 'dhiö, 'kɛɛ yië- 'yitagɔ -yuökëmɛ -nu waa- dɔ. 'Kɛɛ -an 'yan -yö -kpan 'yi 'kpong 'dhiö -dhɛ -së 'ö -kë 'yoo -dhɛ 'ö dho 'kpong 'gü -a -bha. 'Ö 'wo- këdhɛ mɛɛ kö 'wo 'dho 'wo wo -bha 'yitagɔ gbaannu 'ma. 40 'Ö 'yitagɔ -yuökëmɛ 'bhaa -nu -wo pë gbaannu -a -bha -pë bhüöga -nu -kan, 'ö pë gbaannu -a -bha -pë -nu -wo to yiö. Dhɛ 'wo- kë -na 'dhö kö -a mɛ 'bhaa -nu -wo 'lü 'pɛn -nu 'wo 'yitagɔ dɔɔ' -na -a 'ka 'ö 'wo -kë 'yitagɔ zlöö bhë kö -wo bhüöga 'po -na -a -bha, -yö 'to -na yiö. 'Ö 'wo sɔ 'pɛn do luu 'yitagɔ bhë -a 'dhiö zian', -yö kë 'dhö kö 'buu -yö 'yitagɔ -blü 'kpong 'dhiö. 41 'Kɛɛ yië- 'yitagɔ -yö -gban 'yënng -tɔn -bha yiö, 'ö gbaannu; kö -a 'pian mɛ 'ö 'dhiö zian bhë ya nëng 'yënng 'gü. 'Ö to mü, bhii 'ö tɔɔ -a ziödhɛ gbɛ yaa kë -dhö. 'Kɛɛ kö 'yitagɔ 'pian mɛ 'ö zlöö zian' bhë -yö 'wü -na, 'yi kpö 'ö ma -na -a -bha 'gbee- 'ka bhë -a -wun 'gü.

42 'Ö 'dhasi -nu -wa -kë -bezë kö -waan -kanso 'kɔɔmɛ -nu zë, -yö kë 'dhö kö kun 'wo dho 'yi kë -waan wo -de dha. 43 'Kɛɛ 'dhasi këng' do -gɔmɛ 'ö- 'piö kö 'yö Pɔlö dha bhë, -ya -pö -an -dhë -wo mɛ 'plɛ dha. 'Ö- pö mɛ -nu 'wo 'yi kë -dhɛ dɔ -an -dhë, -wo -püö 'yië- 'dhiö, -wo 'yi kë -wo dhoë 'kpongtaa. 44 'Go mü 'zü 'ö- pö mɛ -nu 'wo to -wo ziö -an 'piö -klu 'yitagɔ 'lü 'fa -nu waa- pë 'bhaa -nu 'wo 'go -na -a 'gü bhë -a -bha -sü 'ka. -Kɔ 'ö kaa' 'ö yi 'plɛ 'yi dhaa bhë 'ö bhë.

28

Pɔlö -yö Malütö 'sɛ 'ö 'yi ziën -a 'gü

1 Dhɛ 'ö yi 'plɛ 'yië dha, 'yi- =tɛi' dɔ zlöö nɛ 'sɛ 'ö 'yi ziën 'yi bɔa 'yi dha bhë -a 'tɔ tɔɔ Malütö. 2 'Ö mɛ -nu 'wo -kë mü 'wo wo -zo -kë yi 'piö 'gludhi va 'ka. Dhɛ 'ö -kë nɛ dha -yö -kë ban -sü 'gü kö 'nɛnɛ ya kë va bhë, -wo 'siö va -da, 'wo yi dhɔɔ -kë -a -bha mü. 3 'Ö Pɔlö -yö 'wɔ -kɔ 'në 'sɛɛn- 'bhaa -nu sü kö -yaan -a -lo 'siö-. 'Ö mɛɛ -yö go 'wɔ -kɔ -nu 'wo bhë -an ziën, 'siö 'ö dɔ -na bhë -a -wun 'gü, 'ö Pɔlö kun ö -kwaa, 'yö duënu -a -kɔ -bha. 4 Dhɛ 'ö 'sɛ 'ö 'yi ziën mü bhë -a 'gü -mɛ -nu wa mɛɛ 'ö dun Pɔlö -kɔ -bha bhë -a yö, 'wo- pö wo 'ko ziën nɛɛ: «Gɔɔn- 'ö nɛ 'kwa dho, -yö -dho kë mɛzëmɛ 'ka. Bhii kwa -bha -zlan 'ö 'kwa- -dhɛ -kë kpengdhö -sü 'ö yö nɛ 'ö- dha 'yoo -gɔ bhë, 'yaa- 'piö kö -yö kë dhamɛ 'ka.» 5 'Kɛɛ Pɔlö -yö ö -kɔ kpënng 'siö -ta, 'ö mɛɛ bhë -yö go -a -kɔ -bha 'ö -püö siö, 'ö yaa pë 'dhiö- gbɛ kë -a 'ka. 6 Mɛ -nu -wa -pö -bezë, -yö -dho -bhla 'iin -yö -dho kan -a -ta 'ö -püö sia-, 'ö ga mɛɛ bhë -a kwaa'. 'Kɛɛ dhɛ 'ö- -dhɛ ya glɔɔ, 'ö waa- yö nɛ pë 'dhiö- gbɛ yaa kë -a 'ka, 'wo wo -wo dhië -kwaa, 'wo yö -a pö -sü 'ka nɛɛ: «Mɛ 'ö nɛ -zlan -mü -a 'ka.»

7 -Dhɛ bhë -a 'sɔɔ, 'sɛ 'bhaa -nu -wo -kë mü. -Wo -kë Publiusö 'ö -kë 'sɛ bhë -a 'gü -mɛ -nu -gɔmɛ 'ka -a -bha 'sɛ 'ka. 'Ö Publiusö bhë 'ö yi -nia kun -dhɔ 'ka, 'yi -wɔ -a -gɔ kɔɔ -dhɛkpaɔyi -yaaga 'ka.

8 Publiusö dë -yö -kë waannu süë' 'ö tɔɔ 'gii- -yö -kë -a -bha, 'ö 'go mü 'zü, 'gu pio' yua' -yö -kë -a kë dhia. Pɔlö -yö -dho, 'ö -wo -a 'piö kɔɔ, 'ö bhɛa ö -kɔ -kpa -a -ta -sü 'ka, 'ö- -dhɛ -yö bo.

9 Dhɛ ya kë 'dhö, 'yuamɛ -nu 'wo -kë 'sɛ bhë -a 'gü mü, -wo -nu 'ö -an -bha 'yua -yö bo. 10 'Wo yi bhlë kpɔ -kɔ suu'- 'saadhö -ta. 'Ö 'go mü, dhɛ 'yi 'dhoë- yi -bha kwɛɛ- -nu dhu, 'ö pë -nu 'saadhö yi -bha -wun dho yö -a -bha 'ta 'sü -pë 'ka, 'wo- nu yi -dhë.

Pɔlö -lo Wlɔmë plöö -kɔ

11 ꞉Dhɛ 'ö 'su -yaaga ꞉ya ziö, 'yi -ya 'yitagɔ 'ö go Alezandri -pö 'gü -a 'gü. 'Yitagɔ 'ö 'dhö bhë, -wa -dhɛ «-zlan -nu -flɛanzë». Yö ꞉nɛ 'ö 'tëë 'gbee- 'töng -kë 'sɛ 'ö 'yi ziën bhë -a 'gü. 'Ö 'yi dho -a 'ka. 12 'Yi -lo Silakusö -pö 'gü; yi -dhɛkpaɔyi -yaaga -kë mü. 13 ꞉Dhɛ 'yië 'go mü, 'yi -wa 'kpong 'dhiö, 'yi dho 'yi -lo Lezio plöö.

꞉Dhɛ -dhɛ ꞉ya 'po, 'ö 'tëë 'ö go goo ꞉zian' 'ö yö ziö -sü 'gü. 'Yi -dhɛkpaɔyi ꞉plɛ -kë 'yitagɔ 'gü 'yiëë- =tun -lo -na Puzɔlö -pö 'ö 'yitagɔ -dɔdhɛ 'dhoë- -bha bhë -a 'gü. 14 'Ö pö- bhë -a 'gü 'yi -kpën Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'bhaa -nu -bha. 'Wo- pö 'yi 'dhɔɔgɔ do kë yi 'ko ꞉bhaa mü. 'Ö 'yi 'dhɔɔgɔ do kë -an 'piö mü 'yiën- =tun 'dho -na Wlɔmë.

15 ꞉Dhɛ 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo -kë Wlɔmë, ꞉waa- ma -wa -pö 'ka ꞉nɛ yi zian -ta nu -sü 'gü, 'wo nu yi -gɔ zian-, 'wo loë Apiusö 'dhɔɔkuëdhö.

꞉Dhɛ 'yi nu -na 'yi -lo pödhɛ 'wo- -dhɛ «-Nia -kun -a 'gü -kɔ -yaaga», 'yi -kpën mɛ 'bhaa -nu -bha 'zü kö -wo nu -na yi -gɔ zian-.

꞉Dhɛ 'ö 'yië -kpën mɛ -nu 'wo bhë -an -bha, 'ö Pɔlö -yö -Zlan zuö pö; 'ö ꞉faan' sü, 'ö 'yi kpɔ yi 'kuë- 'yi dhoë Wlɔmë plöö. 16 ꞉Dhɛ 'yië -lo Wlɔmë, 'ö Wlɔmë -mɛ -nu ꞉kɔɔnmɛ -nu -wo -we Pɔlö -gɔ -a -bha kö -yö 'to ö -de -gɔ kɔɔ, 'kɛɛ 'dhasi do -yö ö -zo -kë -a 'piö, -yö kë 'dhö kö ꞉kun 'ö dho ꞉duë.

Pɔlö -bha -Zlan -wo ꞉blɛɛ Wlɔmë plöö -sü

17 ꞉Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi -yaaga ꞉ya ziö, 'ö Pɔlö -yö Zuifö -nu mɛ ziizii -nu 'wo -kë Wlɔmë mü -an ꞉dhɔɔ -kë.

꞉Dhɛ 'ö ꞉wa nu wo 'ko ꞉bhaa, 'ö Pɔlö -ya pö -an -dhë: «N dhegluzë -nu, n 'ka pë yaa gbɛ kë kwa -bha 'sɛgümɛ -nu 'ka, 'iin wɔ -kɔ 'ö kwa 'bhɛma -nu -wa nu kwa -dhë -a 'ka. 'Kɛɛ Zuifö -nu -wo n kun 'wo n -da -kanso 'gü Zeluzalɛmë, 'ö 'wo n -dɔ Wlɔmë -mɛ -nu kwɛɛ. 18 Mɛ 'wo bhë -wo n ꞉dhɛɛ' -kpɔ pë 'a- -kë -a 'ka, 'ö 'wo- -kë kö 'waan- wo ꞉kwaa'- n -zü, 'ö tɔɔ 'wun yaa 'a dho kë -a kë -mɛ 'ka kö -yaan kë n zë -gɛn 'ka yaa kë -dhö. 19 'Kɛɛ Zuifö -nu waa 'we -a -bha. 'Ö- -wun 'gü, n ꞉dua' -mü kö 'a- pö ꞉nɛ 'sɛ ꞉kɔɔnmɛ ꞉va 'yö dho za bhë -a 'kan. 'Kɛɛ pë 'bhaa 'ö- -wun 'gü 'ö za dho -ya -a -dhë, n -ma 'sɛgümɛ -nu -bha 'sɛ ꞉kɔɔnmɛ ꞉va 'dhiö 'yaa -dhö. 20 Pë 'ö -kë 'a ka ꞉dhɔɔ -kë 'ö bhë. 'Wun 'ö -gban mɛ 'ö Izlaɛlö -sɛgümɛ -nu 'wo wo -zo yö -na -a -bha bhë -a -wun ꞉nɛ 'ö 'a- kë -a -dhë ka 'yaan 'dhiö zö ꞉nɛ -kansogümɛ 'dhö bhë.»

21 'Ö 'wo- pö -a -dhë: «Yiëë 'sëëdhɛ 'ö go Zude -sɛ 'gü 'ö -gban ü -bha -a gbɛ yö, 'go mü 'zü, yi dheglumɛ 'ö dho go 'ma kö -yaan 'wun -taɔ ꞉blɛɛ'- yi -dhë, 'iin -yaan 'wun yaa ꞉blɛɛ'- ü -gɔ yaa kë -dhö. 22 'Kɛɛ yi- 'piö kö 'ü ü ꞉zuö' 'piö -wun -nu ꞉blɛɛ' yi -dhë. Bhii 'ö tɔɔ yi- =dɔa' ꞉nɛ mɛ kpö 'ü -kë -a 'gü -mɛ do 'ka bhë, -dhɛ 'saadhö -a 'gü, mɛ 'plɛ -wa -wun yaa -blɛɛ.»

23 'Ö waa- Pɔlö -nu 'wo yi do kpɔ wo 'ko -nu -gɔ.

꞉Dhɛ yi bhë ꞉ya -lo, 'ö mɛ -gbaa ꞉va -wo nu -dhɛ 'ö Pɔlö -yö -ya -a -bha bhë -a -bha. 'Ö sü -dhiadhiö -bha 'ö dho 'ö yöë 'yinia -bha, Pɔlö -yö 'wun -nu 'ö -gban -Zlan -bha -gludë -dhɛ -bha -a -gɛn -pö -an -dhë, -a këdhɛ ꞉mɛɛ' -sü 'ka kö -waan 'we 'wun 'ö -gban Yesu -wun 'ö bɔa Moizö -bha tɔng -wo -nu waa- -Zlan -wodhiölomɛ -nu -bha 'sëëdhɛ -be -wo -ta bhë -a -bha. 24 Mɛ 'bhaa -nu -wo 'wun 'ö Pɔlö -ya ꞉blɛɛ bhë -a -yö 'wun gia- 'ka, 'ö 'wo -we -Zlan -wo -bha. 'Ö mɛ 'bhaa -nu waa 'we -a -bha kö 'wo- -wo -dhɛ 'wun gia-. 25 'Wo zaɔdhe -kë wo 'kuë -waan ꞉tun 'dho -na wo -gɔ kɔɔ, 'kɛɛ -an -wo

yaa kë do. 'Ö Pɔlö -ya pö -an -dhë
ɳnɛɛ: «'Wun 'ö -Zuu 'slööslö -ya
ɓblɛɛ ka 'bhɛma -nu -dhë 'ö bɔa
-Zlan -wodhiölomɛ Ezai -ta bhë
'wun giagia -mü. 26 Bhii 'ö tɔɔ -ya
-pö ɳnɛɛ: *-Zlan -ya -pö: -Bhö 'dho
'sɛ 'ö ɳnɛ -a 'gü -mɛ -nu 'piö, 'ü- pö
-an -dhë: Ka -dho ka 'to to -së 'ka
giagiawo, 'kɛɛ kaa 'dho -a -gɛn ma.
'Go mü 'zü, ka -dho -dhɛ -ga -së 'ka,
'kɛɛ kaa 'dho -dhɛ yö.* 27 *'Ö tɔɔ
'sɛ bhë -a 'gü -mɛ -nu waa 'we -a
-bha kö 'wun 'a- =blɛɛ' -na bhë -wa
-gɛn ma. ɓWa wo 'to ta, 'go mü
'zü ɓwa wo 'yan ta. Waa- -kë 'dhö
-bezë, kö -an 'yan -yö -dho -dhɛ yö
'ö -an 'to -yö 'wun ma, 'go mü 'ö
-an ɓzuö' -yö 'wun -bho 'kɔu dɔ; 'ö
ɓya kë 'dhö 'wo dho ɓdhië'- n 'piö
kö 'aan- -an dha.»* 28 'Ö Pɔlö -yö ö
-wo -zuöatadhe -kë 'ö- pö: «ɓDhɛ
-kë 'dhö a- -pö ka -dhë zlöö -bha,
-Zlan -yö ö -bha mɛ dha -sü -wun
bɔ -na mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -an
'piö. Wo -zë, -wo -dho wo 'to to -a
-wo -bha.»

29 [ɓDhɛ Pɔlö ɓya yën 'wun 'ö
bhë -a ɓblɛɛ' -sü -bha, Zuifö -nu
-wo -dho wo -gɔ kɔɔ zaɔdhe ɓva
kë -sü 'ka wo 'kuë.]

30 -Kwɛ ɓplɛ 'ö Pɔlö -ya -kë 'kɔ 'ö-
sü bhë -a 'gü. 'Ö mɛ -nu 'saadhö
'wo nu -lo -a 'piö ɓdhia 'wo- yö
mü. 31 'Yö -Zlan -bha -gludëdhɛ
-wun -blɛɛ -an -dhë -dhɛ bhë -a
-bha, 'yö 'wun 'ö -gban kwa Dëmɛ
Yesu Klito -wun -bha bhë, 'yö mɛ
ɓdaan -a 'ka -zogbandhe ɓva waa-
-potaasü -an 'ka.

'Sëëdhɛ 'ö Pɔlö -ya bɔ -Zlan -bha mɛ -nu 'wo Wlɔmë plöö -an -dhë bhë 'ö ŋɛ

1 'Sëëdhɛ ö ŋɛ, ma Pɔlö, 'a Yesu Klito -bha yuökëmɛ 'ka, ma 'ö -Zlan -yö n sü 'ö n -ya kö 'aan- kë -a -bha bɔmɛ 'ka -a -bha 'wuntaɔsë bhë -a -wun ŋblɛɛ' -sü 'ka bhë ŋɛ 'a- bɔ ka -dhë.
2 'Wuntaɔsë 'ö bhë -Zlan -ya -wun -blɛɛ 'kpa, ŋbɔa' ö 'dhi- wopömɛ -nu 'gü -sü 'ka; 'ö 'dhö ŋbɛɛn' -sü 'ka -a -bha 'sëëdhɛ 'slööslö 'gü. 3 'Wuntaɔsë 'ö bhë -yö -gban -a Gbö 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klito 'ka, yö 'ö- -bha mɛ -dhɛ 'gü ŋzian' 'ö bhɔ -gludë Davidö ŋsuu'- 'gü bhë -a -bha. 4 Yö bhë ŋɛ 'wun -nu 'wo -gban -Zlan -bha -an 'gbloo 'piö 'ö -Zuu 'slööslö -bha -a -bho ga 'gü -sü 'ö -kë 'piigbeedhɛ 'ka bhë 'ö- -zɔn ŋɛ -yö -Zlan Gbö 'ka bhë. 5 Yö 'ö bhë ŋɛ 'ö -Zlan -yö bɔ -a 'gü, 'glusë -kë n 'ka -sü 'ka -a -bha bɔmɛ Klito 'tɔ bhɔ -sü -wun 'gü kö 'aan- pö 'sɛ 'saadhö 'gü -mɛ -nu -dhë, -wo 'wuntaɔsë bhë -a -wun -dhɛ 'wun gia- 'iin kö -wo 'wun ma -Zlan -ta. 6 Mɛ -nu 'ö -Zlan -yö -an ŋdhɔɔ -kë kö -waan kë Klito -bha 'ka bhë, mɛ -nu 'ka Wlɔmë ka -an kpö 'gü 'pö.
7 Mɛ -nu 'ö 'ka Wlɔmë 'ö ka -dhɔ -yö -Zlan -kë 'ö- -wun 'gü 'ö ka ŋdhɔɔ -kë kö 'kaan- ka -bha -tosiadhe kë -a -bha 'ka bhë, ka ŋɛ 'ö 'sëëdhɛ ŋɛ 'a- bɔ ka -dhë. Kö kwa Dë -Zlan waa- kwa Dëmɛ Yesu Klito -wo 'glusë kë ka 'ka, -wo ka gbaa ŋzuöyagluu 'ka.

Pɔlö -ya 'piö kö 'ö 'dho -bhɔdhia kë Wlɔmë -mɛ -nu -gɔ

8 Pë -blɛɛzë 'a dhoë- kë 'ö tɔɔ ma -Zlan zuö 'a dhö -a pö ŋbɔa' Yesu Klito -ta -sü 'ka 'ö tɔɔ ka 'plɛ ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'ö bhë, -dhɛ 'saadhö 'gü 'kpongtaa zö, mɛ -nu -wa -wun ŋblɛɛ' -sü 'gü. 9-10 -Zlan 'a- -bha yuö kë -na n ŋzuö' 'plɛ 'ka, 'wuntaɔsë 'ö -gban -a Gbö -bha -a -blɛɛ mɛ -nu -dhë -sü 'ka bhë, yö gia- -ya ŋtɛi' -dɔ ŋnɛ a ŋbhɛa' -na, n -zo -yö -büö ka -wun 'ka -kplawo. -A -dhɛ ŋya ŋglɔɔ 'ö 'ma- -ya n ŋzuö' 'piö kö 'aan- nu ka 'piö. A- -dhɛ -na -Zlan -gɔ kö ŋya kë ŋnɛ ŋya kë -a -zo 'kun -wun 'ka, kö 'aan- nu -bhɔdhia kë ka -gɔ ŋdhia. 11 'Ö tɔɔ -nu ka 'piö -sü -dhɔ ŋya n 'kun, -yö kë 'dhö kö -Zuu 'slööslö -bha gbaɔ bhë 'kaan- ka -bha yö; -yö -dho ka ŋfaan' -më -zo -yö -Zlan -bha -sü -bha. 12 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, n nu -sü 'ö ka ziën 'ma bhë, -a -gɛn -blɛɛzë 'ö tɔɔ kö 'pian ŋplɛ 'ö 'kwa- -bha bhë, mɛ 'ö -dhö -a ŋfaan' -yö 'më -zo -yö -Zlan -bha -sü -bha.
13 N dhegluzë -nu, a- 'piö kö -yö kë ka 'yaan ŋnɛ, ŋya kë a- -ya n ŋzuö' 'piö kö 'aan- nu ka 'piö 'ma; 'kɛɛ 'wun bhë -a 'kundhɛ n 'ka- yö ŋkun bhë yö -mü. N -nu 'ma -sü -gɛn ŋga tɔɔ kö 'aan- Yesu -wun ŋblɛɛ'- kö mɛ -nu -waan 'we -a -wun -bha 'pö ŋnɛ -kɔ 'ö- 'ka 'sɛ mɛ -nu 'wo to -an 'gü bhë -a 'dhö. 14 Bhii -yö n -ma kö 'a- 'wun ŋblɛɛ' 'sɛgümɛ -nu 'saadhö, -an mɛ -nu 'ö kwa -nu kwa wɔ -kɔ 'dhö do waa- mɛ -nu 'ö -an -bha 'dhö -de -ta oo, mɛ -nu 'wo pë dɔ waa- mɛ -nu 'ö 'waa pë dɔ, 'wo bhë 'saadhö -an -dhë. 15 -Ya 'ö 'ma- wo -nu ka ŋplöö Wlɔmë 'ma -sü ŋwuën' kö 'aan- 'wuntaɔsë ŋblɛɛ'- ka -dhë bhë, -a -gɛn ŋga bhë.

'Piigbeedhɛ 'ö 'wun -taɔ 'piö -pë 'ka

16 'Wuntaɔsë 'ö bhë lë- 'yaa n kë -a ŋblɛɛ'- sü -wun 'gü; bhii a- =tɛi' -dɔ ŋnɛ 'piigbeedhɛ 'ö -Zlan -yö bɔ -a -ta 'ö mɛ -nu dha yö -mü; mɛ 'saadhö 'ö 'dhoë- ö -zo yö -a -bha -yö -dho dha. Kë- wo 'dhö bhë, -Zlan -ya -kë 'dhö kö -yaan Zuifö -nu dha -blɛɛzë 'ka, kö ŋya 'go mü,

mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka kö -waan dha 'pö. 17 'Ö bhii -ka -dhɛ -ga bhë 'sa, mɛ -bha -kë kpengdhö -sü 'ö -Zlan wö 'dhiö bhë, 'wuntaɔsë bhë ɓnɛ 'ö zian -zɔn kwa -dhë ɓnɛ -yö mɛ -kë kpengdhö mɛ -nu -bha -zo yö -sü do 'kpaan -wun 'gü. -A -de pë 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -a ɓwuën' -ya -pö: *Mɛ 'ö- -bha -kë kpengdhö -sü 'ö -Zlan 'dhiö 'ö -kë bɔa -a -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -ta, -këdhösü 'ö 'yaa yën ('ö -dhö ɓtoëpö 'ka bhë), -yö -dho kë -a -gɔ.*

Mɛ -nu -bha za yaa 'sü -kɔ 'ö -Zlan wö 'dhiö

18 Ka gia-, -Zlan 'ka- -ga -na bhë, ɓya -ya dhang- 'gü, -dhɛ 'ö mɛ -nu 'dhoë- -bha, 'ö -an këwun -nu yaya waa- -an -bha ɓsɔɔn yaa -nu -wun 'gü, 'ö 'wun 'ö 'wun gia- 'ka 'ö 'yaa ö këdhɛ yö bhë, -dhɛ bhë -Zlan -bha -naadhe 'yaa 'kan -a -bha; 19 'ö ɓya kë 'ö mɛ -nu bhë 'ö -an 'klo bhɔ; 'ö tɔɔ 'wun -nu 'wo -gban -Zlan -bha, 'ö mɛ dho -mɔa kö -ya dɔ, ɓwaa- dɔ 'saadhö; bhii -Zlan gia- =nɛ 'ö- -zɔn -an -dhë. 20 'Kɛɛ kë- wo 'dhö poo bhë, -Zlan 'ö bhë -yö 'wun gia- 'ka ɓnɛ mɛ gbɛ 'yaa- yö. 'Kɛɛ yö ɓga 'sa 'ö yö 'ö bhë, 'ö 'go 'töng 'ö 'kpongtaadhɛ ɓkaa' -a -bha 'ö yö ɓdɛɛ -bha, -a -bha 'gügbeedhɛ 'ö -dhö ɓtoëpö 'ka waa- -a -bha -kë -Zlan 'ka -sü 'ö bhë, mɛ 'bhee- -nu kwa- -yö -a -kɔ këpë -nu -bha. ɓƐɛ, ɓya kë 'pö kö -ziö mɛ -ta -sü gbɛ 'yaa -dhɛ bhë -a -bha gbɔ. 21 Wo 'ö 'wo bhë -wo -Zlan -dɔ; 'kɛɛ 'waa- =bhlë -ya 'iin 'waa- zuö pö pë -nu 'ö- -kë bhë -a -wun 'gü; 'kɛɛ -an -zo -ta -a 'gü -wun -nu ɓnɛ 'wo -kë yaya; 'ö -an -bha 'waa 'wun dɔ bhë -a -wun 'gü ɓwa wo -de -da -dhɛtiidhɛ 'gü. 22 -Wo wo -de -sü 'wundɔmɛ -nu 'ka 'kɛɛ kö 'waa pë gbɛ dɔ. 23 'Ö tɔɔ -wo wo -ta -yö -Zlan 'tɔbhɔsüzë 'ö -dhö ɓtoëpö 'ka bhë -a -dhɔ kë -sü -bha 'ö 'wo dho ɓzian' mɛ 'bhee- 'ö -kë gapë 'ka bhë, yö 'dhö, -ma -nu 'dhö, ɓsootawü -nu waa- wü -nu 'ö 'wo -kë ɓnɛ ɓmɛɛ -nu 'iin 'yuö- -nu -an 'dhö bhë -an gba -dhiadhö.

24 -A -kë 'dhö -sü 'ka, -Zlan ɓya ö -kɔ bho -an 'gü; ɓwa 'to wo -de -ta wo -de -dhi -a -dhë -wun kë -sü 'ka. Wɔ -kɔ yaa ɓnɛ 'wo- kë -na wo 'kuë zlöö. 25 -A -kë 'dhö -sü 'ka, pë 'wo- kë -na zlöö 'ö tɔɔ ɓsua -wun -nu -yö 'wun 'ö 'wun gia- 'ka -a pin ɓtaa -sü. Pë -nu 'wo -Zlan -kɔ këpë -nu 'ka bhë ɓnɛ 'wo -an gba -na zlöö; 'wo wo -ta yö pë 'kpɛkpɛ -da -mɛ gia- 'ö 'dhuë- 'dhoë- 'tɔ -ta ɓtoëpö 'ka bhë -a -bha, ɓii-. -Zlan bhë ɓnɛ 'ö 'dhuë- 'dhoë- 'tɔ -ta giagia 'ka. 26 'Yö -Zlan ɓya ö -kɔ bho -an 'gü, ɓwa 'to wo 'sloo 'ka wo këpë -nu lëzë bhë -an 'gü. 'Ö bhii pë 'wo- kë -na zlöö 'ö tɔɔ dhoo -nu 'wo bhë wɔ ɓnɛ 'wo- wo -na wo 'ko 'piö. 27 -A gɔɔn- -nu gia- -de 'pö pë mɛ 'ö -kë 'kpongtaa wɔ 'ka 'ö -kë dhe ɓmɛɛ' -sü 'ka bhë, ɓwa wo -ta -yö -a -bha; pë 'wo- kë -na zlöö 'ö tɔɔ wɔ 'wo- wo -na wo 'ko 'piö 'kɛɛ kö -yö lëzë. Kë -kɔ 'ö ɓkaa' 'ö 'klobhɔdhe 'ö -an ɓtian' 'wo- yö -na bhë 'ö bhë.

28 ɓDhɛ -kë ɓnɛ -Zlan dɔ -sü -wun yaa -an -kaan wo bhë, 'ö -Zlan -yö ö -kɔ bho -an 'gü, 'wo to wo -de 'sloo 'ka wo -bha 'wundɔdhe 'ö- -yö -a -bha -pë gbɛ 'yaa 'dhö bhë -a 'gü 'ö pë 'ö 'yaa këpë 'ka 'ö 'wo- kë -na zlöö bhë. 29 -A -wun 'gü ɓnɛ 'ö 'wun yaa ɓsuu'- 'kpɛkpɛ -dhɔ -yö -an -kë bhë. -An 'glu -yö ya; -an -bha ɓnaɔ -wun -yö 'gbee- 'ö -ziö -a 'ka pë 'plɛ -ta. 'Wun yaa -kë wo 'bhamɛ -nu 'ka -sü ɓnɛ 'wo- 'piö; -kë ɓgluɛngzë -sü, mɛ zë -sü, 'dhinaa kë -sü, 'kpënng- -kë mɛ -gɔ -sü 'wo mɛ -püö bhë. 30 Mɛ -nu -wun yaa -pɛn -sü ɓnɛ 'ö -an 'gü. ɓWa kë zlöö -Zlan yaagümɛ 'ka; -an 'dhi -wo ɓya kë ya; -wo wo -de -sü ɓva. ɓWa ɓyaannu ɓnëdhö kö pë 'wo dhoë- kë -waan pë yaa kë mɛ -nu 'ka, kö -wa yö -na 'ko 'dhiö. Wo 'wo bhë 'waa wo -mɛ -nu ɓbhlë

-ya. 31 -An ɓzuö' 'yaa 'dhö 'iin 'waa 'to wo -wo 'gü mɛ -nu -dhë: -Kɔ do 'wo- 'ka 'dhiö wo -de -dhë bhë ɓnɛ 'waa mɛ 'yena yöë 'pö. 32 -Zlan -bha za 'ö dhoë- kan bhë, -yö -an 'yaan 'ka -wun 'ka 'ö bhii -wa ɓtɛi' dɔ ɓnɛ mɛ -nu 'wo -tosiadhe ɓsuu'- bhë 'wo- kë -na bhë, -an 'dhiötodhɛ 'ö tɔɔ ga. 'Kɛɛ 'kö -kë ɓnɛ -yö 'dhö, -wo wo 'to -dɔ 'gbee- 'wo 'dho -na -a 'ka 'dhiö bhë. Mɛ -nu -de 'wo 'wun ɓsuu'- bhë 'wo- kë -na bhë, -an ɓfaan' ɓnɛ 'wo- më.

2

'Wun 'ö -gban -Zlan -bha mɛ -bha za 'kan -sü -bha

1 Dö -mü ü 'ka 'ü za dɔ mɛ -nu -bha -ɛ? -Yö kë ü 'yaan ɓnɛ -ziö ü -ta -sü 'ka dho kë, 'ö tɔɔ bhi 'ü za dɔ -na mɛ -nu 'wo to -an -bha bhë, pë do 'wo- kë -na bhë ɓnɛ 'ü- -kë 'pö; ɓya kë 'dhö kö za 'ü- -lo ü -de tuö bhë. 2 Kwa- =tɛi' -dɔ ɓnɛ mɛ -nu 'ö wɔ -kɔ ɓsuu'- bhë 'wo- wo -na bhë, -Zlan -yö -dho -an -bha za kan -an këwun -nu ɓtian' 'wun gia- 'gbloo 'piö. 3 -Yö ü -zo 'piö ɓnɛ bhi 'ü za dɔ -na mɛ -nu 'ö wɔ -kɔ ɓsuu'- bhë 'wo- wo -na -an -bha, 'kɛɛ kö bhi -de 'pö ü- 'gü bhë, -Zlan -bha 'klobhɔdhe bhë -yö -dho san ü 'ka a, 4 'iin kë- wo bhë -Zlan -bha 'glusë ɓva bhë, -a -bha ɓzuösaadhɛ waa- -a -bha ɓzuö' -kun sia- -sü 'wo bhë, ü -kaan 'pö yaa- wo bhë ee? ɓAo', -yö kë ü 'yaan 'püë- wo ɓnɛ -a -bha 'glusë bhë -a -wun 'gü ɓnɛ 'ö yaa ü 'klo bhɔ ɓkun bhë. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, yi ɓnɛ 'ö- 'to -na ü -gɔ kö 'üën- ü ɓzuö' ɓdhië'- -a 'piö bhë. 5 ɓƐɛ, 'ö ɓya kë ɓnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, kö -yö kë ü 'yaan 'püë- wo ɓnɛ ü ɓgɔü' -bha -kë 'gbee- -sü waa- ü -bha -kë ɓsɔɔn yaa 'gü -sü 'ö 'bhaa 'we -a -bha kö 'ü ü ɓzuö' ɓdhië' bhë -a -wun 'gü, ü 'klobhɔdhe -nu dɔ -na 'kuë- ü -de -gɔ kö yi 'ö -Zlan dho ö -bha -naazuëdhe yö -a 'ka plaan ö -bha za kpengdhö 'kan -yi 'ka bhë -waan nuë ü -ta bhë. 6 Yi bhë -a 'ka, mɛ 'ö -dhö, -a ɓsaan' -dho bho -a yuö kë -kɔ 'ö yuö ɓkaa' 'kpongtaa zö -a -bha. 7 Yi bhë -a 'ka, mɛ -nu 'wo wo -de dɔ 'wun 'ö kpengdhö -a kë -sü -bha, 'ö 'wo -kë 'tɔbhɔdhe, ɓbhlëyadhe waa- -këdhösü 'ö 'yaa yën bhë -a kë -mɛ 'ka bhë -yö -dho -këdhösü gia- 'ö 'yaa yën bhë -a nu -an -dhë. 8 'Kɛɛ mɛ -nu 'ö 'wo dɔ 'yënng -a -gɔ, 'ö 'wun 'ö 'yaa 'wun gia- 'ka 'wo 'wun ma -a -ta, 'ö pë 'ö ya, 'wo wo -de nu -a -dhë 'ö yö -an -dhë 'dhiö bhë, -yö -dho ö -bha -naazuëdhe -zɔn -an -dhë 'ö 'wun bho -an 'kwi. 9 Mɛ 'saadhö 'ö 'wo 'wun yaa kë -na bhë, 'klobhɔdhe -dho nu -an -ta, 'ö 'suö ɓva -yö -da -an 'gü. -Yö -dho kë 'dhö Zuifö -nu 'ka ɓkun, 'ö ɓya 'go mü 'ö mɛ 'waa Zuifö 'ka 'wo yö mü 'sabla. 10 'Kɛɛ mɛ 'saadhö 'ö -an këwun -nu 'dhö -së bhë -Zlan -dho 'tɔbhɔdhe, ɓbhlëyadhe waa- =zuöyagluu nu -an -dhë. -Yö -dho kë 'dhö Zuifö -nu -dhë 'dhiö -yaan ɓtun -a kë -na mɛ 'waa Zuifö 'ka -an -dhë 'pö, 11 'ö tɔɔ -Zlan 'yaa mɛ gbɛ -zë 'gü dhe kë.

12 Mɛ 'saadhö 'wo ɓsɔɔn yaa kë -na kö tɔng 'ö -Zlan -ya nu Moizö -dhë kö -yaan dɔ bhë, -an 'gü -dho ɓsiö' 'kɛɛ yaa 'dhö sü Moizö -bha tɔng -bha; mɛ 'kö Moizö -bha tɔng dɔ 'ö ɓsɔɔn yaa kë bhë, -a -bha za -dho kan ɓnɛ -kɔ 'ö- 'ka Moizö -bha tɔng 'gü bhë -a 'dhö. 13 Bhii yaa kë ɓnɛ mɛ 'ö 'wo wo 'to to tɔng -wo -bha 'kpaan 'ka 'wo kpengdhö -Zlan wö 'dhiö -a 'dhö, 'kɛɛ mɛ 'wo- ma, 'ö 'wo- 'kun ö 'kun -kɔ 'ka ɓnɛ 'wo kpengdhö. 14 ɓYa kë ɓnɛ mɛ 'waa Zuifö 'ka ɓwa pë 'ö tɔng -ya pö -a 'sü wo -de 'gü ɓwaa- kë, kö ɓwa kë wo -de -dhë tɔng 'ka, 'kö -kë ɓnɛ 'waa -Zlan -bha tɔng 'ö- nu Zuifö -nu -dhë bhë -a dɔ. 15 -A -kë 'dhö -sü 'ka kö ɓwaa- -zɔn ɓnɛ wɔ -kɔ gia- 'ö ɓwaa- wo 'ö -yö 'ko 'dhiö -sü 'ka tɔng -dhë bhë -yö -ya -sü 'ka -an ɓzuö' 'gü; 'ö bhii -wo 'ö 'we -na -an ɓzuö' 'gü bhë waa- -an -zo -ta 'gü -wun -nu 'ö ɓya kë 'wo -dhio -nu dɔ -na -an -ta bhë

ŋnɛ, 'ö 'wo- =blɛɛ -an -dhë. 16 Yi 'ö -Zlan dho mɛ -nu -bha za kan -a 'ka ŋbɔa' Yesu Klito 'gü -sü 'ka, pë -nu 'ö 'wo -bin -sü 'ka mɛ 'bhee- -nu -bha -tosiadhe 'gü -a -bha, ŋnɛ -kɔ 'ö 'wuntaɔsë 'a- =blɛɛ' -na ŋnɛ 'ö- =blɛɛ -a 'ka -a 'dhö bhë, pë -nu 'wo dho kë 'wo bhë.

'Wun 'ö -gban Zuifö -nu waa-Moizö -bha tɔng -an -bha

17 Bhi 'ü- pö -na ü -de -dhë ü Zuifö 'ka, 'ü ü zü -gban -na tɔng -ta, 'ü ü -de 'sü -na ŋva ü -bha -kë -Zlan -bha mɛ 'ka -sü -wun 'gü, 18 bhi 'ü- -zo 'kun -wun dɔ, 'ö ü ŋdaan tɔng 'ka bhë -a -wun 'gü 'ü -mɔa kö pë 'ö -së 'ü- dɔ 'wun -nu 'gü, 19 -yö ü -zo 'piö ŋnɛ 'bha kë 'dhiö -sü 'yënngtiimɛ -nu 'ka -mɛ 'ka a? 'Bha kë ŋnɛ 'siö 'bhü -sü 'dhö -dhɛtiidhɛ 'gü mɛ -nu -dhë -a? 20 ŋDhɛ -kë ŋnɛ -Zlan -bha tɔng 'ö 'wundɔdhe waa- 'wun gia- 'wo- 'gü bhë -wo ka -daan -a 'ka 'ö 'ka- dɔ bhë, -yö ka -zo 'piö ŋnɛ ŋya kë 'dhö kö ka -kɔ -yö -mɔa 'ka pë -zɔn mɛ -nu 'waa pë gbɛ dɔ -an -dhë 'iin 'wun -nu 'wo -gban -Zlan -bha, 'ka 'në 'sɛɛn- -nu ŋdaan -a 'ka -oo? 21 ŋƐɛ, 'ö -më -kë 'ö bhi 'ü mɛ -nu ŋdaan bhë 'ö 'bhaa ü -de ŋdaan'- 'sa? ŋYa kë 'dhö bhi 'ü- pö -na kö ŋkun 'ö mɛ -yö ŋkwaan bhë, -më -kë 'ü- wo ŋee? 22 'Ö bhi 'ü- pö -na kö ŋkun 'ö mɛ -yö -da ö 'bha -bha dhe 'piö 'iin 'ö dhebɔ -yö ö 'bha dhe ŋgɔn ŋmɛɛ'-, -a kë 'ü- wo -na ŋnɛ -a -gɛn tɔɔ -më -ɛ? Ü- -pö 'sa ü gbaapë gba -sü -san -zë, 'yö -më 'ü- =mɛɛ' -na -kplawo -an gbadhɛ -nu 'gü ŋnɛ ŋɛ? Ü -kwaan mü -kɔklë ŋɛ? 23 Ü ü -de -sü ŋva tɔng -bha -kë ü -gɔ -sü -wun 'gü 'kɛɛ kö tɔng gia- bhë ü- -dɔ 'gü -Zlan ŋbhlë -siö -sü 'ka. 24 Yö ŋga 'ö- -wun 'gü -Zlan -bha 'sëëdhɛ ŋbɛɛn' -yan 'bhaa -ya -pö: *Mɛ 'ka Zuifö 'ka, ka ŋnɛ 'ka- -kë 'ö 'sɛgümɛ -nu 'wo to 'ö 'wo 'wun yaa ŋblɛɛ' -na -Zlan -gɔ bhë.*

25 'Wun mɛ 'ö -gban -kë Zuifö 'ka -sü -bha bhë, -kwa -dhɛ -ga -a 'gü 'dhɛ! ŋYa kë ŋnɛ 'bha tɔng 'kun ö 'kun -kɔ 'ka, kö ü -bha -dho 'bɔng -sü ŋbhlë -yö -dhö; 'kɛɛ ŋya kë ŋnɛ ü -bha ŋya kë tɔng -dɔ 'gü -sü 'ka, kö ü -bha -kë -kwɛa 'ka -sü -yö ŋnɛ ŋdruɛn 'dhö. 26 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, mɛ 'ö yaa 'go 'bɔng 'kɛɛ 'ö tɔng -wo -nu kun ö 'kun -kɔ 'ka, -Zlan -dho -a -ga ŋnɛ mɛ 'ö ŋya 'go 'bɔng -a 'dhö. 27 -A -ga 'ü- wo bhë, mɛ 'ö ŋdruɛn 'ka 'ö 'wun ma tɔng -ta bhë, bhi 'ü -kwɛa 'ka, 'ö tɔng 'dhö ü -gɔ 'ö 'kɛɛ 'bhaa- 'kun ö 'kun -kɔ 'ka bhë, yaa 'dhö za -lo ü tuö ŋa? 28 'Ö tɔɔ -kë Zuifö gia- 'ka -sü 'ka- -ga -na bhë yaa kë ŋnɛ pë 'wo- pö ŋwa mɛ -ga 'wo- pö -yö Zuifö 'ka yö kun, 'iin yaa yö mɛ -bha -kë -kwɛa 'ka -sü 'ö mɛ bun 'gü 'kpaan 'ka bhë -a -bha. 29 Mɛ 'ö Zuifö gia- 'ka 'ö tɔɔ mɛ 'ö- 'ka ö ŋzuö' 'gü, 'ö- -bha -kë -kwɛa 'ka -sü bhë, 'ö- =zuö' 'piö ŋzian', -Zuu 'slöösló -bha yuö kë mɛ ŋzuö' 'piö -sü ŋkwaa'; -kë Zuifö gia- 'ka -sü yaa yö tɔng 'ö dɔ 'ö -ya -sü 'ka -a -bha. Mɛ 'ö Zuifö gia- 'ka bhë, -a -bha ŋbhlë 'yaa 'go mɛ -nu 'gü, 'kɛɛ -yö -go -Zlan 'piö.

3

1 -Yö 'dhö 'püë- wo ŋnɛ -kɔ 'kwa- pöë bhë -a 'dhö, 'kɛɛ -kwa -dhɛ -ga -a 'gü -së 'ka 'dhɛ! -Më 'ö tɔɔ -kë Zuifö 'ka -sü ŋtruën ŋɛn? -Dho 'bɔng -sü 'ö bhë -a ŋbhlë -yö -kë -më 'ka ɛ? 2 -A -ga 'ka- wo -na bhë -a ŋbhlë ŋyö ŋva -kɔ ŋsuu'- 'saadhö -ta. -Kwaa 'piö -ga -së 'ka 'dhɛ! Pë 'tɔ 'go -wo -nu bhë, Zuifö -nu ŋnɛ 'ö -Zlan -ya -lo -an kwɛɛ. 3 ŋƐɛ, 'ö ŋya kë 'dhö kö Zuifö 'bhaa -nu 'ö -zo -yö -Zlan -bha -sü yaa kë -an -gɔ bhë, kwa -dho -a pö ŋdhë 'pö ee? -A -wun 'gü 'pö -Zlan 'ka 'dho to ö -wo 'gü pë -nu 'ö 'tɔ go bhë -a 'gü bhë ŋee? 4 -Yö kë ka 'yaan ŋnɛ -Zlan 'yaa pë -nu kë 'dhö. -Yö -Zlan -bha kö -yö pë -nu kë 'wun gia- 'gbloo 'piö 'kö -kë ŋnɛ mɛ 'plɛ

-wo ŋsua -zian -ta 'dhee. -A -wun 'gü, -yö ŋbɛɛn' -sü 'ka (-Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü) ŋnɛɛ: *Ü pö -pë -nu 'wo bhë -wo gia- 'ka. 'Wun ŋya -da kaa- mɛ ka ziën, ü -bha ŋnɛ 'ö to -a -bha.*

5 'Ö -ya kë 'dhö 'sa kö kwa -dho -a pö ŋdhë 'pö bhë? Kö kwa këpë yaa -nu 'wo bhë -wa -zɔn ŋnɛ -Zlan -yö kpengdhö e? Kwa 'klo 'ö -Zlan 'dhoë- bhɔ -na kö 'kwa pë yaa kë bhë 'pö- -wun 'gü 'ö 'yaa kpengdhö bhë ee? ŋDhɛɛ' 'ö bhë 'a- -kpɔ 'dhö 'ö tɔɔ mɛ 'bhee- -nu -zo 'ta -kɔ ŋnɛ 'ö bhë. 6 'Yaa yö 'dhö! Bhii -Zlan ka- -ga -na bhë, ŋya kë ŋnɛ 'yaa kpengdhö -be, kö -a -bha 'kpongtaadhɛ -bha za 'kan -sü -yö -yö 'më 'sa?

7 -Ka -dhɛ -ga 'dhɛ! 'Ö ŋya kë ŋnɛ 'ma ŋsua kë, 'ö -Zlan ŋya n 'klo bhɔ -a -wun 'gü, kö -Zlan -bha -kë kpengdhö -sü yaa yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü a. -A 'tɔ bhɔ -gɛn kun bhë ŋa? ŋƐɛ, 'ö ŋya kë 'dhö, kö za -bha n 'kun -sü n -ma -kë -pë yaa kë -mɛ 'ka -sü -yö -go 'më 'sa? 8 ŋYa kë 'dhö kö -më -kë 'kwaa- pö ŋklöödhö: «-Kwa 'wun yaa kë kö -yaan 'gla 'wun -së 'gü.» -A -de mɛ 'bhaa -nu -wo ma Pɔlö -mɛ n -wun yaa ŋblɛɛ' -na ŋnɛ 'wun ŋsuu'- bhë ŋya 'go n 'dhii. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë mɛ -nu bhë, za -dho -an kun 'ö -an 'klo -yö bhɔ; pë 'ö- -de dho kë -yö -mü bhii -yö -an -ma -kun!

Mɛ gbɛ 'yaa kpengdhö -Zlan wö 'dhiö

9 -Ka dɔ! Ka- -pö ŋdhë! Ka- -pö mɛ 'kwa Zuifö 'ka, kwa 'gianzë mɛ -nu 'wo to -an -bha -ee? -Abi' bhoo-! -A mɛ 'kö bhë 'ma -dhɛ ta 'po -a -ta 'saadhö ŋnɛ Zuifö waa- mɛ -nu 'wo to kwa 'saadhö kwa ŋsɔɔn yaa -kɔ ŋlöö. 10 -Yö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ŋnɛɛ: *Mɛ kpengdhö 'yaa 'dhö; mɛ do -de yaa -mɔa -yö ö -gɔ -zɔn -dhɛ bhë -a 'gü.* 11 *Mɛ 'ö dho kë 'wunmamɛ 'ka 'yaa 'dhö. Mɛ gbɛ 'yaa -Zlan ŋmɛɛ' ŋdhia.* 12 *Mɛ 'plɛ ŋwa 'go -Zlan -bha zian -ta, ŋwa 'dho wo 'kuëdhö -Zlan 'ka ŋgbiin. 'Wunsëkëmɛ 'yaa 'dhö. -A mɛ do -de 'yaa 'dhö.* 13 *ŋWa wo ŋza ga 'dhi 'po ŋnëdhö, -an 'dhi -wo -taɔ ŋya kë ŋnɛ pë 'busü 'tëë 'dhö blɔɔn- =taa; -an nɛga ŋya dɔ kö -yaan mɛ -nu -püö; -an -wo -nu ŋwa kë 'dhiö- =nɛ ŋmɛɛ 'yi 'dhö.* 14 *-An 'dhi -wo ŋya kë 'dhangga -ya mɛ -bha -wo yaa 'ka.* 15 *-An -kɔ 'dhee ŋya kë 'siö mɛ zë -sü 'gü.* 16 *-Dhɛ 'saadhö ŋwa bɔ -a -bha, pë 'güsiödhe waa- =zuökaankuëdhe ŋnɛ 'wo- to mü.* 17 *Zian 'ö -kë ŋzuöyagluu -zian 'ka bhë waa- dɔ do.* 18 *-An -bha -tosiadhe 'gü, 'suö do 'yaa -an ŋzuö' 'piö -Zlan buëndhö.*

19 -Yö kë kwa 'yaan ŋnɛɛ: Mɛ 'ö 'yi Zuifö 'ka, 'ö 'yi tɔng ŋlöö bhë, -wo -nu 'wo bhë -wo yi -bha 'ka 'pö, -yö kë 'dhö kö -de -gɔ -wun -za 'kan -sü -yaan 'kun -këdhösü 'ka 'iin -an 'dhi -yaan yö 'kuë-. Mɛ 'plɛ -wo dɔ -sü 'ka -Zlan -bha zakanyi -gɔ. 20 'Ö tɔɔ mɛ gbɛ 'ka 'dho kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö -a -bha tɔng 'kun -sü -wun 'gü. 'Ö bhii tɔng 'ö 'ka- -ga -na bhë, -a këyuö 'ö tɔɔ pë 'ö 'wun yaa 'ka bhë -a -zɔn mɛ -dhë -sü ŋnɛ 'wun yaa 'ö ŋnɛ.

'Wun 'ö -gban -Zlan -bha mɛ -kë kpengdhö -kɔ -bha

21 'Kɛɛ dɔ 'ö 'kwa- wo ŋdɛɛ ŋnɛ bhë, -Zlan -bha mɛ -kë kpengdhö ö wö 'dhiö -kɔ 'ö- wo kwa 'ka bhë, ŋyaa- -zɔn kwa -dhë. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, 'wun bhë tɔng -kɔ yaa kë -a 'gü. Pë 'ö -kë -ya -sü 'ka tɔng 'sëëdhɛ 'gü 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -wo 'wun 'ö -gban -a -bha -a ŋblɛɛ yö -mü. 22 'Yö 'wo- pö ŋnɛ -Zlan -yö mɛ -kë kpengdhö (ö wö 'dhiö); 'kɛɛ -yö -sü -an -bha -zo -yö Yesu Klito -bha -sü -bha. Pë 'ö dhö bhë 'yaa mɛzëgüdhe kë -a 'gü; 'kɛɛ mɛ 'saadhö 'ö 'wo Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -yö -an -bha 'ka. 23 'Ö tɔɔ mɛ 'plɛ -wo ŋsɔɔnyaamɛ 'ka; 'ö -kë -Zlan -bha 'tɔbhɔdhɛ 'gü -sü 'ö bhë 'ö 'yaa mɛ gbɛ ŋtian'

-be. 24 'Kɛɛ -Zlan 'ö bhë -a 'glu 'ö -kë -së ⱡduö bhë yö ⱡga 'ö ⱡya mɛ -nu kë kpengdhö 'kpaan -bɔa Yesu Klito 'gü -sü 'ka bhë, 'ö bhii yö ⱡnɛ 'ö mɛ -nu bho ⱡsɔɔn yaa -gɔ 'gan 'gü. 25-26 Kë- wo 'dhö bhë, -Zlan -yö Klito -nu sla- bhoë -në 'ka 'dhö -yö kë 'dhö kö -a -bha ga -sü 'gü, -ziö mɛ -nu -bha ⱡsɔɔn yaa -ta dhe 'ö dho kë mɛ -nu 'wo -we -a -wun -bha -an -bha 'ka bhë, -yaan bɔ -a 'gü. -Zlan -ya -kë 'dhö kö -a -bha -kë kpengdhö -sü bhë, -yaan -a -zɔn 'ö tɔɔ kë- wo 'kpa bhë -a ⱡzuö' -yö -kë -saa 'ö ö -zo bho mɛ -nu -bha këwun yaa -nu -dhë; 'kɛɛ dɔ 'kwa- wo ⱡnɛ, -a -bha mɛ -kë kpengdhö ö wö 'dhiö -kɔ bhë, ⱡyaa- -zɔn kwa -dhë; 'ö tɔɔ -ya 'piö kö -a -bha -kë kpengdhö -sü bhë -yö 'to pin ⱡtaa 'iin kö mɛ -nu 'ö 'wo 'dhoë- Yesu -bha ga 'ö- wo -an -wun 'gü bhë -a -dhɛ 'wun gia-, kö -yaan -an kë kpengdhö 'pö.

27 ⱡƐɛ, 'ö ⱡdhɛ në -nu 'wo bhë ⱡwa kë ⱡnɛ -kɔ bhë -a 'dhö bhë, kö mɛ -yö -dho dɔ 'më gbɔ kö -yaan ö -de 'sü ⱡva ⱡɛɛ? -A këdhɛ do 'yaa 'dhö. Yaa kë ⱡnɛ -yö -sü -an -bha -gɔ 'wo- dho tɔng -dhë sia- bhë -a -bha 'kɛɛ Yesu Klito -wun -dhɛ 'wo -wo 'wun gia- bhë yö -mü. 28 'Ö tɔɔ kwa -bha 'ka, mɛ -bha -kë kpengdhö -sü 'ö -Zlan wö 'dhiö yaa yö në 'ö tɔng dɔ -wo 'ka -a 'kun -sü -bha; yö -sü -zo yö -sü -bha. 29 'Iin kö kë 'püë- wo bhë, -Zlan bhë kë- wo Zuifö -nu dosɛn -bha -Zlan 'ka bhë ee? 'Yaa 'sɛgümɛ -nu 'wo to -an -bha -Zlan 'ka 'pö aa? -Abi' ii, -an 'saadhö -an -bha -Zlan -mü. 30 'Ö tɔɔ -Zlan -yö dosɛn. Mɛ -nu 'wo Zuifö 'ka -yö -dho -an kë kpengdhö -an -bha -zo yö -sü -wun 'gü; 'yö dho mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an yö ö wö 'dhiö kpengdhö -zo yö -sü do 'ö bhë -a -wun 'gü 'pö. 31 -Ka dɔ, 'wun do -yö mü. Yaa kë ⱡnɛ kö ⱡya kë 'dhö kö kwa -bha -zo yö -sü -wun 'gü 'kwa tɔng ⱡbhlë bho -a -bha yö kun. Në 'kwa- -kë ⱡzian' 'ö tɔɔ -a ⱡbhlë giagia ⱡnɛ 'kwa- -ya -a -bha.

4

'Wun ⱡzuan' 'ö sü Ablaamö -bha -kë kpengdhö -kɔ 'ö ⱡkaa' -Zlan wö 'dhiö -a -bha

1-2 Mɛa-, 'wun mɛ 'ö -kë mɛ -bha -kë kpengdhö -sü 'ka bhë, kwa 'ö 'kwa Zuifö 'ka bhë, -kwa kwa 'bhɛma Ablaamö 'piö ⱡgaa' 'bhlewo 'dhɛ! -A ⱡbhlë 'ö 'wun bhë -a 'gü 'ö tɔɔ -më -ɛ? (Mɛdhɛvadhɛ -wa -pö mɛ -bha -kë kpengdhö -sü -yö -sü mɛ këwun -nu -bha). 'Yö ⱡdhɛ 'ö 'kwa- -ga Ablaamö 'piö bhë, ⱡya kë ⱡnɛ -yö -kë -a -gɔ 'dhö -bezë kö yö 'ka 'dho ö -de sü ⱡva -be -a! ⱡƐɛ, 'kɛɛ 'wun bhë 'yaa në gbɛ 'ka kö -yaan dho kë -de -sü ⱡva -wun 'ka -Zlan wö 'dhiö! 3 -Yö ⱡbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ⱡnɛ: *Ablaamö -yö ö -zo yö -Zlan -bha, 'ö- -wun 'gü 'ö -Zlan ⱡya yö kpengdhö ö wö 'dhiö.* 4 Kë- wo bhë mɛ 'ö yuö -kë, -a ⱡsaan' ⱡnɛ 'wo- bho. Yaa kë ⱡnɛ gbaɔ 'wo- -kë -a -dhë 'kpaan 'ka -a 'ka; 'kɛɛ në 'ö- =dua' 'ka yö -mü. 5 Mɛ 'ö yaa ö -zo yö ö këwun -nu -bha ⱡnɛ -kë kpengdhö -kɔ ⱡnɛ 'ö bhë, 'ö ⱡya ö -zo yö -Zlan 'ö ⱡsɔɔnyaamɛ 'piö -ga bhë -a -bha, -a -bha -zo yö -sü 'ö bhë -a -wun 'gü, -Zlan -ya -yö kpengdhö ö wö 'dhiö. 6 -Kɔ bhë ⱡnɛ 'ö Davidö -yö 'wun ⱡgbaan' mɛ -bha 'wunsë -bha 'ö- pö -Zlan -ya yö kpengdhö 'kɛɛ 'yaa ö -zo 'to mɛ këwun -nu 'piö ⱡwoë' ⱡnɛɛ: 7 *ⱡZuögludhi -yö mɛ -nu 'ö -Zlan ⱡya ziö -an -bha 'wun yaa -nu -ta 'ö ⱡya ö -zo bho -an 'piö bhë -an -gɔ!* 8 *ⱡZuögludhi -yö mɛ 'ö Dëmɛ 'yaa- -bha ⱡsɔɔn yaa -wun 'kun ö ⱡzuö' 'piö -a -gɔ!*

9 Kë- wo poo ⱡnɛ 'wunsë 'ö bhë, Zuifö -nu 'ö ⱡwa 'go 'bɔng bhë wo 'sloo 'ö -gban -an -bha -a? 'Iin kë- wo bhë ⱡnɛ mɛ -nu 'ö 'wo to bhë 'yaa -an -bha 'ka 'pö a? Ka gia-, -ka -dhɛ -ga 'wun bhë -a 'gü -së

'ka 'dhɛ! Kwa kun 'kwa 'goë- pö ɖdhia 'piöklöözë ɖnɛɛ: -Zlan -yö Ablaamö -kë kpengdhö ö wö 'dhiö -a -bha -zo yö -sü -wun 'gü ɖnɛ ɖa? 10 ɖƐɛ, 'ö ɖdhɛ -kë 'dhö, 'wun bhë -yö -kë 'töng -mlë 'ka ɛɛ? -Yö -kë kö Ablaamö ɖya 'dho 'bɔng 'iin kö yaa kaa ɖkun ee? 'Kɛɛ -yö 'to ka 'yaan ɖnɛ ɖdhɛ 'ö kë -na 'dhö kö yaa 'dho 'bɔng ɖkun. 11 Në 'ö -kë -dho 'bɔng -sü 'ka bhë, -yö -yö zlöö Ablaamö -bha ɖnɛ ɖduakëpë 'dhö ɖnɛ mɛ bhë -Zlan ɖyaa- kë kpengdhö ö wö 'dhiö -a -bha -zo yö -sü -wun 'gü; -kɔ 'ö ɖkaa' zlöö 'ö Ablaamö -yö to zlöö mɛ -nu 'ö 'wo wo -zo yö -Zlan -bha bhë -an dë 'ka 'ö bhë; -yö 'dhö 'kö -kë ɖnɛ waa 'dho 'bɔng 'dhee, -wo -Zlan wö 'dhiö kpengdhö. 12 -Yö mɛ -nu 'ö ɖwa 'go 'bɔng 'pö -an dë 'ka. 'Ma- 'pö mɛ 'ö ɖwa 'go 'bɔng kö a--pö mɛ -nu 'ö ɖdhɛ 'wo go 'bɔng 'ö -an 'dhiö yaa 'to bhë 'kɛɛ 'wo to kwa dë Ablaamö pin 'piö, 'wun 'ö -gban -zo yö -sü -bha -a 'ka kö yaa kë -kwɛa 'ka ɖkun bhë.

'Wun 'ö -gban Ablaamö -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -bha

13 -Zlan -yö në 'tɔ 'go -wo -nu Ablaamö waa- ö ɖsuu'- -ta -nu -an -dhë ɖnɛ 'kpongtaamɛ -nu 'saadhö -wo -dho kë -an -bha 'ka. 'Kɛɛ kë-wo 'dhö bhë yaa kë ɖnɛ, ɖdhɛ 'ö në 'ö tɔng -ya pö 'ö Ablaamö -ya -kë, 'ö në 'tɔ 'go -wo bhë 'ö -kë -a -dhë. 'Kɛɛ -Zlan -ya -kë -a -dhë 'dhö 'ö tɔɔ -yö -kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö ö -bha -zo yö -sü -wun 'gü. 14 Kë- wo bhë ɖya kë ɖnɛ mɛ -nu 'ö 'wo tɔng kun ɖnɛ 'ö wo 'sloo 'ö -to mɛ -gɔ -në bhë 'ö dho kë -an -bha 'ka -be, kö -zo yö -sü -wun -yö 'kpaan, 'iin kö në 'ö -Zlan -yö 'wun -gban -a -bha 'ö- -wo -bhö -wo 'ka bhë, -a ɖbhlë 'yaa 'dhö. 15 'Ö tɔɔ tɔng 'ö-'ka- -ga -na bhë, -a 'piö -në 'ö tɔɔ -Zlan -bha -naazuëdhe; 'kɛɛ -dhɛ 'ö tɔng 'yaa- -bha kö tɔng -lö 'gü dhe 'yaa- -bha kö -waan 'dhoë- pö 'ka yö -Zlan -naa -bha. ɖYa kë 'dhö kö 'wun 'ö -gban -kë kpengdhö -sü 'ö -Zlan wö 'dhiö -a -bha bhë tɔng -ya -dhɛ kun bhë.

16 ɖYa kë 'dhö kö në 'ö -Zlan -ya 'tɔ go bhë, -yö -kë 'dhö -zo yö -sü -wun 'gü, -yö kë 'dhö kö -yaan kë gbaɔ 'kpaan 'ö -kë -a 'ka 'iin kö -a ɖbhlë -yaan kë -dhö, mɛ -nu 'saadhö 'wo go Ablaamö ɖsuu'- -ta 'gü -an -dhë; 'yö kë- wo 'dhö bhë 'ö bhii 'yaa mɛ -nu 'ö 'wo tɔng kun bhë wo 'sloo -an -bha 'ka. 'Kɛɛ -yö mɛ 'saadhö 'wo 'wun -dhɛ 'wun gia- =nɛ Ablaamö 'dhö bhë, -an -bha 'ka 'pö. Ablaamö bhë ɖnɛ 'ö tɔɔ kwa 'saadhö kwa dë 17 ɖnɛ -kɔ 'ö në 'ö ɖbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö- pöë -a 'dhö ɖnɛɛ: *(-Zlan -ya -pö: Ablaamö,) 'ma ü kë 'sɛgɔ ɖva dë 'ka.* -Zlan 'ö yö bhë 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'dhoë--gɔ kö -yaan -këdhösü nu mɛ -nu 'ö ɖwa ga -an -dhë 'iin kö në 'ö 'yaa -dhö -yaan -da bhë, -a wö 'dhiö Ablaamö -yö kwa dë 'ka. -A -de, -Zlan bhë, Ablaamö -yö ö -zo -yö -a -bha. 18 -Zlan -ya -pö Ablaamö -dhë: *Ü ɖsuu'- -ta -nu -dho kë ɖva ɖnɛ -kɔ ɖnɛ -a 'dhö.* 'Yö ɖdhɛ -kë 'dhö 'yö Ablaamö -yö -kë 'sɛgɔ ɖva dë 'ka 'ö tɔɔ Ablaamö bhë, -yö ö -zo -yö -Zlan -bha, 'ö ö -zo to në 'ö -Zlan -ya 'tɔ go -a -dhë bhë -a -gɔ 'kɛɛ kö -dhɛ bhë -a -bha, ('wun gia- 'ka, -zo -yö -a -bha -dhɛ në 'tee -de yaa kë mü). 19 ɖDhɛ 'ö 'wun -nu bhë 'wo kë -na 'dhö kö Ablaamö -kwɛ ɖya kë ɖnɛ ɖkëng' do 'dhö; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -a ɖzuö' yaa 'to zlöö -a -bha -kë zii ɖduö -sü 'iin Saala -bha ö 'ka 'dho 'në kpɔ gbɔ bhë -a -wun 'gü. 20 Në -nu bhë -wo -kë 'dhö gia- 'ka 'kɛɛ -a -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -kɔ yaa yö züë-, 'iin -a ɖzuö' yaa 'zëzë 'kun në 'ö -Zlan -ya 'tɔ go -a -dhë bhë -a -wun -bha. Në 'ö -kë ɖzian' 'ö tɔɔ -a -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü bhë -a ɖfaan' ɖnɛ 'ö më 'ö -Zlan 'tɔ -kë ɖva. 21 -Yö -kë -a 'yaan ɖnɛ në 'ö -Zlan -ya 'tɔ go

bhë, -a -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'plɛ -ya -gɔ kö -yaan kë. 22 Kë -kɔ 'ö ⌧kaa' 'ö Ablaamö -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -wun 'gü 'ö 'sëëdhɛ ⌧bɛɛn' -yan -ya pöë: *-Yö -kë kpengdhö -Zlan wo 'dhiö* bhë 'ö bhë. 23 'Kɛɛ -wo kpö 'ö -kë «-yö -kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö» 'ka bhë, waa -ya, yö do -a -bha -ya 'ka. 24 Mɛ -nu 'ö -Zlan dho kwa yö kpengdhö 'pö ö wö 'dhiö bhë, -wo kpö bhë -yö kwa -bha 'ka, kwa 'ö -Zlan 'ö kwa Dëmɛ Yesu bho ga 'gü bhë 'ö kwa- -wun -dhɛ 'wun gia- bhë. 25 Yesu 'ö bhë, ga 'ö- wo bhë, -yö -ga kwa -bha ⌧sɔɔn yaa -nu -wun 'gü. 'Kɛɛ ⌧dhɛ -kë 'dhö -yö -go ga 'gü kö 'kwaan- kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö.

5

⌧Dhɛ 'ö 'kwa -kë kpengdhö bhë, dhidhe 'ö kwaa- -Zlan -nu kwa ziën bhë, 'wun 'ö -gban -a -bha

1 -A -kë 'dhö -sü 'ka, ⌧dhɛ -kë ⌧nɛ kwa -zo -yö Klito -bha -sü -mü bhë, yö ⌧ga 'ö 'kwa kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö bhë. -A -wun 'gü ⌧nɛ 'ö dɔ 'kwa- wo ⌧nɛ 'ö 'kwa ⌧zuöyagluu 'gü -a wöödhö kwa -bha -klu kwa Dëmɛ Yesu Klito -bha -sü 'gü bhë. 2 Yesu ⌧nɛ 'kwa bɔ -a -ta 'ö 'kwa -da -Zlan -bha 'glusë 'gü, 'ö 'kwa -yaa 'gü bhë. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë -yö -sü kwa -bha -zo -yö -a -bha -sü -bha. 'Yö pë 'ö kwa ⌧zuögludhi -gɛn 'ka bhë 'sa 'yö -kë -Zlan -bha 'tɔbhɔdhe 'ö 'dhiö 'ö kwa -zo 'dhö -a -dhë ⌧nɛ kwa -dho kë -a 'gü bhë -a 'ka. 3 'Ö- -de 'kö -kë ⌧nɛ kwa 'klobhɔdhe 'gü 'dhe, -a ⌧zuögludhi -yö kwa -gɔ; bhii 'klobhɔdhe -nu 'wo bhë -an 'piö -pë -nu 'wo 'wun -së -nu 'ka -wo -dhö; 'ö tɔɔ wo ⌧nɛ 'kwa bɔ -an 'gü 'ö ⌧zuösaadhɛ waa- -dɔ diindhö -sü 'wo -kë kwa -gɔ. 4 Yö ⌧ga 'ö ⌧zuösaadhɛ 'ö bhë 'pö, 'ö- -kë 'ö 'kwa dɔ gɛnngdhö 'güdandhe -nu 'gü 'ö kwa -bha 'yan -to -a -gɔ -pë bhë 'ö dɔ 'pö gɛnngdhö. 5 Kwa -bha 'yan -to -a -gɔ -pë -de 'pö 'ö 'yaa kwa -kɔ yö züë 'ö tɔɔ ⌧dhɛ -kë 'dhö, -Zlan -bha -a -dhɔ -kë kwa 'ka -sü bhë, ⌧yaa- -ya kwa ⌧zuö' 'gü; 'yö- -kë 'dhö -Zuu 'slööslö 'ö- nu kwa -dhë bhë -a ⌧kwaa'.

6 Kë- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ ⌧dhɛ 'ö ⌧tun -be kö ⌧faan' gbɛ 'yaa kwa -gɔ bhë, yi 'ö -Zlan -ya -ya bhë, ⌧dhɛ 'ö -lo, Klito -yö -ga mɛ 'ö kwa ⌧sɔɔn 'dhö ya bhë kwa ⌧wuën'. 7 -Yö 'dhö 'püë- wo; 'kɛɛ 'kwa -dhɛ -ga 'wun bhë -a 'gü -së 'ka, -yö -dho kë 'gbee- kö mɛ -yö ö -de nu kö -yö ga mɛ 'ö kpengdhö -a ⌧wuën'; 'iin kö mɛ 'ö- këwun 'dhö -së, mɛ -yö ö -de nu -a ⌧wuën' 'pö. 8 'Kɛɛ kwa 'ö 'kwa bhë, -Zlan -ya -zɔn kwa -dhë ⌧nɛ ö kwa -dhɔ -kë giagiawo, 'ö tɔɔ kwa -kë ⌧sɔɔnyaamɛ 'ka, 'ö Klito -yö ga kwa ⌧wuën'. 9 'Yö- -bha ga -sü bhë ⌧nɛ kwa bɔ -a -ta 'ö 'kwa -kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö; ⌧ya kë 'dhö kö mɛ ⌧suu'- 'ö bhë yaa 'dho kwa dha -Zlan -bha -naazuëdhe -gɔ -a? 10 Kwa -kë -be -Zlan yaagümɛ 'ka; 'kɛɛ ⌧dɛɛ ⌧nɛ ⌧yaa- kë 'kwa bɔ -a Gbö -ta, ⌧ya kwa dhi ö 'ka. ⌧Dhɛ 'ö ⌧ya 'we -a -bha kwa -nu 'kwa dhi 'kuë- bhë, -më 'pö dho dɔ kwa -gɔ zian- kö 'kwaan- 'kun dhasü 'ka ⌧bɔa' -a Gbö -bha -tosiadhe -ta -sü 'ka ɛ? 11 Pë 'bhaa 'ö mü 'zü 'ö tɔɔ kwa ⌧zuögludhi -sü -mü kwa -bha -Zlan 'piö ⌧bɔa' kwa Dëmɛ Yesu Klito 'ö ⌧ya kwa dhi (kwa Dë) -Zlan 'ka bhë -a -ta -sü 'ka.

-Dankuëdhe 'ö Adan waa- Klito -an ziën

12 Kë- wo 'kpa bhë, ⌧sɔɔn yaa -yö -da 'kpongtaa mɛ do ⌧kwaa'-. Mɛ 'ö bhë 'ö tɔɔ Adan. 'Yö ⌧sɔɔn yaa 'ö 'dhö bhë 'pö, 'ö nu ga 'ka 'kpongtaa. -Kɔ 'ö ⌧kaa' ⌧zlöö 'ö mɛ 'plɛ 'dho ga -na 'ö bhë 'ö bhii mɛ 'plɛ -wo ⌧sɔɔn yaa kë. 13 -A kë ⌧yië' kö -Zlan -yaan tɔng -nu nu Moizö -dhë, kö ⌧sɔɔn yaa ⌧ya -da 'kpongtaa 'saadhö; 'kɛɛ ⌧dhɛ 'ö -kë ⌧nɛ tɔng yaa kë -dhö 'töng bhë

-a 'ka, -yö ö -zo -bho ɔ̈sɔɔn yaa 'ö -kë -a 'töng bhë -a 'ka bhë -a -dhë. 14 'Kɛɛ kö kë- wo 'dhö bhë 'sa, 'go Adan -bha 'töng -bha 'ö yöë Moizö -bha 'töng -bha, ga -yö -kë yuö 'piö; 'ö- -de 'ö mɛ -nu 'ö -an -bha ɔ̈sɔɔn yaa yaa kë ɔ̈nɛ Adan 'ö -Zlan -wo -lö 'gü -a -bha 'dhö bhë, 'yö -kë -an 'sü ɔ̈dhia.

Adan 'ö bhë, mɛ 'ö dho nu 'ö Klito 'ka bhë, -yö -kë -a 'bin 'ka. 15 -Yö 'dhö 'püë- wo 'kɛɛ Adan 'ö bhë, -a -bha ɔ̈sɔɔn yaa 'ö bhë kwaa -mɔa 'kwa- -zɔn gbaɔ 'ö -kë kwa -dhë bhë -a 'ka, -a -bha -kë -ziögɔüsüzë -wun 'gü. 'Ö tɔɔ 'kö -kë ɔ̈nɛ mɛ 'plɛ -wo ga -sü 'ka mɛ do bhë -a -bha ɔ̈sɔɔn yaa -wun 'gü, -Zlan -bha 'glusë 'ö- -kë kwa 'ka bhë, ɔ̈yö ɔ̈va -ziögɔüsüzë; yö do bhë 'zü 'ö- -bha gbaɔ 'ö- -kë ('kpaan 'ka) mɛ 'plɛ -dhë ɔ̈bɔa' Yesu Klito dosɛn 'kpaan 'gü -sü 'ka bhë, 'ö ɔ̈bhlëzë. 16 Në 'bhaa 'ö mü 'zü 'ö tɔɔ -Zlan -bha gbaɔ 'ö- kë bhë, -a këyuö ɔ̈yö gbɛ. 'Yaa ɔ̈nɛ mɛ do -bha ɔ̈sɔɔn yaa 'ö -kë bhë -a 'piö -në 'dhö; 'ö tɔɔ za 'ö mɛ do -bha ɔ̈sɔɔn yaa 'ö- -kë bhë 'ö- 'piö -në 'ka bhë 'ö tɔɔ mɛ 'kun -sü 'ö mɛ -da 'klobhɔdhe 'gü, 'kɛɛ kö -Zlan -bha gbaɔ 'ö- -kë 'kpaan 'ka kö ɔ̈sɔɔn yaa ɔ̈plëëzë ɔ̈ya kë bhë, -a 'piö -në 'ö 'dhö mü 'pö bhë 'ö tɔɔ -ziö ɔ̈sɔɔn yaa -ta dhe 'ö mɛ -kë kpengdhö. 17 -Yö 'wun gia- 'ka, ga 'ö bhë -yö -da 'dhö mɛ do ɔ̈kwaa', mɛ do 'ö 'dhö bhë -a -wun 'gü. 'Kɛɛ kwa -bɔ Yesu Klito dosɛn 'kpaan -ta 'ö 'kwa në yö ɔ̈va. 'Ö tɔɔ mɛ 'saadhö 'ö -Zlan -bha 'glusë ɔ̈gbaɔnsü 'ö- kë -na mɛ -nu 'ka 'ö 'wo -da -na -a 'gü 'iin 'ö- -bha në -nu -kë kpengdhö -sü 'gü 'ö 'wo bɔ -na -a 'ka bhë, -këdhösü -yö -dho kë -an -gɔ 'ö 'wo -gludëdhɛ kë Klito -wun 'gü.

18 -A -kë 'dhö -sü 'ka, -kɔ do 'ö mɛ 'plɛ -wo bɔa Adan mɛ do bhë -a -bha këwun yaa -ta 'ö za -yö ɔ̈loë' -an tuö bhë 'ö mɛ 'plɛ -wo goë 'gan 'gü ɔ̈bɔa' Yesu Klito mɛ do bhë -a këwun -ta, 'ö -këdhösü -yö ɔ̈kaa' -an -gɔ. 19 -Kɔ do 'ö mɛ do -bha -Zlan -wo -lö 'gü -sü -yö mɛ ɔ̈plëëzë ɔ̈kaa' ɔ̈sɔɔnyaamɛ 'ka bhë, 'ö mɛ do -bha 'wun -ma -Zlan -ta -sü -yö mɛ ɔ̈plëëzë ɔ̈kaa' kpengdhö -Zlan wö 'dhiö.

20 Tɔng 'ö bhë, -yö -da 'wun bhë -a 'gü 'dhö -yö kë 'dhö kö ɔ̈sɔɔn yaa -yaan yöë -dhɛgbɛadhɛ 'gü. 'Yö ɔ̈dhɛ 'ö -kë ɔ̈nɛ -kɔ bhë -a 'dhö 'ö ɔ̈sɔɔn yaa -yö -da -dhɛgbɛadhɛ 'gü; 'ö -dhɛ bhë, 'ö -Zlan -bha 'glusë -yö -wo -a -bha 'ö -ziö -a 'ka ɔ̈sɔɔn yaa këyuö -ta. 21 ɔ̈Dhɛ 'ö -kë 'dhö, -kɔ do 'ö ɔ̈sɔɔn yaa -yö yuö ɔ̈kaa' ga ɔ̈kwaa' bhë, 'ö -Zlan -bha 'glusë bhë 'ö ö -bha kë -na -a 'ka -Zlan -bha 'wun -nu -kë kpengdhö -sü 'gü, 'ö- 'tɔ 'dhö bhɔ -na kö -yaan kwa -da -këdhösü 'ö 'yaa yën -a 'gü ɔ̈bɔa' kwa Dëmɛ Yesu Klito -ta -sü 'ka bhë.

6

ɔ̈Dhɛ 'ö 'wun 'ö -gban ɔ̈sɔɔn yaa -bha 'ö 'kwa ga -sü 'ka -a -gɔ bhë, -këdhösü -yö kwa -gɔ Klito 'gü

1 'Wun -nu 'wo bhë ɔ̈wa kë ɔ̈nɛ -kɔ bhë -a 'dhö, kö kwa dɔ -kɔ -yö -dho kë ɔ̈dhë mü? 'Dho 'pö 'kwa dhoë- wo kwa -bha -tosiadhe 'ka kwa 'dhiö ɔ̈sɔɔn yaa 'gü -yö kë 'dhö kö -Zlan -bha 'glusë ɔ̈gbaɔnsü bhë -yaan -wo -dhɛ bhë -a -bha 'pö bhë ee? 2 -Abi' bhoo-! 'Kwa ga kwa -bha ɔ̈sɔɔn yaa kë -sü -gɔ 'saadhö. 'Ö ɔ̈ya kë 'dhö kwa -to ɔ̈sɔɔn yaa 'gü -gɛn 'ö mü 'ö tɔɔ -më -ɛ? 3 -Yö kë ka 'yaan ɔ̈nɛ mɛ -nu 'saadhö 'ö 'wo kwa bɔ yiö kö 'kwaan- 'to -klu -sü 'ka Klito -bha bhë, kwa -nu kwa -klu -sü 'ka 'kuë- 'dhö 'ö 'kwa bɔa ga 'gü ɔ̈nɛ bhë. 4 ɔ̈Ya kë 'dhö, kö kwa -bha -bɔ yiö -sü 'gü, kwa -nu ɔ̈nɛ 'ö 'kwa ga 'kuë 'ö 'wo kwa -bin bhë, -yö kë 'dhö kö -kɔ do 'ö Klito -yö goë ga 'gü kwa Dë (-Zlan) -bha 'piigbeedhɛ 'gblüünzë ɔ̈kwaa' bhë 'ö kwa -de 'pö 'kwa

dho -wo -a 'ka 'pö kö 'kwaan- kaa -tosiadhe -dëü kë -sü 'gü.

5 'Ö bhii -kɔ do 'ö kwa -nu 'kwa ɖkaa' -a 'gü do ga do 'ö- wo bhë -a 'gü bhë 'ö 'kwa dho kaa -a 'gü do -a 'ka -go ga 'gü -sü do 'ö- wo bhë -a 'ka 'pö. 6 'Wun do -yö mü 'ö -kɔnëga -glüü -a -ta -sü 'dhö -së; 'ö tɔɔ kwa -bha -tosiadhe 'ö 'kwa -kë -a 'gü 'dhiö -be bhë, waa- Klito ɖwaa- -an dɔ -gaatalü -bha, ɖwa ga -yö kë 'dhö kö kwa mɛdhɛ ɖsɔɔn yaazë bhë -a 'gü -yaan ɖsiö' kö 'kwaan- 'go ɖsɔɔn yaa -gɔ 'gan 'gü. 7 'Ö tɔɔ mɛ 'ö wo -nu ɖwa ga wo 'kuë- kö mɛ bhë ɖya 'go ɖsɔɔn yaa -gɔ 'gan 'gü ɖnɛ bhë. 8 'Ö ɖya kë ɖnɛ (giagia 'ka) kwaa- Klito -nu ɖnɛ 'kwa ga kwa 'kuë, kö -yö kë kwa 'yaan ɖnɛ kwa -nu kwa -dho kë -këdhösü 'gü kwa 'kuë. 9 'Ö bhii Klito 'ö 'kwa- -ga -na bhë, ɖdhɛ 'ö ɖya 'go ga 'gü, yaa 'dhö ga gbɔ 'gbɛɛdhö, 'ö tɔɔ ga -kɔ gbɛ 'yaa -mɔ -a -bha gbɔ. 10 Ga 'ö- wo bhë 'ö tɔɔ ga dosɛn 'ö- wo ɖsɔɔn yaa -wun 'gü. 'Kɛɛ -këdhösü mɛ 'ö- kë -na zlöö bhë, -ya -kë -Zlan -bha kë 'ka. 11 -Kɔ do bhë ɖnɛ 'ö 'ka dho ka -de süë 'pö ɖnɛ ka ga -sü 'ka ɖsɔɔn yaa -nu -gɔ; 'kɛɛ ka 'bhee- -Zlan -bha 'ka ka -bha -kpa Yesu Klito -bha -sü 'gü.

12 ɖYa kë 'dhö kö ɖsɔɔn yaa ɖdua' 'yaa -mü kö -yö -ya ka -ta kö -yaan kë kö bun 'ö- 'gü dho ɖsiö' 'ö ka -gɔ bhë, 'kaan- 'to -a -zo 'kun -wun -nu 'piö. 13 ɖYa kë 'dhö kö ka dɔ 'toutou -nu 'wo ka -bha bhë, ɖkun -kë 'ka -an to 'wo -kë ɖsɔɔn yaa ɖkaa' -pë 'ka. 'Kɛɛ -ka ka -de nu ɖzian' ka 'böü 'ka -Zlan -dhë bhii 'ka 'go ga 'gü, kö 'kaan- kë 'wun -nu kpengdhö ɖkaa' -pë -nu 'ka. 14 ɖSɔɔn yaa ɖdua' 'yaa -mü kö -yö -ya ka -ta bhii 'kaa tɔng ɖlöö; ka -Zlan -bha 'glusë ɖlöö ɖzian'.

'Wun 'ö -gban -kë kpengdhö -sü waa- -kë ɖsɔɔn yaa 'gü -sü -an -bha ɖnuadhɛ -wun -bha

15 -Ka dɔ! 'Wun -yö 'wun bhë -a 'gü, yaa kë ɖnɛ ɖdhɛ 'kwaa tɔng ɖlöö gbɔ 'ö 'kwa -Zlan -bha 'glusë 'gü zlöö bhë kö pë 'ö 'kwa dho ɖsɔɔn yaa kë (-a pö -sü 'ka ɖnɛ 'kwa ɖsɔɔn yaa kë, -Zlan 'ka 'dho to mü -yaan kwa 'klo -bhɔ ɖnɛ -kɔ 'ö 'dhiö -a 'dhö) yö kun. 16 -Yö kë ka 'yaan ɖnɛ ziö 'kwa- wo -na bhë, ɖya kë ɖnɛ 'kwa kwa -de nu mɛ -dhë ɖnɛ ɖnua 'dhö kö 'kwaan- 'wun ma -a -ta kö 'kwa -da -a -gɔ ɖnuadhɛ giagia 'gü -a këpë -nu 'gü ɖnɛ bhë. -Yö ɖsɔɔn yaa 'ö- 'dhiö- to ga -bha oo, -Zlan -zo 'kun -wun kë -sü 'wo dho mɛ 'ka zian kpengdhö -ta oo, kö 'kwa -da -a 'gü ɖnɛ bhë. 17 'Kɛɛ -Zlan 'tɔ -yö kë ɖva 'ö bhii ɖdhɛ 'ö ka 'ö 'ka -kë ɖsɔɔn yaa -bha ɖnuadhɛ 'gü -be bhë 'ö 'ka ka bo ɖsɔɔn yaa kë -sü 'ka, 'ka ka -de nu 'wun 'ö 'ka- ma bhë -to -a ɖzuan' 'piö -sü -dhë 'ö 'ka- kun kpinngdhö. 18 'Ka 'go ɖsɔɔn yaa -gɔ 'gan 'gü, 'ka -da -Zlan -zo 'kun -wun -gɔ ɖnuadhɛ 'gü. 19 Mɛa-, -ka ziö n -ta. ɖNuadhɛ -wun 'ö bhë, n 'dhi -yö -zuö -a -bha -yö kë 'dhö kö -yö ɖsɔɔn yaa 'piö oo, -yö -Zlan -zo 'kun -wun 'piö oo, kö 'wun 'ö -gban -a -bha, 'a- =blɛɛ' -na ɖnɛ kö -a -gɛn ma -sü -yö kë ka -gɔ -së 'ka. Kë- wo 'dhö ɖzian' -be bhë, ka ka -de -nu pë 'ö -dhiizë -a kë -sü -dhë ka ɖzuö' 'plɛ 'ka, 'yö 'ka -kë -tosiadhe yaa yaa kë -sü 'gü ɖnɛ mɛ- -kë ɖnuadhɛ 'gü; kö -kɔ do bhë -a 'ka, zlöö ɖnɛ -ka ɖdaa' ka ɖzuö' 'plɛ 'ka -Zlan -zo 'kun -wun 'gü ɖnɛ pë 'wo- pö -a -bha 'kpa 'ka -da zian kpengdhö -bha ɖnuadhɛ 'gü kö -tosiadhe 'ö -ya -sü 'ka -de -ta -Zlan -bha 'ka bhë, 'kaan- -a wo ɖe.

20 ɖDhɛ 'ö 'ka ɖtun ɖsɔɔn yaa -gɔ ɖnuadhɛ 'gü, pë -nu 'wo -kë -Zlan -zo 'kun -wun 'ka, -an -bha 'wun yaa kë ka -bha. 21 Kë -de 'ka- wo ɖsɔɔn yaa 'ö- lë- -nu 'dhö ka kë -na zlöö ɖnɛ -a 'gü bhë, -a ɖtɛi' 'pö kaa- -dɔ ɖnɛ -a ɖtruën 'ö tɔɔ ga bhë ee? 22 'Kɛɛ dɔ 'kwa-

wo ⱷnɛ, 'ka 'go -a -gɔ 'gan 'gü, 'ka -da -Zlan -bha yuö 'gü. Pë 'ö- 'piö -pë 'ka ka ⱷtruën 'gbloo 'piö ⱷzian' 'ö tɔɔ -dhɛ bhë ⱷnɛ 'ö 'ka dho -tosiadhe ö -de -ta -Zlan -bha 'ka -a wo -a -bha kö yi -kaanta -nu 'ka, kö -këdhösü 'ö -dhö ⱷtoëpö 'ka bhë -yaan kë ka -gɔ. 23 'Ö bhii pë 'ö ⱷsɔɔn yaa 'piö -pë 'ka ö tɔɔ ga. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë pë mɛ 'ö -Zlan -ya -kë kwa -dhë gbaɔ 'ka 'ö 'yaa -ya -sü 'ka -a -yɛ 'zü -gɔ bhë 'ö tɔɔ ⱷtoëpö -këdhösü 'ö 'kwa -mɔa 'kwa- yö kwa -bha -kpa kwa Dëmɛ Yesu Klito -bha -sü 'gü -sü 'ka bhë.

7

1 'Wun ⱷzuan' mɛ 'ö n 'dhi 'dhoë- -zuö bhë -yö -dho kë ⱷnɛ 'ka- ma do; 'ö bhii 'wun 'ö -gban tɔng -bha bhë, -a -bha -kɔ -mɔ mɛ -bha -sü 'ö bhë, -yö kwa 'gü kö kwa ⱷtun 'bhee- 'kpongtaa zö bhë ka- -dɔ. 2 -A ⱷtɛi' -yö -kë ⱷnɛ dhe waa- ö ⱷgɔn, 'wun 'ö -gban -an -bha -a 'dhö; dhe 'ö bhë, waa- ö ⱷgɔn -an -bha -kë 'ko 'piö -sü 'ö tɔng 'gü bhë, -yö 'gbee- 'kɛɛ kö mɛ ⱷplɛ 'wo bhë -wo ⱷtun 'bhee-. 'Kɛɛ ⱷya kë ⱷnɛ mɛ ⱷplɛ 'wo bhë -a mɛ do ⱷya ga, kö tɔng 'ö -an -kë dhe waa- =gɔn -an 'ka bhë, ⱷya -potaasü nu -a mɛ 'ö to bhë -a -dhë. Kwa -mɔa 'kwa- pö, ⱷya kë ⱷnɛ -a mɛ ⱷplɛ 'wo bhë, -a gɔɔn- -zë ⱷnɛ 'ö ga kö -potaasü ⱷya kë dhebɔ bhë -a -gɔ. 3 'Kɛɛ kë- wo 'dhö, mɛ ⱷplɛ 'wo bhë -an 'yan ⱷya 'to -a 'gü, -a mɛ do ⱷya ö -kɔ -da mɛ 'bhaa gbɛ 'gü kö mɛ bhë, ⱷya ⱷsɔɔn kë 'gbönggböng. ⱷYa kë dhebɔ 'ka, -yö -dho -mɔ -a -bha kö -yö kë mɛ 'waa gbɛ -bha dhebɔ 'ka kö -yaan 'kun -kë ⱷsɔɔnkëdhe 'ka -sü 'ka kö -a ⱷgɔn -blɛɛzë 'yaa- 'gü gbɔ. 4 N dhegluzë -nu, në do bhë 'ö- 'ka; gwaan mɛ 'ö 'ka -kë -a 'gü -be bhë, ⱷdhɛ 'ö ka -bha -kpa Klito -bha -sü 'gü 'ö 'ka ga bhë, kaa- tɔng -nu, 'kaa ka 'kuë- gbɔ; -potaasü ⱷya kë ka -gɔ kö 'kaan- kë mɛ 'waa gbɛ -bha 'ka. ⱷDhɛ 'ö 'ka ga 'dhö bhë, mɛ 'ö go ga 'gü bhë ⱷnɛ 'ö 'ka- -bha 'ka zlöö, kö këwun -së -nu 'wo -dhö, 'kaan- -an kë -Zlan -dhë. 5 'Ö tɔɔ ⱷdhɛ 'ö 'kwa ⱷtun kwa mɛbheedhe -wɔ wo ⱷdhia në -nu kë -sü 'gü në -nu 'ö tɔng -yö -an -dhio dɔ bhë -an 'gü bhë, 'dho ⱷnɛ 'kwa -kë -a wo ⱷdhia ga -zian -ta bhë. 6 'Kɛɛ dɔ 'kwa- wo ⱷnɛ kwa -potaasü -mü tɔng buëndhö; 'ö tɔɔ në 'ö 'kwa -kë -a -gɔ 'gan 'gü bhë, kwa -ga -a -gɔ. ⱷYa kë 'dhö zlöö kö kwa -mɔa 'kwa yuö -kë -Zlan -dhë -kɔ ⱷsuu'- -dëü -ta, -Zuu 'slööslö -bha -yö kwa -dhë 'dhiö -sü 'ka. Yaa 'dhö kë zlöö wɔ -kɔ zii -bha, tɔng 'ö ⱷya -sü 'ka bhë -a ⱷkwaa'.

'Wun 'ö -gban tɔng waa- =sɔɔn yaa -an -bha

7 -Yö 'dhö 'wun gia- 'ka; 'kwa 'wun -gban tɔng -bha ⱷva 'kwa- =blɛɛ. Kö ⱷya kë 'dhö, kö tɔng bhë kë 'pö- wo ⱷsɔɔn yaa 'ka bhë ⱷee? -Abi'! 'Kɛɛ tɔng bhë -a këpë 'ö tɔɔ ⱷsɔɔn yaa -zɔn 'ö- wo n -dhë. 'Ö tɔɔ ⱷya kë ⱷnɛ tɔng yaa -ya në -dhɔ 'ka -sü -wun ⱷblɛɛ' -be kö n 'ka 'dhoë- dɔ -dewo poo kö 'aan- -ya -a ⱷwuën', 'ö tɔɔ tɔng -ya pö: *Kö ⱷkun 'ü -ya në ⱷwuën'*. 8 ⱷSɔɔn yaa yö -bɔ 'wun -ta 'ö -ya në -dhɔ 'ka -sü 'saadhö 'ö tɔng -ya -wun ⱷblɛɛ -a -ya n ⱷzuö' -bha; 'ö bhii tɔng 'yaa 'dhö kö ⱷsɔɔn -wun 'ka 'dho ⱷluu'-. 9 Kë- wo 'kpa bhë, n -ma 'ka, a -kë -tosiadhe kë ⱷdhia kö tɔng yaa -da ⱷkun. 'Yö ⱷdhɛ 'ö tɔng -yö nu zlöö 'ö ⱷsɔɔn yaa -yö yö 'sɛi, 10 'ö 'a -kë gamɛ 'ka zlöö; 'ö bhii tɔng 'ö -da kö -yaan kë mɛ -bɔ -a -ta -në 'ka -yaan dha bhë, ⱷya kë n -gɔ zlöö n -ma ga -sü -bɔ -a -ta 'ka; 11 'yö ⱷsɔɔn yaa -yö bɔ 'wun 'gü 'yö n 'bɔn -kan tɔng 'gü; 'yö bɔ tɔng do bhë -a -ta 'yö n -kë gamɛ 'ka.

12 'Yaa 'dhö, tɔng bhë yö -de -yö kpengdhö, 'ö- dɔ -wo 'dhö kpengdhö; ⱷyö -së. 13 'Kɛɛ kë- wo

'dhö bhë, yaa kë ɳnɛ kö pë -së 'ö bhë yö 'pö ɳnɛ 'ö -kë n -gɔ n -bɔ -a -ta -pë 'ka 'a ga bhë. ɳSɔɔn yaa ɳnɛ 'ö 'wun -kë n 'ka bhë. Pë 'ö -së bhë ɳnɛ 'ö ɳsɔɔn yaa -yö bɔ -a -ta 'ö n pɔn bhë. Ka gia-, ka- -yö bhë ɳaa! -Kɔ 'ö ɳkaa' zlöö 'ö ɳsɔɔn yaa -bha -bɔ tɔng -ta -sü -wun 'gü 'ö- -bha yaadhɛ ya yöë -a 'ka 'sɛi bhë yö ɳga bhë.

'Wun 'ö -gban mɛ -bha -kë tɔng ɳlöö -sü -bha

14 -Yö 'wun gia- 'ka 'ö 'kwa- dɔa ɳnɛ tɔng -yö -go -Zlan 'piö; 'kɛɛ ma 'pö mɛ 'bhee- -mü n 'ka, 'ö 'a 'tëëtë. Ma bhë ɳnɛ 'ö n 'dhɔɔ -yö dɔ ɳsɔɔn yaa -gɔ. 15 'Ö tɔɔ pë -nu 'a -an kë -na bhë 'maa- dɔ n -de -gɔ. 'Yö 'go mü 'zü, pë 'a- 'piö, 'yö 'maa- kë 'sa; 'yö pë 'ö- -dhɔ 'yaa n -ma 'gbönggböng bhë 'ö -kë n këpë 'ka ɳzian'. 16 'Ö ɳya kë ɳnɛ pë 'a- kë -na bhë, 'yaa n -dhë -së, kö n -wo -ya 'gü do ɳnɛ tɔng ɳyö -së. 17 ɳYa kë 'dhö zlöö kö ma kun 'ö 'a pë -nu kë -na bhë; 'kɛɛ ɳsɔɔn yaa 'ö n 'gü bhë yö -mü; 18 'Ö bhii 'ma- =tɛi' dɔ 'saadhö ɳnɛ pë 'ö 'wun -së 'ka, 'yaa n mɛbheedhɛ bun 'gü, 'ö tɔɔ 'kö -kë ɳnɛ a -ya pë -së kë -sü ɳwuën' 'dhe, -a kë -sü -faan 'yaa kë n -gɔ. 19 Pë 'ö 'wun -së 'ka bhë, a- 'piö 'dhö; 'kɛɛ 'maa -mɔ -a -bha 'sa; 'yö pë 'ö 'wun yaa 'ka 'ö 'maa- 'piö bhë, 'a- -kë ɳzian'. 20 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -dhɛ -ga -dhɛ pë 'bhle -yö -mü: ɳYa kë ɳnɛ pë 'ö 'maa- 'piö ɳnɛ 'a- -kë, kö ma kun 'a- -kë gbɔ. Mɛ 'ö- -kë 'ö tɔɔ ɳsɔɔn yaa 'ö n 'gü bhë.

21 'Ma -dhɛ -ga 'wun bhë -a 'piö -së 'ka, 'wun do 'bhaa -yö mü; 'ö tɔɔ ɳya kë ɳnɛ 'ma- -ya n ɳzuö' 'piö kö 'a 'wun -së kë, 'maa -mɔa -bha, 'ö bhii 'wun yaa -yö n 'sɔɔ -kplawo. 22 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -Zlan -bha tɔng 'ö bhë -a 'yi- -kan n 'dhi giagia 'ka, 23 'kɛɛ tɔng do 'bhaa gbɛ -yö n bun 'gü ɳzian'; 'yö -gɔn gɔn -na tɔng 'ö 'a- ma -na 'wun -bho 'kou -dɔ -sü 'ka bhë -a 'ka. Yö ɳnɛ 'ö n kë -na 'gan 'ka ɳsɔɔn yaa -bha tɔng 'ö n bun 'gü bhë -a -dhë bhë. 24 -Më 'a dɔa 'yenazë 'ka ɳnɛ! Dö dho n bho bun 'ö n ɳwië 'wië -na ga 'gü ɳnɛ -a -gɔ -oo? 25 Kwa Dëmɛ Yesu Klito 'tɔ 'gü, -Zlan 'tɔ -yö kë ɳva -a -bha 'glusë -wun 'gü 'ö bhii ɳya n bho 'gan bhë -a 'gü.

'Wun -nu 'kwa 'goë- =blɛɛ' ɳdhia 'saadhö bhë, 'wun mɛ 'ö 'kwa dho to -a -ta 'ö tɔɔ n ɳzuöga 'plɛ 'ka, a -ya -sü 'ka -Zlan -bha tɔng -wun 'ka, 'kɛɛ n mɛbheedhe -bun 'gü ɳsɔɔn yaa -bha tɔng -yö 'wun kë -na n 'ka.

8

1 ɳYa kë 'dhö zlöö, kö mɛ 'ö waa- Yesu Klito 'wo -nëng 'kuë- 'gü, kö -a -bha 'klobhɔdhe 'yaa -dhö gbɔ (-Zlan 'piö). 2 Bhii -Zuu 'slöösló 'ö -këdhösü nu mɛ -nu -dhë ɳbɔa' Yesu Klito 'gü -sü 'ka bhë, -a -bha tɔng ɳya n 'po ɳtaa' ɳsɔɔn yaa -bha tɔng waa- ga -an -gɔ. 3 Pë 'ö kwa -bha 'wun -ma tɔng -ta -sü -kɔ yaa -mɔ -a -bha, mɛ 'bhee- =gɔü' -bha -kë 'gbee- -sü -wun 'gü bhë, -Zlan -ya -kë; 'ö bhii ɳsɔɔn yaa 'ö bhë, -a 'klo ɳya -bhɔ mɛbheedhɛ -bun 'gü. -A -kë 'dhö -sü 'ka, -yö ö -de Gbö -bɔ kö -yaan ɳsɔɔn yaa -nu bho mɛ -nu -bha; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -yö -nu bun 'ö bhɔ kwa bun 'ö ɳsɔɔn yaa ɳya ziö -a 'gü ɳnɛ -a 'ka. 4 'Wun 'ö 'dhö bhë, -yö -kë 'dhö kö tɔng -bha -kë kpengdhö -sü 'dhiö -yaan -mɔ 'kuë mɛ 'ö 'kwa 'ta 'sü -na -Zuu 'slöösló 'gü 'ö 'kwaa 'ta 'sü kwa -de ɳdhɔɔbhaapë -nu 'gü bhë kwa 'ka. 5 'Ö tɔɔ mɛ 'ö wo 'ta 'sü -na wo -de ɳdhɔɔbhaa 'ka, pë -nu 'wo bhë ɳnɛ 'wo dɔ -a -wun ɳzɔnng' -ta, kö mɛ -nu 'wo 'ta sü -Zuu 'slöösló -zo 'kun -wun 'ka bhë, -wo dɔ -na ɳzian' pë -nu 'wo -Zuu 'slöösló -ya -zɔn -an -wun ɳzɔnng' -ta. 6 ('Kɛɛ -yö kë ka 'yaan ɳnɛ) pë 'ö -zo -to pë 'piö -sü 'ö -de ɳdhɔɔbhaapë -nu 'ka

bhë -a 'piö -në 'ka, 'ö tɔɔ ga; 'kɛɛ në 'wo to -a 'piö -Zuu 'slööslö 'gü bhë, -a 'piö -në 'ö mü 'ö tɔɔ ŋtoënö -këdhösü waa- =zuöyagluu. 7 -To në 'piö -sü 'ö mɛ 'bhee- =dhɔɔbhaa 'gü bhë -yö -Zlan yaagümɛ 'ka; 'ö tɔɔ mɛ -nu 'wo- kë -na 'dhö bhë 'waa -Zlan -bha tɔng kun 'ö bhii -an -kɔ 'yaa -mɔa. 8 'Yö- -kë 'dhö -sü -wun 'gü, mɛ -nu 'ö 'wo -de ŋdhɔɔbhaapë -nu -gɔ ŋnuadhɛ 'gü bhë 'ö -an -wun 'yi 'yaa 'kan -Zlan -dhë.

9 Ka -bha 'ka, 'kaa ka -bha -tosiadhe kë mɛ 'bhee- =dhɔɔbhaa 'ka, 'kɛɛ ka- -kë -Zuu 'slööslö -zo 'kun -wun 'ka ŋzian' 'ö bhii -yö -ya -sü 'ka ka 'gü. -Zuu 'ö go (-Zlan waa-) Klito -an 'piö bhë, mɛ 'ö 'yaa -ya -sü 'ka -a 'gü, kö mɛ bhë 'yaa Klito -bha 'ka. 10 'Ö ŋya kë ŋnɛ Klito -yö ka 'gü, -yö 'wun gia- 'ka ŋnɛ ka bun -yö ga -sü 'ka ŋsɔɔn yaa -gɔ, 'kɛɛ -këdhösü -yö ka -gɔ -Zlan -bha ka kë 'ö- wo kpengdhö ö wö 'dhiö bhë -a -wun 'gü. 11 'Ö ŋya kë ŋnɛ -Zlan 'ö Yesu Klito bho ga 'gü bhë, -Zuu 'ö go -a 'piö -yö -ya -sü 'ka ka 'gü, kö yö 'ö Klito bho ga 'gü bhë -yö -dho -këdhösü nu ka bun 'ö dho ga bhë -a -dhë -Zuu 'ö go -a 'piö 'ö -ya -sü 'ka ka 'gü bhë -a ŋkwaa'.

12 ŋYa kë ŋnɛ 'wun bhë 'kwa- 'piö -ga -së 'ka, n dhegluzë -nu, kö në 'ö -kë ŋnɛ 'në 'dhö -yö kwa -bha; 'kɛɛ yaa kë ŋnɛ kwa mɛbheedhɛ bun 'ö ŋya kë 'ö- kë -na 'ö 'kwa -tosiadhe kë -na -a ŋdhɔɔbhaa 'ka bhë ŋnɛ 'ö- -bha 'në 'dhö kwa -bha. 13 ŋYa kë ŋnɛ ka ka -bha -tosiadhe -kë ka -de ŋdhɔɔbhaa 'ka, kö ka -dho ga; 'ö ŋya kë ŋnɛ -Zuu ('ö go -Zlan 'piö bhë -a) -bha -kë ka 'gü -sü -wun 'gü, -de ŋdhɔɔbhaapë -nu ŋwa kë ka -dhë gapë -nu 'ka, kö ka -dho -këdhösü yö. 14 'Ö tɔɔ mɛ 'saadhö 'ö -Zuu 'ö go -Zlan 'piö 'ö 'dhiö sü -an 'ka, kö -wo -Zlan gbö -nu 'ka. 15 'Go mü 'zü, -Zuu ('ö go -Zlan 'piö) 'ö 'ka- yö bhë, 'yaa -Zuu 'ö dho ka ŋnuadhɛ -kë wo -a 'ka, kö -a -wun 'gü 'kaan- dɔ ka -de -wun ŋzɔnng' -ta; 'kɛɛ -Zuu 'ö bhë 'ö tɔɔ -Zuu 'ö ka -kë -Zlan gbö -nu giagia 'ka. Yö ŋnɛ 'ö- -kë 'ö 'kwa -mɔa kö ('wun ŋya yö kwa -bha) 'kwaan- pö -Zlan -dhë: «N Dë!» 16 -Zuu 'ö bhë ŋnɛ ('ö ŋya kë kwa 'gü) 'ö kwa -zo -büö ŋnɛ kwa -Zlan -bha 'në -nu 'ka. 17 'Ö ŋya kë ŋnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, kö 'kwaan- kë -Zlan -bha 'në -nu 'ka kö pë 'ö ŋbhɔɔpë -nu 'ka 'ö ŋya kë 'ö Dë -ya to ö -bha 'në -nu -gɔ bhë kwa ŋnɛ 'ö dhoë- nu kwa -dhë 'sa. 'Yö kë- wo 'dhö bhë, kwaa- Klito -nu ŋnɛ 'ö dho to kwa -gɔ 'kɛɛ kö kwa -nu 'kwa ŋwa -bhö kwa 'ko ŋyië' kö kwa 'tɔ -yaan bhɔ 'ko ŋyië'.

'Tɔbhɔdhe 'ö 'dhiö 'ö dho nu

18 Në do 'a- dɔ 'ö tɔɔ 'yena 'kwa- kë -na 'töng 'ö ŋnɛ -a 'gü bhë, -dankuëpë 'yaa -mü 'tɔbhɔdhe ('ö -Zlan 'piö) 'ö -bin -sü 'ka 'kɛɛ ö -dhɛ -ta dhö po -a -ta kwa -dhë 'ö dho nu bhë -a 'ka. 19 Yö do bhë 'zü, -Zlan -kɔ këpë 'saadhö dɔ -sü -mü 'siökpaatadhe 'ka 'töng 'ö -Zlan dho ö gbö -nu yö -a 'ka -dhɛgbɛadhɛ 'gü bhë -a -gɔ. 20 'Ö tɔɔ 'kpongtaadhɛ 'ö 'ka- -ga -na bhë, yaa kë ŋnɛ -püö 'ö- wo ziö -në -nu 'ö -an 'dhiötodhɛ dho kë ga 'ka -a 'gü bhë, -yö -go yö -de -a 'gü yö ŋkun, 'kɛɛ -yö -sü -Zlan 'ö- -da -a 'gü bhë -a -bha. 21 -Yö -kë 'dhö 'püë- wo 'kɛɛ në do 'ö 'yan -to -a -gɔ -në 'ka zlöö 'ö tɔɔ: Yi do -yö nu -na, 'ö -Zlan dho ö -kɔ këpë -nu 'saadhö bho 'güsiödhe -gɔ ŋnuadhɛ 'gü kö -potaasü -yaan kë -an -gɔ 'pö kö -waan kë -Zlan -bha 'në -nu 'piö -an -bha 'tɔbhɔdhe 'gü. 22 'Kɛɛ kö kwa gia- dɔ 'kwa- wo ŋnɛ kwa- =tɛi' -dɔ ŋnɛ -a -kɔ këpë -nu 'saadhö 'wo bhë -wo wo -wo 'kpɔ -na, -wo dɔ -na wo -de -wun ŋzɔnng' -ta -yaan 'dho -yaan yöë yi 'ö -potaasü dho kaa -an -gɔ ŋnɛ dhe 'ö 'dhoë- 'bë bho -a 'dhö. 23 -Kɔ do bhë ŋnɛ 'ö- 'ka. Mɛ 'ö -Zuu 'ö go -Zlan 'piö

'ö kwa -gɔ ɲnɛ -Zlan -bha gbaɔ -blɛɛzë 'dhö bhë, kwa 'plɛ kwa kwa -wo 'kpɔ -na, yi 'ö -Zlan dho kwa -bha -kë -a -bha 'në -nu 'ka -sü -wun yö -a 'ka 'ko 'dhiö, waa- kwa bun dha -yi bhë -a -lo -yi -wun 'ka. 24 Bhii dhasü 'ö kwa -gɔ bhë -yö pë 'ö kwa 'yaan ɲnɛ -yö -dho kë 'ö kwa 'yan 'dhoë- -gɔ -a 'ka. 'Kɛɛ kö 'wun 'ö mü 'pö 'ö tɔɔ pë 'ö mɛ 'yan 'dhoë- -gɔ 'ö yaa kë ɲkun bhë kö pë 'ö mɛ 'yan 'dhiö 'yaa -mü 'ö bhii pë 'ö kwa 'yan 'dhiö, kwa -dho dɔ -a -gɔ -kɔklë ɲɛɛ? 25 'Kɛɛ ɲya kë ɲnɛ 'kwa kwa 'yan 'to pë 'ö 'yaa kwa 'yan 'dhiö -a -gɔ zian-, yö ɲnɛ 'ö ɲya kë 'ö 'kwa dɔ -a -gɔ kwa ɲzuögа 'plɛ 'ka.

26 -Kɔ do 'ö mɛ -nu 'ö 'kwa -Zlan -bha 'ka 'ö pë 'ö 'yan -to -a -gɔ -pë 'ka bhë 'ö- kë -na 'ö kwa bɔ -na 'wun 'gbee- -nu 'gü bhë, 'ö- 'ka 'pö; -Zuu 'ö go -Zlan 'piö bhë -yö -nu kö -yaan nu mɛ -nu 'ö 'kwa 'tëëtë bhë kwa -dhë. 'Ö tɔɔ ɲdhɛ 'kwaa ɲbhɛa' -dhɛ dɔ ɲbhɛa' -kɔ gia- 'ka bhë, -Zuu 'ö bhë ɲya kë 'ö pë 'ö 'waa -mɔa -wa 'gü ɲbhɛa'- wo -Zlan -dhë bhë, yö ɲnɛ 'ö -kë -zo -lo -wo -nu 'ka -Zlan -dhë kwa -bha 'ka. 27 -Zlan 'ö -dhɛ yö mɛ -nu ɲzuö' 'piö bhë, 'ö -Zuu 'slöösiö -bha -zotadhe waa- pë 'ö dho -a -dhɛ -a -gɔ 'yö- dɔ; bhii -Zuu -yö -bhɛa mɛ 'wo -Zlan -bha 'ka -an -wun 'gü ɲnɛ -kɔ 'ö- 'ka -Zlan -dhë -së -a 'dhö.

28 -Yö kë ka 'yaan ɲnɛ mɛ -nu 'ö -Zlan -dhɔ -yö -an -kë 'ö -an ɲdhɔɔ -kë -a -bha 'wun -yö 'ko 'dhiö -kɔ 'gbloo 'piö bhë, 'wun 'saadhö 'ö nu -na -an -ta, -yö -kë -an -bha 'wun -së 'ka ('ö -Zlan -ya kë -an -dhë). 29 'Ö tɔɔ mɛ -nu 'ö -Zlan -yö -an sü 'dhiö bhë, -ya -kë 'dhö kö -waan bhɔ ö Gbö -bha; -yö kë 'dhö -a Gbö 'ö bhë -yaan kë Dë do 'gü dhegluzë -nu ɲplëëzë 'wo bhë 'saadhö, -an ɲdhoo 'ka. 30 Mɛ -nu 'ö -Zlan -yö 'wun 'ö ɲnɛ -a yö 'ko 'dhiö -an -bha 'ka bhë, -yö -an ɲdhɔɔ -kë; mɛ -nu 'ö -an ɲdhɔɔ -kë 'dhö bhë, -yö -an -kë kpengdhö ö wö 'dhiö; 'yö mɛ -nu 'ö -an -kë kpengdhö 'dhö bhë, 'yö -an -da ö -bha 'tɔbhɔdhe 'gü.

-Dhɔ 'ö -Zlan -ya -kë kwa 'ka bhë -a -bha -kë ɲva -kɔ

31 'Wun mɛ 'ö kwa 'dhi dho -zuö -a -bha zlöö ɲga tɔɔ: ɲDhɛ 'ö -Zlan 'dhö kwa -bha 'ka ɲnɛ, kö mɛ gbɛ yaa 'dho dɔ kwa -gɔ. 32 Yö 'ö yaa ö -de Gbö kuënnu ö ɲbhaa, 'ö- nu mɛ 'plɛ -wun 'gü bhë, -a ga 'ka- wo bhë -më 'kpaan 'pö dho dɔ -a -gɔ kö -yaan 'kun pë 'plɛ -nu kwa -dhë -sü 'ka ɛɛ? 33 Dö 'kpaan 'ö dho -mɔ -a -bha kö -yö za -lo mɛ -nu 'ö -Zlan -yö -an -ya ö -bha 'ka bhë -an tuö ee, 'ö bhii yö do ɲnɛ 'ö -mɔ -a -bha -ya pö mɛ ɲnɛ -yö kpengdhö, (-a mɛ ɲnɛ 'wun -ya -bha). 34 ɲYa kë 'dhö kö mɛ gbɛ 'yaa -mɔa kö -yö za -lo -an tuö -yaan kë -an 'gü ɲsiö' -gɛn 'ka 'ö bhii Yesu Klito ɲnɛ 'ö ga; 'kɛɛ ɲdhɛ 'ö ga, -yö -go ga 'gü. ɲDhɛ -kë 'dhö ɲya 'dho dhang- 'gü ö Dë -Zlan 'piö; -yö -ya -sü 'ka -a ɲkwɛɛ- 'gü; -dhɛ bhë -yö ɲbhɛa' -na -a -bha kwa -wun 'gü. 35 (ɲYa kë 'dhö kö) mɛ gbɛ 'ka 'dho -mɔ -a -bha kö -yö kwa 'kan -dhɔ 'ö Klito -ya -kë kwa 'ka bhë -a -bha; -yö -kë ɲsaan -sü -wun 'ka oo, -yö -kë ɲzuökaankuëdhe 'ka oo, 'iin -yö -kë 'wun -wɔ mɛ -ta sü 'ka oo, -yö -kë din 'ka oo, -yö -kë 'fɛɛdhɛ 'ka oo, -yö -kë 'wun 'gbee- 'ka oo, 'iin -yö -kë ga 'ka oo, -an gbɛ -kɔ 'ka 'dho -mɔa. 36 -A -wun 'gü, -yö ɲbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɲnɛ: *Ü -wun ɲga, -dhɛ 'po -sü 'gü, 'yi bɔ -na ga -glu 'dhiö, yö ɲga 'wo yi kë -na ɲnɛ mɛ dho 'bhla -tuë 'ka wü zë -dhɛ 'gü bhë.* 37 'Kɛɛ -Zlan 'ö kwa -dhɔ -kë bhë, kwa kwa zü -gban -a 'gü 'ö 'kwa to -a 'gbee- 'ka 'fɛfɛdhö bhë. 38 Bhii a-=tɛi' -dɔ 'gbönggböng ɲnɛ pë gbɛ 'ka 'dho -mɔa kö -dhɔ 'ö- -kë kwa 'ka bhë -yaan kwa 'kan -a -bha. -Yö -kë ga 'ka oo, -yö -kë -tosiadhe (-së

'ö 'kpongtaa zö -a) 'ka oo, -yö -kë -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'ka oo, -yö -kë 'gügbeedhɛ -nu 'wo dhang- 'gü -nu -an 'ka oo, -yö -kë pë 'ö kë -na ɖɛɛ 'iin pë mɛ dho kë ɖdhia' 'piö -an 'ka oo, 39 -yö mɛkɔɔnmɛ -nu 'wo 'kpongtaa zö -an 'ka oo, -yö -kë pë -nu 'wo dhang- -nu 'gü 'iin pë -nu 'wo kwa ɖlöö zö -an 'ka 'iin -yö -kë këpë -nu 'ö -Zlan -yö -an -da -an 'ka, -an gbɛ -kɔ 'ka 'dho -mɔa 'gbɛɛdhö kö -dhɔ 'ö -Zlan -ya -kë kwa 'ka kwa Dëmɛ Yesu Klito 'gü bhë, -wo kwa 'kan -a -bha.

9

1 'Wun 'a 'dhoë- =blɛɛ'- =nɛ 'wun gia- -mü, 'ö bhii 'ma kë Klito -bha 'ka; n 'ka 'dho ɖsua kë, -wo 'ö 'we -na n ɖzuö' 'piö -Zuu 'slöösló ɖkwaa' bhë -yö n -zo -gban -a -bha ɖnɛ 'wun gia- -mü. 2 'Ö tɔɔ n ɖzuö' -yö -kaan 'kuë -sü 'ka 'ö 'wun ('ö -gban n dheglu Zuifö -nu -bha bhë) 'ö n ɖzuö' 'dhö ɖwa -bhö -sü 'gü -kplawo. 3 'Kö -kë ɖnɛ -wa -pö -dewo -Zlan -dho 'dhangga -ya n 'ka kö 'a 'kan Klito -bha n dhegluzë -nu, n -sɛgümɛ -nu -wun 'gü, a -dho we -a -bha, -an -bha dha -sü -wun 'gü. 4 Wo 'ö 'wo Izlaɛlö -mɛ -nu 'ka, 'ö -Zlan -yö -an -kë ö -bha 'në -nu 'ka, 'ö -an -ya ö -bha 'tɔbhɔdhe 'gü, 'ö wo -nu 'plɛ 'wo -kë -dhi 'kuë do 'gü, 'ö tɔng dɔ -an -dhë, 'ö ö -wo pö -sü waa- ö gba -sü -ya -an 'gü, 'ö pë 'tɔ go -an -dhë bhë ɖnɛ 'a -we -an 'ka. 5 'Wo tɔɔ kwa dë ziizii -nu 'kpɔ 'në -nu 'ö waa- Klito 'ö mɛbheedhɛ 'gü ɖzian', 'ö wo -nu 'ö -an -bha 'sɛ 'dhö do 'kɛɛ kö yö Klito 'ö bhë -yö pë 'plɛ -gɔ 'dhiö 'sa; yö bhë ɖnɛ 'ö tɔɔ -Zlan. Kö -a 'tɔ -yö kë ɖva ɖtoëpö 'ka. Amɛn.

6 Kë- wo 'dhö bhë yaa kë ɖnɛ a- -pö kö -Zlan -bha pë 'tɔ go -wo bhë -a -wun ɖya 'to 'kpaan. Ka gia-, ka- -yö bhë, yaa kë ɖnɛ mɛ -nu 'wo go Izlaɛlö 'gü -an 'plɛ ɖnɛ 'ö -Zlan -yö -an -ga Izlaɛlö 'në -nu giagia 'ka. 7 'Iin Ablaamö ɖsuu'- -ta -nu 'wo bhë -an 'plɛ 'waa -a -bha 'në -nu giagia 'ka bhii -Zlan -ya -pö Ablaamö -dhë: *Mɛ -nu 'wo Izaakö -bha 'në -nu 'ka ɖnɛ 'wo tɔɔ ü -bha -nu giagia.* 8 Yaa kë ɖnɛ mɛ -nu 'wo bhɔ mɛ 'bhee- =dhɔɔbhaa -wun 'ka 'wo tɔɔ -Zlan -bha -nu, 'kɛɛ 'në -nu 'wo bhɔ -Zlan -bha pë 'tɔ go -wo 'ka bhë 'wo Izlaɛlö 'gü 'në -nu 'ka, 'ö 'wo tɔɔ -Zlan -bha 'në -nu giagia. 9 Pë 'tɔ 'go -wo bhë yö ɖga ɖnɛɛ: *'Töng 'kwa- 'gü ɖnɛ, ('kwa dɔ -a 'gü ɖkwɛa,) -a kë ɖyië' kö 'aan- nu, Saala dho 'në gɔɔn- do kpɔ.*

10 'Go mü 'zü -kɔ do bhë 'ö Lebeka -bha ɖkaa' 'dhö 'yö -flɛan do 'wo -kë gɔɔn- 'ka, 'ö -an kpɔa kwa 'bhɛma Izaakö -gɔ. 11-12 'Yö kë- wo 'dhö bhë, -Zlan -yö 'dhoë- mɛ sü, -a -bha 'wun -yö 'ko 'dhiö -kɔ -yö -dhö; -yö -sü -a -bha ɖdhɔɔ kë -wo -bha; yaa 'sü -an këwun -nu -bha kö 'në -nu 'wo dho bhɔ bhë waa bhɔ kun, kö -waan 'dhoë- pö -a mɛ ɖnɛ -a këwun -yö ya 'iin ɖyö -së; 'yö -Zlan -ya pö Lebeka -dhë: *Ü -bha 'në -nu 'wo bhë, -a ɖvazë -yö -dho yuö kë -a 'teezë -dhë.* 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -Zlan -ya pö 'dhö kö -yaan -zɔn ɖnɛ pë 'ö ɖyaa- yö 'ko 'dhiö 'saadhö ö ɖzuö' 'piö yö -mü; 'ö- -de -kë 'gbɛɛdhö. 13 -A -wun 'gü, -yö ɖbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɖnɛ: *Zakɔbö 'a- sü; 'a Ezau to.*

14 Kö kë- wo 'dhö bhë kwa dhoë- pö -Zlan 'yaa kpengdhö ɖa? -Abi' bhoo-! 15 Bhii -ya pö Moizö -dhë: *Mɛ 'a- 'piö 'a- 'yena -yö wo ɖnɛ 'a- 'yena -yö wo.* 16 ɖYa kë 'dhö kö 'wun bhë yaa yö mɛ 'bhee- =dhɔɔbhaapë -bha 'iin mɛ kë -kɔ -nu -bha, 'kɛɛ -yö -sü -Zlan do 'ö mɛ 'yena yö bhë -a -bha. 17 -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü, -yö ɖbɛɛn' -sü 'ka mü ɖnɛ -Zlan -ya -pö -gludë 'ö -kë Ezitö -sɛgɔ 'dhiö bhë -a -dhë ɖnɛ: *Pë 'a ü -ya -a -dhë -gludë 'ka bhë 'ö tɔɔ kö 'a ma 'piigbeedhɛ*

-zɔn mɛ -nu -dhë ü 'gü kö 'aan- kë -waan n dɔ 'kpongtaadhɛ 'saadhö 'gü. 18 'Wun bhë -a kë -kɔ ◻ga bhë; kö -yö 'to kwa 'yaan ◻nɛ mɛ 'ö -Zlan 'dhoë- 'piö 'ö 'yena yö ◻nɛ 'ö- 'yena yö, 'ö mɛ 'ö- 'piö 'ö- =gɔü' kë 'gbee-, 'ö- =gɔü' -kë 'gbee-.

'Wun 'ö -gban -Zlan -bha -naazuëdhe waa- -a -bha mɛ 'yënng yö -kɔ -bha

19 -Yö 'dhö 'kɛɛ ◻dhɛɛ' -dhö kë mɛ -nu -gɔ kö -waan 'kpɔ n -gɔ ◻woë' ◻nɛ: «Kö ◻ya kë 'dhö -dhɛ -mlë 'ö -Zlan -yö yö -a -bha zlöö 'ö mɛ 'bhee- -bha ◻sɔɔn -kë yaa -sü -yö -kë -a -dhë ya ◻ɛɛ? Bhii pë mɛ 'ö ◻yaa- -ya ö ◻zuö' 'piö kö -yaan kë, -a kuënnumɛ gbɛ 'yaa 'dhö.» 20 'Oo, mɛ 'bhee-, -më -mü ü 'ka kö 'üën- dɔ -Zlan -wo -gɔ -ɛ? (◻Dhɛ 'ka bhɔ ◻nɛ) 'ka- ma do ◻nɛ 'sɛ gbɔ ◻ya ö këmɛ ◻dhɛɛ' 'kpɔ do ◻nɛ -më -kë 'ü n kë ◻nëdhö ◻a? 21 Pë 'ö -dhi gbɔdɔmɛ -dhë ◻nɛ 'ö- -kë gbɔ 'sɛ kpö 'ka; 'ö tɔɔ -a 'bhaa -nu ◻ya kë, gbɔ 'në -nu 'ö -an ◻bhlë 'dhö -dhö ◻nɛ 'ö -an -kë, 'ö- 'bhaa -nu ◻ya kë 'pö 'ö- mɛ -nu 'wo yuö 'saadhö ◻kaa' 'ö -an -kë, 'kɛɛ kö -an kë -sɛ -yö do 'sa.

22 -Kɔ do bhë ◻nɛ 'ö- 'ka -a -zo 'kun -wun 'gü, ◻ya kë 'dhö kö -më 'ö ka -gɔ kö 'kaan- pö -Zlan -bha -ɛ? 'Ö bhii 'pian do 'piö, -yö ö -bha -naadhe waa- ö -bha 'piigbeedhɛ -zɔn mɛ -nu -dhë; -a -wun 'gü, -a ◻zuö' -kë -saa giagiawo, 'ö mɛ -nu 'ö- -bha 'klobhɔdhe -yö -an -ma kun kö -an 'gü -yaan ◻siö'- bhë 'yö ö -zo -kë -an 'piö; 23 'Ö ◻dhɛ ◻ya dhi -a -dhë 'pö 'ö ö -bha 'tɔbhɔdhe bhë -a 'piö -pë -nu -zɔn mɛ -nu 'ö kwa 'yena -ya -kë bhë kwa -dhë. 'Ö bhii pë 'ö ◻yaa- -pë kë 'ö -ya -sü 'ka kwa -bha 'ka kö 'kwaan- -da -a 'gü yö -mü. 24 'Ö tɔɔ mɛ -nu 'ö -an ◻dhɔɔ -kë kö 'kwaan- kë -a -bha 'ka bhë 'wo tɔɔ mɛ -nu 'wo go Zuifö -nu ziën waa- mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka 'ö 'waa -Zlan dɔ -an ziën, 'ö kwa dho 'kuë-. 25 'Yö ◻bɛɛn' -sü 'ka -a 'ka 'dhö 'sëëdhɛ -be mɛ 'ö Ose -ya -ya bhë -a 'gü ◻nɛ: *Mɛ -nu 'ö 'waa ma 'sɛgɔgümɛ -nu 'ka, a -dho -an -dhɛ ma 'sɛgɔgümɛ -nu, 'ö 'sɛ mɛ 'ö 'yaa n -zo 'kun -sɛ 'ka -be, 'a- -dhɛ n -dhɔ ◻kaa' -sɛ.* 26 *'Ö -dhɛ 'wo- pö -a -bha -an -dhë: 'Kaa n -ma 'ka, 'wo dho -a pö -an -dhë 'zü -dhɛ do bhë -a -bha ◻nɛ wo ◻nɛ 'wo tɔɔ -Zlan 'ö 'bhee- -a gbö -nu.* 27 Ezai -de 'pö -yö 'wun -blɛɛ Izlaɛlö -mɛ -nu buëndhö ◻woë' ◻nɛ: *'Kö -kë ◻nɛ Izlaɛlö 'sɛgɔgümɛ -nu -wo -kë ◻va 'ö 'wo dho -an -zɔn -dewo 'yënng 'ö ◻wee -yi 'kpong 'dhiö bhë -a ga -nu -dho 'kuë- -sü 'ka 'dhee, -an mɛ -nu 'wo dho dha -an songdhö bhë, -an kpö -yö 'tee 'kpaan;* 28 *bhii Dëmɛ -dho ö -de -wo kë ö 'plɛ 'ka 'zodhö 'kpongtaa zö.* 29 'Ö tɔɔ Ezai -yö 'wun -blɛɛ 'dhiö ◻zian' 'ö- pö: *'Ö ◻ya kë Dëmɛ 'piigbeezë yaa kwa ◻suu'- -ta -nu 'bhaa 'to -bezë kö kwa -dho kë ◻nɛ Sodɔmë 'dhö 'iin kö kwa -dho bhɔ Gomɔɔ -dhɛ -bha -bezë.*

'Wuntaɔsë 'ö Izlaɛlö -mɛ -wa ma

30 Pë mɛ 'ö to zlöö 'kwa dho -mɔa pö -sü -bha 'ö tɔɔ: Mɛ 'ö 'waa Zuifö 'ka 'ö waa kë -a ◻mɛɛ' ◻dhia -be 'ta 'sü -kɔ kpengdhö 'ka bhë, ◻wa kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö -an -bha -zo -yö -a -bha -sü -wun 'gü; 31 'kɛɛ kö Izlaɛlö -mɛ -nu 'ö tɔng 'ö dho -an kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö 'wo -kë -a ◻mɛɛ' ◻dhia bhë, wo 'dhö, tɔng 'dhö, -an 'kun -pë gbɛ yaa kë -dhö gbɔ. 32 Kë- wo 'dhö bhë, 'ö tɔɔ waa kë -a ◻mɛɛ' ◻dhia, kö wo 'yi -yö 'kan -Zlan -dhë wo -bha -zo -yö -a -bha -sü -wun 'gü. Pë 'ö -kë -an -zo 'piö -bezë 'ö tɔɔ wo këpë -nu. Kë- wo 'dhö bhë, pë 'wo yö -a -bha bhë 'ö tɔɔ -guö kpö 'ö mɛ -gɛn 'dhö -zuö -na -a -bha, 'wo -püö -na bhë. 33 -A -de, -guö kpö 'ö bhë, 'wun -yö -gban -a -bha -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ◻nɛ: *-Ka -dhɛ -ga! -Guö kpö 'ö mɛ -gɛn ◻ya -zuö -a -bha 'wo*

-püö -na bhë, a- do -ya -na Siɔn -pö 'gü; -guö kpö 'ö bhë -a mɛ -püö -dhɛ 'yaa ŋgbiin; 'kɛɛ mɛ 'ö ŋya ö -zo yö -a -bha, yö 'ka 'dho to ö -kɔ 'kpaan 'ka.

10

1 N dhegluzë -nu, pë 'ö n -dhë -së giagia, 'a- -dhɛ -na -Zlan -gɔ Zuifö -nu -bha 'ka 'ö tɔɔ kö -wo dha. 2 Ma gia-, -a mɛ 'kö bhë a -mɔa 'a- pö; 'ö tɔɔ -wo 'siözë -Zlan -bha 'wun -nu 'gü. Kë- wo 'ö -an -bha -kë 'siözë -sü 'ö bhë 'ö 'wundɔdhe 'ö -gban -Zlan -bha bhë, 'yaa -mɔ 'kuë -sü -zë 'ka -an -gɔ bhë yö -mü. 3 -Zlan -bha mɛ -kë kpengdhö -kɔ bhë waa- dɔ; 'wo wo -de -gɔ 'slë ŋmɛɛ kö -waan wo -de kë kpengdhö yö ŋga 'ö 'wo dhoë zlöö 'ö -Zlan -bha mɛ -kë kpengdhö -kɔ gia- ('ö bɔ Klito -ta) bhë 'ö ŋwa wo -ta yö -a -bha bhë. 4 'Ö tɔɔ Klito 'ö tɔɔ Moizö -bha tɔng -gɔ, mɛ -nu 'ö 'wo wo -zo yö -Zlan -bha -an -bha -kë kpengdhö -sü 'gü.

Dhasü -yö mɛ 'oo mɛ 'ö kwa Dëmɛ -wun -dhɛ 'wun gia- -a -bha 'ka

5 -A -wun 'gü, 'wun 'ö -gban -kë kpengdhö -sü 'ö bɔ tɔng -ta -a -bha bhë, Moizö -yö 'wun -gban -a -bha 'ö- =bɛɛn -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ŋnɛ: *Mɛ 'ö 'dhoë- tɔng -nu 'wo ŋnɛ -an kun -an 'kun -kɔ 'ka, -yö -dho -këdhösü yö.* 6 'Kɛɛ -kë kpengdhö -sü 'ö -gban -zo -yö -Zlan -bha -sü -bha bhë -a -zian do 'bhaa ŋga ŋnɛ: 'Waa- pö wo -de ŋzuö' 'piö ŋnɛ: *Dö 'pö dho -da dhang- 'gü kö -yaan ŋyɔɔ' Klito 'ka ɛ?* 7 'Iin 'waa- pö 'pö: *Dö -dho -mɔa kö -yö 'dho gamɛ -nu ŋplöö kö -yö nu Klito 'ka 'kpongtaa ŋɛɛ* ? 8 'Ö ŋya kë 'dhö kö -wa -pö ŋdhë 'sa? -Wa -pö: *-Zlan -wo -yö ü 'sɔɔ, -yö ü dhiö, -yö ü ŋzuö' 'gü,* bhii -wo 'ö go -zo yö -sü 'gü bhë ŋnɛ 'yi- =blɛɛ' -na bhë. 9 ŋYa kë ŋnɛ 'bha- bho ü 'dhii, ŋya -da mɛ -nu 'toodhö ŋnɛ 'ü- pö Yesu ŋnɛ 'ö tɔɔ kwa Dëmɛ 'iin 'ö 'bha--wun -dhɛ 'wun gia- =nɛ -Zlan -ya -bho ga 'gü, ü -dho dha. 10 Bhii ŋwa 'wun -dhɛ 'wun gia- wo ŋzuö' 'gü 'ö 'wo -kë kpengdhö; ŋwa wo 'dhi bho 'wun -ta ŋnɛ -wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- 'ö 'wo dha -sü yö ŋnɛ -kɔ 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -a 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö ŋnɛ: 11 *Mɛ 'ö ŋya ö -zo yö -a -bha, 'yaa 'to -kɔ 'kpaan 'ka.* 12 ŋYa kë 'dhö zlöö, kö -naa gbɛ 'yaa mɛ 'ö Zuifö 'ka waa- mɛ 'ö 'yaa Zuifö 'ka -an ziën gbɔ; 'ö bhii kö -an Dëmɛ ŋya kë do; yö 'ö bhë ŋnɛ 'ö ö -bha ŋbhɔɔpë -nu nu mɛ -nu 'wo- =mɛɛ' -na -an -dhë, 13 ŋnɛ -kɔ 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -a 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë -a 'dhö ŋnɛ: *Bhii mɛ 'oo mɛ 'ö 'dhoë- Dëmɛ ŋdhɔɔ kë, (-yö -dho nu -a -wo -bha,) 'ö- dha.*

14 'Yö ŋdhɛ 'kwa- -ga -së 'ka bhë, -wo -dho -a ŋdhɔɔ kë -kɔklë kö waa- -wun -dhɛ 'wun gia- -ɛ? 'Wun 'ö -gban -a -bha, mɛ 'ö waa- =blɛɛ' -wo ma do, -wo -dho -a -wun -dhɛ 'wun gia- -kɔklë ŋɛ? -Wo -dho -a -wo ma -kɔklë kö -a -wo pö -mɛ -nu 'waa 'dhö ee? 15 'Iin -Zlan -wo ŋblɛɛ' -mɛ -nu -wo -dho kë -dhö -kɔklë kö waa -an bɔ ŋɛɛ? -A -de -yö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ŋnɛ: *Mɛ 'ö 'wo ŋzuöyagluu -wun ŋblɛɛ' -na 'ö 'wo 'wuntaɔsë ŋblɛɛ' -na ŋnɛ, -an -da plöö -sü -kpɛ ŋga ŋnɛ!* 16 'Kɛɛ kë- wo 'dhö 'pö bhë yaa kë ŋnɛ -dhɛ 'wo- ma bhë, mɛ 'plɛ -wo wo -gɔ -dho -a -dhë sia-. Ezai -ya -to 'dhiö 'ö 'wun -gban -a -bha 'ö- pö: *Ü -wo -nu 'yi- =blɛɛ bhë, dö -nu 'pö 'wo- -wun -dhɛ 'wun gia- -ɛɛ, n Dëmɛ?* 17 Bhii kë- wo bhë -zo yö -sü -yö -go 'wun 'ö mɛ -ya ma -a 'gü, 'ö 'wun 'ö mɛ -ya ma yö -de 'pö 'ö go Klito -wo 'gü.

18 ŋYa kë 'dhö kö ŋdhɛɛ' 'ö dho kë n -gɔ mü 'ö tɔɔ: Kö kë- wo 'dhö bhë, 'wun bhë -a ma 'pö waa- wo bhë ee? 'Kɛɛ ŋii-; -wa -wun -ma 'ö bhii -Zlan -bha 'sëëdhɛ ŋbɛɛn' -yan -ya -pö: *-An -wo -yö -da 'kpong-*

taamɛ -nu 'saadhö 'toodhö, 'ö -an ŋblɛɛ' -wun -nu -wo -lo 'sɛgɔgüdhɛ -nu 'wo 'ma ŋgbiin -an 'gü -dhɛ -nu -bha, 'kpongtaa -an -ta. 19 A ŋtun ŋdhɛɛ' kpɔ ŋnɛ: Kö kë- wo bhë ŋnɛ 'wun bhë -a ma 'pö Izlaɛlö -mɛ -nu waa- wo bhë ee? 'Kɛɛ 'sëëdhɛ ŋbɛɛn' -yan 'gü Moizö -ya -yɛ 'zü -kë 'ö- pö -Zlan -ya -pö: *A -dhoë kë 'ö 'ka -kë ŋdruɛizë 'sɛgɔ mɛ 'ö 'yaa 'sɛgɔ gia- 'ka -a 'ka 'ö 'a bɔ 'sɛgɔ 'ö 'yaa 'wun dɔ -a 'gü 'a 'wun -së -kë -an -dhë 'ö yö ka -naa -bha.* 20 ŋDhɛɛ' do 'ö bhë Ezai -ya -daa 'dhiözë -kë 'pö 'ö- pö 'sëëdhɛ ŋbɛɛn' -yan 'gü ŋnɛ: *-Zlan -ya -pö: Mɛ -nu 'ö waa kë n ŋmɛɛ' ŋdhia bhë, -wo n -yö; 'ö 'a n -de -zɔn mɛ -nu 'ö waa pë gbɛ -dhɛ n -gɔ bhë -an -dhë.* 21 'Yö ŋdhɛ 'ö yö Izlaɛlö -wun -bha 'ö- pö: -Zlan -ya -pö: *'Töng 'saadhö 'ka, a n -kɔ -po 'sɛ do 'gü -mɛ -nu -gɔ; 'kɛɛ -an ŋgɔü' -bha -kë 'gbee- -sü 'gü, -wo -dho wo ŋtaa 'ka ŋzian'.*

11

-Zlan yaa ö -kɔ bho Izlaɛlö 'gü

1 'Wun bhë ŋya kë 'dhö, kö -Zlan -kɔ 'pö- bho ö -bha 'sɛgɔ 'gü bhë ŋee? 'Kɛɛ 'ma -dhɛ -ga -a 'gü, -abi'! Ma gia- 'a ŋnɛ, Izlaɛlö mi -mü n 'ka; 'ö 'a Ablaamö ŋsuu'- -ta -në 'ka. A -go Bɛnzamɛ -gɔ 'gunng 'gü. 2 'Sɛgɔ 'ö -Zlan ŋyaa- pö 'saadhö 'dhiö ŋzian' ŋnɛ ö -bha -mü bhë, yaa 'dho ö -kɔ bho -a 'gü. -Ka dɔ 'dhɛ! 'Sëëdhɛ ŋbɛɛn' -yan -dhɛ 'bhaa 'gü, -Zlan -wodhiölomɛ Eli -yö -kë Izlaɛlö -mɛ -nu -ta -zɔn ŋdhia -Zlan -dhë. 3 'Yö- pö: *N Dëmɛ, ŋwa ü -wodhiölomɛ -nu zë, ŋwa ü -bha slabhodhɛ -nu 'güö. 'Yö 'ma 'to do 'kpaan, 'kɛɛ -wa ŋmɛɛ' -na kö -waan n zë 'pö.* 4 'Yö -Zlan -ya -daa -kë -a -gɔ 'ö- pö: *'Ma mɛ -lü -vuu 'slaplɛ 'bhaa -ya -de -ta n -ma 'ka 'kpa 'pë-; mɛ 'wo bhë waa -lo wo kpɔn 'gü -zlan 'wo- -dhɛ Baalö bhë -a 'dhiö.* 5 -Kɔ do bhë -a 'ka, dɔ -de 'kwa- wo ŋdɛɛ ŋnɛ, mɛ 'bhaa -nu -wo -dhö 'ö -Zlan -bha 'glusë 'gü 'ö ŋya -an 'sü ŋya -an -ya -de -ta. 6 -An -ya 'ö- wo -de -ta bhë, -yö -go -a 'gü -a -bha 'glu -kë -së -sü -wun 'gü; yaa 'sü -an këwun -nu -bha. 'Ö bhii 'yaa 'dhö -bezë kö -Zlan -bha 'glusë bhë 'wun -ya 'gü.

7 Kö kwa -dhoë pö ŋdhë 'pö bhë? Kö kë 'püë- wo ŋnɛ, pë 'ö Izlaɛlö -mɛ -nu -wo -kë -a ŋmɛɛ' ŋdhia bhë, -a yö 'pö waa- wo bhë ee, 'iin ŋdhë? Kë- wo bhë, mɛ -nu 'ö -Zlan -yö -an sü 'ö -an -ya -de -ta ö -bha 'ka bhë ŋnɛ wo 'sloo 'wo- yö. Mɛ -nu 'wo to 'saadhö, -an -kɔ 'yaa -mɔ -a ma -sü -bha 8 ŋnɛ -kɔ 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -a 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë -a 'dhö ŋnɛ: *-Zlan ŋya -an -zo -ta -a 'gü -wun -nu 'plɛ yö yaan; bhii ŋwa pë -nu -ga, 'waa -dhɛ yö -a 'gü 'iin ŋwa 'wun -nu ma, 'yaa 'to -an 'toodhö; 'ö- 'ka 'dhö dɔ 'kwa- wo ŋdɛɛ ŋnɛ -a 'gü.* 9 'Yö Davidö -ya pö 'pö: *-An -de -bha 'wlaan- këdhɛ -nu -wo -kë -an 'kundhɛ 'ka, -yö -kë -an -gɔ 'sɔ 'ka -wo -püö -a 'gü; -an 'klo -yö bhɔ;* 10 *-an 'yënng -yö trö kö ŋkun 'ö 'wo -dhɛ yö. -Bhö -a kë kö -wo 'to -kplawo ŋnɛ mɛ- -kë ŋnuadhɛ 'gü.*

11 'Yö ŋya kë 'dhö kö Zuifö -nu 'wo bhë -an -gɛn ŋya -zuö 'wun -nu 'gü, ŋwa -püö, kö -püö 'plɛ 'wo- wo bhë ŋee? -Yö n 'gü ŋnɛ -abi'! 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -an -bha këwun yaa bhë -a -wun 'gü yö ŋga 'ö 'sɛgɔ mɛ -nu 'ö 'wo to 'ö ŋwa dhasü yö bhë. -Yö kë 'dhö kö Zuifö -nu -waan kë ŋdruɛizë bhë. 12 'Ö ŋya kë ŋnɛ Zuifö -nu -bha -kun -a 'ka -sü ŋya kë 'sɛgümɛ -nu 'wo to -an -bɔ -a -ta -pë 'ka kö -waan 'wun -së yö, ka gia- -ka -dhɛ -ga mü 'dhɛ! -Yö -dho kë ŋdhë mü kö wo 'wo bhë, -wo kë dhamɛ 'ka, 'ö tɔɔ -a 'piö -pë 'ö dho kë bhë -yö -dho kë -së 'gblüünzë.

Dhasü 'ö mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka 'ö -an -bha 'ka

13 Mɛ 'kaa Zuifö 'ka, -ka ka 'to 'to! 'Ma ŋdhië' ka 'piö. N -ma -kë Yesu

Klito -bha bɔmɛ 'ka -sü 'ö mɛ 'kaa Zuifö 'ka 'a- 'ka ka ziën bhë, -yö n ŋzuö' 'glu -dhi. 14 -Yö n ŋzuö' 'piö ŋnɛ -a -kë 'dhö -sü 'ka, -yö -dho yɛ n -sɛgümɛ -nu 'bhaa -nu -bha kö -waan kë ŋdruɛizë. ŋYa kë 'dhö, -wo -dho wo ŋzuö' ŋdhië'-, 'ö- mɛ 'bhaa -nu -wo dha. 15 'Ö tɔɔ ŋdhɛ 'ö 'wo -kan -Zlan -bha 'ö ö -kɔ bho -an 'gü 'tông kpö 'bhle -bha, ŋnɛ 'ö 'kpongtaamɛ 'wo to, 'wo -dhi -Zlan 'ka. Pë 'ö- kë -kɔ 'dhö bhë, ka gia- 'ka -dhɛ -ga -a 'gü, yi 'ö -Zlan dho ö -kɔ kpɔa -an -gɔ bhë, -a ŋtɛi' ka 'dho kë ŋnɛ gamɛ -nu -bha -go ga 'gü -sü 'dhö aa?

16 'Wun ŋzuan' do ŋga ŋnɛ: ŋYa kë ŋnɛ ŋbluu'- 'wo dho -a nu -Zlan -dhë, ŋwaa- 'klu 'sü -a -ta ŋwaa- nu -a -dhë, kö -a -to 'dhö -sü -bha -kë -a -bha 'ka -sü bhë yaa kë mɛ 'plɛ 'yaan aa! 'Iin ŋwa 'lü yun 'sü ŋwaa- -zɔn -Zlan -dhë, kö -më 'ö to zlöö kö 'lü 'ö bhë -a -kɔ -nu -waan 'kun -kë -Zlan -bha 'ka ŋsüë' ɛɛ! 17 Izlaɛlö -mɛ -nu 'ö 'ka -an -ga -na bhë, -wo ŋnɛ olivie -lü 'wo- ta 'ö- -kɔ -nu bhë 'ö ŋwa -an 'kan -a 'dhö; 'yö bhi 'ö 'bhaa Zuifö 'ka, 'ü ŋnɛ 'blü olivie -lü -kɔ 'ö 'wo- sü 'ö 'wo- yö -a pin ŋtaa -a 'dhö (ŋnɛ -kɔ 'ö pë ta -kɔ -zɔn -mɛ -nu 'dhoë- kë -na -a 'ka 'manglo -lü -nu 'ka bhë -a 'dhö). 'Yö ŋdhɛ 'wo ü -ya mü bhë, pë -nu 'ö olivie -lü bhë 'wo- 'gü bhë, ŋwa kë ü -bha 'ka zlöö. 18 -A -wun 'gü ü ŋdua' 'yaa -mü kö olivie -lü 'ö bhë -a -kɔ -nu 'wo -an 'kan bhë ü -an bho yunng. 'Ö bhii (-a -kɔ -nu 'wo -an -kan bhë) waa kë -dhö kö -waan -an 'kan 'üën- -ya -an pin ŋtaa, ü -dhoë kë ŋdhë -bezë 'ö 'ü ü -de 'sü -na ŋva ŋnɛɛ. 'Kɛɛ -yö kë ü 'yaan ŋnɛ 'lü bhë -a yun -nu ŋnɛ 'wo ü bun 'ü ŋyaa' bhë; bhi kun 'ü- yun -nu bun.

19 Ü -dho -mɔa 'ü- pö: «-Wa -kɔ -nu -kan kö 'aan- -ya -an pin ŋtaa.» 20 -Yö 'wun gia- 'ka. -Dhɛ 'ö -kë -an -bha -yadhɛ 'ka -bezë bhë, 'go 'wo- wo -a -bha bhë 'ö tɔɔ Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -sü yaa kë -an -gɔ. Ü -ya mü -kɔ ŋga 'ö bhë, bhii bhi -zë ü -we Yesu Klito -wun -bha. 'Kɛɛ -bhö ü -de 'kun -de -sü ŋva -gɔ. -A kë -së. 21 'Ö tɔɔ Zuifö 'ö -an pin gia- 'dhö -mü bhë, ŋdhɛ 'wo -an bho -na mü bhë kö -yö kë ü 'yaan ŋnɛ 'bhaa pë gbɛ 'ka mü. 22 Bhi gia-, -bhö -dhɛ -ga bhë 'sa. -Zlan 'ö bhë -a -bha 'glu -kë -së -kɔ waa- -a -bha -kë kpengdhö -kɔ ŋga 'ö bhë. -Yö 'dhiö-, mɛ -nu 'ö 'waa- =bhlë -ya -an 'ka 'kɛɛ bhi -zë -yö 'lëëlë ü 'ka. Kö -dhɛ 'ü- -bha -a -bha 'glusë 'gü bhë, ü -zo kë ü -de 'piö 'yaa 'pö ü -dho go mü ŋnɛ 'lü -kɔ 'wo- -kan -a 'dhö. 23 'Ö ŋya kë ŋnɛ Zuifö -nu ŋwa 'go wo -bha ŋgɔü' 'gbee- 'gü, -wo -dho -an -ya -an -yadhɛ 'wo -kë -a -bha 'dhiö bhë -a -bha. 'Ö tɔɔ -Zlan -kɔ -mɔa kö -yö -an -ya wo -yadhɛ -blɛɛzë bhë -a -bha ŋnɛ 'lü -kɔ 'dhö 'zü. 24 'Wun -nu bhë -a mɛ 'ö -dhö, -kwaa 'piö -ga -së 'ka. Bhi 'ö 'bhaa Zuifö 'ka bhë, ü -kë ŋnɛ 'blü olivie -lü -de -kɔ gia- 'dhö. 'Yö 'wo ü -kan 'wo ü -ya olivie -lü 'wo- ta wo -de ŋkwaa' bhë -a -bha -a 'dhö, 'kɛɛ kö ü -bha -kë 'kpongtaa -sü 'ka, ü -bha -ya -dhɛ gia- 'yaa kë 'dhö. 'Ö Zuifö -nu 'dhö olivie -lü 'wo- ta bhë -a -de -kɔ -nu 'ka. ŋYa kë 'dhö kö -an -yö -an pin ŋtaa -sü 'yaa 'gbee-.

Dhasü -kaanta 'ö dho kë Izlaɛlö -mɛ -nu -bha 'ka

25 Dhegluzë -nu, 'wun do 'a- 'piö kö 'a -dhɛ 'po -a -ta ka -dhë, -yö kë 'dhö kö ŋkun 'ö 'ka dho ka -de sü ŋva 'ö tɔɔ: Izlaɛlö -mɛ -nu -kɔ 'pian do 'to -ya ta; 'waa -mɔa kö 'wun 'ö 'wun gia- 'ka -wa ma. 'Kɛɛ -yö kë ka 'yaan ŋnɛ -a 'piö 'ka 'dho kë ŋgbiin gbɔ, -yaan 'dho -yaan yöë mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka 'ö 'wo dho kë dhamɛ 'ka, -an 'dhiö -mɔ 'kuë -yi -bha. 26 Izlaɛlö -mɛ -nu -todhösü dha -kɔ 'wo dho dhaa 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö tɔɔ: -Zlan -ya -pö: *Mɛdhamɛ -dho go Siɔn 'gü, 'yö dho 'wun yaa ŋsuu'- 'saadhö bho Zakɔbö ŋsuu'-*

-ta -nu -bha. 27 *'Ö ŋya kë ŋnɛ 'ma -an -bha ŋsɔɔn yaa bho -an -bha kö -dhi 'kuë- 'ö dho kë yi -nu yi ziën bhë, kö ŋya yö 'sɛi ŋnɛ bhë.*

28 -Kwa -dhɛ -ga 'dhɛ! ŋDhɛ 'ö Zuifö -nu -wo -kɔ 'wuntaɔsë ('ö -gban Yesu Klito -bha -a) 'ka bhë, yö kun 'ö 'wo -kë zlöö -Zlan yaagümɛ 'ka bhë ŋa! 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë 'wun bhë -yö -kë zlöö ka -bha 'wun -së 'ka. 'Kɛɛ ŋya kë -a mɛ 'ö -gban mɛ -nu 'ö -Zlan -yö -an -ya -de -ta -a -wun 'ka, wo ŋnɛ 'ö -Zlan -ya -dhɔ -kë -an 'bhɛma -nu 'ka. 29 'Ö tɔɔ mɛ 'ö -Zlan ŋya ö -kɔ 'yɛ -a -bha, 'ö ŋyaa- =dhɔɔ kë kö -yaan kë -a -bha 'ka, 'ö ŋya pë 'tɔ 'go -a -dhë, 'iin ŋya pë -nu nu -a -dhë, 'yaa ö -wo bho -a -gɔ 'zü pin ŋtaa. 30 Kë- wo 'kpa bhë, ka -Zlan -wo -lö 'gü; 'kɛɛ zlöö ŋnɛ 'ka -da -Zlan -bha mɛ 'yena 'gü 'ö bhii Zuifö -nu ('wo kë -a 'gü bhë) -wa -wo -lö 'gü. 31 'Yö ŋdhɛ 'wo -Zlan -wo -lö 'gü 'dhö ŋnɛ 'ö 'ka -da -Zlan -bha mɛ 'yena yö -sü 'gü; 'kɛɛ -yö kë 'dhö kö wo -de 'pö -an 'yena -yö wo -sü bhë -waan -a dɔ. 32 'Wun -nu bhë -wo -kë 'dhö bhii -Zlan -yö -we -a -bha kö mɛ 'plɛ -wo kë -a ŋbhlë -siö -mɛ 'ka -yö kë 'dhö kö -yaan -a -zɔn mɛ 'plɛ -dhë ŋnɛ 'ö mɛ -nu 'yena -yö.

33 -Zlan -bha ŋbhɔɔpë -nu bhë, -wo 'gblüünzë ŋdhɛɛ! -A ŋga 'ka- wo -na bhë, -a -bha 'kpaakpadhɛ waa- -bha 'wundɔdhe bhë -an 'piö ŋyö ŋgbiin 'dhɛ! Dö dho -mɔa kö -yaan pö pë mɛ ŋnɛ -Zlan -ya -kë ŋnëdhö ŋe? Dö 'ö dho -mɔa kö -Zlan -bha 'wun -nu 'ö- yö -na 'ko 'dhiö bhë -yö -dhɛ yö -an 'gü ii? 34 -A -wun 'gü, -yö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ŋnɛ: *Dö 'ö -Zlan ŋzuö' 'piö -wun dɔ ŋɛɛ? Dö dho -mɔa kö -yö kë -Zlan -zlakpaɔmɛ 'ka ɛɛ?* 35 *Dö 'ö ŋya dɔ 'dhiö do ŋya pë -nu nu -Zlan -dhë kö -a -yɛ 'zü -wun -yaan kë -a -bha -ɛɛ?* 36 'Ö bhii pë 'plɛ -yö -go -a kwɛɛ; yö ŋnɛ 'ö pë 'plɛ -da, 'ö pë 'plɛ 'dhoë- -bha 'ka; kö -Zlan 'tɔ -yö bhɔ ŋtoëpö 'ka! Amɛn.

12

-Tɔsiadhe -dëü 'wo- -kë -Zlan -bha 'ka

1 N dhegluzë -nu, ŋdhɛ -kë ŋnɛ -Zlan -bha mɛ 'yena yö -sü bhë 'ka -da -a 'gü bhë, a- -dhɛ ka -gɔ kö 'ka ka -de -ya -de -ta -Zlan -bha 'ka ka -bha -tɔsiadhe kë -sü 'ka -a -zo 'kun -wun 'ka. Sla- 'ö 'ka dho -a bho zlöö bhë 'ö bhë. -A -kë 'dhö -sü ŋnɛ 'ö tɔɔ -a -dhɔ kë -sü giagia 'ö 'ka dhoë- wo. 2 Kö ŋkun 'ö 'ka ka -de to 'kpongtaapë -nu 'wo zö -an 'piö; 'kɛɛ -ka ka ŋkwaa'- ka -de -zü -Zlan kwɛɛ kö -yaan ka ŋdhië' -kwaa ka -bha 'wundɔdhe 'gü ŋzian' ö 'plɛ 'ka. -Kɔ bhë ŋnɛ 'ö ŋya kaa 'ö 'ka dho -Zlan -zo 'kun -wun dɔa, 'ö bhii ka -dho pë 'ö -së 'ö- -wun -ya -zo kun 'ö 'wun ŋzaa' -sü 'yaa- -bha -a dɔ.

3 Mɛa-, -ka ka 'to kë n -ma, n -ma -kë ka ŋdaan' -mɛ 'ka -sü 'ka -Zlan -bha 'glusë 'gü; a- -pö ka 'saadhö ka -dhë: Kö ŋkun 'ö -zotadhe -nu -wo -kë ka 'gü ŋnɛ ka 'gianzë 'wun 'bhaa 'gü; 'kɛɛ 'ka 'wun -nu dan 'kuë ka ŋzuö' 'gü, -yö kë -zo yö -sü 'ö -Zlan -ya nu ka -dhë bhë -a -naa 'gü. 4 -Ka -dhɛ -ga 'dhɛ! Kwa mɛdhɛ bun 'gü, kwa dɔ -nu -wo kwa -bha ŋva; 'ö- mɛ 'ö -dhö, 'ö- këyuö 'dhö -dhö -de -ta. 5 -Kɔ do bhë 'ö- 'ka kwa 'ka; kwa ŋplëëzë; 'kɛɛ kwa -dho 'kuë- -sü -yö do kwa -bha -kpa Yesu Klito -bha -sü 'gü, 'ö 'kwa- 'ka 'dhö ŋnɛ bun do dɔ ŋplëëzë -nu 'dhö. 6 Mɛ 'ö 'kwa bhë 'saadhö, mɛ 'ö -dhö, gbaɔ 'ö -Zlan -ya -kë -a -dhë 'kpaan 'ka, -yö -dhö, 'ö 'kwa dho yuö kaa. 'Ö ŋya kë ŋnɛ -Zlan -ya gbaɔ kë ü -dhë kö 'üën- -Zlan -wo 'dhiö -lo, kö -bhöë kë ŋnɛ -kɔ 'ö ü -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'dhoë- 'ka bhë -a 'dhö. 7 Mɛ 'ö -Zlan ŋya gbaɔ kë -a -dhë kö -yaan pë -nu kë mɛ -nu -dhë, kö -ya kë. Mɛ 'ö dho mɛ

ŋdaan'-, kö -ya kë. 8 Mɛ 'ö -Zlan ŋya gbaɔ kë -a -dhë kö -yaan mɛ -nu 'wo to -an ŋfaan' 'më, kö -a ŋdua' -mü -ya kë. Kö mɛ 'ö- -bha -kë pë -nu -nu mɛ -nu -dhë -sü 'ka, -ya kë 'kpaan 'ka ö ŋzuöga 'plɛ 'ka; kö mɛ 'ö- -bha -kë 'dhiö -sü mɛ 'ka -sü 'ka -ya -kë 'slë 'ka. Kö mɛ 'ö- -bha -kë -nu 'yenamɛ -nu -dhë -sü 'ka, -yö ö -bha kë ŋzuögludhi 'ka.

9 -Dhɔ 'ö 'ka- -ga -na bhë, -a ŋdua' -mü kö -yö kë ŋzuö' 'puu 'ka. -Ka 'kan 'wun yaa -bha, 'ka -klu ŋzian' 'wun -së -bha. 10 -Ka ka 'ko -nu -dhɔ kë ŋnɛ -kɔ 'ö dhegluzë -nu 'dhoë- kë -na -a 'ka bhë -a 'dhö, 'iin kö 'ka kë 'siözë ka 'ko -nu ŋbhlë -ya -sü 'gü. 11 -Ka pë -nu kë -zɛi -zɛidhö; kö ŋkun 'ö 'ka -kë 'fiasü. -Ka yuö kë kwa Dëmɛ -dhë ka ŋzuöga 'plɛ 'ka! 12 Ka ŋzuö' 'glu -yö dhi pë 'ö ka 'yan 'dhoë- -gɔ bhë -a -wun 'gü. Ka ŋzuö' -yö kë -saa, ka -bha -bɔ 'wun 'gbee- -nu 'gü -sü 'gü. -Ka kë ŋnaazë ŋbhɛa' -sü 'gü! 13 -Ka nu ka dhegluzë -nu 'ö pë -wun -ya yö -an -bha -an -dhë, kö mɛ -nu 'wo nu -na ka plöö 'ma bhë, 'ka -an -nia 'kun -së!

14 -Kaa -dhɛ -Zlan -gɔ kö -yö 'dhuë- 'kpɔ mɛ -nu 'ö 'wo 'wun wɔ -na ka -ta bhë -an -bha; kö ŋkun 'ö 'ka- pö -yö 'dhangga -ya -an 'ka. 15 Mɛ -nu 'ö 'wo -kpɛ 'gü, ka -nu ka ŋzuögludhi kë 'ko ŋbhaa! Mɛ -nu 'ö -an ŋzuö' 'dhö -kaan 'kuë -sü 'ka, -ka -an ŋzuö' ŋdhuë'. 16 Mɛ -nu 'ö ka -nu 'ka ka 'kuëdhö bhë, ka -nu -ka dhi ka 'kuëë; kö ŋkun 'ö 'ka ka -de sü ŋva, 'kɛɛ -ka kpa mɛ -nu 'waa wo -de 'sü ŋva -an -bha! Kö ŋkun 'ö 'ka ka -de sü mɛ 'kpaakpa -nu 'ka!

17 Kö ŋkun 'ö 'ka 'wun yaa 'pë bho mɛ -gɔ 'wun yaa 'ka; -kaa këdhɛ ŋmɛɛ'- =zian' kö 'kaan- 'wun -së kë mɛ 'plɛ wö 'dhiö. 18 -Ka ka 'gü dɔ 'gbee- kö ŋzuöyagluu -bha -kë kaa- mɛ -nu ka ziën -sü bhë, -yö 'go ka 'gü. 19 N dhegluzë -nu, kö ŋkun 'ka ka -de -wun -ta -ko zë; 'kɛɛ -kaa 'to -Zlan -gɔ -a -bha -naazuëdhe -ya kë, 'ö tɔɔ -yö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ŋnɛ: *Kwa Dëmɛ -ya -pö: Ma ŋnɛ 'a dho ü -ta -ko zë, 'ö pë 'wo- -kë bhë, 'a dho -a 'pë bho -an -gɔ.* 20 'Yö- pö 'zü: ŋ*Ya kë ŋnɛ ü yaagümɛ ŋya -ya din 'ka, -bhö -bhöpë nu -a -dhë -ya -bhö; 'yi mü -dhɔ ŋyaa- 'kun, 'yi nu -a -dhë -yö -fö bho ö -bha. -A -kë 'dhö -sü 'ka, -a ŋtɛi' -yö -kë ŋnɛ ŋdhɛ ü 'siö ŋdhuu -da -a -bha 'kuëdhö -a tuö -a 'dhö. ('Ö bhii pë 'ö- -kë ü 'ka bhë, -a lë- -dhoë kë.)* 21 Kö ŋkun 'ö 'ü ü ŋkwaa- ü -de -zü 'ö 'wun yaa -yö sɔ ü -ta. Ü -bha 'wun -së kë -sü 'gü, -bhö 'to 'wun yaa -ta -a 'gbee- 'ka.

13

'Wun -ma -wogbiinmɛ -nu -ta -sü 'sɛ 'gü

1 Mɛ 'saadhö ŋdua' -mü kö -yö ö -gɔ ŋyɔɔ'- mɛ 'ö -wogbiindhɛ 'dhö -an -gɔ 'sɛ 'gü -an -dhë 'ö tɔɔ -wogbiindhɛ mɛ 'kö -dhö, kö -Zlan ŋnɛ 'ö- -ya. -An 'plɛ -wo -go -Zlan 'piö. 2 ŋYa kë 'dhö kö mɛ 'ö ŋya ŋgɔügbeedhɛ kë -wogbiindhɛ 'ö 'sɛ 'gü -a -ta kö mɛ -nu 'ö -Zlan -yö -an -ya 'sɛ ŋkɔɔn -sü 'ka bhë, ŋya dɔ -an -gɔ 'yënng ŋnɛ bhë. Mɛ 'oo mɛ 'ö 'dhoë- dɔ mɛ -nu 'wo 'dhö bhë -an -gɔ 'yënng kö ŋya -Zlan -bha za -lo ö -de tuö ŋnɛ bhë. 3 'Ö tɔɔ 'dhiö -sü mɛ 'ka -mɛ -nu 'wo bhë, yaa kë ŋnɛ 'suö 'wo dhoë- wo -an -dhë 'kpaan 'ka yö kun. 'Kɛɛ mɛ 'ö 'wo 'wunyaakëmɛ 'ka ŋnɛ, 'wo dho suö mɛ -nu 'wo bhë -an -dhë. 'Ö ŋya kë ŋnɛ 'bhaa- 'piö kö 'ü suö -wogbiindhɛ -nu 'wo 'sɛ 'gü -an -dhë, kö -bhö 'wun -së kë kö ü -wun 'yi -yaan 'kan -an 'dhi. 4 'Ö tɔɔ mɛ -nu 'wo -ya 'dhö bhë, -wo -ya -Zlan -bha yuö 'dhiö ü -bha 'wun -së 'gbloo 'piö. 'Ö ŋya kë ŋnɛ 'bha 'wun yaa kë, kö -bhö 'suö -an -dhë. Bhii -ya 'wo- wo ka -gɔ 'dhiö 'ö 'wo 'wunyaakëmɛ -nu 'klo bhɔ -na 'ö 'ka -an -ga -na bhë, waa -ya

'kpaan. 'Ö tɔɔ -Zlan ɑnɛ 'ö -an -ya kö -a -bha -naazuëdhe -yaan nu mɛ -nu 'ö 'wo 'wun yaa kë -na bhë -an -ta. 5 -A -wun 'gü, -mɛ 'ö -dhö -a ɑdua' -mü kö -yö 'wun ma -wogbiindhɛ -nu 'wo 'sɛ 'gü -an -ta kö -Zlan -bha -naazuëdhe -yaan 'san -an 'ka 'iin kö ɑzuöyagluu -yaan kë -an -gɔ.

6 Në 'ö- -wun 'gü 'ö 'ka 'nii-=sɔnng' bho -na 'ö bhë, 'ö tɔɔ mɛ -nu 'ö 'wo- -yuö 'piö bhë, -Zlan -bha yuö ɑnɛ 'wo- 'gü kö -waan -a kë -a kë -kɔ 'ka. 7 Mɛ -nu 'ö -an -bha 'në 'dhö ka -bha, -kaa bho -an -dhë. Mɛ -nu 'ö 'ka dho 'nii-=sɔnng' bho -an -dhë, -kaa bho -an -dhë. Mɛ -nu 'ö 'wo ɑbhlëyamɛ 'ka, -kaa -an ɑbhlë -ya, 'iin mɛ -nu 'wo -sü ɑva -mɛ -nu 'ka, -kaa -an 'sü ɑva.

-Dhɔ -kë 'kuë -sü

8 Kö ɑkun 'ö mɛ gbɛ -bha 'në- -kë ka -bha -a 'ke yaa kë -dhɔ 'ö 'ka dhoë- kë ka 'ko -nu 'ka, -a 'në 'ka. Mɛ 'ö ɑyaa- -dhɔ kë mɛ -nu 'wo to -an 'ka, kö në 'ö tɔng -ya pö bhë ɑyaa- =bhlë -ya. 9 'Ö tɔɔ tɔng dɔ -wo -nu 'wo -kë *kö ɑkun 'ü -ziö mɛ gbɛ -bha dhe 'piö, 'üin 'ü ü ɑgɔn to 'ü -ziö ü 'bha dhe -bha gɔɔn- 'piö* 'ka bhë, 'ö- 'bhaa -nu -wo -kë *kö ɑkun 'ü mɛ zë, kö ɑkun 'ü ɑkwaan, kö ɑkun ü -ya në 'ö mɛ gbɛ -gɔ -a -dhɔ 'ka* bhë waa- -a mɛ -nu 'wo to 'saadhö, -wo -mɔa -wo -an 'dho 'kou do tɔng dɔ -wo do 'ka, -wa pö: *-Bhö ü -ya 'yɔɔ -dhɔ kë ɑnɛ ü -de 'dhö.*

10 Mɛ 'ö ɑyaa- -dhɔ kë mɛ 'ka, kö 'wun yaa -kë mɛ 'ka -mɛ 'yaa -mü. Mɛ ɑyaa- -dhɔ kë mɛ 'ka, kö tɔng dɔ -wo ɑnɛ 'ö- =bhlë -ya ö 'plɛ 'ka bhë.

-De -në kë -sü 'ö -dhö Klito -bha nu -sü -wun 'gü

11 ɑDhɛ 'ö -kë ɑnɛ 'töng 'ö 'kwa dɔa ɑnɛ, -yö ka 'yaan ɑnɛ 'töng -kaanta -mü bhë, kö -a 'töng ɑya -lo kö mɛ 'ö -dhö -yö 'go yiö, -yö -ya ö 'yaan. 'Ö tɔɔ 'töng 'ö 'kwa dɔa ɑnɛ -a 'gü, dhasü ɑya yö kwa 'ka ɑklöö'. 'Yaa ɑnɛ -kɔ 'ö- 'ka 'dhiö kö 'kwa Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- bhë -a 'dhö. 12 Gbeng ɑya 'dho ɑgbiin, -dhɛ 'po -sü ɑya yö ɑklöö'. Në -nu 'kwa -kë -an 'gü kö kwaa kë në dɔ ɑdhia ɑkun ɑnɛ mɛ- -kë -dhɛtiidhɛ 'gü bhë, -kwa 'kan -an -bha; 'ö ɑdhɛ -kë ɑnɛ kwa 'yan ɑya 'po ɑnɛ në 'wo- pö kwa -dhɛpuudhɛ 'gü -a 'dhö bhë, kö 'kwa kë ɑnɛ mɛ- -kë -dhɛpuudhɛ 'gü 'ko zë -sü 'ka -Zlan -bha 'ko ɑzaa' -piö -nu 'ka. 13 Kwa 'ta -sü -kɔ -yö kë kpengdhö ɑnɛ -kɔ 'ö- 'ka -dhɛ 'po -sü 'gü -a 'dhö. -Kwa kwa -de 'kun në -nu -kë -ziögɔüsüzë -gɔ; -kwa 'kan -de -nu yɔ 'yi -dhë -sü -bha; -kwa kwa bo në yaa kë -sü 'wo dho -a 'ka bhë -a 'ka 'dhiö bhë -a 'ka, -to në yaa -nu din 'piö -sü -nu 'dhinaa -nu, ɑdruɛi -nu -an 'ka. 14 'Kɛɛ -këdhösü -dëü 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klito 'gü bhë -kwaa kë kwa -bha ɑnɛ sɔ 'dhö. Kö ɑkun 'kwa kwa ɑkwaa kwa -de -zü 'ö kwa mɛ -dhɛ ɑdhɔɔbhaapë -nu yaya -wo sɔ kwa -ta.

14

Kö ɑkun 'kwa za dɔ kwa dheglumɛ -bha

1 Mɛ 'ö 'tëëtë -zo yö -sü 'gü bhë, -ka 'we -a -wun -bha ka kpö 'gü -kpɛ 'ka! Kö ɑkun 'ka- -wun ɑblɛɛ -a 'wun yö 'ko 'dhiö -kɔ -wun 'gü 'iin -a këpë -nu -wun 'gü. 2 'Ö tɔɔ mɛ 'bhaa -yö -dho kë -dhö 'ö -mɔa 'ö pë 'plɛ -bhö kö -a 'tian 'yaa 'dhö; 'kɛɛ kö mɛ 'ö 'tëëtë -zo yö -sü 'gü bhë, 'toodhɛ -nu ɑnɛ 'wo tɔɔ -a -bhö -pë. 3 ɑYa kë 'dhö kö mɛ 'ö pë 'plɛ -bhö, -a ɑdua' 'yaa -mü kö mɛ 'ö 'yaa pë 'bhaa -nu -bhö bhë, -ya -wun yaa ɑblɛɛ'- 'iin -ya bho yunng; 'iin 'zü kö mɛ 'ö 'yaa pë 'plɛ -bhö bhë, -a ɑdua' 'yaa -mü kö mɛ 'ö pë 'plɛ -bhö -mɛ 'ka bhë, -yö za dɔ -a -bha. 'Ö tɔɔ mɛ 'wo 'dhö bhë 'saadhö, -Zlan -yö ö -kɔ -kpɔ -an -gɔ ö 'piö. 4 Mɛ -gwaa ɑplɛ -zë

'wo bhë, -kwaa -an -zɔn yuö -kë mɛ -dhë -mɛ 'ka, 'kwa- -ga 'kwee-! Ü -bha -më -wun 'ö 'gü, 'ü za dɔ -an -bha -ɛɛ? -Yö yuö kë oo, -yö 'fia -sü oo, -a -gɔmɛ -ta -wun -mü. 'Kɛɛ kë-wo bhë, -yö -dho yuö kë ö -gɔmɛ -dhë 'ö tɔɔ kwa Dëmɛ -kɔ -mɔa kö -yö nu -a -dhë.

5 Mɛ 'bhaa -wa -pö -dhɛkpaɔyi -nu -wo -dhö 'ö -an -wun 'dhö 'gbee- -an 'bhaa -nu -bha. 'Kɛɛ kö mɛ 'waa gbɛ -nu -wo -dhö 'pö 'ö 'wo- pö -na -dhɛkpaɔyi -nu 'plɛ -wo dosɛn. Mɛ 'ö 'ka bhë 'saadhö -yö kë ka 'yaan ǃnɛ -kɔ 'ö- 'ka ka ǃzuö' 'piö 'ö ka ǃzuö' 'dhö ǃwaannu ǃsüë' -a -wun 'gü bhë, -kaa kaa! 6 Mɛ 'ö -dhɛkpaɔyi -nu 'bhaa -wun kë -na 'gbee- 'ö -ziö -a 'ka -a 'bhaa -nu -ta bhë, -ya -kë 'dhö kwa Dëmɛ ǃbhlë -ya -sü 'ka. Mɛ 'ö pë 'plɛ -bhö -mɛ 'ka bhë 'pö, -ya -kë 'dhö kwa Dëmɛ ǃbhlë -ya -sü 'ka, 'ö bhii -yö -Zlan zuö -pö ö -bha -bhöpë bhë -a -wun 'gü. 'Yö mɛ 'ö 'yaa pë 'plɛ -bhö, yö -de 'pö, -ya -kë 'dhö kwa Dëmɛ ǃbhlë -ya -sü 'ka; ǃya kë 'dhö, -yö -Zlan zuö -pö 'pö. 7 'Ö tɔɔ ziö 'kwa- wo -na 'saadhö bhë, mɛ gbɛ 'yaa -tosiadhe kë ö -de -bha 'ka 'iin mɛ gbɛ 'yaa ga ö -de -bha 'ka. ǃYa kë ǃnɛ kwa -dhö, kö kwa -dhö kwa Dëmɛ -bha 'ka; 8 'ö ǃya kë ǃnɛ 'kwa ga, kö kwa -ga kwa Dëmɛ -bha ga 'ka. 'Kö -kë ǃnɛ kwa -tosiadhe -kë oo, kwa -ga oo, kwa 'saadhö kwa kwa Dëmɛ -bha 'ka. 9 'Ö tɔɔ Klito -yö -ga, 'ö go ga 'gü kö -yaan kë mɛ -nu 'wo 'bhee- waa-mɛ -nu 'wo ga 'gü -an -bha Dëmɛ 'ka. 10 'Kɛɛ bhi -zë, ü dɔ ǃdhë 'ü za dɔ ü dheglu -bha -ɛɛ? 'Ö bhi -de 'pö 'dhee, ü ü dheglu -san -zë -kɔklë ǃɛ? -Yö kë ka 'yaan ǃnɛ kwa 'plɛ kwa -dho -wo -Zlan 'dhiö kö -yaan kwa -bha za 'kan, 11 bhii pë 'ö ǃbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *Dëmɛ -ya -pö: A 'bhee-, a -dhö. Mɛ 'oo mɛ 'ö -dhö, -yö -dho yö ö kpɔn 'gü n 'dhiö, 'ö mɛ 'ö -dhö, 'ö ma -Zlan n -ma -kë 'piigbeezë -sü bhë, 'ö dhoë- bho ö 'dhi ǃnɛ 'wun gia- -mü.* 12 -Kɔ bhë ǃnɛ 'ö mɛ 'ö -dhö 'ö dho ö -de -wun ǃblɛɛ'- -a 'ka -Zlan wö 'dhiö.

'Wun 'ö -gban -kɔ dɔ dhegluzë -nu 'wo ǃtun zlöö ǃkun -an -gban -gɔ -sü -bha

13 ǃYa kë 'dhö kö -kwa kwa bo za -dɔ kwa 'ko -nu -bha -sü 'ka. Pë 'ka dhoë- -ya ka ǃzuö' 'gü ǃzian' 'ö tɔɔ: Pë mɛ 'kö dho kë n dheglu -gɛn -zuö -a -bha -pë 'ka, 'iin -a -püö -gɛn 'ka, n 'ka 'dhoë- kë. 14 N -ma -kë -klu kwa Dëmɛ Yesu -bha -sü 'ka, pë 'ö n ǃzuö' -bha 'a-dɔ 'kpakpadhö 'ö tɔɔ pë 'ö dho kë -dhö kö -yö kë -dhiizë, 'yaa 'dhö. 'Kɛɛ pë mɛ 'ö mü 'ö tɔɔ ǃya kë ǃnɛ mɛ ǃyaa- -ya ö ǃzuö' 'piö ǃnɛ pë ǃnɛ -yö ya, kö ǃya kë ya 'gbönggböng -a -bha 'ka ǃnɛ bhë. 15 ǃYa kë ǃnɛ ü -bhöpë -nu -wun 'gü, ü dheglu ǃzuö' 'yaa ǃwaannu ǃsüë', kö 'ta -sü -kɔ 'ö -dhɔ 'gü bhë 'bhaa- -zian ta gbɔ ǃnɛ bhë, 'yaa -së; bhii ü dheglu bhë, -a -wun ǃya kë 'gbee- 'ö tɔɔ Klito -yö ga -a -wun 'gü; kö ǃkun 'ü- -kë 'ö -da 'gü ǃsiö' -zian -ta ü -bhöpë -nu -wun 'gü. 16 Pë 'ö -së ka -bha 'ka kö ǃkun 'ö 'ka- -kë 'ö mɛ -nu 'wo to 'wo- -kë ka -wun yaa ǃblɛɛ -a -ta -gɛn 'ka. 17 'Ö tɔɔ -Zlan -bha -gludëdhɛ -wun yaa yö -bhöpë -wun 'iin müpë -nu -wun -bha. -A -wun -yö -sü -kë kpengdhö -sü, ǃzuöyagluu waa-=zuögludhi 'ö -Zuu 'slööslö -ya nu bhë -an -bha. 18 Mɛ 'ö ǃya yuö kë Klito -dhë ǃnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, -a -wun 'yi -yö -kan -Zlan 'dhii, 'ö--wun -yö mɛ -nu -zo kun.

19 ǃYa kë 'dhö kö pë mɛ 'ö 'kwa dhoë- =mɛɛ'- 'ö tɔɔ pë 'ö kwa -bha -wun 'dhoë- -bha 'ö dho -mɔa kö -yaan ǃzuöyagluu nu kwa -dhë 'iin kö -yö kwa 'saadhö kwa -zo -gban kwa -bha -zo yö -sü 'gü. 20 Kö ǃkun 'ü -Zlan -bha yuö 'gü ǃsiö 'kpaan -bhöpë -wun 'gü. -Yö 'wun gia- 'ka ǃnɛ -wo -mɔa -wo pë 'plɛ -bhö. 'Kɛɛ -yö ya kö -bhöpë 'ö

'dhö bhë, 'ka- -bhö 'kɛɛ kö ka- =tɛi' -dɔ ŋnɛ -yö -dho ka dheglu -püö sɔɔn yaa 'gü. 21 Më 'ö -së 'ö tɔɔ kö kun 'ka -köpë -bhö, 'ka -drɔɔn 'yi mü, 'iin 'ka më 'waa gbɛ -kë, kö më -nu 'wo bhë, -wo më 'wo -mɔa -wo ka dheglu -püö -an 'ka. 22 Ya kë nɛ 'wun 'bhaa yö ü -bha më nɛ 'bhaa- kë 'iin -a mɛ nɛ 'ü- kë bhë -a -bha, kö -bhöë kuënnu bhi do ü -bha 'ka ü -bha -Zlan wö 'dhiö. Zuögludhi -yö kë mɛ 'ö ya më -nu yö 'ko 'dhiö ö zuö' 'piö -yaan kë 'ö- =zuö' 'yaa 'wun blɛɛ'- -a 'ka bhë -a -gɔ. 23 'Kɛɛ mɛ 'ö- =zuö' 'dhö -to zlöö -sü 'ka më mɛ 'ö dhoë- -bhö -a -wun 'gü, kö -yö kë -a 'yaan nɛ ya -bhöpë bhë -a -bhö, kö -Zlan -bha za ya -lo -a tuö nɛ bhë, 'ö bhii 'yaa më -nu kë nɛ -kɔ 'ö- -bha -zo yö -sü 'dhoë- 'ka bhë -a 'dhö. Bhii më 'oo më 'ö yaa 'go mɛ -bha -zo yö -sü 'gü kö sɔɔn yaa -mü.

15

Kö kun 'kwa kwa -de dhɔɔbhaa -wun 'sloo kë

1 Mɛ 'ö 'kwa dɔ -sü 'ka gɛnngdhö -zo yö -sü 'gü, kwa dua' -mü 'kwa nu mɛ -nu 'ö 'wo 'tëëtë bhë -an -dhë. Kwa dua' 'yaa -mü kö 'kwa më -nu kë nɛ -kɔ 'ö -dhi -a 'ka kwa -dhë -a 'dhö. 2 -Kwaa këdhɛ mɛɛ'- kö mɛ 'ö -dhö -yö dhi ö 'bha -dhë -a këwun -së -wun 'gü; -a -kë 'dhö -sü -dho -a -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -dhö -da 'dhiö. 3 'Ö tɔɔ 'töng 'ö Klito -yö kaa' 'kpongtaa zö bhë yaa kë ö -de dhɔɔbhaapë kë dhia. 'Kɛɛ më 'ö -kë zian' yö nɛ -kɔ 'ö bɛɛn' -sü 'ka -a 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü nɛ: *Mɛ -nu 'wo -kë 'si -nu -bho ü -gɔ dhia bhë, -an 'si -nu bho -wo bhë, -yö -lo n -ta 'nö* -a 'dhö. 4 Më -nu 'ö 'kwa -an pö -na -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'dhiö zian' bhë, -an 'plɛ -wo -ya 'dhö kö -yaan kwa daan'-, -yö kë 'dhö kö kwa -bha zuö' -kë -saa -sü 'gü, kwa 'yan -to -a -gɔ -pë -yaan kë -dhö, kö kwa faan' -yaan 'më. ('Ö bhii -Zlan -bha 'sëëdhɛ bhë nɛ 'ö pë -nu bhë 'wo go -a 'gü.) 5 Kö -Zlan 'ö zuösaadhɛ waa- =faan' -an nu mɛ -nu -dhë bhë, -ya -kë kö -kë 'kuë- -sü 'ö 'kowogümadhe 'gü -yö kë ka -gɔ ka -bha 'wun zuan' -sü Yesu Klito -bha -sü 'ka. 6 -Yö kë 'dhö, kö ka -bha -dho 'kuëdhö -sü 'ka, kö -Zlan 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klito Dë 'ka bhë, 'kaan- -a 'tɔ bhɔ; -yö kë nɛ mɛ do -wo 'dhö -yö luu'-.

'Wuntaɔsë 'ö 'kpongtaamɛ -nu 'plɛ -bha 'ka

7 Ya kë 'dhö, -ka ka -kɔ 'kpɔ ka 'ko -nu -gɔ nɛ -kɔ 'ö Klito -yö ö -kɔ kpɔa ka -gɔ kö ka -nu 'plɛ 'kaan- kaa -Zlan -bha 'tɔbhɔdhe 'gü bhë -a 'dhö. 8 'Ö tɔɔ Klito 'ö bhë -yö ö -de -kë yuö -kë Zuifö -nu -dhë -mɛ 'ka, -yö kë 'dhö kö -Zlan -bha më -nu 'ö- 'tɔ go kwa 'bhɛma -nu va -dhë bhë kö -yaan -a 'dhiö -mɔ 'kuë -a kë -sü 'ka 'iin -a -zɔn -sü 'ka nɛ më 'ö -Zlan yaa- pö bhë, -ya -de -kë. 9 -Yö -nu 'dhö 'pö kö mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka kö -waan -Zlan 'tɔ bhɔ 'pö -a -bha 'glusë -wun 'gü nɛ -kɔ 'ö bɛɛn' -sü 'ka -a 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë -a 'dhö nɛ: *-A -wun 'gü a -dho ü 'tɔ bhɔ 'sɛgümɛ -nu ziën; 'a dho 'tan bho ü 'tɔ 'piö.* 10 'Yö -ya -sü 'ka 'zü nɛ: *'Sɛgümɛ -nu 'saadhö, 'sɛgɔ 'ö -Zlan -ya sü bhë, ka -nu -ka zuögludhi kë ka 'ko bhaa ɛɛ!* 11 'Yö mü 'zü nɛ: *Mɛ -nu 'ka 'sɛgɔ 'saadhö 'gü, -ka kwa Dëmɛ 'tɔ bhɔ. Mɛ 'plɛ -wa 'tɔ bhɔ; (kö kun 'ö mɛ do -yö to)!* 12 'Yö Ezai -yö bɔ 'sëëdhɛ bɛɛn' -yan -dhɛ 'bhaa 'gü mü 'pö ('ö 'wun -gban Yesu -bha) 'ö- pö: *Zese suu'- -ta 'në -yö nu -na; -yö -dho nu kö -yaan 'sɛgɔ 'saadhö -an kɔɔn. -Wo -dho wo -zo 'tën -a -bha.*

13 Kö -Zlan 'ö -zo -yö -a -bha -pë -ya mɛ zuö' 'gü bhë, -yö ka gbaa zuögludhi waa- =zuöyagluu 'ka (va 'ka) -zo -yö -a -bha -sü 'ö ka -gɔ bhë -a kwaa', -yö kë 'dhö

kö pë 'ö -zo -yö -a -bha -pë 'ka bhë 'kaan- ka ɖzuögа 'plɛ 'to -a -gɔ zian- -Zuu 'slöösslö -bha 'piigbeedhɛ ɖkwaa'.

'Sɛ 'ö ɖnɛ -a bɔ -gɛn

14 N dhegluzë -nu, ma -de gia- a-=tɛi' -dɔ ɖnɛ ka 'glu ɖyö -së 'ö pë 'ö -gban -Zlan -bha 'ö mɛ dhoë- dɔ, 'ö- 'plɛ 'dhö ka 'yaan. A- =tɛi' dɔ ɖnɛ ka -mɔa kö 'ka ka 'ko -nu 'paan bho. 15 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë 'sa, 'ma 'sëëdhɛ bɔ ka -dhë. 'Sëëdhɛ bhë -a -dhɛ ɖplëëzë 'gü, a -yɛ 'zü 'ö pë -nu 'ma- =blɛɛ'- ka -dhë 'saadhö 'ö 'a bɔ -a 'piö 'zü ka -zo -büö -sü 'ka. -A -ya 'a- wo 'dhö bhë, -yö -kë -Zlan -bha 'glusë 'ö- kë n 'ka bhë -a -wun 'gü. 16 'Yö n sü kö 'aan- kë Yesu Klito -bha yuökëmɛ 'ka, mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an ziën bhë -a -wun 'gü. Yuö 'ö 'a- kë -na bhë, -yö -ya -sü 'ka -de -ta; 'ö tɔɔ kö -Zlan -bha 'wuntaɔsë bhë 'aan- -a ɖblɛɛ'- mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -an -dhë kö -an -bha -tosiadhe -yaan kë ɖnɛ slapë 'wo- kë -na gbaɔ 'ka 'ö- 'yi dho 'kan -na -Zlan -dhë -a 'dhö. 'Ö -Zuu 'slöösslö -yö -an -kë 'slöösslö -a -bha 'ka. 17 ɖYa kë 'dhö kö n -ma -kpa Yesu Klito -bha -sü 'gü, a -mɔa 'a -kë 'gɔugɔ ma yuö 'a-kë -na -Zlan -dhë bhë -a -wun 'gü. 18 'Ö bhii 'ö ɖya kë ɖnɛ 'a dho 'wun ɖblɛɛ'-, kö pë 'ö Klito -ya -kë n -dhë bhë, yö dosɛn ɖnɛ 'a dhoë- -wun ɖblɛɛ'- kö mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka bhë ɖwaa- ma, -waan -Zlan ɖbhlë -ya. Pë 'ö 'dhö bhë, Klito -ya -kë ö -wo 'ka, 'go mü 'ö- -kë këpë -nu 'ka, 19 ɖduakëpë -nu 'piigbeezë -nu, -dhidhaapë -nu 'ka ɖbɔa' -Zuu 'slöösslö -bha 'piigbeedhɛ -ta -sü 'ka. -Kɔ bhë 'ö ɖkaa' 'ö 'wuntaɔsë 'ö -gban Klito -bha bhë, 'a- -wun ɖblɛɛ' -na ö 'plɛ 'ka 'sɛ -nu 'gü 'go Zeluzalɛmë 'ö 'dho 'ö yöë Ilili 'sɛgɔ -bha bhë. 20 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, a- -ya n ɖzuö' 'piö kö ɖdhɛ 'ö waa Klito -wun ma -a -bha do ɖkun bhë 'a 'dho -a -bha ɖzian' kö 'a- -wun ɖblɛɛ'-, kö ɖkun 'ö- =tɛi' -yö kë ɖnɛ ɖdhɛ 'a 'kɔ dɔ -a -bha 'kɔ 'kpan 'ö mɛ gbɛ -ya -së -kë -a -ta -a 'dhö. 21 'Kɛɛ kö 'aan- së -nu kë ɖnɛ -kɔ 'ö- 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë -a 'dhö ɖnɛ: *Mɛ -nu 'ö waa- -wun ɖblɛɛ'- -an -dhë, -wo -dhoë yö, 'ö mɛ 'ö waa- -wun ma do, 'wo dhoë- ma.*

'Ta 'ö Pɔlö dho dho -a 'gü Wlɔmë bhë, 'wun 'ö -gban -a -bha 'ö ɖnɛ

22 Së 'ö- 'bhaa -nu ɖya kë 'ö 'maa nu -a -dhë ka ɖplöö 'ma bhë 'ö bhë. 23 'Kɛɛ dɔ 'kwa- wo ɖnɛ, yuö 'ö -kë n -gɔ 'nö kö 'aan- kë bhë, 'ma yën -a -bha. -A -kwɛ ɖya kë ɖplëëzë 'ö 'a- 'piö kö 'a nu ka plöö 'ma -bhɔdhia kë ɖdhia ka -gɔ. 24 'Kɛɛ n -ma 'dho -sü 'ka Ɛsüpanyiö -sɛ ('ö -kë 'kwi -sɛ 'ka bhë -a) 'gü, a -dho bɔ ka 'piö 'ma; 'ö tɔɔ -yö n -zo 'piö kö n -ma -bɔ ka 'piö 'ma -sü 'gü, kö 'kaan- nu n -dhë kö 'aan- 'dho 'sɛ bhë -a 'gü kö 'ma 'töng kpö kë ka 'piö 'ma. 25 'Kɛɛ dɔ 'a- wo ɖnɛ n 'dho -sü -mü Zeluzalɛmë kö -Zlan -bha mɛ -nu 'wo 'ma bhë, 'aan- 'dho -nu -an -dhë pë 'ka -an ɖdhia. 26 'Ö tɔɔ Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Maseduanë -dhɛ waa- Glɛkö -sɛ 'gü -dhɛ -an -bha bhë, ɖwa 'dho wo 'kuë- kö -waan 'wëü- bho mɛ -nu 'wo 'fɛɛzë 'kɛɛ 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka, 'wo Zeluzalɛmë bhë -an -dhë. 27 -Wa -sü wo -de 'gü 'wo- -kë. 'Kɛɛ 'kwa -dhɛ -ga -a 'gü -së 'ka, -yö -an ɖdua' 'ka kö -wa kë -an -dhë 'dhö; 'ö tɔɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Zuifö 'ka 'wo Zeluzalɛmë bhë, 'wun 'ö -gban -Zlan -bha bhë, -wa -kë 'ö mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka 'wo- dɔ. ɖYa kë 'dhö kö mɛ 'waa Zuifö 'ka, -an ɖdua' -mü kö -wo nu -an -dhë pë -nu 'wo -kë 'wëü- -nu, sɔ -nu, -bhöpë -nu 'ka bhë -an 'ka -an -dhë. 28 ɖYa kë ɖnɛ 'ma yën 'wun ɖnɛ -a -bha 'nö, 'ö 'ma 'dho -kɔ -da 'kuë- bhë -a 'ka -an ɖdhia, kö n zian 'sü -sü -mü Ɛsüpanyiö ɖzian'; 'kɛɛ a -dho bɔ ka ɖplöö 'ma. 29 -Yö n 'gü ɖnɛ

Klito -bha 'dhuë- -yö -dho kë n -ta ö 'plɛ 'ka, 'a nuë 'ma.

30 N dhegluzë -nu, në 'a- -dhɛ ka -gɔ kwa Dëmɛ Yesu Klito 'tɔ 'ka -dhɔ 'ö -Zuu 'slöösö 'gü bhë -a ‘kwaa' 'ö tɔɔ: -Ka kpa n -ma kö 'ko bhë, 'kwa 'dhoë- -bha -bhɛa -Zlan -dhë -sü 'ka; -ka ‘bhɛa' -Zlan -dhë n -wun 'gü ka ‘faan' 'plɛ 'ka. 31 -Ka ‘bhɛa' -Zlan -dhë n -wun 'gü 'zü -yö kë 'dhö kö mɛ -nu 'ö 'waa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka 'wo Zude -sɛ 'gü bhë 'a dha -an -gɔ, 'iin kö në 'ö 'a 'dho -na -a 'ka Zeluzalɛmë bhë, -a -së -yaan -lo -Zlan -bha mɛ -nu 'wo ma -an -ta. 32 -Kɔ bhë ‘nɛ 'ö 'a dho -lo -a 'ka ka ‘plöö ‘zuögludhi ‘va 'ka, 'kɛɛ kö ‘ya kë -Zlan -we -a -bha -wun 'ka, -yö kë 'dhö kö 'ma -lo 'ma 'aan- n 'tɛɛ 'bhle pa. 33 Kö -Zlan ö ‘zuöyagluu nu mɛ -nu -dhë bhë, -yö kë ka 'saadhö ka 'piö! Amɛn.

16

‘Wekadhe 'ö dho mɛ -nu 'wo Wlɔmë -an 'piö

1 Yi dheglu -mɛ dhebɔ 'ö -kë Febe 'ka 'ö yuö kë -na Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Sankle -a 'gü bhë, a- -dhɛ ka -gɔ kö 'ka ka -zo kë -a 'piö -së 'ka. 2 -Kaa -nia 'kun -së 'ka kwa Dëmɛ 'tɔ 'gü ‘nɛ -kɔ 'ö 'wo- kë -na -a 'ka -Zlan -bha mɛ -nu kpö 'gü bhë -a 'dhö; -ka nu -a -dhë 'wun 'saadhö 'ö- -bha -wun -yö yö -a -bha -a 'gü. -A -de Febe 'ö bhë, -a ‘zuö' ‘yö -së mɛ 'plɛ 'ka 'ö dho 'ö yöë n -ta.

3 'Ma 'we n yuökëyɔɔ -nu Plisilö waa- Akilasö 'ö yi -nu 'plɛ 'yi Yesu Klito -bha yuö 'gü bhë -an 'ka. 4 Wo 'wo bhë ‘nɛ 'ö to 'tee kö -wo -an -zë n -wun 'gü 'ö 'a -bɔ -a -ta 'a ‘tun 'bhee- =nɛ; 'ö yaa kë ‘nɛ 'wun bhë ma do 'sloo, 'ö- -wun 'gü 'a -an zuö pö -na bhë 'yaa -mü; -yö 'dhö -Zlan -bha mɛ -nu -todhösü 'wo 'kpongtaa zö 'ö 'waa Zuifö 'ka bhë, -an 'piö 'pö. 5 Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo -ya 'kuë- kë -na -an -gɔ kɔɔ bhë, 'ma 'we -an 'ka 'pö. N dheglu -wungbeezë Epanɛtö, 'ö yö ‘nɛ 'ö -kë mɛ -blɛɛzë 'ö -we Yesu Klito -wun -bha Azi -sɛ 'gü bhë, 'ma 'we -a 'ka. 6 Mali 'ö yuö kë ka 'dhiö ‘duö bhë, 'ma 'we -a 'ka. 7 N dhegluzë -nu Andronikusö waa- Zuniasö 'ö yi -nu 'yi -kanso -kë 'kuë bhë, 'ma 'we -an 'ka. -An -ga 'ka- wo -na bhë, -an -dhɔ -yö mɛ -nu -kë ‘duö Yesu Klito -bha bɔmɛ -nu 'wo bhë -an ziën. -Wo -we Yesu Klito -wun -bha n 'dhiö.

8 N 'bhamɛ Anpliatusö 'ö kwa Dëmɛ 'gü bhë, 'ma 'we -a 'ka. 9 Yi yuökëyɔɔ Uubɛn waa- n dheglu -wungbeezë Takisö, 'wo bhë 'ma 'we -an 'ka. 10 Apelɛsö 'ö- -bha -zo yö Klito -bha -kɔ bhë 'ö 'ka-dɔ bhë, 'ma 'we -a 'ka. Mɛ -nu 'saadhö 'wo Alitobulö -gɔ kɔɔ, 'ma 'we -an 'ka. 11 'Ma 'we n dheglu Elodiɔn 'ka. Mɛ -nu 'wo Naasisö -gɔ kɔɔ, 'wo -we kwa Dëmɛ -wun -bha, 'ma 'we -an 'ka. 12 Trifɛnë waa- Trifɔzö 'wo kwa Dëmɛ -bha yuö kë -na bhë, 'ma 'we -an 'ka; 'ma 'we n dheglu -dhe Pɛɛsidö 'ö yuö kë giagiawo kwa Dëmɛ -dhë bhë -a 'ka. 13 Lifisö, 'ö ‘ya yuö kë kwa Dëmɛ -dhë 'ö mɛ -zo kun bhë, 'ma 'we -a 'ka. 'Ma 'we -a dhe 'ö n dhe 'ka 'pö bhë -a 'ka. 14 Dhegluzë Asɛnklitö -nu, Flegɔn -nu, Ɛmɛsö -nu, Patrobasö -nu, Ɛmasö -nu 'ö wo -nu 'wo 'ma, 'ma 'we -an 'ka. 15 'Ma 'we Filolɔgö waa- Zoli, Nele waa- ö dheglu 'nëdhezë -an 'ka; 'ma 'we Olɛnpasö waa- -Zlan -bha mɛ -nu 'ö wo -nu 'wo wo 'ko ‘bhaa 'ma 'saadhö bhë -an 'ka.

16 -Ka ka 'ko -nu ‘tua bho ka 'ko 'sɛnɛ bho -sü 'ka ‘nɛ -kɔ 'ö- 'ka -së kö dhegluzë -nu -wa kaa bhë -a 'dhö. Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü kpökpö -nu 'wo 'nö -dhɛ -nu -bha ‘wa 'we kaa ‘duö.

'Paanbhodhe -kaanta

17 N dhegluzë -nu, ka -bha za ‘yö -së giagiawo; mɛ -nu 'ö 'wo 'gügludhe -da -na ka ziën 'iin 'ö

'wo ka bho -na zian -së -ta mɛ ◌daan' -wo -nu gbɛ 'wo ka ◌daan' -na -an 'ka bhë -a 'ka bhë, -ka ka -de dhɛ 'kan -an -gɔ! -Ka 'kan -an -bha -dewo! 18 'Ö tɔɔ mɛ ◌suu'- -nu 'wo bhë, yaa kë ◌nɛ kwa Dëmɛ Klito 'wo- -bha yuö kë -na bhë 'dhɛ! -Yö kë ka 'yaan ◌nɛ wo -de -bhöpë ◌nɛ 'wo- 'gü -pë kë -na 'dhö bhë. ◌Wa ◌yaannu ◌nëdhö, kö -wo 'wun tiitii -nu yö -na 'ko 'dhiö kö mɛ -nu 'ö 'waa 'wun dɔ bhë, -waan -an dɔ 'dudhö. 19 -Ya 'ka- wo 'ma bhë, ka -bha -gɔ -dho sia- -sü 'ö kwa Dëmɛ -dhë bhë, mɛ 'plɛ -wa 'wun -dɔ. 'Wun bhë, -yö n ◌zuögludhi -wun 'ka; 'kɛɛ a- 'piö kö 'kpaakpadhɛ -yö kë ka -gɔ, kö pë 'ö 'wun 'ö -së 'ka 'ö kpengdhö, 'kaan- -a kë ◌zian', 'iin kö 'ka ka -ta yö 'wun yaa -bha. 20 'Kɛɛ -ka dɔ 'dhɛ! -Zlan 'ö ◌ya kë 'ö ◌zuöyagluu nu mɛ -dhë bhë, -yö -dho Satan pɔn ka -dhë kö 'kaan- -ya -a -ta. Kö kwa Dëmɛ Yesu -bha 'glusë -yö 'to ka 'piö!

21 N yuökëyɔɔ Timote 'ö yi -nu 'yi 'nö ◌ya 'we kaa ◌duö. N dheglu -nu Lusiusö 'dhö, Zazɔn 'dhö waa- Zozipatɛɛ wo -de 'pö ◌wa 'we kaa.

22 Öö ma -de gia- Tɛɛtiusö 'ö 'sëëdhɛ ◌nɛ 'ö Pɔlö -ya pö n -dhë 'a- =bɛɛn' bhë, kö, 'ma 'we kaa (kwa Dëmɛ) Klito 'tɔ 'gü.

23 Mɛ 'ö n -nia kun 'nö 'pö 'wo- -dhɛ Gayusö bhë, 'ö ◌ya kë 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö 'nö, 'ö -ya 'kuë- -yö -kë -a -gɔ kɔɔ bhë ◌ya 'we kaa. 'Wëü- -kɔ 'dhiö Elatö 'ö plöö 'nö waa- kwa dheglu Kwatusö ◌wa 'we kaa ◌duö.

24 [Mɛa-, kö kwa Dëmɛ Yesu Klito -bha 'glusë -yö kë ka 'piö -kplawo! Amɛn.]

-We -Zlan 'tɔ 'piö -sü

25 -Kwa -Zlan 'tɔ bhɔ, bhii yö ◌nɛ 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'dhoë- -gɔ kö -yö ka ◌faan' 'më ka -bha -zo yö -sü 'gü ◌nɛ -kɔ 'ö- 'ka 'wuntaɔsë 'ö -gban Yesu Klito -bha 'a- =blɛɛ' -na ◌nɛ -a 'dhö. 'Wundɔdhe 'ö -gban -Zlan -bha, 'wun 'ö -kë -bin -sü 'ka ◌glɔɔsü 'ö 'kwa- yö bhë, 'ö tɔɔ Yesu Klito. 26 'Kɛɛ dɔ 'kwa- wo zlöö ◌nɛ, ◌ya yö kwa -dhë -dhɛpuudhɛ 'gü 'sëëdhɛ ◌bɛɛn' -yan 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wo 'ka bhë -a 'gü. -Zlan -de gia- =nɛ 'ö- pö -yö kë 'dhö kö mɛ 'saadhö 'wo 'kpongtaa -wa ma, kö -wa -dhɛ 'wun gia- kö -waan wo -gɔ 'dho -a -dhë sia-.

27 -Zlan dosɛn 'ö 'kpaakpadhɛ 'plɛ -yö go -a 'gü bhë, 'tɔbhɔdhe -yö kë -a -bha 'ka Yesu Klito 'gü 'töng 'saadhö 'ka! Amɛn.

'Sëëdhɛ -blɛɛzë 'ö Pɔlö -ya bɔ -Zlan -bha mɛ -nu 'wo Kolɛntö plöö -an -dhë bhë 'ö ɑnɛ

1 'Sëëdhɛ 'ö ɑnɛ, ma Pɔlö 'ö -Zlan -zo 'kun -wun 'ka, 'yö n sü kö 'aan- kë Yesu Klito -bha bɔmɛ 'ka bhë ɑnɛ 'ö yië- kwa dheglu 'nëgɔɔnzë Sɔtɛnë 2 'yi- bɔ -Zlan -bha mɛ -nu 'ka Kolɛntö, dhegluzë -nu 'saadhö 'ö -Zlan -bha ɑdhɔɔ -yö yö ka -bha kö 'kaan- kë -a -bha 'ka 'ö 'ka- -bha 'ka, kaa- Yesu Klito -nu ka -bha -kë do -sü 'gü bhë -a -wun 'gü, waa- mɛ -nu 'saadhö 'ö -dhɛ 'töüdhö 'gü 'ö 'ka ɑbhɛa' Dëmɛ Yesu Klito, ka Dëmɛ 'ö yi Dëmɛ 'ka 'pö bhë -a 'tɔ 'gü bhë ka -dhë. 3 Kö kwa Dë -Zlan, waa- kwa Dëmɛ Yesu Klito -wo 'dhuë- 'kpɔ ka -bha, -wo ka gbaa ɑzuöyagluu 'ka.

-Zlan zuö pö -wo 'ö -kë 'wun -së -nu -wun 'gü

4 A ma -Zlan zuö -pö -kplawo ka -wun 'gü 'wun -së -nu 'ö- -kë ka -dhë ɑbɔa' Yesu Klito 'gü -sü 'ka bhë -a -wun 'gü. 5 'Ö tɔɔ kaa- Yesu Klito -nu ka -bha -kë do -sü 'gü, 'ka kë ɑbhɔɔzë gbaɔ -nu -wun 'gü; 'kɛɛ gbaɔ -nu mɛ 'wo -gban -a -wo ɑblɛɛ' -wo waa- 'wundɔdhe -an -bha bhë wo -mü. 6 -Tɔmɔdhɛ 'ö -kë Klito -bha bhë, -a -wun bhë -gban 'ö- wo kpinngdhö ka 'gü bhë, 7 yö ɑga 'ö mɛ -nu 'ö 'ka -ya kwa Dëmɛ Yesu Klito -bha nu -yi -gɔ bhë 'ö -Zlan -bha gbaɔ -nu bhë 'ö- gbɛ yaa 'kun ka 'ka bhë. 8 Yö ɑnɛ 'ö dho -a kë kö 'kaan- dɔ gɛnngdhö kö -yö 'dho -yö yöë -a 'dhiötodhɛ -bha; -yö kë 'pö kö ɑkun 'ö mɛ gbɛ dho 'wun yö ka -bha, kwa Dëmɛ Yesu Klito nu -yi 'ka. 9 -Zlan 'yö ka ɑdhɔɔ -kë kö kaa- -a Gbö Yesu Klito, kwa Dëmɛ 'kaan- kë do bhë, -yö -Zlan 'ö to ö -wo -ta ö -bha 'tɔ 'go -pë -nu 'gü -a 'ka.

'Gügludhe 'ö -da -Zlan -bha mɛ -nu ziën Kolɛntö

10 N dhegluzë -nu, a- -dhɛ ka -gɔ kwa Dëmɛ Yesu Klito 'tɔ 'ka, kö -kë do -sü -yö kë ka -gɔ; kö ɑkun 'ö 'gügludhe -yö -da ka ziën. -Kë do -sü -yö kë ka -gɔ 'fɛfɛdhö, kö ka -zo -ta -a 'gü -wun waa- ka -bha 'wun 'dho 'gbloo -waan kë do. 11 'Wun 'a- =blɛɛ 'dhö bhë, n dhegluzë -nu, 'ö tɔɔ mɛ -nu 'wo go Kloe -gɔ kɔɔ ɑnɛ 'wo nu 'ö 'wun -nu 'wo -gban 'dhinaa 'ö -kë 'ma bhë -a -bha 'wo- =blɛɛ n -dhë. 12 'Ö tɔɔ mɛ ɑya ɑluu' -de 'ö- pö: «A -bɔ Pɔlö 'ka»; -a mɛ 'bhaa ɑya ɑluu' 'nö 'ö- pö: «A -bɔ Apolɔsö 'ka»; 'ö- mɛ 'bhaa -yö bɔ -de 'ö- pö: «A -bɔ Piɛɛ 'ka»; 'ö mɛ gbɛ 'bhaa -yö bɔ -de ɑzian' 'zü 'ö- pö: «A -bɔ Klito 'ka.» 13 Kö kë- wo ka -gɔ bhë, Klito -yö -glu -sü 'ka 'pian ɑplëëzë 'ka e? 'Iin ma Pɔlö ɑnɛ 'pö 'a ga -gaatalü -bha ka ɑwuën' ɑe? 'Iin -wo ka -bɔ yiö n 'tɔ 'ka e?

14 A -Zlan zuö -pö, mɛ gbɛ bɔ 'ö n 'ka- wo yiö Yesu 'tɔ 'ka ka ziën -a 'ke yaa kë Klipusö waa- Gayusö -an 'ka bhë -a -wun 'gü. 15 Bhii ɑya kë 'pö mɛ gbɛ yaa 'dho -a pö ma ɑnɛ 'wo ka bɔ yiö n 'tɔ 'ka. 16 Mɛ mɛ 'ö n -zlö 'dhoë- trö -a 'ka bhë 'ö tɔɔ Sefanasö waa- ö -bha 'kɔɔmɛ -nu. 'Kɛɛ ɑya 'kan -a -bha n 'ka mɛ 'waa gbɛ bɔ yiö. 17 Kë- wo 'dhö bhë, Klito yaa n bɔ kö 'aan- mɛ bɔ yiö; -yö n -bɔ ɑzian' kö 'aan- 'wuntaɔsë ɑblɛɛ'-; 'iin kö ɑkun 'a- -gban mɛbheedhe -bha 'kpaakpadhɛ -ta, -yö kë 'pö kö ɑkun 'ö Klito -bha -ga -gaatalü -bha -sü 'ö bhë 'ö- -wun dho to 'kpaan.

Yesu Klito -bha -kë -Zlan -bha 'piigbeedhɛ waa- -a -bha 'kpaakpadhɛ 'ka -sü

18 'Wun ɑblɛɛ' -wo 'ö -gban Klito -bha -ga -gaatalü -bha -sü -bha bhë, mɛ -nu 'ö 'wo 'gü ɑsiö'

-zian -ta bhë, -yö -an -dhë 'blɔɔn- -wun 'ka. 'Kɛɛ mɛ -nu 'ö 'kwa dha -zian -ta bhë, -yö kwa -dhë -Zlan -bha 'piigbeedhɛ 'ka. 19 Bhii pë 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *A -dho mɛ -nu 'wo 'kpaakpa -an -bha 'kpaakpadhɛ 'gü ɓsiö'-, 'a 'wundɔmɛ -nu -bha 'wunbhokoudɔdhe -zuö -kɔ ɓtaa.* 20 ɓYa kë 'pö -më 'kpaan 'ö mɛ 'ö 'kpaakpa 'ö dho -a pö 'zü i? -Më 'kpaan 'ö 'wundɔmɛ -nu dho -a pö 'pö e? 'Iin 'ö zaɔdhekëmɛ 'ö 'kpongtaa zö 'ö dho -a pö ɓe? Bhii 'ö tɔɔ 'kpaakpadhɛ 'ö 'kpongtaa zö bhë, -Zlan ɓya -dhɛ 'po -a -ta -a -zɔn -sü 'ka ɓnɛ -yö 'blɔɔn- -wun 'ka.

21 'Ö tɔɔ 'kpongtaamɛ -nu -bha 'kpaakpadhɛ -kɔ yaa -mɔ -a -bha kö -ya pö -Zlan -bha 'kpaakpadhɛ 'ö ɓnɛ, kö -dhɛ 'ö -Zlan 'dhoë- -bha, -yaan -zɔn mɛ -nu -dhë. -A -wun 'gü 'ö -Zlan -ya -kë 'ö- -bha 'kpaakpadhɛ 'ö mɛ -nu -wa -dhɛ 'blɔɔn- -wun bhë 'ö 'kwa- -wun ɓblɛɛ' -na kö mɛ -nu -waan dha -a -wun -dhɛ 'wun gia- -sü 'ka bhë. 22 'Ö bhii pë 'ö Zuifö -nu 'dhoë- 'piö 'ö tɔɔ -dhidhaapë, kö 'wo -gban -a -ta; yö ɓnɛ 'ö Glɛkö -nu -bha -yö -kë 'kpaakpadhɛ 'ka 'pö. 23 'Kɛɛ ɓya kë kwa -bha 'ka, Klito 'ö dɔ -gaatalü -bha bhë ɓnɛ 'ö 'kwa- -wun ɓblɛɛ'-. 'Wun bhë -yö -yö yaan -sü 'ka Zuifö -nu -dhë 'ö 'blɔɔn- -wun 'ka mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an -bha 'ka. 24 -Yö 'dhö, 'kɛɛ mɛ -nu 'ö -Zlan -yö -an ɓdhɔɔ -kë, -wo Zuifö 'ka 'iin 'waa Zuifö 'ka, Klito 'ö bhë, -yö -an -dhë -Zlan -bha 'piigbeedhɛ waa- -a -bha 'kpaakpadhɛ 'ka. 25 Bhii -Zlan -bha 'wun 'ö mɛ -nu -dhë 'blɔɔn- -wun 'ka bhë, -yö 'kpaakpa -wun 'ka 'ö ɓzië' mɛ -nu -bha -ta; 'ö- -bha pë 'ö 'tëëtë mɛ -nu wö 'dhiö bhë, 'ö ɓfaanzë 'ö ɓzië' mɛ -nu ɓfaan' -ta.

26 Ka gia-, -ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ, n dhegluzë -nu; mɛ -nu 'ö -Zlan -yö ka ɓdhɔɔ -kë 'ö ka kpö 'dhö do bhë, -ka -an -ga mɛ mɛdhɛ -bha bhë 'dhɛ! Ka ziën 'wundɔmɛ -nu, mɛ -nu 'ö -wogbiindhɛ 'dhö -an -gɔ 'iin mɛ -nu 'wo go 'gunng -gɔ ɓvava -nu 'gü 'waa ɓva. 27 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, pë 'ö 'kpongtaamɛ -nu -wa -dhɛ 'blɔɔn- -pë bhë -Zlan -ya -sü 'ö lë- kpɔa mɛ -nu 'wo 'kpaakpa zö bhë -an -ta, 'ö pë 'ö ɓfaan' 'yaa- 'gü 'kpongtaamɛ -nu -dhë bhë, 'ö- sü 'yö lë- kpɔa 'gü 'gbee- -mɛ -nu -ta. 28 Pë 'ö 'kpongtaamɛ -nu -dhë pë 'ö- -wun 'yaa 'gbee-, 'ö 'wo -mɔa -waan -zuö wo -kɔ ɓtaa 'ö 'yaa -an -dhë pë gbɛ 'ka bhë, -Zlan -ya -sü 'ö pë 'ö- -wun 'dhö 'gbee- -a wö 'dhiö 'ö- 'gü ɓsiö -a 'ka. 29 ɓYa kë 'dhö kö mɛ gbɛ yaa 'dhö -mɔa kö -yö ö -de 'sü ɓva -Zlan wö 'dhiö. 30 'Kɛɛ -Zlan ɓya ka kpa Yesu Klito -bha, ɓya ka kë do; 'go mü 'ö ɓyaa- kë kwa -bha 'kpaakpadhɛ -go -a 'gü -mɛ 'ka; kwa -bɔ Klito -ta 'ö kwa -kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö, 'ö kwa -kɔ -mɔ -a -bha kö 'kwa -tosiadhe kë -Zlan -bha 'ka; 'go mü 'yö kwa bho këpëyaamɛ -gɔ 'gan 'gü. 31 -A -wun 'gü pë 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka ɓya pö: *Mɛ 'ö- 'piö kö 'yö ö -de kë 'gɔugɔ, kö -yö -dho ö -de kë 'gɔugɔ pë 'ö kwa Dëmɛ -ya -kë -a -wun 'ka.*

2

'Wun 'ö -gban Klito 'ö dɔ -gaatalü -bha -a -bha

1 N dhegluzë -nu, nu 'a- wo ka ɓplöö 'ma bhë, 'wun 'ö -gban -Zlan -bha 'wun giagia 'ö -bin -sü 'ka bhë, -a ɓblɛɛ'- 'a- wo bhë, n 'ka- kë 'wun ɓblɛɛ' -wo 'ö- 'gü ma -sü 'dhö 'gbee- 'iin 'wun -yö 'ko 'dhiö -kɔ ɓsuu'- 'bhaa gbɛ 'ka; 2 'ö tɔɔ 'töng 'a ɓkaa' ka 'piö 'ma bhë, n -zo yaa kë 'wun gbɛ 'waa 'piö -a 'ke yaa kë Yesu Klito -wun 'ka. 'Ma- pö 'dhö kö a- -pö Yesu Klito 'wo- dɔ -gaatalü -bha bhë. 3 -A -wun 'gü ɓnɛ 'ö nu 'a- wo 'ma bhë 'a n -de -kë 'tee 'iin 'ö 'suö ɓva -yö -kë n -ma. 4 Yö ɓga 'ö ma mɛ ɓdaan' -wo -nu waa- n -ma -Zlan -wo ɓblɛɛ'

-wo -nu 'wo bhë 'ö waa -gban mɛ 'bhee- -bha 'kpaakpadhɛ -ta, 'kɛɛ 'wo -gban -Zuu 'slööslö -bha 'wun -ga mɛ 'gü -sü 'ö -kë -dhidhaapë -nu 'ö -kë 'ö mɛ 'plɛ 'yan -yö -da -a 'gü 'ö- -gɛn go -Zlan 'piö bhë -a -ta. 5 -Yö kë 'dhö kö kun 'ö 'ka dho ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -gban mɛ 'bhee- -bha 'kpaakpadhɛ -ta 'kɛɛ kö -yaan -gban -Zlan -bha 'piigbeedhɛ -ta zian'.

-Zlan -bha 'kpaakpadhɛ

6 Kë 'ö- wo 'dhö bhë, yi 'kpaakpadhɛ -wun -blɛɛ mɛ -nu 'ö wa kë mɛ -dee -nu 'ka -Zlan -bha 'wun -nu 'gü bhë -an -dhë. 'Kɛɛ yaa kë nɛ 'kpaakpadhɛ 'ö go 'kpongtaa 'iin 'piigbeedhɛ -nu 'ö 'wo -ya -sü 'ka 'kpongtaamɛ -nu -gɔ 'dhiö 'ö 'wo -ya -sü 'ka kö -an 'gü -yö siö'-bhë nɛ 'yi -an -bha 'kpaakpadhɛ -wun blɛɛ. 7 -Abi'; -a mɛ 'yi- =blɛɛ 'ö tɔɔ -Zlan -bha 'kpaakpadhɛ 'ö -bin -sü 'ka mɛ 'bhee- -nu -gɔ bhë; -Zlan -ya -ya 'dhö 'dhiö kö 'kpongtaadhɛ yaa kë kun kö -yaan kë kwa -bha 'tɔbhɔdhe 'ka yi 'ö 'kwa dho -da -a 'ka toëpö -kë -a 'gü -sü bhë -a 'gü bhë -a 'ka. 8 Yö ga 'ö 'piigbeedhɛ -nu 'wo 'kpongtaa zö bhë 'ö -an gbɛ yaa- dɔ bhë; 'ö bhii ya kë nɛ -wa -dɔ -bezë, kö waa 'dho kwa Dëmɛ 'tɔbhɔsüzë bhë, -a dɔ -gaatalü -bha. 9 -A -wun 'gü, në 'ö bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *Në 'ö mɛ gbɛ 'yan yaa -da -a 'gü do, 'ö yaa- -taɔ ma do, në 'ö mɛ gbɛ -zo yaa -lo -a -ta 'gbɛɛdhö bhë, -Zlan yaa- -wun yö 'ko 'dhiö ö -bha mɛ -nu 'wo- -dhɔ -kë -a 'ka bhë -an -dhë.* 10 Në 'ö 'dhö bhë, -Zlan -yö bɔ -Zuu 'slööslö 'gü 'ö 'dhɛ bho -a -ta kwa -dhë; ka gia-ka- =tɛi' -dɔ nɛ -Zuu 'slööslö 'ö bhë -yö -dhɛ -yö 'wun -nu 'saadhö 'gü; -kɔ do bhë 'ö -dhɛ yöë -Zlan -bha 'wun -nu 'ö- yö 'ko 'dhiö 'ö 'wo -bin -sü 'ka 'fɛfɛdhö -an 'gü. 11 'Ö ya kë nɛ 'kwa mɛ -nu 'sü do do 'ka, mɛ 'ö -dhö, 'wun 'ö- =zuö' 'gü bhë, mɛ 'kpaan gbɛ yaa -mɔ -a -bha -yaan dɔ, 'ö yaa kë yö -de gia- -a 'ka, -kɔ do bhë 'ö- 'ka -Zlan -bha 'ka 'pö; -Zuu 'slööslö 'ö go -a 'piö bhë nɛ 'ö 'wun -nu 'wo -gban -a -bha bhë 'ö -an dɔ. 12 Yö ga 'ö kwa 'kwa bhë, -Zuu kwa -gɔ bhë, 'yaa 'kpongtaa -zuu 'ka. -Yö -Zuu 'ö go -Zlan 'piö -a 'ka -yö kë 'pö kö në 'saadhö 'ö -Zlan -ya nu kwa -dhë bhë 'kwaan- dɔ. 13 'Ö 'yi mɛ -nu daan' -na -an -wun 'ka bhë; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë mɛ -nu daan' 'yi- wo -na bhë 'yiëë- kë mɛ 'bhee- -bha 'wundɔdhe 'gbloo 'piö; -yö -kë zian' 'wun -nu 'ö -Zuu 'ö go -Zlan 'piö bhë 'ö- dɔ -na yi 'dhii bhë -a 'ka. -Kɔ bhë nɛ 'ö ya kë 'ö 'yi 'wun giagia -nu 'wo -gban -Zlan -bha bhë 'ö 'yi -an 'zü pöë mɛ -nu 'ö -Zuu bhë 'ö -an 'gü bhë -an -dhë.

14 -Zuu 'ö go -Zlan 'piö bhë, mɛ 'ö 'yaa- 'gü, yaa -mɔa kö 'wun giagia -nu 'wo go -Zuu bhë -a 'gü -yö -an -gɛn ma, 'ö tɔɔ -a -bha 'ka 'wun -nu 'wo bhë -wo 'blɔɔn- -wun -nu 'ka; yaa 'dho -mɔ -a -bha kö -ya -gɛn ma, bhii -wo 'wun -nu -bho 'kou -kë -Zuu 'ö bhë -a kwaa'. 15 Mɛ 'ö -Zuu 'ö go -Zlan 'piö bhë 'ö- 'gü, -yö -mɔ -a -bha kö -yaan 'wun -nu 'saadhö -bho 'kou kë, 'kɛɛ mɛ gbɛ yaa 'dho -a -bha 'wun -dan 'kuë -kɔ -ga. 16 Bhii në 'ö bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *Mɛ 'ö dhö kwa Dëmɛ -bha -zotadhe dɔ kö -yaan në -zɔn -a -dhë 'yaa 'dhö.* -Yö 'dhö, 'kɛɛ 'ö kwa 'kwa bhë, Klito -bha -zotadhe -yö kwa 'gü; ka- -yö bhë a?

3

'Wun 'ö -gban -Zlan -bha yuökëmɛ -nu -bha

1 N dhegluzë -nu, 'wun gia- 'ka, 'wun -nu 'a- =blɛɛ ka -dhë bhë, n 'ka- =blɛɛ' nɛ mɛ 'wun blɛɛ mɛ -nu 'ö -Zuu 'ö go -Zlan 'piö 'ö -an 'gü bhë -an -dhë; 'a- -blɛɛ ka 'ka nɛ -dhɛ 'wo- pö -a -bha 'kpa mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan dɔ wo -mü 'iin 'në 'sɛɛn- -nu -mü -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü

-a 'dhö. 2 -A ɔtɛi' -yö -kë ɔnɛ -kɔ 'wo 'në -nu 'dhi gba -na -a 'ka bhë -a 'dhö. 'Nɔnɔ ɔnɛ 'a- nu ka -dhë; n 'ka -bhöpë giagia nu ka -dhë, bhii ka -kɔ yaa -mɔ -a -bhö -sü -bha; 'ö dɔ -de 'kwa- wo ɔnɛ 'ö ka -kɔ yaa -mɔ -a -bha ɔkun. 3 -A -gɛn tɔɔ ka ɔtun 'ta sü ɔnɛ mɛ 'ö 'waa -Zlan dɔ -an 'dhö. Pë -kë 'a- pö 'dhö bhë 'ö tɔɔ ɔdruɛi -kë 'kuë- -sü waa- -dɔn -bho 'kuë -sü -wo ɔtun ka ziën. Pë -nu 'wo bhë, -wa -zɔn ɔnɛ mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan dɔ -an 'ta 'sü -kɔ 'ö 'ka- -ta bhë; 'ö- -de 'dhö 'dhö bhii mɛ 'bhee- wɔ -kɔ yaa ɔnɛ 'ö bhë. 4 Ka ziën mɛ ɔya bɔ -de ɔyaa- pö: «A -bɔ Pɔlö 'ka», 'iin -a mɛ do 'bhaa ɔya bɔ -de ɔyaa- pö: «A -bɔ Apolɔsö 'ka» kö ka 'wun kë -kɔ 'yaa ɔtun ɔnɛ mɛ 'bhee- kë -kɔ 'dhö a?

5 ɔYa kë ɔnɛ 'kwa -dhɛ -ga -a 'gü -së 'ka, dö -mü Apolɔsö 'ka 'iin dö -mü Pɔlö 'ka 'pö e? -Zlan -bha yuökëmɛ -nu 'kpaan, 'ka bɔ -an -ta 'ka Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- wo -mü. Mɛ 'ö -dhö pë 'ö dɔ -a ɔtian' 'ö kwa Dëmɛ -ya nu -a -dhë kö -yaan kë ɔnɛ 'ö- -kë. 6 -Kwaa -zɔn pë ta -sü 'ka, 'kwa -dhɛ -ga -a 'piö 'dhɛ! N -ma tɔɔ 'lü 'në ta -sü. Apolɔsö ɔnɛ 'ö 'yi -lo -a -ta; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë -Zlan ɔnɛ 'yö- -kë 'ö 'lü 'në -nu 'wo bhë, 'wo ɔkpɛa. 7 ɔYa kë 'dhö kö mɛ 'ö pë ta waa- mɛ 'ö 'yi -lo pë -ta -an -bha -dɔ -dhɛ gbɛ 'yaa- 'gü. Bhii -Zlan do ɔnɛ 'ö- 'plɛ -gɛn -yö go -a 'gü, 'ö tɔɔ yö ɔnɛ 'ö- -kë 'ö 'lü 'në -nu 'wo bhë 'wo ɔkpɛa. 8 Kö mɛ 'ö pë ta waa- mɛ 'ö 'yi -lo pë -ta waa kë mɛ do 'ka e? Bhii mɛ gbɛ yaa ziö ö 'bha -ta. Mɛ 'ö -dhö -Zlan -dho -a 'kian nu -a yuö kë -kɔ -bha. 9 Yi 'pö, yi -nu 'ko -dhë -mɛ -nu 'ka -Zlan -bha yuö kë -sü 'gü, 'ö ka -zë, 'ka -Zlan -bha ɔbhlöödhɛ 'ka; 'ö 'ka- -bha 'kɔ 'ka 'pö. 10 Kë- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ -Zlan -yö ö -bha yuö -sü 'ö- dɔ n kwɛɛ 'ö yuö bhë 'a- -kë ɔnɛ 'kɔdɔmɛ ɔkwɛɛ' -së -zë 'dhö, 'ö 'kɔ bhë 'a- =gban 'lü -nu -gban. ɔDhɛ ɔya kë 'pö, 'ö mɛ gbɛ -yö nu 'ö 'kɔ bhë 'ö- dɔ. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë mɛ 'ö -dhö, -yö ö -zo -kë ö -de 'piö 'kɔ ɔluu' -kɔ -wun 'gü. 11 Bhii mɛ 'ö 'kɔ -gban 'lü -nu 'dhö -gban -sü 'ka -a 'gü 'ö tɔɔ Yesu Klito. ɔYa kë 'dhö kö mɛ gbɛ yaa 'dho ɔgban 'lü -nu gbɛ -gban gbɔ 'kɔ bhë -a dɔ -sü 'gü. 12 Mɛ 'bhaa -nu -wo -dho 'sënng -nu, 'wëü- -nu waa- -guö 'yanbhɔsüzë -nu sü kö -waan dɔ 'kɔ -gban 'lü -nu bhë -an -ta, 'ö mɛ 'bhaa -nu -wo 'lü -nu waa- -mlü -gbo -nu sü 'wo 'kɔ dɔa. 13 'Kɛɛ mɛ 'ö -dhö, -a -bha yuö ɔkaa' -pë -nu -wo -dho yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü -Zlan -bha zakanyi 'ka; 'ö tɔɔ -an 'plɛ -dho bɔ siöö yi bhë -a 'ka 'ö mɛ 'ö -dhö 'ö- -bha yuö pin -yö yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü. 14 'Ö tɔɔ mɛ 'ö 'kɔ dɔ 'kɔ -gban 'lü -nu bhë -an -ta, 'ö ɔya bɔ siöö, 'ö- 'gü yaa ɔsiö', kö -a 'kian -dho nu. 15 'Kɛɛ mɛ 'ö- -bha 'kɔ dɔ pë -nu bhë 'ö -an 'gü ɔya ɔsiö'- 'siö ɔkwaa' kö -a 'kian 'yaa 'dhö; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, yö gia- -yö -dho dha; 'kɛɛ -a ɔtɛi' -yö -dho kë ɔnɛ ɔdhɛ 'ö dha -a -bha 'siö -gɔ -a 'dhö.

16 -Yö ka 'yaan 'ka ɔnɛ -Zlan -bha 'kɔ -mü ka 'ka; 'ö -Zlan -bha -Zuu 'dhö -ya -sü 'ka ka 'gü. 17 Kö -kaa dɔa ɔnɛ mɛ ɔya -Zlan -bha 'kɔ bhë -a 'wü, -Zlan -dho mɛ 'ö 'dhö bhë -a 'gü ɔsiö' 'pö bhii -Zlan -bha 'kɔ -yö 'slööslö, 'ö 'ka- -bha 'kɔ 'ö 'dhö bhë -a 'ka.

18 ɔKun -kë 'ö mɛ gbɛ -yö ö -de -püö -a pö -sü 'ka ö -de ɔzuö' 'gü ɔnɛ ö 'kpaakpa. ɔYö -së ɔzian' kö -yö ö -de kë ɔnɛ mɛ 'ö 'yaa 'kpaakpa -a 'dhö 'kpongtaamɛ -nu wö 'dhiö kö 'kpaakpadhɛ 'ö go -Zlan 'piö bhë -yaan kë -a -gɔ. 19 Bhii 'kpaakpadhɛ 'ö 'kpongtaa zö bhë -yö 'blɔɔn- -pë 'ka -Zlan wö 'dhiö. -A -wun 'gü pë 'ö ɔbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *-Zlan -yö 'kpaakpamɛ -nu -kun 'sɔ 'gü wo -de -gɔ 'kplaakpladhɛ -ta.* 20 'Ö- pö 'zü: *Kwa Dëmɛ -ya ɔdɔa'*

ɲɛ 'kpaakpamɛ -nu -bha -zotadhe -yö -a -bha -pë gbɛ 'yaa 'dhö. 21 -A -wun 'gü, kö ɲkun 'ö mɛ gbɛ -yö ö -bha -kë 'gɔugɔ -sü -gɛn -gban mɛ 'bhee- 'gü; bhii pë 'saadhö -yö -dɔ ka -bha 'ka. 22 -Yö Pɔlö 'piö oo, -yö Apolɔsö 'piö oo, -yö Piɛɛ 'piö oo, -yö 'kpongtaadhɛ, -këdhösü, ɲdɛɛ -pë waa- =dhia' 'piö -pë, waa- ga -nu -an 'plɛ -wo ka -bha 'ka. 23 'Kɛɛ ka -zë, ka Klito -bha 'ka, 'ö Klito -de 'pö 'ö -Zlan -bha 'ka.

4

'Wun 'ö -gban Klito -bha bɔmɛ -nu -bha

1 ɲYa kë 'dhö kö ka ɲdua' -mü 'kaan- yi -ga ɲnɛ Klito -bha yuökëmɛ -nu 'ö 'wun giagia -nu 'wo -gban -Zlan -bha 'ö 'wo -bin -sü 'ka 'wo dɔ -sü 'ka yi kwɛɛ kö 'yiën- -an -wun ɲblɛɛ'- -an 'dhö. 2 Pë ɲya kë 'wo- -dhɛ mɛ 'ö 'wun 'dho -lo -sü 'ka -a kwɛɛ -a -gɔ 'ö tɔɔ -yö kë -zo -yö -a -bha -mɛ 'ka. 3 ɲYa kë n -ma 'ka, za -dɔ mɛ -bha -sü 'ö go ka 'piö 'iin 'ö go zadɔmɛ -nu 'piö bhë yaa 'dho n ɲzuö' 'to zlöö. Kë 'ö- wo 'pö bhë yaa kë ɲnɛ za 'ö n -ma bhë ma -de ɲnɛ 'a- -kan. 4 -Yö 'wun gia- 'ka 'pö ɲnɛ n ɲzuö' yaa za dɔ n -ma 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë yaa kë ɲnɛ pë 'wo- pö kö ɲya kë 'dhö kö 'wun 'yaa n -ma yö -mü -a 'dhö. Kwa Dëmɛ ɲnɛ 'ö tɔɔ mɛ 'ö- 'yan 'dhö n -ma. 5 -A -wun 'gü kö ɲkun 'ö 'ka za 'kan -sü yi to 'dhiö 'ö 'ka za -lo mɛ tuö; -ka kwa Dëmɛ 'dhiö 'gan kö -yö nu; 'ö tɔɔ yi bhë -a 'ka pë 'ö -bin -sü 'ka -dhɛtiidhɛ 'gü, -yö -dho -a yö -dhɛpuudhɛ 'gü, 'ö mɛ 'bhee- -nu ɲzuö' 'gü -wun -nu 'wo -bin -sü 'ka, 'ö -an yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü. Yi bhë -a 'ka, mɛ 'ö -dhö -a -bha 'tɔbhɔdhe 'ö -Zlan 'piö, -yö -dho -a yö.

6 N dhegluzë -nu, 'wun -nu 'a go -na -a ɲblɛɛ' ɲdhia ɲnɛ, a- -gban yië- Apolɔsö yi -bha 'ö 'a- =blɛɛ 'dhö kö -yaan kë ka -bha 'wun kë -kɔ ɲzuan' 'ka. Kë- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ a- 'piö kö 'wun ɲzuan' 'ö bhë 'ka bɔ -a -ta kö ka 'ta 'sü -kɔ -yö kë -Zlan -bha 'sëëdhɛ ɲbɛɛn' -wo -naa 'gü. Kö ɲkun 'ö mɛ gbɛ -bha -de -sü ɲva -bɔa 'ka -mɛ -yö -kë -dhö, 'ö 'ka mɛ 'bhaa bho yunng (-an dan 'ka- wo 'kuë -an -bha mɛ ɲdaan' -wo -bha bhë -a -wun 'gü). 7 Kë -dewo poo bhë, ü -kë ɲbhlëzë mɛ -nu 'wo to -an -ta ɲdhë ɲɛ? -Më 'ö ü -gɔ 'ö -Zlan yaa ü gbaa ɲɛ? ɲDhɛ -kë 'dhö ɲnɛ -më -kë 'ü ü -de sü ɲva pë -nu 'wo ü -gɔ -a -wun 'gü ɲnɛ pë 'wo- pö gbaɔ 'yaa -mü -a 'dhö e?

8 ɲAo, 'ma- ma. Pë 'ö 'ka -ya -a ɲwuën', ɲya kë ka -gɔ 'saadhö! 'Ka kë ɲbhɔɔzë 'saadhö! 'Ka kë -gludë -nu 'ka, 'kɛɛ kö yi -zë 'yiëë- 'ka. ɲƐɛ, ɲao'! -Gludëdhɛ 'ö bhë -kaa -a -de kë kö 'yiën- kpa ka -bha 'kwaan- kë kwa 'ko ɲbhaa. 9 Bhii -yö -kë n 'gü ɲnɛ, mɛ 'yi Yesu -bha bɔmɛ -nu 'ka ɲnɛ -Zlan -yö yi -ya -dɔdhɛ -kaanta -bha. Yi ɲtɛi' -yö -kë ɲnɛ mɛ -nu 'ö ga -sü -za ɲya -lo -an tuö mɛ 'kpɛkpɛ wö 'dhiö -an 'dhö. 'Yië kë 'kpongtaamɛ -nu 'plɛ waa- -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'plɛ -an -bha -ga -pë 'ka. 10 Yi 'blɔɔnmɛ 'ka Klito -wun 'gü; 'kɛɛ ka -zë, ka 'kpaakpa Klito 'gü ɲzian'; yi 'pö ɲfaan' 'yaa yi -gɔ, 'kɛɛ ka -zë ka 'gü ɲya kë 'gbee-; yi 'pö, -wo 'yan ɲziö' -kë yi 'ka, 'kɛɛ ka -zë -wo ka ɲbhlë -ya. 11 Dɔ 'kwa- wo ɲdɛɛ -yi ɲnɛ -a 'gü yi 'klo ɲtun bhɔ din waa- 'yi mü -dhɔ -an -wun 'gü; -kë -bha -sɔ 'yaa yi -gɔ; yi -ma ɲnɛ 'wo ɲtun -a wo; ɲziö' 'ziö ɲnɛ 'yi- wo ɲnëdhö, 'ö tɔɔ yi -ya -dhɛ kpinngdhö 'yaa 'dhö. 12 ɲSëëbhodhe ɲnɛ 'yi- sü yuö kë -sü 'ka kö 'yiën- yi -bha -tosiadhe -kë -a -ta -pë yö -a 'gü. ɲWa 'si bho yi -gɔ, 'dhuë- =nɛ 'yi- kpɔ -an -bha; ɲwa 'klobhɔdhe wɔ yi -ta, yi- -bun; 13 ɲwa 'wun yaa ɲblɛɛ'- yi 'ka, -a -daa kë ɲnɛ 'yi- wo -an -gɔ 'bha -dhɛ 'gü. -Wo ɲtun yi -ga ɲnɛ mɛ ɲsuu'- yaazë 'wo 'kpongtaa 'ö -an ɲbhlë gbɛ 'yaa -an -bha -an 'dhö.

14 N 'ka 'sëëdhɛ ɲnɛ -a bɔ kö lë- -yaan 'kpɔ ka -ta, 'kɛɛ kö 'aan- ka

'paan bho ŋnɛ ma 'në -nu 'ö -an -dhɔ -yö n -kë -an 'dhö. 15 Bhii 'kö -kë ŋnɛ 'dhiö -sü ka 'ka -mɛ -wo -vuu 'gɔɔ- do Klito 'gü, -yö kë ka 'yaan 'püë- wo ŋnɛ ka dë -yö do; 'ö tɔɔ 'wun 'ö -gban ka -bha -këdhösü 'ö Yesu Klito 'gü -a -bha bhë, ma ŋnɛ 'a tɔɔ ka dë 'ö 'wuntaɔsë bhë 'ö bɔ n -ta 'ö 'ka-ma. 16 ŋDhɛ 'ö 'pö, pë 'a- -dhɛ ka -gɔ 'ö tɔɔ 'ka n 'sü ka -bha 'wun ŋzuan' 'ka ka wɔ -kɔ 'gü. 17 Pë 'ö -kë 'ö n gbö -dhɔkësüzë Timote 'ö -klu -sü 'ka Dëmɛ -bha bhë 'ö 'a-bɔ -na ka -dhë 'ma 'ö bhë, -yö kë 'dhö kö -yö ka -zo -büö ma 'wun 'zü -gbandhɛ -nu 'wo 'dhiö 'sü -na n 'ka Yesu Klito 'gü bhë -an 'ka ŋnɛ -kɔ 'a -Zlan -bha mɛ -nu 'saadhö ŋdaan' -na -a 'ka -dhɛ 'saadhö 'gü -Zlan -bha mɛ -nu ziën bhë -a 'dhö.

18 Mɛ 'bhaa -nu 'wo ka ziën -wo wo -de 'sü -na ŋva ŋnɛ n 'ka 'dho nu ka 'piö 'ma. 19 'Kɛɛ a nu -na 'ma -dëüwo, kö kwa Dëmɛ ŋya 'we -a -bha, -yö kë 'dhö kö -desüvamɛ -nu 'ö 'a -an -wo ma -na bhë kö 'aan- -an dɔ; 'aan- -an -bha -kɔ -mɔ 'wuën- -sü dɔ 'pö, 20 'ö tɔɔ -Zlan -bha -gludëdhɛ -wun 'plɛ kun tɔɔ 'wun ŋblɛɛ' -wo -nu 'kpaan, -ya këpë -nu 'ka 'pö. 21 ŋƐɛ, 'kwa- ma. ŋDhɛɛ' -yö n -gɔ 'aan- 'kpɔ. Ka- 'piö kö 'a nu ka 'piö 'ma -klaaga 'ka 'iin 'a nu n -kɔ 'kpaan 'ka -dhɔ waa- -kë 'lëëlë -sü -an 'ka e? (-A -mlë 'ka- 'piö e?)

5

'Wun -go zian- -sü -zë -bha -da -Zlan -gɔ kɔɔ -sü

1 'Wun 'a- ma -na -dhɛ 'saadhö 'gü ŋnɛ, -yö 'wun 'ö ŋsɔɔn yaa -go zian -sü -zë 'ö mɛ -nu -de 'waa -Zlan -bha mɛ -nu 'ka 'ö waa 'dho -a ka bhë -a 'ka ka ziën. 'Ö tɔɔ mɛ do -yö ka ziën 'ö waa- ö dë bɔɔ 'wo wo 'ko 'piö. 2 'Ö 'wun ŋsuu'-bhë, 'ka- =gaa' 'dhö 'ö 'ka ka -de sü ŋva. Pë 'ka dho -a kë -bezë ŋzian' 'ö tɔɔ 'më 'ö dhoë- wo ka 'ka 'ö ŋya kë 'dhö mɛ bhë 'ka- bho ka ziën. 3-4 ŋYa 'to n -ma, 'kö -kë ŋnɛ a ka 'ka ŋgbiin n mɛdhɛ 'gü, n ŋzuö' -yö ka 'piö 'ma. 'Kɛɛ mɛ 'ö pë -nu -kë 'dhö bhë, -a -wun bhë 'ma- 'kan 'saadhö kwa Dëmɛ Yesu 'tɔ 'gü ŋnɛ ŋdhɛ 'wo- pö -a -bha giagia 'ka ŋnɛ a ka 'piö 'ma -a 'dhö; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë ŋya kë ŋnɛ 'ka 'dho ka 'ko ŋbhaa 'ö ma -de 'pö 'ma kë ka 'piö 'ma n ŋzuö' 'gü, 'piigbeedhɛ 'ö go kwa Dëmɛ Yesu 'piö bhë -yö -dho kë kwa ziën. 5 Kwa -wo -yö kë do kö mɛ bhë 'kwaan- dɔ Satan kwɛɛ kö -yaan 'klo bhɔ -a bun 'gü, -yö kë 'dhö kö -a nii -yaan dha kwa Dëmɛ Yesu -bha zakanyi 'ka.

6 'Wun 'ö 'ka- kë -na ka -bha -de -sü ŋva -wun 'ka bhë 'yaa -së. Kë-wo bhë -a ŋtɛi' 'pö kaa- dɔ ŋnɛ ŋbluubhɛɛpë 'teete -yö 'bluu- -bhla bhë ŋee? 7 -Ka ŋbluubhɛɛpë zii 'ö ŋsɔɔn yaa 'ka bhë -a bho ka -bha kö 'kaan- kë 'slöösslö! ŋYa kë 'pö ka -dho kë ŋnɛ 'bluu- 'yi -dëü 'ö-=bhɛɛpë 'yaa- 'piö bhë -a 'dhö. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, ma 'pö a- =dɔa' ŋnɛ ka- -mɛ -nu 'ka. Bhii 'ö tɔɔ kwa -bha Paakö 'wlaan- kë -sü zü ŋya dɔ 'saadhö; yö ŋga 'ö Klito ŋya kë sla- bhë -a ŋbhoë' 'bhlanë 'ö -ziö kwa -bha ŋsɔɔn yaa -ta bhë -a 'ka bhë. 8 Kö -kwa ŋzuögludhi kë; 'kɛɛ ŋkun -kë 'kwa- -kë ŋbluu'- 'ö-=bhɛɛpë zii 'ö -kë ŋsɔɔn yaa waa- 'wun -go zian- -sü -zë 'ka bhë 'ö-'piö bhë -a 'ka. -Kwa kë ŋzian' ŋnɛ ŋbluu'- 'ö- =bhɛɛpë 'yaa- 'gü 'ö -kë ŋbluu'- 'ö -de -ta, 'ö 'wun giagia 'ka bhë -a 'ka.

9 'Sëëdhɛ 'a- bɔ ka -dhë bhë, pë 'a -ya -a 'gü yö kun tɔɔ kö ŋkun 'ka 'bhadhɛ kun mɛ -nu 'wo -tosiadhe kë -na 'wun -go zian- -sü -zë kë -sü 'gü bhë -an 'ka a? 10 N -ma -zotadhe kun tɔɔ mɛ -nu 'wo 'kpongtaa, 'wo 'wun -gɔ -bho zian- -mɛ -nu, -ya pë -dhɔ 'ka -mɛ -nu, ŋkwaanmɛ -nu, waa- gbapë gbamɛ -nu -an 'ka bhë, 'ka ziö ka 'ko -nu -ta, 'ka 'san giagia 'ka ka 'ko -nu 'ka. N -ma -zotadhe yaa 'dho 'dhö. 'Ö ŋya kë ŋnɛ -yö 'dhö -bezë

kö ka -dho go 'kpongtaa. 11 'Kɛɛ pë 'a- 'piö 'ö tɔɔ mɛ -nu 'wo wo -de -dhɛ -na Klito -bha mɛ -nu 'ö 'wo 'wun -nu -gɔ -bho zian- -mɛ -nu, -ya pë -dhɔ 'ka -mɛ -nu, gbapë gbamɛ -nu, 'si -bho mɛ -gɔ -mɛ -nu, yɔmümɛ -nu waa- =kwaanmɛ -nu -an 'ka bhë, 'ka 'kan -an -bha ɔzian'! Kö ɔkun 'ö ka -nu 'ka pë -nu -bhö ka 'ko ɔbhaa -dewo poo.

12-13 Ma -më -de 'ö mɛ -nu 'waa Klito -bha mɛ 'ka 'ö -an -bha kö 'aan- za dɔ -an -bha; -Zlan ɔnɛ 'ö dho -an -bha za kan. Mɛ -nu 'ö 'ka dho -dhɛ -ga -an këwun -nu 'piö 'wo tɔɔ ka kpö 'gü -mɛ -nu ɔzian'; bhii pë 'ö ɔbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *-Ka mɛ 'gluyaazë kë -yö 'go ka ziën.*

6

Mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan dɔ -an -bha mɛ -nu 'wo -Zlan -bha 'ka -an -bha za 'kan -sü

1 -Më -kë 'ö mɛ ɔya kë ka ziën, 'ö- -bha 'wun ɔya kë ö dheglumɛ -bha, 'ö 'yaa dhoë -Zlan -bha mɛ -nu 'piö, 'ö dhoë ɔzian' zakanmɛ -nu 'ö 'waa -Zlan dɔ -an 'piö e? 2 -Yö kë ka 'yaan ɔnɛ -Zlan -bha mɛ -nu -wo -dho za dɔ 'kpongtaamɛ -nu -bha za kan. Ka 'ö 'ka dho 'kpongtaamɛ -nu -bha za 'kan bhë, -yö -kë ɔdhë 'sa 'ö 'wun pë 'toutou -nu bhë 'wo -kë ka ziën 'ö 'kaa -mɔ -a -bha 'ka -an 'kan ɔnɛɛ? 3 -Yö kë ka 'yaan ɔnɛ kwa -dho -Zlan -bha bɔmɛ -nu -bha za kan; 'yö mɛ 'ö 'kwa bhë, -më -kë 'ö kwaa 'dho -mɔ 'wun -nu 'wo 'kpongtaa zö -an ɔblɛɛ' -sü -bha -ɛ? 4 'Kɛɛ kö 'wun -nu ɔwa -da ka ziën 'sa, 'ö zakanmɛ -nu 'ö -an -bha pë gbɛ 'yaa -Zlan -bha mɛ -nu -bha 'piö bhë 'ka -an ɔdhɔɔ -kë! 5 A- -blɛɛ 'dhö! 'Wun bhë -yö ka -bha lë- -wun 'ka. A- =dɔa' ɔnɛ mɛ 'ö 'kpaakpa 'ö -mɔ -a -bha kö -yö 'wun -nu bho dhegluzë -nu ziën -yö -mɔ -a -bha kö -yö kë ka ziën 'ma. 6 ɔYa kë ɔnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, kö -yö -dhɛ -ma -kun zlöö kö 'wun ɔya -da dhegluzë -nu ziën, kö -wo 'dho wo 'ko -nu 'ka zakanmɛ -nu 'ö 'waa -Zlan dɔ -an 'dhiö a?

7 Ɛɛ, 'ö ka- -yö bhë ɔa! -A -de pë -nu 'kwa 'we -na -an 'ka bhë -an -bha -da ka ziën -sü bhë -ya -zɔn ɔnɛ ka -kɔ ɔya 'kun 'wun kë -sü 'ka. 'Ö bhii -më -kë 'ö 'wun 'toutou -nu 'wo bhë 'kaa -an 'to ka ziën 'iin 'ö 'kaa ka ɔkwaa' ka -de -zü 'waa ka ɔkwaan ɔɛn? 8 'Ö ka -zë 'ö 'wun 'yaa kpengdhö 'ka -an -kë; 'ö 'ka ɔkwaan -nu wo ka dhegluzë -nu -gɔ ɔzian' 'zü a! 9 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -yö kë ka 'yaan ɔnɛ pë yaakëmɛ -nu waa 'dho -da -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü. A- -blɛɛ ka -dhë 'dhö -wa! 'Wun -gɔ -bho zian- -mɛ -nu, kwiga gbamɛ -nu, -dadhepiömɛ -nu, mɛ -nu -bha gɔɔn- =mɛɛ' -dhe -nu, 10 gɔɔn- -nu -bha -wɔ 'kuë -sü kë -mɛ -nu, ɔkwaanmɛ -nu, -ya pë -dhɔ 'ka -mɛ -nu, yɔmümɛ -nu, 'sibhomɛ -nu, mɛzëmɛ -nu 'wo bhë 'töüdhö, -a mɛ gbɛ yaa 'dho -da -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü. 11 Mɛ 'bhaa -nu -wo ka ziën 'ö -an wɔ -kɔ -yö -kë ɔnɛ -kɔ ɔsuu'- bhë -a 'dhö kö waa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- =kun. 'Kɛɛ 'ka kë 'slöösslö ɔsɔɔn yaa -gɔ; 'ka kë -ya -de -ta -mɛ 'ka -Zlan -bha 'ka; 'ka bɔ kwa Dëmɛ Yesu Klito 'tɔ waa- -Zuu 'ö go kwaa- -Zlan 'piö bhë -an -ta, 'ka kë kpengdhö -Zlan -bha 'ka.

'Wun 'ö -gban -zo -kë -de bun 'piö -sü -bha -Zlan -bha 'ka

12 Mɛ ɔplëëzë -wo ka ziën 'ö ɔya kë 'wo- pö ɔya kë ɔnɛ ɔwa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-, pë 'ö -dhi mɛ -dhë, -wo -mɔ -a -bha -wa kë. -Yö 'dhö, 'kɛɛ pë 'saadhö 'plɛ kë -sü 'yaa -së. A -mɔa kö 'a- pö 'dhö 'püë- wo; 'kɛɛ n 'ka 'dho n -de kë pë gbɛ -bha ɔnua 'ka. 13 'Wun ɔzuan' do 'bhaa 'ö tɔɔ 'wun 'ö -gban -bhöpë -bha bhë; 'ö ɔya kë ka- -pö: «-Bhöpë 'dhodhɛ tɔɔ kwa 'guu; kö 'gu -bha tɔɔ -bhöpë.» -Yö 'dhö, 'kɛɛ kwaa 'dho pë -bhö

'kwaan- -a ziö ŋgɔü'; 'ö tɔɔ -bhöpë 'ö bhë pë 'ö- -wun 'dho 'gbee- 'ö -ziö -a 'ka pë 'plɛ -ta yö kun; bhii pë ŋplɛ 'wo bhë -Zlan -dho -an 'gü ŋsiö'- do do 'ka. Mɛ 'bhee- bun 'ö bhë 'pö yaa -da kö -yaan kë 'wun -nu -gɔ -bho zian -sü -zë -nu ŋkaa' -në 'ka. -Yö -dɔ kwa Dëmɛ -bha dɔ 'ka 'ö Dëmɛ -de 'pö 'ö bun ŋkɔɔnmɛ 'ka. 14 ŋYa kë 'dhö bun 'ö -Zlan -yö kwa Dëmɛ -bha bho ga 'gü bhë, -yö -dho kwa -bha bho ga 'gü 'pö 'ö -këdhösü nu -a -dhë ö -bha 'piigbeedhɛ ŋkwaa'.

15 -Yö kë ka 'yaan ŋnɛ ka bun -nu 'wo tɔɔ Klito dɔ -nu. ŋYa kë 'pö kö a -dho Klito bun dɔ -nu do sü 'aan- kë ŋsɔɔn yaa ŋkaa' -në 'ka a? 16 -Abi' 'gbɛɛdhö! 'Ö tɔɔ gɔɔn- 'ö waa- =sɔɔnkëdhe ŋwa wɔ wo 'ko 'piö kö ŋwa kë mɛ -lü do 'ka ŋnɛ bhë bhii në 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *Mɛ ŋplɛ 'wo bhë -wo -dho kë mɛ -lü do 'ka.* 17 Yö ŋga 'ö mɛ 'ö ŋya kpa kwa Dëmɛ -bha 'ö wo -nu 'wo -kë -Zuu do 'ka.

18 -A -wun 'gü ŋnɛ 'ö 'ka dho ŋduë 'wun -yö yaan -sü kë -sü -dhë 'ö tɔɔ ŋsɔɔn yaa mɛ 'ö pin dho to mɛ -lü -bha -yaan ziö -a mɛ 'ö ŋnɛ -a -ta 'yaa 'dhö; bhii mɛ ŋya ŋsɔɔn kë kö ŋya ŋsɔɔn yaa kë ö -de bun 'ka. 19 -Yö kë ka 'yaan ŋnɛ ka bun 'ö tɔɔ -Zuu 'slööslö -bha 'kɔ. -Zuu bhë ŋnɛ 'ö -Zlan -ya nu ka -dhë 'ö -ya -sü 'ka ka 'gü; ŋya kë 'dhö kö 'kaa ka -de -bha 'ka gbɔ. 20 Bhii -Zlan ŋya ka 'dhɔ ŋsɔnng' ŋva 'ka, kö -ka ka bun -nu kë -Zlan 'tɔ -bhɔ -a 'ka -në -nu 'ka.

7

'Wun 'ö -gban gɔɔn- waa- dhe -an -bha wo 'ko 'sü -sü -bha

1 'Kwa yö 'wun 'ö ka- 'gü ŋdhɛɛ' kpɔ n -gɔ 'sëëdhɛ 'ka- bɔ n -dhë -a 'gü bhë -a -bha; 'wun mɛ 'ö -gban dhe 'sü -sü -bha bhë, ŋyö -së kö gɔɔn- 'ö -dhö -yö 'to 'kwɛa 'ka. 2 'Kɛɛ ŋsɔɔn kë -sü 'ö ŋya -pɛn ŋduö bhë -a -wun 'gü, ŋyö -së kö gɔɔn- 'ö -dhö, -a bɔɔ -yö kë -dhö, kö dhebɔ 'ö -dhö, -a ŋgɔn -yö kë -dhö. 3 Dhe ŋgɔn -yö -dho pë 'ö dho -a kë ö bɔɔ -dhë -a kë; -kɔ do bhë ŋnɛ 'ö dhebɔ -de 'pö 'yö dho pë 'ö- =dua' 'ka ö ŋgɔn buëndhö -a kaa -a -dhë. 4 Dhebɔ yaa 'dho ö -dhi -a -dhë -wun kë ö bun 'ka, 'ö tɔɔ -yö -ya -a ŋgɔn -bha 'ka; -kɔ do bhë 'ö- 'ka 'pö gɔɔn- 'piö ŋzian' bhii -a bun -ya bɔɔ -bha 'ka. 5 -A 'ke yaa kë ŋnɛ -mɔ 'ka- wo -a 'gü 'ö 'ka 'töng sü 'ö 'ka ŋbhɛa -a 'ka -Zlan -dhë, kö ŋkun 'ö 'ka -kan 'kuë- 'ö mɛ 'ö -dhö 'ö -wɔ -dhɛ gbɛ 'gü. ŋYa kë ŋnɛ 'töng bhë ŋya ziö, ka -bha ŋsɛɛ' -yö kë do 'zü -dëüwo; -yö kë 'dhö kö ŋkun 'ö kaa ka ŋzuökuënnudhɛ gbɛ yö gbɔ, 'ö Satan -yö ka -püö.

6 -A pö 'a- wo 'dhö bhë, yaa kë ŋnɛ ka 'gbee- -ta 'a- wo ŋnɛ -kaa kë ŋnëdhö 'iin -a mɛ mɛ ŋnɛ -kaa kë -kɔ 'bhaa mɛ ŋnɛ -a 'gü. -Yö ka 'paanbhowo 'ka. 7 -Yö n -zo 'piö -be kö mɛ -nu 'saadhö -wo kë ŋnɛ n 'dhö; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -Zlan -yö gbaɔ -kë kwa -dhë do do 'ka. Mɛ 'ö -dhö pë 'ö- =tian' ŋnɛ 'ö- yö.

8 Mɛ 'wo ŋtun 'kwɛa 'ka waa- dhoo -nu 'ö 'wo ŋgɛandhoo -nu 'ka bhë, -yö -dho kë -së kö -wo 'to 'dhö ŋnɛ n 'dhö. 9 'Kɛɛ 'ö ŋya kë ŋnɛ waa -mɔ wo ŋzuö' kuënnu -sü -bha, kö -wo wo 'kosüdhe waa- =gɔɔn -an 'ka; 'ö tɔɔ 'yaa -së kö 'ka 'to 'kwɛa 'ka 'iin ŋgɛan 'ka 'kɛɛ kö dhe -wun 'iin gɔɔn- =ya -da ka ŋzuö' 'gü.

10 Dhoo -nu kaa- ka ŋgɔn -nu, -ka ka 'to kë -së 'ka -dhiodɔwo 'ö ŋnɛ -a -bha; n -wo 'yaa -mü. Kwa Dëmɛ -ya -pö kö ŋkun 'ö dhebɔ 'ö gwaan 'ö -kan ö ŋgɔn -bha! 11 'Ö ŋya kë ŋnɛ -an -bha gwaan ŋya 'kan, kö ŋkun 'ö ŋgɔn gbɛ sü gbɔ; 'yaa 'pö kö -yö 'yɛ ö 'zü -yö nu ö ŋgɔn 'piö. -Kɔ do bhë 'ö- 'ka ŋgɔn 'piö 'pö. Yö 'ka 'dho ö bɔɔ bho 'blü!

12 Mɛ 'ka to, a- -pö ka -dhë n -de ŋwoë' ŋnɛ: Mɛ 'ö Yesu Klito

-wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ka, 'ö-bɔɔ 'yaa Klito -bha mɛ 'ka 'kɛɛ kö -a bɔɔ bhë -ya 'piö kö -wo 'to wo 'ko 'piö bhë, kö ǃkun 'ö- bho 'blüü! 13 -Kɔ do bhë 'ö- 'ka dhebɔ 'ö Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -dhe 'ka 'ö- =gɔn 'yaa- Klito -bha mɛ 'ka bhë -a 'piö 'pö. Yaa 'dho go ö ǃgɔn 'piö 'kɛɛ kö yö -zë -ya 'piö kö 'wo 'to wo 'ko 'piö. 14 Bhii -Zlan 'yan -yö gɔɔn- 'yaa Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ka bhë -a -bha, -a -bha -to ö bɔɔ 'piö -sü 'gü -an -bha -kë dhe waa- =gɔn -an 'ka -sü -wun 'gü; -kɔ do bhë 'ö- 'ka dhe 'ö 'yaa Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- bhë -a -bha 'ka 'pö, 'ö bhii 'yaa 'pö -be kö -an -bha 'në -nu 'wo bhë -wo -dho kë mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan -bha 'ka -an 'ka. 'Kɛɛ kö 'kwa -dhɛ -ga -a 'piö -së 'ka, -Zlan -kɔ -së -yö -an 'piö. 15 'Ö ǃya kë 'zü ǃnɛ 'pian ǃplɛ 'wo bhë -an 'piö, mɛ mɛ 'ö 'yaa Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- bhë ǃnɛ 'ö- 'piö kö 'ö 'kan ö 'bha -bha, kö -ya kë 'pö; 'kɛɛ Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ö bhë 'yaa ǃnëng -sü 'ka 'wun -dhɛ mɛ bhë -a 'gü; 'ö tɔɔ -Zlan -yö kwa ǃdhɔɔ -kë kö 'kwaan- kë ǃzuöyagluu 'gü. 16 Bhii 'ö tɔɔ bhi 'ü dhebɔ 'ka bhë, ü -dho -a ǃtɛi' dɔ -më -bha ǃnɛ ü -dho -a kë kö ü ǃgɔn -yaan dha ǃɛ, 'iin bhi 'ü gɔɔn- 'ka bhë, -më 'ü dho -a dɔ -a -bha ǃnɛ ü bɔɔ -dho dha ǃɛɛ?

'Ta -sü -kɔ 'ö -Zlan -zo 'kun -wun 'gü

17 ǃYa 'kan 'wun mɛ bhë -a -bha, mɛ 'ö -dhö, -a wɔ -kɔ -yö kë ǃnɛ -kɔ 'ö kwa Dëmɛ -ya ǃyaa' -a ǃzuö' -bha kö ǃyaa- =dhɔɔ kë -yaan kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ka bhë -a 'dhö. -Dhiodɔwo 'a- dɔ -na Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -nu 'gü -dhɛ 'saadhö -bha 'ö bhë. 18 Mɛ 'ö go 'bɔng kö yaa kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ka ǃkun, 'ö ǃya kaa zlöö bhë kö ǃkun 'ö ö -de -kë ǃzuö' -to zlöö -mɛ 'ka Zuifö -nu -bha wɔ -kɔ 'ö -kë -dho 'bɔng -sü 'ka bhë -a -wun 'gü. 'Iin mɛ 'ö -Zlan -ya ǃdhɔɔ -kë kö yaa 'dho 'bɔng ǃkun bhë, kö ǃkun 'ö ö -de -kë -dho 'bɔng -mɛ 'ka. 19 Bhii ü -dho 'bɔng oo, ü 'ka 'dho 'bɔng oo, -Zlan 'to 'yaa- gbɛ -bha. Pë mɛ 'ö- -wun 'dhö 'gbee- 'ö tɔɔ -a -bha tɔng -nu 'kun -sü. 20 Mɛ 'ö -dhö -yö 'to ǃnɛ -kɔ 'ö ǃkaa' kö -Zlan ǃyaa- =dhɔɔ kë bhë -a 'dhö. 21 ǃYa kë ǃnɛ ü -kë ǃnua 'ka -Zlan -yaan ǃtun ü ǃdhɔɔ kë -na, kö ǃkun 'ö ü ǃzuö' -yö to zlöö. 'Kɛɛ ǃya kë ǃnɛ ü -bɔ -a -ta -pë ǃya kë -dhö kë 'üën- 'go 'gan 'gü, kö -bhö -a 'kun 'gbee- kö -potaasü -yaan kë ü -gɔ! 22 Kë- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ mɛ 'ö to ǃnua 'ka 'ö kwa Dëmɛ -ya ǃdhɔɔ -kë kö -potaasü -ya -gɔ, 'go mü 'ö- -bha 'wun 'plɛ -yö -gban kwa Dëmɛ -bha. -Kɔ do bhë 'ö- 'ka mɛ 'ö -potaasü -yö -kë -a -gɔ 'ö Klito -ya ǃdhɔɔ -kë bhë -a -bha 'ka 'pö, bhii kö ǃya kë -a -bha ǃnua 'ka. 23 -Zlan ǃya ka 'dhɔ ǃsɔnng' ǃvaazë 'ka 'saadhö (Klito fɛi 'ka); ǃkun -kë 'ka -kë mɛ 'bhee- -gɔ ǃnuadhɛ 'gü! 24 N dhegluzë -nu, a- -pö ka -dhë: Mɛ 'ö -dhö -yö to ǃnɛ -kɔ 'ö ǃkaa' kö -Zlan -yaan ǃtun -a ǃdhɔɔ kë -na bhë -a 'dhö.

'Wun 'ö -gban mɛ -nu 'wo 'kwɛa 'ka -an -bha

25 'Wun mɛ 'ö -gban mɛ -nu 'ö 'waa gwaan 'iin 'ö waa dhe 'sü -an -bha bhë, tɔng yaa 'go kwa Dëmɛ 'piö -a ǃwuën'; 'kɛɛ a -mɔa 'aan- -wun ǃblɛɛ' 'ö tɔɔ kwa Dëmɛ -bha 'glusë 'gü ǃyaa- kë 'ma kë mɛ 'ö mɛ -nu -wo wo -zo tën n -dhë -a 'ka.

26 ǃDhɛ 'ö -kë ǃnɛ 'töng 'ö 'kwa- 'gü ǃnɛ -yö 'wun 'gbee- -nu -bha 'töng 'ka bhë, n -ma -zotadhe 'ö tɔɔ ǃyö -së gɔɔn- -bha 'ka kö -yö ö bha 'to ǃnɛ -kɔ 'yö- 'ka bhë -a 'dhö. 27 ǃYa kë ǃnɛ dhe -yö ü -gɔ, kö ǃkun 'ü- bho ü 'piö; 'ö ǃya kë 'zü ǃnɛ dhe 'yaa ü -gɔ, kö ǃkun 'ü ü -de -kë dhe 'sü -dhɔ 'ka! 28 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, yaa kë ǃnɛ kö mɛ 'ö ǃya dhe 'sü 'iin 'nëdhezë 'ö ǃya

'dho gwaan kö ɔya ɔsɔɔn yaa kë 'yaa -mü. -A pö 'a- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ 'në gɔɔn- waa- 'nëdhezë 'wo wo 'ko 'sü -na dhe waa- =gɔn -an 'ka bhë, -an 'yënng -dho bhɔ ɔva -an -bha -kë 'ko 'piö -sü bhë -a 'gü. Pë 'ö -kë 'a- 'piö kö -yö 'san ka 'ka bhë 'ö bhë.

29 -A pö 'a- wo 'dhö bhë, n dhegluzë -nu, 'ö tɔɔ -tosiadhe 'ö 'kpongtaa zö bhë, -a 'dhiötoyi 'yaa ɔgbiin gbɔ bhë. -A -wun 'gü 'go ɔdɛɛ -bha, mɛ 'ö dhe 'dhö -a -gɔ, -yö kë ɔnɛ mɛ 'ö 'yaa- -gɔ -a 'dhö, 'wun 'ö -gban -Zlan -bha -a 'gü ('ö tɔɔ ɔkun -kë ö -gɔ kɔɔ -wun -yö -kë -a -bha -zo -ta -a 'gü -wun do 'ka). 30 Kö mɛ -nu 'wo 'gbo bɔ -na, -wo kë ɔnɛ mɛ -nu 'ö 'waa 'gbo bɔ -na -an 'dhö; kö mɛ -nu 'wo 'yee 'to -na, -wo kë ɔnɛ mɛ -nu 'ö -kpɛ 'yaa -an -bha -an 'dhö; kö mɛ -nu 'ö 'wo pë 'dhɔ -na -wo kë ɔnɛ mɛ 'ö pë 'wo- dhɔ bhë 'ö 'yaa -an -gɔ -an 'dhö; 31 kö mɛ -nu 'ö 'kpongtaapë -sɛɛbɔ 'dhö -an -gɔ, -wo kë ɔnɛ mɛ -nu 'ö 'yaa -an -gɔ -an 'dhö; bhii 'kpongtaadhɛ 'ö 'ka- -ga -na bhë, yaa 'dhö ɔglɔɔ ɔduö gbɔ.

32 A- 'piö kö 'ka ka bo -dɔ pë -nu ɔzɔnng' -ta -sü 'ka. 'Ö tɔɔ mɛ 'ö dhe 'yaa- -gɔ, pë 'ö- -wun 'dho -a -bha 'ö tɔɔ kwa Dëmɛ -bha yuö. Pë 'ö- -zo 'dhö -a -dhë 'ö tɔɔ kö ö 'yi -yö 'kan -a 'dhii. 33 'Kɛɛ kö mɛ 'ö dhe 'dhö -a -gɔ bhë -yö 'kpongtaapë -nu 'piö bhii 'ö tɔɔ -ya 'piö kö ö -wun 'yi -yö 'kan ö bɔɔ -dhë. 34 -A -dɔ 'wun ɔplɛ ɔzɔnng' -ta -gɛn ɔga 'ö bhë; -kɔ do bhë 'ö- 'ka 'ö dhe 'ö 'yaa gwaan 'iin 'nëdhezë 'ö yaa 'dho gwaan 'ö ö -zo ɔkaa' kwa Dëmɛ -bha 'wun -nu 'piö -a 'ka; bhii -ya 'piö kö 'ö kë kwa Dëmɛ -bha 'ka ö ɔzuö' 'gü -wun -nu waa- ö kë -kɔ -nu -an 'plɛ 'gü. 'Kɛɛ kö dhe 'ö gwaan -yö dɔ ö -de ɔzɔnng' -ta 'kpongtaapë -nu -wun 'ka; 'ö- 'piö kö ö 'yi -yö 'kan ö ɔgɔn 'dhi.

35 A- -blɛɛ ka -bha 'wunsë 'ka; n 'ka ka 'gbee- -ta bho; 'ö tɔɔ a- 'piö kö 'ka kë ɔnɛ -kɔ 'ö ka -ma kun -a 'ka -së 'ka bhë -a 'dhö, 'kɛɛ kö 'ka 'to -klu -sü 'ka 'fɛfɛdhö kwa Dëmɛ -bha yuö kë -sü -bha.

36 'Kwa yö 'wun mɛ 'ö -gban -zo -tën 'ko -dhë -mɛ 'ö 'wo dho wo 'ko sü -be 'kɛɛ 'wo- pö zlöö wo 'ka 'dho wo 'ko sü bhë -a -bha; n -ma -zotadhe 'ö ɔnɛ: ɔYa kë ɔnɛ 'në gɔɔn- =ya -dhɛ -ga 'wun bhë -a 'gü -së 'ka 'ö ɔyaa- yö ɔnɛ 'ya- kë 'dhö kö 'ya pë yaa kë ö 'bha 'ka 'iin 'ö ɔyaa- yö 'zü ɔnɛ ö -kɔ yaa -mɔ -to 'dhö -sü -bha, 'ö- 'piö 'zü kö 'wo wo 'ko 'sü, kö 'yaa 'wun yaa 'ka; -wo wo 'ko 'sü ɔnɛ -kɔ 'ö- 'ka -an -dhë -së bhë -a 'dhö. 37 'Iin ɔya kë ɔnɛ -kɔ do bhë -a 'dhö 'ö- -ya ö -de ɔzuö' 'gü 'gbönggböng ɔnɛ wo 'ka 'dho wo 'ko sü, 'ö ɔya -dhɛ -ga -a 'gü 'ö dho -mɔ -a -bha, -a mɛ bhë kö ɔyö -së. 38 Kö 'kwa -dhɛ -ga -a 'piö -së 'ka mɛ 'ö waa- ö ɔdhɔɔbhaadhe 'wo wo 'ko sü bhë, -ya -kë -së. 'Kɛɛ mɛ 'ö dho zlöö 'ö waa- dhe 'ö waa wo 'ko 'sü gbɔ bhë, -ya -kë -së 'zü ('ö ɔzië' -a mɛ -blɛɛzë -ta).

39 Dhe 'ö gwaan, -a -klu -sü -mü ö ɔgɔn -bha 'töng 'ö ɔtun -a 'ka 'bhee- 'gü bhë -a 'ka; 'kɛɛ ɔya kë ɔnɛ 'yaa -dhö gbɔ kö -potaasü -yö dhe 'ö ɔya 'to ɔgɛan 'ka bhë -a -gɔ kö -yaan gwaan 'kpɔ mɛ 'waa gbɛ -gɔ 'zü; 'kɛɛ kö -yö kë Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka ɔzian'. 40 -Yö 'dhö 'kɛɛ -yö -dho kë -a -gɔ ɔzuögludhi -wun 'ka kö -yö 'to 'dhö zlöö. -Wo -kaanta 'ö bhë, -yö n -de ɔzuö' 'gü -wun 'ka 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -Zuu 'ö go -Zlan 'piö -yö n 'gü 'püë- wo!

8

'Wun 'ö -gban -köpë 'wo sla- bho -a 'ka -a -bha

1 'Wun mɛ 'ö -gban -köpë 'wo sla- bhoë gbapë -nu -dhë -an -bha bhë, 'kwa yö -a -bha. -A pö 'ka- wo: 'Wundɔdhe -yö kwa 'saadhö kwa -gɔ bhë, -yö 'wun gia- 'ka. 'Kɛɛ

'wundɔdhe 'ka- -ga -na bhë -yö mɛ -kë -desüvamɛ 'ka; 'ö -dhɔ -zë 'yö- -kë ɲzian' 'ö kwa -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -yö -da 'dhiö. 2 -Yö kë ka 'yaan ɲnɛ mɛ 'ö- pö -na ö -de -dhë ɲnɛ 'wundɔdhe -yö ö -gɔ bhë kö 'wundɔdhe 'yaa- -gɔ ɲnɛ -kɔ 'ö dho -a dɔa bhë -a 'dhö. 3 'Kɛɛ mɛ 'ö -Zlan -dhɔ 'dho -a -bha bhë, -Zlan -ya -mɛ -ga ɲnɛ mɛ 'ö- -bha 'ka -a 'dhö.

4 ɲDhɛɛ' bhë 'ö tɔɔ: -Köpë 'wo sla- bhoë bhë, -wo -mɔa 'wo- -bhö -a? 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë kwa- =dɔa' ɲnɛ pë 'ö dho kë gbapë -yö -a -bha -pë 'ka 'kpongtaa zö 'yaa 'dhö; 'ö 'kwa- dɔa 'pö ɲnɛ -Zlan -yö 'dhö do. 5 'Kö -kë ɲnɛ mɛ -nu -wa -pö -zlan -nu -wo -dhö ɲva 'kpongtaa waa- dhang- 'gü -dhɛ -nu -an -bha, 'wun 'ö -dee 'dhö 'wun gia- 'ka, 'ö -an dëmɛ -nu 'dhö -dhö 'pö, 6 kwa -bha 'kwa- dɔ 'ö tɔɔ -Zlan -yö do kwa Dë 'ka. Yö ɲnɛ 'ö pë 'saadhö 'plɛ -da; 'ö 'kwa -tosiadhe -kë -a -bha kë 'ka. Kwa -bha 'ka 'pö, kwa Dëmɛ -yö do Yesu Klito 'ka. Yö ɲnɛ 'ö- -kë 'ö pë 'saadhö 'wo -kë -dhö 'ö kwa -de 'pö 'kwa -tosiadhe -kë.

7 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë 'wun bhë -a -bha -kë 'wun gia- 'ka -sü bhë, mɛ 'plɛ 'waa- dɔ; yö ɲga mɛ 'bhaa -nu 'wo -dhö 'ö gbapë -bha -kë mɛ -gɔ -sü ɲya 'to -an kë -kɔ 'ka bhë 'ö -köpë 'wo sla- bho -na -a 'ka bhë 'wo- -bhö -na zlöö ɲnɛ pë 'wo- pö 'kpa -an -mɔ -a 'gü -sü -mü bhë -a 'dhö bhë. Bhii ɲya kë 'dhö 'ö -an ɲzuö' -yö to zlöö. 8 Yö ɲga 'pö 'sa, 'ö 'yaa -bhöpë 'ö dho kwa ɲyɔɔn -Zlan -bha -a 'ka bhë, bhii ɲya kë ɲnɛ 'kwaa -a -bhö, -a -bha 'pë 'yaa kwa -bha; 'iin 'kwa- -bhö 'pö, 'kwaa pë gbɛ yö -a 'gbloo 'piö.

9 Kö -ka ka -zo kë ka 'wun kë -kɔ -nu 'piö -potaasü 'ö ka -gɔ bhë -a 'ka, ɲkun -kë 'ö mɛ -nu -wo to ka 'piö 'ö 'wo -da wɔ -kɔ yaa kë -sü 'gü -an -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -bha -kë 'tee -sü -wun 'gü. 10 Mɛ 'ö- -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'dhö 'tee, ɲya -kpën bhi 'ö 'wundɔdhe 'dhö ü -gɔ bhë ü -bha kwiga -gba -a 'gü -kɔ 'gü, -a ɲfaan' 'ka 'dho më kö -yö -köpë -nu 'wo sla- bho -na -a 'ka bhë -yaan -a -bhö -a? 11 ɲYa kë 'pö, dheglu -mɛ 'ö- -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'dhö 'tee 'ö Klito -yö ga -a -wun 'gü bhë kö ü 'ka- -püö ü -bha 'wundɔdhe ɲkwaa' ɲa? 12 ɲYa kë ɲnɛ dhegluzë 'ö- -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'dho 'tee bhë, 'bha- kë 'dhö kö 'bha pë yaa kë -a 'ka -a ɲzuö' 'gü kö 'bha ɲsɔɔn yaa kë Klito gia- 'ka. 13 ɲYa kë 'dhö, 'kö -kë ɲnɛ n -ma pë 'ö 'wo sla- bho -a 'ka bhë -a -bhö -sü -yö n dheglu -püö -gɛn 'ka, kö n 'ka dho -a -bhö gbɔ.

9

Pë 'ö dɔ Yesu -bha bɔmɛ -nu ɲtian' 'ö Pɔlö yaa- sü waa- pë -nu 'ö -an ɲdua' 'dhö -mü kö -waan kë

1 Ma 'ka n -ga -na ɲnɛ Yesu -bha bɔmɛ -mü n 'ka; kö -potaasü -yö n -gɔ. A -kpën kwa Dëmɛ Yesu -bha; yuö 'a- -kë kwa Dëmɛ -dhë bhë, ka ɲnɛ 'ka tɔɔ -a -yö -a -bha -pë. 2 'Kö -kë ɲnɛ mɛ 'bhaa -nu 'waa n 'sü ɲnɛ Yesu -bha bɔmɛ 'dhö, ka -zë, -yö n 'gü ɲnɛ ka -dho n dɔa. -A -de ka -bha -kë Dëmɛ 'gü -sü bhë -ya -zɔn ɲnɛ a- -bha bɔmɛ 'ka.

3 -Ka -dhɛ -ga 'dhɛ! -A 'bhaa -nu ɲya kë, -kɔ 'a n -de -ta ɲkɔɔ' -na -a 'ka -nu wo, n ɲtɔɔkëmɛ -nu -gɔ bhë 'ö ɲnɛ: 4 Yuö 'a- kë -na ɲnɛ bhë pë 'ö n ɲdua' 'ka, -bhöpë -nu waa- müpë -nu 'ka 'yaa 'dhö a? 5 N ɲdua' 'yaa -mü kö 'a dhe 'sü kwa dhegluzë -nu ziën 'a- kë n bɔɔ 'ka, 'iin kö 'a- kpa n -ma 'ta 'bhaa -nu 'gü ɲnɛ -kɔ 'ö Yesu -bha bɔmɛ mɛ 'wo to -a 'dhö ɲnɛ, kwa Dëmɛ dhegluzë -nu waa- Pɪɛɛ -nu 'wo- kë -na -a 'ka bhë -a 'dhö a? 6 'Iin kë- wo 'dhö bhë ɲnɛ yië- Baanabasö yi -de 'sloo ɲnɛ 'yi dho yuö kë kö 'yiën- yi -bha -tosiadhe -kë -a -ta -pë yö -a 'gü kö mɛ gbɛ -yaan 'kun -nu yi -dhë -sü 'ka a? 7 'Ka- ma do

ŋnɛ 'dhasi -yö -dho ö -bha 'sɛ -glu gɔn ŋdhia ö -de -gɔ ŋnaɔ 'ka a? 'Iin dö 'ö dho 'ö 'lü ta 'ö 'yaa- bhɛ -bhö -ee? 'Iin dö 'ö -tuë -to 'ö 'yaa- 'yɔn 'yi dan ŋɛn?

8 Kö ŋkun 'ö -kë ka -zo 'piö ŋnɛ mɛbheedhe 'ta 'sü -kɔ 'ö 'a- 'bhaa -nu sü 'wun ŋzuan' 'ka yö -mü; 'ö tɔɔ Moizö -bha tɔng -ya -blɛɛ ŋnɛ -kɔ bhë -a 'dhö 'pö. 9 Tɔng 'sëëdhɛ bhë -yö ŋbɛɛn' -sü 'ka -a 'gü ŋnɛ: *Kö ŋkun 'ü -piö 'klang yö -du 'ö 'blee- ga zɔn -na bhë -a 'dhi -bha!* Kë 'ö- wo 'dhö bhë dɔ 'pö 'ö -Zlan 'dhoë- woë- -du -nu ŋzɔnng' -ta bhë ŋee? 10 -Abi'! Kwa -wun ŋnɛ 'ö 'wun bhë 'ö- =blɛɛ -a -wun 'gü ŋzian'. 'Kɛɛ -yö 'wun gia- 'ka; bhii 'ö tɔɔ mɛ 'ö -dhɛ -ya -na -yö -dho -a -në kan, 'ö mɛ 'ö ŋbluu'- -kpa -ma -na 'ö dho ö -bha ga yö 'pö. 11 'Wun 'ö -gban -Zlan -bha, -a ta kun 'yi- wo ka 'gü bhë ŋa? ŋYa kë 'pö kö ka -gɔ -në -nu 'wo bhë yi -dhë sü 'gbee- -ta 'ka a? 12 Mɛ mɛ -nu 'ö 'wo to, kë 'ö- wo -na -an ŋdua' 'ka 'ö 'ka- kë -na -an -dhë bhë, kö yi 'dhe, yi 'më 'ö yi -bha 'yaa ziö -an -bha -ta bhë ɛɛ?

'Kɛɛ kö kë- wo 'dhö bhë, në 'ö yi ŋdua' 'ka bhë, yië -a gbɛ -dhɛ; në 'yi- -kë ŋzian' 'ö tɔɔ 'to 'yi- wo 'dhö -yö kë 'dhö kö 'wuntaɔsë 'ö -gban Klito -bha bhë, ŋkun -kë 'ö- kuënnupë dho kë -dhö (-yaan 'to zlöö). 13 -Yö kë ka 'yaan ŋnɛ mɛ -nu 'wo yuö kë -na -Zlan -gɔ kɔɔ bhë, -bhöpë 'ö mü bhë ŋnɛ 'wo- nu -an -dhë, 'iin mɛ -nu 'wo sla- bho -na bhë sla- -bho -a 'ka -në bhë -an -bha -yö -kë -dhö. 14 -Kɔ do bhë -a 'ka kwa Dëmɛ -ya -blɛɛ 'ö- pö mɛ -nu 'wo 'wuntaɔsë ŋblɛɛ' -na bhë, kö -wo -tosiadhe kë -a 'gü -në -ta.

15 'Kɛɛ yö ŋga 'ö në -nu bhë, 'ö n 'ka- gbɛ -dhɛ; 'iin yaa kë 'pö ŋnɛ 'sëëdhɛ 'a- bɔ -na ŋnɛ, a- -bɔ kö 'kaan- -a 'gü -në kë 'dhö yö kun; 'kö -kë ŋnɛ a -dho ga, kö ga 'a dho -a wo n -ma 'wuntaɔsë ŋblɛɛ' -sü 'gü, 'kɛɛ n 'ka dho në gbɛ -dhɛ. N -ma -kë 'gɔugɔ -sü 'ö bhë, mɛ gbɛ 'ka dho -a bho n -ma. 16 'Ö kë- wo 'dhö bhë, n -ma 'wuntaɔsë ŋblɛɛ' -sü bhë n 'ka 'dho n -de sü ŋva -a -wun 'gü. Në 'ö n ŋdua' 'ka, 'a dho -a kë yö -mü. -A 'ke n 'ka- =blɛɛ', 'wun 'gbee- -yö -dho kë n 'ka. 17 ŋYa kë -be ŋnɛ ma gia- 'a- pö a -dho kë 'wuntaɔsë ŋblɛɛ' -mɛ 'ka, kö a -dho -ya n ŋsaan' ŋwuën'. 'Kɛɛ yaa kë 'dhö gbɔ 'sa. Yö ŋga 'ö -kë n ŋdua' 'ka bhë; kö në 'ö n ŋdua' 'ka kö 'aan- kë bhë ŋnɛ 'a- kë -na 'kpaan 'ka bhë. 18 ŋYa kë 'dhö n ŋsaan' -yö -dho kë -më 'ka ɛ? 'Ö tɔɔ -kpɛ 'ö n -ta 'ö 'a 'wuntaɔsë -wun ŋblɛɛ' -na -a 'ka 'kpaan 'ka 'ö në 'ö n ŋdua' 'ka 'ö 'maa- -dhɛ bhë.

19 Ka- -yö bhë ŋa, -potaasü -yö n -gɔ, bhii mɛ gbɛ -bha 'në 'yaa n -ma. 'Kɛɛ a n -de kë mɛ 'plɛ -bha ŋnua 'ka, mɛ -nu -waan nu ŋva n 'piö 'wuntaɔsë 'gbloo 'piö. 20 ŋYa kë ŋnɛ a yuö kë -na Zuifö -nu ziën, n wɔ -kɔ -yö -kë ŋnɛ -an -bha 'dhö, 'kɛɛ kö kë- wo 'dhö bhë -wo mɛ -nu 'wo wo -gɔ dho sia- Moizö -bha tɔng -dhë bhë, 'ö 'maa -an -mɛ 'ka, 'kɛɛ a- -kë 'dhö kö -waan 'we 'wuntaɔsë -wun -bha ŋva 'ka. 21 -Kɔ do bhë 'a- =kaa' 'pö mɛ -nu 'ö 'waa Moizö -bha tɔng dɔ bhë -an ziën; a- 'slë -mɛɛ kö 'yi yi 'ko -wo 'gü 'ma. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -naa -yö -dhö -a mɛ 'ö -gban tɔng -bha bhë -a -bha, bhii a -klu -sü 'ka Klito -bha tɔng -bha; -yö kë 'dhö kö -waan 'we 'wuntaɔsë -wun -bha. Yaa kë ŋnɛ në 'wo- pö 'maa -Zlan -bha tɔng ŋbhlë -ya n -ma -gɔ -dho sia- Klito -bha tɔng -dhë -sü -wun 'gü bhë yö -mü. 22 Mɛ -nu 'wo 'tëëtë -zo -yö Yesu -bha -sü 'gü bhë 'ma kë -an ziën, a në -nu -kë -an -bha -naa -bha kö -waan 'we 'wuntaɔsë -wun -bha. -Kɔ bhë ŋnɛ 'a n -de ŋkaa' -dhɛ 'saadhö 'gü, kö -kɔ 'wo- -bha, 'ma n -de kë ŋnɛ -an 'dhö kö -an mɛ 'bhaa -nu -waan 'we 'wuntaɔsë -wun -bha. 23 'Wun -nu 'wo bhë a- 'plɛ -kë 'wuntaɔsë -wun 'gü, -yö kë 'në kö -a 'gü -në

-së -nu 'wo -dhö bhë n -ma -yö kë -dhö.
24 (-A ɖtɛi' -yö -kë ɖnɛ 'wun 'ö -gban -bla 'sü -sü -bha bhë -a 'dhö.) -Yö ka 'yaan ɖnɛ -blasümɛ -nu 'saadhö -an 'plɛ -wo -lo -bla -bha 'töüdhö wo 'kuë; 'kɛɛ ɖya kë 'dhö 'ö mɛ do -yö -kë -an -gɔtaamɛ 'ka 'ö 'wo- 'kian nu. Kö -bla bhë -a 'sü -kɔ 'ka dho -a süë kö -waan ka -bha -to -a 'gbee- 'ka -sü 'kian nuë bhë -a kaa. 25 Mɛ -nu 'wo bhɔmɛ -nu 'ka bhë ɖwa 'dho bhɔ -sü 'ö 'dhö -a ɖdaan' ɖdhia, mɛ 'ö -dhö -yö -dhio -dɔ ö -de -ta 'ö ö -de 'gbee- -ta bho -yö kë 'dhö kö -yö -to -a 'gbee- 'ka 'gɔ ɖgblaa' yö; 'kɛɛ kö pë 'ö 'dhö bhë 'sa 'gɔ ɖgblaa' 'ö bhë ɖglɔɔpë 'yaa -mü. Kwa -zë, kwa kwa -bha -kë, -yö kë 'dhö kö 'gɔ ɖgblaa' 'ö ɖglɔɔsü bhë -yaan kë kwa -gɔ. 26 -A -wun 'gü, ma -bla 'sü -sü 'gü, n 'yan -yö 'wun -gɔ 'dhodhɛ -bha. N kë -kɔ -yö -kë ɖnɛ -kɔ kpö -zuö -mɛ 'ö 'yaa -kɔ kpö -zuö piöng 'piö 'kpaan -a 'dhö. 27 Kë- wo 'dhö bhë, a n -de bun 'gbee- -ta -bho, 'ö 'a n ɖzuö' -we -a -bha -wun -nu -kë; -yö kë 'dhö kö ma 'ö 'a 'wuntaɔsë ɖblɛɛ mɛ -nu -dhë bhë, ɖkun 'a dho kë bo -mɛ 'ka -an ziën.

10

'Wun 'ö -gban gbapë -nu -bha -kë ya -sü -bha

1 N dhegluzë -nu, a- 'piö kö kwa 'bhɛma -nu 'ö waa- Moizö -nu 'wo 'ta sü wo 'kuë 'kpa bhë, pë 'ö -kë -an 'ka bhë, 'a ka -zo -yö -büö -a 'ka. ɖDhɛ 'wo- -bha 'töüdhö, 'dhuu kpö -yö -an -ta -kpa, 'ö -an 'plɛ -wo 'yoo nuɛazë -kan. 2 -An -bha -kpa Moizö -bha -sü 'gü, 'ö 'wo 'yoo -kan bhë -yö -më yiö -sü 'ka 'ö 'wo- wo 'dhuu kpö waa- 'yoo -an 'gü ɖnɛ -wo -mɔ -a 'gü do ɖnɛ Moizö ɖnɛ 'wo dho to -a 'piö. 3-4 -Bhöpë 'ö -Zlan -ya bɔ -an -dhë bhë wo 'plɛ -wa -bhö, 'ö 'yi 'ö- nu -an -dhë bhë 'ö wo 'plɛ 'wo- mü. 'Yi bhë -yö -go -guö gbɔng 'gü. -Guö gbɔng 'ö 'dhö bhë 'ö tɔɔ Klito 'ö -kë -an 'piö. 5 -Wo ɖkaa' 'dhö 'kɛɛ -an 'plɛ -wun 'yi yaa 'kan -Zlan 'dhi. Pë -de 'ö -kë 'ö -an -dhɛ ɖva -dhɛ -wo ga 'yënng ɖtaa 'ö bhë.

6 Ka- -yö bhë ɖa! 'Wun -nu 'wo 'dhö bhë, -wo -kë 'dhö kwa -bha 'wun ɖzuan' -nu 'ka, -yö kë 'pö ɖkun -kë kwa -dho 'wun yaa -nu kuënnu kwa ɖzuö' 'piö 'kwaan- kaa ɖnɛ -an 'dhö. 7 Kö ɖkun 'ka ka -de nu gbapë -nu gba -sü -dhë ɖnɛ -kɔ 'ö -an mɛ 'bhaa -nu -wa ɖkaa' -an ziën bhë -a 'dhö; yö ɖga 'ö- -wun 'gü 'ö pë 'ö ɖbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö- pö: *'Sɛgümɛ -nu -wo ɖyaannu, 'wo pë -bhö 'ö 'wo müpë -nu mü. ɖDhɛ 'wo yën, 'wo ɖluu 'wo -ya 'tan kë -sü -bha.* 8 Kwa 'ka 'dho kwa -de nu mɛ -gɔ -bho zian- -pë kë -sü 'ö dhe waa- gɔɔn- -an -bha ɖsɔɔn kë -sü 'ka bhë -a -dhë ɖnɛ -kɔ 'ö -an mɛ 'bhaa -nu -wa ɖkaa' bhë -a 'dhö. Yö ɖga 'ö -an mɛ -lü -vuu 'gɔɔ- =plɛ ö ga -yaaga 'wo ga -dhɛkpaɔyi do 'ka bhë. 9 Kwa 'ka 'dho kwa Dëmɛ 'gü dan ɖnɛ -kɔ 'ö -an mɛ 'bhaa -nu -wa ɖkaa' 'ö 'wo ga ɖmɛɛ -bha -an 'kun 'ö- wo bhë -a ɖkwaa' bhë -a 'dhö. 10 ɖKun -kë 'ka -Zlan -wun yaa ɖblɛɛ ɖnɛ -kɔ 'ö -an mɛ 'bhaa -nu -wa ɖkaa' 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -yö -an 'gü ɖsiö -a 'ka bhë -a 'dhö.

11 'Wun -nu 'wo bhë -wo -kë -an 'ka 'dhö 'ö -ya -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'dhö kö -yaan kë kwa -bha 'wun ɖzuan' 'ka. Bhii 'kpong- taadhɛ 'dhiötoyi ɖya yö ɖklöö'. 12 -A -wun 'gü, mɛ 'ö dɔ -sü 'ka ö -gɛn -ta, -yö ö -zo kë ö -de 'piö kö ɖkun 'ö dho -püö. 13 'Güdandhe -nu 'ka bɔ -an 'gü bhë -an 'plɛ -wo mɛ 'bhee- =tian'; 'ö tɔɔ -Zlan 'ö -to -wo -ta -mɛ 'ka ö -bha pë -nu 'ö -an 'tɔ go bhë -a -ta bhë, yaa 'dho ö ɖkwaa' 'güdandhe 'ö -ziö kwa ɖfaan' -ta -a -zü kö -yö nu kwa -ta. Yi 'ö 'güdandhe dho nu -a 'ka bhë, -yö -dho ɖfaan' nu kwa -dhë kö 'kwaan- -a bun, 'kwaan- to -a -ta 'gbee- 'ka.

14 -A -wun 'gü, n 'bhamɛ -nu, -ka ka -zo kë ka -de 'piö 'wun 'ö -gban gbapë -nu -bha -an 'gü; -ka 'kan -a -bha! 15 -Yö n 'gü ŋnɛ ka ŋzuö' -yö -bɔ 'wun 'gü, 'ö 'ka dho -mɔ -a -bha kö 'wun -nu 'wo bhë 'ka -dhɛ -ga -a 'piö 'dengdhö, 'ka- -yö 'ko 'dhiö kë. 16 'Dhuë- -drɔɔn -kɔɔ 'ö -ya kë 'kwa -Zlan zuö pö -na -a -wun 'gü bhë ka gia- -kaa -ga bhë 'dhɛ! ŋYa kë ŋnɛ kwa- mü -na, në 'kwa- pö 'ö tɔɔ 'kwa -kë do Klito fɛi 'ö -lo kwa -wun 'gü bhë -a 'gü, 'iin ŋbluu'- 'kwa- -glu -na kwa 'kuë 'kwa- -bhö -na bhë 'ö tɔɔ kwa -dho 'kuë- -sü -mü do Klito bun 'gü. 17 'Kö -kë ŋnɛ kwa ŋplëëzë, ŋbluu'- bhë -yö do; kwa -dho kwa 'kou bun do 'gü bhii kwa -dho kwa 'kuë- 'ö ŋbluu'- bhɛ do bhë 'kwa- -bhö.

18 Ka gia-, -ka Izlaɛlö 'në -nu -ga bhë! Në ŋya kë 'wo sla- bhoë bhë, mɛ 'wo- -bhö -na bhë, -an -dho 'kuë- -sü -mü do -Zlan -bha 'ka. 19 Kö ŋkun 'ö -kë ka ŋzuö' 'piö ŋnɛ në 'a- pö bhë 'ö tɔɔ kö gbapë -nu 'iin në -nu 'ö mɛ -nu 'waa -Zlan -bha 'ka, 'wo sla- bho -na -a 'ka bhë kö -an ŋbhlë -yö -dhö. 20 'Yaa -mü. Në 'a- pö ŋzian' 'ö tɔɔ në 'ö mɛ -nu 'waa -Zlan dɔ, 'wo sla- bho -na 'ka bhë, -zuu yaa -nu ŋnɛ 'wo- -kë -an -dhë, waa- kë -Zlan -dhë; 'kɛɛ kö 'maa- 'piö 'sa kö 'ka kë 'kou do -zuu yaa -nu gba -sü 'gü. 21 Yaa 'dhö kë -së kö 'ka kwa Dëmɛ -bha -drɔɔn mü kö 'ka 'go mü 'ka 'dho -zuu yaa -nu -bha mü ŋdhia 'pö; 'iin 'yaa -së kö kaa- kwa Dëmɛ -nu 'ka në -bhö ka 'kuë- kö 'ka 'go mü, kaa- -zuu yaa -nu 'ka -ya -bhöpë do ŋtaa 'zü. 22 Kö ŋkun 'ka kwa Dëmɛ ŋwoo' ŋmɛɛ 'ö -da ŋdruɛi 'gü. -A -ga 'ka- wo bhë ka 'gü -yö 'gbee- 'ö -ziö -a 'ka -a -ta -a?

'Wun 'ö -gban -Zlan 'tɔ bhɔ -sü 'ö 'wun 'saadhö 'gü

23 ŋYa kë -wa -pö: «Kwa -mɔ në 'saadhö 'plɛ kë -sü -bha.» -Yö 'dhö 'püë- wo 'kɛɛ në 'plɛ kë -sü 'yaa -së. Kwa -mɔ -a -bha 'kwa në 'saadhö 'plɛ -kë 'kɛɛ -a 'plɛ kë -sü 'yaa -së kwa -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gbloo 'piö. 24 ŋKun -kë 'ö mɛ gbɛ -yö ö -de ŋtruën ŋmɛɛ; 'kɛɛ -yö kë mɛ gbɛ -bha 'ka, -ya ŋmɛɛ'-.

25 -Potaasü -yö ka -gɔ kö -köpë -nu 'wo- 'dhɔɔ dɔ -na 'dhɔɔkuëdhö bhë 'ka- 'dhɔ 'ka- -bhö; ŋkun -kë 'ka- 'godhɛ -nu, -a zë -kɔ -nu, -an gbɛ ŋmɛɛ ka ŋzuö' 'gü, kö 'kaan- =tun -a -bhö -na. 26 Bhii në 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *'Kpongtaadhɛ waa- ö -ta -në 'plɛ -wo kwa Dëmɛ -bha 'ka.*

27 ŋYa kë ŋnɛ mɛ 'ö 'yaa Klito -wun -dhɛ 'wun gia- =ya ka -dhɛ -bhöpë 'ka, 'ö 'ka 'we -a -bha, në 'saadhö 'ö- nu ka -dhë -bhöpë 'ka, -kaa -bhö; kö ŋkun 'ka ŋdhɛɛ' gbɛ kpɔ ka ŋzuö' -to zlöö -wun 'ka. 28 'Kɛɛ ŋya kë ŋnɛ ŋyaa- pö ka -dhë: «Wü 'ö ŋnɛ -yö në 'wo sla- bho -a 'ka -a 'ka», kö -a mɛ bhë kö ŋkun 'ka- -bhö mɛ 'ö 'wun ŋblɛɛ bhë -a -wun 'gü, kö ŋkun 'ö- =zuö' dho to zlöö. 29 N 'kaa- pö ka -bha ŋzuö' -to zlöö -wun -bha, 'kɛɛ mɛ 'ö bhë -a -bha. ŋDhɛɛkpɔdhe -dho kë -mü ŋnɛ: -Më -kë 'ö n -ma -po ŋtaa' -wun 'ö 'a dho -a kë 'ö sü mɛ gbɛ -bha ŋzuö' -to zlöö -wun -bha -ɛɛ? 30 'Ö ŋya kë 'zü ŋnɛ në 'a dho -a -bhö, 'ma -Zlan zuö pö -a -ta, mɛ 'kpaan gbɛ -dho dɔ ŋdhë kö -yaan n -wun yaa ŋblɛɛ' -a -wun 'gü ii?

31 Në dho kë 'ö tɔɔ ka në -bhö oo, ka müpë -mü oo, në 'oo në 'ka dho -a kë, -a 'plɛ -yö kë -Zlan 'tɔ -bhɔ -a 'gü -në 'ka. 32 ŋKun -kë ka -bha -tosiadhe kë -kɔ -yö -kë mɛ 'wo Zuifö 'ka, -a mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka waa- mɛ 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ka 'wo bhë 'ö -kë -an -gɔ ŋnɛ 'lü ŋkpëü 'ö -ziö -an -gɔ zian- -a 'dhö 'ö 'wo -kpën -a -bha. 33 -Kaa kë ŋnɛ n 'dhö bhii a n -de 'gbee- -ta -bho kö n këpë -yö kë mɛ -nu 'saadhö -an -dhë -së. 'Maa n -de -bha në ŋmɛɛ'-; 'kɛɛ mɛ 'plɛ -bha në, -yö kë 'dhö kö -an 'plɛ -wo dha.

11

1 -Ka ziö n 'wun kë -kɔ 'piö ɔnɛ -kɔ ma -de gia- 'a- 'ka Klito 'piö bhë -a 'dhö.

Wɔ -kɔ -së 'ö mɛ -nu -nu dhoë- wo -bhɔ 'kuë- këdhɛ -nu 'gü

2 N ɔzuögludhi -sü -mü 'ö tɔɔ ka -zlö 'yaa trö n 'ka 'wun 'saadhö waa- 'ta -sü -Zlan -bha zian -ta -kɔ 'a ka ɔdaan -a 'ka 'ö 'ka- wo -na bhë -a -wun 'gü giagiawo. 3 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë 'wun do 'bhaa -yö -dhö 'ö 'a- 'piö kö -yö kë ka 'yaan; 'ö tɔɔ: Klito -yö gɔɔn- 'ö -dhö -a ɔkɔɔnmɛ 'ka; gɔɔn- 'ö -dhö, 'ö ö bɔɔ ɔkɔɔnmɛ 'ka; 'ö -Zlan -yö -kë Klito ɔkɔɔnmɛ 'ka. 4 ɔYa kë ɔnɛ -bhɔ 'kuë- kë -sü 'gü, gɔɔn- =ya -kpla 'to ö tuö ɔya -Zlan 'dhi -wo pö -a 'ka 'iin ɔya ɔbhɛa' -a 'ka, kö ɔya Klito ɔbhlë -siö. 5 -Kɔ do bhë ɔnɛ dhebɔ -gɔ -ta 'yaa -kpa -sü 'ka, kö -a -gɔ -yö 'to 'pö -yö -Zlan 'dhi -wo pö 'iin kö yö ɔbhɛa'- -a 'ka -Zlan -bha -bhɔkuëkɔ 'gü, kö ɔya ö ɔgɔn ɔbhlë -siö. Bhii kö ɔya kë ɔnɛ dhebɔ 'wo- -gɔ bho -a 'dhö. 6 'Ö dhebɔ mɛ 'ö 'yaa- 'piö kö -yö ö -gɔ -ta -kpa, kö ɔyö -së kö -wa -bha wun bho. 'Kɛɛ kö kë- wo 'dhö 'pö bhë 'sa, lë- -wun -mü dhebɔ -bha 'ka kö -wa -bha wun bho 'iin kö -a -gɔ -yö -lo. Kö ɔdhɛ 'ö 'pö, -yö ö -gɔ -ta -kpa. 7 -A pö 'a- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ gɔɔn- =nɛ 'ö -Zlan 'bin 'ka; yö ɔnɛ 'ö- -bha 'tɔbhɔdhe 'bhü 'dhö -a 'gü. 'Yö dhebɔ -zë, 'yö gɔɔn- -bha 'tɔbhɔdhe -yö -kë -a 'gü. 8 'Ö tɔɔ dhebɔ ɔnɛ 'ö go gɔɔn- 'gü; gɔɔn- kun 'ö go dhebɔ 'gü. 9 Yö do bhë 'zü, gɔɔn- yaa -da dhebɔ -dhë; dhebɔ -zë ɔnɛ 'ö -da gɔɔn- -dhë. 10 -A -wun 'gü ɔnɛ 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -nu wö 'dhiö, 'ö dhebɔ dho ö -gɔ -ta kpa kö -yaan -zɔn ɔnɛ -yö ö -gɔ -dho sia- ö ɔgɔn -dhë. 11 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, ɔya kë kwa Dëmɛ Yesu Klito -bha zian -ta dhebɔ 'yaa 'dhö kö gɔɔn- 'yaa 'dhö -de -ta 'iin gɔɔn- -de 'pö 'yaa 'dhö kö dhebɔ 'yaa 'dhö -de -ta. 12 'Ö tɔɔ -kɔ do 'ö -Zlan -yö dhebɔ sü -a 'ka gɔɔn- 'gü 'ö- =kaa' bhë, 'yö dhebɔ -de 'pö 'ö gɔɔn- kpɔ -a 'ka. Ka- -yö bhë ɔa! 'Wun bhë -a 'plɛ -go -Zlan 'gü.

13 Ka gia-, ka -dhɛ -ga 'wun bhë -a 'gü -së 'ka 'dhɛ! -A -ga 'ka- wo bhë, ɔyö -së kö dhebɔ -yö ö -gɔ 'to 'kpaan -bhɔ 'kuë- -nu 'gü kö -yö ɔbhɛa'- -a? 14 'Kö -kë ɔnɛ -dewo poo 'kpongtaa wɔ 'gü, -yö lë- -wun 'ka kö gɔɔn- -bha wun -yö 'to ɔgbiin, 15 'kɛɛ kö -yö dhebɔ -zë -bha ɔbhlë -wun 'ka; 'ö tɔɔ -Zlan -yö dhebɔ -bha wun -kë ɔgbiin 'ka 'dhö kö -yaan kë -a -gɔ -ta kpa -në 'ka. 16 ɔƐɛ, kö 'wun bhë -a -bho 'piö -mɛ ɔya kë -dhö, kö -ya bho 'piö; 'kɛɛ në 'a mɛ -nu ɔdaan' -na -a 'ka 'ö bhë; 'ö- 'ka 'dhö 'pö -Zlan -bha mɛ -nu mɛ 'wo -ya -sü 'ka -de -ta bhë -an ziën.

'Wun 'ö -gban -kɔ -da 'ko 'piö -bhöpë waa- -a mɛ 'ö -gban kwa Dëmɛ -bha -bhöpë 'slöölö -an -bha (Matiö 26.26-29; Maakö 14.22-25; Lukö 22.15-20)

17 'Wun mɛ 'a yö -a -bha zlöö ɔnɛ, ka zuö pö -dhɛ gbɛ 'yaa- -bha, bhii 'ö tɔɔ ka -bha -dho 'ko ɔbhaa -sü bhë, 'yaa ka 'dho 'dhiö; ka 'to ɔnɛ 'ö- wo zlöö ɔzian'. 18 -Blɛɛzë 'ka, ɔwaa- pö n -dhë 'saadhö ɔnɛ 'ka 'dho ka 'ko ɔbhaa, 'gügludhe -yö -da ka ziën. -A mɛ 'kö bhë a- =tɛi' -dɔ ɔnɛ -yö -mɔ -a -bha -yö kë 'dhö. 19 'Ma -dhɛ -ga -a 'gü -së 'ka, 'gügludhe -yö -da ka ziën -yö kë 'dhö kö mɛ -nu 'ö -an kë -kɔ -nu 'dhö -së giagiawo bhë kö 'kwaan- -an dɔ. 20 ɔYa kë ɔnɛ 'ka bhɔ ka 'ko ɔbhaa kö 'kaan- pë -bhö, pë 'ka- kë -na bhë, 'yaa kwa Dëmɛ -bha -bhöpë 'sü -sü 'ka; 21 'Ö tɔɔ -bhöpë ɔya bhɔ, mɛ 'ö -dhö 'siö 'ö kpa -a -ta ö -de -kpapë -bhö -wun 'gü. ɔYa kë 'dhö zlöö kö mɛ -nu 'ö pë 'yaa -an -gɔ bhë kö ɔwa 'to din 'ka, 'kɛɛ kö mɛ -nu 'wo 'dhiö bhë -wo -bhöpë -nu -bhö -na -ziögɔüsüzë 'ka. 22 -Yö -dho kë 'dhö -bezë kö mɛ 'ö -dhö -yö -dho to ö -de -gɔ kɔɔ

-yaan pë -bhö, -yaan müpë mü. Kë- wo bhë -Zlan -bha mɛ -nu -san 'pö ka -bha bhë ɓee 'iin ka- kë kö lë- -yaan 'kpɔ mɛ -nu 'ö pë gbɛ 'yaa -an -gɔ bhë -an -ta -ee? -Më 'pö 'ka- 'piö kö 'a- pö bhë ɓɛ? -Yö -kë ka -zo 'piö -be ɓnɛ a -dho ka zuö pö ɓa! -Abi', n 'ka 'dho ka zuö gbɛ pö.

23 Bhii 'ö tɔɔ kwa Dëmɛ -yö mɛ ɓdaan' -wo dɔ n kwɛɛ kö 'aan- ka ɓdaan'- -a 'ka ɓnɛɛ: Gbeng -yi 'wo kwa Dëmɛ Yesu kun -a 'ka bhë, -yö ɓbluu'- -sü; 24 'ö ɓdhɛ 'ö ɓya -Zlan zuö pö -a -ta, 'ö- 'klu -kan 'ö- pö: «Pë ɓnɛ 'ö tɔɔ n bun; -yö ka -bha 'ka. -Kaa kë ɓnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, -zo -büö n 'ka -pë 'ka.» 25 -Kɔ do bhë 'ö -drɔɔn -kɔɔ do -sü -a 'ka kö ɓwa yën pë -bhö -sü -bha, 'ö- pö: «-Drɔɔn -kɔɔ 'ö ɓnɛ 'ö tɔɔ n fɛi 'ö -Zlan -bha dhidhe -wun -dëü 'ka ka -nu ka ziën. ɓYa kë ɓnɛ ka- mü -na, ka -zo -büö n -wun 'ka!» 26 'Ö tɔɔ kö -yö 'dho -yö yöë kwa Dëmɛ -bha nu -yi -bha, ka ɓbluu'- -bhö -na, 'iin ka -drɔɔn mü -na ɓnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, -a -bha ga -sü bhë, kö ka -a -wun ɓblɛɛ' -na.

27 -A -wun 'gü, mɛ ɓya kwa Dëmɛ -bha ɓbluu'- waa- -a -bha -drɔɔn bhë ɓyaa- 'sü -kɔ 'bhaa 'gü, kö ɓya ɓsɔɔn yaa -wun -za -lo ö -de tuö kwa Dëmɛ bun waa- -a fɛi buëndhö. 28 Kö mɛ 'ö -dhö 'ö dho ɓbluu'- waa- -drɔɔn bhë -an sü, -yö ö -de -ga -së 'ka! 29 Bhii mɛ ɓya ɓbluu'- waa- -drɔɔn bhë -a 'sü 'kɛɛ kö -a -zɔn kwa Dëmɛ bun 'ka -sü 'ö bhë yaa- =bhlë -ya, kö ɓya za -lo ö -de tuö. 30 -A -wun 'gü ɓnɛ 'ö ka ziën 'ö 'yua ɓya mɛ ɓplëëzë -nu kë 'tëëtë, 'ö mɛ 'bhaa -nu ɓwa ga bhë. 31 'Kɛɛ kë- wo bhë, kwa kwa -de 'piö -ga -bezë, kwa -dho dha -Zlan -bha za -bha -lo kwa tuö -sü -gɔ. 32 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë kwa Dëmɛ 'yan -yö kwa kë -kɔ -nu -bha 'ö ɓya kë 'ö kwa 'klo bhɔ -yö kë 'dhö kö ɓkun 'ö kwaa- 'kpongtaamɛ -nu 'ö za dho -lo kwa tuö.

33 ɓDhɛ 'ö 'pö, n dhegluzë -nu, a- -pö ka -dhë: ɓYa kë ɓnɛ 'ka nu ka 'ko ɓbhaa kö 'kaan- kwa Dëmɛ -bha -bhöpë 'sü, -ka dɔ ka 'ko -nu -gɔ. 34 'Ö ɓya kë ɓnɛ din ɓya kë mɛ 'bhaa -bha, kö -yö pë -bhö ö -gɔ kɔɔ; -yö kë 'dhö ɓkun -kë 'ö ka -bha -nu 'ko ɓbhaa -sü 'gü, 'ka dho -Zlan wö -siö ka buëndhö. 'Wun mɛ -nu 'wo to bhë, 'ma nu ka 'piö 'ma, kwa -dho -a yö 'ko 'dhiö.

12

'Wun 'ö -gban -Zuu 'slööslö -bha gbaɔ -nu -bha

1 -Kwa ɓsië'- 'wun 'ö -gban -Zuu 'slööslö -bha gbaɔ -nu bhë -an 'piö 'sabla. N dhegluzë -nu, a- 'piö kö 'wun 'ö -gban 'wun bhë -a -bha -yö kë ka 'yaan. 2 Ka gia- -yö ka 'yaan ɓnɛ ɓdhɛ 'ö ɓtun -be kö ka ɓtun mɛ 'ö waa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -an 'ka bhë, -zuu yaa -nu -wo kë ka 'gbee- -ta bho ɓdhia 'ö gbapë -nu 'ö 'waa 'we bhë 'ka -an -gba; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -a 'slë gbɛ yaa kë ka -gɔ. 3 -A -wun 'gü, a- 'piö kö -yö kë ka 'yaan ɓnɛ: -A mɛ gbɛ 'yaa -dhö kö -Zuu 'ö go -Zlan 'piö bhë -yö 'dhiö 'sü -a 'ka, 'go mü kö -ya pö: «'Dhangga -yö 'kpɔ Yesu 'ka!» 'iin mɛ gbɛ 'yaa -dhö kö -ya pö Yesu tɔɔ ö Dëmɛ, kö -Zuu 'slööslö 'yaa- 'gü.

4 Gbaɔ -nu 'wo bhë -an -gwaa -yö ɓplëëzë. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë -Zuu 'slööslö do bhë ɓnɛ 'ö -an 'plɛ -wo go -a kwɛɛ. 5 Yuö kë -kɔ ɓplëëzë -yö -dhö, 'kɛɛ kwa Dëmɛ do ɓnɛ 'wo- -kë -a -dhë. 6 Yuö -kë -Zlan -dhë -sü bhë, -a kë -kɔ -gwaa -yö ɓva. 'Kɛɛ mɛ 'ö -an kë ɓfaan' -da mɛ 'plɛ 'gü bhë, -yö 'dhö do -Zlan 'ka. 7 -Zuu 'slööslö -yö mɛ 'ö -dhö -a -bha yuö 'ö dho kë mɛ 'plɛ -bha 'wunsë 'ka bhë -a -nu -a -dhë. 8 'Ö tɔɔ -Zuu -yö mɛ 'bhaa -bha -kë 'kpaakpadhɛ 'ka 'ö- gbaɔ -a -gɔ, 'ö mɛ 'bhaa -bha -yö -kë 'wundɔdhe 'ka 'kɛɛ kö -Zuu ö bhë -yö 'dhö do 'sa. 9 -Zuu do gia- bhë 'zü ɓnɛ 'ö mɛ gbaa -zo -yö -Zlan -bha -sü ('ö ɓya kë mɛ -gɔ 'wo 'wun

-nu kë -na -a 'ka bhë -a) 'ka; 'go mü 'zü 'ö mɛ gbaa -kɔ -mɔ 'wuën--sü 'ka kö -yaan 'yua -nu bho -a 'ka mɛ -nu -bha. 10 -Zuu -yö mɛ 'bhaa -nu gbaa -na -kɔ -mɔ 'wuën--sü 'ka kö -waan -dhidhaapë -nu kaa kö mɛ 'bhaa -nu -bha -yö kë -na -Zlan 'dhi -wo pö -sü 'ka; kö mɛ 'bhaa -nu -bha -yö kë -na -Zuu 'ö go -Zlan 'piö waa- -zuu yaa -an -bho 'kou kë -sü 'ka. Mɛ 'bhaa -nu -bha -yö kë -na 'wun -nu -blɛɛ -wo 'waa gbɛ 'ö 'waa- =daan' -a 'gü -sü 'ka, kö mɛ 'bhaa -nu -bha -yö kë -na -wo gbɛ 'ö 'dhö bhë -a 'dhiö -lo -sü 'ka. 11 -Zuu do 'ö 'dhö bhë ɔnɛ 'ö pë -nu 'wo bhë 'ö -an 'plɛ -kë. Mɛ 'ö -dhö gbaɔ -de -dhë -zë ɔnɛ 'yönu -a -dhë ɔnɛ -kɔ 'ö -dhi -a 'ka -a -dhë -a 'dhö.

12 'Wun -nu bhë -wo 'dhö bhii -kɔ do 'ö kwa bun 'dhoë- 'ka do 'ö kwa dɔ -nu 'dhö kë -na 'ka ɔplëëzë 'ka kwa bun -bha bhë ɔnɛ 'ö Klito -bha 'dhoë- 'ka. 13 Kwa 'saadhö, Zuifö -nu, mɛ 'waa Zuifö 'ka, mɛ 'wo 'gan 'gü, mɛ 'waa 'gan 'gü -nu, 'kwa pa -Zuu 'slöösslö bhë -a 'ka kö -yaan kwa kë bun do 'ka -a ɔkwaa', 'ö -dhɛ 'kwa- -bha 'töüdhö 'ö -Zuu do 'ö bhë 'kwa- yö (ɔnɛ -kɔ 'ö mɛ 'dhö 'yi mü -na -a 'ka 'ö- 'gu 'dhö dɔ -na bhë -a 'dhö).

14 Kwa bun 'ö 'ka- -ga -na bhë, -a dɔ -nu 'wo- -bha -wo ɔplëëzë; yaa kë ɔnɛ pë 'wo- pö -yö do yö -mü. 15 ɔYa kë ɔnɛ -gɛn ɔyaa- pö -be: «-Kɔ 'dhɛ 'yaa -mü n 'ka, kö 'maa bun -bha.» Kö pë 'ö dho -a kan bun -bha yö 'pö bhë ɔee? 16 'Ö 'tonëga ɔyaa- pö: «'Yan kun n 'ka; ɔdhɛ 'ö 'pö, kö 'maa bun -bha.» Kö pë 'pö bhë 'ö dho -a kan bun -bha bhë ɔee? 17 ɔYa kë ɔnɛ bun -dhɛ 'saadhö ɔya kë 'yan 'ka, kö -yö -dho 'wun ma ö -më 'ka ɛɛ? 'Iin ɔya kë 'zü ɔnɛ -a -dhɛ 'saadhö ɔya kë 'tonë 'ka, kö -yö -dho pë 'tëë ma -kɔklë ɔɛ? 18 'Ö tɔɔ dɔ mɛ 'ö -dhö, -Zlan -ya -ya -a -yadhɛ -bha ɔnɛ -kɔ 'ö -dhi -a 'ka -a -dhë -a 'dhö. 19 ɔYa kë 'zü ɔnɛ dɔ do 'ö -dhö -be, kö bun 'ka 'dho kë -dhö. 20 'Kɛɛ kë-wo 'dhö bhë bun -yö do 'ö- dɔ -nu 'wo ɔplëëzë.

21 -A mɛ gbɛ yaa ziö ö 'bha -ta. -A -wun 'gü 'yan yaa -mɔ -a -bha ɔya pö ɔnɛ ö -mawun 'yaa bun -bha; 'iin -gɔ yaa -mɔ -a -bha kö -ya pö -gɛn -nu -dhë ɔnɛ ö -mawun 'yaa -gɛn -bha. 22 ɔYa 'go mü bun -gbaan mɛ 'ö ɔfaan' 'yaa- -gɔ bhë, -a -bha këpë -nu -wo -dhö 'pö. 23 Dɔ -dhɛ mɛ -nu 'ö -an -to plaan -sü 'yaa -së bhë ɔnɛ 'ö 'kwa kwa -zo -kë -an 'piö -së 'ka 'ö ɔzië' -an mɛ -nu 'wo to -an -ta. -An mɛ -nu 'ö -an -wun ɔblɛɛ' -dhɛ 'yaa -dhö bhë ɔnɛ 'ö 'kwa kwa -zo -kë -an 'piö ɔduö. 24 'Kɛɛ kö -an mɛ -nu 'ö 'waa lë- -pë 'ka bhë, 'ö 'kwaa sɔ -nu kë -an -bha. Kë- wo 'dhö bhë, -Zlan -yö bun -kë, kö -a dɔ -nu mɛ 'ö -an -zo -kë -an 'piö -sü -yö -an -ma kun ɔduö 'kɛɛ kö -an ɔbhlë 'yaa -dhö bhë -yö kë -a -bha. 25 ɔYa kë ɔnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, 'gügludhe yaa 'dho -da dɔ -nu ziën bun 'gü. Pë 'wo dho -a kë 'ö tɔɔ, dɔ 'wo dho -a wo wo 'ko -nu -wun ɔzɔnng' -ta. 26 ɔYa kë ɔnɛ bun -gbaan do -yö bɔ -na 'wun 'gbee- 'gü, -an mɛ 'wo to -an 'plɛ -wo -kpa -a -bha 'wo bɔ -a 'gü. -A mɛ do ɔbhlë ɔya 'kpɔ, -an mɛ -nu 'wo to -wo -kpa -a -bha 'wo 'gludhi -kë.

27 Ka 'saadhö, ka -dho 'kuë- -sü -yö Klito bun 'ka, 'ö mɛ 'ö -dhö 'ö bun bhë 'ö -a -gbaan do 'ka. 28 -A -wun 'gü ɔnɛ 'ö -Zlan -bha mɛ -nu ziën, 'ö -Zlan -yö Yesu -bha bɔmɛ -nu -ya -blɛɛzë 'ka; 'yö ö 'dhiwopömɛ -nu -ya ɔplɛ -naa 'ka, 'ö mɛ -nu 'ö -an -ya -yaaga -naa 'ka, 'wo -kë mɛ ɔdaan' -mɛ -nu 'ka. 'Ö ɔya 'go mü zlöö, 'ö mɛ -nu 'ö 'wo -dhidhaakëpë -nu gbaɔ yö, -a mɛ 'wo mɛ -nu -dhɛ bo gbaɔ yö, -nu mɛ -dhë -mɛ -nu, 'dhiö -sü mɛ 'ka -mɛ -nu waa- mɛ -nu 'wo 'wun ɔblɛɛ -wo gbɛ 'gü 'wo bhë 'töüdhö 'wo yö mü. 29 Mɛ -nu 'wo bhë -an 'plɛ 'waa Yesu -bha bɔmɛ -nu 'ka,

'waa -Zlan 'dhiwopömɛ -nu 'ka 'iin 'waa mɛ ᵑdaan' -mɛ -nu 'ka. -An 'plɛ waa -kɔ -mɔ 'wuën- -sü yö kö -waan -dhidhaapë -nu kë, 30 'iin kö -waan 'yuamɛ -nu -dhɛ bo, 'iin kö -waan 'wun -nu ᵑblɛɛ'- -wo gbɛ -nu 'gü, 'iin kö 'wun 'ö ᵑblɛɛ -wo gbɛ 'gü bhë kö -waan -a 'dhiö -lo. 31 Yuö -nu 'wo -gban gbaɔ -nu 'ö -Zuu 'slööslö -ya kë bhë -a -bha bhë, -an mɛ -nu 'ö -an -wun 'dhö 'gbee-, -ka -ya -an ᵑwuën', 'ka -an ᵑmɛɛ'-!

Gbaɔ -nu 'wo bhë -wo -kë 'dhö 'kɛɛ -ka dɔ! A -dho pë do 'ö- -wun 'dhö 'gbee- -a -wun ᵑblɛɛ' ka -dhë.

13

'Wun 'ö -gban -dhɔ -bha

1 'Kö -kë ᵑnɛ -Zuu 'slööslö -yö gbaɔ -kë n -dhë kö 'a 'wun ᵑblɛɛ'- mɛ 'bhee- waa- -Zlan -bha bɔmɛ -nu -an -wo 'gü, kö n 'ka -an ᵑdaan', 'ö mɛ -nu 'wo to 'ö -an -dhɔ 'yaa n kë, kö ma 'wun -nu ᵑblɛɛ' -sü -yö ᵑnɛ ᵑtang'- -wo 'kpaan 'iin 'zü ᵑnɛ gɔnggɔng 'wo- -ma -na, -an 'we -wo 'kpaan 'dhö. 2 A -dho -mɔ -a -bha kö 'a -Zlan 'dhi -wo pö, kö 'wundɔdhe 'saadhö -yö kë n -gɔ, kö 'wun -nu 'wo -bin -sü 'ka, -an -gɛn ma -sü -yö kë n -gɔ. A -dho -mɔ -a -bha kö -zo -yö -Zlan -bha -sü 'ö ᵑya kë mɛ -gɔ 'wo -mɔ -a -bha -wa pö -tɔn -dhë -yö 'go ö pin ᵑtaa, 'ö -tɔn bhë 'ö -vin bhë, -a -zo -yö -Zlan -bha -sü ᵑva bhë -yö kë n -gɔ; 'kɛɛ ᵑya kë ᵑnɛ mɛ -nu -dhɔ 'yaa n 'gü, kö a pë 'kpaan 'ka. 3 'Kö -kë ᵑnɛ pë -nu 'wo n -gɔ, a- -glu 'fɛɛmɛ -nu 'ka, 'a dho -dewo 'a n -de dɔ mɛ -nu kwɛɛ 'wo n -güö, kö mɛ -nu -dhɔ 'yaa n 'gü, kö n -yö -a -bha -pë gbɛ 'yaa -dhö.

4 Mɛ 'ö -dhɔ 'dhö -a 'gü, -a ᵑzuö' -yö -saa; -a 'glu ᵑyö -së; 'yaa -ya mɛ 'kpaan gbɛ -bha pë -dhɔ 'ka; 'yaa ö -de -wun ᵑblɛɛ'- 'dhi ᵑva 'gü; 'yaa ö -de 'sü ᵑva. 5 Mɛ 'ö -dhɔ 'dhö -a 'gü, 'yaa lë- -pë gbɛ kë; 'yaa pë bɔ ö 'ka; 'yaa -naadhe kë, 'yaa mɛ -wun -da ö ᵑzuö' 'piö -pë kë. 6 Mɛ 'kpaan gbɛ 'yaa pë yaa kë 'yaa kë -a -dhë -së; pë 'yö ö -së -kë -a ᵑwuën' 'ö tɔɔ 'wun 'ö kpengdhö 'ö mɛ -ya -kë -a 'yaan 'ka ᵑzian'. 7 -Dhɔ ᵑya kë mɛ 'gü, -ya -kë 'ö mɛ bhë 'ö ö ᵑzuö' kuënnu 'wun 'saadhö 'gü; -ya -kë 'ö -zo dɔ -sü waa- =zuösaadhɛ -wo kë mɛ -gɔ 'ö ᵑya kë 'wo wo -zo yö -Zlan -bha 'wun 'saadhö 'gü.

8 -Dhɔ bhë -yö -dho to 'dhö ᵑtoëpö 'ka. 'Kɛɛ -Zlan 'dhi -wo pö -sü 'ö bhë -a 'töng -yö -dhö 'ö ᵑya kë 'dhö ᵑwaa- =blɛɛ'- 'ö- 'töng bhë ᵑya ziö kö -a -yö -a -bha -pë gbɛ 'yaa 'dhö gbɔ. 'Wun -nu -blɛɛ -wo gbɛ 'gü -sü bhë -yö -dho yën, 'ö 'wundɔdhe -yö yën. 9 'Ö tɔɔ 'töng 'ö 'kwa- 'gü ᵑnɛ, kwa -Zlan 'dhi -wo pö -na, 'kwaa- pö 'fɛfɛdhö, 'ö kwa -bha pë dɔ -sü 'ö bhë 'pö 'ö 'yaa -mɔ -sü 'ka 'fɛfɛdhö. 10 'Kɛɛ pë 'ö 'fɛfɛdhö ᵑya nu ᵑsia kö -a mɛ 'ö 'yaa -mɔ -sü 'ka 'kuë bhë -a ziö -sü -mü.

11 Ka gia-, -ka -dhɛ -ga bhë! ᵑDhɛ 'a ᵑtun 'në 'ka, n 'wun -nu ᵑblɛɛ' -kɔ -nu, n -zo 'ta -kɔ -nu waa- n 'wun -nu -yö 'ko 'dhiö -kɔ -nu -wo -kë ᵑnɛ 'në -nu -bha 'dhö. 'Kɛɛ dɔ 'a- wo zlöö 'ö 'ma kë mɛ -de 'ka ᵑnɛ, 'ma n ᵑkwaa' 'në -bha 'wun kë -kɔ -zü. 12 'Töng ᵑnɛ -a 'gü pë -nu 'kwa -kpën -na -an -bha bhë -wo pë 'bin 'ka ᵑnɛ -kɔ 'wo -dhɛ -ga -na -a 'ka 'sëë- 'yan 'bhluubhluzë 'gü bhë -a 'dhö. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -a 'töng ᵑya -lo ᵑsia, (kwa -dho ᵑdhië' -zü) 'ö kwaa- Klito -nu 'kwa dɔ kwa 'ko wö 'dhiö 'ö 'kwa- yö. Dɔ 'kwa- wo ᵑnɛ 'wun -nu 'wo -gban -Zlan -bha bhë -an dɔ 'a- wo bhë 'yaa 'fɛfɛdhö. 'Kɛɛ yi bhë ᵑya -lo ᵑsia, a -dho -a dɔ 'fɛfɛdhö ᵑnɛ -kɔ 'ö -Zlan -yö n dɔ -a 'ka bhë -a 'dhö.

13 ᵑYa kë 'dhö kö 'wun -yaaga 'ö 'wo dho to 'wo tɔɔ: -Zo -yö -Zlan -bha -sü, -zo -dɔ -Zlan -bha -sü waa- -dhɔ. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö, pë -yaaga 'wo bhë, -a mɛ 'ö -an -gɔ -ta 'ö- -wun 'dhö 'gbee- 'ö tɔɔ -dhɔ.

14

1 Kö -dhɔ -kë mɛ 'ka -sü bhë, -ka -ya -a ɲwuën'! 'Kɛɛ gbaɔ -nu 'ö -Zuu 'slöösslö 'dhö -a nu -na mɛ -nu -dhë bhë, -ka -an ɲmɛɛ' 'pö; 'kɛɛ -yö -dho kë -së kö -yö kë -a mɛ 'ö -kë -Zlan 'dhi -wo pö -sü 'ka bhë -a 'ka. 2 Mɛ 'ö 'wun ɲblɛɛ' -na -wo gbɛ 'gü bhë, yaa- =blɛɛ'- mɛ -nu -dhë, 'kɛɛ -ya -blɛɛ -Zlan -dhë, bhii mɛ gbɛ 'yaa- ma. 'Wun -nu 'wo -bin -sü 'ka -a ɲblɛɛ' 'ö- wo -na bhë, -Zuu 'slöösslö ɲnɛ 'ö -kë -a -bha -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü ɲkwaa'. 3 'Kɛɛ mɛ 'ö -Zlan 'dhi -wo pö -na bhë, -ya ɲblɛɛ mɛ -nu -dhë kö -yö -an ɲfaan' 'më -an -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü, -yaan -an ɲfaan' 'më 'iin kö -yaan -an ɲzuö' ɲdhuë'-. 4 Mɛ 'ö 'wun ɲblɛɛ' -na -wo gbɛ 'gü bhë, ö -de 'sloo ɲfaan' ɲnɛ 'ö- më -zo yö -sü 'gü, 'kɛɛ kö mɛ 'ö -Zlan 'dhi -wo ɲblɛɛ' -na bhë, -Zlan -bha mɛ -nu -todhösü ɲnɛ 'ö -an -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü ɲfaan' më.

5 A- 'piö kö ka 'plɛ 'ka 'wun -nu ɲblɛɛ'- -wo gbɛ 'gü; 'kɛɛ kë- wo bhë, -Zlan 'dhi -wo pö -sü ɲyö -së, 'ö tɔɔ mɛ 'ö -Zlan 'dhi -wo pö -na bhë, -yö ɲbhlëzë 'ö ɲzië' 'wun -blɛɛ -wo gbɛ 'gü -mɛ -nu -ta. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, mɛ ɲya kë -an ziën 'ö ɲya -mɔ -a -bha kö 'wun 'ö ɲblɛɛ -wo gbɛ 'gü bhë, -ya kë kö mɛ 'plɛ -wa ma, kö -ya ɲdhië' -kwaa -yö kë 'dhö kö -yö -an ɲfaan' 'më -an -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü. 6 N dhegluzë -nu, ɲdhɛɛ' do 'ö ɲnɛ: ɲYa kë ɲnɛ n -ma -nu ka 'piö -sü bhë, 'ma 'wun -nu ɲblɛɛ'- ka -dhë -wo gbɛ 'ö 'kaa- ma -a 'gü, 'ka -dhɛ -ga 'gü, -më -së 'ö dho -a kë ka -dhë -ɛɛ? -A -yö -a -bha -pë gbɛ yaa 'dhö kë -dhö ka -gɔ, -a 'ke yaa kë 'wun 'ö -kë -bin -sü 'ka 'ö -Zlan -ya -zɔn -a ɲblɛɛ' -wo, 'wundɔdhe ɲblɛɛ' -wo, -Zlan 'dhi -wo pö -sü waa- mɛ ɲdaan' -wo -an 'ka.

7 'Wun ɲzuan' do ɲga ɲnɛ; -yö -sü ɲtroo' -kë -a -bha -pë -nu, 'wo ɲnɛ -bhɔng -nu, kɔng -nu -an 'dhö bhë -a -bha. ɲYa kë ɲnɛ -a mɛ 'ö -dhö -a -wobɔatadhe yaa kë -dhö, -dhɛ 'wo- -bha do do 'ka bhë, -wo -dho -an -wo -dho 'ko 'piö dɔ -më -bha -ɛɛ? 8 'Ö ɲya kë 'pö ɲnɛ 'truu 'ö ɲwaa- -piö, 'ö -glugɔnmɛ -nu 'dho -na 'kuëdhö bhë, -a -piö mɛ 'yaa- -piö -a -piö -kɔ 'ka, -glugɔnmɛ -nu -wo dho wo -de -pë kë -kɔklë ɲɛɛ? 9 Ka gia-, -ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ! -Kɔ do bhë -a 'ka, 'ka -Zlan 'dhi -wo pö -wo gbɛ 'gü, -wo -dho -a -gɛn ma -kɔklë ɲɛɛ? ɲYa kë 'dhö kö pë 'ka- =blɛɛ' -na bhë -a -gɔ 'yaa -dhö, ka- -blɛɛ 'kpaan. 10 -Wo ɲplëëzë -nu -wo -dhö 'kpongtaa zö, 'kɛɛ -a mɛ 'ö dho kë -dhö kö ɲwaa- =blɛɛ' -waan pö -a -gɛn ma -mɛ 'yaa 'dhö, 'yaa -dhö. 11 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, mɛ ɲya 'wun ɲblɛɛ'- n -dhë -wo 'ö 'maa- ma -a 'gü, kö mɛ bhë, yi -nu 'yië kë yi 'ko -dhë -nia 'ka. 12 ɲDhɛ 'ö -kë ɲnɛ ka -ya -sü 'ka -a ɲwuën' giagiawo kö -Zuu 'slöösslö -bha yuö -nu -wo dɔ ka kwɛɛ bhë, kö -wo kë ka -gɔ ɲva 'ka -Zlan -bha mɛ -nu -da 'dhiö -pë 'ka, -zo -yö -a -bha -sü 'gü.

13 Mɛ 'ö 'wun ɲblɛɛ -wo gbɛ 'gü bhë, -a ɲdua' -mü kö -ya -dhɛ -Zlan -gɔ kö (yö gia-) -a 'dhiö -lo -sü -yö bɔ -a -ta. 14 'Ö tɔɔ ɲya kë ɲnɛ a ɲbhɛa' -na -wo gbɛ 'gü, 'kö -kë ɲnɛ n 'nii- -yö ɲbhɛa' -sü 'piö, n 'wunbhokoukëdhe gbɛ 'yaa 'dhö. 15 ɲYa kë 'dhö kö pë 'a dho -a kë zlöö 'ö tɔɔ -kɔ do 'ö n nii 'dhoë- 'ka ɲbhɛa' -sü 'gü bhë, 'ö 'töng gbɛ 'ka 'pö 'ö n -ma 'wunbhokoukëdhe dho kaa 'pö ɲbhɛa' -sü 'gü; 'iin -kɔ do 'ö n -zo 'plɛ dho kaa 'tan bho -sü 'gü bhë 'ö n -ma 'wunbhok- oukëdhe dhö kaa 'pö -a 'piö. 16 Bhi gia-, ɲdhɛ 'ü- -ga -a 'gü bhë, ɲya kë ɲnɛ 'bha -Zlan zuö pö dosɛn -wo 'waa gbɛ 'gü, mɛ 'kpaan -dho kë -dhö -bhɔkuëkëdhɛ 'gü mü kö -yö amɛn pö ɲa? 'Ö tɔɔ ü -bha -Zlan zuö pö -sü 'gü, pë -nu 'ü- =blɛɛ' bhë 'yaa- ma. 17 'Kö -kë ɲnɛ ü -bha -Zlan zuö -pö -a 'gü -wun ɲyö

'kpëdhö, yaa 'dho mɛ gbɛ -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü ⁻faan' më.

18 A -Zlan zuö -pö 'ö tɔɔ a 'wun -blɛɛ -wo gbɛ 'gü ⁻va 'ka 'a ⁻zië' ka 'saadhö ka -ta. 19 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, ⁻ya kë ⁻nɛ mɛ -nu ⁻wa 'dho wo 'kuë-, -yö -kë n 'gü -së kö -wo kpö 'sɔɔdhu 'wo dho -a -gɛn ma, 'a- pö kö -an -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -yaan -da 'dhiö 'ö ⁻zië' -wo kpö -vuu ⁻plëëzë -pö -wo gbɛ 'gü -sü -ta.

20 N dhegluzë -nu, kö ⁻kun 'ö ka 'wun -nu -yö 'ko 'dhiö -kɔ -nu -wo -kë ⁻nɛ 'në -nu -bha 'dhö; 'wun 'ö -gban 'wun -nu kë -sü 'gbloo 'piö -bha bhë, -ka kë mɛ -dee -nu 'ka -an 'gü! Pë 'ö 'ka dho kë -a 'gü ⁻nɛ 'në -nu 'dhö 'ö tɔɔ pë -nu 'wo -gban 'wun yaa kë -sü -bha bhë ⁻zian' 'ö bhii 'kaa pë gbɛ dɔ -a -bha. 21 Pë 'ö ⁻bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: Kwa Dëmɛ -ya -pö ⁻nɛɛ: *A -dho 'wun ⁻blɛɛ'- 'sɛgɔ 'ö ⁻nɛ -a 'gü -mɛ -nu -dhë; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë a -dho -a ⁻blɛɛ'- =bɔa' -wo gbɛ pö -mɛ -nu -ta -sü 'ka.* 22 ⁻Ya kë 'dhö, gbaɔ 'ö -gban 'wun -blɛɛ -wo gbɛ 'gü -sü -bha bhë, -yö 'wun ⁻zuan' 'ka mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan -bha 'ka bhë -an -dhë (-a -zɔn -an -dhë -sü 'ka ⁻nɛ -Zlan ⁻ya ö -ta yö -an -bha); 'kɛɛ mɛ 'ö 'wo -Zlan -bha 'ka -an -bha 'wun 'yaa yö 'dhö; pë 'ö mɛ -nu 'wo -Zlan -bha 'ka 'ö -an -dhë 'wun ⁻zuan' 'ka 'ö tɔɔ gbaɔ mɛ 'ö -kë -Zlan 'dhi -wo pö -sü 'ka (-a -zɔn -sü 'ka ⁻nɛ 'ö -an ziën). 'Kɛɛ kë- wo 'dhö 'pö bhë 'yaa 'dhö mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan -bha 'ka bhë -an -bha 'ka.

23 Ka gia-, -ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ! ⁻Ya kë ⁻nɛ -Zlan -bha mɛ -nu ⁻wa 'dho wo 'ko ⁻bhaa, wo 'plɛ ⁻wa yö 'wun ⁻blɛɛ' -sü -bha -wo gbɛ 'gü, mɛ -nu 'waa pë gbɛ dɔ 'wun bhë -a -bha waa- mɛ -nu 'ö 'waa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka, ⁻wa -da ka kpö 'gü mü, wo 'ka 'dhoë- pö 'blɔɔn- =ya -da -an 'gü a? 24 'Kɛɛ ⁻ya kë ⁻nɛ ka 'plɛ 'ka yö -Zlan 'dhi -wo pö -sü -bha, mɛ -nu 'ö 'waa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka bhë waa- 'to 'to -mɛ 'kpaan ⁻wa -da ka ziën, 'wun bhë -yö -dho -gban -an -bha, 'ö yö -an -bha ⁻sɔɔn yaa -bha, 'wun 'ö 'wo- ma -na bhë -a -wun 'gü; 'ö ⁻ya kë 'ö -an ⁻zuö' -yö za dɔ -an -bha, 25 kö -an ⁻zuö' 'gü -wun -nu 'wo -bin -sü 'ka 'fɛfɛdhö bhë ⁻wa yö -dhɛpuudhɛ 'gü. -Kɔ bhë ⁻nɛ 'ö ⁻ya kaa 'ö mɛ -nu 'wo bhë 'wo -gblü -Zlan -wo 'dhiö -a -dhɔ kë -sü 'ka ⁻woë' ⁻nɛɛ: «'Wun gia- -mü. -Zlan -yö ka ziën.»

'Wun -mɔ 'kuë -kɔ -së 'ö -Zlan -bha mɛ -nu ziën

26 'Wun mɛ 'a dho kan -a -ta zlöö, n dhegluzë -nu, ö tɔɔ: ⁻Ya kë ⁻nɛ 'ka 'dho ka 'ko ⁻bhaa, mɛ ⁻ya kë ka ziën 'ö 'tan ⁻ya nu -a ⁻zuö' 'piö, kö mɛ gbɛ -bha -yö kë mɛ ⁻daan' -wo 'ka, kö mɛ 'waa gbɛ -bha -yö kë pë 'ö 'bin -sü 'ka 'ö-yö -a 'ka, mɛ -yö bɔ -de -a -bha -yö kë 'wun -blɛɛ -wo 'waa gbɛ 'gü -sü 'ka, -a mɛ 'bhaa -bha -yö kë -a -dhië -kwaa -sü 'ka 'ö 'ka dho -a kë, -a 'plɛ -yö kë ka -zo -gban -pë 'ka. 27 'Ö ⁻ya kë ⁻nɛ mɛ -nu ⁻wa kë -dhö kö -waan 'wun ⁻blɛɛ'- -wo gbɛ 'gü, kö -wo kë mɛ ⁻plɛ 'iin mɛ -yaaga 'ka, 'kɛɛ kö -a -dhië -kwaa -sü -yö kë -dhö; mɛ 'ö -dhö, -yö yö mü do do 'ka. 28 'Ö ⁻ya kë ⁻nɛ mɛ 'yaa -dhö kö -wo -nu bhë -yö -an -gɛn pö, kö mɛ 'ö -dhö -yö ⁻bhɛa'- -wo ⁻löö ö -de 'sloo ö -bha 'ka -Zlan -dhë; kö ⁻kun 'ö- -wo -yö yö plaan mü. 29 Kë ⁻nɛ ⁻ya 'to -Zlan 'dhiwopömɛ -nu -bha, -wo kë mɛ ⁻plɛ 'iin mɛ -yaaga 'ka kö -wo 'wun ⁻blɛɛ'- -wo -ta; kö mɛ -nu 'wo to, -wo wo 'to 'to -a -bha -wo -dhɛ -ga -a 'piö. 30 'Ö mɛ ⁻ya kë mü 'pö 'ö -Zuu 'slööslö ⁻ya 'wun bho -bin -blü -a -dhë kö -yaan -a ⁻blɛɛ'-, kö -yö dɔ mɛ 'ö 'dhiö bhë -yö yën ö -bha -bha. 31 -Yö kë 'dhö kö ka 'plɛ 'kaan- -Zlan 'dhi -wo pö, mɛ do -yö yö mü; ⁻ya yën 'ö mɛ 'waa gbɛ -yö yö mü 'pö kö mɛ 'plɛ -waan -a ma

kö -an ɓfaan' -yaan 'më. 32 Mɛ 'ö ɓya kë 'wo -Zlan 'dhi -wo pö -na bhë, -an ɓdua' -mü kö -wo kë 'wun 'ö dɔ -an 'dhi bhë mɛ 'ö 'wo- 'kun -kɔ dɔ -an 'ka; 33 'ö tɔɔ -Zlan yaa kwa ɓdhɔɔ kë kö 'kwaan- pë -nu kë -kungkuëdhɛ -kwaa; 'kɛɛ kö -yö kë ɓzian' ɓzuöyagluu 'gü.

-Ka -dhɛ -ga 'dhɛ! ɓYa kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu ziën, -dhɛ 'saadhö 'gü -kɔ 'ö kë -na -a 'ka 34 dhebɔ -nu 'piö ɓzian' 'ö tɔɔ -ya 'wo- wo diindhö. 'Yaa -së -an -bha 'ka kö -wo 'wun -nu ɓblɛɛ'- -bhɔkuëdhe -nu 'gü; -wo kë dhoo -nu 'wo wo -gɔ dho sia- wo ɓgɔn -nu -dhë -an 'ka ɓnɛ -kɔ 'ö -Zlan -bha tɔng -ya pöë bhë -a 'dhö. 35 ɓYa kë ɓnɛ ɓdhɛɛkpɔdhe -ya kë -an -gɔ 'wun 'bhaa -bha, kö -wo wo ɓgɔn -nu ɓdhɛɛ' 'kpɔ kɔɔ ɓzian'. 'Yaa -së dhebɔ -bha 'ka kö -yö 'wun -nu ɓblɛɛ'- -bhɔ 'kuë- -nu 'gü.

36 'Ö bhii ka gia-, -ka -dhɛ -ga bhë! Yaa kë ɓnɛ -Zlan -wo 'ö bhë -dhɛ 'ö ka ɓplöö 'ma bhë ɓnɛ 'ö -wo -a -bha 'iin ka -de 'sloo ɓnɛ 'ka- yö. 37 'Ö ɓya kë ɓnɛ ü -Zlan 'dhiwopömɛ 'ka 'iin gbaɔ 'ö go -Zlan 'piö -yö ü -gɔ kö 'wun -nu 'a- =blɛɛ' -na 'sëëdhɛ ɓnɛ -a 'gü bhë -yö kë ü 'yaan ɓnɛ, -yö tɔng 'ö kwa Dëmɛ -ya dɔ -a 'ka. 38 Mɛ 'ö 'yaa- =bhlë -ya, kö mɛ bhë kö ɓkun 'ö 'ka- -ga ka kpö 'gü -mɛ 'ka.

39 N dhegluzë -nu, ɓya kë 'dhö kö pë mɛ 'ö 'ka dho -ya -a ɓwuën' 'ö tɔɔ kö 'kaan- -Zlan 'dhi -wo pö. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, ɓkun -kë 'ka- pö -an -dhë kö ɓkun 'wo 'wun ɓblɛɛ' -wo gbɛ 'gü. 40 Pë 'ö 'ka dho -a kë, -yö kë -a kë -kɔ 'ka, -yö kë ö pin ɓtaa.

15

'Wun 'ö -gban Klito -bha -go ga 'sü -sü -bha

1 N dhegluzë -nu, a ka -zo -büö -na 'zü 'wuntaɔsë 'a- =blɛɛ ka -dhë 'ö 'ka- -wun -dhɛ 'wun gia- 'ö ka -bha -zo yö -sü -yö -gban -a -ta gɛnngdhö bhë -a 'ka. 2 Yö ɓnɛ 'ka bɔ -a -ta 'ka dha, kö ɓya kë ɓnɛ 'ka- 'kun ɓnɛ -kɔ 'a- =blɛɛ -a 'ka ka -dhë bhë -a 'dhö. ɓYa kë ɓnɛ 'yaa 'dhö kö ka -bha 'wun -dhɛ 'wun gia- -sü bhë -yö 'flëë.

3 Mɛ ɓdaan' -wo 'ö bhë ɓnɛ 'ö 'a- -wun ɓblɛɛ ka -dhë kö 'ma- yö; yö ɓnɛ 'ö- -wun 'dhö 'gbee-, 'ö tɔɔ Klito -yö -ga kwa -bha ɓsɔɔn yaa -nu -wun 'gü ɓnɛ -kɔ 'ö- 'ka ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë -a 'dhö. 4 'Wo- -bin; 'yö go ga 'gü -dhɛkpaɔyi kë -yaaga -naa 'ka ɓnɛ -kɔ do 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -a 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë -a 'dhö; 5 'yö ö -de -zɔn Piɛɛ -dhë, 'ö Piɛɛ -ya yö; 'go mü 'yö ö -de -zɔn ɓguë' -nu 'gɔɔ- do ö ga ɓplɛ 'wo bhë -an mɛ -nu 'wo to bhë -an -dhë. 6 ɓDhɛ ɓya 'go mü, 'yö ö -de -zɔn ö -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo dho -mɔ mɛ -lü ɓkëng' 'sɔɔdhu -bha -an -dhë -dhɛ do 'gü. -An mɛdhɛvadhɛ -wo ɓtun -dhö. 7 -Yö ö -de -zɔn Zakö waa- ö -bha bɔmɛ -nu 'saadhö 'wo to bhë -an -dhë.

8 ɓDhɛ ɓya 'kan -an -bha, -yö ö -de -zɔn n -dhë 'pö; 'kɛɛ kö ma 'a bhë n ɓtɛi' -yö -kë ɓnɛ 'në 'ö yaa bhɔ ö bhɔ 'töng 'ka -a 'dhö. 9 Bhii Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo bhë ma ɓnɛ 'a tɔɔ mɛ -kaanta, 'ö 'wun gia- 'ka, n -dhɛ Yesu -bha bɔmɛ -sü -de 'ö bhë yaa n -ma 'kun; 'ö tɔɔ mɛ -nu 'ö 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ka bhë, a -kë 'wun 'gbee- -kë -an 'ka -mɛ 'ka. 10 'Kɛɛ -Zlan -bha 'glusë 'gü, ma ɓga 'ö 'ma kë ɓnɛ -kɔ ɓnɛ -a 'dhö bhë; 'ö 'glusë 'ö- -kë n 'ka bhë, 'ö- 'gü -pë yaa 'to 'kpaan. 'Ö tɔɔ a yuö -kë 'a -ziö -a 'ka -an 'plɛ -ta; 'kɛɛ kö kwa -dhɛ -ga -a 'gü -së 'ka, -Zlan 'glusë 'ö n -ta bhë ɓnɛ 'ö yuö -nu bhë 'ö -an -kë. 11 ɓYa kë 'dhö kö 'wun bhë -a -bha -go n kwɛɛ -sü 'iin -a -bha -go Yesu -bha bɔmɛ -nu mɛ 'wo to -an kwɛɛ -sü bhë yö kun 'ö- -wun 'dhö 'gbee-. Pë mɛ 'ö -dhö 'ö tɔɔ 'wun 'yi- =blɛɛ'- 'ö 'ka- -wun -dhɛ 'wun gia- bhë.

'Wun 'ö -gban -go ga 'gü -sü -bha

12 Pë 'ö yi- =blɛɛ' -na 'ö tɔɔ Klito -yö -go ga 'gü 'kɛɛ kö mɛ 'bhaa -nu -wo ka ziën 'ö 'wo- pö -sü 'gü ɔnɛ -go ga 'gü -sü 'yaa -dhö, -yö -yö ka -gɔ ɔdhë ɔɛ? 13 ɔYa kë ɔnɛ në 'wo- pö bhë -yö 'wun gia- 'ka, kö Klito yaa 'go ga 'gü ɔnɛ bhë 'sa! 14 'Ö ɔya kë 'pö ɔnɛ Klito yaa 'go ga 'gü, kö 'yaa yi -bha 'yi yi -de kë 'wun ɔblɛɛ'- -mɛ 'ka; kö ka -bha 'wun -dhɛ 'wun gia- -sü bhë -yö 'flëë ('ö bhii yi ɔnɛ 'yi- pö ka -dhë Klito -yö -go ga 'gü, 'ö 'ka- -wun -dhɛ 'wun gia-). 15 -A -de 'kö -kë ɔnɛ -yö 'dhö, kö në 'ö -Zlan yaa- kë bhë, 'yië kë -a -wun -dɔ -a -bha -mɛ 'ka; 'ö tɔɔ yi- -pö -Zlan ɔya Klito bho ga 'gü 'kɛɛ kö yaa- kë 'dhö, kö ɔya kë ɔnɛ 'kwa 'to -a -ta ɔnɛ mɛ -nu 'ö ɔwa ga bhë, 'waa 'go ga 'gü 'gbɛɛdhö. 16 'Ö bhii ɔya kë ɔnɛ -dhɛ 'kwa- -ga -a 'gü -së 'ka bhë, mɛ -nu 'ö ɔwa ga bhë 'waa 'go ga 'gü, kö Klito -de 'pö yaa 'go ga 'gü ɔnɛ bhë 'sa. 17 'Ö ɔya kë ɔnɛ Klito yaa 'go ga 'gü, kö ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü bhë -yö 'kpaan, 'iin kö ka ɔtun ka -bha ɔsɔɔn yaa 'gü ɔnɛ bhë. 18 ɔYa kë 'dhö, kö mɛ -nu 'wo ga -zo -yö Klito -bha -sü 'gü bhë kö waa dha ɔnɛ bhë 'sa! 19 Kö kë- wo bhë, ɔya kë ɔnɛ kwa -bha -zo -yö Klito -bha -sü 'ö bhë, në 'ö- 'dhiö dho to 'kpongtaa zö yö -mü, kö kwa 'kwa tɔɔ mɛ -nu 'wo 'kpongtaa zö -an 'yenazë.

20 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, 'wun gia- -mü ɔnɛ Klito -yö -go ga 'gü, 'ö -këdhösü -yö -kë -a -gɔ -a -zɔn -sü 'ka ɔnɛ mɛ -nu 'wo ga bhë, wo -de 'pö -wo -dho go ga 'gü. 21 'Ö tɔɔ -kɔ do 'ö ga -yö bɔa mɛ do 'gü 'ö ɔdaa' 'kpongtaa zö bhë ɔnɛ 'ö gamɛ -nu -bha -go ga 'gü -sü -yö bɔa mɛ do 'bhaa gbɛ 'gü 'pö. 22 -Kɔ do 'ö mɛ -nu 'saadhö -an -bha -kë Adan ɔsuu'- 'ka -sü -wun 'gü, 'ö 'wo ga -a 'ka bhë ɔnɛ 'ö mɛ -nu dho go -a 'ka ga 'gü -an -bha -klu Klito -bha -sü -wun 'gü. 23 'Kɛɛ kö mɛ 'ö -dhö, -a -bha -dɔdhɛ -yö -dhö. Klito ɔnɛ 'ö mɛ -blɛɛzë 'ka mɛ 'plɛ -ta; ɔya 'go mü, mɛ -nu 'wo Klito -bha 'ka, 'wo yö mü -a nu -yi 'ka. 24 ɔYa 'go mü zlöö 'ö yi -kaanta -yö -lo. Yi bhë -a 'ka, Klito -dho -wogbiindhɛ -nu, -kɔ -mɔ 'wuën- -sü waa- 'piigbeedhɛ -nu -an 'plɛ 'gü ɔsiö'-. ɔYa kë 'dhö, 'ö -gludëdhɛ kë -sü -lo ö Dë -Zlan kwɛɛ. 25 'Ö tɔɔ -gbɔgbɔdhö Klito -yö -dhö -gludëdhɛ kë 'ö dho 'ö yöë -Zlan -bha -a -to -a yaagümɛ -nu -ta 'gbee- 'ka -sü, waa- -an -lo Klito -gɛn ɔlöö -sü -yi -bha. 26 Yaagümɛ -kaanta 'ö Klito dho -a 'gü ɔsiö'- 'ö tɔɔ ga. 27 'Ö tɔɔ në 'ö ɔbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *-Zlan ɔya në 'plɛ -lo -a -gɛn ɔlöö.* 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë yaa kë ɔnɛ -wo kpö 'ö -kë «në 'plɛ 'saadhö» 'ka, 'ö 'kwa- pö bhë 'ö tɔɔ -Zlan 'ö në 'plɛ -lo Klito -gɛn ɔlöö bhë, yö -de 'pö -yö -dho kë Klito -gɛn ɔlöö 'pö 'yaa -mü. 28 ɔYa kë ɔnɛ në 'saadhö 'plɛ -gɔ ɔya 'dho Klito -dhë sia- =sia, 'ö Klito gia- -de 'ö -Zlan Gbö 'ka bhë, 'ö ö -gɔ dho sia- -Zlan 'ö në 'plɛ -lo -a -gɛn ɔlöö bhë -a -dhë; kö -dhɛ 'saadhö 'gü -Zlan -yö -ya në 'plɛ -gɔ -ta.

29 -Ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ! Mɛ -nu 'wo -an 'më -na yiö Yesu 'tɔ 'gü mɛ -nu 'ö ɔwaa- wo 'ö ɔwa ga -an pin ɔtaa bhë, -ka ka -zo 'ta -an -wun 'gü! Në -nu 'wo- kë -na 'dhö bhë -a -yö -a -bha -në -dho kë -më 'ka ɛɛ? 'Ö ɔya kë ɔnɛ mɛ 'ö ɔwa ga bhë 'waa go ga 'gü kö -më -kë 'ö 'wo bɔ yiö -an piën ɔɛɛn? 30 ɔƐɛ, ɔya kë 'dhö kö -më -wun 'ö ɔya kë 'yi yi -de -da -a -dhë 'wun 'gbee- 'gü 'töng 'saadhö 'ka ɔnɛɛ? 31 N dhegluzë -nu, a- -pö ka -dhë, yi 'saadhö 'ka, 'wun ɔwa bɔ -a -ta 'wo ga bhë, a -bɔ -a 'gü; (-yö kë ka 'yaan ɔnɛ,) -a pö 'a- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ n -ma -kë 'gɔugɔ -sü bhë -a -gɛn -yö -gban ka 'gü, ka -bha -kë kwa Dëmɛ Yesu Klito -bha zian -ta

-sü -wun 'gü. 32 'Ö ŋya kë ŋnɛ mɛ ŋwa ga, 'waa 'go ga 'gü gbɔ, kö -Zlan -wo -ta -ko 'a- zë Efɛzö -pö ŋnɛ -a 'gü ŋnɛ mɛ pë zë wü 'dhiö -nu 'ka bhë, -a ŋtruën -dho kë -më 'ka ɛɛ? 'Ö ŋya kë ŋnɛ 'ko ŋsuu'- bhë, a- -zë 'kpongtaapë -wun 'gü kö -a zë -gɛn 'yaa 'dhö. ŋYa kë 'dhö kö a -dho -a pö 'pö 'wun ŋzuan' 'ka ŋnɛɛ: «ŋDhɛ 'ö -kë ŋnɛ kwa ga -wun -yö -dhö ŋdhia' bhë, kö -kwa pë -nu -bhö, 'kwa yɔ -nu mü 'sa!» ('Ö bhii -go ga 'gü -sü 'yaa 'dhö kö 'kwaan- dɔ kwa -de -wun ŋzɔnng' -ta -dhɛkpaɔ ŋdhia' -bha.)

33 -Ka ka -zo kë ka -de 'piö, 'ö tɔɔ -ta 'kuë -mɛ yaa -yö mɛ -gɔ bho zian -së -ta. 34 Kö -ka ka -zo 'ta giagiawo 'wun -nu 'piö kö 'ka pë -nu kë -a kë -kɔ 'ka; -ka ka bo ŋsɔɔn yaa kë -sü 'ka ɛ! -Ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ! Mɛ 'bhaa -nu -wo ka ziën 'ö 'waa -Zlan dɔ; 'wun bhë 'yaa ka -bha lë- -wun 'ka a?

Bun 'ö dho kë -gɔ ga 'gü -mɛ -nu -gɔ

35 ŋDhɛ -kë 'dhö, 'wun bhë 'kwa 'to -a ŋii -ta ŋnɛ gamɛ -nu -bha -go ga 'gü -sü bhë 'wun gia- -mü, kö ŋdhɛ 'ö ŋdhɛɛ' dho go mü bhë, kö ŋya kë n 'yaan 'saadhö. Mɛ -dho kë mü 'ö- pö: «-Wo -go ga 'gü -kɔklë ŋɛ? Bun -mlë 'wo dho go -a 'ka ga 'gü i?» 36 Mɛ 'ö 'dhö bhë 'wundɔdhe gbɛ 'yaa- -gɔ. 'Bha pëga -da 'sɛidhö, -a 'ke yaa 'bu, -a 'plüün 'yaa bhɔ, 'yaa 'dhö a? 37 Pëga 'ü- -da 'sɛidhö bhë, -yö -dho kë -mlüga 'iin pëga gbɛ 'kpaan 'ka, 'ö ŋya kë 'ö bhɔ; yaa kë ŋnɛ -a 'në 'ö yaa bhɔ ŋkun ŋnɛ ü- -da 'sɛidhö. 38 'Ö ŋya kë 'dhö 'ö -Zlan -yö -a mɛ 'ö -dhö -a kë -kɔ 'ö dho kaa -a -nu -a -dhë ŋnɛ -kɔ 'ö- 'ka -a -dhë -së bhë -a 'dhö. Pëga mɛ 'ö -dhö, -a bun 'ö- -ma kun ŋnɛ 'ö- nu -a -dhë.

39 'Të -pë -nu 'kwa -an -ga -na 'saadhö bhë -an bun kë -kɔ 'yaa do. Mɛ 'bhee- bun -yö -de -ta, 'ö wü -nu -bha -yö -kë -de -ta 'pö; -ma -nu -bha -yö -de -ta, 'ö 'yuö- -nu 'wo yiö 'ö -an -bha -yö -kë -de -ta 'pö.

40 Pë -nu -wo -dhö dhang- 'gü, 'ö -an bun 'dhö -dhö, 'ö pë -nu 'dhö -dhö 'kpongtaa. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë pë -nu 'wo dhang- 'gü bhë -an bun -bha -sëdhɛ -yö -de -ta; 'ö 'kpongtaapë -nu -bha 'dhö -de -ta. 41 Lan- -bha -sëdhɛ -yö -dhö, 'ö 'dhö -de -ta 'sü -zë 'ka. 'Ö 'susongga -bha 'dhö -de -ta; -a -de 'susongga -nu 'wo bhë, -a mɛ 'ö -dhö -yö -de -ta.

42 -Kɔ do bhë 'ö dho kaa -go ga 'gü -yi 'ka. ŋWa 'dho mɛ bun 'ka ŋwaa- -bin, kö mɛ bhë ŋya ga; yi 'ö dho go -a 'ka ga 'gü bhë ŋya -lo, kö ŋya kë zlöö mɛ 'ö ö 'ka 'dho ga gbɔ -a 'ka. 43 -Wa -da 'sɛidhö kö ŋya kë ya 'iin kö ŋfaan' 'yaa- -gɔ gbɔ. 'Kɛɛ -a -bha -go ga 'gü -yi 'ka, -yö -dho kë -së 'ö- 'gü -yö -kë 'gbee-. 44 -Wa -da -na 'sɛidhö -a bun 'ö- -gɔ bhë 'ö tɔɔ bun 'ö ŋya kë 'ö- 'gü -yö ŋsiö'-, 'ö 'kpongtaa zö. 'Kɛɛ ŋya 'go ga 'gü, -yö -kë bun 'ö go -Zlan 'piö -a 'ka. ŋYa kë 'dhö kö bun 'ö 'kpongtaa zö, -yö -dhö, 'ö- mɛ 'ö -Zlan 'piö 'pö, 'ö -dhö. 45 Bhii pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -ya -pö: *Mɛ -blɛɛzë 'ö -da Adan 'ka bhë, 'të -sü -yö -nu -a -dhë 'ö -kë 'bhee-*. 'Kɛɛ Adan mɛ 'ö nu zlöö bhë, -Zuu 'ö -këdhösü nu mɛ -nu -dhë, yö -mü -a 'ka. 46 Mɛ 'ö go -Zlan 'piö bhë kun 'ö nu 'dhiö, 'kɛɛ -a mɛ 'ö go 'kpongtaa zö bhë yö ŋnɛ 'ö yö 'dhiö; ŋya 'go mü 'ö mɛ 'ö go -Zlan 'piö bhë 'ö yö -mü. 47 Mɛ -blɛɛzë 'ö -kë bhë -yö -kë 'sɛ 'ka, 'kɛɛ mɛ kë ŋplɛ -naa bhë -yö -go dhang- 'gü. 48 Mɛ -nu 'wo 'kpongtaadhɛ -bha 'ka bhë -wo -kë ŋnɛ mɛ 'ö -kë 'sɛ 'ka -a 'dhö. 'Ö- mɛ -nu 'wo dhang- 'gü -dhɛ -bha 'ka bhë, 'wo -kë ŋnɛ mɛ 'ö go dhang- 'gü 'pö -a 'dhö. 49 -Kɔ do 'ö 'kwa bhɔ -a 'ka mɛ 'ö 'kpongtaa -a -bha bhë, 'ö 'kwa dho bhɔ -a 'ka mɛ 'ö go dhang- 'gü bhë -a -bha 'pö.

50 N dhegluzë -nu, 'wun 'a- 'piö

kö 'a- pö 'ö tɔɔ: Bun 'ö kwa -gɔ 'kpongtaa zö 'ö -kë ŋnëng waa- fɛi -an 'ka bhë, ö 'ka 'dho -da -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü; 'iin pë 'ö gapë 'ka waa- pë 'ö 'yaa gapë 'ka waa -mɔ -a -bha kö -wo kë wo 'ko ŋbhaa.

51 -Ka dɔ, 'a 'dhɛ bho -bin -wun do -ta ka -dhë 'dhɛ: Mɛ 'plɛ kwa 'ka 'dho ga; 'kɛɛ pë dho kë 'ö tɔɔ kwa 'saadhö kwa -dho ŋdhië' -kwaa bun gbɛ 'gü. 52 -Yö -dho kë ŋnɛ -dhɛ 'wo wo 'yan zë -a -bha -a 'dhö, 'truu -kaanta -bha 'we -sü 'ka. 'Ö tɔɔ 'truu bhë ŋya 'we, gamɛ -nu -dho go ga 'gü, -waan ŋdhië'- -kwaa bun 'ö 'yaa ga bhë -a 'gü; 'kɛɛ kwa -zë, vin 'kwa dhoë- wo kö 'kwa ŋdhië' -kwaa 'saadhö. 53 Bhii 'ö tɔɔ pë 'ö gapë 'ka bhë, -yö -dho pë 'ö 'yaa ga bhë -a -da ö -bha 'iin kö pë 'ö dho bu 'sɛ ŋkwaa' bhë, -yö pë 'ö ö 'ka 'dho bu bhë -a -da ö -bha (ŋnɛ -kɔ 'ö sɔ 'dhö kë -na -a 'ka mɛ bun -bha bhë -a 'dhö). 54 ŋYa kë ŋnɛ pë 'ö gapë 'ka bhë ŋya pë 'ö 'yaa ga -a -da ö -bha, kö pë 'ö 'bupë 'ka -yö pë 'ö 'yaa 'bu -a -da ö -bha, -a yi bhë -a 'ka ŋnɛ 'ö pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë 'ö- -de 'dhiö dho -mɔ -a 'ka 'kuë. Bhii -yö ŋbɛɛn' -sü 'ka mü ŋnɛ: *Ga 'gü ŋya ŋsiö'-; -këdhösü ŋya 'to -a 'gbee- 'ka ga -ta.* 55 *'Yö, ga, -to -a 'gbee- 'ka -sü 'ö -kë ü -gɔ bhë ŋya dho 'më 'ü dɔa bhë ŋɛ? Ü -bha pë 'ü bɔ -na -a -ta 'ü mɛ -nu zë -na -a 'ka bhë ŋya 'to 'më ŋɛ?* 56 Ga -bha pë 'ö bɔ -na -a -ta 'ö mɛ -nu zë -na -a 'ka bhë 'ö tɔɔ ŋsɔɔn yaa. 'Ö ŋsɔɔn yaa -de 'pö, 'ö- -bha -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü -yö -kë -dhö tɔng -bha -këdhösü -wun 'gü. 57 'Kɛɛ -Zlan 'tɔ- kë ŋva, bhii 'ö tɔɔ -yö -to -a 'gbee- 'ka -sü -nu kwa -dhë ŋsɔɔn yaa -ta ŋbɔa' kwa Dëmɛ Yesu Klito -ta -sü 'ka.

58 ŋDhɛ 'ö 'pö, n dheglu -wungbeezë -nu, -ka dɔ gɛnngdhö, kö ŋkun 'ka 'zëzë kun! -Ka kë 'siözë, 'ka kwa Dëmɛ -bha yuö kë! 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -yö kë ka 'yaan ŋnɛ yuö 'ka- kë -na kaa- kwa Dëmɛ -nu ka -bha -klu 'kuë- -sü -wun 'gü bhë, yaa 'dho to 'kpaan.

16

-Zlan ŋgbaapë 'ö -kë dhegluzë -nu 'wo Zeluzalɛmë -an -bha 'ka

1 'Wun 'ö -gban -Zlan ŋgbaapë 'ka- kë -na -Zlan -bha mɛ -nu 'wo Zeluzalɛmë -an -bha 'ka -a -bha bhë, a -dho paa; 'ö tɔɔ -kaa kë ŋnɛ -kɔ 'ö -Zlan -bha mɛ -nu 'wo Galatö -sɛ 'gü 'a -an ŋdaan -a 'ka 'ö 'wo- kë -na -a 'ka bhë -a 'dhö. 2 Kö mɛ 'ö -dhö, ŋglooyi 'ka, 'wëü- 'ö dho -mɔ -a -bha kö -yaan -a nu, ŋya ŋwaannu -de -ta ö -gɔ kɔɔ, -yö kë 'pö kö ŋkun 'ö 'ka dho -ya ma nu -sü -gɔ kö 'kaan- =tun kɔlɛtö kë -süë! 3 ŋYa kë ŋnɛ 'ma nu, mɛ -nu 'ö ka gia- 'ka -an -ya 'ö 'wo dho dho, a -dho 'sëëdhɛ kë 'a- dɔ -an -gɔ, 'ö 'wo- kpa gbaɔ -nu 'ka- -kë bhë -an -bha 'ö 'wo dho -a 'ka Zeluzalɛmë. 4 'Ö ŋya kë ŋnɛ n -ma 'dho -sü 'ö 'ma bhë, ŋya 'to -a -bha, -wo -dho kpa n -ma 'ö yi -nu, 'yi nu.

-Dhɛ -nu 'ö Pɔlö dho bɔ -a -bha waa- pë -nu 'ö dho -a kë -a yö 'ö- wo 'ko 'dhiö

5 A nu -na ka ŋplöö 'ma. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, a -dho bɔ Maseduanë 'aan- =tun nu -na 'ma. 6 A -dho 'töng kpö 'bhaa kë ka 'piö 'ma; -a -de 'ö ŋya kë -to -a -bha -pë 'ka, a -dho ŋkpɔɔ 'töng 'plɛ kë 'ma, -yö kë 'dhö kö -dhɛ -nu 'a dho bɔ -a -bha bhë, -an -zian -nu, 'yi 'kan -kɔ -nu 'wo bhë 'kaan- 'slë 'bhaa -nu -yö 'ko 'dhiö kë n -dhë. 7 'Ö tɔɔ 'maa- 'piö kö 'a ziö ka -ta 'vüdhö. -Yö n -zo 'piö kö 'a 'töng kpö 'bhaa kë ka 'piö 'ma 'kɛɛ kö ŋya kë kwa Dëmɛ -we -a -bha -wun 'ka.

8 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, a- 'piö kö 'a 'to Efɛzö zö, kö -yö 'dho -yö yöë Pantëkɔtö yi -bha. 9 'Ö tɔɔ 'kö -kë ŋnɛ n yaagümɛ -nu -wo zö ŋva, 'töng -së -yö n 'dhiö kö 'aan- kwa Dëmɛ -bha yuö ŋva kë.

10 Ya kë nɛ Timote ya nu 'ma, -kaa -nia 'kun -së 'ka kö -yö kë ka 'piö nɛ -kɔ 'ö dho kaa ö -de plöö -a 'dhö; 'ö tɔɔ kwa Dëmɛ -bha yuö do 'a- kë -na nɛ, 'ö- 'dhiö 'pö bhë. 11 Ya kë 'dhö, kun -kë 'ö mɛ -yö 'yan ziö' kaa'! -Kaa kë zian' kö -yö 'to zuöyagluu 'gü, -a -së -yö nu -yö -lo n -ta 'nö bhii dhegluzë mɛ -nu 'ö 'wo 'nö, yi -nu 'plɛ yi 'yan -ya -gɔ zian-.

12 Ya kë kwa dheglu Apolɔsö -bha 'ka, a n -wo -bho 'kuë- -a -dhë kö waa- dhegluzë 'bhaa -nu -waan nu ka 'piö 'ma; 'kɛɛ -ya 'piö kö 'ö ö 'bhle dɔ kun pë 'tee wo. 'Kö -kë nɛ -yö -kë 'pö 'dhe, 'töng -së ya -lo -a -gɔ sia, -yö -dho nu.

-Wo -da -wo -nu -kaanta waa- =wekadhe -nu

13 -Ka -ya ka 'yaan; -dɔ gɛnngdhö -sü -yö kë ka -gɔ ka -bha -zo yö -sü 'gü; -ka kë faanzë; 'gü -dɔ 'gbee- -sü -yö kë ka -gɔ! 14 Në 'saadhö 'ka dho -a kë, -yö kë -dhɔ 'gü.

15 Ka gia-, ka Sefanasö waa- ö -gɔ 'kɔɔmɛ -nu -dɔ, 'ö 'ka- =tɛi' dɔ nɛ wo nɛ 'wo -kë mɛ -blɛɛzë -nu 'ka Glɛkö -sɛ 'gü, 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia-, 'ö go mü 'wo yö yuö kë süë' -Zlan -bha mɛ -nu ziën. Ɛɛ, dhɛ 'ö 'dhö, a- -dhɛ ka -gɔ, n dhegluzë -nu, 16 mɛ -nu suu'- 'wo 'dhö bhë waa- wo -bha mɛ -nu 'ö wo -nu 'wo -Zlan -bha yuö kë -na wo zuö' 'plɛ 'ka bhë, -ka ka kwaa'- -an -zü -wo 'dhiö 'sü ka 'ka!

17 Sɛfanasö 'dhö, Fɔɔtunatusö 'dhö waa- Akaikusö -an -bha nu -sü 'ö bhë -yö n zuö' 'glu -dhi bhii kaa kë n 'piö 'nö bhë, pë -nu 'ö -an -wun -yö -kë n -ma 'nö bhë, wa 'plɛ kë n -dhë; 18 kö ya kë kwa 'plɛ kwa zuö' -dho sia- -wun 'ka. Mɛ suu'- -nu 'wo bhë nɛ 'ö -an -wun 'yi dho kan ka 'dhi.

19 -Zlan -bha mɛ -nu 'wo Azi -sɛ 'gü wa 'we kaa! Akilasö 'dhö, Plisilö waa- -Zlan -bha mɛ -nu 'ö ya kë 'wo -bhɔ 'kuë- kë -na -an -gɔ kɔɔ wa 'we kaa duö Yesu Klito 'tɔ 'gü. 20 Dhegluzë -nu 'wo n 'piö 'nö wo 'saadhö wa 'we kaa! -Ka ka 'ko -nu tua bho ka 'ko -nu 'sɛnɛ bho -sü 'ka dhegluzë -dhɛ 'gü.

21 Wekadhe bɛɛn' -yan mɛ 'ö nɛ ma Pɔlö, ma -de gia- n -kɔ pin -mü: 'Ma 'we kaa duö!

22 'Dhangga -yö 'kpɔ mɛ 'ö kwa Dëmɛ -dhɔ 'yaa- -bha -a 'ka! -Kwaa pö: «Malanata!» (Waa- pö 'dhö Alamiɛ -wo 'gü kö -wa -pö: «Kö 'go kwa Dëmɛ -yö nu!»)

23 Kö kwa Dëmɛ Yesu -bha 'glusë -yö 'to ka 'piö.

24 ('Ma 'we ka 'saadhö ka 'ka,) ka -dhɔ 'ö n 'gü bhë -a paa' kwa Dëmɛ Yesu Klito 'gü.

'Sëëdhɛ ɔplɛ -naa 'ö Pɔlö -ya bɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Kolɛntö plöö -an -dhë bhë 'ö ɔnɛ

1 'Sëëdhɛ 'ö ɔnɛ -yö -go ma Pɔlö 'ö -Zlan -zo 'kun -wun 'ka 'ö 'a Yesu Klito -bha bɔmɛ 'ka bhë ma 'dhö yië- kwa dheglu Timote yi 'piö. -Yö -dho Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö 'ka Kolɛntö plöö waa- -Zlan -bha 'sɛgɔgümɛ -nu 'slöösslö 'ka Glɛkö 'saadhö ka 'piö. 2 'Go, kwa Dë -Zlan waa- kwa Dëmɛ Yesu Klito -wo 'dhuë- 'kpɔ ka -bha, -wo ka gbaa ɔzuöyagluu 'ka.

Pɔlö -bha -Zlan ɔsɛɛ- bho -sü

3 -Kwa kwa Dëmɛ Yesu Klito Dë -Zlan 'tɔ -blü, bhii yö ɔnɛ 'ö tɔɔ 'glusë Dë, yö ɔnɛ 'ö tɔɔ -Zlan 'ö mɛ 'yënng ɔdhuë' 'töng 'saadhö 'ka. 4 -Yö kwa 'yënng ɔdhuë' 'yena -wun 'saadhö 'ö nu kwa -ta -a 'gü, -yö kë 'dhö kö kwa -de 'pö mɛ -nu 'wo to 'wo bɔ -na 'klobhɔdhe ɔsuu'- 'saadhö 'gü kö më do 'ö- -kë kwa 'yënng ɔdhuë' -më 'ka 'ö go -Zlan 'piö bhë kö 'kwaan- -an 'yënng ɔdhuë' -a 'ka 'pö. 5 Bhii -kɔ do 'ö kwa 'klo 'dho bhɔ -na -a 'ka Klito -wun 'gü bhë, 'ö kwa 'yënng ɔdhuë' dhe ɔva yö -a 'ka ɔbɔa' Klito -ta -sü 'ka. 6 -Ka -dhɛ -ga! Yi 'klo 'ö bhɔ -na ɔnɛ -yö -bhɔ 'dhö kö 'kaan- 'yënngdhuëdhe waa- dhasü -an yö. 'Ö ɔya kë ɔnɛ 'yië 'yënngdhuëdhe yö kö -yö -kë 'dhö kö 'yië ka 'yënng ɔdhuë' kö 'klobhɔdhe -nu do 'ö 'yi bɔ -na -a 'gü bhë kö ka -de 'pö 'kaan- bɔ -a 'gü ɔzuösaadhɛ 'ka. 7 Yi -zo yö -sü -mü ɔnɛ -kɔ do ö 'klobhɔdhe -nu 'dho nu -na -a 'ka yi -ta bhë 'ö ka -bha dho kë -a 'ka 'pö bhë, -kɔ do bhë 'ö 'yënngdhuëdhe 'ö 'yi- 'gü, 'ö ka -bha 'dho kë -a 'ka 'pö. 8 Yi- 'piö, dhegluzë -nu, kö 'klobhɔdhe ɔsuu'- 'yi- yö Azi -sɛ 'gü bhë 'yi- -wun ɔblɛɛ'- ka -dhë. -Yö -kë ɔva, ɔdhɛ 'to -na zlöö kö -to 'bhee- -sü 'yaa yi 'yaan gbɔ. 9 'Kɛɛ yi -we -a -wun -bha 'ö 'yi yi ɔkwaa yi -de -wun -zü -yö kë 'dhö kö 'yi yi -zo bho yi -de ɔfaan' 'piö, 'yi yi -zo yö ɔzian' -Zlan 'yö gamɛ -nu bho ga 'gü bhë -a -bha. 10 Yö ɔnɛ 'ö yi bho 'wun 'gbee- 'ö -kë ga -wun 'ka bhë -a 'gü; më 'ö -kë 'yö -kë yi 'yaan ɔnɛ 'wun 'gbee- =suu'- -nu 'wo bhë -yö ɔtun yi bho -an 'gü 'zü bhë 'ö bhë. 11 'Ö tɔɔ ka giagia, ka -dho nu yi -dhë -bhɛa yi -wun 'gü -sü 'ka bhii ɔya kë 'dhö -Zlan -yö -dho ɔbhɛa' -wo ɔplëëzë 'ö 'dhoë- kë yi -wun 'gü bhë -a -daa kë. ɔYa kë 'dhö -yö -dho we 'wun -nu 'yö 'dhoë- kë 'dhö bhë -a -wun -bha kö zuöpödhe ɔva -yö kë yi -wun 'gü.

Më -nu 'ö Pɔlö 'dho -a 'piö kö 'yö -an kë -a ɔdhië -kwaa -sü

12 Më 'yi dho -mɔa -dewo kö 'yiën- kë -a 'gü 'gɔugɔ ö ɔga tɔɔ -wo 'ö 'we -na yi 'gü bhë -ya -zɔn yi -dhë ɔnɛ yi -bha 'ta 'sü -kɔ 'ö 'kpongtaa zö 'iin 'ö ka buëndhö -yö -kë 'puu 'ö -kë 'wun gia- 'ö go -Zlan 'piö -a 'gü -më -nu kë -sü 'ka. 'Yaa mɛ 'bhee- -bha 'wundɔdhe 'ka, 'kɛɛ -Zlan -bha 'glusë 'ö- -kë mɛ -dhë ɔzian' yö -mü. 13 Bhii kë- wo bhë, 'sëëdhɛ -nu yi- bɔ -na bhë, 'wun -nu 'wo -ya -sü 'ka -an 'gü bhë 'wun 'kpaan gbɛ 'yaa- 'gü -a 'ke yaa kë më -nu 'ka- pö -na, 'ö 'ka- ma -a 'gü bhë -a 'ka. -Kaa 'sü ɔnɛ -kɔ gia- 'ö 'ka- pöë bhë -a 'dhö, bhii 'wun gbɛ 'yaa- =löö. A- =tɛi' -dɔ ɔnɛ yi do 'ka, ka -dho -a -gɛn ma 'fɛfɛdhö. 14 Dɔ 'kwa- wo ɔnɛ ka- -ma ö 'pian do 'ka. 'Kɛɛ yi 'ö kwa Dëmɛ Yesu dho nuë bhë 'ö 'ka dho -dhɛ yö 'wun -nu bhë -an 'gü 'fɛfɛdhö; yi bhë ɔnɛ 'ö 'ka dho kaa 'gɔugɔ yi -wun 'gü ɔnɛ -kɔ do 'ö dho kaa yi -gɔ ka -wun 'gü

bhë -a 'dhö. 15 N -ma -zo yö -sü 'gü a- -dhɔ kaa' kö 'aan- nu ka 'piö 'ma 'dhiö -be, -yö kë 'dhö kö -Zlan -yaan pë -së kë ka -dhë 'zü. 16 A- -ya n zuö' 'piö -bezë kö 'aan- bɔ ka plöö 'aan- 'dho Maseduanë, 'go mü kö n 'go -sü 'ka Maseduanë 'aan- bɔ ka plöö 'zü kö 'kaan- nu n -dhë 'aan- 'dho n -ma 'ta 'ka 'dhiö Zude zian'. 17 Ya kë 'dhö kö 'wun bhë -a 'sü 'pö 'a- wo -kɔ taa 'dhö bhë ee? 'Iin a n -ma 'wun -nu yö -na 'ko 'dhiö, -a kë 'pö 'a- wo mɛbheedhɛ -kwaa -yö kë 'dhö kö 'aan- =ii- waa- -daa 'dee- -an pö 'ko yië' bhë ee? 18 'Wun -nu 'wo bhë ii- waa- -daa 'dee- -wun 'yaa -mü kö 'yiën- -an -wun blɛɛ'- ka -dhë. -Yö kë ka 'yaan nɛ 'wun 'a- =blɛɛ' -na bhë 'wun gia- -mü. 19 -Zlan Gbö Yesu Klito 'ö ma 'dhö, Silivɛn 'dhö, Timote 'dhö, 'yi- -wun blɛɛ ka ziën bhë yaa kë ii- waa- -daa -an -wun 'ka, 'kɛɛ -yö -Zlan -bha ii- 'ka kwa ziën. 20 Ii- 'ö pë -nu 'ö -Zlan -ya 'tɔ go kwa -dhë bhë 'ö -an 'piö -pë 'ka yö -mü. Bhii yö nɛ 'ö ya kë 'kwa kwa -zo yö -a -bha 'ö 'kwa amɛn pö -Zlan 'tɔ -blü -sü 'ka. 21 Bhii -Zlan -de gia- =nɛ 'ö kwa sü 'ö kwa -ya -de -ta 'ö ka 'dhö, yi 'dhö 'ö kwa kpa 'kuë- 'ö kwa dɔ gɛnngdhö Klito -bha zian -ta. 22 'Yö duakëpë -ya kwa -bha nɛ kwa- -bha 'ka, 'go mü 'yö -Zuu 'slöösö -ya kwa zuö' 'gü -a -zɔn -sü 'ka nɛ pë -nu 'ö- 'tɔ go kwa -dhë bhë -wo -to kwa -gɔ -pë 'ka.

23 -Zlan -de -yö n goo- 'ka. 'Wun dho gbaɔn ka -ta -be, 'ka dha -a -gɔ bhë 'ö tɔɔ n 'ka nu Kolɛntö 'ma gbɔ. A- kë 'dhö kö 'kaan- -ya ka -de 'flëë 'gü. 24 'Yiëë- 'piö kö pë 'ö ka dua' 'ka -zo yö -sü 'gü bhë 'yi ka 'gbee- -ta bho -a -wun 'ka, bhii ka gia- 'ka kë 'gɛngɛn -a 'gü. Yi- 'piö zian' kö kwa 'plɛ 'kwa 'dho kwa 'kuë- ka -bha zuögludhi 'gbloo 'piö.

2

1 Pë -kë 'ö n 'ka nu ka 'piö 'ma gbɔ bhë 'ö tɔɔ -yö kë 'dhö kö kun ka wö dho -siö. 2 Ka nɛ 'ka tɔɔ ma zuögludhi -wun. Ya kë nɛ 'ma ka wö -siö, ma 'gludhi -yö -dho 'go më 'zü ii? 3 Në 'ö -kë 'a 'sëëdhɛ nɛ 'a- bɔ bhë 'ö bhë -yö kë 'dhö kö kun 'ö 'a nu 'ma 'ö mɛ 'ö 'ka dho n zuögludhi bhë 'ö 'ka n wö -siö. Bhii ma -de gia- a- =tɛi' dɔ nɛ n zuö' 'glu ya dhi 'ö ka -de 'pö 'ö 'ka kë zuögludhi 'gü. 4 'Ma nëng giagiawo, n zuö' -yö 'zëzëdhe 'kun -na; 'gbo -de -yö -da -na n 'ka, 'ö tɔɔ 'sëëdhɛ nɛ n 'ka- bɔ kö -yaan ka zuö' kaan' 'kuë 'kɛɛ kö -yö kë 'dhö kö -dhɔ suu'- 'ö n 'gü ka buëndhö bhë 'kaan- 'zü yö.

Mɛ 'ö 'wun 'ö 'dhö bhë -a -kë -ziö -a -bha 'wun zaa' -sü -ta -sü.

5 'Ö ya kë nɛ wö -siödhe -wun bhë -a -gɛn -go -a -ta -mɛ ya kë -dhö kö ma kun 'ö n wö -siö; kö mɛ 'bhaa -nu -mü ka ziën zian'; -a -de 'ö ya kë nɛ n 'dhi ya kë -së, a -dho -a pö kö ka 'plɛ nɛ 'ö ka wö -siö bhë. 6 'Kan 'ka- wo -a -zü bhë ya -mɔ -a -bha; 'klobhɔdhe va -mü 'ö ka- -wɔ -a -ta bhë kö kë nɛ ka 'plɛ 'kaa -mü, 'kɛɛ ka va 'ka -ziö mɛ -nu 'wo to -an -ta. 7 -Yö 'to 'dhö; pë 'ö 'ka dho -a kë zian' 'ö tɔɔ -ziö -a -bha 'wun zaa' -sü 'ö bhë -a -ta -sü kö 'kaan- nu -a -dhë. -Yö kë 'dhö kö kun 'ö wösiödhe va dho -a faan' bho -a 'gü. 8 A- -dhɛ ka -gɔ zian' kö 'ka 'dho -a 'piö -a -dhɔ 'ka. 9 -Ka -dhɛ -ga, 'sëëdhɛ 'ö nɛ -a -bɔ ka -dhë -gɛn ga nɛ: A- -ya n -zo 'piö kö 'a ka zuö' -ga 'kö -kë nɛ ka tun n -wo bhlë -ya kö 'aan- =tɛi' dɔ. 10 Ya kë nɛ 'ka ziö mɛ -bha 'wun zaa' -sü -ta, kö ma -de 'pö, a -dho ziö -a -bha 'wun zaa' -sü -nu -ta. Bhii ya kë nɛ mɛ ya kë -dhö 'aan- ziö -a -bha 'wun zaa' -sü -ta kö a- -kë ka -wun 'gü Klito wö 'dhiö, 11 -yö kë 'dhö kö kun 'ö Satan -kɔ

dho ziö kwa -gɔ, bhii 'ö tɔɔ kwa gia- kwa- këwun -nu -dɔ -së 'ka.

Pɔlö -bha ɔzuö' -to zlöö -wun 'ö -kë Troasö

12 ɔDhɛ 'ma -lo Troasö kö 'wuntaɔsë 'ö -gban Klito -bha 'aan- =blɛɛ'-, -yö -kë Dëmɛ -zo 'kun -wun 'ka, 'ö n 'yan -yö -da yuö do -ta mü kö 'aan- kë -bezë. -Yö -kë 'dhö, 'kɛɛ n ɔzuö' -yö -kë -to zlöö -sü 'ka 'ö tɔɔ n 'ka -kpën kwa dheglu Titö -bha mü. 13 ɔDhɛ -kë 'pö kö a n -wo -da -na Troasö -mɛ -nu -dhë a 'dho -na Maseduanë.

-To -a 'gbee- 'ka -sü 'ö Yesu Klito 'gü

14 'Kɛɛ -Zlan 'ö -to -a 'gbee- 'ka -sü nu -na bɔa Klito -ta -sü 'ka bhë -a 'tɔ -yö kë ɔva. Yö ɔnɛ 'ö kwa bɔ -dhɛ 'saadhö -a -bha kö 'kwaan- Klito 'tɔ -pɛn ɔnɛ -kɔ 'ö pë 'yi 'tëë -sëëzë 'tëë 'dho -pɛn -na -a 'ka -dhɛ 'saadhö 'gü bhë -a 'dhö. 15 Kwa -kë ɔnɛ 'güö -pë 'tëë -sëëzë 'ö Klito -ya nu -Zlan -dhë -a 'dhö. -A -de kwa- 'ka mɛ -nu 'ö ɔwa dha waa- mɛ -nu 'ö waa dha -an ziën. 16 Mɛ -nu 'ö waa dha bhë, pë 'tëë -sëëzë 'ö 'kwa- 'ka bhë, kwa -an -gɔ mɛ zë -pë 'yi 'tëë 'ö dho mɛ 'ka ga -dhɛ -bha -a 'ka; 'ö mɛ -nu 'ö ɔwa dha -an -bha 'ka, -yö -kë -a 'gü -sü pë 'yi 'tëë -sëëzë 'ö dho mɛ 'ka -kë -a 'gü -dhɛ -bha -a 'ka. ɔDhɛ -kë 'dhö ɔnɛ, dö 'ö- -kɔ -dho -mɔa -bha kö -yaan pë ɔsuu'- =nɛ -a kë ɔɛɛ? 17 'Ö tɔɔ 'kwaa kë ɔnɛ mɛ 'bhaa -nu 'wo pë ɔmɛɛ -Zlan -wo ɔblɛɛ' -sü 'gü bhë -an 'dhö. -Abi'; ɔdhɛ -kë ɔnɛ -Zlan ɔnɛ 'yö kwa bɔ ɔzian', yö ɔga 'kwa 'wun ɔblɛɛ'- -a 'dhiö kpengdhö ɔnɛ Klito -bha yuökëmɛ -nu 'wun ɔblɛɛ' -kɔ 'dhö bhë.

3

-Dhikuëdhe -dëü 'gü -yuökëmɛ -nu

1 'Wun ɔblɛɛ' -kɔ 'ö 'dhö bhë 'yië- wo 'dhö, yi -dho yɛ yi 'zü 'zü 'yi yi -de sü ɔva ɔa? 'Iin yi -dho -a kë 'zü ɔnɛ mɛ 'bhaa -nu 'dhö, 'ö 'yi mɛ ɔkɔɔn -wo 'sëëdhɛ bɔ ka -dhë, 'iin 'ka ɔnɛ 'ö 'ka dho ka -bha bɔ yi -dhë ɔee? 2 Ka gia- 'ka tɔɔ yi -bha 'sëëdhɛ ɔbɛɛn' -yan 'ö -ya -sü 'ka yi ɔzuö' 'piö; mɛ 'plɛ -wa -dɔ, 'go mü 'wo- pö; 3 -yö gia- 'ka ɔnɛ ka Klito -bha 'sëëdhɛ ɔbɛɛn' -yan 'ö 'yi- bɔ -a 'ka. Yaa ɔbɛɛn'- 'sëëdhɛ ɔbɛɛn' -pë 'yi 'ka, 'kɛɛ -yö ɔbɛɛn' -sü 'ka -Zlan 'ö 'bhee- -a -bha -Zuu 'slöösslö 'ka. 'Yaa ɔbɛɛn' -sü 'ka 'zü -guö 'fa -bha 'kɛɛ mɛbheedhe ɔzuö' 'gü. 4 Yi -yɔɔn 'wun 'ö bhë -a -ta -gɛn 'ö tɔɔ -zo 'tën -sü -yö yi -gɔ -Zlan -dhë Klito 'gü. 5 Pë 'ö mü 'ö tɔɔ yi 'ka 'dhoë- pö yi gia- yi -kɔ -yö -mɔ -a -bha kö 'yiën- pë -nu kë yi -de ɔkwaa'. Pë 'ö- -gɛn -yö go -Zlan 'piö yö ɔnɛ 'yi -mɔ -a -bha kö 'yiën- -a kë. 6 Bhii yö ɔnɛ 'ö- -kë 'ö 'wun 'ö -gban -dhi 'kuë -dëü 'ö waa- tɔng 'ö -an -bha pë gbɛ 'yaa 'ko 'piö bhë, 'kɛɛ 'ö -Zuu 'slöösslö -bha 'wun 'piö bhë 'ö 'yi -kë -a -bha yuökëmɛ 'ka. -Ka -dhɛ -ga, tɔng -bha yuö tɔɔ mɛ zë -sü; 'kɛɛ -Zuu 'slöösslö -zë, -kë -a 'gü -sü ɔnɛ 'ö- nu mɛ -nu -dhë.

7 Tɔng -yö -bɛɛn pë ɔbɛɛn' -yan do do 'ka -guö 'fa -nu -ta, 'ö -Zlan -bha 'piigbeedhɛ -yö bhü -a 'töng 'ö 'dhö bhë -a 'ka; Moizö wöödhɛ 'bhü -kɔ 'ö ɔkaa', 'ö Izlaɛlö -mɛ gbɛ yaa kë -dhö kö -yö -dhɛ -ga -a wöödhö, 'kɛɛ kö 'bhü -kɔ ɔsuu'- 'ö 'dhö bhë -yö kë ziö -pë 'ka 'ö bhë. ɔDhɛ tɔng 'ö- -bha yuö 'ö dho -a kë 'ö -kë -dho mɛ 'ka ga -zian 'piö -sü 'ka 'ö 'piigbeedhɛ ɔsuu'- =nɛ 'ö -kë -a 'piö, 8 kö -Zuu 'slöösslö -bha yuö -nu -mlë 'ö 'piigbeedhɛ ɔva yaa 'dho kë -a 'gü i! 9 Yuö mɛ 'ö -kë mɛ -da 'gan 'gü -yuö 'ka ɔnɛ, ɔdhɛ 'ö- 'tɔ 'dho bhɔ -sü, kö yuö mɛ 'ö -kë mɛ -kë kpengdhö -sü -yuö 'ka -Zlan wö 'dhiö, 'tɔbhɔdhe ɔsuu'- -mlë 'ö dho kë -a 'piö -oo! 10 Kwa -dho -mɔa -bha 'kwa- pö 'tɔbhɔdhe 'ö -kë 'töng -nu mɛ 'ö ɔwa ziö ɔnɛ -a 'gü waa- 'tɔbhɔdhe mɛ 'ö ɔdɛɛ ɔnɛ -a 'gü bhë -an -zɔn 'kuë -dhɛ gbɛ 'yaa 'dhö, bhii -a mɛ 'ö ɔnɛ

ɔyö ɔva. 11 Ka gia- -ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ! Në 'ö 'töng 'bhe 'tee -kë, ɔdhɛ 'ö 'tɔbhɔdhe 'dhö -kë -na -a -gɔ ɔnɛ, kö -a mɛ 'yö dho ɔglɔɔ ɔtoëpö 'ka bhë -a -bha 'tɔbhɔdhe -yö -dho kë mü ɔdhë ɔɛɛ?

12 -Zogbandhe ɔva ɔsuu'- 'ö ɔnɛ -a -bha -kë kwa -gɔ -sü -gɛn -yö -go -zoyösü ɔsuu'- 'ö kwa -gɔ në -nu 'wo bhë -an -wun 'gü bhë -an 'gü. 13 'Kwaa ɔnɛ Moizö 'dhö. Bhii 'ö tɔɔ 'kpa bhë, Moizö -yö sɔ -lo ö wöödhö -yö kë 'dhö kö ɔkun 'ö Izlaɛlö -mɛ -nu dho -a 'bhü 'ö dho -ziö bhë 'wo dho wo 'yan dɔ -a -bha. 14 'Kɛɛ dɔ 'ö 'kwa- wo ɔdɛɛ ɔnɛ ɔwa 'dho zlöö -an ɔzuöga ɔya kë 'glɔɔglɔ. Bhii -dhikuëdhe 'sëëdhɛ -be zii bhë ɔwaa- 'dhi 'po, ɔwaa- pö, 'waa- 'gü ma. -Yö kë ɔnɛ në 'wo- pö sɔ -yö -lo -sü 'ka -a -ta -a 'dhö ɔnɛ -kɔ 'ö sɔ -yö -kë -lo -sü 'ka Moizö wöödhö bhë -a 'dhö. 'Kɛɛ sɔ 'ö -lo -sü 'ka -an wöë- bhë, 'yaa -mü mɛ 'ö -klu -sü 'ka Klito -bha -a -bha 'ka. 15 'Ö ɔdɛɛ ɔnɛ -a 'gü bhë, Zuifö -nu ɔwa Moizö -bha 'sëëdhɛ -be -nu pö, sɔ -yö ɔtun -lo -sü 'ka -an -bha 'wundɔdhe -ta. 16 'Kɛɛ në 'ö ɔbɛɛn' -sü 'ka -ya -pö: Mɛ 'ö ɔya ɔdhië'- Dëmɛ 'piö kö sɔ 'ö bhë ɔya 'go mü. 17 Dëmɛ 'ö në ɔbɛɛn' -yan -yö 'wun -gban -a -bha 'ö- =blɛɛ zö ɔnɛ 'ö tɔɔ -Zuu 'slööslö, 'ö -dhɛ -Zuu 'slööslö 'dhö -a -bha kö -dhɛ bhë -potaasü -ya -bha. 18 Mɛ -nu 'saadhö 'ö kwa 'yan ɔya 'po, kwa 'yan ɔya -kpën Dëmɛ -bha 'tɔbhɔdhe -bha; -kɔ bhë ɔnɛ 'kwa dho ɔdhië'- -a 'ka -kwaa kö 'kwaan- kaa ɔnɛ Dëmɛ 'dhö, 'go mü 'kwaan- bɔ 'tɔbhɔdhe -nu 'gü 'kwaan- 'tɔbhɔdhe ɔva yöë 'zü. Dëmɛ -bha -Zuu -bha -kë kwa 'gü -sü ɔnɛ 'ö në -nu bhë 'wo dho kë -a ɔkwaa'.

4

'Wun 'ö -gban 'tɔbhɔdhe waalë- -wun -an -bha

1 -Zlan -bha 'glusë 'gü, -yö yuö 'ö ɔnɛ -a -wun -sü 'ö- tën yi -bha. Në 'ö -kë 'ö yi 'gü 'yaa ga bhë 'ö bhë. 2 Yi -kan këwun -nu 'wo -bin -sü 'ka yi 'gü 'ö 'wo lëzë bhë -an -bha; 'yiëë 'wun kë -gleng 'ö mɛ -püö -sü 'dho -a 'gü waa- -Zlan -wo -kë ɔsuazëmɛ -nu 'ka. Në 'ö 'yi- -kë ɔzian' 'ö tɔɔ 'wun giagia ɔblɛɛ'- 'yi- wo kpengdhö. -Yö kë 'dhö kö mɛ 'ö -dhö ɔya ɔyaannu diindhö ɔya ö -zo 'ta, -yaan yi këwun -nu 'iin yi pö -në -nu -dhɛ 'wun gia-. 3 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë ɔya kë ɔnɛ 'wuntaɔsë 'yi- =blɛɛ' -na bhë -yö -bin -sü 'ka, 'ö- -gɛn ma -sü 'yaa 'dhö kö mɛ -nu 'ö 'wo 'gü ɔsiö' -zian -ta bhë, 'yö -an -dhë -bin -wun 'ka. 4 'Waa- -dhɛ 'wun gia-, bhii 'ö tɔɔ dü 'ö -an ɔkɔɔnmɛ 'gluyaazë 'ka 'kpongtaa zö bhë ɔyaa- -an -bha 'wundɔdhe 'dhi ta. -Zlan 'gluyaazë 'ö 'dhö bhë 'yaa 'we -a -bha -an -gɔ kö -wo -dhɛpuudhɛ -wun 'ö- =blɛɛ' -na 'ö -gban Klito 'ö -Zlan 'bin gia- 'ka bhë, -wa -bha 'tɔbhɔdhe 'bhü yö. 5 ɔYa kë ɔnɛ yi -Zlan -wo ɔblɛɛ' -na, 'yiëë yi -de gia- -wun ɔblɛɛ'-; 'kɛɛ Yesu Klito 'yi 'wun -gban -a -bha 'yi- =blɛɛ ɔnɛ yö 'ö tɔɔ kwa Dëmɛ; ɔya kë yi -zë yi 'ka, yi yi -de -kë yuö -kë ka 'dhiö -mɛ 'ka Yesu -wun 'gü. 6 -Zlan 'yö- pö -dhɛpuudhɛ -yö 'bhü -dhɛtiidhɛ 'gü bhë, yö gia- bhë ɔnɛ 'yö ö -bha -dhɛpuudhɛ bhü kwa ɔzuö' 'gü kö -kɔ 'ö- -bha 'tɔbhɔdhe 'dho 'bhü -na -a 'ka Klito wöödhö bhë -yaan -a -ta 'po kwa -dhë 'kwaan- dɔ.

7 'Kɛɛ kwa 'ö 'kwa ɔbhɔɔpë 'ö -Zuu 'slööslö 'gü ɔzian' 'kwa- bun -na bhë, kwa -kë ɔnɛ 'sɛ gbɔ 'ö- 'wü -sü 'yaa ɔgbiin bhë -a 'dhö, kö mɛ -nu -waan -a dɔa ɔnɛ 'piigbeedhɛ 'gblüünzë bhë -yö -go -Zlan 'piö, yaa 'go kwa 'gü. 8 'Klobhɔdhe ɔsuu'- 'saadhö 'ö- bundhɛ 'dho 'gbee-, -yö -nu yi -ta, 'kɛɛ 'yiëë 'to -a 'gü; ɔya kë 'ö yi ɔzuö' -yö -to ɔzlöö, 'kɛɛ -zoyösü 'yaa 'go yi 'gü. 9 Mɛ -nu -wo 'wun -wɔ yi -ta, 'kɛɛ -Zlan -zlö 'yaa trö yi -wun 'ka; mɛ

-nu -wo yi -kun, 'wo yi zë -dhɛ -kë wo; 'kɛɛ 'yiëë 'to -an kwɛɛ sia- mü; yi -luu. 10 Yesu -bha ga -sü bhë -yö yi 'gü -kplawo; -yö kë 'dhö kö -a -bha -tosiadhe kë -kɔ -yö kë yi 'gü 'pö. 11 'Ö yi -bha -tosiadhe kë -sü 'gü 'yi dɔ -sü 'ka ga -sü kwɛɛ Yesu -wun 'gü, -yö kë 'dhö kö -a -bha -kë -a 'gü -sü -yö -tosiadhe kë yi 'sɛbun 'ö dho ga bhë -a 'gü. 12 -Kɔ 'ö bhë ɔnɛ 'ö yi -bha -Zlan -wo ɔblɛɛ' -sü 'gü, 'yi dho ga 'kɛɛ kö ka -zë 'ka -kë -a 'gü -sü yö -a 'gü ɔzian'.

13 Në 'ö ɔbɛɛn' -sü 'ka -ya -pö ɔnɛɛ: *'Wun -dhɛ 'a- wo 'wun gia- bhë ɔnɛ 'a -kë -a -dhë 'wun ɔblɛɛ' -mɛ 'ka.* -Kɔ do bhë ɔnɛ, ɔdhɛ 'ö 'yi Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- 'yi 'wun -nu ɔblɛɛ' -na -a 'ka bhë. 14 Yi- =dɔa' ɔnɛ -Zlan 'yö Dëmɛ Yesu bho ga 'gü bhë, -yö -dho yi bho ga 'gü yi -kpa Klito -bha -sü 'ka, 'ö mɛ plɛ 'kwa dho -a wö 'dhiö. 15 Në -nu 'wo 'dhö 'saadhö bhë -wo -wo ka -wun 'gü. Bhii -kɔ 'ö -we -Zlan -wo -bha -mɛ -nu dho kaa ɔva bhë, -kɔ gia- bhë ɔnɛ 'ö ɔsɛɛbhodhe -nu dho kaa ɔva -yaan dhoë -Zlan 'piö -a -bha 'glusë ɔva -wun 'gü, kö -yaan kë -a -bha 'tɔbhɔdhe 'ka.

-Tosiadhe kë -sü 'ö -zo yö -sü 'gü

16 Në 'ö -kë 'ö yi 'gü 'yaa ga bhë 'ö bhë. 'Kö -kë ɔnɛ yi bun 'ö 'kpongtaa zö bhë -a 'gü -yö -siö 'dhee, -yö yi 'yaan 'ka ɔnɛ -këdhösü 'ö -Zlan -ya nu yi -dhë bhë -yö -gla -dhɛkpaɔyi 'saadhö 'ka 'ö -kë -dëü ɔzian'. 17 'Kö -kë ɔnɛ 'klobhɔdhe 'tee -mü 'ö nu yi -ta 'töng 'tee -bha 'dhee, -a 'dhiö -to -kplawo 'tɔbhɔdhe -wun ɔva 'ö dho kë ɔtoëpö 'ka -a 'ka yi -bha 'ka, 'ö- =zuan' gbɛ 'yaa 'dhö. 18 Bhii kë- wo bhë, 'yiëë yi wö kë në 'ö 'yan -bha -kpën -a -bha -në 'ka- 'piö, 'kɛɛ në 'ö 'yaa 'yan -dɔ -a -bha -në 'ka ɔzian'. Bhii në 'ö 'yan -dɔ -a -bha -në 'ka bhë 'yaa ɔglɔɔ, 'kɛɛ në 'ö 'yaa 'yan -dɔ -a -bha -në 'ka bhë -yö -to 'dhö ɔtoëpö 'ka.

5

1 Kwa gia- kwa- =tɛi' dɔ ɔnɛ 'kö -kë ɔnɛ kwa 'sɛbun 'ö -kë ɔnɛ sɔ 'kɔ 'ö 'yaa ɔglɔɔ -a 'dhö bhë -yö -siö, kwa 'yan -yö në do -bha; 'ö tɔɔ kwa -yadhɛ do 'ö 'yaa mɛbheedhe -kɔ këpë 'ka 'ö -Zlan -de gia- =nɛ 'ö- dɔ bhë -yö -ya -sü 'ka kwa -gɔ dhang- 'gü. 2 Kwa -zo ɔnɛ 'kwa- -lo -sü 'gü zlöö -bha, bhii 'ö tɔɔ në 'kwa- 'piö zlöö 'ö tɔɔ 'kwa 'dho kwa -bha këdhɛ 'ö dhang- -nu 'gü -a -bha. 3 ɔDhɛ 'ö 'dhö, 'kwa -dho bun -dëü -da kwa -bha -yö kë 'dhö kö ɔkun 'kwa dho -lo 'ma kwa 'kpaan 'ka. 4 ɔYa kë ɔnɛ 'kwa 'to kwa 'sɛbun 'ö ɔnɛ -a 'gü -kplawo, kwa -dho kwa -zo -lo ɔnɛ në 'wo- pö 'kpa -yö ɔkwɛɛ- 'gbiin- =löö -a 'dhö. Yaa kë ɔnɛ kwa- 'piö kö 'kwa kwa 'sɛbun 'ö- 'gü dho ɔsiö'- =nɛ 'kwa 'go -a 'gü; 'kɛɛ në 'kwa- 'piö 'ö tɔɔ kwa dhang- 'gü -bun 'ö- 'gü 'yaa ɔsiö' bhë -yö kë kwa -bha -yö kë 'dhö kö në 'ö gapë 'ka kwa 'gü bhë, -yö ɔslëë' -ta kö -kë -a 'gü -sü -yaan kë kwa -gɔ. 5 -Zlan gia- bhë ɔnɛ 'yö kwa -ya kö -dhië -kwaa -kɔ ɔsuu'- 'ö bhë 'kwaan- bɔ -a 'gü, 'go mü 'yö -Zuu 'slööslö nu kwa -dhë kö -yaan -zɔn kwa -dhë ɔnɛ në -nu 'ö- -ya kwa -gɔ bhë -wo -dho kë -to kwa -gɔ -në -nu 'ka. 6 Në 'ö -kë 'ö ɔfaan' 'dho yi -gɔ -kplawo bhë 'ö bhë. Kwa gia- kwa- =tɛi' dɔ ɔnɛ -a 'ke 'kwa ɔtun kwa bun 'ö ɔnɛ -a 'gü kö kwa kwa Dëmɛ -bha këdhɛ 'ka ɔgbiin. 7 Bhii 'ö tɔɔ 'ta 'sü -kɔ 'kwa- 'sü -na -a 'ka zö ɔnɛ, kwa- -sü -zo yö -sü 'gü. Yaa kë ɔnɛ në 'wo- pö kwa 'yan ɔya dɔ -a -bha 'ö 'kwa 'dho -na -a -gɔ -a 'dhö. 8 ('Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë,) yi pa -sü 'ka ɔfaan' 'ka 'ö 'yi- 'piö kö 'yi 'go yi bun 'ö ɔnɛ -a 'gü kö 'yi 'dho kwa Dëmɛ 'piö -a -yadhɛ -bha. 9 'Kɛɛ në mɛ 'ö- -wun 'dho 'gbee- yi -gɔ 'ö tɔɔ 'kö -kë ɔnɛ yi -tun bun 'ö ɔnɛ -a

'gü oo 'iin yi -dho go -a 'gü oo, yi kë -Zlan wö 'dhiö 'kpëdhö. 10 Bhii 'ö tɔɔ kwa 'saadhö kwa -dho -wo Klito wö 'dhiö kö yö gia- -yaan kwa -bha za 'kan, -yö kë 'dhö kö mɛ 'ö -dhö, pë 'ö- -kë kö -yö ɓtun bun ɓnɛ -a 'gü bhë -yö pë -së 'ka oo, -yö pë yaa 'ka oo, kö pë mɛ 'ö dɔ -a ɓtian', -yaan nu -a -dhë.

Dhidhe 'ö Klito -ya -da kwaa- -Zlan -nu kwa ziën

11 Pë 'wo- -dhɛ -suö Dëmɛ -dhë -sü bhë kwa 'saadhö kwa- -dɔ. Pë 'ö -kë 'ö 'kwa- këdhɛ ɓmɛɛ' -na kö mɛ -nu -wo -Zlan -wo -dhɛ 'wun gia- bhë 'ö bhë. -Zlan -yö kwa -dɔ 'fɛfɛdhö; 'a n -zo 'ta ɓnɛ ka -de gia- ka n -dɔ 'pö. 12 'Yië- 'piö kö 'yi yi -de kë -së ka wö 'dhiö kö 'kaan- bɔ yi 'ka 'kɛɛ pë 'yi- 'piö 'ö tɔɔ 'ka kë 'gɔugɔ yi -wun 'gü. ɓYa kë 'dhö mɛ -nu 'wo wo -de 'sü -na ɓva, 'wo 'wun 'ö -gban mɛ 'bhee- plaan -dhɛ -bha 'wo- -ga -na ɓbhlëzë mɛ ɓzuö' 'piö -wun -bha bhë, 'ka dho 'wun ɓblɛɛ' -an -dhë -kɔ dɔ. 13 'Ö ɓya kë ɓnɛ yi 'blɔɔnzë kö yi- 'ka -Zlan -bha 'ka, 'kɛɛ 'ö ɓya kë ɓnɛ yi 'wun -dɔ, kö ka -bha -mü yi 'ka. 14 Bhii -dhɔ 'ö Klito -ya -kë kwa 'ka bhë, -a 'siö -yö dɔ -na yi -ta; pë 'ö -kë 'yi- -bha yuö kë -na bhë. 'Ö tɔɔ yi -zoyösü -mü ɓnɛ yö Klito -mɛ dosɛn ɓnɛ 'ö ga kwa 'saadhö kwa -wun 'gü; ɓya kë 'dhö kö -a -bha ga -sü bhë kwa 'saadhö, mɛ 'ö -dhö ɓya ö -bha wo. Kwa 'saadhö, 'wun bhë 'kwa -dhɛ yö -a 'gü, Klito -bha -dhɔ -yö -gɔ -dhɛ kë -na kwa 'gü. 15 -Yö -ga mɛ 'saadhö kwa -wun 'gü -yö kë 'dhö kö mɛ -nu 'wo -tosiadhe kë -na bhë kö ɓkun 'wo dho -a kë wo -de -bha 'ka, 'kɛɛ kö -wa kë zlöö mɛ 'ö ga, 'go mü 'ö go ga 'gü bhë -a -bha 'ka ɓzian'. 16 ɓYa kë 'dhö zlöö kö kwa 'ka 'dho mɛ gbɛ -ga -a mɛbheedhɛ 'ö plaan ɓzian' -a -kwaa gbɔ; 'kö -kë ɓnɛ kwa Klito -ga 'dhiö ɓzian' ɓnɛ -kɔ do bhë -a 'dhö -a -bha -kë mɛ 'gü ga -zë 'ka -sü -wun 'gü, ɓya kë kwa 'yaan ɓnɛ 'yaa 'dhö 'gbönggböng, 'kwa- dɔa 'dhö. 17 Mɛ 'ö ɓya kpa Klito -bha kö ɓya kë mɛ -dëü 'ka, kö pë ziizii -nu 'wo 'dhiö ɓwa ziö; kö -a -bha pë 'plɛ ɓya kë -dëü. 18 Pë -nu 'wo 'dhö 'saadhö bhë, -wo -go -Zlan 'ö dhidhe -da kwa -nu kwa ziën kwa -bha -kpa Klito -to -bha -sü 'ka, 'go mü 'ö yuö 'ö -gban -dhi 'kuë- -yuö -nu -bha 'ö- -wun tën yi -bha kö yö 'dhö waa- mɛ -nu 'wo to 'yiën- kë kö dhidhe -yaan -da wo -nu wo ziën. 19 Bhii -Zlan -yö -bɔ Klito 'gü kö -yaan dhidhe -da waa- mɛ -nu 'saadhö wo ziën ö -zo -bho mɛ 'bhee- -nu -bha 'wun ɓzaa' -sü -nu 'piö -sü 'ka; 'ö -dhi 'kuë- -yuö bhë 'ö- -wun tën yi -bha kö 'yiën- -a -wun ɓblɛɛ'-. 20 ɓDhɛ 'ö 'pö kö 'wun -nu 'yi- =blɛɛ' -na ka -dhë bhë yi- -blɛɛ Klito ɓwoë' ɓnɛ -kɔ 'ö -Zlan -de gia- -yö ka ɓdhɔɔ ɓkaa' -a -bɔ yi 'gü -sü 'ka bhë -a 'dhö. ɓDhɛ 'ö 'dhö ɓbhɛa' 'yi- wo ka -dhë Klito 'tɔ 'ka kö 'ka dhi -Zlan 'ka. 21 ɓSɔɔn yaa gbɛ yaa kë Klito -bha, 'kɛɛ -Zlan -yö kwa -bha ɓsɔɔn yaa -wun -lo -a tuö kwa -wun 'gü, -yö kë 'dhö kö kwa -bha -kpa Klito -bha -sü 'gü kö 'kwaan- kë kpengdhö ɓbɔa' pë 'ö -Zlan dhoë- kë kö -yaan Klito kë kpengdhö bhë -a -ta -sü 'ka.

6

1 ɓDhɛ 'ö 'pö mɛ -nu 'yi yuö kë -na -Zlan 'piö bhë, yi- -dhɛ ka -gɔ kö ɓkun 'ka ka ɓkwaa 'glusë 'ö- -kë ka -dhë bhë -a -zü 'ö 'ka dho -bo -a 'gü. 2 Bhii -Zlan -wo 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -ya -pö: *'Töng -së 'ka, a n 'to -kë ü -wo -bha; 'ö dha -yi 'ka 'ö 'a- dɔ ü -gban -gɔ.* ɓDhɛ 'ö 'dhö -a 'töng -së 'ö bhë yö ɓga 'ö ɓnɛ, -ka 'we -a -bha!

3 'Yiëë- 'piö kö mɛ -nu -wo 'wun yö yi 'ta -kɔ -bha kö -yaan 'dho kë -an -gɔ yi -bha yuö -zë 'dhi -gɛn 'ka, -a -wun 'gü ɓnɛ 'yië- 'piö kö pë 'ö dho go yi 'piö -yaan kë -yɛ mɛ -bha -pë 'ka -yö kë 'dhö kö mɛ -nu -waan bɔ -a -ta -waan yi -wun

ŋblɛɛ'-. 4 Në 'yi- -zɔn ö 'plɛ 'ka 'ö tɔɔ -Zlan -bha yuökëmɛ -nu -mü yi 'ka. Yi yi ŋzuö' -kun sia- 'klobhɔdhe -nu 'gü, 'yena -wun ŋva -nu 'gü 'iin 'siökangluudhe ŋva -nu 'gü. 5 -Wo yi -ma, 'wo yi -zuö -kanso 'kɔɔdhö; -wo 'dhinaa -kë yi 'piö kö yi yuö 'gbee- -nu kë -na, -to 'yaan -sü -nu waa- din -nu -an 'ka. 6 Yi yi -de -zɔn ŋnɛ -Zlan -bha yuökëmɛ -nu -mü yi 'ka yi -bha ŋzuö' -kë 'puu -sü, yi -bha 'wundɔdhe -nu, yi -bha ŋzuösaadhɛ kë -sü, yi -bha 'wun -së -kë -Zuu 'slööslö ŋkwaa' -sü waa- yi -bha -a -dhɔ -kë mɛ -nu 'ka -sü giagia, 7 yi -bha -Zlan -wo 'ö 'wun giagia 'ka bhë -a -wun ŋblɛɛ' -sü waa- -Zlan -bha 'piigbeedhɛ -bha -nu yi -dhë -sü -nu -an 'ka. Në 'ö kpengdhö ŋnɛ 'yi- sü 'yi- -kë yi -bha -dhaa 'ka kö 'yië- dhoë mɛ -gɔ, 'iin kö -yaan kë yi bho në yaa -gɔ -në 'ka. 8 -A 'bhaa -nu ŋya kë -wo yi ŋbhlë -ya, 'ö- 'bhaa -nu ŋya kë 'wo lë- kpɔ yi -ta; ŋya kë -wo 'wun -së -blɛɛ yi -gɔ, 'ö ŋya kë 'wo 'wun yaa ŋblɛɛ yi -gɔ 'pö. -A 'bhaa -nu ŋya kë -wo yi -ga ŋsuakëmɛ -nu 'ka, 'kɛɛ kö 'wun gia- =nɛ 'yi- =blɛɛ, 9 -wo yi -ga ŋnɛ mɛ 'ö 'waa -an dɔ -an 'dhö 'kɛɛ kö mɛ 'kpɛɛkpɛ -wo yi -dɔ; 'wo yi -ga ŋnɛ mɛ -nu 'ö ŋwa ga -an 'dhö 'kɛɛ kö yi 'bhee-, 'ö ka gia- 'ka- yöë. -Wo za -lo yi tuö, 'wo yi 'klo bhɔ 'kɛɛ waa yi zë 'sa! 10 'Wo yi wö -siö 'kɛɛ yi ŋzuö' 'glu -yö dhi -sü 'ka -kplawo. -Wo yi -ga mɛ 'fɛɛzë -nu 'ka 'kɛɛ kö yi mɛ -nu -kë ŋbhɔɔzë; -wo yi -ga ŋnɛ mɛ -nu 'ö në gbɛ 'yaa -an -gɔ -a 'dhö 'kɛɛ kö në 'plɛ -yö yi -gɔ.

11 Dhegluzë -nu 'ka Kolɛntö, 'yië yi ŋzuö' 'piö -wun ŋblɛɛ'- ka -dhë. 12 Yiëë yi ŋzuö' 'piö -wun -nu gbɛ -bin ka -gɔ, 'kɛɛ ka -zë ka ka -bha -bin yi -gɔ. 13 ŋDhɛ -kë 'dhö, a ka -sü ŋnɛ ma 'në -nu 'dhö; a- -pö ka -dhë: -Ka ka -zo 'ta yi -wun 'gü ŋnɛ -kɔ 'ö yi -zo 'dho -a 'ka ka 'piö bhë -a 'dhö!

-De 'kun mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan -bha mɛ -nu 'ka -an -gɔ -sü

14 Kö ŋkun 'ö mɛ -nu 'ö 'waa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka 'ö ka -nu kaa- në -yö -kë do, bhii mɛ -nu 'ö ka -nu ka -bha 'wun dho kë do wo kun bhë. -Yö -dho kë -kɔklë kö në 'ö kpengdhö waa- në yaa -wo kë wo 'kuë- -ɛ? -Yö -dho kë -kɔklë kö -dhɛpuudhɛ waa- -dhɛtiidhɛ -wo kpa wo 'kuë- -ɛ? 15 -Yö -kɔklë 'ö Klito waa- dü 'wo 'wun ma wo 'ko -ta -ɛ? 'Go mü 'zü Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ waa- mɛ 'yaa- -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ka -an -bha -më -wun 'ö dho kë 'kuë- do ŋe? 16 -Yö -dho kë -kɔklë kö gbapë -nu gbadhɛ -yaan kë -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'ka ɛ? -Më 'ö dho -a ŋmɛɛ' ŋdhia 'ma ɛɛ? Bhii kwa 'kwa tɔɔ -Zlan 'ö 'bhee- -a -bha këdhɛ mü ŋnɛ -kɔ 'ö yö gia- 'ö- pöë -a 'ka 'dhö ŋnɛɛ: «N këdhɛ waa- n -wɔdhɛ -yö -dho kë -an ziën, a -dho kë -an -bha -Zlan 'ka kö wo -zë -waan kë ma 'sɛgümɛ -nu 'ka.» 17-18 -A -wun 'gü ŋnɛ 'ö Dëmɛ 'piigbeezë ŋya pö: «-Ka 'go -an ziën, 'ka bhɔ -an -dhë ŋtaa', kö ŋkun 'ö 'ka pa në 'ö -dhuuzë -a 'ka! ŋYa kë 'dhö, ka -dho kë ma 'kɔɔmɛ -nu 'ka, 'a -kë ka Dë 'ka, 'ö 'ka -kë n gbö -nu, n 'dhu -nu -an 'ka.»

7

1 Në 'tɔ 'go -wo -nu 'wo ŋnɛ -an 'plɛ -wo kwa -bha në -së 'ka, n dhegluzë -nu. ŋDhɛ -kë 'dhö, -kwa kwa -de kë 'slööslö në 'yö dho kwa bun waa- kwa nii -an kë -dhuuzë -an -gɔ, 'kwa kwa 'gü dɔ 'gbee- 'kwa -kë 'slöösló -sü ŋmɛɛ'- 'kwa dhoë 'dhiö -kplawo kö kwa 'ta 'sü -kɔ -yö -kë -suö -Zlan -dhë -sü 'gü.

Pɔlö -bha ŋzuögludhi -wun

2 -Ka ka ŋzuö' 'dhi 'po yi -gɔ! Bhii yiëë në yaa gbɛ kë mɛ 'ka, yiëë mɛ gbɛ -bha 'wun -nu 'gü ŋsiö'-; yiëë 'wëü- sü mɛ gbɛ 'gü. 3 'Wun -nu 'wo ŋnɛ n 'ka- =blɛɛ'- kö 'aan- za -lo ka tuö. 'Ö tɔɔ 'ma- pö 'saadhö ŋnɛ ka yi -bha mɛ -nu

-wungbeezë -nu 'ö -kë ɓnɛ dha -sü -wun -nu -mü oo, 'iin ga -sü -wun -nu -mü oo, 'ö 'kwa dho to kwa 'ko 'piö -an 'ka. 4 A n -zo -yö ka -bha, 'ö 'a 'gɔugɔ ka ɓwuën'; ɓfaan' -yö n -gɔ, 'ö n ɓzuö' 'glu 'dho dhi -sü 'ka -kplawo, 'kö -kë ɓnɛ 'yena -wun -nu -wo -nu yi -ta 'dhee. 5 Bhii ɓdhɛ 'yië 'dho 'yië -lo Maseduanë, yiëë yi 'tɛɛ pa. 'Wun -nu -wo yi -yö -kɔ 'saadhö 'plɛ -ta; 'wun -nu -wo -da -na yië- mɛ 'bhaa -nu yi ziën kö 'suö -yö -da -na yi ɓzuö' 'gü. 6 'Kɛɛ -Zlan ɓya kë 'yö ɓfaan' nu -na mɛ -nu 'ö 'wun ɓya -an kun 'iin 'ö -an ɓzuö' ɓya 'to zlöö 'wun 'bhaa -nu 'gü -an -dhë bhë -ya kë 'ö Titö -yö nu yi 'piö 'ö yi ɓfaan' më. 7 Yaa kë ɓnɛ -a -bha nu -sü -wun do 'sloo ɓnɛ 'ö yi ɓfaan' më; 'kɛɛ -a ɓfaan' 'më -kɔ 'ka- =kaa' bhë 'ö nu 'ö- -wun ɓblɛɛ 'nö, 'ö -kɔ 'ö 'ka -ya -sü 'ka kwa -bha -kpën 'kuë- -sü ɓwuën', 'ö 'ka 'gbo -nu bɔ -na n -wun 'gü 'iin 'wun -nu 'wo -gban n -ma -kë -a 'gü 'siözë -sü -nu 'ö bhë, 'ma n -zo 'ta -a 'gü, -yö n ɓzuö' 'glu dhi giagiawo.

8 -A -kë 'dhö -sü 'ka, 'kö -kë ɓnɛ 'sëëdhɛ 'a- bɔ ka -dhë bhë -yö ka wö -siö -wun 'ka, dɔ 'kwa- wo ɓnɛ 'yaa n ɓzuö' -to zlöö -wun 'ka gbɔ. -Yö -kë n ɓzuö' -to zlöö -wun 'ka 'töng 'bhle 'ö ka wö -siö -a 'ka bhë -a 'ka. 9 Ka wö -siö -wun 'ö bhë yaa kë ɓnɛ pë 'wo- pö -yö -kë n -dhë -së yö -mü, 'kɛɛ 'kö -kë ɓnɛ -yö -kë ka wö -siö -wun 'ka, a -bɔ -a 'gü 'ö n ɓzuö' 'glu -yö -dhi 'ö tɔɔ -ya -kë 'ö ka -bha 'ta 'sü -kɔ -yö yö zian -së -ta. Wösiödhe 'ö bhë -Zlan -yö -bɔ -a -ta 'yö ö -bha yuö ɓkaa'. ɓYa kë 'dhö kö yiëë pë yaa gbɛ kë ka 'ka ɓnɛ bhë 'sa. 10 Bhii wö -siö -wun mɛ 'ö ɓyaa- 'sü ɓya yuö kaa -yö -gla ɓzuö' ɓdhië' -kwaa -sü 'ö dho mɛ 'ka dha -zian 'ka bhë -a -ta, 'ö mɛ gbɛ ɓzuö' 'ka 'dho to zlöö -a -wun 'gü. 'Kɛɛ wö -siö -wun mɛ 'ö 'kpongtaadhɛ -bha 'ka, -yö -dho mɛ -nu 'ka ga -zian 'ka. 11 -Kɔ 'ö 'wun 'ö na ka -zuë, 'ö -Zlan -ya sü 'ö yuö ɓkaa' bhë, -a -yɛ 'zü 'ö bhë -kaa -ga 'dhɛ! -Ka -kɔ 'ö ka -bha wö -siö -wun -yö ka -bha 'wun -nu -yö 'ko 'dhiö -kɔ ɓkaa' -së 'ka, 'go mü 'ö 'ka -kë ɓnaazë kö 'kaan- ka -de dha -wun -nu kuën ka kwɛɛ bhë ka- -yö bhë ɓa! ɓLuu' 'ka- wo ka dɔ 'wun bhë -a -gɔ 'yënng bhë, 'ka -kë 'siözë ɓzluun -sü 'ka -yö kë 'dhö kö 'kaan- ka 'yan dɔ n -ma kö 'wun yaakëmɛ bhë 'kwaan- 'klo bhɔ bhë, ka- -yö bhë ɓa! -A kë 'ka- wo 'dhö bhë -ya -zɔn ɓnɛ 'wun bhë ka -kɔ 'yaa- 'gü. 12 ɓYa kë ɓnɛ 'ma 'sëëdhɛ bɔ ka -dhë kö n 'ka- bɔ 'wun yaakëmɛ 'iin -a ɓkaa' -mɛ -an -wun 'gü, 'kɛɛ kö a- -kë 'dhö kö -kɔ 'ö 'ka -ya -sü 'ka n ɓwuën' -Zlan wö 'dhiö bhë 'kaan- kë 'aan- dɔ. 13 Pë 'ö -kë 'ö pë -nu 'ka- kë bhë 'ö yi ɓfaan' më bhë 'ö bhë; yaa kë ɓnɛ yi ɓfaan' ɓnɛ 'ö më 'kpaan 'ka; 'kɛɛ Titö -bha -lo -sü 'ka 'nö, -kɔ 'ö ka 'saadhö 'ka- =faan' më -a 'ka bhë, ɓdhɛ 'yi- -wun ma, -yö -kë yi -bha ɓzuögludhi -wun ɓva 'ka. 14 Bhii 'wun -nu 'wo -gban ka -bha, a- -blɛɛ -a -dhë 'dhi ɓva 'ka 'kɛɛ kaa 'kun n -wo 'ka. -Kɔ do gia- 'ö 'yi 'wun gia- =blɛɛ' -na -a 'ka ka -dhë bhë ɓnɛ 'ö 'a ka -wun ɓblɛɛ -a 'ka Titö -dhë 'dhi ɓva 'ka; 'kɛɛ -yö -dho 'yö -kë 'wun gia- 'ka. 15 -Kɔ 'ö 'ka ɓmɔa' -a 'gü ɓbhlëyadhe 'ka 'go mü 'ka- kuën 'suö ɓva 'ka, ɓya ö -zo 'ta -a 'gü -yö -kë ka -dhɔ -wun ɓva 'ka -a -gɔ. 16 N ɓzuö' 'glu dhi -sü -mü, 'go mü 'ö n -zo yö -sü 'dhö -mü ka -bha 'wun 'plɛ 'gü.

8

Në -nu ɓzuö' -së 'ka -sü

1 Dhegluzë -nu, yi- 'piö kö pë 'ö -Zlan -bha 'glusë 'gü 'ö- -kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -nu 'wo Maseduanë -an -dhë bhë 'ka- dɔ. 2 -Kɔ 'ö -towotamɛ -nu -wo bɔa 'klobhɔdhe 'gü bhë ka- -yö; 'kɛɛ -an -bha 'gludhi -bha -kë ɓva -sü 'gü -wo wo -zo -bho wo -bha 'fɛɛ

'gblüünzë bhë -a 'piö 'ö 'wo 'glusë -kë mɛ -nu 'ka. 3 A- =blɛɛ ka -dhë 'wun gia- 'ka ɔnɛ pë 'ö -an -kɔ -yö -mɔa -wa -nu. -A -de -wo pë -nu -nu -ziögɔüsüzë wo -de ɔzuë'. 4 'Ö 'wo ɔdhɛɛ' -nu kpɔ yi -gɔ ɔnaazë 'ka ɔya kë ɔnɛ -wo -mɔa -bha 'wo gbaɔ bɔ -Zlan -bha mɛ -nu 'wo Zude -sɛ 'gü bhë -an -dhë 'pö. 5 Pë -nu 'wo- -kë bhë -yö -ziö -kɔ 'yi yi -zo ɔtaa' -be bhë -a -ta. Bhii 'ö tɔɔ 'dhiö -blɛɛzë 'ka -wo wo -de -nu Dëmɛ -dhë; 'go mü 'zü, 'ö -Zlan -zo 'kun -wun 'ka, 'wo wo -de nu yi -dhë. 6 Pë 'ö -kë 'ö 'yi- pö Titö -dhë -yö 'dho -yö yuö kë ka ɔplöö ɔnɛ -kɔ 'yö- zü dɔ -a 'ka -a 'dhö 'ö bhë kö -yaan kë kö ka -bha 'glusë -yuö bhë, 'kaan- -a 'dhiö 'to. 7 Ka ɔbhɔɔzë pë 'plɛ 'gü: -Zo yö -sü oo, 'wun ɔblɛɛ' -sü oo, pë dɔ -sü oo, -kë 'siözë -sü 'ö- -naa 'kan -dhɛ 'yaa -dhö waa- yi -dhɔ 'ö ka 'gü bhë; -a -wun 'gü yi- 'piö kö 'ka ka -de -zɔn ɔbhɔɔmɛ -nu 'ka, ka -bha 'glusë -yuö -nu 'ka -an kë -na bhë -an 'gü 'pö. 8 Yaa kë tɔng -nu ka -dhë -wo 'ka; 'kɛɛ 'wun 'ö -gban mɛ 'waa gbɛ -nu -bha -kë 'siözë -kɔ -bha 'a- -wun ɔblɛɛ kö -dhɔ 'ö ka 'gü bhë, 'kaan- -a 'gü -pë -nu kë, kö mɛ -nu -waan -an yö. 9 Bhii ka kwa Dëmɛ Yesu Klito -bha 'glusë -dɔ! 'Ö tɔɔ yö 'ö -kë ɔbhɔɔzë bhë -yö ö -de -kë 'fɛɛzë ka -wun 'gü, -yö kë 'dhö kö -a -bha -kë 'fɛɛzë -sü bhë, ka -zë 'kaan- bɔ -a -ta 'kaan- kë ɔbhɔɔzë ɔzian'.

10 ɔDhɛ -kë 'dhö, 'ma n -zo 'ta 'wun bhë -a 'gü; pë 'a- yö mü 'ö tɔɔ kö pë 'ö 'ka- zü dɔ -kwɛ 'ö -ziö ɔnɛ -a 'gü bhë 'ka- kë 'ka dhoë 'dhiö, bhii ka ɔnɛ 'ka -kë mɛ -blɛɛzë -nu 'ka kɔlɛtö -wun bhë -a 'gü; 'ö yaa 'sü ka -bha -a 'gü -pë kë 'ka- wo -blɛɛzë 'ka bhë -a -wun -bha. 'Kɛɛ -yö -sü ka -bha kë 'ka- wo mɛ -nu 'wo -we -a -wun -bha -blɛɛzë 'ka bhë -a -bha. 11 ɔDhɛ 'ö 'pö, -kaa kë 'ka dhoë 'dhiö 'kaan- -a 'dhiö 'to. -Kɔ gia- 'ö 'ka ɔweë' kɔlɛtö -wun bhë -a -bha bhë, -kɔ gia- bhë 'ö 'ka dho -a 'gü -pë kaa -yö kë 'dhö kö ɔii- waa- ö 'gü -pë -waan -mɔ wo 'kuë. Pë 'ö ka -kɔ dho -mɔ -a nu -sü -bha ɔnɛ 'ka dho -a kaa. 12 Bhii mɛ ɔya pë nu mɛ -dhë ö -de ɔkwaa', 'ö -Zlan -yö -we -a -bha gbaɔ 'ö bhë -a -wun -bha. -Yö -sü -kɔ 'ö pë -yö ɔkaa' mɛ -gɔ 'ö 'wo gbaɔ ɔkaa' bhë -a -bha. Yaa 'sü pë 'ö 'yaa mɛ -gɔ -a -bha. 13 Yaa kë ɔnɛ -kɔ bhë 'ö 'ka dho ɔdaa' pë ɔmɛɛ' -sü 'gü 'zü, 'kɛɛ pë 'plɛ 'dhiö -yö -mɔ ka -gɔ 'kuë ɔzian'. 14 Bhii 'töng 'ö ɔnɛ -a 'gü, pë -yö ka -gɔ ɔva, 'ö 'ka -mɔa -bha kö 'ka nu mɛ -nu 'ö -an -bha -wun 'dho pë -nu -bha -an -dhë. ɔYa kë 'dhö 'pö, yi 'ö ka -bha -wun dho yöë pë -bha, kö wo -zë pë -yö -an -gɔ ɔva, -wo -dho nu ka -dhë 'pö. Pë -bha -mɔ 'kuë -sü bhë yö ɔga 'ö bhë. 15 Bhii pë 'ö ɔbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ('ö -gban Izlaɛlö -mɛ -nu 'wo 'manë -lö 'kpa 'yënng ɔtaa -an -bha,) -ya -pö: *Mɛ 'ö- sü ɔva 'yaa 'to -a -gɔ; 'ö mɛ 'ö- sü 'tee 'ö- -bha -wun 'yaa yö -a gbɛ -bha 'pö.*

Titö waa- ö 'bhamɛ -nu

16 -Zlan 'ö -kë 'siözë -sü nu Titö -dhë ka -wun 'gü ɔnɛ -kɔ 'yi- 'ka -a 'dhö 'pö bhë -a 'tɔ -yö kë ɔva! 17 ɔDhɛ 'yi- pö -a -dhë -yö nu ka 'piö 'ma, -a 'yi -yö -kan -a -dhë giagiawo; 'kö -kë ɔnɛ yië- pö 'dhö -be, -yö -dho -a sü ö ɔdeë' 'ö nu 'ma bhii ka -kpɛ -ya -ta. 18 Dhegluzë do 'ö kpa -a -bha 'ö wo -nu 'wo nu -na 'ma bhë 'ö tɔɔ mɛ 'ö mɛ 'plɛ 'dho -a -wun -së ɔblɛɛ' -na -Zlan -wo pö -kɔ waa- 'wuntaɔsë ɔblɛɛ' -kɔ -wun 'gü bhë. 19 ɔƐɛ, mɛ 'ö nu -na 'ma bhë, Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -nu ɔnɛ 'wo- sü 'wo- yö yi 'piö kö -yaan 'dho -dɔ yi -gɔ ɔdhia, 'ta 'yi dho dho -a 'gü 'wun -së kë -sü 'ka Dëmɛ 'tɔ -kë ɔva -sü 'ka, 'go mü 'yiën- 'sü 'yiën- nu mɛ -nu -dhë bhë -a 'gü. 20 Yi- 'piö kö ɔkun 'ö mɛ -nu -wo yi 'tɔ -siö 'wëü- =va 'ö bhë -kɔ 'yi dho pë -nu kaa -a -wun 'gü.

21 Yi- 'piö kö 'yi 'wun -së kë; -yö yi ɔzuö' 'piö kö -yö kë Dëmɛ wö 'dhiö -së, 'kɛɛ kö -yö kë mɛ 'bhee- -nu wö 'dhiö -së 'pö. 22 Yi dheglu -mɛ do 'bhaa 'ö 'yië- 'piö -ga 'wun ɔplëëzë 'gü 'ö- 'gü kpengdhö ɔnɛ 'ö waa- mɛ -nu 'wo bhë 'wo nu -na 'ma bhë. 'Kɛɛ zlöö -bha bhë -a -bha -kë 'siözë -sü ɔya 'dho 'dhiö -a -bha -zo -tën ka -dhë -sü ɔva 'ö bhë -a -wun 'gü. 23 Titö 'ö bhë, -ziö n 'piö -mɛ 'ö yi -nu 'yi yuö -kë ka -dhë yö -mü; dhegluzë -nu mɛ 'wo- 'piö bhë, Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -nu 'wo 'nö ɔnɛ 'wo -an bɔ kö -waan pë -nu kë -yaan kë Klito 'tɔ -blü -gɛn 'ka. 24 -Kaa -zɔn -an -dhë ɔnɛ -an -dhɔ -yö ka 'gü giagiawo, -yö kë 'dhö kö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -nu -wa yö 'wun gia- 'ka, 'go mü kö -wo yi -bha -kë 'gɔugɔ -sü -wun -gɛn dɔ.

9

Pë 'wo nuë dhegluzë -nu ɔdhia

1 'Ma -dhɛ -ga -a 'gü, -yö -zɔn n -dhë ɔnɛ n 'ka 'dho 'sëëdhɛ bɔ ka -dhë pë -nu 'ka dho -a nu -Zlan -bha, mɛ -nu 'wo Zude -sɛ 'gü -an -dhë bhë -a -wun 'gü. 2 A ka -wun -blɛɛ 'dhi ɔva 'gü Maseduanë -sɛgümɛ -nu -dhë n -de -kë 'gɔugɔ 'ka, bhii a ka ɔzuö' 'piö -wun -sɛɛbɔ -nu -dɔ. Pë 'a- pö -an -dhë 'ö tɔɔ: «-Kwɛ 'ö -ziö ɔnɛ -a 'gü, dhegluzë -nu 'wo Glɛkö -sɛ 'gü bhë -wo -mɔa 'gü kö -waan pë -nu bɔ dhegluzë -nu 'wo Zude -an -dhë.» -Ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ! Ka -bha -kë 'siözë -sü bhë ɔnɛ 'ö- -kë 'ö mɛdhɛvadhɛ -wo yö wo -bha nu -sü -bha bhë. 3 -A -kë 'dhö -sü 'ka, dhegluzë -nu 'wo ɔnɛ, a -an -bɔ ka -dhë yi 'dhiö, -yö kë 'dhö kö ka -wun -së 'yi- =blɛɛ 'wun 'ö bhë -a -wun 'gü bhë, kö ɔkun 'ö- -wun dho to 'kpaan; 'kɛɛ pë 'a- 'piö 'ö tɔɔ 'ka ka -de -pë kë ɔnɛ -kɔ 'a- =blɛɛ -a 'ka ka -dhë bhë -a 'dhö. 4 'Yaa 'pö, yië- Maseduanë -mɛ -nu 'yië nu, 'ö waa ka yö ka -de -yuö kë -sü 'ka, -yö -dho kë yi -bha lë- -wun 'ka yi -zo 'yi- tën ka -dhë bhë -a -wun 'gü; 'ö 'go mü 'yö dho kë ka -bha lë- -wun ɔva 'ka 'pö. 5 Pë 'ö -kë 'a- yö -së kö dhegluzë -nu 'wo bhë 'a -an bɔ kö -waan nu ka ɔplöö n 'dhiö bhë 'ö bhë; -yö kë 'dhö kö -waan 'glusë gbaɔ 'ö 'ka- 'tɔ go bhë kö -waan -a 'dho 'kuë-. ɔYa kë 'dhö, -a kë -yi 'ka kö 'aan- nu, kö -an 'plɛ 'dhiö ɔya -mɔ 'kuë kö 'aan- -a dɔa 'zü ɔnɛ ka- -nu ka ɔzuö' -së 'ka; kaa- kë ɔzuötozlöödhe 'gü. 6 -Yö kë ka 'yaan ɔnɛɛ: Mɛ ɔya pë ta 'tee, -yö -dho -a kan 'tee; 'ö mɛ 'ö ɔya pë ta ɔva, 'ö -a kan ɔva 'pö. 7 ɔDhɛ 'ö 'dhö, kö mɛ 'ö -dhö -yö pë -nu nu ɔnɛ -kɔ 'ö- 'ka -a ɔzuö' -bha -a 'dhö, kö ɔkun 'yö- nu ɔzuötozlöödhe 'ka 'iin ɔnɛ pë 'wo- pö -a 'gbee- -ta 'wo- bho -a 'dhö. Bhii mɛ 'ö pë nu ɔzuögludhi 'ka bhë, -a -dhɔ -yö -Zlan -kë. 8 -Zlan -kɔ -yö -mɔa kö -yaan pë -sɛɛbɔ ɔsuu'- 'saadhö nu ka -dhë ɔva, -yö kë 'dhö kö pë -nu -wo kë -kplawo ka -gɔ ɔva, kö ka -bha ɔya 'go -a 'gü, -a 'bhaa -yaan 'to kö 'kaan- gbaɔ -nu kë -an 'ka. 9 Bhii 'wun 'ö -gban -sü 'ka -Zlan -bha, 'ö ɔbɛɛn' -sü 'ka -ya -pö: «-Yö pë -nu 'fɛɛmɛ -nu -dhë 'glusë 'gü; -a -bha 'wun -së kë -sü -yö -dho 'dhiö ɔtoëpö 'ka.» 10 -Zlan 'yö pëga nu pëgatamɛ -dhë, 'go mü 'yö ɔbluu'- nu -a -dhë -bhöpë 'ka bhë, -yö -dho pëga 'saadhö 'ö ka -bha -wun 'dho -a -bha -a nu ka -dhë; 'yö ɔkpɛa, -yö kë 'dhö kö ka -bha 'glusë kë -sü bhë -a bhɛ -yaan -ya ɔva. 11 -Yö -dho ka kë ɔbhɔɔzë 'töng 'saadhö 'ka, -yö kë 'dhö kö 'kaan- 'bhaa gbaɔ -nu kë. -Kɔ bhë ɔnɛ 'ö mɛdhɛvadhɛ dho -Zlan zuö pöë gbaɔ 'ka- -kë -an -dhë 'ö 'yi dhoë -an ɔdhia bhë -a -wun 'gü. 12 Bhii yaa kë ɔnɛ gbaɔ -nu 'wo bhë pë 'ö -Zlan -bha mɛ -nu -bha -wun -yö yö -a -bha bhë -a 'gü -pë 'sloo -mü, 'kɛɛ -yö

-kë -bhɛa -Zlan -dhë -sü -a zuö pö -sü -gɛn 'ka 'pö. 13 Gbaɔ 'ö 'dhö bhë -yö ka kë -kɔ -nu -zɔn -dhɛgbɛadhɛ 'gü kö mɛ -nu -waan -Zlan 'tɔ kë va, 'wuntaɔsë 'ö -gban Klito -bha bhë, -a -dhɛ 'ka- wo 'wun gia- =bhlëyadhe 'gü bhë -a -wun 'gü; 'ö 'wo dho -Zlan 'tɔ bhɔ, -kɔ 'ö 'ka pë -nu -glu -a 'ka, ka 'dhö, wo 'dhö waa- mɛ -nu 'wo to ka -nu ka ziën 'glusë 'gü bhë -a -wun 'gü. 14 -Wo -dho bhɛa'- ka -wun 'gü, 'ö -an zuö' -yö -kë ka 'piö 'glusë va 'gblüünzë 'ö -Zlan -ya -kë ka 'ka bhë -a -wun 'gü. 15 -Zlan 'tɔ -yö kë va gbaɔ 'ö- =zuan' gbɛ 'yaa 'dhö, 'ö yö gia- 'ö- -kë kwa -dhë bhë -a -wun 'gü.

10

Pɔlö -yö -dɔ ö -bha yuö -gban -gɔ

1 Ma Pɔlö -mɛ, 'ö mɛ -nu -wa pö 'ma kë ka 'piö 'maa 'we, 'ö 'wo- pö a -dɔ kö yi 'ö 'maa ka 'piö kö 'aan- kë 'dhiözë bhë, a- -pö ka -dhë Klito -bha -kë 'lëëlë -sü waa- -a -bha 'wun -së -kë mɛ -dhë -sü 'ka: 2 Kö kun 'ka- -kë 'ö 'a 'wun -nu -kë 'dhiö yi 'a dho kaa ka plöö -a 'ka. Bhii a- =dɔa' nɛ a -dho -kë 'dhiözë -sü -zɔn mɛ -nu 'wo- pö -na yi pë -nu -kë mɛbheedhɛ kwaa' bhë -an -dhë. 3 -Yö 'wun gia- 'ka nɛ kwa -tosiadhe -kë kwa mɛbheedhɛ -kwi 'gü; 'kɛɛ 'yiëë 'ko zë nɛ mɛ 'bhee- -nu -bha 'ko zë -kɔ 'dhö. 4 'Ko zaa' -piö -nu 'yi 'ko zë -na -a 'ka bhë 'waa kë nɛ 'kpongtaamɛ -nu -bha 'dhö; 'kɛɛ -Zlan -bha 'ko zaa' -piö 'piigbeezë -nu nɛ 'wo- -kë 'yi -glu -gla -nu wüü -an 'ka; 'wo tɔɔ sua -wun. 5 'Ö ya kë 'ö pë -nu ya kë 'ö mɛ 'bhee- -nu -bha -de -sü va 'gü, 'wo dɔ -na -Zlan -bha 'wundɔdhe -gɔ, 'yënng bhë yi -an -lo. Yi- -kë 'ö mɛ 'bhee- -nu -bha -zo -ta -a 'gü -wun -nu -wo -kë Klito bhlë -ya -wun 'ka. 6 -A -de 'kwa yö -dhɛ 'bhaa 'gü sia mɛ mɛ 'ö ya pë yaa 'tee kë -yaan 'kun -Zlan bhlë -ya -sü 'ka, yi -dho -a 'klo bhɔ.

7 Ka pë -nu 'piö -ga mɛbheedhɛ -kwaa. 'Kɛɛ a- -pö ka -dhë, mɛ 'ö ö -de dɔ Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ka, -yö kë -a 'yaan nɛ -kɔ do 'ö- 'ka bhë, -kɔ do bhë 'yi- 'ka 'pö. 8 -A -de 'yaa- -bha kö lë- -yö n kë, kë 'a- wo 'gɔugɔ pë 'ö Dëmɛ -ya -lo yi kwɛɛ, kö 'yiën- ka -bha -zo yö -sü kpɛa'- 'ka 'dhiö bhë -a -wun 'gü, 'ö tɔɔ n 'ka 'wun yaa gbɛ kaa ka 'ka. 9 'Maa- 'piö kö 'a 'siö 'kan ka 'gluu 'sëëdhɛ -nu 'a- bɔ -na ka -dhë bhë -an 'gü. 10 Bhii mɛ -nu -wa -pö: «Pɔlö ya 'sëëdhɛ bɔ, -yö kë 'dhiö- -a 'gü, 'kɛɛ yö gia- =ya kë kwa ziën, -yö -kë 'gügasüzë 'ka 'ö- -wo -nu -wo -kë 'lëëlë 'ka.» 11 Mɛ -nu 'ö 'wun suu'- bhë 'ö 'go -na ka dhiö bhë -yö kë ka 'yaan nɛ: -Nii gbɛ 'yaa pë 'yi- -ya 'sëëdhɛ 'gü 'yi- bɔ ka -dhë waa- pë -nu 'yi dhoë- kë ka 'piö 'ma bhë -an ziën.

12 Ɛɛ, 'kɛɛ 'yiëë- 'piö kö 'yi yi -de -zɔn mɛ -nu 'ö wa wo -de -ga 'ö 'wo wo -de sü va bhë -an 'ka 'iin 'yi yi -de kë nɛ -an 'dhö; bhii 'kpaakpadhɛ 'yaa -an -gɔ. -Wo wo -de -bha 'wun kë -kɔ -nu -kë, kö 'waan- -kë wo -bha 'wun kë -kɔ -nu zuan' 'ka, 'ö tɔɔ -wo 'wun zuan' -sü wo -de -bha, 'go mü 'wo wo -zo gɔn wo -de -dhë. 13 Ya kë yi -zë yi -bha 'ka, yi 'ka 'dho yi -de kë 'gɔugɔ -yaan zië -naa 'gü. Yi -dho yi -bha kë -a -naa 'ö -Zlan -ya -ya ö -bha yuö kë -kɔ 'ö- -zɔn yi -dhë 'yi nu 'yi loë' ka plöö bhë -a 'ka. 14 Yiëë -lö -a -naa -zü nɛ dhɛ 'wo- pö -a -bha 'kpa kë- wo 'dhiö bhë yiëë loë' ka 'piö -a 'dhö. Bhii 'ö tɔɔ yi -nu 'yi -lo ka 'piö, 'ö 'yi Klito -bha 'wuntaɔsë blɛɛ ka -dhë. 15 -Kɔ bhë nɛ 'ö 'yiëë löë' -a -naa 'ö -ya -sü 'ka bhë -a -zü; yiëë yi -de 'sü va yuö 'ö mɛ gbɛ -nu -wa -kë bhë -a 'gü. Pë 'ö yi -zo 'piö zian' 'ö tɔɔ ka -bha -zo yö -sü -yö 'dho 'dhiö, 'iin kö yuö va -wungbeezë 'ö tun ka ziën bhë 'yiën- kë -to -a

-naa 'ö -Zlan -ya -ya bhë -a -bha -sü 'ka -kplawo. 16 Ya kë 'dhö 'yi -dho dho 'wuntaɔsë 'ö bhë -a 'ka 'sɛ -dhɛ mɛ 'wo to -an 'gü; ya kë 'dhö, yi 'ka 'dho yi -de sü va yuö 'ö mɛ 'waa gbɛ -nu -wa -kë bhë -a 'gü. 17 -A -kë 'dhö -sü 'ka, në 'ö -ya -sü 'ka -ya -pö: «Mɛ 'ö- 'piö kö 'ö ö -de 'sü va, kö -yö ö -de 'sü va në 'ö Dëmɛ -ya -kë -a -wun 'ka.» 18 Bhii mɛ 'ö- -wun -yö -Zlan -zo kun yö kun tɔɔ mɛ 'ö ö -de sü va ö -de këwun -nu 'gü 'kɛɛ mɛ 'ö Dëmɛ -ya -wun -së blɛɛ.

11

Pɔlö waa- bɔmɛ suazë -nu

1 Mɛa-, -ka dɔ! -Ka 'we n -wun -bha n -ma -kë 'blɔɔnzë -sü -wun 'gü! 2 A ka -ta druɛi kë -na. 'Kɛɛ ma druɛi bhë -yö -go -Zlan 'piö. Bhii ka n -gɔ nɛ 'nëdhezë 'ö yaa gɔɔn- -wun tɛi' dɔ kun 'ö 'a- 'piö kö 'a- dɔ gwaan Klito -gɔ -a 'dhö. 3 'Kɛɛ në 'ö- 'suö -yö n -kë 'ö tɔɔ kö kun 'ö ka -bha 'wundɔdhe -yö yö yaan 'ö kaa Klito -nu ka -bha -klu 'kuë- -sü 'puu 'ö bhë 'ö 'ka- -to -dhɛ gbɛ 'gü nɛ -kɔ 'ö Ɛvö -yö ö -zo bhoë ö -de 'piö mɛɛ -bha sua -yö 'ko 'dhiö -sü -zë -kë -a -gɔ -sü -wun 'gü bhë -a 'dhö. 4 Bhii ka ka -kwaa mɛ 'bhaa -nu -zü 'ö 'wo nu 'ö Yesu 'ö 'yi- -wun blɛɛ ka -dhë bhë 'ö 'wo- 'bhaa gbɛ -wun blɛɛ ka -dhë; 'ö -Zuu 'slöösslö 'ö 'ka- yö bhë, 'ö 'wo- 'bhaa gbɛ -wun blɛɛ ka -dhë 'ö 'wuntaɔsë 'ö 'ka- -dhɛ 'wun gia- bhë 'ö 'wo 'bhaa gbɛ -wun blɛɛ ka -dhë, 'ö 'ka ka -kɔ kpɔ -an -gɔ, 'ka -an -nia kun -së 'ka.

5 'Kɛɛ a- =dɔa' nɛ n bhlë -yö -dhö 'pö nɛ ka -bha bɔmɛ -nu -wungbeezë -nu bhë -an 'dhö, 'maa -an zlöö zian'. 6 -Yö -mɔa -bha kö -yö kë 'wun gia- 'ka nɛ n 'dhi 'yaa 'kan -sü duö; 'kɛɛ -a mɛ 'ö -gban 'wundɔdhe -bha, ka gia- =nɛ 'ö -kë ka 'yaan 'ma, 'wun 'bhaa -nu 'gü. 7 Yi 'a -Zlan -bha 'wuntaɔsë blɛɛ -a 'ka ka -dhë, n 'ka -kë 'wëügа -wun 'gü 'ö 'a n -de dho sia- -yö kë 'dhö kö ka -zë ka -gɔ -yaan luu'-; 'ma- kë 'dhö kö 'wun yaa 'a- kë a? 8 A -we -a -bha Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'bhaa -nu -gɔ kö -wo n saan' -nu bho. Ya kë 'dhö kö -an kpoo' kun 'a- wo kö 'aan- ma -tosiadhe kë -a -ta ma yuö 'gü ka ziën bhë aa. 9 'Töng 'a kaa' ka plöö bhë, n 'ka kë mɛ gbɛ -kɔ -ta, n -ma -wun -yö -a -bha -në -nu 'gü. Bhii dhegluzë -nu 'wo go Maseduanë -wo -nu n dhia n -ma -wun -kan -në 'plɛ 'ka. A n -zo -kë n -de 'piö kö kun 'a dho 'wun wɔ ka -ta -kɔ 'saadhö 'ka. 'Yö 'a dho -a kaa 'dhö -kplawo. 10 'Wun bhë -yö 'wun gia- 'ka; Klito -de gia- -ya goo- 'ka. A- -pö ka -dhë 'wun mɛ bhë, -yö -gban n -ma -kë 'gɔugɔ -sü -bha; 'ö Glɛkö -sɛgümɛ gbɛ 'ka dho -mɔa -bha kö -ya bho n 'gü. 11 -A -pö 'dhö -gɛn tɔɔ -më 'gbödhö ee? Ka -dhɔ 'pö 'yaa n 'gü bhë ee? -Abi' 'sa! -Zlan -de -ya dɔa' nɛ ka -dhɔ -yö n -kë.

12 A -dho dho -a -kë 'dhö -sü 'ka 'dhiö nɛ -kɔ do bhë -a 'dhö, -yö kë 'dhö kö mɛ -nu 'wo zian mɛɛ' -na kö -waan wo -bha -de -sü va yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü -a pö -sü 'ka nɛ yi -nu yi yuö kë -kɔ -yö do bhë 'aan- zian 'ta -an -gɔ. 13 Mɛ -nu 'wo 'dhö bhë, bɔmɛ -nu suazë -mü -an 'ka. 'Waa wo këyuö giagia yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü 'ö 'wo wo -de -kë Klito -bha bɔmɛ -nu 'ka. 14 Mɛ 'te 'tun -wun gbɛ 'yaa -mü, bhii 'ö tɔɔ Satan gia- -yö -mɔa -bha kö -yö ö -de kë -Zlan -bha bɔmɛ 'ö -dhɛpuudhɛ 'gü -a 'ka. 15 Ya kë 'dhö kö -më 'ö -kë 'ö- -bha yuökëmɛ -nu -de 'pö waa 'dho wo -de kë yuö kpengdhö kë -mɛ -nu 'ka ɛɛ? 'Kɛɛ pë mɛ 'ö -ya -an tian' 'ö dho kë -an 'dhiötodhɛ 'ka -yö -dhö 'wa!

'Klobhɔdhe va -nu 'wo nu Pɔlö -ta -a -bha -kë Yesu -bha bɔmɛ 'ka -sü -wun 'gü

16 A- =blɛɛ' -na 'zü do ɔnɛ: Kö ɔkun 'ö mɛ gbɛ -yö n sü 'blɔɔnmɛ 'ka. 'Ö ɔya kë 'zü ɔnɛ ka n -sü 'blɔɔnmɛ 'ka, kö -ka n -dhɛ 'blɔɔnmɛ 'gbönggböng. -Yö kë 'dhö kö 'a n -de 'sü ɔva pë 'bhle wo. 17 -Yö 'dhö 'kɛɛ pë 'a- =blɛɛ' -na zlöö bhë 'yaa pë 'ö Dëmɛ -zo 'kun -wun 'ka -a 'ka. 'Ö ɔya kë ɔnɛ -tosiadhe ɔsuu'- =nɛ, 'ma kë -a 'gü, kö a -dho n -de sü ɔva 'ö 'a 'wun ɔblɛɛ ɔnɛ 'blɔɔnmɛ 'wun ɔblɛɛ. 18 ɔDhɛ 'ö -kë ɔnɛ mɛ -nu 'wo to -wo wo -de -sü ɔva mɛbheedhɛ -pë -wun 'gü bhë kö -më 'a dɔ -a -gɔ 'ö ma -de 'pö 'maa n -de 'sü ɔva bhë ɔɛɛ? 19 Mɛa-, mɛ 'ka 'kpaakpa 'ö 'ka ka ɔkwaa 'blɔɔnmɛ -nu -zü 'wo wo -bha 'blɔɔn- -zɔn ka -dhë bhë, -ka ka 'gü dɔ -a -bha 'gbee-! 20 Bhii -yö ka -dhë -së kö mɛ -nu -wo ka ɔnuadhɛ -kë wo, kö -wo ka -bha ɔnaɔ -nu 'sü 'kpaan, kö -wo ka -püö, kö -wo ɔtaa'- ka -gɛn -ta, kö -wo lë- kpɔ ka -ta. 21 Ka -bha lë- -wun kun bhë ɔa! ɔFaan' yaa kë yi -gɔ kö 'yiën- 'wun ɔsuu'- -nu 'wo bhë -an kë bhë yö -mü.

-Ka ka 'to 'to ma ɔga 'a 'dhoë- 'blɔɔn- -wun ɔblɛɛ' bhë! ɔYa kë ɔnɛ mɛ -yö -dhö kö -yaan ö -de 'sü ɔva kö ma -de 'pö a -dho -a kë 'pö. 22 A Eblö mi 'ka ɔnɛ -an 'dhö. A Izlaɛlö 'në 'ka ɔnɛ -an 'dhö. A Ablaamö ɔsuu'- -ta 'ka ɔnɛ -an 'dhö. 23 -Wo wo -de -kë yuö -kë Klito -dhë -mɛ 'ka; -ka dɔ, 'blɔɔnmɛ 'dhoë- 'wun ɔblɛɛ'-: 'Ö ɔya kë ɔnɛ Klito -bha yuökëmɛ -mü -an 'ka, kö ma -de 'pö a- -mɛ 'ka 'a ɔzië' -an -ta; -wo n -zuö -kanso 'gü -kplawo, -wo n -ma ɔva 'ö ɔzië' -an -ta; a -bɔ ga -dhɛ -bha -kplawo, 24 Zuifö -nu -wo -klaa -yaan 'gɔɔ- -yaaga 'ö ga 'sɛisië -sü n -ma -gwaa 'sɔɔdhu -zë. 25 Wlɔmë -mɛ -nu -wo n -ma -gwaa -yaaga -zë; ɔwa n -zuö -guö 'ka do kö -waan n zë; 'yitagɔ -yö -wüü n 'ka -gwaa -yaaga -zë, 'a -dhɛkpaɔyi do waa- gbeng -yi do -kë yiö do. 26 'Ö 'ta ɔplëëzë 'a- sü bhë 'a bɔ ga -bha mɛ yö -dhɛ -nu -bha, 'wo -kë 'yi -bha pa -sü -nu, këpëyaamɛ -nu, n -de -sɛgümɛ -nu 'wo Zuifö -nu waa- -a mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -an -bha n zë -dhɛ -kë wo -sü -nu, ga -bha mɛ yö -dhɛ 'ö pödhɛ -nu 'gü -nu, ga -bha mɛ yö -dhɛ 'ö 'yënng ɔtaa -dhɛ -bha -a 'gü -nu, ga -bha mɛ yö -dhɛ 'ö 'yoo -ta -dhɛ -nu 'gü -nu, waa- ga -bha mɛ yö -dhɛ 'yö bɔ n dheglu ɔsuazë -ta -nu, a -bɔ -an 'plɛ 'gü. 27 A yuö 'gbegbe -nu -kë; 'ö 'a bɔ 'güdandhe 'gbee- -nu 'gü; 'ö- 'bhaa -nu ɔya kë 'maa yi zë, 'ö din -nu, 'yi mü -dhɔ -nu -wo n -kë. -A 'bhaa -nu ɔya kë -wo n 'gbee- -ta -bho -nu wo 'ö 'a to din 'ka ɔplëëzë wo; 'nɛnɛ -nu -wo n -kë, bhii sɔ yaa kë n -gɔ. 28 'Ö ɔya kë 'ö n ɔzuö' -yö to zlöö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'saadhö -wun 'gü. N 'dhi yaa -mɔa -bha kö -yö bɔ -a 'plɛ 'gü. 29 ɔYa kë ɔnɛ ɔfaan' -yö yën -na mɛ 'bhaa 'gü, kö ma -de 'pö ɔfaan' -yö yën -na n 'gü. ɔYa kë ɔnɛ mɛ 'bhaa ɔya 'wun yaa kë, -yö -më n 'ka ɔduö.

30 'Ö ɔya kë ɔnɛ 'ma- pö 'a n -de 'sü ɔva kö a -dho n -de sü ɔva pë 'ö 'a 'tëëtë -a 'gü bhë -a -wun 'ka. 31 -Zlan kwa Dëmɛ Yesu Dë 'ö 'dhuë- 'dho -a 'tɔ -ta ɔtoëpö 'ka bhë yö gia- -ya ɔdɔa' ɔnɛ n 'ka ɔsua kë. 32 -Ka dɔ 'dhɛ! A -kë Damasö 'ö 'sɛdë 'ö -kë yuö kë -dhiadhö -gludë Aleta 'dhiö bhë, 'yö 'yan -to 'kɔ -bha -mɛ -nu dɔ -da plöö 'kɔdhi -bha kö -waan n 'kun. 33 'Kɛɛ mɛ -nu -wo n -ya ɔkpasɛn 'gü 'wo n bɔ böü- 'kplong 'ö ɔnië pö- -zü bhë -a -du do -bha 'wo n ɔyɔɔ -a ɔzlöö ɔzian'. -Kɔ bhë ɔnɛ 'a dhaa -a -gɔ.

12

'Yanpiöpë waa- pë -nu 'wo dho kë 'ö -Zlan -ya -zɔn Pɔlö -dhë

1 -De -sü ɔva -sü 'yaa -së 'kɛɛ -ka dɔ! 'Dho 'a 'dhoë- -de kë bhë. 'Yanpiöpë waa- pë -nu 'wo -kë -bin

-sü 'ka 'ö Dëmɛ -yö -we -a -bha n -gɔ kö 'aan- -an yö bhë a 'dhoë- -wun ɖblɛɛ'- bhë. 2 Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ do 'ö -Zlan -ya sü 'ö dho -a 'ka dhang- kë -yaaga -naa 'gü, a- -dɔ. -Yö -kë 'dhö -a -kwɛ 'gɔɔ- do ö ga -yiisië -mü ɖdɛɛ; (kö kë- wo ɖnɛ, -da 'pö- wo dhang- 'gü 'iin kö 'yanpiöpë 'kpaan 'pö- yö ee; -Zlan do ɖnɛ 'ö ö -bha që dɔ). 3 'Kɛɛ gɔɔn- bhë -yö -da 'ö dho 'tɛɛpadhɛ 'ö -Zlan 'piö -a -bha. (A- -pö 'zü ɖnɛ, kë- wo bhë -da 'pö- wo, 'iin 'yanpiöpë 'kpaan 'pö- yö ee; -Zlan dosɛn ɖnɛ 'ö ö -bha që dɔ.) 4 'Yö -dhɛ bhë -a 'gü, 'ö -wo 'ö yaa -mɔ -bɔ -a 'piö -sü -bha 'ö- ma. -Wo 'ö bhë, -wo 'ö mɛ 'ö ɖtun ö 'sɛbun 'gü, 'waa 'we -a -bha -a -gɔ kö -ya pö yö -mü. 5 A -dho n -de sü ɖva gɔɔn- 'ö bhë -a -wun 'gü, 'kɛɛ n 'ka 'dho n -de sü ɖva n -de -wun 'gü, -a 'ke yaa kë pë 'ö 'a 'tëëtë -a 'gü -a -wun 'gü. 6 'Ö ɖya kë ɖnɛ 'ma- pö 'a n -de -sü ɖva, kö 'blɔɔnmɛ 'yaa -mü n 'ka, bhii pë 'a dho -a pö bhë 'wun gia- -mü. 'Kɛɛ 'maa- 'piö kö 'a n -de 'sü ɖva. Bhii 'maa- 'piö kö mɛ ɖya n -ga n pö -pë -bha, 'a kë -a -zo 'piö ɖva 'a zië -kɔ 'a- pë -nu kë -na 'ka 'iin 'a -Zlan -wo pö -na -a 'ka bhë -a -ta.

7 -A -kë 'dhö -sü 'ka, -yö kë 'dhö kö ɖkun 'a dho pa -de -sü ɖva 'ka 'wun 'gblüünzë -nu 'wo- yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü n -dhë bhë -a -wun 'gü. 'Ö- -wun 'gü, 'yua 'dhiözë do -yö nu n -ta ɖnɛ pë 'wo- pö Satan -bha -naɔdɔmɛ -mü 'kpa -a 'dhö. ɖYa kë 'ö nu n -ta kö ɖkun 'a dho pa -de -sü ɖva 'ka. 8 A -bhɛa Dëmɛ -dhë -gwaa -yaaga -zë 'yua bhë -a -wun 'gü, 'ö 'a- -dhɛ -a -gɔ kö -ya bho n -ma. 9 'Ö- -daa -kë n -gɔ 'ö- pö: «Ma 'glusë 'a- -kë ü -dhë 'ö bhë tɔɔ pë 'ö ü -bha -wun 'dhoë- -bha. Bhii a ma 'piigbeedhɛ -kë ü ɖkwaa' 'töng 'ö ɖfaan' 'yaa- 'ka ü -gɔ bhë -a 'ka.» ɖDhɛ 'ö 'dhö kö a- 'piö n ɖzuöga 'plɛ 'ka kö 'a n -de 'sü ɖva n -ma -kë 'tëëtë -wun 'gü; -yö kë 'dhö kö Klito -bha 'piigbeedhɛ -yö kpa n -ta. 10 Pë 'ö -kë 'ö n ɖzuö' 'glu -yö -dhi n -ma -kë 'tëëtë -sü, 'si -nu 'wo- bho -na n -gɔ -nu, ɖzuö' -kaan 'kuë- -wun -nu, 'klobhɔdhe -nu, ɖzuö' -bha 'zëzëdhe 'kun -sü -nu 'ö 'wo nu -na n -ta Klito -wun 'gü bhë 'ö bhë; bhii 'ö tɔɔ 'töng 'ö 'ma kaa 'tëëtë, 'töng bhë 'ö 'a ɖkaa' ɖfaanzë (bhii kö n -klu -sü -mü -a -bha.)

'Suö -bha -da 'ö- wo Pɔlö 'gü Kolɛntö -mɛ -nu -wun 'gü

11 Ka- -yö bhë ɖaa. Ka ɖnɛ 'ka- -kë 'ö 'a 'wun ɖblɛɛ' -na ɖnɛ 'blɔɔnmɛ 'wun ɖblɛɛ bhë. Ka ɖnɛ 'ka dho n -ta za dɔ -be. Bhii 'kö -kë ɖnɛ 'maa pë gbɛ 'ka, yaa kë ɖnɛ pë 'wo- pö 'maa pë gbɛ 'ka ka -bha bɔmɛ -nu -wungbeezë -nu 'wo bhë -an 'sɔɔ yö kun. 12 N këyuö -nu 'wo- -zɔn ɖnɛ Klito -bha bɔmɛ -mü n 'ka bhë -a 'plɛ -yö -kë ka ziën ma ɖzuösaadhɛ 'ka. -Yö -kë 'dhö ɖduakëpë -nu 'gblüünzë -nu waa- -dhidhaapë -nu -an kë -sü 'ka. 13 'Wun ɖnɛ -a -mlë 'ö ka 'kun -kɔ -yö -kë -a 'gü ya, 'ö yaa kë ɖnɛ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -nu 'wo to -an 'dhö -a 'ke yaa kë, kë 'ö n 'ka- wo ka -kɔ -ta bhë -a 'ka ɛɛ? ɖƐɛ, kö ka -bha 'gën ɖyö -së; -ka ziö n -ta!

14 -Ka n -ga, n -mɔa 'gü -sü -mü kö 'aan- nu ka ɖplöö -gwaa kë -yaaga -naa wo; 'kɛɛ n 'ka 'dho kë ka -kɔ -ta; ka gia- -de ɖnɛ 'ö n -ma -wun 'dho ka -bha; n -ma -wun 'yaa 'wëü- -bha. Bhii pë ɖya kë 'ö -kë yö kun 'ö tɔɔ 'në -nu ɖnɛ 'wo 'wëü- =mɛɛ kö -waan dɔa wo -mɛ -nu -gban -gɔ. 'Kɛɛ -an -mɛ -nu -mü ɖzian'. 15 ɖYa kë ma -zë n -ma 'ka, pë 'ö n -gɔ -a 'plɛ -bha -dho ka -wun 'gü -sü, 'ö ma gia- 'a kpa -a -bha, -yö n ɖzuö' 'glu -dhi; 'ö ɖya kë ɖnɛ 'ma ka -dhɔ kë ɖnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, n -dhɔ 'ö ka 'gü bhë yaa 'dho kë ɖva ɖa? 16 ɖYa kë 'dhö, ka gia- ka -dho -a pö 'maa ka -kɔ -ta kö n 'gbiin- -yaan 'dho ka kë. 'Kɛɛ

mɛ 'bhaa -yö -dho ziö 'wun bhë -a 'piö ka -dhë ŋwoë' ŋnɛ -gleng 'a--kë kö 'aan- ka 'kun ŋsua -wun -nu 'a 'dhoë- kë ka -gɔ bhë -a -wun 'gü. 17 Mɛ -nu 'ö 'a -an bɔ ka -dhë 'ma bhë, -a mɛ 'bhaa -nu -wo ŋnaɔ -sü ka 'gü a? 18 A -bhɛa Titö -dhë kö -yö nu ka ŋplöö; 'ö dhegluzë do 'ö 'ka- dɔ, 'a- yö -a 'piö. Ka -dho -mɔa -bha 'ö 'ka- pö Titö -yö ŋnaɔ -sü ka 'gü a? Yö 'dhö, ma 'dhö, yi 'wun kë -kɔ waa- yi 'ta 'sü -kɔ waa kë do 'pö bhë ŋee?

19 -Yö -dho kë ka ŋzuö' 'piö ŋnɛ, -a -dhɛ ŋya ŋglɔɔ, 'ö 'yi- 'piö kö 'yi yi -de bho 'wun 'gü ka wö 'dhiö. 'Kɛɛ -abi'! Yi 'wun -blɛɛ ŋnɛ -kɔ 'ö- 'ka Klito -dhë -së -Zlan wö 'dhiö bhë -a 'dhö, 'ö 'wun -nu 'wo 'dhö bhë 'yi -an ŋblɛɛ ka -dhë 'dhö, dhegluzë -nu, kö 'kaan- =kpɛa'- -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü. 20 Pë 'a -ya -a ŋwuën' 'ö tɔɔ kö ŋkun 'ö nu 'a 'dhoë- wo ka ŋplöö 'ma 'ö 'a ka yö ŋnɛ -kɔ 'ö 'maa- 'piö kö 'a ka yöë bhë -a 'dhö, 'ö ka -de 'pö 'ka n -ga gbɛ. Pë 'ö- 'suö -yö n -kë 'zü 'ö tɔɔ kö ŋkun 'a -dɔn bho -sü waa- =druɛi kë -sü -nu oo, -naazuëdhe kë -sü waa- 'wun kë -sü 'wo ŋzië' wo 'bha -ta -nu oo, 'si bho -sü -nu waa- -zuö dɔ -sü 'ö 'wun yaa -kë 'kuë -sü 'dho -a 'gü oo, -de -sü ŋva -sü waa- pë 'plɛ -kaan 'kuë -sü -an yö 'ma. 21 Pë 'ö- 'suö -yö n -kë 'ö tɔɔ a- 'piö kö n -ma -nu ka ŋplöö -sü mɛ 'ö 'dhoë- kë ŋnɛ, kö ŋkun 'ö n -ma -Zlan -yö n -gɔ dho sia- 'ö lë- -yö 'kpɔ n -ta ka wö 'dhiö, 'ö 'a 'gbo bɔ mɛdhɛvadhɛ 'wo -da pë yaa -nu 'gü 'ö 'waa- 'piö kö 'wo 'go wo -bha -dhuupë -wun -nu, -an -bha ŋsɔɔn kë -sü -nu waa- -nëng pë 'plɛ -bha -sü -nu 'wo -an 'gü 'ö 'waa wo ŋkwaa'- -an -wun -zü bhë -an -wun 'gü.

13

-Zobüöwo -kaanta waa- =wekadhe

1 -A -gwaa kë -yaaga -naa 'ö ŋnɛ kö 'a nu ka ŋplöö. 'Wun -dɔ mɛ -bha -sü 'ö dho kë, -a ŋgoo- -nu -dho kë ŋplɛ 'iin -yaaga ŋnɛ -kɔ 'ö pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö- pöë bhë -a 'dhö. 2 -Zo -büö -wo do -yö n -gɔ kö 'aan- pö mɛ -nu 'wo ŋsɔɔn yaa -kë 'dhiö 'saadhö waa- mɛ -nu 'wo to -an -dhë. Ma -nu ka ŋplöö -sü ŋplɛ -naa 'ö -kë bhë, a- 'bhaa -blɛɛ. 'Kɛɛ a- 'piö kö 'a- =blɛɛ' 'zü, ŋdhɛ kë ŋnɛ 'maa ka ziën bhë; 'ö tɔɔ n -ma nu -sü 'ö 'dhoë- kë zlöö bhë, mɛ gbɛ 'ka dho dha n -gɔ. 3 ŋDhɛ 'ö -kë ŋnɛ ka- 'piö kö 'ka Klito -bha 'wun ŋblɛɛ'- -bɔ n -ta -sü 'ka bhë 'ka- yö bhë, kö ka -dho -a yö. Ka wö 'dhiö, Klito 'yaa mɛ 'ö ŋfaan' 'yaa- 'gü -a 'ka. -Yö ö -bha 'piigbeedhɛ -zɔn ka ziën. 4 Pë 'ö -kë 'ö tɔɔ ŋdhɛ 'wo- dɔ -na -gaatalü -bha ŋfaan' yaa kë -a -gɔ, 'kɛɛ -yö -kë -a 'gü -sü kë -na -Zlan -bha 'piigbeedhɛ ŋkwaa'. Yië- Klito -nu yi -bha -kë do -sü 'gü, ŋfaan' 'yaa yi -gɔ 'kɛɛ yi -nu yi -bha -kë -a 'gü -sü -yö -dho kë ka -wun 'gü, -Zlan -bha 'piigbeedhɛ ŋkwaa'.

5 -Ka ka -de -bɔ 'wun -nu 'gü -kɔ -ga, 'ka -dhɛ -ga -a 'gü -së 'ka; 'ö ŋya kë ŋnɛ -zo -yö -Zlan -bha -sü -yö ka -gɔ, kö 'kaan- -a ŋtɛi' dɔ ŋnɛ Yesu Klito -yö ka 'gü. 'Yö ŋdhɛ 'ka ka -de 'piö -ga bhë, ka mü -kɔklë ŋɛ? -A 'ke ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü bhë, 'ka- -yö sia- -kɔ dɔ kö yö. 6 'Kɛɛ -yö n 'gü ŋnɛ 'kaa yi 'sü ŋnɛ mɛ -nu 'ö -an -bha -zo yö -sü bhë 'waa- -gɛn -gban -kɔ dɔ -an 'dhö. 7 Yi -bhɛa -Zlan -dhë -yö kë 'dhö kö -kun 'ka dho 'wun yaa gbɛ kë. 'Yië- 'piö kö pë 'yi- kë -mɛ 'ka, 'yi yi -de ŋzuan'; 'kɛɛ pë 'yi- 'piö 'ö tɔɔ 'ka 'wun -së kë -sü 'kun 'gbee- 'kö -kë ŋnɛ yi -zë yi -kɔ 'yaa -mɔa -bha kö yö -mü. 8 'Ö bhii ŋya kë ŋnɛ 'ka 'ta 'sü -Zlan -bha 'wun giagia 'gü, yi 'ka dho pë 'kpaan kë; pë 'yi dho -a kë ŋzian' 'ö tɔɔ -a mɛ 'yö- 'piö. 9 ŋYa kë ŋnɛ yi -zë ŋfaan' -yö 'go -na yi 'gü, kö ka -zë ka 'gü -yö kë -na 'gbee-, yi 'glu -yö -dhi. -A -kë 'dhö -sü 'ka pë 'yi- -dhɛ yi -bha

□bhɛa' -sü 'gü -Zlan -gɔ, 'ö tɔɔ ka -bha 'wun 'plɛ -yö kë -Zlan 'gludhi -wun 'ka. 10 Pë 'ö -kë 'ö 'a -ya ka 'ka □gbiin 'ö 'sëëdhɛ □suu'- ɨnɛ 'a- bɔ bhë -a -gɛn □ga bhë, -yö -kë 'dhö kö 'töng 'a dho kaa ka □plöö bhë, kö □kun 'a dho pë 'ö Dëmɛ -ya pö 'a- kë bhë, 'a dho ka kun -a 'ka 'gbee-. Bhii -ya -kë 'dhö kö 'ka □kpɛa' -zo -yö -a -bha -sü 'gü; yaa- kë kö -yaan ka 'gü □siö'-.

11 Dhegluzë -nu, -wo 'ö n 'dhiö dho to -a -ta 'ö tɔɔ 'ka kë □zuögludhi 'gü; -ka 'dho ka 'dhiö -Zlan -zo 'kun -wun kë -sü 'ka, -ka ka 'ko -nu □faan' 'më. Ka □zuö' -yö kë do, 'ka -tosiadhe kë □zuöyagluu 'ka. -Ya kë 'dhö -Zlan 'ö -dhɔzë 'go mü 'ö □zuöyagluu nu mɛ -nu -dhë bhë, -yö -dho kë ka 'piö. 12 -Ka -mɛɛ -nu kë ka 'ko -nu 'ka -së 'ka -dhɔ 'gü dhegluzë -dhɛ -kwaa. -Zlan -bha mɛ -nu 'saadhö 'wo 'nö □wa 'we kaa □duö. 13 'Glusë 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klito -ya -kë ka 'ka bhë, waa- -kë do -sü 'ö -Zuu 'slööslö -ya -nu ka -dhë bhë, -dhɔ 'ö -Zlan -ya -kë ka 'ka bhë, -wo 'to ka 'saadhö ka 'piö.

'Sëëdhɛ 'ö Pɔlö -ya bɔ -Zlan -bha mɛ -nu 'wo Galatö -sɛ -an -dhë bhë 'ö ɑnɛ

ɑWekadhe

1 Ma Pɔlö, 'ö n -ma -kë Yesu Klito -bha bɔmɛ 'ka -sü bhë 'ö yaa kë ɑnɛ bɔ 'a- wo mɛ -ta 'iin mɛ 'ö n -ya, 'kɛɛ 'ö sü Yesu Klito waa- kwa Dë -Zlan 'ö- bho ga 'gü -an -ta bhë, ma ɑnɛ 'ö 'sëëdhɛ 'ö ɑnɛ 'a- bɔ ka -dhë. 2 Dhegluzë -nu 'wo 'nö -wo -kpa yi -bha, 'ö 'sëëdhɛ ɑnɛ, yi -nu 'yi- bɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka Galatö -sɛ 'gü ka -dhë ɑwoë' ɑnɛɛ: 3 Kwa Dë -Zlan waa- kwa Dëmɛ Yesu Klito -wo 'glusë kë ka 'ka, 'iin kö -wo ka gbaa ɑzuöyagluu 'ka. 4 Klito gia- -yö ö -de -nu kö 'kwa dha kwa -bha ɑsɔɔn yaa -nu -gɔ, kö -yaan kwa bho në yaa -nu 'wo 'kpongtaa ɑdɛɛ -an kwɛɛ ɑnɛ -kɔ 'ö kwa Dë -Zlan -zo 'kun -wun 'dhoë- 'ka bhë -a 'dhö. 5 ɑƐɛ, 'tɔbhɔdhe -yö kë -Zlan -bha 'ka ɑtoëpö 'ka! Amɛn.

'Wuntaɔsë giagia

6 'Wun 'yö n 'te 'tun -wun giagia 'ka 'ö ɑnɛ: Kö -yö -kë ɑdhë 'ö 'ka -kan 'zodhö -Zlan 'ö ka ɑdhɔɔ -kë Klito -bha 'glusë ɑpaa' bhë -a -bha 'ö 'ka ɑdhië 'wun -taɔ gbɛ 'piö ee? 7 -A -de 'wuntaɔsë 'bhaa gbɛ 'yaa 'dhö. -A pö 'a- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ mɛ -nu -wo -dhö, 'wo- 'piö kö 'wo ka dɔ -gbɔudhö, bhii -wa 'piö kö -wo Klito -bha 'wuntaɔsë bho pin ɑtaa. 8 A- -pö ka -dhë: Kö ɑkun 'ö 'ka mɛ gbɛ -bha 'wuntaɔ gbɛ ɑblɛɛ' -wo -dhɛ 'wun gia-. -A -de, 'kö -kë ɑnɛ -Zlan -bha bɔmɛ do -mü 'ö go dhang- 'gü, 'ö nu, 'iin yi -de ɑnɛ 'yi nu 'ö 'yi 'wun -taɔ gbɛ 'ö 'yaa- mɛ 'yi- =blɛɛ ka -dhë bhë -a 'ka 'yi- =blɛɛ, 'dhangga -yö yi 'kun. 9 Pë 'yië- =blɛɛ'- ka -dhë do yö -mü; 'kɛɛ a- 'piö kö 'a ziö- 'gü do ka -dhë ɑnɛɛ: 'Wuntaɔsë 'ö 'yaa- mɛ 'ö 'ka -we -a -wun -bha bhë -a 'ka, mɛ 'ö ɑyaa- -wun ɑblɛɛ'- ka -dhë, 'dhangga -ya 'kun.

10 Kë- wo 'dhö bhë, yaa kë ɑnɛ n -de 'tɔ 'a- =mɛɛ' -na bhë. -Zlan ɑnɛ 'a- kë -na ɑzian' kö n -wun 'yi -yö 'kan -a 'dhi bhë. ɑYa kë 'dhö, kö -a kë 'pö 'a- wo -na kö 'aan- kë mɛ -nu 'yan 'dhiö -së 'pö bhë ɑee? ɑYa kë ɑnɛ -yö 'dhö -bezë kö n 'ka kë yuö -kë Klito -dhë -mɛ 'ka gbɔ ɑnɛ bhë 'sa.

Pɔlö -bha -kë Dëmɛ -bha bɔmɛ 'ka -kɔ

11 N dhegluzë -nu, a- -pö ka -dhë: 'Wuntaɔsë 'a- =blɛɛ' -na bhë, mɛ 'bhee- -de -gɔ -zotadhe 'yaa -mü. 12 Yaa 'go mɛ gbɛ kwɛɛ kö -yaan -a nu n -dhë 'iin mɛ gbɛ kun 'ö n ɑdaan -a 'ka; 'kɛɛ Yesu Klito ɑnɛ 'ö 'dhɛ bho -a -ta n -dhë.

13 Ka gia-, -kɔ 'a ɑkaa' kö a ɑtun -klu -sü 'ka Zuifö -nu -bha ɑbhɛa' -kɔ -bha bhë ka- -wun -ma; 'ö -kɔ 'a -kë 'wun ɑwɔa' ɑdhia ɑfaan' 'ka -Zlan -bha mɛ -nu -ta kö 'aan- -an 'gü ɑsiö' bhë 'ka- =tɛi' dɔ. 14 'Töng bhë -a 'ka, n 'bhamɛ -nu 'wo -kë Zuifö 'ka 'pö bhë, a -kë 'gbee- -an -bha, Zuifö -nu -bha ɑbhɛa' -kɔ 'gü. N ɑzuö' -de -yö -luu yi 'bhɛma -nu wɔ -kɔ -wun 'gü.

15 'Kɛɛ -Zlan -bha 'glusë 'gü, -yö n -sü 'ö n -ya -de -ta, -a -de kö a ɑtun n dhe 'guu, 'yö n ɑdhɔɔ -kë kö 'a yuö kë ö -dhë. 16 'Ö ɑdhɛ 'ö yi 'ö- -ya kö 'wuntaɔsë 'ö -gban -a Gbö -bha bhë, -yaan -a -ta 'po n -dhë kö 'aan- -wun ɑblɛɛ'- mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an -dhë bhë, 'ö ɑya -lo, n 'ka 'dho mɛ gbɛ 'piö kö -yaan n ɑkpaɔ, 17 'iin n 'ka 'dho Zeluzalɛmë, mɛ -nu 'wo -kë Yesu -bha bɔmɛ -nu 'ka n 'dhiö bhë -an 'piö kö -waan n ɑkpaɔ. 'Kɛɛ ɑdhɛ 'a go mü a -dho vɛɛdhö Alabi -sɛ 'gü ɑzian' (n 'sloo 'ka); 'ö ɑdhɛ 'a go mü, 'a dho Damasö. 18 ɑDhɛ 'ö -kwɛ -yaaga ɑya ziö, 'a dho Zeluzalɛmë kö yië- Piɛɛ 'yiën- -kpën yi 'kuë- 'yiën- yi 'ko dɔ. 'Ö

yi -nu 'yi 'dhɔɔgɔ ɖplɛ -kë yi 'kuë-mü. 19 Yesu -bha bɔmɛ 'bhaa gbɛ 'a dho -kpën -a -bha 'ma 'zü yaa -kë -dhö -a 'ke yaa kë kwa Dëmɛ dheglu Zakö 'ka.

20 Pë -nu 'a -an -ya 'sëëdhɛ ɖnɛ -a 'gü bhë, 'wun gia- -mü; -Zlan -de -yö n ɖgoo- 'ka.

21 ɖDhɛ 'ma 'go mü, a -dho Sili -sɛ waa- Silisi -sɛ -an 'gü -dhɛ -nu -bha. 22 'Töng bhë -a 'ka, kö Klito -bha mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'wo Zude -sɛ 'gü bhë, -an 'yan yaa -kpën n -ma ɖkun. 23 Pë do 'ö -da -an 'toudhö 'wo- dɔ 'ö tɔɔ -wa -pö 'ö bɔ -na mɛ -nu 'dhii do do 'ka ɖnɛɛ: «Mɛ 'ö -kë 'wun wɔ ɖdhia -be kwa -ta 'wuntaɔsë -wun 'gü bhë, yö ɖnɛ 'ö 'wuntaɔsë 'ö -gban -zo -yö Yesu -bha -sü -bha bhë 'ö- -wun ɖblɛɛ' -na zlöö bhë; 'kɛɛ kö -yö -kë 'slë ɖsuu'- 'saadhö ɖmɛɛ' ɖdhia -be kö -yaan -an 'gü ɖsiö'-.» 24 'Ö ɖya kë 'dhö, 'wo -Zlan 'tɔ -kë ɖva n -wun 'gü.

2

Pɔlö -bha -dho Zeluzalɛmë -gɛn

1 ɖDhɛ 'ö -kwɛ 'gɔɔ- do ö ga -yiisië ɖya ziö, a -yɛ n 'zü 'a dho Zeluzalɛmë -dëüwo, yië- Baanabasö yi 'ka, 'ö 'a Titö kpa n -ma. 2 'Dho 'a- wo bhë 'ö tɔɔ -Zlan ɖnɛ 'ö- pö n -dhë 'dhö. 'Yö ɖdhɛ 'a dho 'a -lo 'ma, 'ö yië- 'dhiö -sü mɛ 'ka -mɛ -nu 'yi -ya 'kuë- -kë yi 'sloo 'ka, 'ö 'wuntaɔsë 'a- =blɛɛ' -na mɛ 'waa Zuifö 'ka -an -dhë bhë, 'ö- -gɔgɔ -nu 'wo- -ta, 'a- sü 'a- =blɛɛ -an -dhë; -yö -kë 'dhö kö yi -nu yi -wo -yaan kë -a 'gü do, ɖkun -kë 'ö ma yuö -nu dho to 'kpaan. 3 'Kɛɛ Titö, 'yö -kë n 'piö, 'yö -kë Glɛkö 'ka bhë waa- 'gbee- -ta bho kö -yaan 'dho 'bɔng. 4 'Kɛɛ dhegluzë ɖsuazë -nu -wo -kaan yi 'ka -yö kë 'dhö kö mɛ -nu -waan 'dho 'bɔng, dhasü 'gbloo 'piö. Mɛ -nu 'wo bhë, -wo -da yi ziën ɖnɛ -glunaɔkëmɛ -nu 'dhö kö -potaasü 'ö yi -gɔ Yesu Klito 'gü bhë -waan -a 'piö -ga; bhii pë 'ö -kë -an -zo 'piö -be 'ö tɔɔ kö 'yiën- kë -an -kɔ ɖlöö. 5 'Kɛɛ yiëë 'töng 'bhe 'tee gbɛ nu -an -dhë, -yö kë 'dhö kö 'wuntaɔsë 'ö 'wun gia- 'ka bhë 'yiën- -a -wun 'to pin ɖtaa ka -dhë.

6 'Kɛɛ mɛ -nu 'ö 'wo -kë ɖnɛ 'dhiö -sü mɛ 'ka -mɛ -nu 'dhö bhë, pë 'wo dho -a ɖblɛɛ'- n -dhë -yaan kë pë -dëü 'ka yaa kë -dhö. -A -de pë 'wo- 'ka, n 'to -de yaa kë -a 'piö, bhii -Zlan 'yaa mɛ -ga mɛbheedhɛ bun -bha. 7 'Kɛɛ -wa -yö ɖzian' ɖnɛ -Zlan ɖya 'wuntaɔsë bhë -a -wun -lo n kwɛɛ kö 'a- -wun ɖblɛɛ'- mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an -dhë ɖnɛ -kɔ do gia- 'ö- -wun ɖblɛɛ' -sü tën -a 'ka Piɛɛ -bha Zuifö -nu -bha 'ka bhë -a 'dhö, 8 bhii -Zlan -yö n -ya kö mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka bhë 'aan- kë bɔmɛ 'ka -an 'piö ɖnɛ -kɔ 'ö Piɛɛ ɖyaa' kö -yaan kaa bɔmɛ 'ka Zuifö -nu 'piö bhë -a 'dhö. 9 Zakö 'dhö, Piɛɛ 'dhö waa- Zan 'ö -an -ya 'ti -yö -kë ɖnɛ -gɔmɛ -nu 'dhö bhë, wo gia- -wa -dɔ ɖnɛ -Zlan -yö yuö 'ö -ya -sü 'ka -de -ta bhë -a -wun -tën n -ma. 'Yö 'wo wo -kɔ -sɔ ma 'dhö, Baanabasö 'dhö yi kwɛɛ, -a -zɔn -sü 'ka ɖnɛ yi -mɔ -sü 'ka -a 'gü do kö 'yiën- 'kan yi 'kuë- kö 'yiën- 'dho mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an 'piö, kö wo -zë -waan 'dho Zuifö -nu 'piö. 10 'Yö 'wo- pö yi -dhë yi -zo -yö -büö wo -bha 'fɛɛmɛ -nu -wun 'ka. Pë 'a- -de -kë yö -mü.

Pɔlö -bha -we Piɛɛ -dhë -gɛn

11 ɖDhɛ 'ö Piɛɛ -yö nu Antiɔsö, a 'wun -blɛɛ -a 'ka mɛ gbung 'gü 'ö tɔɔ -yö -kë 'wun ɖzaa' -sü 'gü. 12 -A -kë 'dhö -gɛn tɔɔ: ɖDhɛ 'ö mɛ -nu 'ö Zakö -yö -an bɔ bhë 'ö waa -lo ɖkun, -yö -kë pë -bhö ɖdhia dhegluzë -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -an 'piö; 'kɛɛ ɖdhɛ 'ö mɛ -nu 'wo bhë 'wo -lo, 'yö -kan pë -bhö -an 'piö -sü -bha, bhii -yö -suö mɛ -nu 'wo Zuifö 'ka 'ö 'wo bɔ 'wun 'ö -gban -dho 'bɔng -sü -wun -bha -a 'ka bhë -an -dhë. 13 'Yö dhegluzë -nu 'wo Zuifö 'ka bhë, 'wo yö -ziö Piɛɛ 'piö -sü -bha 'suö 'ka. Baanabasö -de

'pö -yö -to -an 'piö -an -bha 'suö bhë -a 'gü. 14 Dhɛ 'a- yö nɛ 'waa 'ta 'sü -kɔ kpengdhö kë -na nɛ -kɔ 'ö 'wun gia- 'dhoë- 'ka 'wuntaɔsë 'gü bhë -a 'dhö, 'a- pö Piɛɛ -dhë mɛ 'plɛ wö 'dhiö mü nɛɛ: «Bhi 'ü Zuifö 'ka, 'ö- -dhɛ ya glɔɔ 'ö 'bhaa Zuifö -nu -bha tɔng löö gbɔ -potaasü 'ö ü -gɔ 'wuntaɔsë -wun 'gü bhë -a -wun 'gü, -yö -kë dhë 'ü- 'piö kö mɛ -nu 'wo nɛ -wo Zuifö -nu -bha tɔng bhlë -ya 'zü ii?»

'Wun 'ö -gban dha -kɔ -bha

15 Yi gia- 'yi Zuifö 'ka 'yi bhɔa, 'yiëë tɔng -lö 'gü -mɛ -nu 'ka nɛ 'sɛgɔ gbɛ 'gü -mɛ -nu 'dhö. 16 'Kɛɛ yi- -dɔ nɛ mɛ -bha -kë kpengdhö -sü 'ö -Zlan wö 'dhiö bhë -yö -sü dosɛn -a -bha -zo -yö Yesu Klito -bha -sü -bha, yaa 'sü -a -bha tɔng 'kun -sü -bha. Yi -de 'pö, pë 'yi- -kë kö 'yiën- =tun kë -na kpengdhö -Zlan wö 'dhiö yö kun tɔɔ tɔng 'kun -sü; 'kɛɛ 'we 'yi- wo Yesu Klito -wun -bha 'ö 'yi yi -zo yö -a -bha bhë -a -wun -mü; 'ö tɔɔ mɛ gbɛ 'ka 'dho kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö ö -bha tɔng 'kun -sü -wun 'gü. 17 Ya kë nɛ yi 'ö 'yi- këdhɛ mɛɛ' -na kö 'yiën- kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö, yiëë- Klito -nu yi -bha -kë do -sü -wun 'gü bhë, 'yië kë sɔɔnyaakëmɛ -nu 'ka, kö Klito ya kë sɔɔn yaa -gɛn -gban -dhɛ 'ka; 'wun -yö gɔa' -kɔ 'yaa kë 'dhö! 18 Ya kë nɛ pë -nu 'a- =wüü bhë, 'ma- pö 'a- dɔ 'zü, kö kë 'pö 'a- wo 'wun -ma tɔng -ta -mɛ 'ka bhë aa? 19 'Wun mɛ 'ö -gban tɔng -bha bhë, a ga -sü 'ka -a -gɔ, 'ö bhii dhɛ 'maa tɔng bhlë -ya bhë, tɔng -de gia- =ya za -lo n tuö, kö -yö kë 'dhö kö 'a -kë -a 'gü -sü kë -Zlan -bha 'ka. Yië- Klito nɛ 'wo yi dɔ -gaatalü -bha, 'yi ga bhë; 20 ya kë 'dhö kö ma gia- 'maa -tosiadhe kë -sü 'gü gbɔ, 'kɛɛ Klito nɛ 'ö -tosiadhe kë -na n 'gü bhë. -Tosiadhe 'yö n -gɔ zlöö bhë, a- -kë -zo -yö -Zlan Gbö 'ö n -dhɔ -kë 'ö ö -de nu n -wun 'gü bhë -a -bha -sü 'ka. 21 N 'ka duë -Zlan -bha 'glusë -dhë. 'Kɛɛ ya kë nɛ mɛ -bha -kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö -sü -yö -bɔ tɔng -ta, kö Klito -yö -ga 'kpaan 'sa!

3

-Zoyösü waa- tɔng 'kun -sü, pë plɛ 'wo bhë -a -mlë 'ö dhasü -yö sü -a -bha -ɛ?

1 'Öö, Galatö -mɛ -nu, 'kaa 'wun dɔ dhɛɛ! Dö 'pö ka 'bɔnkan bhë? 'Kɛɛ kö ka 'ö 'ka bhë, Yesu -bha -ga -gaatalü -bha -sü bhë -a -wun -yö -bho 'kou ka -dhë 'papadhö ka 'yaan. 2 Dhɛɛ' do 'kpaan -yö n -gɔ. -Zuu 'slöösló 'ö go -Zlan 'piö bhë -a yö 'ka- wo nɛ, tɔng 'kun 'pö 'ka- wo bhë yö -mü 'iin 'wuntaɔsë -dhɛ 'pö 'ka- wo 'wun gia- bhë yö -mü -ee? 3 Ka -dɔ -gbɔudhö dhë? -A zü 'ka- dɔ -së 'ka -Zuu 'slöösló 'ka bhë, ka -dho -a 'dhiö to zlöö ka -de faan' 'ka a? 4 'Wun -nu 'ka bɔ -an 'gü bhë, 'to 'pö 'dhoë- wo 'dhö 'kpaan bhë a? Këpë 'yaa -mü 'sa! 5 -Zuu 'slöösló 'ö -Zlan -ya nu ka -dhë, 'ö -dhidhaapë -nu kë -na ka ziën bhë, tɔng 'pö 'ka- kun bhë yö -mü 'iin 'wuntaɔsë -wun 'ka- ma 'ö 'ka- -wun -dhɛ 'wun gia- bhë yö -mü ee?

6 -Ka -dhɛ -ga 'dhɛ! Pë 'ö bɛɛn' -sü 'ka 'ö -gban Ablaamö -bha -ya -pö: *-Yö ö -zo -yö -Zlan -bha 'ö -Zlan -ya yö mɛ kpengdhö 'ka; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -yö -sü -a -bha -zo yö -sü -bha.* 7 Dhɛ -kë 'dhö, -yö kë ka 'yaan nɛ mɛ -nu 'ö -zo yö -Zlan -bha -sü 'dhoë- -an -gɔ bhë, Ablaamö gbö giagia -nu nɛ 'wo bhë. 8 Pë 'ö bɛɛn' -sü 'ka -ya -pö -Zlan -yö -dho mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an kë kpengdhö ö wö 'dhiö, 'kɛɛ -yö -dho sü -an -bha -zo yö -sü -bha; 'wunsë 'ö bhë 'yö- to 'dhiö 'ö- =blɛɛ Ablaamö -dhë nɛ: *-Zlan -yö -dho bɔ ü 'gü 'yö 'dhuë- kpɔ 'sɛgɔgümɛ -nu 'saadhö*

'wo 'kpongtaa -an -bha. 9 'Wun bhë Ablaamö -ya -dhɛ 'wun gia-; 'yö -Zlan -yö 'dhuë- kpɔ -a -bha. Mɛ -nu 'saadhö 'ö 'wo 'dhoë- wo -zo yö -Zlan -bha, 'dhuë- -dho kpɔ -an -bha ŋnɛ -kɔ 'ö kpɔa Ablaamö -bha bhë -a 'dhö.

10 Mɛ -nu 'wo wo -zo yö -na tɔng 'kun -sü -bha bhë, 'dhangga -yö -dho -an kun. Bhii pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -ya pö: «Pë -nu 'wo -ya -sü 'ka tɔng 'sëëdhɛ -be 'gü bhë, mɛ 'ö yaa 'dho -a do ŋbhlë -ya, 'dhangga -ya 'kun.» 11 -A -de -a -ta -yö 'po -sü 'ka ŋnɛ mɛ gbɛ 'ka 'dho kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö ö -bha tɔng 'kun -sü -wun 'gü; bhii pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -ya -pö: *Mɛ 'ö 'dhoë- kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö ö -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -wun 'gü, -yö -dho -kë -a 'gü -sü yö.* 12 'Kɛɛ -kwa -dhɛ -ga -a 'gü -së 'ka; tɔng 'kun -sü -wun yaa 'go -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü. 'Ö tɔɔ pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -ya -pö ŋzian' ŋnɛɛ: *Mɛ 'ö 'dhoë- tɔng ŋbhlë -ya ö 'plɛ 'ka, -a -bha -kë -a 'gü -sü -gɛn 'godhɛ ŋnɛ 'ö bhë.* ('Kɛɛ kö 'pian do 'piö, ŋya kë ŋnɛ kwa -kɔ yaa -mɔa -bha, kö 'dhangga -yö kwa -ta.)

13 'Dhangga 'ö -ya kwa -bha -be bhë, ŋya -ya Klito -bha kwa pin ŋtaa. -Kɔ bhë ŋnɛ 'ö Klito -yö kwa dhaa 'dhangga 'ö kwa kun tɔng -wun 'gü bhë -a -gɔ; bhii pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *Mɛ 'oo mɛ 'ö 'wo- dɔ -gaatalü -bha, kö 'dhangga ŋyaa-'kun.* 14 -Yö -kë 'dhö kö 'dhuë- 'ö -Zlan -ya 'tɔ go Ablaamö -dhë ('ö -gban Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -sü -bha dhasü -wun 'gü) bhë -yaan nu 'pö mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an -dhë -bɔ Yesu Klito -ta -sü 'ka 'iin kö kwa -bha -zo yö -sü 'gü kö -Zuu 'slöösslö 'ö -Zlan -ya 'tɔ go kwa -dhë bhë, 'kwaan- yö.

Tɔng waa- pë 'tɔ 'go -wo -an dɔ -kɔ

15 N dhegluzë -nu, -ka ka 'to 'to 'dhɛ! 'Wun ŋzuan' do ŋga ŋnɛ: ŋYa kë ŋnɛ gɔɔn- do -yö ö -bha 'wun -kaanta -nu ŋblɛɛ' -na -mɔ 'kuë -sü -zë 'ka, mɛ gbɛ yaa 'dho kë -dhö kö -yaan yö züë- 'iin kö -yaan -wo 'waa gbɛ -zuö -a -ta. 16 ŋAo'! -Ka dɔ! -Zlan -yö ö -bha pë 'tɔ -go Ablaamö 'dhö waa- ö ŋsuu'- -ta -në -an -dhë. Pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü yaa- pö: *Kaa- ü ŋsuu'- -ta -në ka -dhë* ŋnɛ ŋdhɛ 'wo- pö -a -bha 'kpa mɛ ŋplëëzë -mü -a 'dhö. 'Kɛɛ -ya -pö: *Kaa- ü ŋsuu'- -ta 'në ka -dhë.* ŋYaa- pö 'dhö kö -ya -pö mɛ dosɛn; mɛ dosɛn bhë 'ö tɔɔ Klito. 17 'Ma- pö 'dhö kö a- -pö: -Zlan -yö pë 'tɔ 'go -wo -nu (Ablaamö -dhë), 'yö- pö -yö -dho to pin ŋtaa. Tɔng 'ö nu kö -kwɛ ŋkëng' -yiisië 'ö -kɔ -yaaga ŋya ziö bhë yö 'pö 'yö dho -Zlan -bha pë 'tɔ 'go -wo bhë -a yö züë- kö -yaan -a -bha pë 'tɔ 'go -wo -nu 'to 'kpaan bhë ŋee? 18 'Kɛɛ ŋya kë ŋnɛ gbaɔ 'ö -Zlan dho -a nu ŋnɛ -to mɛ -gɔ -pë 'dhö bhë ŋya 'sü tɔng -bha kö yaa 'sü pë 'tɔ 'go -wo -bha gbɔ ŋnɛ bhë 'sa. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë 'tɔ -go mɛ -dhë -pë bhë ŋnɛ 'ö -Zlan -yö bɔ -a -ta 'yö ö -bha 'glusë -kë Ablaamö 'ka.

19 ŋDhɛ -kë 'dhö ŋnɛ tɔng -yö -dɔ -më -wun 'gü i? Nu 'ö tɔng -ya wo 'ö -daa -ta bhë, -yö -nu 'dhö kö 'wun -nu 'waa -Zlan -zo 'kun -wun -zian -ta bhë kö -yaan kë kö mɛ -nu -waan dɔ, -yaan kaa 'dhö -bezë -yaan 'dho -yaan yöë Ablaamö ŋsuu'- -ta -në 'ö 'wun -yö -gban -a -bha 'ö 'wo- 'tɔ go bhë, -a -bha nu -sü -bha. -A -de -Zlan -yö -bɔ ö -bha bɔmɛ -nu 'gü 'ö tɔng dɔ, 'ö mɛ do -ya -wun -lo mɛ -nu -bha; 20 'kɛɛ -dhɛ 'ö -Zlan 'dhoë- ö -bha pë 'tɔ go (Ablaamö -dhë), yaa bɔ mɛ gbɛ 'gü.

Tɔng -da -gɛn

21 Kë- wo 'dhö bhë, kë 'pö tɔng -ya wo -dɔ -Zlan -bha 'tɔ 'go -mɛ -dhë -pë -gɔ 'yënng -pë 'ka bhë ŋa? Yaa 'dho kë 'dhö 'dhɛ! 'ö ŋya kë ŋnɛ tɔng -yö -kë -dhö 'ö mɛ -nu -wo

bɔ -a -ta 'wo -kë -a 'gü -sü yö kö mɛ -yö -dho -mɔa -be -yö kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö tɔng 'kun -sü -wun 'gü. 22 'Kɛɛ në 'ö ɓɛɛn' -sü 'ka -ya -pö, 'kpongtaamɛ -nu 'töüdhö -wo ɓsɔɔn yaa -bha 'piigbeedhɛ ɓlöö, -yö kë 'dhö kö gbaɔ 'ö -Zlan -ya 'tɔ go bhë -yö kë mɛ -nu 'wo 'dhoë- wo -zo yö Yesu Klito -bha bhë -an -dhë.

23 ɓDhɛ 'ö ɓtun -be kö -zo -yö Yesu Klito -bha -sü 'töng yaa -lo ɓkun, kwa -kë tɔng -gɔ -kanso 'gü 'ö toë 'dhö 'ö -zo -yö -Zlan -bha -sü -yö yöë plaan. 24 Tɔng -bha -kë 'yan -to kwa -bha -mɛ 'ka -gɛn 'ö ɓkaa' bhë ö ɓga bhë. 'Yö- =kaa' 'dhö 'ö dhoë 'ö yöë yi 'ö Klito -yö nuë 'ö 'kwa ɓkaa' kpengdhö -Zlan wö 'dhiö kwa -bha -zo yö -sü -wun 'gü bhë -a -bha. 25 Zlöö ɓnɛ, -zo -yö Yesu Klito -bha -sü 'töng ɓya -lo. Në 'ö ö 'yan to kwa -bha -be bhë, 'kwaa- -kɔ ɓlöö gbɔ.

26 Ka 'saadhö ka -bha -kë -Zlan -bha 'në -nu 'ka -sü -yö -bɔ ka -bha -zo -yö Yesu Klito -bha -sü -ta. 27 'Ö tɔɔ kë- wo bhë ka 'plɛ 'töüdhö -wo ka -bɔ yiö kö kaa- Yesu Klito -nu 'kaan- kë do; 'go mü 'zü, 'ö 'ka -tosiadhe -dëü 'ö Yesu Klito 'gü bhë, 'ka- -da ka -bha. 28 ɓYa kë 'dhö kö -nii gbɛ 'yaa Zuifö -nu waa- mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an ziën; 'yaa ɓnua -nu waa- mɛ -nu 'ö -potaasü 'dho -an -gɔ -an ziën; 'yaa gɔɔn- -nu waa- dhoo -nu -an ziën. Ka 'saadhö ka -kpa 'kuë- -sü -mü do Yesu Klito 'gü. 29 ɓYa kë ɓnɛ 'ka kë Klito -bha 'ka kö ka Ablaamö ɓsuu'- -ta -nu 'ka, 'ö -to mɛ -gɔ -pë 'ö -Zlan -ya 'tɔ go -a -dhë bhë 'ö 'ka dho -a yö.

4

1 -Ka dɔ, 'a 'wun ɓzuan' do -zɔn. 'Në gɔɔn- 'ö- dë -bha pë -nu dho to -a -gɔ -yö ɓnɛ ɓnua 'dhö; bhii 'kö -kë ɓnɛ yö ɓnɛ 'ö ɓya 'to zlöö pë -nu 'wo bhë -an dëmɛ 'ka, -a -bha -kë 'tee -sü -wun 'gü, -a -kɔ 'yaa pë -nu 'wo bhë -an -ta. 2 'Töng 'ö- dë -ya -ya bhë, ɓya kë ɓnɛ yaa -lo ɓkun, kö -yö ɓtun mɛ -nu 'wo wo -zo kë -na -a 'piö bhë -an kwɛɛ, -a -bha -kë 'tee -sü -wun 'gü. 3 Kwa -de 'pö, -kɔ gia- bhë ɓnɛ 'kwa ɓkaa' kö kwa ɓtun ɓnɛ 'në 'sɛɛn- -nu 'dhö bhii kwa kwa -zo 'plɛ dɔ Zuifö -nu -bha tɔng -nu waa- -an -bha pë -nu kë -kɔ -nu -bha ('ö tɔɔ kwa -de 'pö -yö -kë kwa -zo 'piö ɓnɛ pë -nu bhë ɓnɛ 'wo dho kwa dha -be). 4 'Kɛɛ ɓdhɛ 'ö yi 'ö- kpɔ bhë ɓya -lo, -yö ö Gbö -bɔ; 'yö bɔ dhebɔ do 'gü 'yö bhɔ. Yö -de 'pö -yö -kë Zuifö -nu -bha tɔng ɓlöö. 5 -Yö kë 'dhö kö mɛ -nu 'wo -kë tɔng ɓlöö bhë -yö -an bho 'gan 'gü, -kɔ bhë ɓnɛ 'ö 'kwa ɓkaa' -Zlan gbö -nu 'ka.

6 Pë 'ö- -zɔn ɓnɛ ka ('dhö, yi 'dhö, kwa 'saadhö kwa) -Zlan gbö -nu 'ka bhë 'ö tɔɔ -Zuu 'slöösló 'ö go -a Gbö 'piö bhë -a -ya 'ö- wo kwa ɓzuö' 'piö bhë; bhii kë- wo bhë, -Zuu 'slöösló bhë, ɓya kë -yö -we ɓwoë' ɓnɛ: «N Dë!» 7 ɓYa kë 'dhö, kö 'kaa ɓnua 'ka gbɔ, 'kɛɛ 'ka kë zlöö -a gbö -nu 'ka. 'Yö ɓdhɛ -kë ɓnɛ 'ka kë -a gbö -nu 'ka bhë, -Zlan -yö -dho ka gbaa pë -sɛɛbɔ -nu 'wo- -gɔ 'wo -ya -sü 'ka ka -bha 'ka bhë -a 'ka.

'Wun 'ö Pɔlö ɓzuö' -to zlöö -wun 'ka Galatö -mɛ -nu buëndhö

8 Kë- wo 'dhiö ɓzian' -be bhë, kaa -Zlan dɔ; ka -kɔ këpë -nu ɓnɛ 'ö 'ka -an -ga -Zlan 'ka, 'yö 'ka -kë -an -gɔ ɓnuadhɛ 'gü 'kɛɛ kö 'waa- 'ka. 9 Zlöö ɓnɛ bhë, ɓdhɛ 'ö 'ka -Zlan giagia dɔ, 'iin 'ö -Zlan ɓya ka dɔ bhë, -yö -kë ɓdhë 'zü 'ö 'ka ɓdhië -de nu -a -dhë -pë 'tëëtë -nu 'ö 'wo mɛ 'bhee- -bha wɔ -kɔ 'gü bhë -an 'piö e? -Yö -kë ɓdhë 'ö 'ka dho -an 'piö 'zü kö -waan ka ɓnuadhɛ -kë wo ɓe? 10 -Ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ! Ka -dhɛkpaɔyi 'bhaa -nu, 'su 'bhaa -nu, -kwɛ 'töng 'bhaa -nu waa- -kwɛ 'bhaa -nu -wun -kun 'gbee- -a 'bhaa -nu -bha. 11 'Suö -yö n -kë ka -wun 'gü 'ö tɔɔ ɓya kë a n

-de ɖhɛɛ' kpɔ 'a- pö kö yuö -nu 'a- -kë ka -wun 'gü bhë 'to 'pö 'dhoë- wo 'kpaan bhë ɖe?

12 N dhegluzë -nu, ɖbhɛa'- 'a- wo ka -dhë; -ka kë ɖnɛ -kɔ 'a- 'ka ɖnɛ -a 'dhö bhii 'maa tɔng ɖlöö gbɔ.

13 Kaa 'wun yaa gbɛ kë n 'ka. Ka gia- -yö ɖtun ka 'yaan ɖnɛ 'töng 'ö 'wuntaɔsë bhë 'a- =blɛɛ -a 'ka ka -dhë 'ma -blɛɛzë 'ka bhë, 'yua -yö -kë n kë ɖdhia. 14 'Yua -bha n kë 'ö- wo 'töng bhë -a 'ka bhë, -yö -kë ka -gɔ 'wun 'gbee- 'ö nu ka -ta -a 'ka, 'kɛɛ kaa n -san zë. Në 'ka- -kë ɖzian' 'ö tɔɔ n -nia 'kun 'ö 'ka- wo ɖnɛ ɖdhɛ 'wo- pö -a -bha -Zlan -bha bɔmɛ -mü 'iin Yesu Klito -mü -a 'dhö. 15 'Töng bhë -a 'ka, ɖzuögludhi -yö -kë ka -gɔ. ɖDhɛ -kë 'dhö, -më 'pö -kë kaa ɖɛ? 'Kɛɛ a -mɔa 'a- pö: 'Töng bhë -a 'ka, ɖya kë ɖnɛ ka -kɔ -yö -mɔa -be, ka -dho ka 'yanga -nu bho mü 'ka n gbaa. 16 Dɔ 'kwa- wo ɖnɛ, kë 'pö 'ma- wo ka yaagümɛ 'ka 'wun gia- =blɛɛ'- 'a- wo bhë -a -wun 'gü bhë ee?

17 Mɛ -nu 'wo- 'piö kö 'ka tɔng 'kun ö 'plɛ 'ka bhë, ka -wun -yö -an -gɔ 'gbee-; 'kɛɛ -an ɖzuö' 'piö -wun 'yaa -së. Në 'wo- 'piö 'ö tɔɔ 'ka 'kan n -ma kö 'ka ka ɖzuö' ɖdhië'- -an 'piö. 18 ɖDhɛ 'a- -ga -a 'gü bhë, ɖyö -së kö 'ka ka -zo 'tën në -nu -dhë, 'kɛɛ -yö kë në 'ö -së -a -wun 'gü 'iin kö -yö kë 'dhö -kplawo; kö ɖkun 'ö -kë n -ma -kë ka ziën -sü 'töng 'sloo 'ka. 19 Ma 'në -nu -wungbeezë, n 'yënng -yö bhɔ -na ka -wun 'gü ɖnɛ në 'wo- pö 'në 'kpɔ -sü 'yënngbhɔdhe 'ö dhebɔ -gɔ -a 'dhö; 'kɛɛ -yö -dho toë 'dhö 'ö dhoë 'ö yöë yi 'ö Klito dho -kian -a 'ka ka 'gü bhë -a -bha. 20 Dɔ 'a- wo ɖnɛ, n -ya -sü -mü -a ɖwuën' kö 'a nu ka 'piö 'ma kö 'aan- 'wun ɖblɛɛ'- ka -dhë -kɔ 'bhaa gbɛ -ta bhii në 'a dhoë- kë zlöö ka -dhë 'maa- dɔ.

'Wun ɖzuan' 'ö -gban Agaa waa- Saala -an -bha

21 Mɛ -nu 'ö 'ka- 'piö kö 'ka kë tɔng ɖlöö ɖnɛ, -ka ka 'to 'to 'dhɛ! Në 'ö tɔng -ya pö bhë, ka- -ma -a? 22 -Ya -pö Ablaamö -bha 'në -nu -wo -kë ɖplɛ. -A mɛ do -yö -kë ɖnuadhe do ('wo- -dhɛ Agaa), -a gbö 'ka, 'ö- mɛ do 'bhaa -yö -kë dhebɔ 'ö 'yaa ɖnua 'ka ('wo- -dhɛ Saala bhë), -a gbö 'ka. 23 'Në gɔɔn- 'ö waa- =nuadhe 'wo- kpɔ bhë -yö -bhɔ ɖnɛ -kɔ 'ö ɖkaa' -an mɛdhɛ ɖdhɔɔbhaa 'ka -a 'dhö; 'kɛɛ -a mɛ 'ö waa- dhebɔ 'ö yaa kë ɖnua 'ka 'wo- kpɔ bhë, -yö -bhɔ ɖnɛ -kɔ 'ö -Zlan -ya 'tɔ goë Ablaamö -dhë bhë -a 'dhö. 24 'Wun bhë -wo -mɔa -wa ma ɖnɛ 'wun ɖzuan' 'dhö. 'Kwa -dhɛ -ga 'wun bhë -a 'piö, dhebɔ ɖplɛ 'wo bhë, kwa -dho -an -zɔn -dhi 'kuë ɖplɛ 'ka. -A do 'ö 'kwa- -zɔn dhebɔ mɛ 'wo- -dhɛ Agaa -a 'ka bhë, yö ɖnɛ 'ö tɔɔ -dhi 'kuë 'ö -kë Sinai -tɔn tuö. Yö ɖnɛ 'ö 'në -nu kpɔ 'ö 'wo -kë ɖnua 'ka. 25 Agaa bhë, yö ɖnɛ 'ö tɔɔ Sinai -tɔn 'ö Alabi -sɛ 'gü; yö ɖnɛ 'ö 'töng 'kwa dɔa ɖdɛɛ ɖnɛ -a 'gü 'ö tɔɔ Zeluzalɛmë 'ö waa- ö -bha 'në -nu 'ö 'wo (Moizö -bha tɔng -gɔ) ɖnuadhɛ 'gü. 26 'Kɛɛ Zeluzalɛmë -dhɛ mɛ 'ö dhang- 'gü bhë ɖnɛ 'ö -potaasü 'dhoë- -gɔ. Yö ɖnɛ 'ö tɔɔ kwa dhe. 27 Bhii në 'ö ɖbɛɛn' -sü 'ka -ya -pö: *Dhebɔ, bhi ü 'ka 'në gbɛ 'kpɔ bhë, -bhö ɖzuögludhi kë; bhi ü 'ka bɔ 'në 'kpɔ -sü 'yënngbhɔdhe 'gü do ɖnɛ, -bhö 'we ɖzuögludhi -tan -nu 'ka! Bhii ɖsaandhe bhë -a -bha 'në -nu -wo -dho kë ɖva 'wo ɖzië' dhebɔ mɛ 'ö ɖtun kun -së bhë -a -ta.*

28 'Kɛɛ n dhegluzë -nu, ka -zë ka 'në -nu 'ö -Zlan -yö -an 'tɔ go 'ö 'ka bhɔ -an 'ka ɖnɛ Izaakö 'dhö. 29 Kë- wo 'kpa bhë, 'në 'ö bhɔ ɖnɛ -kɔ 'ö ɖkaa' mɛ 'bhee- =dhɔɔbhaa 'gü -a 'dhö bhë -yö -kë -a mɛ 'ö bhɔ -Zuu 'slööslö ɖkwaa' bhë -a 'klo bhɔ ɖdhia ɖnɛ -kɔ 'ö- 'ka ɖdɛɛ ɖnɛ -a 'dhö; 'ö 'dho -na -a 'ka 'dhö 'dhiö -kplawo bhë. 30 'Kɛɛ në 'ö ɖbɛɛn' -sü 'ka -ya -pö: *-Bhö ɖnuadhe waa-*

ö -bha 'në -an kë; bhii ɔnuadhe -bha 'në bhë, pë 'ö yö 'dhö waa- dhebɔ 'ö 'yaa ɔnua 'ka, -a -bha 'në 'dhö 'ö -an dë -bha pë -nu 'ka, -a -bha 'yaa- 'gü.
31 ɔYa kë 'dhö kö, n dhegluzë -nu, 'kwaa ɔnuadhe -bha 'në -nu 'ka, 'kɛɛ kwa dhebɔ -potaasüzë -bha 'në -nu 'ka. (ɔYa kë 'dhö kö pë 'ö -Zlan -ya 'tɔ go bhë, kwa -dho -a yö.)

5

Mɛ ɔkpaɔ -wo 'ö -gban -potaasü -bha

1 Klito -yö -potaasü -nu kwa -dhë kö -potaasü giagia -yaan kë kwa -gɔ. -Potaasü 'ö ka -gɔ bhë, -kaa -wun 'kun 'gbee-, 'go mü 'ka ka -zo kë ka -de 'piö kö ɔkun 'ka dho kë 'zü ɔnua 'ka.

2 -Ka dɔ! Ma Pɔlö -mɛ a- -pö ka -dhë: ɔYa kë ɔnɛ 'ka 'dho 'bɔng (-a pö -sü 'ka ka ɔzuö' 'piö ɔnɛ yö ɔnɛ 'ka dho bɔ -a -ta kö 'kaan-dha), kö Klito -yöë -bha -pë gbɛ 'yaa 'dhö ɔnɛ bhë 'sa. 3 A- 'piö 'a bɔ -a 'gü 'zü 'a- yö sia- ka -dhë -së 'ka ɔnɛ: Mɛ 'oo mɛ 'ö 'dhoë- 'wun -yö 'ko 'dhiö -kɔ ɔsuu'- bhë -a kë ö ɔzuö' 'piö kö -yaan 'dho 'bɔng, kö -a 'gbee- -ta bho -sü -mü kö -yaan tɔng -to 'dhö -sü 'plɛ 'kun. 4 -Yö kë ka 'yaan ɔnɛ mɛ -nu 'ö 'ka- këdhɛ ɔmɛɛ' -na kö 'kaan- kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö ka -bha tɔng 'kun -sü -wun 'gü bhë, 'ka 'dho Klito 'ka ɔgbiin; -Zlan -bha 'glusë 'ö bhë 'ka ka -de 'kan -a -bha ɔnɛ bhë. 5 Mɛ -nu 'kwa to bhë, kwa -zo yö -sü -mü ɔnɛ -Zlan -yö -dho kwa kë kpengdhö ö wö 'dhiö. Pë 'ö kwa -bha -zo yö -sü 'gü 'ö -Zuu 'slöösslö 'dhoë- kë -na 'piigbeedhɛ 'ka kwa ɔzuö' 'piö bhë 'ö bhë. 6 Bhii 'ö tɔɔ ɔya kë ɔnɛ 'kwa kë Yesu Klito -bha 'ka, 'kö -kë ɔnɛ kwa -dho 'bɔng oo, kwaa 'dho 'bɔng oo, kwa 'to 'ka 'dho kë mü: Pë mɛ 'ö- -wun 'dho 'gbee- dha -sü 'ö bhë -a 'gü 'ö tɔɔ -zo -yö -Zlan -bha -sü 'ö ɔya kë mɛ -gɔ 'ö 'wo pë -nu kë -na -dhɔ 'gü bhë.

7 -A zü dɔ -kɔ -blɛɛzë 'ka- zü dɔa bhë, -yö -kë -së. ɔDhɛ -kë 'dhö ɔnɛ dö 'pö- -kë 'ö 'ka ka bo 'wun gia-=bhlë -ya -sü 'ka ɛ? 8 Pë 'ö mɛ -nu -wa ɔblɛɛ kö 'kaan- ka -zo tën -a -dhë bhë, -Zlan 'ö ka ɔdhɔɔ kë -na bhë, yaa 'go -a 'piö. 9 Pë -de 'ö -kë 'ö mɛ -nu 'dho -piën bɔ -na 'wo-pö -na: «ɔBluubhɛɛpë 'bhle 'tee -yö ɔbluu'- -to 'dhö -sü -da 'ö bhë.» (Bhii mɛ do ɔya kë ka ziën kö -a këwun -yaan kë ya; -yö -dho mɛ 'plɛ -gɔ 'gü ɔsiö'-.) 10 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -Zlan -yö ɔzuöyagluu -nu n -dhë ka -wun 'gü bhii -ya -kë 'ö n ɔzuö' -yö -kë -saa ɔnɛ 'wun 'ö bhë, ka 'dhö, ma 'dhö, kwa ɔzuö' -ya 'gü do. 'Kɛɛ mɛ 'oo mɛ 'ö ka ɔzuö' ɔkaan' -na 'kuë bhë, -Zlan -yö -dho -a 'klo bhɔ.

11 Ka- -yö bhë ɔa, n dhegluzë -nu; 'ö ɔya kë ɔnɛ kë- wo bhë -dho 'bɔng -sü ɔnɛ 'a- -wun ɔblɛɛ -bezë ɔnɛ -a -wun -yö 'gbee- dha -sü 'gbloo 'piö, kö -wo -dho n 'klo bhɔ -be -a? ɔYa kë ɔnɛ -yö -kë 'wun gia-'ka -bezë kö 'wun 'ö -gban Klito -dɔ -gaatalü -bha -sü -bha bhë 'a- -wun ɔblɛɛ' -na bhë kö yaa 'dho yɛ mɛ gbɛ -bha. 12 -A -de a- 'piö kö mɛ -nu 'wo bhë, -wo 'dho 'wun bhë -a 'ka ɔgbiin -wa ziö ɔgɔü', -wo wo bo -kë gɔɔn- 'ka -sü 'ka.

13 N dhegluzë -nu, ka -zë, -Zlan -yö ka ɔdhɔɔ -kë kö 'kaan- kë -potaasü 'gü. 'Kɛɛ kö ɔkun 'ö -potaasü 'ö bhë 'ka- -kë ɔsaand-hepë 'ka ka -de -gɔ 'ö 'ka ka -bha -tosiadhe ɔkaa' ka ɔdhɔɔbhaapë -nu 'gü. 'Kɛɛ -ka dɔ, -dhɔ -yö yö ka -dhë 'dhiö kö 'kaan- yuö kë ka 'ko -nu -dhë. 14 Bhii tɔng -nu 'wo bhë 'kwa -an 'plɛ 'dho 'kuë- -wo do 'ka, -ya -pö: *-Bhö ü -ya 'yɔɔ -dhɔ kë ɔnɛ ü -de 'dhö.* 15 'Kɛɛ ɔdhɛ -kë ɔnɛ ka kë -kɔ -nu ɔwa kë ɔnɛ wü -nu kë -kɔ 'dhö ka 'ko -nu -gi -sü 'iin ka 'ko -nu 'yënng bhɔ -sü -nu 'ka bhë, kö

-ka ka -zo kë ka -de 'piö kö ŋkun 'ö 'ka dho ka 'ko -nu 'gü ŋsiö'-!

-Zuu 'slööslö -bha -yö mɛ -dhë 'dhiö -sü

16 ŋƐɛ, ŋya kë 'dhö, a- -pö ka -dhë: -Ka ka ŋkwaa'- -Zuu 'slööslö -zü -yö yö ka -dhë 'dhiö ka -bha -tosiadhe 'gü; kö ŋkun 'ka 'wun ma ka mɛbheedhe ŋdhɔɔbhaapë -nu -ta ka 'gü; 17 bhii 'ö tɔɔ mɛbheedhe ŋdhɔɔbhaapë -nu -wo -de -ta; 'waa -Zuu 'slööslö -bha zian -ta; -kɔ do bhë 'ö -Zuu 'slööslö 'dhoë- 'ka mɛbheedhe ŋdhɔɔbhaapë -nu 'ka; -wo -de -ta 'gbönggböng. ŋYa kë 'dhö ka 'ka 'dho -mɔa -bha kö pë 'ö -dhi ka -dhë 'kaan- kë. 18 'Ö ŋya kë ŋnɛ -Zuu 'slööslö ŋnɛ 'ö yö ka -dhë 'dhiö, kö 'kaa tɔng ŋlöö.

19 Kwa gia-, -kwa -dhɛ -ga 'dhɛ! Mɛ 'ö ziö -na ö -de ŋdhɔɔbhaapë -nu yaa 'piö bhë, -a këpë -nu 'saadhö -wo -gban ŋsɔɔn kë -sü, -dhuupë -nu, ŋsɔɔn yaa kë -sü 'ö 'wo 'to -na -a din 'piö 'wo 'dho -na -a 'ka 'dhiö -kplawo, 20 në gba -sü -nu waa- -dɛ bɔ -sü -nu; kö mɛ -nu -wo ŋgluɛng' kë -na wo 'ko -nu -bha, -yö 'gla -na -an -gɔ ŋdruɛi 'gü, -wo -da -na -naazuëdhe 'gü wo 'ko -nu buëndhö, -wo 'dhinaa -nu kë -na, -wo kë -na yaagümɛ -nu 'ka wo 'ko -nu -dhë; kö 'gügludhe -yö -da -na -an ziën kö -wo 'pɛ -na 'gü. 21 -Wo -ya -sü 'ka mɛ 'waa gbɛ -bha pë -dhɔ 'ka; -wo wo -de -nu -drɔɔn mü -sü -dhë, -wo ŋkian' yaa -nu -kë, 'wo 'wun 'vlanvlan 'bhaa -nu -kë -ziögɔüsüzë 'ka. 'Kɛɛ a ka ŋkpaɔ -na 'zü ŋnɛ -kɔ 'a- =kaa' 'dhiö bhë -a 'dhö. Mɛ -nu 'wo wɔ -kɔ ŋsuu'- bhë, 'wo- kë -na bhë, wo 'ka 'dho -da -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü.

22 'Kɛɛ mɛ 'ö -Zuu 'slööslö 'dho 'dhiö 'sü -na -a 'ka -a këpë -nu 'wo tɔɔ -dhɔ, ŋzuögludhi, ŋzuöyagluu, ŋzuösaadhɛ, këwun -së -nu, 'glusë, -to -wo 'gü -sü, -kë 'lëëlë -sü waa- -de kuënnu -sü. 23 Në -nu 'wo bhë 'saadhö mɛ 'ö ŋya 'to -a 'gü, 'klobhɔdhe 'ö sü tɔng -bha bhë, yaa 'dhö nu -a -ta. 24 Mɛ -nu 'wo Yesu Klito -bha 'ka, mɛbheedhe ŋdhɔɔbhaapë -nu 'wo bhë ŋwa ga -an -dhë 'ö bhii ŋwaa- kpa Yesu Klito -bha, ŋwaa-dɔ -gaatalü -bha. 25 -Zuu 'slööslö ŋya kwa gbaa -kë -a 'gü -sü 'ka; kö kwa ŋdua' -mü 'kwa kwa ŋkwaa'- -zü -yö yö kwa 'ta -sü -kɔ -dhë 'dhiö kwa -bha -tosiadhe 'gü 'pö 'sa. 26 Kö ŋkun 'ö 'kwa -kë -desüvamɛ 'ka, 'ö 'kwa kwa 'ko -nu ŋwoo' ŋmɛɛ 'iin 'ö 'kwa -ya kwa 'ko -nu -bha në -nu -dhɔ 'ka.

6

-Ka 'dho ka 'ko -nu -dhë

1 N dhegluzë -nu, ŋya kë ŋnɛ ŋwa mɛ do 'kun 'wun ŋzaa' -sü kë -sü -ta, mɛ 'ö -Zuu 'slööslö 'ö go -Zlan 'piö 'ö ka 'gü bhë, -kaa kë -yö yö zian kpengdhö -ta; 'kɛɛ -kaa kë 'lëëlë 'ka. -A 'bhaa tɔɔ: Mɛ 'ü -dhö, ü -zo kë ü -de 'piö kö ŋkun 'ö 'ü zian -po 'güdandhe -gɔ 'ö bhi -de 'pö, 'ü ŋsɔɔn yaa -kë. 2 -Ka 'dho ka 'ko -nu -dhë 'wun 'gbee- -nu 'gü; -kɔ bhë ŋnɛ 'ö 'ka dho Klito -bha tɔng kun -a 'ka. 3 ŋYa kë ŋnɛ mɛ ŋya ö -de sü pë 'bhaa 'ka 'kɛɛ kö 'yaa në gbɛ 'ka, kö ö -de -püö 'ö-wo. 4 Mɛ 'ö -dhö, -yö ö -de 'ta -kɔ -ga; 'ö ŋya kë ŋnɛ ŋya ö -de 'ta -kɔ -ga 'ö dho kë 'gɔugɔ -a -wun 'gü kö -yö -dho ö -de -zɔn ö -de 'ka, 'kɛɛ yö 'ka 'dho ö -de -zɔn mɛ gbɛ 'ka; 5 'ö tɔɔ mɛ 'ö -dhö, -yö -dho ö -de -bha ŋkwɛɛ- bun.

6 Mɛ 'ö 'wo ka ŋdaan' -na 'wuntaɔsë 'ka bhë, kwa ŋdua' -mü kö pë -nu 'wo ka -gɔ bhë, 'ka -an -bha nu 'pö.

7 ŋYa kë 'dhö, (n dhegluzë -nu), -kaa kë 'slë 'ka ka -bha -tosiadhe kë -kɔ 'gü; 'ö tɔɔ 'waa 'yee 'to -Zlan -bha. -Ka -dhɛ -ga 'dhɛ! Në 'ö mɛ -ya ta ŋnɛ 'ö- -kan. 8 ŋYa kë ŋnɛ në 'ö mɛbheedhɛ bun -dhë -së ŋnɛ 'ö mɛ -ya -kë, kö yi 'dhiötoyi ŋya -lo, -a -bha -dho kë ga 'ka; 'ö ŋya kë ŋnɛ në 'ö -dhi -Zuu 'slööslö -dhë

ɲnɛ 'ö- -kë, kö ɲtoëpö -këdhösü ɲnɛ 'ö dho kë -a -gɔ. 9 Kö ɲkun 'ö kwa -kɔ 'yi -yö ga 'wun -së kë -sü 'ka. Bhii -kɔ bhë ɲnɛ 'ö 'dhuë- -pë -nu 'wo -ya kwa -gɔ bhë -a yi ɲya -lo, 'kwa dhoë- yö; 'kɛɛ kö kwaa 'to zian 'kluë-. 10 Kö ɲdhɛ 'ö 'töng 'dhö ɲtun kwa -gɔ bhë, -kwa 'wunsë kë mɛ 'plɛ -dhë; 'kɛɛ ɲyö -së kö -yö kë dhegluzë -nu 'ö -zo -yö Yesu -bha -sü 'dhö -an -gɔ -an ɲzian'.

-Zo -kë -de 'piö -wo -nu waa-
=wekadhe

11 -Ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ! N pë ɲbɛɛn' -kɔ pin 'gblöögblöö -nu 'wo ɲnɛ -ka -an -ga bhë 'sa!

12 Mɛ -nu 'saadhö 'wo- 'piö kö -wo -gban ka -bha kö 'ka 'dho 'bɔng bhë, 'wo tɔɔ mɛ -nu 'ö 'wo- 'piö kö 'wo wo -de kë 'gianzë mɛ 'bhee- -nu wö 'dhiö. Kë- wo 'dhö bhë -wa -kë 'dhö kö ɲkun 'ö mɛ -nu dho 'wun wɔ wo -ta Klito -bha -gaatalü -wun 'gü. 13 Mɛ -nu 'wo bɔ -dho 'bɔng -sü 'ka bhë wo -de gia- 'waa tɔng 'kun; 'kɛɛ -wa 'piö kö 'ka 'dho 'bɔng -yö kë 'dhö kö -yaan kë -an -bha -de -sü ɲva -gɛn 'ka, ɲduakëpë 'ö -kë ka kwi 'gü bhë -a -wun 'gü. 14 N -ma 'ka, pë do 'ö- -wun 'gü 'a dho n -de kë 'gɔugɔ, 'ö tɔɔ Dëmɛ Yesu Klito -bha -gaatalü -wun. -A -gɛn tɔɔ Klito -bha -gaatalü -wun 'gü, 'kpongtaadhɛ 'yaa n -dhë pë gbɛ 'ka gbɔ. 'Ö ma -de 'pö, 'ö 'ma kë -bhaazë 'kpongtaadhɛ -dhë. 15 'Wun 'ö -gban -kë 'bɔn 'ka -sü waa- -kë ɲdruɛn 'ka -sü 'ö 'ka -an -ga -na bhë, n 'to 'yaa- gbɛ -dhë; pë mɛ 'ö- =bhlë 'dhö -dhö ɲzian' 'ö tɔɔ kë 'ö 'kwa- wo mɛ -lü -dëü 'ka bhë -a -wun. 16 'Wun mɛ 'ö -kë -kë mɛ -lü -dëü 'ka -sü -wun 'ka bhë, mɛ -nu 'saadhö 'wo 'to -na -a 'piö bhë, wo 'dhö waa- -Zlan -bha mɛ -nu, kö ɲzuöyagluudhe waa- -Zlan -bha 'glusë -wo 'to -an 'piö!

17 Kö -dhɛ ɲkpaɔ ɲdhia' -bha, kö ɲkun 'ö mɛ gbɛ -yö n 'yënng bhɔ gbɔ bhii 'ö tɔɔ 'kpa -nu 'wo yɔn n bun -bha ɲnɛ, -wa -zɔn ɲnɛ a Yesu -bha ɲnua 'ka.

18 Dhegluzë -nu, kwa Dëmɛ Yesu Klito -bha 'glusë -yö 'to ka 'piö! Amɛn.

'Sëëdhɛ 'ö Pɔlö -ya bɔ -Zlan -bha mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Efɛzö plöö -a -dhë bhë 'ö ɲɛ

ɲWekadhe

1 Ma Pɔlö 'ö -Zlan -dhi -a -dhë -wun 'ka, 'a Yesu Klito -bha bɔmɛ 'ka, 'ö 'sëëdhɛ ɲɛ 'a- bɔ -Zlan -bha mɛ -nu 'ka Efɛzö 'ka -to ɲwou' -sü 'ka, -klu Klito -bha -sü 'gü ka -dhë. 2 'Ka ɲbüee! -Zlan 'ö kwa Dë 'ka waa- kwa Dëmɛ Yesu Klito -wo 'glusë kë ka 'ka, -wo ɲzuöyagluu nu ka -dhë.

-Zlan -bha 'dhuë- 'ö bɔa Yesu Klito -ta 'ö- kpɔ kwa -bha.

3 -Kwa kwa Dëmɛ Yesu Klito Dë -Zlan 'tɔ -blü! ɲYa 'dhuë- 'kpɔ kwa -bha kwa -bha -klu Klito -bha -sü 'gü; yö ɲga 'ö 'dhuë- =suu'- 'saadhö kpɔ kwa -bha -Zuu 'slööslö 'gü ɲzian' -dhɛ -nu 'wo dhang- -nu 'gü -an -bha bhë. 4 Bhii 'ö tɔɔ -Zlan -yö kwa -sü 'dhiö -yaan ɲtun 'kpongtaadhɛ kë -na; 'ö kwa -ya kö 'kwaan- kë Klito -bha mɛ -nu 'ka, -yö kë 'dhö 'kwaan- kë mɛ -nu 'wo 'slööslö 'ö 'wun ɲzaa' -sü gbɛ 'yaa -an -bha -an 'ka -a wö 'dhiö. 5 Bhii kwa -dhɔ 'ö -Zlan -kë bhë -a -wun 'gü, 'yö kwa sü 'dhiö ɲzian' kö 'kwaan- kë -a -bha 'në -nu 'ka ɲbɔa' Yesu Klito -ta -sü 'ka; -yö -we -a -bha kö -yö kë 'dhö 'ö tɔɔ -yö -kë -a -dhë -së. 6 -Yö kë 'dhö kö -Zlan 'tɔ -yaan bhɔ 'glusë ɲva 'ö- -kë kwa 'ka 'ö bɔa ö Gbö -dhɔkësüzë -ta bhë -a -wun 'gü.

7 Bhii Klito fɛi 'ö -lo -a -bha ga -sü 'ka bhë ɲnɛ 'ö kwa bhoë 'gan 'gü 'ö -Zlan -yö -ziö kwa -bha ɲsɔɔn yaa -nu -ta. -Kɔ bhë ɲnɛ 'ö -Zlan -yö 'glusë ɲva bhë -a ɲzuan', 8 'ö 'wun -bho 'koukëdhe waa- 'kpaakpadhɛ ɲsuu'- 'saadhö -an nu kwa -dhë ɲva 'ka. 9 Bhii -a -bha 'slë 'ö -kë -bin -sü 'ka 'yö -we -a -bha 'dhiö kö 'yaan- -a 'gü -së kë ɲbɔa' Klito -ta -sü 'ka bhë, -ya -zɔn kwa -dhë. 10 'Slë 'ö 'dhö bhë 'ö tɔɔ -Zlan -dho së -nu 'wo dhang- -nu 'gü waa- -an mɛ -nu 'wo 'kpongtaa -an 'plɛ kpa 'kuë- kö -yaan -an ɲkɔɔnmɛ kë do Klito 'ka. 'Slë 'ö bhë -ya -kë 'dhö kö -a yi ɲya -lo -yaan -a 'dhiö -mɔ 'kuë.

11 Mɛ -nu 'ö 'kwa -Zlan -wo -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ka Zuifö -nu ziën bhë, kwa -bha -kpa Klito -bha -sü 'ka, së -sɛɛbɔ -nu 'wo -ya -sü 'ka kwa -gɔ bhë 'kwa kwa -bha yö. Bhii -Zlan -yö kwa -sü 'dhiö yö gia- ö -bha 'slë -nu kë -kɔ 'ka; -Zlan -de bhë, -yö ö -bha 'wun -nu 'plɛ -kë ɲnɛ -kɔ 'ö- =yaa' ö ɲzuö' 'piö bhë -a 'dhö. 12 ɲDhɛ 'ö 'pö, mɛ -nu 'ö 'kwa Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -blɛɛzë 'ka bhë kwa -bha -tosiadhe kë -sü -yö kë -Zlan 'tɔ -blü -gɛn 'ka!

13 Bhii mɛ 'kaa Zuifö 'ka, ka -de 'pö, ɲdhɛ 'ka ka 'to 'to 'wun 'ö -gban 'wun gia- 'ö 'wuntaɔsë 'ö nu dha -sü 'ka ka ɲdhia ɲnɛ -a -bha, 'ka- ma, ka- -dhɛ 'wun gia- Klito 'gü. ɲDhɛ 'ö 'pö -kaa dɔa ɲnɛ -Zlan ɲya ɲduakëpë -ya ka -bha -a 'tɔ 'gü -Zuu 'slööslö 'ö- 'tɔ go ka -dhë bhë -a -nu ka -dhë -sü 'ka. 14 -Zuu 'slööslö 'ö bhë ɲnɛ 'ö tɔɔ pë 'ö -Zlan -ya -ya kwa kwɛɛ -a -zɔn -sü 'ka ɲnɛ pë 'ö- 'tɔ go kwa -dhë bhë -yö -dho -a -de kë. -Ya -pö -yö -dho kë -to kwa -gɔ -pë 'ö dho to kwa -gɔ yi 'ö kwa -bha -ya -de 'flëë 'gü -sü dho yöë 'ko 'dhiö -a 'ka. ɲDhɛ 'ö 'pö -kwa -Zlan -bha -kë ɲva -sü 'tɔ -blü!

Pɔlö -bha ɲbhɛa' -sü

15 Pë 'ö -kë 'ö ɲdhɛ 'ö ka -bha -zo yö -sü 'ö Dëmɛ Yesu 'gü waa- ka -bha -a -dhɔ -kë -Zlan -bha mɛ -nu 'saadhö 'ka -sü bhë 'ma- ma, 16 n -zo -yö -büö ka -wun 'ka -kplawo ma ɲbhɛa' -sü 'gü, 'ö ɲya kë 'dhö, 'maa n bo -Zlan zuö pö ɲdhia ka -wun 'gü 'ö bhë. 17 -Yö kë 'dhö kö kwa Dëmɛ Yesu Klito -bha -Zlan 'ö kwa Dë 'tɔ bhɔ -sü -zë 'ka bhë -yö ka gbaa 'wundɔdhe 'ka 'go mü

-yaan ö -de -zɔn ka -dhë 'kaan--a dɔ 'kpakpadhö. 18 'Go mü kö -yö ka ɖzuö' 'yan 'dhi 'po, kö 'ka pë -nu 'wo- -bha ɖdhɔɔ kë -wo 'piö -pë -nu waa- pë -nu 'tɔ bhɔ -sü -zë 'ö- -gɔ pë -nu 'ka 'ö- -ya ö -bha mɛ -nu -bha 'ka bhë 'kaan--an dɔ, 19 kö 'piigbeedhɛ 'ö nu -sü 'ka mɛ -nu 'wo- -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka -an -dhë kö -a -bha -kë 'gblüünzë -kɔ bhë 'kaan--dɔ 'pö. 'Piigbeedhɛ gia- 'ö bhë 'ö -Zlan -ya sü 'ö ö -bha 'wun -nu ɖkaa' 'gügbeedhɛ 'ka. 20 Bhii yö ɖnɛ 'ö Klito bhoë ga 'gü 'ö- süë, 'ö-=yaa' ö -bha -yadhɛ ɖbhlëzë -bha -dhɛ 'ö dhang- 'gü -a -bha. 21 -Dhɛ 'ö bhë -a 'gü, Klito -yö -ya -sü 'ka -wogbiindhɛ 'saadhö, -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü 'saadhö, 'piigbeedhɛ ɖsuu'- 'saadhö 'wo 'kpongtaa waa--an mɛ -nu 'wo dhang- -nu 'gü, -ya mɛ -gɔ ɖtaa -sü 'saadhö waa-'tɔ 'saadhö 'ö 'yaa 'tɔ mɛ -nu 'wo ɖdɛɛ ɖnɛ -a 'gü -an -de 'sloo 'ka 'kɛɛ 'tɔ mɛ -nu 'wo dho kë -dhö 'dhiö ɖzian' -an 'plɛ -yö -ya -an -gɔ ɖtaa. 22 -Zlan -yö pë -nu 'saadhö -an 'plɛ -lo Klito -gɛn ɖlöö; 'go mü ɖyaa- -ya -a -wun -dhɛ 'wun gia--mɛ -nu -to 'dhö -sü ɖkɔɔnmɛ ɖva 'ka. 23 -An -to 'dhö -sü bhë ɖnɛ 'ö tɔɔ Klito bun; -dhɛ bhë ɖnɛ 'ö Klito 'ö -dhɛ ɖsuu'- 'saadhö -a 'gü bhë 'ö -ya -sü 'ka -a -bha ö 'plɛ 'ka.

2

-Bɔ ga 'gü -sü 'ö -kë -a 'gü -sü -yö -kë mɛ -gɔ

1 'Dhiö -be, -Zlan wö 'dhiö ɖzian', ka -kë ga -sü 'ka ka -bha 'wun ɖzaa' -sü waa- ka -bha ɖsɔɔn yaa -nu -wun 'gü; 2 'ö 'ka 'ta sü -tosiadhe kë -kɔ yaa 'ö 'kpongtaa zö -a kë -kɔ 'ka; 'ka ɖbhlëyadhe nu -zuu yaa ɖsuu'- 'kpɛkpɛ 'ö 'wo 'dhung--ta -an ɖkɔɔnmɛ -dhë. Dɔ 'ö 'kwa- wo ɖdɛɛ ɖnɛ -a 'gü bhë, yö ɖnɛ 'ö yuö kë -na mɛ 'bhee- -nu 'waa -Zlan ɖbhlë -ya -an 'gü bhë. 3 Kwa 'saadhö kwa -kë ɖnɛ -an 'dhö 'dhiö -bezë; kwa -kë -tosiadhe 'ö -kë kwa -bha mɛbheedhɛ -bha -de ɖdhɔɔbhaapë -nu 'ka -an kë ɖdhia; 'ö pë yaa ɖsuu'- 'saadhö 'ö kwa bun waa- kwa -zo -ta -a 'gü -wun -an -dhë -së, 'kwa -kë -an kë ɖdhia. Pë 'ö 'kwa ɖkaa' bhë -a -wun 'gü 'kwa -ya kö -Zlan -bha -naadhe -yö nu kwa -ta ɖnɛ mɛ -nu 'wo to -an 'dhö.

4 'Kɛɛ -Zlan -bha kwa 'yena yö -sü ɖyö ɖva 'sönggö -sönggö. -Dhɔ 'ö- -kë kwa 'ka bhë -a -wun 'gü, 5 mɛ 'ö kwa -kë ga -sü 'ka -a wö 'dhiö ɖzian' -be kwa -bha 'wun ɖzaa' -sü -wun 'gü bhë, -yö -ko 'zü 'ö -kë -a 'gü -sü nu kwaa- Klito -nu kwa -dhë. Bhii -Zlan -bha 'glusë 'ö--kë kwa 'ka bhë ɖnɛ 'ka bɔ -a -ta 'ö dhasü -yö -kë ka -gɔ. 6 Kwaa- Yesu Klito -nu kwa -bha -klu 'kuë- -sü 'gü, -Zlan ɖya kwa bho ga 'gü -a 'gü ɖzian'. ɖYa kwa -ya dhang- 'gü kö kwaa- Klito -nu 'kwaan- -gludëdhɛ kë. 7 -Yö 'wun -së -kë kwa -dhë ɖbɔa' Yesu Klito 'gü -sü 'ka, -yö kë 'dhö kö 'töng 'saadhö 'ö dho nu, kö 'glusë 'gblüünzë 'ö -ziö pë 'plɛ -ta 'yö- -kë kwa -dhë bhë -yaan -zɔn. 8 Bhii -Zlan -bha 'glusë bhë ɖnɛ, 'ka bɔ -a -ta, 'ka dhasü yö, ka -bha -zo yö -sü 'ka. Dhasü 'ö bhë -a -gɛn yaa 'go ka 'gü. -Yö -Zlan -bha gbaɔ 'kpaan 'ö -kë -a 'ka. 9 'Yaa -de -bha yuö 'ka- -kë -a ɖtruën 'ka; ɖdhɛ 'ö 'pö kö ɖkun 'ö mɛ gbɛ -yö ö -de sü ɖva! 10 Bhii -Zlan ɖnɛ 'ö kwa -yuö -kë; -yö -kë -a 'gü -sü -dëü -nu kwa -dhë ɖbɔa' Yesu Klito -ta -sü 'ka -yö kë 'dhö kö yuö -së -nu 'ö ɖya -an kë -piö -nu 'dho 'kuë- -an -ya kwa -gɔ -sü 'ka bhë 'kwaan- -an kë -së 'ka.

-Kë do -sü 'ö Yesu Klito 'gü

11 ɖDhɛ 'ö 'pö, mɛ -nu 'ö 'kaa Zuifö 'ka, ka 'ö Zuifö -nu -wo ka -dhɛ ɖdruɛn, 'kɛɛ kö wo -zë -wo wo -de -dhɛ -kwɛazë -nu, ɖduakëpë 'ö mɛ 'bhee- -nu 'dho -a kë -na wo bun 'gü 'kpaan bhë -a -wun 'gü, ka -de 'pö ka -zo -yö -büö -kɔ 'ö 'ka ɖkaa' 'dhiö ɖzian' bhë -a 'ka. 12 'Töng 'ö 'dhö bhë -a 'ka, ka -kë

Klito 'ka ɑgbiin, 'ö kaa kë -Zlan -bha 'sɛgɔ 'ö- sü -a 'gü -mɛ -nu 'ka; ka -kë -Zlan -bha -dhi 'kuë 'ö- -kë ö -bha 'sɛgɔgümɛ -nu 'ka 'ö pë 'tɔ 'go -sü 'ka -an -dhë bhë -a -gɔ plaan ɑzian'; ka ka -bha -kë -a 'gü -sü -kë 'kpongtaa ɑnɛ mɛ -nu 'ö -an -zo -yö -a -bha -pë gbɛ 'yaa 'dhö waa- mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan dɔ -an 'dhö. 13 'Kɛɛ zlöö ɑnɛ kaa- Yesu Klito -nu ka -bha -kpa 'kuë- -sü 'gü, ka 'ka -kë 'ma ɑgbiin -be bhë, 'ka ɑyɔɔn -Zlan 'ka ɑklöö' -bɔ Klito fɛi 'ö -lo -a -bha ga -sü 'ka bhë -a -ta -sü 'ka. 14 Bhii Klito -de gia- =nɛ 'ö nu ɑzuöyagluu 'ka kwa ɑdhia; yö ɑnɛ 'ö mɛ -nu 'wo Zuifö 'ka waa- mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an -kë 'sɛgɔ do 'gü -mɛ 'ka. 'Go mü 'zü, 'ö pë 'ö -kë ɑnɛ böü- 'kplong 'dhö 'ö- -naa -da -an ziën 'ö 'wo -kë yaagümɛ 'ka wo 'ko -nu -dhë bhë 'ö- -lo. 15 ɑYa Zuifö -nu -bha tɔng -nu, ö 'gü -dhiodɔwo -nu waa- ö 'kun -kɔ -nu 'gü ɑsiö'- 'fɛfɛdhö kö -yaan mɛ ɑsuu'- -ta ɑplɛ 'wo bhë -an kë 'sɛgɔ do -dëü 'gü -mɛ -nu 'ka -kë do -sü 'gü ö 'piö kö -yaan kë ɑzuöyagluu nu -sü 'ka. 16 Klito -bha -ga -gaatalü -bha -sü 'ka ɑya 'ko -san zë -sü 'plɛ yën, -an -kpa 'kuë- -sü 'ka -Zlan 'piö ɑnɛ mɛ -lü dosɛn 'dhö. ɑYa dhidhe -da waa- -Zlan -an ziën. 17 -Kɔ 'ö bhë ɑnɛ 'ö Klito -yö nuë ɑzuögludhi -wuntaɔsë bhë -a 'ka mɛ -nu 'kaa Zuifö 'ka, 'ka kë -Zlan 'ka ɑgbiin waa- mɛ -nu 'yi Zuifö 'ka 'yi- 'ka ɑklöö', -a 'ka kwa 'plɛ kwa ɑdhia. 18 Bhii Klito 'gü ɑnɛ 'ö kwa 'saadhö, ü Zuifö 'ka oo, 'bhaa Zuifö 'ka oo, 'kwa dho -mɔa kö 'kwaan- 'dho -Zlan wö 'dhiö -Zuu 'slööslö do 'ö bhë -a -bha -nu kwa -dhë -sü 'ka.

19 ɑDhɛ -kë 'dhö, mɛ -nu kaa kë Zuifö 'ka bhë, 'kaa -nia -nu 'iin mɛ -nu 'wo go plaan -an 'ka gbɔ. 'Kɛɛ ka zlöö -Zlan -bha 'sɛ 'gü 'në -nu, mɛ -nu 'wo- -gɔ 'kɔɔmɛ -nu 'ka -an 'ka 'pö. 20 Ka -de 'pö, 'kɔ 'ö dɔ 'ö Yesu -bha bɔmɛ -nu waa- -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'dhö -a 'zü -gban -a tapë 'ka bhë, ka- dɔ -pë 'bhaa -nu 'ka; 'ö -an kuënnu -guö 'ö ɑya kë 'wo- -da -na 'kɔ 'bhong 'piö 'ö 'kɔ 'dho dɔ -na gɛnngdhö bhë 'yö -kë Yesu Klito gia- bhë -a 'ka. 21 Yö ɑnɛ 'ö tɔɔ 'kɔ 'ö bhë -a -gɛn 'gɛn- -gɛn; -yö kë 'dhö kö -yö 'dho dhuö -yaan kë -Zlan -bha 'kɔ 'slööslö 'ka Dëmɛ 'gü ɑzian'. 22 Ka -bha -kpa 'kuë- -sü 'ka -a 'gü, ka -de 'pö 'ka kë 'kɔ 'pian mɛ -nu 'wo dho nu -waan kpa -a mɛ 'wo to -an -bha 'kaan- kë 'kɔ 'ö -Zlan 'dho -a 'gü ö -bha -Zuu 'slööslö 'ka -a 'ka.

3

Mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka -an -bha yuö -wun -yö tën -sü 'ka Pɔlö -bha

1 -Ka -dhɛ -ga! Ma Pɔlö ma ɑga 'ö -kë Klito -we -a -bha -wun 'ka 'a -ya -kanso 'gü yuö 'a- kë -na -a -dhë ka ziën bhë -a -wun 'gü ɑnɛ. 'Kɛɛ mɛ -nu 'ö 'kaa Zuifö 'ka, a -bhɛa -Zlan -dhë ka -wun 'gü. 2 'Ma -dhɛ -ga, yuö 'ö -Zlan -bha 'glusë 'gü 'ö- kpɔ n kwɛɛ ka -bha 'ka bhë, 'ka- -wun ma. 3 Bhii -Zlan -yö -we -a -bha 'yö n sü 'ö- -bha 'slë 'ö -kë -bin -sü 'ka bhë 'ö- -zɔn n -dhë. (A 'wun 'ö -gban -a -bha -a 'bhaa -nu -ya dhuö zian. 4 -Yö kë 'dhö, ɑya kë ɑnɛ ka- pö -na kö 'wunbhokoudɔdhe ɑsuu'- 'ö- nu n -dhë pë -nu 'wo -kë -bin -sü 'ka 'wo -gban Yesu Klito -bha -an 'gü bhë 'kaan- -a ɑtɛi' dɔ.) 5 Pë 'ö -kë -bin -sü 'ka 'kpa bhë, yaa- -zɔn mɛ -nu -dhë; 'kɛɛ ɑdɛɛ ɑnɛ -a 'gü, -Zlan ɑyaa- yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü, ɑyaa- -zɔn ɑbɔa' -Zuu 'slööslö -ta -sü 'ka Yesu -bha bɔmɛ -nu waa- ö -wodhiölomɛ -nu 'ö 'wo ɑdɛɛ -an -dhë. 6 Pë 'ö -kë -bin -sü 'ka bhë 'ö ɑnɛ: 'Wuntaɔsë 'ö bhë mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka ɑwa bɔ -a -ta ɑwa yö mɛ -nu 'wo Zuifö 'ka -an -bha, ɑwa kpa wo 'kuë-; pë -sɛɛbɔ -nu 'ö -Zlan -ya -ya ö -bha 'sɛgɔgümɛ -nu -bha 'ka ɑwaa- yö. ɑWa kë bun do 'gü -mɛ 'ka; 'ö 'go mü ɑwa kë -ziö pë 'tɔ 'go -wo 'ö -Zlan -yö bɔa 'wuntaɔsë 'ö -gban

Yesu Klito -bha bhë -a 'gü bhë -a 'piö -mɛ 'ka ◌waa- yö.

7 'Wuntaɔsë 'ö bhë 'ma kë -a ◌blɛɛ'- -mɛ 'ka, gbaɔ do 'ö -Zlan -ya -kë n -dhë ö -bha 'glusë 'gü bhë -a -wun 'gü. -Ya -kë n -dhë 'dhö ö -bha 'piigbeedhɛ ◌kwaa'. 8 A mɛ 'gügaüzë -nu -bha mɛ 'gügaüzë 'ka -Zlan -bha 'sɛgɔgümɛ -nu 'slööslö ziën; 'kɛɛ -Zlan -yö -we -a -bha n -gɔ kö 'wuntaɔsë 'ö -gban pë -sɛɛbɔ -nu 'gblüünzë 'wo Klito 'gü bhë 'a- =blɛɛ'- mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -an -dhë. 9 'Go mü 'zü kö 'aan- kë kö mɛ -nu 'töüdhö -waan -Zlan -bha 'slë 'ö -kë -bin -sü 'ka bhë -a kë -kɔ 'yö dho kaa kö -wa yö. -Zlan 'ö pë 'plɛ -da bhë -yö -kë 'slë 'ö bhë -a -bin ◌dhia 'dhö -be -kplawo, 10 -yö kë 'dhö kö zlöö -bha ◌nɛ bhë, -wogbiindhɛ -nu, 'piigbeedhɛ -nu 'wo këdhɛ 'ö dhang- 'gü -a -bha -waan -Zlan -bha 'kpaakpadhɛ -wun dɔ -kɔ ◌suu'- 'saadhö -ta ◌bɔa' Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü wɔ -kɔ -ta -sü 'ka. 11 -Zlan -ya -kë 'dhö bhii pë 'ö- -yö 'ko 'dhiö -kë ö ◌zuö' 'piö ◌toëpö 'ka, 'ö- -de -kë ◌bɔa' kwa Dëmɛ Yesu Klito -ta -sü 'ka yö -mü. 12 Kwa -bha -kë do -sü 'gü waa- kwa -bha -zo -yö -a -bha -sü bhë -yö -potaasü -nu kwa -dhë kö 'kwaan- 'dho -Zlan wö 'dhiö -zo yö -sü giagia 'ka. 13 ◌Dhɛ -kë 'dhö bhë a- -pö ka -dhë kö ◌kun 'ö -kë ka -dhë ya 'ö ka 'gü -yö ga 'klobhɔdhe -nu 'wo nu -na n -ta ka -wun 'gü bhë -a -wun 'gü; bhii yö ◌nɛ 'ka dho bɔ -a -ta 'kaan- 'wun -së yö.

Yesu Klito -bha mɛ -dhɔ

14 Në -nu 'ö kwa Dë -Zlan -ya -kë kwa -dhë 'töüdhö bhë, 'ma n -zo 'ta -a 'gü, a -lo n kpɔn 'gü -a wö 'dhiö ◌bhɛa' -sü 'ka; 15 yö ◌nɛ 'ö 'të -pë -nu -dho 'kuë- -sü 'saadhö 'wo dhang- -nu 'gü waa- -an mɛ -nu 'wo 'kpongtaa 'ö -an -bha -këdhösü -yö go -a kwɛɛ. 16 A- -dhɛ -a -gɔ kö -a -bha 'glusë ◌va 'gü -yö ka -zo -gban -Zuu 'slööslö ◌kwaa'; 17 kö Klito -yaan -ya ka ◌zuö' 'gü ka -bha -zo -yö -a -bha -sü 'gü, kö ka -gɛn -yö -gban 'gbee- 'ka -dhɔ 'ö -Zlan -ya kë kaa bhë -a 'gü. 18 Bhii -kɔ bhë ◌nɛ 'ö ka -bha -kpa -Zlan -bha 'sɛgɔgümɛ -nu 'slööslö -bha -sü 'ka, 'ka dho -mɔa kö -kɔ 'ö Klito -bha -dhɔ -ta 'dho -a 'ka 'gbɛa ◌zian' 'plɛ 'ka, 'ö- dhuö -zian 'dho ◌gbiin, 'ö- sia- -zian 'dho ◌gbiin bhë 'kaan- -a -gɛn dɔ; 19 'go mü kö -a -bha -a -dhɔ -kë kwa 'ka -sü 'ö ziö mɛ 'bhee- -bha 'wundɔdhe ◌suu'- 'saadhö -ta bhë kö 'kaan- -a 'zü yö -yaan dhoë 'dhö kö 'dhuë- 'saadhö 'ö go -Zlan 'piö bhë -yaan -a nu ka -dhë ö 'plɛ 'ka.

20 -Zlan 'ö bhë -kɔ -mɔ 'wuën- -sü -ya -gɔ kö -yaan pë -nu kë -yaan zië ◌gbiin kwa -dhɛ -pë -nu 'iin kwa -zo -ta -a 'gü -wun -nu 'plɛ -ta 'piigbeedhɛ 'ö yuö kë -na kwa 'gü bhë -a ◌kwaa'; 21 kö -yö -Zlan 'tɔ bhɔ, -yö kë -a -bha 'ka bɔa Yesu 'ö Mɛdhamɛ 'ka bhë -a -ta -sü 'ka, -a -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü ziën 'tông 'saadhö 'ka, ◌toëpö 'ka! Amɛn.

4

-Kë do -sü 'ö bun 'gü

1 ◌Dhɛ 'ö 'pö, ma 'a -kansogümɛ 'ka, Dëmɛ -bha yuö kë -sü -wun 'gü, a- -dhɛ ka -gɔ kö 'ka 'ta -sü ◌nɛ -kɔ 'ö- 'ka -Zlan -dhë -së 'ö ka ◌dhɔɔ ◌kaa' bhë -a 'dhö. 2 -Ka kë -de -dho sia- -mɛ -nu 'ka -kplawo ◌zuö' -kë -saa -sü 'ka, -kë 'lëëlë -sü 'iin -dho mɛ -nu -dhë -sü 'gü. 'Ka ka 'ko -nu 'sü -së -dhɔ 'gü. 3 -Ka ka -de 'gbee- -ta bho kö -kë do -sü 'ö -Zuu 'slööslö -ya nu ka -dhë bhë -yaan kë ka -gɔ, ◌zuöyagluu 'ö go -Zlan 'piö 'yö ka ziën bhë -a ◌kwaa'. 4 A- -pö 'dhö 'ö tɔɔ -Zlan -bha mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Klito bun 'ka bhë, -yö 'dhö do 'ka, 'ö -Zuu 'slööslö 'dhö do. -Kɔ do gia- bhë 'ö pë 'ö -Zlan -yö ka ◌dhɔɔ ◌kaa' 'ö ka -zo 'dhö -a -dhë bhë 'ö- 'ka do 'pö. 5 Kwa Dëmɛ -yö do;

kwa -zo yö -a -bha -mɛ -yö do, 'ö -bɔ yiö -sü 'wo- wo Yesu 'tɔ 'ka bhë 'dhö do; 6 -Zlan 'ö pë 'kpɛkpɛ Dë 'ka, 'ö yö ɔnɛ 'ö -gludëdhɛ -kë pë 'saadhö -ta, 'ö 'wun -nu -kë ɔbɔa' kwa 'saadhö kwa -ta -sü 'ka, 'ö kwa 'saadhö kwa 'gü bhë, -yö do.

7 Mɛ 'ö -dhö kwa ziën, gbaɔ 'ö dan -sü 'ka -a ɔtian', Klito -ya -nu -a -dhë. 8 Bhii pë 'ö ɔbɛɛn' -sü 'ka 'ö -gban -a -bha -ya -pö: *ɔDhɛ 'ö -da -na dhang- 'gü, kö ɔya 'to -a 'gbee- 'ka, -yö 'gan 'gü -mɛ -nu -sü ö 'piö. ɔDhɛ 'ö -lo 'ma, -yö gbaɔ -nu -kë mɛ 'bhee- -nu -dhë.* 9 «ɔYa -da» 'ö bhë -a -gɛn tɔɔ -më poo ɔe? -A -gɛn tɔɔ -yö -yɔɔ sia- -blɛɛzë 'ka. 10 Mɛ do 'ö ɔyɔɔ bhë, yö do bhë ɔnɛ 'ö -da dhang- 'gü, -yö kë 'dhö kö -yö -gludëdhɛ kë pë 'saadhö -ta. 11 Yö ɔnɛ 'ö gbaɔ -nu dan 'ö- -kë mɛ 'bhee- -nu -dhë; -ya -kë 'ö mɛ do do -nu -wo -kë ö -bha bɔmɛ -nu 'ka, 'ö mɛ do do kpö 'waa gbɛ -wo -kë -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'ka; 'yö- -kë 'ö mɛ 'bhaa -nu -wo -kë 'wuntaɔsë ɔblɛɛ' -mɛ -nu 'ka; 'ö mɛ 'bhaa -nu -wo -kë pasütëë waa- mɛ ɔdaan' -mɛ -nu -an 'ka. 'ö 'go mü 'ö yuökëmɛ -nu 'wo bhë 'töüdhö -an -kë gbaɔ 'ka Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -dhë. 12 -Ya -kë 'dhö kö yuö 'ö -Zlan -bha 'në -nu 'wo to -an -bha 'ka do do 'ka bhë, -waan -an ɔdaan'- -a kë -sü 'ka kö Klito bun 'ö bhë -yö ɔkpɛa'- -zo yö -sü 'gü. 13 Bhii -kɔ bhë ɔnɛ 'ö kwa -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü waa- kwa -bha -a Gbö dɔ -sü dho kaa do, 'ö 'kwa -dho kë mɛ -de -bɔ -nu 'ö -an -bha 'wun -dho 'dhiö -kɔ -yö bhɔ giagiawo Klito -bha -bha -an 'ka. 14 -Yö kë 'dhö kö ɔkun 'ö 'kwa dho kë 'në 'sɛɛn- -nu 'ö 'wo -we 'wun ɔsuu'- 'oo ɔsuu'- -bha bhë -an 'ka gbɔ ɔnɛ 'yitagɔ 'ö 'tëë waa- 'yi kpö -nu 'wo dho -na -a 'ka -de 'iin -de zian bhë -a 'dhö. Bhii mɛ 'ö- -bha 'wundɔdhe 'dho 'tee ɔnɛ 'në 'sɛɛn- -nu -bha 'dhö, -yö -ziö mɛ ɔdaan' -wo ɔsuu'- 'oo ɔsuu'- 'piö 'ö -püö. 15 Pë 'kwa dho -a kë ɔzian' 'ö tɔɔ 'wun gia- 'ö bhë kë 'kwa dho wo -a 'gü -dhɔ 'gü kö 'kwaan- dhoë 'dhiö pë -nu 'wo bhë 'saadhö -an 'gü 'kwaan- yöë Klito 'ö kwa -gɔ ɔtaa bhë -a -bha. 16 Yö ɔnɛ 'ö- -kë 'ö bun bhë 'ö- dɔ -nu 'wo- -bha 'wo dɔ gɛnngdhö -klu 'kuë- -sü 'ka; 'ö bun -dhɛ 'saadhö ɔwa kpa wo 'kuë- kpinngdhö, 'ö dɔ 'ö -dhö -a -bha ɔfaan' 'ö- -gɔ 'ö nuë 'wo yö wo 'kuë- 'ö bun -yö ɔkpɛa -dhɔ 'gü ɔzian'.

-Kë -a 'gü -sü -dëü 'ö Klito 'gü

17 ɔDhɛ 'ö 'pö, pë 'a- =blɛɛ' -na kwa Dëmɛ 'tɔ 'gü 'ö ɔnɛ: Kö ɔkun 'ka 'ta sü zlöö ɔnɛ mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan dɔ, 'ö 'wo 'ta 'sü -na wo -bha -zo -ta -a 'gü -wun 'ö 'kpaan 'ka bhë -a 'dhö, 18 'ö 'wundɔdhe gbɛ 'yaa -an -gɔ bhë -a 'dhö. -Kë -a 'gü -sü 'ö -Zlan -ya nu bhë -an -bha gbɛ 'yaa- 'gü, bhii 'ö tɔɔ 'waa 'wun gbɛ dɔ, 'go mü 'ö -an ɔgɔü' ɔya kë 'gbee- =gbaɔnsü. 19 Lë- -bha mɛ kë -sü gbɛ 'yaa -an ɔzuö' 'piö gbɔ bhë, yö ɔga 'wo wo -de nu -na -kë -dhuuzë -sü -dhë, 'ö 'wo 'dho -na -a 'ka 'dhiö -kplawo bhë.

20 'Wun 'ö -gban Klito -bha 'ö 'ka- ma yö kun bhë. 21 'Ma -dhɛ -ga, 'wun 'ö -gban -a -bha bhë ɔwaa- =blɛɛ'- ka -dhë, 'ö go mü, ka -bha -kë -Zlan -bha 'në -nu 'ka -sü -wun 'gü, 'ö ɔwa ka ɔdaan'- 'wun gia- 'ö -gban -a -bha bhë -a 'ka. 22 ɔDhɛ 'ö 'pö, kö -ka ka bo ka -bha wɔ -kɔ zii 'ö ka kë -kɔ 'ö 'dhiö ɔzian' 'ö- yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü bhë -a bho ka -bha ɔnɛ -kɔ 'wo sɔ zii bho -na 'ka wo -bha 'wo- =zong' -na -a 'ka bhë -a 'dhö! Bhii wɔ -kɔ zii 'ö -kë -de ɔdhɔɔbhaapë -nu 'wo -kë mɛ -püö -pë -nu 'ka bhë ɔnɛ 'wo dho mɛ -nu 'ka ɔdhɔng -zian 'piö. 23 -Ka 'we -a -bha kö -Zlan -yö ɔzuö' -dëü -ya ka 'gü ɔzian' -Zuu 'slööslö ɔkwaa'. 24 Wɔ -kɔ -dëü 'ö -Zlan -ya -da 'ö bhɔ -a wɔ -kɔ -bha bhë, -kaa kë ka -bha ɔnɛ sɔ -dëü 'dhö ka -bha. Yö ɔnɛ 'ö nu -kë -a

'gü -sü 'ö kpengdhö, 'ö 'slööslö, 'ö 'wun gia- 'gü bhë -a 'ka.

25 ⌧Dhɛ -kë 'dhö, -ka ka ⌧kwaa'-=sua -nu kë -sü -zü; mɛ 'ö -dhö -yö 'wun gia- =blɛɛ'- ö -ya 'yɔɔ -dhë. Bhii kwa 'plɛ ⌧nɛ 'kwa 'dho kwa 'kuë- 'kwa kë Klito bun do 'ö bhë -a 'gü -mɛ 'ka bhë. 26 'Ö ⌧ya kë ⌧nɛ 'wun ⌧ya na ka -zuë ka 'ko -nu buëndhö, mɛ 'ö 'dhö -yö ö -zo kë ö -de 'piö -yö kë 'dhö kö ⌧kun 'ö dho në yaa kë; kö ⌧kun 'ö to -naazuëdhe 'ö bhë -a 'gü 'ö 'bin -yö maa. 27 Bhii -naazuëdhe 'ö bhë, 'ka- 'to ka 'gü kö 'ka -ya -dhɛ nu dü -dhë ka 'gü ⌧nɛ bhë! 28 Mɛ 'ö ⌧kwaanmɛ 'ka -yö ö ⌧kwaa'-=kwaan -sü -zü; -yö yuö -nu kë ö -kɔ 'ka ⌧zian' kö në -nu -waan kë -a -gɔ -yaan mɛ -nu 'wo 'yenazë -an -bha nu. 29 Kö ⌧kun 'ö 'wun yaa gbɛ -yö 'go ka 'dhi 'ö yö plaan! -A -dhɛ ⌧ya kë -a -bha, -ka 'wun -sɛɛbɔ -nu 'wo dho mɛ -nu 'wo to -an -zo -gban -zo yö -sü 'gü -an ⌧blɛɛ'- =zian'. 'Ö ⌧ya kë ⌧nɛ ⌧wa 'wun -sɛɛbɔ -nu ⌧blɛɛ'-, mɛ -nu 'wo- ma -na bhë -yö në -së -kë -an -gɔ. 30 Kö ⌧kun 'ö ka kë -kɔ -nu 'gü 'ö -Zuu 'slööslö 'ö ka 'gü bhë 'ka- wö -siö! Bhii -Zuu 'slööslö -yö -Zlan -bha ⌧duakëpë 'ö ka 'gü -a 'ka; -yö në 'ö- dɔ kwa kwɛɛ, në 'ö-yi ⌧ya -lo 'ö dho kwa bhoë 'gan 'gü ö 'plɛ 'ka -a 'ka. 31 -Ka -nu mɛ ⌧zuö' 'piö -wun 'güüzë, -dɔ mɛ -gɔ -sü ⌧suu'- 'saadhö -nu, -naazuëdhe ⌧suu'- 'saadhö -nu -an kë, -wo 'go ka ⌧zuö' 'gü! ⌧Gblaa 'gbla mɛ -nu -ta -sü, 'si -nu bho -sü waa- 'dhi -wo -ya mɛ -nu -bha -sü -Zlan 'tɔ 'ka -sü -nu 'wo bhë, -ka 'kan -an -bha! -Ka ka -de 'kun ⌧zuö' 'piö yaa ⌧suu'- 'saadhö -gɔ! 32 Në 'ö 'ka dho -a kë ⌧zian' 'ö tɔɔ kë 'ka dho -a wo mɛ -nu këwunsëëzë 'wo pa -sü 'ka mɛ -nu 'yënng yö -sü 'ka wo 'ko -nu ziën -an 'ka! -Ka ziö mɛ -nu -bha 'wun ⌧zaa' -sü -nu -ta ö 'plɛ 'ka ⌧nɛ -kɔ 'ö -Zlan -yö ⌧zië' ka -bha 'wun ⌧zaa' -sü -nu -ta ⌧bɔa' Klito -ta -sü 'ka bhë -a 'dhö.

5

-Tosiadhe -kë -dhɛpuudhɛ 'gü -sü

1 ⌧Dhɛ 'ö -kë ⌧nɛ ka -Zlan -bha 'në -nu 'ö -an -dhɔ -kë -an 'ka, kö -kaa këdhɛ ⌧mɛɛ'- 'ka 'wun -nu kë ⌧nɛ -kɔ 'ö 'wun -nu kë -na -a 'ka bhë -a 'dhö. 2 Kö ka -bha -tosiadhe kë -kɔ -yö 'go -Zlan -bha -dhɔ 'gü. -Yö bhɔ Klito 'ö- -dhɔ -kë kwa 'ka 'ö ö ⌧kwaa ö -de -wun -zü kwa -wun 'gü ⌧nɛ slabhoëpë 'ö- -wun -yö -Zlan -zo kun -a 'dhö bhë -a -bha.

3 Ka -bha -kë -Zlan -bha 'sɛgɔgümɛ 'ka -sü -wun 'gü, kö ⌧kun 'ö pë ⌧suu'- 'oo ⌧suu'- 'ö ⌧sɔɔn kë -sü 'ka -nu, -dhuupë 'saadhö waa- mɛ gbɛ -bha pë -dhɔ -wun -yö -kë ka ziën. 4 'Yaa -së 'pö 'gbönggböng kö 'ka 'dhi ⌧va 'gü -wun 'iin 'dhi yaa 'gü -wun ⌧blɛɛ'-, kö 'ka 'wun 'ö 'flëë 'iin 'wun -dhuuzë -nu -an ⌧blɛɛ'-. 'Dhi 'ö 'ka 'wun yaa -nu ⌧blɛɛ' -na -a 'ka bhë, -kaa 'sü 'ka -Zlan zuö pö -a 'ka ⌧zian'. 5 -Yö kë ka 'yaan ⌧nɛ ⌧sɔɔnkëmɛ waa- mɛ -dhuuzë -an -bha pë 'bhaa yaa 'dho kë Klito waa- -Zlan -an -bha pë -sɛɛbɔ -nu 'wo -ya -sü 'ka kwa -gɔ -an -bha -gludëdhɛ -pö 'gü bhë -a -bha. Në do bhë 'ö- 'ka 'pö, mɛ 'ö pë 'yaa- -zo kun, 'ö- 'bhaa ⌧mɛɛ' -na -kplawo bhë -a -bha 'ka (bhii -to pë ⌧mɛɛ' -sü 'piö -sü -kplawo 'ö bhë 'pö -yö pë gba -kɔ ⌧suu'- do 'ka 'pö.)

6 Kö ⌧kun 'ö mɛ gbɛ -yö ka -püö ö ⌧blɛɛ' -wun -nu 'ö -an -gɛn gbɛ 'yaa -dhö -an 'ka! Bhii 'wun ⌧zaa' -sü 'ö- =suu'- 'dhö bhë ⌧nɛ 'ö dho kë -Zlan -bha -naazuëdhe -gɛn 'ka mɛ -nu 'waa 'we -a ⌧bhlë -ya -wun -bha bhë -an buëndhö. 7 Kö ⌧kun 'ö mɛ -nu 'wo bhë 'ö ka -nu kaa-pë -yö -kë 'kuë-! 8 Bhii 'ö tɔɔ ⌧dhɛ 'ö ⌧tun 'dhiö ⌧zian' -be, ka -kë -dhɛtiidhɛ 'gü, 'kɛɛ zlöö ⌧nɛ bhë kaa- Dëmɛ -nu ka -bha -kë do -sü 'gü, 'ka nu -dhɛpuudhɛ 'gü. ⌧Dhɛ 'ö 'pö kö ka 'ta 'sü -kɔ -yö kë ⌧nɛ mɛ -nu 'wo -dhɛpuudhɛ -bha 'ka

-an 'ta 'sü -kɔ 'dhö! 9 Bhii pë 'ö -dhɛpuudhɛ 'piö 'ö tɔɔ këwun -së ǃsuu'- 'saadhö, -ta kpengdhö -sü waa- 'wun gia- =blɛɛ' -sü. 10 -Ka ka -de 'gbee- -ta bho kö pë 'ö Dëmɛ -dhë -së 'kaan- -a kë! 11 Kö ǃkun 'ö -dhɛtiidhɛ 'gü -mɛ -nu këpë 'ö- -yö -a -bha -së gbɛ 'yaa 'dhö bhë 'ö ka -nu kaa- pë -yö -kë 'kuë-! Së -nu 'wo- kë -na bhë, -ka -an yö ǃzian' -dhɛgbɛadhɛ 'gü! 12 ('Wun -nu 'wo- kë -na -bin -blü 'gü bhë, -a ǃblɛɛ' -sü -de -yö lëzë.) 13 Bhii 'wun -nu 'wo 'dhö bhë ǃwa yö -dhɛpuudhɛ 'gü, 'ö -an -bha -tosiadhe giagia -yö ǃluu 'puu -së 'ka. -A -wun 'gü ǃnɛ pë 'ö ǃluu' -sü 'ka 'puu -së 'ka, 'yö -kë -dhɛpuudhɛ 'gü. 14 Bhii mɛ do -ya -pö: *Bhi 'ü yi zë -na ǃnɛ, -bhö -büö; -bhö ǃluu'- 'ü 'go mɛ -nu 'wo gamɛ -nu 'ka -Zlan wö 'dhiö bhë -an ziën, kö Klito -yaan -dhɛ 'po ü -dhë!*

15 ǃDhɛ 'ö 'pö, -ka ka -zo kë ka -de 'piö ka 'ta -sü -kɔ -wun 'gü. Kö ǃkun ka 'ta 'sü -kɔ -yö -kë ǃnɛ mɛ -nu 'ö 'waa 'wun dɔ -an 'ta -sü -kɔ 'dhö. 'Kɛɛ -kaa kë ǃzian' ǃnɛ mɛ 'kpaakpa -nu -bha 'dhö. 16 'Wun -nu 'wo -wo -na ka wö 'dhiö bhë, -kaa kë -së, bhii yi -nu 'ö 'kwa -an 'gü ǃnɛ -wo ya. 17 -A -wun 'gü, kö ǃkun 'ka -kë mɛ -nu 'ö 'waa 'wun -gɛn -nu dɔ -an 'ka; 'kɛɛ 'wun 'ö Dëmɛ 'dho -a 'piö kö 'ka- kë bhë, 'ka -an -gɛn dɔ 'kaan- -an kë.

18 Kö ǃkun 'ka ka -de nu yɔ 'yi -dhë! -Yö -dho -a kë 'ö 'ka -da -tosiadhe yaa kë -sü 'gü; 'kɛɛ -ka ka -de nu -Zuu 'slööslö -dhë! 19 -Ka -Zlan 'tɔ bhɔ -tan -nu bho ka 'ko ǃbhaa; -yö -dho ka ǃfaan' më. -Ka 'Tan 'sëëdhɛ -tan -nu waa- 'tan -dëü -nu 'ö -Zuu 'slööslö -ya -ya ka ǃzuö' 'piö -an bho 'pö! -Ka 'tan -nu 'wo bhë -an bho, 'ka kwa Dëmɛ zuö pö ka ǃzuöga 'plɛ 'ka! 20 -Ka Dë -Zlan zuö pö 'töng 'saadhö 'ka 'wun 'saadhö 'ö nu -na ka -ta -a -wun 'gü kwa Dëmɛ Yesu Klito 'tɔ 'gü!

Dhoo -nu waa- wo ǃgɔn -nu 21 -Ka ka -gɔ 'dho ka 'ko -nu -dhë sia- =bhlëyadhe 'ö Klito -bha 'ka ka 'gü bhë -a -wun 'gü.

22 Dhoo -nu, -ka ka -gɔ 'dho sia- ka ǃgɔn -nu -dhë ǃnɛ -kɔ 'ka- =kaa' Dëmɛ 'dhiö -a 'dhö. 23 Bhii gɔɔn- =nɛ 'ö ö bɔɔ ǃkɔɔn ǃnɛ -kɔ 'ö Klito 'dhö -a 'ka ö -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü ǃkɔɔnmɛ 'ka bhë -a 'dhö. Klito gia- =nɛ 'ö tɔɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü Dhamɛ; yö ǃnɛ 'ö tɔɔ -a bun. 24 ǃYa kë 'dhö, dhoo -nu dho wo -gɔ dho wo ǃgɔn -nu -dhë sia- së 'saadhö 'gü ǃnɛ -kɔ 'ö Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -yö ö -gɔ dhoë sia- -a -dhë bhë -a 'dhö.

25 Dhemɛdë -nu, mɛ 'ö -dhö, -yö ö bɔɔ -dhɔ kë ǃnɛ -kɔ 'ö Klito -yö ö -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -dhɔ ǃkaa' 'ö ö -de nu -a -wun 'gü bhë -a 'dhö! 26 -Ya -kë 'dhö kö -kë -Zlan -bha 'ka -sü bhë -yaan -an -ma 'kun -an kë 'ö- wo 'slööslö -bɔ yiö -sü waa- -an ǃdaan'- 'ö- wo -Zlan -wo 'ka bhë -a -wun 'gü. 27 -Yö kë 'dhö kö -yö ö -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü bhë -a -zɔn ö -de wö 'dhiö ö -bha -kë -së -sü, 'ö pë pin gbɛ 'yaa- -bha, 'ö 'yaa ǃyuuyu 'kou -sü 'ka, 'ö ǃzaadhɛ gbɛ 'yaa- -bha, 'ö 'slööslö ǃzian' -a 'gü. 28 Dhegɔn -nu ǃdua' -mü kö -waan wo bɔɔ -nu -dhɔ kë ǃnɛ -kɔ 'wo wo -de bun -dhɔ ǃkaa' -a 'dhö. Mɛ 'ö ǃya ö bɔɔ -dhɔ kë kö ǃya ö -de -dhɔ kë. 29 A- =dɔa' ǃnɛ mɛ gbɛ 'yaa ö -de bun -san zë; pë 'ö- -kë 'ö tɔɔ -a 'dhi gba 'ö- wo, 'ö ö -zo -kë -a 'piö ǃnɛ -kɔ 'ö Klito -ya ǃkaa' ö -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -gɔ bhë -a 'dhö. 30 Bhii 'ö tɔɔ -a bun dɔ -nu 'ö 'kwa- 'ka bhë kwa do -a 'gü. 31 Pë 'ö ǃbɛɛn' -sü 'ka 'ö ǃnɛ: *-A -wun 'gü gɔɔn- -dho kan ö dë waa- ö dhe -an -bha, 'ö waa- ö bɔɔ 'wo -to wo 'ko ǃbhaa; 'ö -dhɛ 'wo- -bha ǃplɛ 'wo -kë zlöö ǃnɛ mɛ -lü dosɛn 'dhö.* 32 -Yö pë 'ö- 'gü -wun 'dho ǃva -a 'ka. N -zo 'piö pë 'a- yö -a 'gü 'ö

tɔɔ -ya -zɔn Klito waa- ö -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -an 'ka. 33 'Kɛɛ -yö 'wun ◌zuan' 'ö -zɔn -sü 'ka ka -dhë -a 'ka. Në dho kë 'ö tɔɔ dhegɔn -yö ö bɔɔ -dhɔ kë ◌nɛ ö -de 'dhö; 'go mü dhebɔ -de 'pö 'ö -dhö, -yö ö ◌gɔn ◌bhlë -ya.

6

'Në -nu waa- wo -mɛ -nu

1 'Në -nu, -yö ka ◌dua' 'ka Dëmɛ wö 'dhiö kö 'ka ka 'kpɔmɛ -nu ◌bhlë -ya, bhii -a -kë 'dhö -sü -yö kpengdhö. 2 Bhii tɔng 'ö -kë *-bhö ü dë waa- ü dhe -an ◌bhlë -ya* 'ka bhë ◌nɛ 'ö- 'piö -në 'ö në 'tɔ 'go -wo do 'ka 'ö- pö: 3 *-Yö kë 'dhö kö ◌zuögludhi -yö kë ü -gɔ, 'go mü kö 'ü -tosiadhe kë ◌glɔɔsü 'kpongtaa.*

4 'Në dë -nu, ka -de 'pö, kö ◌kun 'ka ka -bha 'në -nu kun ya 'ö 'wo dɔ ka -gɔ 'yënng. 'Kɛɛ -ka -an -to -an ◌daan' -sü 'ka 'wundɔdhe 'ö Dëmɛ 'gü ◌zian' -a 'ka!

◌Nua -nu waa- wo -gɔmɛ -nu

5 ◌Nua -nu, -ka ka -gɔmɛ -nu ◌bhlë -ya -suö -an -dhë -sü 'ka ka ◌zuö' -së 'ka ◌nɛ -kɔ 'ka dhoë kaa Klito -dhë -a 'dhö. 6 Kö ◌kun 'ka -an 'yan 'dhiö -yuö -kë kö -yaan -zɔn -an -dhë ◌nɛ ka këwun ◌yö -së; 'kɛɛ -ka 'wun -nu 'ö -Zlan -zo 'kun -wun 'ka ◌zian' -an kë ka ◌zuögа 'plɛ 'ka ◌nɛ Klito -bha 'gan -nu yuö kë -kɔ 'dhö. 7 -Ka ka -bha 'gandhɛ -yuö kë ka ◌zuögа -së 'ka ◌nɛ -kɔ 'wo yuö -kë -a -bha 'kpa Dëmɛ -dhë -a 'dhö; bhii kaa- kë mɛ -nu -de 'sloo -dhë! 8 Ka -zo -yö -büö ◌nɛ, mɛ 'ü 'gan 'ka oo, 'iin 'ö -potaasü 'dhö ü -gɔ oo, në 'ö Dëmɛ -ya -ya ü ◌tian', ü -dho -a yö, ü këyuö -sɛɛbɔ -nu 'ü 'dhoë- -an kë bhë -a -wun 'gü.

9 -Gɔmɛ -nu, ka -de 'pö, ka 'ta 'sü -kɔ -yö kë -së kaa- =nua -nu 'ka; -kaa kë 'slë 'ka kö ◌kun 'ka -wo yaa pö -an -dhë; -yö kë ka 'yaan ◌nɛ -an -gɔmɛ waa- ka -gɔmɛ -yö do dhang- -nu 'gü; 'ö -ziö 'ko -ta dhe gbɛ 'yaa -dhö -a wö 'dhiö.

-Zlan -bha 'në -bha 'ko ◌zaa' ◌kwɛɛ- -nu

10 'Wun -kaanta 'a dho -a ◌blɛɛ' ka -dhë 'ö tɔɔ kaa- Dëmɛ -nu, ka -bha -kë do -sü 'gü, -ka ◌faan' 'sü -a -bha 'piigbeedhɛ ◌va bhë -a 'gü! 11 -Ka -piö 'saadhö 'ö -Zlan 'dhoë- nu -na ka -dhë bhë -an 'sü, -yö kë 'dhö kö 'ka dɔ gɛnngdhö dü -bha -gleng -nu -gɔ! 12 Bhii 'ko 'kwa 'dhoë- zë bhë, kwa 'ka 'dho -a zë mɛ 'bhee- -nu 'ka; 'kɛɛ -yö -dho zë ◌zian' -zuu yaa -nu -bha 'piigbeedhɛ -nu 'wo 'dhung- -ta, -wogbiindhɛ -nu, -kɔ -mɔ 'wuën- -sü waa- wo -gɔmɛ -nu 'wo -dhɛtiidhɛ 'gü 'kpongtaa -an 'ka. 13 ◌Dhɛ 'ö 'dhö -ka ka -kɔ kë -Zlan -bha 'ko ◌zaa' -piö -nu -bha! -Yö kë 'dhö kö 'kaan- dɔ ka yaagümɛ -gɔ 'yënng yi 'gbee- 'ka; bhii ka -dho dɔ gɛnngdhö 'to 'ka 'dhoë- wo -a 'gbee- 'ka -a -ta bhë -a -wun 'gü.

14 ◌Dhɛ 'ö 'dhö -ka -ya ka 'yaan; -ka ka 'dhu: 'Wun gia- -yö kë ka 'gü ◌nɛ -du kwi 'dhö, 'ka- -klu ka vɛɛdhö, -kë kpengdhö -sü -yö kë ka -gɔ ◌nɛ -glu gɔn -piö -da -sɔ 'në 'dhö! 15 Ka -bha -kë ◌naazë -sü, ◌zuöwaannu -wuntaɔsë 'ö bhë -a ◌blɛɛ'- mɛ -nu -dhë -sü 'gü -yö kë ◌nɛ -sakpa -nu 'dhö ka -gɛn -nu -bha! 16 -Zo yö -sü -yö kë ka -gɔ -kplawo ◌nɛ -gluë 'dhaa- 'ö dho ka dha këpëyaamɛ -bha 'dü -nu 'ö 'siö 'dho -a -bha -a -gɔ -a 'ka. 17 -Ka dhasü -wun 'kun 'gbee- 'ka ◌nɛ -gluë -piö ◌gblaa' 'dhö ka tuö; 'ka ka -kɔ kë -Zlan -wo 'ö -Zuu 'slöösló 'dho -a dɔ -na ka 'dhi bhë -a -bha ◌nɛ -dhaa 'dhö. 18 'Wun -nu 'wo 'dhö bhë -ka -an kë ◌bhɛa' -sü 'gü -a -dhɛ -Zlan -gɔ -sü 'ka kö -yö nu ka -dhë; -Zuu 'slöösló -yö 'dhiö 'sü ka 'ka, 'ka ◌bhɛa'- 'töng 'saadhö 'ö ◌gbëü ka -ta -an 'gü! -A -kë 'dhö -sü 'ka, -ka kë 'yënngsiömɛ -nu 'wo -to wo -wo 'gü -mɛ 'ka -an 'ka! -Ka

ɓbhɛa'- -Zlan -bha 'sɛgɔgümɛ -nu 'slöösslö 'saadhö -wun 'gü! 19 -Ka ɓbhɛa'- n -wun 'gü 'pö, -yö kë 'dhö kö ɓya kë ɓnɛ a 'dhoë- 'wun ɓblɛɛ'- kö -Zlan -yö 'wun kpengdhö dɔ n 'dhi, 'iin kö 'aan- 'wun 'ö -bin -sü 'ka 'wuntaɔsë 'gü bhë -a yö sia- -an -dhë -zogbandhe 'ka kö -waan dɔ 'wun giagia 'ka. 20 'Wuntaɔsë 'ö bhë, a- bɔmɛ 'ka, 'kö -kë ɓnɛ a -kë -kanso 'gü 'dhee; -ka ɓbhɛa'- n -wun 'gü kö 'a 'wun -nu ɓblɛɛ'- -zogbandhe 'ka ɓnɛ -kɔ 'a dho -a kaa bhë -a 'dhö.

ɓ*Wekadhe -kaanta*

21 'Wun -nu 'wo -gban n -ma bhë kwa dheglu -dhɔ kë -sü -zë Tisikö 'ö -to -wo 'gü -mɛ 'ka Dëmɛ -bha yuö -nu 'gü bhë, ɓya nu 'ma, -yö -dho -a 'plɛ ɓblɛɛ'- ka -dhë. 22 A- -bɔ ka -dhë kö 'wun -nu 'wo yi -bha -tosiadhe 'gü 'nö kö 'kaan- -an dɔ, kö -yaan ka ɓfaan' 'më.

23 Kö kwa Dë -Zlan waa- kwa Dëmɛ Yesu Klito -wo ɓzuöyagluu, -dhɔ waa- -zo yö -sü nu dhegluzë -nu 'saadhö -an -dhë. 24 'Go mü -Zlan -bha 'glusë -yö kë mɛ -nu 'saadhö 'wo- -dhɔ -kë Dëmɛ Yesu Klito 'ka -dhɔ 'ö 'yaa yën -a 'gü -an -dhë!

'Sëëdhɛ 'ö Pɔlö -ya bɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Filipö plöö -an -dhë bhë 'ö ŋnɛ

1 Ma Pɔlö, 'ö yië- Timote 'yi -kë Yesu Klito -bha yuökëmɛ 'ka bhë, 'ö 'sëëdhɛ ŋnɛ 'yi- bɔ -Zlan -bha mɛ -nu 'saadhö 'ka Filipö plöö, 'ka -klu -sü 'ka Yesu Klito -bha bhë ka -dhë. Yi- -bɔ 'pö mɛ 'ka -kë -Zlan -bha yuökëmɛ ŋva -nu 'ka waa- -zo -kë -Zlan -bha 'kɔ 'piö -mɛ -nu 'ka ka -dhë. 2 -Zlan 'ö kwa Dë 'ka, waa- kwa ŋkɔɔnmɛ Yesu Klito, -wo 'glusë kë ka 'ka, -wo ŋzuöyagluu nu ka -dhë!

Pɔlö -bha ŋbhɛa'- 'ö- wo -Zlan -bha mɛ -nu 'wo Filipö plöö -an -wun 'gü bhë 'ö ŋnɛ

3-5 'Ma n -zo 'ta, -nu mɛ -dhë -kɔ ŋsuu'- 'ö 'kaa- wo n -dhë -Zlan -wo ŋblɛɛ' -sü 'gü 'ö goë -a zü dɔ -sü -bha 'ö yöë ŋdɛɛ -bha bhë -a -wun 'gü, a -Zlan zuö -pö. ŋYa kë a ŋbhɛa' -na ka 'saadhö ka -wun 'gü, a- -wo ŋzuögludhi 'ka. 6 A- =dɔa' gia- 'ka ŋnɛ, -Zlan 'ö yuö -së zü dɔ ka ŋzuö' 'gü bhë, -yö -dho dhoë 'dhiö -kplawo, -yaan -a 'dhiö 'to Yesu Klito -bha -yɛ 'zü -yi 'ka.

7 ŋYö -së 'ka kö -zotadhe ŋsuu'- 'ö bhë -yö kë n -gɔ, ka 'saadhö ka buëndhö. Bhii ka -dhɔ -yö n -kë ŋduö. 'Ö tɔɔ 'glusë 'ö -Zlan -ya -kë n 'ka bhë, ŋyaa- kë mɛ 'plɛ kwa 'ka. ŋDhɛ 'ö waa n -da -kanso 'gü ŋkun, a -Zlan -wo -ta -za -dɔ kö 'aan- -zɔn mɛ -nu -dhë ŋnɛ -Zlan -wo -yö 'wun gia- 'ka. -A -bha 'glusë bhë, -ya -kë kwa 'ka -kplawo, 'ö dho 'ö yöë ma -kë -kanso 'gü -sü 'ö ŋnɛ -a -bha. 8 -Dhɔ 'ö go Yesu Klito 'piö -a -wun 'gü, ka 'plɛ, ka -wun -yö n -gɔ 'gbee- =duö. -Zlan -ya ŋdɔa' ŋnɛ 'ma- pö 'dhö kö 'wun gia- =nɛ 'a- =blɛɛ.

9 Ma ŋbhɛa' -wo 'ö -Zlan -dhë ka -wun 'gü 'yö ŋnɛ: A- -dhɛ -a -gɔ kö -Zlan -dhɔ waa- mɛ 'bhee- -nu -dhɔ 'ö ka 'gü bhë -yö ŋkpɛa'-, -yö 'dho 'dhiö -kplawo, 'wun -nu 'wo kpengdhö -an dɔ -sü, waa- -an -gɛn -ma kpinngdhö -sü 'ka. 10 -Yö kë 'dhö kö 'kaan- 'wun -së waa- 'wun yaa -an dɔ kö 'kaan- -a -së -zë kë. -Yö kë 'dhö kö ŋkun 'ö mɛ gbɛ dho 'wun yaa yö ka -bha, Klito -bha nu -yi 'ka. 11 ŋYa kë 'pö, 'wun kpengdhö kë -sü 'ö go Yesu Klito 'piö -yö -dho kë ka -bha -tosiadhe 'gü; kö ka këwun -nu 'wo bhë, mɛ -nu ŋwa -kpën -a -bha, -waan -Zlan 'tɔ kë ŋva. 'Go mü 'zü -waan 'dhuë- 'kpɔ -a 'tɔ -bha.

Yesu 'ö tɔɔ -kë -a 'gü -sü

12 N dhegluzë -nu, a- 'piö kö 'ka- dɔa ŋnɛ, 'wun 'gbee- -nu 'wo -kë n 'ka bhë yaa -Zlan -wo ŋgbaannu 'kɛɛ -a kë 'ö- wo 'ö dho 'dhiö ŋzian'. 13 -Kɔ bhë -a 'ka, 'ö 'yan -to -gludë -bha 'kɔ -bha -mɛ -nu 'wo zö waa- mɛ -dhɛ -nu 'wo to 'pö 'wo- =tɛi' dɔa ŋnɛ yuö 'a- kë -na Klito -dhë bhë -a -wun ŋnɛ 'wo n -da -a -dhë -kanso 'gü bhë. 14 N -ma -kë -kanso 'gü -sü bhë, -ya -kë 'ö dhegluzë -nu ŋplëëzë 'ö 'wo -klu -sü 'ka kwa Dëmɛ -bha 'ö -an -zo -yö -gban; 'ö 'wo -Zlan -wo ŋblɛɛ ŋfaan' 'ka mɛ -nu -dhë.

15-17 ŋIi-, -yö 'dhö! Mɛ 'bhaa -nu -wo Klito -wun -blɛɛ ŋgluɛng' 'ka n buëndhö, -yö kë 'dhö kö -wo mɛ -nu dɔ -gbɔudhö. Bhii 'waa Klito -wun ŋblɛɛ'- =zuö' 'puu 'ka; -wa -kë pë -ta ŋkɔɔ' -sü 'ka ŋzian'. N -ma -kë -kanso 'gü -sü bhë -yö -kë -an -zo 'piö ŋnɛ 'wa- kë 'dhö kö 'wa ma 'klobhɔdhe ŋtaɔ' kë. Mɛ 'bhaa -nu -wo wo -bha Klito -wun -blɛɛ wo ŋzuö' 'puu 'ka. Bhii -a -gɛn 'ö tɔɔ -wo n -dhɔ -kë 'ö 'wo- =tɛi' dɔ ŋnɛ -Zlan ŋya yuö 'ö -kë ö -wo -ta -ko zë -sü 'ka bhë ŋyaa- nu n -dhë.

18 'Kɛɛ pë -nu 'wo 'dhö bhë 'waa n 'gü pë gbɛ 'ka. 'Kö -kë ɲnɛ -wa -kë wo ɲzuö' 'puu -bha oo waa- kë -a -bha oo, n 'gludhi -sü -mü; 'ö ma ɲzuögludhi bhë 'ö dho dho 'dhiö -kplawo, 'ö tɔɔ Klito -wun -yö ɲblɛɛ' -sü 'gü -kplawo. 19 Bhii a- =tɛi' dɔ ɲnɛ, 'wun -nu 'wo bhë -an 'dhiötodhɛ -yö -dho kë -së n -ma 'ka, ka -bha -bhɛa n -wun 'gü -sü waa- Yesu Klito -bha -Zuu -bha -dɔ n -gban -gɔ -sü -wun 'gü. 20 Bhii a- -dɔ gia- 'ka ɲnɛ, n ɲdua' 'yaa -mü kö 'aan- kë ɲnɛ mɛ 'ö lë- dho 'kpɔ -a -ta -a 'dhö. Pë 'ö dho kë zlöö -kplawo 'ö tɔɔ: -Zo -gban -sü 'yö dho kë n -gɔ kö 'aan- Klito -bha -kë ɲva -sü 'tɔ bhɔ n ɲzuö' 'plɛ 'ka ma ga -sü 'iin ma -këdhösü -an 'gü. 21 Bhii n -ma 'ka, -këdhösü 'ö tɔɔ Klito, ga -sü 'ö tɔɔ n ɲtruën.

22 ɲYa kë ɲnɛ 'ma 'to ɲkun 'sia- zö, a -dho yuö -së kë; 'ö ɲya kë 'zü ɲnɛ 'ma ga, a -dho n ɲtruën yö -Zlan 'piö. 'Wun ɲplɛ 'wo bhë -wo n 'gan -na zian ɲplɛ 'ka, 23 'ma dɔ -a 'gü -gbɔudhö. 'Kɛɛ 'ma -dhɛ -ga -a 'gü 'sengdhö, -yö -dho kë -së kö 'aan- 'go 'kpongtaa kö 'aan- kë -a 'gü Klito 'piö. 24 'Kɛɛ ka -wun 'gü ɲyö -së ɲduö kö 'a -tosiadhe kë ka 'piö 'a dho -a 'ka 'dhiö.

25 ɲDhɛ 'ö -kë ɲnɛ a- =dua' 'dhö gia- wo, 'ö 'go mü 'a- =tɛi' dɔ ɲnɛ a -dho dho ma -tosiadhe kë -sü 'ka 'dhiö, a -dho kë ka 'saadhö ka 'piö kö 'aan- nu ka -dhë, kö ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -yaan kë ɲva kö ka -bha 'gludhi -yaan 'dho 'dhiö.

26 ɲYa kë ɲnɛ 'ma kë -dëüwo 'zü ka 'piö, ka -dho kë 'gɔugɔ 'zü ɲduö n -wun 'gü Yesu Klito 'gü.

27 'Wun -nu 'wo 'dhö 'töüdhö bhë, -a -dhɛ 'ö 'gianzë 'ö tɔɔ kö ka ɲsɔɔn -yö kë -së ɲnɛ -kɔ 'ö Klito -bha 'wuntaɔsë -ya ɲblɛɛ -a 'ka bhë -a 'dhö. ɲYa kë 'dhö, 'kö -kë ɲnɛ a -nu ka 'piö oo, n 'ka nu oo, a- 'piö kö 'a- ma ɲnɛ ka dɔ -sü 'ka kpinngdhö, 'ö ka -bha -zotadhe 'dhö do, 'ö ka ɲzuö' ɲya kë do -zotëndhe 'ö -Zlan -ya nu 'ö bɔ -a 'ka 'wuntaɔsë -ta -a 'gü. ɲYa kë 'dhö kö 'kaan- -a -ta -ko zë 'wuntaɔsë yaagümɛ -nu 'ka.

28 Kö ɲkun 'ka -suö mɛ -nu 'wo ka yaagümɛ -nu 'ka -Zlan -wo -wun 'gü bhë -an -dhë pë gbɛ -wun 'gü 'gbɛɛdhö! Bhii ɲya kë 'dhö, -yö -dho kë -an -bha ɲduakëpë 'ka, yö ɲnɛ 'yö dho -a -zɔn -an -dhë ɲnɛ -Zlan -dho -an 'gü ɲsiö'-, 'iin kö -waan -a ɲdua' 'zü ɲnɛ, ka -dho dha. 'Wun -nu 'wo bhë -wo -go -Zlan 'piö. 29 Bhii -Zlan ɲya 'glusë kë ka 'ka; 'ka Klito -wun -dhɛ 'wun gia-. 'Ö 'glusë do 'ö bhë 'ö- -kë 'zü 'ö ka 'klo -yö bhɔ Klito 'tɔ -wun 'gü. 30 Zlöö ɲnɛ bhë 'ka nu n -dhë kö 'kwaan- -glu gɔn -Zlan yaagümɛ -nu 'ka. -Glu do 'ö 'ka n yö kö a- gɔn -na 'dhiö -be, 'ö 'ka- dɔa ɲnɛ a 'dho -na -a 'ka 'dhiö -kplawo bhë, yö -mü.

2

Klito -bha ö -de ɲyɔɔn sia- -sü waa- -a -gɔ -bha ɲluu' -sü

1 'Go ka -bha -klu Klito -bha -yi -bha 'ö yöë ɲdɛɛ -bha, Klito -yö ka ɲfaan' -më, 'ö- -bha -dhɔ bhë 'ö ka 'yënng ɲdhuë'. 'Go mü 'zü 'ö 'ka -klu -sü 'ka -Zlan -bha -Zuu 'slööslö -bha. 'Ö 'ka- -dhɔ -kë ka 'kuë 'ö 'ka ka 'ko -nu 'yena -yö wo.

2 ɲDhɛ -kë 'dhö, a- -dhɛ ka -gɔ, kö 'ka n ɲzuö' 'glu dhi ö 'plɛ 'ka, ka -wo -kë do -sü, ka -bha -dhɔ -kë 'kuë -sü, ka -bha ɲzuö' -kë do -sü waa- ka -bha -zotadhe -kë do -sü -an 'plɛ 'ka. 3 Kö ɲkun 'ka pë gbɛ -kë pë -ta ɲkɔɔ' -sü waa- -de -sü ɲva -sü -an 'ka! -Ka ka -de 'sü 'tee ka 'ko -nu -dhë! Mɛ 'ö -dhö -yö mɛ 'wo to -yö -an 'sü 'gianzë ö -de -bha! 4 Kö ɲkun 'ö mɛ gbɛ -yö ö -de 'sloo ö ɲtruën ɲmɛɛ, 'kɛɛ -ka ka -zo 'ta 'pö, mɛ -nu 'wo to -an -wun 'gü!

5 Ka -bha 'wun kë -kɔ -nu 'ö do do 'ka ka 'ko 'piö, -yö bhɔ Yesu Klito -bha 'wun kë -kɔ -bha, 'ö tɔɔ: 6 Kö -yaan ɲtun nu -sü -bha 'kpongtaa, -kɔ do 'ö -Zlan 'dhoë-

'ka bhë ŋnɛ 'ö- 'ka 'pö. 'Kɛɛ yaa-=mɛɛ' kö waa- -Zlan 'wo -mɔ wo 'kuë. 7 Pë 'ö- -kë ŋzian' 'ö tɔɔ: -Yö ö -kwaa ö -bha pë -nu 'plɛ -wun -zü, 'ö ö -de -kë ŋnua 'ka. 'Go mü 'zü 'ö ö -de -kë ŋnɛ mɛ 'bhee- 'dhö. -A -bha -kë mɛ 'bhee- 'ka -sü bhë, 8 -yö -we -a -bha 'ö ö -de ŋyɔɔn sia-, 'ö -kë 'wun -ma -Zlan -ta -mɛ 'ka ö këwun 'saadhö 'gü, 'ö -we -a -bha kö mɛ -nu -waan zë. Ga 'ö-wo 'dhö bhë yaa kë ga 'kpaan 'ka 'kɛɛ -yö -kë -ga -gaatalü -bha -sü 'ö ga lëzë 'ka bhë -a 'ka. 9 Pë 'ö -kë 'ö -Zlan -ya bho ga 'gü 'ö- =luu dhang- 'gü, 'ö- -ya 'gɔ -gbloo 'gü 'ö-gbaa 'tɔ 'ö 'gianzë 'ö ŋzië' 'tɔ 'plɛ -ta -a 'ka bhë 'ö bhë. 10 ŋYa kë 'dhö kö 'të -së 'saadhö 'wo dhang- -nu 'gü, 'wo 'sɛ -ta, 'wo 'sɛ ŋlöö, kö -wo wo -gɔ ŋyɔɔ'- Yesu 'dhiö -a ŋbhlë 'kpɔ -sü 'ka, 11 kö -an 'plɛ -waan pö -a Dë -Zlan 'tɔ bhɔ -sü 'ka, -dhɛ 'saadhö -a 'gü ŋnɛ: Yi ŋkɔɔnmɛ 'ö tɔɔ Yesu Klito.

-Ka kë 'kpongtaamɛ -nu -bha -dhɛpuudhɛ 'ka

12 N dhegluzë -nu, ŋdhɛ -kë ŋnɛ ka 'wun -ma -Zlan -ta -kplawo bhë, kö ka -bha dhasü bhë, -kaa 'gü -yuö kë -süë -Zlan -dhë -sü 'ka ŋnɛ pë 'wo- pö -a -bha a ka 'piö ma -a 'dhö; -a -de -yö ziö mü 'kö -kë ŋnɛ 'maa 'ma 'dhee.

13 Bhii -Zlan -yö yuö -kë -kplawo ka ŋzuö' 'gü. Yuö 'ö 'dhö bhë 'ö tɔɔ -a -dhi -a -dhë -wun -nu kë -sü bhë -a -dhɔ -da ka 'gü -sü waa- =faan' nu ka -dhë -sü kö ka -kɔ -yaan -mɔ 'wun -nu 'wo 'dhö bhë -an kë -sü -bha.

14 Kö ŋkun 'ka 'wun gbɛ -kë -wokpɔdhe waa- =zuötozlöödhe -an 'ka! 15 -Yö kë 'dhö, 'kaan- kë -Zlan -bha 'në -nu 'wo kpengdhö 'ö 'wun ŋzaa' -sü gbɛ 'yaa -an -bha, 'ö ŋsɔɔn yaa gbɛ 'yaa -an ŋzuö' 'piö -an 'ka. -Tosiadhe -së 'ö 'dhö bhë, ka -dho -a kë mɛ -nu 'wo 'kpongtaa ŋdɛɛ -yi ŋnɛ -a 'gü 'ö 'waa kpengdhö 'ö 'wo këpëyaamɛ -nu 'ka -an ziën. -Kɔ do bhë -a 'ka 'ö 'ka dho -dhɛ po këpëyaamɛ -nu 'wo bhë -an ziën ŋnɛ 'gbia -nu -bha -dhɛ 'po -sü 'ö -dhɛtiidhɛ 'gü -a 'dhö, 16 -wo 'ö ŋtoëpö -kë -a 'gü -sü nu mɛ -nu -dhë bhë -a -zɔn -an -dhë -sü 'ka. 'Ö ŋya kë ŋnɛ, 'ka- kë 'dhö, a -dho -mɔ -a -bha kö 'aan- kë 'gɔugɔ ka -wun 'gü Klito -bha nu -yi 'ka. Bhii kö ŋyaa- -zɔn n -dhë ŋnɛ n -ma yuö -nu waa- =saan' -nu 'a- wo ka 'piö bhë waa 'to 'kpaan.

17 Ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü ŋtɛi' -yö kë ŋnɛ sla- -bho -Zlan -dhë -sü 'dhö. 'Ö -de 'ö -kë ŋnɛ a -to -kanso 'gü 'ö 'wo n zë, 'yaa n 'gü pë gbɛ 'ka. N -ma ga -sü 'ö bhë -yö -dho kë ka -bha sla- 'yoo -bho sia- -pë 'ka. 'Ö ŋya kë ŋnɛ, -kɔ 'ö 'a- =blɛɛ -a 'ka bhë ŋya kë -a 'ka 'dhö, n ŋzuö' 'glu -dho dhi -a -wun 'gü. 'Ö kwa 'plɛ 'kwa dho n -ma ŋzuögludhi bhë -a kë kwa 'ko ŋbhaa. 18 -Kɔ do bhë -a 'ka 'pö, ka ŋzuö' 'glu -yö dhi kö 'kaan- kpa n -ma 'kwaan- -a kë kwa 'ko ŋbhaa.

Pɔlö -bha naɔ -wun 'ö -gban Timote waa- Epafloditö -an -bha, -a ŋblɛɛ' -sü

19 'Ö ŋya kë ŋnɛ kwa Dëmɛ Yesu ŋya 'we -a -bha, a -dho Timote bɔ ka 'piö, dɔ 'ö 'kwa- wo ŋnɛ -a 'gü, kö -a -bha -yɛ 'zü -sü 'ka, n ŋfaan' -yaan 'më, 'wuntaɔsë 'ö dho goë ka 'piö bhë -a -wun 'gü. 20 Yö dosɛn 'kpaan ŋnɛ 'ö ŋya kë 'ö nu n -dhë, yuö 'a- kë -na kwa Dëmɛ Yesu -dhë bhë -a 'gü. 'Go mü 'zü 'ö -ya ka -wun ŋzɔnng' -ta giagiawo. 21 Mɛ -nu 'ö 'wo to 'waa wo -zo 'ta pë -nu 'ö 'wo dho Yesu Klito 'gbloo 'piö -an -wun 'gü, 'kɛɛ -an -de -bha pë -nu dosɛn ŋnɛ 'ö 'wo wo -zo -ta -an -wun 'gü. 22 Timote -bha -kë kpengdhö -sü 'ö ö -de -zɔn -a 'ka bhë, ka gia- -de, 'ka- =tɛi' dɔ. Bhii -yö -nu n -dhë, yuö 'ö -kë 'wuntaɔsë ŋblɛɛ' -sü 'ka mɛ -nu -dhë bhë -a 'gü ŋnɛ -kɔ 'ö 'në waa-ö dë 'wo yuö kë -na -a 'ka wo 'kuë-bhë -a 'dhö. 23 ŋYa kë ŋnɛ pë 'ö

dho kë n 'ka -kanso 'gü zö, 'ma -dhɛ yö -a 'gü, a -dho to mü 'a- bɔ ka -dhë. 24 -Yö n 'gü ɲɛ kwa Dëmɛ dho -a kë kö 'aan- nu -wo ɲdhia ka 'piö, dɔ 'kwa- wo ɲɛ -a 'gü.

25 Kwa dheglu Epafloditö 'ö 'ka- bɔ n 'piö 'ö nu n -dhë -Zlan -bha yuö waa- -a -bha -glu gɔn -sü 'gü, 'ö pë 'ö n -ma -wun -yö yö -a -bha, 'ka- dɔ -a -gɔ 'ö nuë n ɲdhia bhë, a- -yö -së kö 'aan- -a bɔ ka 'piö 'zü. 26 -A ma 'ö- wo ɲɛ, ka -da 'yena 'gü ö -bha 'yua -wun 'gü bhë, -a ɲzuö' -yö -to zlöö; -a 'siö -de -yö kpa -na -a -ta kö -yaan nu ka 'saadhö ka 'piö kö -yaan ka ɲzuö' wɔ sia-. 27 'Yua -ya -kë 'dhö! 'Ö ɲtöng ga -sü 'ka ɲklöö'. 'Kɛɛ -Zlan -ya 'yena -yö, 'ö- dha 'yua bhë -a -gɔ. Ma -de 'pö, -Zlan -yö n 'yena -yö -a -bha 'yua bhë -a 'gü. Bhii 'ö tɔɔ ɲya kë ɲɛ, -yö -kë -a -bha -dhɛkpaɔyi 'dhiötoyi 'ka -be, -a 'wun bhë -yö -dho n -ma 'yena ɲtaɔ' kë. 'Kɛɛ -Zlan yaa 'we -a -bha kö 'wun 'ö 'dhö -yaan kë n 'ka. 28 'Wun -nu 'wo 'dhö 'töüdhö bhë -a -wun 'gü, 'siö -yö kpa -na n -ta kö 'aan- -a bɔ ka -dhë kö 'ka ka 'yan dɔ -a -bha, kö ka ɲzuö' 'glu 'yaan- dhi -dëüwo 'zü, kö ma -de 'pö n ɲzuö' -yö ɲwaannu. 29 ɲDhɛ -kë 'dhö bhë, ɲya nu ka 'piö 'ma, -kaa -nia 'kun ɲzuögludhi 'ka ɲɛ -kɔ 'ö 'ka dho ka dheglu mɛ -nu 'wo kwa Dëmɛ 'gü -an -nia kuën bhë -a 'dhö. Mɛ -nu 'ö 'wo -kë ɲɛ Epafloditö 'dhö bhë, -ka -an ɲbhlë -ya ɲva 'ka! 30 Bhii -yö -yö ga -sü 'ka ɲklöö' Klito -bha yuö -wun 'gü. 'Ö tɔɔ pë 'ö ka -kɔ yaa -mɔ -a -bha kö 'ka- kë n -dhë bhë, yö -zë 'pö, -ya -kë.

3

'Wun 'ö -gban -kë kpengdhö -kɔ giagia 'ö -dhö -Zlan wö 'dhiö -a ɲblɛɛ'- 'ö Pɔlö -ya wo

1 N dhegluzë -nu, ka ɲzuö' 'glu -yö dhi kwa Dëmɛ 'gü! 'Yaa n -gɔ 'gügasüzë kö 'wun -nu 'ö 'a -an ɲblɛɛ ka -dhë 'dhiö -be bhë, 'aan- bɔ -a 'gü 'zü 'sëëdhɛ 'gü, bhii a- =dɔa' ɲɛ -yö -dho ka -zo -büö kö -yö ka -ya 'yaan, kö ɲkun 'ö 'ka dho to mɛ -nu -püö -mɛ -nu -wo 'piö kö 'kaan- -püö. 2 -Zlan -bha yuö -kë yaa -mɛ -nu 'ö 'wo mɛ -nu -püö -na bhë, -ka ka -de kë -an -gɔ 'slë 'ka! Bhii -yö -kë -an -zo 'piö ɲnɛ, -go 'bɔng -sü ɲnɛ 'ö dho -an kë -Zlan -bha 'në -nu 'ka. 3 'Kɛɛ kwa ɲnɛ 'ö 'kwa tɔɔ -Zlan -bha 'në kpinngdhö, 'waa -mü? Bhii kwa -Zlan -gba -a -bha -Zuu -bha 'piigbeedhɛ ɲkwaa'. 'Go mü 'zü 'ö 'kwa Yesu Klito 'tɔ -kë ɲva, pë -nu 'ö- -kë kwa -dhë bhë -a -wun 'gü; 'ö 'kwaa kwa -zo yö mɛ 'bhee- wɔ -kɔ -dhë.

4 'Ö ɲya kë -be ɲnɛ, -zo -yö mɛ 'bhee- wɔ -kɔ -bha -sü bhë -yö -mɔ -a -bha kö -yaan mɛ 'bhee- kë -Zlan -bha 'në 'ka -be, kö ma ɲnɛ 'ö n -ma kun -be. 5 Bhii 'ö tɔɔ ɲdhɛ 'a bhɔ, -a -dhɛkpaɔyi -yö -kë 'slɛaga, 'ö 'a dho 'bɔn ɲnɛ -kɔ 'ö kwa -bha tɔng 'dhö -a 'ka bhë -a 'dhö. Izlaɛlö 'në giagia -mü n 'ka, 'ö 'a go Bɛnzamɛ -gɔ 'gunng 'gü. Eblö 'në giagia -mü n 'ka. -A -dhɛ 'ö -gban Zuifö -nu wɔ -kɔ -bha 'ö -kë kwa -bha tɔng 'ö -Zlan -ya nu Moizö -dhë -a 'kun -sü 'ka bhë, a- 'gü 'gbee- 'pö, 'ö tɔɔ Falizi -mɛ -nu, 'ö 'wo -kë tɔng 'ö 'dhö bhë -a 'kun -sü 'gü kpinngdhö bhë, -a mɛ do 'ka. 6 Tɔng 'ö 'dhö bhë, a- -kun ɲfaan' 'ka, 'ö 'a dhoë 'dhö, 'a Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'klo bhɔ. 'Go mü 'zü, -a -dhɛ 'ö -gban -tosiadhe -kë kpengdhö -sü 'ö tɔng 'gü ɲzian', mɛ gbɛ 'yaa -mɔ -a -bha kö -yö za dɔ n -ma. 7 Pë -nu 'wo bhë, a -an -ga -be ɲnɛ pë 'ö- =truën dho -kë -dhö -a 'dhö, 'kɛɛ Klito -wun 'gü, 'ma -an -ga zlöö, -wo -kë n 'gü ɲnɛ pë 'flëë 'ö- -yö -a -bha -pë gbɛ 'yaa 'dhö -a 'dhö. 8 Pë -nu 'ö 'wo 'dhö bhë, wo -de 'sloo 'waa -mü 'ö 'wo -kë n -dhë pë 'flëë 'ka; 'kɛɛ pë -nu 'saadhö 'ö 'wo n -gɔ a -an

-ga ɲnɛ -kɔ do bhë -a 'dhö, 'ö tɔɔ n Dëmɛ Yesu Klito dɔ -sü -yö 'gianzë 'ö ɲzië' pë 'saadhö 'wo to bhë -an -ta. Yesu Klito 'ö bhë -a -wun 'gü, 'yö 'a -we -a -bha 'a n -kɔ bho pë 'saadhö -wun 'gü, 'ö 'a -an -ga ɲnɛ 'dunngtaapë 'dhö, -yö kë 'dhö kö Yesu Klito -yaan kë n ɲtruën 'ka. 9 A- 'piö kö 'aan- -klu Yesu Klito -bha kpinngdhö. 'Maa n -zo 'ta gbɔ ɲnɛ n -ma 'wun -ma Zuifö -nu -bha tɔng -ta -sü ɲnɛ 'ö- -kë 'a -kë kpengdhö, 'kɛɛ -zo -yö Klito -bha -sü ɲnɛ 'ö- -kë 'ö 'a -kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö. -Kë kpengdhö -sü 'ö bhë -yö -go -Zlan 'piö 'ö ɲya kë 'ö- nu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -dhë.

10 Në dosɛn 'kpaan 'ö 'a- 'piö 'ö tɔɔ kö 'aan- Klito dɔ. 'Go mü 'zü kö 'aan- -Zlan -bha 'piigbeedhɛ 'ö- bho ga 'gü bhë kö 'a- dɔ 'pö. A- 'piö kö 'aan- -da -a -bha ɲsëëbhodhe 'gü kö 'a kë ɲnɛ -a 'dhö, -a -bha ga -sü 'gü. 11 ɲYa kë 'dhö, kö ɲya kë ɲnɛ 'ma ga, 'aan- go ga 'gü bun ɲsuu'- 'ö -kë Klito -gɔ 'ö goë ga 'gü bhë -a 'ka.

-Bla 'sü -sü 'ö 'wo dhoë 'ö 'wo ɲloë' -a 'dhiötodhɛ -bha

12 N 'ka- pö ɲnɛ -bla 'a- 'sü -na bhë 'ma -lo -a 'dhiötodhɛ -bha, 'iin 'ma kë kpengdhö 'saadhö; 'kɛɛ a- -pö ɲzian' ɲnɛɛ, a 'dho -na 'dhiö -bla 'sü -sü 'ka -kplawo; 'a n 'gü dɔ -na 'gbee- kö 'aan- n ɲsaan' yö, bhii Yesu Klito ɲya n 'sü ö -bha 'ka 'saadhö.

13 N dhegluzë -nu, a- -pö ka -dhë 'zü -dëüwo ɲnɛ, 'yaa n ma -zotadhe 'gü ɲnɛ 'ma n ɲsaan' yö 'saadhö 'kɛɛ pë 'a- kë -na 'ö tɔɔ: Në -nu 'saadhö 'wo n ɲzlöö bhë, a n -zo bho -na -an 'piö, 'ö 'a n 'gü dɔ -na 'gbee- kö -a -dhɛ 'ö n 'dhiö bhë 'aan- yö -a -bha. 14 -Kɔ 'ö 'a -bla 'sü -na -a 'ka kö 'aan- -lo -a 'dhiötodhɛ -bha kö ɲsaan' 'ö ɲtoëpö -këdhösü 'ka dhang- 'gü, 'ö -Zlan -yö bɔa Yesu Klito 'gü 'ö kwa ɲdhɔɔ kë -na -a 'ka bhë kö 'aan- n -ma yö bhë 'ö bhë.

15 Mɛ -nu 'ö 'kwa -kian -Zlan -wo 'gü bhë, ɲyö -së kö -zotadhe ɲsuu'- 'a- =blɛɛ ka -dhë bhë -yö kë kwa -gɔ. 'Ö ɲya kë ɲnɛ mɛ 'bhaa -nu -wo ka ziën 'ö -zotadhe 'ö bhë 'yaa -an -gɔ, -Zlan -dho -a -bho 'kou kë -an -dhë 'papadhö. 16 -A mɛ 'ö 'gianzë 'ö tɔɔ zian 'ö 'kwa- sü 'dhiö 'ö 'kwa ɲtun -a -ta ɲnɛ kö 'kwa 'ta 'sü -a -ta -kplawo, 'kwa dhoë 'dhiö.

17 N dhegluzë -nu, -ka 'wun kë -kɔ 'sü n -ma, 'ka- 'sü 'pö n -ma -to n 'piö -mɛ -nu -bha! 'Ka mɛ -nu 'ö 'wo wo -bha -tosiadhe kë -na ɲnɛ -kɔ 'ö 'yi- -zɔn -a 'ka -an -dhë -a 'dhö, -ka -an -ga kö 'ka ka -bha kë 'dhö 'pö! 18 'Wun mɛ 'ö nu -na ɲnɛ ɲya kë a- -blɛɛ ka -dhë -kplawo. A bɔ -na -a 'piö 'zü -dëüwo 'a- =blɛɛ' -na ka -dhë 'gbo 'ka ɲnɛ: Mɛ ɲplëëzë -nu -wo ka 'piö, 'ö -an -bha -tosiadhe kë -kɔ -yö -kë ɲnɛ mɛ -nu 'ö 'wo Klito -bha -ga -gaatalü -bha -wun bhë 'wo- yaagümɛ -nu 'ka -an 'dhö. 19 Mɛ -nu 'wo 'dhö bhë, -an -bhöpë -yö -an -gɔ ɲnɛ -an -bha -zlan 'dhö. 'Ö pë -nu 'ö- lë- dho -an kë -be bhë, 'ö 'wo wo -de sü -a 'gü ɲva ɲzian'. 'Wun -nu ɲya kë 'ö 'wo wo -zo -ta -a 'gü 'ö tɔɔ 'kpongtaa -wun dosɛn. -A mɛ -nu 'ö 'wo 'dhö bhë, -an 'dhiö -dho to -an 'gü ɲsiö' -sü -ta. 20 Mɛ -nu 'ö 'kwaa kwa -bha -tosiadhe kë ɲnɛ -an 'dhö bhë, kwa ɲnɛ 'ö 'kwa tɔɔ dhang- -nu 'gü 'në -nu, 'ö 'kwa -ya -sü 'ka kwa Dhamɛ 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klito 'ka bhë -a -bha -go dhang- 'gü -yi -gɔ. 21 Yi 'ö dho nuë 'kpongtaa zö, -yö -dho ö bha 'piigbeedhɛ 'ö -mɔ -a -bha kö -yaan pë 'saadhö 'gblü -a 'dhiö bhë -a sü kö -yaan kwa 'kpongtaa -bun 'yenazë 'ö ɲnɛ -a 'gla -a 'ka kö -yaan -a kë ɲnɛ ö bun 'bhü -sü 'ö bhë -a 'dhö.

4

Pɔlö -bha Filipö -mɛ -nu ɲkpaɔ

'ö- wo

1 N dheglu -nu, -kɔ 'a- =blɛɛ -a 'ka bhë, 'ka dho dɔ -a 'ka gɛnngdhö ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü, -klu kwa Dëmɛ -bha -sü 'ka. Dhɛ 'ö ya kë 'dhö, a- 'piö 'sönggö -sönggö kö 'aan- n 'yan dɔ ka 'ö 'ka n zuö' 'glu dhi -na duö 'ö 'ka n -ma yuö truën 'ka bhë ka -bha.

2 Evodi kaa- Sɛntisö, a -bhɛa ka -dhë 'sönggö -sönggö kö ka zuö' -yaan kë do nɛ 'ta -sü kwa Dëmɛ 'piö -mɛ -nu zuö' 'dhö.

3 Bhi -de 'pö, n 'bhamɛ 'ö yuö do 'a- kë -na nɛ 'ü- kë -na 'pö -së 'ka bhë, a- -dhɛ ü -gɔ kö dhoo -nu plɛ 'wo bhë 'ü 'dho -an -dhë kö -waan 'wun ma wo 'ko -ta. Bhii dhoo -nu plɛ 'wo bhë oo, Klema oo, 'iin n -ma yuökëyɔɔ -nu 'töüdhö 'ö -Zlan ya -an 'tɔ -ya toëpö -këdhösü 'sëëdhɛ -be 'gü bhë, -wo -nu n -dhë 'ö 'yi 'wuntaɔsë -ta -ko zë, 'wuntaɔsë bhë -a blɛɛ' -sü 'ka mɛ -nu 'saadhö -dhë kö -yaan 'dho 'dhiö.

4 Ka zuö' 'glu -yö dhi -kplawo kwa Dëmɛ 'gü! A- -pö ka -dhë 'zü nɛɛ: Ka zuö' 'glu -yö dhi! 5 -Ka kë 'lëëlë mɛ 'saadhö buëndhö, bhii kwa Dëmɛ nu -yi 'yaa gbiin gbɔ! 6 Kö kun 'ka -ya pë gbɛ zɔnng' -ta, 'kɛɛ pë 'töüdhö 'ö ka -bha -wun -yö yö -a -bha yi 'oo yi 'ka, -kaa -dhɛ -Zlan -gɔ -bhɛa -a -dhë -sü zuö' 'plɛ 'ka waa- -a zuö pö -sü 'ka!

7 Ya kë 'dhö, -Zlan -bha zuöyagluu 'ö va 'ö zië' mɛ 'bhee- -bha 'wundɔdhe 'saadhö -ta bhë, -yö -dho -a kë kö ka zuö' waa- ka -bha -zotadhe -yaan 'to Yesu Klito -bha zian -ta.

8 N dhegluzë -nu, pë 'a dho -a pö ka -dhë 'zü 'ö tɔɔ: Ka -bha -zotadhe -yö 'dho pë 'ö 'wun gia- 'ka, pë 'ö bhlë 'kpɔ -pë 'ka, pë 'ö kpengdhö, pë 'ö 'puu, pë 'ö -dhɔ kaa' -pë 'ka, pë 'ö 'gianzë, pë 'ö -së, pë 'ö- 'tɔ bhɔ -sü 'dhö -së -an 'piö zian'. 9 Pë -nu 'ö 'ka -an daan 'ö 'ka -an yö n 'piö, pë -nu 'ö 'ka -an ma n 'dhii waa- pë -nu 'ö 'ka n yö -an kë dhia bhë, pë -nu 'wo bhë 'saadhö, -ka -an kë! Ya kë 'dhö -Zlan 'ö zuöyagluu nu kwa -dhë bhë -yö -dho kë ka 'piö.

Pɔlö -bha Filipö -mɛ -nu zuö pö -sü gbaɔ 'wo- -kë -a -dhë bhë -a -wun 'gü

10 N zuö' 'glu -yö -dhi duö kwa Dëmɛ 'gü, bhii 'ö tɔɔ 'töng plëëzë 'ö -ziö bhë, ka -yɛ 'zü -dëüwo, 'ka ka -bha -dhɔ -zɔn n -dhë, -nu n -dhë -sü 'ka. 'Kö -kë nɛ -a -dhɛ -yö glɔɔ kaa nu n -dhë 'siö-, a- =tɛi' dɔ nɛ kaa ka bo -ya n -wun zɔnng' -ta -sü 'ka, 'kɛɛ -a kë -kɔ 'slë yaa kë -dhö ka -gɔ bhë yö -mü. 11 'Wun 'a- =blɛɛ bhë, yaa kë nɛ n -ma -wun 'ö yö pë 'bhaa -bha, bhii -tosiadhe kë -sü 'ö zuögludhi 'ka, pë 'ö mɛ -gɔ 'iin 'yaa mɛ -gɔ -a -wun 'gü bhë, 'ma- =daan'-. 12 -Tosiadhe kë -sü 'ö 'fɛɛ 'gü waa- -a kë -sü 'ö bhɔɔ' 'gü, a -an 'plɛ këdhɛ -dɔ. 'Ö -kë nɛ -bhöpë -yö n -gɔ 'iin 'yaa n -gɔ, 'iin 'zü pë 'dhö n -gɔ va 'ö -lö n -zü oo, 'iin -yö n -gɔ 'tee 'ö yaa -mɔ n -ma oo, 'ma- 'plɛ kë -kɔ daan'-; 'ö n 'glu -yö -dhi -a 'plɛ -wun 'gü, -dhɛ 'saadhö 'gü 'töng 'plɛ 'ka. 13 Pë -nu 'wo 'dhö 'töüdhö bhë, n -kɔ -yö -mɔ -an 'plɛ kë -sü -bha 'gügbeedhɛ 'ö Klito 'dhö -a nu -na n -dhë bhë -a kwaa'.

14 Ii-, a- =blɛɛ 'dhö 'kɛɛ nu 'ka- wo n -dhë n -ma 'wun 'gbee- 'gü bhë, ka- -kë -së. 15 Filipö -mɛ -nu, ka gia- -de ka- =tɛi' dɔ nɛ 'töng 'a go -a 'ka ka -gɔ Maseduanë -sɛ 'gü kö 'ma -Zlan -wo blɛɛ' -sü zü dɔ, Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -nu 'ö 'wo -dhö 'töüdhö bhë, ka do 'kpaan nɛ 'ö ya kë 'ka pë -nu bɔ n -dhë. 16 Kö 'a tun Tesalɔnikö, pë -nu 'ö n -ma -wun -yö yö -a -bha, ka -an -bɔ n -dhë -gwaa plëëzë 'ka 'dhö. 17 'Kɛɛ, kö kun 'ö -kë ka -zo 'piö nɛ pë 'ö 'a- 'piö 'ö tɔɔ kö 'kaan- gbaɔ kë n -dhë -kplawo. 'Kɛɛ 'a-

'piö ɓzian' kö pë -nu 'ö 'ka- kë -na n -dhë -kplawo bhë, -an ɓtruën -nu -waan kë -dhö ka -bha 'ka, 'iin kö -yö -da 'kuë- dhö, kö -yö kë ɓva -Zlan 'piö. 18 Në -nu 'töüdhö 'ö 'ka-dɔ Epafloditö -gɔ 'ö nuë n ɓdhia bhë, -a 'plɛ -yö -lo n -ta. -Yö -mɔ n -ma 'ö- 'bhaa -yö to. 'Ö dɔ 'ö 'kwa- wo zlöö ɓnɛ -a 'gü, në -nu 'ö n -ma -wun -yö yö -a -bha 'dhiö -be bhë, 'ö- 'plɛ ɓya kë n -gɔ zlöö ɓva 'ka. Ka -bha gbaɔ 'ö 'ka- -kë n -dhë bhë, -yö 'wun -së 'ö- -wun 'yi -yö -kan -Zlan 'dhi, 'ö -we -a -wun -bha -a 'ka; 19 (n -kɔ 'yaa -mɔ -a -bha kö 'a- -yɛ 'zü kë ka -dhë; 'kɛɛ) në 'töüdhö 'ö ka -bha -wun -yö yö -a -bha, n ma -Zlan -bha -kë ɓbhɔɔzë -sü ɓduö bhë -a -wun 'gü, -yö -dho bɔ Yesu Klito 'gü 'ö- nu ka -dhë.

20 Kwa Dë -Zlan 'ö bhë -a 'tɔ -yö kë ɓva -kplawo -yö dhoë 'dhiö. Amɛn.

ɓ*Wekadhe*

21-22 -Zlan -bha mɛ -nu 'töüdhö, 'ö 'ka -klu -sü 'ka Yesu Klito -bha 'ö 'ka Filipö plöö, 'ma 'we kaa! Ka dhegluzë -nu 'wo kwa Dëmɛ 'gü 'ö yi -nu 'yi yi 'ko 'piö 'nö waa- -Zlan -bha mɛ -nu 'wo to 'saadhö 'wo 'nö, ɓwa 'we kaa! -Zlan -bha mɛ -nu mɛ 'ö 'wo -gludë Sezaa -gɔ kɔɔ, ɓwa 'we kaa ɓduö. 23 Kwa Dëmɛ Yesu Klito -bha 'dhuë- -yö 'to ka 'saadhö ka 'piö!

'Sëëdhɛ 'ö Pɔlö -ya bɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Kolɔsö plöö -an -dhë bhë 'ö ŋɛ

'Sëëdhɛ 'ö ŋɛ -a bɛɛnmɛ

1 Ma Pɔlö, 'ö -kë -Zlan -zo 'kun -wun 'ka kö 'a kë Yesu Klito -bha bɔmɛ 'ka, yië- kwa dheglu 'nëgɔɔnzë Timote, 2 'yi 'sëëdhɛ 'ö ŋɛ -a bɔ mɛ 'ka yi dhegluzë -nu 'ö -Zlan -yö ka sü ö -bha 'ka 'ö 'ka -klu -sü 'ka Klito -bha 'kpëdhö, 'ö 'ka Kolɔsö plöö ka -dhë 'ö ŋɛ. Yië- Timote yi- 'piö kö kwa Dë -Zlan -yö 'glusë kë ka 'ka, kö -yö ka gbaa ŋzuöyagluu 'ka.

Pɔlö waa- Timote -an -bha -Zlan zuö pö -sü waa- -bhɛa Kolɔsö -mɛ -nu -wun 'gü -sü

3 ŋYa kë yi ŋbhɛa' -na, -Zlan 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klito Dë 'ka bhë, 'yi- zuö pö -kplawo ka -wun 'gü. 4 Bhii 'ö tɔɔ ka -bha -zo -yö Yesu Klito -bha -sü waa- ka -bha -dhɔ, 'ka- -kë -Zlan -bha mɛ -nu 'kpɛkpɛ 'ka bhë, 'yië- ma (Epaflasö 'dhii).

5 -Zlan -bha 'wun giagia -naɔ 'ö -kë 'wuntaɔsë 'ka bhë, ŋdhɛ 'ö -wo ka -ta -blɛɛzë 'ka, yö ŋnɛ 'ö pë -nu 'ö -Zlan 'dhö -a -ya -na ka -gɔ dhang- 'gü 'ö ka -zo 'dhoë- -dhë bhë, 'ö- -zɔn ka -dhë.

-Kɔ bhë -a 'ka, ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü waa- ka -bha -dhɔ -kë ka 'kuë -sü 'wo bhë 'ö -an -gɛn -yö -gban pë -nu 'ö ka 'yan 'dhö -a -gɔ, 'wo -kë pë -nu 'ö -Zlan -yö -an -ya ka -gɔ bhë -a 'ka dhang- 'gü. 6 'Wuntaɔsë 'ö bhë -yö -pɛn -sü 'gü; -a 'piö -pë -nu 'wo -kë 'dhuë- 'ka, -wo 'kpɔ -na 'kpongtaamɛ -nu 'kpɛkpɛ -bha ŋnɛ -kɔ 'ö- kë -na -a 'ka ka -gɔ 'sɛ 'gü bhë -a 'dhö, 'ö sü yi -blɛɛzë 'ö 'ka -Zlan -bha 'glusë 'ö bhë, 'ka- -wun ma -a -bha. Yi bhë ŋnɛ 'ö -Zlan -bha 'glusë bhë, 'ka- =löö giagia ma -a 'ka 'fɛfɛdhö 'pö. 7 Epaflasö, 'ö yi -nu 'yi yuö kë -na yi 'kuë- 'nö bhë, yö ŋnɛ 'ö ka ŋdaan 'wuntaɔsë 'ö bhë -a 'ka. Yuö 'ö- kë -na 'ma bhë, -ya -kë yi -bha kë 'ka, 'ö tɔɔ Klito -bha yuökëmɛ, 'ö mɛ -yö -mɔ -a -bha kö -yö ö -zo yö -a këyuö -bha yö -mü -a 'ka. 8 Yö ŋnɛ 'ö 'wun 'ö -gban -dhɔ 'ö -Zuu 'slöösló -ya -ya ka 'gü 'ö 'ka- kë -na -Zlan -bha mɛ -nu 'kpɛkpɛ 'ka bhë, 'ö- -wun ŋblɛɛ yi -dhë.

9 -A -wun 'gü, 'ö go 'töng 'ö 'wun -nu 'wo -gban ka -bha, 'yi- ma, 'ö dho 'ö yöë 'töng 'ö ŋnɛ -a -bha, yi ŋbhɛa' -na ka -wun 'gü -kplawo. Yi- -dhɛ -Zlan -gɔ ŋbhɛa' -sü 'ka kö -yö ka pa 'wundɔdhe 'ö -gban -a -zo 'kun -wun -bha -a 'ka. 'Go mü 'zü kö 'kpaakpadhɛ waa- 'wunbhokoudɔdhe 'ö go -Zuu 'slöösló 'piö -yö kë ka -gɔ. 10 -Yö kë 'dhö kö ka -bha -tosiadhe kë -kɔ -yaan kwa Dëmɛ ŋbhlë -ya, kö 'kaan- -a -dhi -a -dhë -wun kë ka këwun -nu 'saadhö 'gü. ŋYa kë ŋnɛ 'ka- kë 'dhö, ka -dho -mɔ -a -bha kö ka këyuö 'saadhö -waan kë -së, kö 'kaan- 'dho 'dhiö ka -bha -Zlan dɔ -sü 'ka -kplawo. 11 Yi- -dhɛ -Zlan -gɔ 'pö kö -yö ka ŋfaan' 'më -kɔ 'kpɛkpɛ -ta, -a -bha 'piigbeedhɛ 'ö- 'dhiötodhɛ 'yaa 'dhö bhë -a 'ka. -Yö kë 'dhö kö 'ka bɔ 'wun 'gbee- -nu 'kpɛkpɛ 'gü ŋzuösaadhɛ 'ka.

12 -Ka kwa Dë -Zlan zuö pö 'gludhi 'ka! Bhii yö ŋnɛ 'ö- -kë, 'ö 'ka kë -a -bha kɔɔ 'në -nu 'ö pë -nu 'ö -an -ya mɛ -nu 'wo- -bha 'ka -an -gɔ, -gludëdhɛ -pö 'ö -dhɛpuudhɛ 'gü dhang- 'gü -a 'gü bhë, 'ö 'wo -kë ka -bha 'ka. 13 -Zlan ŋnɛ 'yö kwa bho -dhɛtiidhɛ -bha 'piigbeedhɛ kwɛɛ, 'ö kwa -ya ö Gbö -dhɔkësüzë Yesu Klito -bha -gludëdhɛ -bha 'ka. 14 Yesu Klito bhë ŋnɛ 'ö kwa -gɔ -ta -bɔ dü -gɔ, 'ö- 'sia- 'gü, 'ö -Zlan -yö -ziö kwa -bha ŋsɔɔn yaa -nu -ta.

Mɛ 'ö Yesu Klito 'dhö -a 'ka waa- -a këyuö

15 Klito 'ö bhë, -Zlan 'ö mɛ gbɛ 'yan 'yaa -kpën -a -bha, -a 'bin -mü. Yö ɔnɛ 'ö tɔɔ -Zlan 'ö kwa Dë 'ka bhë, -a -bha 'në -blɛɛzë; -yö -Zlan -bha -kë ɔkwaa' -pë 'kpɛkpɛ ɔsuu'- 'saadhö -ta dhuö -mɛ 'ka. 16 Bhii pë 'kpɛkpɛ 'ö -Zlan -ya -kë, -ya -kë -bɔ Yesu 'gü -sü 'ka; -a mɛ -nu 'wo 'kpongtaa 'iin 'wo dhang- -nu 'gü, -a mɛ -nu 'wo mɛ 'yan 'dhiö oo, -a mɛ -nu 'waa mɛ 'yaan 'dhiö oo, -zuu ɔsuu'- 'kpɛkpɛ 'ö 'piigbeedhɛ 'dhö -an -gɔ bhë, -Zlan -yö -an 'plɛsɛn -dɔ Yesu Klito kwɛɛ, 'yö -an -kë -a -bha 'ka. 17 Yesu Klito -yö -kë -dhö kö -Zlan yaa pë gbɛ -da ɔkun. -A -bha 'piigbeedhɛ ɔnɛ 'ö- kë -na, 'ö pë 'kpɛkpɛ 'ö -an -kë 'ö 'wo 'to -sü 'ka wo pin ɔtaa. 18 -Zlan -bha mɛ -nu 'kpɛkpɛ -dho 'kuë- -sü ɔtɛi' -yö -kë ɔnɛ mɛ 'bhee- -lü 'böü dosɛn 'kpaan 'dhö, 'ö Yesu Klito -yö -kë mɛ -lü 'böü 'ö bhë -a -gɔ 'ka. Yesu Klito 'ö bhë, 'yö tɔɔ pë 'kpɛkpɛ züdɔdhɛ. Yö do bhë 'zü, 'ö go ga 'gü -blɛɛzë 'ka, -yö kë 'dhö kö 'ö kë mɛ -blɛɛzë 'ö 'dhiö pë 'saadhö 'gü -a 'ka. 19 Bhii -a 'yi -yö -kan -Zlan -dhë kö 'ö kë ö Gbö Yesu Klito 'gü ö 'plɛ 'ka. 20 -Yö kë 'dhö kö 'ö bɔ ö Gbö 'gü kö waa- ö -kɔ këpë 'saadhö 'wo 'kpongtaa oo, 'iin 'wo dhang- -nu 'gü oo, kö 'wo dhi 'kuë kö ɔzuöyagluu -yö kë -dhö. ɔZuöyagluu 'ö bhë -Zlan -yö ɔbɔa' ö Gbö 'ö ga -gaatalü -bha, 'ö- fɛi -yö -lo bhë -a 'gü, 'ö- nu ö -kɔ këpë -nu 'saadhö 'wo bhë -an -dhë.

21 Ka -de 'pö, ka -kë -Zlan 'ka ɔgbiin 'dhiö -bezë, 'ka -kë -Zlan yaagümɛ -nu 'ka, bhii ka -bha -zotadhe -nu waa- ka këyuö -nu -wo -kë yaya. 22 'Kɛɛ zlöö ɔnɛ, ga 'ö- Gbö -ya wo ö mɛbheedhɛ -bun 'gü bhë, -Zlan -yö -bɔ -a 'gü, 'yö -dhi 'kuë -da ka -nu ka ziën. -Yö -ga 'dhö, kö -Zlan wö 'dhiö, 'kaan- kë -a -bha mɛ -nu 'ö -an sü 'ö -an -ya -de -ta -an 'ka, kö ka ɔzuö' -yö kë 'puu; ɔya kë 'dhö 'wun yaa gbɛ 'ka 'dho kë ka -bha. 23 'Kɛɛ ka ɔdua' -mü kö 'ka 'to ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'ö- -gɛn 'dhö -gban -sü 'ka kpinngdhö bhë -a -ta.

'Ö go yi 'ka 'wuntaɔsë maa -a -bha, 'ö dho 'ö yöë ɔdɛɛ -bha kö ɔkun 'ka bhɔ 'yan -to -a -gɔ -në 'ö ka -bha 'ka -a -dhë ɔtaa'. 'Wuntaɔsë 'ö bhë 'wo- =blɛɛ mɛ 'bhee- 'plɛsɛn 'wo 'kpongtaa zö -an -dhë. Ma Pɔlö, ma yuö ɔnɛ 'ö tɔɔ 'wuntaɔsë 'ö bhë -a ɔblɛɛ' -sü.

ɔ*Wa 'ö Pɔlö -ya -bhö Yesu Klito -bha yuö 'piö*

24 Dɔ 'ö 'kwa- wo ɔnɛ, n ɔzuögludhi -sü -mü ɔwa 'a- -bhö -na ka -wun 'gü -Zlan -bha yuö 'gbloo 'piö bhë -a -wun 'gü. -A mɛ bhë, -a ɔbhlë ɔyö ɔva. A- 'wun -dɔ ɔnɛ Klito -bha mɛ -nu dho 'kuë- -sü 'plɛ -wun ɔnɛ 'ö 'a- =wa -bhö -na bhë. -A -kë 'dhö -sü 'gü, ɔwa 'ö mɛ -nu 'ö 'wo Yesu Klito -bha 'ka, 'ö 'wo dho -a -bhö -be bhë, 'ö ma gia- 'a n -ma -bhö -na ɔklöödhö bhë.

25 -Zlan -yö n -sü kö 'a kë ö bha yuökëmɛ 'ka -a -bha mɛ -nu ziën; -ya 'kluën bho n -ma 'dhö kö 'aan- kë ka -dhë. Yuö bhë 'ö tɔɔ 'wun -nu 'wo -gban -a -bha 'wuntaɔsë -bha kö 'aan- =blɛɛ'- -kɔ 'ö- 'ka -a 'ka. 26 'Wun bhë 'ö tɔɔ pë 'ö -kë -bin -sü 'ka -bezë mɛ 'plɛ -gɔ ɔkwɛzü 'mɔmɔ bhë, ɔyaa- yö mɛ -nu 'wo- -bha 'ka -an -dhë -dhɛgbɛadhɛ 'gü 'sabla. 27 Pë -kë 'ö 'yi Yesu Klito -wun ɔblɛɛ mɛ 'saadhö -dhë bhë yö ɔga ɔnɛ: -Yö -dhi -Zlan -dhë kö pë 'ö -kë -bin -sü 'ka 'ö 'gianzë -kɔ ɔsuu'- 'saadhö -ta 'ö- =bhlë 'dhö ɔva 'sönggö -sönggö bhë, -ya -zɔn ö -bha mɛ -nu -dhë. 'Wun 'ö bhë -yö 'kpongtaamɛ -nu 'kpɛkpɛ, 'wo 'sɛgɔ 'saadhö 'gü, -an -bha 'ka; 'ö tɔɔ Yesu Klito -yö ka ɔzuö' 'gü. 'Yö- -kë 'ö 'ka -a 'wun giagia dɔ ɔnɛɛ -Zlan -yö -dho ö -bha ɔbhɔɔpë -glu ka -nu ka 'ka.

28 Yi mɛ -nu -zo -büö, 'ö 'yi -an ɔdaan -gleng 'ka, pë -nu 'wo ɔnɛ -an 'ka. -Yö -kë 'dhö kö mɛ -nu 'kpɛkpɛ 'wo -klu -sü 'ka Yesu Klito

-bha, -wo kë mɛ -kiansü 'ka Klito 'gü. 29 Yuö ɔsuu'- 'ö bhë 'a- kë -na 'gbee- 'ka ɔfaan' ɔva 'ö n 'gü 'ö go Yesu Klito 'gü 'ö- nu n -dhë bhë -a 'ka.

2

1 Mɛ -nu 'ö waa wo 'yan dɔ n -ma do ɔnɛ Kolɔsö -mɛ -nu ka 'dhö, 'iin ɔnɛ mɛ -nu 'ö 'wo Laodise -an 'dhö, a- 'piö kö 'ka- 'wun dɔ ɔnɛ, yuö ɔsuu'- 'gbeezë 'a- kë -na ka -wun 'gü bhë, ɔya kë n -gɔ zlöö ɔnɛ 'ko zë -sü 'dhö. 2 'Ko ɔsuu'- 'ö bhë, 'a- -zë 'dhö kö ka ɔfaan' -yaan 'më kö 'kaan- kë do -dhɔ -kë 'kuë -sü 'gü. 'Go mü 'zü, kö 'wun -nu 'wo -gban -Zlan -bha pë 'ö -bin -sü 'ka -an -bha, 'ka- -gɛn ma, kö 'ka -an dɔ kpinngdhö. Ka ɔdua' -mü 'ka mɛ 'ö Klito 'dhö -a 'ka, 'ka- dɔ 'wundɔdhe ɔva 'ka. 3 Bhii Klito do ɔnɛ, 'ö- -kɔ -yö -mɔa -bha kö -yö 'wun bho 'kɔu dɔ -sü 'yö 'gianzë ɔduö -a nu mɛ -nu -dhë, kö pë -nu 'ö 'wo 'wun giagia 'ka kö -waan dɔ.

4 'Wun -nu 'wo ɔnɛ a -an -blɛɛ ka -dhë 'dhö 'ö tɔɔ 'maa- 'piö kö mɛ 'waa gbɛ -yö ɔsua -wun 'nɛɛnɛɛ -nu ɔblɛɛ'- ka -dhë kö 'kaan- -püö. 5 'Kö -kë ɔnɛ a -kë ka 'ka ɔgbiin 'dhee, n ɔzuö' -yö ka 'piö 'ma -kplawo. 'Go mü 'zü, n 'gludhi -sü -mü 'ö tɔɔ 'kaa pë gbɛ ɔkaan' 'kuë 'iin ka -bha -zo -yö Klito -bha -sü bhë -yö 'kpëdhö.

-Tosiadhe 'ö Klito 'gü

6 ɔDhɛ 'ö -kë ɔnɛ mɛ ɔdaan' -wo 'ö -kë Yesu Klito, -yö kwa Dëmɛ 'ka, ɔya ka -zo 'kun bhë, kö ka 'ta -sü -kɔ -yö kë ɔnɛ mɛ 'ö -klu -sü 'ka Yesu Klito -bha -a -bha 'dhö.

7 -Ka 'to -klu -sü 'ka -a -bha; -ka ka -bha -tosiadhe 'kpɛkpɛ -da Klito 'gü! 'Go mü 'zü, kö ka -bha -zoyösü -gɛn -yö -gban kpinngdhö Yesu -ta, -yö dhoë 'dhiö -kplawo ɔnɛ -kɔ 'ö 'wo ka ɔdaan -a 'ka bhë -a 'dhö. 'Go mü 'zü, -ka -Zlan zuö pö yi 'kpɛkpɛ 'ka, ka ɔzuö' 'plɛ 'ka, pë 'plɛ -wun 'gü!

8 -Ka kë 'slë 'ka kö ɔkun 'ö mɛ gbɛ -yö ka -dian -kë ö -bha 'wundɔdhe 'flëë 'ö mɛ -nu -püö -wo 'ka bhë -a 'ka! Bhii 'wundɔdhe ɔsuu'- -nu 'wo bhë, -wo -go mɛ 'bhee- -nu 'kpaan 'wawa 'gü; 'ö tɔɔ 'wun -nu 'wo bhë, -wo -gban -zuu ɔsuu'- 'kpɛkpɛ 'ö 'piigbeedhɛ 'dhö -an -gɔ 'wo 'kpongtaa -an -gɔ. Waa 'go Klito 'piö. 9-10 Klito 'ö bhë, -zuu ɔsuu'- 'kpɛkpɛ 'ö 'piigbeedhɛ 'dhö -an -gɔ, -yö -an ɔkɔɔnmɛ 'ka. Klito 'ö bhɔ mɛbheedhɛ -kwi 'gü bhë, yö ɔnɛ 'ö -Zlan 'dhö -ya -sü 'ka -a 'gü ö 'plɛ 'ka. 'Ö ɔya kë ɔnɛ, 'ka -klu -a -bha, pë 'saadhö 'ö -Zlan -ya nu mɛ -nu -dhë bhë, -yö -dho kë ka -gɔ 'fɛfɛdhö.

11 Ka -bha 'klu Klito -bha -sü 'gü, 'ka go 'bɔng 'pö ɔnɛ -kɔ 'ö Zuifö -nu -bha wɔ -kɔ 'dhö -a 'ka bhë -a 'dhö. 'Kɛɛ 'bɔn 'yö bhë, yaa kë 'bɔn zë -sü 'ö mɛ bun -bha -a 'ka; 'kɛɛ Klito ɔnɛ 'ö ka bho ka -bha wɔ -kɔ yaa -nu 'gü; ka bun 'plɛ 'yaa ɔsɔɔn yaa -bha ɔnuadhɛ 'gü gbɔ. 12 'Ö tɔɔ ɔnɛɛ, ɔwa ka bɔ yiö; -ya -zɔn ɔnɛɛ kaa- Klito -nu 'ka ga. ɔWa ka -bin 'ö -Zlan ɔya ka -nu ka bho ga 'gü. Ka bho 'ö- wo ga 'gü bhë, -a -gɛn tɔɔ ka ka -zo -yö -Zlan 'ö Klito bho ga 'gü bhë, -a -bha 'piigbeedhɛ -a -bha. 13 'Dhiö -bezë (kö kaa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- =kun bhë), -tosiadhe -dëü yaa kë ka -gɔ. Ka ɔtɛi' -yö -kë -Zlan wö 'dhiö ɔnɛ mɛ -nu 'ö ɔwa ga -an 'dhö. 'Yö tɔɔ ka -kë ɔsɔɔnyaamɛ -nu 'ka. 'Go mü 'zü, 'ö kaa kë -Zlan -bha 'sɛgümɛ -nu 'ka. 'Kɛɛ zlöö ɔnɛ, kaa- Klito -nu -Zlan ɔya ka bho ga 'gü; ɔya ziö kwa -bha ɔsɔɔn yaa -nu 'kpɛkpɛ -ta. 14 Kë 'ö- wo 'dhiö -bezë bhë, -Zlan -bha za -yö -kë -lo -sü 'ka kwa tuö. -A -gɛn 'ö tɔɔ kwaa -Zlan -bha tɔng -nu ɔbhlë -ya. 'Kɛɛ -Zlan ɔya kwa -bha ɔsɔɔn yaa -nu 'wo bhë, ɔya ziö -an -ta -an -lo -sü 'ka Klito -ta, 'töng 'wo- =dua' -gaatalü -bha bhë -a 'ka. 15 'Töng 'ö Klito -yö ga -a

'ka -gaatalü -bha bhë, -yö -to -a 'gbee- 'ka, -zuu yaa ŋsuu'- 'kpɛkpɛ 'ö 'piigbeedhɛ 'dhö -an -gɔ -an -ta, -a -zɔn -sü 'ka -dhɛgbɛadhɛ 'gü 'kpongtaamɛ 'kpɛkpɛ wö 'dhiö ŋnɛ yö ŋnɛ 'ö 'piigbeedhɛ 'dhö ö -gɔ 'ö ŋzië' -an 'plɛ -ta. 'Go mü 'zü 'ö- 'tɔ 'dhö ŋva 'ö ŋzië' -an 'plɛ -ta.

16 ŋDhɛ 'ö ŋya kë 'dhö bhë, kö ŋkun 'ö 'ka 'we -a -bha 'ö mɛ 'waa gbɛ -yö za -nu dɔ ka -bha, ka -bha -bhöpë 'iin ka -bha müpë -nu -wun 'gü. 'Iin kö ŋkun mɛ 'waa gbɛ -yö za -nu dɔ ka -bha 'zü, -a -pö ka -dhë -sü 'ka ŋnɛɛ: -Më -kë 'ö Zuifö -nu -bha 'wlaan- -nu 'wo -kwɛ -bha, 'wo 'su -bha, 'wo 'dhɔɔgɔ -bha, 'kaa -an ŋbhlë -ya -ɛ? 17 Në -nu 'wo bhë 'töüdhö, -wo kë -sü 'ka ŋnɛ në -nu 'ö 'wo dho nu 'kɛɛ 'ö waa nu ŋkun -an 'bin -nu 'dhö. 'Kɛɛ Klito ŋnɛ 'ö në -nu 'wo bhë -a -de giagia 'ka. 18 Kö ŋkun 'ka -we -a -bha kö mɛ 'waa gbɛ -yö za -lo ka tuö -a -pö -sü 'ka ka -dhë ŋnɛɛ: Ka ŋdua' -mü kö 'ka ka -de 'sü 'tee 'iin kö 'ka -Zlan -bha bɔmɛ -nu gba. 'Iin 'zü 'wo- pö ŋnɛɛ -Zlan ŋya 'wun 'bhaa -nu -zɔn wo -dhë 'yanpiöpë 'gü. Mɛ -nu ŋsuu'- 'wo bhë, -wo wo -de -sü ŋva 'kpaan 'wawa. -An -bha -zotadhe -yö -go 'kpongtaa zö ŋzian'. 19 Mɛ -nu 'wo bhë 'waa 'we -a -bha kö 'wo -klu Klito 'ö -ya -sü 'ka ö -bha mɛ -nu -dho 'kuë- -sü kwa -gɔ 'dhiö bhë -a -bha. (Wo -de -püö 'wo- wo). Bhii ka -de gia- ka- -dɔ ŋnɛ, mɛ 'oo mɛ 'ö -klu -sü 'ka Klito -bha bhë, -a -bha ŋfaan' -yö -go Klito 'gü, 'ö wo -nu 'wo -klu -sü 'ka wo 'kuë- bhii -naa gbɛ 'yaa -an ziën ŋnɛ -kɔ 'ö mɛ 'bhee- dɔ -nu 'dhö -a 'ka mɛ buën- bhë -a 'dhö; në 'ö -an ziën 'dhö bhë 'ö -kë ŋnɛ mɛ ŋmlëë waa- mɛ -gɛn -an -yö 'ko tuö -dhɛ -nu 'ö mɛ ga -nu -klu -na 'kuë- bhë -a 'dhö. Klito -yö ö -bha -to ö 'piö -mɛ -nu -lo 'kuë- kö -waan kë ŋnɛ mɛ -lü dosɛn 'dhö. Yö ŋnɛ 'ö Yesu -bha mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ka, -yö kë 'dhö kö -wo ŋkpɛa' ŋnɛ -kɔ 'ö- 'ka -Zlan -zo 'kun -wun 'gü bhë -a 'dhö.

20 ŋDhɛ 'ö -kë ŋnɛ kaa- Klito -nu 'ka ga bhë, kö 'ka 'go -zuu yaa ŋsuu'- 'kpɛkpɛ -nu 'ö 'piigbeedhɛ 'dhö -an -gɔ 'ö 'wo 'kpongtaa bhë -an 'piö. -Më 'ö -kë 'ö 'ka ka -bha -tosiadhe -kë ŋnɛ 'kpongtaamɛ -nu 'ö -zuu yaa 'piigbeezë -yö -an ŋkɔɔn -an 'dhö e? -Më 'yö -kë 'ö 'ka -we -a -bha 'ö 'wo ka 'gbee- -ta bho wo -bha tɔng -nu 'ka ŋnɛ -kɔ 'ö 'ka ŋtun -a 'ka 'kpongtaa -a 'dhö e? 'Ö tɔɔ -wa -pö ka -dhë ŋnɛɛ: 21 «Në ŋsuu'- 'bhaa -nu 'wo ŋnɛ kö ŋkun 'ka -an sü, -an 'bhaa -nu 'wo ŋnɛ kö ŋkun 'ka -an -bhö, -an mɛ -nu 'wo ŋnɛ kö ŋkun 'ka pa -an 'ka!» 22 Tɔng -nu 'wo 'dhö bhë, -wo -go mɛ 'bhee- -nu -bha -zotadhe 'gü, waa 'go -Zlan 'piö, 'wo tɔɔ në -nu 'wo -gban -an mɛ 'ö wo 'ka dho to, 'wo -an dɔ -na ka -dhë bhë; -Zlan -yö -an -nu kwa -dhë, kö 'kwaan- -an kë -bhöpë 'ka 'iin kö 'kwa kwa -bha -wun kë -an 'ka. 23 'Wun gia- -mü, tɔng ŋsuu'- -nu 'wo bhë, -wo -kë mɛ 'bhee- -nu wö 'dhiö ŋnɛ tɔng 'ö- 'kun -sü 'dhö -së -an 'dhö. Bhii -wa -kë kö -zuu 'piigbeezë -nu, 'ö 'waa mɛ gbɛ 'yan 'dhiö bhë kö mɛ -nu -wo -an gba ŋnɛ -kɔ 'ö -an ŋzuö' 'piö bhë -a 'dhö. 'Iin 'zü, 'wo- -kë kö -waan wo -de ŋyɔɔn sia-. 'Go mü 'zü kö -waan wo -de bun 'klo bhɔ. 'Kɛɛ tɔng -nu 'wo bhë, -an ŋbhlë 'yaa 'dhö, 'ö tɔɔ -kɔ -mɔa -bha -sü gbɛ 'yaa -an -gɔ kö -waan nu mɛ 'bhee- -dhë -zo -kë -de bun 'piö -sü -bha.

3

1 ŋDhɛ 'ö -kë ŋnɛ kaa- Klito -nu 'ka 'go ga 'gü bhë, kö në -nu 'ö 'wo dhang- 'gü, -dhɛ 'ö Klito 'dhö -ya -sü 'ka -Zlan ŋkwɛɛgüdhɛ gia- 'ö ŋbhlëzë -a -bha bhë, wo ŋnɛ 'ka dho -an ŋmɛɛ'- kö 'kaan- -an yö. 2 'Ka ka -zo bho 'kpongtaapë -nu 'piö kö 'ka ka 'yan -klu në -nu 'wo dhang- 'gü bhë -an -bha! 3 Bhii ka ga -sü 'ka 'kpongtaapë 'kpɛkpɛ -nu

-gɔ, 'ö tɔɔ ka -bha -tosiadhe -dëü waa- Klito -wo -bin -sü 'ka -Zlan 'gü. 4 Ka -bha -tosiadhe giagia 'ö tɔɔ Klito. 'Töng 'ö Klito dho -wo -a 'ka 'kpongtaamɛ -nu 'kpɛkpɛ 'yan 'dhiö bhë, ka -de 'pö, ka -nu ka -dho -wo -a 'ka 'kpongtaamɛ -nu 'plɛ 'yan 'dhiö; 'yö- -bha 'tɔbhɔdhe 'ö bhë, 'yö ka -nu 'ka dho kë -a 'gü.

'Wun 'ö -gban -tosiadhe zii waa- -tosiadhe -dëü -an -bha

5 Dhɛ 'ö 'ka ga 'kpongtaapë -nu -gɔ bhë, kö -ka ka kwaa'- pë yaa suu'- 'saadhö 'ö -kë ka -bha -tosiadhe 'gü -an -zü! -Yö -kë 'nuëbɔ 'kun -sü 'ka oo, -da dhe 'piö -sü 'ka oo, mlaabɔ 'kun -sü 'ka oo, -zotadhe yaa 'ö -gban sɔɔn kë -sü -bha oo, zuöyaadhɛ 'ö -kë -Zlan wö 'dhiö nɛ gbapë -nu gba -sü 'dhö, waa- -to pë -nu 'piö -ziögɔüsüzë 'ka -sü 'wo bhë 'saadhö, -ka ka kwaa' -an 'plɛ -zü! 6 Wɔ -kɔ suu'- -nu 'wo bhë, 'yö -an -wun 'gü, 'wun -yö na -Zlan -zuë, 'yö dho za -lo mɛ -nu 'ö 'waa- =bhlë -ya bhë -an tuö. 7 Dhɛ 'ö 'ka -kë sɔɔn yaa -nu 'wo bhë -an -bha 'gan 'gü -bezë, ka -kë wɔ -kɔ suu'- 'ö 'dhö bhë -a 'gü.

8 'Kɛɛ zlöö nɛ pë -nu 'ö 'wo -gban -naadhe -bha 'iin zuö' 'dhiö- -dhɛ -bha 'iin 'zü zuö' 'piö yaa -dhɛ -bha, -ka ka -kɔ bho -an 'gü! Kö kun mɛ gbɛ -yö 'si bho mɛ -gɔ 'iin kö kun 'ö mɛ gbɛ -yö 'dhi yaa 'dɔɔ dɔ! 9 'Go mü 'zü kö kun 'ka sua -kë ka 'ko -nu -gɔ! 'Ö tɔɔ 'ka ka -loo zii waa- ö kë -kɔ -nu bho ka -bha. 10 'Ö -Zlan -yö ka gbaa sɔɔn -dëü 'yö dho -a dhië' -kwaa 'dhö -kplawo kö -yö 'dho, -yö kë nɛ yö 'ö mɛ 'bhee- -nu -kë bhë -a -de sɔɔn 'dhö -a 'ka. Bhii -kɔ do bhë, 'ka dho dhoë kö 'ka -Zlan dɔa' 'fɛfɛdhö. 11 Mɛ 'oo mɛ 'ö bɔ zian suu'- 'ö nɛ -a -ta, -yö Zuifö 'ka oo, 'yaa Zuifö 'ka oo, -yö -go 'bɔn 'iin 'yaa 'go 'bɔng, 'iin mɛ -nu 'ö -an wɔ -kɔ 'yaa nɛ Glɛkö -mɛ -nu -bha 'dhö 'iin 'wo -wɔ nɛ kwɛzümɛ -nu 'dhö oo, -yö -kë nua 'ka 'iin 'yaa nua 'ka oo, pë -nu 'wo bhë -an bhlë gbɛ 'yaa 'dhö. Pë do 'ö 'gianzë 'ö zië' pë 'plɛ -ta 'ö tɔɔ Klito 'ö mɛ -nu suu'- 'kpɛkpɛ 'ö 'wo bhë 'ö 'wo -klu -sü 'ka -a -bha bhë, -yö -an 'gü.

12 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ka kë -Zlan -bha 'sɛgümɛ -nu 'ka, bhii ka -dhɔ -ya -kë, yö ga 'ö ka sü kö 'ka kë -a -bha 'ka bhë. Kö ka -bha wɔ -kɔ 'gü, -ka kë mɛ -nu 'yena yö -mɛ -nu 'ka, 'iin 'wunsëkëmɛ -nu 'ka. Ka kë -de -yɔɔn sia- -mɛ 'ka. 'Go mü 'zü kö 'ka kë mɛ 'lëëlë 'ka 'iin 'zü zuösaamɛ 'ka. 13 -Ka kë 'lëëlë -da -naadhe 'gü dhia ka 'ko -nu buëndhö! 'Ö ya kë nɛ mɛ 'bhaa ya 'wun yaa -kë ka 'ka, -kaa -bha -wun 'to nɛ -kɔ 'ö kwa Dëmɛ -yö -ziö -a 'ka ka -bha sɔɔn yaa -nu -ta -a 'dhö! 14 'Kɛɛ pë 'ö- =bhlë 'dhö va 'ö tɔɔ kö 'ka ka 'ko -nu -dhɔ kë. -Dhɔ suu'- 'ö bhë nɛ 'ö dho ka -klu 'kuë- 'kpëdhö. 15 Zuöyagluu 'ö Klito 'dhö -a nu -na ka -dhë bhë 'ö dho yö ka -dhë 'dhiö kö ka -bha 'ta 'sü -kɔ -nu 'ö ka 'ko -nu 'piö -yö kë zuöyagluu suu'- 'ö -Zlan -yö ka -dhɛ -a 'ka bhë -a 'gü. Ya kë 'dhö kö ka -dho kë dosɛn 'kpaan nɛ mɛ -lü do 'dhö. -Ka -Zlan zuö pö pë -nu 'wo bhë -an -wun 'gü! 16 Ya kë nɛ 'ka 'dho ka 'ko bhaa, -ka 'we -a -bha kö -wo 'ö -gban Klito -bha -wa blɛɛ'- ka -dhë ö 'plɛ 'ka! -Ka ka 'ko -nu daan'- -Zlan -wo 'ö bhë -a 'ka! 'Go mü 'zü kö 'ka ka 'ko -nu faan' 'më 'wun dɔ -sü 'ö go -Zlan 'piö bhë -a 'ka. -Ka 'tan -nu bho -Zlan zuö pö -sü 'ö ka zuö' 'plɛ 'ka -a 'ka! -Ka 'Tan 'sëëdhɛ 'gü -tan bho -Zlan 'piö! 'Go mü 'zü, -ka 'tan 'ö dho Yesu 'tɔ kë va, 'ka- -da 'iin 'tan -dhɛ -nu 'ö -Zuu 'slööslö -ya -zɔn ka -dhë, -ka -an -da 'pö! 17 Pë -dhɛ -nu 'ö 'wo dho kwa Dëmɛ Yesu 'tɔ bhɔ, -ka -an kë ka këyuö waa- ka -bha 'wun blɛɛ' -sü -nu 'plɛ 'gü! -Zlan 'ö kwa Dë 'ka bhë, -kaa zuö pö pë 'plɛ 'ö bɔ -a 'ka Yesu Klito -ta 'ö- nu kwa

-dhë bhë -a -wun 'gü!

'Kɔɔmɛ -nu -bha wɔ -kɔ

18 Gwaan -dhoo -nu, -ka ka 'to 'to! Dhebɔ ◌dua' -mü kö -yaan ö -gɔ ◌yɔɔn ö ◌gɔn -dhë sia-. Bhii dhoo -nu 'wo -klu -sü 'ka kwa Dëmɛ -bha bhë, -a -kë 'dhö -sü -yö -an -ma -kun.

19 Dhe -mɛ dë -nu, ka -de 'pö, -ka ka 'to 'to! Gɔɔn- ◌dua' -mü kö -a bɔɔ -dhɔ -ya kë; kö ◌kun 'ö 'ka -an 'yënng bhɔ!

20 'Në -nu, -ka 'wun ma ka 'kpɔmɛ -nu -ta, pë 'saadhö 'plɛ 'gü! Bhii -a -kë 'dhö -sü -yö -dhi -Zlan -dhë, mɛ 'ö 'ka -klu -sü 'ka kwa Dëmɛ -bha ka -bha 'ka.

21 'Në dë -nu, kö ◌kun 'ka -we 'në -dhë -kplawo -kplawo! ◌Ya kë 'dhö, -an 'gü dho ga ka -wun 'ka ◌tëë' ◌tëëdhö.

22 ◌Nua -nu, -ka 'wun ma ka -gɔmɛ -nu -ta, pë 'saadhö 'plɛ 'gü! Kö ◌kun 'ka mɛ -nu 'yan 'dhiö -yuö -kë kö -waan ka -wun -së ◌blɛɛ'-, 'kɛɛ -ka kaa- yuö kë ◌zuö' 'puu 'ka ◌nɛ -kɔ 'ö mɛ -nu 'ka kwa Dëmɛ ◌bhlë kpɔ 'ö ka -ma kuën bhë -a 'dhö. 23 -Yö -kë yuö ◌suu'- 'oo ◌suu'- 'wo- nu ka -dhë -a 'ka, -kaa kë ka ◌faan' 'plɛsɛn 'ka ◌nɛ -kɔ 'ö 'ka kwa Dëmɛ -bha yuö ◌kaa' -a 'dhö! 24 Bhii ka -gɔmɛ giagia 'ö 'ka yuö kë -na -a -dhë bhë, 'ö tɔɔ Klito; yö ◌nɛ 'ö dho ka 'kian 'ö -kë pë 'ö -Zlan -ya -ya ö -bha 'sɛgümɛ -nu -gɔ bhë -a nu ka -dhë. 25 Bhii 'wun yaakëmɛ -nu 'wo bhë, -Zlan -yö -dho -a bho -an -gɔ, yö ◌ga tɔɔ 'yaa mɛ gbɛ -zë 'gü.

4

1 -Gɔmɛ -nu, pë 'ö ka -bha ◌nua -nu ◌dua' 'ka, -kaa kë -an -dhë ö 'plɛ 'ka! Bhii -yö kë ka 'yaan ◌nɛ ka -de 'pö, ka -gɔmɛ -yö -dhö; -yö dhang- 'gü.

2 -Ka 'dho 'dhiö -bhɛa -Zlan -dhë -sü 'ka -kplawo! Kö ◌kun ka 'gü -yö ga -Zlan zuö pö -sü 'ka! 3 ◌Bhɛa' -sü 'ö 'dhö bhë, ka- wo -na, -kaa wo yi -wun 'gü 'pö, kö -Zlan -yaan zian 'dhi 'po yi -gɔ kö 'yiën- -a -wo ◌blɛɛ'- mɛ -nu -dhë, pë 'ö -gban Klito -bha 'ö -bin -sü 'ka kö 'yiën- -a -gɛn pö mɛ -nu -dhë. Bhii pë 'a- -kë -kanso 'kɔɔdhö zö 'ö bhë. 4 -Ka ◌bhɛa' 'dhö kö pë 'ö -kë -bin -sü 'ka bhë 'aan- -a ◌blɛɛ'- mɛ -nu -dhë kö -waan -a -gɛn ma 'papadhö; bhii yuö 'ö -Zlan -ya 'kluën bho n -ma 'ö bhë.

5 -Ka kë 'kpaakpa mɛ -nu 'ö 'waa Klito -wun -dhɛ 'wun gia- bhë -an 'piö! 'Ö ◌ya kë ◌nɛ kaa- mɛ -nu 'wo bhë, 'ka kë ka 'ko ◌bhaa, kö ◌kun 'ka- -kë 'ö 'töng bhë 'ö -ziö ka -ta 'kpaan 'wawa, 'kɛɛ -ka -Zlan -wo ◌blɛɛ'- -an -dhë! 6 Ka 'wun ◌blɛɛ' -na, ka 'dhi -wo -nu -wo kë -së, -a din -yö 'to mɛ -nu 'dhii! 'Ka 'wun -nu -daa kë mɛ -nu -gɔ ◌nɛ -kɔ 'ö- 'yi dho -kan -a 'ka -Zlan 'dhi -a 'dhö!

Pɔlö -nu -bha -we Kolɔsö -mɛ -nu 'ka -sü

7 Tisikö, kwa dheglu 'nëgɔɔnzë 'ö -kë Yesu -bha mɛ -nu -bha yuökëmɛ -to -wo 'gü -sü -zë 'ka, 'ö -kë n yuökëyɔɔ 'ka kwa Dëmɛ -bha yuö 'gü bhë, yö ◌nɛ 'ö 'wun 'ö -gban n -ma, 'ö dho -a 'plɛ ◌blɛɛ'- ka -dhë. 8 A- -bɔ ka -dhë 'dhö kö ka ◌faan' -yaan 'më yi -bha -tosiadhe -nu 'ö 'yi- kë -na 'nö bhë -a ◌blɛɛ'- 'ö 'dhoë- wo ka -dhë bhë -a -wun 'gü. 9 Onezimë 'ö -kë kwa dheglu 'nëgɔɔnzë -to -wo 'gü -sü -zë 'ka, 'ö -kë Kolɔsö 'në 'ka bhë, 'ö waa- Tisikö 'wo dho nu ka 'piö 'wun 'saadhö 'ö kë -na zö, 'ö -gban yi -bha -a 'ka bhë.

10 Alitaakö 'ö yi -nu 'yi -kanso 'kɔɔdhö zö bhë, ◌ya 'we kaa! Maakö 'ö -kë Baanabasö dë dheglu -bha 'në 'ka bhë, ◌ya 'we kaa 'pö! ◌Ya kë ◌nɛ ◌ya nu ka 'piö 'ma, -kaa -nia 'kun -së 'ka ◌nɛ -kɔ 'a ka 'paan bhoë bhë -a 'dhö! 11 Yesu 'wo- -dhɛ -na Zutusö bhë, ◌ya 'we kaa 'pö. Zuifö -nu ◌plëëzë 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- bhë -a mɛ -yaaga 'kpaan ◌nɛ 'ö yi -nu 'yi -Zlan -bha -gludëdhɛ kë -sü -yuö kë -na. -An

-bha yuö -kë n 'piö -sü 'ö bhë, -ya -kë 'ö n ᵑfaan' -yö më ᵑduö.

12 Epaflasö, ka -de -gɔ 'sɛ 'gü 'në, ᵑya 'we kaa! Yesu Klito -bha yuökëmɛ -mü -a 'ka. -A 'gü 'yaa ga 'gbɛɛdhö ᵑbhɛa' ka -wun 'gü ᵑfaan' ᵑva 'ka -a 'ka. -Yö ᵑbhɛa'- 'dhö kö 'kaan- dɔ ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü, 'iin 'zü kö 'kaan- kë mɛ -kiansü 'ka -Zlan -bha zian -ta. 'Go mü zü kö 'kaan- -Zlan -zo 'kun -wun 'plɛsɛn dɔ 'fɛfɛdhö kö 'kaan- 'we -a kë -sü -bha. 13 A -mɔa -bha kö 'a -tɔmɔdhɛ kë Epaflasö -bha -a pö -sü 'ka ᵑnɛɛ: -Yö ö ᵑfaan' 'plɛ -sü 'ö ᵑbhɛa -a 'ka, ka 'dhö, -Zlan -bha mɛ -nu 'wo Laodise waa- -an mɛ -nu 'ö 'wo Ilapolisö ka 'plɛ ka -wun 'gü. 14 Lukö, kwa -bha ᵑdhɔngtrɔ 'glusëëzë waa- Demasö ᵑwa 'we kaa!

15 'Ma 'we kwa dhegluzë -nu 'wo Klito 'gü 'ö 'wo Laodise -an 'ka! 'Ma 'we Nɛfa waa- -Zlan -bha mɛ -nu 'wo bhɔ 'kuë- kë -na -a -gɔ kɔɔ bhë -an 'ka! 16 ᵑYa kë ᵑnɛ 'sëëdhɛ 'ö ᵑnɛ 'ka yën -a pö -sü -bha, -ka ka -zo kë -a 'piö kö 'kaan- -a bɔ -Zlan -bha mɛ -nu 'wo Laodise -an -dhë, kö wo -de 'pö -waan -a pö. Laodise -mɛ -nu -bha 'a- bɔ -an -dhë bhë, -wo -dho -a bɔ ka -dhë; -kaa pö 'pö! 17 ᵑYa 'go mü, -kaa pö Asipö -dhë ᵑnɛ kwa Dëmɛ -bha yuö 'ö- 'kluën -yö bho -a -bha bhë, -yö ö -zo kë -a 'piö, -ya kë -së 'ka!

18 ᵑWekawo 'ö ᵑnɛ n -de -kɔ pin giagia -mü: Ma Pɔlö, 'ma 'we kaa! Kö ᵑkun 'ö ka -zlö -yö -trö ᵑnɛ a ᵑtun -kanso 'kɔɔdhö!

-Zlan -yö 'dhuë- kpɔ ka -bha!

'Sëëdhɛ -blɛɛzë 'ö Pɔlö -ya bɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Tesalɔnikö plöö -an -dhë bhë 'ö ŋɛ

1 'Sëëdhɛ ŋɛ, ma Pɔlö 'dhö, Timote 'dhö, Silivɛn 'dhö, 'yi- bɔ -Zlan -bha mɛ -nu, 'ka -klu -sü 'ka -Zlan 'ö kwa Dë 'ka waa- Yesu Klito 'ö kwa Dëmɛ 'ka -an -bha, 'ö 'ka Tesalɔnikö plöö ka -dhë.

'Glusë waa- ɔzuöyagluu 'ö go -Zlan 'ö kwa Dë 'ka waa- Yesu Klito 'ö kwa Dëmɛ 'ka -an 'piö, -yö kë ka -gɔ!

Tesalɔnikö -mɛ -nu wɔ -kɔ waa- -an -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü

2 ŋYa kë yi ŋbhɛa' -na -Zlan -dhë, yi -zo -yö -büö ka -wun 'ka -dhɛkpaɔyi 'plɛ 'ka, 'ö 'yi -Zlan zuö pö yi 'saadhö 'ka mɛ 'plɛ ka -wun 'gü. 3 Bhii ŋya kë -nu wo, kwa Dë -Zlan wöödhö, yi -zo -yö -büö ka -bha -Zlan -bha yuö kë -kɔ 'ö -zo yö -sü 'ka, waa- ka -bha -Zlan -dhɔ kë -sü 'iin ka -bha -dhɔ -kë 'kuë -sü 'ö ŋya ka kë ŋfaanzë -Zlan -bha yuö 'gü bhë -a -wun 'gü. 'Go mü 'zü, ka -bha -zo yö -sü 'ö -kë ŋnɛ kwa Dëmɛ Yesu Klito -dho yɛ ö 'zü bhë -yö ka -dɔ -sü 'ka kpinngdhö.

4 Dhegluzë -nu, yi- 'wun -dɔ ŋnɛ, ka -dhɔ -yö -Zlan -kë. -A -wun 'gü 'ö ka sü 'kpongtaamɛ -nu ziën kö 'ka kë -a -bha 'ka bhë. 5 Bhii 'ö tɔɔ 'wuntaɔsë 'ö -gban Yesu -wun -bha bhë, -lo 'yi- woë ka ŋplöö 'ma bhë, yaa kë 'wun ŋblɛɛ' -wo 'kpaan 'ka, 'kɛɛ pë 'ö- 'gü -pë -yö -kë ka ŋzuö' 'gü 'piigbeedhɛ 'ka yö mü 'dhö, -Zuu 'ö go -Zlan 'piö bhë -a -bha -nu yi -dhë -sü 'ka. 'Ö kë- wo 'dhö bhë 'pö 'ö -kë 'wun bhë -a -bha -ya yi ŋzuö' 'piö kpinngdhö -sü -wun 'gü.

Ka -de, ka- 'wun -dɔ ŋnɛ, yi -bha wɔ -kɔ 'ö 'yi ŋkaa' ka ziën 'ma bhë, -yö -kë ka -bha 'wun -së 'ka.

6 'Wun ŋzuan' -së 'ö 'yi- -zɔn ka -dhë 'ö kwa Dëmɛ 'ta -kɔ 'ka bhë, ka -ziö -a 'piö; -wo bhë 'ka- kun ŋzuögludhi 'ö go -Zuu 'slööslö 'gü bhë -a 'ka, 'kɛɛ kö 'töng bhë -a 'ka, ka -kë bɔ ŋdhia 'wun 'gbee- -nu 'gü. 7 -A -kë 'dhö -sü 'gü, 'ka kë 'wun ŋzuan' -së 'ka, -Zlan -bha mɛ -nu 'kpɛkpɛ 'wo Maseduanë -sɛ 'gü waa- -an mɛ -nu 'ö 'wo Akai -sɛ 'gü -an ziën.

8 -Kɔ bhë ŋnɛ 'ö kwa Dëmɛ -wo bhë 'ö bɔa ka 'gü, 'ö mɛ -nu 'wo Maseduanë -sɛ waa- Akai -sɛ 'gü 'wo- yö -a 'ka giagia 'ka. 'Kɛɛ -a 'dhiö yaa 'to bhë. Ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'ö bhë -a -taɔ ŋya sa -dhɛ 'plɛ 'gü. -A -wun 'gü, -a 'bhaa -nu ŋya kë yi -bha -wun 'yaa- -bha 'zü kö 'yiën- -a -wun ŋblɛɛ'- zlöö mɛ -nu -dhë. 9 Yi -nia bun -kɔ 'ö 'ka- wo 'töng 'ö 'yi- -kë ka 'piö mü bhë -a 'ka bhë, mɛ 'plɛ -wa -tɔmɔdhɛ -kë. 'Ö -kɔ 'ö 'ka ka -bha gbapë -nu toë, 'ö 'ka ka -ta yöë -an -bha, 'ö 'ka ŋdhië -Zlan 'piö kö -Zlan 'bhee- 'ö -Zlan giagia 'ka bhë 'ka- -bha yuö kë, -wa 'plɛ -tɔmɔdhɛ -kë 'pö. 10 'Go mü 'zü, -Zlan 'ö bhë -a Gbö Yesu, 'ö- bɔ ga 'gü, 'ö kwa bho -a -bha -naadhe 'ö dho nu -a -gɔ bhë, ka ka 'yan -to -a -bha -yɛ 'zü -yi 'ö dho goë dhang- 'gü bhë -a -gɔ.

2

Pɔlö -bha yuö 'ö- -kë Tesalɔnikö -sɛ 'gü

1 Ka -de gia-, ka- 'wun -dɔ, dhegluzë -nu, yi -bha -nu ka 'piö 'ma -sü 'ö bhë yaa kë 'kpaan. 2 Ka- 'wun -dɔ, -wo yi 'klo -bhɔ Filipö 'yië ŋtun -lo -na ka ŋplöö Tesalɔnikö.

'Yö ŋdhɛ 'yi -wo ka -sɛ 'gü, 'wo -nu yi -gɔ 'gbee- 'ka 'zü, -a pö -sü 'ka ŋnɛɛ kö ŋkun 'yi -Zlan -wo pö. 'Kɛɛ -Zlan -yö 'gü -dɔ 'gbee- -sü -nu

yi -dhë, 'ö 'yi 'wuntaɔsë 'ö -gban dhasü 'ö go -Zlan 'piö -a -bha bhë, 'yi- -wun ɓblɛɛ ka -dhë. 3 'Kɛɛ yi -bha -Zlan -wo ɓblɛɛ' -sü bhë 'yaa -gban 'wun ɓzaa' -sü 'iin pë -nu 'waa kpengdhö -an -bha. 'Go mü, yiëë- kë kö 'yiën- mɛ -nu -püö. 4 'Kɛɛ 'wun 'kpɛkpɛ 'ö 'yi- =blɛɛ' -na zö bhë 'wun 'ö -Zlan gia- -yö -we -a -bha ɓzian' yö -mü. Bhii 'ö tɔɔ -a -de gia- =zuö' 'glu -yö -dhi kö 'wun -nu 'ö -gban 'wuntaɔsë 'ö ɓnɛ -a -bha, kö -ya -wun -lo yi kwɛɛ kö 'yi- =blɛɛ'- mɛ -nu -dhë. -A -kë 'dhö -sü 'ka, yiëë- =mɛɛ'- kö 'yiën- kë mɛ 'bhee- -nu -dhë -së, 'kɛɛ yi- -blɛɛ 'dhö ɓzian' kö 'yi kë -Zlan -dhë -së; bhii yö ɓnɛ 'ö yi ɓzuö' 'piö -wun 'plɛ dɔ.

5 Ka- dɔa -së 'ka ɓnɛɛ: Mɛ -dian kë -wo yaa bɔ yi 'dhii do yiëë- =blɛɛ'-; 'ö yi -bha 'wun ɓblɛɛ' -sü 'gü, 'wëü- yö -sü -dhɔ 'ö bhë, yië- 'slë kë. -Zlan -de -yö 'wun -nu 'wo bhë -an 'plɛ -tɔmɔ 'ka. 6 ɓBhlë 'ö go mɛ 'bhee- -nu 'piö yiëë- =mɛɛ'- ka 'gü, 'iin mɛ 'kpaan gbɛ -nu 'wo to -an 'gü. 7 ɓYa kë ɓnɛ yi- -mɛɛ -bezë, yi dhoë- kë tɔng 'ka 'yi- pö: -Ka yi ɓbhlë -ya! 'Ö tɔɔ yi -kë Klito -bha bɔmɛ -nu 'ka. 'Töng 'ö 'yi ɓkaa' ka 'piö mü, yi -kë 'lëëlë ka buën- =zian', 'ö 'yi -kë 'wun -nu -kë ka 'ka ɓdhia 'lëëlë ɓnɛ -kɔ ɓya kë, 'ö dhebɔ -yö ö -bha 'në -nu kuën -së 'ka bhë -a 'dhö. 8 Ka -dhɔ 'ö yi 'gü bhë -a -wun 'gü, yi- -ya yi ɓzuö' 'piö kö 'yi yi -bha -tosiadhe kë ka -bha 'ka ɓnɛ -kɔ 'ö 'yi 'wuntaɔsë 'ö go -Zlan 'piö 'yi- nu -a 'ka ka -dhë bhë -a 'dhö. 'Ö tɔɔ ka -wun -yö yi -gɔ 'gbee- 'töng 'plɛ 'ka.

9 Dhegluzë -nu, ka -zo -yö -büö ɓnɛ 'töng 'yi ɓkaa' ka 'piö bhë, yi yuö -kë yi ɓkwaa' ɓsëëbhodhe 'ka 'töng 'saadhö 'ka, -yö kë 'dhö kö ɓkun yi -nia 'gbiin- dho më mɛ 'bhaa 'ka 'töng 'ö 'yi- sü kö 'wuntaɔsë 'ö go -Zlan 'piö 'yi- =blɛɛ'- -a 'ka ka -dhë bhë -a 'ka.

10 Yi -bha wɔ -kɔ 'ö- -kë mɛ 'ka -Zlan -wo 'gü ka 'piö mü bhë, -yö -kë -Zlan -bha zian -ta; -yö -kë kpengdhö 'ö 'wun gbɛ yaa kë -a -bha. 'Wun 'ö bhë, ka- -tɔmɔ 'ka; 'ö -Zlan -de 'pö, 'ö- -tɔmɔ 'ka. 11 Ka- 'wun -dɔ ɓnɛɛ, -kɔ -nu 'ö 'yi ka kun -a -bha 'ma bhë, -yö -kë ɓnɛ -kɔ 'ö 'në dë -yö ö -bha 'në -nu kuën bhë -a 'dhö. 12 Yi ka -ta -kun, 'gü -dɔ 'gbee- -sü waa- ka ɓzuö' ɓdhuë' -sü 'ka, -dhio -dɔ ka -dhë -sü 'ka, -a -pö ka -dhë -sü 'ka ɓnɛɛ: -Ka 'ta 'sü -Zlan -zo 'kun -wun 'ka! Bhii -Zlan -yö ka -dhɛ ö -bha -gludëdhɛ waa- ö ɓbhlë -ya -sü -wun 'gü.

13 Yi -Zlan zuö -pö 'töng 'plɛ 'ka 'wun do 'bhaa -wun 'ka; 'ö tɔɔ ɓdhɛ 'ö 'yi -Zlan -wo ɓblɛɛ ka -dhë, kaa -dhɛ -ga yi -bha -kë mɛ 'bhee- 'ka -sü 'piö, 'kɛɛ ka ka 'to -to -wo 'yi- =blɛɛ bhë -a -bha 'ö 'ka- -gɛn ma; 'ö 'ka- dɔ giagia 'ka ɓnɛɛ: -Zlan -wo -mü, 'ö 'ka- sü ka -bha 'ka. -Yö 'dhö; -wo 'ö 'yi- =blɛɛ ka -dhë bhë, -Zlan -wo giagia -mü. Bhii 'ö tɔɔ -wo 'ö bhë -yö yuö kë -sü 'gü mɛ -nu 'ö 'ka -Zlan -wo -dhɛ 'wun gia- bhë, ka ɓzuö' 'piö. 14 -A pö 'a- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ, dhegluzë -nu, -kɔ dosɛn 'ö -Zlan -bha mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'wo Zude -sɛ 'gü 'ö 'wo -klu -sü 'ka Yesu Klito -bha, 'wo bɔa 'wun -nu 'gü bhë, 'yö 'ka- wo bhë 'pö. 'Ö tɔɔ ka -saan ka -bha 'sɛgümɛ -nu 'dhiö ɓnɛɛ -kɔ do 'ö 'wo ɓsaan -a 'ka Zuifö -nu 'dhiö bhë -a 'dhö. 15 Zuifö -nu 'wo bhë, wo ɓnɛ 'wo kwa Dëmɛ Yesu zë. -An 'bhɛma -nu ɓnɛ 'wo -Zlan -wodhiölomɛ -nu zë -an -bha 'töng 'ka. Wo do 'wo bhë 'zü -an ɓsuu'- -ta -nu ɓnɛ 'wo yi 'klo bhɔ -na ɓnɛ. -An këyuö 'ö bhë 'yaa -Zlan ɓzuögludhi -wun 'ka. -Wo -kë 'zü mɛ 'kpɛkpɛ yaagümɛ 'ka. 16 -Wa 'slë -mɛɛ kö -wo yi 'dhi 'kun, dhasü -wun 'ö bhë -a ɓblɛɛ mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -an -dhë -sü -wun 'gü. 'Wun yaa -nu 'wo- -kë -a züdɔyi 'ka 'ö dho 'ö yöë ɓdɛɛ -bha bhë, 'wo- -takpatoodhe kë -na

bhë; 'kɛɛ -Zlan -bha -naazuëdhe ɔ̃ya 'dho -an -ta 'saadhö.

Pɔlö -ya 'piö 'zü kö 'ö -kpën Tesalɔnikö -mɛ -nu -bha 'zü -dëüwo

17 Dhegluzë -nu, -a 'töng 'bhaa ɔ̃ya ziö kwaa kë kwa 'ko -nu 'piö kwa 'sɛbun 'gü; 'kɛɛ yi -zo -yö ka 'piö 'töng 'plɛ 'ka. -Kpën ka -bha -dëüwo -sü -yö yi ɔ̃zuö' pa -sü 'ka giagiawo. Në 'ö -kë 'ö 'yi- 'slë ɔ̃mɛɛ' -na -kɔ 'plɛ -ta kö 'yiën- nu ka 'piö 'ö bhë. 18 Yi- 'piö kö 'yi 'yɛ yi 'zü kö 'yi nu ka 'piö 'ma 'zü do. Ma Pɔlö -mɛ -zë, a 'slë -mɛɛ ɔ̃plëëzë 'ka kö 'aan- nu ka 'piö, 'kɛɛ Satan -yö zian -ta yi -gɔ. 19 A- -pö ka, n 'ka- pö mɛ gbɛ; ka dosɛn 'kpaan ɔ̃nɛ 'ka tɔɔ yi -zo -yö -an -bha -mɛ waa- yi -bha ɔ̃zuögludhi -wun. Ka -kë 'zü yuö -nu 'ö yi- -kë ka ziën -to -a 'gbee- 'ka -sü 'ka bhë -a ɔ̃truën 'ö kwa Dëmɛ Yesu nu 'töng 'ka 'ö dho yi -gɛn kë ɔ̃vava -a wöödhö -a 'ka. 20 ɔ̃Ii-, -yö 'wun giagia 'ka ɔ̃nɛ ka ɔ̃nɛ 'ka dho yi wö po, 'ö 'ka dho kë yi -bha ɔ̃zuögludhi -wun 'ka yi bhë -a 'ka.

3

1 ɔ̃Dhɛ 'ö -nu ka 'piö 'ma -sü 'ö bhë, 'yi- -zian -mɛɛ 'ö yaa -mɔ 'kuë, 'yi- pö: «ɔ̃Ɛɛ, -kwa 'to Atɛnë zö ɔ̃klöödhö, 'yaa ya 'pö.» 2 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë 'yië Timote -zë bɔ ka -dhë 'ma. Yö ɔ̃nɛ 'ö tɔɔ dheglu -mɛ 'ö yi -nu 'plɛ 'yi -Zlan -bha yuö kë -na 'wuntaɔsë 'ö -gban Klito -bha -a -blɛɛ mɛ -nu -dhë -sü 'ka bhë; yi- -bɔ ka -dhë kö -yö ka ɔ̃faan' 'më 'iin kö -yö nu ka -dhë, 'gü -dɔ 'gbee- -sü 'gü, -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü, 3 -yö kë 'dhö kö ɔ̃kun 'ö mɛ gbɛ -yö -kë 'gü ga -mɛ 'ka, 'wun 'gbee- -nu 'wo- wɔ -na kwa -ta bhë -a 'gü. Ka -de gia-, 'ka- =tɛi' dɔ, 'wun -bha -wɔ kwa -ta -kɔ ɔ̃suu'- 'ö bhë -Zlan -de gia- =nɛ 'ö -dhi -a -dhë kö -yö nu kwa -ta 'dhö. 4 Kë -de 'ö- wo bhë, ɔ̃dhɛ 'yi ɔ̃tun ka 'piö 'ma kö 'wun -nu 'wo ɔ̃nɛ waa kë ɔ̃kun, yi -kë -a pö -sü 'gü ka -dhë ɔ̃nɛɛ: -Wo -dho 'wun wɔ kwa -ta. -Kɔ giagia 'yi- =blɛɛ -a 'ka bhë 'ö- -de -yö ɔ̃kaa' bhë; 'ö bhii ka 'yaan 'ka -wun -mü. 5 Në 'ö -kë, ɔ̃dhɛ 'ö n 'ka nu 'ma gbɔ bhë 'a- yö zlöö -së kö 'a Timote bɔ ka -dhë kö -yö -naɔ -nu 'ö -gban ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -bha 'ö dho goë ka 'piö kö -yaan ɔ̃blɛɛ'- n -dhë 'ö bhë. ɔ̃Dhɛ -naɔ -nu 'ö go ka 'piö 'ö n 'ka- ma ɔ̃kun, 'suö -yö -kë n -ma ɔ̃nɛ dü -yö 'dhoë- ka -püö 'ö tɔɔ -Zlan -bha yuö 'ö 'yi- -kë ka 'piö 'ma bhë -yö -dho -a 'gü ɔ̃siö'-.

6 'Kɛɛ Timote 'ö go ka 'piö 'ma, ɔ̃ya -lo yi -ta zö, -naɔsë 'ö go ka 'piö 'ö -gban ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü waa- ka -bha -dhɔ 'ö 'ka- -kë ka 'kuë- bhë ɔ̃yaa- 'plɛ ɔ̃blɛɛ'- yi -dhë. -Ya -pö yi -dhë 'pö ɔ̃nɛ ka ɔ̃zuö' yaa bhɔ yi 'ka, ka -zo -ta yi -wuën -sü 'gü, -dhɔ giagia 'gü. -Kɔ do 'ö 'ka -ya -sü 'ka- =wuën' kö 'kwa -kpën kwa 'kuë bhë ɔ̃nɛ 'ö yi -gɔ 'nö 'pö. 7 Dhegluzë -nu, -kɔ bhë ɔ̃nɛ 'kö -kë ɔ̃nɛ ɔ̃zuökaankuëdhe waa- =saan' -nu -wo -nu yi -ta 'dhee, 'ö 'gü -dɔ 'gbee- -sü -yö -kë yi -gɔ. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü bhë ɔ̃nɛ 'ö yi ɔ̃faan' më. 8 Bhii dɔ 'kwa- wo ɔ̃nɛ, yi ɔ̃faan' ɔ̃ya 'më 'zü -dëüwo ka -bha -klu kpinngdhö -sü 'ö kwa Dëmɛ -bha bhë -a -wun 'gü. 9 Yi kwa -bha -Zlan zuö -pö ɔ̃duö, ɔ̃zuögludhi ɔ̃va 'ö 'ka- nu yi -dhë kwa Dëmɛ wö 'dhiö bhë -a -wun 'gü. 10 'Töng 'saadhö 'ka, yi- -dhɛ -Zlan -gɔ ɔ̃naa'- 'ka kö -yö 'we -a -bha kö 'yi -kpën ka -bha 'zü -dëüwo, -yö kë 'dhö kö pë -nu 'ö- -wun -yö ka -kë, -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü, kö 'yi- nu ka -dhë.

11 Yi- -dhɛ -Zlan -de gia- 'ö kwa Dë 'ka waa- kwa Dëmɛ Yesu -an -gɔ kö zian 'ö nu ka 'piö, -wa 'po yi -gɔ kö 'yiën- -wo ka 'piö 'ma. 12 Yi- -dhɛ 'pö kwa Dëmɛ -gɔ kö -dhɔ -kë 'kuë -sü waa- -a -dhɔ -kë mɛ 'plɛ 'ka -sü 'ö ka ziën bhë -wo ɔ̃kpɛa'-, -wo 'dho 'dhiö -kplawo. Yi- -dhɛ kwa Dëmɛ -gɔ 'zü kö -dhɔ -kë 'kuë -sü

'ö ka ziën 'ma waa- ka -dhɔ 'ö yi 'gü 'nö 'pö, kö -an 'plɛ -wo kë do. 13 Ya kë 'dhö kwa Dëmɛ -yö -dho ka faan' më 'ö pë yaa 'kpɛkpɛ gbɛ 'ka 'dho kë ka -bha; kö 'kaan- kë kpengdhö kwa Dë -Zlan wö 'dhiö, kwa Dëmɛ Yesu waa- ö -bha mɛ -nu 'kpɛkpɛ -an nu -yi 'ka.

4

'Ta 'sü -kɔ 'ö -Zlan zuö' 'glu dhi

1 Dhegluzë -nu, 'ta 'sü -kɔ 'ö -Zlan zuögludhi -wun 'ka, 'yi ka daan -a 'ka bhë, 'ö 'ka- -de wo -na bhë. 'Kɛɛ pë 'ö 'yi- -dhɛ ka -gɔ 'zü yi zuö' 'plɛ 'ka kwa Dëmɛ Yesu 'tɔ 'gü 'ö tɔɔ: Ka -bha 'ta 'sü -kɔ -yö kë -së -yö ziö' -a 'ka -a -blɛɛzë -ta. 2 Tɔng 'ö go kwa Dëmɛ Yesu 'piö 'ö -gban 'ta 'sü -kɔ 'ö bhë -a -bha, 'ö 'yi ka daan -a 'ka bhë, ka gia- ka- -dɔ. 3 Pë 'ö -Zlan -zo 'kun -wun 'ka 'ö tɔɔ 'ka kë 'slööslö 'ka ka -de dhɛ 'kan 'wun -gɔ -go zian -sü -zë -nu -gɔ! 4 Kö mɛ 'ö -dhö, 'ö dho dhe -sü, -a -bha ö -de -bha dhe 'sü -kɔ -yö kë -Zlan -zo 'kun -wun 'ka 'iin kö -yö kë bhlë 'ka. 5 Kö kun 'ka ka kwaa ka -de -zü 'ö 'wun yaa kë -sü 'ö -gban 'nuëbɔ mɛɛ' -sü 'iin mlaabɔ 'kun -sü -bha bhë 'ö- -dhɔ -yö dhebɔ 'bhaa 'iin gɔɔn- 'bhaa -kë; kö kun 'ö 'ka ka kwaa ka -de -zü 'ö pë -nu -wo -ziö ka 'gü nɛ -kɔ 'ö mɛ -nu 'waa -Zlan dɔ 'wo- kë -na -a 'ka bhë -a 'dhö! 6 'Wun yaa 'ö bhë -a 'gü mɛ gbɛ yaa 'dho go ka ziën kö -yö za yaa 'sü ö dheglu 'ö -kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ka -a -bha, -a -bha pë -nu -kun -a -gɔ 'gbee- -ta -sü 'ka! 'Yië 'wun -gban -a -bha 'yië- =blɛɛ'- ka -dhë duö ka -zo -büö -sü 'ka pinpiindhö nɛ: Mɛ -nu 'ö 'wun yaa suu'- bhë 'ö- kë -na, kwa Dëmɛ -Zlan -yö -dho 'wun wɔ -an -ta -a -wun 'gü. 7 -Zlan yaa kwa 'sü kö 'kwaan- kë sɔɔnkëmɛ -nu 'ka; -yö kwa -sü zian' kö 'kwa kwa -bha -tosiadhe kë -a 'sɛa- 'gü. 8 Dhɛ 'ö 'dhö mɛ daan' -wo 'ö -gban 'ta 'sü -kɔ 'ö -Zlan zuö' 'glu dhi 'ö 'yi ka daan -a 'ka nɛ, mɛ 'oo mɛ 'ö yaa ö 'to 'to -a -bha, kö yaa ö -ta yö mɛ 'bhee- -wo -bha, 'kɛɛ kö -Zlan 'ö ö -bha -Zuu 'slööslö nu -a -dhë bhë nɛ 'ö ö -ta yö -a -wo -bha bhë.

9 Ka -bha -wun 'yaa- -bha kö 'wun 'ö -gban -dhɔ -kë 'kuë -sü 'ö -zo -yö -Zlan -bha -mɛ -nu ka ziën kö 'yi- =blɛɛ' ka -dhë 'sëëdhɛ 'gü. -Kɔ 'ö dhegluzë -nu 'ö 'ka dho ka 'ko -nu -dhɔ kaa, -Zlan -de nɛ 'ö ka daan -a 'ka. 10 -A -de -kɔ gia- bhë 'ö 'ka 'ta sü -a 'ka, ka dhegluzë -nu, 'ö 'wo Maseduanë -sɛ 'gü 'töüdhö, -an -dhɔ kë -sü 'ka. 'Kɛɛ, dhegluzë -nu, yi- -dhɛ ka -gɔ 'zü kö 'ka- kë -së, 'ka ziö -a -blɛɛzë -ta! 11 -Ka ka 'gü dɔ 'gbee- kö 'ka -tosiadhe kë zuöyagluu 'gü! -Ka ka 'yan -klu zian' ka -de -gɔ 'wun -nu -bha! -Ka yuö kë, kö 'ka ka -de -gɔ -bhöpë -nu yö nɛ -kɔ 'ö 'yi- =blɛɛ -a 'ka ka -dhë bhë -a 'dhö! 12 -A -kë 'dhö -sü 'gü, ka -dho kë bhlëzë, mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan dɔ -an wö 'dhiö, 'ö ka kwɛɛ- 'gbiin- 'ka 'dho mɛ 'waa gbɛ kë.

'Wun 'ö -gban kwa Dëmɛ -bha nu -sü -bha

13 Dhegluzë -nu, yi- 'piö kö 'yi- pö ka -dhë 'wun 'ö -gban mɛ -nu ('ö 'wo to -Zlan -bha zian -ta) 'ö 'wo ga bhë -a -wun yaa 'dho ka kun, 'ö 'ka -ya 'yena 'gü nɛ mɛ -nu 'ö -zo yö -sü nɛ wo -bha mɛ -nu 'wo ga bhë wo 'ka 'dho -an yö 'zü do -a 'dhö. 14 -Zo -yö -Zlan -bha -mɛ -nu, kwa- 'wun -dɔ giagia 'ka nɛ Yesu -yö -ga; 'ö go ga 'gü. -Kɔ do bhë -a 'ka, kwa- 'wun -dɔ 'pö nɛ mɛ -nu 'kpɛkpɛ 'ö 'wo to Yesu -bha zian -ta 'ö 'wo ga bhë, -Zlan -yö -dho bɔ Yesu -ta 'ö -an bho ga 'gü.

15 -A pö 'a- wo ka -dhë 'dhö bhë 'ö tɔɔ 'wun do -yö -dhö 'ö kwa Dëmɛ -ya blɛɛ mɛ daan' wo 'ka; 'ö tɔɔ mɛ -nu 'ö 'kwa dho to 'bhee- 'kpongtaa, 'töng 'ö kwa Dëmɛ dho nu -a 'ka, kwa 'ka 'dho -da kwa Dëmɛ 'piö mɛ -nu 'ö 'wo

to -Zlan 'piö 'ö ɲwa ga bhë -an 'dhiö. 16 Kwa Dëmɛ gia- -bha -go dhang- 'gü -sü waa- -wo do 'ö dho we ɲnɛɛ: «-Ka nu ka 'kuëdhö!» waa- -Zlan -bha bɔmɛ -gɔmɛ do -bha -gbla 'gbee- 'ka -sü waa- -Zlan -bha 'truu -bha 'we -sü -an 'plɛ -dho kë 'kuë- dosɛn, 'yö mɛ -nu 'ö 'wo to Klito 'piö 'ö 'wo ga bhë 'yö 'wo go ga 'gü -blɛɛzë 'ka. 17 ɲYa 'go mü 'ö mɛ -nu 'ö 'kwa -zo -yö -Zlan -bha -mɛ -nu 'ka 'ö 'kwa to 'bhee- bhë waa- mɛ -nu 'wo go ga 'gü bhë 'ö 'kwa -lo 'kuë- do, 'yö -Zlan -yö kwa sü kwa Dëmɛ 'piö dha kpö -ta. Kwaa- kwa Dëmɛ -nu 'yö 'kwa dho to kwa 'ko 'piö ɲtoëpö 'ka. 18 ɲDhɛ -kë 'dhö kö -ka ka 'ko -nu ɲfaan' 'më -wo -nu 'wo bhë -an 'ka!

5

1 Dhegluzë -nu, ka -bha -wun 'yaa- -bha zlöö kö 'wun -nu 'wo -gban 'töng 'iin -dhɛkpaɔyi 'ö pë -nu 'yi- =blɛɛ ka -dhë bhë 'ö 'wo dho kaa bhë kö 'yiën- -a ɲblɛɛ'- ka -dhë 'sëëdhɛ 'gü. 2 'Ö tɔɔ ka -de gia- ka- =tɛi' dɔ ɲnɛɛ: Kwa Dëmɛ -bha zakanyi bhë -yö -dho kan kwa 'gü ɲnɛ ɲkwaanmɛ -bha -da mɛ 'piö kɔɔ -sü 'ö 'yaa mɛ -zo -büö 'ö nu gbeng -a 'dhö. 3 'Töng 'ö mɛ 'bhee- -nu 'wo dho -a pö -a 'ka: «-Ya -de 'flëë- 'gü -sü 'töng ɲya -lo; 'wun 'gbee- gbɛ 'yaa 'dhö zlöö gbɔ» -a 'töng gia- bhë 'ö 'güsiödhe dho kan -an 'gü -a 'ka, wo 'ka 'dho dha -a -gɔ. -A -bha -wo -sü -yö -dho kë -kan mɛ 'gü -sü 'ka ɲnɛ koyiga -bha -ya dheguzë -bha -sü 'dhö. 4 'Kɛɛ dhegluzë -nu, 'kaa -dhɛtiidhɛ 'gü zlöö gbɔ; kö ɲkun 'ö -dhɛkpaɔyi bhë, 'ö -kan ka 'gü ɲnɛ -kɔ 'ö ɲkwaanmɛ -yö -da -a 'ka mɛ 'piö kɔɔ mɛ tii -a 'dhö. 5 -Kɔ 'ö 'ka- -bha 'kpɛɛdhö, ka -dhɛpuudhɛ 'gü 'në -nu 'ka; 'kwaa -dhɛtiidhɛ 'gü 'në -nu 'ka gbɔ. 6 -A -wun 'gü kwa ɲdua' 'yaa -mü kö 'kwa yi zë ɲnɛ mɛ 'waa -nu 'ö 'wo to -an 'dhö. 'Kɛɛ kwa -zë, kwa ɲdua' -mü kö 'kwa -ya kwa 'yaan kö -zo -kë -de 'piö -sü -yö kë kwa -gɔ. 7 Gbeng -yi ɲnɛ 'ö mɛ- yi zë; 'ö gbeng -yi ɲnɛ 'ö yɔ -yö mɛ kun. 8 'Kɛɛ kwa -zë, kwa -dhɛpuudhɛ 'gü 'në -nu 'ka, kwa ɲdua' -mü kö 'kwa kwa -de 'kun 'wun -nu 'gü. Kwa ɲdua' -mü kö 'kwa -zo -yö -Zlan -bha -sü waa- -Zlan -dhɔ -an kë kwa -bha ɲnɛ -piö 'bhɛi 'ö 'kwa- -da kwa -bha ɲnɛɛ 'dhasi 'ö dho -glu 'piö -a 'dhö.

Kwa -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü ɲnɛ kwa -dho dha bhë, -yö kë kwa -gɔ ɲnɛ -piö ɲgblaa' 'dhö kö 'kwaan- -a -ya kwa -gɔ -bha 'pö. 9 'Ö tɔɔ -Zlan yaa kwa -dhɛ kö -a -bha -naazuëdhe -yaan wɔ kwa -ta; 'kɛɛ kö 'kwaan- dhasü yö ɲzian', -bɔ kwa Dëmɛ Yesu Klito -ta -sü 'ka. 10 Bhii Yesu Klito -yö -ga kwa -wun 'gü, -yö kë 'dhö kö 'kö -kë ɲnɛ kwa -ga oo 'iin kwa -to kwa 'yaan oo, 'töng 'ö dho nu -a 'ka bhë kö kwa -nu 'kwa kë kwa 'ko ɲbhaa ɲtoëpö 'ka.

11 -A -kë 'dhö -sü 'gü, -ka ka 'ko -nu ɲfaan' 'më, 'ka ka 'ko -nu 'yënng ɲdhuë' ɲnɛ -kɔ 'ö 'ka- kë -na -a 'ka bhë -a 'dhö!

-Dhio -kaanta 'ö dɔ Tesalɔnikö -mɛ -nu -dhë waa- =wekadhe

12 Dhegluzë -nu, yi- -dhɛ ka -gɔ kö -Zlan -bha mɛ -nu 'wo yuö kë -sü 'gü ka ziën 'ma bhë, 'ka -an ɲbhlë -ya. Mɛ -nu 'wo bhë kwa Dëmɛ -yö -an -sü kö -wo ka -da -Zlan -bha zian -ta, 'iin kö -wo ka ɲdaan -Zlan -wo 'ka. 13 Mɛ -nu 'wo bhë, -an ɲbhlë -yö kë ka 'gü -kɔ 'plɛ -ta; -an -dhɔ -yö ka kë ɲva -Zlan -bha yuö -nu 'ö 'wo- kë -na ka ziën 'ma bhë -a -wun 'gü. -Ka -tosiadhe kë ɲzuöyagluu 'ka ka 'ko -nu 'piö!

14 Yi -bhɛa ka -dhë, dhegluzë -nu, kö 'ka 'fiamɛ -nu -zo -büö! Mɛ -nu 'ö 'wo 'suö -sü, -ka -an -zo -gban; mɛ -nu 'ö 'wo 'tëëtë 'güdandhe -nu 'gü bhë, 'ka nu -an -dhë! Ka ɲzuö' -yö kë -saa mɛ 'plɛ 'piö! 15 -Ka ka -de 'kun -së! Kö ɲkun 'ö mɛ -yö 'wun yaa 'pë bho

'wun yaa 'ka; 'kɛɛ -ka 'wun -së -kë ka 'ko -nu -dhë -sü 'iin mɛ 'plɛ -dhë -sü ᵑmɛɛ'- kö -yö kë ka -gɔ 'töng 'saadhö 'ka!

16-18 Pë -nu 'ö -Zlan -ya -dhɛ ka -gɔ ka -bha -tosiadhe 'ö Yesu Klito 'piö -a 'gü 'ö tɔɔ: Ka ᵑzuö' 'glu -yö dhi -kplawo! -Ka -bhɛa -Zlan -dhë 'töng 'plɛ 'ka! -Ka -Zlan zuö pö 'wun 'saadhö 'gü!

19 Kö ᵑkun 'ka zian ta -Zuu 'slööslö këyuö -gɔ! 20 Kö ᵑkun 'ka -wo 'ö -Zuu 'slööslö -yö bɔ mɛ -nu 'gü 'ö- pö 'ka- bho yunng! 21 'Kɛɛ -ka pë 'plɛ 'piö -ga kö -a mɛ 'ö -së 'ka- 'sü ka -bha 'ka! 22 -Ka ka -zo kë ka -de 'piö 'wun yaa ᵑsuu'- 'saadhö -gɔ!

23 -Zlan 'ö ᵑzuöyagluu nu mɛ -dhë bhë, -yö -dhoë kë kö 'ka kë -a -bha 'ka -kɔ 'plɛ -ta. -Yö -dho ka -lü -de -maa kë bhii ka -zuu 'dhö, ka nii 'dhö, waa- ka bun 'dhö -yö -dho -an 'plɛ -maa kë. -Yö -dho ka kë 'slööslö. ᵑYa kë 'dhö -dhuu gbɛ yaa 'dho to ka -bha 'yö yöë kwa Dëmɛ Yesu Klito nu 'töng -bha. 24 -Zlan 'ö ka -dhɛ kö 'ka ziö -a 'piö bhë, -zo -yö -a -bha -Zlan -mü. -Yö -dho pë -nu 'wo bhë -an 'plɛ kë ka -dhë.

25 Dhegluzë -nu, -ka ᵑbhɛa'- yi -wun 'gü! 26 Dhegluzë -nu 'kpɛkpɛ 'wo to, 'yië 'we -an 'ka ᵑduö!

27 A -bhɛa ka -dhë kwa Dëmɛ 'tɔ 'gü, 'sëëdhɛ 'ö ᵑnɛ -kaa -wo pö dhegluzë -nu 'kpɛkpɛ 'wo ka ziën 'ma bhë -an -dhë!

28 Kwa Dëmɛ Yesu Klito -yö 'dhuë- 'kpɔ ka -bha!

'Sëëdhɛ ɓplɛ -naa 'ö Pɔlö -ya bɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo Tesalɔnikö plöö -an -dhë bhë 'ö ɓnɛ

1 Ma Pɔlö 'dhö, Silivɛn 'dhö, Timote 'dhö, 'yi 'sëëdhɛ 'ö ɓnɛ 'yi- bɔ -Zlan -bha mɛ -nu 'ka -klu -sü 'ka -Zlan 'ö kwa Dë 'ka waa- Yesu Klito 'ö kwa Dëmɛ 'ka -an -bha, 'ka Tesalɔnikö plöö ka -dhë.

2 -Zlan 'ö kwa Dë 'ka waa- kwa Dëmɛ Yesu Klito -wo 'glusë waa- =zuöyagluu nu ka -dhë.

Za 'kan -sü 'ö dho kë Klito nu -yi 'ka

3 Dhegluzë -nu, yi ɓdua' -mü kö 'yi -Zlan zuö pö 'töng 'plɛ 'ka ka -wun 'gü. -Yö kpengdhö kö 'yi- kë 'dhö 'ö tɔɔ ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -yö 'dho -na 'dhiö 'töng 'plɛ 'ka. 'Ö ka 'ko -nu -dhɔ 'ö ka ziën 'ma 'ö 'dho -na 'dhiö 'pö. 4 -A -wun 'gü, yi 'gɔugɔ (kwa Dëmɛ Yesu 'gü), -a -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -nu ziën ka -wun 'gü, 'ö bhii ka -bha -dɔ 'gbee- -sü 'ö 'wun 'gbee- 'kpɛkpɛ 'gü waa- ka -bha -dɔ 'gbee- -sü 'ö 'klobhɔdhe -nu 'ö 'wo- -wɔ ka -ta -an 'gü -zo -yö -Zlan -bha -sü 'ka bhë -yö yi ɓzuö' 'glu -dhi.

5 'Wun -nu 'wo bhë -wa -zɔn ka -dhë ɓnɛ -Zlan -bha za 'kan -sü -yö -dho kë kpengdhö 'ö tɔɔ 'wun 'gbee- -nu 'kpɛkpɛ 'ö 'wo nu -na ka -ta, ka -bha -kë -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö 'gü -sü -wun 'gü 'ö 'ka dɔ 'gbee- -a 'gü bhë, yö ɓnɛ 'ö dho ka kë ɓbhlëzë kö 'ka kë -Zlan -bha -gludëdhɛ 'ö bhë -a 'gü 'në -nu 'ka. 6 'Wun giagia 'ka -Zlan 'ö bhë -yö kpengdhö, -yö -dho 'klobhɔdhe wɔ mɛ -nu 'wo ka 'klo bhɔ -na bhë -an -ta. 7-8 'Töng 'ö kwa Dëmɛ Yesu waa- -Zlan -bha bɔmɛ 'gü 'gbeezë -nu 'wo dho go -a 'ka dhang- 'gü kö -wo -wo 'siö nɛ- kpö 'gü, -a 'töng 'dhö bhë -a 'ka, -Zlan -dho -ya -de 'flëë- 'gü -sü nu mɛ -nu 'ö 'ka ɓsaan' -na bhë ka -dhë; -yö -dho -ya -de 'flëë- 'gü -sü nu yi -dhë 'töng 'dhö bhë -a 'ka 'pö. -Yö -dho 'wun wɔ mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan dɔ 'ö 'wuntaɔsë 'ö -gban kwa Dëmɛ Yesu -wun -bha 'ö 'waa- =bhlë -ya bhë -an -ta. 9 'Wun 'ö dho wɔ -an -ta bhë, -yö -dho kë 'güsiödhe 'ö ɓtoëpö 'ka -a 'ka. -Wo -dho kë kwa Dëmɛ wöödhɛ 'ka ɓgbiin, 'ö -an 'yan 'ka 'dho -da -a -bha 'gügbeedhɛ 'bhüzë bhë -a -ta. 10 'Wun -nu 'ö 'wo bhë -wo -dho kë -dhɛkpaɔyi 'ö kwa Dëmɛ dho nu -a 'ka bhë -a 'ka; mɛ -nu 'wo- -wun -dhɛ 'wun gia- 'ö 'wo- -bha 'ka, -wo -dho -a ɓbhlë -ya, 'go mü 'wo- -ga ɓzuögludhi 'ka. Ka -de 'pö, ka -dho kë mɛ -nu 'ö 'wo bhë -an ziën, 'ö tɔɔ -Zlan -bha -naɔ 'ö 'yi- =blɛɛ ka -dhë bhë, ka- -wun -dhɛ 'wun gia-, 'ö 'ka- -sü ka -bha 'ka.

11 'Wun -nu 'wo bhë -an -wun 'gü, yi -bhɛa -Zlan -dhë ka -wun 'gü 'töng 'plɛ 'ka. Yi- -dhɛ kwa -bha -Zlan -gɔ kö -yö ka ɓbhlë 'kpɔ ka -bha dha -sü 'ö ka -dhɛ -a 'ka bhë -a 'gü. Yi- -dhɛ -a -gɔ 'zü kö -a -bha 'piigbeedhɛ 'gü, ka ɓzuö' 'piö -wun 'ö -kë 'wun -së kë -sü 'ka, -ya kë ka -dhë; kö ka -bha yuö -nu 'ka- -kë -zo yö -sü 'ka bhë kö -yö nu ka -dhë kö 'ka- 'dhiö 'to -së 'ka. 12 ɓYa kë 'dhö, kwa Dëmɛ Yesu 'tɔ -dho bɔ ka -ta 'ö -kë ɓbhlëzë 'ö ka -de 'pö, 'ka dho kë -a 'gü ɓbhlëzë, kwa -bha -Zlan waa- kwa Dëmɛ Yesu Klito -an -bha 'glusë -wun 'gü.

2

'Wun 'ö -gban këpëyaamɛ -bha nu -sü -bha

1 Dhegluzë -nu, 'wun -nu mɛ 'wo -gban kwa Dëmɛ Yesu Klito -bha nu -sü waa- kwa -bha -kpa 'kuë- -sü 'ö- wöödhö -a -bha, yi -bhɛa

ka -dhë -a -wun 'gü, 2 kö kun 'ka ka kwaa ka -de -zü 'siösiö 'ö ka zuö' -yö -kaan 'kuë 'iin 'ö 'siö -yö -kan ka 'gluu nɛ kwa Dëmɛ -bha zakanyi ya -lo. Mɛ 'bhaa -nu -wo -dho ka zuö' kaan' 'kuë; -wo -dho -mɔa -bha kö -wo sua kë ka -gɔ -a -pö ka -dhë -sü 'ka nɛɛ -Zuu 'slööslö ya 'wun blɛɛ'- wo 'gü; -ya -pö kwa Dëmɛ -bha zakanyi ya -lo. -Wo -dho -mɔa -bha kö -wa pö ka -dhë 'zü -Zlan -wo blɛɛ' -sü 'ka 'iin -wo -dhoë pö ka -dhë 'zü nɛɛ 'yië 'sëëdhɛ bɔ ka -dhë nɛ kwa Dëmɛ -bha zakanyi ya -lo. 'Kɛɛ 'wun -nu 'wo bhë 'saadhö kö kun 'ka -an -ga 'wun gia- 'ka! 3 Kö kun 'ka ka kwaa ka -de -zü 'ö mɛ gbɛ -yö ka -dian -kë -kɔ 'bhaa -ta! -Yö kë ka 'yaan nɛ yi 'ö 'yi 'we -na -a -wun 'ka bhë, -a kë -sü 'ka kö -yö -wo mɛ 'bhee- -nu -ta, -wo -dho wo -ta yö -Zlan -bha. 'Yö këpëyaamɛ 'wo- -dhɛ 'yaa tɔng 'kun, 'ö- -bha -tosiadhe 'dhiötodhɛ dho kë 'güsiödhe 'ka bhë, -yaan tun nu -süë -a 'töng 'ka. 4 Këpëyaamɛ 'ö bhë yö 'ka 'dho we -a -bha kö mɛ 'waa gbɛ -yö gbapë suu'- 'kpaan gbɛ 'sü ö -bha -Zlan 'ka kö -ya gba kö yaa kë yö dosɛn ö 'ka. -Yö -dho 'ko zë -zlan suu'- 'kpɛkpɛ 'ö 'wo 'kpongtaa -an 'ka. -Yö -dho dho -dewo 'ö -da -a 'ka -Zlan ('bhee-) -gba -a 'gü -kɔ 'gü 'ö yaannu -a 'gü, -a pö -sü 'ka nɛɛ yö nɛ 'ö tɔɔ -Zlan.

5 'Wun -nu 'ö 'wo bhë 'ma- =blɛɛ'- ka -dhë 'töng 'ö 'a kaa' ka 'piö 'ma -a 'ka; 'yaa 'dhö a? A- -dɔ nɛ ka -zo yaa -büö -a 'ka. 6 'Wun do 'bhaa 'ö pë -nu 'wo bhë 'ö -an kë -sü to zlöö -yö -dhö. 'Wun 'ö bhë ka- -dɔ 'pö. Dhɛ -kë nɛ -yö 'dhö, këpëyaamɛ 'ö bhë -yö -dho nu -a -bha nu 'töng 'ö -Zlan -ya kpɔ -a -gɔ -a 'ka. 7 'Wun yaa kë -sü 'ö -bin -sü 'ka -a -bha faan' -yö yuö kë -na; 'kɛɛ 'wun -nu 'ö 'yi- =blɛɛ ka -dhë bhë -a kë -yi 'ka kö -yö kë, kö pë 'ö zian ta- -gɔ bhë kö ya zian 'po -a -gɔ. Ya kë 'dhö 'ö dho ziö.

8 Ya kë 'dhö kö këpëyaamɛ bhë -a nu 'töng ya -lo. 'Kɛɛ -a -bha yi 'dhiö 'to 'töng ya -lo, kwa Dëmɛ Yesu -dhoë zë ö 'të̈ë 'ö dho go -a dhiö -a 'ka; -yö -dho -a 'gü siö'- ö -bha mɛdhɛ 'bhü 'ö dho nuë 'piigbeedhɛ 'gü bhë -a 'ka ö nu 'töng 'ka. 9 Këpëyaamɛ 'ö bhë -a nu -yi 'ka, -yö -dho nu Satan ('ö dü 'ka bhë -a) faan' 'ka; 'yö 'slë suu'- 'plɛ -kë, -dhidhaapë suazë 'iin duakëpë suazë -nu waa- pë 'gblüünzë suazë -an kë -sü 'ka. 10 -Yö -dho 'wun yaa kë -kɔ suu'- 'kpɛkpɛ 'plɛ -ta kö mɛ -nu ('ö wo 'ka 'dho kë -Zlan -wo -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka) 'ö 'wo dho kë dhɔng -mɛ -nu 'ka bhë, kö -yö -an -püö. Mɛ -nu 'wo bhë 'ö 'wo dho dhɔng 'ö tɔɔ 'wun giagia 'ö dho -an gbaa dha -sü 'ka bhë waa- -dhɔ kë -waan -a 'kun wo zuö' 'gü. 11 -A -wun 'gü mɛ -nu 'wo bhë -Zlan -dhoë kë kö -wo -püö -zo yö -sü 'ö suapë 'ka -a -bha -sü 'gü. 12 -Kɔ bhë -a 'ka mɛ 'kpɛkpɛ 'ö waa 'wun gia- 'sü wo -bha 'ka 'ö 'wo 'wun yaa kë -sü -dhɔ -kë wo zuö' 'gü, za -yö -dho -püö -an -ta.

-Zlan -bha mɛ -nu 'ö -an sü kö -waan kë dhamɛ -nu 'ka

13 Dhegluzë -nu, -yö yi -bha kö 'yi -Zlan zuö pö 'töng 'plɛ 'ka ka -wun 'gü. Ka -dhɔ -yö kwa Dëmɛ -kë. Yö nɛ 'ö- -wun 'gü, 'yö ka sü -a züdɔyi 'ka kö 'ka kë dhamɛ -nu 'ka bɔa' -Zuu 'slööslö -ta -sü 'ka. -Zuu 'slööslö 'ö bhë nɛ 'ö ka -kë -Zlan -bha mɛ -nu 'ka ka -bha -zo -yö 'wun gia- -bha -sü -wun 'gü. 14 'Wuntaɔsë ('ö -gban Yesu Klito -bha) 'ö 'yi- =blɛɛ ka -dhë bhë, yö nɛ 'ö -Zlan -yö bɔ -a -ta, 'ö ka dhɔɔ kë -yö -kë 'dhö 'tɔbhɔdhe 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klito 'piö bhë 'kaan- ka -bha yö. 15 Dhegluzë -nu, dhɛ -kë 'dhö bhë, kö -ka dɔ 'gbee-! 'Wun -nu 'ö 'yi ka -daan -a 'ka dhiö 'iin -a mɛ -nu 'ö 'yi- =blɛɛ

ka -dhë 'sëëdhɛ 'gü, ka -zo -yö 'to -an 'piö 'töng 'plɛ 'ka!

16 -Zlan 'ö kwa Dë 'ka yö ɲɛ 'ö kwa -dhɔ -ya -kë; në 'ö -kë 'ö kwa gbaa -zo -yö ö -bha -sü ɲɛ kwa -dho dha, waa- 'gü -dɔ 'gbee- -sü, 'ö ɲtoëpö 'ka -an 'ka 'ö bhë. -Zlan 'ö bhë waa- kwa Dëmɛ Yesu Klito 17 -wo ka ɲzuöga pa 'gü -dɔ 'gbee- -sü 'ka. Kö 'wun -së kë -sü 'ö 'wun ɲblɛɛ' -sü 'gü 'iin 'ö 'wun -nu kë -sü 'gü -yö ɲfaan' nu ka -dhë.

3

Pɔlö -nu -wa -dhɛ mɛ -nu 'wo Tesalɔnikö -an -gɔ -sü kö -wo ɲbhɛa'- wo -wun 'gü

1 ɲYa 'kan -a -bha, dhegluzë -nu, yi- -dhɛ ka -gɔ kö 'ka ɲbhɛa'- yi -wun 'gü kö kwa Dëmɛ -wo 'ö bhë -yö 'dho 'dhiö, -yö -wo -dhɛ 'plɛ 'gü -bla 'ka kö -yö kë ɲbhlëzë ɲnɛ -kɔ 'ö ɲkaa' ka 'piö 'ma bhë -a 'dhö. 2 -Ka ɲbhɛa'- 'zü kö -Zlan -yö yi bho mɛ ɲsuu'- yaazë -nu 'ö -an ɲzuö' 'dhö ya -an kwɛɛ. 'Ö tɔɔ mɛ 'plɛ kun 'wo -we Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -sü -bha.

3 'Kɛɛ -zo -yö -a -bha -mɛ -mü kwa Dëmɛ 'ka. Yö ɲnɛ 'ö dho ka gbaa ɲfaan' 'ka. 'Go mü 'ö dho ka -maa kë këpëyaamɛ ('ö -kë dü 'ka bhë) -a -gɔ. 4 Kwa Dëmɛ 'ö bhë 'ö yi gbaa -zo -yö ka -bha -sü 'ka ɲnɛ 'wun -nu 'ö 'yi- =blɛɛ ka -dhë bhë, ka- kë -sü 'gü. 'Go mü 'ka dho dho -a 'ka 'dhiö. 5 Kwa Dëmɛ -ya kë kö -Zlan -dhɔ -yö ka kë, 'iin kö ɲzuö' -saa -dhɛ 'ö go Klito 'gü -yö kë ka -gɔ!

'Wun 'ö -gban yuö kë -sü -bha -a -dhio 'ö Pɔlö -ya dɔ

6 Dhegluzë -nu, 'yi- -dhɛ ka -gɔ kwa Dëmɛ Yesu Klito 'tɔ 'gü kö 'fiamɛ -nu 'ö në -nu 'ö 'yi -an -daan -a 'ka 'ö 'waa 'we -na -a kë -sü -bha bhë kö 'ka 'kan -an -bha! 7 -Kɔ 'ö 'ka dhoë- kaa kö 'kaan- yi -bha 'wun ɲzuan' 'sü, ka- kë -kɔ -dɔ; 'ö tɔɔ ɲdhɛ 'yi tun ka 'piö mü yiëë kë 'fiasü. 8 Yiëë yi ɲkwaa' yi -de -zü kö mɛ 'kpaan gbɛ -yö yi 'dhi gba 'kpaan kö yiëë në 'bhaa nu -a -dhë. Yuö ɲnɛ 'yi- -kë 'töng 'saadhö 'ka, 'ö 'yi bɔ 'gügadhe ɲva -nu 'gü. -Yö -kë 'dhö kö ɲkun 'ö yi 'gbiin- dho mɛ 'bhaa kë. 9 -A kë -nu 'ö 'yi- wo 'dhö bhë yaa kë ɲnɛ kö yiëë -mɔ -a -bha kö 'yi- pö ka -dhë 'ka nu yi -dhë; 'kɛɛ yi- kë 'dhö ɲzian' kö -yö kë ka -bha 'wun ɲzuan' 'ka. 10 'Ö bhii 'töng 'ö 'yi ɲkaa' ka 'piö mü bhë, yi- -pö ka -dhë ɲnɛ mɛ 'yaa- 'piö kö 'ö yuö kë bhë -a ɲdua' 'yaa -mü kö -yö në -bhö.

11 -A pö 'yi- wo ka -dhë 'dhö bhë 'ö tɔɔ yi- -ma ɲnɛ mɛ 'bhaa -nu -wo ka ziën 'ma 'ö 'waa yuö kë; 'ö -an -bha -tosiadhe -yö -kë -de -dɔ wo 'bhamɛ -nu -bha 'wun 'gü -sü 'ka. 12 Mɛ -nu ɲsuu'- 'wo bhë, yi- -dhɛ -an -gɔ tɔng -dɔ -an -dhë -sü 'ka kwa Dëmɛ Yesu Klito 'tɔ 'gü ɲnɛ -wo yuö kë 'töng 'plɛ 'ka kö -wo wo -de giagia -bha -bhö -në yö.

13 Dhegluzë -nu, kö ɲkun ka 'gü -yö ga 'wun -së kë -sü 'ka! 14 'Wun -nu 'yi- =blɛɛ ka -dhë 'sëëdhɛ 'ö ɲnɛ -a 'gü bhë mɛ yaa 'we -a ɲbhlë -ya -sü -bha, -kaa 'piö -ga, 'ka ka -ta yö -a -bha, -yö kë 'dhö kö lë- -yö 'kpɔ -a -ta. 15 'Kɛɛ kö ɲkun 'ö 'ka- sü ka yaagümɛ 'ka! -Ka -a -zo -büö ɲzian' ɲnɛ ka dheglu 'dhö.

16 Kwa Dëmɛ 'ö ɲzuöyagluu nu mɛ -nu -dhë bhë, -yö ka gbaa ɲzuöyagluu 'ka, 'töng 'plɛ 'ka, -kɔ 'plɛ -ta! Kwa Dëmɛ -yö 'to mɛ 'plɛ ka 'piö!

17 'Sëëdhɛ ɲbɛɛn' -wo 'ö 'a- -ya n -de giagia -kɔ 'ka 'yö ɲnɛɛ: Ma Pɔlö, 'ma 'we kaa! -Kɔ 'ö 'a n -kɔ pin ɲkaa' ma 'sëëdhɛ -nu 'plɛ -ta 'ö bhë. Ma 'sëëdhɛ ɲbɛɛn' -kɔ 'ö bhë.

18 Kö kwa Dëmɛ Yesu Klito -yö 'dhuë- 'kpɔ ka -bha!

'Sëëdhɛ -blɛɛzë 'ö Pɔlö -ya bɔ Timote -dhë bhë 'ö ɲɛ

ɲWekadhe

1 Ma Pɔlö 'a Yesu Klito -bha bɔmɛ 'ka, kwa Dhamɛ -Zlan waa- Yesu Klito 'ö 'kwa -yaa -gɔ bhë -an -zo 'kun -wun 'gü bhë, 2 ma bhë ɲnɛ 'ö 'sëëdhɛ ɲnɛ 'a- bɔ bhi 'ü -kë ɲnɛ n gbö 'dhö (-Zlan -wo 'a- =blɛɛ ü -dhë 'üën- =tun -a -wun -dhɛ -na 'wun gia- -a -wun 'gü) bhë ü -dhë, kö kwa Dë -Zlan waa- kwa Dëmɛ Yesu Klito -wo 'glusë kë ü 'ka, -wo ü 'yënng yö, -wo ü gbaa ɲzuöyagluu 'ka.

-Zo -kë -de 'piö -sü mɛ ɲdaan' -wo ɲsuazë -gɔ -sü

3 -Bhö 'to Efɛzö ɲnɛ -kɔ 'a- pöë ü -dhë kö a 'dho -na Maseduanë bhë -a 'dhö. Bhii mɛ -daan ɲsua -wun 'ka -mɛ -nu -wo mü; -bhö 'wun ɲblɛɛ'- -an 'ka kö -waan ɲgbaannu! 4 -Bhö -a pö -an -dhë -wo wo ɲkwaa' ɲkwɛzü -wun -nu waa- mɛ 'bhɛma -nu 'tɔ -bhüö -nu -yö 'ko 'dhiö -sü -nu 'ö ɲya kë 'wo nu zaɔdhe 'ka bhë -an ɲblɛɛ' -sü -zü. -Zlan -bha mɛ dha -kɔ 'ö sü -zo -yö -a -bha -sü -bha bhë, 'yaa- 'gbloo -ta. 5 -A pö 'a- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ a- 'piö kö -dhɔ 'ö ka 'gü bhë, ka- kë ka ɲzuöga 'puu 'ka, kö 'ka pë -nu kë, ka ɲzuö' -yö kë ɲyaannu ɲsüë' 'iin kö ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü bhë, -yö kë 'kpëdhö. 6 Mɛ 'bhaa -nu ɲwa 'go zian bhë -a -ta ɲwa 'to zaɔbhodhe 'flëëflëë -nu 'piö ɲwa wo -de -püö. 7 -Wa 'piö 'wo kë -Zlan -bha tɔnggɔmɛ 'ka 'kɛɛ kö wo 'wo bhë, pë -nu 'wo 'go -na -an dhiö waa- pë -nu 'wo mɛ -nu ɲdaan' -na -a 'ka -zogbandhe 'ka bhë, -a 'zü 'ö- =löö 'ö ɲya kë mɛ -nu -wa ma bhë, wo -de gia- 'waa- dɔ.

8 Tɔng 'ö 'ka- -ga -na bhë, ɲwaa- 'kun ö 'kun -kɔ 'ka, -yö -kë -së; 'ö 'kwa- dɔa 'dhö. 9 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -yö kë ka 'yaan ɲnɛ tɔng yaa -da mɛ kpengdhö -nu -wun 'gü; -yö -da ɲkian' yaa -mɛ -nu, ɲgɔü' 'gbee- -mɛ -nu, 'gluyaamɛ -nu, ɲsɔɔnyaakëmɛ -nu, mɛ -nu 'ö -yö -Zlan 'piö oo, -yö pë 'slööslö -nu 'piö oo, 'ö- gbɛ ɲbhlë 'yaa -an 'gü -nu, mɛzëmɛ -nu, mɛ -nu 'wo wo 'kpɔmɛ -nu zë -na -nu, 10 ɲsɔɔnkëmɛ -nu, gɔɔn- -nu 'sloo 'iin dhoo -nu 'sloo -bha -wɔ 'ko 'piö -mɛ -nu, ɲnua 'dhɔɔdɔmɛ -nu, ɲsuakëmɛ -nu, -wobhömɛ -nu 'ö 'waa 'to wo -wo -ta waa- mɛ -nu 'saadhö 'ö mɛ ɲdaan' -wo giagia 'ö bhë 'ö 'waa- -zian -ta 'wo bhë 'saadhö -an -wun 'gü. 11 Mɛ ɲdaan' -wo bhë, -yö 'wuntaɔsë 'ö -gban -Zlan 'tɔ bhɔ -sü -zë 'ö 'dhuë- 'dhoë- -ta bhë -a 'gü; 'ö- -wun -yö tën n -ma kö 'aan- mɛ -nu ɲdaan' -a 'ka.

-Zlan zuö -pö -a -bha 'glusë -wun 'gü -sü

12 Kwa Dëmɛ Yesu Klito 'ö n pa ɲfaan' 'ka -Zlan -bha yuö 'gü bhë, a- zuö -pö. A- zuö -pö bhii -yö n -yö -zo -tën -a -dhë -mɛ 'ka, 'ö n sü kö 'aan- yuö kë -a -dhë, 13 'kö -kë ɲnɛ kë- wo 'dhiö -be bhë a- -wun yaa -blɛɛ, 'a- 'klo bhɔ, 'ö 'a 'si -nu bho -a -gɔ 'dhee. 'Kɛɛ -yö n 'yënng -yö 'ö tɔɔ kë- wo 'dhiö bhë, pë -nu 'a -kë -an kë ɲdhia bhë, n 'ka kë -a -bho 'kou dɔ ɲdhia; -zo -yö -a -bha -sü 'ö yaa kë n -gɔ bhë, yö -mü. 14 Kwa Dëmɛ -yö ö -bha gbaɔ -kë n -dhë ɲva -ziögɔüsüzë 'ka, bhii -ya -kë 'ö -zo yö -sü waa- -a -dhɔ 'wo -kë n -gɔ yi -nu yi -bha -kë do -sü 'gü. 15 'Wun 'a 'dhoë- =blɛɛ'- =nɛ 'wun gia- -mü. -Ka dɔ 'dhɛ! 'O tɔɔ Yesu Klito -yö -nu 'kpongtaa kö -yaan ɲsɔɔnyaamɛ -nu dha; 'ö waa- pö ɲsɔɔnyaamɛ kö -wa -pö ma; ma 'a tɔɔ -a mɛ yaa -an ziën. 16 'Kɛɛ -Zlan -yö n 'yënng -yö; -ya -kë 'ö Yesu Klito -yö n sü kö 'aan- kë 'wun ɲzuan' do 'ka, -a -zɔn -sü 'ka

ɔnɛ 'kö -kë ɔnɛ ɔsɔɔnyaamɛ -nu -gɔmɛ -mü n 'ka 'dhee, -a ɔzuö' -yö -saa n 'piö, -yö kë 'dhö kö -dhɛkpaɔ ɔdhia' -bha, mɛ -nu 'wo dho bɔ 'wun bhë -a -ta -waan -a -wun -dhɛ 'wun gia- bhë, kö ɔtoëpö -këdhösü -yaan kë -an -bha 'ka. 17 Mɛa-, ɔtoëpö -gludë 'ö 'yaa ga, -Zlan do 'ö 'waa- yö bhë, ɔbhlëyadhɛ waa-'tɔbhɔdhe -wo kë -a -bha 'ka 'dhö -kplawo! Amɛn.

18 Timote, ma 'në, -dhio 'a- dɔ -na ü -dhë ɔnɛ, a- -dɔ 'dhö 'wun 'ö -gban ü -gɔ -wun -bha 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wa ɔblɛɛ ü -dhë 'dhiö bhë -a 'gbloo 'piö; -wo -nu 'wo bhë, -bhö -an kuënnu ü ɔzuö' 'piö ɔzian' kö 'ko 'ö kwa -gɔ -zo yö -sü 'gbloo 'piö bhë 'üën- ü -bha -së zë; 19 -zo yö -sü 'ö ü -gɔ bhë -a 'kun 'gbee-; -wo 'ö 'we -na ü 'gü bhë, -bhö 'wun ma -a -ta -kplawo! Kö ɔkun 'ö ü zuö 'dho za dɔ ü -bha. -Dhɛ -ga 'dhɛ! Mɛ 'bhaa -nu -wo -dhö 'ö waa 'we -a -bha kö 'wo 'wun ma -wo 'ö 'we -na -an ɔzuö' 'piö bhë -a -ta, 'ö ɔwa dhoë 'dhö ɔya -an -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -kɔ yö zuë-. 20 Imene waa-Alezandrë -wo -an 'piö, 'yö 'a -an 'kluën bho Satan -bha; bhii ɔwa 'go mü, waa 'dho 'wun yaa ɔblɛɛ'--Zlan -gɔ gbɔ.

2

Mɛ ɔdaan' -wo 'ö -gban ɔbhɛa' -sü -bha

1 Në -blɛɛzë 'a dho ka ɔkpaɔ -a -wun 'ka 'ö tɔɔ 'ka -bhɛa -Zlan -dhë; -ka në -dhɛ -a -gɔ; -kaa zuö pö mɛ -nu 'saadhö -wun 'gü! 2 -Ka ɔbhɛa'- 'sɛdë -nu waa-mɛgɔtamɛ -nu 'kpɛkpɛ -wun 'gü -yö kë 'dhö kö -ya diindhö -sü waa- =zuöyagluu -wo kë -dhö kwa -bha -klu -Zlan -bha -sü waa- 'ta 'sü -kɔ 'ö ɔwa 'ta -sü -a 'ka 'ö 'ko ɔbhlëyadhe -yö -kë bhë -an -wun 'ka; 3 'wun -kë 'dhö -sü ɔyö -së; 'ö-'yi -yö -kan -Zlan 'ö kwa Dhamɛ 'ka bhë -a 'dhi. 4 Yö ɔnɛ 'ö- 'piö kö mɛ 'plɛ -wo dha kö 'wun gia- 'ö -dhö bhë -wa dɔ bhë. 5 Bhii kë- wo bhë, -Zlan -yö dosɛn, 'ö mɛ 'ö -yö mɛ -nu waa- -Zlan -an ziën -mɛ 'ka 'ö 'dhö do Yesu Klito 'ö mɛ 'bhee- 'ka bhë -a 'ka. 6 Yö ɔnɛ 'ö ö -de nu mɛ 'plɛ -gɔ -ta -bɔ -në 'ka. -Kɔ bhë ɔnɛ 'ö yi 'ö -Zlan -ya -ya bhë, ɔdhɛ 'ö ɔya -lo, 'ö në 'ö- -zɔn ɔnɛ -Zlan -ya 'piö kö 'ö mɛ 'plɛ dha bhë, 'ö nu -a 'ka. 7 Në 'ö -kë 'ö -Zlan -yö n sü 'ö n -ya bɔmɛ 'ka kö 'wun 'ö -gban -zo -yö -Zlan -bha -sü waa-'wun gia- 'ö -gban Yesu Klito -bha -an -bha bhë, kö mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka, 'aan- -an ɔdaan'- -a 'ka 'ö bhë. 'Wun 'a- =blɛɛ' -na bhë 'wun gia--mü.

8 ɔDhɛ -kë 'dhö, a- 'piö kö gɔɔn--nu 'wo dho ɔbhɛa'-, -dhɛ 'oo -dhɛ 'wo- -bha, -wo ɔbhɛa'- =zuö' 'puu 'ka. Kö ɔkun 'wo -naa -wun 'iin 'wo 'dhinaa -kë 'kuë -sü -wun to wo ɔzuö' 'piö 'ö 'wo ɔbhɛa -a 'ka!

9 A- 'piö kö dhoo -nu -de 'pö, -wo 'dhoë- woë- sɔ -nu kë wo -bha, -yö kë -a kë -kɔ gia- 'ka; kö ɔkun 'ö -kë -dɔ 'siö 'ka. Kö ɔkun -kë 'ö 'wo wo -bha wun -nu -në -kë 'ö dɔ -an -gɔ -bha ɔnɛ 'yan -to -a 'piö -në 'ka 'iin 'wo 'sënng ɔbaa' -në -nu waa- -zlɔɔga -nu -kë wo -bha 'iin 'ö 'wo sɔ ɔsɔnng' 'gbeezë -nu -kë wo -bha. 10 'Kɛɛ -an wɔ -kɔ -nu -sɛɛbɔ -nu -wo kë ɔnɛ sɔ -nu 'dhö -an -bha ɔnɛ -kɔ 'ö dhoo -nu 'wo-'piö kö -an -wun -yaan -Zlan -zo 'kun, 'ö -an -ma kuën bhë -a 'dhö. 11 Dhebɔ 'ö -dhö, -yö ö 'to 'to -na mɛ ɔdaan' -wo -bha, -ya diindhö -sü -yö kë -a -gɔ, -gɔ -yɔɔ sia- -sü 'ka! 12 N 'ka 'we -a -bha kö dhebɔ -yö mɛ ɔdaan'- 'iin kö -yö -ya gɔɔn--gɔ 'dhiö; -a ɔdua' -mü kö -dhɛ -yö ga -a -ta diindhö. 13 Bhii Adan ɔnɛ 'ö -Zlan -ya -da -blɛɛzë 'ka -yaan ɔtun Ɛvö -da -na; 14 yö do bhë 'zü, Adan kun 'ö- 'bɔn -yö -kan (-blɛɛzë 'ka); dhebɔ ɔnɛ 'ö- 'bɔn -yö -kan (-blɛɛzë 'ka); 'ö tɔng 'ö -Zlan -ya -da bhë, 'ö yaa 'wun ma -a -ta. 15 Kë-wo 'dhö bhë -yö -dho dha 'në -nu 'ö dhoë- 'kpɔ bhë -a -wun 'gü. Dhebɔ

-nu -wo -dho dha 'dhö -oo, 'kɛɛ kö ɔwa kë ɔnaazë -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü, -dhɔ 'ö go -Zlan 'piö bhë -a kë -sü 'ka, -kë 'slöösló -sü waa- wo -bha -de -sü 'tee -sü -wun 'gü.

3

'Dhiö -sü Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ka -mɛ -nu

1 -Wo 'ö 'wun gia- 'ka 'ö ɔnɛ: 'Ö ɔya kë ɔnɛ mɛ -yö -dhö 'ö- 'piö kö 'yö kë 'dhiö -sü Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu kpö 'ka -mɛ 'ka kö yuö -së ɔnɛ bhë. 2 'Kɛɛ -yö kë ka 'yaan ɔnɛ 'dhiö -sü mɛ 'ka -mɛ 'ö dho kë, -yö kë mɛ 'ö mɛ gbɛ 'ka 'dho 'wun yaa yö -a -bha -a 'ka; -yö kë dhe do 'kpaan ɔgɔn 'ka; -yö kë mɛ 'ö 'yaa -de -nu yɔ -dhë -mɛ 'ka -a 'ka; -yö këdhɛ -ga 'wun 'gü -mɛ 'ö ö -de dɔ -a 'ka, -yö -kë -nia -kun -së -mɛ 'ka, -yö kë mɛ 'ö -mɔ mɛ -nu ɔdaan' -sü -bha -a 'ka; 3 kö ɔkun 'ö -kë -de -nu yɔ 'yi -dhë -mɛ 'ka, 'iin mɛ 'ö- -kɔ dhɛi 'dhö 'siö-, 'ö- 'dhi -wo 'dhö 'dhiö- -a 'ka, 'kɛɛ -yö kë mɛ 'ö 'lëëlë, 'ö -siökuëdhe -dhɔ 'yaa- kë -a 'ka. -Yö kë mɛ 'ö 'yaa pë 'plɛ bɔ yö do 'sloo ö 'ka -a 'ka. 4 -Yö kë mɛ 'ö -mɔ ö -de -gɔ 'kɔɔmɛ -nu ɔkɔɔn -sü -bha 'ö- -bha 'në -nu -wa ɔbhlë -ya -a 'ka. 5 Bhii 'ö tɔɔ mɛ 'ö- -kɔ 'yaa -mɔ ö -de -gɔ 'kɔɔmɛ -nu ɔkɔɔn -sü -bha, -yö -dho ö -zo kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu kpö 'gü -mɛ -nu 'piö mü ɔdhë ɔɛɛ? 6 Kö ɔkun 'ö -kë mɛ 'ö ö ɔzuö' ɔdhië -Zlan 'piö -dëü -a 'ka; bhii ɔya kë 'dhö -yö -dho ö -de sü ɔva 'ö za 'ö ɔya dü 'kun 'saadhö bhë 'ö- -bha -ya kun 'pö. 7 -Yö -dho kë mɛ 'ö mɛ -nu 'ö 'waa Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ka, 'wo -tɔmɔdhɛ -së -kë -a buëndhö -a 'ka, -yö kë 'dhö kö ɔkun 'ö mɛ -nu dho -a -sanzë 'ö dho kë -a -bha -püö dü kwɛɛ -sü -gɛn 'ka.

-Zo -kë -Zlan -bha 'kɔ 'piö -mɛ -nu

8 -Zo -kë -Zlan -bha 'kɔ 'piö -mɛ -de 'pö, -yö kë mɛ 'ö- =bhlë -ya -sü 'dhö -së -a 'ka; -yö kë 'wun gia- =blɛɛ'- -mɛ 'ka. Kö ɔkun 'ö 'wo yɔ mü -sü -ziö ɔgɔü' 'iin 'ö 'wo ɔnaɔ ɔmɛɛ -kɔ yaa 'ka. 9 -Wo 'to -klu -sü 'ka 'wun giagia 'ö -kë -bin -sü 'ka 'ö- -gɛn go -zo yö -sü 'gü bhë -a -bha, ɔzuö' 'puu 'ka. 10 -Wo -dho -an 'piö -ga ɔkun -blɛɛzë 'ka; 'ö ɔya kë ɔnɛ waa 'wun gbɛ yö -an -bha, kö -waan ɔtun yuö zü dɔ -na 'sabla Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu kpö 'gü. 11 -An bɔɔ -nu -de 'pö, -wo kë dhoo -nu 'ö -an ɔbhlë -ya -sü 'dho -së -an 'ka; kö ɔkun 'ö 'wo -kë ɔtɔɔkëmɛ -nu 'ka; -an -kɔ -yö -mɔ wo -de -wun -bha; -wo kë mɛ -nu 'wo to wo -wo 'gü pë 'saadhö 'gü -an 'ka. 12 -Zo -kë -Zlan -bha 'kɔ 'piö -mɛ mɛ 'ö -dhö -yö kë dhebɔ do ɔgɔn 'ka; -yö kë mɛ 'ö ö -bha 'në -nu waa- ö -bha 'kɔɔmɛ 'wo to 'ö -an ɔkɔɔn -a 'ka. 13 Bhii -zo -kë -Zlan -bha 'kɔ 'piö -mɛ mɛ 'ö yuö kë -na -a kë -kɔ giagia 'ka bhë, -yö -kë ɔbhlëzë, 'ö- -kɔ -yö -mɔa kö -yö 'wun ɔblɛɛ'- -zogbandhe 'ka -zoyösü 'ö kwa -gɔ kwaa- Klito -nu kwa -bha -kë do -sü 'gü bhë -a 'ka.

Së ɔva 'ö -bin -sü 'ka

14 A -dho nu ü 'piö 'ma -dëü, 'a- dɔa 'dhö n ɔzuö' 'gü; 'kɛɛ 'sëëdhɛ ɔnɛ a- -bɔ ü -dhë 'dhö 'pö. 15 ɔƐɛ, 'kɛɛ ɔya kë ɔnɛ a ɔglɔɔ -na 'nö, 'sëëdhɛ 'a- bɔ -na ɔnɛ, 'ö 'ta -sü -kɔ 'ü dho 'ta süë -Zlan -gɔ 'kɔɔmɛ -nu ziën bhë, -a yö -a 'gü. 'Ma- pö -Zlan -gɔ kɔɔmɛ -nu kö a- -pö -Zlan 'ö 'bhee- -a -bha Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö 'wun giagia -gban 'lü waa- -a kuënnupë 'ka. 16 Mɛa-, kwa -bha -Zlan -bha wɔ -kɔ bhë, pë 'bhle 'ö- 'gü 'ö -bin -sü 'ka bhë, -yö 'gblüünzë. -A 'bhaa gbɛ 'ö dho ziö -a -ta 'yaa 'dhö. -Yö -nu mɛbheedhe bun 'gü 'yö -Zuu 'slöösló -ya -bha -kë kpengdhö -sü -zɔn. 'Yö -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'yan -yö dɔ -a -bha. -A -wun -yö ɔblɛɛ'- 'sɛgɔ 'saadhö 'gü

'ö 'kpongtaamɛ -nu -wa -wun -dhɛ 'wun gia-, -yö -da dhang- 'gü.

4

Mɛ daan' -mɛ -nu suazë

1 -Zuu 'slöösslö -ya -pö -a -yö sia- -sü 'ka nɛ: Yi -kaanta -nu 'ka, mɛ 'bhaa -nu -wo -dho wo -ta yö -zo -yö -Zlan -bha -sü -bha, -waan 'to mɛ -püö -zuu suazë -nu waa- -zuu yaa -nu -bha mɛ daan' -wo -nu 'piö. 2 -Wo -dho wo kwaa' wo -de -zü 'ö mɛ 'yaan- 'kun -mɛ -nu 'iin suakëmɛ -nu 'ö -an zuö' 'yaa 'dhö gbɔ nɛ pë 'wo- pö -piö 'wo- -da siö 'ö ma -banbandhö 'ö 'wo- -yɛ -an zuö' -bha 'dhö bhë 'ö 'wo -an bho zian -ta -a 'dhö. 3 Mɛ -nu 'wo bhë -an -bha mɛ daan' -wo 'bhaa -nu tɔɔ: 'Yaa -së kö gɔɔn- waa- dhe -wo wo 'ko 'sü 'iin -bhöpë mɛ 'ö nɛ -yö ya 'iin -a mɛ 'ö -de zian' bhë 'yaa -së. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë -bhöpë suu'- -nu 'wo bhë -Zlan -yö -an -da kö ya kë nɛ -a -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ö 'wo 'wun gia- dɔ bhë waa- -bhö 'kɛɛ kö wa bhɛa'- -ta, kö -waan -a zuö pö -a -wun 'gü. 4 Bhii pë 'saadhö 'ö -Zlan -ya -da bhë, yö -së; -a gbɛ 'yaa -sanzë -pë 'ka. Kwa dua' -mü zian' kö 'kwa kwa -kɔ 'kpɔ -a 'plɛ -gɔ -Zlan zuö pö -sü 'ka. 5 Bhii -Zlan -wo waa- kwa -bha bhɛawodhe -nu 'wo bhë -wo pë 'plɛ -kë -Zlan wö 'dhiö -së.

'Wun 'ö -gban mɛ 'ö Yesu Klito -bha yuökëmɛ giagia -bha

6 Ya kë nɛ 'bha dhegluzë -nu daan'- =nɛ -kɔ bhë -a 'dhö, ü -dho kë Yesu Klito -bha yuökëmɛ giagia 'ka, 'ö 'ü dho -a -zɔn nɛ pë 'ö ü -bhöpë 'ka -Zlan -bha zian -ta zian' 'ö tɔɔ -zo -yö -a -bha -wo -nu waa- mɛ daan' -wo giagia 'ö 'wo ü daan -a 'ka bhë. 7 'Kɛɛ kwɛzü -wun -nu gbɛgbɛ 'ö 'wo -an -gɛn bho -na bhë, -bhö bhɔ -an -dhë taa' 'ö tɔɔ 'yaa -zo yö -sü 'gbloo 'piö. -Bhö 'to zian' -klu -sü 'ka -Zlan -wo -bha. 8 'Wun 'ö -gban -Zlan -wo 'kun -sü -bha bhë, -bhö yɔɔn -a -ta! Bun -kun -së -sü 'ö -gban -bla 'sü -sü, -lö -sü waa- =gɔɔn -sü -nu -bha bhë, yö -së 'kɛɛ -a truën 'gian gbɛ 'yaa 'dhö. -A mɛ 'ö -kë -klu -Zlan -bha -sü 'ka bhë, yö 'gianzë pë 'plɛ 'gü, bhii yö nɛ 'ö 'kwa dho bɔ -a -ta kö -tosiadhe 'ö zö waa- -kë -a 'gü -sü 'ö -dhɛkpaɔ dhia' -bha bhë 'kwaan- yö. 9 Yö -së kö 'ka ka 'to 'to 'wun bhë -a -bha, 'ka- -wun 'kun 'gbee- ka zuö' 'gü. 10 Pë 'ö -kë 'ö 'kwa yuö kë -na, 'ö 'kwa -glu gɔn -na bhë 'ö bhë; bhii 'ö tɔɔ 'kwa kwa -zo yö -Zlan 'ö 'bhee- 'ö 'kpɛkpɛ Dhamɛ 'ka, 'ö Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu Dhamɛ kpinngdhö 'ka bhë -a -bha. 11 'Wun -nu 'wo bhë, -bhö -an daan'- -a 'ka ü -wo yɔɔn -a -ta -sü 'ka!

12 Kö kun 'ö mɛ gbɛ -yö 'yan ziö' -kë ü 'ka, ü -bha -kë -dadhëü 'ka -sü -wun 'gü! -Bhö kë mɛ 'ö Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu dho 'wun zuan' -sü -a -bha 'ka, ü -bha 'wun blɛɛ'- -kɔ -nu, ü -bha 'ta 'sü -kɔ -nu, -dhɔ 'ö ü 'gü bhë 'dhö, ü -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü waa- ü -bha -kë 'slöösslö -kɔ -nu -an -wun 'gü. 13 Ü -zo kë 'sëëdhɛ pö -sü -së 'piö mɛ -nu -dhë, 'ü -Zlan -wo blɛɛ'- mɛ -nu -dhë; 'ü -an daan'- -yö 'dho -yö yöë n -ma nu -yi -bha. 14 Gbaɔ 'ö -Zuu 'slöösslö 'ö go -Zlan 'piö 'ö- nu ü -dhë yi 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wo 'wun blɛɛ -a 'ka 'ö mɛ ziizii -nu -wo wo -kɔ -nu kpa -a 'ka ü -ta bhɛa' -sü 'ka bhë, kö kun 'ü- -wun zuö ü -kɔ taa. 15 Pë -nu 'ö 'wo bhë, -bhö ü -de nu -an kë -sü -dhë kö ü -bha -dho 'dhiö -kɔ bhë mɛ -nu -waan -a yö giagia 'ka. 16 Ü -zo kë ü -de 'piö 'ü ü -zo kë 'pö ü -bha mɛ daan' -wo -nu 'piö! -Bhö -ya ü 'yaan 'wun -nu bhë -an 'plɛ 'gü! 'Bha- kë 'dhö, ü -dho ü -de dha, 'ü mɛ -nu 'wo wo 'to 'to -na ü -bha bhë, 'ü -an dha 'pö.

5

Në mɛ 'ö këpë 'ka 'ö 'dhiö -sü -Zlan -bha mɛ 'ka -mɛ -nu dhoë- kë -Zlan -bha mɛ -nu kpö 'gü

1 Gɔɔn- =klöö 'ö në 'bhaa -kë, 'ü dho 'wun ◌blɛɛ'- -a 'ka, -bhöë kë 'lëëlë 'ka ◌nɛ ◌dhɛ 'wo- pö -a -bha ü dë -mü -a 'dhö. -Bhö -dadhëü 'në gɔɔn- -nu 'sü ◌nɛ ü dhegluzë -nu 'dhö. 2 -Bhö dhoo -nu -deebɔ -nu 'sü ◌nɛ -kɔ 'ü ü dhe 'sü -na -a 'ka bhë -a 'dhö; 'ü 'në dhoo -nu -dadhëü -nu 'sü ◌nɛ ü dheglu 'në dhoo -nu 'dhö. 'Në dhoo -nu 'wo bhë, -bhö kë -an 'piö 'slë 'ka!

3 ◌Gɛandhoo -nu 'wo ◌gɛandhoo -nu giagia 'ka bhë, -bhö ü -zo kë -an 'piö! 4 ◌Gɛandhoo -nu mɛ 'ö -an -bha 'në -nu 'iin 'ö -an -bha 'në -bha 'në -nu 'dhö -dhö, -yö -an ◌dua' 'ka kö 'në -nu 'wo bhë, në mɛ 'ö -an ◌dua' 'ka -Zlan wö 'dhiö wo 'kpɔmɛ -nu 'iin wo 'kpɔmɛ -nu 'kpɔmɛ -nu buëndhö bhë -wa kë, bhii -a kë 'dhö -sü 'yi -kan -Zlan -dhë. 5 Dhe 'ö ◌gɛandhe giagia 'ka, 'ö -ya -sü 'ka ö -de -ta, -yö ö -zo -yö -Zlan -bha, -yö -kë ◌naazë -bhɛa -Zlan -dhë -sü 'gü në -dhɛ -a -gɔ -sü 'ka gbeng waa- lënng. 6 'Kɛɛ ◌gɛandhe 'ö ö -bha -tosiadhe kë -na -de ◌dhɔɔbhaapë -nu 'gü bhë, -a 'dhiö -ya -da ◌nɛ bhë. 7 Në 'ü dho -an -zo -büö -a 'ka 'ö bhë, -yö kë 'dhö kö ◌kun 'ö mɛ gbɛ dho 'wun yö -an -bha. 8 Mɛ 'oo mɛ 'ö -dhö, -yö -dho ö -zo kë ö -mɛ -nu 'piö; 'kɛɛ -yö -dho -a kë 'dhö ö -de -gɔ kɔɔmɛ -nu 'ka. Mɛ 'ö yaa- kë 'dhö, kö ◌ya 'kan -zo yö -sü -bha; -a -de kö ◌ya ziö mɛ -nu 'ö 'waa -Zlan -wo -dhɛ 'wun gia- bhë -an -ta.

9 ◌Gɛandhe 'ü dho -a 'tɔ -da ◌gɛandhoo -nu 'tɔ -bhüö 'gü, -a -kwɛ -yö -mɔ 'gɔɔ- 'slado -bha; 'kɛɛ -yö kë dhe 'ö dho gwaan do 'kpaan -a 'ka. 10 -Yö kë mɛ 'wo- dɔ ö këwun -së -bha -a 'ka; -yö kë mɛ 'ö ö -bha 'në -nu -to -së 'ka, 'ö -nia -nu 'kun -së, 'ö -Zlan -bha mɛ -nu ◌bhlë -ya, 'ö nu 'yenamɛ -nu -dhë -a 'ka. -Yö kë mɛ 'ö- këwun -nu -wo -kë -së -kɔ ◌suu'- 'saadhö -ta -a 'ka.

11 'Kɛɛ -bhö -kɔ ◌gɛandhoo -nu -dadhëü -nu 'ka! Bhii kë- wo bhë, ◌ya kë ◌nɛ në -dhɔ -yö -da -na -an ◌zuö' 'piö, (kö -an 'kan -sü -mü në mɛ 'wo wo -de -da 'gü Klito -bha zian -ta wo -bha -kë ◌gɛan 'ka -sü 'gü bhë -a -bha); kö -an -dho gwaan -sü -mü. 12 Bhii waa- kë 'dhö kö në -blɛɛzë 'wo wo -de -da -a 'gü, 'wo- pö wo -dho -a kë bhë, 'waa- 'gü gbɔ; -a -wun ◌ya -an 'kun. 13 ◌Ya kë 'dhö 'wo ◌nië ◌nɛ 'dhɛ -ta -ma 'dhö, 'wo bɔ 'kɔdhi -nu 'gü; 'ö 'yaa 'to ◌nië' -sü -de 'sloo -bha, 'wo -kë 'dɔɔdɔmɛ 'ka; 'wo wo -de dɔ mɛ -nu -gɔ 'wun 'gü, 'ö 'wun 'yaa ◌blɛɛ' -wun 'ka, 'wo- =blɛɛ. 14 Në 'ö -kë 'a- 'piö kö ◌gɛandhoo -nu -dadhëü -nu -wo 'dho gwaan bhë 'ö bhë; -wo 'në -nu 'kpɔ; -wo wo -zo kë woë- 'kɔɔmɛ -nu 'piö, -yö kë 'dhö kö ◌kun 'ö kwa yaagümɛ -nu dho bɔ -an -ta kö -waan 'wun yaa ◌blɛɛ'- kwa -gɔ. 15 Kë- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ ◌gɛandhoo -nu 'bhaa -nu ◌wa 'go zian -së -ta 'saadhö ◌wa ziö Satan 'piö. 16 'Kɛɛ ◌ya kë ◌nɛ -Zlan -wo -dhɛ 'wun gia- -dhe do -gɔ 'kɔɔmɛ -nu ziën, ◌gɛandhe -yö mü, -a ◌dua' -mü kö -yö nu -a -dhë. Kö ◌kun 'ö- -wun to Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -kwaa, -yö kë 'dhö kö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -yaan nu ◌gɛandhoo -nu 'wo wo -de -ta giagiawo bhë -an -dhë ◌zian'.

17 Mɛ zii -nu 'wo 'dhiö 'sü -na Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ka, 'kɛɛ 'ö -an -zo 'dhö giagiawo -Zlan -wo ◌blɛɛ' -sü waa- -a ◌daan' -sü 'piö bhë, -yö -an ◌dua' 'ka kö -an ◌saan' -yö kë ◌va, 18 bhii në 'ö ◌bɛɛn' -sü 'ka -ya -pö: ◌*Ya kë ◌nɛ -du gɔn -yö -mlü ◌sië' -na, kö ◌kun 'wo- 'dhi kun,* 'yö- pö 'zü: *Yuökëmɛ ◌saan' bho -sü -ya -ma -kun.* 19 Kö ◌kun 'wo 'wun dɔ

mɛ zii -bha 'ö 'ü- -kë 'wun 'ka kö 'wun -dɔa -bha dhe -tɔmɔ -nu waa kë ɓplɛ 'iin -yaaga. 20 Mɛ ɓya 'wun yaa kë, -bhö 'wun ɓblɛɛ'- -a 'ka mɛ 'plɛ wö 'dhiö kö 'suö -yaan -da mɛ -nu 'wo to -an -bha.

21 A- -blɛɛ ü -dhë -zogbandhe 'ka -Zlan 'dhö, Yesu Klito waa- -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'ö -an sü -an wö 'dhiö ɓnɛɛ 'wun -nu 'wo bhë 'ü ü -zo kë -an 'piö kö ɓkun 'ü -an -kë mɛ -zë 'gü -sü 'ka 'iin 'ü- -kë -dɔ mɛ 'piö -sü 'ka! 22 Kö ɓkun 'ö 'siö -yö kpa ü -ta 'ü ü -kɔ kpa mɛ -ta ɓbhɛa' -sü 'ka yuö -nu -a -dhë -sü 'ka -Zlan -gɔ kɔɔ. Kö ɓkun 'ü -da mɛ gbɛ 'piö 'ka ɓsɔɔn yaa -kë. Ü -zo kë ü -de 'piö kö 'ü 'to 'slöösslö!

23 Kö ɓkun 'ü 'yi -de 'sloo mü -kplawo, 'kɛɛ -bhö -drɔɔn mü 'dɛdɛ 'ka ü 'guudhɛ -wun 'gü 'ö tɔɔ ü -ta 'yaa 'po -sü 'ka.

24 Mɛ 'bhaa -nu -wo -dhö 'ö -an -bha ɓsɔɔn yaa -yö -kë -dhɛgbɛadhɛ 'gü, 'ö mɛ 'plɛ 'yan -yö -da -a 'gü, 'ö ɓya kë 'dhö zlöö, 'wo- -wun ɓblɛɛ; 'kɛɛ mɛ 'bhaa -nu -wo -dhö 'pö, 'ö ɓwa ɓsɔɔn yaa kë, 'ö- -dhɛ -yö ɓglɔɔ kö mɛ -nu -waan ɓtun -a -wun ma -na. 25 -Kɔ do bhë 'ö këwun -së -nu 'dhoë- 'ka. -A 'bhaa -nu -wo -kë mɛ 'plɛ 'yan 'dhiö, 'ö- -de 'ö- 'bhaa -nu 'dhö mü; 'kö -kë ɓnɛ 'waa mɛ 'yan 'dhiö -wun 'ka 'dhee, 'ö wo 'ka 'dho to -bin -blü 'wo -dhö.

6

1 Mɛ -nu 'saadhö 'wo ɓnua 'ka, -an ɓdua' -mü kö -wo wo -gɔmɛ -nu ɓbhlë -ya. -Yö kë 'dhö kö ɓkun 'ö mɛ gbɛ dho 'wun yaa ɓblɛɛ'- -Zlan waa- kwa -bha mɛ ɓdaan' -wo -nu -gɔ. 2 ɓNua -nu mɛ 'ö -an -gɔmɛ 'dhö Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ 'ka bhë, -an ɓdua' 'yaa -mü kö -wo 'kun -an ɓbhlë -ya -sü 'ka ɓwoë' ɓnɛ wo -nu 'wa kë dhegluzë -nu 'ka. Pë 'wo dho -a kë ɓzian' 'ö tɔɔ yuö 'wo dho -a kë -an -dhë -ziögɔüsüzë 'ka. Bhii mɛ -nu 'wo yuö kë -na -an -dhë bhë, Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ö -an -dhɔ -yö -an -kë wo -mü. Në -nu 'ü dho mɛ -nu ɓdaan'- -a 'ka 'ö 'ü dho -an ɓblɛɛ'- 'wo bhë. 3 ɓYa kë ɓnɛ mɛ -yö mɛ ɓdaan' -na mɛ ɓdaan' -wo gbɛ 'ka, 'ö 'yaa -mɔ -a 'gü -sü 'ka kwa Dëmɛ Yesu Klito -wo giagia -nu waa- mɛ ɓdaan' -wo 'ö -gban kwa -bha wɔ -kɔ 'ö -Zlan -wo 'gü -a -bha -an 'ka, 4 kö mɛ 'ö 'dhö bhë, -de -sü ɓva ɓyaa- pa, 'yaa në gbɛ dɔ; ɓya ɓyaannu ɓnëdhö kö 'wun -nu 'wo -gban -wo kpö -nu -bha -a zaɔdhe -da -sü -ya 'kan -na kö -waan bɔ -a -ta -yaan kë -an -gɔ 'dhinaa 'ka. -Dhɛ bhë ɓnɛ 'ö në -nu 'wo ɓdruɛi -nu, 'dhinaa -nu, 'si -nu bho -sü -nu, 'wun -nu -kun ɓzuö' 'piö -sü -nu 'ö 'wo go -a -bha; 5 -Dhɛ do bhë ɓnɛ 'ö zaɔdhe -nu 'ö- 'bhaa -nu ɓya kë 'waa yën mɛ -nu 'ö -an -bha 'wundɔdhe ɓya yö yaan 'ö në 'ö 'wun gia- 'ka, 'ö 'waa- dɔ -an ziën bhë 'wo go -a 'gü. Në 'ö -an -zo 'piö 'ö tɔɔ 'wun 'ö -gban -Zlan -bha bhë, ɓbhɔɔ' ɓmɛɛ' -kɔ ɓsuu'- do 'bhaa -mü.

6 Kë- wo 'dhö bhë 'wun 'ö -gban -zo -yö -Zlan -bha -sü -bha bhë, -yö ɓbhɔɔpë ɓva 'ka; 'kɛɛ -ya 'ka mɛ 'ö në 'ö- -gɔ 'ö- -zo kun -a -bha 'ka. 7 Bhii 'ö tɔɔ kwaa nu në gbɛ 'ka 'kpongtaa zö, 'ö kwa 'ka 'dho dho në gbɛ 'ka. 8 ɓYa kë 'dhö -bhöpë waa- sɔ -nu ɓwa kë kwa -gɔ, kwa ɓdua' -mü kö kwa ɓzuö' 'glu -yö dhi. 9 'Kɛɛ mɛ 'wo- 'piö kö wo -kɔ -yö pa ɓnaɔ 'ka, -wo -püö 'güdandhe 'gü, 'ö 'wo wo -de ɓnëng në -dhɔ -nu ɓplëëzë 'ö -an -yö -a -bha -në gbɛ 'yaa 'dhö 'ö ɓya kë 'wo dho mɛ 'ka dhɔng -zian waa- 'gü ɓsiö' -zian -ta bhë -an -ta. 10 Bhii 'wëüga -dhɔ 'ö tɔɔ në yaa 'saadhö -a -gɛn 'godhɛ. 'Wëü- -dhɔ 'ö bhë ɓnɛ 'ö mɛ 'bhaa -nu -bha 'ka 'ö ɓya kë -an -bhɔ -zo -yö -Zlan -bha -sü -dhë ɓtaa' ɓgbiin -sü -gɛn 'ka 'ö ɓwa wo -de ɓzuö' -dɔ -gbɔudhö bhë.

'Paanbhowo mɛ 'ö Timote -de -bha 'ka

11 'Kɛɛ bhi -zë, (Timote), bhi 'ü -Zlan -bha mɛ 'ka bhë, -bhö bhɔ pë -nu 'wo bhë -an -dhë ɖtaa'! -Bhö -kë kpengdhö -sü, -Zlan -wo -dhɔ kë -sü, -zo -yö -Zlan -bha -sü, -dhɔ 'ö go -Zlan 'piö -a kë -sü, ɖzuösaadhɛ waa- -kë 'lëëlë -sü -an ɖmɛɛ'-. 12 Ü -bha 'ta -sü -Zlan -bha zian -ta -sü 'ö -zo -yö -a -bha -sü 'ka bhë, -bhö -a -wo ɖnɛ 'ko 'wo- zë 'ö 'wo to -a 'gü 'gbee- -a 'dhö! ɖToëpö -këdhösü bhë -a -wun 'kun 'gbee-, bhii pë 'ö -Zlan -yö ü ɖdhɔɔ ɖkaa' 'ö bhë, 'ö 'ü -zo yö -sü ɖgoo- kun -tɔmɔ ɖplëëzë wö 'dhiö. 13 -Zlan 'ö -këdhösü -nu pë 'plɛ -dhë bhë waa- Yesu Klito 'ö -tɔmɔdhɛ -së -kë Pilatö 'dhiö ö -bha 'wun ɖblɛɛ' -sü 'gü -zo -yö -sü 'gü bhë -an wö 'dhiö, a- -pö ü -dhë: 14 -Bhö ü -gɔ 'dho Klito -bha tɔng -dhë sia-, 'ü ü -zo kë -a 'piö, -yö 'to 'slööslö ö pin ɖtaa. -Bhö -a 'kun -së 'ka kö ɖkun 'ö mɛ -nu dho 'wun yö -a -bha, -yö 'dho -yö yöë kwa Dëmɛ Yesu Klito -bha nu -sü -bha. 15 Yi 'ö -Zlan -ya -ya bhë ɖya -lo, -Zlan -de gia- -dho -a kë 'ö -wo. Bhii -Zlan bhë ɖnɛ 'ö mɛgɔtamɛ ɖva 'ö 'dhö do, 'ö 'dhuë- 'dhoë- -ta, -gludë -nu -bha -Gludë, dëmɛ -nu -bha Dëmɛ. 16 Yö do 'ö bhë ɖnɛ 'ö 'yaa ga, 'ö -dhɛpuudhɛ 'ö mɛ gbɛ 'yaa -mɔa kö -yö ɖyɔɔn -a -bha bhë ɖnɛ 'ö -ya -sü 'ka- 'gü. Mɛ gbɛ yaa ö 'yan dɔ -a -bha do, 'ö mɛ gbɛ 'ka 'dho ö 'yan dɔ -a -bha 'gbönggböng. ɖBhlëyadhe waa- 'piigbeedhɛ 'ö -dhö ɖtoëpö 'ka bhë, -wo kë -a -bha 'ka! Amɛn.

17 Mɛ -nu 'ö ɖbhɔɔpë -nu 'wo 'kpongtaa zö bhë 'ö -an -gɔ bhë, -a pö -an -dhë kö ɖkun 'wo -de -sü ɖva -kë. -A pö -an -dhë kö ɖkun 'ö 'wo wo -zo yö -an -bha, bhii yaa 'dho to -an -gɔ ɖtoëpö 'ka; 'kɛɛ -wo wo -zo yö ɖzian' -Zlan 'ö pë 'plɛ nu ɖva 'ka, 'ö -kë kwa -bha ɖzuögludhi -wun 'ka bhë -a -bha. 18 -A pö -an -dhë -wo 'wun -së kë, -wo kë ɖbhɔɔzë këwun -së -nu 'gü; -wo kë mɛ -nu 'ö -an 'glu 'dho -së 'ö pë -nu 'wo -an -gɔ, 'wo mɛ -nu -bha -nu -an 'ka. 19 ɖBhɔɔpë ɖva 'ö -dhɛkpaɔyi ɖdhia' -bha bhë, -an -bha -dho 'kuë- -kɔ -së ɖga 'ö bhë; 'yö 'wo dho bɔ -a -ta -waan -kë -a 'gü -sü giagia yö.

20 Timote, ü -zo kë -Zlan -wo 'ö- -wun -yö tën ü -bha bhë -a 'kun -kɔ giagia 'piö -së 'ka; -bhö 'kan 'wun -gɛn 'flëëflëë bho -sü -nu 'ö waa- -zo yö -sü 'ö -an -bha 'dho -kɔ 'yaa do bhë -nu waa- -da 'wun -nu 'gü -sü 'ö mɛ -nu 'waa- dɔ 'wo- -dhɛ 'wundɔdhe bhë -an -bha! 21 -A mɛ 'bhaa -nu 'wo- pö 'wundɔdhe 'ö bhë -yö wo -gɔ, ɖwa 'kan -zo yö -sü -bha. Kö 'go, -Zlan -bha 'glusë -yö kë ka 'ka!

'Sëëdhɛ ɓplɛ -naa 'ö Pɔlö -ya bɔ Timote -dhë bhë 'ö ɓnɛ

1-2 Timote, bhi 'ö ü -dhɔ -yö n -kë ɓnɛ -kɔ 'ö n -de gbö -dhɔ -yö n ɓkaa' -a 'dhö, ma Pɔlö 'a 'sëëdhɛ ɓnɛ 'a- bɔ ü -dhë. Yesu Klito -bha bɔmɛ -mü n 'ka, bhii -Zlan -dhi -a -dhë -wun -mü kö 'a kë -a 'ka. -Zlan -ya -pö n -dhë, pë 'ö- 'piö kö -yaan -a kë 'a- =blɛɛ'- mɛ -nu -dhë. Pë 'ö bhë 'ö tɔɔ ɓtoëpö -këdhösü -yö -dho kë -an -bha 'ka, -klu Yesu Klito -bha -sü 'gü. A- -dhɛ kwa Dë -Zlan waa- kwa Dëmɛ Yesu Klito -an -gɔ kö -wo ü 'yena yö, -wo 'glusë kë ü 'ka. -Wo ü gbaa wo -bha ɓzuöyagluu 'ka.

Pɔlö -bha -Zlan zuö pö -sü waa- -a -bha mɛ -nu ɓfaan' -më -to -wo 'gü -sü -bha -sü

3 A -Zlan -bha yuö -kë, n ɓzuö' 'puu 'ka ɓnɛ -kɔ 'ö n 'bhɛma -nu -wa ɓkaa' bhë -a 'dhö. A ü -bha ɓbhɛawodhe -kë -kplawo -Zlan -dhë 'töng 'saadhö 'ka, 'ö 'a- zuö pö ü -wun 'gü. 4 A n -zo -ta 'töng 'ö 'kwa kaan kwa 'kuë- 'iin ü -bha 'gbo -nu 'ü- bɔ 'töng bhë -a 'ka bhë -a 'ka. A- 'piö kö 'ko -kpën ko 'kuë- 'zü. ɓYa kë 'dhö n ɓzuö' 'glu -dho dhi 'sönggö -sönggö. 5 -Zo -yö -Zlan -bha -sü 'yö -kë ü 'na Loisö waa- ü dhe Nisö -an -gɔ bhë, -a -bha -kë ü -gɔ -sü 'ö bhë, 'ma n -zo 'ta -a 'gü a -Zlan zuö -pö 'sönggö -sönggö. 6 -A -wun 'gü 'a ü -zo -büö -kɔ -mɔ 'wun -bha -sü 'ö -Zlan -ya nu ü -dhë kö 'ma n -kɔ kpa ü -ta ɓbhɛa' -sü 'ka bhë kö 'üën- -a 'kun 'gbee-! ('Ö tɔɔ -Zlan -yö yuö 'bhaa waa- -a kë -sü -faan -nu ü -dhë kö 'üën- -a kë.) 7 Yuö -nu 'ö -Zlan -yö -an nu ü -dhë bhë kö ɓkun 'ö 'suö -yö ü -kë -an kë ɓdhia, bhii -Zuu 'slööslö 'ö- nu kwa -dhë bhë -yö kwa -zo -gban 'yö- -kë kö ɓkun 'ö 'kwa dho suö pë gbɛ -dhë, 'kɛɛ -ya -kë kö 'kwaan- kë mɛ ɓfaanzë, 'ö -Zlan waa- mɛ -nu -dhɔ -yö -an -kë waa- mɛ 'wo wo -de ɓkɔɔn -an 'ka.

8 -A -wun 'gü kö ɓkun 'ö lë- -yö ü -kë, 'wun 'ö -gban kwa Dëmɛ -bha -a -blɛɛ mɛ -nu -dhë -sü 'ka! Ma 'a -kanso 'gü 'wun 'ö -gban Yesu -bha -a ɓblɛɛ' -sü -wun 'gü bhë, kö ɓkun 'ö lë- -yö ü -kë n -dhë 'pö! 'Kɛɛ -bhö ɓnëng n -ma, 'ü 'we -a -bha kö ko 'klo -yaan bhɔ, ko -bha 'wuntaɔsë ɓblɛɛ' -sü bhë -a -wun 'gü! 'Ö tɔɔ ɓfaan' 'ö go -Zlan 'piö bhë -yö -dho -a kë kö 'klobhɔdhe 'ö bhë 'üën- -a bun. 9 -Zlan -yö kwa -dha 'ö- pö kwa -dhë 'kwa kë 'slööslö kö 'kwaan- kë -a -bha 'ka. Yaa kë ɓnɛ kë 'kwa- wo 'wun -së kë mɛ -nu -dhë -mɛ 'ka. -Ya -kë 'dhö, bhii -ya 'piö kö 'ö 'wunsë kë kwa -dhë. 'Wunsë 'ö 'dhö bhë ɓdhɛ 'ö- -ya ö ɓzuö' 'piö -yaan kë kwa -dhë bhë -a -dhɛ ɓya ɓglɔɔ. ɓDhɛ -kë 'dhö -ya -kë kwa -dhë ɓbɔa' Yesu Klito 'gü -sü 'ka. 10 'Kɛɛ ɓdɛɛ bhë ɓyaa- -zɔn kwa -dhë ɓnɛ ö 'glu ɓyö -së kwa 'ka kwa Dhamɛ Yesu Klito -bɔ kwa -dhë -sü 'ka. Yesu Klito ɓya lë- 'kpɔ ga -ta 'ö tɔɔ ɓya kë ɓnɛ 'kwa ga, pë yaa 'gbee- gbɛ 'ka 'dho kë kwa 'ka. 'Ö- pö kwa -dhë ɓnɛ ɓya kë ɓnɛ 'kwa- -bha 'wuntaɔsë 'ö bhë 'kwa- ma 'ö 'kwa 'we -a -wun -bha, -Zlan -yö -dho bun -dëü 'ö 'yaa ɓsiö' -a nu kwa -dhë kö ɓtoëpö -këdhösü -yaan kë kwa -bha 'ka.

11 -Zlan -yö 'wun -nu 'wo ɓnɛ -an 'kluën -bho n -ma kö 'aan- =blɛɛ'- mɛ -nu -dhë. -Yö n -sü kö 'aan- kë -a -bha bɔmɛ 'ka, 'go mü 'zü kö 'aan- mɛ -nu ɓdaan'- 'wun -nu 'wo bhë -an 'ka.

12 Pë 'ö -kë 'ö n 'klo 'dho bhɔ -na -kanso 'gü ɓdɛɛ bhë 'ö bhë. 'Kɛɛ 'kö -kë ɓnɛ n 'klo -yö -bhɔ 'dhee, lë- 'ka 'dho n kë, bhii 'ö tɔɔ a Yesu Klito -dɔ, 'a n -zo yö -a -bha, 'ö 'a- =tɛi' dɔa ɓnɛ pë 'a- 'kluën bho -a -bha, -yö -dho -a ɓwaannu -së 'ka,

'ö dho 'ö yöë yi 'ö dho za dɔa mɛ -nu -bha bhë -a -bha.
13 Timote, -bhö 'dho Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -sü 'ka 'dhiö! 'Go mü 'zü -dhɔ -yö kë ü 'gü -yö kë -dhɔ ɓkaa' do 'ö kwa -klu Yesu -bha -a 'ka! ɓYa kë ɓnɛ 'bha 'wuntaɔsë ɓblɛɛ'- mɛ -nu -dhë, -yö kë 'wun -taɔ gia- 'a- =blɛɛ'- ü -dhë bhë -a 'ka.
14 'Wuntaɔsë 'ö -Zlan -ya 'kluën bho ü -bha kö 'üën- -a ɓblɛɛ'- mɛ -nu -dhë bhë -a 'kun 'gbee-! -Zuu 'slöösö 'ö kwa 'gü bhë -yö -dho ü gbaa ɓfaan' 'ka kö 'üën- ü -zo kë -a 'piö.
15 Ü- =tɛi' dɔ ɓnɛ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'töüdhö 'wo Azi -sɛ 'gü ɓwa wo bo n -wun 'ka. Fizɛdhö waa- Mozɛnë -nu -wo mɛ -nu 'wo bhë -an 'piö.
16-18 (Nezifɔdhö -de 'pö -yö ö bo n -wun 'ka). 'Kɛɛ Nezifɔdhö -bha 'ö bhë, a- -dhɛ -na kwa Dëmɛ -gɔ kö yö 'dhö waa- ö -bha 'kɔɔmɛ -nu 'dhö -yö -an 'yena yö. 'Ö tɔɔ lë- 'yaa- kë ma 'a -kë -kansogümɛ 'ka bhë n -dhë. ɓDhɛ 'ö nu Wlɔmë plöö zö, -yö n -mɛɛ ö ɓfaan' 'ka 'tɛngdhö kö -yaan ɓtun n yö -na. -Yö -nu 'ö -büö -da n -dhë, 'yö n ɓfaan' -më 'töng 'bhaa -nu 'ka -kanso 'kɔɔdhö zö. 'Go mü 'zü -kɔ 'ö nu n -dhë -a 'ka kö a Efɛzö plöö bhë 'ü- -dɔ. -A -kë 'dhö -sü -wun 'gü a- -dhɛ kwa Dëmɛ -gɔ kö -ya 'yena yö, -a -bha zakanyi 'ka.

2

1 (Mɛdhɛvadhɛ ɓwa 'kan n -ma; 'kɛɛ) Timote, bhi 'ü -kë ɓnɛ n gbö 'dhö ü -bha -zo -yö Yesu Klito -bha -sü 'gü bhë, -bhö 'to -klu -sü 'ka -a -bha kö 'glusë 'ö- -kë kwa 'ka bhë -yaan ü gbaa ɓfaan' 'ka! 2 -Wo -nu 'ü- ma n dhiö mɛ ɓplëëzë wö 'dhiö bhë, -bhö -a ɓblɛɛ'- mɛ -nu 'wo -mɔ -a -bha kö -waan -a kuënnu -së 'ka bhë -an -dhë kö wo -de 'pö -waan mɛ -nu 'wo to -an ɓdaan'-.
3 -Bhö 'we -a -bha 'pö kö ü 'klo -yaan bhɔ ɓnɛ Yesu Klito -bha 'dhasi këwunsëëzë 'ö ɓfaan' 'dhoë--gɔ 'ö ɓwa -bhö -na -a 'dhö! ('Ö tɔɔ mɛ -nu 'ö 'wo mɛ ɓdaan 'wuntaɔsë bhë -a 'ka -së 'ka bhë, -an 'klo -yö -dho bhɔ. -Kɔ do bhë -a 'ka, -bhö 'we -a -bha kö kwaa- mɛ -nu kwa 'klo -yaan bhɔ kwa -bha mɛ -daan 'wuntaɔsë 'ka -sü -wun 'gü.) 4 -Bhö kë ɓnɛ 'dhasi 'ö- 'piö kö ö -gɔmɛ ɓzuö' 'glu -yö dhi ö 'piö -a 'dhö! Bhii ɓya kë ö -gɔmɛ 'piö, 'yaa ö -de -dhi -a -dhë -wun kë; 'kɛɛ 'wun 'ö- -gɔmɛ -zo 'kun -wun 'ka ɓnɛ 'ö- -kë. 5 ɓGɔɔnmɛ yaa 'dho -mɔa -bha -yaan 'to -a 'gbee- 'ka kö yaa -gɔn tɔng 'kun. (-Kɔ do 'ö bhë 'ö bhi -de 'pö, 'ü dho Yesu Klito -bha yuö kaa ɓnɛ -kɔ 'ö- pöë bhë -a 'dhö kö 'üën- -a ɓtruën yö!) 6 'Go mü 'zü ü -bha yuö kë Yesu Klito -dhë -sü bhë, -a ɓtɛi'- -kë ɓnɛ pëtamɛ 'ö yuö -kë 'gbee- 'ö yö -blɛɛzë 'ö- =dua' 'dhö -mü kö ö -bha tapë -nu 'wo bhë, -ya bhɛ dan bhë -a 'dhö.
7 'Wun -nu 'a- =blɛɛ bhë, -bhö ü -zo 'ta- 'gü kö 'üën- -dhɛ yö -a 'gü! 'Ö tɔɔ kwa Dëmɛ -yö -dho -a -ta po ü -dhë kö -yaan kë ü -gɔ 'pëëpë.

8 Yesu Klito 'ö -kë -gludë Davidö ɓsuu'- -ta 'në 'ka bhë, -bhö ü -zo 'ta -a këwun -nu 'gü! ɓDhɛ 'ö ga -Zlan -ya -bho ga 'gü. 'Wuntaɔsë 'a- =blɛɛ' -na mɛ -nu -dhë 'ö bhë.
9 Pë 'ö -kë 'a ɓwa -bhö -na ɓdɛɛ 'ö bhë. -Wo n -da -dëüwo -kanso 'gü zö ɓnɛ mɛ mɛzëmɛ -da -kanso 'gü. 'Kö -kë ɓnɛ -wa -kë 'dhö 'dhee, ma 'wo n -zuö kɔɔ, waa -Zlan -wo -zuö kɔɔ; (-Zlan -wo ɓblɛɛ'- -mɛ -nu 'bhaa -nu 'wo to, -wo mɛ -nu ɓdaan' -na -a 'ka -kplawo). 10 Pë -kë 'a -we -a -bha kö 'a bɔ 'wun 'gbee- =suu'- 'ö ɓnɛ -a 'gü 'ö bhë. -Yö kë 'dhö kö mɛ -nu 'ö -Zlan -yö -an sü ö -bha 'ka bhë, -waan dha 'pö, -zo -yö Yesu Klito -bha -sü 'gü kö -wo kë -a 'piö, -a -bha 'tɔbhɔdhe -dhɛ -bha ɓtoëpö 'ka.

11 (A -we -a -bha kö 'a ɓwa -bhö 'pö, bhii 'ö tɔɔ) 'wun -nu 'wo ɓnɛ 'wun gia- -mü. ɓYa kë ɓnɛ 'kwa kwa ɓkwaa'- kwa -bha -tosiadhe yaa -nu 'ö 'kwa -kë -an 'gü 'dhiö

bhë -an -zü, -a ɖtɛi' -yö -kë ɖnɛ -kɔ 'ö kwaa- Yesu -nu 'kwa ga -a -bha, kwa 'ko yöë -a 'dhö. ɖDhɛ 'ö -kë 'dhö bhë kwaa- Yesu -nu kwa -dho kwaa- -tosiadhe kë kwa 'ko ɖbhaa. 12 ɖYa kë ɖnɛ 'kwa 'we -a -bha kö 'kwaan- =wa -bhö ɖzuösaadhɛ 'ka, kwaa- Yesu -nu kwa -dho -gludëdhɛ kë. 'Ö ɖya kë ɖnɛ 'zü 'kwa- pö 'kwaa- dɔ, -yö -dho -a pö 'pö 'yaa kwa dɔ. 13 ɖYa kë ɖnɛ 'kwaa 'to kwa -wo 'gü, yö 'pö -yö -to ö -wo 'gü, 'ö pë 'ö- 'tɔ go mɛ -nu -dhë, 'ö- -kë, bhii 'ö tɔɔ -yö -to ö -wo 'gü -kplawo, pë 'ö- pö -a kë -sü 'ka.

14 'Wun -nu 'a- =blɛɛ bhë, -bhö mɛ ɖdaan' -mɛ -nu -zo -büö -an 'ka! -Bhöë pö -an -dhë -Zlan wö 'dhiö, ü -wo -yɔɔn -a -ta -sü 'ka kö ɖkun 'wo zaɔdhe -kë mɛ -nu 'ka, 'wun 'ö- -gɛn 'yaa 'dhö -a 'gü! 'Ö tɔɔ mɛ ɖdaan' -mɛ -nu -wo 'dhinaa kë -na, 'yaa pë -së kë mɛ -nu 'wo to -an -gɔ, 'kɛɛ pë ɖsiö'- 'ö- wo -an -gɔ. 15 -Bhö ü ɖfaan' 'plɛ 'sü kö 'üën- kë mɛ ɖdaan' -mɛ 'ö- -bha yuö -yö -Zlan -zo kun -a 'ka! -Bhö kë ɖnɛ yuökëmɛ, 'ö lë- 'yaa- kë ö -bha yuö -nu kë -sü 'gü -a 'dhö! Ü -dho kë mɛ ɖsuu'- 'ö 'dhö bhë -a 'ka kö 'üën- mɛ ɖdaan'- kpengdhö, -Zlan -wo giagia 'ka. 16 Mɛ -nu 'wo -Zlan -wo yaa ɖblɛɛ' -na 'iin mɛ -nu 'wo 'wun -nu 'ö -an -gɔ 'yaa 'dhö 'wo -an ɖblɛɛ' -na bhë, kö ɖkun 'ü ɖkaan -an 'ka! 'Ö tɔɔ 'wun -nu 'wo bhë mɛ -nu 'wo- =blɛɛ' -na 'dhö bhë, -wo bhɔ -na -Zlan -dhë ɖtaa' ɖgbiin -kplawo. 17 'Go mü 'zü -an ɖblɛɛ'- -wun -yö pë yaa -kë, mɛ 'bhaa -nu -gɔ 'pö ɖnɛ -kɔ 'ö bhüö 'dho 'kan -na -a 'ka mɛ -nu -bha bhë -a 'dhö. Mɛ ɖsuu'- -nu 'wo 'dhö bhë -an mɛ 'bhaa -nu 'wo tɔɔ Imene waa- Filɛtö. 18 -Wo mɛ -daan ɖsua -wun -nu 'ka, -a -pö -an -dhë -sü 'ka ɖnɛɛ kö ɖkun 'ö 'wo -ya -Zlan -bha mɛ -bho ga 'gü -sü 'töng -gɔ gbɔ, bhii 'ö tɔɔ -Zlan ɖya mɛ bho ga 'gü 'saadhö. Mɛ -nu ɖdaan' -kɔ ɖsuu'- 'ö bhë, mɛ -nu 'wo- ma, -yö -an -dɔ -gbɔudhö, 'ö pë 'wo dho wo -zo yö -a -bha 'waa -a dɔ. 19 'Kɛɛ 'kö -kë ɖnɛ pë -nu 'wo bhë -wo -dhö 'dhee, -an -kɔ yaa 'dho -mɔ -a -bha kö 'wuntaɔsë giagia 'ö go -Zlan 'piö bhë, -wa bho ö pin -ta. -Zlan -wo -yö -kë ɖnɛ 'kɔ 'kpan 'dhö. -Kɔ do 'ö bhë -a 'ka 'pö, mɛ -daan ɖsua -wun 'ka -sü 'ö bhë, yaa 'dho -mɔa -bha kö -yö -Zlan -wo bho 'gbloo. Bhii 'ö tɔɔ -Zlan -wo -gban -a -ta -pë bhë, pë 'ö -gban -sü 'ka -a -bha 'ö -ya -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö tɔɔ: *Mɛ -nu 'wo -Zlan -bha 'ka, -yö -an -dɔ.* 'Go mü 'zü: *Mɛ 'ö- pö ö -Zlan -bha 'ka, -yö -dho ö ɖkwaa'- pë yaa -nu kë -sü -zü.*

20 ɖNaɔmɛ -gɔ kɔɔ, 'tia- -nu 'wo -kë 'sënng 'ka -wo mü, 'ö 'tia- -nu 'wo -kë zënng 'ka 'wo mü. -A 'bhaa -nu -wo mü 'wo -kë 'lü 'ka, 'ö- 'bhaa -nu -wo -kë gbɔ 'sɛ kpö 'ka. 'Tia- mɛ -nu 'wo -kë 'sënng -nu, zënng -nu 'ka, -wo -an -sü 'wlaan- -yi ɖvava -nu 'ka. 'Ö -an mɛ -nu 'wo -kë 'lü -nu 'ka 'iin 'sɛ kpö -nu 'ka, 'wo -an sü 'wun -nu 'ö -an -wun 'yaa 'gbee- =duö -an -yuö -kë -a 'gü -pë 'ka.

21 -Kɔ do bhë -a 'ka, mɛ 'ö -kan pë yaya -nu -bha, -yö -dho kë mɛ 'ö -Zlan dho -a sü -yaan -a kë pë -wun 'gbeezë -kë -a 'ka -pë 'ka ɖnɛ -kɔ 'ö 'wo 'tia- -së ɖwaannuë -de -dhë, 'ö 'wo- sü kö -wo pë 'giangian -nu ɖsuu'- 'saadhö kë -a 'gü bhë -a 'dhö.

22 -A -wun 'gü kö ɖkun 'ü pë yaa 'ö -dadhëü ɖplëëzë -nu 'dho -an kë -na bhë, 'ü -an kë! Bhi -zë, ü -de nu pë 'ö kpengdhö -a kë -sü -dhë! 'Go mü 'zü, -bhö 'dho ü 'dhiö Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -sü 'ka! -Zlan waa- mɛ -nu -dhɔ -yö ü -kë! Mɛ -nu 'ö 'wo -Zlan ɖbhlë -ya 'ö -an 'ta 'sü -kɔ 'dho kpengdhö -Zlan wö 'dhiö, ka -nu -ka -tosiadhe kë ɖzuöyagluu 'ka ka 'ko ɖbhaa!

23 ɖKun -kë 'ü zaɔdhe këwun -nu 'ö -an -gɔ 'yaa -dhö -an ɖblɛɛ'- -mɛ -nu 'piö! Mɛ -nu 'wo bhë, 'waa

'wun -bho 'kou gbɛ dɔ. Kö ⱪkun 'ü- -kë 'dhö 'ö tɔɔ ü- =tɛi' ⱪdɔa' ⱪnɛ mɛ -nu 'wo- kë -na 'dhö bhë, 'dhinaa ⱪnɛ 'ö ⱪya kë 'ö -an 'dhiö dho to -a -ta. 24 'Kɛɛ kö Dëmɛ -bha yuökëmɛ ⱪdua' 'yaa -mü kö -yö 'dhinaa -nu kë. Pë 'ö dho -a kë 'ö tɔɔ -a 'glu -dho kë -së mɛ 'bhee- =suu'- 'kpɛkpɛ 'ka! -Yö -dho kë 'zü, mɛ ⱪdaan' -mɛ 'ö- -kɔ -mɔ -a -bha kö -yaan mɛ ⱪdaan' -së 'ka ⱪzuösaadhɛ 'ka -a 'ka! 25 Kö mɛ -nu 'ö 'wo zaɔdhe -da -Zlan -bha mɛ ⱪdaan' -wo 'ka bhë kö -yaan -an ⱪdɔɔ'- -wo 'pëëpë 'ka. -Yö mü 'zü -Zlan -yö -dho -a kë 'ö 'wo wo -ta yö wo -bha ⱪsɔɔn yaa -bha 'ö mɛ ⱪdaan' -wo 'ö bhë, 'wo- -dhɛ 'wun gia- 'ö 'wo wo -zo yö -a -bha 'zü. 26 ⱪYa kë 'dhö -an -kɔ -yö -dho -mɔa -bha kö -dhɛ -yö 'wun 'gü -sü -yaan kë -an -gɔ kö -waan 'go dü -bha 'piigbeedhɛ kwɛɛ. Dü 'ö bhë ⱪnɛ 'ö -an kë ö -zo 'kun -wun -nu -kë -an 'ka -pë 'ka -be.

3

'Wun -nu 'wo dho kë yi 'dhiötoyi 'ka

1 A- 'piö kö 'ü- 'wun dɔ ⱪnɛ 'kpongtaadhɛ 'dhiötoyi -yö 'to -na 'tee, yi 'gbee- -yö -dho kë -dhö. 2 'Töng bhë -a 'ka, ⱪzuöyaamɛ -nu 'ö 'wo wo -de -dhë -së, 'ö 'wëüga -dhɔ -yö -an -kë ⱪduö, -wo -dho kë -dhö. -Wo -dho wo -de -wun ⱪblɛɛ'-; -wo -dho wo -de sü ⱪva; -wo -dho 'wun yaya ⱪblɛɛ'- -Zlan waa- wo mɛ -nu -an -gɔ. 'Në -nu ⱪgɔü' 'gbeezë -nu, -wo -dho kë -dhö. Mɛ -nu 'wo bhë wo 'ka 'dho 'wun 'slööslö gbɛ ⱪbhlë -ya; yö do bhë 'zü mɛ -zlö trö -sü -zë -nu -mü -an 'ka. 3 Mɛ -nu 'ö 'wo 'dhö bhë, -an -bha 'glu yaa ⱪduö bhë -a -wun 'gü, mɛ -nu 'yena yaa 'dhö kë -an 'gü. ⱪSua -wun -nu ⱪnɛ 'wo 'dho -a dɔ mɛ -nu -bha; -wo -dho kë ⱪnaazë ⱪduö, pë 'dhiö- -kë mɛ 'ka -mɛ -mü -an 'ka. 4 Wo 'ka 'dhö to mɛ -nu 'piö -dhɔ kpinngdhö 'ka; -zo -yö -an -bha -mɛ -nu 'waa -mü -an 'ka; -naazuëwunkëmɛ -mü -an 'ka. -Wo wo -de -sü ⱪva ⱪduö. -An -de 'yi -kan -an -dhë -wun ⱪnɛ 'wo- 'piö kö 'wo- kë, 'kɛɛ -Zlan 'yi -kan -a -dhë -wun -dhɔ 'yaa -an kë. 5 'Wo- -kë ⱪnɛ mɛ -nu 'wo -Zlan ⱪbhlë -ya giagiawo -an 'dhö, 'kɛɛ -Zlan -bha 'piigbeedhɛ ('ö- 'piö kö 'ö- nu mɛ 'bhee- -nu -dhë -waan -tosiadhe -së kë -a 'ka) bhë, 'waa 'we -a -bha kö -wo wo -zo kë -a 'piö. -Bhö 'kan mɛ -nu ⱪsuu'- 'wo 'dhö bhë -an -bha! 6 -An mɛ 'bhaa -wo ⱪsua -kë 'slë 'ka, 'wo -da mɛ -nu -gɔ kɔɔ, 'ö 'wo dhoo -nu 'ö 'waa pë gbɛ dɔ, 'ö 'wo ⱪsua -wun -nu ⱪblɛɛ -an -dhë kö -yö kë 'dhö kö -wo -an -wun -dhɛ 'wun gia-. Dhoo -nu 'wo bhë, pë yaa ⱪva kë -mɛ -nu -mü -an 'ka; 'ö pë yaa ⱪsuu'- 'kpɛkpɛ -dhɔ -yö -an -kë. 7 -Wa 'piö kö 'wo kë 'wundɔmɛ 'ka -kplawo, 'kɛɛ -Zlan -bha mɛ ⱪdaan' -wo kpengdhö -gɛn dɔ -sü 'ka 'dho kë -an -gɔ 'gbɛɛdhö. 8 Bhii 'ö tɔɔ mɛ -lü ⱪsuu'- yaa- -zë -nu 'wo bhë, -wo -dɔ -Zlan -bha mɛ ⱪdaan' -wo kpengdhö 'ö bhë -a -gɔ 'yënng mɛ -nu 'ka ⱪnɛ -kɔ 'ö Zanɛsö waa- Zamblɛsö 'wo dɔ -a 'ka Moizö -gɔ 'yënng 'kpa bhë -a 'dhö. Mɛ ⱪsuu'- -nu 'wo 'dhö bhë 'wun yaa dosɛn ⱪnɛ 'wo wo -zo -ta -a 'gü. -Zlan ⱪya 'kan -an -bha, 'wun 'ö go -a 'piö -a -dhɛ 'waa- wo 'wun gia- bhë -a -wun 'gü. 9 Mɛ -nu ⱪplëëzë, waa 'dho ziö -an 'piö, 'ö tɔɔ -wo -dho -a ⱪtɛi' dɔ 'fɛfɛdhö ⱪnɛ, 'wunbhokoudɔdhe 'yaa -an -gɔ ⱪnɛ, -kɔ do 'ö mɛ -nu -wa yöë Zanɛsö waa- Zamblɛsö -an -gɔ 'kpa bhë -a 'dhö.

Pɔlö -bha Timote -zo -gban -wo

10 Bhi 'pö, -Zlan -bha mɛ ⱪdaan' -wo 'a mɛ -nu ⱪdaan -a 'ka bhë, ü- -dɔ 'fɛfɛdhö. -Kɔ 'a -tosiadhe ⱪkaa' bhë 'ü- dɔ. Pë 'a- yö -na 'ko 'dhiö n ⱪzuö' 'piö 'ü- dɔ. N -ma -zo -yö -Zlan -bha -sü, n -ma ⱪzuösaadhɛ, n -ma mɛ -nu waa- -Zlan -dhɔ kë -kɔ 'ü -an 'plɛ dɔ. 'Go mü 'zü 'ü- =tɛi' dɔ ⱪnɛ n 'ka n ⱪkwaa'- kwa

Dëmɛ -bha 'wun -nu -zü 11 kö a
ɔwa -nu -bhö -sü 'gü. Mɛ -nu
-wo n 'klo -bhɔ Tiɔsö, Ikɔnë waa-
Litrë plöö: A ɔwa -bhö mɛ -nu
'wo mü -an kwɛɛ, 'kɛɛ a n -kwaa
n -de -wun -zü, ɔwa bhë -a -bhö
-sü 'gü. ɔDhɛ -kë 'dhö, kwa Dëmɛ
-yö n -bho 'klobhɔdhe ɔsuu'- -nu
'wo bhë -an 'gü 'töüdhö. 12 -Kwaa
ɔtɛi' dɔa ɔnɛ mɛ 'töüdhö 'wo- 'piö
kö -wo -klu Yesu Klito -bha -Zlan
-dhi -a -dhë -wun kë -sü 'ka, -an
'klo -dho bhɔ. 13 ɔZuöyaamɛ -nu
'ö 'wo mɛ -nu -dian -na bhë -an
-bha ɔzuöyaadhɛ waa- -an -bha
mɛ -dian -sü 'wo bhë 'dho 'ö dho
-a wo 'dhiö -kplawo. -Wo -dho mɛ
-nu -püö, 'ö dü -de 'pö 'ö -an -püö.
14 'Kɛɛ ü -bha 'ka, pë 'ü- =daan, 'ö
'ü- =tɛi' dɔa ɔnɛ 'wun gia- -mü bhë,
-bhö 'dho ü 'dhiö, -a -dhɛ 'wun gia-
-sü 'ka -kplawo! Bhi gia-, ü mɛ -nu
'wo ü ɔdaan -Zlan -wo 'ka bhë, 'ü
-an -dɔ. ('Go mü 'zü 'ü- =tɛi' dɔa
ɔnɛ mɛ ɔdaan' -wo giagia ɔnɛ 'wo
ü ɔdaan -a 'ka.) 15 'Go ü 'nëdhɛ
'gü 'ö yö ɔdɛɛ -bha, -wo 'slööslö
'ö -ya -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ
'gü, ü- -dɔ. -Zlan -wo bhë -yö -mɔ
-a -bha kö -yö 'wun -bho 'kɔu dɔ
dhe nu ü -dhë kö 'üën- dha Yesu
Klito -wun -dhɛ 'wun gia- -sü 'ka.
16 Në 'saadhö 'ö -ya -sü 'ka -Zlan
-bha 'sëëdhɛ 'gü, -Zlan -yö -bɔ -Zuu
'slööslö 'gü 'ö- -ya mɛ -nu ɔzuö'
'piö, 'ö 'wo- -ya 'sëëdhɛ 'gü. -Zlan
-wo 'ö bhë -yö kwa -daan 'wun gia-
'ka. 'Go mü 'zü -ya -kë 'ö pë -nu 'ö
'waa kpengdhö 'kwa -an dɔ. -Zlan
-wo 'ö bhë 'zü, -yö kwa -dɔɔ 'ö kwa
ɔdaan në -së kë -sü 'ka. 17 -Kɔ 'ö
bhë -a 'ka, -Zlan -wo -ya -kë 'dhö kö
mɛ 'ö -Zlan -bha 'ka, kö -a -kɔ -mɔ
në -së ɔsuu'- 'saadhö kë -sü -bha.

4

1 Yesu Klito -yö -dho nu 'zü
'kpongtaa kö -yaan -gludëdhɛ kë.
-A -kë 'dhö -sü 'gü -yö -dho mɛ -nu
'wo 'bhee- waa- mɛ -nu 'ö ɔwa ga
-an -bha za kan. -A -wun 'gü, a-
-pö ü -dhë -wo ɔyɔɔn -a -ta -sü
'ka, -Zlan waa- Yesu Klito -an wö
'dhiö: 2 -Bhö mɛ -nu ɔdaan'- -Zlan
-wo 'ka! -Kë 'siözë -sü -yö kë ü -gɔ
-kplawo kö 'üën- -Zlan -wo ɔblɛɛ'-
-an -dhë 'kö -kë ɔnɛ yaa dhi -an
-dhë 'dhee. ɔYa kë 'zü ɔnɛ mɛ
-nu -wo pë yaa kë -na, -bhö -an
ɔdɔɔ' -a -zɔn -an -dhë -sü 'ka ɔnɛ
pë 'wo- kë -na bhë, -wo wo bo -a
'ka. -Bhö -an ɔfaan' 'më! -Bhö -an
ɔdaan'- =zuösaadhɛ 'ka! 3 'Ö tɔɔ
yi -nu -wo nu -na, 'ö mɛ -nu waa
'dho we -a -bha kö -wo wo 'to 'to
-Zlan -bha mɛ ɔdaan' -wo giagia
-bha. 'Kɛɛ mɛ ɔdaan' -mɛ -nu 'ö
-an -wo dho -an -zo kun 'wo dho
-an ɔmɛɛ'-. 'Ö tɔɔ -wa 'piö kö -wo
pë yaya ɔplëëzë -nu kë. 4 -A -gɛn
'ö tɔɔ wo 'ka 'dho kë -a 'piö kö
'wo wo 'to 'to, 'wun 'ö 'wun giagia
'ka -a -bha, 'kɛɛ ɔkwɛzü -wun -nu
'wo dho to -a 'piö. 5 'Kɛɛ ɔya kë ü
-bha 'ka, a -dhio -dɔ ü -dhë kö 'wun
-ma ö -gɛn 'ka -sü -yö kë ü -gɔ, -kɔ
ɔsuu'- 'saadhö 'plɛ -ta! -Bhö 'we
-a -bha kö ü 'klo -yaan bhɔ! -Bhö
'wuntaɔsë 'ö -gban Yesu Klito -bha,
-a ɔblɛɛ'- mɛ -nu -dhë! Ü -bha yuö
-nu 'wo -gban -Zlan -bha, -bhö -an
'plɛ kë -së 'ka!

6 ('Wun -nu 'wo bhë 'töüdhö a-
-blɛɛ ü -dhë, 'ö tɔɔ n 'ka 'dhö kë ü
'piö ɔglɔɔsü gbɔ 'kpongtaa zö kö
'aan- 'yɛ n 'zü 'aan- bɔ -a 'piö ü
-dhë zlöö.) -A yi ɔya -lo kö 'aan-
'go 'kpongtaa. N -ma yuö -kë -Zlan
-dhë -sü 'ö bhë -a -wun 'gü, mɛ -nu
-wo -dho n zë. N -ma ga -sü 'ö bhë,
-a ɔtɛi' -yö -dho kë ɔnɛ sla- bho -sü
'dhö. 7 Yesu Klito -bha yuö mɛ 'ö
dɔ n ɔtian', a n 'gü dɔ 'gbee- 'a- -kë
-së 'ka. Pë 'ö -Zlan -yö -kë -a 'piö kö
'aan- kë, a- -kë ɔnɛ -bla 'sü -mɛ 'ö
zian ga 'ö dho -bla sü -a -ta, 'ö bɔ -a
'plɛ -bha -a 'dhö. A n -zo -yö -Zlan
-bha 'ö dho 'ö yöë ɔdɛɛ 'ö -kë -a
'dhiötoyi 'ka bhë -a -bha. 8 -A -wun
'gü kwa Dëmɛ 'ö dho mɛ -nu -bha
za kan kpengdhö bhë, -yö -dho n
-ma -kë kpengdhö -sü 'gɔ ɔgblaa'
nu n -dhë, -a -bha mɛ -nu -bha
zakanyi 'ka ('ö tɔɔ pë 'ö kpengdhö

'a- -kë ɔnɛ -bla 'sü -mɛ 'ö 'to -a 'gbee- 'ka bhë -a 'dhö). Yaa 'dho ma do n ɔsaan' nu; mɛ 'saadhö 'wo dɔ -a nu -sü -gɔ, -a -dhɔ kë -sü 'ka, -yö -dho -an -bha nu 'pö.

'Wun 'ö -gban Pɔlö -de -bha

9-11 Mɛ -nu 'ö 'wo nu n -dhë 'dhiö bhë, Lukö do 'kpaan ɔnɛ 'ö n 'piö zö zlöö. Demasö ɔya 'kan n -ma, ɔya 'dho Tesalɔnikö plöö; 'ö tɔɔ -yö 'kpongtaapë -nu -dhɔ -kë ɔduö ('ö -ziö -a 'ka pë -nu 'wo -Zlan -bha 'ka -an -ta). Klesaan ɔya 'dho Galatö -sɛ 'gü; Titö ɔya 'dho Damasi -sɛ 'gü 'pö. -A -kë 'dhö -sü 'gü, -bhöë këdhɛ ɔmɛɛ'- kö 'üën- nu n 'piö zö 'zodhö. ɔYa kë ɔnɛ ü nu -na, kaa- Maakö -ka nu! 'Ö tɔɔ n -ma -wun -yö -dho yö -a -bha nu n -dhë -sü 'ka kwa Dëmɛ -bha yuö 'gü. 12 'Ö tɔɔ 'ma Tisikö bɔ Efɛzö plöö. 13 Ü nu -na, -bhö nu n -ma gblang 'a- to Troasö plöö Kaapusö -gɔ kɔɔ bhë -a 'ka n ɔdhia! -Bhö nu 'zü n -ma 'sëëdhɛ -be -nu bhë -an 'ka. 'Kɛɛ -a mɛ 'ö -kë wü kwi 'ka, 'a pë -nu ɔbɛɛn' -na -a -ta bhë, 'ö n -ma -wun -yö yö -a -bha kpinngdhö.

14 Alezandrë 'ö -kë -piöbhomɛ 'ka bhë, -yö 'wun yaa ɔgbaɔnsü -kë n 'ka. Kwa Dëmɛ -yö -dho za -lo -a tuö, pë yaa -nu 'ö -an -kë n 'ka bhë -a -wun 'gü. 15 Bhi -de 'pö, -bhö -a kë 'slë 'ka kö ɔkun 'ö dho pë yaa kë ü 'ka 'pö! 'Ö tɔɔ -Zlan -wo 'ö 'kwa- =blɛɛ' -na mɛ -nu -dhë bhë, -dɔ -a -gɔ 'yënng -mɛ -mü -a 'ka.

16 'Dho -blɛɛzë 'a- wo zakanmɛ -nu 'dhiö bhë, mɛ gbɛ yaa kë n 'piö mü. -Wo n -to n -de 'sloo 'ka. 'Kɛɛ a- -dhɛ -na -Zlan -gɔ kö ɔkun 'ö dho -an 'klo bhɔ. 17 ('Kö -kë ɔnɛ mɛ 'bhee- -nu -wo n -to do 'ka,) kwa Dëmɛ -yö -kë n 'piö; -yö ɔfaan' -nu n -dhë, 'ö 'a- -wo ɔblɛɛ mɛ -nu 'waa Zuifö 'ka 'ö 'wo -kë mü -an wö 'dhiö 'fɛfɛdhö. 'Wun 'gbee- 'ö bhë -Zlan -yö n -dha -a -gɔ ɔnɛ -kɔ 'ö mɛ dha -na -a 'ka ɔlaa' 'dhi -gɔ bhë -a 'dhö. 18 'Go mü 'zü a- =tɛi' dɔ ɔnɛ, -yö -dho n dha 'wun 'gbee- =suu'- 'kpɛkpɛ 'wo dho nu n -ta -an -gɔ. -Yö -dho dho n 'ka 'zü, -kɔ -sëëzë -ta, dhang- 'gü -dhɛ 'ö ö -bha -gludëdhɛ kë -na -a -bha bhë -a -bha. -Kwaa 'tɔ bhɔ, 'kwa dhoë 'dhiö -kplawo! Amɛn.

'Wun 'a- -kë 'aan- =blɛɛ'- ü -dhë bhë 'ö bhë

19 'Ma 'we Plisilö waa- Akilasö -an 'ka! 'Ma 'we Onezifɔɔ -gɔ 'kɔɔmɛ -nu 'ka! 20 Elatö -yö -to Kolɛntö plöö. A Trofimë -to Milɛtö plöö, 'ö tɔɔ yaa kë -potaasü 'ka. 21 Ü 'gü -gban kö 'ü nu n 'piö zö 'nɛnɛ 'töng 'dhiö! Bulusö, Pudan, Linisö, Klodia waa- kwa dhegluzë -nu mɛ 'wo to 'wo -klu -sü 'ka Yesu Klito -bha, ɔwa 'we ü 'ka!

22 A- -dhɛ kwa Dëmɛ -gɔ kö -yö 'to ü 'piö, kö -yö 'dhuë- 'kpɔ ka 'plɛ ka -bha!

Pɔlö -bha 'sëëdhɛ 'ö-bɔ Titö -dhë bhë 'ö ŋɛ

Pɔlö -bha -büö -da Titö -dhë -sü

1 Ma Pɔlö 'a -Zlan -bha yuökëmɛ waa- Yesu Klito -bha bɔmɛ 'ka, 'a 'sëëdhɛ ŋɛ 'a- bɔ ü -dhë. -Zlan -yö n -bɔ kö mɛ -nu 'ö -an sü ö -bha 'ka bhë, 'aan- -zo -yö ö -bha -sü -wun ŋblɛɛ'- -an -dhë, kö -waan wo -zo yö -a -bha. 'Yö n bɔ 'pö kö 'aan--an ŋdaan'-, 'wun giagia 'ö- -gɛn go -a 'piö, 'ö dho wɔ -kɔ 'ö 'kwa dho wɔ -a 'ka kö -yaan -Zlan -zo 'kun -a -zɔn kwa -dhë. 2 A- -kë 'dhö kö mɛ -nu -wo ŋtoëpö -këdhösü -wun -dhɛ 'wun gia-. Bhii -Zlan 'ö 'yaa ŋsua kë bhë, ŋtoëpö -këdhösü bhë, -ya 'tɔ -go kwa -dhë kö -yaan ŋtun 'kpongtaadhɛ kë -na. 3 -Zlan 'ö kwa Dhamɛ 'ka bhë, ŋtoëpö -këdhösü -wuntaɔsë bhë, -ya -wun -lo n kwɛɛ kö 'aan- -a ŋblɛɛ'- mɛ -nu -dhë. Bhii yi 'ö 'kwa- 'ka ŋdɛɛ ŋɛ 'ö tɔɔ yi 'ö- kpɔ 'ö- -kë kö 'kwaan- -a dɔ.

4 [Titö bhi 'ö 'ü -kë ŋɛ n gbö 'dhö, 'ö tɔɔ ma 'a -Zlan -wo ŋblɛɛ ü -dhë kö 'üën- =tun -a -wun -dhɛ -na 'wun gia-, 'go mü 'zü 'ö ko -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'dhö do bhë,] a--dhɛ -na -Zlan 'ö kwa Dë 'ka waa-Yesu Klito 'ö kwa Dhamɛ 'ka -an -gɔ kö -wo 'dhuë- 'kpɔ ü -bha, kö -wo ü gbaa wo -bha ŋzuöyagluu 'ka.

Titö -bha yuö 'ö- -kë -Zlan -dhë Klɛtö -sɛ 'gü

5 A ü -to n ŋzlöö Klɛtö -sɛ 'gü kö yuö 'ö n 'ka- 'dhiö 'to gbɔ, 'töng -bha -to 'tee -sü -dhë bhë, 'üën- -a kë. -Bhö mɛ ziizii -nu -ya -Zlan -bha mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -gɔ -ta do do 'ka pödhɛ -nu 'gü! Ü 'dhoë-mɛ ziizii -nu -ya ŋdhia, ü -zo -yö -büö 'wun 'ö 'a- =blɛɛ ü -dhë 'dhiö 'ö -gban -an -bha -a 'ka. 6 A- -pö mɛ 'ü dho -a sü -yö kë mɛ 'ö mɛ gbɛ yaa 'dho -mɔa -bha kö -ya -bha -tɔmɔdhɛ yaa kë -a 'ka. -Yö kë gɔɔn- 'ö- bɔɔ 'dhö do -a 'ka. -Yö kë 'zü mɛ 'ö- -bha 'në -nu -wo -kë Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka -a 'ka. Kö ŋkun 'ö mɛ gbɛ -ya -bha 'në -nu -bha -tɔmɔdhɛ -kë -a pö -sü 'ka ŋnɛ -a -bha 'në -nu ŋsɔɔn -yö ya, 'iin 'waa 'wun ma wo -mɛ -nu -ta. 7 Bhii 'ö tɔɔ 'dhiö -sü mɛ 'ka -mɛ 'ö dho -Zlan -bha yuö kë -a -bha mɛ -nu -dho 'kuë- -sü ziën, -yö -dho kë mɛ 'ö mɛ gbɛ 'ka 'dho 'wun yaa yö -a -bha -a 'ka. Yö 'ka 'dho kë -desüvamɛ, -naazuëdhekëmɛ, yɔmümɛ, 'wunpɛnmɛ, 'iin mɛ 'ö ŋnaɔ ŋmɛɛ ŋflüü kë -sü 'ka -a 'ka. 8 'Kɛɛ -yö kë mɛ 'ö -nia -nu kun -së, mɛ 'ö pë -së -dhɔ -ya -kë, mɛ 'ö- =zuö' 'dhö -saa, mɛ 'ö kpengdhö, mɛ 'ö -Zlan ŋbhlë -ya 'iin mɛ 'ö ö -de ŋkɔɔn -a 'ka. 9 -Yö kë 'wuntaɔsë kpengdhö 'ö go -Zlan 'piö 'ö 'yi ka ŋdaan -a 'ka bhë, -zo -yö -a -bha -mɛ 'ka. ŋYa kë 'dhö -yö -dho mɛ ŋfaan' më ö -bha mɛ ŋdaan' -wo 'ö 'wun giagia 'ka bhë -a 'ka, 'ö dho -a -zɔn 'zü ŋnɛ mɛ -nu 'wo mɛ ŋdaan ŋsua -wun -nu 'ka bhë, wo -de -püö 'wo- wo.

10 -Bhö -a kë 'slë 'ka ŋnɛ -kɔ 'a- pöë bhë -a 'dhö! 'Ö tɔɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu ziën, mɛdhɛvadhɛ -wo -dhö, 'ö 'waa mɛ gbɛ ŋbhlë -ya, 'ö 'wun 'ö- -gɛn 'yaa 'dhö 'wo- =blɛɛ, 'ö 'wo mɛ -nu ŋdaan ŋsuapë -nu 'ka. Mɛ -nu 'ö 'wo 'dhö bhë -an ŋplëëzë -wo -kë Zuifö 'ka -be kö -waan ŋtun Yesu -wun -dhɛ -na 'wun gia-. 11 Mɛ -nu 'wo bhë, -bhö dɔ -an -bha mɛ ŋdaan' -wo bhë -a -gɔ 'yënng, 'ö tɔɔ -wo 'gügludhe -da -na -a 'ka kɔɔmɛ -nu ziën do do 'ka. -Wa -kë 'dhö mɛ -nu -waan 'wëüga nu -an -dhë. 'Wun ŋsuu'- 'ö ŋnɛ, yaa -dhɛ -ma 'kun! 12 -A -de -an -de -gɔ 'wundɔmɛ do 'ö -kë Klɛtö mi 'ka ŋnɛ -an 'dhö 'pö 'ö -kë -ya -sü 'ka Klɛtö -sɛ gia- bhë -a 'gü, -yö 'wun -blɛɛ 'ö- pö: «Klɛtö -mɛ -nu

-bha 'wun 'ö tɔɔ ŋsua -wun ŋblɛɛ' -sü -kplawo. -Wo pë yaa -kë, mɛ -nu 'wo to -an 'ka ŋnɛ -kɔ 'ö wü 'dhiö- 'dho pë yaa kë -na -a 'ka wü 'në 'sɛɛn- -nu 'wo to -an 'ka bhë -a 'dhö. -An -kɔ -mɔa -bha -në gbɛ 'yaa 'dhö. -An -zo -ta -a 'gü -wun dosɛn 'ö tɔɔ në -bhö -sü.»

13 Në 'ö Klɛtö mi bhë 'ö- =blɛɛ bhë 'wun gia- -mü. -A -wun 'gü 'ü dho -a pö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dhë 'gbee- 'ka ŋnɛ kö ŋkun 'ö 'wo wo 'to to ŋsua -wun 'ö 'wo mɛ ŋdaan' -na -a 'ka bhë -a -bha; 'kɛɛ -wo wo -zo yö 'wun giagia 'ö go -Zlan 'piö bhë -a -bha. 14 -Yö kë 'dhö kö ŋkun 'ö 'wo dho wo 'to to ŋkwɛzü -nu 'ö Zuifö -nu 'dho -an ŋblɛɛ' -na bhë -an -bha kö -waan -an -dhɛ 'wun gia-. 'Go mü 'zü kö ŋkun 'wo dho 'wun ma mɛ 'bhee- -nu 'ö 'waa 'we -a -bha kö -wo -Zlan -bha mɛ ŋdaan' -wo kpengdhö kun bhë -an -bha tɔng -nu -ta; 15 'Ö bhii mɛ 'ö kpengdhö, në 'plɛ -yö 'slöösslö -a -bha 'ka. 'Kɛɛ mɛ 'ö 'yaa kpengdhö 'ö 'yaa 'wun ma -Zlan -ta, -yö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -bha -gɔ 'ö 'waa -a 'dho sia- Zuifö -nu -bha tɔng -dhë bhë waa- në 'plɛ 'wo to -an yö ya. -An -bha -zo -ta -a 'gü -wun -yö ya, 'ö 'wun yaa kë -sü -dhɔ -yö -an -kë. 16 (Mɛ -daan ŋsua -wun -nu 'ka -mɛ -nu 'wo bhë, -bhö -an ŋgbaannu,) 'ö tɔɔ 'zü ŋnɛɛ -wa -pö wo -Zlan -dɔ, 'kɛɛ kö -an këwun -nu -wa -zɔn ŋnɛ 'waa -Zlan dɔ. Bhii 'ö tɔɔ 'waa 'wun ma -Zlan -ta; në 'ö -Zlan -ya -san zë 'wo- -kë; -an -kɔ 'yaa -mɔ -a -bha kö -wo 'wun -së kë.

2

Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu wɔ -kɔ

1 Bhi -zë, -bhö mɛ -nu ŋdaan'- mɛ ŋdaan' -wo giagia 'ö go -Zlan 'piö bhë -a 'ka!

2 -Bhö -a pö gɔɔn- =klöö -nu -dhë kö ŋkun 'wo -kë 'wun -nu -ziö ŋgɔü' -mɛ -nu 'ka! -Wo kë mɛ 'ö mɛ -nu dho -an ŋbhlë -ya -an 'ka! -Wo kë mɛ -nu 'ö 'wo 'wun dɔ -an 'ka, -an këwun -nu waa- -an -bha -zo -ta -a 'gü -wun -nu 'ka! -Wo kë mɛ -nu 'ö 'wo wo -zo yö giagiawo -Zlan -bha -an 'ka! -Zlan waa- mɛ -nu -dhɔ -yö -an kë kpinngdhö! -Wo kë ŋzuö' -saa -mɛ -nu 'ka, (mɛ -nu 'ö 'wo në yaa kë -na -an 'ka bhë -an buëndhö)!

3 -A pö dhe ŋklöö -nu -de 'pö -an -dhë ŋnɛ -an -bha -tosiadhe -yö kë ŋnɛ dhoo -nu 'ö 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -an -bha 'dhö, bhii 'waa mɛ -nu 'tɔ 'gü ŋsiö'-, 'wun yaa -blɛɛ -an -gɔ -sü 'ka! Kö ŋkun 'wo -kë yɔmüdhe 'ka! -Wo yö mɛ -nu -dhë 'dhiö ŋzian' 'wun -së kë -sü 'gü! 4 -A -kë 'dhö -sü 'ka, -wo -dho -a -zɔn -dadhëü dhoo -nu -dhë ŋnɛ -wo wo ŋgɔn -nu waa- woë- 'në -nu -dhɔ kë. 5 -Wo -dho wo -bha 'wundɔdhe -zɔn -an -dhë, -an këwun -nu waa- -an -bha -zo -ta -a 'gü -wun -nu 'ka. 'Go mü 'zü -wa pö -an -dhë ŋnɛ kö ŋkun 'ö 'wo wo -zo ta wo 'bhamɛ -nu -bha gɔɔn- =mɛɛ' -sü 'iin ŋmlaabɔ ŋmɛɛ' -sü -wun 'gü. -Wo wo -bha kɔɔ -yuö -nu -wun 'kun 'gbee-! -Wo wo -gɔ 'dho sia- wo ŋgɔn -nu -dhë! -Dadhëü dhoo -nu 'wo bhë, -wo wo -de 'kun kö ŋkun 'ö mɛ gbɛ dho -a pö -Zlan -wo 'yaa kpengdhö.

6 'Go mü 'zü 'ü- pö -dadhëü gɔɔn- -nu -dhë 'pö ŋnɛ -wo kë mɛ 'ö 'wo 'wun dɔ, -an këwun -nu waa- -an -bha -zo -ta -a 'gü -wun -nu 'ka -an 'ka! 7 ŋDhɛ -kë ŋnɛ bhi -de 'pö ü -kë -dadhëü 'ka bhë, -bhö pë 'ö kpengdhö -a kë kö ü 'bhamɛ -nu 'wo to -waan wo wɔ -kɔ 'sü ü -bha. ŋYa kë ŋnɛ 'bha kë mɛ ŋdaan' ŋdhia, -bhö -an ŋdaan' 'wun gia- 'sloo 'ka! 'Go mü 'zü, -bhö -a 'slë ŋmɛɛ'- kö mɛ -nu -waan ü ŋbhlë -ya! 8 Ü ŋblɛɛ'- -wun -nu -wo mɛ -nu -zo 'kun! ŋYa kë 'dhö, lë- -dho kpɔ kwa yaagümɛ -nu -ta, bhii 'ö tɔɔ waa 'dho -mɔ -a -bha kö -waan 'wun yaa ŋblɛɛ'- kwa -gɔ.

9 -A pö yuö -kë mɛ 'piö -mɛ -nu -dhë -wo 'wun ma wo ŋkɔɔnmɛ -nu -ta -kplawo! Në 'ö -an

□kɔɔnmɛ -nu -zo kun □nɛ 'wo dho -a kë! Kö □kun 'wo 'yan □ziö' -kë wo □kɔɔnmɛ -nu 'ka! 10 Kö □kun 'wo wo □kɔɔnmɛ -nu -bha pë □kwaan! 'Kɛɛ -wo kë 'kpaakpa kö -waan wo -zo 'tën -an -dhë kö -an këwun -nu bhë mɛ -nu □wa yö kö -wo 'wun -së □blɛɛ'- mɛ □daan' -wo 'ö -gban kwa Dhamɛ -Zlan -bha bhë -a -bha.

11 Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -bha -tosiadhe kë -kɔ -yö kë 'dhö, bhii -Zlan -ya -zɔn mɛ 'plɛ -dhë □nɛ -yö -dho ö -bha 'glusë kë -an 'ka, -potaasü -nu -an -dhë -sü 'ka, kö -waan dha -sü yö -bɔ ö -ta -sü 'ka. 12 'Glusë 'ö bhë -a -wun 'gü, -Zlan -yö kwa -daan kö 'kwa kwa □kwaa'- kwa wɔ -kɔ yaa -zü, 'ö kwa □daan 'pö kö 'kwa kwa □kwaa'- 'kpongtaapë 'ö 'yaa--dhë -së, -a -dhɔ kë -sü -zü. 'Kɛɛ kwa -bha -tosiadhe 'gü 'kpongtaa zö kwa -dho kwa -de □kɔɔn. 'Go mü 'zü kwa -dho -Zlan □bhlë -ya pë 'ö kpengdhö -a kë -sü 'ka. 13 -Kɔ do 'ö bhë -a 'ka 'pö -Zlan -yö kwa -daan, -dɔ pë -së 'ö 'dhiö 'ö 'kwa-=tɛi' dɔa □nɛ -yö -dho nu bhë -a -gɔ, -tosiadhe -kë -sü 'ka □kun. Pë -së 'ö 'kwa dɔ -na -a -gɔ bhë 'ö tɔɔ kwa -bha -Zlan □va 'ö -kë kwa Dhamɛ Yesu Klito 'ka bhë, -yö -dho nu ö -bha 'tɔbhɔdhe 'ka. 14 Yesu -yö ö -de -nu mɛ 'bhee- -nu kwa -wun 'gü, -yö kë 'dhö kö 'kwaan-'go pë yaa -bha 'piigbeedhɛ kwɛɛ kö 'kwaan- kë 'slööslö yö do 'sloo -a -bha 'ka, 'go mü 'zü kö 'kwaan-kwa -de nu 'fɛfɛdhö pë -së kë -sü -dhë.

15 -Bhö mɛ -nu □daan'- 'wun -nu 'wo bhë -an 'ka! -Bhö -gban mɛ -nu -bha -an kë -sü 'ka! -Bhö 'we mɛ -nu 'ö 'waa 'we -a -bha kö -wa kë bhë -an 'piö. Pë -nu 'wo bhë, -bhö -an kë -wogbiindhɛ 'ka! Kö □kun -kë 'ö mɛ gbɛ -ya pö -san 'ka ü -dhë □nɛ 'bhaa mɛ 'ö dho mɛ □daan' 'wun -nu □suu'- 'wo bhë -an 'ka!

3

Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu wɔ -kɔ

1 -Bhö -a pö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dhë 'zü, -wo wo -gɔ 'dho 'sɛgɔ 'dhiö -mɛ -nu -dhë sia-; -wo 'wun ma -an -ta. -Wo 'we -a -bha kö -wo kë 'wun -së kë -mɛ 'ka! 2 Kö □kun 'wo 'wun yaa □blɛɛ mɛ gbɛ -gɔ! Kö □kun 'wo -kë 'dhinaa kë -mɛ 'ka! -An □zuö' -yö kë -së mɛ 'plɛ buëndhö! 'Go mü 'zü -wo mɛ 'plɛ □bhlë -ya -kplawo! 3 'Ö tɔɔ kwa -de 'pö kwa -kë □nɛ -an 'dhö 'pö. Kwaa pë gbɛ dɔ -Zlan -bha, 'ö 'wun ma -a -ta -sü yaa kë kwa -gɔ; kwa □sua -wun -dhɛ 'wun gia-, 'ö kwa -dhɔkëpë -nu -wo -kë yaya. Kwa -kë -klu -sü 'ka pë yaa □suu'- 'kpɛkpɛ -nu -bha, 'ö mɛ gbɛ -bha pë -dhɔ -yö kwa -kë; 'ö 'kwa -kë -ya -sü 'ka kwa 'ko -san 'ka. 4 'Kɛɛ □dhɛ 'ö- yi □ya -lo, 'ö -Zlan 'ö kwa Dhamɛ 'ka bhë 'ö- -zɔn mɛ 'saadhö -dhë □nɛ ö 'glu □yö -së kwa 'ka, 'ö kwa -dhɔ -kë; 5 'ö kwa dha. Yaa kë □nɛ -yö kwa -dha, kwa këwun -së -bha, 'kɛɛ -yö kwa -dha kwa 'yena -bha, kwa -bha □sɔɔn yaa -bho kwa -bha -sü 'ka, 'ö tɔɔ -Zuu 'slööslö -ya -kë kö 'kwa bhɔ -dëüwo kö 'kwa -tosiadhe -dëü kë. 6 -Zuu 'slööslö 'ö bhë -Zlan -ya -nu kwa -dhë -ziö -a -naa -ta -sü 'ka, □bɔa' Yesu Klito 'ö -kë kwa Dhamɛ 'ka bhë -a 'gü -sü 'ka. 7 -Ya -kë 'dhö kö -a -bha 'glusëdhɛ 'ö bhë -a -wun 'gü, 'kwaan- kë kpengdhö ö wö 'dhiö kö -tosiadhe -dëü 'ö 'kwa kwa -zo yö -a -bha bhë -yaan -a nu kwa -dhë.

8 'Wun -nu 'a -an □blɛɛ bhë 'wun gia- -mü; wo □nɛ 'ü dho mɛ -nu □daan' -an 'ka kpinngdhö. -Bhö -a kë 'dhö kö -Zlan -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -waan wo □faan' 'sü □va kö -waan 'wun -së kaa -kplawo. 'Wun 'ö bhë -a kë -sü □yö -së; -yö -dho pë -së kë -an -gɔ. 9 Kö □kun 'ü zaɔdhe -kë 'wun 'ö- =truën 'yaa -dhö -a -wun 'gü, 'iin 'ü to mɛ 'bhɛma -nu wɔ -kɔ -bhüö 'piö!

'Go mü 'zü 'ü zaɔdhe -kë 'wun 'ö -gban Zuifö -nu yi -bha tɔng -nu -gɛn -bha bhë -a 'ka! Kö ɑkun 'ü to 'wun -nu 'wo bhë -an 'piö, 'ö tɔɔ -an ɑtruën gbɛ 'yaa 'dhö. 10 'Ö ɑya kë ɑnɛ 'gügludhe -da Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu ziën -mɛ ɑya kë ka ziën, -bhö -a pö -a -dhë, -yö ö bo -a kë -sü 'ka! ɑYa kë ɑnɛ 'yaa 'we -na -a -bha kö -yaan ö bo -a 'ka, 'yɛ ü 'zü 'ü- pö -a -dhë 'dhö! ɑYa kë ɑnɛ 'yaa 'we -na -a -bha -kplawo kö -yaan ö boë, -bhö -a bho Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu ziën! 11 -Bhö -a kë 'dhö, bhii ü- =dɔa' ɑnɛ mɛ ɑsuu'- 'ö 'dhö bhë 'yaa ö -de nu 'wun kpengdhö kë -sü -dhë. -A -bha 'wun yaa -ya -zɔn ɑnɛ -yö zian yaa -ta.

-Wo -kaanta -nu

12 Atemasö waa- Tisikö 'wo bhë, a -dho -an mɛ do bɔ ü -dhë. Mɛ 'ö 'dhoë- nu bhë, ɑya -lo, -bhö 'to mü 'ü ü 'gü dɔ 'gbee- kö 'ü nu n 'piö Nikapoli plöö; 'ö tɔɔ a- 'piö kö 'a 'dho 'aan- 'nɛnɛ 'töng kë 'ma. 13 ɑYa kë ɑnɛ 'zü Zenasö 'ö tɔngdɔmɛ 'ka bhë waa- Apolɔsö ɑwa -mɔ -a 'gü kö -wo 'dho 'dhiö wo -bha 'ta 'sü -sü 'ka, -bhö pë 'plɛ kë kö pë 'ö -an -bha -wun dho yö -a -bha, 'ü- këdhɛ ɑmɛɛ'- kö -waan -a yö. 14 Yaa kë ɑnɛ bhi do 'ü dho -a kë 'dhö, 'kɛɛ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'töüdhö -wo -dho gbaɔ kë -sü ɑdaan'- kö -dhɛ 'ö- -dhɛ 'dho -a -bha -waan nu mɛ -nu -dhë -a -dhɛ -bha, kö -an -bha -tosiadhe -yaan pë -së kë mɛ -nu -gɔ.

15 Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo n 'piö 'nö ɑwa 'we ü 'ka. 'Yië 'we Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'wo ü 'piö 'ma 'ö yi -dhɔ -yö -an -kë kwa -bha -klu Yesu -bha -sü -wun 'gü -an 'ka!

-Zlan -yö 'glusë kë ka 'ka!

'Sëëdhɛ 'ö Pɔlö -ya bɔ Filemɔ -dhë bhë 'ö ŋɛ

1 'Sëëdhɛ 'ö ŋɛ ma Pɔlö 'a -kanso 'gü Klito -wun 'gü, 'ö yië-kwa dheglu Timote 'yi- bɔ ü -dhë. 'Yië 'we bhi Filemɔ, 'ü yi yuökëyɔɔ -wungbeezë 'ka bhë ü 'ka; 2 'yië 'we yi dheglu 'nëdhe Apia 'ka; 'yië 'we yi yuökëyɔɔ Asipö 'ka; 'yië 'we Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'saadhö 'ö 'ka -bhɔ 'kuë- kë -na ka 'ko ŋbhaa ü -gɔ kɔɔ bhë ka 'ka. 3 Kö kwa Dë -Zlan waa- kwa Dëmɛ Yesu Klito -wo 'glusë kë ka 'ka -wo ka gbaa ŋzuöyagluu 'ka.

'Wun 'ö -gban -dhɔ -kë 'kuë -sü 'ö Filemɔ -gɔ waa- -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -bha

4 ŋYa kë a ŋbhɛa' -na -Zlan -dhë, n -zo -yö -büö ü 'ka -kplawo, 'ö ŋya kë 'a- zuö pö ü -wun 'gü. 5 'Ö tɔɔ ü -bha -a -dhɔ -kë -Zlan -bha mɛ 'kpɛkpɛ 'ka -sü waa- ü -bha -zo -yö kwa Dëmɛ Yesu -bha -sü bhë, a- -wun -ma. 6 Pë 'a- -dhɛ -Zlan -gɔ 'ö tɔɔ kwa -bha -kë 'ko ŋbhaa ŋzuö' do 'ka -sü 'ö kwa ŋyɔɔn -na 'kuë- -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü kwa -bha -klu Klito -bha -sü 'gü bhë, 'iin kö pë -së -nu 'ö kwa -bha 'ka bhë 'kwaan- -an dɔ. 7 N dheglu, ü -bha -a -dhɔ -kë -Zlan -bha mɛ -nu 'ka -sü 'ö bhë, -yö n ŋzuö' 'glu -dhi ŋduö 'ö n ŋfaan' më, bhii ü Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu ŋfaan' -më.

Pɔlö -bha ŋbhɛa'- 'ö- wo Filemɔ -dhë Onezimë -wun 'gü

8 -A -wun 'gü, 'kö -kë ŋɛ -potaasü -yö n -gɔ Klito 'gü kö 'aan-ü ŋkɔɔn, 9 a- 'piö ŋzian' kö -dhɔ 'ö ü 'gü bhë -a -wun 'gü, pë 'a 'dhoë--dhɛ ü -gɔ ŋɛ 'ü ü 'to kë -a -bha. Ma Pɔlö, 'ma ŋklöödhɛ 'kun, 'go mü ü- -ma ŋɛ a -kë -kanso 'gü Yesu Klito -wun 'gü ŋɛ -kɔ ŋɛ -a 'dhö. 10 Pë 'a 'dhoë- -dhɛ ü -gɔ bhë -yö -gban Onezimë -bha. -Yö n gbö 'ka Klito 'gü, 'ö tɔɔ -ya 'a-wo 'nö -kanso 'gü ŋɛ, 'ma kë -a dë 'ka Klito 'gü ('ö tɔɔ ma ŋɛ 'a Klito -wun ŋblɛɛ -a -dhë). 11 'Dhiö -bezë, -a -yö -a -bha -pë gbɛ yaa kë -dhö ü -gɔ; 'kɛɛ zlöö ŋɛ -yö -dho yuö -së kë bhi 'dhö, ma 'dhö, ko -dhë. (ŋWaa- pö Onezimë -an 'töng bhë -a 'ka kö mɛ bhë ŋnua -mü. 'Tɔ bhë -a -gɛn tɔɔ mɛ 'ö- -yö -a -bha -pë 'dhö -dhö.)

12 Yö ŋɛ 'a- bɔ -na ü -dhë 'zü ŋɛ n -de 'dhö bhë. 13 -Yö -kë n 'gü kö -yö 'to n 'piö 'nö, -dhɛ 'a--bha 'wuntaɔsë -bha -kanso 'gü zö bhë -a -bha ü piën- kö -yaan yuö -nu kë n -dhë. 14 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë 'maa- 'piö kö 'a pë -nu kë kö -yö 'kun -kë ü -we -a -bha -wun 'ka -sü 'ka. A- 'piö ŋzian' kö bhi gia-, -yö kë ü -de 'gü -wun 'ka kö -yö kë 'wun -së 'ka 'ü- kë n -dhë. 'Maa-'piö kö -yö kë ü 'gbee- -ta bho -sü 'ka.

15 -Yö mü kaa- Onezimë ka -kan 'kuë- 'töng kpö 'bhle -bha kö yi mɛ 'ö 'ka dho -kpën -a 'ka ka 'kuë- 'zü, 'kaan- 'to ka 'kuë- -kplawo, 16 ŋya kë 'dhö kö zlöö ŋɛ 'yaa ŋnua 'waa 'ka gbɔ; 'kɛɛ ŋya kë kwa dheglu 'ö--wun 'dhö kwa -gɔ 'gbee- -a 'ka. -A -wun -yö n -gɔ 'gbee-; 'kɛɛ -a -wun -kë 'gbee- ü -gɔ -sü bhë -yö -mɔa kö -yö ziö n -ma -ta, 'ö bhii kö ŋya kë ü -gɔ ŋɛ ü -bha yuökëmɛ 'ö 'go mü 'ö ü dheglu 'ka kwa Dëmɛ 'gü -a 'dhö.

17 'Ö ŋya kë ŋɛ ü n -sü ŋɛ ü 'bhamɛ 'dhö, kö -bhö ü -kɔ 'kpɔ -a -gɔ ŋɛ -kɔ 'ü dhö n -nia kuën bhë -a 'dhö. 18 'Ö ŋya kë ŋɛ ŋya 'wun yaa kë ü 'ka 'iin 'ö ü -bha 'pë 'dhö -a -bha, -a 'plɛ dɔ n tuö. 19 -Wo kpö mɛ 'ö ŋɛ, ma Pɔlö giagia, n -kɔ pin -mü; a- -pö -kë ŋɛ ü -bha 'pë -nu -wo Onezimë -bha, a -dho -an 'plɛ bho. ('Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, ü -bha -tosiadhe bhë, -a -wun -bha -tën n -ma -sü 'ö bhë, n 'ka dho -a -wun ŋluu'-.) 20 N dheglu, a -bhɛa

ü -dhë, -bhö 'we -a -bha kwa Dëmɛ -dhɔ ⌧kaa' 'tɔ 'gü n -gɔ; -bhö n ⌧zuö' 'dho sia- ⁼nɛ -kɔ 'ö dheglu 'ö Klito 'gü 'ö dhoë- kaa -a 'dhö.

21 -A -de, -ya -de 'a- wo ⌧nɛ, 'sëëdhɛ 'a- bɔ -na ü -dhë pë -dhɛ ü -gɔ -sü 'ka ⌧nɛ, ü -dho -a 'gü -pë kë. -Yö n 'yaan 'ka ⌧nɛ ü -dho -a kë -dewo 'ö ⌧zië' mü. 22 'Go mü 'zü, -bhö ma wɔdhɛ do -pë kë 'ö tɔɔ -yö n -zo 'piö ⌧nɛ -Zlan -dho we ka -bha ⌧bhɛa' -wo -bha kö 'aan- 'go -kanso 'gü, 'aan- nu ka 'piö 'ma.

⌧*Wekadhe -kaanta*

23 Epaflasö 'ö yi -nu 'yi -kanso 'kɔɔdhö Yesu Klito -wun 'gü 'nö bhë ⌧ya 'we ü 'ka. 24 Maakö 'dhö, Alitaakö 'dhö, Demasö waa- Lukö -nu 'wo ma yuökëyɔɔ -nu 'ka bhë, ⌧wa 'we ü 'ka.

25 Kö kwa Dëmɛ Yesu Klito -yö 'dhuë- 'kpɔ ka -bha!

'Sëëdhɛ 'ö dho -Zlan -bha mɛ -nu 'wo Eblö 'ka -an 'piö 'ö ŋnɛ

1 Kë- wo 'kpa bhë -Zlan -yö 'wun -blɛɛ kwa 'bhɛma -nu -dhë ŋplëëzë 'ka ŋbɔa' ö -wodhiölomɛ -nu -ta -sü 'ka; 'yö kë- wo 'dhö bhë 'sa, -yö ŋblɛɛ 'dhö -kɔ ŋsuu'- 'saadhö -ta. 2 Yö ŋga 'ö yi -kaanta 'kwa -an 'gü ŋnɛ 'ö ŋya bɔ ö Gbö 'gü 'ö ŋya 'wun ŋblɛɛ'- kwa -dhë 'zü bhë. -A Gbö 'ö 'dhö bhë ŋnɛ 'ö bɔ -a 'gü 'ö pë 'plɛ -da, 'ö- sü 'ö- -ya pë 'plɛ Dëmɛ 'ka. 3 Yö ŋnɛ 'ö -Zlan -bha 'tɔbhɔdhe 'bhü 'dhö -a 'gü. Yö ŋnɛ 'ö -Zlan -bhɔa giagia 'ka, 'ö- -kɔ 'dhö pë 'plɛ -gɔ -a -wo 'piigbeezë bhë -a 'ka. Yö bhë ŋnɛ, ŋdhɛ 'ö ŋya yën mɛ 'bhee- -nu -bha 'wun yaa -nu -bho -an -bha -sü -bha, 'ö -ya -sü 'ka -Zlan 'ö -ya -sü 'ka -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'saadhö -ta bhë -a -kɔ -së 'gü dhang- 'gü.

'Wun 'ö -gban Yesu Klito -bha -kë ŋva -Zlan -bha bɔmɛ -nu -ta -sü -bha

4 Yesu -bha -kë ŋbhlëzë -sü 'ö ŋzië' -Zlan -bha bɔmɛ -nu -ta -sü -bha bhë, -ya -kë 'ö -Zlan -yö 'tɔ 'ö ŋva 'ö -ziö -an -bha -ta 'ö- nu -a -dhë. 5 Ka gia- -ka -dhɛ -ga bhë 'sa! Kë- wo bhë, -Zlan yaa- pö do ö -bha bɔmɛ -nu 'wo bhë -a mɛ do -dhë do ŋnɛɛ: *Bhi ŋnɛ 'ü n Gbö 'ka, 'kan ŋdɛɛ -bha, 'ma kë ü Dë 'ka.* Ka- -yö bhë ŋa? Yaa ö -bha bɔmɛ -nu 'wo bhë -a mɛ do -wun ŋblɛɛ'- do ŋwoë' ŋnɛɛ: *Ma ŋnɛ 'a tɔɔ -a Dë, 'ö yö -de 'pö yö ŋnɛ 'ö tɔɔ n Gbö.* 6 'Kɛɛ pë 'ö -kë ŋzian' 'ö tɔɔ, -dhɛ 'ö -Zlan 'dhoë- ö Gbö do 'ö- -bha 'në -blɛɛzë 'ka bhë -a bɔ 'kpongtaa, -ya -pö: *'Go -Zlan -bha bɔmɛ 'plɛ -wo yö wo kpɔn 'gü -a 'dhiö -a gba -sü 'ka.* 7 Pë mɛ 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka ŋzian' -a -bha bɔmɛ -nu -wun 'gü 'ö tɔɔ: *-A -bha bɔmɛ -nu 'wo- -bha yuökëmɛ -nu 'ka bhë, ŋya kë, -yö -an kë 'të̈ë -saa 'ka, 'ö- 'bhaa -nu ŋya kë, 'ö- -an -kë 'siö ŋnɛ 'ka 'pö.* 8 'Kɛɛ ŋdhɛ 'ö yö ö Gbö -bha 'yö- pö: *Ü -bha ŋbhɔɔ' 'gɔ -gbloo bhë -yö -gban ŋtoëpö 'ka, -Zlan; ü -bha -ya ü -bha -gludëdhɛ -pö bhë -a 'dhiö -sü bhë, ü- -kɔɔn -a -kɔɔn -kɔ kpengdhö 'ka.* 9 *Pë 'ö kpengdhö ŋnɛ 'ö- -dhɔ -yö ü -kë; 'ö 'wun yaa -dhɔ 'yaa ü kë. Pë 'ö -kë 'ö -Zlan, 'ö ü -bha -Zlan -yö ü sü 'ö ŋzuögludhi nu ü -dhë ü -ya -sü 'ka -dhɛ ŋbhlëzë -dhɛ -bha 'ö bhë. -Dhɛ 'ö -ya -a -bha bhë, -yö ŋbhlëzë 'ö ŋzië' -a -dhɛ mɛ 'ö ü 'bha -nu -ya -a -bha bhë -a -ta.* 10 'Yö- pö 'zü: *Bhi ŋnɛ, n Dëmɛ, 'ö 'töng züdɔyi 'ka, 'ü 'kpongtaadhɛ -kë; 'ö 'ü dhang- -pë -kë ü -kɔ 'ka.* 11 *Pë -nu 'wo bhë -an 'gü -dhö ŋsiö 'töüdhö; 'kɛɛ bhi -zë ü -dhö to 'dhö. Pë -nu 'wo bhë -wo -dho kë zii ŋnɛ sɔ -nu 'dhö;* 12 *ü -dho -an kpö kë ŋnɛ mɛ -sɔ kpö -kë, 'ö- mɛ 'ö ŋya kë zii 'ü- bho mü 'ü- -dëü yö -a piën- =nɛ mɛ -sɔ -kë wo -bha. 'Kɛɛ bhi -zë, -kɔ do 'ü- 'ka bhë ŋnɛ 'ü dhö toë 'pö; ü 'ka 'dho kë zii 'gbɛɛdhö.* 13 -A -ga 'ka- wo bhë -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'wo bhë -a dözë 'ö -Zlan ŋyaa- pö -a -dhë do: *-Ya n -kɔ -së 'gü, -yö 'dho -yö yöë yi 'a dho ü yaagümɛ -nu kaa ü -bha -taa -an -ta -pë 'ka -a -bha -ɛ?* 14 ŋYa kë 'dhö kö bɔmɛ -nu 'wo bhë, -wo -zuu -nu ŋsuu'- -sëëzë 'ka 'ö ŋya kë 'wo yuö -nu -kë -Zlan -dhë; 'ö -Zlan -yö -an bɔ kö mɛ -nu 'ö dhasü dho kë -an -gɔ bhë, -waan nu -an -dhë.

2

'Wun 'ö -gban dhasü 'gblüünzë bhë -a -bha

1 -A -wun 'gü ŋnɛ 'ö 'wun giagia ('ö -gban Yesu Klito -bha) 'ö 'kwa-ma bhë, 'ö 'kwa dho to -klu -sü 'ka -a -bha gɛnngdhö, -yö kë 'dhö kö ŋkun 'ö 'kwa dho dho -an 'ka ŋgbiin kö 'kwaan- -da ŋdhɔng -zian -ta; 2 Ö tɔɔ tɔng dɔ -wo 'ö

-Zlan -bha bɔmɛ -nu -wo nuë yi bhë -a 'ka (Moizö ŋdhia kö -ya dɔ Izlaɛlö -mɛ -nu -dhë) bhë, -a 'gü -wun -yö -kë; 'ö tɔɔ mɛ 'ö yaa- -ya 'ti kë 'iin 'ö yaa 'wun ma -a -ta, -a 'klo -yö -bhɔ. 3 ŋƐɛ, 'ö ŋya kë 'dhö, 'klobhɔdhe 'ö bhë kwa -dho dha -a -gɔ -kɔklë 'kɛɛ kö dhasü ŋva 'ö bhë 'kwa- -wun 'sü -kɔ ŋtaa ŋɛɛ? 'Kɛɛ kö ka gia- -yö ka 'yaan ŋnɛ 'wun 'ö -gban -a -bha bhë, kwa Dëmɛ gia- -de -ya -blɛɛ -blɛɛzë 'ka. Ö mɛ -nu 'wo- ma 'wo- -bha -kë ŋbhlëzë -sü -zɔn kwa -dhë. 4 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, kö -Zlan -yö 'wun bhë -a -bha -kë 'wun gia- 'ka -sü 'gü -pë kë -na ŋduakëpë -nu, -dhidhaapë -nu waa- 'wun 'gblüünzë ŋplëëzë kë -sü 'ka. Yö do bhë 'zü 'ö -Zuu 'slöösslö -bha gbaɔ -nu -glu mɛ -nu 'wo- -wun -dhɛ 'wun gia- -an 'ka ŋnɛ -kɔ 'ö -dhi -a 'ka -a -dhë -a 'dhö. 5 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -yö kë ka 'yaan ŋnɛ -dhɛkpaɔ ŋdhia' 'yi- -wun ŋblɛɛ' -na bhë, -Zlan yaa ö -bha bɔmɛ -nu -ya -a -gɔ 'dhiö -mɛ 'ka; (Yesu Klito ŋnɛ 'ö -yadhɛ bhë -a -bha). 6 Në 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka ŋzian' 'wun bhë -a -wun 'gü -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *'Aa, (n Dë -Zlan), mɛbheedhe -yö -kë -më 'ka 'yö ü -zo -yö -büö -a 'ka ɛ? 'Iin mɛbheedhe 'kpaan -yö -kë -më 'ka 'yö ü -ya -a -wun ŋzɔnng' -ta -ɛ?* 7 *'Bha- -gɔ ŋyɔɔ' 'töng 'dɛdɛ 'ka ü -bha bɔmɛ -nu ŋlöö; 'bha 'tɔbhɔdhe waa- =bhlëyadhe nu -a -dhë -gludëdhɛ -kwaa.* 8 *'Bha në 'plɛsɛn -lo -a -kɔ ŋlöö.* ŋWaa- pö -Zlan ŋya në 'plɛ -lo -a -kɔ ŋlöö, kö në 'plɛ giagia ŋnɛ 'wo -we -a 'ka; në do 'yaa 'dhö kö -yaan 'kun -kë -a -kɔ ŋlöö -sü 'ka. ŋƐɛ, 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë 'sa, dɔ 'ö 'kwa- wo ŋnɛ në 'plɛ -bha -kë -a -kɔ ŋlöö -sü 'ö bhë yaa kë -dhö ŋkun kwa 'yaan 'ka. 9 'Kɛɛ në do 'ö kwa 'yaan 'ö tɔɔ 'töng 'ö Yesu -yö ŋkaa' 'kpongtaa zö bhë -Zlan -ya -kë 'tee 'ö dho -dewo 'ö- -kë ö -bha bɔmɛ -nu ŋlöö, 'ö- 'yënng -yö bhɔ, 'ö ga. -Zlan -ya -kë 'dhö ö -bha 'glusë 'gü kö -yaan ga mɛ 'plɛ -wun 'gü. Dɔ 'ö 'kwa- wo zlöö 'ö 'kwa- -ga -na ŋbhlëzë 'ka 'ö- 'tɔ 'dhö bhɔ -na bhë, -dhɛ 'ö bɔ -a -bha bhë 'ö bhë. 10 Bhii 'wun -mɔ 'kuë -sü -zë 'ö mü 'ö tɔɔ -Zlan 'ö në 'plɛsɛn -kë 'ö në 'plɛ 'dhö -a kwɛɛ bhë, -yö Yesu -kë mɛ 'ö dho bɔ 'klobhɔdhe 'gü -a 'ka mɛ 'plɛsɛn -wun 'gü; 'ö ŋdhɛ ŋya 'go mü 'dhö, 'yö- -kë mɛ 'ö 'wun ŋzaa' -sü 'yaa- -bha, 'ö dhasü nu mɛ 'plɛ -dhë, kö mɛ ŋplëëzë -waan kë -a -bha 'tɔbhɔdhe 'gü bhë -a 'ka.

11 'Ö tɔɔ mɛ 'ö mɛ -nu -bha ŋsɔɔn yaa -nu bho -an -bha waa- mɛ gia- 'wo bhë, -an -go -a 'gü -mɛ -yö do kwa Dë 'ka. Në -de 'ö -kë 'ö lë- 'yaa Yesu kë -an -dhɛ ö dheglu -sü 'ö bhë. 12 'Ö tɔɔ -ya -pö: *(N Dë -Zlan), a -dho ü -wun ŋblɛɛ'- n dhegluzë -nu -dhë. A -dho 'tan bho ü 'tɔ 'piö ü -bha mɛ -nu -dho 'kuë- -sü ziën.* 13 'Yö- pö 'zü: *A -dho n -zo yö -Zlan -bha.* 'Yö -dhɛ 'bhaa 'gü 'zü, 'yö- pö: *Ma ŋga 'ö yië- 'në -nu 'ö -Zlan -ya nu n -dhë 'yi -ya ŋnɛ.*

14 ŋDhɛ 'ö -kë ŋnɛ mɛ -nu 'ö Yesu -yö -an -dhɛ -Zlan -bha 'në -nu bhë, -wo -kë mɛbheedhe 'ka bhë, 'ö ö -de -kë mɛbheedhe 'ka ŋnɛ -an 'dhö, -yö kë 'dhö kö -yaan bɔ ga -sü -ta kö mɛ 'ö ga -bha 'piigbeedhɛ 'dhoë- -gɔ bhë -yaan 'gü ŋsiö'-. Mɛ bhë tɔɔ dü; 15 'iin kö mɛ -nu 'wo -kë wo -bha -tosiadhe 'gü ŋnɛ mɛ- -kë ŋnuadhɛ 'gü -an -bha -suö ga -dhë -sü -wun 'gü bhë -yaan kë -an dha -kɔ 'ka 'pö. 16 'Ö tɔɔ yaa kë ŋnɛ mɛ 'wo -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'ka bhë ŋnɛ 'yö nu -an -dhë; 'kɛɛ në 'a- dɔ 'ö tɔɔ -yö -nu ŋzian' mɛ 'wo Ablaamö ŋsuu'- -ta -nu 'ka bhë -an -bha nu 'ka. 17 Kë -dewo 'dhö bhë poo, -ya -bha kö -yö bhɔ ö dhegluzë -nu -bha në 'plɛ 'ka kö -yaan kë slabhomɛ ŋva 'ö mɛ 'yena yö 'iin 'ö -to -wo 'gü -sü zë 'ka -a 'ka, ö -bha yuö -kë -Zlan -dhë -sü 'gü, kö -yaan ziö mɛ -nu -bha ŋsɔɔn yaa -nu -ta; 18 bhii 'ö tɔɔ -yö -bɔ

'güdandhe 'gü 'ö- 'klo -yö bhɔ 'pö; ŋya kë 'dhö kö -yö -mɔ -a -bha kö -yö nu mɛ -nu 'ö 'güdandhe 'dhö nu -na -an -ta bhë -an -dhë.

3

Klito 'ö -Zlan Gbö 'ka bhë -a -dɔdhɛ ŋyö ŋva 'ö ŋzië' Moizö -ta

1 'Wun 'ö -gban Yesu -bha 'a 'go -na -a ŋblɛɛ' ŋdhia bhë -an -bha -kë 'dhö -sü -wun 'gü, n dhegluzë -nu 'ö 'ka Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka, ka 'ö 'ka 'we -Zlan -bha ŋdhɔɔ -wo -bha bhë, Yesu 'ö- bɔ kwa -bha slabhomɛ ŋva 'ka, 'kwa kwa -zo yö -a -bha 'ö 'kwa- -wun ŋblɛɛ' -na bhë, -ka ka 'yan kë -a -bha! 2 Yö ŋga 'ö kë- wo 'dhö 'pö bhë 'sa, yuö 'ö -Zlan -ya -wun tën -a -bha bhë yaa -kɔ -a 'ka 'iin yaa 'kun -a 'ka ŋnɛ -kɔ do 'ö Moizö -yö ö -bha yuö -nu ŋkaa' -Zlan -bha mɛ -nu ziën bhë -a 'dhö bhë. 3 -Kɔ do 'ö 'kɔdɔmɛ 'dhoë- 'ka ŋva 'ö ŋzië' 'kɔ 'ö- dɔ -a -ta bhë ŋnɛ 'ö Yesu 'dhoë- 'ka ŋbhlëzë 'ö ŋzië' Moizö 'ö -Zlan -bha 'kɔ 'ö- dɔ bhë 'ö- 'gü -mɛ do 'ka bhë -a -ta. 4 -A pö 'a- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ 'kɔ 'ö -dhö, kö mɛ ŋnɛ 'ö- dɔ; kö kë- wo 'dhö bhë 'sa, -Zlan ŋnɛ 'ö pë 'plɛ -da. 5 Moizö -bha 'ka -yö -to ö -wo 'gü -Zlan -gɔ kɔɔ -dhɛ 'saadhö 'gü; -yö -kë yuökëmɛ 'ö ŋya kë 'ö -Zlan -yö -bɔ -a 'gü 'ö 'wun -nu 'ö dhoë- kë 'ö- =blɛɛ ö -bha mɛ -nu -dhë -a 'ka. 6 'Kɛɛ Klito -bha 'to 'ö- wo ö -wo 'gü bhë, -ya -wo 'dhö -a -bha -kë -Zlan Gbö 'ö -ya -sü 'ka ö Dë -bha 'kɔ ŋkɔɔnmɛ 'ka bhë -a -wun 'gü; 'yö kwa ŋnɛ 'kwa tɔɔ 'kɔ 'ö 'dhö bhë. -Yö -dho kë kwa -bha -kë 'gɔugɔ -gɛn 'ka, 'kɛɛ kö ŋya kë ŋnɛ 'kwa 'to -gban -sü 'ka gɛnngdhö 'iin 'kwa kwa -zo yö pë 'ö kwa 'yan 'dhö -a -gɔ bhë -a -bha 'dhö.

'Tɛɛpadhɛ 'ö -ya -sü 'ka -Zlan -bha mɛ -nu -gɔ

7 (ŋDhɛ 'ö -kë ŋnɛ Klito -yö ŋva Moizö -ta bhë kö -kɔ do 'ö 'ka 'wun maa Moizö -ta bhë), *ŋya kë ŋnɛ 'ka -Zlan -wo ma ŋdɛɛ,* ŋnɛ -kɔ 'ö -Zuu 'slööslö -ya pöë bhë -a 'dhö, 8 *kö ŋkun 'ö ka 'too -yö -kë 'gbee- =nɛ -kɔ 'ö ka 'bhɛma -nu -wo dɔ -a 'ka n -gɔ 'yënng 'kpa 'ö 'wo n 'gü dan -a 'ka 'yënng ŋtaa bhë -a 'dhö.* 9 *'Ö tɔɔ yi bhë -a 'ka, ka 'bhɛma -nu -wo -kë n 'gü dan ŋdhia n ŋwoo' ŋmɛɛ' -sü 'ka; 'kɛɛ kö kë- wo 'dhö bhë, -an 'yan -yö -kë pë -nu 'a- -kë 'töüdhö bhë -a -bha, 'ö 'yi ŋkaa' 'dhö -kwɛ 'gɔɔ- -yiisië 'piö.* 10 *Pë 'ö -kë 'ö 'ma -da -naadhe 'gü mɛ -nu 'wo 'dhö bhë -an -bha 'ö bhë. 'Ö 'a- pö: -An ŋzuöga -yö ŋtun -an -da zian yaa -ta -an -zo 'ta -kɔ -nu 'gü. Ma tɔng -nu 'a- dɔ -na -këdhösü -wun 'gbloo 'piö bhë waa- dɔ ŋkun 'gbɛɛdhö.* 11 *'Yö ŋdhɛ -kë 'dhö a -da -naadhe 'gü, 'ö 'a n -wo -bhö ŋwoë' ŋnɛ: 'Tɛɛpadhe 'ö n 'piö bhë, wo 'ka 'dho -da -a -dhɛ -bha 'gbɛɛdhö.*

12 Kö n dhegluzë -nu, -kaa kë -së kö ŋkun 'ö mɛ -yö -kë ka ziën 'ö -kë ŋzuöyaamɛ 'ka 'iin 'ö- 'tou -yö -kë 'gbee-; 'ö mɛ bhë 'yö -kan -Zlan 'ö 'bhee- -a -bha. 13 'Kɛɛ -ka ka 'ko -nu ŋfaan' 'më 'töng 'saadhö 'ka -dhɛkpaɔyi 'saadhö 'ö -po -a 'ka 'dhö -kplawo kö ŋkun 'ö mɛ gbɛ dhö to ŋsɔɔn yaa din 'piö 'ö ŋsɔɔn yaa -yö -ziö -a -gɔ 'ö to -a 'gü 'ö- =zuö' -yö -kë 'glɔɔglɔ. 14 'Ö tɔɔ kwa -dhö to Klito 'ö bhë -a 'piö 'kɛɛ kö ŋya kë ŋnɛ kwa -bha -zo -yö -a -bha -sü 'ö bhë ŋya 'to -gban -sü 'ka kpinngdhö ŋnɛ -kɔ 'ö ŋkaa' -a züdɔyi 'ka bhë -a 'dhö. 15 Pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *ŋYa kë ŋnɛ 'ka -Zlan -wo ma ŋdɛɛ, kö ŋkun 'ö ka 'tou -yö -kë 'gbee- =nɛ -kɔ 'ö ŋkaa' yi 'ö 'ka dɔ -a 'ka -Zlan -gɔ 'yënng bhë -a 'dhö.* 16 'Ö bhii ka gia- -ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ! Dö 'kpaan 'ö dɔ -Zlan -gɔ 'yënng kö ŋya 'go -a -wo ma ŋdhia -a 'ke yaa kë mɛ -nu 'ö Moizö -yö yö -an -dhë 'dhiö 'ö 'wo go Ezitö -sɛ 'gü bhë -an 'ka ɛ? 17 Dö -nu 'ö -Zlan -yö -naadhe -kë -an -bha -kwɛ 'gɔɔ- -yiisië 'piö e? 'Wo tɔɔ

mɛ -nu 'ö 'wo ɔsɔɔn yaa -kë 'ö 'wo ga 'yënng ɔtaa bhë. 18 -Zlan -yö ö -wo -bhö ɔwoë' ɔnɛ: Wo 'ka 'dho -da ma 'tɛɛpadhɛ -bha 'gbɛɛdhö n 'piö. ɔDhɛ 'ka- -ga -a 'gü bhë, dö -nu 'pö -Zlan -yö -an -bha 'wun ɔblɛɛ bhë ɔɛ? 'Wo tɔɔ mɛ -nu 'wo dɔ -a -gɔ 'yënng. 19 Në 'ö- -de -kë yö -mü, bhii waa 'dho -dhɛ bhë -a -bha gbɔ, 'wun bhë -a -dhɛ waa- wo 'wun gia- bhë -a -wun 'gü.

4

1 -A -kë 'dhö -sü 'gü, ɔdhɛ -kë ɔnɛ në 'ö -Zlan -ya 'tɔ go kwa -dhë 'ö -gban -ya -de 'flëë 'gü -dhɛ 'ö- 'piö -a -bha bhë, -a 'töng yaa ziö ɔkun bhë, -kwa kwa -zo kë kwa -de 'piö, ɔkun -kë 'ö mɛ -yö -kë -dhö kwa ziën 'ö -kë -tozlöömɛ 'ka. 2 'Ö tɔɔ 'wuntaɔsë 'ö bhë, 'kwa- -wun ma ɔnɛ -kɔ 'ö ɔkaa' mɛ -nu 'wo -kë 'yënng ɔtaa -an -gɔ bhë -a 'dhö; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë -a -yö -a -bha -në gbɛ yaa kë -dhö -an -bha 'ka, 'ö tɔɔ 'wun bhë -dhɛ 'wo- ma, -zo -yö -a -bha -sü yaa kë -an -gɔ kö -waan 'dho wo ɔzuö' 'dhi po -a -gɔ. 3 -Zlan -ya -pö: *A -da -naadhe 'gü; 'yö -dhɛ -kë 'dhö 'a n -wo -bhö ɔnɛ wo 'ka 'dho -da 'gbɛɛdhö 'tɛɛpadhɛ 'ö n 'piö bhë -a -bha.* 'Tɛɛpadhɛ 'ö -Zlan -yö 'wun -gban -a -bha 'ö- =blɛɛ bhë, kwa 'ö 'kwa- -wun -dhɛ 'wun gia- bhë, kwa -dho -da -a 'gü; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, 'wun bhë -ya ɔblɛɛ 'dhö kö ɔya yën ö -bha yuö -nu -bha 'kpongtaadhɛ züdɔyi 'ka. 4 -A pö 'a- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ -Zlan -bha 'sëëdhɛ ɔbɛɛn' -yan 'bhaa -yö 'wun -gban -dhɛkpaɔyi kë 'slaplɛ -naa -bha, 'ö- pö: *ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, 'yö -Zlan -yö ö 'tɛɛ pa -a -dhɛkpaɔyi 'slaplɛ -naa 'ka, kö ɔya yën yuö -nu bhë -an 'plɛ kë -sü -bha.* 5 Në do bhë 'ö -Zlan -yö 'wun -gban -a -bha 'zü 'ö- pö: *Wo 'ka 'dhö -da 'tɛɛpadhɛ 'ö n 'piö bhë -a -bha.* 6 Mɛ -nu 'wo -kë mɛ -blɛɛzë -nu 'ka 'ö 'wuntaɔsë bhë 'wo- ma bhë, waa -da 'tɛɛpadhɛ bhë -a -bha 'ö tɔɔ waa- -wun -dhɛ 'wun gia-; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, dɔ 'kwa- wo ɔdɛɛ ɔnɛ mɛ- -mɔ -a -bha -yö -da mü. 7 Në 'ö -kë 'ö -Zlan -yö ɔdɛɛ -yi -dëü 'bhaa -kë 'ö bhë. 'Yö -dhɛ 'ö 'töng ɔplëëzë ɔya ziö, 'yö -bɔ Davidö -ta 'dhiö ɔzian', 'ö- 'wun ɔblɛɛ ɔnɛ -kɔ 'ö 'sëëdhɛ 'ö ɔnɛ 'ö- =bɛɛn' -yan 'bhaa -ya pöë bhë -a 'dhö ɔnɛ: *ɔYa kë ɔnɛ 'ka -Zlan -wo ma ɔdɛɛ, kö ɔkun 'ö ka 'too -yö -kë 'gbee-!*

8 'Wun bhë -yö -kë 'dhö 'püë- wo 'kɛɛ Zozue ('ö yö Izlaɛlö -mɛ -nu -dhë 'dhiö Moizö pin ɔtaa bhë) ɔya kë ɔnɛ -ya -kë 'ö 'tɛɛ pa -sü bhë 'ö -kë -an -gɔ -bezë, kö -Zlan 'ka 'dho 'wun -gban yi gbɛ 'bhaa -bha -yaan ɔblɛɛ'- 'zü. 9 -A -kë 'dhö -sü 'gü, 'tɛɛpasü 'ö -kë ɔnɛ -Zlan -bha ö 'tɛɛ pa 'ö- wo -dhɛkpaɔyi 'slaplɛ -naa 'ka -a 'dhö bhë, -yö mɛ -nu 'ö 'wo -Zlan -bha mɛ -nu 'ka -an -bha 'ka. 10 'Ö tɔɔ mɛ 'ö -da 'tɛɛpadhɛ 'ö -Zlan 'piö bhë -a -bha kö yuö 'ö- -kë bhë 'ö- 'gü 'tɛɛ pa ɔnɛ -kɔ do 'ö -Zlan -ya ɔkaa' ö -bha 'ka bhë -a 'dhö bhë. 11 ɔYa kë 'dhö, kö -kwa kwa 'gü dɔ 'gbee- kö 'tɛɛpadhɛ 'ö bhë 'kwa -da -a 'gü; kö ɔkun 'ö mɛ gbɛ -yö -kë kwa ziën 'ö ö -de -püö ɔgɔügbeedhɛ 'gü ɔnɛ -kɔ 'ö mɛ -nu 'wo -kë 'yënng ɔtaa 'kpa 'wo- =kaa' 'ö waa -da 'tɛɛpadhɛ bhë -a 'gü gbɔ bhë -an 'dhö.

12 -Zlan -wo 'ö 'ka- -ga -na bhë -yö 'bhee-, 'ö 'wun 'plɛ -bɔa -ta 'ka. -A -bha -kë 'dhiözë -sü -de 'ö bhë, -yö -ziö -dhaa 'ö- 'dhiö 'dhö zian ɔplɛ 'ka -a -ta. -A -bha -kë 'dhö -sü -wun 'gü, -yö -mɔa 'ö dho -dewo mɛbheedhe 'gü, -dhɛ 'ö mɛ nii waa- mɛ -zuu 'ö -an -naa 'ka bhë -a -bha. -Kɔ do bhë 'ö -mɔa 'pö 'ö -da mɛ bun 'gü kö -dhɛ 'ö mɛ ga -nu -yö 'ko tuö -dhɛ waa- mɛ 'yɔn -an -naa 'ka bhë, -yö -da -a -bha mü. Në 'ö ɔya kë 'ö mɛ -ya -yö 'ko 'dhiö -kë ö ɔzuö' 'piö ɔnɛ në ɔnɛ a- 'piö kö 'a- kë 'iin mɛ -zo -ta -a 'gü -wun -nu bhë, -yö -dhɛ -yö -an 'plɛ 'gü 'ö -an 'piö -ga; 'ö ɔya kë 'ö

yö -an -bha. 13 Pë 'bhle 'ö dho kë -bin -sü 'ka -Zlan -gɔ 'yaa 'dhö. Pë 'kö -Zlan -da -pë 'ka, -yö plaan 'ö 'dhɛ 'dhö -go -a -ta -sü 'ka, -a 'yan 'dhiö; -Zlan 'ö bhë ɲnɛ 'ö 'kwa dho pë 'plɛ -gɛn bho -a -dhë.

Yesu Klito -bha -kë ɲva -sü 'ö -ziö -a 'ka slabhomɛ -gɔmɛ 'wo -kë -dhikuëdhe zii 'gü -an -ta -sü

14 -A -kë 'dhö -sü 'gü, ɲdhɛ 'ö -kë ɲnɛ Yesu 'ö -Zlan Gbö 'ka, 'ö kwa -bha slabhomɛ ɲva 'ka 'ö ɲya bɔ 'wun 'plɛ 'gü ɲya -da -Zlan wö 'dhiö bhë, yö 'ö -zo -yö -a -bha -sü 'ö 'kwa- -wun ɲblɛɛ' -na 'ö kwa -gɔ bhë, -kwa kwa 'gü dɔ 'gbee- kö 'kwa 'to -klu -sü 'ka -a -bha. 15 Slabhomɛ 'ö kwa -gɔ bhë 'yaa slabhomɛ 'ö- -kɔ -yö kun kwa 'yena yö -sü 'ka -yaan 'kun -nu kwa -dhë -sü 'ka -a 'ka kwa -bha -kë 'tëëtë -sü 'gü; yö 'ö bhë, -a 'gü -yö -dan 'ö bɔ 'wun 'gbee- 'gü ɲnɛ -kɔ 'ö ɲkaa' kwa -gɔ -a 'dhö; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, yaa -püö ɲsɔɔn yaa 'gü. 16 ɲDhɛ 'ö -kë ɲnɛ kwa -bha slabhomɛ ɲva -yö -dhö Yesu 'ka bhë kö -kwa bɔ -a -ta, 'kwa ɲyɔɔn -zo -gban -sü 'ka -Zlan -bha 'tɔbhɔdhɛ këdhɛ 'ö ɲtun ɲya -sü 'ka -a -bha 'glusë 'gü bhë -a -bha, kö 'kwaan- kë -a -bha kwa 'yena yö -sü 'gü 'iin kö -a -kɔ -së -bha -to kwa 'piö -sü -yaan kë kwa 'yaan yi 'gbee- -nu 'gü.

5

1 'Ö bhii mɛ 'oo mɛ 'kö -Zlan -ya -ya slabhomɛ ɲva 'ka ö -gɔ kɔɔ bhë, -ya -ya 'dhö kö -yö mɛ -nu 'wo bhë -an -bha 'wun -nu -lo ö -ta 'iin kö -yö -an -bha sla- -nu bho -an -bha ɲsɔɔn yaa -nu -wun 'gü. 2 'Yö ɲdhɛ -kë ɲnɛ yö -de 'pö, -kë 'tëëtë -sü 'ö bhë -yö -bɔ -a 'gü 'pö bhë, -a -wun 'gü ɲnɛ 'ö mɛ -nu 'ö 'waa pë gbɛ dɔ 'ö 'wo -püö -na ɲsɔɔn yaa 'gü bhë 'ö -mɔ -a -bha kö pë -nu 'ö kë -na -an 'ka bhë 'ö- -gɛn ma (kö 'yaan- kë 'lëëlë -an 'ka), 3 'iin yö do bhë 'zü, ɲdhɛ -kë ɲnɛ yö -de 'pö -yö 'tëëtë bhë, -a ɲdua' -mü kö -yö slabho yö -de gia- ö -bha ɲsɔɔn yaa -nu -wun 'gü; 'ö ɲya 'go mü zlöö 'ö- bho 'pö -Zlan -bha mɛ -nu 'wo bhë -an -bha ɲsɔɔn yaa -nu -wun 'gü. 4 Mɛ gbɛ 'yaa -kë slabhomɛ ɲva 'ka -sü ɲbhlë -ya ö -de -bha -a 'ke yaa kë -Zlan -bha mɛ ɲdhɔɔ kë -sü 'ka ɲnɛ -kɔ 'ö ɲkaa' Aalɔn -bha 'ka -a 'dhö.

5 Pë do bhë 'ö- 'ka Klito -bha 'ka. 'Ö tɔɔ yaa -kë slabhomɛ ɲva 'ka -sü 'tɔbhɔdhe nu ö -de -dhë. Mɛ 'ö- nu -a -dhë 'ö tɔɔ -Zlan 'ö- pö -a -dhë: *Ü n Gbö 'ka, 'ma kë ü Dë 'ka ɲdɛɛ.* 6 'Yö 'sëëdhɛ ɲbɛɛn' -yan do 'bhaa 'gü 'zü, 'yö- pö: *Ü -dho to slabhomɛ 'ka ɲtoëpö 'ka ɲnɛ zian 'ö Mɛsisedɛkö -yö ɲkaa' 'tɔbhɔsüzë 'ka bhë -a 'dhö.*

7 Yesu bhë ɲnɛ 'ö 'töng 'ö ɲkaa' 'kpongtaa zö ö mɛbheedhɛ 'gü, 'ö ɲbhɛa 'gbo 'ka -Zlan 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü -yö -kë -a -gɔ kö -yaan -a dha ga -gɔ bhë -a -dhë. 'Yö ö 'to -kë Yesu -wo -bha, -a -bha 'wun -ma -a -ta -sü -wun 'gü. 8 Yesu 'ö bhë yaa zë ö -bha -kë -Zlan Gbö 'ka -sü -wun -dhë, 'kɛɛ 'wun 'gbee- -nu 'ö bɔ -an 'gü bhë, -yö -bɔ -an 'gü 'ö 'wun -ma ö Dë -ta -sü ɲdaan. 9 ɲDhɛ 'ö ɲya yën 'wun 'gbee- bhë -bɔ -a 'gü -sü -bha 'dhö, 'ö -Zlan ɲyaa- 'wun dɔ ɲnɛ -yö kpengdhö, 'wun gbɛ 'yaa- -bha, 'yö- sü 'ö- -ya -këdhösü 'yaa yën bhë, mɛ 'wo wo -gɔ dho -a -dhë sia- bhë, -a -nu -an -dhë -mɛ 'ka. 10 'Yö -Zlan -ya sü 'zü 'yö- -ya slabhomɛ ɲva 'ka ɲnɛ Mɛsisedɛkö 'dhö.

-Zo -kë -de 'piö -sü 'ö -dhö -zo -yö Yesu -bha -sü 'gü

11 'Wun 'ö -gban Klito -bha -kë slabhomɛ ɲva 'ka -sü -bha bhë, yi -dho -mɔ -a -bha -be 'yi 'wun -nu -gban -a -bha ɲva 'yi- =blɛɛ ka -dhë; 'kɛɛ yö ɲga 'ö kë- wo 'dhö bhë 'sa, 'ö- 'bhaa -nu 'dhö mü 'ö -an -gɛnmadhɛ dho kë 'gbee- ka -gɔ 'ö bhii ka -dho -a sü -kɔ 'yan ɲtaa 'ka. 12 -A pö 'a- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ

zian 'ka- -ta bhë -a -dhɛ ɔya ɔglɔɔ 'ö 'ka- -ta. Ka 'ö dɔ 'kwa- wo ɔnɛ 'ö 'ka 'dhö kë -bezë mɛ ɔdaan' -mɛ -nu 'ka bhë, yö ɔga 'ö ka ɔtun -ya -sü 'ka kö -wo ka ɔdaan'- pë -nu 'ö 'wo pë -blɛɛzë 'ka -Zlan -bha zian -ta -an 'ka bhë. Pë 'ö dhö kë ka -gɔ ɔnɛ -bhöpë 'gbee- 'dhö bhë yö ɔga 'kaa- -bhö 'ö 'ka ɔtun 'yɔn 'yi mü bhë. 13 Pë 'ö mü 'ö tɔɔ mɛ 'ö ɔtun 'yɔn 'yi mü kö yaa bɔ 'wun -nu 'gü ɔva ɔkun kö -yaan 'dhö -a yaa dɔ 'iin -a kpengdhö dɔ, bhii kö -yö ɔtun 'në 'ka. 14 'Kɛɛ kö -bhöpë 'gbee- 'ö bhë -yö mɛ -nu 'ö ɔwa kë mɛ ziizii -nu 'ka, 'ö ɔwa bɔ 'wun -nu 'gü, 'ö 'wo -dhɛ yö 'wun 'gü -dhɛ dɔ, ('ö 'wo pë -nu -bho 'kou kë -dhɛ dɔ) -an -bha 'ka.

6

1 -A -kë 'dhö -sü 'gü, pë 'kwa dho -a kë ɔzian' zlöö 'ö tɔɔ 'kwa kwa ɔkwaa'- 'wun -dhɛ mɛ 'wo 'wun züdɔdhɛ 'ka Klito -bha zian -ta bhë -an -zü 'kwa kwaa- 'dho wo kwa 'dhiö, kö pë mɛ 'ö -kë mɛ 'wo mɛ ziizii 'ka Klito -bha zian -ta -an -bhöpë 'ka bhë 'kwa- -bhö. Kwa 'ka 'dho yɛ 'zü -dëüwo kö 'kwaan- pö -ka 'kan 'wun -nu 'ö -an -yö -a -bha -në gbɛ 'yaa 'dhö bhë -an -bha kö 'ka -Zlan -wo -dhɛ 'wun gia-, 2 'iin kö mɛ ɔdaan' -wo -nu 'wo -gban -bɔ yiö -sü -bha -nu, -an mɛ -nu 'wo -kë, -kɔ 'wo- kpa -na mɛ -ta ɔbhɛa' -sü 'ka bhë -nu, 'wun 'ö -gban gamɛ -nu -bha -go ga 'gü -sü waa- -Zlan -bha za 'ö dho kan, kö mɛ 'ö -dhö -a -bha -dɔdhɛ 'ö dhö kë ɔtoëpö 'ka 'wo bhë -nu, kwa 'ka 'dho bhɔ kwa züë 'kwaan- nu -an -ta 'zü. 3 -Kwa 'dho kwa 'dhiö ɔzian'! Pë 'kwa dho -a kë 'ö bhë kö -Zlan ɔya 'we -a -bha kwa -gɔ.

4 -A -kë 'dhö -sü 'gü, mɛ -nu 'ö -an 'yan 'dhi ɔya 'po 'saadhö 'ö pë -nu 'wo -gban -Zlan -bha gbaɔ bhë -a -bha, 'ö ɔwa kë -a 'gü -mɛ 'ka do -Zuu 'slöösö 'ö go dhang- 'gü -a 'gü bhë, 5 wo 'ö -Zlan -wo bhë ɔwaa- dɔ ɔnɛ -yö pë -së 'ka, 'ö pë -nu 'ö 'piigbeedhɛ 'dhö -an -gɔ 'ö 'wo dho nu bhë 'ö ɔwaa- 'piö -ga bhë, 6 ɔya kë ɔnɛ ɔwa wo -ta yö -zo yö -sü -bha, -an ɔluu'- -dhɛ gbɛ 'ka 'dho kë -dhö gbɔ 'zü -dëüwo -waan 'go 'wun yaa 'gü. 'Ö tɔɔ -a -kë 'dhö -sü 'gü kö -Zlan Gbö 'ö bhë, -a dɔ ɔnɛ 'wo- wo -na 'zü -gaatalü -bha bhë; -a ɔbhlë ɔsiö ɔnɛ 'wo- wo -na mɛ 'plɛ wö 'dhiö bhë.

7 -A pö 'a- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -sü bhë -yö -kë ɔnɛ pë ta 'kwa- wo -na bhë -a 'dhö. ɔYa kë ɔnɛ ɔwa pë ta, 'ö dha ɔya ban -a -ta piindhö, kö pë 'wo- ta bhë -yö dhi ö tamɛ -gɔ, kö ɔya kë -a 'yaan ɔnɛ 'sɛ bhë, 'sɛ -së 'ö -Zlan -bha 'dhuë- 'dhö -a -ta yö -mü. 8 ɔYa kë ɔnɛ 'sɛ bhë ɔya kë 'ginng -nu, ɔblëë' -kpɔɔzë -nu -bhɔ -a -ta -dhɛ 'ka, kö -a -yö -a -bha -pë gbɛ 'yaa 'dhö ɔnɛ bhë; -Zlan -bha 'dhangga -ya -a 'ka -sü 'yaa 'ma ɔgbiin gbɔ 'iin kö -yaan 'siö -da -a 'gü.

9 'Kö -kë ɔnɛ yi 'wun -nu -blɛɛ ɔnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, -yö yi 'yaan 'püë- wo ɔnɛ ka 'ta 'sü -kɔ 'ö bhë ɔyö -së; -yö dhasü 'gbloo 'piö. 10 'Ö tɔɔ -Zlan 'yaa mɛ 'wo dho -a pö 'yaa kpengdhö -a 'ka. Pë -nu 'ka- kë -na bhë, -a -zlö 'ka 'dho trö -a -bha; 'iin yaa kë ɔnɛ -a -zlö -dho trö ka -bha -a -dhɔ -kë -a 'ka -sü 'ö -kë yuö -nu 'ka ɔtun -dewo -a kë dhegluzë -nu 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka -an -dhë bhë -a 'ka. 11 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, yi- -dhɔ ɔkaa' kö mɛ 'ö -dhö, yuö -nu kë -faan do 'ö -kë -a -gɔ -a züdɔyi 'ka bhë, -yö 'dho -a 'ka 'dhiö; -yö kë 'dhö kö pë 'ö ka 'yan 'dho -a -gɔ bhë, -a -de -yö kë ö 'plɛ 'ka. 12 'Ö tɔɔ 'yiëë- 'piö kö 'ka kë 'fiasü; yi- 'piö ɔzian' kö pë 'ö -Zlan -ya 'tɔ go kwa -dhë -to mɛ -gɔ -pë 'ka bhë, mɛ 'ö 'wo -ya -sü 'ka- -gɔ ɔzuösaadhɛ 'ka, -zo -yö -a -bha -sü giagia 'ka bhë, 'ka -an kë ka -bha 'wun ɔzuan' 'ka kö pë gia- 'ö bhë 'kaan- ka -bha yö.

Pë 'ö -Zlan ŋyaa- 'tɔ go kö -yö -dhö -a -de kë

13 Kë- wo 'kpa bhë, -Zlan -yö pë 'tɔ -go Ablaamö -dhë; 'yö kë- wo 'dhö bhë 'sa, 'yö- -kë -wo -bhö -sü 'ka; 'kɛɛ ŋdhɛ -kë ŋnɛ mɛ 'ö dho kë ŋva -yaan ziö yö -Zlan -mɛ ö -ta yaa kë -dhö kö pë 'ö- 'tɔ go bhë -yaan -a 'gü -wo -bhö -a 'tɔ 'gü bhë, 'yö- -bhö ö -de 'tɔ 'gü 'ö- pö: 14 *A- -blɛɛ ü -dhë giagia 'ka ŋnɛ a -dho 'dhuë- kpɔ ü -bha, 'a dho ü ŋsuu'- -ta ŋbhɛɛ.* 15 ŋDhɛ 'ö -Zlan -ya pö -a -dhë 'dhö, Ablaamö -yö ö ŋzuö' -kë -saa 'ö -ya pë 'ö -Zlan -ya 'tɔ go -a -dhë bhë -a -gɔ. 'Yö pë 'ö 'dhö bhë, 'ö- -de -yö -kë -a -dhë. 16 Mɛ 'bhee- -nu 'ka -an -ga -na bhë, ŋya kë ŋnɛ ŋwa wo -wo -bhö, kö -wa -bhö mɛ 'ö ŋva -an -bha -a 'tɔ 'gü kö -yaan -zɔn ŋnɛ pë 'wo- pö -na bhë 'yaa ŋtroo' ŋkaa' -pë 'ka, -yö kë 'dhö kö za -yaan 'go 'wun 'ö 'wo -wo -bhö -a -wun 'gü bhë -a 'gü. 17 'Kɛɛ kö -Zlan -bha 'ka, -wo bhë -a -bhö -sü 'ka, -ya -kë 'dhö kö -yaan -zɔn mɛ -nu 'ö pë 'tɔ go -an -dhë bhë -an -dhë ŋnɛ 'yaa -lö ö -wo -zü 'gbɛɛdhö; -a -wun 'gü ŋnɛ pë 'tɔ 'go -wo 'ö- -kë bhë, 'ö- -gɛn -gbaan -yö -kë -wo 'ö- -bhö bhë -a 'ka. 18 'Kɛɛ kö kwa -dhɛ -ga 'wun bhë -a 'gü -së 'ka, kwa dɔ -sü 'ka këwun -gɔ ŋplɛ 'ö -ziö -a -ta -dhɛ 'yaa 'dhö, 'ö -kë pë 'tɔ 'go -pë waa- -wo -bhö -a 'gü -wun 'ka -an ziën. 'Wun -nu 'wo 'dhö 'ö -Zlan ŋya -mɔ -an kë -sü 'gü 'dhö bhë, -a këdhɛ 'yaa -dhö kö -yö -an ŋdhië' -kwaa, bhii 'ö tɔɔ -yö -Zlan 'ö 'yaa ŋsua kë -a 'ka. Mɛ 'ö 'kwa kwa -ya -dhɛ yö -a 'sɔɔ bhë, kwa ŋfaan' 'më -gɛn kun bhë ŋa; ŋya kë 'dhö, -më 'kwa -ya -a -gɔ 'ö pë 'ö kwa 'yan 'dhö -a -gɔ bhë 'ö 'kwaa 'to -klu -sü 'ka -a -bha bhë ŋɛɛ? 19 Pë 'ö kwa 'yan 'dhö -a -gɔ bhë, -yö kwa -gɔ ŋnɛ -piö kpö 'ö ŋbhüö' 'dhö -a -bha 'ö ŋya kë 'yitagɔgümɛ 'dhoë- =zuö' -na 'yi ŋlöö kö ŋwa ŋgbaannu -yö kë 'dhö kö -waan 'to pin ŋtaa gɛnngdhö 'tëë 'gbee- -nu -gɔ bhë -a 'dhö. -Zo -yö -a -bha -pë giagia 'ö- -gɛn -gban -a -ta -pë 'dhö 'gbee- yö -mü. -A -dee sɔ 'ö -klu -sü 'ka 'kɔ 'dhiö -Zlan -gɔ kɔɔ bhë -yö -bɔ -a 'gü, 'yö dho slabhodhɛ 'slöösló bhë -a -bha. 20 -Dhɛ -de bhë ŋnɛ 'ö Yesu -yö -da -a -bha kwa 'dhiö kwa -wun 'gü; 'yö ŋya kë slabhomɛ ŋva 'ka ŋtoëpö 'ka ŋnɛ Mɛsisedɛkö 'dhö.

7

'Wun 'ö -gban Mɛsisedɛkö -bha

1 Mɛsisedɛkö 'ö bhë -yö kë -gludë 'ka Salɛmë; 'kɛɛ -yö -kë 'pö -Zlan 'ö -ziö pë 'plɛ -ta bhë -a -bha slabhomɛ 'ka. Kë- wo 'kpa bhë, ŋya kë ŋnɛ Ablaamö -yö 'go -na -glu 'piö -to -a 'gbee- -sü 'ka -gludë -nu -ta, Mɛsisedɛkö -yö -dho -a -gɔ zian- 'yö 'dhuë- kpɔ -a -bha. 2 Yö ŋnɛ 'ö Ablaamö -yö ö -gɔ -pë -nu 'gü -kan 'gü 'gɔɔ- do -naa 'wo- -dhɛ dimë bhë -a bho -a -dhë. ŋWaa- pö Mɛsisedɛkö, kö -wa -pö -gludë 'ö kpengdhö, yö 'ö 'dhö bhë, 'ö -kë -gludë 'ka Salɛmë; ŋwaa- pö 'dhö 'pö kö -wa -pö ŋzuöyagluu -gludë. 3 Kë- wo bhë, Mɛsisedɛkö dë waa- dhe 'iin -a ŋsuu'- -ta -mɛ 'ö dho kë -dhö kö mɛ -nu -waan pö 'wo kë -na -de, yi -an -dɔ waa kë -dhö. -A bhɔ -kɔ -nu, -a bhɔ -dhɛ -nu waa- -a -bha ga -sü -nu -an -wun yaa bɔ mɛ 'dhi do kö -waan pö -yö -kë ŋnëdhö, yi- -dɔ, yaa kë -dhö. -A -bha sla- bho -yuö -yö -kë ŋnɛ -Zlan Gbö -bha 'dhö; 'ö bhii -yö slabhomɛ 'ka 'dhö ŋtoëpö 'ka.

4 Ka gia-, -ka -dhɛ -ga bhë! ŋWaa- pö Ablaamö 'ö kwa 'bhɛma ŋvava -nu 'wo bhë -a mɛ do 'ka, pë 'saadhö 'ö -kë -a yö ŋdhia -glu -nu 'piö -ya 'gü -kan 'gü 'gɔɔ- do -naa -bho mɛ bhë -a -dhë, kö mɛ bhë -yö ŋva giagia 'ka. 5 Levi 'ö -kë Ablaamö ŋsuu'- -ta 'ka bhë, -yö -de 'pö -a ŋsuu'- -ta -nu 'wo bhë, -an mɛ -nu 'wo slabhomɛ -nu 'ka, -yö ŋbɛɛn' -sü 'ka tɔng 'sëëdhɛ 'gü

ɲnɛ -an ɲdua' -mü kö 'sɛgümɛ -nu -wo wo -gɔ -pë -nu 'saadhö 'gü -kan 'gü 'gɔɔ- do -naa bho -an -dhë. 'Sɛgümɛ -nu 'wo bhë 'wo tɔɔ -an dhegluzë -nu 'kɛɛ kö wo 'wo 'dhö bhë -wo -go Ablaamö ɲsuu'- -ta 'gü. 6 Kë- wo bhë, Mɛsisedɛkö yaa 'go Levi ɲsuu'- -ta 'gü 'kɛɛ Ablaamö -yö ö -bha në 'gɔɔ- do -naa -bho -a -dhë, 'yö -dhɛ -ya, 'go mü 'yö 'dhuë- kpɔ Ablaamö 'ö -Zlan -yö në 'tɔ go -a -dhë bhë -a -bha. 7 'Kɛɛ kö kë- wo 'dhö bhë 'sa, 'kwa -dhɛ -ga -a 'gü -së 'ka, mɛ 'ö 'dhuë- kpɔ mɛ -bha bhë -yö ɲva 'ö ɲzië' mɛ 'ö 'dhuë- -yö kpɔ -a -bha bhë -a -ta. 8 ɲYa kë ɲnɛ 'kwa ɲdhië'- slabhomɛ -nu 'wo -kë Levi ɲsuu'- -ta -nu 'ka bhë -an 'piö ɲzian', kwa- yö ɲnɛ mɛ -nu 'wo në 'gɔɔ- do -naa bho -na -an -dhë bhë, -wo mɛ -nu 'wo gamɛ 'ka -an 'ka, 'kɛɛ kö Mɛsisedɛkö -bha 'ö bhë, mɛ gbɛ yaa- -bha ga -sü -wun ma kö -waan 'dhoë- -wun ɲblɛɛ'- bhë ɲnɛ 'ö dimë -yö -bho -a -dhë ɲnɛ -kɔ 'ö ɲbɛɛn' -sü 'ka -a 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö. 9 'Ö ɲya 'go mü, 'kwa -dhɛ -ga 'zü kwa 'dhiö ɲzian', Ablaamö -yö ö -bha në 'gɔɔ- do -naa -bho; 'kɛɛ Levi 'ö- =suu'- -ta 'në -nu bhë 'ö mɛ -nu -wo dimë bho -an -dhë bhë, yö -de gia-, -yö ö -bha -bho 'pö. 10 -A bho -kɔ 'ö bhoë bhë 'ö tɔɔ 'kö -kë ɲnɛ -a 'töng bhë -a 'ka, kö yaa bhɔ ɲkun, -yö -kë 'püë- wo ö 'bhɛma Ablaamö 'gü 'töng 'ö Mɛsisedɛkö -yö dho -a 'ka Ablaamö -gɔ zian bhë -a 'ka. (Kö ɲdhɛ -kë ɲnɛ Ablaamö -yö ö -gɔ -në -nu kë 'gɔɔ- do -naa -bho Mɛsisedɛkö -dhë bhë, kö Levi -de 'pö ɲya ö -bha bho ɲnɛ bhë).

11 'Ö ɲya kë ɲnɛ Levi waa- ö -gɔ kɔɔmɛ -nu Aalɔn -nu -an -bha sla- bho -sü 'ö -Zlan -dhë bhë -yö -kë ɲnɛ -kɔ 'ö -Zlan 'dhoë- 'piö kö -yö kaa -a 'dhö, kö slabhomɛ gia- 'ö dho kë ɲnɛ Mɛsisedɛkö 'dhö, -a -wun 'ka 'dho -da -be, 'ö bhii 'ö tɔɔ -Zlan -bha tɔng -nu 'wo- dɔ Izlaɛlö -mɛ -nu -dhë bhë -a -gɛn -yö -go Levi waa- ö -gɔ kɔɔmɛ -nu -an -bha sla- bho -Zlan -dhë -sü 'gü. 12 'Ö tɔɔ ɲya kë ɲnɛ ɲwaa- pö slabhomɛ ɲsuu'- -dëü ɲya nu kö tɔng gbɛ dɔ -sü -mü; 13 -ka dɔ 'dhɛ! Kwa Dëmɛ Yesu 'ö 'wun -nu 'wo bhë 'wo -gban -a -bha bhë, yaa 'go Levi -gɔ 'gunng 'gü, 'ö mɛ gbɛ yaa 'go do -a -gɔ 'gunng 'gü kö -yaan yuö kë slabhodhɛ -bha; 14 'ö tɔɔ -yö mɛ 'plɛ 'yaan ɲnɛ yö 'ö bhë, -yö -bhɔ Zuda -gɔ 'gunng 'gü. 'Kɛɛ kö 'wun 'ö -gban sla- bho -sü -yuö -bha bhë, Moizö yaa Zuda 'tɔ bɔ -a 'gü do.

Slabhomɛ 'ö bhɔ Mɛsisedɛkö -bha

15 -Ka dɔ 'dhɛ! 'Wun do 'ö dho 'wun ɲnɛ -a -ta po ka -dhë ɲga ɲnɛ: Slabhomɛ do 'ö -kë ɲnɛ Mɛsisedɛkö 'dhö -yö -nu. 16 -Ya 'ö- wo slabhomɛ 'ka bhë, yaa 'sü mɛ 'bhee- -nu -bha 'wun -yö 'ko 'dhiö -sü 'ö- tɔng -nu 'dhö mü ɲnɛ mɛ ɲnɛ ɲya kë ɲnëdhö, kö -kwaa -ya slabhomɛ 'ka -a 'dhö, yaa 'sü -a -bha; kë- wo slabhomɛ 'ka bhë, 'piigbeedhɛ 'ö go -këdhösü 'ö 'yaa yën -a 'gü bhë ɲnɛ 'ö -kë -a ɲkwaa'. 17 -A -de 'wun 'ö bhë -Zlan -bha 'sëëdhɛ ɲbɛɛn' -yan 'bhaa -yö -dhö 'ö- pö: *Ü -dho kë slabhomɛ 'ka ɲtoëpö 'ka ɲnɛ Mɛsisedɛkö 'dhö.* 18 Tɔng zii 'ö -kë Moizö -bha tɔng 'ka 'ö dɔ 'ö -gban slabhomɛ -nu -bha bhë, -a 'go -kɔ 'ö goë ɲga 'ö bhë 'ö bhii yaa kë 'gbee- 'iin -a -yö -a -bha -në gbɛ yaa kë -dhö. 19 ɲDhɛ 'ö Moizö -bha tɔng bhë 'ö ɲya ziö 'dhö, -a -bha kwa -kë 'slöösló -sü 'ö -Zlan wö 'dhiö bhë -a -da 'ö yaa- wo 'dhiö bhë, yö ɲga 'ö -zo -yö -a -bha -në 'ö 'gianzë 'ö 'kwa bɔ -a -ta 'kwa ɲyɔɔn -Zlan -bha bhë 'ö ɲyaa- -da kwa ɲzuö' 'piö bhë.

20 'Go mü 'zü -Zlan -yö ö -wo -bhö 'wun bhë -a 'gü. 'Kɛɛ kö mɛ -nu 'wo to bhë, -an -bha -kë slabhomɛ 'ka -sü bhë, -a -wo -bhö -sü ɲsuu'- 'ö bhë yaa kë mü. 21 'Kɛɛ Yesu -bha 'ka, -a kë ɲyië' kö -yaan -ya slabhomɛ 'ka, -Zlan -yö ö -wo

-bhö ɲnɛ -kɔ 'ö ɲbɛɛn' -sü 'ka -a 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö ɲnɛɛ: *Pë 'ö Dëmɛ (-Zlan) ɲya -wobhödhe kë -a 'gü kö pë 'ö- -de dho kë yö -mü 'ö bhii -ya -pö Yesu -dhë: «Ü -dho kë slabhomɛ 'ka ɲtoëpö 'ka»; 'ö yö 'ka 'dho -lö ö -wo -zü.* 22 -A -kë 'dhö -sü 'ka, Yesu bhë yö ɲnɛ 'ö tɔɔ mɛ 'ö kwaa- -Zlan -nu kwa -bha -dhikuëdhe bhë 'ö -yö -a songmɛ 'gianzë 'ka.

23 Slabhomɛ -gwaa ɲplɛzë 'wo bhë -an -bhokoudhɛ 'bhaa -yö mü 'zü. 'Ö tɔɔ slabhomɛ -nu 'wo -kë 'dhiö bhë, -wo -kë ɲva; mɛ do ɲya ga, 'ö- mɛ 'bhaa gbɛ -yö yö -a pin ɲtaa kö -yaan 'dho -a kë -sü 'ka 'dhiö. 24 'Kɛɛ Yesu 'ö bhë -yö 'bhee- =toëpö 'ka; 'ö 'go mü 'ö- -bha sla- bho -yuö bhë 'ö- -wun -lo mɛ 'bhaa gbɛ kwɛɛ -sü gbɛ 'yaa 'dhö. 25 -A -wun 'gü ɲnɛ 'ö mɛ -nu 'wo bɔ -na -a -ta 'wo ɲyɔɔn -na -Zlan -bha, 'ö -mɔa -bha kö -yö -an dha; -yö ɲtun -an dha ɲdɛɛ 'ö dho dhoë 'dhiö -kplawo, bhii -yö 'bhee-, 'ö dhö toë 'dhö kö -yaan -bhɛa -Zlan -dhë -an -wun 'gü.

26 'Kwa -dhɛ -ga -a 'gü -së 'ka, kö Yesu bhë ɲnɛ 'ö tɔɔ slabhomɛ ɲva 'ö- -wun 'dhö kwa -bha. -Yö 'slöösló, 'ö tɔɔ 'wun 'yaa- -bha. Yö 'ö bhë -yö -kan ɲsɔɔnyaamɛ -nu -bha, 'ö sü 'dhuu, dhang- 'gü -Zlan 'piö. 27 'Yaa ɲnɛ slabhomɛ ɲvava -nu 'wo to -an 'dhö bhii -a -bha -wun 'yaa sla- -bho -sü -bha yi 'saadhö 'ka yö -de gia- ö -bha 'wun yaa -nu -wun 'gü, kö -yaan mɛ -nu -bha wo 'pö. Sla- 'ö- bho kö ɲya ö -de kë slabhoëpë 'ka bhë 'ö tɔɔ sla- do 'ö dho to 'dhö. 28 Tɔng 'ö Moizö -ya dɔ bhë, mɛ -nu 'ö -an -bha -kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö -sü bhë 'ö 'yaa -mɔ 'kuë -sü 'ka bhë ɲnɛ 'ö -an -ya slabhomɛ ɲva 'ka. 'Kɛɛ -Zlan -wo 'ö- -bhö zlöö kö tɔng ɲya dɔ 'saadhö bhë, mɛ 'ö- -ya slabhomɛ ɲva 'ka 'ö tɔɔ ö Gbö 'ö- -bha -kë kpengdhö -sü bhë 'ö- 'dhiö 'dhö -mɔ 'kuë -sü 'ka ɲtoëpö 'ka bhë, yö -mü.

8

1 'Wun 'ö 'kwa 'go -na -a ɲblɛɛ' ɲdhia ɲnɛ -a -gɔ 'ö mü 'ö tɔɔ kwa -bha slabhomɛ ɲva do -yö -dhö; -yö -ya -sü 'ka -Zlan -bha 'gɔ -gbloo 'ö dhang- 'gü bhë -a ɲkwɛɛ- 'gü ɲzian'. 'Gɔ -gbloo 'ö bhë ɲnɛ -Zlan 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'ö -ziö pë 'plɛ -ta -a -gɔ bhë 'ö -ya -sü 'ka -a -ta. 2 Yesu -yö ö -bha -kë slabhomɛ ɲva 'ka -sü -yuö kë -na slabhodhɛ 'slöösló 'gü. Slabhodhɛ 'ö bhë mɛ ɲkwaa' -pë 'yaa -mü. Kwa Dëmɛ -de gia- =nɛ 'ö- dɔ. Sla- -bho -a 'gü -kɔ 'ö bhë ɲnɛ 'ö tɔɔ -a giagia 'ö- 'bin 'dhö 'kpongtaa.

3 Slabhomɛ ɲva 'saadhö -yö -ya kö -yaan pë -nu gbaɔ kë 'iin kö -yaan sla- -nu bho; kö -yö kwa -bha slabhomɛ ɲva -bha kö pë -nu -wo kë kö -yaan gbaɔ 'pö. 4 Kë -dewo poo bhë, -yö -kë 'kpongtaa zö -be, yö 'ka 'dho kë slabhomɛ 'ka; 'ö tɔɔ slabhomɛ -nu -wo zö bhë, ɲya kë -wo sla- -nu bho ɲnɛ -kɔ 'ö- 'ka Zuifö -nu -bha tɔng 'gü bhë -a 'dhö. 5 'Ö bhii pë -nu 'ö slabhomɛ -nu 'wo bhë 'wo- kë -na bhë, -wo pë -nu 'wo dhang- 'gü -an 'bin waa- -an -bhɔa 'ka; -yö pë 'ö -kë Moizö -bha 'töng 'ka bhë -a ɲzuan' 'ka, 'ö tɔɔ -dhɛ 'ö 'dhoë- sɔ 'kɔ dɔ, -Zlan -ya -pö -a -dhë: *Pë 'a- -zɔn ü -dhë -tɔn tuö bhë, -a kë -së 'ka kö 'üën- -a -bhɔa dɔ ɲnɛ -kɔ gia- 'ü- yöë bhë -a 'dhö.* 6 'Kɛɛ 'ö sü ɲdɛɛ -bha, 'ö dhoë 'dhiö, yuö 'ö ɲva 'ö -ziö -an -bha -ta, -a -wun -ya -lo Yesu kwɛɛ kö -yaan kë. 'Ö tɔɔ -dhikuëdhe 'ö ɲva 'ö -ziö -a 'saadhö -ta 'ö -gban pë -nu -wungbeezë -nu 'tɔ 'go -wo -nu -ta bhë, yö ɲnɛ 'ö tɔɔ -an mɛ 'ö -an ziën.

7 -Dhikuëdhe -blɛɛzë 'ö -kë bhë, ɲya kë ɲnɛ 'wun -go zian- -sü -zë yaa kë -a -bha -bezë, kö -a -peedë -naa -yö -a pin ɲtaa -wun -de 'ka 'dhö -da. 8 'Ö tɔɔ -Zlan -yö 'wun yaa -yö ö -bha 'sɛgɔgümɛ -nu -bha,

'ö 'wun -gban -a -bha 'ö- =blɛɛ ŋnɛ -kɔ 'ö bɛɛn' -sü 'ka- 'ka- 'dhö ŋnɛ: *-Zlan -ya -pö: Yi -nu -wo nu -na 'a dho -dhikuëdhe -dëü kun Izlaɛlö -mɛ -nu 'ka, 'ö 'a- -kë 'pö Zuda -mɛ -nu 'ka.* 9 *Yaa 'dho kë ŋnɛ -dhikuëdhe 'a- -kë -an dë -nu 'ka kö 'ma -ya -an -kɔ -bha 'ö yi -nu 'yië go Ezitö -sɛ 'gü bhë -a 'dhö.* 'Ö -Zlan -ya pö 'zü: *-Dhɛ -kë ŋnɛ -dhikuëdhe 'ö bhë waa- 'kun -kɔ -së kë bhë, yö ŋga 'ö ma -de 'pö 'ö 'a n -ta yö -an -bha bhë.* 10 *'Kɛɛ -dhikuëdhe 'a dho -a kun Izlaɛlö -mɛ -nu 'ka bhë 'ö ŋnɛ; 'ö Dëmɛ -ya pö: 'Töng -nu bhë ŋwa ziö, a -dho ma tɔng -nu -da -an -bha 'wundɔdhe 'gü, 'ö dho to ŋbɛɛn' -sü 'ka -an ŋzuö' 'gü. A -dho kë -an -bha -Zlan 'ka, 'ö 'wo -kë ma 'sɛgɔ 'ka.* 11 *Yi -nu bhë -an 'ka, mɛ gbɛ 'ka 'dho pë -zɔn ö 'bha -dhë, 'iin mɛ gbɛ 'ka 'dho pë -zɔn 'ö dheglu -dhë ŋwoë' ŋnɛɛ: -Bhö Dëmɛ dɔ! 'Ö tɔɔ, mɛ 'kpɛkpɛ -wo -dho n dɔ 'ö sü 'në 'sɛɛn- -nu -bha 'ö yöë mɛ ŋvava -nu -bha.* 12 *'Yö tɔɔ a -dho ziö -an -bha 'wun yaa -nu -ta; 'ö n 'ka 'dho -an -bha ŋsɔɔnyaa -wun -nu to n -zuë gbɔ.* 13 Kë- wo 'dhö bhë, 'wun 'ö -gban -dhi 'kuë -dëü -bha, -Zlan ŋyaa- =blɛɛ' kö -a -blɛɛzë 'ö 'dhiö bhë ŋya kë zii ŋnɛ bhë; 'kɛɛ kö ŋwaa- pö më mɛ ŋnɛ ŋya kë zii 'iin ŋya ŋglɔɔ, kö më bhë -a 'gü ŋsiö' -sü -mü.

9

1 -Dhikuëdhe -blɛɛzë bhë tɔng -nu 'wo -gban -Zlan gba -kɔ waa- -a -gba 'gü -kɔ 'ö -kë dɔ -sü 'ka 'kpongtaa zö bhë, -wo -kë -a 'gü. 2 Sɔ 'kɔ do -yö -kë dɔ -sü 'ka; -a 'gü -kë -glu -sü 'ka. -A 'gü -dhɛ -blɛɛzë bhë, 'wo- -dhɛ -dhɛ 'slööslö. -Dhɛ -blɛɛzë -dhɛ bhë ŋnɛ 'ö ŋlabang waa- sla- =bhoë' ŋgba 'ö ŋbluu'- 'ö ŋwaa- gbaɔ 'ö- -ta bhë 'wo -kë -a -bha; 3 -a -dhɛ mɛ 'ö -dun 'kɔ 'dhiö -sɔ ŋplɛ -naa ŋzlöö bhë, 'ö 'wo- -dhɛ -dhɛ 'slööslö -dhɛ ŋduö. 4 -Dhɛ bhë sla- -bho -a -ta -pë 'ö -kë 'sënng 'ka 'ö 'wo më 'tëë -sëëzë 'güö -na -a -ta bhë waa- tɔng ŋgbëü 'ö 'sënng -yö -kë 'më -sü 'ka -a buën- -dhɛ 'saadhö 'gü bhë -wo -kë -a -bha. 'Ö 'sënng -gblɔng bhë ŋnɛ 'ö 'sënng gbɔ 'në -yö -kë -a 'gü. Yö ŋnɛ 'ö ŋbluu'- =suu'- 'ö go dhang- 'gü 'kpa 'wo- -dhɛ 'manë bhë 'ö -kë -a 'gü. Aalɔn -bha 'lü 'në 'ö- 'bin -yö bhɔ waa- -guö 'fa -nu 'ö -dhi 'kuë -wo -nu 'dhö -ya -sü 'ka -a -ta bhë 'wo -kë ŋgbëü do bhë -a 'gü mü 'pö. 5 -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'tɔbhɔsüzë 'bin -yö -kë dɔ -sü 'ka ŋgbëü bhë -a -ta dhuö -a -zɔn -sü 'ka ŋnɛ -Zlan -yö -dhɛ bhë -a 'gü. Wo ŋnɛ 'ö -an gban -nu 'dhö dɔ -sü 'ka -ziö mɛ -nu -bha këwun yaa -nu -dhɛ bhë -a -ta. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë më -nu 'wo bhë -an -wun -blɛɛ -yö sia- -sü 'ka -sü -dhɛ 'yaa -mü ŋnɛ.

6 Më -nu 'wo bhë, -an 'plɛ dɔ -kɔ ŋnɛ bhë; 'ö ŋya kë 'ö slabhomɛ -nu -wo -da -a kɔɔdhɛ -blɛɛzë -bha wo -bha yuö -nu kë -sü 'ka. 7 'Kɛɛ kë- wo 'dhö, 'kɔ bhë -a -dhɛ -peedë -naa bhë, slabhomɛ ŋva ŋnɛ 'ö -da mü. 'Kɛɛ -ya -kë 'dhö do -kwɛ -bha. Më ŋya kë 'ö dhoë 'ma 'ö tɔɔ wü fɛi 'ö ŋya kë 'ö -Zlan gba -a 'ka, yö 'dhö waa- 'sɛgümɛ -nu 'saadhö wo -bha këpë yaa -nu -wun 'gü 'iin më mɛ -nu 'wo -kë 'waa më dɔ -bha bhë -a -wun 'gü. 8 -Dhɛ bhë -a -bha -Zuu 'slööslö -ya -zɔn ŋnɛ -dho -dhɛ 'slööslö -dhɛ ŋduö -zian 'dhi yaa 'po ŋkun, kö 'töng bhë -a 'ka sɔ 'kɔ -yö ŋtun -dhö. 9 'Wun bhë -yö 'wun ŋzuan' 'ka 'töng -nu 'kwa- 'gü ŋnɛ -an -bha 'ka. -A -gɛn tɔɔ gbaɔ -nu waa- sla- -bho -a 'ka -më -nu -kë -Zlan -dhë -sü bhë waa 'dho -mɔa -bha kö më -nu 'wo bhë -a këmɛ -nu ŋzuögüdhɛ -yö kë 'slööslö, -an ŋzuö' -bha -to zlöö -sü -wun 'gü. 10 Më -nu 'wo bhë -wo -gban -bhöpë -nu, müpë -nu 'iin 'wun -nu 'wo -gban mɛ bun -bha -kë 'slööslö -sü -nu -bha -an -bha. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, më -nu 'wo bhë 'saadhö -wo mɛ bun -bha

-në -nu tɔng dɔ -sü 'ka 'dhö ɲkun -yaan ɲtoë' 'dhö -yaan yöë 'töng 'ö -Zlan dho në 'plɛ ɲsië' -a 'ka bhë -a -bha.

11 'Kɛɛ yö ɲga 'sa 'ö Klito ɲya nu bhë; yö ɲnɛ 'ö tɔɔ në -nu 'wo dho nu bhë, -a slabhomɛ ɲva 'ö- -bha slabhodhɛ bhë 'ö- -wun 'dhö 'gbee-, 'ö 'slöösslö 'ö ɲzië' -a -blɛɛzë -ta. Mɛ -kɔ këpë -de 'yaa -mü kö -waan 'dhoë- pö -yö -go 'kpongtaa zö. 12 -Da do 'ö Klito -ya wo -dhɛ 'slöösslö -dhɛ ɲduö 'gü bhë yaa kë ɲnɛ -bho gɔn 'iin -du -nu ɲnɛ 'ö sla- bho -an 'ka 'ö -an fɛi kë gbaɔ 'ka; 'kɛɛ yö -de gia- =nɛ 'ö ö -de kë sla- -bho -a 'ka -në 'ka 'ö ö -de fɛi -kë gbaɔ 'ka kö -yaan kwa -gɔ -ta dhɔa ɲsɔɔn yaa -gɔ ɲnuadhɛ 'gü, 'ö dhö toë 'dhö ɲtoëpö 'ka. 13 Bhii 'kpa bhë, -dhɛ 'ö -bho gɔn -nu, -du gɔn -nu fɛi waa- -du mu 'güö 'yoo -bi 'dhoë- -bha 'ö 'wo- kë -na mɛ -dhiizë -nu -bha kö bun -bha -kë 'slöösslö -sü -yaan kë -an -gɔ bhë, 14 kö -yö -dho kë ɲdhë mü Klito fɛi 'piö ee! 'Ö tɔɔ -Zuu 'slöösslö 'ö -dhö ɲtoëpö 'ka, -ya -kë 'ö ö -de -kë sla- =bhoë' në 'ö- =zaadhɛ gbɛ 'yaa- -bha bhë -a 'ka; 'yö ö -de gbaɔ -Zlan -dhë. -A fɛi bhë ɲnɛ 'ö dho kwa ɲzuöpiödhɛ kë 'slöösslö në -nu 'ö -an -yö -a -bha -në gbɛ 'yaa 'dhö bhë -an -gɔ, -yö kë 'dhö kö -Zlan 'ö 'bhee- bhë, 'kwaan- yuö -nu kë -a -dhë. 15 Klito 'ö bhë -a -bha -kë -dhikuëdhe -dëü 'ö bhë -a -da -mɛ 'ka -sü -gɛn ɲga 'ö bhë; -yö kë 'dhö kö mɛ -nu 'ö -Zlan -yö -an ɲdhɔɔ -kë bhë, në 'ö- 'tɔ go -an -dhë 'ö -dhö ɲtoëpö 'ka bhë, -waan yö. Kë- wo 'dhö bhë, -a -bha -kë -an -gɔ -sü 'ö bhë, -yö -sü -a -bha ga -sü 'ö -da 'wun bhë -a 'gü, kö -yaan mɛ -nu 'ö 'wo -kë ɲsɔɔn yaa 'gü kö -wo ɲtun -dhikuëdhe zii bhë -a ɲlöö bhë, -an -gɔ -ta 'dhɔ -sü 'ka -an -bha 'wun yaa -nu -gɔ.

16 'Wun ɲzuan' do ga ɲnɛ. 'Wun mɛ 'ö -gban në -nu 'wo dho kë kö mɛ ɲya ga 'ö -kë mɛ -wo -kaanta 'ka -yaan ɲtun ga -na bhë, ɲwaa- pö -wa -wun yö 'sɛi, kö mɛ 'ö 'wun -yö -gban -a -bha bhë ɲya ga. 17 'Ö tɔɔ 'wun 'ö -gban mɛ -wo -kaanta -bha 'ö dho kë, -a -wun -yö -yö 'sɛi 'kɛɛ kö mɛ 'ö 'dhö bhë ɲya ga, 'kɛɛ -a -wun -yö 'flëë kö -a -mɛ -yö ɲtun 'bhee-. 18 Pë 'ö -kë 'ö -dhikuëdhe -blɛɛzë bhë, -a kë -yi 'ka kö -yaan -gban, 'ö fɛi -yö -lo -a -wun 'gü 'ö bhë. 19 -Blɛɛzë 'ka, Moizö -yö tɔng -dhoo -bho Izlaɛlö -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'dhiö ɲnɛ -kɔ 'ö tɔng -nu 'dhoë- 'ka bhë -a 'dhö. ɲDhɛ 'ö ɲya yën, -yö -du 'në -nu waa- -bho gɔn -nu -an fɛi -sü 'ö 'yi ɲkaan -a 'ka; 'yö- 'bhaa ɲkpënng tɔng ɲbɛɛn' -wo -ta; 'ö- 'bhaa -kë 'sɛgümɛ -nu -bha; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, 'lü 'wo- -dhɛ izɔpö bhë, -a -gbiö do 'ö 'bhla kaa- nuɛazë -yö -kë -a 'dhiö bhë ɲnɛ 'ö- -kë -a 'ka -a pö -sü 'ka ɲnɛɛ: 20 *Në 'ö ɲnɛ 'ö tɔɔ fɛi 'ö -Zlan -ya -kë -dhikuëdhe 'ka 'ö- =blɛɛ ka -dhë.* 21 -Kɔ do bhë 'ö- =kaa' sɔ 'kɔ waa- në -nu 'ö 'wo -Zlan ɲgbaa' -në -nu -yuö ɲkaa', 'ö- -Zlan gbadhɛ -bha bhë -an -bha, fɛi -kpëng -an -ta -sü 'ka 'pö. 22 -Wo në 'plɛ -kë 'slöösslö -Zlan wö 'dhiö fɛi bhë -a 'ka ɲnɛ -kɔ 'ö tɔng -ya pöë bhë -a 'dhö; 'ö tɔɔ -a 'ke fɛi yaa -lo, -ziö ɲsɔɔn yaa -nu -ta -sü 'ka 'dhö kë -dhö.

23 Në -nu 'wo dhang- 'gü bhë -an 'bin -nu 'wo 'kpongtaa zö bhë -an -bha -kë 'slöösslö -kɔ ɲga bhë. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë -a gia- -nu 'wo dhang- 'gü bhë -an -bha -wun -yö sla- 'gianzë -nu -bha. Në -kë 'ö Klito -yö ö -de -kë sla- 'ka bhë 'ö bhë. 24 'Ö tɔɔ yaa kë ɲnɛ slabhodhɛ 'ö dhang- 'gü bhë -a 'bin 'ö mɛ -nu -wa dɔ wo ɲkwaa' ɲnɛ 'ö Klito -yö -da -a 'gü. -A gia- 'ö dhang- 'gü bhë ɲnɛ 'ö -da -a 'gü; -dhɛ bhë ɲnɛ 'ö dɔ -sü 'ka -a -bha -Zlan wö 'dhiö kwa ɲwuën'. 25 Zuifö -nu -bha slabhomɛ ɲva -yö -da -kwɛ -bha do sla- bho -dhɛ 'gü wü fɛi 'ka; 'kɛɛ Klito -bha 'ka yaa -da mü ɲplëëzë 'ka kö -yaan ö -de kë

slabhoëpë 'ka. 26 'Ö ɓya kë ɓnɛ -yö 'dhö, kö -yö -dho bɔ 'klobhɔdhe 'gü -bezë -gwaa ɓplëëzë 'ka, 'go 'kpongtaadhɛ züdɔyi -bha. 'Kɛɛ pë 'ö -kë ɓzian' 'ö tɔɔ -dhɛ 'ö yi -kaanta -nu ɓwa yö ɓklöö', -yö -nu 'dhö do 'kpaan kö -yaan ɓsɔɔn yaa 'gü ɓsiö'-; yö ɓga 'ö- -de -kë 'dhö ö -de -nu slabhoëpë 'ka -sü 'ka bhë. 27 Mɛ 'oo mɛ 'ö -dhö, -yö -dho ga dosɛn 'kpaan; 'ö ɓya 'go mü 'ö -lo -Zlan 'dhiö kö -a -bha za -yaan 'kan. 28 -Kɔ do bhë ɓnɛ 'ö Klito -yö ɓkaa' do slabhoëpë 'ka kö -yaan mɛ 'bhee- -nu ɓva -bha ɓsɔɔn yaa -nu bho -an -bha. -Yö -dho nu 'zü; 'kɛɛ yaa nu kö -yaan mɛ -nu -bha ɓsɔɔn yaa bho -an -bha; -yö -nu kö mɛ -nu 'wo -ya -sü 'ka -a -gɔ bhë, -an dha.

10

1 Zuifö -nu -bha tɔng 'yaa pë -nu 'ö 'wo 'dhö giagia 'ka -an -yö -an pin ɓtaa 'ka, -yö pë -sɛɛbɔ -nu 'wo dho nu -dhɛkpaɔ ɓdhia' -bha bhë -an 'bin 'ka; 'ö yaa -mɔa kö mɛ -nu 'ö 'wo ɓyɔɔn -na -Zlan -bha bhë, -yö -an kë 'slööslö. Kë -de 'ö- wo poo bhë -an -kë 'slööslö -kɔ -yö -dho kë 'më 'ka ɛɛ? Kö sla- -nu 'ö 'wo- bho -na do -kwɛ -bha 'ö 'waa yën -a kë -sü 'ka bhë yö -mü ɓee, 'iin -a -mlë -zë -mü? 2 ɓYa kë ɓnɛ -Zlan gba -kɔ ɓsuu'- bhë, mɛ -nu 'wo- wo -na bhë, -wo -kë 'slööslö do -bezë ɓklöödhö, wo -bha ɓsɔɔn yaa -nu -gɔ, kö waa 'dho wo -de -ga 'zü ɓsɔɔnyaamɛ 'ka kö -waan 'dhö sla- bho 'zü. 3 Kë- wo 'dhö bhë giagia 'ka, sla- -nu 'wo bhë, pë 'ö -an këpë 'ka 'ö tɔɔ mɛ -nu -zo -büö 'ö- wo -an -bha ɓsɔɔn yaa -nu 'ka -kwɛ 'saadhö 'ka, 4 'ö tɔɔ -du gɔn waa- -bho gɔn -nu fɛi yaa 'dhö mɛ -nu -bha ɓsɔɔn yaa bho -an -bha 'gbɛɛdhö.

5 -A -wun 'gü, -dhɛ 'ö Klito 'dhoë- -da 'kpongtaa, -ya -pö -Zlan -dhë: *'Bhaa sla- 'piö 'iin 'bhaa gbaɔ gbɛ 'piö; 'kɛɛ 'bha n bun kë.* 6 *Gbaɔ 'ö -kë wü -nu 'wo -an 'güö -na slabhodhɛ -bha 'iin sla- 'ö -kë mɛ -nu -bha ɓsɔɔn yaa -bho -an -bha -pë 'ka bhë, -an -wun 'yi 'yaa 'kan ü 'dhii.* 7 *ɓDhɛ -kë 'dhö 'a- pö: Ma ɓga 'a ɓnɛ, (n Dë) -Zlan; a nu -na kö 'aan- ü -zo 'kun -wun kë ɓnɛ -kɔ 'ö pë 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka tɔng 'sëëdhɛ 'gü n -gɔ -wun 'gü 'ö- pöë bhë -a 'dhö.* 8 'Kɛɛ -a -ga 'ka- wo bhë, -ya -pö ɓkun: *Sla- nu, gbaɔ -nu, wü -nu 'wo -an 'güö -na slabhodhɛ -bha bhë -nu, waa- sla- -nu 'wo- bho -na mɛ -bha ɓsɔɔn yaa -nu -bho -a -bha -sü 'ka bhë -nu, 'bhaa -an gbɛ 'piö kö -waan 'dhoë- pö -a 'yi- -kan ü 'dhii.* 'Kɛɛ kö sla- -nu 'wo bhë, -wa -bho ɓnɛ -kɔ 'ö tɔng -wo 'dhö -a 'ka bhë -a 'dhö. 9 ɓDhɛ ɓya 'go mü zlöö 'ö- pö: *Ma ɓga 'a ɓnɛ, (n Dë) -Zlan, a nu -na kö 'aan- ü -zo 'kun -wun kë.* -Kɔ bhë ɓnɛ 'ö -Zlan -yö sla- zii nu 'plɛ bho -a 'ka sɛa-, 'ö ɓya Klito -bha yö -an ɓzian' dhö bhë. 10 ɓDhɛ -kë ɓnɛ pë 'ö -Zlan -dhi -a -dhë -wun 'ka, Yesu Klito ɓyaa- -mɔ 'kuë bhë, kwa -bɔ sla- 'ö- bho ö bun 'gü do 'kpaan ö 'plɛ 'ka bhë -a -ta 'kwa kë 'slööslö kwa -bha ɓsɔɔn yaa -gɔ.

11 Kë- wo 'kpa bhë, slabhomɛ 'ö -dhö, -yö -dɔ ö -gɛn -ta yi 'saadhö 'ka kö -yaan ö -bha yuö kë; -a 'bhaa -nu ɓya kë, sla- 'ö ɓyaa- bho do bhë 'ö ɓya kë 'ö- bho 'zü; 'kɛɛ kö waa -mɔ -a -bha -wo mɛ -nu -bha ɓsɔɔn yaa bho -an -bha 'sa. 12 Klito -bha 'ka, sla- do 'kpaan ɓnɛ 'ö- bho ɓsɔɔn yaa -wun 'gü; 'yö- sla- 'ö 'dhö bhë, 'ö -kë yuö 'ö- 'piö -pë dhö ɓglɔɔ -kplawo -a 'ka. ɓDhɛ 'ö ɓyaa- bho 'dhö, -yö -ya -sü 'ka -Zlan ɓkwɛɛ- 'gü ɓzian'. 13 Dɔ 'kwa- wo ɓnɛ, pë 'ö -yaa -gɔ -dhɛ bhë -a 'gü zlöö 'ö tɔɔ kö -Zlan -yö ö yaagümɛ -nu kë ö -gɛn ɓlöö -pë 'ka. 14 'Ö tɔɔ sla- do 'kpaan 'ö Klito -ya bho bhë, ɓyaa- kë mɛ 'ö ɓwa dha wo -bha ɓsɔɔn yaa -gɔ bhë ɓwa kë 'puu 'fɛfɛdhö ɓnɛ -kɔ 'ö -Zlan 'dhoë- 'piö bhë -a 'dhö ɓtoëpö 'ka.

15 'Wun 'ö -gban -a -bha, -Zuu

'slöösslö -ya -blɛɛ 'ö- pö -blɛɛzë 'ka: 16 *'Yö kwa Dëmɛ ya pö: -Dhikuëdhe 'a dhoë- kë -an 'ka kö yi -nu 'wo bhë ŋwa ziö ŋga ŋnɛ: A -dho ma tɔng -nu -da -an ŋzuö' 'gü, 'ö 'a- -ya -an -bha 'wundɔdhe -ta.* 17 ŋDhɛ ŋya 'go mü, 'yö- pö: *N 'ka 'dho -an -bha ŋsɔɔn yaa -nu waa- -an këwun yaa -nu -wun kun n -zuë gbɔ.* 18 Bhii -dhɛ 'ö -ziö ŋsɔɔn yaa -nu -ta -sü 'dhö -a -bha, kö sla- -bho ŋsɔɔn yaa -wun 'gü -sü gbɛ 'yaa mü gbɔ.

19 ŋYa kë 'dhö, n dhegluzë -nu, kö -potaasü -yö kwa -gɔ 'kwaan- -da -dhɛ 'slöösslö -dhɛ ŋduö -bha Yesu fɛi 'ö -lo bhë -a -wun 'gü. 20 ŋYa zian -dëü 'ö -dhö -a -dëü 'gü bho kwa -dhë -dun 'kɔ 'dhiö -sɔ 'ö bhë, ŋpɛɛ'- 'ö- wo bhë -a 'ka; -dun 'kɔ 'dhiö -sɔ 'ö bhë ŋnɛ 'ö -dhɛ 'slöösslö waa- -dhɛ 'slöösslö -dhɛ ŋduö -an 'gü -kan 'gü -pë 'ka. -Kwa -dhɛ -ga -a 'gü -së 'ka, -yö Yesu bun 'bin 'ka kwa -dhë. 21 Kwa -bha slabhomɛ ŋva -yö -dhö 'ö -ya -sü 'ka -Zlan -bha mɛ -nu 'kpɛkpɛ -gɔ 'dhiö. 22 ŋYa kë 'dhö kö -kwa ŋyɔɔn -Zlan -bha, ŋzuö' 'puu 'ka, -zo yö -sü 'ö- 'yan -toë -gɔ -pë 'dhö -gban -sü 'ka kpinngdhö -a 'gü bhë -a 'ka. Kö ŋkun 'ö 'wun -yö to kwa ŋzuö' -ta 'ö -kë kwa -gɔ ŋzuö' -to zlöö -pë 'ka. Kwa bun -yö kë 'zlu -sü 'ka 'yi 'slöösslö 'ka. 23 -Zo -tën -a -dhë -pë 'ö 'kwa- -wun ŋblɛɛ' -na bhë, -kwaa -wun 'kun 'gbee-, bhii -yö kë ka 'yaan ŋnɛ pë -nu 'ö -Zlan -ya 'tɔ go kwa -dhë bhë, -yö -dho -a -de kë. 24 -Kwa kwa -zo 'to kwa 'ko -nu 'piö kwa 'ko -nu ŋfaan' 'më -sü 'ka -dhɔ -kë 'kuë -sü -bha 'iin kö pë 'ö këpë -nu -së 'ka kö 'kwaan- kë. 25 Kö ŋkun 'kwa kwa -ta yö -dho -bhɔkuëkëdhɛ -nu 'gü -sü -bha ŋnɛ -kɔ 'ö mɛ 'bhaa -nu 'dhoë- kë -na 'ka bhë -a 'dhö. Pë 'kwa dhoë- kë ŋzian' 'ö tɔɔ 'kwa kwa 'ko -nu ŋfaan' 'më 'ö tɔɔ ka gia- ka- =tɛi' -dɔ ŋnɛ kwa Dëmɛ -bha nu -yi 'ö- -ya bhë ŋya yö ŋklöö'.

26 Bhii ŋya kë ŋnɛ 'wun giagia dɔ -sü ŋya kë kwa -gɔ 'ö 'kwa 'go -a 'gü 'kwa ŋsɔɔn yaa kë kwa -de ŋdhɔɔbhaa 'ka, kö ŋkun 'ö -kë kwa -zo 'piö ŋnɛ sla- -bho ŋsɔɔn yaa -wun 'gü -sü 'bhaa -yö -dho kö -yaan kwa -bha ŋsɔɔn yaa -nu bho kwa -bha. 27 Pë 'ö -ya kwa -gɔ zlöö 'ö tɔɔ kö 'kwa dɔ kwa -de -wun ŋzɔnng' -ta za 'gblüünzë waa- ö 'piö 'siö ŋva 'ö dho ŋgɔü' 'gbee- -mɛ -nu 'gü ŋsiö'- bhë -a -gɔ. 28 Kë- wo 'dhö bhë, mɛ 'ö Moizö -bha tɔng dɔ 'gü, kö -a -tɔmɔ -nu -wo kë ŋplɛ 'iin -yaaga, -a zë ŋnɛ 'wo- wo; -a 'yënng yö -sü gbɛ 'yaa kë -dhö. 29 Së -nu 'wo bhë, ŋwa kë ŋnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, kö mɛ 'ö -Zlan Gbö giagia sü -bha -zë, 'ö- fɛi 'ö -lo -dhikuëdhe -pë 'ka 'ö -Zlan -yö bɔ -a -ta 'ö mɛ -ga 'slöösslö bhë, ŋyaa- sü ŋnɛ pë 'ö- -yö -a -bha -pë gbɛ 'yaa 'dhö -a 'dhö, 'ö ŋya ö 'dhi -ya -Zuu 'ö go -Zlan 'piö 'ö- -kɔ -së 'dhö kwa -ta bhë -a -bha, kö -a -mɛ bhë 'klobhɔdhe 'ö dho nu -a -ta bhë, 'ka -dhɛ -ga -a 'gü -yö -dho kë -a -gɔ mü ŋdhë ŋɛɛ? Ka gia-, 'ka -dhɛ -ga -a 'gü, yö 'ka 'dho kë ŋgbaɔnsü mɛ 'ö bhë -a -bha 'ka a? 30 Bhii -Zlan 'ö 'wun ŋblɛɛ 'ö- pö: *Ma ŋnɛ 'a dho n -de -gbɔ bho, ma ŋnɛ 'a dho 'wun bho 'wunyaakëmɛ -nu 'gü* bhë, kwa- dɔ. Yö do bhë ŋnɛ 'ö- pö 'zü: *Kwa Dëmɛ -dho ö -bha 'sɛgɔgümɛ -nu -bha za kan.* 31 (N dhegluzë -nu,) -Zlan 'ö 'bhee- bhë, -da -a kwɛɛ -sü ŋsuu'- 'ö bhë -yö 'wun 'gblüünzë do 'bhaa 'ka.

32 -A -kë 'dhö -sü 'gü, kö ŋkun 'ö ka -zlö -yö -trö 'wun -nu 'ka bɔ -an 'gü kö 'ka -da -Zlan -wo 'gü, ŋsaan' -nu 'ka- wo kö -Zlan -bha -dhɛpuudhɛ 'ö bhë 'ka- yö, 'wun 'gbee- -nu -wo -nu ka -ta, 'kɛɛ 'ö 'ka to -a 'gbee- 'ka 'wun -nu bhë -an 'gü bhë -an 'ka; 33 kö -wo 'si -nu bho -na ka -gɔ, kö -wo pë 'dhiö- -nu kë -na ka 'ka mɛ 'kpɛkpɛ wö 'dhiö; 'ö- 'bhaa -nu ŋya kë, kö mɛ -nu 'wo pë kë -na -an 'ka 'dhö bhë kö ka 'dho -na -an -dhë; 34 'iin 'zü

mɛ -nu 'ö 'wo -kanso 'gü, ka -da -na -an 'yënng 'gü; ka -bha pë -sɛɛbɔ -bho ka -gɔ -sü bhë, ka -we -a -bha 'gludhi 'ka. 'Ö tɔɔ ka- 'wun -dɔ ŋɛ pë -sɛɛbɔ 'gian -zë -nu 'ö 'wo dho ŋglɔɔ ŋtoëpö 'ka -wo ka -gɔ. 35 ŋYa kë 'dhö, -zogbansü 'ö ka -gɔ bhë, kö ŋkun 'ka kun -a 'ka; bhii -a 'piö -në 'ö -Zlan -ya -ya ka -gɔ -yö -dhö. 36 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, ka -bha -wun -yö -kë ŋnaazë -sü -bha kö 'kaan- -Zlan -zo 'kun -wun kë -yö kë 'dhö kö pë 'ö- 'tɔ go bhë -yaan -a nu ka -dhë. 37 'Ö tɔɔ pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *-A 'töng ŋya 'to 'tee, 'tee giagia 'ka, kö mɛ 'ö dho nu bhë -yaan nu, yö 'ka 'dho lan- bhɔ nu ŋdhia.* 38 *'Kɛɛ kö kë- wo 'dhö bhë mɛ 'ö kpengdhö n wö 'dhiö -yö -këdhösü 'ö n 'piö bhë -a yö -a -bha -zo -yö n -ma -sü 'gü, 'kɛɛ ŋya kë ŋnɛ mɛ ŋya 'yɛ ö 'zü ŋya bhɔ ö züë -a -wun 'yi 'ka 'dho kan n 'dhii.* 39 Kwa 'pö, 'kwaa ŋnɛ mɛ 'ö 'wo bhɔ -na wo züë 'ö 'wo zian yaa 'sü -na bhë -an 'dhö. -Zo -yö -Zlan -bha -sü -yö kwa -gɔ; 'ö kwa dha -zian -ta.

11

'Wun 'ö -gban -zo -yö -Zlan -bha -sü -bha

1 -Zo yö -Zlan -bha -sü 'ö bhë, yö -mü -më 'ka ɛ? 'Ö tɔɔ pë -nu 'ö -Zlan -ya 'tɔ go, 'kɛɛ 'ö waa kë ŋkun bhë -a -dhɛ 'wun gia- -sü; 'ö tɔɔ pë -nu 'ö mɛ yaa- yö do ('kɛɛ 'ö- -wun 'dhö -dhö) bhë, 'yan -to -a -gɔ -sü. 2 -Zo -yö -Zlan -bha -sü bhë ŋnɛ 'ö -kë 'dhiö mɛ -nu -gɔ 'ö -an -wun 'yi -yö -kan -Zlan 'dhii bhë.

3 -Zo -yö -Zlan -bha -sü ŋsuu'- 'ö 'dhö bhë ŋnɛ 'ö- -kë 'ö 'kwa- 'wun dɔ ŋnɛ -yö 'kpongtaadhɛ -pë -kë ö -wo 'ka; kö ŋya kë 'dhö pë 'ö kwa 'yan 'dhoë- -bha bhë -yö -go pë 'ö 'kwaa- yö -a 'gü.

4 -Zo -yö -Zlan -bha -sü do bhë ŋnɛ 'ö -kë Abɛlö -gɔ 'yö sla- -nu 'ö waa- ö ŋdhoo Kaɛn 'wo- bho bhë, 'ö- -bha -yö -Zlan -zo kun 'ö -ziö -a 'ka Kaɛn -bha -ta. -A -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -wun 'gü, 'yö -Zlan -ya yö kpengdhö, 'ö- -bha gbaɔpë -nu kun ŋzuö' -së 'ka. Abɛlö 'ö bhë 'kö -kë ŋnɛ ŋya ga, -a -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü bhë -yö ŋtun 'wun ŋzuan' 'ka kwa -bha 'ka ŋdɛɛ.

5 Enɔkö -de 'pö, -a -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -wun 'gü, -yö -to 'bhee-, 'yö dho dhang- 'gü -Zlan 'piö; 'ö pë 'wo- -dhɛ -ga 'ö yaa- dɔ. Mɛ gbɛ yaa- yö gbɔ. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -Zlan -bha 'sëëdhɛ ŋbɛɛn' -yan -ya -pö -dhɛ 'bhaa 'gü mü ŋnɛ: -A kë -sü 'ka kö -yaan 'dho dhang- 'gü, -a 'ta -sü -kɔ -wun 'yi -yö -kan -Zlan 'dhii. 6 'Ö tɔɔ mɛ gbɛ -wun 'yi yaa 'dhö kan -Zlan 'dhi 'kpaan 'ka kö -zo -yö -a -bha -sü 'yaa mɛ bhë -a -gɔ. -A -gɛn ŋga tɔɔ mɛ 'ü dho ŋyɔɔn -Zlan -bha, ü ŋdua' -mü kö 'ü- -dhɛ 'wun gia- =nɛ -Zlan -yö -dhö; 'ö -mɔa kö -yö 'wun -së kë mɛ 'ö- =mɛɛ -a -dhë.

7 -Zo -yö -Zlan -bha -sü bhë ŋnɛ 'ö -kë Noe -gɔ 'ö 'wun -nu 'ö -Zlan -ya to 'dhiö 'ö- =blɛɛ -a -dhë bhë, 'ö- -wun -dhɛ 'wun gia- 'kɛɛ kö -a 'yan yaa -da -a 'gü ŋkun. 'Yö- -wo ŋbhlë -ya; 'yö 'wun bhë 'ö- to 'dhiö 'ö 'yitagɔ -pë -kë; 'ö -dhɛ 'ö 'yi ŋya pa, 'ö waa- ö -gɔ kɔɔmɛ -nu 'wo -da -a 'gü, 'wo dha. -A -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü bhë -a -wun 'gü ŋnɛ 'ö za -yö -dhi -a -bha -Zlan wö 'dhiö, 'ö za -yö 'kpongtaamɛ -nu kun yi bhë -a 'ka, -zo -yö -Zlan -bha -sü 'ö yaa kë -an -gɔ ŋnɛ Noe 'dhö bhë -a -wun 'gü.

8 Ablaamö -de 'pö, -a -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -wun 'gü ŋnɛ, 'ö kë- wo 'kpa bhë, -a ŋdhɔɔ 'ö -Zlan -ya -kë 'ö- bɔ 'sɛgɔ 'ö dho kë -to -a -bha 'në -nu -gɔ -pë 'ka -a 'gü bhë, 'ö yaa -kɔ -a 'ka. 'Yö ŋluu ö -de -gɔ 'sɛ 'gü 'ö dho, kö 'yaa ö 'dhodhɛ -de dɔ. 9 -A -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -wun 'gü ŋnɛ 'ö -kë 'sɛ 'ö -Zlan ŋya 'tɔ go -a -dhë bhë -a 'gü ŋnɛ -nia 'dhö bhë; 'ö 'wo ŋkaa' 'dhö sɔ

'kɔ -nu 'gü mü yö 'dhö, Izaakö 'dhö waa- Zakɔbö 'ö wo -de 'pö 'ö pë 'tɔ 'go -wo do bhë 'ö -an -bha 'ka 'pö bhë. 10 'Ö tɔɔ Ablaamö 'yan -yö -kë pödhɛ 'ö -Zlan yö -de gia- 'ö dho -a dɔ, 'ö 'yaa 'wü bhë -a -gɔ.

11 -Zo -yö -Zlan -bha -sü 'ö -kë -a -gɔ bhë ŋnɛ 'ö- -wun 'gü 'ö yö Ablaamö -mɛ, 'ö waa- ö bɔɔ Saala 'ö ŋwa ziö 'në 'kpɔ 'töng -ta bhë 'ö 'wo -mɔa -bha 'wo 'në kpɔ. 'Ö tɔɔ kë 'ö- wo 'dhö bhë -wa -wun -dhɛ 'wun gia- =nɛ 'wun 'kö ŋya 'go -Zlan 'dhi ŋya yö plaan pë 'tɔ 'go -wo 'ka, kö pë 'ö dho -a kë yö -mü. 12 -Kɔ 'ö ŋkaa' zlöö 'ö Ablaamö 'ö ŋya kë zii -be, 'ö- 'nëkpɔdhɛ 'yaa -dhö gbɔ bhë 'ö 'në kpɔ, 'yö 'waa -mɔa kö -wa ŋsuu'- -ta -dho 'kuë--sü dɔ ŋnɛ -kɔ 'ö 'susongga -nu 'dho -a 'ka dhang- -bha 'iin 'zü ŋnɛ -kɔ 'ö 'yënng ga -nu 'dhoë- 'ka 'yoo ŋbhaa -a 'dhö bhë.

13 Mɛ -nu 'wo bhë -wo -to -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü, -wo -ga, 'kɛɛ kö pë -nu 'ö -Zlan -ya 'tɔ go bhë waa- yö; kë- wo 'dhö bhë -an 'yan -yö -da -an 'gü 'ö 'wo to ŋgbiin 'wo wo -kɔ ŋluu -an -dhë; 'ö tɔɔ kö ŋwaa- 'wun dɔ ŋnɛ wo -nia 'ka, ziö -mɛ -nu 'ka 'kpong ŋnɛ -a ŋtaa. 14 Kë- wo 'dhö bhë mɛ -nu 'wo 'wun ŋblɛɛ' -na 'dhö bhë, -wa -zɔn gia- 'ka ŋnɛ -wo 'sɛ 'ö dho kë wo -de -gɔ -sɛ 'ka -a ŋmɛɛ' -na. 15 'Ö ŋya kë ŋnɛ 'sɛ 'wo go -a 'gü bhë -wo -kë wo -zo -ta -a 'gü ŋdhia ŋzuötozlöödhe 'ka -be, kö -wo -dho yɛ wo 'zü, 'wo dho -a 'gü. 16 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë pë 'ö -kë -an ŋzuö' 'piö 'ö tɔɔ 'sɛgɔ 'ö ŋbhlëzë 'ö -ziö -a 'ka -a mɛ 'wo go -a 'gü -a -ta bhë. Yö ŋnɛ 'ö -kë -a mɛ 'ö dhang- 'gü bhë -a 'ka bhë. Pë 'ö -kë 'ö 'yaa -Zlan -bha lë- -wun 'ka kö -wa -dhɛ wo -bha -Zlan 'ö bhë 'ö bhii yö gia--de ŋnɛ 'ö -an -bha pö- dɔ 'ö -ya -sü 'ka -an -gɔ.

17 Ablaamö -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü bhë ŋnɛ 'ö- -wun 'gü, 'yö ö gbö Izaakö 'ö -kë -a -gɔ 'dhö do 'kpaan bhë 'ö- -kë slabhoëpë 'ka kö -Zlan ŋyaa- =zuö' -ga, kë ŋnɛ -yö ö -wun -dhɛ 'wun gia- kö -yaan ŋtɛi' dɔ. 'Yö Ablaamö -ya -kë kö -yaan ö gbö bhë -a kë sla- 'ka 'kɛɛ kö -a gbö 'ö 'dhö bhë ŋnɛ 'ö -Zlan -yö 'wun -gban -a -bha 'ö- -kë -a -dhë pë 'tɔ go -wo 'ka bhë. 18 'Kɛɛ kö -Zlan -ya -pö -a -dhë 'dhiö: *Izaakö bhë ŋnɛ 'ö dho kë ü ŋsuu'- -ta -nu -go -a 'gü -mɛ 'ka.* 19 -Yö -kë Ablaamö 'yaan ŋnɛ -kɔ -mɔ 'wuën- -sü -yö -Zlan -gɔ, 'ö -mɔa -dewo 'ö mɛ -nu bho ga 'gü. Pë 'ö -kë 'ö -Zlan -yö Izaakö nu Ablaamö -dhë 'zü -dëüwo bhë 'ö bhë ŋnɛ pë 'wo- pö mɛ 'ö ga bhë ŋya 'go ga 'gü, ŋya -wo -a 'dhö.

20 -Zo -yö -Zlan -bha -sü do bhë ŋnɛ 'ö -kë Izaakö -gɔ, 'yö to 'bhee-, 'yö 'dhuë- kpɔ ö gbö Zakɔbö waa- Ezau -an -bha 'wun dho kë -an 'ka -dhɛkpaɔ ŋdhia' 'piö bhë -a -wun 'gü bhë. 21 -Zo -yö -Zlan -bha -sü do bhë ŋnɛ 'ö -kë Zakɔbö -gɔ, 'ö--wun 'gü 'ö Zozɛfu gbö -nu 'wo bhë 'ö 'dhuë- kpɔ -an -bha do do 'ka -yaan ŋtun ga -na; yi bhë -a 'ka, -yö ö -bha 'lü 'në -gban ö -gɔ 'ö dɔ gɛnngdhö ö -gɛn -ta 'ö -Zlan gba.

22 -Zo -yö -Zlan -bha -sü bhë ŋnɛ 'ö -kë Zozɛfu -gɔ 'ö ŋdhɛ 'ö 'dhoë- ga, 'ö 'töng 'ö Izlaɛlö -mɛ -nu dho go -a 'ka Ezitö -sɛ 'gü bhë 'ö- to 'dhiö 'ö 'wun -gban -a -bha 'ö- =blɛɛ; 'ö 'wun -gban -kɔ 'wo dho ö ŋglöö ga 'lü -nu kaa -nu 'ö- 'plɛ ŋblɛɛ -an -dhë.

23 -Zo -yö -Zlan -bha -sü bhë 'ö -kë Moizö 'kpɔmɛ -nu -gɔ 'ö 'wo- 'blë ŋbiin bin 'su -yaaga 'piö kö ŋkun 'ö 'wo dho -a zë (ŋnɛ -kɔ 'ö Ezitö -gludë -ya pö -wa kaa Zuifö 'ka 'kpa bhë -a 'dhö); 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, waa 'suö -gludë 'ö bhë -a -dhë kö -wa -wo ŋbhlë -ya ŋnɛ -kɔ 'ö- pöë bhë -a 'dhö 'në bhë -a -bha -kë -së -sü -wun 'gü.

24 -Zo -yö -Zlan -bha -sü bhë ŋnɛ 'ö -kë Moizö -gɔ; 'yö ŋdhɛ 'ö ŋya kë ŋva, 'ö yaa 'we -a -bha gbɔ kö -wo ö -dhɛ Falaɔn 'dhu -bha 'në.

25 'Ö- -dhɔ -kë kö waa- -Zlan -bha 'sɛgɔgümɛ -nu wo 'klo -yö bhɔ 'ö ◌zië' -kë -Zlan 'ka ◌gbiin -sü 'ö 'wo -kë wo -de ◌dhɔɔbhaapë -nu 'ö dho ziö bhë -a 'gü -sü -ta. 26 'Yö lë- -kpɔ -a -ta -sü ◌nɛ -kɔ 'ö ◌kaa' Klito 'ka -a 'dhö bhë, 'ö- yö 'gianzë 'ö -ziö -a 'ka ◌bhɔɔpë -nu 'wo Ezitö bhë -an -ta. Kë- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ kö -a 'yan -yö pë 'ö dho kë -a ◌saan' 'ka 'dhiö ◌zian' -Zlan 'piö bhë -a -bha.

27 -Zo -yö -Zlan -bha -sü bhë ◌nɛ 'ö -kë Moizö -gɔ 'ö yaa 'suö Ezitö -gludë -dhë; 'ö to ö -wo -ta 'ö go pödhɛ bhë -a 'gü ◌nɛ pë 'wo- pö -Zlan 'ö mɛ gbɛ 'yaa- yö bhë, -ya 'yan 'dhiö -a 'dhö. 28 -Zo -yö -Zlan -bha -sü 'ö -kë -a -gɔ bhë ◌nɛ 'ö- -wun 'gü 'ö tɔng dɔ Izlaɛlö -mɛ -nu -dhë kö -wo Paakö 'wlaan- kë; 'ö 'go mü 'ö- pö -an -dhë 'bhlanë -nu 'wo dho -an zë bhë, -wo -an fɛi kë kpong -nu -bha ◌kun -kë 'ö -Zlan -bha bɔmɛ 'ö dho nu pë 'gü ◌siö' ◌dhia bhë 'ö dho -da Izlaɛlö -mɛ -nu -gɔ kɔɔ -yaan 'në gɔɔn- 'saadhö 'ö dhe -bha 'në -blɛɛzë 'ka -a zë. (-Kɔ 'ö ◌kaa' zlöö 'ö Paakö 'wlaan- -yö ◌daa' 'ö bhë.)

29 -Zo -yö -Zlan -bha -sü ◌nɛ 'ö -kë Izlaɛlö -mɛ -nu -gɔ 'ö- -wun 'gü, 'ö 'Yoo nuɛazë -yö -kan 'kuë- 'ö 'wo- -kan ◌nɛ pë 'wo- pö -dhɛ 'kpɛa -dhɛ -mü -a 'dhö bhë, 'kɛɛ kö ◌dhɛ 'ö Ezitö -mɛ -nu -wo yö mü 'ö -an 'plɛ -wo to yiö.

30 -Zo -yö -Zlan -bha -sü 'ö -kë Izlaɛlö -mɛ -nu -gɔ bhë ◌nɛ 'ö- -kë 'ö ◌dhɛ 'ö ◌wa ◌nië' Zeliko -pö -zü 'to -dhɛkpaɔyi 'slaplɛ 'piö 'ö- böü- 'kplong 'ö- -zü 'to bhë, 'ö -lo. 31 -Zo -yö -Zlan -bha -sü 'ö -kë Laabö 'ö -kë ◌sɔɔnkëdhe 'ka -a -gɔ bhë ◌nɛ 'ö- -wun 'gü 'ö mɛ -nu 'ö waa 'wun ma -Zlan -ta bhë 'ö wo -nu waa ga bhë 'ö tɔɔ -glunaɔkëmɛ -nu 'wo go Izlaɛlö -mɛ -nu ziën 'töng bhë -a 'ka bhë, -yö -an -nia -kun -së 'ka Zeliko plöö.

32 'Wun -yö n -gɔ ◌va kö 'aan- =blɛɛ' 'wun ◌zuan' 'ka 'wun 'ö -gban -zo -yö -Zlan -bha -sü -bha -a -bha; -a kë ◌yië' 'aan- bɔ Zedeɔn -bha 'gü, 'aan- bɔ Balakö 'dhö, Sansɔn 'dhö, Zɛfüte 'dhö, Davidö 'dhö, Samiɛlö waa- -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'wo to -an -bha ◌blɛɛ'-, kö 'kwa 'dho ◌gbiin. 33 'Kɛɛ -yö kë kwa 'yaan poo ◌nɛ -zo -yö -Zlan -bha -sü 'ö -kë -an -gɔ bhë ◌nɛ 'ö- -kë 'ö 'wo to -a 'gbee- 'ka -gludë -nu -ta 'sɛgɔ -nu 'gü, 'ö 'wun kpengdhö kë -sü -yö -kë -an ◌zuö' 'gü; 'ö- -wun 'gü 'ö pë 'ö -Zlan -ya 'tɔ go -an -dhë bhë, 'wo- yö. -Zo -yö -Zlan -bha -sü do bhë ◌nɛ 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü nu -an -dhë 'ö 'wo ◌laa' -nu 'dhi yö -a 'ka 'kuë-, 34 'ö 'wo 'siö ◌vava -nu ◌dhuu -an 'ka, 'ö 'wo dha -ga -dhaa ◌kwaa' -sü -gɔ. ◌Faan' yaa kë -an -gɔ 'kɛɛ -wo -kë ◌faan' -zë (wo -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -wun 'gü). -Wo -kë 'gbee- -glu -nu 'gü 'ö 'wo to -a 'gbee- 'ka -glugɔnmɛ -nu 'wo go 'sɛ gbɛ 'gü -an -ta. 35 -Zo -yö -Zlan -bha -sü bhë ◌nɛ 'ö -kë dhoo -nu 'bhaa -nu -gɔ 'kpa, 'ö -an -mɛ -nu 'wo ga, 'wo go ga 'gü -an -dhë.

-Wo mɛ 'bhaa -nu -kun, 'wo -an zë -kë wo 'kɛɛ 'ö waa 'we -a -bha gbɔ kö 'wo 'go 'gan 'gü, -yö kë 'dhö kö -waan 'go ga 'gü -këdhösü 'gianzë -bha 'ka. 36 'Wun do bhë -a -wun 'gü ◌nɛ 'ö 'wo 'yee to mɛ 'bhaa -nu -bha, 'ö 'wo -an 'bhaa -nu -ma, 'wo ◌yɔɔ' yö -an -bha, 'ö 'wo -an -zuö -kanso 'gü, 37 kö -wo -an mɛ 'bhaa -nu ◌zëë 'zë -na -guö 'ka, -wo 'to -na -a ◌kwaa' kö -wa mɛ 'bhaa -nu 'klu 'kan -na 'sii- 'ka 'iin kö -wo -an -gɔ 'kan -na -dhaa 'ka; -wo -kë 'fɛɛzë; -an -ya -dhɛ kpinngdhö yaa kë -dhö; -wo 'bhla kwi -nu 'iin -bho kwi -nu -da wo -bha ◌nɛ sɔ 'dhö; kö -an 'klo bhɔ -na. 38 Mɛ -nu 'ka- -ga -na bhë, -wo -kë 'dhö 'yënng ◌taa -dhɛ -nu -bha, -tɔn 'piö -dhɛ -nu -bha, -guö ◌duu' -dhɛ -nu waa- 'sɛi -dhɛ -nu -bha 'dhö, 'kɛɛ a- -pö ka -dhë -wo ◌va 'ö- -de 'yaa 'kpongtaamɛ -nu -ma 'kun poo kö -wo kë -an ziën.

39 'Kɛɛ mɛ 'ö 'wo bhë 'saadhö, -an -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -wun 'gü, -an -wun 'yi -yö -kan -Zlan 'dhi, 'kɛɛ kö pë 'ö -Zlan -ya 'tɔ go bhë, waa- yö. 40 Bhii -Zlan -yö pë 'gianzë -ya kwa -gɔ. Pë 'ö -kë -an -bha dhasü yaa -da kwa 'dhiö bhë 'ö bhë, -yö kë 'dhö kö dhasü 'ö -dhö bhë 'kwaan- yö kwa 'kuë.

12

'Wun 'ö -gban mɛ 'kwa- -dhɛ kwa Dë -a -bha kwa 'kun -kɔ -bha

1 -A -kë 'dhö -sü 'gü, ǃdhɛ -kë ǃnɛ -Zlan -bha mɛ -nu 'wo bhë -an -gbaa ǃva -wo kwa -zü 'to ǃva, 'ö -an 'yan 'dhö kwa -bha bhë, kö -kwa kwa ǃkwaa' pë 'saadhö 'ö ǃnɛ ǃkwɛɛ- 'dhö, kwa -bha -ta -sü -Zlan -bha zian -ta -sü 'gbloo 'piö -a -bha; kö 'wun yaa 'ö -ziö kwa -gɔ -dhɛ 'yaa 'gbee- bhë, 'kwa 'kan -a -bha kö -bla 'ö kwa -gɔ bhë, 'kwa- 'sü ö 'sü -kɔ 'ka. 2 Yesu 'ö kwa -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü bhë -a -gbaan 'ö yö ǃnɛ 'ö dho -a 'ka -a 'gü -pë kë -sü -bha -a 'ka bhë, -kwa kwa 'yan kë -a -bha. 'Ö tɔɔ yö 'ö bhë ǃnɛ 'ö -we -a -bha kö -wo ǒ zë -a -dɔ -gaatalü -bha -sü 'ka; 'ö- lë- =suu'- bhë yaa- kë, ǃzuögludhi ǃva 'ö -kë -ya -sü 'ka- -gɔ bhë -a -wun 'gü. 'Yö dɔ 'kwa- wo ǃdɛɛ ǃnɛ, 'yö -ya -sü 'ka -yadhɛ ǃbhlëzë 'ö -Zlan -bha -gludëdhɛ -gbloo 'gü, -Zlan ǃkwɛɛ- 'gü dhang- 'gü bhë -a 'gü.

3 ǃYa kë 'dhö, kö ǃkun 'ö ka -zlö -yö -trö, 'ö ka 'gü -yö ga 'yan -to -a -gɔ -sü 'ka 'ö ka ǃfaan' -yö yën 'ta -sü -Zlan -bha zian -ta -sü 'ka; 'ö tɔɔ yö 'ö bhë, këpëyaamɛ -nu -wo 'wun ǃsuu'- 'saadhö 'ö -dhö -a ǃkaa', 'yö bɔ -a 'gü; 4 bhii -yö 'dhö 'püë- wo, -ka ka -de -ta ǃkɔɔ'-, ǃkun -kë 'ö ǃsɔɔn yaa -dho -da ka -bha -tosiadhe 'gü 'kɛɛ 'ko 'ka dho -a zë, -yaan kë ka -gɔ -to -a 'gü -ko 'ka, kaa- zë do. 5 Mɛ ǃfaan' 'më -wo -nu 'ö -Zlan -ya ǃblɛɛ ka -dhë ǃnɛ mɛ pë ǃblɛɛ 'në -nu -dhë bhë kö ǃkun 'ö ka -zlö -yö -trö -an 'ka; 'ö bhii -ya pö: *N gbö, kö ǃkun 'ü Dëmɛ -bha mɛ -kun 'gbee- -sü -san -zë; kö ǃkun 'ö -we ü -dhë ü ǃdɔɔ' -sü 'ka 'ö 'ü ü -kɔ dho sia-.* 6 *Bhii mɛ 'ö Dëmɛ -ya -dhɔ -kë ǃnɛ 'ö- kun 'gbee-, 'ö mɛ 'ö- dɔ ǃnɛ ö gbö -mü bhë ǃnɛ 'ö- 'klo bhɔ.* 7 'Wun -nu 'wo wɔ -na ka -ta bhë -ka bɔ -an 'gü ǃnɛ ǃdhɛ 'ö mɛ dë -yö mɛ ǃdɔɔ -a -bha -a 'dhö. -A -de 'wun -nu 'wo bhë -wa -zɔn ǃnɛ -Zlan -yö ka -sü ǃnɛ ö gbö -nu 'dhö. -A -ga gia- 'ka- wo bhë, 'ka 'në dë yö kö 'yaa 'we ö gbö -dhë 'iin 'yaa ö gbö -ma -a? 8 'Kɛɛ -yö kë ka 'yaan ǃnɛ ǃya kë ǃnɛ -Zlan -bha ka ǃdɔɔ' -sü 'yaa 'dhö, kö 'kaa- gbö -nu giagia 'ka. 9 Kwa gia- -kwa -dhɛ -ga bhë 'dhɛ! Kwa dë -nu 'wo 'kpongtaa zö bhë, ǃya kë -wo 'wun -wɔ kwa -ta kwa 'nëdhɛ 'gü kö 'kwaan- 'wun ma -an -ta. Kö kwa Dë 'ö dhang- 'gü bhë, -gɔ -yɔɔ -a -dhë -sü ǃsuu'- -mlë 'ö dho kë kwa -gɔ kö -këdhösü -yaan kë kwa -gɔ bhë ǃɛɛ! 10 Kë- wo bhë kwa dë -nu 'wo 'kpongtaa zö bhë ǃwa kë, -wo 'wun -wɔ kwa -ta pë 'ö -an 'yan 'dhiö kpengdhö 'kpongtaa zö 'töng kpö 'bhle 'ka -a -wun 'gü. 'Kɛɛ -Zlan -bha 'ka, ǃya 'wun wɔ kwa -ta, kö -ya -kë 'dhö kwa -wun 'gü (kwa -bha 'wun -së 'ka ǃtoëpö 'ka), kö 'kwaan- -kë 'slööslö 'pö ǃnɛ ö 'dhö. 11 'Yö 'wun ǃya wɔ kwa -ta, 'ö -kë kwa 'gü -a 'töng bhë -a 'ka ǃnɛ ǃzuö' -kaan 'kuë -wun 'dhö 'ö 'yaa kë kwa -bha ǃzuögludhi -wun 'ka. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, mɛ -nu 'ö ǃwa bɔ 'klobhɔdhe 'gü ǃva, -a 'piö -më bhë, -wa -kun 'yee 'ka. -A 'piö -më 'ö 'dhö bhë 'ö tɔɔ ǃzuöyagluu waa- -këdhösü 'ö kpengdhö.

'Wun 'ö -gban -zobüödhewo -nu -bha

12 ǃDhɛ 'ö 'dhö, ka -kɔ -nu 'ö -an 'gü ǃya ga bhë, -ka -an ǃluu', 'ka ka kpɔngɔ -nu 'ö ǃwa kë 'dhiö bhë -an gba ǃfaan' 'ka. 13 -Ka 'dho ka -bha -ta zian 'ö kpengdhö -a -ta -sü 'ka 'dhiö kö ǃkun 'ö ka -gɛn mɛ 'ö

-ziö 'kluë- -sü 'ka 'ö dho ka kë 'kɛɛ kö -yö bo ŋzian'.

14 -Kaa këdhɛ ŋmɛɛ'- kö ŋzuöyagluu -yö kë ka -gɔ mɛ 'plɛ buëndhö 'iin kö ka wɔ -kɔ -yö kë 'slöösslö, 'ö tɔɔ mɛ 'ö- wɔ -kɔ 'yaa 'slöösslö yaa 'dhö ö 'yan dɔ kwa Dëmɛ -bha. 15 -Kaa kë 'slë 'ka ŋkun -kë 'ö mɛ gbɛ -yö ö -ta yö -Zlan -bha 'glusë bhë -a -bha. -Ka kë 'slë 'ka kö ŋkun 'ö mɛ gbɛ -yö -kë ŋnɛ 'blü 'dhɛ 'yi 'güüzësüzë 'dhö 'ö pë yaa -kë mɛ ŋplëëzë 'ka ö -bha mɛ zë -pë 'ka. 16 -Ka kë 'slë 'ka kö ŋkun 'ö mɛ gbɛ -yö -kë 'wun -yö yaansüzë kë -mɛ 'ka 'iin 'ö pë -nu 'wo -ya -sü 'ka -de -ta bhë 'ö 'yaa -an ŋbhlë -ya ŋnɛ Ezai 'dhö; 'ö tɔɔ yö bhë ŋnɛ 'ö 'dhuë- 'ö -an dë dhoë- kpɔ -a -bha -bezë -a -bha -kë mɛ ŋva 'ka -sü -wun 'gü bhë, 'ö- -wun -zuö ö -kɔ ŋtaa -bhöpë do 'kpaan -wun 'gü zlöö. 17 Ka gia- 'wun bhë, ka- 'dhiö 'to -kɔ -dɔ! Yö bhë ŋnɛ 'ö yi do 'ka zlöö 'ö- këdhɛ ŋmɛɛ kö ö dë -yaan 'dhuë- 'kpɔ ö -bha; 'ö- dë yaa 'we -a -bha -a -gɔ; 'ö tɔɔ 'slë 'kpaan gbɛ yaa kë -dhö gbɔ kö pë 'ö- -kë 'dhiö bhë -yaan -a ŋdhië' -kwaa ö -bha; 'kö -kë ŋnɛ -yö 'gbo bɔ 'dhee.

18 'Wun 'ö -gban -yɔɔn -Zlan -bha -sü -bha 'ö kwa -gɔ 'iin 'ö Zuifö -nu 'piö bhë, -kwa -dhɛ -ga -a 'gü 'kwee-! Ka 'ö 'ka bhë yaa kë ŋnɛ -tɔn 'ö mɛ -kɔ -mɔa -yö 'pa -a 'ka bhë ŋnɛ 'ö 'ka ŋyɔɔn -a -bha ŋnɛ -kɔ 'ö Izlaɛlö -mɛ -nu -wa ŋkaa' 'kpa bhë -a 'dhö; 'ö tɔɔ kë-wo bhë, -wo -kë -tɔn do 'wo- 'tɔ kpɔ Sinai 'ka bhë -a 'sɔɔ; yö ŋnɛ 'ö- -bha 'siö -ziizë 'dhö, -dhɛtiidhɛ -nu waa- 'buu ŋva -wo -kë -dhö 'kpa. 19 Yö do bhë ŋnɛ 'ö- -bha 'truu -piö -wo waa- pë 'wun ŋblɛɛ' -wo -yö -kë -dhö. 'Yö -dhɛ 'ö Izlaɛlö -mɛ -nu -wo -wo bhë -a ma, 'wo- pö kö ŋkun 'ö -wo 'bhaa -zuöatadhe -yö -kë -dhö 'zü. 20 Bhii -wo bhë -yö tɔng dɔ -wo do 'ö -kë -an -dhë -ziizë -a 'ka; 'ö tɔng dɔ ŋwoë' ŋnɛ: *'Të -pë 'ö 'dhoë- pa -tɔn bhë -a 'ka, yö wü 'piö oo, -yö mɛ 'piö oo, -wo -dho -a -zuö -guö 'ka 'ö to -a ŋkwaa'.* 21 'Wun bhë -yö -kë -ziizë ŋva yaazë 'ka. -A -de -a -wun 'gü Moizö -ya -pö: «A ŋzluun -na 'siö ŋva 'ö -kan n 'gluu bhë -a ŋkwaa'.»

22 'Kɛɛ ka -zë Siɔn -tɔn waa- -Zlan 'ö 'bhee- 'ö dhang- 'gü bhë -a -bha pödhɛ 'ö waa- ö -bha bɔmɛ -vuu ŋplëëzë -nu 'wo -ya -sü 'ka -a -bha, 'wo- -dhɛ Zeluzalɛmë -dhɛ mɛ 'ö dhang- 'gü bhë ŋnɛ 'ö 'ka ŋyɔɔn -a -bha bhë. 23 -Zlan -bha mɛ -nu kpö -blɛɛzë 'ö ŋzuögludhi 'dhö -an -gɔ, 'ö -an 'tɔ 'dhö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bhë, ŋyɔɔn ŋnɛ 'ka-wo -an -bha bhë. -Zlan 'ö zakanmɛ 'ka, mɛ 'plɛ waa- mɛ -nu 'wo -kë kpengdhö 'kpongtaa zö 'ö ŋwa -da -dhɛ 'slöösslö -dhɛ 'ö 'wun 'yaa mɛ -bha -a 'gü -an -ta bhë, yö ŋnɛ 'ö 'ka ŋyɔɔn -a -bha bhë. 24 Yesu 'ö -dhikuëdhe -dëü 'ö kwaa- -Zlan -nu kwa ziën -a song 'ka waa- -a fɛi 'ö 'wun ŋblɛɛ' -na -kɔ -së 'gü 'ö -ziö -a 'ka -kɔ 'ö Abɛlö -bha 'dhoë-kë -naa 'ka bhë -a -ta bhë, yö ŋnɛ 'ö 'ka ŋyɔɔn -a -bha bhë.

25 ŋYa kë 'dhö kö -ka kë 'slë 'ka! Kö ŋkun mɛ 'ö 'wun ŋblɛɛ' -na ka -dhë bhë, 'ka -kɔ -a -wo 'ka! Mɛ 'ö -kë mɛ -nu 'paan bho ŋdhia 'kpongtaa zö 'wun -nu 'wo -gban -Zlan -bha -a -wun 'ka bhë, mɛ -nu 'wo -kɔ wo 'to -to -a -bha -sü 'ka bhë, waa dha 'klobhɔdhe -gɔ. Në -nu 'wo 'kpongtaa zö, -an -bha ŋya kë ŋnɛ -kɔ bhë -a 'dhö, kö mɛ 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü dhuö 'ma bhë, -më dho kë kwa 'ka kö 'kwa kwa -ta yö -a -bha -ɛ? 26 Kë- wo 'kpa bhë -a -wo -ya -kë 'ö 'sɛ -yö ŋzluun. 'Kɛɛ dɔ 'kwa- wo ŋnɛ në 'tɔ 'go -wo 'ö- -kë kwa -dhë 'ö tɔɔ: *A -dho -a 'bhaa kë 'zü -dëüwo; 'sɛ -dho ŋzluun 'dhö 'kɛɛ dhang- -dho ŋzluun 'pö.* 27 -Wo kpö 'ö -kë «'zü -dëüwo» 'ka bhë -ya -zɔn ŋnɛ në -nu 'wo -kë 'ö 'wo -da bhë -wo -dho vin 'ö -an 'plɛ 'gü -yö -siö kö -a mɛ 'ö 'yaa vinpë 'ka -yaan kë -dhö.

28 ŋDhɛ 'ö 'dhö, (n dhegluzë -nu,)

ɔdhɛ kë ɔnɛ -Zlan ɔya kwa -ya -gludëdhɛ 'ö 'yaa vin -a 'gü -a këmɛ 'ka bhë, kö -yö 'to kwa 'yaan, kö yuö kë -kɔ 'kwa -dho -a kaa kö -yaan dhi -a -dhë bhë 'kwaan- kaa, -a ɔbhlë -ya -sü waa- -suö -a -dhë -sü 'ka. 29 Bhii kwa -bha -Zlan 'ö bhë, -yö -kë ɔnɛ 'siö 'dhö, 'ö ɔya kë 'ö pë -nu 'gü ɔsiö.

13

Kë -kɔ 'ö -Zlan -dhë -së

1 (N dhegluzë -nu,) kö ɔkun 'ka ka bo ka 'ko -nu -dhɔ kë -sü 'ka Klito 'gü, ka -bha -kë dhegluzë -nu 'ka -sü -wun 'gü! 2 Kö ɔkun 'ö ka -zlö -yö -trö -nia -nu 'wo nu -na ka -ta bhë -an -kun -së -sü 'ka; 'ö tɔɔ mɛ 'bhaa -nu -wo -Zlan -bha bɔmɛ -nu -nia -kun wo -gɔ kɔɔ, 'kɛɛ waa- =tɛi' dɔ ɔnɛ -Zlan -bha bɔmɛ -nu -mü. 3 Ka -zo -yö -büö mɛ -nu 'wo -kanso 'gü bhë -an 'ka ɔnɛ -dhɛ 'wo- pö -a -bha ka -nu ɔnɛ ka -kanso 'gü -a 'dhö. Mɛ -nu 'wo -an 'klo bho -na, ka -zo -yö -büö -an 'ka ɔnɛ -dhɛ 'wo- pö -a -bha ka -nu ɔnɛ 'ö 'klobhɔdhe do bhë 'ka- 'gü -a 'dhö.

4 Dhe waa- ö ɔgɔn -an -bha -kë 'ko 'piö -sü bhë, -yö kë pë 'ö mɛ 'plɛ -wa ɔbhlë -ya -a 'ka; kö ɔkun 'ö dhebɔ -yö ö ɔgɔn to 'ö ɔnië 'iin ö gɔɔn- -yö ö bɔɔ to 'ö ɔnië. 'Ö tɔɔ -yö dhe 'piö o, -yö gɔɔn- 'piö o, -Zlan -bha za -yö -dho ɔsɔɔnkëmɛ -nu kun.

5 Kö ɔkun 'ö 'ka ka ɔkwaa- ka -de -zü 'ö 'wëüga -dhɔ -yö -ziö ka 'gü ka 'ta 'sü -kɔ -nu 'gü. Pë -nu 'wo ka -gɔ -wo ka -zo 'kun bhii -Zlan -ya -pö: *N -zlö 'ka 'dho trö ü -wun 'ka, n 'ka 'dho kan ü -bha 'gbɛɛdhö.* 6 ɔYa kë 'dhö kö kwa -mɔa 'kwa kwa -zo yö -Zlan -bha -a pö -sü 'ka ɔnɛ: *Kwa Dëmɛ bhë ɔnɛ 'ö tɔɔ -nu n -dhë -mɛ; 'suö 'ka 'dho n kë. ɔYa kë 'dhö kö -më 'kpaan 'ö mɛbheedhe dhoë- kë n 'ka ɛ?*

7 -Yö ka -gɔ 'dhiö mɛ zii -nu 'wo -Zlan -wo ɔblɛɛ ka -dhë bhë, ka -zo -yö -büö -an 'ka. -Kɔ 'ö -an -bha -tosiadhe 'gü 'kpongtaa zö 'ö -an wɔ -kɔ -yö ɔkaa' 'iin 'ö 'wo ga bhë, -ka ka -zo 'ta -a 'gü kö -an -bha -zo -yö -Zlan -bha -kɔ 'ö bhë 'ka- 'sü 'pö 'dhɛ! 8 'Ö tɔɔ Yesu Klito bhë, -kɔ do 'ö ɔkaa' 'kpa bhë, 'ö- 'ka ɔdɛɛ, 'ö dho toë 'dhö -kplawo. 9 Kö ɔkun 'ö 'ka ka ɔkwaa- mɛ -nu -zü 'ö 'wo nu ka -püö ɔdhia -Zlan gba -kɔ ɔsuu'- -de dhe -zë -nu 'vlanvlan 'ka. ɔYö -së kö -Zlan -bha 'glusë -yö kwa -zo -gban; bhii yaa 'dhö kë tɔng dɔ -wo -nu 'wo -gban -bhöpë -nu -bha -an 'ka. Mɛ -nu 'wo wo -de nu -na 'wun -nu ɔsuu'- bhë -an -dhë bhë, waa pë gbɛ yö -a 'gü do.

10 Kë- wo bhë, slabhomɛ -nu 'wo 'dho -na Zuifö -nu -bha -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'ö 'wo sla- bho -na sla- -bho -a -ta -pë -ta bhë, pë -nu 'wo 'go -na kwa -bha sla- -bho -a -ta -pë -ta bhë -an ɔdua' 'yaa -mü kö -wa -bhö. 11 'Ö bhii ɔya kë 'kpa, -an -bha slabhomɛ ɔva -yö wü -nu 'wo bhë -an fɛi -sü 'ö dho -a 'ka -dhɛ 'slöösló -dhɛ ɔduö -bha, 'yö- -kë sla- 'ka mɛ -nu -bha ɔsɔɔn yaa -nu -bho -an -bha -sü 'ka. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, wü -nu 'wo bhë, -wo -an -güö wo -bha pö- =taa -bha. 12 Pë 'ö -kë 'ö Yesu -bha ga -sü bhë 'ö -kë pö- =taa bhë 'ö bhë -yö kë 'dhö kö -yaan 'sɛgümɛ -nu kë 'slöösló ö -de fɛi 'ka. 13 ɔYa kë 'dhö, (n dhegluzë -nu,) -kwa ɔluu'- 'kwa 'dho Yesu 'piö pö- =taa kö 'wun -nu 'ö bɔ -an 'gü bhë, kwa -nu 'kwa bɔ -an 'gü kwa -bha -tosiadhe 'gü. 14 'Ö tɔɔ pödhɛ 'ö dho kë kwa ɔplöödhɛ 'ka ɔtoëpö 'ka 'yaa 'kpongtaa zö. Kö -a mɛ 'ö dho kë -dhö -dhɛkpaɔ ɔdhia' -bha bhë ɔnɛ 'ö 'kwa- =mɛɛ' -na bhë. 15 ɔYa kë 'dhö kö pë dho kë zlöö 'ö tɔɔ kwa -bha -Zlan bhë, -a 'tɔbhɔsü ɔnɛ, 'kwa dhoë- wo ɔnɛ gbaɔpë 'kwa bɔ -a 'ka Yesu -ta -kplawo -a 'dhö. 'Ma- pö 'dhö kö a- -pö 'kwa 'we -a 'tɔ 'piö -kplawo kwa 'dhi -wo 'ka. 16 Kö ɔkun 'ö ka -zlö -yö -trö 'wun -së kë -sü waa- -nu ka 'ko -nu

-dhë -sü 'gü. -A -kë 'dhö -sü ɲnɛ 'ö tɔɔ sla- giagia 'ö- -wun 'yi -yö -kan -Zlan 'dhi.

17 -Ka 'wun ma 'dhiö -sü mɛ 'ka -mɛ -nu -ta, 'ka ka -gɔ ɲyɔɔ' -an -dhë bhii -wo wo -zo -kë ka -bha 'ta -sü -Zlan -bha zian -ta -kɔ 'piö; 'ö tɔɔ -Zlan -dho ka -gɔ -wun ɲdhɛɛ' kpɔ -an -gɔ. 'Ö ɲya kë ɲnɛ 'ka 'wun ma -an -ta, -wo -dho wo -bha yuö kë ɲzuögludhi 'ka. 'Ka 'wun -nu kë 'pö -kɔ 'bhaa 'gü, -an ɲzuö' 'glu 'kaa dhi; 'ö ɲya kë 'dhö -a ɲtruën--dho kë ka -gɔ -më 'ka ɛ?

ɲWekadhe waa- -wo -kaanta -nu

18 -Ka ɲbhɛa' yi -wun 'gü -kplawo, bhii yi- 'wun -dɔ ɲnɛ 'wun -dan 'kuë -kɔ -së -yö yi 'gü 'ö 'yi- 'piö kö yi kë -kɔ -yö kë -dhö -dhɛ 'saadhö 'gü, 'yi 'wun -së kë. 19 A- -dhɛ ka -gɔ kö 'ka ɲbhɛa' -Zlan -dhë giagia 'ka kö -yö 'we -a -bha, 'a 'yɛ n 'zü 'a nu ka 'piö 'ma 'zodhö.

20 -Zlan -yö kwa Dëmɛ Yesu 'ö kwa -maakëmɛ ɲva 'ka bhë -a -bho ga 'gü. 'Kɛɛ -yö ɲbɔa' -a fɛi 'ö -dhikuëdhe 'ö dho to 'dhö ɲtoëpö 'ka bhë -a -ta. 21 Yö 'ö ɲzuöyagluu 'dhoë- -gɔ bhë -yö 'wun -së kë -sü -faan nu ka -dhë kö 'kaan- -a -dhi -a -dhë -wun kaa. Pë 'ö -dhi -a -dhë, -ya -kë kwa 'gü bɔa Yesu Klito 'gü -sü 'ka. Kö 'tɔbhɔdhe -yö kë Yesu Klito -bha 'ka ɲtoëpö 'ka! Amɛn.

22 N dhegluzë -nu, ɲbhɛa' 'a- wo ka -dhë: Mɛ ɲdaan' -wo -nu 'a--ya 'sëëdhɛ ɲnɛ -a 'gü ɲnɛ, -ka ka 'gü dɔ 'gbee- 'ka -an 'kun -an 'kun -kɔ 'ka, yö ɲga 'ö 'sëëdhɛ ɲnɛ 'ö yaa ɲgbiin bhë. 23 ɲYa 'go mü, -yö kë ka 'yaan ɲnɛ kwa dheglu Timote bhë ɲya 'go -kanso 'gü; ɲya kë ɲnɛ ɲya nu ɲya -lo n 'piö 'nö -dhɛkpaɔyi 'ö ɲnɛ -a 'ka, yi -nu yi -dho nu -bhɔdhia kë ɲdhia ka ɲplöö 'ma.

24 -Yö ka -gɔ 'dhiö -mɛ -nu 'saadhö waa- -Zlan -bha mɛ -nu 'saadhö 'ka 'ma, 'ma 'we kaa. Kwa dhegluzë -nu 'wo Itali -sɛ 'gü ɲwa 'we kaa.

25 Kö -Zlan -bha 'dhuë- -yö 'to ka 'saadhö ka 'piö!

'Sëëdhɛ 'ö Zakö -ya bɔ -Zlan -bha mɛ -nu 'wo -pɛn -sü 'ka -an -dhë bhë 'ö ɲɛ

1 'Sëëdhɛ ɲɛ, ma Zakö 'a -Zlan waa- kwa Dëmɛ Yesu Klito -an -bha yuökëmɛ 'ka, 'a- =bɛɛn. 'Ma 'we -Zlan -bha mɛ -nu, 'ka -pɛn -sü 'ka 'kpongtaadhɛ 'saadhö -bha, ka 'plɛ ka 'ka.

'Wun 'ö -gban -zo -yö -Zlan -bha -sü waa- 'kpaakpadhɛ -an -bha

2 N dhegluzë -nu, 'wun 'gbee- =suu'- 'saadhö 'wo nu -na ka -ta bhë, -wo kë ka -gɔ ɲuögludhi -wun 'ka; 3 bhii ka gia- 'ka- =tɛi' dɔ ɲɛ ɲya kë ɲɛ 'wun 'gbee- -nu 'wo nu -na ka -ta bhë, 'ka bɔ -an 'gü -to -a 'gbee- 'ka -sü 'ka, ɲuösaadhɛ -yö -dhö kë ka -gɔ, ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü bhë -a 'gü. 4 ɲZuösaadhɛ 'ö ka -gɔ bhë, -ka ka 'gü dɔ 'gbee- kö -yö 'dho 'dhiö, -yö kë 'dhö kö ka -bha -kë Yesu Klito -bha mɛ 'ka -sü bhë -yö kë 'wun 'ö- 'gü 'dhö 'puu 'ö 'wun 'yaa- -bha -a 'ka 'iin 'ö pë gbɛ -wun 'yaa ka -bha -a 'ka. 5 'Ö ɲya kë ɲɛ mɛ ɲya kë ka ziën, 'ö 'kpaakpadhɛ 'yaa- -gɔ, kö -ya -dhɛ -Zlan -gɔ. 'Kpaakpadhɛ 'ö bhë -Zlan -yö -dhoë nu -a -dhë; bhii -yö pë -nu mɛ 'plɛ -dhë ɲzuö' 'puu 'ka, 'ö 'yaa 'wun gbɛ ɲblɛɛ'- -an 'ka. 6 -Ka pë -gba -dhɛ! 'Kɛɛ kö ɲkun 'ö- -kë ɲzuötozlöödhe 'ka ɲɛ pë 'a- -dhɛ ɲɛ -Zlan -yö -dho -a kë ɲɛ -kɔ 'a- =dhɛa' bhë -a 'dhö 'gbödhö poo ɲa; yö ɲga tɔɔ mɛ 'ö -zo -yö -Zlan -bha -sü 'yaa- -gɔ bhë, -yö ɲɛ -kɔ 'ö 'yoo kpö -nu 'dhoë- 'ka 'ö ɲwa ɲluu'- =nëdhö 'ö 'tëë 'dhö 'dho -na -a 'ka ɲkwaa- 'gü, ɲkwɛɛ- 'gü bhë -a 'dhö. 7 Mɛ ɲsuu'- 'ö 'dhö bhë, -yö kë -a 'yaan ɲɛ yö 'ka 'dho pë gbɛ yö kwa Dëmɛ kwɛɛ. 8 'Ö tɔɔ mɛ ɲsuu'- 'ö bhë, ɲya 'wun -nu -ya ö ɲzuö' 'piö -yaan kë, -a 'töng ɲya -lo, 'ö- -kɔ 'yi -yö ga; 'iin 'ö ɲya kë 'ö- =zuö' -yö to zlöö -a këpë -nu 'saadhö 'gü.

'Wun 'ö -gban -kë 'fɛɛzë -sü waa- -kë ɲbhɔɔzë -sü -an -bha

9 N dhegluzë -nu, ɲyö -së kö mɛ 'ö 'fɛɛzë ka ziën, -a ɲzuö' 'glu -yö dhi ('ö bhii -a -bha -kpa Klito -bha -sü 'gü) -Zlan ɲyaa- kë ɲbhlëzë, 10 'iin kö mɛ 'ö ɲbhɔɔzë 'pö, -a ɲzuö' 'glu -yö dhi -a -gɔ 'ö -Zlan -ya ɲyɔɔ bhë -a -wun 'gü; 'ö tɔɔ ɲbhɔɔmɛ 'ka- -ga -na bhë, -yö -kë ɲnɛ ɲblëë' 'bin 'dhö; 11 ɲwaa- pö: «ɲEe'-, -dhɛ ɲya 'po bhoo-, -an 'bin ɲga ɲnɛ; -a kë yië lan- -yaan 'bhü -a -bha do, ɲplɛ, kö ɲya ga bhë -a 'dhö; kö ɲblëë' 'ö ɲya ga bhë -a 'bin -bha -sëdhɛ 'yaa 'dhö gbɔ.» -Kɔ do bhë ɲnɛ 'ö ɲbhɔɔmɛ dho -lo -a 'ka kö -a -bha 'wun -nu ɲwa yö -së.

'Wun 'ö -gban -bɔ 'wun 'gbee- 'gü -sü waa- 'güdandhe -an -bha

12 ɲZuögludhi -yö kë mɛ 'ö bɔ 'wun 'gbee- 'gü, 'ö- -gɔ yaa 'to -a 'gü bhë -a -gɔ, bhii ɲtoëpö -këdhösü 'gɔ ɲgblaa' 'ö -Zlan -ya -ya mɛ 'ö- -dhɔ -yö -an -kë 'ö ɲwa bɔ 'wun 'gbee- 'gü ɲwa 'to -a 'gbee- 'ka -an -gɔ bhë, -yö -dho ö -bha yö. 13 ɲYa kë ɲnɛ 'güdandhe ɲya nu mɛ 'ö -dhö -a -ta, kö ɲkun 'ö- pö: «-Zlan ɲnɛ 'ö n 'gü dan bhë», 'ö tɔɔ 'wun yaa gbɛ 'yaa -mɔ -Zlan 'gü dan -sü -bha; yö -de 'pö 'yaa mɛ 'gü -dan. 14 'Kɛɛ ɲya kë ɲnɛ 'güdandhe ɲya nu mɛ -ta, kö -a ɲzuö' 'piö -wun -nu yaa 'ö 'yaa ö ɲkwaa'- -an -zü bhë ɲnɛ, 'wo 'wun -nu kë -na -a 'ka bhë. 15 ɲYa 'go mü zlöö, 'ö 'wun yaa 'wo- -ya 'ti -kë wo ɲzuö' 'piö bhë, 'ö- 'piö -wun -yö -kë ɲsɔɔn yaa 'ka; ɲsɔɔn yaa -de 'pö ɲya kë zlöö, ɲya 'dho 'dhiö, 'ö -kë mɛ bhë -a -bɔ -a -ta -pë 'ka 'ö ga.

16 -Ka ka -de kë 'slë 'ka, n dhegluzë -nu; 17 'Ö tɔɔ -nu mɛ -dhë -në 'saadhö 'ka, 'ö -së kö -yö -go dhang- 'gü. Kwa Dë -Zlan 'ö- -bha -kë -dhɛpuudhɛ 'ka, 'ö 'yaa 'go pin taa, 'ö -dhɛtiidhɛ 'gü -wun gbɛ 'yaa- 'gü bhë nɛ 'ö pë -nu bhë 'ö- -nu kwa -dhë. 18 Kë- wo bhë, -Zlan -yö ö -wo 'ö 'wun gia- 'ka bhë -a -da kwa 'gü, -këdhösü -dëü -nu kwa -dhë -sü 'ka ö -de -zo 'kun -wun 'ka kö 'kwaan- kë -a -kɔ këpë -nu 'wo bhë 'saadhö, mɛ -nu 'ö 'kwa nɛ -an -blɛɛzë 'dhö -an 'ka.

'Wun 'ö -gban 'to 'to -sü waa- 'wun kë -sü -an -bha

19 N dhegluzë -nu, -yö kë ka 'yaan nɛ mɛ 'ö -dhö -yö ö 'to 'to -së 'ka, -yö -yö 'wun 'gü -kɔ dɔ; kö kun 'ö 'wun -yö naa- -zuë 'siösiö, 20 bhii mɛ 'ö -naazuëdhe kë -na bhë, në 'ö kpengdhö -Zlan wö 'dhiö 'yaa- kë. 21 -A -wun 'gü nɛ 'ö 'ka dho kan në 'ö mɛ -kë -dhuuzë waa- këwun yaa suu'- 'saadhö 'wo bhë -an -bha. 'Go mü 'zü, -Zlan -wo 'ö- -ya ka zuö' -bha bhë, -kaa 'kun -de -dho sia- -sü 'ka, bhii yö nɛ 'ö dho ka dha.

22 Kö kun 'ka ka -de -püö, 'to -to -Zlan -wo -bha -sü 'sloo 'ka, 'kɛɛ -wo 'ö bhë -kaa 'gü -në -nu kë zian'. 23 Bhii mɛ 'ö ö 'to to -Zlan -wo -bha 'ö yaa- 'gü -në kë, -yö -kë nɛ mɛ 'ö ö -de -ga -dhɛgayan 'gü, 'yö ö -de yö nɛ -kɔ 'ö- 'ka -a 'dhö bhë -a 'dhö. 24 Yö ga, dhɛ ya ö -de -ga 'dhö, 'ö -dhɛgayan bhë yaa- =waannu kö -a -zlö ya trö -kɔ 'ö kaa' bhë -a -bha. 25 Tɔng -nu 'wo go -Zlan 'piö bhë nɛ 'wo -potaasü nu kwa -dhë. Mɛ 'ö ya -klu -a -bha -zo yö -sü 'ka, 'ö 'yaa ö 'to to -a -bha 'kpaan 'ka, kö -a -zlö -yaan 'dho trö -a -bha, 'ö- kun ö 'kun -kɔ 'ka, -Zlan -dho 'dhuë- kpɔ -a këpë -nu -bha.

26 Ya kë nɛ mɛ ya ö -de -ga -Zlan -bha tɔng 'kun -mɛ 'ka, 'kɛɛ kö -a 'dhi -wo -yö ya, kö ö -de -püö 'ö- wo; kö -kë -Zlan -bha 'në 'ka -sü pin 'yaa- -bha. 27 Në 'ö -Zlan 'ö kwa Dë 'ka bhë 'ö- -dhë -së -a -bha tɔng -wun -kun 'gbee- -sü 'gü 'ö tɔɔ: -Zo -kë -tenë -nu waa- =gɛandhoo -nu 'wo wa -bhö -sü 'gü bhë -an 'piö -sü 'ka waa- -de -dhɛ 'kan -sü 'kpongtaadhɛ -bha mɛ -kë -dhuuzë -në 'saadhö -an -gɔ -sü.

2

Kö kun 'kwa mɛ gbɛ zë 'gü

1 N dhegluzë -nu, ka 'ö 'ka ka -zo yö Yesu Klito 'ö kwa Dëmɛ 'tɔbhɔsüzë 'ka -a -bha bhë, kö kun 'ö mɛ gbɛ -zë 'gü kë -sü -yö -kë ka 'gü. 2 -Kwa kwa 'yan kë 'wun bhë -a 'piö 'kwee-! -Kwa mɛ plɛ dan 'kuë ka -bha -bhɔkuëkɔ 'gü. -A mɛ do bhë bhɔɔmɛ -mü 'ö 'sënng -vaaga do 'dhoë- -kwaa; 'ö sɔ -së duö 'dhoë- -bha; 'ö- mɛ kë plɛ -naa bhë, 'fɛɛmɛ -mü 'ö sɔ 'blësü yaa 'dhoë- -bha, 'wo nu mü. 3 'Ö ya kë nɛ mɛ 'ö sɔ -së 'dhoë- -bha bhë, 'ka- 'yi 'kan, 'ka- pö -a -dhë: «-Bhö nu 'ü yaannu -yadhɛ bhlëzë nɛ -a -bha!» 'Ö 'ka- pö 'fɛɛmɛ -zë -dhë: «Bhi -zë, -bhö dɔ ü -gɛan!» 'iin: «-Bhö yaannu sia- n gɛɛndhö zö!» 4 kö 'ka mɛzëgüdhe kë nɛ bhë, kö ka -bha 'wun -yö 'ko 'dhiö -kɔ ya 'sü zuö' 'piö -wun yaa -bha nɛ bhë.

5 N dhegluzë -nu, -yö kë ka 'yaan nɛ 'fɛɛmɛ -nu 'ka -an -ga -na 'kpongtaa zö bhë, -yö -an -ya 'dhö kö 'wun -nu 'wo -gban -zo -yö Yesu Klito -bha -sü -bha bhë, -waan kë mɛ -nu 'wo- kuënnu -kɔ dɔ -an 'ka, 'go mü 'zü kö -gludëdhɛ kë -sü 'ö- 'tɔ go -an -dhë nɛ mɛ -nu 'wo- -dhɔ kaa', -yö -dho -a nu -an -dhë bhë kö -waan -a yö. 6 'Yö ka 'ö 'ka bhë, 'ka -an -san zë a? Ka gia-, -dhɛ 'ka- -ga bhë, dö -nu 'kpaan 'ö ya kë 'wo ka 'gbee- -ta bho, 'wo dho ka 'ka zakanmɛ -nu 'dhiö 'ö yaa kë bhɔɔmɛ -nu 'wo bhë -an 'ka ɛɛ? 7 Wo do 'wo bhë nɛ 'ö 'tɔ -sëënë 'ö Yesu Klito -tɔ 'ka, 'ö -Zlan

-ya nu kwa -dhë bhë 'ö ɲya kë 'wo-zë 'dhii.

8 Kë- wo bhë, ɲya kë ɲnɛ tɔng 'ö dɔ -sü 'ka -Zlan -bha -gludëdhɛ -pö -bha 'ka, 'ö -ya -sü 'ka -a -bha 'sëëdhɛ 'gü ɲnɛ: *-Bhö ü -ya 'ɣɔɔ -dhɔ kë ɲnɛ -kɔ 'ö ü -de -dhɔ -yö ü ɲkaa' bhë -a 'dhö* bhë, 'ka- 'kun ö 'kun -kɔ 'ka kö ka- -kë -së. 9 'Kɛɛ ɲya kë ɲnɛ mɛzëgüdhe ɲnɛ 'ka- kë -sü 'gü, kö ɲsɔɔn yaa ɲnɛ 'ö 'ka-kë -na bhë; 'ö kö tɔng -yö -dho ka kun, bhii kö 'ka- -lö 'gü. 10 'Ö tɔɔ mɛ 'ɔo mɛ 'ö ɲya tɔng -nu 'wo bhë -an do -lö 'gü kö ɲya -an 'plɛ -lö 'gü ɲnɛ bhë. 11 Kë- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ mɛ gia- 'ö- pö: «Kö ɲkun 'ü -da dhe 'piö 'iin kö ɲkun 'ü mɛ gbɛ -bha dhe 'too bho -a -ta» bhë, yö do bhë ɲnɛ 'ö- pö 'zü: «Kö ɲkun 'ü mɛ zë». ɲYa kë 'dhö, 'kö -kë ɲnɛ 'bhaa -da ü 'bha -bha dhe 'piö 'iin 'bhaa ü 'bha dhe -bha gɔɔn- 'too bho -a -ta, 'kɛɛ kö tɔng 'ö -gban «kö ɲkun 'ü mɛ zë» -bha bhë, 'bha- -lö 'gü, kö tɔng -to 'dhö -sü ɲya ü 'kun ɲnɛ bhë. 12 ɲYa kë 'dhö, ka 'wun -nu ɲblɛɛ' -na 'iin ka pë -nu kë -na, kö ɲkun 'ö ka -zlö -yö -trö ɲnɛ tɔng 'ö -potaasü nu mɛ -nu -dhë bhë -a -bha za 'ö dho kan bhë -yö ɲtun ka -gɔ zian-; 13 bhii za 'ö dho kan bhë, mɛ 'yena yö -sü 'ka 'dho kë -a 'gü mɛ 'ö yaa mɛ 'yena yö -a -bha 'ka. 'Kɛɛ ɲya kë ɲnɛ 'ka mɛ -nu 'yena yö, kö ɲkun 'ö 'suö -yö ka kë -Zlan -bha zakanyi -dhë, 'ö bhii -Zlan -yö -dho ka 'yena yö 'pö.

'Wun 'ö -gban -zo -yö -Zlan -bha -sü waa- 'wun kë -sü -an -bha

14 N dhegluzë -nu, ɲya kë ɲnɛ mɛ ɲyaa- pö: «-Zo -yö -Zlan -bha -sü -yö n -gɔ», 'kɛɛ kö 'waa- yö -a këwun -nu -bha kö -a -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü bhë -a -yö -a -bha -pë -dho kë -më 'ka ɛɛ? Yö 'pö dhoë-dha ɲee? 15 'Wun ɲzuan' do ɲga ɲnɛ: 'Ka dho ka dheglumɛ ɲplöö yi do 'ka, 'ö ka gia- ka 'yan ɲya -da -a 'gü ɲnɛ -kpatasɔ -nu 'waa -an -gɔ 'iin -bhöpë -nu 'wo dho wɔ -a -ta yaa bɔ -an 'dhi, 16 ka gia-, -dhɛ 'ka--ga bhë ɲyö -së kö 'ka -an 'to 'nɛnɛ waa- din bhë -an 'gü 'ka ka -wo -da -an -dhë ɲnɛ: «N -kɔ -yö ka 'piö mü», 'iin: «-Ka yiö -së bho» ɲa? 17 -Kɔ do bhë 'ö- 'ka -zo -yö -Zlan -bha -sü 'piö 'pö. -A -yö -a -bha -pë gbɛ 'ka 'dho kë -dhö; kö -yö ga -sü 'ka, bhii -a këpë gbɛ 'yaa 'dhö.

18 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, mɛ ɲplɛ ɲwa kë -dhö 'ö- mɛ do ɲyaa- pö -zo -yö -Zlan -bha -sü -yö ö -gɔ, 'ö- mɛ kë ɲplɛ -naa ɲyaa- pö 'pö ö 'wun -së -kë mɛ -nu -dhë, a dhoë- pö -an -dhë: -Zo -yö -Zlan -bha -sü 'ö bhë, dɔ -kɔ 'ö dɔa kö -a 'piö -pë -nu 'wo -kë këwun -së -nu 'ka 'waa 'dhö bhë, -a -zɔn -dhɛ gbɛ 'yaa -dhö; 'ö tɔɔ -zo -yö -Zlan -bha -sü waa-ö këwun -nu ɲnɛ 'ö 'wo dho wo 'ko 'piö. 19 -Yö ü -zo 'piö ɲnɛ bhi do ɲnɛ 'ü (kwa Dë) -Zlan -bha -kë do -sü -wun -dhɛ 'wun gia-, 'ö 'ü dɔ ü -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'sloo 'ka bhë ɲa? -Zuu yaa -nu -de 'pö, -a mɛ 'kö bhë -wa ɲtɛi' -dɔ, 'ö 'wo ɲzluun -a 'dhiö 'suö -dhë. 20 Bhi 'bhaa 'wun dɔ 'ü ɲnɛ, ü 'to 'to 'a 'wun ɲzuan' do -zɔn ü -dhë 'dhɛ, bhii -zo -yö -Zlan -bha -sü 'ü- -ga -na bhë, -a -yö -a -bha -pë gbɛ 'yaa 'dhö kö waa- -ta -kpa wo këwun -nu 'ka. 21 Ablaamö kwa 'bhɛma 'ö bhë, -më 'ö- -kë 'ö -Zlan -ya dɔ -a -bha kpengdhö ɲe? -Yö -sü -a këwun -nu -bha, 'ö tɔɔ yi do 'ka (-a -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -wun 'gü), -yö ö gbö Izaakö gbaɔ -kë -Zlan -dhë slapë 'ka, -dhɛ 'ö dho ö -bha sla- bho -a -bha bhë -a -bha. 22 'Bha- yö ɲa? -Kɔ 'ö--bha -zo -yö -Zlan -bha -sü waa- -a këpë 'wo dhoë wo 'ko 'piö bhë -a -ga bhë 'dhɛ! -Kɔ bhë ɲnɛ 'ö- -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -yö ɲkaa' 'dhiö -mɔ 'kuë -sü 'ka bhë; 'kɛɛ kë-wo 'dhö bhë -yö -sü -a këpë -nu 'wo -kë -a 'piö -pë -nu 'ka bhë -an -bha. 23 -Yö ɲbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɲnɛ: *Ablaamö -yö ö -zo -yö -Zlan -bha, 'ö -Zlan -ya yö*

mɛ kpengdhö 'ka, -a -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -wun 'gü. -Kɔ bhë ŋnɛ 'ö ŋkaa' 'ö pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka 'ö- 'dhiö -yö -mɔ -a 'ka 'kuë. Pë 'ö -kë 'ö -Zlan -ya -dhɛ zlöö ö 'bha 'ö bhë. 24 Ka- -yö ŋa; ŋya kë 'dhö kö mɛ -bha -kë kpengdhö -sü 'ö -Zlan wö 'dhiö bhë -yö -sü -a këpë -nu -bha; yaa 'sü -a -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'sloo -bha.

25 Në do bhë 'ö ŋkaa' Laabö, ŋsɔɔnkëdhe -bha 'ka. Kë- wo bhë, -a -bha -kë kpengdhö -Zlan wö 'dhiö -sü bhë, -yö -sü -a këpë -nu -bha; 'ö tɔɔ -glunaɔkëmɛ -nu 'wo -kë Zuifö 'ka ('ö Zozue -yö -an bɔ -waan 'dho Zeliko -pö waa- ö -zütodhɛ -nu 'piö, -ga -binblü ŋdhia) bhë, -yö -an -nia -kun 'ö nu -an -dhë 'ö 'wo dho wo ŋplöö, zian gbɛ 'sü -sü 'ka kö ŋwa yën. 26 ('Wun -nu 'wo bhë, a- -blɛɛ 'dhö ka -zo -büö -wun 'ka,) bhii -kɔ do 'ö bun 'dhoë- 'ka pë 'kpaan 'ka kö 'të -sü 'yaa- -gɔ bhë 'ö -zo -yö -Zlan -bha -sü 'dhoë- 'ka, kö -a 'piö -në -nu 'wo -kë këpë -nu 'ka bhë, waa kë -dhö.

3

Mɛ nɛga -yö -kë ŋnɛ 'siö 'dhö

1 N dhegluzë -nu, -kë mɛ ŋdaan' -mɛ 'ka -sü 'ö 'ka -yaa ŋwuën' ŋplëëzë 'ka bhë, kö ŋkun 'ö 'ka -kë ŋplëëzë -a 'gü, bhii -a -ga 'ka- wo -na bhë mɛ 'yi- 'gü bhë, za 'ö dho kan bhë, yi -bha -dho kë 'gbee- 'ö -ziö -a 'ka mɛ -nu 'ö 'waa- 'gü bhë -an -bha -ta. 2 Kwa 'plɛsɛn, kwa -püö 'wun -nu 'gü -kɔ ŋplëëzë -ta 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë mɛ 'ö 'yaa -püö 'gbɛɛdhö ö ŋblɛɛ' -wun -nu 'gü, kö yö ŋnɛ 'ö tɔɔ mɛ 'ö- -bha 'ta -kɔ 'dho -mɔ -sü 'ka 'kuë. Mɛ 'ö 'dhö bhë -a -kɔ -yö -mɔa kö -yö ö -de ŋkɔɔn. 3 -Kwa -dhɛ -ga -a 'gü -së 'ka; 'ö ŋya kë ŋnɛ 'kwa 'klang -nu yö ŋsoo -nu dhiö kö pë 'kwa- =mɛɛ kun tɔɔ kö -waan 'wun ma kwa -ta -a? -Kɔ bhë ŋnɛ ŋya kaa zlöö, 'ö kwa -kɔ -ya -mɔ ŋsoo -nu 'wo 'dhö bhë -an -bha. 4 'Iin 'zü -ka 'yitagɔ ŋvava -nu -ga 'dhɛ! 'Kö -kë ŋnɛ -wo ŋva 'dhee, 'ö ŋya kë 'ö 'tëë -nu -wo dho -an 'ka -dhɛ 'saadhö 'gü, pë 'kö ŋya kë 'ö- -blümɛ ŋyaa- 'pa ö -de -dhë, 'ö zian -zɔn -a -dhë bhë -yö 'teete 'kpaan 'ka. 5 -Kɔ do bhë 'ö mɛ nɛga 'dhoë- 'ka 'pö mɛ bun -bha. -Yö 'teete 'ka 'dhö mɛ -dhɛ mɛ -nu 'wo to -an -bha, 'kɛɛ -a ŋblɛɛ' -wun -nu -wo -ziö -a -de -ta. Ka gia-, -ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ; -kɔ do 'ö 'siö pë 'tee -de -yö ŋmɔa' 'ö blii -to 'dhö -sü ŋkaa' siën- =bhaa -dhɛ 'ka bhë ŋnɛ 6 'Ö nɛga 'dhoë- 'ka 'pö. 'Wun yaa 'kpɛkpɛ -yö nɛga 'ö kwa -gɔ bhë -a 'gü. -Yö kwa dɔ do 'ka 'dhö 'kɛɛ -a -kɔ -yö -mɔa -yö 'wun yaa -pɛn kwa bun 'gü -dhɛ 'plɛsɛn -bha. ŋYa kë 'ö 'siö 'ö 'go -na ŋglöötiaandhö bhë 'ö- -da kwa -bha -tosiadhe 'plɛ 'gü. 7 Mɛ -kɔ -yö -mɔa kö wü ŋsuu'- 'oo ŋsuu'- 'ö 'blü -ya -to, -yö 'wun ma -a -ta; -yö -ma -nu 'piö oo, -yö 'wun -nu 'wo ŋgblëë wo 'gu -ta -an 'piö oo, -yö 'yuö- -nu 'piö oo, -a mɛ 'ö dho kun -a 'ka 'yaa 'dhö. 8 'Kɛɛ në mɛ 'ö 'wo- -dhɛ mɛ nɛga bhë, mɛ yaa kë -dhö do ŋkun kö -yaan -a pö: «N -kɔ ŋya -mɔ -a -bha». -Yö 'wun yaa -go -a 'gü -në 'ka 'dhö; yö do bhë 'zü, në 'ö mɛ -ya kuënnu -kɔ dɔ 'yaa -mü, -yö pa -sü 'ka mɛ zë -në 'ka. 9 Yö ŋnɛ ŋya kë 'kwa- sü 'ö 'kwa kwa Dëmɛ, kwa Dë zuö pö -a 'ka; 'yö yö do bhë 'zü ŋnɛ 'ö ŋya kë 'kwa- sü 'pö 'ö 'kwa 'dhangga ŋyaa' mɛ -nu 'ö -Zlan -yö -an -da ö -bhɔa 'ka bhë -an -bha. 10 Ka gia- ka- -yö bhë ŋa! 'Dhi do bhë, ŋsɛɛ- pö -wo waa- 'dhangga -ya mɛ 'ka -wo -wo go -a 'gü ŋdhɛɛ? N dhegluzë -nu, kö ŋkun 'ö 'kwa- -kë 'dhö. 11 (ŋDhɛ 'ö 'ka bhɔ ŋnɛ,) 'ka- yö do ŋnɛ 'yi 'güüzë waa- 'yi din -sëëzë ŋwa bhɔ do 'yi 'tɔɔ- -gɔ do ŋbhaa ŋa? 12 'Iin 'zü olivö bhɛ ŋya -ya do figö -lü tuö 'iin figö bhɛ ŋya -ya do lɛzɛn -kpa 'lü 'wo -drɔɔn kë -na -a 'ka bhë -a -lü tuö, 'ka- yö a? N dhegluzë -nu,

'ö bhii -kɔ do bhë ŋnɛ 'ö kweezö -yi bhë ŋwaa- 'tɔ 'yaa kë mɛ -gɔ 'yi din -sëëzë 'ka.

'Kpaakpadhɛ 'ö go -Zlan 'piö

13 ('Ö ŋya 'go mü 'zü, n dhegluzë -nu, a -dho -a pö ka -dhë 'zü ŋnɛɛ:) Kö mɛ ŋya kë ka ziën 'ö 'kpaakpa, 'ö 'wun -nu -yö 'ko 'dhiö -kɔ dɔ, kö -a 'ta -sü -kɔ -nu, -a -bha 'wun kë -kɔ -nu -wo kë -së; 'iin kö -yö ö -de sü 'tee ŋnɛ mɛ 'ö 'kpaakpa -a 'dhö. 14 'Ö ŋya kë ŋnɛ ŋzuögüdhɛ yaa 'ö ŋya kë 'ö nu ŋgluɛng' waa- pë -ta ŋkɔɔ' -sü -an 'ka bhë -yö ka -gɔ, kö ŋkun 'ka ka -de sü ŋva ŋnɛ ka 'kpaakpa, 'ka 'wun gia- to, 'ö 'ka ŋsua -kë. 15 ŋYa kë 'dhö kö 'kpaakpadhɛ ŋsuu'- mɛ bhë, yaa 'go -Zlan 'piö, 'kɛɛ -yö 'kpongtaadhɛ waa- ö 'gü -mɛ -nu -an wɔ -kɔ -bha 'ka, kö -yö -go dü 'gü. 16 'Ö bhii -dhɛ 'oo -dhɛ kö ŋgluɛng' waa- pë -ta ŋkɔɔ' dhe 'wo- -bha, kö -dhɛ bhë pë -kaankuëdhe waa- pë yaa ŋsuu'- 'saadhö -wa -bha 'pö. 17 'Kɛɛ 'kpaakpadhɛ mɛ 'ö go -Zlan 'piö bhë -yö -kë 'puu; -yö ŋnɛ 'ö ŋzuöyagluu 'dhö, -kë 'lëëlë -sü waa- 'kowogümadhe 'wo go -a 'gü. -A 'glu ŋyö -së, 'ö- këwun -nu 'dhö -së; 'yaa pë -nu kë mɛ -nu -zë 'gü dhe -bha 'iin 'yaa pë -nu kë dɔ 'a- kë ŋnëdhö -an 'yaan- kun -sü 'ka -sü -bha. 18 Mɛ -nu 'ö -an -bha pë -nu kë -sü 'gü, 'wo kë -na ŋzuöyagluu -gɛn 'ka mɛ -nu 'wo -an -zü 'to -an -dhë bhë, pë 'ö kë -na -an ŋtruën 'ka 'ö tɔɔ -tosiadhe 'ö kpengdhö.

4

-Ka 'kan dü -bha, 'ka ziö -Zlan 'piö

1 (N dhegluzë -nu,) -dɔn -nu waa- 'dhinaa -nu 'wo ka ziën 'ö 'waa yën bhë, -wo -go ka ŋzuö' 'piö -wun yaa -nu 'wo wo 'ko ŋgaan 'gan -na bhë -an 'gü. 2 'Ö ŋya kë ŋnɛ pë -dhɔ -yö ka kë -na, 'ö pë bhë 'kaa -mɔa 'ka- yö, kö 'ka bhɔ mɛ zë -sü -bha. -Kɔ do bhë 'ö- 'ka, kö 'ka kë 'dhinaakëmɛ 'ka. Kë- wo 'dhö 'ö pë bhë 'kaa- yö bhë, 'ö tɔɔ 'kaa- -dhɛ -Zlan -gɔ. 3 -A -de -a -ga 'ka- wo bhë, 'kö -kë ŋnɛ ka- -dhɛ -Zlan -gɔ 'dhee, 'kaa- yö, bhii ka ŋzuö' 'piö -wun -yö ya, 'ö tɔɔ pë 'ö 'ka- -dhɛ -na bhë, pë 'ö 'ka dho ka -de ŋdhɔɔbhaapë kaa yö -mü. 4 Mɛ -nu 'kaa -to zian do 'piö ŋnɛ, 'kaa- =tɛi' dɔ ŋnɛ 'ka -klu 'kpongtaapë -nu -bha kö 'ka kë -Zlan yaagümɛ -nu 'ka a? 5 -Yö ŋbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ŋnɛ: *-Zuu 'ö -Zlan -ya -da kwa 'gü bhë, -yö ŋdruɛi kë -na; -ya 'piö kö 'kwa kë -Zlan do 'sloo -bha 'ka.* -Yö kë ka 'yaan ŋnɛ -wo 'ö bhë yaa -ya 'sëëdhɛ 'gü 'dhö 'kpaan 'ka, -ya 'sëëdhɛ 'gü -dhɔ -bha. 6 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -Zlan wö -yö ŋsië' -sü 'ka -kplawo kwa 'piö ŋnɛ -kɔ 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka -a 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü bhë -a 'dhö ŋnɛɛ: *-Zlan -yö -dɔ -desüvamɛ -gɔ 'yënng, 'kɛɛ -yö 'glusë -kë -de -sü 'tee -mɛ -nu 'ka.* 7 ŋDhɛ 'ö -kë 'dhö, -ka ka -gɔ 'dho -Zlan -dhë sia-, 'ka dɔ dü -gɔ 'yënng; ŋya kë 'dhö, -yö -dho ŋduë ka -dhë 'ö dho ŋgbiin. 8 -Ka ŋyɔɔn -Zlan -bha kö yö -de 'pö -yaan ŋyɔɔn ka -bha. -Ka ka -kɔ bho 'wun yaa kë -sü 'gü; mɛ -nu 'kaa 'to zian do 'piö 'ka ŋnɛ, ka ŋzuö' -yö kë 'puu. 9 -Ka kë 'yenazë, -ka ka -de dɔ pë yaa kë mɛ 'ka -mɛ 'ka, 'ka 'gbo -nu bɔ. Pë 'ö -kë ka -gɔ ŋzuögludhi -wun 'ka 'ö 'ka- 'yee -nu to bhë, -wo kë ka -gɔ 'gbo -gɛn 'ka. 10 -Ka ka -de 'dho sia- kwa Dëmɛ wö 'dhiö; -yö -dhö ka ŋluu'-.

Kö ŋkun 'ka za dɔ ka dheglu -nu -bha

11 N dhegluzë -nu, kö ŋkun 'ka ka 'ko -nu -wun yaa ŋblɛɛ; bhii mɛ 'ö ŋya ö dheglu -wun yaa ŋblɛɛ'-, 'iin ŋya za dɔ -a -bha, kö -Zlan -bha tɔng ('ö- pö -kwa kwa 'ko -nu -dhɔ kë bhë) ŋyaa- -wun yaa ŋblɛɛ' ŋnɛ bhë; kö ŋya za -ya -a -bha ŋnɛ bhë. 'Kɛɛ kö kwa- =tɛi' -dɔ ŋnɛ mɛ 'ö ŋya za -ya tɔng -bha, kö tɔng bhë, -a

'kun -mɛ 'yaa -mü bhë. 12 -Zlan dosɛn 'kpaan 'yö tɔɔ tɔng -nu mɛ -dhë -mɛ; yö ŋnɛ 'ö mɛ -bha za -kan; yö do gia- bhë ŋnɛ 'ö za ŋya -ya mɛ -bha, 'ö -mɔa 'ö mɛ dha 'iin 'ö mɛ 'gü ŋsiö'-. ŋYa kë 'dhö kö dö -mü ü 'ka 'ü za dɔ ü -ya 'yɔɔ -bha -ɛ?

Kö ŋkun 'ka ka -de sü ŋva

13 'Wun 'ö -gban ka -bha 'a 'dhoë-=blɛɛ'- bhë; -ka ka 'to 'to n -ma. ŋYa kë ka- -pö: «ŋDɛɛ 'iin ŋdhia', yi -dho dho pö- mɛ ŋnɛ -a 'gü kö 'yiën- 'dhɔɔ -nu dɔ -kwɛ do 'piö; yi -dho 'wëü- yö ŋva 'ka 'ma.» 14 Ka-pö 'dhö, 'kɛɛ pë mɛ 'ö dho kë kaa ŋdhia', 'kaa- dɔ! Ka -bha -tosiadhe -yö -kë ŋnɛ 'dhuu pë 'tee 'ö ŋluu 'ö yaa ŋglɔɔ 'ö to mü 'ö -ziö -a 'dhö. 15 Pë 'ka dho -a pö ŋzian' 'ö tɔɔ: «ŋYa kë Dëmɛ -zo 'kun -wun 'ka, kö 'yiën- -tosiadhe kë ŋdhia', yi -dho pë mɛ ŋnɛ -a kë.» 16 'Kɛɛ 'yaa kë 'dhö 'sa, 'ö 'ka 'dhi ŋva 'gü -wun ŋblɛɛ. -De -sü ŋva ŋsuu'- mɛ 'ö bhë -yö ya. 17 ŋƐɛ, ŋaoo! 'Ma ka 'paan bho ŋva ŋnɛ bhë. ŋYa kë 'dhö kö mɛ 'ö pë 'ö- këpë 'ka 'ö- 'yaan -wun 'ka 'ö 'yaa kë bhë, kö ö -de -kë 'plɛ 'ö- wo -na ŋsɔɔnyaakëmɛ 'ka bhë.

5

'Wun 'ö -gban ŋbhɔɔmɛ -nu -bha

1 Mɛ 'ka ŋbhɔɔmɛ 'ka, 'wun bhë -ya yö ka -bha 'sabla. -Ka 'gbo -nu bɔ ka -wo -ta 'gbee- 'ka, 'wun 'gbee--nu 'wo dho nu ka -ta bhë -an -wun 'gü. 2 -A pö 'a- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ ŋbhɔɔpë -nu 'wo ka -gɔ bhë -an 'plɛ -wo 'bu -sü 'ka 'ö ka -bha -kë -bha -sɔ -nu 'wo bhë 'pö 'ö pë 'bhee- -nu ŋwa -an -bhö 'saadhö. 3 Kaa- 'sënng -nu waa- kaa- zën -nu 'wo bhë 'kaɔ -dho -an kun. 'Kaɔ 'ö bhë ŋnɛ 'ö dhö -zɔn ŋnɛ ka këwun -yö ya (wo ŋnɛ 'ö 'ka dhö bɔ -an -ta kö za -yaan ka 'kun). Pë do 'ö 'kaɔ -ya -kë kaa- zën waa- kaa- 'sënng -nu -an 'ka bhë ŋnɛ 'ö dhoë-kë ka 'ka 'pö ŋnɛ pë 'wo- pö -a -bha 'güö 'ka- wo 'siö ŋkwaa' -a 'dhö, 'ö tɔɔ 'töng -kaanta -nu ŋwa yö ŋklöö', 'ö 'ka ŋtun ka -gɔ dɔ 'wëü-=mɛɛ' -sü 'gü ŋnëdhö bhë. 4 'Go mü, mɛ -nu 'wo yuö -nu kë -na ka -bha ŋbhlöödhɛ -nu -bha bhë, kaa -an ŋsaan' bho. -Ka -dhɛ -ga 'dhɛ! Wo ŋga 'ö -an 'we -zuö 'dho dɔ -na 'ma bhë; yö ŋga 'zü 'ö mɛ -nu 'wo ka -bha ŋbhlöödhɛ -yuö kë -na bhë, 'ö -an -wo 'yena -zë bhë ŋya -lo kwa Dëmɛ -Zlan 'piigbeezë 'piö bhë. 5 Ka ka -bha -tosiadhe -kë -dhɛ -së -dhɛ 'gü 'kpongtaa zö 'ö 'ka ka ŋdhɔɔbhaapë -nu -kë; 'ka -ba -bhöpë -nu -së -gɔ ŋnɛ pë 'wo-pö -du 'wo- 'dhi gba kö -waan zë -a 'dhö. 6 Mɛ 'ö kpengdhö 'ö yaa pë gbɛ kë, 'ka- kun 'ö 'ka- zë; 'yaa ö -de -ta ŋkɔɔ' 'teete -dewo.

'Wun -nu 'wo -gban ŋzuösaadhɛ wąa- =bhɛa' -sü -an -bha

7 N dhegluzë -nu (ka 'ö 'ka Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- bhë), ka ŋzuö' -yö kë -saa, -yö 'dho -yö yöë kwa Dëmɛ nu -yi -bha. -Ka kë ŋnɛ pëtamɛ 'ö ö -bha tapë -nu -së dhi -yi 'dhiö -gan 'ö dho 'ö yöë -an bho -yi -bha -a 'dhö; ŋya kë 'dhö 'ö ö ŋzuö' kë -saa 'ö dɔ 'ö dha 'yi -blɛɛzë -nu -wo yö sia-, 'ö ŋkpɔɔ -yö yö mü, 'ö toë 'dhö 'ö dha 'yi -kaanta -nu -wo ban, -yaan ŋtun ö -kɔ -da -na ö -bha ŋbhlöödhɛ 'gü. 8 Ka -de 'pö, ka ŋzuö' -yö kë -saa, 'ka ka 'gü dɔ 'gbee-, 'ö tɔɔ kwa Dëmɛ nu -yi ŋya yö ŋklöö'.

9 N dhegluzë -nu, kö ŋkun 'ka ka -wo kpɔ ka 'ko -nu -gɔ -yö kë 'dhö kö ŋkun 'ö -Zlan dho za -lo ka tuö. -A -de za bhë -a 'kanmɛ ŋya yö ŋklöö'. 10 N dhegluzë -nu, -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'wo -kë 'dhiö ŋzian' 'wun ŋblɛɛ'- =dhia kwa Dëmɛ 'tɔ 'gü bhë, -ka -an -ga 'dhɛ! -An -bha ŋzuö' -kë -saa -sü -wun 'gü wo -bha 'klobhɔdhe -nu 'gü, -ka -an 'sü ka -bha 'wun ŋzuan' 'ka. 11 Kwa -an -ya 'ti -kë ŋnɛ mɛ -nu 'ö -Zlan -yö 'dhuë- kpɔ -an -bha -an 'dhö, 'ö tɔɔ -wo 'yena

-kë, 'kɛɛ -wo -to -klu -sü 'ka -Zlan -bha. 'Wun 'ö -gban Zɔbö -bha ɓzuösaadhɛ -bha ka- -ma; 'go mü 'zü, 'wun -së 'ö kwa Dëmɛ -ya -kë -a -dhë -a -bha 'yena 'dhiötoyi 'ka bhë, ka- -taa -ma 'pö; 'ö bhii kwa Dëmɛ 'ö 'ka- -ga -na bhë -a -bha mɛ 'yena yö -sü waa- -a -bha 'glusë -wo ɓva giagiawo.

12 N dhegluzë -nu, -ka ka 'to 'to n -ma: Kö ɓkun 'ka ka -wobhödhe kë (-a -zɔn -sü 'ka ɓnɛ pë 'ka- -wo -bhö bhë 'wun gia- -mü), 'ö 'ka- wo -Zlan 'ö dhang- 'gü -a 'tɔ 'ka, 'sɛ -tɔ 'ka, 'iin -kɔ ɓsuu'- 'saadhö -ta. 'Kɛɛ 'ka 'wun ɓblɛɛ'-, 'ö ɓdhɛɛ' ɓya kë -a 'piö ɓwaa- 'kpɔ ka -gɔ, 'ö- -daa dho kë -dhö, ɓya kë ɓii- 'ka, -kaa ɓii- pö; 'ö ɓya kë -abi' 'ka, -kaa -abi' pö, -yö 'to 'dhö, -yö kë 'dhö kö ɓkun -Zlan -bha za 'ö dhö kan mɛ 'plɛ -bha bhë, 'ö dho ka kun.

13 ɓYa kë ɓnɛ mɛ ɓya kë ka ziën 'ö ɓya kë ɓwa -bhö -sü 'gü, kö -yö -bhɛa -Zlan -dhë; 'iin 'zü 'ö ɓzuögludhi 'gü kö -yö 'tan -nu bho -Zlan 'tɔ 'piö. 14 ɓYa kë ɓnɛ mɛ 'bhaa ɓya kë ka ziën 'zü 'ö 'yaa 'po -sü 'ka ɓtaa', kö mɛ 'wo mɛ ziizii -nu 'ka -Zlan -gɔ kɔɔ bhë, -yö -an ɓdhɔɔ kë kö -waan -a 'dhiö ɓbhɛa' wo -Zlan -dhë, 'yɔn -yö -a tuö -sü 'ka kwa Dëmɛ 'tɔ 'gü. 15 'Yö ɓbhɛawodhe 'ö -kë kwa Dëmɛ -dhë bhë, ɓya kë -zo yö -sü 'ka, mɛ bhë kwa Dëmɛ -yö -dho -potaasü nu -a -dhë, 'ö ɓya kë ɓnɛ 'wun -ya -bha -tosiadhe 'gü, 'ö dho ziö -a -ta. 16 -Ka ka -bha ɓsɔɔn yaa -wun -nu ɓblɛɛ'- ka 'ko -nu -dhë; ('ö ɓya kë 'dhö 'ka ɓbhɛa' ka 'ko -nu -wun 'gü,) 'ö -Zlan -yö ka -dhɛ bo; 'ö tɔɔ mɛ 'ö kpengdhö -Zlan wö 'dhiö bhë, ɓya -bhɛa -Zlan -dhë ö ɓzuö' 'plɛ 'ka, -a 'gü -pë -yö -kë 'gbönggböng. 17 -Ka -dhɛ -ga 'dhɛ! 'Wun ɓzuan' do ɓga ɓnɛ. (-Zlan -wodhiölomɛ do -yö -kë -dhö 'kpa, 'wo- -dhɛ Eli.) Eli bhë kë- wo 'kpa, -yö -bhɛa -Zlan -dhë ö ɓzuö' 'plɛ 'ka kö ɓkun 'ö dha dho ban; 'ö-de -yö -kë ɓnɛ -kɔ 'ö -dhɛ -a 'ka bhë -a 'dhö; dha yaa ban 'dhö -kwɛ -yaaga waa- ö 'gbu -an 'piö; 'kɛɛ kö kë- wo 'dhö bhë 'sa, Eli -yö -kë mɛ 'bhee- 'ka ɓnɛ kwa 'dhö 'pö. 18 'Yö ɓdhɛ 'ö go mü, 'yö ɓbhɛa 'zü, 'ö dha -yö ban 'ö tapë -nu -wo -dhi 'kpongtaa.

19 N dhegluzë -nu, ɓya kë ɓnɛ mɛ ɓya kë ka ziën 'ö ɓya 'go 'wun gia- -zian -ta, kö -kaa 'slë ɓmɛɛ'- 'kaan- -da zian kpengdhö -ta; 20 bhii a- -pö ka -dhë, mɛ 'oo mɛ 'ö 'dhoë- mɛ 'ö ɓya -püö ɓsɔɔn yaa 'gü -a bho zian 'ö- 'dhiötodhɛ -yö -kë ga 'ka bhë -a -ta, kö ɓyaa- kë mɛ bhë ɓya -da -Zlan -bha zian -ta; -Zlan -yö -dho ziö mɛ bhë -a -bha ɓsɔɔn yaa -nu -ta.

'Sëëdhɛ -blɛɛzë 'ö Piɛɛ -ya bɔ -Zlan -bha mɛ -nu 'wo -pɛn -sü 'ka -an -dhë bhë 'ö ɔnɛ

1 Ma Piɛɛ 'a Yesu Klito -bha bɔmɛ 'ka, 'a 'sëëdhɛ ɔnɛ 'a- bɔ mɛ -nu 'ö -Zlan -yö ka sü 'ö 'ka -nia 'ka, 'ka -ya -sü 'ka Pɔng -sɛ, Galatö -sɛ, Kapadɔsö -sɛ, Azi -sɛ waa- Bitini -sɛ 'gü -dhɛ -nu -bha bhë ka -dhë. 2 Ka 'sü 'ö kwa Dë -Zlan -ya wo 'dhö bhë, pë 'ö- -ya 'ti -kë ö -de ɔzuö' 'piö -be yö -mü; 'yö- -kë 'dhö kö 'kaan- kë -a -bha 'ka -Zuu 'slööslö ɔkwaa', kö 'kaan- 'wun ma Yesu Klito -ta, 'kaan- kë 'zü 'slööslö -a fɛi ɔkwaa'. Kö -Zlan -bha 'glusë -yö kë ka 'piö, 'iin kö -yö ɔzuöyagluu nu ka -dhë -kplawo.

'Yan 'to -a -gɔ -pë 'ö dhang- 'gü

3 -Kwa 'we kwa Dëmɛ Yesu Klito Dë -Zlan 'tɔ 'piö! Yö ɔga 'ö- -bha 'wun -së kë -sü ɔva 'gü 'ö ɔya kwa gbaa -tosiadhe -dëü 'ka Yesu Klito -bho ga 'gü -sü 'ka bhë. Kwa 'yan -to -a -gɔ -pë bhë -a -bha -kë 'bhee- -kɔ ɔga 'ö bhë. 4 ɔYö -së kö kwa ɔzuö' 'glu -yö dhi -to mɛ -gɔ -pë 'ö -Zlan -ya -ya ö -bha mɛ -nu -gɔ bhë -a -wun 'gü, bhii yö 'dhö bhë 'zü në 'yaa ɔsiö', 'yaa -dhii 'kun 'iin 'ö- bun 'yan -bha bhɔ -sü 'yaa yën yö -mü. -To mɛ -gɔ -pë bhë ɔnɛ 'ö -Zlan -ya -ya ka -gɔ dhang- 'gü. 5 -Zlan -bha 'piigbeedhɛ -yö -dho to ka 'piö ka -bha -zo -yö -a -bha -sü -wun 'gü -yaan dhoë -yaan yöë yi 'ö- -ya yi -kaanta 'ka kö dhasü 'ö bhë -yaan -zɔn -a 'ka bhë -a -bha.

6 Në 'ka- kë -na bhë, ɔyö -së 'ö tɔɔ 'töng 'ö ka -gɔ 'kpongtaa zö bhë, kö -Zlan ɔya 'we -a -bha kö 'wun 'gbee- -nu -wo nu ka -ta, ka ɔzuö' 'glu -yö -dhi. 7 Bhii kë- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ 'wun -nu 'wo nu -na ka -ta bhë, -wo -nu 'dhö kö ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü -gɛn -gban -kɔ bhë 'piö -yaan ga. Ka -de gia- ka- -yö -o! Ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'ö bhë -a -wun -yö 'gbee- 'ö ɔzië' 'sënng -ta 'ö 'ka- dɔa 'pö ɔnɛ 'sënng 'ö bhë në 'ö- 'gü dho ɔsiö' yö -mü. 'Kɛɛ kö 'sënng 'ö bhë 'sa, -yö -bɔ 'siö 'gü kö -a -bha -kë 'sënng 'ka -sü bhë -yaan yö -dhɛpuudhɛ 'gü. -Kɔ bhë ɔnɛ 'ö ka 'tɔ dhö bhɔa, 'ö -Zlan dho ka ɔsɛɛ- bhoë, ka ɔzëë -zë 'tɔa -sü 'ka Yesu Klito nu -yi 'ka. 8 Yesu Klito 'ö bhë -a -dhɔ -yö ka -kë, 'kɛɛ kö kaa ka 'yan dɔ -a -bha do 'sa, 'ö 'ka- -wun -dhɛ 'wun gia-, 'kɛɛ kö ka 'yan 'yaa- 'dhiö 'sa. ɔZuögludhi ɔva 'ö 'dhi yaa -mɔ -a -wun ɔblɛɛ' -sü -bha bhë -a -gɛn ɔga bhë. 9 Bhii ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü bhë -a ɔtruën 'ö 'ka dhoë- yö 'ö tɔɔ ka nii -bha dha -sü.

10-11 Dhasü 'ö bhë, -Zlan -wod- hiölomɛ -nu -wo -dhɛ -ga -a 'piö, 'wo yuö -nu -kë -a -ta piindhö, kö -wo ɔkpɔɔ' -na 'sëëdhɛ -nu 'gü, kö 'töng 'ö në -nu 'wo bhë 'wo dho kaa 'iin 'wun -nu 'wo -gban në -nu 'ö -Zuu 'ö go Klito 'piö 'ö- =blɛɛ -an -dhë bhë, kö -wo -an ɔmɛɛ' -na; kö 'glusë 'ö -Zlan dhoë- kë ka 'ka bhë, -wa -wun ɔblɛɛ' -na. -Zuu bhë 'pö, -yö -kë -an 'piö kö 'wun -nu 'wo -gban Klito -bha 'klobhɔdhe -nu waa- -a ɔbhlë -nu 'wo dho kë bhë -ya -ta 'po -na -an -dhë. 12 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -Zlan -ya -ta -po -an -dhë ɔnɛ 'wun -nu 'ö- dɔ -an 'dhi bhë -an -de -bha kun, 'kɛɛ ka -bha -mü. 'Yö 'wun 'ö 'dhö bhë, ɔya -lo ka -ta dɔ 'kwa- wo ɔnɛ -a 'gü, bhii 'wuntaɔsë ɔblɛɛ' -mɛ -nu 'ö 'wo 'wun ɔblɛɛ -Zuu 'slööslö 'ö -Zlan -ya bɔ 'ö go dhang- 'gü -a ɔfaan' 'ka bhë ɔwaa- =blɛɛ'- ka -dhë. -Zlan -bha bɔmɛ -nu gia- -de 'pö -wa -kë kö 'wun bhë -waan dɔ.

-Tosiadhe kpengdhö 'ö -Zlan -yö kwa ɔdhɔɔ ɔkaa'

13 ◌Dhɛ 'ö 'pö, -ka ka -zo kë ka -de 'piö; -ka -ya ka 'yaan, 'ka ka -zo 'to dosɛn gbaɔ 'ö dho kë ka -dhë yi 'ö Yesu Klito dho nuë bhë -a -dhë! 14 -Ka kë mɛ -nu 'wo 'wun ma -Zlan -ta -an 'ka; kö ◌kun 'ö 'ka -kë -ya pë -dhɔ 'ka -sü 'gü gbɔ ◌nɛ -kɔ 'ö -Zlan dɔ -sü yaa kaa ka -gɔ 'ö 'ka pë -nu -kë -kɔ gbɛ -ta bhë -a 'dhö. 15 'Kɛɛ ◌dhɛ 'ö -kë ◌nɛ -Zlan 'ö ka ◌dhɔɔ -kë bhë -yö 'slööslö, kö ka -de 'pö, -ka kë 'slööslö ka këwun -nu 'saadhö 'gü!

16 Bhii pë 'ö ◌bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *-Ka kë 'slööslö, bhii a 'slööslö.* 17 ◌Ya kë ◌nɛ ka -bha ◌bhɛa' -sü -nu 'gü, kwa Dë 'tɔ 'ö bhë ka- -ya -Zlan 'ö mɛ 'saadhö -bha za -kan mɛ 'ö -dhö -a këwun -nu -bha, 'ö 'yaa mɛzëgüdhe gbɛ kë -a -bha bhë, kö -ka ka -de kë 'slë 'ka 'töng 'ö ◌tun ka -gɔ ka -bha -tosiadhe kë -sü 'gü bhë -a 'gü -a ◌bhlë -ya -sü 'ka! 18 Bhii ka -de gia- ka- =tɛi' -dɔ ◌nɛ wɔ -kɔ ◌suu'- 'ö ka 'bhɛma -nu -wo -kë -a 'gü 'ö- -yö -a -bha -pë gbɛ yaa kë -dhö 'ö 'ka -da -a 'gü bhë, -kɔ 'ö ka bho -a 'ka -a 'gü bhë ka- -dɔ. 'Gü ◌siö' -pë -nu 'wo -kë 'wëüga waa- 'sënng -nu -an 'ka 'waa -mü 'ö ka -gɔ -ta dhɔa. 19 -Abi'! Pë 'ö ka -gɔ -ta dhɔa bhë 'ö tɔɔ Klito fɛi 'ö- -wun 'dhö 'gbee- bhë. Klito bhë ◌nɛ 'ö- -kë ö -bha sla- =bhoë' 'bhlanë 'ö- -dhɛ 'yaa- -bha 'iin 'ö -dhuu 'yaa- -bha -a 'ka. 20 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -yö Klito -ya -a -de kö 'kpongtaadhɛ zü yaa dɔ ◌kun, kö 'töng -kaanta -nu 'kwa- 'gü ◌nɛ kö -yaan -wun -zɔn -a 'ka; 'yö pë 'ö 'dhö bhë, 'yö- -kë 'dhö ka -bha 'dhuë- -wun 'gü. 21 Yö ◌nɛ ka bɔ -a -ta 'ö -Zlan 'ö- bho ga 'gü 'ö 'tɔbhɔdhe nu -a -dhë bhë, 'ka- -wun -dhɛ 'wun gia-. -Kɔ bhë ◌nɛ 'ö ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü waa- ka -bha 'yan -to -a -gɔ -pë -nu 'wo bhë, 'ö -an -gɛn dho -gban -a 'ka -Zlan 'gü.

22 'Wun gia- 'ö -Zlan -wo 'gü bhë, ka -bha -a ◌bhlë -ya -sü 'gü, 'ka ka -de kë 'slööslö kö ka dhegluzë -nu 'wo -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü bhë, 'kaan- -an -dhɔ kë giagiawo. Kö -ka ka 'ko -nu -dhɔ kë ka ◌zuö' 'plɛ 'ka; 23 'ö tɔɔ 'ka bhɔ -dëüwo; 'ö yaa kë ◌nɛ pë 'ö -kë ka bhɔ -gɛn 'ka bhë -a 'gü -dho ◌siö' yö kun. -A 'gü 'ka 'dho ◌siö bhii -Zlan -wo 'ö 'bhee- 'ö -dhö ◌toëpö 'ka bhë -ya 'gü. 24 'Ö tɔɔ pë 'ö ◌bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ya -pö: *Mɛ 'kpɛkpɛ -wo ziö -pë 'ka ◌nɛ ◌blëë' 'dhö, 'ö -an -bha 'tɔbhɔdhe -yö -kë ◌nɛ ◌blëë' 'bin 'dhö. ◌Blëë' -yö -ga, 'ö- 'bin -yö -lo,* 25 *'kɛɛ kwa Dëmɛ -wo -yö -dho to 'dhö ◌toëpö 'ka.* -Wo 'ö bhë ◌nɛ 'ö tɔɔ 'wuntaɔsë 'wo- =blɛɛ ka -dhë bhë.

2

'Wun ◌zuan' 'ö -gban 'kɔ 'bhong 'piö -guö 'ö 'bhee- -a -bha

1 -Ka 'kan ◌kian' yaa ◌suu'- 'kpɛkpɛ waa- =sua kë -sü -an -bha; -ka 'kan mɛ 'yaan- 'kun -sü, ◌druɛi kë -sü waa- 'dɔɔ yaya dɔ -sü -nu -an -bha. 2-3 Pë 'ö ◌bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *'Ka- yö ◌nɛ kwa Dëmɛ këwun ◌yö -së.* ◌Dhɛ 'ö 'dhö ◌nɛ kö -ka kë ◌nɛ 'në 'blë 'puu -nu 'ö -an -bha 'yɔn 'yi -wun 'dhö 'gbee- bhë -an 'dhö 'sa; 'ö tɔɔ -an -bha -bhöpë ◌nɛ bhë; bhii -bhöpë 'ö go -Zlan 'piö 'ö -kë -a -wo 'slööslö 'ka bhë ◌nɛ 'ö 'ka 'dhoë- -bhö kö 'kaan- =kpɛa' 'iin kö dhasü -yaan kë ka -gɔ.

4 Kwa Dëmɛ 'ö -guö 'bhee- 'ka 'ö mɛ 'bhee- -nu -wa -wun bho yunng, 'kɛɛ 'ö -Zlan -ya sü -a -wun -kë 'gbee- -sü -wun 'gü bhë, -ka ◌yɔɔn -a -bha. 5 -Ka ◌yɔɔn -a -bha kö ka -de 'pö 'kaan- kë ◌nɛ -guö 'bhee- -nu 'dhö kö -Zlan -bha 'kɔ bhë 'kaan- kë -a dɔpë -nu 'ka; ka -dho kë slabhomɛ -nu kpö 'gü -mɛ -nu 'ka, 'ö bhii ka -bha -tosiadhe -yö -dho kë ◌nɛ sla- -së 'ka- bho -Zlan -dhë kö -yaan -a -zo 'kun ◌bɔa' Yesu Klito -ta -sü 'ka bhë

-a 'dhö, 6 bhii pë 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö: *-Guö 'ö- -wun 'dhö 'gbee- bhë 'ma- 'sü 'ma- këdhɛ 'bhong 'piö -guö 'ka Siɔn 'gü; lë- 'ka 'dho kpɔ mɛ 'ö ɓyaa- -wun -dhɛ 'wun gia- -a -ta.* 7 Mɛ 'ö 'ka- -wun -dhɛ 'wun gia- bhë, -guö bhë -yö ka -bha 'kpëdhö -wun 'ka. 'Kɛɛ mɛ 'ö 'waa- -wun -dhɛ 'wun gia- bhë, (pë 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -an -bha 'ka 'ö tɔɔ:) *-Guö 'ö 'kɔdɔmɛ -nu -wa -zuö wo -kɔ 'yan ɓtaa bhë, ɓya kë -guö 'gian 'ö 'wo dho -a -da -dhɛ 'bhong 'piö -a 'ka.* 8 -Zlan -bha 'sëëdhɛ -dhɛ 'bhaa 'gü 'zü -yö pö -sü 'ka -an -bha 'ka 'zü ɓnɛ: *ɓYa kë -guö 'ö mɛ -nu -gɛn -yö -zuö -a -bha, -guö gbɔng 'ö mɛ -nu -wo bɔ -a -ta 'wo -püö -a 'ka.* 'Ö bhii -gban 'wo- wo -a -bha bhë 'ö tɔɔ -kɔ 'wo- wo 'wuntaɔsë bhë -a 'ka bhë; pë -de gia- 'ö -ya -an ɓtian' 'ö bhë.

9 'Kɛɛ ka -zë ka ɓnɛ 'ka tɔɔ mɛ ɓsuu'- do -zë -nu 'ö -Zlan -yö ka sü, mɛ -nu 'ö 'ka 'sɛdë -bha slabhomɛ -nu 'ka, 'sɛgɔ 'ö -ya -sü 'ka -de -ta -Zlan -bha 'ka. Ka -gɔ -ta 'dhɔ 'ö- wo 'dhö bhë, -yö -kë 'dhö kö -Zlan 'ö ka bho -dhɛtiidhɛ 'gü 'ö ka -kë ö -bha -dhɛpuudhɛ 'gblüünzë 'ö bhë -a 'gü -mɛ -nu 'ka bhë, 'kaan- -a këwun -së -nu -wun ɓblɛɛ'-; 10 bhii ka 'ka bhë, kë- wo 'dhiö -be, kaa kë -Zlan -bha 'sɛgümɛ 'ka, 'kɛɛ zlöö ɓnɛ 'ka kaa; ka 'ö 'dhiö -bezë kaa -Zlan -bha mɛ 'yena yö -sü dɔ bhë, zlöö ɓnɛ 'ka- dɔ.

'Wun 'ö -gban -Zlan -bha yuökëmɛ -nu 'ta -kɔ -bha

11 N dhegluzë -nu, a- -dhɛ ka -gɔ, ɓdhɛ -kë ɓnɛ -nia -mü kaa, 'ö 'ka 'tasümɛ 'ka 'kpongtaa bhë, kö mɛbheedhe ɓdhɔɔbhaapë yaya -nu 'ö ɓya kë 'wo 'ko -ya kwa nii -bha bhë, 'ka 'kan -an -bha! 12 Ka 'ta -kɔ -yö kë -së mɛ waa wo ɓzuö' ɓdhië'- -Zlan 'piö ɓkun bhë -an ziën, kö -dhɛ 'ka- -bha, 'kö -kë ɓnɛ -wo ka -wun yaa -blɛɛ 'wun -dɔ ka -bha -sü 'ka ɓnɛ këpëyaamɛ -nu -mü ka 'ka, kö -wo ka këwun -sɛɛbɔ -nu yö, kö -wo -Zlan 'tɔ bhɔ yi 'ö dho ö -de -zɔn -a 'ka bhë -a 'ka.

13 -Ka 'wun ma -wogbiindhɛ 'kpɛkpɛ 'ö -ya mɛ 'bhee- -nu -gɔ -ta -a -ta bhii kwa Dëmɛ -zo 'kun -wun ɓnɛ 'ö bhë; -yö 'sɛdë 'piö 'dhee, bhii mɛ 'ö -ya ka -gɔ 'dhiö yö -mü, yö ɓnɛ 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'plɛ 'dhoë- kwɛɛ. 14 -Yö 'sɛ ɓkɔɔnmɛ -nu 'piö 'dhee, bhii 'sɛdë ɓnɛ 'ö -an bɔ kö -waan këpëyaamɛ -nu 'klo bhɔ 'iin kö -waan 'wun -së kë -mɛ -nu ɓfaan' 'më. 15 Bhii pë 'ö -Zlan -zo 'kun -wun 'ka 'ö tɔɔ kö ka -bha 'wun -së -nu kë -sü 'ka, mɛ -nu 'ö 'waa 'wun dɔ, 'ö 'kpaakpadhɛ 'yaa -an -gɔ bhë -waan -kpën kö -waan dɔ diindhö. 16 -Potaasü -yö ka -gɔ; 'kɛɛ kö ɓkun 'ö ka -bha -potaasü -yö -kë ɓnɛ -kpa pë 'dhiö -pë 'dhö 'ö 'ka ɓkian' yaa -ta kpaa; -ka 'wun kë ɓnɛ -Zlan -bha yuökëmɛ -nu -wo 'wun -kë. 17 -Ka mɛ 'plɛ ɓbhlë -ya; -ka Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dhɔ kë; -ka 'suö -Zlan -dhë; 'ka 'sɛdë ɓbhlë 'kpɔ!

'Wun ɓzuan' 'ö sü Klito -bha 'klobhɔdhe -bha

18 Yuökëmɛ -nu, -ka ka -gɔ ɓyɔɔ'- 'wlaan- 'ka ka -gɔmɛ -nu -dhë! Kö ɓkun 'ö -kë -gɔmɛ -nu 'ö -an këwun 'dho -së, 'wo 'lëëlë wo -de 'sloo -an -dhë; -kaa kë 'dhö 'pö -a mɛ -nu 'ö -an -bha 'wunkëdhɛ dhö 'gbee- wo -de 'pö -an -dhë. 19 Bhii -Zlan -yö 'wun -së -kë mɛ 'ö- 'klo -yö bhɔ, 'kɛɛ kö -a -de ɓzuö' -bha bhë, yaa 'wun yaa gbɛ kë -Zlan wö 'dhiö -a -dhë. 20 Kë -dewo poo ɓnɛ, -kë 'gɔugɔ -dhɛ -yö mü kö mɛ -yö pë yaa kë kö -wa 'klo bhɔ ɓa? 'Kɛɛ ɓya kë ɓnɛ 'ka 'wun -së kë 'ö ɓwa 'go mü, ɓwa ka 'klo bhɔ, kö ka -bha 'wun -së ɓnɛ bhë -Zlan wö 'dhiö. 21 Pë 'ö -Zlan -yö ka ɓdhɔɔ -kë -a -bha bhë 'ö bhë, bhii Klito -de 'pö, -a 'klo -yö -bhɔ ka -wun 'gü. -Yö 'wun ɓzuan' 'ka ka -gɔ 'dhö kö 'kaan- 'to -a pin 'piö, 22 (ɓnɛ -kɔ 'ö ɓbɛɛn' -sü 'ka -a 'ka

-Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö ɑnɛ:) *Yaa ɑsɔɔn yaa gbɛ kë 'iin ɑsua -wun yaa bɔ -a 'dhii do.* 23 Yö bhë ɑnɛ 'ö 'wo 'si bho -a -gɔ 'ö yaa ö -bha bho; 'wo- 'klo bhɔ, 'ö 'dhi -wo -yaan yaa 'go -a dhiö ɑnɛ ö -dho ö -bha 'pë bho -a 'dhö. Pë 'ö- -kë ɑzian' 'ö tɔɔ ɑya kë 'dhö, 'yö ö -de -wun -lo -Zlan 'ö za kpengdhö 'kan -na bhë -a kwɛɛ. 24 Yö ɑnɛ 'ö kwa -bha ɑsɔɔnyaa -wun -nu -wo -lo -a -ta -gaatalü -bha, -yö kë 'dhö kö 'kwaan- bɔ -ga ɑsɔɔn yaa -bha -sü 'ö bhë -a -ta kö -tosiadhe 'ö kpengdhö bhë 'kwaan- kë; bhii -yö ɑbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɑnɛ: *-A -bha -gi pin -nu bhë ɑnɛ 'wo kwa -dhɛ bo.* 25 'Ö tɔɔ kë- wo bhë, ka -kë ɑnɛ 'bhla -nu 'wo ɑdhɔng -an 'dhö; 'kɛɛ ka -yɛ ka 'zü 'ka nu mɛ 'ö 'bhla -maakëmɛ 'ka 'ö -zo -kë mɛ nii 'piö -mɛ 'ka bhë -a 'piö.

3

'Wun 'ö -gban dhe waa- =gɔn -an -bha -kë 'ko 'piö -kɔ -bha

1 Dhoo -nu, ka -de 'pö, -ka 'wun ma ka ɑgɔn -nu -ta! -Yö kë 'dhö kö -a mɛ 'bhaa -nu 'ö waa -Zlan -wun -dhɛ 'wun gia- =kun bhë, 'kö -kë ɑnɛ waa 'wun ɑblɛɛ' -an -dhë, kö -zoyösü -yaan kë -an -gɔ ka -bha 'ta -kɔ -wun 'gü. 2 Bhii kö -Zlan ɑbhlë -ya -kɔ 'ö 'puu ka 'ta -sü -kɔ 'gü bhë, -an 'yan -yö -da -a 'gü. 3 Kö ɑkun 'ö 'ka ka -de -kë -së plaan ɑzian' ɑnɛ ka -bha wun kë -kɔ -nu, ka buënpë -nu 'wo -kë 'sënng -nu, sɔ -sɛɛbɔ -nu 'ö 'ka dhoë- -da ka -bha bhë -an 'ka! 4 'Kɛɛ ka -bha -kë -së -sü -yö kë ka ɑzuö' 'gü ɑzian'. -Yö kë -së -dhɛ 'ö- 'gü 'yaa ɑsiö' -a 'ka; yö ɑnɛ 'ö tɔɔ ɑzuö' ('ö -Zuu 'slöösló ɑya yuö kë -a 'gü), 'ö 'lëëlë, 'ö -ya diindhö -sü 'dhoë- -gɔ; yö ɑnɛ 'ö- -bha -sëdhɛ ɑsɔnng' 'dhö ɑva -Zlan wö 'dhiö. 5 Dhoo -nu 'wo -Zlan ɑbhlë -ya 'ö 'wo -kë 'dhiö ɑzian', 'wo wo -zo dɔ -Zlan -bha (ɑnɛ pë 'ö- 'tɔ go -an -dhë bhë -wo -dho kë), 'ö 'wo wo -gɔ ɑyɔɔ wo ɑgɔn -nu -dhë bhë, -kɔ bhë ɑnɛ 'wo wo -de ɑkaa' -së. 6 -Kɔ bhë ɑnɛ 'ö Saala -yö ɑkaa'. -Yö 'wun -ma Ablaamö -ta, 'yö- -dhɛ ö dëmɛ. Yö ɑnɛ 'ö 'ka go -a 'gü, 'ka -kë -a 'dhu -nu 'ka, -a 'ke 'ka 'wun -së kë 'ö kaa ka ɑkwaa' ka -de -zü kö 'kaan- dɔ -gbɔudhö 'suö 'gü.

7 Gɔɔn- -nu, ka -bha -kë ka bɔɔ -nu 'piö -sü bhë, -ka kë 'lëëlë -an 'ka -an -bha -kë dhe 'ka -sü 'ö -an -kɔ 'yaa -mɔ pë 'gbeegbee -nu kë -sü -bha bhë -a -wun 'gü; -ka -an ɑbhlë -ya, bhii gbaɔ 'ö -kë -këdhösü 'ö 'yaa yën 'ö -Zlan -ya nu ka -dhɛ bhɛ, ka -dho ka -bha kɛ 'ko ɑbhaa. 'Ö tɔɔ ɑya kë ɑnɛ 'wun ɑya kë mü, ka -dho ɑbhɛa' 'dhö 'kɛɛ -a -yɛ 'zü gbɛ 'ka 'dho kë -dhö.

'Wun 'ö këpë 'ka dhegluzë -nu ziën

8 ɑƐɛ, -ka kë do ka -zo -ta 'gü -wun -nu waa- ka -bha 'wun -nu -dan 'kuë -kɔ -nu 'gü. -Dhɔ 'ö ɑya kë 'ö dhegluzë -nu -wa -kë wo 'kuë bhë -yö -ya ka 'gü 'iin kö ka 'ko -nu 'yena yö -sü waa- -de -dho sia- -sü -wo kë ka -gɔ. 9 Kö ɑkun 'ka 'wun yaa 'pë bho 'wun yaa 'ka, 'ö 'ka 'si 'pë bho 'si 'ka; 'kɛɛ -kaa -yɛ 'zü kë 'dhuë- 'ka, bhii pë 'ö -Zlan -yö ka ɑdhɔɔ ɑkaa' bhë 'ö bhë, -yö kë 'dhö kö 'dhuë- -yaan kë ka -bha 'ka. 10 -A -de 'wun bhë -a -wun 'gü -yö ɑbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɑnɛ: *ɑYa kë ɑnɛ mɛ 'bhaa ɑyaa- -dhɔ kë -tosiadhe kë -sü 'ka, kö 'ö yi -së -nu yö, kö -yö 'ö nɛga kuënnu 'wun yaa -gɔ; -yö ö -bɛn -nu kuënnu mɛ -püö -wun -nu -gɔ;* 11 *-Yö bhɔ 'wun yaa -dhë ɑtaa', -yö 'wun -së kë; -yö ɑzuöyagluu ɑmɛɛ' 'kö -kë ɑnɛ -yö -dho -a 'piö kë 'dhee.* 12 *Bhii Dëmɛ 'yan -yö mɛ kpengdhö -bha, 'ö- 'to 'dhö dɔ -sü 'ka diindhö -an -bha ɑbhɛawo -nu -gɔ. 'Kɛɛ kwa Dëmɛ wö -siö -sü -mü pëyaakëmɛ -nu -bha kö -yaan -an 'klo bhɔ.*

13 -Yö kë ka 'yaan ◌nɛ mɛ gbɛ yaa 'dho 'wun yaa kë ka 'ka kö 'ka ka -de nu 'wun -së kë -sü -dhë. 14 -A -de 'kö -kë ◌nɛ ka 'yënng -yö -bhɔ ka këpë kpengdhö -nu -wun 'gü, -ka ◌zuögludhi kë! -A -wun 'gü, -yö ◌bɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ◌nɛ: *Kö ◌kun 'ö 'suö gbɛ -yö ka -kë mɛ gbɛ -dhë 'iin 'ö 'ka dɔ -gbɔudhö!* 15 'Kɛɛ Klito bhë -yö kë -dhö ka ◌zuö' 'piö, 'ka- 'sü ka Dëmɛ 'ka. -Ka kë ◌baa' -sü 'ka -kplawo kö mɛ -nu 'wo ka ◌dhɛɛ' 'kpɔ -na ka -zo -dɔ -a -bha -pë 'ö -Zlan 'piö -a -gbaan 'ka bhë, kö 'kaan- -a -daa kë -an -gɔ; 16 -yö kë ◌zuö' -së 'gü, 'iin -yö kë 'kwi 'suö 'ka -Zlan -dhë, 'iin kö ka -de ◌zuö' 'gü 'ka ka -de dɔ kpengdhö; -yö kë 'dhö kö ka -bha 'ta -kɔ -së 'ö- 'ka ka -bha -kpa Klito -bha -sü 'gü bhë, mɛ 'wo 'wun yö -na -a -bha bhë, lë- -yaan 'kpɔ -an -ta. 17 'Ö tɔɔ ◌ya kë ◌nɛ ◌ya kë -Zlan -we -a -bha -wun 'ka kö ka 'yënng -yaan bhɔ, kö ◌yö -së kö -yö kë 'wun -së kë -sü 'gü 'ö ◌zië' -a -kë 'wun yaa 'gü -sü -ta. 18 'Ö bhii Klito 'ka- -ga -na bhë, -yö -ga kwa -bha ◌sɔɔn yaa -nu -wun 'gü; 'kɛɛ kö yö 'ö bhë -yö -kë kpengdhö, 'ö ga 'dhö 'sa mɛ 'ö 'waa kpengdhö -an -wun 'gü. Kë- wo 'dhö bhë, ga bhë -ya wo 'dhö dosɛn 'kpaan; -yö kë 'dhö kö -yaan 'dho kwa 'ka -Zlan wö 'dhiö; 'yö 'wo- zë -a mɛdhɛ -bun 'gü ◌zian'. ◌Dhɛ -kë 'dhö -yö -go ga 'gü -Zuu 'slööslö -bha 'piigbeedhɛ ◌kwaa'. 19 -Zuu 'slööslö do 'ö bhë ◌nɛ 'ö- -bha 'piigbeedhɛ -yö dho -a 'ka 'ö 'wun ◌blɛɛ mɛ -nu 'wo -kanso 'gü ◌glööbɔɔ bhë -an -dhë. 20 Mɛ -nu 'wo bhë 'wo tɔɔ mɛ -nu 'ö 'dhiö -bezë, 'wo -Zlan -wo -zuö -kɔ 'yan ◌taa Noe -bha 'töng 'ka; 'wo to wo -wo -ta 'kɛɛ kö -Zlan -yö -kë ö -bha ◌zuösaadhɛ 'gü; 'ö toë 'dhö 'ö yöë yi 'ö Noe -yö 'yitagɔ ◌kaa' 'ö mɛ kpö 'dɛdɛ 'wo dho -mɔ mɛ 'slɛaga -bha 'wo -da -a 'gü 'ö 'wo dha -a -yi -bha. 21 'Wun bhë -yö -bɔ yiö Yesu 'tɔ 'ka -sü 'ka 'ö 'ka- wo 'ö 'ka dha ◌dɛɛ bhë -a 'bin 'ka; -bɔ yiö -sü 'ö bhë 'yaa- mɛ 'ö mɛ bun -zlu -dhiipë -nu -gɔ -a 'ka 'kɛɛ -yö ◌zuögüdhɛ -bha -kë 'puu -sü -dhɛ -Zlan -gɔ -sü 'wo wo -de -da -a 'gü -a 'ka; yö ◌nɛ 'ö 'ka bɔ -a -ta 'ö Yesu Klito -bha -go ga 'gü -sü -yö ka dha bhë. 22 Yesu Klito 'ö bhë ◌ya 'dho dhang- 'gü. -Yö -ya -sü 'ka -Zlan ◌kwɛɛ- 'gü. -Zlan -bha bɔmɛ -nu, -wogbiindhɛ -nu, 'piigbeedhɛ -nu -wo wo -gɔ -yɔɔ -a -dhë, 'ö 'wo 'wun ma -a -ta.

4

'Wun 'ö -gban 'ta -kɔ -dëü -wun -bha

1 ◌Dhɛ -kë ◌nɛ Klito 'yënng -yö -bhɔ ö bun 'gü bhë, ka -de 'pö -zotadhe do bhë -yö kë ka 'gü, bhii mɛ 'ö- 'yënng ◌ya bhɔ bun 'gü do bhë, -a -bha 'wun gbɛ 'yaa ◌sɔɔn yaa -bha. 2 ◌Ya kë 'dhö kö 'go ◌dɛɛ -bha, 'töng 'ö ◌tun ka -gɔ ka -bha -tosiadhe 'gü 'kpongtaa zö bhë, kö ◌kun 'ö 'ka- -kë mɛ 'bhee- =dhɔɔbhaapë ◌kwaa'; 'kɛɛ kö -yö kë ◌zian' -Zlan -zo 'kun -wun 'gü. 3 Kë- wo 'dhö bhë, ka -kë 'dhiö -bezë 'wun kë ◌dhia ◌nɛ mɛ -nu 'ö waa wo ◌zuö' ◌dhië'- -Zlan 'piö bhë -an kë -kɔ -nu 'dhö; 'ö 'ka pë -nu kë, 'waa kë tɔng 'gbloo 'piö; 'ka -ya pë -dhɔ 'ka ◌nëdhö; 'ö 'ka yɔ -nu mü 'ö 'ka pë -nu -bhö -ziögɔüsüzë 'ka; 'ö kwiga -nu 'ö -an -wun 'yaa dhi -Zlan -dhë bhë 'wo -kë ka -gɔ. 4 Zlöö ◌nɛ, ka 'bhamɛ -nu 'ö waa wo ◌zuö' ◌dhië' ◌kun bhë, -an 'te ◌ya 'tun kö -waan 'kun ka yö -sü 'ka -an 'piö 'wun -nu -ziögɔüsüzë -nu 'iin 'wun yaa -nu kë ◌dhia. -A -kë 'dhö -sü 'ka, -wo 'wun ◌blɛɛ' -na ka -bha, 'iin -wo 'yee -nu 'to -na ka -bha. 5 'Kɛɛ -ka ka ◌kwaa' -an -zü! -Wo -dho 'wun -gɛn bho -Zlan 'ö ◌ya dɔ kö mɛ 'bhee- -nu waa- mɛ -nu 'ö ◌wa ga -yaan -a -bha za 'kan bhë -a 'dhiö. 6 Pë -de 'ö -kë 'ö 'wuntaɔsë -yö ◌blɛɛ mɛ -nu 'ö ◌wa ga -an

-dhë 'ö bhë; -yö kë 'dhö, 'kö -kë ɲnɛ za ɲya -lo -an tuö -an mɛbheedhɛ -bun 'gü ga ɲkwaa', kö -waan -kë -a 'gü -sü yö wo nii 'gü ɲzian' -Zlan -bha 'piigbeedhɛ ɲkwaa'. 7 Në 'plɛ 'dhiötoyi ɲya yö ɲklöö'; 'ka 'wun -nu kë, -yö yö 'ko 'dhiö -së 'ka; -ka ka -zo kë ka -de 'piö, 'ka -ya ka 'yaan kö 'kaan- -klu ɲbhɛa' -sü -bha. 8 -Blɛɛzë 'ka, -ka 'dho ka 'ko -nu -dhɔ kë -sü 'ö ka ɲzuö' 'plɛ 'ka bhë -a 'ka 'dhiö, bhii 'ko -dhɔ kë -sü 'ö 'ka- -ga -na bhë, -yö ɲsɔɔn yaa ɲplëëzë -ta -kpa kwa 'ko -nu ziën. 9 -Ka ka 'ko -nu -nia 'kun -së; kö ɲkun 'ö -kë 'wun -nu -blɛɛ -wo ɲlöö -sü 'ka. 10 Mɛ 'ö -dhö, -yö 'glusëgüpë -nu kë ö 'bha -nu -dhë ɲnɛ mɛ -nu 'ö -Zlan -yö -an -ya ö -bha gbaɔpë -nu 'dhiö -an 'dhö. 'Ö tɔɔ mɛ 'ö -dhö, -Zlan ɲya gbaɔ kë -a -dhë -a ɲtian'. 11 Mɛ 'ö -Zlan -wo pö -na, -yö -Zlan -wo 'sloo ɲblɛɛ'-; mɛ 'ö pë -nu kë -na mɛ -nu -dhë, -ya kë ɲfaan' 'ö -Zlan -ya nu -a -dhɛ bhɛ -a 'ka. 'Ö ɲya kë ɲnɛ ka- -kë 'dhö giagiawo, kö -Zlan 'tɔ -yö bhɔ 'wun 'saadhö 'gü ɲbɔa' Yesu Klito 'ö 'tɔbhɔdhe waa- 'piigbeedhɛ 'wo- -bha 'ka ɲtoëpö 'ka bhë -a -ta -sü 'ka, amɛn.

'Wun 'ö -gban -Zlan -bha mɛ -nu -bɔ 'wun -nu 'gü -kɔ -bha

12 N dhegluzë -nu, kö ɲkun 'ö ka 'te -yö tun 'wun 'gbee- -nu 'wo nu -na ka -ta 'ö 'ka bɔ -na -an 'gü bhë -a -wun 'gü ɲnɛ pë 'wo- pö kë pë 'yaa -mü -a 'dhö. 13 -Ka ɲzuögludhi kë ɲzian' 'ö tɔɔ -kɔ 'ö 'wun -nu 'dho nu -na -a 'ka ka -ta bhë ɲnɛ 'ö ɲkaa' Klito -bha 'ka 'pö. ɲYa kë 'dhö 'ö 'ka dho -mɔa kö -kpɛ ɲva -yaan kë ka -gɔ yi 'ö- -bha 'tɔbhɔdhe dho nu -a 'ka bhë -a 'ka. 14 'Ö ɲya kë ɲnɛ ɲwa 'si -nu bho ka -gɔ, ka -bha -kë Klito -bha ɲguë' 'ka -sü -wun 'gü, ka ɲzuö' 'glu -yö dhi bhii -Zuu 'tɔbhɔdhe -zë 'ö -Zuu 'ö go -Zlan 'piö -a 'ka bhë -yö ka -ta. 15 Kö ɲkun 'ö mɛ -yö go ka ziën 'ö- mɛ zë -tɔ, -a ɲkwaan -tɔ, -a këpë yaa -tɔ, 'iin -da mɛ 'kpaan gbɛ -bha 'wun 'gü -tɔ -yö -kë -dhö kö -a -wun 'gü 'wun -yaan wɔ -a -ta. 16 'Kɛɛ mɛ 'ö 'wun ɲya wɔ -a -ta ɲzian' -a -bha -bɔ Klito 'ka -sü -wun 'gü, kö ɲkun 'ö -kë -a -gɔ lë- -wun 'ka; -yö -Zlan 'tɔ bhɔ ɲzian'.

17 Bhii -Zlan -bha zakanyi ɲya -lo. 'Yö za 'ö 'dhö bhë 'ö- zü dhö dɔ mɛ 'kwa -Zlan -bha 'kɔɔmɛ -nu 'ka kwa -ta. Za bhë -a zü dhoë dɔ; 'ö- -de 'ö- zü ɲya dɔ 'saadhö. 'Ö ɲya kë ɲnɛ za 'ö dho kan bhë -a zü ɲya dɔ kwa ('ö kwa- -bha 'në -nu 'ka kwa) -bha, kö mɛ -nu 'ö 'waa 'wun ma -Zlan -wo -ta bhë -an 'dhiötodhɛ -yö -dho kë mü ɲdhë ɲɛɛ? 18 -A -de 'wun -yö -gban -a -bha -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɲnɛ: *Mɛ -nu 'ö 'wo kpengdhö bhë -wo -dho dha. 'Kɛɛ ɲdhɛ 'ö za 'ö -an -bha bhë 'ö kë -na 'gbee-, kö 'gluyaamɛ -nu waa- =kianyaamɛ -nu, -yö -dho kë mü ɲdhë -an -bha 'ka ɛɛ?* 19 ɲDhɛ -kë 'dhö, mɛ -nu 'ö 'wun 'dho wɔ -na ka -ta -Zlan -zo 'kun -wun 'ka bhë, -ka 'dho ka këwun -së -nu 'wo bhë -an 'ka 'dhiö 'iin 'ka ka -de -wun -lo -Zlan 'ö pë 'plɛ -da, 'ö to ö -wo 'gü ö -bha pë -nu 'ö- 'tɔ go mɛ -nu -dhë -a 'gü bhë -a kwɛɛ 'fɛfɛdhö.

5

'Wun 'ö -gban -zo -kë -Zlan -bha -tuë -nu 'piö -kɔ -bha

1 'Wun -yö n -gɔ kö 'aan- =blɛɛ'- mɛ -nu 'wo mɛ ziizii -nu 'ka ka ziën -Zlan -bha -wun -nu 'gü bhë -an -dhë; a mɛ -dee 'ka ɲnɛ ka 'dhö 'pö, 'ö Klito -bha 'klobhɔdhe -nu bhë 'ö n 'yaan -wun 'ka, 'ö 'tɔbhɔdhe 'ö dho kë 'dhiö ɲzian' 'ö mɛ 'plɛ kwa- 'gü -mɛ -nu 'ka bhë, a- -pö ka -dhë: 2 Mɛ -nu 'ö -Zlan -yö -an -wun tën ka -bha bhë, -ka ka -zo 'to -së 'ka -an 'piö ɲnɛ -kɔ 'ö -tuëmaakëmɛ 'dhoë- kë -na -a 'ka 'bhla -tuë -nu -gɔ bhë -a 'dhö; -yö kë 'wun 'ö ka -zo kun 'ö 'ka- -kë -a 'ka ɲnɛ -kɔ 'ö -Zlan 'dhö -a 'piö kö -yö kaa -a 'dhö; kö ɲkun 'ka- -kë ɲzuö' -to zlöö 'ka. Kö ɲkun 'ka

ka -bha yuö -nu -kë ɖnɛ 'wëü- yö -a 'gü -pë 'dhö, 'kɛɛ -ka pë -nu kë 'kpaan 'ka, ka -de -zo 'kun -wun 'plɛ 'ka. 3 Mɛ -nu 'ö -an -wun 'dhö tën -sü 'ka ka -bha bhë, kö ɖkun 'ö 'ka -kë -an -ta 'dhiö-; -ka kë ɖzian' -an -bha 'wun ɖzuan' 'ka. 4 -Kɔ bhë ɖnɛ 'ö yi 'ö -tuëmaakëmɛ -nu -gɔmɛ dho nuë bhë, 'ö 'tɔbhɔdhe 'gɔ ɖgblaa' 'ö 'yaa ɖsiö'- bhë 'ö 'ka dho -a yö -a 'ka.

5 -Dadhëü -nu, ka -de 'pö, -ka 'wun ma mɛ ziizii -nu -ta! -De -dho sia- -sü -yö kë ka 'gü bhii -yö ɖbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɖnɛ: *-Zlan -yö zian -ta -desüvamɛ -gɔ 'ö 'glusë -kë -de -dho sia- -mɛ -nu -dhë.* 6 ɖDhɛ -kë 'dhö kö -ka ka -de ɖyɔɔn sia- -Zlan -kɔ 'pii 'gbee- bhë -a ɖlöö kö -yaan ka ɖluu'- yi 'ö- -ya bhë -a 'ka. 7 -Ka ka -bha ɖzuö' -to zlöö -wun -nu -lo -a kwɛɛ bhii yö ɖnɛ 'ö ö -zo -kë ka 'piö.

8 'Ka 'wun -nu kë, -yö kë -mɔ 'kuë -sü -zë; kö ɖkun 'ö 'ka 'wun -nu -ziö ɖgɔü'. -Ka -ya ka 'yaan bhii ka yaagümɛ, dü, -yö ɖnië' -na ka -zü ɖnɛ -tiɔn 'ö 'gbla -na pë 'ö dho -a -bhö -a ɖmɛɛ' -sü 'ka kö -yaan 'kun bhë -a 'dhö. 9 -Ka dɔ -a -gɔ gɛnngdhö, -klu -zo -yö -Zlan -bha -sü 'ka 'ö tɔɔ dhegluzë 'bhaa -nu -wo -dhö 'ö 'klobhɔdhe do 'ö bhë 'wo- 'gü 'sɛ -to 'dhö -sü -ta. 10 -Yö 'dhö 'kɛɛ kö ɖkun 'ö ka ɖzuö' -yö to zlöö; -yö kë ka 'yaan ɖnɛ 'glusë kë -Zlan 'ö ka ɖdhɔɔ -kë -kpa Klito -bha -sü 'gü ö -bha ɖtoëpö 'tɔbhɔdhe -bha bhë, ɖya kë ɖnɛ 'klobhɔdhe 'töng 'dɛdɛ bhë, 'ka bɔ -a 'gü ɖsia, yö -de gia- bhë -yö -dho ka -zo -gban, 'yö dho ka ɖfaan' më kö -yaan ka -ya, 'ö 'ka -dho dɔ gɛnngdhö. 11 Kö 'piigbeedhɛ -yö kë -a -bha 'ka ɖtoëpö ɖtoëpö 'ka! Amɛn.

ɖ*Wekadhe -kaanta*

12 'Sëëdhɛ ɖnɛ ɖyö ɖklöö'; Silivɛn 'ö n -gɔ n dheglu 'ö -kpa n -ma -sü 'ka bhë ɖnɛ 'ö- -kë n -dhë 'ö 'a- bɔ ka -dhë ka ɖfaan' 'më -sü 'ka ɖnɛ -Zlan -bha 'glusë 'ö 'ka -klu -sü 'ka -a -bha bhë -yö 'wun gia- 'ka.

13 -Zlan -bha mɛ -nu 'wo Babilɔnë 'nö, ɖwa 'we kaa. N gbö Maakö 'ö kwa Dëmɛ 'gü ɖya 'we kaa 'pö. 14 -Ka -büö -nu pö ka 'ko -nu -dhë ka 'ko -nu 'sɛnɛ bho -sü 'ka dhegluzë -dhɛ -kwaa. ɖZuöyagluu -yö kë mɛ 'ö 'ka Klito 'gü ka -gɔ!

'Sëëdhɛ ɔplɛ -naa 'ö Piɛɛ -ya bɔ -Zlan -bha mɛ -nu -dhë bhë 'ö ɔnɛ

1 'Sëëdhɛ ɔnɛ ma Simɔ Piɛɛ 'a Yesu Klito -bha bɔmɛ 'ka bhë ɔnɛ 'a- bɔ mɛ -nu 'ö kwa -bha -Zlan 'ö kwa Dhamɛ Yesu Klito 'ka 'ö 'yaa mɛzëgüdhe kë -a -wun 'gü 'ö kwa -nu kwa -bha -zo -yö -a -bha -sü -wungbeezë bhë, 'ö- -ta 'dhö do bhë, ka -dhë. 2 Kö -Zlan waa- kwa Dëmɛ Yesu -an dɔ -sü 'gü, 'glusë 'ö 'wo- kë -na ka 'ka waa- =zuöyagluu 'ö 'wo- nu -na ka -dhë bhë -wo 'dho 'dhiö -kplawo.

'Ta -kɔ -së 'ö -Zlan -bha zian -ta -a -gɔgɔ -nu 'wo- -ta

3 -A -bha 'piigbeedhɛ ɔya kwa gbaa në 'saadhö 'ö kwa -bha -tosi- adhe -bha -wun -yö yö -a -bha -a 'ka kö 'kwaan- -kë -a 'gü -sü kë -klu -Zlan -bha -sü 'ka; 'ö ɔyaa- kë mɛ 'ö kwa ɔdhɔɔ -kë -a -de -bha 'tɔbhɔdhe waa- -a -bha këwun -së 'gü bhë 'kwa- dɔ. 4 Yö ɔga 'ö- -zo kun, 'ö 'tɔ -go mɛ -dhë -në -nu ɔvava 'ö -an -wun 'dhö 'gbee-, 'ö -an nu kwa -dhë kö 'kaan- bɔ -an -ta 'kaan- 'kan -ya në -dhɔ 'ka -sü yaya 'ö dho mɛ 'ka 'gü ɔsiö' -dhɛ -bha 'kpongtaa zö bhë -a -bha. -Yö kë 'dhö kö 'kaan- bhɔ -a -bha. 5 Në -de 'ö -kë 'ka dho në 'plɛ kë kö ka 'ta -kɔ -yö kë -së, ka -bha -zo yö -Zlan -bha -sü 'gü, 'ö 'ka dho -Zlan -bha 'wun -nu dɔ -sü -da ka 'ta -kɔ -së 'ö dho kë -a -ta 'ö bhë. 6 -Ka -de -kun 'wun -nu 'gü -sü -da ka -bha 'wundɔdhe 'ö -Zlan -bha 'wun -nu 'gü bhë -an -ta; 'wun -kë -de ɔtian' -sü bhë, ka -dho ɔzuösaadhɛ -da -a -ta; ka -dho -klu -Zlan -bha -sü -da ɔzuösaadhɛ -ta 'pö. 7 ɔYa 'go mü, dhegluzë -nu -bha 'ko -sü -së -sü bhë, -kaa -da ka -bha -klu -Zlan -bha -sü bhë -a -ta. 'Ö -kaanta 'ka zlöö, 'ö ka -bha ka 'ko -sü -së -sü 'ö bhë, 'ka dho -dhɔ 'ö go -Zlan 'piö 'ö 'wo- -kë mɛ 'saadhö 'ka bhë -a -zuö -a -ta. 8 Bhii -kɔ bhë ɔnɛ 'ö wɔ -kɔ -së -nu 'wo bhë 'ö ɔwa kaa ka 'gü ɔva 'ö ka 'ka 'dho kaa pë 'kpaan 'ka 'iin 'ö ka 'ka 'dhö -bo kwa Dëmɛ Yesu Klito dɔ -sü bhë -a 'gü. 9 'Kɛɛ mɛ 'ö wɔ -kɔ 'ö bhë 'yaa- 'gü, ɔya -dhɛ -ga, -a 'yan -nu 'waa -dhɛ yö 'ma ɔgbiin ɔnɛ 'yënngtiimɛ 'dhö, bhii kö -a ɔzlöö ɔya trö ziö 'ö -Zlan -ya wo -a -bha ɔsɔɔn yaa -nu -ta bhë -a 'ka.

10 ɔDhɛ -kë 'dhö, n dhegluzë -nu, -kaa 'slë ɔmɛɛ'- kö 'ka dɔ gɛnngdhö -klu -sü 'ka ka ɔdhɔɔ 'ö -Zlan -ya -kë 'ö ka -ya bhë -a 'wun 'gü; 'ö tɔɔ -a -kë 'dhö -sü 'ka ɔnɛ 'ö ka 'ka 'dho -püö 'wun yaa kë -sü 'gü. 11 -Kɔ bhë ɔnɛ 'ö -Zlan dho 'kwɛɛ poë ka -gɔ 'gbɛa 'ka kö 'kaan- -da kwa Dëmɛ, kwa Dhamɛ Yesu Klito -bha -gludëdhɛ -pö 'ö 'tɔbhɔdhe 'dhoë- -bha ɔtoëpö 'ka bhë -a 'gü.

12 'Kö -kë ɔnɛ 'wun -nu 'wo ɔnɛ 'ka -an dɔ 'saadhö 'ö 'ka -ya -sü 'ka kpinngdhö 'wun gia- 'ö 'ka- ma bhë -a 'gü, a -dho n -zo kë ka -zo -büö -a 'ka -sü 'piö -kplawo. 13-14 Bhii kwa Dëmɛ Yesu Klito ɔyaa- kë 'ma- dɔ ɔnɛ -a yi 'yaa ɔgbiin gbɔ kö 'aan- 'go bun 'ö ɔnɛ -a 'gü. ɔDhɛ 'ö -kë 'dhö, kö 'töng 'ö n -gɔ kö a ɔtun ka 'piö 'kpongtaa zö bhë, a -dho ka -ya 'yaan -kplawo mɛ -zo -büö -wo -nu 'ka. 15 -Wo -nu 'wo bhë, a -dho në 'saadhö 'plɛ kë kö ɔya kë ɔnɛ 'maa ka 'piö zö gbɔ, kö -waan -ya ka ɔzuö' -bha -kplawo.

'Wun 'ö -gban mɛ -nu 'wo Klito -bha 'bhü yö -an -bha

16 Kwa Dëmɛ Yesu Klito -bha 'piigbeedhɛ waa- -a -bha nu -sü 'ö bhë, yaa kë ɔnɛ -wo -go ɔkwɛzü -wun -nu 'ö mɛ -nu -wa yö 'ko 'dhiö -a 'gü 'ö 'yi ka ɔdaan -a 'ka. -A -bha -kë 'gblüünzë -sü 'ö bhë yi- -yö yi 'yanga gia- 'ka. 17 Bhii yi 'ö kwa Dë -Zlan -yö ɔbhlë waa- 'tɔbhɔdhe nu -a 'ka -a -dhë bhë, -yö -kë yi 'yaan,

'ö yi bhë -a 'ka 'ö -Zlan -bha 'bhü 'gblüünzë -yö ɔyɔɔ -a -ta 'ö -wo do -yö -we 'ö- pö: Mɛ 'ö ɔnɛ n Gbö -dhɔkaasüzë 'ö 'a n -zo 'kun -wun 'plɛsɛn -lo -a kwɛɛ yö -mü. 18 -Wo 'ö 'dhö bhë, yi- -ma 'dhö kö -yö 'we -na dhang- 'gü. -A yi bhë -a 'ka, yi -kë -tɔn 'slööslö tuö.

19 ɔYa kë 'dhö, 'wun 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu -wa ɔblɛɛ bhë -yö 'dhö gia- 'ka. ɔYa kë 'dhö kö ɔyö -së 'ka ka -zo 'to -an -dhë bhii -wo kë ɔnɛ ɔlabang 'dhö -dhɛtiidhɛ 'gü, kwa ɔzuö' 'gü. 'Yö ɔya kë 'ö ɔlabang -nu 'wo bhë 'wo bhü 'dhö gbeng gbeng 'ö -toë 'pö 'ö -dhiadhiö 'susongga ('ö Klito 'ka bhë) 'ö -wo -a 'ka 'ö -dhɛ ɔpoë' ka ɔzuö' 'gü ('papadhö). 20 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -yö kë ka 'yaan ɔnɛ 'wun 'ö -Zlan -ya ɔblɛɛ 'ö bɔa ö -wodhiölomɛ -nu -ta 'ö ɔbɛɛn' -sü 'ka bhë, 'yaa pë 'ö mɛ -ya -gɛn pö ö -de ɔkwaa' -wun 'ka -a 'ka. 21 Bhii -Zlan 'dhi -wo pö -sü 'ka- -ga -na bhë, mɛ 'bhee- -de ɔdhɔɔbhaa -wun 'yaa -mü 'kɛɛ -Zuu 'slööslö ɔnɛ 'ö yö mɛ 'bhee- -nu 'wo bhë -an -dhë 'dhiö 'ö 'wun 'ö -gban -Zlan -bha, 'ö 'wo- =blɛɛ.

2

'Wun 'ö -gban mɛ ɔdaan' -mɛ ɔsuazë -nu -bha
(Zudë 4-13)

1 Kë- wo 'dhiö bhë, -Zlan -wodhiölomɛ ɔsuazë -nu -wo -kë -dhö; -kɔ do bhë ɔnɛ 'ö mɛ ɔdaan' -mɛ -nu ɔsuazë 'dhoë- 'ka ka ziën. -Wo -dho mɛ ɔdaan' -wo ɔsuazë -nu 'ö dho kë mɛ 'gü ɔsiö'- -wun -nu 'ka- yö 'ko 'dhiö kö -waan ka ɔdaan'-. -Wo -dho -kɔ kwa Dëmɛ 'ö -an dha bhë -a -wun 'ka 'ö 'wo wo -de -da 'güsiödhe 'ö nu -na mɛ -nu -ta 'zodhö bhë -a 'gü. 2 Mɛ ɔplëëzë -wo -dho ziö -an -bha -tosiadhe 'ö 'wundɔdhe gbɛ 'yaa- 'gü bhë -a 'piö; 'ö -an kë -kɔ -wun 'gü 'ö mɛ -nu -wo 'wun yaa ɔblɛɛ' 'wun gia- -zian -bha. 3 'Wëüga -wun 'gü, mɛ ɔdaan' -mɛ ɔsuazë -nu 'wo bhë -wo -dho ka -püö -an -de -yö 'ko 'dhiö -wun -nu 'ka. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, za 'ö dho kan bhë, -an -bha ɔya -lo -an tuö 'saadhö 'kpa -në. -An 'güsiömɛ ɔya -da zian-.

4 Ka gia-, -ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ! -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'ö 'wo ɔsɔɔn yaa -kë bhë, yaa -an kuënnu ö 'piö, 'kɛɛ -yö -an -zuö -dhɛtiidhɛ -bha -glu 'kpa 'dhi ɔva 'gü; 'ö 'wo dho to mü 'dhö kö -Zlan -bha zakanyi -yaan -lo -a 'ka. 5 Mɛ -nu 'wo -kë 'kpa bhë, -Zlan yaa -an 'to; 'kɛɛ -yö 'yi ɔva -pa 'kpongtaadhɛ -dhiizë -ta 'ö mɛ 'plɛ -wo to -a 'gü -a 'ke yaa kë Noe 'ö -kë 'wun 'ö kpengdhö -a ɔblɛɛ' -mɛ 'ka waa- mɛ 'slaplɛ 'bhaa 'ö 'wo dha 'yi bhë -a -gɔ 'pö -an 'ka. 6 -Zlan -yö Sodɔmë -pö waa- Gomɔɔ -pö -an 'gü -siö 'siö ɔkwaa'. 'Wun -nu 'wo bhë -wo në -nu 'wo dho kë këpëyaamɛ -nu 'wo dho nu bhë -an 'ka bhë -an -bha 'wun ɔzuan' 'ka. 7-8 'Kɛɛ yö ɔga 'ö Lɔtö 'ö -kë mɛ kpengdhö 'ka, 'ö- =zuö' -yö -da -wɛɛ 'gü mɛ -nu 'ö -kë -an ziën bhë -an wɔ -kɔ -nu 'ö- 'yan -yö -daa 'gü yi 'saadhö 'ka bhë -a -wun 'gü bhë, -ya -dha. 9 Ka- -yö bhë ɔa! ɔYa kë 'dhö kö mɛ -nu 'wo -klu -sü 'ka -a -bha bhë -yö -an dha 'güdandhe -gɔ, 'ö mɛ -nu 'ö 'waa kpengdhö bhë 'ö -an -ya 'klobhɔdhe -gɔ -Zlan -bha zakanyi 'ka. 10 ɔIi- 'kɛɛ mɛ -nu 'ö dho -an 'klo bhɔ 'wo tɔɔ mɛ -nu 'wo 'wun -nu kë -na mɛ 'bhee- -de -zo 'kun -wun -bha -de -kë -dhiizë -sü 'ka 'ö -Zlan -bha -kë kwa Dëmɛ 'ka -sü bhë 'ö 'yaa -an -dhë pë gbɛ 'ka bhë.

Mɛ -nu 'wo bhë, -wo wo -de -sü ɔva 'ö 'wo wo -de -ga 'gianzë mɛ -nu 'wo to -an -ta; 'suö pë 'tee -de 'yaa -an ɔzuö' -bha yö ɔga 'ö 'piigbeedhɛ 'tɔbhɔsüzë -nu 'wo dhang- 'gü bhë 'ö 'waa -an ɔbhlë -ya bhë. 11 'Kɛɛ kö -Zlan -bha bɔmɛ -nu -de 'wo dhang- 'gü kwa Dëmɛ 'dhiö 'ö 'wo ɔfaanzë, 'wo 'piigbeezë 'wo ɔzië' mɛ ɔdaan' -mɛ ɔsuazë -nu 'wo bhë -an -ta 'waa 'wun yaa ɔblɛɛ'- 'piigbeedhɛ

'tɔbhɔsüzë -nu 'wo bhë -an 'ka Dëmɛ wö 'dhiö. 12 'Kɛɛ mɛ -nu 'wo bhë -wo 'wun -nu -kë wo ɖzuö' tii -bha ɖnɛ 'blü 'wü -nu 'wo -da kö -waan -dhaa -da -an bhɔɛɛ -an 'dhö. Pë 'ö 'waa- dɔ bhë, -wa -kë 'yee -to -a -bha -wun 'ka. 'Kɛɛ -wo -dho to wo -de këwun bhë -a 'gü, 'ö -an 'gü -yö ɖsiö ɖnɛ wü -nu 'wo bhë -an 'dhö. 13 'Klobhɔdhe 'ö 'wo mɛ -nu -da -a 'gü bhë ɖnɛ 'ö -an ɖsaan' dho bhoë. -Wo wo -de ɖdhɔɔbhaapë -yö wo 'yi -kan -a -dhë pë -nu 'wo- kë -na ɖdhɛ 'po -yi 'ka bhë -a 'gü. Mɛ -nu 'wo bhë ɖwa kë -dhiizë; -an -bha -kë ka 'piö -sü 'gü ka -bha -kɔ -da 'ko 'piö -sü -nu 'gü -sü 'ö bhë, -yö lë- -wun 'ka, 'ö ya; bhii -yö -an ɖzuö' -bha -waan wo -de kë kpengdhö ka wö 'dhiö -an -bha -kë ka 'piö -sü 'gü. 14 Pë 'ö ɖya -an 'yënng -dhɛ pa 'ö tɔɔ -dadheüsü. -An 'gü 'yaa ga ɖsɔɔn yaa kë -sü 'ka; kö mɛ 'wo 'tëëtë -zo yö -sü 'gü -wo -an -püö -na. -An ɖzuö' -yö -klu -sü 'ka 'slë 'wo dho -a kë -waan 'wëü- yö -a -bha; ɖwa kë zlöö -bha mɛ -nu 'ö -Zlan -bha 'dhangga 'dhö -an -ta -an 'ka. 15 Mɛ 'wo bhë ɖwa 'go zian -së -ta, ɖwa wo -de -da 'blü Balaamö -bha zian -ta. Bozɔɔ gbö Balaamö 'ö bhë kë- wo 'kpa bhë, -yö -Zlan 'dhi -wo -pö; 'kɛɛ 'wëüga -dhɔ -yö -kë -a kë ɖdhia giagiawo. 'Wun yaa ɖnɛ 'ö- -kë 'ö ɖya kë 'ö 'wëüga yö. 16 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, 'wun -yö -blɛɛ -a 'ka -a -bha ɖgɔügbeedhɛ bhë -a -wun 'gü; yö ɖga tɔɔ yi do 'ka, ɖsoofang mu do -yö 'wun ɖblɛɛ mɛ 'bhee- -wo 'gü; -kɔ bhë ɖnɛ 'ö mɛ bhë, 'ö- -bha 'wun -nu kë -sü 'ö 'wun dɔ -sü 'yaa- 'gü bhë, 'ö ɖgbaannu -a 'ka.

17 Mɛ -nu 'wo bhë -an kë -kɔ -nu -wo -kë ɖnɛ -dhɛ 'ö dhoo -nu -wo dho -a -bha 'yi 'tɔɔ- =bhaa 'ö 'wo- -yɛ -a -bha wo -kɔ 'flëë 'ka -a 'dhö, 'iin ɖnɛ -dhɛ 'ö dha kpö -nu -wo nu -a -bha dhang- 'gü -a 'dhö; 'ö -dhɛ 'ö mɛ -nu 'dhö -kpɛ kë -na, 'ö 'tëë -nu -wo nu 'wo -ziö -an 'ka -a 'dhö. Pë 'ö -Zlan -ya -ya -an -gɔ 'ö tɔɔ -dhɛtiidhɛ 'ö -trö 'sënsëndhö. 18 ɖWa 'wun -nu ɖblɛɛ', -a -gɛn 'yaa kë -dhö 'ö 'wo- =blɛɛ -de -sü ɖva 'ka; 'ö mɛ 'bhee- =dhɔɔbhaa -wun -nu ɖlɔɔzë 'ö 'wundɔdhe -së 'yaa- 'gü bhë 'ö mɛ 'wo 'go -na dha ɖdhia mɛ -nu 'wo -tosiadhe kë -na 'wun ɖzaa' -sü 'gü -an ziën bhë, 'wo- -da -a ɖzuö' -bha kö -wo -an -püö. 19 -Wo -potaasü 'tɔ go mɛ -nu -dhë 'kɛɛ kö wo gia-, wɔ -kɔ yaa -nu 'wo dho mɛ 'ka 'gü ɖsiö' -dhɛ 'gü bhë, -wo -an -gɔ ɖnuadhɛ 'gü. -A pö 'a- wo 'dhö bhë, 'ö tɔɔ mɛ 'ö -dhö, pë ɖya kë -dhö -yaan kë 'gbee- -a -ta, kö -ya -gɔ ɖnuadhɛ 'gü. 20 Bhii 'ö tɔɔ ɖya kë ɖnɛ mɛ 'bhee- -nu ɖwa bhɔ ɖtaa' -dhiipë -nu 'wo 'kpongtaa zö -an -dhë, kwa Dëmɛ, Mɛdhamɛ Yesu Klito dɔ -sü -wun 'gü, 'go mü ɖwa 'yɛ wo 'zü ɖwa 'dho 'kpongtaa -dhiipë -nu 'gü, kö -an kë -kɔ 'ö zlöö bhë ɖya ziö ɖgɔü' -a mɛ 'ö -kë 'dhiö bhë -a -ta. 21 -Yö 'gian -an -bha 'ka -bezë kö ɖkun 'ö 'wo zian kpengdhö dɔ 'ö ɖzië' zian dɔ -sü, 'ö 'wo 'go -na tɔng 'slööslö 'wo- =daan bhë -go -a -ta -sü -ta. 22 -Piën bɔ -wo do -ya -pö: Gbɛn- -yö 'yɛ ö 'zü 'ö 'dho ö -pe ɖtaa. 'Yö- pö 'zü: -Bhɔ tii 'ö ɖya 'zlu 'saadhö bhë, ɖya 'dho -dëüwo 'zü ɖglöng 'glö ɖdhia böü- 'gü. (Mɛ -nu 'wo bhë, pë 'ö -kë -an 'ka bhë, -ya -zɔn ɖnɛ -piën 'ö bhë 'wun gia- -mü.)

3

Pë 'tɔ go -wo 'ö -gban Klito -bha nu -sü -bha

1 N dhegluzë -nu, ka- -yö bhë ɖa! Ma 'sëëdhɛ kë ɖplɛ -naa 'yaa -mü 'ö ɖnɛ ɖa; pë -nu 'a- -ya -an 'gü 'wo tɔɔ kö mɛ ɖdaan' -wo 'a ka -zo -büö -na -a 'ka -kplawo bhë -wa kë kö ka ɖzuö' 'piö -wun -nu -wo kë 'kpëdhö, 2 -yö kë 'dhö kö ka -zo -yaan -büö 'wun 'ö -Zlan -wodhiölomɛ -nu 'slööslö -wa ɖblɛɛ 'kpa bhë waa-

kwa Dëmɛ 'ö Mɛdhamɛ 'ka bhë -a -bha tɔng dɔ -wo -nu 'ö- -bha bɔmɛ -nu -wo ka -daan -a 'ka bhë -an 'ka. 3 'Kɛɛ -yö kë ka 'yaan -blɛɛzë 'ka ɲɛ yi -kaanta -nu 'ka, 'yee -to mɛ -bha -mɛ -nu -wo -dho kë -dhö; -wo -dho wo -de -dhi -a -dhë -wun -nu kë 'ta 'sü -sü 'ka -ya pë -dhɔ 'ka -sü 'ka. 4 -Wo -dho 'yee to ka -bha -a pö -sü 'ka ɲɛ: «Kë- wo ɲɛ Yesu yaa- pö ö -dho yɛ ö 'zü 'ö nu ŋa? 'Yaa 'dhö a? -Yö 'më 'sa 'ö -dhɛ -kë 'dhö ɲɛ 'ö mɛ -nu 'ö -wo bhë 'ö -we -an -dhë 'ö 'waa -dhö gbɔ, 'ö 'kpongtaadhɛ 'dhö ŋtun ɲɛ -kɔ do 'ö ŋkaa' -a züdɔyi 'ka -a 'dhö ɲɛ ŋɛ?» 5 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, -an -zlö ŋya trö 'saadhö ɲɛ 'kpa bhë, ŋdhɛ 'ö -Zlan -yö -we, 'ö dhang- -nu -wo -kë, 'ö 'yi -nu -wo dho wo 'kuë- 'pian do 'ka -dhɛ -nu 'gü, 'ö 'sɛ -yö -kë -dhö bhë, 6 'kpongtaadhɛ zii 'gü -yö -siö -kɔ do bhë -a 'ka 'yi ŋva 'ö- pa bhë -a ŋkwaa'. 7 -Kɔ do bhë -a 'ka 'ö dɔ 'kwa- wo ŋdɛɛ ɲɛ 'ö 'kpongtaadhɛ waa- dhang- -nu 'dhö -ya -sü 'ka -a 'ka kö -an 'gü -yaan ŋsiö' 'siö ŋkwaa' -Zlan -wo do bhë -a 'ka. -Yö -dho kë 'dhö yi 'ö za dho dɔa ŋkian' yaa -mɛ -nu -bha kö -an 'gü -yaan ŋsiö' bhë -a 'ka.

8 'Kɛɛ n dhegluzë -nu, në 'ö ka 'ka 'dho kun -a -wun dɔ -sü 'ka 'ö tɔɔ kwa Dëmɛ -bha 'ka, -dhɛkpaɔyi do -yö ɲɛ -kwɛ -vuu do 'dhö, 'ö -kwɛ -vuu do 'dhö ɲɛ -dhɛkpaɔyi do 'dhö. 9 'Wun ('ö -gban kwa Dëmɛ -bha nu -sü -bha) 'ö- 'tɔ go bhë, yaa kë ɲɛ -a yi -blü 'ö- wo 'dhiö ɲɛ -kɔ 'ö- 'ka mɛ 'bhaa -nu ŋzuö' 'gü bhë -a 'dhö; 'kɛɛ kë- wo ŋzian' ŋzuösaadhɛ 'gü kwa buëndhö, bhii 'ö tɔɔ 'yaa- 'piö kö mɛ gbɛ 'gü -yö ŋsiö'; -ya -kë 'dhö ŋzian' kö mɛ 'plɛ -waan 'go wo -bha ŋsɔɔn yaa 'gü, kö -waan ŋdhië'- -a 'piö.

10 Kwa Dëmɛ -dho nu ŋɲɛ ŋkwaanmɛ -yö nu mɛ tii 'ka. -A yi bhë -a 'ka, dhang- -nu -wo -dho ziö 'wo dho; wo 'ka 'dho kë -dhö gbɔ. 'Kɛɛ -an 'dho -zuö -yö -dho kë -ziizë. -A yi bhë -a 'ka, në -nu 'wo dhang- -nu 'gü, -an 'gü -dho ŋsiö' 'siö ŋkwaa'; 'sɛ waa- ö -ta -në -nu 'plɛ, -an -bha -këdhösü 'dhiö -dho toë yi bhë -a 'ka. 11 Ka- -yö bhë ŋa! Kwa gia- -yö kwa 'yaan 'ka -wun 'ka ɲɛ në 'plɛ 'gü -dho ŋsiö' ɲɛ -kɔ bhë -a 'dhö. ŋYa kë 'dhö kö 'ta -kɔ 'ö 'ka dho taa 'yaa ka 'yaan a? Yö ɲɛ 'ö tɔɔ -tosiadhe 'ö kpengdhö 'ö 'wo- -kë -klu -Zlan -bha -sü 'gü, 12 -ya -a -gɔ -sü 'ka, 'iin kö 'kwaan- kë kö -yaan nu 'zodhö kwa këpë -nu 'gü. Yi bhë ɲɛ 'ö dhang- -nu 'gü dho ŋsiö' 'siö ŋkwaa' -a 'ka, 'ö në -nu 'wo dhang- 'gü 'ö 'wo dho kpö 'siö bhë -a nɛ- -bha. 13 'Ö bhii në 'kwa -ya -a -gɔ 'ö tɔɔ dhang- -nu -dëü waa- 'sɛ -dëü 'ö -kë kpengdhö -sü 'dhö -a -ta 'ö -Zlan -ya 'tɔ go bhë.

14 'Wun bhë -a -wun 'gü, n dhegluzë -nu, ŋdhɛ 'ö -kë ɲɛ kwa -ya në -nu 'wo 'dhö bhë -an -gɔ, -ka dɔ 'gbee- kö -waan ka yö mɛ 'ö -dhii 'yaa -an -bha, 'ö ŋzuöyagluu 'dhö -an -gɔ -Zlan wö 'dhiö -an 'ka. 15 Kwa Dëmɛ -bha ŋzuösaadhɛ bhë -yö kë ka -gɔ ɲɛ 'töng 'ö ŋtun ka -gɔ kö 'kaan- ka -de ŋbaa'- dhasü 'gbloo 'piö -a 'dhö ɲɛ -kɔ 'ö -Zlan -bha 'kpaakpadhɛ 'gü 'ö Pɔlö, kwa dheglu -dhɔkaasüzë -ya ŋbɛɛn -a 'ka 'ö- bɔa ka -dhë bhë -a 'dhö. 16 'Wun bhë ɲɛ 'ö 'wun -gban -a -bha 'ö- -ya ö -bha 'sëëdhɛ 'plɛ 'ö- bɔ -na ka -dhë bhë -a 'gü. Yö ŋga ŋdhɛ -kë ɲɛ -a -bha 'sëëdhɛ -wo 'bhaa -nu -gɛn ma -sü -yö 'gbee- bhë, 'ö mɛ -nu 'ö 'waa 'wun -gɛn dɔ 'ö -dɔ gɛnngdhö -sü 'yaa -an -gɔ -zo yö -sü 'gü bhë, 'wo- -gɛn bho 'gbloo 'gü ɲɛ -kɔ 'wo- kë -na -a 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ ŋbɛɛn' -wo 'bhaa -nu 'gü bhë -a 'dhö bhë. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, wo -de -da 'wo- wo -na 'gü ŋsiö' -zian -ta bhë.

17 'Kɛɛ ka -zë, n dhegluzë -nu, ka 'paan ŋya bho 'saadhö ɲɛ bhë; -ka dɔ ka -de 'slë 'ka kö ŋkun 'ö

'ka dho ka ⍰kwaa' ka -de -zü 'ö këpëyaamɛ -nu -bha 'wun -kun 'kuë -sü bhë 'ka ka -de to -a 'gü 'ö pë mɛ 'ö ⍰ya -ya ka 'gü bhë 'ö dha ka -gɔ. 18 -Ka 'dho 'dhiö ⍰zian' kwa Dëmɛ, kwa Dhamɛ Yesu Klito -bha 'glusë waa- -a -bha 'wun -gɛn dɔ -sü 'gü. Kö 'tɔbhɔdhe -yö kë -a -bha 'ka ⍰dɛɛ, ⍰toëpö 'ka! Amɛn.

'Sëëdhɛ -blɛɛzë 'ö Zan -ya bɔ -Zlan -bha mɛ -nu -dhë 'ö ŋnɛ

-Wo 'ö -kë -a 'gü -sü nu mɛ -dhë

1 Mɛ 'ö ŋtoëpö -këdhösü -wo 'ka, 'ö -kë -dhö pë 'plɛ züdɔyi 'ka bhë ŋnɛ 'ö 'yi 'wun -gban -a -bha 'sëëdhɛ ŋnɛ -a 'gü, 'yi- bɔ ka -dhë; yi- -wo -ma, 'ö yi 'yan -yö -dɔ -a -bha, 'ö -kë yi -bha -ga -pë -së 'ka. 'Ö 'yi yi -kɔ -nu pa -a 'ka. 2 Mɛ 'ö bhë, ŋdhɛ 'ö nu, yi- -yö; -yö -kë kwa Dë 'piö -be; 'kɛɛ ŋya yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü yi -dhë. Yö ŋnɛ 'yi 'wun -gban -a -bha 'yi- =blɛɛ ka -dhë. 3 Yö 'ö yi 'yan -yö dɔ -a -bha, 'yi- -wo ma bhë ŋnɛ 'yi- -wun ŋblɛɛ' -na ka -dhë 'pö bhë, -yö kë 'dhö -kë 'kou -sü 'ö yi -gɔ bhë, 'kaan- -da yi 'piö, 'kwaan- kaa kwa Dë (-Zlan) waa- ö Gbö Yesu Klito -an 'piö. 4 'Sëëdhɛ ŋnɛ, yi- -bɔ ka -dhë 'dhö kö 'gludhi 'ö kwa -gɔ bhë, -yaan -mɔ 'kuë.

-Zlan -bha -kë -dhɛpuudhɛ 'ka -sü

5 Mɛ 'yi 'wun -gban -a -bha bhë 'ö tɔɔ Yesu Klito. -Naɔ 'ö yi -gɔ ka -bha 'ka 'ö go -a 'dhi 'ö tɔɔ: -Zlan ŋnɛ 'ö tɔɔ -dhɛpuudhɛ; bhii -dhɛtiidhɛ 'gü -wun yaa gbɛ 'yaa- 'gü. 6 ŋYa kë ŋnɛ 'kwa- pö kwa -nu kwa kwa 'kou, 'kɛɛ kö kwa 'ta -sü -na 'wun yaa 'gbloo 'piö kö ŋsua 'kwa- kë 'ö 'kwaa pë -nu kë 'wun gia- 'gü. 7 'Kɛɛ ŋya kë ŋnɛ 'kwa 'ta 'sü -dhɛpuudhɛ 'gü ŋnɛ -kɔ 'ö -Zlan -de gia- 'ö- 'ka -dhɛpuudhɛ 'gü -a 'dhö, kö mɛ -nu 'ö 'kwa bhë, -kë do -sü -yö kwa ziën 'ö Yesu Klito 'ö- Gbö 'ka bhë 'ö- fɛi ŋya kwa 'zlu ŋsɔɔn yaa 'plɛ -gɔ.

8 ŋYa kë ŋnɛ 'kwa- pö 'kwaa ŋsɔɔn yaa kë, kö kwa -de -püö 'kwa- wo; kö 'wun gia- 'yaa kwa 'gü. 9 'Kɛɛ ŋya kë ŋzian' ŋnɛ 'kwa kwa -bha ŋsɔɔn yaa -nu -wun ŋblɛɛ'- -Zlan -dhë, kwa -mɔa 'kwa kwa -zo yö -a -bha bhii -yö kpengdhö; -yö -dho ziö kwa -bha ŋsɔɔn yaa -nu -ta, 'ö dho kwa kë 'puu 'wun yaa 'saadhö -gɔ. 10 ŋYa kë 'zü ŋnɛ 'kwa- pö kwaa ŋsɔɔn yaa kë, kö 'kwa -Zlan kë ŋsuamɛ 'ka. ŋYa kë 'dhö kö -a -wo 'yaa kwa 'gü ŋnɛ bhë.

2

Klito -bha -nu kwa -dhë -sü

1 Ma 'në -nu, 'sëëdhɛ ŋnɛ a- bɔ ka -dhë 'dhö kö ŋkun 'ö 'ka dho ŋsɔɔn yaa kë gbɔ. 'Kɛɛ ŋya kë ŋnɛ mɛ 'bhaa ŋya ŋsɔɔn yaa kë, kö -yö kë -a 'yaan ŋnɛ kwa -bha 'wun -faan 'sü -mɛ do -yö -dhö kwa Dë -Zlan 'piö; yö ŋnɛ tɔɔ Yesu Klito, 'ö mɛ kpengdhö 'ka. 2 Bhii -yö -kë slapë 'ka kwa ŋzian' dhö -yö kë 'dhö kö -Zlan -yaan ziö kwa -bha ŋsɔɔn yaa -nu -ta. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë kwa -de 'sloo 'kwaa -mü, mɛ 'kpɛkpɛ -bha ŋsɔɔn yaa -wun -mü.

3 Pë 'ö- -zɔn ŋnɛ kwa -Zlan dɔ 'ö tɔɔ kwa 'wun ma -a -bha tɔng -nu -ta. 4 'Kɛɛ mɛ 'bhaa ŋyaa- pö ö -Zlan -dɔ 'kɛɛ kö 'yaa 'wun ma -a -bha tɔng -nu -ta, kö ŋsuakëmɛ -mü -a 'ka; 'wun gia- 'yaa- 'gü. 5 Mɛ ŋya 'wun ma -a -wo -ta kö mɛ bhë -dhɔ 'ö- 'gü -Zlan -bha 'ka bhë -yö 'kpëdhö.

-Kɔ 'kwa dho -a kaa kö 'kwaan- =tɛi' dɔ ŋnɛ kwa -klu -sü 'ka -Zlan -bha bhë 'ö ŋnɛ: 6 Mɛ 'ö- pö 'ö -klu -sü 'ka -Zlan -bha bhë, kö -a 'ta -sü -kɔ -yö kë ŋnɛ -kɔ 'ö Yesu -yö -tosiadhe ŋkaa' zö bhë -a 'dhö.

'Wun 'ö -gban tɔng -dëü -bha

7 N dhegluzë -nu, tɔng 'ö bhë 'yaa tɔng -dëü 'a- bɔ ka -dhë -a 'ka, 'kɛɛ tɔng zii do 'ö nu ka -dhë -a züdɔyi 'ka bhë yö -mü. Tɔng zii bhë ('ö tɔɔ: -Bhö ü -ya 'yɔɔ -dhɔ kë ŋnɛ ü -de 'dhö, 'ö) 'ka- ma do. 8 'Kɛɛ -yö tɔng -dëü 'a- -ya, 'a- bɔ ka -dhë -a 'ka; -yö 'wun gia- 'ka Klito -bha 'ka, 'ö ka -bha

'ka 'pö; bhii -dhɛtiidhɛ -yö ziö -na; -dhɛpuudhɛ giagia ɔya yö 'bhü -sü -bha 'saadhö.

9 Mɛ 'ö- pö ö -dhɛpuudhɛ 'gü 'kɛɛ kö -yö -ya -sü 'ka ö dheglu -san 'ka, kö -yö ɔtun 'wun yaa 'gü. 10 Mɛ 'ö- -dhɔ -kë ö dheglu 'ka, kö -yö -dhɛpuudhɛ 'gü; ɔya kë 'dhö zlöö kö pë 'ö dho kë -a -bha -püö ɔsɔɔn yaa 'gü -gɛn 'ka 'yaa -dhö gbɔ. 11 'Kɛɛ mɛ 'ö -ya -sü 'ka ö dheglu -san 'ka kö -yö -dhɛtiidhɛ 'gü; -yö 'ta 'sü -na -dhɛtiidhɛ 'gü 'ö 'yaa ö 'dhodhɛ dɔ bhii -a 'yaa -dhɛ yö -dhɛ bhë -a 'gü.

12 Ma 'në -nu, 'ka -zo -yö Klito -bha -sü 'gü, 'sëëdhɛ ɔnɛ a- -bɔ ka -dhë 'dhö bhii 'ka bɔ Klito 'ka; ɔya ziö ka -bha ɔsɔɔn yaa -nu -ta. 13 Mɛ 'ka mɛ ziizii -nu 'ka Klito 'gü, 'sëëdhɛ ɔnɛ a- -bɔ ka -dhë bhii mɛ 'ö -kë -dhö pë 'plɛ züdɔyi 'dhiö bhë, ka- -dɔ. Mɛ -nu 'ka -dadhëü -nu 'ka 'pö, a- -bɔ ka -dhë bhii 'ka 'to -a 'gbee- 'ka dü -ta.

14 ɔƐɛ, 'në -nu, 'sëëdhɛ ɔnɛ a- -bɔ ka -dhë 'dhö 'ö tɔɔ ka kwa Dë -dɔ. Mɛ ziizii -nu, a- -bɔ ka -dhë bhii mɛ 'ö -kë -dhö pë 'plɛ züdɔyi 'dhiö bhë, ka- -dɔ. -Dadhëü -nu, a- -bɔ ka -dhë 'ö tɔɔ ka 'gü -yö 'gbee-, yö ɔga 'ka toë- 'gbee- 'ka dü -ta bhë; bhii -Zlan -wo -yö ka 'gü.

15 Kö ɔkun 'ka 'kpongtaadhɛ waa- ö 'gü -pë -nu -dhɔ -kë! Bhii 'ö tɔɔ ɔya kë ɔnɛ mɛ ɔya 'kpongtaadhɛ -dhɔ kë kö -Zlan -dhɔ 'yaa- 'gü 'gbönggböng. 16 Pë -nu 'wo 'kpongtaapë -nu 'ka, 'wo -kë mɛbheedhe ɔdhɔɔbhaapë -nu yaya, 'ö mɛ 'yan -yö -da -a 'gü -a -dhɔ kë -sü waa- -de -sü ɔva -sü 'kpongtaapë -nu -bha -kë mɛ -gɔ -sü -wun 'gü bhë, waa 'go kwa Dë (-Zlan) 'piö, 'kɛɛ -wo -go 'kpongtaa zö. 17 Mɛ 'ka ɔnɛ, 'kpongtaadhɛ -yö ziö -na -ɔɔ. Pë -nu 'wo 'kpongtaa 'wo mɛbheedhe -dhë -së -wo ziö -na 'pö. 'Kɛɛ mɛ 'ö -Zlan -zo 'kun -wun -kë -yö -dho kë -dhö ɔtoëpö 'ka.

'Wun 'ö -gban Klito yaagümɛ -bha

18 Ma 'në -nu, 'töng -kaanta ɔya yö ɔklöö'! Pë 'ka- ma -be 'ö tɔɔ Klito yaagümɛ -dhö nu; 'yö dɔ 'kwawo ɔdɛɛ ɔnɛ Klito yaagümɛ -nu ɔwa nu ɔva; ɔya kë 'dhö, kö ɔya kë kwa 'yaan ɔnɛ 'töng -kaanta 'wo ɔweë' bhë ɔya yö ɔklöö'. 19 Mɛ -nu 'wo bhë, -wo -kë kwa 'piö -be; 'kɛɛ kë 'ö waa- wo kwa -bha mɛ giagia 'ka bhë ɔnɛ 'ö 'wo go -a -dhë kwa ziën bhë, 'yaa 'pö -wo -dho to kwa ziën -bezë; 'kɛɛ -wo -go kwa ziën 'dhö kö -yö kë kwa 'yaan ɔnɛ mɛ 'plɛ 'waa kwa -bha mɛ giagia 'ka.

20 ɔYa 'to mɛ -nu 'ka to ka -bha, -Zuu 'slööslö 'ö Klito -yö ka gbaa bhë 'ka- yö. ɔYa kë 'dhö kö ka 'plɛ 'ka 'wun gia- dɔ. 21 Kö 'sëëdhɛ 'ö ɔnɛ, n 'ka- bɔ ɔnɛ 'waa 'wun giadɔ bhë -a -pë 'dhö. -A dɔ -de 'pö 'ka- wo bhë ɔnɛ 'ö 'sëëdhɛ ɔnɛ 'abɔ ka -dhë -a -wun 'gü bhë. Ka-=tɛi' -dɔ 'pö ɔnɛ ɔsua -wun yaa -mɔa -yö 'go 'wun gia- 'gü.

22 ɔSuakëmɛ bhë, yö ɔnɛ tɔɔ mɛ 'ö ɔkploo Yesu -bha -kë Klito Mɛdhamɛ 'ka -sü -wun 'ka; yö ɔnɛ tɔɔ Klito yaagümɛ 'ö ɔkploo -na kwa Dë (-Zlan) waa- -a Gbö -an 'ka bhë. 23 -Yö kë ka 'yaan ɔnɛ, mɛ 'oo mɛ 'ö ɔkploo -na -Zlan Gbö 'ka bhë kö ɔya ɔkploo kwa Dë -Zlan -de gia- 'ka 'pö. 'Ö mɛ 'ö -Zlan Gbö -wun -dhɛ 'wun gia- kö ɔya kwa Dë -wun -dhɛ 'wun gia- =nɛ bhë.

24 -A -wun 'gü, 'wun 'ö 'ka- ma -a züdɔyi 'ka bhë, -kaa -wun kuënnu -së 'ka ka ɔzuö' 'piö; ɔya kë 'dhö kaa- -Zlan Gbö waa- kwa Dë (-Zlan) ka -dho to ka 'kou. 25 Pë 'ö Klito -ya 'tɔ go kwa -dhë ɔnɛ ö -dhö -a nu kwa -dhë bhë 'ö tɔɔ ɔtoëpö -këdhösü.

26 'Wun 'ö -gban Klito yaagümɛ -bha bhë, a- -bɛɛn, 'a- bɔ ka -dhë mɛ -nu 'wo- 'piö 'wo ka bho zian -ta bhë -an -wun 'gü. 27 Ka -bha 'ka, -Zuu 'slööslö 'ö Klito -yö ka gbaa bhë -yö ka 'gü. ɔYa kë 'dhö

kö ka -bha -wun 'yaa- -bha gbɔ kö mɛ -yö ka -daan. Bhii -Zuu 'slööslö -yö ka -daan pë 'plɛ 'ka 'ö- -bha mɛ ᵑdaan' -wo 'dhö 'wun gia- 'ka, 'yaa ᵑsuazë. Më 'ö -kë 'ö 'ka dho 'wun ma -Zuu ('slööslö) -bha mɛ ᵑdaan' -wo -ta -kpa Klito -bha -sü 'gü bhë 'ö bhë.

28 Ma 'në -nu, -ka 'to -klu -sü 'ka Klito -bha -yö kë 'dhö kö yi 'ö dho -wo -a 'ka bhë, -zogbandhe -yaan kë kwa -gɔ, kö ᵑkun -kë 'ö- -bha nu -yi 'ka, 'ö lë- kpɔ kwa -ta -a 'dhiö. 29 Ka- =tɛi' -dɔ ᵑnɛ Klito -yö kpengdhö. -A -kë 'dhö -sü 'ka, -yö kë ka 'yaan ᵑnɛ mɛ 'oo mɛ 'ö më -nu -kë kpengdhö kö mɛ bhë -yö -go -Zlan 'gü.

3

'Wun 'ö -gban -kë -Zlan -bha 'në 'ka -sü -bha

1 -Ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ! Kwa -dhɔ 'ö kwa Dë (-Zlan) -ya -kë bhë ka- -yö bhë ᵑaa! -Wo kwa -dhɛ -Zlan -bha 'në -nu; 'ö 'kwa- -de 'ka. ᵑYa 'go mü, 'kpongtaamɛ -nu 'waa kwa dɔ bhë 'ö tɔɔ waa -Zlan dɔ. 2 N dhegluzë -nu, dɔ 'kwa- wo ᵑnɛ, 'kwa kë -Zlan -bha 'në -nu 'ka. 'Kɛɛ pë 'ö 'kwa dho kaa kwaa- dɔ -së 'ka ᵑkun. -A mɛ 'ö kwa 'yaan 'ö tɔɔ: Klito ᵑya -wo, kwa -dho kë ᵑnɛ -a 'dhö bhii kwa 'yan -dho -kpën -a -bha ᵑnɛ -kɔ 'ö- 'ka bhë -a 'dhö. 3 Mɛ 'oo mɛ 'ö -ya Klito -gɔ -kɔ ᵑsuu'- 'ö bhë 'ö- wo -na -yö ö -de -kë 'slööslö ᵑnɛ -kɔ 'ö Yesu Klito -de gia- 'dhoë- 'ka bhë -a 'dhö.

4 Mɛ 'oo mɛ 'ö ᵑsɔɔn yaa -kë kö ᵑya -Zlan -bha tɔng -lö 'gü, bhii ᵑsɔɔn yaa kë -sü 'ö tɔɔ -Zlan -bha tɔng -lö 'gü -sü. 5 Bhii ka- =tɛi' -dɔ ᵑnɛ Yesu Klito -yö -nu kö -yaan mɛ -nu -bha ᵑsɔɔn yaa bho -an -bha; ᵑsɔɔn yaa do yaa kë -a -bha. 6 -Yö -dho kë -së kö mɛ 'oo mɛ 'ö -klu -sü 'ka -a -bha, -yö ö bo ᵑsɔɔn yaa kë -sü 'ka. -Kɔ do bhë -a 'ka mɛ 'oo mɛ 'ö 'dho -na ᵑsɔɔn yaa kë -sü 'ka 'dhiö, kö -a 'yan yaa dɔ -a -bha; kö 'yaa- dɔ.

7 Ma 'në -nu, kö ᵑkun 'ö mɛ gbɛ -yö ka 'bɔn -kan. Mɛ 'ö- këwun -nu 'dho kpengdhö, kö -yö kpengdhö ᵑnɛ -kɔ 'ö Yesu Klito gia- 'dhoë- 'ka bhë -a 'dhö. 8 Mɛ 'ö ᵑsɔɔn yaa kë -na bhë kö -yö dü -bha 'ka; bhii 'go 'töng 'ö dü -yö ᵑsɔɔn yaa zü dɔa -a -bha, yaa ö bo ᵑsɔɔn yaa kë -sü 'ka do. 'Kɛɛ -Zlan Gbö -yö -nu kö -yaan dü këyuö -nu 'gü ᵑsiö'-.

9 Kö mɛ 'oo mɛ 'ö go -Zlan 'gü -yö ö -bo ᵑsɔɔn yaa kë -sü 'ka bhii -kë -a 'gü -sü 'ö 'piigbeedhɛ 'ö go -Zlan 'piö 'ö 'gü bhë -ya 'gü; 'ö ᵑdhɛ -kë ᵑnɛ -Zlan -ya Dë 'ka bhë, -yö -dho go mü 'zü -yaan ᵑsɔɔn yaa kë -yaan dhoë 'dhiö -kɔklë ᵑɛ? 10 Më 'ö dho -Zlan -bha 'në -nu dɔ -a -bha dü -bha 'në -nu ziën ᵑga ᵑnɛ: Mɛ 'oo mɛ 'ö 'yaa kpengdhö ö këpë -nu 'gü 'iin 'ö 'yaa ö dheglu -dhɔ kë kö 'yaa -Zlan -bha 'në 'ka.

-Dhɔ -kë 'kuë -sü

11 'Wun 'ö 'ka- ma -a züdɔyi 'ka bhë 'ö tɔɔ 'kwa kwa 'ko -nu -dhɔ kë. 12 Kö ᵑkun 'ö 'kwa -kë ᵑnɛ Kaɛn 'ö ö dheglu zë bhë -a 'dhö; bhii -yö -kë dü -bha 'ka. Më 'ö Abɛlö zë -a -wun 'gü bhë 'ö tɔɔ -a -kɔ këpë -nu bhë kë 'wo- wo ya 'ö- dheglu -bha -nu -wo kë -së bhë. 13 -A -kë 'dhö -sü 'ka, dhegluzë -nu, kö ᵑkun 'ö ka 'te -yö tun 'kpongtaamɛ -nu -bha ka -san zë -sü -wun 'gü ('ö tɔɔ Kaɛn ᵑsuu'- -nu -mü)! 14 Më 'kwa- dɔ 'ö tɔɔ 'kwa 'go ga kwɛɛ 'kwa -da -kë -a 'gü -sü 'gü; bhii 'ö tɔɔ kwa dheglu -nu -dhɔ -yö kwa -kë. -A -kë 'dhö -sü 'ka mɛ 'ö -dhɔ 'yaa- 'gü mɛ gbɛ buëndhö bhë kö -yö ᵑtun ga kwɛɛ. 15 Mɛ 'oo mɛ 'ö ö dheglu -san zë bhë kö mɛzëmɛ -mü -a 'ka; 'ö ka gia- 'ka- =tɛi' dɔ ᵑnɛ ᵑtoëpö -këdhösü 'yaa mɛzëmɛ -bha 'ka, 16 -Dhɔ 'ö bhë -kɔ 'ö 'kwa- dɔ -a -bha ᵑga ᵑnɛ: Yesu Klito 'ö bhë -yö ö -de -nu kwa -wun 'gü; kö kwa -de 'pö, kwa ᵑdua' -mü kö 'kwa kwa -de nu kwa dheglu -nu -wun 'gü 'sa. 17 ᵑYa kë ᵑnɛ ᵑbhɔɔmɛ ᵑya kë -dhö, 'ö- dheglu

-mɛ do 'dhö pë 'bhaa -wun 'gü 'kɛɛ kö ɓya ö -ta yö -a -bha, -a -kɔ -dho -mɔa kö -yaan pö -Zlan -dhɔ -ya ɓzuö' 'gü aa? 18 Ma 'në -nu, kö ɓkun 'ö -dhɔ 'ö 'wo- -kë mɛ 'ka bhë 'ö kwa -bha -yö -kë -wo -sɛɛbɔ -nu 'kpaan 'ka. -Yö -dho kë -dhɔ giagia 'ö 'wo- 'gü -pë -nu -kë -a 'ka. 19 Bhii -dhɛ bhë ɓnɛ 'ö 'kwa dho kwa -de dɔ -a -bha ɓnɛ 'wun gia- kë -mɛ -nu -mü kwa 'ka 'ö -zogbandhe dho kë kwa -gɔ -Zlan wö 'dhiö. 20 'Ö ɓya kë ɓnɛ kwa ɓzuö' ɓya za -lo kwa tuö, -Zlan -yö ɓva, 'ö -ziö kwa ɓzuö' 'gü -wun -nu -ta; bhii -yö pë 'plɛ -dɔ. 21 N dhegluzë -nu, ɓya kë ɓnɛ kwa ɓzuö' 'yaa za -lo kwa tuö, kö -zo -gban -sü -yö kwa -gɔ -Zlan wö 'dhiö. 22 'Ö pë 'oo pë 'kwa- -dhɛ -a -gɔ 'ö ɓya kë 'ö- nu kwa -dhë bhii kwa- -bha tɔng -nu -kun 'ö 'kwa- -dhi -a -dhë -wun -nu -kë. 23 Tɔng bhë 'ö tɔɔ: Kö 'kwa- Gbö Yesu Klito -wun -dhɛ 'wun gia- 'iin kö 'kwa kwa 'ko -nu -dhɔ kë ɓnɛ -kɔ 'ö- =kaa' tɔng 'ka 'ö- dɔa kwa -dhë bhë -a 'dhö. 24 Tɔng -nu 'wo go -Zlan 'piö bhë, mɛ 'ö ɓya -an 'kun, kö -yö -Zlan -bha 'ka, 'ö -Zlan 'dhö -a -bha 'ka 'pö. Bhii -kɔ bhë ɓnɛ 'ö 'kwa dho -a dɔa ɓnɛ -yö kwa 'gü -Zuu 'slööslö ɓkwaa'.

4

'Wun 'ö -gban -Zuu 'ö go -Zlan 'piö waa- -a mɛ 'ö go Klito yaagümɛ 'piö -an song -bha

1 Kö ɓkun 'ö ka -zuu ɓsuu'- 'oo ɓsuu'- -wun -dhɛ 'wun gia-! 'Kɛɛ -kaa -an 'piö -ga 'dhɛ! -An mɛ 'wo -Zlan -bha 'ka giagia 'ka, ka -dho -dhɛ yö -a 'gü. Bhii -Zlan 'dhiwopömɛ -nu ɓsuazë -nu ɓwa kë ɓva 'sɛ 'gü. 2 -Zuu 'ö go -Zlan 'piö bhë, pë 'ö 'ka dho -a dɔ -a -bha ɓga ɓnɛ: Mɛ 'oo mɛ 'ö Yesu Kl- ito -bha -nu 'kpongtaa mɛbheedhɛ -bun 'gü -sü -wun ɓblɛɛ' -na bhë -yö 'wun -blɛɛ -Zuu 'ö go -Zlan 'piö -a ɓkwaa'. 3 'Kɛɛ mɛ 'oo mɛ 'ö 'yaa Yesu -wun ɓblɛɛ', 'ö 'wun ɓblɛɛ -zuu mɛ 'ö yaa 'go -Zlan 'piö -a ɓkwaa' kö -zuu mɛ bhë, -yö -go Klito yaagümɛ 'ö 'ka- -wa -pö ma ɓnɛ -yö nu -na bhë -a 'piö. -A -de ɓya -lo 'kpongtaa zö 'saadhö. 4 'Kɛɛ ka -zë, ma 'në -nu, ka -Zlan -bha 'ka, 'ka 'to -a 'gbee- 'ka -Zlan 'dhiwopömɛ -nu ɓsuazë -nu 'wo bhë -an -ta, bhii -Zuu 'slööslö 'ö -ya -sü 'ka ka 'gü bhë, -a 'pii -yö 'gbee- 'ö ɓzië' -a mɛ 'ö 'kpongtaa bhë -a -ta. 5 Wo -zë, -wo 'kpongtaa 'ö -an ɓblɛɛ' -wun -nu 'dho 'kpongtaa -wun -nu 'ka; -a -wun 'gü 'ö 'kpongtaamɛ -nu 'wo wo 'to 'to -na -an -bha bhë. 6 'Kɛɛ kwa -zë, kwa -Zlan -bha 'ka. ɓYa kë 'dhö kö mɛ 'ö -Zlan dɔ -yö -dho ö 'to kë kwa -bha. 'Kɛɛ mɛ 'ö 'yaa -Zlan -bha 'ka 'yaa ö 'to kë kwa -bha. -Dhɛ bhë ɓnɛ 'ö 'wun gia- -Zuu waa- =sua -zuu 'ö -an -bhokoudhɛ 'dhö -a -bha.

-Zlan -yö -dhɔ -zë

7 N dhegluzë -nu, -kwa kwa 'ko -nu -dhɔ kë! Bhii -dhɔ -yö -go -Zlan 'piö, 'ö mɛ 'oo mɛ 'ö mɛ -nu -dhɔ -kë 'ö -Zlan 'kpɔnë 'ka, 'ö -Zlan dɔ. 8 Mɛ 'ö 'yaa mɛ -nu -dhɔ kë, kö 'yaa -Zlan dɔ bhii -Zlan 'ö tɔɔ -dhɔ ɓkaa'. 9 -Ka -dhɛ -ga bhë 'dhɛ! -Zlan -bha -a -dhɔ kë 'ö- wo kwa 'ka bhë, -a -yö sia- -kɔ 'ö mü bhë -kaa -ga bhë: -Yö ö Gbö dosɛn 'ö- -gɔ bhë -a -bɔ 'kpongtaa kö -këdhösü -yaan kë kwa -gɔ ɓbɔa' -a -ta -sü 'ka. 10 'Yö -dhɔ 'ö 'dhö bhë, -a kë- wo kwa 'ka bhë, yaa kë ɓnɛ ɓdhɛ 'ö 'kwa- -dhɔ -kë 'ö- 'gü -pë -kë yö kun, 'kɛɛ -ya -sü ö ɓdeë' 'ö -kë ö Gbö nu 'ö- wo slapë 'ka 'ö ga kö -yaan kë -ziö kwa -bha ɓsɔɔn yaa -nu -ta -pë 'ka bhë -a 'ka. 11 N dhegluzë -nu, ɓya kë ɓnɛ -Zlan ɓya kwa -dhɔ kë ɓnɛ -kɔ ɓsuu'- bhë -a 'dhö, -më -kë 'ö 'kwaa kwa 'ko -nu -dhɔ kë ɓnɛɛ? 12 Mɛ gbɛ yaa -Zlan yö do. 'Ö ɓya kë ɓnɛ 'kwa kwa 'ko -nu -dhɔ kë, -Zlan -dho -ya kwa 'gü, 'ö- -bha -dhɔ -yö -ya kwa 'gü

'fɛfɛdhö. 13 Pë 'ö 'kwa- dɔa -bha ɲnɛ kwa -Zlan -bha zian -ta 'ö yö -de 'pö 'ö -ya -sü 'ka kwa 'gü bhë 'ö tɔɔ -Zuu 'slöösö 'ö go -a 'piö 'ö- nu kwa -dhë bhë. 14 Kwa 'yan -yö -dɔ -a -bha 'ö 'kwa- -wun -taɔ -pɛn -na -dhɛ 'saadhö 'gü ɲnɛ kwa Dë (-Zlan) ɲya ö Gbö bɔ kö -yaan kë 'kpongtaamɛ -nu Dhamɛ 'ka. 15 Mɛ 'ö ɲya Yesu -bha -kë -Zlan Gbö 'ka -sü -wun -dhɛ 'wun gia-, 'ö ɲyaa- -wun ɲblɛɛ' kö -Zlan -yö -ya -sü 'ka -a 'gü 'ö yö -de 'pö 'ö -Zlan -bha zian -ta. 16 -Dhɔ 'ö -Zlan -ya -kë kwa 'ka bhë kwa- -dɔ, 'ö 'kwa- -wun -dhɛ 'wun gia-. ɲIi-, -Zlan -yö -dhɔzë; mɛ 'ö -dhɔ 'dhö -a 'gü kö -yö -klu -sü 'ka -Zlan -bha 'ö -Zlan 'dhö -ya -sü 'ka -a 'gü. 17 -Dhɔ -bha -kë 'fɛfɛdhö kwa 'gü -sü 'ö bhë ɲya -zɔn ɲnɛ -zo -gban -sü giagia -yö -dho kë kwa -gɔ -Zlan -bha zakanyi 'ka bhii kwa -bha -tosiadhe 'ö -kë 'kpongtaa zö bhë -yö -bhɔ Yesu Klito -bha -bha. 18 'Suö 'yaa -dhɔ 'gü; -dhɔ 'ö -dhɔ giagia 'ka, -yö 'suö -da 'pian 'piö. Pë 'ö -kë mɛ 'ö 'suö 'dhö -a 'gü bhë 'ö- -bha -dhɔ kë -sü bhë 'ö 'yaa 'fɛfɛdhö bhë 'ö bhë, bhii 'suö 'ö bhë 'ö tɔɔ 'klobhɔdhe 'piö -pë. 19 Kwa -zë kwa -Zlan -dhɔ -kë bhii yö ɲnɛ 'ö kwa -dhɔ -kë 'dhiö -blɛɛzë 'ka. 20 ɲYa kë ɲnɛ mɛ ɲyaa- pö ö -Zlan -dhɔ -kë 'kɛɛ kö -yö ö dheglu -san -zë kö ɲsuamɛ -mü -a 'ka; bhii -a dheglu 'ö- 'yan 'dho -a -bha ɲyaa- -san zë, -Zlan 'ö 'yaa- yö bhë -yö -dho -a -dhɔ kë -kɔklë ɲɛ? 21 Së 'ö -kë 'ö Klito -yö tɔng dɔ 'ö bhë. Tɔng bhë -ya -pö: Mɛ 'ö -Zlan -dhɔ -kë, -a ɲdua' -mü kö -yö ö dheglu -dhɔ kë 'pö.

5

-Tɔmɔdhɛ 'ö -gban Yesu Klito -bha -kë -Zlan Gbö 'ka -sü -bha

1 Mɛ 'oo mɛ 'ö Yesu -bha -kë Mɛdhamɛ Klito 'ka -sü -wun -dhɛ 'wun gia-, kö -yö -Zlan 'kpɔnë 'ka. 'Ö mɛ 'oo mɛ 'ö- -dhɔ -kë ö Dë 'ka kö -ya -dhɔ -kë mɛ -nu 'wo go Dë 'gü -an 'ka 'pö. 2 Së 'ö 'kwa dho -a dɔ -a -bha ɲnɛ -Zlan -bha 'në -nu -dhɔ -yö kwa -kë 'ö tɔɔ kwa- -dhɔ -kë -Zlan 'ka 'ö 'kwa- -bha tɔng -nu kun. 3 Kë- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ -Zlan -dhɔ kë -sü 'ö bhë, -yö -gban -a -bha tɔng -nu 'kun -sü -bha, 'ö tɔng -nu 'wo bhë 'waa 'gbee-. 4 'Ö tɔɔ -Zlan -bha 'në 'saadhö -kɔ -yö -mɔa kö -yö 'to -a 'gbee- 'ka 'kpongtaapë -nu -ta. Së 'ö 'kwa dho bɔ -a -ta 'kwaan- 'to -a 'gbee- 'ka 'kpongtaapë -nu -ta 'ö tɔɔ kwa -bha -zo -yö Yesu -bha -sü. 5 Mɛ 'ö dho to -a 'gbee- 'ka 'kpongtaapë -nu -ta 'ö tɔɔ mɛ 'ö Yesu -bha -kë -Zlan Gbö 'ka -sü -wun -dhɛ 'wun gia-.

6 Yesu Klito -yö -nu 'kpongtaa; 'kɛɛ -yö -nu 'yi waa- fɛi -an -wun 'ka. 'Yö nu 'ö- wo 'dhö bhë, yaa nu 'yi -wun 'sloo 'ka, -yö -nu 'yi waa- fɛi -an -wun 'ka. -Zuu 'ö go -Zlan 'piö bhë -yö 'wun bhë -a ɲgoo- 'ka; 'ö -Zuu -de 'ö bhë, 'ö 'wun gia- 'ka. 7 Bhii 'ö tɔɔ Dë 'dhö, -wo 'dhö waa- -Zuu 'slöösö -wo 'dhö -yaaga dhang- 'gü, 'ö pë -nu bhë 'wo- yö 'wun gia- 'ka. 8 -Zuu 'ö go -Zlan 'piö 'dhö, 'yi 'dhö, fɛi 'dhö, -wo -dhö -yaaga 'kpongtaa 'ö pë -nu 'wo bhë 'wo- yö 'wun gia- 'ka 'pö. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö pë -yaaga 'wo bhë, -an -wo -ya 'gü do. 9 ɲDhɛ 'ö -kë ɲnɛ 'kpongtaa zö kwa -we mɛ 'bhee- -nu -bha -tɔmɔdhɛ -bha bhë kö -yö kë kwa 'yaan ɲnɛ -Zlan -bha -yö -gban -sü 'ka kpinngdhö 'ö ɲzië' mɛ -nu -bha -ta. Yö ɲnɛ 'ö 'wun 'ö -gban ö Gbö -bha 'ö- -bha -kë 'wun gia- 'ka -sü -wun ɲblɛɛ. 10 ɲYa kë 'dhö kö mɛ 'ö ɲya -Zlan Gbö -wun -dhɛ 'wun gia-, kö -tɔmɔdhɛ 'ö -gban Yesu -bha -kë -Zlan Gbö 'ka -sü -bha bhë -ya 'gü. 'Kɛɛ mɛ 'ö 'yaa -Zlan -wun -dhɛ 'wun gia-, kö ɲya -Zlan kë ɲsuamɛ 'ka, bhii kö 'wun 'ö -Zlan -ya ɲblɛɛ 'ö -gban -a Gbö -bha bhë yaa- -wun -dhɛ 'wun gia-. 11 -Tɔmɔdhɛ 'ö bhë 'ö tɔɔ: -Zlan ɲya kwa gbaa ɲtoëpö

-këdhösü 'ka bɔa ö Gbö 'gü -sü 'ka. 12 Mɛ 'ö ɖya -Zlan Gbö 'sü ö -bha 'ka kö -këdhösü bhë ɖyaa- yö. 'Kɛɛ mɛ 'ö yaa -Zlan Gbö 'sü ö -bha 'ka, kö -këdhösü 'ö bhë ɖya dha -a -gɔ. 13 Pë -nu 'wo bhë a- -bɛɛn ka -dhë 'dhö kö -yö kë ka 'yaan ɖnɛ mɛ 'ö 'ka -Zlan Gbö -wun -dhɛ 'wun gia- bhë, ɖtoëpö -këdhösü -yö ka -gɔ. 14 Pë 'ö kwa -zo -gban -Zlan 'piö 'ö tɔɔ ɖya kë ɖnɛ 'kwa pë -dhɛ -a -gɔ -a -zo 'kun -wun 'ka -yö ö 'to -kë kwa -bha. 15 'Ö bhii ɖdhɛ 'kwa- =tɛi' dɔ ɖnɛ 'kwa pë -dhɛ -a -gɔ -yö ö 'to -to kwa -bha bhë yö -ga 'ö -kë kwa 'yaan 'pö ɖnɛ ɖyaa- nu kwa -dhë 'saadhö bhë. 16 'Ö ɖya kë ɖnɛ mɛ ɖya ö dheglu yö kö -yö ɖsɔɔn yaa 'gü, 'iin kö ɖsɔɔn yaa 'ö- 'gü bhë, yaa 'dho dho -a 'ka ga 'gü, kö -yö ɖbhɛa' -a -wun 'gü; -a dheglu 'ö 'dhö bhë, -Zlan -yö -dho -këdhösü nu -a -dhë. A- -pö 'wun bhë -yö -gban mɛ -nu 'ö -an -bha ɖsɔɔn yaa 'ka 'dho dho -an 'ka gamɛ -nu -bha -yadhɛ -bha bhë -an -bha. 'Kɛɛ ɖsɔɔn yaa do 'ö kwa 'yaan 'ö ɖya kë 'ö -mɔ -a -bha 'ö dho mɛ 'ka ga 'gü bhë 'yaa -mü 'a- pö 'ka ɖbhɛa' -a -wun 'gü. 17 'Wun ɖzaa' -sü 'saadhö 'ö tɔɔ ɖsɔɔn yaa. ɖƐɛ, 'kɛɛ -a 'bhaa -nu -wo mü 'pö 'ö 'wo dho mɛ 'ka ga 'gü. 18 Kwa gia- kwa- -dɔ ɖnɛ mɛ 'ö -Zlan 'kpɔnë 'ka 'yaa 'dho ɖsɔɔn yaa kë -sü 'ka 'dhiö, 'ö tɔɔ -Zlan Gbö -ya 'piö -kplawo. ɖYa kë 'dhö kö këpëyaamɛ yaa 'dhö -mɔa -bha -yö pë yaa kaa. 19 Kwa- -dɔ ɖnɛ kwa -Zlan -bha 'ka, 'ö 'kpongtaadhɛ 'dhö dü -kɔ ɖlöö. 20 Kwa- -dɔ 'pö ɖnɛ -Zlan -yö ö Gbö bɔ kö -yaan kwa 'yan 'dhi 'po, kö -Zlan 'ö 'wun gia- 'ka bhë, 'kwaan- -a dɔ. 'Ö -Zlan 'ö 'wun gia- 'ö 'dhö -a 'ka bhë 'kwa -klu -sü 'ka -a -bha ɖbɔa' -a Gbö Yesu Klito -ta -sü 'ka. Yö ɖnɛ 'ö tɔɔ -Zlan gia- 'ö ɖtoëpö -këdhösü 'dhö -a -gɔ. 21 Ma 'në -nu, gbapë -nu ('ö 'ka -an -ga -na bhë, 'waa -Zlan gia- 'ka), -ka 'kan -an -bha!

'Sëëdhɛ ɔplɛ -naa 'ö Zan -ya bɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu bhë 'ö ɔnɛ

1 'Sëëdhɛ 'ö ɔnɛ, ma 'a mɛ zii 'ka Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu ziën, 'a- bɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ö -Zlan -yö ka -ya -de -ta 'ma, 'ö ka -dhɔ -yö n -kë, 'wun gia- 'gü bhë ka -dhë. Kë- wo 'dhö bhë yaa kë ɔnɛ ma -de 'sloo ɔnɛ 'ö ka -dhɔ -yö n -kë, 'kɛɛ mɛ 'saadhö 'ö 'wo 'wun gia- dɔ wo -mü 'pö. 2 Bhii 'ö tɔɔ 'wun giagia -yö kwa 'gü 'ö dho kaa 'dhö ɔtoëpö 'ka. 3 -Zlan kwa Dë waa- Yesu Klito -a Gbö -wo 'glusë kë kwa 'ka, -wo kwa 'yënng yö 'iin kö -wo kwa gbaa ɔzuöyagluu 'ka. 'Kɛɛ pë -nu 'wo bhë, -wo -dho kë kwa -gɔ -dhɔ waa- 'wun gia- -an 'gü.

'Wun 'ö -gban -dhɔ -kë 'kuë -sü -bha

4 N ɔzuö' 'glu -yö -dhi giagiawo -a ma -sü 'ka ɔnɛ mɛ 'bhaa -nu -wo ɔtun ka ziën 'ma 'wo ɔtun pë -nu -kë 'wun gia- 'gü ɔnɛ -kɔ 'ö kwa Dë (-Zlan) -bha tɔng -ya pöë bhë -a 'dhö. 5 ɔDhɛ 'ö 'dhö, kö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu 'ka 'ma, a- -pö ka -dhë ɔnɛɛ 'sëëdhɛ mɛ 'ö ɔnɛ 'yaa tɔng -dëü 'ka; tɔng do 'ö dɔ -sü 'ka kwa -dhë -a züdɔyi 'ka bhë, yö -mü; 'ö tɔɔ 'kwa kwa 'ko -nu -dhɔ kë. 6 Bhii -dhɔ 'ö bhë -yö -gban 'ta 'sü -sü 'ö -Zlan -bha tɔng -nu 'kun -sü 'ka bhë -a -bha. Tɔng 'ö 'ka dho 'ta sü -a -ta 'ö bhë ɔnɛ -kɔ 'ö 'wo ka ɔdaan -a 'ka -a züdɔyi 'ka bhë -a 'dhö.

'Wun 'ö -gban mɛ ɔdaan' -mɛ -nu ɔsuazë -bha

7 -A pö 'a- wo 'dhö bhë 'ö tɔɔ mɛ 'bɔn 'kan -mɛ ɔplëëzë ɔwa -da 'kpongtaa, 'ö Yesu Klito -bha -kë mɛbheedhe 'ka -sü 'ö ɔkaa' 'kpongtaa zö bhë 'ö 'waa- -dhɛ 'wun gia-. Mɛ -nu 'wo bhë 'wo tɔɔ mɛ 'bɔn 'kan -mɛ 'ö 'wo Klito yaagümɛ 'ka. 8 -Ka ka -zo kë ka -de 'piö kö ɔkun 'ö yuö 'ö 'ka- -kë bhë 'ö- -yöë -bha -pë bhë 'ö dho dha ka -gɔ; 'kɛɛ kö ka ɔsaan' ɔva bhë, 'kaan- yö. 9 Mɛ 'oo mɛ 'ö 'dho -na ɔgbiin ö -bha mɛ ɔdaan' -wo -nu 'gü 'ö 'yaa Klito -bha mɛ ɔdaan' -wo 'gü kö 'yaa -Zlan -bha mɛ 'ka. 'Kɛɛ mɛ 'ö ɔdaan' -wo 'ö bhë 'ö- 'gü, kö -yö kwa Dë -Zlan -bha mɛ 'ka 'ö waa- Gbö 'wo wo 'kuë-. 10 ɔYa kë ɔnɛ mɛ 'bhaa ɔya nu ka -ta, 'ö mɛ ɔdaan' -wo 'ö ɔnɛ 'ö yaa nu -a 'ka, kö ɔkun 'ka- -nia kun ka -gɔ kɔɔ. -A -de kö ɔkun 'ö 'ka -mɛɛ -kë -a 'ka. 11 Bhii mɛ 'ö -mɛɛ -kë mɛ -nu 'wo bhë -an 'ka, kö wo -nu ɔnɛ 'ö yuö yaa -nu 'wo -an kë -na bhë 'wo- 'gü. 12 'Wun -yö n -gɔ kö 'aan- =blɛɛ'- ka -dhë, 'kɛɛ n 'ka 'dho -a 'plɛ kë 'sëëdhɛ 'ka 'aan- bɔ ka -dhë; bhii a- 'piö kö 'a nu ka ɔplöö 'ma kö -yaan 'go n dhiö -yö kë 'dhö kö kwa -bha ɔzuögludhi -yaan kë 'fɛfɛdhö. 13 Dhegluzë -nu 'ö -Zlan -yö -an -ya 'nö 'pö bhë ɔwa 'we kaa.

'Sëëdhɛ -yaaga -naa 'ö Zan -ya bɔ Gayusö -dhë bhë 'ö ŋɛ

1 'Sëëdhɛ ŋɛ, ma 'a mɛ zii 'ka -Zlan -gɔ kɔɔ 'a- bɔ Gayusö, bhi 'ü n dheglu 'ka, 'ö 'ko -klu -sü 'ka 'kuë- Klito -bha 'wun gia- -bha bhë, ü -dhë. 2 N dheglu, a- 'piö kö 'ü 'dho 'dhiö pë 'plɛ 'gü, 'iin kö -potaasü -yö kë ü -gɔ ŋɛ -kɔ 'ö ü ŋfaan' 'dhö 'dho -na -a 'ka 'dhiö 'wun 'plɛ 'gü bhë -a 'dhö. 3 ŋDhɛ 'ö n dheglu -nu -wo go ü 'piö 'ö 'wo 'wun gia- 'ö ü 'gü waa- ü 'ta -sü -kɔ 'ö 'wun gia- 'gü 'wo- -wun ŋblɛɛ n -dhë, n ŋzuö' 'glu -yö -dhi giagiawo. 4 ŋZuögludhi -wun 'ö dho kë ŋva -yaan zië 'wun 'ö -gban ma 'në -nu -bha 'ta 'sü -kɔ 'ö 'wun gia- 'gü -a -bha 'yaa -dhö.

'Wun 'ö -gban -nia -nu 'kun -kɔ -bha

5 N dheglu, pë -nu 'ü- kë -na dhegluzë -nu -dhë bhë, -yö kpengdhö. -A -de pë -nu 'ü- kë -na -nia -nu -gɔ 'pö -wo kpengdhö. 6 'Wun 'ö -gban ü -bha -dhɔ -bha bhë, -wa -wun -së -blɛɛ -Zlan -bha 'në -nu -dho 'kuë- -sü ziën. -Bhö nu -an -dhë kö -wo 'dho wo -bha 'ta 'ka 'dhiö ŋnɛ -kɔ 'ö dho dhi -a 'ka -Zlan -dhë -a 'dhö. 7 Bhii 'dho 'wo- wo bhë, -wo -dho Klito 'tɔ -wun 'gü. Pë -kë 'ö pë -nu 'ö mɛ -nu 'ö 'waa Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- 'ö 'wo- nu -an -dhë 'ö 'waa- 'kun 'ö bhë. 8 ŋDhɛ -kë 'dhö kö mɛ -nu 'wo 'dhö bhë, kwa ŋdua' -mü 'kwa -an -nia ŋkun kö kwa -nu 'kwaan- kë 'wun gia- -yuökëmɛ -nu 'ka. 9 A 'sëëdhɛ -bɔ -Zlan -bha mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -dhë, 'kɛɛ Diotrɛfö 'ö- -dhɔ -kë -yö 'dhiö -sü 'ka pë 'plɛ 'gü bhë, 'sëëdhɛ bhë, -ya -wun -zuö -kɔ ŋtaa. 10 'Kɛɛ yi 'a dho nuë 'ma, pë -nu 'ö- kë -na bhë a -dho -a -wun ŋblɛɛ'-; bhii ŋya kë -yö yi -wun yaa -pɛn. -Ya -kë 'dhö 'kɛɛ 'yaa- -zo 'kun. -Yö -dho 'zü 'ö yö -de gia- 'ö -kɔ dhegluzë -nu 'wo nu -na 'ma bhë -an -nia 'kun -sü 'ka; 'ö mɛ -nu 'ö 'wo- 'piö kö 'wo wo -zo kë dhegluzë -nu 'wo bhë -an 'piö bhë, 'ö dɔ -an -gɔ 'yënng; 'ö- pö 'ö -an bho -Zlan -bha 'në -nu kpö 'gü. 11 N dheglu, kö ŋkun 'ü to këpë yaa 'piö! -Bhö 'to 'wun -së kë -sü 'piö ŋzian'! Bhii mɛ 'ö pë -së -kë -yö -Zlan -bha 'në 'ka; 'ö mɛ 'ö pë yaa -kë 'ö yaa -Zlan dɔ. 12 ŋYa 'go mü 'zü, mɛ 'plɛ -wo Demetriusö -wun -së -blɛɛ. -A -de, -a këwun -nu -wa -zɔn ŋnɛ -yö 'wun gia- -zian -ta. Yi -de 'pö, yi- -wun -së -blɛɛ 'ö bhi gia- 'ü- dɔ ŋnɛ 'yië 'wun -nu ŋblɛɛ'- kö 'wun gia- -mü.

ŋ*Wekadhe -kaanta*

13 'Wun -yö n -gɔ ŋva 'aan- =blɛɛ'-, 'kɛɛ n 'ka 'dho -a 'plɛ kë 'sëëdhɛ 'ka. 14 A- 'piö kö 'ko ko 'ko yö -dhɛkpaɔyi ŋnɛ -a 'ka kö 'kuë- 'wun 'bhaa -nu yö 'ko 'dhiö. 15 Kö ŋzuöyagluu -yö kë ü -gɔ. Dhegluzë -nu 'wo 'nö ŋwa 'we ü 'ka! 'Ma 'we ü 'ka; dhegluzë -nu 'wo ü 'piö 'ma, 'ma 'we -an 'ka do do 'ka!

'Sëëdhɛ 'ö Zudë -ya bɔ -Zlan -bha mɛ -nu -dhë bhë 'ö ɑnɛ

1 'Sëëdhɛ ɑnɛ ma ɑnɛ 'a- bɔ ka -dhë. N tɔɔ Zudë, n dheglu tɔɔ Zakö. Yesu Klito -bha yuökëmɛ -mü n 'ka. A- -bɔ mɛ 'ö -Zlan -yö ka ɑdhɔɔ -kë 'ö 'ka -tosiadhe kë -na kwa Dë -Zlan -bha -dhɔ 'gü 'ö Yesu Klito 'yan 'dhö ka -bha bhë ka -dhë.

2 Kö -a -bha mɛ 'yena yö -sü 'dhö, -a -bha ɑzuöyagluu, waa- -a -bha -dhɔ bhë, -ya -da ka 'gü -kplawo.

'Wun 'ö -gban mɛ ɑdaan' -mɛ ɑsuazë -nu -bha
(2 Piɛɛ 2.1-17)

3 N dhegluzë -nu, a -kë pë 'plɛ kë ɑdhia kö 'wun 'ö -gban dhasü 'ö kwa -klu 'kuë- do bhë 'aan- -wun ɑblɛɛ'- ka -dhë 'sëëdhɛ 'gü; 'kɛɛ ɑdhɛ 'a yö mü zlöö, -a mɛ mɛ 'ö -gban -zo yö -sü 'ö ɑya kë 'ö -Zlan -ya -wun -lo ö -bha mɛ kwɛɛ dosɛn 'kpaan 'ö ka -gɔ bhë, 'ö- -wun -yö nu n ɑzuö' 'piö. Yö ɑnɛ 'a dho -a -wun ɑblɛɛ'- ka -zo -gban -sü 'ka kö 'kaan- -a -wun 'kun 'gbee-. 4 'Ö tɔɔ mɛ -nu 'gluyaazë ɑwa -da ka ziën ka tii 'ka; 'wun ɑblɛɛ'- -wo 'ö -gban -Zlan -bha gbaɔ -bha bhë, -wa bho -na pin ɑtaa -a dan -sü 'ka wo 'ta sü -kɔ 'ö 'yaa 'trüün 'piö bhë -a 'ka kö -waan -a pö wo -bha -tosiadhe -yö kpengdhö. Wo do 'wo bhë, Yesu Klito 'ö kwa -gɔmɛ dosɛn 'kpaan 'ö kwa Dëmɛ 'ka bhë, 'waa- 'sü ɑbhlëzë. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, za 'ö -an -bha bhë, pë 'ö- -dhɛ ɑya ɑglɔɔ, 'ö- -wun 'dhö ɑbɛɛn' -sü 'ka -Zlan -bha 'sëëdhɛ 'gü ɑnɛ -yö -dho -an kun yö -mü.

5 'Kö -kë ɑnɛ pë -nu 'wo bhë, 'ka -an 'plɛ dɔ -së 'ka 'saadhö 'dhee, a -dho ka -zo -büö -kɔ 'ö kwa Dëmɛ -yö Izlaɛlö -sɛgümɛ dha -a 'ka Ezitö -sɛ 'gü 'ö 'go mü, 'yö- -kë 'zü 'ö mɛ -nu 'wo -kɔ wo -zo -yö -a -bha -sü 'ka bhë 'ö -an 'tiin -yö yën bhë -a -wun 'ka. 6 Ka -zo -yö -büö -Zlan -bha bɔmɛ -nu mɛ 'ö -an ɑzuö' 'glu yaa dhi -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'ö nu -an -dhë bhë -a -wun 'gü 'ö 'wo go wo -de -ya -dhɛ -bha bhë -an 'ka. ɑDhɛ -kë 'dhö, -Zlan -yö -an -zuö -dhɛtiidhɛ 'ö 'sɛ ɑlöö bhë -a 'gü. -Wo -lö -sü 'ka 'ma -piö ɑyɔɔga 'ö 'dhö ɑtoëpö 'ka bhë -a 'ka -yaan dhoë -yaan yöë -Zlan -bha zakanyi ɑva bhë -a -bha. Yi bhë -a 'ka, za -dho -lo -an tuö. 7 Yö do bhë 'zü, mɛ -nu 'wo -kë Sodɔmë, -an mɛ -nu 'wo -kë Gomɔɔ waa- mɛ -nu 'wo -kë pödhɛ -nu 'gü -an -zü 'to mü, (pë -nu 'wo- -kë ɑnɛ -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'wo bhë -an 'dhö bhë ka gia-, ka- -yö -oo!) 'ö tɔɔ -yö -kë dhe 'ka oo, -yö -kë gɔɔn- 'ka oo, wo 'plɛ, -wo -kë wo -de nu ɑdhia ɑsɔɔn kë -sü -dhë 'ö ɑsɔɔn mɛ 'ö- -bɔ mɛ 'dhi -sü -de 'yaa -së bhë, 'wo -kë -a kë ɑdhia. 'Yö kë- wo 'dhö bhë 'ö -an 'gü -yö ɑsiö 'siö 'ö -dhö ɑtoëpö 'ka bhë -a ɑkwaa'. 'Wun ɑzuan' 'ö bhë -yö mɛ -zobüöwo 'ö 'yaa -bin -sü 'ka -a 'ka, 'ö nu mɛ 'plɛ -dhë.

8 ɑƐɛ, ka gia-, ka- -yö bhë! Mɛ ɑdaan' -mɛ ɑsuazë -nu 'wo 'dhö bhë -an 'wun kë -kɔ ɑsuu'- -yö ɑnɛ -kɔ do bhë -a 'dhö: Yiö -nu 'wo- bho -na bhë ɑnɛ 'wo wo -zo tën -a -dhë 'ö pë 'ö 'yaa kë pë 'ka bhë 'wo- -kë wo -de 'ka; -Zlan -bha -kë -an -gɔ -ta dhuö -sü 'yaa kë -an -dhë pë gbɛ 'ka; kö -wo 'si -nu bho -na 'piigbeedhɛ -nu 'wo dhang- 'gü bhë -an -gɔ. 9 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë 'wun kë -kɔ ɑsuu'- do 'kö bhë Misɛlö 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'wo bhë -an -gɔtaamɛ do 'ka bhë, yö -de yaa- kë do. -A -de waa- dü, -dɔn 'ö 'wo- bho wo 'kuë mɛ 'ö Moizö bun dho to -a -gɔ -a -wun 'gü bhë, Misɛlö yaa 'si do -de bho -a -gɔ -a ɑva -yaan 'dhö kë za -lo -a tuö -sü 'ka. Pë do 'ö- pö 'ö tɔɔ: «Dëmɛ -yö ü 'klo bhɔ»! 10 'Kɛɛ wo 'pö, 'wun -de 'ö 'waa- 'gü ma bhë,

-wa -wun -blɛɛ 'dhi yaa 'ka; wo bhë 'ö 'wun -ya -da -an -gɔ 'gü 'ö 'waa wo -zo 'ta -a 'gü 'ö 'wo to -a 'piö ŋnɛ -kɔ 'ö 'blü -wü -nu 'ö 'waa 'wun -nu kë ö -gɛn 'ka bhë, 'wo kë -naa 'ka bhë -a 'dhö. ŋƐɛ, 'kɛɛ pë gia- bhë ŋnɛ 'ö -an -gɔ dho to -a 'gü. 11 -An -bha -yö 'yenazë, 'ö tɔɔ zian do 'wo- -ta bhë ŋnɛ 'ö Kaɛn -ya sü 'kpa. ŋWa wo -gɔ -gban 'wëüga -sü ŋflüü 'gü -sü 'gü ŋnɛ Balaamö 'dhö. Mɛ 'wo 'dhö bhë -an 'gü ŋya ŋsiö'-; 'ö tɔɔ -wo -dɔ -Zlan -gɔ 'yënng ŋnɛ -kɔ do 'ö Kole -ya ŋkaa' 'kpa bhë -a 'dhö. 12 -An -bha -kë ka ziën -sü 'ö ka -bha -kɔ -da 'ko 'piö -bhöpë -nu 'gü bhë, -yö 'wun -yö yaan -sü 'ka; 'ö ŋya kë 'ö ŋzuögludhi 'ka- kë -na ka 'ko ŋbhaa bhë, 'ö- lë- gbɛ 'yaa -an -kë bhii -an -zo 'yaa mɛ gbɛ 'piö, 'kɛɛ wo -de 'sloo ŋnɛ 'ö -an -wun 'dhö wo -de -gɔ 'gbee-. -Wo -kë ŋnɛ dha kpö -nu 'ö ŋya kë 'ö 'tëë -nu 'dhö 'dho -na -an 'ka zian 'plɛ 'ka 'ö -an -kë dha 'ka -sü 'yaa -dhö kö -waan ban bhë -a 'dhö. -Wo -kë ŋnɛ 'lü -nu 'ö -an -bha 'töng ŋya -lo, 'ö -an bhɛ 'yaa kë -dhö ŋnɛ pë 'wo- pö 'tëë ŋyaa- -an bho 'sɛi, ŋwa ga 'fɛfɛdhö -an 'dhö. 13 -Kɔ do 'ö 'yoo kpö 'mëng 'gbeezë -nu ŋwa vin 'ö -an -zuö 'dhö yën -na -an -dunng ŋva 'gü pë yaa 'vlanvlan -nu 'ka bhë ŋnɛ 'ö ŋya kë 'ö -an këwun yaa -nu -wo yö -a 'ka plaan. 'Wo -kë 'zü ŋnɛ 'susongga -nu 'ö -an -yadhɛ kpinngdhö 'yaa 'dhö 'ö -Zlan -yö -an -bha ŋtoëpö -yadhɛ -pë -kë -dhɛtiidhɛ ŋgbaɔnsü 'gü bhë -an 'dhö.

14 'Wun 'ö -gban -an -bha bhë, mɛ 'ö- to 'dhiö 'ö- =blɛɛ -Zlan 'dhi -wo 'ka ö- -dhɛ ŋya ŋglɔɔ 'ö tɔɔ Enɔkö 'ö -kë Adan -dun kë 'slaplɛ -naa giagia 'ka bhë. 'Yö- pö: «Kwa Dëmɛ waa- ö -bha bɔmɛ -nu 'slöösló -vuu 'gɔɔ- =plëëzë -wo -dho nu, 15 kö za 'ö mɛ 'plɛ -bha bhë -yaan dɔ; kö ŋkian' yaa -mɛ -nu -bha -yaan -an 'kun -an këwun yaa -nu 'saadhö 'wo- -kë -an -bha -dɔ -Zlan -gɔ 'yënng -sü 'ka bhë -a -wun 'gü, waa- 'wun yaa 'saadhö -nu 'ö ŋsɔɔnyaakëmɛ -nu 'ö 'waa -Zlan ŋbhlë -ya 'ö 'wo- =blɛɛ -Zlan -gɔ bhë -an -wun 'gü (kö -an 'klo -yaan bhɔ).» 16 Mɛ -nu 'wo 'dhö bhë, yi 'saadhö 'ka, -an ŋzuö' 'glu 'yaa dhi -sü 'ka; -an 'ta -sü -kɔ -yö -go -an ŋzuö' 'gü. -An ŋblɛɛ'- -wo -nu -wo -de -sü ŋva -wo -nu 'ka kö -wo -wo 'nɛɛnɛɛ -nu pö -na mɛ -nu -dhë kö -waan -an -ta -bhö.

17 'Kɛɛ ka -zë, n dhegluzë -nu, ka -zo -yö -büö -wo 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klito -bha bɔmɛ -nu -wa ŋblɛɛ ka -dhë 'kpa bhë -a 'ka; 18 yö ŋga 'wo- pö: «Yi -kaanta -nu 'ka, mɛ -nu -wo -dho kë -dhö 'ö 'wo 'yee to ka -bha; -wo -dho kë -tosiadhe kë ŋdhia wo -de ŋdhɔɔbhaapë yaa -nu 'gü.» 19 Wo ŋnɛ ŋya kë 'wo nu 'gügludhe -nu 'ka; mɛbheedhe kë -kɔ ŋnɛ 'ö -an 'gü zlöö; 'yaa -Zuu 'ö go -Zlan 'piö -a 'ka. 20 Ka -zë, n dhegluzë -nu, -ka 'dho ka 'gü -dɔ -de -gɔ 'gbee- -sü 'ka ka -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'slööslö 'gü. -Ka ŋbhɛa' -Zuu 'slööslö -bha 'piigbeedhɛ ŋkwaa'. 21 Mɛ 'ö -dhö, -yö 'to -dhɔ 'ö go -Zlan 'piö bhë -a 'gü, kö kwa Dëmɛ Yesu Klito 'ö- -bha 'glusë 'gü 'ö dho ka gbaa ŋtoëpö -këdhösü 'ka bhë, 'kaan- -ya -a -gɔ.

22 Mɛ -nu 'ö -an ŋzuö' 'yaa ŋyaannu -sü 'ka -an -bha -zo -yö -Zlan -bha -sü 'gü bhë, -ka -an 'yena yö, ('ka kë 'lëëlë -an 'ka)! 23 Mɛ -nu 'wo bhë -ka -an dha 'siö -gɔ; mɛ -nu 'wo to 'pö bhë, -ka -an 'yena -yö wo 'pö, 'kɛɛ -yö kë 'kwi 'suö -sü 'ka. 'Kɛɛ -a mɛ mɛ 'ö -gban -an 'ta -sü -kɔ -bha bhë, -ka kë 'slë 'ka 'ö tɔɔ -an 'ta 'sü -kɔ -nu -wun 'gü, ŋwa kë ŋnɛ 'gaa 'ö mɛ -bha -a 'dhö (bhii -a -bha sɔ -nu bhë, mɛ 'ö ŋya ŋtroo' kaa ŋduö kö ŋya bhɔ 'gaa 'sü -sü -bha 'pö).

-Zlan zuöpöwo -kaanta

24-25 -Zlan 'ö 'dhö do 'kpaan, yö 'ö kwa dha ŋbɔa' kwa Dëmɛ Yesu

Klito -ta -sü 'ka bhë, -a 'tɔ -yö bhɔ 'ö tɔɔ yö ŋnɛ 'ö va, 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü waa- -wogbiindhɛ 'dhö -a -gɔ, 'ö tun -a -gɔ dɛɛ; 'ö dho kaa 'dhö toëpö 'ka. Bhii yö ŋnɛ 'ö- -kɔ dhö -mɔa kö -yö ka -maa kë kö kun 'ö ka -gɛn dho -zuö 'kaan- -püö -a -bha zian -ta, 'ö dho to -a 'ka 'dhö -yaan yö yi 'ka dho -da -a 'ka -a -bha -gludëdhɛ -pö 'gü -a -bha, kö -ya pö 'wun 'yaa -an -bha, 'ö dho zuögludhi va nu ka -dhë bhë; kö -a 'tɔ -yö bhɔ 'dhö gia- 'ka. Amɛn.

'Dhɛbhowunta 'sëëdhɛ 'ö Zan -ya ŋbɛɛn 'ö ŋnɛ

1 Pë 'ö ŋbɛɛn' -sü 'ka 'sëëdhɛ -be 'ö ŋnɛ -a 'gü 'ö tɔɔ pë -nu 'wo dho kë -dhɛkpaɔ ŋdhia' -bha 'ö -Zlan -ya -wun -lo Yesu Klito kwɛɛ kö -yaan -a -zɔn ö -bha yuökëmɛ -nu -dhë. Klito -ya -zɔn 'ö bɔa ö -bha yuökëmɛ Zan 'gü, -Zlan -bha bɔmɛ -bɔ -a -dhë -sü 'ka. 2 Pë -nu 'ö Zan -ya yö ŋnɛ 'ö- =blɛɛ. 'Wun 'ö- =blɛɛ' -na zö ŋnɛ 'ö tɔɔ 'wun -nu 'wo go -Zlan 'piö waa- 'wun gia- 'ö Yesu Klito -ya -zɔn. 3 ŋZuögludhi -yö kë mɛ 'ö 'sëëdhɛ -be 'ö ŋnɛ 'ö 'dhoë- -a pö -a -gɔ! ŋZuögludhi -yö kë mɛ 'ö 'dhoë- ö 'to to -Zlan 'dhi -wo 'ö ŋnɛ -a -bha, kö pë -nu 'wo -ya ŋnɛ -yaan ŋbhlë -ya -a -gɔ! Bhii 'töng 'ö -ya -sü 'ka kö pë -nu 'wo ŋnɛ -waan kaa bhë ŋya yö ŋklöö'.

ŋWekadhe 'ö dho Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'slaplɛ 'piö

4-5 Ma Zan ŋnɛ 'ö 'sëëdhɛ ŋnɛ 'a- bɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'slaplɛ 'ka Azi -sɛ 'gü ka -dhë: 'Ka ŋbüee. -Zlan 'ö -kë -dhö, 'ö ŋtun -dhö, 'ö dhö nu 'dhö, -zuu 'slaplɛ 'wo- -bha 'gɔ -gbloo 'dhiö 'dhö, waa- Yesu Klito 'ö kwa ŋgoo- -towogüsüzë 'ka, Gbö -blɛɛzë, 'yö mɛ -blɛɛzë 'yö go ga 'gü -a 'ka, 'yö mɛ ŋva 'ka -gludë -nu 'wo 'kpongtaa zö -an -ta, -wo 'glusë waa- =zuöyagluu 'ö go -an 'piö -an kë ka 'ka. Yesu Klito ŋnɛ 'ö kwa -dhɔ -ya -kë, 'yö kwa dha kwa -bha ŋsɔɔn yaa -nu -gɔ, -ga kwa -wun 'gü -sü 'ka. 6 'Ö 'kwa -kë ö -bha -gludëdhɛ -pö 'gü -mɛ -nu, slabhomɛ -nu 'ö 'kwa dho yuö kë -a Dë -Zlan -dhë -an 'ka. 'Tɔbhɔdhe waa- 'piigbeedhɛ -wo kë Yesu Klito -bha 'ka ŋtoëpö 'ka! (Amɛn!)

7 -Ka -dhɛ -ga, -yö nu -na dha kpö -nu -ta; mɛ -nu 'saadhö 'yan -dhö -da -a 'gü; mɛ -nu gia- 'wo- zlɔa 'dü 'ka bhë -an 'yan -dhö dɔ -a -bha 'pö. 'Sɛgümɛ -nu 'saadhö -wo -dho 'gbo -nu bɔ wo -de ŋmaa' -sü 'ka -a -wun 'gü. Pë 'ö -de dho kë yö -mü. Amɛn.

8 Kwa Dëmɛ -Zlan 'piigbeezë, 'ö -kë -dhö, 'ö ŋtun -dhö, 'ö dho nu bhë ŋnɛ 'ö 'wun ŋblɛɛ 'ö- pö: «Ma ŋnɛ 'a 'wun 'plɛ züdɔdhɛ waa- -a 'dhiötodhɛ 'ka.»

Zan -bha 'yanpiöpë 'ö -gban Klito -bha -a -sü

9 N tɔɔ Zan; a ka dheglu 'ka, 'ö 'kwa Yesu 'gü do; ma ŋnɛ 'ö 'klobhɔdhe 'ö -gban -Zlan -bha -gludëdhɛ -wun -bha, 'a ka 'piö do -a wo -sü 'gü, -dɔ -a -gɔ -sü 'ka ŋzuösaadhɛ 'gü bhë. 'Yiziëndhɛ 'wo- -dhɛ Patemɔsö 'a -ya -a -bha ŋnɛ, -Zlan -wo waa- 'wun gia- 'ö -kë ŋbɛɛn' -sü 'ka 'ö Yesu -ya yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü bhë -an ŋblɛɛ'- 'a- wo bhë ŋnɛ 'ö 'wo n kun -a -wun 'gü 'wo nu n 'ka zö ŋnɛ. 10 Dëmɛ -bha yi 'ka a -kë mü 'ö -Zuu 'slööslö -yö pa n 'ka, 'ö 'a -wo do ma n ŋzlöö ŋzian'. 'Ö -wo bhë 'ö -kë 'gbee- 'ka ŋnɛ ŋdhɛ 'wo 'truu -piö -a -bha 'kpa -a 'dhö. 11 -Wo bhë -ya pö: «Në -nu 'ü 'dhoë- yö ŋnɛ -a ŋbɛɛn' 'sëëdhɛ -be do 'gü, kö 'sëëdhɛ -be bhë 'ü- bɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Efɛzö, 'ö Simiinë, 'ö Pɛɛgamë, 'ö Tiatii, 'ö Saadö, 'ö Filadɛɛfi waa- -a mɛ 'ö Laodise -an -dhë. -An -dho 'kuë- -sü -yö 'slaplɛ.»

12 'A ŋdhië n -zü, 'a -dhɛ -ga n ŋzlöö kö mɛ 'ö 'wun ŋblɛɛ' -na n -dhë bhë 'aan- yö. 'Ö 'a ŋlabang -dɔatapë 'slaplɛ 'ö 'sënng 'ka -a yö. 13 Kö në do 'ö bhɔ mɛ 'bhee- -bha -yö dɔ -sü 'ka -an ziën. Gblang do ŋgbiin 'ö nu 'ö yö -a -gɛn kpöödhö -yö -kë -a -bha; 'sënng -du kwi -yö ziö -sü 'ka -a -kënng 'gü. 14 -A -bha wun -nu -wo kë 'puu ŋnɛ 'bhla

kaa- 'puu 'dhö ŋnɛ 'yɔɔ 'dhö, 'ö- 'yan -nu -wo bhü ŋnɛ 'siö 'dhö. 15 -A -gɛn -nu -wo -bhü ŋnɛ zën 'wo- bho 'ö 'wo- -kë 'drëëndrën -a 'dhö; 'ö- 'we -wo -zuö -kë ŋva -kɔ -yö -kë ŋnɛ 'yi -zuö -drinng 'dhö. 16 'Susongga 'slaplɛ -wo -kë -a ŋkwɛɛ- 'gü -kɔ 'gü 'ö -dhaa 'dhiözë 'ö- 'dhiö 'dho zian ŋplɛ 'ka 'ö go -a dhiö. -A wöödhɛ -yö -bhü ŋnɛ -kɔ 'ö lan- 'dho 'bhü -na -a 'ka, kö ŋya dɔ 'dhëë ziën bhë -a 'dhö. 17 ŋDhɛ 'ö n 'yan -yö -da -a 'gü, 'a -püö -a ŋgɛɛndhö ŋnɛ mɛ ŋya ga -a 'dhö. 'Yö ö ŋkwɛɛ- 'gü -kɔ sü 'yö- -da n gban -ta -a pö -sü 'ka ŋnɛɛ: «Kö ŋkun 'ö 'suö -yö ü -kë! Ma 'a tɔɔ mɛ -blɛɛzë; ma 'a tɔɔ mɛ -kaanta. 18 Ma 'a tɔɔ mɛ 'ö 'bhee-; a -ga, 'kɛɛ ŋdɛɛ ŋnɛ -a 'gü bhë, a 'bhee- =toëpö 'ka zlöö. -Kɔ -mɔ 'wuën- -sü -yö n -gɔ ga waa- =glööbɔɔdhɛ -an -ta. 19 Pë -nu 'wo kë -na ŋnɛ waa- pë -nu 'wo dho kë -an 'piö 'ü -an yö -na ŋnɛ, -bhö -a -ya 'sëëdhɛ 'gü! 20 -Dhɛ -ga 'zü, 'susongga 'slaplɛ 'ü- -ga -na n ŋkwɛɛ- 'gü ŋzian' ŋnɛ waa- 'sënng ŋlabang -dɔatapë 'slaplɛ -wun ŋnɛ -an -gɛn 'ö -bin -sü 'ka 'wo ŋnɛ: 'Susongga 'slaplɛ 'ö 'wo ŋnɛ 'wo tɔɔ -Zlan -bha yuökëmɛ 'slaplɛ 'wo 'dhiö -sü Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü kpö 'slaplɛ 'wo bhë -an 'ka -mɛ 'ka bhë -an -bha. 'Ö ŋlabang -dɔatapë 'slaplɛ 'wo ŋnɛ 'wo Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü kpö 'slaplɛ bhë -an 'ka.»

2

'Sëëdhɛ 'ö dho Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Efɛzö -a 'piö

1 ŋDhɛ 'ö pë -nu 'wo bhë ŋyaa- -gɛn -nu pö n -dhë 'dhö, 'yö- pö 'zü: «-Bhö 'sëëdhɛ bɔ Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Efɛzö bhë -a -dhë 'ü- pö -a -dhë ŋnɛɛ: Mɛ 'ö 'susongga 'slaplɛ 'dhoë- =kwɛɛ- 'gü ŋzian', 'ö 'ta 'sü -sü 'gü ŋlabang -dɔatapë 'slaplɛ 'wo 'sënng 'ka -an ziën bhë -ya -pö: 2 Pë -nu 'ü- kë -na 'töüdhö bhë a- -dɔ. A ŋsëëbhodhe waa- =zuösaadhɛ 'wo ü 'gü bhë -a -yö. A- =dɔa' ŋnɛ kaa- 'gluyaamɛ -nu ka këwun -nu 'waa do; mɛ -nu 'wo wo -de -dhɛ -na Yesu -bha bɔmɛ -nu 'kɛɛ 'waa- 'ka bhë, ü -an 'piö -ga, 'ö 'ü- yö ŋnɛ ŋsuamɛ -mü -an 'ka. 3 ŋZuö' kë -saa -sü -yö ü -gɔ; ü 'yënng -yö -bhɔ n -wun 'gü 'ö ŋfaan' yaa 'go ü 'gü. 4 'Kɛɛ pë 'ö n -zuë ü buëndhö 'ö ŋnɛ: N -dhɔ 'yaa ü -bha gbɔ ŋnɛ -kɔ 'ü- zü dɔa bhë -a 'dhö. 5 Ü -zo -yö -büö -dhɔ 'ö -kë ü 'gü 'dhiö ŋzian' n buëndhö 'ö 'bha ü ŋkwaa'- -a -zü bhë -a -wun 'ka! Dɔ 'ö 'kwa- wo ŋdɛɛ ŋnɛ, -bhö ü kë -kɔ -ga 'dhɛ! 'Go ü bha ŋsɔɔn yaa -nu 'gü, 'ü ŋdhië'- -Zlan 'piö, 'ü 'wun -nu kë ŋnɛ -kɔ 'ü- =kaa' 'dhiö -blɛɛzë 'ka bhë -a 'dhö. 'Ö ŋya kë ŋnɛ ü 'ka 'go ü -bha ŋsɔɔn yaa -nu 'gü, a -dho nu ü -gɔ 'a ü bha ŋlabang -dɔatapë bho piën-. 6 -Yö 'dhö, 'kɛɛ 'wun mɛ 'ö n -zo 'kun -wun 'ka ü buëndhö 'ö tɔɔ: Pë 'ö Nikolaitö -nu 'dho -a kë -na bhë ü- -san -zë ŋnɛ n 'dhö 'pö.

7 Kö mɛ 'ö- 'wun ma -to 'dhö -dhö, pë -Zuu 'slööslö 'dhoë- =blɛɛ' -na Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -dhë ŋnɛ -ya ma.

Mɛ -nu 'wo 'dhoë- to -a 'gbee- 'ka, a -dho -këdhösü -lü bhɛ 'ö -Zlan -bha 'tɛɛpadhɛ -bha -a nu -an -dhë, 'wo- -bhö.»

'Sëëdhɛ 'ö dho Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Simiinë -a 'piö

8 'Yö- pö: «-Bhö 'sëëdhɛ bɔ 'dhiö -sü -Zlan -bha mɛ -nu 'ka -mɛ 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Simiinë -a 'gü bhë -a -dhë ŋnɛɛ: Mɛ 'ö ga, 'ö ŋya 'go ga 'gü 'ö 'wun 'plɛ züdɔdhɛ waa- 'wun 'plɛ 'dhiötodhɛ 'ka bhë, -ya -pö: 9 A ü -bha 'yënngbhɔdhe -dɔ; 'a ü bha 'fɛɛdhɛ -dɔ. A- -pö 'dhö 'kɛɛ giagia 'ka ü ŋbhɔɔzë! 'Wun 'ö mɛ -nu 'wo wo -de -dhɛ Zuifö

-nu 'ö 'waa Zuifö 'ka 'wo- =blɛɛ' -na ü -gɔ bhë a- -dɔ. Dü -bha mɛ -nu -mü. 10 Kö ‹kun 'ü -suö ü 'yënng 'ö 'dhoë- bhɔ bhë -a -wun 'gü! Ü 'to 'to: 'Ö tɔɔ ka -dho -da 'güdandhe 'gü, dü -bha ka kpö 'gü -mɛ -nu 'bhaa -nu -da -kanso 'gü -sü 'ka; ka 'klo- -dho bhɔ -dhɛkpaɔyi 'gɔɔ- do 'piö. 'Kɛɛ -bhö 'to -klu -sü 'ka -Zlan -bha -yö 'dho -yö yöë ü -bha ga -yi -bha; a -dho ü gbaa kë -a 'gü -sü 'gɔ ‹gblaa' 'ö dho -a -zɔn ‹nɛ ü -to -a 'gbee- 'ka bhë -a 'ka.

11 Kö mɛ 'ö- 'wun ma -to 'dhö -dhö, pë 'ö -Zuu 'slööslö 'dho -a ‹blɛɛ' -na Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -dhë ‹nɛ -ya ma. Mɛ -nu 'wo 'dhoë- to -a 'gbee- 'ka bhë, ga kë ‹plɛ -naa yaa 'dho nu -an -ta.»

'Sëëdhɛ 'ö dho Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Pɛɛgamë -a 'piö

12 'Yö- pö 'zü: «-Bhö 'sëëdhɛ bɔ 'dhiö -sü -Zlan -bha mɛ -nu 'ka -mɛ 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Pɛɛgamë -a 'gü bhë, -a -dhë ‹nɛɛ: Mɛ 'ö -dhaa 'dhiözë 'ö- 'dhiö 'dho zian ‹plɛ 'ka 'yö- kwɛɛ bhë -ya -pö: 13 A ü këdhɛ -dɔ; yö kun tɔɔ -dhɛ 'ö dü -bha 'gɔ -gbloo 'dhoë- -bha -a! 'Kɛɛ ü 'ka ü bo -zo -yö n -ma -sü 'ka; bhii ü -to -klu -sü 'ka n -ma -së 'ka, 'töng gia- -de 'ö n ‹goo- 'ö 'yaa 'kan n -ma 'wo- -dhɛ Antipasö bhë 'wo- zaa plöö, -dhɛ 'ö dü 'dhoë- -bha bhë -a -bha. 14 'Kɛɛ -a -kë 'dhö -sü 'ka 'wun do -yö n -zuë ka buëndhö: Mɛ -nu -wo ü ‹plöö 'ö 'wo -klu -sü 'ka Balaamö -bha mɛ ‹daan' -wo -bha. Bhii Balaamö -yö -gleng -nu -da Balakö ‹zuö' 'piö kö -ya këdhɛ ‹mɛɛ'- -yaan Izlaɛlö -mɛ -nu -da ‹sɔɔn yaa 'gü wü 'wo wo -bha gbapë -nu gba -na 'ka bhë -a -bhö -sü 'ka; 'go mü 'wo wo -de nu ‹sɔɔn kë -sü -dhë. 15 -Kɔ do bhë ‹nɛ 'ö mɛ 'bhaa -nu 'dhoë- 'ka ü ‹plöö 'ma 'ö 'wo 'to -sü 'ka Nikolaitö -nu 'wo -kë gbapë 'vlanvlan gbamɛ -nu 'ka bhë -an këpë -nu 'piö. 16 ‹Dhɛ 'ö 'pö, -bhö 'go ü bha ‹sɔɔn yaa -nu 'gü! 'Yaa 'pö a -dho nu ü -gɔ yi 'bhaa 'ka, 'a 'ko -zë mɛ -nu 'wo 'dhö bhë -an 'ka (n -wo 'ö -kë) -dhaa 'ö 'go -na n 'dhii -a 'ka bhë -a 'ka.

17 Mɛ 'ö- 'wun ma -to 'dhö -dhö, 'wun 'ö -Zuu 'slööslö 'dhoë- =blɛɛ' -na -Zlan -bha mɛ -nu -dhë bhë -ya ma!

Mɛ -nu 'wo 'dhoë- to -a 'gbee- 'ka, a -dho 'manë 'ö -bin -sü 'ka bhë -a nu -an -dhë, 'go mü 'a dho -guö kpö 'puu, 'ö mɛ 'ö -dhö 'ö- 'tɔ 'dho -ya -sü 'ka -a -ta -a nu -a -dhë. 'Tɔ -dëü gbɛ 'ö mɛ gbɛ yaa- dɔ, -a 'ke yaa kë mɛ 'a- nu -a -dhë bhë -a 'ka 'ö dho kë -ya -sü 'ka -guö kpö bhë -a -ta yö -mü.»

'Sëëdhɛ 'ö dho Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Tiatii -a 'piö

18 'Yö- pö 'zü: «-Bhö 'sëëdhɛ bɔ 'dhiö -sü -Zlan -bha mɛ -nu 'ka -mɛ 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Tiatii bhë -a 'piö ‹woë' ‹nɛɛ: -Zlan Gbö 'ö- 'yan 'dho 'bhü -na ‹nɛ 'siö 'dhö, 'ö- -gɛn -nu 'dho 'bhü -na ‹nɛ zën 'wo- bho 'wo- -kë 'drëëndrën -a 'dhö bhë -ya -pö: 19 A ü këyuö -nu -dɔ; ü -bha -Zlan waa- mɛ -nu -an -dhɔ kë -sü -nu, ü -bha -zo yö -sü -nu, ü -bha -to -klu -sü 'ka -Zlan -bha -sü -nu, ü -bha -kë ‹naazë -sü waa- ü -bha yuö -kaanta ‹plëëzë 'ö -ziö -an -blɛɛzë -ta bhë a -an 'plɛ -dɔ. 20 'Kɛɛ pë 'ö n -zuë ü buëndhö 'ö tɔɔ: Dhebɔ 'wo- -dhɛ Zezabɛlö 'ö- pö ö -de -dhë ö -Zlan -wodhiölodhe 'ka bhë -a 'to 'ü- wo ka ziën bhë yaa kë n -dhë -së. -Yö ma yuökëmɛ -nu -daan ‹sɔɔn kë -sü 'ka. -Ya -pö -an -dhë 'zü wü 'wo gbapë -nu gba -na -a 'ka bhë, -wa -bhö. 21 A 'töng -nu -a -dhë kö -yaan 'kan ‹sɔɔn yaa kë -sü -bha, 'ö yaa 'pa ö -deë kö -yaan ö ‹kwaa'- ö -bha ‹sɔɔn kë -sü -zü bhë. 22 ‹Dhɛ 'ö 'dhö, a -dho -a kë 'ö yö 'dhö waa- mɛ -nu 'wo ‹sɔɔn bhë 'wo- 'gü 'wo dho sia- 'yua 'ka, -a 'ke

waa wo bo wo wɔ -kɔ yaa -nu 'wo bhë -an 'ka. 23 A -dho -a -bha 'në -nu zë, -yö kë 'dhö kö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -nu 'saadhö -wa dɔa ŋɛ a mɛ 'ö mɛ -nu -bha -zo -ta -a 'gü -wun waa- -an ŋdhɔɔbhaapë -nu dɔ -a 'ka. 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë -yö kë ka 'yaan ŋɛ mɛ 'ö -dhö ka ziën, -kɔ 'ö 'dhoë- pë -nu kaa bhë ŋɛ 'a dho -a ŋsaan' bhoë.

24 -Zlan -bha mɛ -nu, mɛ 'ka to Tiatii ŋya kë ka -bha 'ka, kaa 'to -an -bha mɛ ŋdaan' -wo 'ö bhë -a 'piö, 'ö pë 'ö mɛ -nu -wa -dhɛ Satan -bha -gleng -wun -nu 'piö ŋgbiinzë 'wo -bin -sü 'ka 'ö kaa- =daan'- bhë, a- -pö ka -dhë, n 'ka 'dho -wo -zuöatadhe 'waa gbɛ kë gbɔ. 25 'Kɛɛ pë mɛ -nu 'ö 'wo ka -gɔ ka -bha -zo yö -sü 'gü bhë, -kaa -an 'kun 'gbee- -yö 'dho -yö yöë n nu -yi -bha. 26-27 Mɛ 'ö 'dhoë- to -a 'gbee- 'ka, 'go mü 'zü 'ö 'dhoë- ö -zo kë ma yuö kë -kɔ -nu 'wo ŋnɛ -an 'piö, a -dho -wogbiindhɛ nu -a -dhë 'sɛgɔgümɛ -nu -ta. -Yö -dho 'dhiö sü -an 'ka -piö 'gblɔɔngblɔn do 'ka; 'go mü 'yö dho -an ŋwüü'- =nɛ -kɔ 'wo gbɔ 'sɛ kpö ŋwüü'- -na -a 'ka bhë -a 'dhö ŋnɛ -kɔ 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'ö go n Dë 'piö 'ö- 'ka n -gɔ bhë -a 'dhö. 28 A -dho -dhiadhiö 'susongga nu -a -dhë.

29 Kö mɛ 'ö- 'wun ma -to 'dhö -dhö, 'wun 'ö -Zuu 'slöösslö 'dhoë- =blɛɛ' -na Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -dhë bhë -ya ma.»

3

'Sëëdhɛ 'ö dho Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Saadö -a 'piö

1 'Yö- pö n -dhë: «-Bhö 'sëëdhɛ bɔ 'dhiö -sü -Zlan -bha mɛ -nu 'ka -mɛ 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Saadö bhë -a -dhë ŋnɛɛ: Pë 'ö mɛ 'ö -Zlan -bha -Zuu 'slaplɛ waa- 'susongga 'slaplɛ 'dho -a -gɔ 'ö- =blɛɛ 'yö ŋnɛ: Në -nu 'ü- kë -na 'saadhö bhë a- -dɔ. A- =dɔa' ŋnɛ mɛ -nu -wo ü ga ŋnɛ mɛ 'ö 'bhee- -a 'dhö, 'kɛɛ kö ü ga -sü 'ka. 2 -Bhö -büö, 'ü -dɔ gɛnngdhö -sü nu mɛ -nu 'wo ŋtun ü -gɔ, 'ö ŋwa kë 'tëëtë bhë -an -dhë kö ŋkun 'wo dho ga. Bhii 'ma- yö ŋnɛ ü bha yuö -nu 'ü- kë -na bhë -a gbɛ 'yaa -yö 'ko 'dhiö -sü 'ka n ma -Zlan wö 'dhiö. 3 Ü -zo -yö -büö mɛ ŋdaan' -wo 'ü- ma bhë -a -wun 'ka! 'Go mü ü -zo -yö -büö 'zü -an ma -kɔ 'ü -an maa bhë -a 'ka. -Bhö 'wun ma mɛ ŋdaan' -wo bhë -a -ta, 'ü 'kan ü bha ŋsɔɔn yaa -nu bhë -an -bha. -A 'ke ü 'ka -büö 'gbɛɛdhö, a -dho nu ü tii 'ka ŋnɛ ŋkwaanmɛ -yö nu. 4 'Kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, ü -bha mɛ 'bhaa -nu 'wo Saadö -dhɛ gia- -bha, waa wo -bha sɔ -nu kë -dhiizë. -Wo -dho kë n 'piö sɔ 'puu -kë wo -bha -sü 'ka. Bhii 'ö tɔɔ -yö -an -ma -kun kö -wo kë 'dhö. 5 Mɛ -nu 'wo 'dhoë- to -a 'gbee- 'ka, -kɔ bhë ŋnɛ 'wo dho sɔ 'puu bhë -a ŋdaa' wo -bha 'pö, n 'ka 'dho -an 'tɔ bho -kë -a 'gü -sü 'sëëdhɛ -be 'gü; a -dho -a pö n Dë waa- ö -bha bɔmɛ -nu 'dhiö ŋnɛ -wo n -ma 'ka.

6 Kö mɛ 'ö- 'wun ma 'to 'dhö -dhö, pë 'ö -Zuu 'slöösslö 'dhoë- =blɛɛ' -na Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -dhë ŋnɛ -ya ma!»

'Sëëdhɛ 'ö dho Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Filadɛɛfi -a 'piö

7 'Yö- pö n -dhë 'zü ŋnɛɛ: «-Bhö 'sëëdhɛ bɔ 'dhiö -sü -Zlan -bha mɛ -nu 'ka -mɛ 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Filadɛɛfi -a -dhë ŋnɛɛ: Mɛ 'ö 'slöösslö 'ö 'wun giagia 'ka, mɛ 'ö -gludë Davidö -bha ŋlakele 'dhoë- -gɔ, 'ö ŋya 'kwɛɛ ta, 'ö- 'po -mɛ gbɛ 'yaa 'dhö, 'ö ŋya 'kwɛɛ 'po 'ö- ta -mɛ gbɛ 'yaa 'dhö bhë -ya -pö: 8 Pë -nu 'ü- kë -na 'töüdhö bhë a- -dɔ. A- =dɔa' ŋnɛ ŋfaan' 'ö ü -gɔ bhë, -yö 'tee; 'kɛɛ kë- wo 'dhö bhë, ü 'wun -ma n -wo -ta, 'ü to -klu -sü 'ka n -ma; 'ma 'kwɛɛ do 'po ü -gɔ; mɛ gbɛ 'ka 'dho -mɔa -bha kö -ya

'dhi ta ü -gɔ. 9 Dü -bha -kpakuëmɛ -nu, ŋsuamɛ -nu 'wo wo -de kë -na Zuifö 'ka, 'kɛɛ kö 'waa Zuifö 'ka bhë, pë 'a dho -a kë -an 'ka 'ö tɔɔ: A -dho -an 'gbee- -ta bho 'wo nu 'wo -lo wo kpɔn 'gü ü 'dhiö ü ŋbhlë -ya -sü 'ka. Bhii kö ŋwaa- dɔ ŋnɛ ü -dhɔ -yö n -kë. 10 ŋDhɛ 'ö -kë ŋnɛ ü ü -zo -kë n -wo -nu 'a- nu bhë -an 'piö, ŋzuö' -kë -saa -sü 'ka bhë, kö ma -de 'pö, a -dho n -zo kë ü 'piö 'yena 'yö 'dhoë- nu 'kpongtaa kö 'kpongtaamɛ -nu -waan bɔ 'güdandhe 'gü bhë -a 'töng 'yö dho kaa bhë -a 'ka. 11 A nu -na; pë -nu 'wo ü -gɔ bhë, -bhö ü -zo kë -an 'piö -yö kë 'dhö kö ŋkun mɛ 'kpaan gbɛ dho -to -a 'gbee- 'ka 'gɔ ŋgblaa' 'ö -ya ü -bha 'ka bhë -a kun ü -gɔ! 12 Mɛ 'ö 'dhoë- to -a 'gbee- 'ka, a -dhoë kë n -ma -Zlan -bha 'kɔ -gban 'lü 'ö yaa 'dho yö plaan gbɔ -a 'ka; a -dho n -ma -Zlan 'tɔ waa- n -ma -Zlan -bha pödhɛ 'tɔ -ya -a -bha. Pödhɛ bhë 'ö tɔɔ Zeluzalɛmë -dhɛ -dëü 'yö dho go dhang- 'gü, n -ma -Zlan 'piö. 'Tɔ -dëü 'ö n -ma zlöö ŋnɛ a -dho -a -ya -a -bha 'pö.

13 Kö mɛ 'ö- 'wun ma -to 'dhö -dhö, 'wun 'ö -Zuu 'slööslö 'dhoë- =blɛɛ' -na Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -dhë ŋnɛ -ya ma!»

'Sëëdhɛ 'ö dho Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Laodise -a 'piö

14 'Yö- pö: «-Bhö 'sëëdhɛ bɔ 'dhiö -sü -Zlan -bha mɛ -nu 'ka -mɛ 'ö Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü 'ö Laodise -a -dhë ŋnɛɛ: Mɛ 'wo- -dhɛ Amɛn, 'yö ŋgoo- -to -wo 'gü -sü -zë 'ka, 'yö 'wungiamɛ 'ka, yö 'ö pë 'ö -Zlan -ya -da 'töüdhö 'yö- -bɔa -ta 'ka, -ya -pö: 15 Pë -nu 'ü- -kë 'töüdhö bhë a- -dɔ. A- =dɔa' ŋnɛ 'bhaa -saa 'iin 'bhaa 'siözë. -Yö -dho kë n -dhë -së -be kö pë ŋplɛ 'wo bhë 'ü- do 'sü 'ü kaa 'gbönggböng. 16 'Kɛɛ 'ö -kë ŋnɛ ü 'zɔzɔ, 'ö 'bhaa -saa 'iin 'bhaa 'siö- bhë kö a -dho -pe ü 'ka ŋnɛ -kɔ 'ö 'yi 'zɔzɔ 'dhö -pë -da -na -a 'ka mɛ 'ka bhë -a 'dhö. 17 'Ö tɔɔ ü- -pö ü ŋbhɔɔzë, 'go mü ü -bha 'wun -nu -wo 'dho -na 'dhiö, 'iin pë gbɛ -wun 'yaa ü kë. 'Kɛɛ ü 'yenazë, 'ö 'bhaa- =tɛi' dɔ. Ü 'fɛɛzë, 'ü ü 'kpaan 'ka 'ö ü 'yënng 'dho tii. 18 ŋDhɛ -kë 'dhö, 'a ü ŋkpaɔ -na kö 'ü 'sënng 'ö ŋya kë 'slööslö 'siö 'ka bhë 'ü- 'dhɔ n -gɔ kö 'üën- kë ŋbhɔɔzë giagiawo. -Bhö sɔ 'puu -nu 'dhɔ 'pö 'ü- kë ü -bha kö -yaan ü -bha -to 'kpaan -sü lë- -nu -ta -bin. 'Ü -yö 'yënng pë 'yi 'dhɔ 'ü- yö ü 'yënng kö 'üën- -dhɛ yö. 19 Mɛ -nu 'ö -an -dhɔ -yö n -kë bhë a -an -kun 'gbee- 'a -an ŋdɔɔ. -Bhö pë -nu kë, -kë ŋnaazë -sü 'ka, 'ü 'kan ü -bha ŋsɔɔn yaa -nu -bha! 20 -Bhö -dhɛ -ga, a dɔ -sü 'ka 'kɔdhi -bha, 'a 'kwɛɛ -ta -ma -na; ŋya kë ŋnɛ mɛ ŋya n -wo ma ŋya 'kwɛɛ 'po n -gɔ, a -dho -da -a -gɔ kɔɔ, 'a pë -bhö -a 'piö, 'ö yö -de 'pö 'ö pë -bhö n 'piö. 21 Mɛ -nu 'wo 'dhoë- to -a 'gbee- 'ka, a -dho we -a -bha -an -gɔ 'ö 'wo -ya n 'sian 'piö n -ma 'gɔ -gbloo 'gü ŋnɛ -kɔ ma -de 'pö 'a toë 'gbee- 'ka, 'ö 'a -ya -sü 'ka -a 'ka n Dë 'sian 'piö, -a -bha 'gɔ -gbloo 'gü bhë -a 'dhö.

22 Kö mɛ 'ö- 'wun ma -to 'dhö -dhö, pë ö -Zuu 'slööslö 'dhoë- =blɛɛ' -na Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -dhë ŋnɛ, -ya ma!»

4

Mɛ 'ö -ya -sü 'ka 'gɔ -gbloo 'gü bhë -a gba -kɔ 'ö dhang- 'gü

1 ŋDhɛ 'ö ŋya 'go mü a 'yanpiöpë do 'bhaa -yö. 'A 'kwɛɛ do yö, kö -yö 'po -sü 'ka dhang- 'gü; 'ö -wo do 'a- ma 'dhiö 'ö- -drinng -yö -kë ŋnɛ 'truu -wo 'dhö bhë, 'a- ma 'zü 'ö- pö n -dhë: «-Bhö -da 'ü nu zö kö pë -nu 'wo dho kë 'dhiö ŋzian' 'aan- -zɔn ü -dhë!» 2 'Ö to mü 'ö -Zuu 'slööslö -yö pa n 'ka. 'Ö ŋdhɛ 'a- -ga kö 'gɔ -gbloo do -yö dɔ -sü 'ka dhang- 'gü mü. Mɛ do -yö -kë -ya -sü 'ka 'gɔ -gbloo bhë -a

'gü; 3 'ö- wöödhɛ 'bhü -yö -kë ɲɛ -guö -wungbeezë ɲsuu'- 'wo- -dhɛ 'zasüpë 'ö- bun 'yan dho -gblɛibizë 'iin -guö -wungbeezë ɲsuu'- do 'wo- -dhɛ 'saaduanö 'ö- bun dho nuɛazë -an 'dhö. Dha -bhüö 'ö- 'yan 'dho 'bhü -sü 'ka ɲɛ -guö -wungbeezë ɲsuu'- gbɛ 'wo- -dhɛ emelodö 'ö- bun -yö -kë -gblɛibizë bhë -a 'dhö, -yö -nië -a -bha 'gɔ -gbloo -zü. 4 'Piö -bhɔ ɲtaa' -sü -zë 'ka -a -zü 'to, 'gɔ -gbloo 'gɔɔ- =plɛ ö ga -yiisië 'bhaa gbɛ -wo -kë mü. 'Ö mɛ ziizii 'gɔɔ- =plɛ ö ga -yiisië 'ö sɔ 'puu 'dhö -an -bha, 'go mü 'ö 'sënng ɲgblaa' 'dho -ya -sü 'ka -an -gɔ -bha -wo -kë -ya -sü 'ka -an 'gü. 5 'Ö pë -nu 'wo -kë ɲɛ dha -bha 'yan bɔ -sü 'dhö -wo bɔ 'gɔ -gbloo ɲvaazë 'gü 'ma ɲzian' 'wo -ziö -blaandhö, 'ö pë -nu 'wo -kë ɲɛ dha -bha 'we -sü 'dhö 'wo bɔ -dhɛ do bhë -a 'gü ɲzian' 'wo -we. 'Ö -zuö -nu -wo bɔ 'ma ɲzian' 'pö 'wo -we. 'Gbia -be 'slaplɛ -wo -kë 'kun ɲdhia 'gɔ -gbloo bhë -a 'dhiö mü. 'Gbia -be 'slaplɛ 'wo bhë 'wo tɔɔ -Zlan -bha -Zuu 'slaplɛ. 6 'Gɔ -gbloo 'dhiö mü, pë 'ö -kë ɲɛ pë 'wo- 'vɛdhɛ kë -na -a 'ka -a 'dhö bhë, -a 'yipuë -yö -kë mü, bhii mɛ 'yan- -bɔ -a 'gü ɲɛ 'yi 'slöösló 'dhö.

'Gɔ -gbloo ziën waa- -a 'sian 'piö -dhɛ -nu -bha, pë 'bhee- -yiisië 'ö -an 'yan -nu 'dho -mɔ -sü 'ka -an buën- -an 'dhiö ɲzian' waa- -an ɲzlöö ɲzian' -wo -kë mü. 7 Pë 'bhee- -nu 'wo bhë -a -blɛɛzë -yö -bhɔ ɲlaa' -bha; -a ɲplɛ -naa -yö bhɔ -du 'në -bha; a- kë -yaaga -naa wöödhɛ -yö bhɔ mɛ 'bhee- -lü wöödhɛ -bha, 'ö- kë -yiisië -yö bhɔ 'gblübhaa 'ö -lö ɲdhia -a -bha. 8 Pë 'bhee- -nu -yiisië 'wo bhë, -a mɛ 'ö -dhö -a gban -yö 'slado; 'ö -an 'yan -nu 'dhö -lo -sü 'ka -an gban -ta dhuö -dhɛ -nu waa- -an gban ɲlöö -dhɛ -nu -bha. 'Ö 'waa wo bo -a pö -sü 'ka -dhɛ 'po -sü waa- 'bin 'më -sü -an 'gü ɲnɛɛ: «'Slööslö, 'slööslö, 'slööslö 'yö tɔɔ Dëmɛ -Zlan 'piigbeezë 'yö -kë -dhö, 'yö -dhö, 'yö nu -na.» 9 'Ö ɲya kë pë 'bhee- -nu -yiisië 'wo bhë -wo 'tan -nu bho -na kö mɛ 'ö -ya -sü 'ka 'gɔ -gbloo 'gü, 'yö -dhö ɲtoëpö 'ka bhë -waan 'tɔ kë ɲva, -waan -a ɲbhlë -ya, 'go mü -waan zuö pö, 10 'Ö mɛ ziizii 'gɔɔ- =plɛ ö ga -yiisië 'wo bhë 'wo -lo wo kpɔn 'gü, mɛ 'ö -ya -sü 'ka 'gɔ -gbloo 'gü 'ö -dhö ɲtoëpö 'ka bhë -a wö 'dhiö 'ö 'wo- gba. 'Wo dho wo -bha 'gɔ ɲgblaa' 'ka 'wo- -lo 'gɔ -gbloo 'dhiö -a pö -sü 'ka ɲnɛɛ: 11 «Yi Dëmɛ, yi -bha -Zlan, -yö ü -ma -kun kö 'tɔbhɔdhe, ɲbhlëyadhe waa- 'piigbeedhɛ -wo kë ü -bha 'ka; bhii bhi ɲnɛ 'ü pë 'plɛ -da, 'ö -dhi ü -dhë 'ü -këdhösü nu -an -dhë.»

5

'Sëëdhɛ -be 'dhipomɛ

1 A 'sëëdhɛ -be 'ö -kë ɲnɛ pë -dho 'kou -sü -zë 'dhö -a -yö mɛ 'ö -kë -ya -sü 'ka 'gɔ -gbloo 'gü bhë -a ɲkwɛɛ- 'gü -kɔ 'gü mü. Pë -yö -kë -ya -sü 'ka -a 'gü -dhɛ waa- -a 'pian ɲzian' -dhɛ -bha, 'yö 'sëëdhɛ -be 'dhi ta -sü -zë 'ö ɲduakëpë 'slaplɛ 'dhö -a -ta ('ö mɛ do dho -a 'dhi po) -a 'ka. 2 'A -Zlan -bha bɔmɛ do 'piigbeezë 'yö 'wun ɲblɛɛ' -na 'gbee- 'ka -a yö kö -ya pö -na: «Dö 'yö- -ma kun kö -yö ɲduakëpë -nu 'wo ɲnɛ -an ɲwüü'- kö -yaan 'sëëdhɛ -be 'ö ɲnɛ -a 'dhi 'po e?» 3 'Kɛɛ -a -mɛ gbɛ 'yaa -dhö, dhang- 'gü, 'kpongtaadhɛ, 'iin 'sɛ ɲlöö kö -yaan 'sëëdhɛ -be bhë -a 'dhi 'po -yaan ɲkpɔɔ'- -a 'gü. 4 A 'gbo -bɔ ɲva 'ka 'ö tɔɔ mɛ gbɛ yaa kë -dhö kö -yaan 'sëëdhɛ -be bhë -a 'dhi 'po -yaan -dhɛ -ga -a 'gü. 5 ɲDhɛ ɲya kë 'dhö, 'ö mɛ ziizii -nu 'wo bhë 'ö- mɛ do -ya pö n -dhë: «Kö ɲkun 'ü 'gbo bɔ! -Bhö -dhɛ -ga: ɲLaa' 'ö Zuda -gɔ 'gunng 'gü, 'ö -gludë Davidö ɲsuutamɛ 'ka, yö ɲnɛ 'ö 'to -a 'gbee- 'ka. Yö ɲnɛ 'ö -mɔa kö -yö

Ɑduakëpë 'slaplɛ bhë -an Ɑwüü'-kö -yaan 'sëëdhɛ -be 'ö Ɑnɛ -a 'dhi 'po.»

6 ⱭDhɛ 'ö go mü, 'a 'bhlanë -gbɔng do yö kö -yö -dɔ -gɛn -ta -sü 'ka 'gɔ -gbloo 'dhiö pë 'bhee--nu -yiisië waa- mɛ ziizii -nu 'wo bhë -an ziën. 'Bhlanë bhë -yö -bhɔ pë 'wo- zë -a -bha. -A -sö -nu -wo 'slaplɛ, 'ö- 'yan -nu 'dhö 'slaplɛ; wo Ɑnɛ 'wo tɔɔ -Zlan -bha -Zuu ('slööslö) 'slaplɛ 'ö -an bɔ 'sɛ -dhɛ 'saadhö -a 'gü sia- bhë. 7 'Yö 'bhlanë bhë 'yö -yɔɔn 'sëëdhɛ -be bhë -a -bha, 'yö- sü mɛ 'yö -ya -sü 'ka 'gɔ -gbloo 'gü bhë -a Ɑkwɛɛ- 'gü -kɔ 'gü. 8 ⱭDhɛ 'ö -ya 'sëëdhɛ -be 'ö bhë -a 'sü, 'ö pë 'bhee- -nu -yiisië waa- mɛ ziizii -nu 'gɔɔ- ₌plɛ ö ga -yiisië 'wo bhë 'ö -an 'plɛ -wo -lo wo kpɔn 'gü 'bhlanë bhë -a 'dhiö. Mɛ 'ö -dhö kɔng do, waa- 'sënng -kɔɔ -nu 'ö pë 'tëë -sëëzë 'ö -ya kë 'wo- -güö 'ö- pa -wo kë -an -gɔ. Pë 'tëë -sëëzë 'ö bhë 'ö tɔɔ Ɑbhɛa' -wo 'ö -Zlan -bha mɛ -nu -dho 'kuë--sü -wa wo. 9 'Wo 'tan -dëü bho Ɑwoë' Ɑnɛ: «-Yö ü -ma -kun kö 'üën- 'sëëdhɛ -be 'ö Ɑnɛ -a 'sü, 'üën-₌duakëpë -nu 'wo bhë -an 'wü. Bhii -wo ü -zë, 'ö 'ü bɔ -a -ta 'ü mɛ -nu 'wo go 'gunng 'saadhö, -wo Ɑsuu'- 'saadhö, 'sɛ 'saadhö waa-ö 'gü -mɛ -nu -an -gɔ -ta dhɔ kö -waan kë -Zlan -bha 'ka. 10 'Bha -an kë 'sɛgɔ do 'gü -mɛ -nu 'wo slabhomɛ 'ka -an 'ka -waan yuö kë kwa -bha -Zlan -dhë; -wo -dho -gludëdhɛ kë 'kpongtaa.»

11 'A ko 'zü 'a -dhɛ -ga; 'a -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'ö 'wo -kë Ɑnɛ mɛ -vuu Ɑplëëzë -gwaa -vuu Ɑplëëzë 'dhö -an yö kö -wo mü. A -an -yö kö -wo Ɑnië' -sü 'ka 'gɔ -gbloo, pë 'bhee- -nu waa- mɛ ziizii -nu 'wo bhë -an -zü 'to. 12 -Wo -kë 'tan -nu bho Ɑdhia 'wo- pö -wo 'gbee- 'ka Ɑnɛɛ: «'Bhlanë 'wo- zë bhë -ya -ma -kun kö -yaan 'pi-igbeedhɛ 'dhö, Ɑbhɔɔpë -nu, -kë 'kpaakpasü -nu waa- 'gügbeedhɛ -nu, Ɑbhlëyasü -nu, 'tɔbhɔdhe -nu waa- 'tɔblüsü -nu -waan kë -a -bha 'ka.»

13 'Go mü 'zü a pë -nu 'ö -Zlan -yö -an -da, 'wo dhang- 'gü, 'wo 'kpongtaa, 'wo 'sɛ Ɑlöö, 'wo 'yoo Ɑbhaa, pë -nu 'saadhö 'ö -Zlan -yö -an -da 'wo -dhɛ 'saadhö -a 'gü, -an -wo -ma kö -wo 'tan bho -na Ɑwoë' Ɑnɛɛ: «Mɛ 'ö -ya -sü 'ka 'gɔ -gbloo 'gü waa- 'bhlanë, 'tɔsaablüdhe, Ɑbhlëyadhe, 'tɔbhɔdhe waa- 'piig-beedhɛ -wo kë -an -bha 'ka Ɑtoëpö 'ka.»

14 'Ö pë 'bhee- -yiisië 'wo bhë 'wo- pö: «Amɛn.» 'Ö mɛ ziizii -nu 'wo bhë 'wo -lo wo kpɔn 'gü, ('yö 'bhlanë waa- mɛ 'ö -kë -ya -sü 'ka 'gɔ -gbloo 'gü bhë,) 'wo -an gba.

6

ⱭDuakëpë -nu

1 'Go mü 'zü 'a 'bhlanë bhë 'a-yö kö Ɑduakëpë 'slaplɛ bhë Ɑyaa-do 'wü; 'ö pë 'bhee- -nu -yiisië 'wo bhë 'a- do -wo ma kö -ya pö -na -wo 'gbee- 'ka Ɑnɛ dha -bha 'gbla -wo 'dhö Ɑnɛɛ: «-Bhö nu!» 2 ⱭDhɛ 'a- -ga bhë 'a Ɑsoo 'puu do yö. Mɛ 'ö -kë -a Ɑtaa bhë 'sɔɔn do -yö -kë -a -gɔ; 'ö 'wo 'gɔ Ɑgblaa' do nu -a -dhë. Yö 'ö -to -a 'gbee- 'ka -mɛ 'ka bhë, 'yö dho -yaan 'to -a 'gbee- 'ka 'zü.

3 'Ö 'bhlanë -yö Ɑduakëpë kë Ɑplɛ -naa wü; 'a pë 'bhee- -nu 'wo bhë -a kë Ɑplɛ -naa -wo ma kö -ya pö -na: «-Bhö nu!» 4 ⱭDhɛ Ɑya kë 'pö 'ö Ɑsoo do 'ö- bun 'dhö nuɛazë bhë 'yö -wo, 'ö mɛ 'ö -kë -a Ɑtaa bhë, 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü -yö nu -a -dhë kö -yaan -glu -da 'kpongtaa, -yö kë 'dhö mɛ -nu -waan wo 'ko -nu zë. 'Wo -dhaa do Ɑva nu -a -dhë.

5 'Ö 'bhlanë -yö Ɑduakëpë kë -yaaga -naa wü; 'ö 'a pë 'bhee- -nu bhë -a kë -yaaga -naa -wo ma kö -ya pö -na: «-Bhö nu!» 'Ö Ɑdhɛ 'a- -ga, 'a Ɑsoo tii do yö. Mɛ 'ö -kë -a Ɑtaa bhë 'kilong kpö do -yö -kë -a kwɛɛ. 6 'Ö 'a 'we -wo do

'yö go pë 'bhee- -nu -yiisië 'wo bhë -an ziën -a ma ɲnɛɛ: «ɲBluu'- waa- 'klën -an -bi -wun -dho kë 'gbee-. ɲBluu'- -bi 'kilong do ɲsɔnng' -yö -dho kë -gɛn dɔ do ɲsaan' 'ka; kö 'klën -bi 'kilong -yaaga ɲsɔnng' -yö kë -gɛn dɔ do ɲsaan' 'ka 'pö. 'Kɛɛ kö ɲkun 'ka pa 'yɔn waa- -drɔɔn -an 'ka!»

7 ɲDhɛ 'ö 'bhlanë -yö ɲduakëpë -yiisië -naa wü, 'ö pë 'bhee- -nu bhë -a -yiisië -naa -de 'pö 'a- -wo ma ɲnɛɛ: «-Bhö nu!» 8 ɲDhɛ 'a- -ga bhë 'a ɲsoo bun 'yuënyuënzë do yö. Mɛ 'ö -kë -a ɲtaa bhë -a 'tɔ tɔɔ ga, 'ö ɲglööbɔɔ -yö ziö -a 'piö. 'Wo 'kpongtaamɛ -nu 'gbu -bha 'gbu nu -a -dhë kö -yaan pë yaa kë -an 'ka -dhaa, din -nu, 'yua -nu waa- wü 'dhiözë 'gügbeezë -nu -an ɲkwaa'.

9 'Ö 'bhlanë -yö ɲduakëpë 'sɔɔdhu -naa wü. 'Ö mɛ -nu 'wo -an zë wo -bha -Zlan -wo -dhɛ 'wun gia- -sü waa- -a -wo ɲblɛɛ' -sü -wun 'gü bhë, 'a -an nii yö -Zlan -bha sla- -bho -a -ta -pë ɲlöö. 10 -Wo -kë 'gbla -sü 'gü ɲwoë' ɲnɛɛ: «Yi Dëmɛ, bhi 'ü 'slööslö, 'ü -dhö 'wun giagia 'ka, ü -dho 'kpongtaamɛ -nu -bha za kan, 'go mü kö 'üën- mɛ -nu 'wo 'wun -wɔ yi -ta, 'yi to -a ɲkwaa' ɲnɛ -an 'klo- bhɔ -më yië ɲɛ?» 11 'Ö mɛ 'ö -dhö 'wo gblang 'puu do nu -a -dhë, 'go mü 'wo- pö -an -dhë -wo wo ɲfuë ɲkun 'töng 'ö bhë -a 'ka, -yö 'dho -yö yöë -an dhegluzë -nu waa- -an 'bhamɛ -nu 'wo yuö do bhë -a 'gü 'wo dho -an zë ɲnɛ -kɔ 'wo -an zaa -a 'dhö bhë -an -dho 'kuë- -sü 'dhiö -mɔ 'kuë ɲyië'.

12 ɲDhɛ 'a- -ga kö 'bhlanë -yö ɲduakëpë kë 'slado -naa 'wü -na. 'Ö 'sɛzluundhe 'gbee- -yö -kë, 'ö lan- -yö -kë tii ɲnɛ sɔ tii ga ɲvaazë do 'dhö. 'Ö 'su -de 'pö 'yö -kë nuɛazë ɲnɛ fɛi 'dhö. 13 'Ö 'su- songga -nu -wo go dhang- -bha 'wo -püö 'sɛ -ta ɲnɛ -kɔ 'ö figö bhɛ 'ö ɲtun -kpo 'ö 'tëë 'gbee- =ya -ma -a -bha 'yö ɲzaan 'zan -na 'ö -püö -na -a 'ka bhë -a 'dhö. 14 'Ö dhang- -yö ɲyɔɔn ö ɲbhaa ɲnɛ -kɔ 'wo 'sëëdhɛ -be kë -na -a 'ka (ɲnɛ -kɔ 'wo ɲsɛɛ' -be kë -na -a 'ka bhë) -a 'dhö. 'Ö -tɔn -nu 'saadhö waa- 'sɛ -tɔn -nu 'wo 'yi ziën -an 'plɛ -wo go wo pin ɲtaa. 15 -Gludë -nu 'wo 'kpongtaa -nu, 'dhiö -sü mɛ 'ka -mɛ -nu, 'dhasi ɲkɔɔnmɛ -nu, ɲbhɔɔmɛ -nu, 'piigbeedhɛ -nu, mɛ -nu 'wo to -nu, mɛ -nu 'wo 'gan 'gü 'iin 'waa 'gan 'gü -nu, -wo -dho -bin ɲduudhɛ -nu waa- -guö -tɔn 'gü -dhɛ -nu -an -bha. 16 'Ö 'wo- pö -guö kpö -nu 'iin -tɔn -nu -dhë: «-Ka -lo yi -ta mɛ 'ö -ya -sü 'ka 'gɔ -gbloo 'gü bhë waa- 'bhlanë -an -bha -naazuëdhe -gɔ. 17 Bhii -an -bha 'wun -naa -an -zuë -yi 'ö yi ɲva 'ka bhë ɲya -lo; dö 'yö dho dha -an -gɔ -ɛ?»

7

Izlaɛlö 'sɛgɔ -gbaan 144.000

1 ɲDhɛ ɲya kë 'dhö, a -Zlan -bha bɔmɛ -nu -yiisië -yö 'sɛ 'pian -yiisië -bha. 'Yö 'tëë -nu -yiisië 'wo -piö -na 'kpongtaa bhë, 'wo -an kun -yö kë 'dhö kö ɲkun 'ö 'tëë dho -ma 'sɛ -ta -dhɛ, 'yoo ɲbhaa -dhɛ, 'lü tuö -dhɛ -nu 'iin -dhɛ 'saadhö -a gbɛ 'gü. 2 'A -Zlan -bha bɔmɛ do yö kö -yö -da -na dhang- 'gü lan- 'go ɲzian' kö -Zlan 'bhee- -bha ɲduakëpë -ya -gɔ. 'Ö -gbla -wo 'gbee- 'ka -Zlan -bha bɔmɛ -nu -yiisië 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'dhö -an -gɔ bhë -an -dhë kö -waan 'wun yaa kë 'sɛ waa- 'yoo -an 'ka bhë -an -dhë ɲnɛ: 3 «Kö ɲkun 'ka 'wun yaa -kë 'sɛ 'dhö, 'yoo 'dhö 'iin 'lü -nu -an gbɛ 'ka, -yö 'dho -yö yöë yi -bha kwa -bha -Zlan -bha yuökëmɛ -nu -bha ɲdua' kë -sü -bha!» 4 'Ö 'wo mɛ -nu 'ö -Zlan -bha ɲduakëpë 'dho -ya -sü 'ka -an -kpong 'gü bhë 'wo -an -dho 'kuë- -sü 'tɔ pö n -dhë: -An -dho 'kuë- -sü -yö -kë -vuu ɲkëng' do waa- mɛ -lü -vuu 'gɔɔ- -yiisië ö ga -yiisië (144.000)

'wo go Izlaɛlö 'gunng 'saadhö -a 'gü. 5 Mɛ -lü -vuu 'gɔɔ- do ö ga ɲplɛ 'wo go Zuda -gɔ 'gunng 'gü 'ö ɲduakëpë -yö -ya -an -bha; Lubɛn -bha -vuu 'gɔɔ- do ö ga ɲplɛ, Gadö -bha -vuu 'gɔɔ- do ö ga ɲplɛ, 6 Asɛɛ -bha -vuu 'gɔɔ- do ö ga ɲplɛ, Nefötali -bha -vuu 'gɔɔ- do ö ga ɲplɛ, Manase -bha -vuu 'gɔɔ- do ö ga ɲplɛ, 7 Simeɔn -bha -vuu 'gɔɔ- do ö ga ɲplɛ, Levi -bha -vuu 'gɔɔ- do ö ga ɲplɛ, Isakaa -bha -vuu 'gɔɔ- do ö ga ɲplɛ, 8 Zabilɔn -bha -vuu 'gɔɔ- do ö ga ɲplɛ, Zozɛfu -bha -vuu 'gɔɔ- do ö ga ɲplɛ, 'ö Bɛnzamɛ -bha -yö kë -vuu 'gɔɔ- do ö ga ɲplɛ.

Mɛ gbung ɲva

9 ɲDhɛ 'ö ɲya kë 'dhö, a -dhɛ -ga 'zü 'a mɛ gbung ɲva yö: 'Ö mɛ gbɛ yaa kë -dhö kö mɛ -nu 'wo -kë wo 'ko ɲbhaa mü -yaan -an ɲdhong'-. -Wo -kë mɛ -nu 'wo go 'sɛ 'saadhö, 'gunng 'saadhö, 'sɛgümɛ -nu 'saadhö waa- wo ɲsuu'- -ta 'saadhö -a pö -mɛ -nu 'ka. -Wo -kë dɔ -sü 'ka 'gɔ -gbloo waa- 'bhlanë -an 'dhiö; gblang 'puu -yö -kë -an -bha, 'ö ɲglaa- -paa -nu -wo -kë -an kwɛɛ. 10 -Wo -kë 'gbla -sü 'gü 'gbee- =woë' ɲnɛ: «Kwa -bha dha -sü -yö -go kwa -bha -Zlan 'yö -ya -sü 'ka 'gɔ -gbloo 'gü waa- 'bhlanë -an kwɛɛ!» 11 -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'saadhö -wo -kë 'gɔ -gbloo bhë, mɛ ziizii -nu waa- pë 'bhee- -nu -yiisië 'wo bhë -an -zü 'to 'wo -lo 'gɔ -gbloo 'dhiö mü -gɔ -gblü 'sɛi -sü 'ka 'ö 'wo -Zlan gba 12 -a pö -sü 'ka ɲnɛɛ: «Amɛn! 'Tɔsaablüdhe, 'tɔbhɔdhe, 'kpaak-padhɛ, ɲsɛɛbhodhe, mɛsüvasü, 'piigbeedhɛ waa- 'gügbeedhɛ -wo kwa -bha -Zlan -bha 'ka ɲtoëpö 'ka! Amɛn.»

13 'Ö mɛ ziizii -nu 'wo bhë 'ö-mɛ do -yö n ɲdhɛɛ' kpɔ ɲnɛɛ: «Dö -nu 'ö gblang 'puu -nu 'dho -an -bha ɲnɛɛ, 'go mü -wo -go më ɲɛ?» 14 'A- -daa -kë -a -gɔ ɲnɛɛ: «Ma -zë 'maa- dɔ -ɔ, n Dëmɛ; bhi ɲnɛ 'ü dho -mɔa -bha kö 'üën- dɔ.» ɲDhɛ ɲya kë 'dhö, 'yö- pö n -dhë: Mɛ -nu 'wo bɔ 'klobhɔdhe ɲva kwɛɛ wo -mü. -Wo wo -bha gblang -zlu -a -kë 'slööslö -sü 'ka 'bhlanë fɛi 'ka. 15 Në 'ö -kë 'ö 'wo dɔ -Zlan -bha 'gɔ -gbloo 'dhiö, yuö -kë -Zlan -dhë -sü 'ka gbeng waa- lënng -a -gɔ kɔɔ 'ö bhë, 'ö mɛ 'ö -ya -sü 'ka 'gɔ -gbloo 'gü 'ö dho ö -zo kë -an 'piö. 16 Din -nu, 'yi mü -dhɔ -nu, -an gbɛ 'ka 'dho -an kë gbɔ; 'iin lan- -nu, 'siö 'gbee- -bha -dɔ mɛ -ta -sü -nu gbɛ 'ka 'dho -an kë gbɔ. 17 Bhii 'bhlanë 'yö 'gɔ -gbloo ziën bhë -yö -dho kë -an -maakëmɛ 'ka, 'yö dho -an 'ka -kë -a 'gü -yi 'tɔɔ- =bhaa. 'Go mü -Zlan -dho -an 'yënng 'plɛ ɲdhuë'-.

8

ɲDuakëpë 'slaplɛ -naa

1 ɲDhɛ 'ö 'bhlanë -yö ɲduakëpë kë 'slaplɛ -naa wü, -dhɛ -yö ga diindhö dhang- 'gü 'yö -mɔ 'lɛlɛ 'gbu -bha. 2 'Ö 'a -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'slaplɛ yö, kö -wo dɔ -sü 'ka -Zlan 'dhiö; 'wo 'truu 'slaplɛ nu -an -dhë.

3 'ö -Zlan -bha bɔmɛ do -yö nu 'yö dɔ -Zlan -bha slabhodhɛ 'sɔɔ. 'Güö -pë 'tëë -sëëzë -yö -a 'gü -pë ö 'sënng 'ka bhë -yö -kë -a kwɛɛ, 'ö 'wo 'güö -pë 'tëë -sëëzë bhë 'wo-nu -a -dhë ɲva kö -yaan kpa -Zlan -bha 'sɛgɔgümɛ -nu 'slööslö -bha ɲbhɛa' -wo -bha -yaan sla- bhoë slabhodhɛ 'ö 'sënng 'ka, 'gɔ -gbloo 'dhiö bhë -a -ta. 4 Në 'tëë -sëëzë bhë, -a 'güö -sü 'ka, -a 'siɔn waa--Zlan -bha mɛ -nu 'ö -an sü ö -bha 'ka -an -bha ɲbhɛa' -wo -wo -luu 'kuë -Zlan -bha bɔmɛ bhë -a kwɛɛ -Zlan wö 'dhiö mü. 5 ɲDhɛ ɲya kë 'dhö, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -yö në 'tëë -sëëzë -yö -a 'gü -në 'ö bhë, 'yö- pa 'siö 'ö slabhodhɛ -bha mü bhë -a 'ka; 'yö- -zuö sia-. 'Ö dha -nu -wo -we; 'we -wo -nu, në -bha 'yan bɔ -sü -nu waa- 'sɛ -bha ɲzluun -sü -nu -wo -kë.

6 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ 'slaplɛ 'ö 'truu 'slaplɛ 'dho -an kwɛɛ bhë 'wo yö wo ◌baa' -sü -bha kö -waan 'truu -piö.

7 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -blɛɛzë -yö 'truu -piö. 'Ö mëngga -nu waa- 'siö 'ö fɛi -yö ◌kaan -a 'ka, -wo -lo 'kpongtaa. 'Ö siadhɛ 'bhaa -nu, 'lü 'bhaa -nu 'wo -güö -dhɛ -nu 'gü, -dhɛ -nu 'gü 'kpongtaa 'wo dho -mɔ -a 'fa bho 'gü -yaaga 'pian do -bha. 'Ö ◌blëë' -nu 'wo -güö 'töüdhö.

8 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ kë ◌plɛ -naa -yö ö -bha 'truu -piö. 'Ö pë 'ö -kë ◌nɛ -tɔn ◌suu'- do ◌va 'ö 'siö 'dhö -a -bha, 'yö -zuö 'yoo ◌bhaa, 'ö 'yoo 'pian do 'ö -mɔ -a 'fa bho 'gü -yaaga -bha -yö -gla fɛi 'gü. 9 'Ö 'të -pë 'saadhö 'wo 'yoo 'pian 'ö bhë -a ◌bhaa, 'ö 'wo ga; 'ö 'yi -ta -gɔ -nu 'wo -dhɛ bhë -a 'gü 'wo -siö.

10 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ kë -yaaga -naa -yö 'truu -piö. 'Ö 'susongga do ◌va 'ö -kë 'güö ◌dhia ◌nɛ 'gbia -dɔɔ 'dhö -yö -go dhang- 'gü 'yö -püö 'yiga ◌vava -nu waa- 'yigɔbhɔdhɛ -nu 'wo 'kpongtaa -an ◌bhaa -dhɛ -nu 'gü, 'ö -an -dho 'kuë- -sü -yö -mɔ -an 'fa bho 'gü -yaaga 'pian do -bha -dhɛ -nu -bha. 11 'Susongga 'ö bhë -a 'tɔ tɔɔ «Pë 'güüzë». 'Ö- -wun 'gü, 'ö 'yi -dhɛ 'pian -nu 'wo 'dhö bhë 'wo -kë 'güüzë; 'kpongtaamɛ -nu -dhɛ ◌va -dhɛ -wa mü; 'yö 'wo ga.

12 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ kë -yiisië -naa -yö 'truu -piö. 'Ö lan- -bha 'bhü -sü -yö -kan 'pian 'fa bho 'gü -yaaga -bha; pë do bhë 'ö ◌kaa' 'su waa- 'susongga -nu -an -gɔ 'pö. 'Ö -dhɛpuudhɛ yaa kë -dhö -dhɛ 'po yi 'gü -glu 'gü dhe -yaaga kpö do 'ka, 'ö 'töng mɛ 'ö bhë 'ö to -dhɛtiidhɛ 'ö trö 'sënsëndhö -a 'gü. -Kɔ do bhë 'ö ◌kaa' gbeng -bha 'ka; 'ö gbeng 'gü -glu 'gü dhe -yaaga 'ka 'ö 'susongga -nu waa bhüë.

13 'Yö ◌dhɛ 'a- -ga 'zü, 'a 'gblübhaa do yö kö -yö ◌nië' -na dhuö ◌gbiin. -Yö -kë -a pö ◌dhia ◌woë' 'gbee- 'ka ◌nɛ: «-Më 'yena -wun oo, -më 'yena -wun oo, -më 'yena -wun 'ö dho kë mɛ -nu 'wo 'kpongtaa -an 'ka, yi 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -nu -yaaga 'wo to ◌nɛ 'wo dho 'truu -piö -a 'ka -a 'ka 'dhö -oo!»

9

1 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ kë 'sɔɔdhu -naa -yö 'truu -piö. 'Ö 'susongga do -yö go dhang- 'gü, 'yö -püö sia-; 'a- yö; 'wo -glu 'kpa 'dhi ◌va -yö -a 'dhiö -pë ◌lakele nu -a -dhë. 2 'Ö 'susongga 'ö bhë 'ö -glu 'kpa 'dhi ◌va bhë -a 'dhi -po, 'ö 'siɔn ◌va 'ö -kë ◌nɛ 'siɔn 'ö 'go -na ◌bluu'- -kë -a 'gü -kɔ 'gü bhë -a 'dhö 'ö ◌luu 'ö lan- waa- plaan 'puu 'piö -dhɛ -wo -trö 'siɔn 'yö go -glu 'kpa 'dhi ◌va 'dhi 'gü bhë -a ◌kwaa'. 3 'Ö 'peedhekpaa -nu -wo go 'siɔn 'ö bhë -a 'gü 'wo -pɛn 'kpongtaa sia- -dhɛ -nu -bha; 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü -yö nu -an -dhë kö -waan mɛ -nu 'kun ◌nɛ gian -nu 'dhö. 4 'Wo- pö -an -dhë kö ◌kun 'wo 'wun yaa gbɛ -kë ◌blëë' -nu, 'lü -nu waa- tapë -nu -an gbɛ 'ka; 'kɛɛ mɛ -nu 'ö -Zlan -bha ◌duakëpë 'yaa -an -kpong -bha ◌nɛ 'wo dho 'wun yaa kë -an 'ka. 5 -Kɔ -mɔ 'wuën- -sü yaa nu 'peedhekpaa -nu -dhë kö -waan mɛ -nu zë, 'kɛɛ kö -waan mɛ -nu 'yënng bhɔ ◌zian' 'su 'sɔɔdhu 'piö. 'Yënngbhɔdhe 'ö 'dhoë- nu -an -ta bhë, -yö -dho kë ◌nɛ gian -bha mɛ 'kun -sü 'dhö. 6 'Su 'sɔɔdhu 'töng 'ö bhë -a 'ka, mɛ -nu -wo -dho ga ◌mɛɛ'-, 'kɛɛ wo 'ka 'dho -a wo; -wo -dho -a -dhɔ kaa kö 'wo ga, 'kɛɛ ga -yö -dho ◌duëë -an -dhë.

7 'Peedhekpaa -nu 'wo bhë -wo -bhɔ ◌soo -nu 'ö ◌wa -mɔ -glu gɔn -sü -bha -an -bha. Pë 'ö -kë ◌nɛ 'ënng 'gɔ ◌gblaa' -nu 'dhö -wo -kë -an tuö; -an wöödhɛ -yö -bhɔ mɛ 'bhee- wöödhɛ -bha. 8 -An

-bha wun -nu -wo -kë ɔnɛ dhoo -nu -bha wun 'dhö, 'ö -an 'sɔn -nu -wo -kë ɔnɛ ɔlaa' 'sɔn 'dhö. 9 -An -kënngtadhɛ -yö -kë ɔnɛ -gluë 'dhaa- -piö -ta -dhɛ 'dhö; -an gban -drinng -yö -kë ɔnɛ -yaagüpë -nu 'wo- -klu -na ɔsoo -nu -bha, 'ö ɔsoo -nu 'dho -an 'gan -na 'wo 'dho -na -glu 'piö bhë -an ziö -drinng 'dhö. 10 -An weng -yö -dhö ɔnɛ -kɔ 'ö gian -nu -bha 'dhö -a 'ka bhë -a 'dhö, 'ö 'wo mɛ kun -a 'ka. -An weng -nu 'wo bhë ɔnɛ 'wo pë yaa ɔkaa' mɛ -nu 'ka 'su 'sɔɔdhu 'piö. 11 'Ö -an -gɔ 'dhiö, -gludë do 'ö -kë bɔmɛ 'ö go -glu 'kpa 'dhi ɔva 'gü -a 'ka, -yö yö -an -dhë 'dhiö. -A 'tɔ tɔɔ Eblö -wo 'gü Abadɔn, 'ö Glɛkö -nu -wa -dhɛ Apoliɔn, (-a -gɛn 'ö tɔɔ «Pëgüsiömɛ»).

12 'Yena -wun -blɛɛzë ɔya ziö, ɔya 'go mü 'yena -wun ɔplɛ 'bhaa -wo -dho nu.

13 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ kë 'slado -naa -yö 'truu -piö. 'A 'we -wo do ma; -yö -go slabhodhɛ 'ö 'sënng 'dhö 'më -sü 'ka -a -bha 'ö -Zlan 'dhiö -dhɛ -bha bhë -a 'sian -nu 'piö. 14 'We -wo 'ö 'dhö bhë, -ya -pö -Zlan -bha bɔmɛ kë 'slado -naa 'ö 'truu -yö -kë -a kwɛɛ bhë -a -dhë: «-Bhö bɔmɛ -nu -yiisië 'wo ɔyɔɔ' 'gü 'yiga ɔva 'wo- -dhɛ öflatö bhë -a 'sɔɔ bhë -an bho ɔyɔɔ' 'gü.» 15 'Wo dho 'ö bɔmɛ -nu -yiisië 'wo bhë 'wo -an bho ɔyɔɔ' 'gü. -Wo -kë ɔbaa' -sü 'ka 'gbönggböng -kwɛ 'ö 'dhö bhë, 'su 'ö 'dhö bhë, yi 'ö bhë -a 'ka, 'töng gia- bhë -a 'ka -yö kë 'dhö kö mɛ -nu 'wo 'kpongtaa zö, -waan -a 'gügludhe -yaaga kpö -ta do zë. 16 'Ö 'dhasi waa- =soo -nu -dho 'kuë- -sü bhë 'wo- -zɔn n -dhë. -An -dho 'kuë- -sü tɔɔ -vuu 'gü -vuu ɔkëng' ɔplɛ. 17 'Yanpiöpë bhë -a 'gü, -kɔ 'a ɔsoo -nu waa- wo -yaataamɛ -nu -an yöë bhë 'ö ɔnɛ: -Glu gɔn -piö 'bhɛi 'në nuɛazë 'ö -kë ɔnɛ 'siö 'dhö, 'yö 'budhazë ɔnɛ -guö -wungbeezë 'wo- -dhɛ safii -a bun 'dhö, 'ö zënzënzë ɔnɛ pë 'tëë yaazë 'ö -kë blɔɔn 'ka 'wo- -dhɛ blɔɔn bhë -a 'yan 'dhö -yö -kë -an -bha. ɔSoo -nu -gɔ -yö -kë ɔnɛ ɔlaa' -nu -gɔ 'dhö. 'Ö 'siö -nu, 'siö 'tëë -nu, pë 'piɔnpiɔn 'ö -kë ɔnɛ blɔɔn 'tëë yaazë 'dhö -wo go -an dhiö. 18 'Ö mɛ -nu 'wo 'kpongtaa bhë 'ö -an 'gü -glu 'gü dhe -yaaga 'pian do -wo ga pë -yaaga 'wo -kë 'siö 'dhö, 'siö 'tëë waa- blɔɔn 'tëë yaazë 'ö 'wo 'go -na ɔsoo -nu bhë -an dhiö bhë -an ɔkwaa'. 19 Bhii ɔsoo -nu -bha -kɔ -mɔ 'wuën- -sü -yö -go -an dhiö -dhɛ, waa- -an weng -an 'gü. -An weng -nu -wo -bhɔ ɔmɛɛ -bha, 'ö -an -gɔ 'dhö -an 'dhiö; -an weng -nu -gɔ bhë ɔnɛ 'ö 'wo 'wun yaa ɔkaa' mɛ -nu 'ka.

20 Mɛ 'bhee- -nu mɛ 'wo to, mɛ -nu mɛ 'ö waa ga pë -nu 'wo ɔnɛ -an ɔkwaa' bhë, waa 'dho go wo -de këpë yaa -nu -zü. Waa 'dho wo ɔkwaa' -zuu yaa -nu gba -sü waa- 'sënng gbapë nu, 'wëü- gbapë -nu, zën gbapë -nu, -guö gbapë waa- 'lü gbapë -nu, 'ö waa 'dho -mɔ -a -bha kö -waan -dhɛ yö -waan 'wun ma 'iin -waan 'ta 'sü bhë -an gba -sü -zü. 21 Mɛ -nu 'wo bhë waa 'dho go 'zü wo -bha mɛ zë -sü -nu, 'gina kë -sü -nu, ɔsɔɔn kë -sü -nu 'iin -an -bha ɔkwaan -sü -nu -an -zü.

10

-Zlan -bha bɔmɛ waa- 'sëëdhɛ -be 'tee do

1 ɔDhɛ ɔya kë 'dhö, a -Zlan -bha bɔmɛ do 'piigbeezë -yö, kö -yö 'go -na dhang- 'gü. Dha kpö -yö -kë -a -bha, 'ö dhabhüö do 'dho -nië -a -gɔ -zü -sü 'ka. -A wöödhɛ -yö -kë ɔnɛ lan- 'dhö; 'ö- -gɛn -nu -wo -kë ɔnɛ 'siö ɔgban 'lü 'dhö. 2 'Yö 'sëëdhɛ -be 'tee do 'ö- 'dhi 'dho 'po -sü 'ka, 'yö -kë -a kwɛɛ. 'Yö ö ɔkwɛɛ- 'gü -gɛn yö 'yoo -ta; 'yö ö ɔkwaa- 'gü -gɛn yö 'sɛ -ta. 3 'Yö -gbla 'gbee- 'ka ɔnɛ ɔlaa' -bha pë ɔbhöü- =mɛɛ' -wo 'dhö. ɔDhɛ ɔya yën 'we -sü -bha, 'ö dha 'slaplɛ -wo -we ɔnɛ mɛ -we ɔdhɔɔ -wo -bha 'gbee- 'ka. 4 ɔDhɛ 'ö ɔwa yën 'we

-sü -bha, 'a dho 'a -ya pë -ya -sü -bha. 'Kɛɛ a -wo do 'bhaa -ma dhang- 'gü, 'yö- pö n -dhë: «-Bhö pë 'ö dha 'we -wo 'slaplɛ -wa pö bhë, -a -ta -bin; kö ◌kun 'ü- =bɛɛn!»

5 ◌Dhɛ ◌ya kë 'dhö, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ 'a- yö kö ◌ya ◌luu'- 'yoo waa- 'sɛ -an -ta bhë, 'yö ö ◌kwɛɛ- 'gü -kɔ ◌luu dhang- 'gü ◌zian'. 6 'Ö ö -wo -bhö -Zlan 'ö -dhö ◌toëpö 'ka, 'ö dhang- waa- pë -nu 'wo- 'gü 'töüdhö, 'sɛ waa- pë -nu 'wo -an -ta 'töüdhö, 'yoo waa- ö ◌bhaapë -nu 'töüdhö -an -kë bhë -a 'tɔ 'ka. 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ bhë 'yö- pö: «'Töng gbɛ yaa 'dho kë -dhö kö -waan dɔ -a -gɔ. 7 'Kɛɛ yi 'ö -Zlan -bha bɔmɛ kë 'slaplɛ -naa 'dhoë- 'truu -piö -a 'ka bhë ◌nɛ 'ö -Zlan dho ö bha 'slë 'yö -bin -sü 'ka -a 'dhiö -mɔ -a 'ka 'kuë ◌nɛ -kɔ 'ö- =blɛɛ -a 'ka ö bha yuökëmɛ -nu 'wo- 'dhiwopömɛ -nu 'ka -an -dhë bhë -a 'dhö.»

8 'Yö -wo 'a- ma 'ö go dhang- 'gü bhë, 'ö 'wun ◌blɛɛ n -dhë 'zü -dëüwo ◌nɛɛ: «-Bhö 'dho 'ü 'sëëdhɛ -be 'teete 'ö- 'dhi 'dho 'po -sü 'ka, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ mɛ 'ö dɔ -sü 'ka 'yoo waa- 'sɛ -an -ta -a -gɔ bhë, 'ü- 'sü -a -gɔ!» 9 'A dho -Zlan -bha bɔmɛ bhë -a 'piö 'a- pö -a -dhë -yö n gbaa 'sëëdhɛ -be 'teete bhë -a 'ka; 'yö- pö n -dhë: «-Bhöë 'sü, 'ü- -bhö! -Yö -dho kë 'slëënslën ü dhiö ◌nɛ 'zɔ 'yɔn 'dhö, 'kɛɛ 'bha yën -a ◌yɔɔ' -sü -bha, -yö -dho kë 'güüzë ü 'guu.» 10 'Ö 'sëëdhɛ -be 'teete bhë, 'a- sü -a kwɛɛ, 'a- -bhö. -Yö -kë n dhiö ◌zian' 'slëënslën ◌nɛ 'zɔ 'yɔn 'dhö; 'kɛɛ ◌dhɛ 'ma yën -a ◌yɔɔ' -sü -bha, -yö -kë 'güüzë n 'guu.

11 ◌Dhɛ -kë 'pö 'wo- pö n -dhë: «Ü -dho ko 'zü 'ö -Zlan -yö pë bho -bin -blü ü -dhë, 'ö -gban 'sɛgɔ -nu waa- ö 'gü -mɛ -nu, -wo ◌suu'- 'oo ◌suu'- waa- -gludë -nu -an -bha 'ü- =blɛɛ 'zü.»

11

'Wun 'ö -gban ◌goo- =plɛ -nu -bha

1 ◌Dhɛ ◌ya kë 'pö, 'wo -dhɛ -nu -dan -a 'ka 'lü 'në do nu n -dhë 'ö 'wo- pö n -dhë: «-Bhö ◌luu'-, kö -Zlan -bha 'kɔ waa- -a -bha slabhodhɛ bhë, 'ü -an dan -a 'ka; mɛ -nu 'wo -Zlan gba -na -a -gɔ kɔɔ bhë -an ◌dhong'-! 2 'Kɛɛ -bhö ü ◌kwaa' -Zlan -bha 'kɔ 'kwɛandhɛ plaandhɛ -zü; kö ◌kun 'ü- dan, bhii -yö nu -sü 'ka mɛ 'waa -Zlan -bha mɛ -nu 'ka -an -dhë, kö pödhɛ 'slööslö 'ö Zeluzalɛmë 'ka bhë -waan -a ◌siö'- 'su 'gɔɔ- -yiisië ö ga ◌plɛ -bha. 3 A -dho ma ◌goo- =plɛ 'ö ga -ta -sɔ 'dhö -an -bha -an bɔ kö -waan -Zlan 'dhi -wo ◌blɛɛ'-, -dhɛkpaɔyi -vuu do ö -ta ◌plɛ waa- -dhɛkpaɔyi 'gɔɔ- 'slado (1.260) -an 'ka.»

4 ◌Goo- =plɛ 'wo bhë 'wo tɔɔ olivie -lü ◌plɛ waa- =labang ◌plɛ 'wo dɔ -sü 'ka kwa Dëmɛ -Zlan 'ö 'kpongtaa kë -mɛ 'ka -a 'dhö. 5 Mɛ ◌yaa- pö 'yö 'wun yaa kë -an 'ka, 'siö -yö -go -an dhiö 'ö -an yaagümɛ 'gü ◌siö; -kɔ bhë ◌nɛ 'ö mɛ -nu 'wo 'dhoë- 'wun yaa kë -an 'ka 'wo dho gaa. 6 -Kɔ -mɔ 'wuën- -sü -yö -an -gɔ kö -waan dhang- 'dhi ta, -yö kë 'dhö kö ◌kun 'ö dha dho ban 'töng 'wo dho -Zlan 'dhi -wo ◌blɛɛ -a 'ka bhë -a 'ka; -kɔ -mɔ 'wuën- -sü -yö -an -gɔ kö -waan 'yi -nu 'gla fɛi 'gü. -Kɔ -mɔ 'wuën- -sü -yö -an -gɔ 'pö kö -wo 'wun 'gbee- -nu wɔ 'kpongtaadhɛ -ta -kɔ ◌suu'- 'oo ◌suu'- -ta ◌nɛ -kɔ 'ö -dhi -a 'ka -an -dhë -a 'dhö.

7 Yi 'wo 'dhoë- yën wo -bha 'wun ◌blɛɛ' -sü -bha, wü 'ö go -glu 'kpa 'dhi ◌va 'gü bhë -yö -dho nu -an -gɔ. 'Yö to -a 'gbee- 'ka -an -ta; 'yö -an zë. 8 -An ◌glöö -dho to -kpin-ngga 'piö pödhɛ ◌va 'ö 'wo -an Dëmɛ dɔa -gaatalü -bha bhë -a 'gü. Pödhɛ 'ö bhë ◌nɛ 'wo- -ga zlöö ◌nɛ Sodɔmë 'iin ◌nɛ Ezitö -sɛ -an 'dhö. 9 Mɛ -nu 'wo 'sɛgɔ 'saadhö 'gü, 'wo 'gunng 'saadhö 'gü, 'wo -wo ◌suu'- 'oo ◌suu'- pö waa- 'sɛgümɛ -nu 'saadhö -wo -dho -an ◌glöö -ga

-dhɛkpaɔyi -yaaga waa- ö 'gbu 'ka 'ö waa 'dho 'we -a -bha kö -wo -an ɑglöö -bin. 10 'Sɛgümɛ -nu ɑzuö' 'glu dho dhi mɛ ɑplɛ 'wo bhë -an -bha ga -sü -wun 'gü. -Wo -dho ɑzuögludhi kë, 'wo gbaɔ -nu bɔ wo 'ko -nu -dhë, bhii 'ö tɔɔ -Zlan 'dhiwopömɛ ɑplɛ 'wo bhë kö ɑwa 'sɛgümɛ -nu dɔ -gbɔudhö. 11 'Kɛɛ ɑdhɛ -dhɛkpaɔyi -yaaga waa- ö 'gbu 'ö bhë ɑya ziö, 'ö -këdhösü 'tëë 'yö go -Zlan 'piö 'yö -da -an 'gü, 'ö 'wo ɑluu 'wo dɔ wo -gɛn -ta. 'Ö 'suö ɑva -yö -da mɛ -nu 'wo wo 'yan dɔ -an -bha -an 'gü. 12 'Ö -Zlan 'dhiwopömɛ ɑplɛ 'wo bhë 'wo -wo do 'gbee- 'yö go dhang- 'gü -a ma ɑnɛɛ: «-Ka -da zö!» 'Wo -da dhang- 'gü, dha kpö 'ka kö -an yaagümɛ -nu -wo -an -ga -sü 'gü. 13 -A 'töng gia- bhë -a 'ka 'sɛzluundhe 'gbee- -yö -kë; 'ö pödhɛ bhë -a 'gü -kan 'kou kpö kë 'gɔɔ- do -naa bhë 'ö- 'plɛ -yö -lo. 'Ö mɛ -lü -vuu 'slaplɛ -wo ga 'sɛ -bha ɑzluun -sü do bhë -a ɑkwaa'. Mɛ -nu 'wo to, 'suö -yö -da -an 'gü; 'wo yö -Zlan 'yö dhang- 'gü -a 'tɔ -kë ɑva -sü -bha.

14 'Yena -wun kë ɑplɛ -naa ɑya ziö; ('kɛɛ -ka ka -zo kë ka -de 'piö!) -A kë -yaaga -naa -dho nu.

'Truu kë 'slaplɛ -naa

15 ɑDhɛ ɑya kë 'dhö, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ kë 'slaplɛ -naa -yö 'truu -piö; 'ö -wo -nu -wo -we 'gbee- 'ka dhang- 'gü 'wo- pö: «-Gludëdhɛ kë -sü 'ö 'kpongtaa zö ɑnɛ ɑya 'to kwa Dëmɛ waa- Klito -an -bha 'ka zlöö. -Yö -dho 'kpongtaadhɛ ɑkɔɔn ɑtoëpö 'ka!» 16 'Yö mɛ ziizii 'gɔɔ- =plɛ ö ga -yiisië 'wo -kë ɑyaannu ɑsüë' wo -bha 'gɔ -gbloo 'gü -Zlan wö 'dhiö bhë 'wo -gblü 'sɛi, 'ö 'wo -Zlan gba 17 ɑwoë' ɑnɛɛ: «Yi Dëmɛ -Zlan 'piigbeezë, bhi 'ü -kë -dhö, 'ü ɑtun -dhö, yi ü zuö -pö ü -bha -kë ɑva -sü 'ü- wo 'piigbeedhɛ 'ka, 'ü ü -bha -gludëdhɛ -kë bhë -a -wun 'gü. 18 -Dɔ 'yënng -sü -yö 'sɛgümɛ -nu -pa; 'kɛɛ -a yi ɑya -lo kö ü -bha -naazuëdhe bhë -a 'piö -pë -yaan kë kö gamɛ -nu -bha za -yaan 'kan. -A yi ɑya -lo kö 'üën- ü bha yuökëmɛ -nu 'wo ü 'dhi -wo ɑblɛɛ waa- mɛ -nu 'töüdhö 'wo ü -bha 'ka 'wo -suö ü -dhë -yö mɛ ɑva 'ka 'iin -yö mɛ 'tee 'ka 'üën- mɛ 'ö -dhö -a ɑsaan' bho. Mɛ -nu 'wo 'kpongtaadhɛ 'gü ɑsiö bhë, -a yi ɑya -lo kö 'üën- -an 'gü ɑsiö'- 'pö.»

19 ɑDhɛ ɑya kë 'pö 'ö -Zlan -bha 'kɔ 'ö dhang- 'gü bhë, 'ö- 'dhi -yö -po. 'Ö mɛ -nu -wo -Zlan -bha tɔng ɑgbëü yö -a -gɔ kɔɔ mü. 'Yö dha -bha 'yan bɔ -sü -nu, pë -drinng -nu, dha -bha 'gbla -wo -nu, 'sɛ -bha ɑzluun -sü waa- mëngga 'gbee- -bha -lo -sü -wo -kë.

12

Dhebɔ 'ö 'gina -yö -ziö -a 'piö

1 'Ö ɑduakëpë do ɑva -yö -wo dhang- 'gü: Dhebɔ do 'ö lan- -da ö -bha ɑnɛ sɔ 'dhö 'ö 'su 'dho -a -gɛn ɑlöö, 'go mü 'ö 'gɔ ɑgblaa' 'ö 'susongga 'gɔɔ- do ö ga ɑplɛ 'dho -a -bha 'yö -kë -a tuö. 2 -Yö -kë dhe 'guzë 'ö koyigadhe ɑyaa- 'kun -a 'ka; -yö -kë ɑgblaa 'gbla ɑdhia koyigadhe 'yënngbhɔdhe ɑkwaa'.

3 'Ö pë do 'bhaa -yö -wo dhang- 'gü 'zü: -Yö -kë 'gina do -ziizë bun nuɛazë 'ö- -gɔ -nu 'dho 'slaplɛ -a 'ka. -A -sö -nu -wo -kë 'gɔɔ- do. 'Ö 'gɔ ɑgblaa' 'dhö -ya -sü 'ka -a -gɔ 'ö -dhö do do 'ka -a -bha. 4 -A weng bhë ɑnɛ 'ö 'susongga -nu 'wo dhang- -bha, -an 'gügludhe -yaaga -kɔ 'pian do bho -a 'ka dhang- 'gü 'ö- =zuë' sia-. 'Yö dɔ dhebɔ 'ö koyiga ɑyaa- 'kun bhë -a 'dhiö, kö ɑya kë ɑnɛ ɑya 'bë bho 'yaan- -a -bha 'në ɑyɔɔ'-. 5 'Ö dhebɔ 'ö bhë 'yö 'në gɔɔn- do kpɔ. Yö ɑnɛ 'yö dho 'dhiö -sü 'sɛgümɛ -nu 'plɛ 'ka -piö 'gblɔɔngblɔn do 'ka. 'Kɛɛ 'në bhë -wa -sü 'wo dho -a 'ka -Zlan 'piö -a -bha 'gɔ -gbloo 'sɔɔ. 6 Dhebɔ 'ö bhë -yö ɑduë, 'ö dho 'yënng

taa, -dhɛ 'ö -Zlan -ya -yadhɛ do -kë -a -bha kö -waan -bhöpë nu -a -dhë -dhɛkpaɔyi -vuu do ö -ta plɛ waa- -dhɛkpaɔyi 'gɔɔ- 'slado -an -bha bhë -a -bha.

7 Dhɛ ya kë 'dhö, 'ö 'ko do -yö luu dhang- 'gü. Misɛlö 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -nu -gɔmɛ do 'ka bhë 'dhö -Zlan -bha bɔmɛ -nu mɛ 'wo- -kɔ löö, waa- 'gina 'dhö, ö -bha bɔmɛ -nu 'dhö, 'wo 'ko -ya 'kuë. 8 'Kɛɛ -wo -to -a 'gbee- 'ka 'gina -ta 'ö -yadhɛ yaa kë -dhö yö 'dhö waa- ö -bha bɔmɛ -nu 'dhö -an -gɔ kö -waan 'to dhang- 'gü gbɔ. 9 'Gina -ziizë 'ö bhë, 'wo- -zuö plaan. Yö nɛ 'ö tɔɔ mɛɛ zii, 'ö 'wo- -dhɛ zlöö dü 'iin Satan 'yö 'kpongtaamɛ -nu 'plɛ -püö -na nɛ. 'Ö yö 'dhö waa- ö -bha bɔmɛ -nu 'dhö, 'wo -an -zuö 'kpongtaa.

10 'Go mü 'a 'we -wo do 'gbee- 'ö go dhang- 'gü 'zian' -a ma 'ö- pö: «Dha -sü, 'piigbeedhɛ waa- -gludëdhɛ kë -sü 'ö kwa -bha -Zlan -bha 'ka waa- -wogbiindhɛ 'ö- -bha Klito -bha 'ka wa yö -dhɛpuudhɛ 'gü. Bhii mɛ 'ö za -lo -na kwa dhegluzë -nu tuö -Zlan wö 'dhiö gbeng waa- lënng bhë, waa- kë, waa- =zong' ya 'go dhang- 'gü. 11 Dɔ 'ö 'bhlanë fɛi -ya wo -an -gban -gɔ waa- 'wun gia- 'ö bhë -a blɛɛ'- 'wo- wo bhë nɛ 'ö kwa dhegluzë -nu -wo bɔ -a -ta 'wo to -a 'gbee- 'ka bhë. -Wo wo -kwaa wo -de -wun -zü 'ö 'wo -an zë -a -wun 'gü. 12 -Dhɛ -kë 'dhö, dhang- 'gü -dhɛ -nu, -ka zuögludhi kë, mɛ -nu -de 'pö 'ka dhang- -nu bhë -an 'gü, -ka zuögludhi kë! 'Kɛɛ -më 'yena -wun 'ö dho kë 'kpongtaadhɛ waa- 'yooga -an -bha 'ka nɛ -oo! Bhii 'ö tɔɔ dü 'yö yɔɔ ka 'piö bhë, -yö pa -sü 'ka -naazuëdhe 'ka ka buëndhö 'ö tɔɔ -ya dua' nɛ 'töng 'yö- -gɔ bhë ya 'to 'tee.»

13 Dhɛ 'ö 'gina yaa- dɔa nɛ 'ya -zuö 'kpongtaa 'ö yö -ziö dhebɔ 'ö 'nëgɔɔnzë kpɔ bhë -a 'piö -sü 'gü. 14 'Yö pë 'yö -kë nɛ 'gblübhaa gban plɛ 'dhö 'wo- nu dhebɔ bhë -a -dhë kö -yaan -lö -yaan 'dho ö -yadhɛ -bha 'yënng taa -bin -sü 'ka mɛɛ -bha -glu -da -a -ta -sü -gɔ; -dhɛ bhë nɛ 'wo dho -bhöpë nu -a -dhë -a -bha, -kwɛ -yaaga waa- ö 'gbu 'piö. 15 'Yö mɛɛ -yö ö 'dhi -po 'ö 'yi 'ö -ziö nɛ 'yiga 'dhö -yö -ziö dhebɔ 'ö bhë -a 'piö, -yö kë 'dhö kö 'yi -zuö va -yö ziö -a 'ka. 16 'Kɛɛ 'sɛ -yö -nu dhebɔ bhë -a -dhë. Bhii 'sɛ -yö ö 'dhi -po 'ö 'yi 'ö go 'gina dhiö bhë, 'ö- =yɔɔ. 17 'Ö- -wun -yö -na 'gina bhë -a -zuë dhebɔ bhë -a buëndhö. 'Yö dho 'ö 'ko -ya dhebɔ bhë -a suu'- -ta -nu, mɛ -nu 'töüdhö 'wo -Zlan -bha tɔng bhlë -ya, mɛ -nu 'ö 'wo dɔ -sü 'ka Yesu -wun -dhɛ 'wun gia- -sü 'gü -an -bha. 18 'Ö 'gina -yö dho 'ö dɔ 'yoo 'kpong 'dhiö.

13

'Wun 'ö -gban wü plɛ -bha

1 'Go mü 'a wü do yö kö -yö 'go -na 'yoo bhaa. -A -sö -yö -kë 'gɔɔ- do, 'ö- -gɔ -nu 'dhö 'slaplɛ; 'ö 'gɔ gblaa' 'dho -a -sö 'ö -dhö do do 'ka -a -bha. 'Ö 'tɔ do 'ö 'si -bho -Zlan -gɔ -tɔ 'ka 'yö -ya -sü 'ka -a -gɔ -nu -bha. 2 Wü 'ö bhë -yö -bhɔ 'gɔɔ- -bha. -A -gɛn -nu -wo -kë nɛ -tɔn -bha gbɛn- -nu -gɛn 'dhö, 'ö- dhiö -dhɛ -yö -kë nɛ laa' dhiö -dhɛ 'dhö. 'Yö 'gina do 'ö sia bhë 'yö ö -bha 'piigbeedhɛ 'dhö, ö -bha 'gɔ -gbloo waa- ö -bha -kɔ -mɔ 'wuën- -sü va bhë 'ö- nu -a -dhë. 3 'Kpa do va 'gblüünzë -yö -kë wü bhë -a -gɔ -nu do -bha. Mɛ 'ö 'yan ya -da -a -ta kö ya kë -a 'yaan nɛ bhüö 'ö- 'kpa 'dhö bhë, pë 'ö wü 'ö bhë 'ö dho to a kwaa' -bezë yö -mü. 'Kɛɛ wü bhë bhüö 'ö dho kë -a ga -gɛn 'ka -be bhë, -yö -dha -a -gɔ. 'Ö 'kpongtaamɛ -nu 'saadhö 'wo -da zuögludhi 'gü, 'wo -ziö wü 'ö bhë -a 'piö. 4 'Ö mɛ -nu 'saadhö 'wo yö 'gina 'ö bhë -a gba -sü -bha, bhii 'ö tɔɔ -yö ö -bha -kɔ -mɔ 'wuën- -sü

-nu wü 'ö bhë -a -dhë. 'Ö 'wo yö wü 'ö bhë -a gba -sü -bha 'pö -a pö -sü 'ka ŋnɛɛ: «Dö 'yö dho kë ŋnɛ wü 'ö ŋnɛ -a 'dhö e? Dö 'ö dho -mɔ -a -bha kö -yaan 'ko zë -a 'ka ɛ?»

5 'Ö wü bhë 'wo zian nu -a -dhë, 'yö -de -sü ŋva -wun -nu ŋblɛɛ, 'ő 'si -nu bho -Zlan -gɔ; 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü yö kö pë -nu 'wo ŋnɛ -yaan -an kë 'su 'gɔɔ- -yiisië ö ga ŋplɛ 'piö. 6 'Ö yö 'si -bho -Zlan -gɔ -sü 'gü, -a 'tɔ -gɔ 'gü zë -sü 'ka, 'wun -nu -dɔ yö 'dhö, -dhɛ 'ö- -bha waa- mɛ -nu 'wo dhang- 'gü 'töüdhö -an -bha -sü 'ka. 7 'Ö zian -yö nu -a -dhë, kö -yaan -glu gɔn -Zlan -bha mɛ -nu 'slööslö 'ka -yaan 'to -a 'gbee- 'ka -an -ta; 'yö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü yö 'gunng 'saadhö, 'sɛgümɛ -nu 'saadhö waa- -wo ŋsuu'- 'saadhö -a pö -mɛ -nu -ta. 8 'Kpongtaamɛ -nu 'saadhö -wo -dho -a gba; 'kɛɛ mɛ -nu 'wo dho -a gba 'wo tɔɔ mɛ -nu 'ö 'kpongtaadhɛ züdɔyi 'ka, 'ö -an 'tɔ yaa -ya -sü 'ka 'bhlanë 'wo- zë bhë -a -bha ŋtoëpö -këdhösü 'sëëdhɛ -be bhë -a 'gü bhë.

9 -Ka ka 'to 'to -së 'ka! Mɛ 'ö- 'wun ma -to 'dhö -dhö, -yö 'wun 'ö ŋnɛ -a ma. 10 Mɛ -nu 'wo -Zlan -bha 'sɛgɔgümɛ -nu 'ka bhë, -a mɛ -nu 'wo dho kë -kanso 'kɔɔmɛ 'ka, -wo -dho dho -an 'ka -kanso 'kɔɔdhö. 'Ö- mɛ -nu 'wo dho kë 'pö -zë -dhaa 'ka -mɛ 'ka, 'wo dho -an zë -dhaa 'ka. -A -wun 'gü, -yö -Zlan -bha mɛ 'slööslö -bha kö -wo bɔ 'wun 'gbee- 'gü, ŋzuö' -kë -saa -sü waa- -zo yö -sü -an 'ka.

11 'Go mü 'zü, 'ö wü 'waa gbɛ 'ö- -sö -yö -kë ŋnɛ 'bhlanë -nu -sö 'dhö, 'ö- 'we -wo -yö -kë -ziizë ŋnɛ 'gina -wo 'dhö bhë, 'a- yö kö -yö 'go -na 'sɛidhö, 12 'Ö wü -blɛɛzë -bha -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'gü -pë -nu -kë -a wö 'dhiö mü. 'Ö 'sɛ waa- ö 'gü -mɛ -nu 'gbee- -ta bho -yö kë 'dhö kö wü -blɛɛzë 'ö- -bha bhüö 'ö dho to -a ŋkwaa' -be 'ö bo bhë, -waan -a gba. 13 Wü kë ŋplɛ -naa 'ö bhë, -yö -dhidhaapë ŋvava -nu -kë; -a do 'bhaa tɔɔ -ya -kë 'ö 'siö -yö go dhang- 'gü 'yö ŋyɔɔ 'kpongtaamɛ 'plɛ wö 'dhiö. 14 'Ö 'kpongtaamɛ -nu 'plɛ -püö, -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'ö -dhidhaapë -nu kë -na -a 'ka bhë -a ŋkwaa' wü -blɛɛzë bhë -a wö 'dhiö. Bhii pë -nu bhë ŋnɛ 'wo- -wo -kë 'gbiin- 'kpongtaamɛ -nu wö 'dhiö, 'ö bɔ -a -ta 'ö- pö -an -dhë, wü 'ö yaa ga gbɔ -gi 'ö- wo -a ŋkwaa' bhë, -wa 'bin ŋva do dɔ. 15 Wü kë ŋplɛ -naa 'ö bhë -yö zian -yö kö -yaan -këdhösü nii -da wü -blɛɛzë 'bin bhë -a 'gü, -yö kë 'dhö kö pë 'bin 'ö bhë -yö 'we 'iin kö mɛ -nu 'saadhö 'ö waa 'dho we -a -bha kö -waan -a gba, -yö -an zë. 16 Wü 'ö bhë -yö -dhö mɛ -nu 'saadhö, -yö 'në 'tee 'ka 'iin -yö mɛ ŋva 'ka, -yö ŋbhɔɔmɛ 'ka 'iin -yö 'fɛɛmɛ 'ka, -yö 'gan 'ka 'iin 'yaa 'gan 'ka, -an 'plɛ 'gbee- -ta -bho kö mɛ 'ö -dhö -wo ŋduakëpë do kë -a kwɛɛ 'gü -kɔ -bha 'iin -a -kpong 'gü. 17 Mɛ gbɛ yaa kë -dhö kö -yaan pë 'dhɔ 'iin pë 'dhɔɔ dɔ, kö ŋduakëpë 'ö bhë yaa kë -a -bha. ŋDuakëpë 'ö bhë 'ö tɔɔ: Wü 'ö bhë -a 'tɔ 'iin 'nimlo 'ö nu -sü 'ka 'ö waa- wü 'ö bhë 'ö -an 'tɔ dhö dho 'ko 'piö.

18 -Dhɛ 'ö ŋnɛ 'ö tɔɔ 'kpaakpadhɛ -zɔn -dhɛ. Mɛ 'ö 'wun -bho 'kou dɔ, 'nimlo 'ö ŋnɛ -ya -dho 'kuë- -sü ŋdhong'- bhii 'nimlo 'ö bhë waa- gɔɔn- do 'tɔ -wo -dho 'ko 'piö. -A -dho 'kuë- -sü 'ö tɔɔ ŋkëng' 'slado -kɔ 'slado ö ga 'slado (666).

14

'Bhlanë waa- mɛ -nu 'ö -an -dhɔ

1 ŋDhɛ ŋya kë 'pö 'a -dhɛ -ga; 'a 'bhlanë yö kö -yö dɔ -sü 'ka Siɔn -tɔn tuö. Mɛ -lü -vuu ŋkëng' do ö -kɔ -yiisië waa- mɛ -lü -vuu -yiisië (144.000) -wo kë -a 'piö mü. -A 'tɔ waa- -a Dë 'tɔ -wo -kë -ya -sü 'ka -an -kpong 'gü. 2 'Ö -wo do -yö go dhang- 'gü 'ö -we ŋnɛ 'yi ŋva -zuö 'iin dha 'we -drinng 'dhö, 'a- ma. 'We -wo 'a- ma bhë -yö

-bhɔ kɔngzëmɛ -nu -bha kɔng -wo -bha. 3 Mɛ -lü -vuu plëëzë 'wo bhë -wo -kë dɔ -sü 'ka 'gɔ -gbloo bhë 'dhö, pë 'bhee- -yiisië waa- mɛ ziizii -nu 'wo bhë -an wö 'dhiö 'ö 'wo yö 'tan -dëü bho -sü 'gü. Mɛ gbɛ yaa kë -dhö kö -yaan 'tan -dëü bhë -a daan'- -yaan -a bho -a 'ke yaa kë mɛ -lü -vuu këng' do ö -kɔ -yiisië waa- mɛ -lü -vuu -yiisië 'ö Yesu -yö -an -gɔ -ta -bɔ sɔɔn yaa -gɔ 'kpongtaa bhë -an 'ka. 4 Mɛ 'wo bhë waa wo -de kë -dhuuzë dhoo -nu 'piö, -wo wo -zo -kë wo -de 'piö 'wo to 'slööslö. -Dhɛ 'saadhö 'ö 'bhlanë bhë 'ö dho -a -bha, -wo -ziö -a 'piö. -Wo -an -dhɔ mɛ -nu ziën kö -waan kë mɛ -nu 'wo dho dho -an 'ka -Zlan waa- 'bhlanë -an 'dhiö -a 'ka. 5 Waa- ma -an 'dhii do kö -wo sua -wun blɛɛ' -na; 'wun yaa gbɛ 'yaa -an -bha.

'Wun 'ö -gban -Zlan -bha bɔmɛ -nu -yaaga -bha

6 'Go mü 'a -Zlan -bha bɔmɛ do 'waa gbɛ yö kö -yö ziö -sü 'gü plaan 'puu 'piö dhuö gbiin. Toëpö -këdhösü -wuntaɔsë -yö -kë -a -gɔ kö -yaan nuë mɛ -nu 'wo 'kpongtaa 'ö 'wo 'sɛ 'saadhö 'gü -mɛ -nu 'ka, 'gunng 'saadhö 'gü -mɛ -nu 'ka, -wo suu'- 'saadhö pö -mɛ -nu waa- 'sɛgɔ 'saadhö 'gü -mɛ -nu -an -dhë. 7 -Yö -kë -a pö -dhiadhö -wo 'gbee- 'ka nɛɛ: «-Ka 'suö -Zlan -dhë, 'ka- 'tɔ bhɔ! Bhii 'töng 'yö dho mɛ -nu -bha za kaan bhë ya -lo. Yö 'ö dhang-, 'sɛ, 'yoo waa- 'yigɔ -an 'plɛ -kë bhë, -kaa gba!»

8 Dhɛ go mü, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ kë plɛ -naa -yö nu -a pö -sü 'ka nɛɛ: «Babilɔnë -pö va bhë ya siö'-, -ka -dhɛ -ga, ya siö'-! Ya sɔɔn kë -sü -pɛn 'sɛ 'saadhö 'gü nɛ -kɔ 'ö 'wo -drɔɔn 'yi nu -na -a 'ka mɛ 'plɛ -dhë waa- mü 'ö -an kë -na bhë -a 'dhö!»

9 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ kë -yaaga -naa -yö -wo kö -a mɛ plɛ 'wo 'dhiö bhë wa ziö. -Yö -kë -a pö -sü 'gü -wo 'gbee- 'ka nɛɛ: «Mɛ 'ö 'dhoë- wü bhë -a gba -yaan -a 'bin gba, 'go mü -waan duakëpë -ya -a -kpong 'iin -a -kɔ -bha, 10 yö -de 'pö, -Zlan -bha -naadhe -dhö nu -a -ta. -Zlan -bha -naazuëdhe bhë -yö -kë nɛ -drɔɔn 'yi 'ö 'yaa -kaan 'kuë -sü 'ka 'ö yö gia- 'ö- -lo ö -bha -naazuëpë 'ka, yö -mü. Mɛ 'oo mɛ 'yö 'dhoë- -a kë nɛ -kɔ bhë -a 'dhö, -wo -dho -a -zuö blɔɔn 'tëë yaazë bhë -a 'siö 'gü, 'go mü 'ö- 'yënng dho bhɔ -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'slööslö waa- 'bhlanë -an wö 'dhiö. 11 'Siö 'tëë 'yö dho -an 'yënng bhɔ bhë, -yö -dho kë -dhö toëpö toëpö 'ka. Mɛ -nu 'wo 'dhoë- wü bhë waa- -a 'bin -an gba, 'iin 'ö- -bha duakëpë 'dhoë- kë -an -bha, 'tɛɛpadhe yaa 'dho kë -an -gɔ lënng -nu waa- gbeng -nu -an 'ka.»

12 Dhɛ 'ö nɛ 'ö tɔɔ -Zlan -bha mɛ -nu 'slööslö 'wo 'dhoë- -a -bha tɔng kun 'go mü -waan wo -zo yö Yesu -bha, -an -bɔ 'wun 'gbee- 'gü -dhɛ 'ö dho kë zuösaadhɛ 'ka.

13 'Go mü 'ö -wo do -yö bɔ dhang- 'gü 'ö- pö n -dhë: «'Sëëdhɛ 'sü 'ü pë bɛɛn'- -a 'gü nɛɛ: 'Go dɛɛ -bha, zuögludhi -yö kë mɛ -nu 'wo 'dhoë- to -klu -sü 'ka Dëmɛ -bha -yaan yöë -an -bha ga -sü -bha -an -gɔ!» 'Ö -Zuu 'slööslö -ya -pö: «-Yö 'wun gia- 'ka, -wo -dho wo 'tɛɛ pa wo -bha yuö 'gbee- kë -sü -gɔ bhii -an -bha 'wun -së kë -sü saan' -dho bho 'ma.»

'Sɛ -ta dhuö -pë 'kan -sü

14 Dhɛ 'a- ga 'zü, 'ö 'a dha kpö 'puu do yö; 'ö pë 'ö -kë nɛ mɛ -lü 'dhö 'a- yö kö -yö -ya -sü 'ka -a -ta. 'Sënng 'gɔ gblaa' do -yö -kë -a -gɔ -bha, 'ö 'gbuë- 'kan -dhaa do 'dhiözë 'dho -a kwɛɛ. 15 'Yö -Zlan -bha bɔmɛ do 'bhaa -yö go -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü 'yö yö plaan, 'yö yö 'wun blɛɛ' -sü -bha -wo 'gbee- 'ka mɛ 'yö -kë -ya -sü 'ka dha kpö -ta bhë -a -dhë 'ö- pö: «-Bhö ü -bha -dhaa 'në 'sü, 'ö mɛ -nu 'wo 'kpongtaa, 'ü -an 'dho 'kuë- =nɛ dhɛ 'wo -mlü -kan bhii

-mlü ɲya ga. -A 'kan -yi ɲya -lo.» 16 ɲDhɛ ɲya kë 'pö 'ö mɛ 'ö -kë -ya -sü 'ka dha kpö -ta bhë 'yö nu ö -bha -dhaa 'në 'ka, -yö yö yuö kë -sü -bha ɲnɛ mɛ -mlü -kan, 'ö- 'plɛ -kan.

17 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ 'bhaa 'ö yö -de 'pö ö -dhaa 'në do 'dhiözë 'dho -a kwɛɛ -yö go -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'ö dhang- 'gü bhë -a 'gü 'yö yö plaan.

18 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ do 'waa gbɛ 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'dhoë- -gɔ 'siö -ta bhë, -yö go slabhodhɛ -bha ɲzian', 'yö nu 'yö- pö -wo 'gbee- 'ka mɛ 'ö -dhaa 'dhiözë 'dhoë- -gɔ bhë -a -dhë ɲnɛɛ: «-Bhö ü -bha -dhaa 'sü 'ü lɛzɛn -nu 'wo 'sɛ -ta 'ü -an -kpa 'kan -a 'ka, bhii -an -kpa -nu ɲwa ma.» 19 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ bhë 'yö ö -bha -dhaa bɔ 'sɛ -ta lɛzɛn -lü -nu tuö -an -kpa 'kan -sü 'ka, 'yö -an -zuö lɛzɛn -kpa 'yi -bho -a 'gü -së 'gü. -Drɔɔn 'yi -bho -a 'gü -së 'ö bhë 'ö tɔɔ -Zlan -bha -naazuëdhe ɲva. 20 -Wo lɛzɛn -kpa -nu bhë -an ɲwüü -an 'yi -bho -a 'gü -së 'gü pö- ⁼taa -bha, 'ö fɛi -glu -yö ziö 'yö dho 'kilong ɲkëng' -yaaga -naa ɲtaa 'ö- -glu ɲduan' -yö -mɔ 'mɛtrë do waa- ö 'gbu -bha.

15

-Zlan -bha bɔmɛ -nu 'slaplɛ -bha -nu -Zlan -bha -naazuëdhe -kɔɔ -nu 'ka -sü

1 'Yö ɲdhɛ 'a- -ga 'zü, 'ö së do 'bhaa 'ö 'wun 'gblüünzë ɲva 'ka, 'a- yö dhang- 'gü. -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'slaplɛ ɲnɛ 'a -an yö kö -wɔ mɛ -ta -wun 'slaplɛ -wo -an kwɛɛ. -Wɔ mɛ -ta -wun 'slaplɛ 'wo bhë 'wo tɔɔ -an -kaanta -nu 'ö -Zlan dho ö bha -naazuëdhe 'dhiö -mɔ -a 'ka 'kuë.

2 'A ko 'zü 'a së 'ö -kë ɲnɛ 'yipuë 'dhö 'a- yö. 'Kɛɛ 'yi giagia 'yaa -mü. -Yö -kë ɲnɛ së 'wo 'vɛdhɛ kë -na -a 'ka 'ö mɛ 'yan 'dho bɔ -na -a 'gü bhë -a 'dhö. 'Yö së 'ö -kë ɲnɛ 'siö 'dhö 'a- yö kö -yö -ya -sü 'ka -a 'gü. 'Go mü 'zü 'a mɛ -nu 'wo to -a 'gbee- 'ka wü bhë 'dhö, -a 'bin 'dhö, waa- mɛ 'ö- 'tɔ 'dho 'nimlo 'ka bhë -an -ta bhë, -an yö kö -wo dɔ -sü 'ka së 'bhlöngbhlöng bhë -a 'dhiö, kö -Zlan ɲya kɔng -nu nu -an -dhë. 3 -Wo -kë Moizö 'ö -kë -Zlan -bha yuökëmɛ 'ka bhë -a -bha 'tan 'ö- bho -Zlan 'tɔ bhɔ -sü 'ka waa- 'tan 'ö bho 'bhlanë 'tɔ bhɔ -sü 'ka bhë -an bho ɲdhia, -a pö -sü 'ka ɲnɛɛ: «Yi Dëmɛ, -Zlan 'piig-beezë, ü këyuö -nu ɲwo ɲva, 'ö 'wo 'gblüünzë; 'sɛ 'saadhö -bha -gludë, ü -bha 'slë -nu ɲwo kpengdhö 'ö 'wo 'wun gia- 'ka. 4 Dö 'ö yaa 'dho suö ü -dhë -ɛ, yi Dëmɛ? Dö 'ö yaa 'dho we -a -bha kö -yaan ü 'tɔ bhɔ ɲɛ? Bhii bhi do ɲnɛ 'ü 'slööslö. 'Sɛtamɛ -nu 'saadhö -wo -dho nu 'wo -gblü ü 'dhiö ü gba -sü 'ka, bhii ü këwun -nu 'wo kpengdhö bhë ɲwa yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü.»

5 ɲDhɛ 'ö së -nu 'wo bhë ɲwa ziö, -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'ö dhang- 'gü bhë, 'a- yö kö -a 'dhi ɲya 'po -dhɛ 'slööslö -dhɛ ɲduö 'ö -Zlan 'dhö -ya -sü 'ka -a 'gü bhë -a -zü. 6 -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'slaplɛ 'ö -wɔ mɛ -ta -wun 'slaplɛ 'dhö -an -gɔ bhë, -wo -go -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü, 'wo yö plaan; -wo -kë 'dhu -sü 'ka sɔ 'puu 'ö 'bhü -sü 'ka -a 'ka; 'ö 'sënng -du kwi 'dho ziö -sü 'ka -an -kënng 'gü. 7 'Ö së 'bhee- -nu -yiisië 'wo bhë 'ö- mɛ do -yö 'sënng -kɔɔ 'slaplɛ 'ö 'wo pa -sü 'ka -Zlan 'ö 'bhee- ⁼toëpö 'ka bhë -a -bha -naazuëdhe 'gü -së 'ka bhë -a nu -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'slaplɛ 'wo bhë -an -dhë. 8 -Zlan -gba -a 'gü -kɔ bhë -yö -pa 'siɔn 'ka -Zlan -bha 'tɔbhɔdhe waa- -a -bha 'piigbeedhɛ -an ɲkwaa'. 'Ö mɛ gbɛ yaa kë -dhö -yaan -da -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'ö bhë -a 'gü kö -yö 'dho -yö yöë -wɔ mɛ -ta -wun 'slaplɛ 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -nu -wo -nu -a 'ka bhë -a -wun 'plɛ -yö 'ko 'dhiö -yi -bha.

16

'Wun 'ö -Zlan -bha -naazuëdhe -kɔɔ -nu 'slaplɛ 'gü

1 'Go mü 'zü, 'ö -wo do 'gbee- 'ö go -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü ◻zian' 'a- ma; 'ö- pö -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'slaplɛ 'wo bhë -an -dhë: «-Ka 'dho 'ka -Zlan -bha -naazuëdhe -kɔɔ pa -sü 'slaplɛ bhë -a 'daawo 'kpongtaa!»

2 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -blɛɛzë -yö dho 'yö ö bha -kɔɔ pa -sü 'daawo 'kpongtaa. 'Ö mɛ 'yënng bhɔ bhüö ◻yua' -yö -lo mɛ -nu 'ö wü 'ö bhë 'ö- =dua' 'dho -an -bha, 'go mü 'wo- 'bin gba bhë -an -bha.

3 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ ◻plɛ -naa -yö ö -bha -kɔɔ pa -sü 'daawo 'yoo ◻bhaa. 'Ö 'yi -yö -kë ◻nɛ mɛ ◻ya ga -a fɛi 'dhö, 'ö pë -nu 'wo 'bhee- 'yoo ◻bhaa, 'ö -an 'plɛ -wo ga.

4 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ kë -yaaga -naa -yö ö -bha -kɔɔ pa -sü 'daawo 'yiga -nu waa- 'yigɔ bhɔ -dhɛ -nu -an ◻bhaa -dhɛ -nu -bha; 'ö 'yi -nu -wo -gla fɛi 'gü. 5 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ 'ö -wo -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'dho -a -gɔ 'yi -nu -ta bhë 'a- -wo ma ◻nɛɛ: «Bhi 'ü 'slöösslö, bhi 'ü -dhö, 'ü -kë -dhö, ü kpengdhö ü -bha za 'kan -kɔ -nu 'gü. 6 Bhii mɛ -nu 'wo ü -bha mɛ -nu 'slöösslö waa- ü 'dhiwopömɛ -nu fɛi -lo bhë, ü fɛi 'yi nu -an -dhë 'wo- mü; -yö -dhi -an -bha.» 7 'Go mü 'zü, 'ö -wo do 'bhaa -yö go -Zlan -bha slabhodhɛ -bha 'a- ma ◻nɛɛ: «◻Ii-, 'wun gia- -mü, yi Dëmɛ -Zlan 'piigbeezë, ü bha za 'kan -kɔ -nu 'plɛ ◻wo -së 'ö 'wo kpengdhö giagia 'ka!»

8 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ kë -yiisië -naa -yö ö bha -kɔɔ pa -sü 'daawo lan- -ta 'ö 'wo zian nu -a -dhë kö -yaan mɛ -nu 'güö 'siö 'ka. 9 'Ö mɛ 'bhee- -nu -wo yö 'güö -sü 'gü 'siö -bha dɔdhe 'gbee- =kwaa'; 'wo yö 'si -bho -Zlan 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü 'dhoë- -gɔ -wɔ mɛ -ta -wun ◻suu'- 'ö bhë -a -ta bhë, -a 'tɔ -gɔ -sü 'gü; waa 'go ◻zian' wo -bha 'wun yaa 'gü kö -waan -a 'tɔ bhɔ.

10 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ kë 'sɔɔdhu -naa -yö ö -bha -kɔɔ pa -sü 'daawo wü 'ö bhë -a -bha 'gɔ -gbloo 'gü, 'ö -dhɛ 'saadhö 'ö- -bha -gludëdhɛkëdhɛ 'dhoë- -bha 'yö -da -dhɛtiidhɛ 'gü, 'ö mɛ -nu -wo yö wo nɛ- -bhö -sü 'gü 'yënngbhɔdhe ◻kwaa'. 11 'Wo yö 'si bho -sü 'gü -Zlan 'ö dhang- 'gü -a -gɔ, wo -bha 'yënngbhɔdhe waa- wo -bha bhüö -nu -wun 'gü; waa 'go wo -bha 'wun yaa -nu 'gü.

12 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ kë 'slado -naa -yö ö -bha -kɔɔ pa -sü 'daawo 'yiga ◻va 'wo- -dhɛ öflatö bhë -a ◻bhaa. 'Ö 'yiga ◻va bhë 'ö ◻bhöü kö -yaan zian nu -gludë 'ö go lan- bhɔ ◻zian' bhë -a -dhë. 13 'Go mü 'a -zuu yaa -yaaga 'wo bhɔ 'drɔɔ -bha -an yö: -A do -yö -go 'gina dhiö, 'ö- do 'bhaa -yö go wü dhiö, 'ö- -kaanta -yö go -Zlan -wod- hiölomɛ ◻suazë dhiö. 14 Wo ◻nɛ 'wo tɔɔ dü -bha -zuu yaa -nu 'wo -dhidhaapë -nu -kë. -Zuu -yaaga 'wo bhë ◻nɛ 'wo dho -gludë -nu 'piö 'kpongtaadhɛ 'saadhö -bha, kö -waan -an 'kpɔ 'kuë- kö -glu 'ö dho kë -Zlan 'piigbeezë -bha yi ◻va 'ka bhë -waan gɔn.

15 -Ka ka 'to 'to, a nu -na ◻nɛ ◻kwaanmɛ -yö nu. 'Gludhi -yö kë mɛ 'ö 'dhoë- -ya ö 'yaan -yaan ö -bha sɔ -nu 'kun -së -a -gɔ, -yö kë 'dhö kö ◻kun 'yö dho to ö 'kpaan 'ka 'ö mɛ -nu dho -a lë- -dhɛ yö.

16 -Zuu -nu bhë -wo -gludë -nu -kpɔ 'kuë- -dhɛ do 'wo- -dhɛ Eblö -nu -wo 'gü Aamagedɔn -a -bha.

17 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ kë 'slaplɛ -naa -yö ö -bha -kɔɔ pa -sü -pɛn 'dhung- -ta. 'Ö -wo do 'gbee- -yö -we -Zlan -gba -a 'gü -kɔ 'gü; -yö -go 'gɔ -gbloo 'gü 'yö- pö: «◻Ya yën!» 18 'Ö pë -bha 'yanbɔdhe -nu, pë -drinng -nu, dha 'we -wo -nu waa- 'sɛ -bha ◻zluun -sü 'gbee- -wo -kë. 'Ö sü mɛ 'bhee- -da -sü -bha 'kpongtaa 'sɛ yaa ◻zluun ◻suu'- wo 'dhö do; -a mɛ 'ö ◻nɛ -yö -kë

'gbee- =duö! 19 'Ö 'kwipö ('wo- -dhɛ Babilɔnë) bhë 'yö -kan 'gü -yaaga, 'ö pödhɛ -nu 'wo 'sɛgüdhɛ 'saadhö -nu -bha 'ö -an -bha 'kɔ -nu -wo -lo. -Zlan -zo -yö -bhüö Babilɔnë -dhɛ ◌va 'ka kö -yaan ö bha -naazuëdhe ◌va -drɔɔn -kɔɔ nu -a -dhë -yaan -a mü. 20 'Ö 'yi songdhɛ -nu -wo ◌dhɔng, 'ö -tɔn -nu -wo ◌dhɔng mɛ -gɔ. 21 Mëngga ◌vava 'ö- do dho -mɔ 'kilong 'gɔɔ- -yiisië -bha bhë 'wo go dhang- 'gü 'wo -lo mɛ -nu -ta. 'Ö mɛ -nu -wo yö 'si -bho -Zlan -gɔ -sü 'gü mëngga -nu 'wo -lo -an -ta 'wun -wɔ mɛ -ta dhe 'ka bhë -a -wun 'gü. Bhii 'ö tɔɔ -yö -kë 'gbee- -ziizë 'ka.

17

1 ◌Dhɛ ◌ya kë 'pö 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'slaplɛ 'ö -kɔɔ pa -sü 'slaplɛ -yö -kë -an -gɔ bhë, 'ö- mɛ do -yö nu 'ö- pö n -dhë: «-Bhö nu kö -kɔ 'a dho ◌sɔɔnkëdhe ◌va 'ö pö- =va 'ö dɔ -sü 'ka 'yiga ◌plëëzë 'sɔɔ -a 'klo- bhɔ -a 'ka bhë 'aan- -zɔn ü -dhë. 2 'Kpongtaa -gludë -nu ◌wa wo -de kë -dhuuzë -a 'piö, 'go mü 'ö 'kpongtaamɛ -nu ◌waa- -bha ◌sɔɔn kë -sü -drɔɔn mü, -a 'yi ◌ya ziö -an -gɔ.»

3 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -yö dho n 'ka 'yënng ◌taa -Zuu 'slöösló ◌kwaa'. -Dhɛ bhë ◌nɛ 'a dhebɔ do yö -a -bha kö -yö -ya -sü 'ka wü nuɛazë 'ö 'si -bho -Zlan -gɔ -tɔ -nu 'dho -lo -sü 'ka -a -bha -a ◌taa. Wü 'ö 'dhö bhë -a -gɔ -nu -wo 'slaplɛ 'ö- -sö -nu 'dho 'gɔɔ- do. 4 Dhebɔ 'ö bhë, sɔ bun nuɛazë -yö -kë -a -bha; 'ö- 'bhaa -nu -wo -kë 'sënng 'ka, 'ö- 'bhaa -nu -wo -kë -guö 'yan bho -sü -zë -nu 'ka, -zlɔɔ -nu -wo -kë -a -bha. 'Sënng -kɔɔ do 'ö -kë pa -sü 'ka në ◌lɔɔzë -nu, në -dhuuzë -nu 'wo- -bha ◌sɔɔn kë -sü 'piö -në -nu 'ka -yö -kë -a kwɛɛ. 5 'Ö 'tɔ do 'ö- -gɛn 'dho -bin -sü 'ka 'yö -kë -ya -sü 'ka -a -kpong 'gü ◌nɛɛ: Babilɔnë, 'kwipö ◌va, ◌sɔɔnkëdhe -nu waa- në ◌lɔɔzë -nu 'wo 'kpongtaa -an dhe. 6 Dhebɔ 'ö mɛ 'slööslö -nu waa- Yesu -bha ◌goo- -nu fɛi mü bhë, a- -yö kö fɛi bhë -ya kë -na ◌nɛ -kɔ 'ö yɔ 'yi 'dhö mɛ kë -na -a 'ka bhë -a 'dhö.

'Ö 'tetundhe ◌va -yö -da n 'gü n 'yan -bha -dɔ -a -bha -sü 'ka. 7 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya pö n -dhë: «-Më 'yö -kë 'ö ü 'te -yö tun ◌ii? Dhebɔ bhë waa- wü 'ö- -gɔ 'dho 'slaplɛ, 'ö- -sö -nu 'dho 'gɔɔ- do, 'ö -ya -sü 'ka -a ◌taa bhë, a -dho -a -gɛn 'ö -bin -sü 'ka bhë -a pö ü -dhë. 8 Wü 'ö bhë -yö -kë 'bhee- 'dhiö -be 'kɛɛ 'yaa 'dhö gbɔ, -yö -dho go -glu 'kpa 'dhi ◌va 'gü kö -yaan 'dho ö 'gü ◌siö' -zian 'ka. Mɛ -nu 'wo 'kpongtaa 'ö -an 'tɔ yaa -ya -këdhösü 'sëëdhɛ -be 'gü 'kpongtaadhɛ züdɔyi 'ka bhë, -an 'te -yö -dho tun -a -bha -go -glu 'kpa 'dhi ◌va 'gü -sü 'ka -an 'yaan 'ka. Bhii -yö -kë -dhö, 'yaa -dhö gbɔ; 'kɛɛ -yö -dho -wo 'zü.

9 -Dhɛ 'ö ◌nɛ 'ö tɔɔ 'wundɔdhe waa- 'kpaakpadhɛ -an -zɔn -dhɛ. -A -gɔ -nu 'slaplɛ bhë 'wo tɔɔ 'sɛ -tɔn 'slaplɛ 'ö dhebɔ 'ö bhë 'ö -ya -sü 'ka -an -ta; -wo -gludë 'slaplɛ 'ka 'pö. 10 -An mɛ 'sɔɔdhu ◌wa 'go -an ziën; 'waa -dhö gbɔ, -a mɛ do 'tɔ -yö bhɔ -sü 'gü. -A mɛ kë 'slaplɛ -naa yaa nu ◌kun; ◌ya kë ◌nɛ ◌ya nu, 'töng kpö 'bhle ◌nɛ 'ö dhoë- kë zö. 11 Wü 'ö 'dhiö -bezë 'ö -kë 'bhee- 'ö 'yaa- 'ka gbɔ bhë, yö gia- 'ö tɔɔ -gludë kë 'slɛaga -naa, yö ◌nɛ 'ö tɔɔ -gludë 'slaplɛ 'wo bhë -a mɛ do 'ö ◌ya ö -bha -gludëdhɛ kë 'saadhö, 'yö 'dho -na ö -bha 'gü ◌siö' -zian 'ka bhë.

12 -A -sö -nu 'gɔɔ- do 'ü -an yö bhë 'wo tɔɔ -gludë -nu 'gɔɔ- do 'ö waa 'tɔbhɔdhe kë ◌kun 'kɛɛ -wo -dho -kɔ -mɔ 'wuën- -sü yö wo -bha -gludëdhɛkëdhɛ -bha kö waa- wü bhë -an 'tɔ -yaan bhɔ 'lɛlɛ do 'piö. 13 ◌Dhɛ 'wo- -bha 'gɔɔ- do, -an -zo -ta -a 'gü -wun -yö do, 'ö 'wo wo -bha 'piigbeedhɛ waa- -kɔ -mɔ 'wuën- -sü -lo wü bhë -a kwɛɛ.

14 -Wo -dho 'ko -ya 'bhlanë -bha, 'kɛɛ 'bhlanë -yö -dho to -a 'gbee- 'ka -an -ta; bhii 'ö tɔɔ -yö dëmɛ -nu -bha Dëmɛ waa- -gludë -nu -bha -gludë 'ka. Yö 'dhö waa- ö bha mɛ -nu, mɛ 'ö -an ᵑdhɔɔ -kë, 'ö -an sü 'wo -to -a 'piö -mɛ -nu 'ka -wo dho to -a 'gbee- 'ka.»

15 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya pö n -dhë 'zü ᵑnɛɛ: «'Yi -nu 'ü -an yö, 'ö ᵑsɔɔnkëdhe -yö -kë -a -ta bhë 'wo tɔɔ 'sɛgümɛ -nu, mɛ gbung -nu, 'sɛgɔgümɛ -nu, -wo ᵑsuu'- 'oo ᵑsuu'- pö -mɛ -nu. 16 -Sö 'gɔɔ- do 'ü -an yö bhë waa- wü -wo -dho ᵑsɔɔnkëdhe 'ö bhë -a -san zë; -wo -dho -a -bha pë -nu 'wo- -gɔ -a 'plɛ kun -a -gɔ 'ö 'yö to ö bun 'kpaan 'ka. -Wo -dho -a ᵑnëng -bhö 'ö 'wo- 'gü ᵑsiö 'siö 'ka. 17 Bhii -Zlan -de ᵑnɛ 'ö ö -de -dhi -a -dhë -wun -da -an ᵑzuö' 'gü 'wo- -kë, 'ö 'wo dho wo 'kuë-, 'wo wo -bha -kɔ -mɔ 'wuën- -sü nu wü bhë -a -dhë, -yaan 'dho -yaan yöë -Zlan -wo -nu 'dhiö -mɔ 'kuë -yi -bha.

18 -A -de, dhebɔ 'ü- yö bhë 'ö tɔɔ pödhɛ ᵑva 'ö -gɔ -dhɛ kë -na -gludë -nu -ta 'kpongtaa.»

18

Babilɔnë 'gü ᵑsiö' -kɔ

1 ᵑDhɛ 'ö ᵑya kë 'pö, 'a -Zlan -bha bɔmɛ do 'bhaa 'ö -kɔ -mɔ 'wuën- -sü ᵑva 'dho -a -gɔ 'a- yö kö -yö 'go -na dhang- 'gü kö -a 'bhü ᵑya sa 'kpongtaadhɛ 'saadhö -bha. 2 'Yö -gbla -wo 'gbee- 'ka ᵑnɛɛ: «Babilɔnë -pö ᵑva bhë -a 'gü ᵑya ᵑsiö'-! -Ka -dhɛ -ga, -a 'gü ᵑya ᵑsiö'-! -A -yadhɛ ᵑya kë zlöö -zuu yaa -nu këdhɛ 'ka. ᵑYa kë zlöö -ma ᵑsuu'- yaazë -nu 'ö 'waa 'slöösslö -an 'saadhö -an këdhɛ 'ka. 3 Bhii 'ö tɔɔ 'sɛgümɛ -nu 'saadhö ᵑwa -drɔɔn 'ö- -bha ᵑsɔɔn 'gblüünzë kë -sü 'ka bhë -a mü; 'ö 'kpongtaa -gludë -nu ᵑwa wo -de ᵑnëng -a -bha, -kë -dhuuzë -sü 'ka, -a 'piö. 'Ö 'dhɔɔdɔmɛ -nu 'wo 'kpongtaa ᵑwa kë ᵑbhɔɔzë, -a -bha pë ᵑsɔnng' ᵑvavazë -nu 'gü.»

4 'Go mü 'zü, 'ö -wo do 'bhaa -yö go dhang- 'gü 'a- ma, 'yö- pö: «-Ka 'go pödhɛ bhë -a 'gü, ma 'sɛgümɛ -nu! -Yö kë 'dhö kö ᵑkun 'ka dho -da -a -bha ᵑsɔɔn yaa -nu 'gü 'iin kö ᵑkun 'ö 'klobhɔdhe -nu 'ö dho -ma -a 'ka bhë 'ö dho nu ka -ta 'pö. 5 Bhii -a -bha ᵑsɔɔn yaa -nu -lo 'ko -ta -sü -ta ᵑya 'dho ᵑya -lo dhang- 'gü; -Zlan -zlö yaa trö -a këyuö yaa -nu 'ka. 6 -Kaa 'yënng bhɔ ᵑnɛ -kɔ 'ö ka 'yënng bhɔa bhë -a 'dhö. Pë 'ö -kë kaa bhë, -kaa 'pë bho -a -gɔ -gwaa ᵑplɛzë. -Kaa -bha yɔ -kɔɔ pa -yö kë 'gbee- -gwaa ᵑplɛzë -yö ziëë -a mɛ 'ö- -yuö -kë ka -dhë bhë -a -ta! 7 -Ka 'klobhɔdhe waa- 'yënngbhɔdhe wɔ -a -ta ᵑnɛ -kɔ do 'ö- =kaa' 'tɔbhɔdhe waa- =naɔpë -nu 'gü bhë -a 'dhö. -Ya -pö ö -de 'gü ᵑnɛɛ: ‹A -ya zö ᵑnɛ -gludhe 'dhö. 'Maa ᵑgɛandhe 'ka, 'ö n 'ka 'dho pë 'wo- -dhɛ ga -a dɔ 'gbɛɛdhö.› 8 -A -wun 'gü 'wun -nu 'wo 'dhoë- nu -a -ta bhë -wo -dho -ya -a -bha -dhɛkpaɔyi do 'kpaan 'ka; 'ö tɔɔ ga 'dhö, ga -gbo -nu waa- din -nu. -A 'gü -dho ᵑsiö'- 'siö ᵑkwaa'. Bhii kwa Dëmɛ -Zlan 'yö- -bha za kan bhë -a 'pii -yö 'gbee-.

9 -Gludë -nu 'wo 'kpongtaa 'ö wo -nu 'wo ᵑsɔɔn -kë 'iin 'ö 'wo wo -de nu ᵑnaɔpë -nu -bha -kë mɛ -gɔ -sü -dhë bhë, yi 'wo 'dhoë- pödhɛ bhë -a 'güö -sü 'siɔn ᵑluu'- -sü yöë bhë -a 'ka, -wo -dho 'gbo bɔ wo -de ᵑmaa 'ma -sü 'ka -a -wun 'gü. 10 -Wo -dho dɔ -a 'ka ᵑgbiin 'suö 'ka, 'yënngbhɔdhe 'ö 'dhoë- nu pödhɛ bhë -a 'gü -mɛ -nu -ta bhë -a -wun 'gü, 'ö 'wo- pö: ‹-Më 'yena -wun ᵑnɛ -oo! 'Yena -wun -mlë 'ö ᵑnɛɛ! O, Babilɔnë, pödhɛ ᵑva 'piigbeezë! 'Lɛlɛ do 'kpaan 'gü -wun 'yö ü 'klo bhɔ ᵑnɛ ᵑa!›

11 'Dhɔɔdɔmɛ -nu 'wo 'kpongtaa -wo 'gbo bɔ -na wo -de ᵑmaa 'ma -sü 'ka -a -wun 'gü 'pö, bhii 'ö tɔɔ mɛ 'yaa pë gbɛ 'dhɔ -an -gɔ

gbɔ. 12 Pë -nu ɲya kë 'wo- dhɔ bhë 'wo tɔɔ: 'Sënng, 'wëü-, -güö ɲsuu'- -wungbeezë -nu, -zlɔɔ -nu, sɔ -sɛɛbɔ -nu, sɔ ɲsuu'- bun nuɛazë -nu, 'lü ɲsuu'- -wungbeezë -nu, pë -nu 'wo- yan biö 'sɔn 'ka, -a mɛ -nu 'wo 'yan -sü 'ka 'lü ɲsuu'- do 'bhaa ɲsɔnng' 'gbeezë 'ka, -a mɛ -nu 'wo- yan zën 'ka, -a mɛ -nu 'wo- yan -piö 'ka 'iin -tɔn 'piö -guö ɲsuu'- do 'wo- -dhɛ 'maablë, 13 pë din -kë -së -pë -nu 'wo- -dhɛ kanɛlö waa- -a 'bhaa -nu; pë 'yi 'tëë -sëëzë -nu 'wo- -dhɛ 'miilö waa- -a 'bhaa -nu, 'güö -pë 'tëë -sëëzë -nu, -drɔɔn 'yi -nu, 'yɔn -nu, 'blee- ga waa- 'blee- -bi -nu, -du -nu, 'bhla -nu, ɲsoo -nu waa- -yaa 'gü -pë, -wo -dho -dewo 'wo mɛ 'bhee- -nu 'dhɔɔ dɔ ɲnɛ ɲnua -nu 'dhö. 14 'Ö 'dhɔɔdɔmɛ -nu 'wo bhë 'wo- pö pödhɛ bhë -a -dhë: ‹Ü -bha ɲnaɔpë 'ü- 'piö -be kö 'ü ü 'yan dɔ -a -bha bhë -an 'plɛ 'gü ɲya ɲsiö'-; ü -bha ɲbhɔɔpë -nu waa- ü -bha pë ɲsɔnng' 'gbeezë -nu 'gü ɲya ɲsiö'-! Ü 'ka 'dho -an yö gbɔ 'gbɛɛdhö!› 15 'Dhɔɔdɔmɛ -nu 'wo -kë ɲbhɔɔzë 'dhɔɔ dɔ -sü 'ka pödhɛ bhë -a 'gü, -wo -dho dɔ -a 'ka ɲgbiin 'ö 'yena -wun 'ö 'dhoë- kë pö- bhë -a 'gü -mɛ -nu 'ka bhë, 'ö- 'suö -yö -da -an 'gü. -Wo -dho 'gbo -nu bɔ wo -de ɲmaa 'ma -sü 'ka 16 -a pö -sü 'ka ɲnɛɛ: ‹'Öö, -më 'yena -wun 'ö ɲnɛ -oo; 'yena -wun -mlë 'ö -kë pödhɛ ɲva ɲnɛ -a 'ka ɲnɛ -oo! 'Ö 'dhu 'ö- wo sɔ 'biɔnbiɔn 'puu waa- -a nuɛazë 'ka, 'ö 'sënng ɲbaa' -pë -nu, -guö 'yanbhɔsüzë -nu, -zlɔɔ -nu -wo -kë -a -bha, 17 'Ö 'lɛlɛ do 'kpaan 'gü, 'ö ɲbhɔɔpë -nu 'wo- -gɔ 'saadhö bhë, 'ö- 'plɛ 'gü ɲya ɲsiö ɲnɛ ɲa!›

'Dhiö -sü 'yitagɔ 'dhasi -nu 'ka -mɛ waa- ö bha -dho 'tagümɛ -nu, 'yitagɔblümɛ -nu waa- 'yitagɔgümɛ -nu 'wo to 'töüdhö -wo -dɔ ɲgbiin, 18 'wo 'kɔ -nu 'güö -sü 'siɔn -ga; 'wo yö ɲgblaa 'gbla -sü 'gü ɲnɛɛ: ‹Pödhɛ 'ö- =suu'- dho kë ɲnɛ pödhɛ ɲva 'ö ɲnɛ -a 'dhö yaa kë -dhö do!› 19 'Wo -büö -bi -nu -lo wo -gɔ -ta, 'wo 'gbo -nu bɔ wo -de -maa 'ma -sü 'ka ɲwoë' ɲnɛɛ: ‹'Yena -wun -mü ɲdhɛ ɲɛ! Pödhɛ ɲva 'ö ɲnɛ 'ö- -bha ɲbhɔɔpë -nu bhë 'ö mɛ -nu 'wo 'yoo -ta 'yitagɔgümɛ -nu 'ka 'wo ɲkaa' ɲbhɔɔzë bhë 'yena -wun ɲya kaa ɲdhɛ ɲɛ! Bhii 'lɛlɛ do 'kpaan 'gü -wun ɲyaa- 'plɛ 'gü ɲsiö'-! 20 Dhang- 'gü -dhɛ, -bhö ɲzuögludhi kë, bhii -a 'gü ɲya ɲsiö'-; mɛ -nu 'ö -Zlan -yö ka sü ö -bha 'ka, ka 'dhö, -Zlan 'dhiwopömɛ -nu 'dhö, waa- Yesu -bha bɔ -mɛ -nu, -ka ɲzuögludhi kë, bhii -Zlan ɲya -a -bha za 'kan, -a -bha 'wun yaa 'ö- -kë ka 'ka bhë -a -wun 'gü. Za ɲyaa- 'kun, -a 'klo ɲya bhɔ.› »

21 ɲDhɛ ɲya kë 'dhö, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ do 'gü 'gbeezë -yö -guö kpö do 'ö- -ta -yö -kë ɲnɛ 'blee- ga -wüü -a 'ka -guö kpö do ɲva 'dhö -a sü 'ö- -zuö 'yoo ɲbhaa -a pö -sü 'ka ɲnɛɛ: «-Kɔ do gia- 'ö ɲnɛ 'ö Babilɔnë -pö ɲva dho ɲzong'- -a 'ka kö -a 'gü -yaan ɲsiö'-. 'Ö mɛ gbɛ 'ka 'dho ö 'yan dɔ -a -bha gbɔ 'gbɛɛdhö. 22 Mɛ gbɛ 'ka 'dho 'tan bho -wo -nu, kɔng zë -wo -nu, -bhɔng -piö -wo -nu waa- 'truu -piö -wo -nu -an gbɛ ma ü ɲplöö gbɔ. Waa 'dho ɲdaan' -yuö ɲsuu'- 'oo ɲsuu'- kë -mɛ gbɛ yö ü ɲplöö gbɔ. Waa 'dho 'blee- ga zɔn -drinng ma ü ɲplöö gbɔ. 23 ɲLabang yaa 'dho yö ü ɲplöö gbɔ. Waa 'dho dhe 'sü -sü 'iin -dho gwaan -sü -drinng ma ü ɲplöö gbɔ. Ü -bha 'dhɔɔdɔmɛ -nu -wo -kë mɛ 'piigbeezë -nu 'ka 'kpongtaa, bhii ü 'sɛgümɛ -nu 'plɛ -püö ü -bha 'gina -nu kë -sü 'ka.

24 Babilɔnë -dhɛ 'klo -yö -bhɔ, 'ö tɔɔ -dhɛ bhë ɲnɛ 'ö 'wo -Zlan -wodhiölomɛ -nu waa- mɛ 'slöösló -nu zë -a -bha. Mɛ -nu 'saadhö 'wo -an zë 'kpongtaa, -wo -an -yö mü.»

19

1 ꞉Dhɛ ꞉ya kë 'dhö, 'ö pë 'ö -kë ꞉nɛ mɛ gbung ꞉va 'we -wo 'dhö 'a- -ma dhang- 'gü, 'ö- pö ꞉nɛɛ: «-Kwa ꞉toëpö -Zlan 'tɔ bhɔ! Dhasü, 'tɔbhɔdhe waa- 'piigbeedhɛ -wo kwa -bha -Zlan -bha 'ka! 2 Bhii -a -bha za 'kan -kɔ -yö 'wun gia- 'ka 'ö 'yö kpengdhö! 'Ö tɔɔ ꞉ya -lo ꞉sɔɔnkëdhe ꞉va bhë -a tuö. Za ꞉yaa- 'kun, yö 'ö 'kpongtaamɛ 'plɛ -gɔ 'gü ꞉siö ö -bha ꞉sɔɔn kë -sü 'ka bhë, -Zlan ꞉ya 'klobhɔdhe -da -a -ta. -A 'klo -bhɔ -gɛn 'bhaa 'ö tɔɔ -Zlan -bha yuökëmɛ -nu zë 'ö- wo bhë.» 3 'Ö 'we -wo 'ö -kë ꞉nɛ mɛ gbung -wo 'dhö bhë 'ö -we 'zü ꞉nɛɛ: «-Kwa ꞉toëpö -Zlan 'tɔ bhɔ, bhii pödhɛ ꞉va bhë -a 'güö -sü 'siɔn -yö -dho ꞉luu' ꞉toëpö 'ka!» 4 'Ö mɛ ziizii -nu 'gɔɔ- ₌plɛ ö ga -yiisië waa- pë 'bhee- -nu -yiisië 'wo bhë 'wo -lo wo kpɔn 'gü -Zlan 'ö -ya -sü 'ka 'gɔ -gbloo 'gü bhë -a 'dhiö 'ö 'wo- gba ꞉woë' ꞉nɛɛ: «Amɛn! ꞉Dhɛ -kë 'dhö kö -kwa -Zlan 'tɔ kë ꞉va!»

'Bhlanë -bha dhe 'sü 'wlaan-

5 'Yö -wo do -yö go 'gɔ -gbloo 'gü ꞉zian' 'yö- pö: «-Ka kwa Dë -Zlan 'tɔ bhɔ, ka 'saadhö 'ö 'ka- -bha yuökëmɛ 'ka waa- mɛ -nu 'ka -suö -a -dhë, ka mɛ ꞉va 'ka 'iin ka 'në 'tee 'ka!» 6 'Go mü 'ö 'we -wo do 'ö bhɔ mɛ gbung ꞉va 'we -wo -bha ꞉nɛ 'yiga ꞉va -nu -zuö -drinng 'dhö, 'iin 'gbee- 'ka ꞉nɛ dha 'we -wo 'dhö 'a- ma ꞉nɛɛ: «Kwa -bha ꞉toëpö -Zlan 'tɔ -yö kë ꞉va! Bhii kwa Dëmɛ 'ö kwa -bha -Zlan 'piigbeezë 'ka bhë -a 'tɔ -yö mɛ ꞉kɔɔn -na -gludëdhɛ 'gü! 7 -Kwa ꞉zuögludhi kë 'sönggö -sönggö, 'kwa- 'tɔ kë ꞉va. Bhii 'bhlanë -bha dhe 'sü 'wlaan- yi ꞉ya -lo. -A -bha dhebɔ ꞉ya ö -de ꞉baa'-. 8 -Wogbiindhɛ -yö -nu -a -dhë, kö -yö ö 'dhu sɔ 'piɔnpiɔn, 'bhü -sü 'go mü 'ö 'puu -a 'ka. Sɔ 'piɔnpiɔn bhë -ya -zɔn këwun -nu kpengdhö 'ö -Zlan -bha 'sɛgɔgümɛ -nu 'dho -a kë -na bhë -a 'ka.» 9 ꞉Dhɛ ꞉ya kë 'pö, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya pö n -dhë: «-Bhö 'sëëdhɛ 'sü, 'ü pë -ya ꞉woë' ꞉nɛɛ: ꞉Zuögludhi -yö mɛ -nu 'wo -an ꞉dhɔɔ -kë 'bhlanë -bha dhe 'sü 'wlaan- -ta bhë -an -gɔ.» 'Ö ko 'zü 'ö- pö ꞉nɛɛ: «-Wo bhë, -Zlan -wo giagia 'ö go -a 'dhii yö -mü.» 10 'Yö 'a -lo n kpɔn 'gü -a ꞉gɛɛndhö kö 'aan- gba, 'yö- pö n -dhë: «Dɔ! Kö ꞉kun 'ü- -kë 'dhö! Yuökëmɛ -mü n 'ka 'pö ꞉nɛ ü 'dhö, ü dheglu 'në gɔɔn- -nu 'ö pë -nu 'ö Yesu -ya -kë bhë 'ö -kë -an 'yaan 'ö 'wo- -wun ꞉blɛɛ'- -mɛ 'ka bhë ka 'dhö. -Bhö -Zlan gba ꞉zian'!» Bhii pë 'ö -kë -bin -sü 'ka 'ö Yesu -ya yö -dhɛgbɛadhɛ 'gü bhë 'ö tɔɔ -Zuu 'slöösslö 'ö 'wun -nu dɔ -na mɛ -nu 'dhii 'ö 'wo -Zlan 'dhi -wo pö -na -a 'ka bhë.

-Ya ꞉soo 'puu ꞉taa -mɛ -bha -to -a 'gbee- 'ka -sü

11 ꞉Dhɛ ꞉ya kë 'dhö, a dhang- -yö kö -a 'dhi ꞉ya 'po, 'ö ꞉soo 'puu do -yö -wo. Mɛ 'ö -kë -ya -sü 'ka -a ꞉taa bhë -a 'tɔ tɔɔ «-Towotamɛ»; 'ö- 'bhaa -yö -kë 'zü «'Wungiagia» 'ka; ꞉ya za 'kan, -ya -kan -a 'kan -kɔ 'ka kpengdhö; 'iin ꞉ya 'ko zë mɛ 'ka, kö -ya -zë 'wun gia- -wun 'gü. 12 -A 'yan -yö -kë 'bhü -dhiadhö ꞉nɛ 'siö 'dhö. 'Ö 'gɔ ꞉gblaa' ꞉plëëzë 'dhoë- -gɔ -bha. 'Tɔ do 'ö mɛ gbɛ 'yaa- dɔ -a 'ke yaa kë yö gia- -a 'ka -yö -kë -ya -sü 'ka -a -bha. 13 Gblang 'ö fɛi -ya kun 'töüdhö bhë, (yö ꞉nɛ 'ö- -zɔn zö ꞉nɛ -ya ꞉soo ꞉taa -mɛ 'ö bhë ꞉ya 'toë- 'gbee- 'ka ö yaagümɛ -nu -ta) -yö -kë -a -bha. Mɛ bhë -a 'tɔ tɔɔ -Zlan -wo. 14 -Glu gbung 'wo dhang- 'gü -wo -kë -a 'piö; sɔ 'piɔnpiɔn 'puu 'slöösslö -yö -kë -an -bha 'ö 'wo -kë -ya -sü 'ka ꞉soo 'puu -nu ꞉taa. 15 'Ö -dhaa 'dhiözë do 'yö dho 'sɛgümɛ -nu 'klo bhɔ -a 'ka 'yö go -a 'dhii. -Yö -dho 'dhiö sü -an 'ka -piö 'gblɔɔngblɔn do 'ka; 'yö dho lɛzɛn -kpa -nu ꞉wüü'-

lɛzɛn -kpa 'yi -bho -a 'gü -pë 'ö -Zlan 'piigbeezë -bha -naazuëdhe 'gblüünzë bhë -a 'gü -pë 'ka bhë -a 'gü. 16 Pë do 'ö -kë -a 'tɔ 'ka -yö -kë -ya -sü 'ka -a -bha gblang waa- -a -gɛn -an -bha ŋnɛɛ: «-Gludë -nu -bha -Gludë waa- dëmɛ -nu -bha Dëmɛ».

17 'Go mü 'zü 'a -Zlan -bha bɔmɛ do 'bhaa yö kö -yö -dɔ -sü 'ka lan- 'gü. 'Yö -gbla -wo do 'gbee- 'ka -ma -nu 'wo -kë ziö ŋdhia -an -dhë ŋnɛɛ: «-Ka nu 'ka 'dho ka 'kuëdhö -Zlan -bha -bhöpë ŋva 'ö ŋnɛ -a -ta! 18 -Ka nu, 'ka -gludë -nu, 'dhasi -nu -gɔmɛ -nu, 'gü 'gbee- -mɛ -nu, ŋsoo -nu waa- ö -ya -a ŋtaa -mɛ -nu, mɛ -nu 'töüdhö 'wo 'gan 'gü 'iin 'waa 'gan 'gü -nu, mɛ ŋvava -nu 'iin 'në 'sɛɛn- -nu -an -bhö!»

19 'Go mü 'a wü 'dhö, 'kpong- taa -gludë -nu waa- wo -bha -glu gbung -nu yö kö ŋwa 'dho wo 'ko ŋbhaa -waan -glu -ya mɛ 'ö ŋsoo ŋtaa bhë waa- ö -bha -glu gbung -nu -an -bha. 20 'Kɛɛ mɛ 'ö -kë ŋsoo ŋtaa bhë waa- ö -bha mɛ -nu -wo -to -a 'gbee- 'ka -an -ta 'ö wü 'ö bhë 'wo- kun 'gan 'ka. Yö 'dhö waa- -Zlan -wodhiölomɛ ŋsuazë 'yö -dhidhaapë -nu -kë wü bhë -a 'yan 'dhiö bhë 'wo -an kun. -Dhidhaapë -nu bhë ŋnɛ 'ö bɔ -a -ta 'ö mɛ -nu -püö; 'ö 'wo wü bhë -a -bha ŋduakëpë -ya -an -bha; 'ö wü bhë 'ö mɛ -nu -wa 'bin gba. Wü bhë waa- -Zlan -wodhiölomɛ ŋsuazë bhë -wo -to 'bhee- 'ka 'wo -an -zuö 'siö kpö -ta -dhɛ 'ö blɔɔn 'tëë yaazë 'dho 'güö -na -a -bha bhë -a 'gü. 21 'Kɛɛ mɛ -nu 'wo to -wo -ga -dhaa 'ö 'go -na mɛ 'ö -ya ŋsoo ŋtaa bhë -a dhiö bhë -a ŋkwaa'; 'ö -ma -nu 'saadhö -wo -an ŋglöö -kë wo -bha -bhöpë 'ka.

20

1 'Go mü 'zü a -Zlan -bha bɔmɛ do -yö kö -yö 'go -na dhang- 'gü -yö ŋyɔɔ' -na; -glu 'kpa 'dhi ŋva bhë, -a -yö -a 'dhiö -pë ŋlakele waa- =yɔɔ' -bhüö ŋva do -wo -kë -a kwɛɛ. 2 'Yö nu 'yö 'gina 'ö ŋmɛɛ zii 'ka bhë, 'ö- kun. 'Gina bhë ŋnɛ 'ö tɔɔ dü 'wo- -dhɛ Satan. 'Yö- -lö ŋyɔɔ' 'ka -kwɛ -vuu do 'piö. 3 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya -zuö -glu 'kpa 'dhi ŋva 'gü, 'yö- 'dhi ta, 'ö ö -bha -wogbiindhɛ ŋduakëpë to -a -bha, -yö kë 'dhö kö ŋkun 'ö dho 'sɛgümɛ -nu bho zian -ta gbɔ -yö 'dho -yö yöë -kwɛ -vuu do bhë -a -lo -yi -bha. -Kwɛ -vuu do bhë ŋya -lo, -wo -dho wo ŋkwaa'- -a -zü 'töng pë 'tee -bha.

4 'Go mü 'a 'gɔ -gbloo -nu yö: Mɛ -nu 'wo -kë -ya -sü 'ka -a 'gü bhë -wo -kɔ -mɔ 'wuën- -sü yö kö -waan mɛ -nu -bha za 'kan. Mɛ -nu 'wo to -piö ŋkwaa' Yesu -wun ŋblɛɛ' -sü waa- -Zlan -wo -an -wun 'gü, 'ö wü 'ö bhë waa- -a 'bin 'ö waa -an gba, 'ö waa ŋduakëpë gbɛ -ya -an -kpong 'gü 'iin -an -kɔ -nu -bha bhë, a -an nii -yö mü 'pö, 'ö -kë -a 'gü -sü -yö nu -an -dhë, 'ö waa- Klito -nu 'ö 'wo -gludëdhɛ -kë -kwɛ -vuu do bhë -a 'piö. 5 -Go ga 'gü -sü -blɛɛzë ŋnɛ bhë. Gamɛ -nu mɛ 'wo to waa 'dho go ga 'gü 'ö dho 'ö yöë -kwɛ -vuu do bhë -a ziö -sü -bha. 6 ŋZuögludhi waa- 'dhoë- -yö 'to mɛ -nu 'wo 'dhoë- go ga 'gü -blɛɛzë 'ka bhë -an -ta! Ga kë ŋplɛ -naa -kɔ 'ka 'dho -mɔ -an -bha gbɔ 'gbɛɛdhö. -Wo -dho kë -Zlan waa- Klito -an -bha slabhomɛ -nu 'ka. -Wo -dho -gludëdhɛ kë Klito 'piö -kwɛ -vuu do bhë -a -bha.

-To -a 'gbee- 'ka Satan -ta -sü

7 -Kwɛ -vuu do 'ö bhë ŋya ziö, Satan -yö -dho go -kanso 'gü. 8 -Yö -dho dho 'ö 'sɛgɔgümɛ -nu 'wo -lo -sü 'ka 'sɛ -to 'dhö -sü -ta, 'yö -an -püö; 'wo tɔɔ Gɔgö waa- Magɔgö. -Yö -dho -an -dhɛ 'ko ŋbhaa kö -waan -glu gɔn; -an -dho 'kuë- -sü -wo -dho kë ŋva ŋnɛ 'yënng -nu 'dhö 'yoo 'kpong 'dhiö. 9 -Wo ŋyɔɔn -na 'sɛ 'pian 'saadhö -ta; -wo ŋnië' -na -Zlan -bha mɛ -nu waa- -a -bha pödhɛ 'ö- -dhɔ -ya -kë bhë -an -zü. 'Kɛɛ 'siö -yö -dho go dhang- 'gü, 'yö -an 'gü -siö.

10 Dü 'yö -kë -an -püö ◻dhia -be bhë, -yö -dho -zuö 'siö 'yipuë waa- blɔɔn 'tëë yaazë -an 'gü; -dhɛ bhë ◻nɛ 'ö wü waa- -Zlan -wodhiölomɛ ◻suazë bhë 'ö ◻wa -an -zuö -a -bha 'dhiö 'saadhö. -An 'klo -dho bhɔ lënng waa- gbeng -nu 'plɛ 'ka ◻toëpö 'ka.

Za -kaanta dɔ -sü

11 'Go mü 'ö 'gɔ -gbloo 'puu ◻va waa- mɛ 'ö -kë -ya -sü 'ka -a 'gü bhë 'a -an yö. 'Sɛ waa- dhang- -wo -ziö 'wo go -a 'dhiö, 'ö mɛ gbɛ yaa -an yö gbɔ. 12 ◻Dhɛ ◻ya kë 'pö, 'a gamɛ -nu, mɛ ◻vava -nu, mɛ 'sɛɛn- -nu -an yö kö -wo dɔ -sü 'ka 'gɔ -gbloo 'dhiö. 'Ö mɛ do -yö 'sëëdhɛ -be -nu 'dhi -po. 'Sëëdhɛ -be do 'bhaa -yö -kë mü 'ö 'wo- 'dhi po 'pö. Yö ◻nɛ 'ö tɔɔ -kë -a 'gü -sü 'sëëdhɛ -be. 'Ö gamɛ -nu -bha za -yö -kan pë -nu 'wo- -kë, 'ö -ya -sü 'ka 'sëëdhɛ -be -nu bhë -an 'gü bhë -a -wun 'gü. 13 'Ö 'yoo -yö nu ö -bha mɛ -nu 'wo to -a ◻bhaa -an 'ka za dɔ -dhɛ ◻bhaa mü. 'Ö ga waa- =glööbɔɔdhɛ 'wo nu wo -bha gamɛ -nu 'ka mü 'pö. 'Ö -an -bha za -yö -kan pë -nu 'wo- kë -a -wun 'gü. 14 ◻Dhɛ 'ö -an -bha za ◻ya 'kan, 'wo ga -de gia- waa- =glööbɔɔdhɛ -an -zuö 'siö 'yipuë 'gü. 'Siö 'yipuë 'gü -dhɛ bhë 'ö tɔɔ ga -kë ◻plɛ -naa. 15 Mɛ 'oo mɛ 'ö- 'tɔ yaa kë -ya -sü 'ka -kë -a 'gü -sü 'sëëdhɛ -be bhë -a 'gü, -a -zuö 'wo- wo 'siö 'yipuë bhë -a 'gü.

21

Dhang- -dëü waa- 'sɛ -dëü

1 'Go mü 'a dhang- 'gü -dhɛ -dëü waa- 'sɛ -dëü -an yö; kö dhang- zii waa- 'sɛ zii 'waa -dhö gbɔ, kö 'yoo gbɛ 'yaa -dhö gbɔ. 2 'Ö pödhɛ 'slööslö 'ö Zeluzalɛmë -dhɛ -dëü 'ka bhë, 'a- yö kö -yö 'go -na -Zlan 'piö dhang- 'gü -yö ◻yɔɔ' -na kö ◻ya kë ◻nɛ pë 'wo- pö dhebɔ 'ö ◻ya ö 'dhu ◻nɛ -dhɛ 'wo pö -a -bha, -a -bha -dho gwaan -yi -mü ◻dɛɛ -a 'dhö -a 'dhö. 3 A 'we -wo do 'ö -kë 'gbee- 'ö go 'gɔ -gbloo 'gü ◻zian' 'a- ma 'yö- pö: «Dɔ 'kwa- wo zlöö ◻nɛ bhë, -Zlan -dho kë mɛ 'bhee- -nu 'piö, ◻ya nu mɛ 'bhee- -nu ziën. -Zlan -yö -dho kë -an 'piö, 'wo -kë -a -bha 'sɛgɔgümɛ -nu 'ka, 'ö yö gia- 'ö -kë -an -bha -Zlan 'ka. 4 -Yö -dho -an 'yënng ◻dhuë'-. 'Ö ga -sü -nu, -wokpɔdhe -nu 'iin 'yënngbhɔdhe -nu -an gbɛ yaa 'dho kë -dhö gbɔ, bhii pë ziizii -nu 'wo bhë ◻wa ziö.»

5 'Ö mɛ 'ö -kë -ya -sü 'ka 'gɔ -gbloo 'gü bhë, 'ö- pö: «Dɔ 'kwa- wo zlöö ◻nɛ bhë, 'ma pë 'plɛ kë -dëü.» 'Go mü 'yö- pö n -dhë: «'Wun mɛ 'ö bhë -a -ya; bhii n -wo -nu 'wo bhë -wo 'wun gia- 'ka, 'ö -zo -yö -an -bha -sü -yö -an -ma kun.» 6 'Yö- pö 'zü: «◻Ya yën, ma ◻nɛ 'a tɔɔ Alüfa waa- Omɛga; 'a pë -blɛɛzë waa- pë 'dhiötodhɛ -an 'ka. Mɛ 'ö 'yi mü -dhɔ ◻yaa- 'kun, a -dho -a gbaa -kë -a 'gü -yi 'ka 'kpaan. 7 Mɛ -nu 'wo 'dhoë- to -a 'gbee- 'ka, pë -nu 'wo dho kë gbaɔ 'ka 'aan- kë -an -dhë 'wo bhë, 'go mü a -dho kë -an -bha -Zlan 'ka -waan kë n gbö -nu 'ka. 8 ◻Ya 'to mɛ -nu 'ö -an -gɔ -ga 'yaa -an 'dhiö -nu, mɛ 'waa -Zlan -wo ◻bhlë -ya, mɛ ◻lɔɔzë -nu, mɛzëmɛ -nu, ◻sɔɔnkëmɛ -nu, mɛ -nu 'wo wo -zo 'to -na bhë këpë -nu 'piö -nu, mɛ -nu 'wo gbapë -nu gba -na waa- =suamɛ -nu 'töüdhö, -an -bha këdhɛ -yö -dho kë 'yi 'siö- 'puëë 'ö 'siö 'gü -dhɛ waa- blɔɔn 'tëë yaa 'gü -dhɛ 'ö ga kë ◻plɛ -naa 'ka bhë -a 'gü.»

Zeluzalɛmë -dhɛ -dëü

9 -Zlan -bha bɔmɛ -nu 'slaplɛ 'ö -Zlan -bha -wɔ mɛ -ta -wun -kɔɔ 'slaplɛ 'dho -an kwɛɛ bhë, -a mɛ do -yö -nu 'yö- pö n -dhë: «-Bhö nu 'a 'bhlanë -bha 'sü dhe -zɔn ü -dhë!» 10 'Ö -Zlan -bha bɔmɛ -yö dho n 'ka -tɔn do ◻gbiin tuö -Zuu 'slööslö ◻kwaa'. 'Yö Zeluzalɛmë -pö 'slööslö 'yö -kë go

ŋdhia dhang- 'gü -Zlan 'piö bhë 'yö- -zɔn n -dhë. 11 -Yö -kë 'bhü ŋdhia -Zlan -bha 'tɔbhɔdhe 'ka. Pödhɛ bhë -a 'bhü -kɔ -yö -kë ŋnɛ -guö 'yanbhɔsüzë ŋsɔnng' 'gbeezë ŋsuu'- do 'wo- -dhɛ 'zasüpë 'kɛɛ 'ö- bun 'dhö 'bhlöngbhlöng -a 'dhö. 12 'Ö pë 'ö -kë ŋnɛ böü- 'kplong ŋva ŋgbiin 'dhö 'ö ŋnië -a -zü. 'Ö- 'dhi -nu 'dho 'gɔɔ- do ö ga ŋplɛ, 'ö -Zlan -bha bɔmɛ 'gɔɔ- do ö ga ŋplɛ -wo wo -zo -kë 'kɔdhi -nu 'wo bhë -an 'piö. 'Ö- 'dhiö kpong -nu 'gɔɔ- do ga ŋplɛ 'wo bhë 'ö Izlaɛlö 'gunng -gɔ 'gɔɔ- do ga ŋplɛ 'tɔ 'dho -ya -sü 'ka -an -bha 'dhö do do 'ka. 13 'Kɔdhi -yaaga 'ö- 'pian 'ö -dhö ö -a -ta. -A -yaaga -wo lan- 'go ŋzian'; -a -yaaga -wo kwa 'pian do -gɔ dhuö ŋzian', -a -yaaga -wo kwa 'pian do -gɔ goo ŋzian'; 'ö- -yaaga 'dho lan- -püö ŋzian'. 14 Pödhɛ 'kplong bhë, -wa -gban -guö kpö 'gɔɔ- do ga ŋplɛ -ta. 'Ö -guö 'gɔɔ- do ga ŋplɛ 'wo bhë 'ö 'bhlanë -bha bɔmɛ -nu 'gɔɔ- do ga ŋplɛ 'tɔ 'dho -ya -sü 'ka -an -ta.

15 -Zlan -bha bɔmɛ 'ö -kë 'wun -blɛɛ n -dhë ŋdhia bhë, 'sënng 'lü 'në 'yö -kë pëdanpë 'ka -yö -kë -a kwɛɛ, kö -yaan pödhɛ bhë 'dhö, ö 'kɔdhi -nu waa- ö 'kplong -nu daan. 16 Pödhɛ bhë -a 'pian -yiisië 'wo bhë, -wo -mɔ wo 'kuë 'kpodhö. ŋDhɛ 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya do dan ö -bha 'lü 'në bhë -a 'ka, -a 'kilong -yö -kë -vuu ŋplɛ ö -ta ŋplɛ. Në do bhë 'ö- 'ka pödhɛ bhë -a -bha 'kɔ -nu 'pian 'plɛ 'piö. 17 'Yö -Zlan -bha bɔmɛ -yö 'kplong bhë -a -ta dan. 'Ö- -ta ŋduan' -yö -kë 'mɛtrë 'gɔɔ- 'slaplɛ ga ŋplɛ. 18 'Kplong 'ö bhë -wa -dɔ -guö ŋsuu'- =sɔnng' 'gbeezë do 'wo- -dhɛ 'zasüpë bhë -a 'ka. Pödhɛ gia- -de 'gü -dhɛ -yö -kë 'sënng 'bhlöngbhlöng 'ka ŋnɛ 'vɛdhɛ 'dhö. 19 -Guö -nu 'wo -kë 'kplong bhë -a -gban -a -ta -në 'ka bhë, -guö -sɛɛbɔ -nu -wun ŋsuu'- 'gbeezë -nu -wo -kë dɔ -sü 'ka -a -bha. -A -gɛn ŋluu'- -guö -blɛɛzë -yö -kë -guö 'wo- -dhɛ 'zasüpë ('ö -gblɛibizë) bhë -a 'ka; -a kë ŋplɛ -naa -yö -kë safii, ('ö- bun 'dho 'budhazë) -a 'ka. -A kë -yaaga -naa tɔɔ agatö, 'ö- 'yan 'dho ŋplëëzë. -A kë -yiisië -naa tɔɔ emelodö. (-Yö -kë -gblɛibizë.) 20 -A kë 'sɔɔdhu -naa tɔɔ onikusö 'ö- 'yan 'dho ŋplëëzë; -a kë 'slado -naa ('ö- bun -yö kë nuɛazë) tɔɔ 'saaduanö. -A kë 'slaplɛ -naa tɔɔ klizolitö 'ö- bun -yö -kë ŋnɛ zën 'dhö; -a 'slɛaga -naa tɔɔ belilö ('ö- 'bhaa -nu bun -yö bhɔ 'budha -bha 'iin -gblɛibi -bha). -A 'sɛisië -naa tɔɔ topazë ('ö- bun -yö -kë ŋnɛ 'siö 'dhö). -A 'gɔɔ- do -na tɔɔ klizoplazë ('ö- bun -yö -kë 'puu -gblɛibizë). -A 'gɔɔ- do ga do -naa tɔɔ tuukwaazë (-yö -kë 'budhazë); -a 'gɔɔ- do ga ŋplɛ -naa (bun -yö nuɛazë ŋnɛ dha -bhüö -dhɛ nuɛazë 'dhö) 'wo- -dhɛ ametisö. 21 'Kwɛɛ 'dhi 'gɔɔ- do ga ŋplɛ 'wo bhë 'wo tɔɔ -zlɔɔga -nu 'gɔɔ- do ga ŋplɛ. Kpong -nu 'wo 'dhö bhë -a do -yö -kë -zlɔɔga -nu 'wo bhë -a do 'ka; -kpinngga 'ö plöö mü -a -ta dhuö -dhɛ -yö kë 'sënng 'puu 'ka; 'yö -kë 'bhlöngbhlöng ŋnɛ 'vɛdhɛ 'dhö.

22 N 'ka -Zlan -gba -a 'gü -kɔ gbɛ yö pödhɛ bhë -a 'gü, bhii kwa Dëmɛ -Zlan 'piigbeezë waa- 'bhlanë -wo -dhɛ bhë -a -bha. 23 Pödhɛ -bha -wun 'yaa lan- 'iin 'su -an -bha kö -waan 'bhü -a -ta, bhii -Zlan -bha 'tɔbhɔdhe -yö -bhü -a -ta, 'ö 'bhlanë 'dho -a -bha ŋlabang 'ka. 24 'Sɛgümɛ -nu -wo -dho 'ta sü -a -bha -dhɛpuudhɛ 'gü, 'ö 'kpongtaa -gludë -nu -wo nu wo -bha ŋbhɔɔpë -nu 'ka. 25 Pödhɛ 'kɔdhi -nu -wo -dho to 'po -sü 'ka. -An 'dhi 'ka 'dho ta, bhii 'bin 'më -sü yaa 'dho kë mü. 26 'Kpongtaamɛ -nu -wo -dho nu wo -bha ŋbhɔɔpë waa- =bhlëyadhe -an 'ka mü. 27 'Kɛɛ pë -dhuuzë gbɛ 'ka 'dhö -da pödhɛ

bhë -a 'gü, 'iin mɛ 'ö- këpë -nu -wo -kë pë ɔlɔɔzë waa- =sua -wun ɔblɛɛ' -sü -an 'ka, wo 'ka 'dho -da mü 'pö. Mɛ -nu 'wo dho -da mü, 'wo tɔɔ mɛ -nu 'ö -an 'tɔ 'dho -ya -sü 'ka 'bhlanë -bha 'sëëdhɛ -be 'ö -kë -a 'gü -sü 'sëëdhɛ -be 'ka bhë -a 'gü.

22

1 -Kë -a 'gü 'yiga 'ö 'bhlöngbhlöng ɔnɛ pë 'wo 'vɛdhɛ kë -na -a 'ka ɔnɛ -a 'dhö bhë, -Zlan -bha bɔmɛ -ya -zɔn n -dhë. -Yö -kë 'go ɔdhia -Zlan waa- 'bhlanë -an -bha 'gɔ -gbloo 'gü. 2 'Yiga bhë -yö -kë ziö ɔdhia -kpinngga 'ö pö- ziën bhë -a 'piö. -Kë -a 'gü -lü -nu -wo -kë dɔ -sü 'ka -a 'kpong 'dhiö mü. -An bhɛ -nu -wo -ya -gwaa 'gɔɔ- do ga ɔplɛzë -kwɛ do 'gü. 'Su 'saadhö 'ka, -an bhɛ -nu -wo -kë. -A 'dhɛ -nu 'wo bhë ɔnɛ 'wo 'sɛgümɛ -nu -dhɛ bo. 3 -Zlan 'ka 'dho 'dhangga -ya pë gbɛ -bha gbɔ.

-Zlan waa- 'bhlanë -an -bha 'gɔ -gbloo -wo -dho kë pödhɛ bhë -a -bha, 'ö -Zlan -bha yuökëmɛ -nu 'wo dho -a gba. 4 -Wo -dho wo 'yan dɔ -a -bha; 'ö -a 'tɔ dhö kë -ya -sü 'ka -an -kpong 'gü. 5 'Bin -bha 'më -sü gbɛ 'ka 'dho kë mü, 'ö -an -bha -wun gbɛ 'ka 'dho kë ɔlabang -bha -dhɛpuudhɛ -bha 'iin lan- -bha -dhɛpuudhɛ -bha, bhii 'ö tɔɔ kwa Dëmɛ -Zlan -yö -dho ö -bha -dhɛpuudhɛ bhü -an -ta, 'ö 'wo dho -gludëdhɛ kë ɔtoëpö 'ka.

Yesu -bha nu -sü

6 'Go mü 'ö -Zlan -bha bɔmɛ -ya pö n -dhë: «'Wun -nu 'wo bhë -wo 'wun gia- 'ka 'ö -an -dhɛ 'wun gia- -sü -ya -ma kun. Dëmɛ -Zlan 'ö ɔya kë 'ö ö -bha -Zuu -ya ö -wodhiölomɛ -nu 'gü ɔnɛ -yö ö -bha bɔmɛ -bɔ kö pë -nu 'wo nu -na bhë, -yaan -a -zɔn ö -bha yuökëmɛ -nu -dhë.»

7 Yesu -ya -pö: «-Bhö ü 'to 'to! A nu -na; ɔzuögludhi -yö mɛ 'ö -Zlan 'dhi -wo 'ö go 'sëëdhɛ ɔnɛ -a 'gü -a ɔbhlë -ya bhë -a -gɔ.»

8 Ma Zan -mɛ, -wo -nu 'wo ɔnɛ 'a -an -ma, 'ö pë -nu 'wo ɔnɛ 'a -an yö. ɔDhɛ 'ma yën -a -bha, 'a -lo n kpɔn 'gü -Zlan -bha bɔmɛ 'ö pë -nu 'wo ɔnɛ 'ö- -zɔn n -dhë bhë -a ɔgɛɛndhö kö 'aan- gba. 9 'Yö- pö n -dhë: «Kö ɔkun 'ü- -kë 'dhö! A -Zlan -bha yuökëmɛ 'ka ɔnɛ ü 'dhö, ü dheglu -nu 'wo -Zlan -wodhiölomɛ 'ka -nu waa- mɛ -nu 'wo -wo 'ö 'sëëdhɛ -be 'ö ɔnɛ -a 'gü 'wo- =bhlë -ya -nu, ka 'dhö. -Bhö -Zlan gba ɔzian'!» 10 'Go mü 'yö- pö n -dhë: «Kö ɔkun 'ö -Zlan 'dhi -wo 'ö -ya -sü 'ka 'sëëdhɛ -be ɔnɛ -a 'gü bhë 'ü- -bin, bhii 'töng 'yö -ya pë -nu 'wo ɔnɛ -an -bha kë -yi 'ka bhë ɔya yö ɔklöö'. 11 Mɛ 'ö- këwun 'dho ya, -yö 'wun yaa kë -yö dhoë 'dhiö; mɛ 'ö ö -de kun ya, -yö -de -kun yaa kë -yö dhoë ö 'dhiö; mɛ 'ö- këwun 'dho -së -yö 'wun -së kë, -yö dhoë 'dhiö, mɛ 'ö 'slööslö -yö 'dho -kë 'slööslö -sü 'ka 'dhiö.»

12 Yesu -ya -pö: «-Bhö ü 'to to! A nu -na! A -dho nu ma mɛ -nu ɔsaan' 'ka; 'a dho -a dan mɛ 'ö -dhö -a këpë -nu ɔtian' 'a- nu -a -dhë. 13 Ma ɔnɛ 'a tɔɔ Alüfa waa- Omɛga; a pë 'plɛ züdɔdhɛ waa- -a 'dhiötodhɛ -an 'ka.»

14 ɔZuögludhi -yö kë mɛ -nu 'wo wo -bha gblang -zlu, 'ö -an ɔdua' 'dho -mü kö -waan -da pödhɛ bhë -a 'kɔdhi gia- -bha -waan -kë -a 'gü -sü -lü bhɛ 'ö bhë -a -bhö -an -gɔ. 15 'Kɛɛ pö- =taa -bha -dhɛ bhë 'ö tɔɔ mɛ ɔlɔɔzë -nu, mɛ -nu 'wo to 'gina kë -sü -nu 'piö -nu, ɔsɔɔnkëmɛ -nu, mɛzëmɛ -nu, -gbapë gbamɛ -nu waa- mɛ -nu 'wo ɔsua -kë wo -wo waa- wo kë -kɔ -nu 'ka -nu -an 'plɛ -an 'to -dhɛ.

16 «Ma Yesu -mɛ, 'a ma bɔmɛ -bɔ ka -dhë kö -yaan pë -nu 'wo ɔnɛ -an ɔblɛɛ'- n -wun -dhɛ 'wun gia- -mɛ -nu -dho 'kuë- -sü -nu -dhë. A Davidö ɔsuu'- -ta 'gü -mɛ 'ka; a 'susongga 'yö bhü -dhiadhiö -a 'ka.»

17 -Zuu 'slööslö waa- 'sü dhe -wa -pö: «-Bhö nu!» 'Ö mɛ 'ö ŋya -an -wo ma, -ya pö 'pö: «-Bhö nu!» Mɛ 'ö 'yi mü -dhɔ ŋyaa- 'kun -yö nu; mɛ 'ö -kë -a 'gü -yi 'piö -yö -dho nu -a -dhë 'kpaan.

'Wun -gɔ dɔ -dhɛ

18 Ma Zan -mɛ, a- -pö ka -dhë -yö sia- -sü 'ka mɛ -nu 'töüdhö 'ö -Zlan 'dhi -wo 'ö 'sëëdhɛ -be 'ö ŋnɛ -a 'gü 'ka- ma ka -dhë ŋnɛɛ: Mɛ 'ö 'dhoë- 'wun 'bhaa -zuö 'sëëdhɛ -be 'ö ŋnɛ -a -ta, -Zlan -yö -dho 'klobhɔdhe 'ö- -wun 'dho -ya -sü 'ka 'sëëdhɛ -be 'ö ŋnɛ -a 'gü bhë -a 'bhaa -da -a -bha 'klobhɔdhe -ta. 19 'Ö mɛ ŋya 'wun 'bhaa bho -Zlan 'dhi -wo 'ö -ya -sü 'ka 'sëëdhɛ -be 'ö ŋnɛ -a 'gü bhë -a -ta 'pö, -Zlan -yö -dho -a -bha -kë -a 'gü -lü bhɛ sü, 'yö- bho pödhɛ 'slööslö 'ö- -wun -yö ŋblɛɛ -a -bha 'sëëdhɛ 'ö ŋnɛ -a 'gü bhë -a 'gü.

20 Mɛ 'ö pë -nu 'wo -ya zö ŋnɛ 'ö -gban -a -bha bhë -ya pö: «ŋIi-, a nu -na!»

-Yö kë ŋnɛ -kɔ bhë -a 'dhö! -Bhö nu Dëmɛ Yesu!

21 Kwa Dëmɛ Yesu -yö 'glusë kë ka 'saadhö ka 'ka! Amɛn!